

491.43939143

URD

2690

Acc. No. 2690

Class No. 491.43932 Book No. AN594

Author ANJUMAN - E. TARAQI - E - URDU
ALIGARH

Title URDU HINDI DICTIONARY

Borrower's
No.

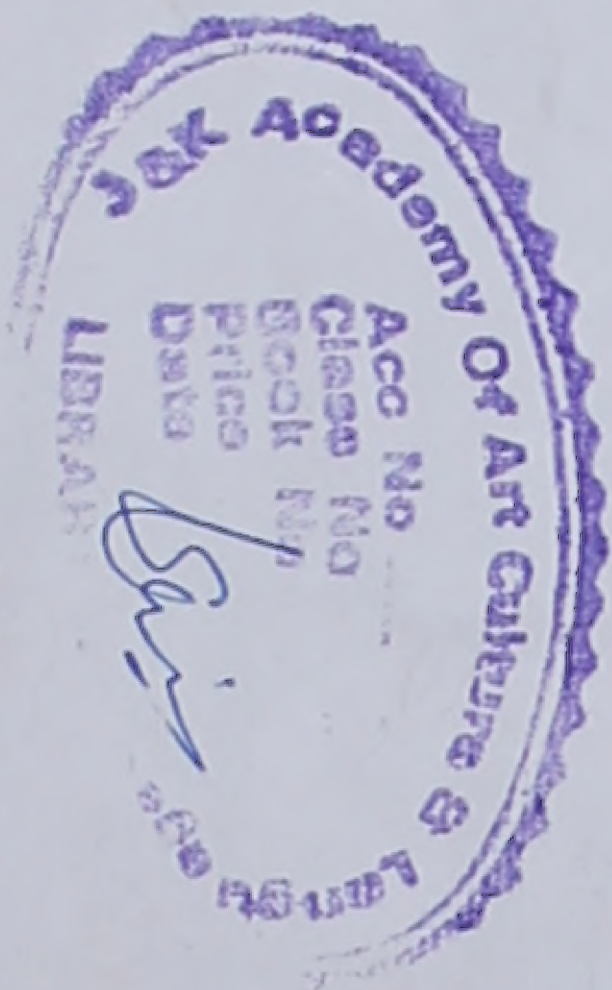
Due Date

Borrower's
No.

Due Date

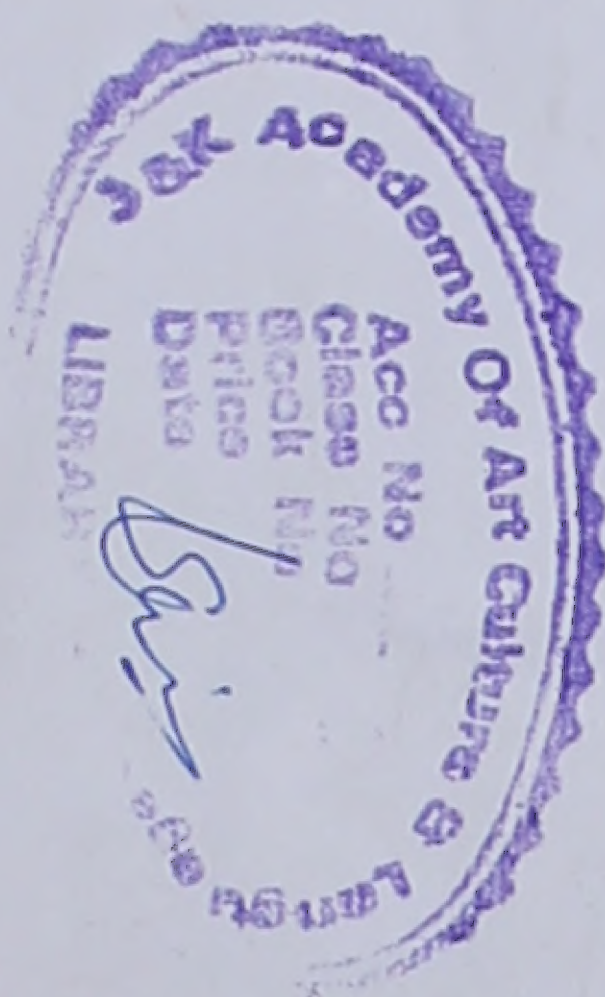
Dr. K. A. Academy of ART culture and Language

15/11/2018

Dr. K. A. Academy of ART CULTURE AND LANGUAGES

Sc
Bm

URDU-HINDI DICTIONARY

اردو ہندی ڈکشنری

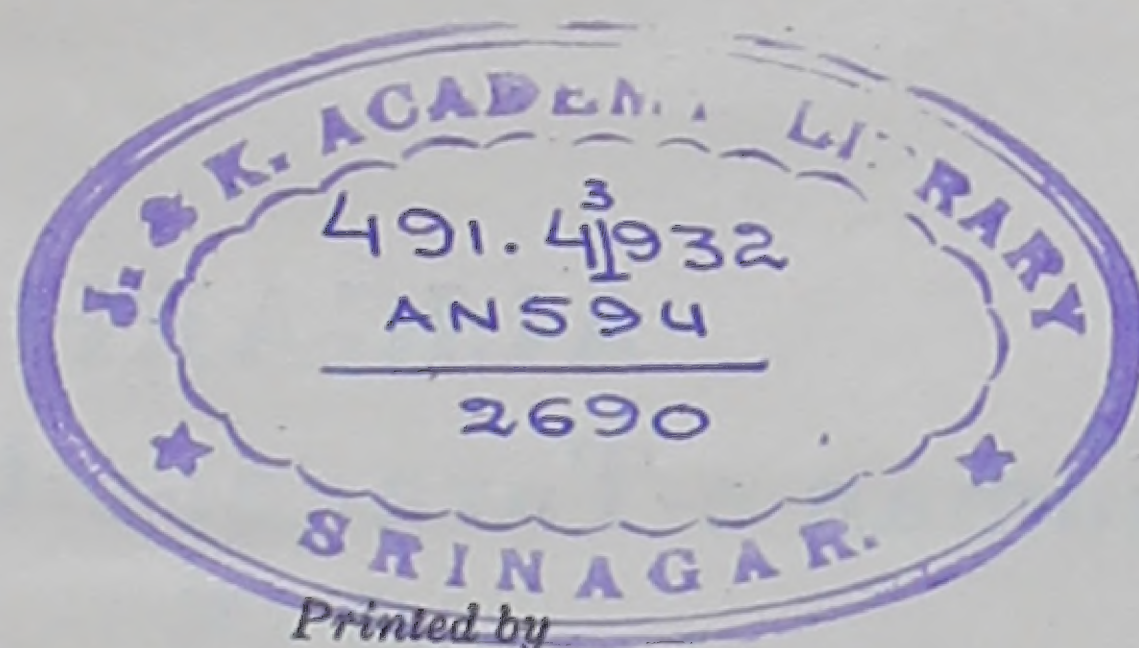
उर्दू-हिन्दी डिक्शनरी

ALIGARH

Anjuman-e-Taraqqi-e-Urdu (Hind)

1955

Printed by
The National Printers' Co., ALIGARH

ستمبر ۱۹۴۹ء میں انجمن کی مجلس عاملہ نے ایک اردو ہندی
ڈکشنری کی ترتیب و تدوین کا کام شروع کیا تھا اور اس کے لئے ماہرین کی ایک
سب کمیٹی مقرر کی گئی تھی۔ اس سب کمیٹی نے ڈکشنری کی تالیف کے
متعلق یہ طے کیا کہ اردو کے دس ہزار ایسے الفاظ جمع کئے جائیں جنکے
ہندی مترادفات اردو دان لوگوں کے لئے مفید ہوں اور جنکی عام طور پر
تعلیمی، اخباری اور سرکاری کاموں کے لئے، ضرورت ہوتی ہے۔
چنانچہ ۱۹۵۰ء میں یہ کام شروع ہوا اور اب ۶ سال بعد ۱۹۵۵ء میں
اسکی تکمیل ہوئی ہے جسوقت الفاظ جمع کئے جانے لگے تو یہ محسوس ہوا کہ
۱۰ ہزار لفظوں سے کم کا انتخاب ہمارے مقصد کو پورا نہ کریگا۔ اس
لئے کہ الفاظ کی تعداد کو زیادہ محدود کرنے سے بہت سے ضروری الفاظ
چھوٹ جاتے تھے۔ جب انجمن نے یہ ذمہ داری قبول ہی کر لی تو کوشش
کی گئی کہ ڈکشنری ایسی جامع ہو کہ ضرورت مندوں کی تمام عام ضرورتوں
کو پورا کرے چنانچہ لفظوں کی تعداد تقریباً دس ہزار سے بھی کچھ
زیادہ ہو گئی۔

اردو لفظوں کے ہندی مترادفات کے انتخاب میں بھی بہت دشواریاں پیش آئیں اور بار بار ماہرین سے مشورہ کرنا پڑا۔ یہ ممکن تھا کہ ہر اردو لفظ کے تمام ہندی مترادفات جمع کر دئے جائیں مگر اس طرح ڈکشنری کا حجم بہت بڑھ جاتا اور قیمت بھی اتنی زیادہ ہو جاتی کہ وہ اہل علم اور عوام کے دسترس سے باہر ہو جاتی۔ انجمن نے شروع سے یہ کوشش کی کہ ڈکشنری کی طباعت اور ترتیب اچھی ہو اور قیمت بھی اتنی زیادہ نہ ہو کہ عام شائقین کے لئے اس کا خریدنا مشکل ہو جائے۔ اس مقصد میں انجمن۔

کہاں تک کامیاب ہوئی اس کا صحیح اندازہ تو ڈکشنری کی اشاعت کے چند روز بعد ہی ہو سکتا ہے جب اہل ملک اس سے مستفید ہو کر اسکی افادیت کا اندازہ کر سکیں گے۔ بہر حال ہم نے بدلے ہوئے زمانہ کے تقاضوں کا لحاظ کر کے ایک صحیح اور مفید چیز کا اردو ادب میں اضافہ کیا ہے۔

ڈکشنری کی ترتیب اور تدوین میں ایک امر یہ بھی قابل ذکر ہے کہ ہم نے ہندی اور اردو لفظ کے تلفظ کو ادا کرنے کے لئے، رومن رسم الخط سے بھی مدد لی ہے لیکن اس رسم الخط کے جدید اور زیادہ سائنٹیفک قواعد کو اختیار نہیں کیا اس لئے کہ آن سے سوائے ماہرین لسانیات کے عام لوگ ابھی تک نامانوس ہیں اس نئے طریقہ سے تلفظ کے سمجھنے میں انکو

عام طور پر دشواری ہوتی - لہذا ہم نے رومن رسم الخط کا قدیم طریقہ اختیار کیا اور یقین ہے کہ اس صورت میں عام شائقین کو تلفظ کے سمجھنے میں آسانی ہوگی -

یون تو آزادی کے بعد اکثر اداروں اور اہل علم نے انگریزی ہندی اور اردو ہندی اور ہندی اردو ڈکشنریاں تیار کر کے شایع کی ہیں، لیکن انجمن نے خاص اردو والوں کے لئے، یہ ہندی ڈکشنری ممکنہ تفصیل کے ساتھ مرتب کر کے ایک ایسا کام کیا ہے جسے انجمن ترقی اردو کا ایک کارنامہ کہہ سکتے ہیں اردو کے الفاظ کا انتخاب زیادہ تر نور اللغات اور فرہنگ آصفیہ سے کیا گیا ہے ہندی مترادفات کا انتخاب کرنے میں ہندی کی حسب ذیل ڈکشنریوں سے زیادہ مدد لی گئی ہے -

(۱) ہندی شبد ساگر (ناگری پرچانی سبھا)

(۲) برہت ہندی شبد کوش (گیان منڈل بنارس)

(۳) آدرش ہندی شبد کوش (پنڈت رام چندر پاٹھک)

(۴) شبد ارتھ پارجات (پنڈت دوارکا پرشاد)

(۵) بہاشا شبد کوش (ڈاکٹر رام چندر شکل)

(۶) آنگل بھارتی مہاکوش (ڈاکٹر رگھو ویر)

(۷) امر کوش (سنسکرت)

(۸) ہندی اردو، اردو ہندی لغت (مولوی امام الدین)

اس کے علاوہ بھی ہندوستان کی زبانوں کی قدیم فرہنگوں اور ڈکشنریوں سے جس کا ایک اچھا ذخیرہ انجمن کے کتب خانے میں موجود ہے مدد لی گئی ہے۔ مترادفات کے انتخاب میں موجودہ رجحان کا لحاظ رکھتے ہوئے اس امر کی کوشش کی گئی ہے کہ ہندی کے وہی الفاظ چنے جائیں جو عموماً سرکاری دفتروں اور ہندی اخباروں میں استعمال ہوتے ہیں۔ ساتھ ہی یہ بھی خیال رکھا گیا ہے کہ سنسکرت کے موئے موئے اور غیر مانوس لفظوں کو اس فرہنگ میں نمایاں جگہ نہ دی جائے مگر ہندی اردو کے وہ سب لفظ لے لئے جائیں جو ہماری روز مرہ کی بولی کا جزو ہیں۔

آخر میں ہندی مصطلحات کی وہ مستند فہرست بطور ضمیمہ لگا دی گئی ہے جو حکومت ہند کی وزارت تعلیمات نے مرتب کرائی ہے۔

ہمیں امید ہے کہ اس ڈکشنری کی اشاعت سے انجمن کا بنیادی مقصد پوری طرح حاصل ہوگا اور اردو بولنے اور پڑھنے والے لوگوں کے لئے یہ کتاب ہر طرح مفید ثابت ہوگی۔ اگر اتنا ہو جائے تو انجمن اپنے اس کارنامے کو اپنے لئے قابل فخر سمجھے گی۔

(मात्राएं) حرکات

अ	अ	a	अब	(ab)	अब	कम	(kam)	कम
	अ	a	अम	(am)	अम			
आ	आ	ā	आब	(āb)	आब	बास	(bās)	बास
	आ	ā	आम	(ām)	आम			
	आ	ā	आज़म	(āzam)	आज़म	बाद	(bād)	बाद
इ	इ	i	इस	(is)	इस	जिस	(jis)	जिस
	इ	i	इलम	(ilm)	इलम			
ई	ई	ī	ईख	(īkh)	ईख	बीस	(bīs)	बीस
	ई	ī	ईद	(id)	ईद			
उ	उ	u	उस	(us)	उस	बुन	(bun)	बुन
	उ	u	उम्र	(umr)	उम्र			
ऊ	ऊ	ū	ऊन	(ūn)	ऊन	दूब	(dūb)	दूब
	ऊ	ū	ऊर	(ūr)	ऊर			
ऋ	ऋ	ri	ऋण	(rin)	ऋण	कृष्ण	(krishn)	कृष्ण
ए	ए	e	एक	(ek)	एक	नेक	(nek)	नेक
	ए	e				नेमत	(nemat)	नेमत
ऐ	ऐ	ai	ऐसा	(aisa)	ऐसा	बैल	(bail)	बैल
	ऐ	ai	ऐब	(aib)	ऐब			
ओ	ओ	o	ओस	(os)	ओस	गोल	(gol)	गोल
	ओ	o				मोतकिद	(motaqid)	मोतकिद
								मेतक
औ	औ	au	और	(aur)	और	रौनक	(raunaq)	रौनक
	औ	au	औरत	(aurat)	औरत			

हروف (अक्षर माला)

क	(क)	k
क	(क)	q
ख	(ख)	kh
ख	(ख)	kh
ग	(ग)	g
ग	(ग)	gh
घ	(घ)	gh
ङ	(ङ)	n

च	(च)	ch
छ	(छ)	chh
ज	(ज)	j
झ	(ङ - ङ - ङ - ङ)	z
झ	(ङ)	jh
ञ	(ञ)	n

ट	(ट)	t
ठ	(ठ)	th
ड	(ड)	d
ड	(ड)	r
ढ	(ढ)	dh
ढ	(ढ)	rh
ण	(ण)	n

त	(त - त)	t
थ	(थ)	th
द	(द)	d

ध	(ध)	dh
न	(न)	n

प	(प)	p
फ	(फ)	ph
फ	(फ)	f
ब	(ब)	b
भ	(भ)	bh
म	(म)	m

य	(य)	y
र	(र)	r
ल	(ल)	l
व	(व)	v
श	(श)	sh
ष	(ष)	sh
स	(स - स - स - स)	s
ह	(ह - ह)	h

क्ष	chh
त्र	tra
ज्ञ	gya
क्व	kwa
त्व	twa
द्व	dwa
ध्व	dhwa
श्च	shwa
स्व	swa

اشارات (संकेत सूची)

उर्दू	(ا)	اردو
तुर्की	(ت)	ترکی
तुर्की फ़ासी	(تف)	ترکی فارسی
सिफत (विशेषण)	(ص)	صفت
अरबी	(ع)	عربی
अरबी फ़ासी	(عفا)	عربی فارسی
फ़ासी	(ف)	فارسی
मुज़क़र (पुल्लिंग)	(مذ)	مذکر
पु० और स्त्री० दोनों में व्यवहृत	(ذ)	مذکر اور مؤنث دونوں میں استعمال ہونے والا
मुअन्नस (स्त्री लिंग)	(مٹ)	مؤنث

D AND K Academy of ART culture AND LANG
ages

Sc
Kun

(الف)

- (Khush hál خوش حال) खुशहाल
3. शोभन (Shobhan شوبھن) वारौनक (Bá raunaq بارونق)
- آبا و اجداد (ع - مذ)
- ÁBÁ-O-AJDÁD आबाओ अजदाद
- पूर्वज (Púrvaj پوروچ) बापदादे (Báp dáde باپ دادے)
- ÁBAÍ आबाई (ف - مَث)
- पैत्रिक (Paittrik پیتریک) पुश्तैनी (Pushtainí پشتینی)
- آب پاشی (ف - مَث)
- ÁB-PÁSHI आब पाशी
- सिंचन (Sinchán سنچن) सिचाई (Sinchái سنجائی)
- ÁB-E-HAYAT आबे हयात
- अमृत (Amrit امرت) सुधा (Sudha سدها)
- ÁB-RÚ आबरू (ف - مَث)
1. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتش تها) सम्मान (Sam-mán سم مان) सत्कार (Sat-kár ست کار) इज्जत (Izzat عزت)
2. सत्य (Satítv ستیتو) इस्मत (Ismat عصمت)

- ÁB आब (ف - مذ)
1. वारि (Vári واری) सलिल (Salil سلل) पानी (Páni پانی) (Jal جل)
2. रस (Ras رس) निचोड़ (Nichor نیچور)
3. आसव (Ásav آسو) अरक (Araq عرق)
4. आभा (Ábhá آباها) चमक (Chamak چمک)
5. तीक्ष्णता (Tíkchhnatá تیگچھنتا) तेज़ी (Tezí تیزی) (Bárh باره)
6. शोभा (Shobha شوبها) रौनक (Raunaq رونق)

- ÁBA आबा (ع - مذ)
- آب کی جمع
- पूर्वज (Púrvaj پوروچ) बापदादा (Báp dáda باپ دادا)
- ÁBÁD आबाद (ف - ص)
1. वसित (Vasit وست) आबाद (Ábád آباد)
2. सम्पन्न (Sampann سم پین)

ÁBNÁI आबनाय (ف-مذ) آبناے

जल-डमरु-मध्य (Jal-damarú-maddhya
(جل دمرو مدھیہ)

ÁBNÚS आबनूस (ف-مذ) آبنوس

एक प्रसिद्ध काली और भारी लकड़ी
(Ek prasiddh káli aur bhāri lakri
(ایک پرسدھ کالی اور بھاری لکڑی)

آب و هوا (ف-مذ)

ÁB-O-HAVA आबोहवा

जलवायु (Jal-vāyu (جل وایو
आबहवा (Áb-havá (آب هوا

ÁBYÁNA आबयाना (ف-مذ) آبیا نہ

जलकर (Jal-kar (جل کو
महसूल (Páni ka mahsúl (پانی کا
(محصول)

ÁTASH अतश (ف-مذ) آتَش

1. अग्नि (Agni (اگنی
कृशानु (Krishānu (کرشانو
पावक (Pāvak (پاوک
अनल (Anal (انل
आग (Ág (آگ)

2. ज्वाला (Jwāla (جوالا
लपट (Lapat (لیٹ)

3. तपन (Tapan (تپن
जलन (Jalan (جلن)

4. प्रभा (Prabha (پربھا
कांति (Kānti (کانتی
नूर (Núr (نور)

آبرو باختہ (ف-ص)

ÁBRÚ-BÁKHTA आबरू बाख्ता

1. अपमानित (Apmānit (ایمانیت
वेइज्जत (Bo-izzat (بے عزت
2. नीच (Ních (نیچ
गुंडा (Gunda (گنڈا)

آبرو ریزی (ف-مذ)

ÁBRÚ-REZI आबरू रेज़ी

1. भर्त्सना (Bhart, sana (بھرت سنا
तिरस्कार (Tiraskár (تیرس کار
वेइज्जती (Be-izzatí (بے عزتی
2. सतीत्व हरण (Satítv-haran (ستیتو
इस्मत दरी (Ismat-dari (اسمت دری
(عصمت دری)

ÁBSHÁR आबशार (ف-مذ) آبشار

जल प्रपात (Jal prapát (جل پروپات
निर्भर (Nirjhar (نرجھر
भरना (Jharna (جھرنا)

آب کاری (ف-مذ)

ÁBKÁRI आबकारी

1. मद्य विभाग (Maddya-vibhág
(मद یدہ و بھاگ
शराब का महकमा (Sharáb ka mahkama
(شراب کا
(محکمہ)

ÁBLA आबला (ف-مذ) آبلہ

फफोला (Phaphola (پھپھولا
(چھالا (Chhāla)

آتش کده (ف - مذ)

ÁTASH-KADA آتاش کدا

अग्नि शाला (Agnishála اگنی شالہ)

पूजा की आग रखने का स्थान (Púja

ki ág rakhne ka isthán پوجا کی آگ

(رکھنے کا استھان)

آتش گیر (ف - مذ)

ÁTASH-GÍR آتاشگیر

ज्वलन शील (Jwalan shíl جولن شیل)

विस्फोटक (vis, photak وسیطو تک)

तुरंत आग पकड़ने वाला (Turant ág

pakarnevála ترنت آگ پکڑنے والا)

آتش نوا (ف - مذ)

ÁTÁSH-NAVA آتاش نوا

अग्नि भाषी (Agni.bhāshī اگنی بھاشی)

धुआँधार भाषण देने वाला (Dhuán

dhār bhāshan dene vála دھواں دھار

(بھاشن دینے والا)

ÁTASHÍN آتशीں (ف - ص)

अग्निमय (Agni-mai اگنی مے)

का बना हुआ (Ág ka bana hua آگ

کا بنا ہوا)

ÁSÁR آسار (ع - مذ)

اثر کی جمع

1. लक्षण (Lakshhan لکھن)

अलामत (Alámat علامت)

2. चिह्न (Chinh चिह्न)

نشان (Nishán نشان)

3. न्यास (Nyás نیاس) नीव (Nív نیو)

4. दीवार की चौड़ाई (Divár k' chaurái

دیوار کی چوڑائی)

آتش بازی (ف - مٹ)

ÁTASH-BÁZI آتاش باجی

अग्नि क्रीडा (Agni krída اگنی کریڈا)

बारूद के खिलौने (Barúd ke khilaune

(بارود کے کھلونے)

آتش پرست (ف - مذ)

ÁTASH-PARAST آتاش پرست

अग्नि पूजक (Agni-pújak اگنی

پارسی (Pársi پارسى) آگ

पूजने वाला (Ág pújne vála آگ

پوچنے والا)

آتش دان (ف - مذ)

ATASH-DÁN آتاشدان

1. अग्नि कुंड (Agni-kund اگنی کوند)

हवन कुंड (Havan-kund هون کوند)

2. अंगार-धानी (Angār dhání انگار

چولہا (Chúlha دھانی)

آتش زدگی (ف - مٹ)

ATASH-ZADAGI آتاش زددگی

अग्नि कांड (Agni-kánd اگنی کاند)

आग लगना (Ág lagna آگ لگنا)

آتش فشان (ف - مذ)

ÁTASH-FISHÁN آتاش-فیشان

ज्वाला मुखी (Jwála mukhí جوالا مکھی)

आग उगलने वाला (Ág ugalnevála

آگ اگلنے والا)

آتیشک (ف - مٹ) آتاشک

उपदंश (Updansh آپ دندش)

रोग (Garmi-rog گرمی روگ)

آخرت (ع - مٹ) ÁKHIRAT آخیریت
 परलोक (Parlok) यमलोक (Yamluk) दूसरी दुनिया (Dúsari dunya) (دوسری دنیا)

آخر کار (ع - ص)

ÁKHIR-KÁR آخیرکار

अंततः (Antatah) अखिर में (Akhir men) (آخر میں)

آخری (ع - ص) ÁKHIRÍ آخیری
 अंतिम (Antim) अखिर का (Ákhir ka) (آخر کا)

آخور (ف - مٹ) ÁKHOR آخور
 निरर्थक वस्तु (Nirarthak-vastu) निकम्मी चीज़ (Nikammí chíz) (نیکمی چیز)

آداب (ع - مڈ) ADÁB آداب
 ادب کی جمع - واحد معذوں
 میں بھی مستعمل ہے

1. प्रणाम (Pranám) नमस्कार (Namaskár) तस्लीम (Taslim) (تسلیم)

2. नियम (Niyam) काइदे (Qáide) (قائیدے)

3. शैली (Shailí) ढंग (Dhang) (شیلی) (دهنگ)

4. शिष्टाचार (Shishtáchár) (شیشٹاچار) (اخلاق) (Akhláq)

آثار قدیمہ (ع - مڈ)

ÁSÁR-E-QADÍMA आसारे कदीमा

भग्नावशेष (Bhagnáo shesh) पुरानी इमारतों के खंडर (Purání imáraton ke khandar) (پورانی عمارتوں کے کھنڈر)

آسم (ع - مڈ) ÁSIM आसिम

पातकी (Pátakí) पापी (Pápi) (पातकी) (पापी) (Gurah-gár) (گورہگار)

آحاد (ع - مڈ) ÁHÁD آحاد
 इकाइयां (Ikáiyán) (اکائیاں)

آخته (ف - مڈ) ÁKHTA आख्ता
 कोष हीन (Kosh hín) (کوش ہین) (Khassí) (خصی)

آخر (ع - ص) ÁKHIR آخیر

1. अंत (Ant) पार (Pár) (انت) (پار)

2. समाप्त (Samápt) खत्म (Khatm) (سمایط) (ختم)

3. किं बहुना (Kim-vahuná) (Alqissa) (کیں بھونا) (القصة)

آخر میں (ع - مڈ)

ÁKHIR-BÍN آخیر بین

दूर दर्शी (Dúr-darshí) (دور درشی)

अग्र शोची (Aggr shochí) (اگر شوچی)

परिणाम दर्शी (Parinám-darshí)

काम का नतीजा (Kám ka natíja) (کام کا نتیجہ)

सोचने वाला (Sochne vála) (سوچنے والا)

(کام کا نتیجہ سوچنے والا)

ÁDÍNA' आदीना (फ - मड) आदिने
शुक्रवार (Shuk, kr-vár शक्रवार)
जुमा (Juma جمعہ)

ÁZAR आज़र (फ - मड)

1. अग्नि (Agni अग्नी) आग (Ág अग)

2. ईरानी नवौं महीना (Íráni naván mahína
(ایرانی نواں مہینہ)

आरास्तगी (फ - मड)

ÁRÁSTAGI आरास्तगी

1. सुसज्जा (Susajja सुसज्जा) सजावट
(Sajávat سجاوت)

2. शृंगार (Shringár श्रृंगार) बनाव
सिंगार (Banáo-Singár بناؤ سنگار)

ÁRÁSTA आरास्ता (फ - मड)

1. सुसज्जित (Susajjit सुसज्जित) सजा हुआ
(Sajá hua सजा हुआ)

2. शृंगारित (Shringárit श्रृंगारित) बना
ठना (Bana thana बना ठेना)

ÁBÁM आराम (फ - मड)

1. विश्राम (Vishráam विश्राम) ठहराव
(Thahráo ठहराव)

2. सुख (Sukh सुख) चैन (Chain चैन)

3. संतोष (Santosh संतोष) सुकून
(Sukún सुकून)

4. नीरोगता (Nirogata नीरोगता) सेहत
(Sehat सेहत)

ÁRAM-DEH आराम देह (फ - मड)

सुखप्रद (Sukhap, prad सुखप्रद)

आराम देने वाला (Áram dene vála
(आराम देने वाला)

ÁDAM आदम (मड - मड)

सब से पहला आदमी (Sab se pahla

adamí सब से پہلا آدمی)

(Manu मनु) हज़रत आदम (Hazrat

Adam حضرت آدم)

آدم خور (مف - مڈ)

ÁDAM-KHOR आदम खोर

नर भक्षी (Nar-bhakchhi نر بھکچھی)

मनुष्य का मांस खाने वाला (Manush'

shya ka máns kháne vála منشیہ

(का मांस کھانے والا)

آدم زاد (مف - مڈ)

ÁDAM-ZÁD आदम जाद

मानव (Mánav मानव) मनुज (Manuj

(Ádamí آدمی) आदमी (मड - मड)

ÁDAMI आदमी (मड - मड)

1. मनुष्य (Manush, shya منشیہ)

नर (Nar नर) इनसान (Insán
(انسان)

2. शिष्ट (Shisht शिष्ट) सभ्य

(Sabh, bhya سبھیہ) तमीज़दार

(Tamíz dár تمیزدار)

آدمیت (م - مڈ)

ÁDAMÍYAT आदमीयत

1. मानवता (Manavata मानवता) इन्सा-

नियत (Insaniyat انسانیت)

2. सभ्यता (Sabh, bhyata सभ्यता)

सुशीलता (Sushílata सुशीलता)

भलमंसी (Bhal mansí بھل منسی)

خواهش مند (Kháhish-mand) خواہش مند

ÁROGH آروغ (ف - مٹ) آروغ
उदगार (Udgár) डकार (Dakár)
(ادگار)

ÁZ आज (ف - مٹ) आज
लिप्सा (Lipsa) लोभ (Lobh)
(लोभ) लालच (Lálach)

ÁZÁD आज़ाद (ف - ص) آزاد

1. स्वतंत्र (Swatanttr) स्वाधीन
(Swádhín)
2. स्वेच्छाचारी (Swech, Chhá-Chári)
(Niran kush) निरंकुश
(نرنکش)
3. निश्चित (Nish chint) निश्चित
(Befikra) बेफिकرا
4. निर्लज्ज (Nirlajj) वेहया
(Be-haya) (بے حیا)
5. मुक्त (Mukt) वेकैद (Be-qaid)
(بے قید)
6. एक प्रकार के फकीर (Ek prakár
ke faqír) (ایک پرکار کے فقیر)

آزاد خیال (ف - ص)

ÁZÁD-KHAYÁL آज़اد خیال

1. स्वतंत्र विचार (Swatanttr vichár)
(Sotanttr) खुले दिमाग का
(Khu'e dimágh ka) (کھلے دماغ کا)
2. नास्तिक (Nástik) लामज़हब
(Lámazhab) (لامذهب)

آرام طاب (ف - مڈ)

ÁRÁM-TALAB آرام تلاب

सुख प्रिय (Sukhap, priya) (سکھپ پریہ)
आलसी (Álasi) निकम्मा
(Nikamma) (نکما)

آرام گاه (ف - مٹ)

ÁRÁM-GÁH آرامگاه

1. विश्रामगृह (Vishrátn grih) (وشرام گره)
आरामघर (Árám ghar) (آرام گھر)
2. शयनागार (Shayanágár) (شینا گار)
सोने का कमरा (Sene ka kamra)
(سونے کا کمرہ)

आरौश (ف - مٹ) आरौश

अलंकार (Alankár) सज्जा
(Sajja) सजावट (Sajavat)
(سجاولت)

ÁRZŪ आर्ज़ू (ف - مٹ) آرزو

1. इच्छा (Ich, chha) (اچھا) अर्मान
(Armán)
2. लालसा (Lálsa) इश्तियाक
(Ishtiyáq) (لاالسا)

अभिप्राय (Abbip, prái) (ابھپ پرای)
मकसद (Maqsad) (مقصد)

लोभ (Lobh) लालच (Lálach)
(लोभ)

آرزو مند (ف - مڈ)

ÁRZŪ-MAND आर्ज़ू मन्द

अभिलाषी (Abhiláshí) (ابھی لاشی)

1. अप्रसन्नता (Ap, prasan, natá) آپ (ناراضی) ناراضی پرسن ننا
2. मनो मालिन्य (Manomálinnyá) मन मुटाव (Man mutáo) (من متاو)

ÁZURDA आज़ुर्दा (ف - ص)

1. अप्रसन्न (Ap, prasann) (اپ پرسن) ناخوش (Ná khush)
2. उदासीन (Udasín) (اداسین) उदास (Udás) (أداس)
3. खिन्न (Khinn) (کهن) अफसुर्दा (Afsurda) (افسردہ)

آزردہ خاطر (ف - ص)

ÁZURDA-KHÁTIR आज़ुर्दा खातिर
دیکھو آزردہ دل

آزردہ دل (ف - ص)

ÁZURDA-DIL आज़ुर्दा दिल

1. अप्रसन्न चित्त (Ap, prasann-ehitt) (अप پرسن चित) बद दिल (Bad dil) (بد دل)
2. दुःखित (Dukh, khit) (دکھت) रंजीदा (Ranjída) (رنجیدہ)

آزما ئش (ف - مٹ)

ÁZMÁISH आज़माइश

- परीक्षा (Paríkehha) (پریکچھا)
इम्तिहान (Imtihán) (امتحان) जांच (Jánch) (جانچ)

ÁZMÚDA आज़मूदा (ف - ص)

- परीक्षित (Paríkehhit) (پریکچھت)
जांचा हुआ (Jánchá hua) (جانچا ہوا)

آزاد طبع (ع - ص)

ÁZAD-TABA आज़ाद तबा

- *स्वेच्छाचारी (Swech, chhá-chári)
(Man-mauji) मनमौजी (سوچھا چاری)
(من موجی)

آزاد منش (ف - ص)

ÁZÁD-MANISH आज़ाद मनिश

1. उदार हृदय (Udár hridai) (أدار) بلند خیال (Baland khayál) (بلند)
2. भेद भाव रहित (Bhed bháo rahit) (بھد भाव रहیت) सब का दोस्त (Sab ka dost) (سب کا دوست)

ÁZÁDI आज़ादी (ف - مٹ)

1. स्वतंत्रता (Swatantrata) (سو تئترتا) खुद मुख्तारी (Khud-mukhtári) (خود مختاری)
2. मुक्ति (Mukti) (मुक्ती) रहाई (Rahái) (رهائی)

ÁZÁR آزار (ف - مذ)

1. रोग (Rog) (روگ) बीमारी (Bímárí) (بیماری)
2. पीड़ा (Pírá) (پیڑا) दर्द (Dard) (درد)
3. दुःख (Dukh kh) (دکھ) तकलीफ (Taklíf) (تکلیف)
4. प्रेत बाधा (Pret-bádhá) (پریت بادھا) आसेब (Áseb) (آسیب)

آزردگی (ف - مٹ)

ÁZURDAGI आज़ुर्दगी

ÁSTÁNA آستانه (ف - مذ)

1. دهلیزی (Dehlíz) चौखट (Chaukhat چوکھٹ)
2. گھر (Ghar) घर (Grih گره)
3. سماधि (Samádhi) मक-बरा (Maqbara مقبره)

ÁSMÁN آسمان (ف - مذ)

- आकाश (Ákásh) नभ (Nabh) गगन (Gagan) अंबर (Ambar) व्योम (Vyom) फलक (Falak)

آسمان بوس (ف - ص)

ÁSMÁN-BOS आस्मां बस

- गगन चुंबी (Gagan chumbí) गगन चंबी (Nabhasparshí) नभस्पर्शी (Nabhasparshí) आस्मान तक पहुँचने वाला (Ásmán tak pahunchne vála) (آسمان تک پہنچنے والا)

آسودگی (ف - مٹ)

ÁSÚDAGI आसूदगी

1. सम्पन्नता (Sampannata) समृद्धि (Samriddhi) खुशहाली (Khush hálí)
2. संतुष्टि (Santushti) इत्मीनान (Itmínán)

ÁSÚDA आसूदा (ف - ص)

1. सम्पन्न (Sampann) खुश-हाल (Khush hál)
2. संतुष्ट (Santusht) सुत्मइन (Mut,ma,in)

آزموده کار (ف - مذ)

ÁZMÚDA-KÁR आजمूदा کار

1. अभ्यस्त (Abh, bhyast) मशशक (Mash,sháq)
2. अनुभवी (Anubhaví) तजर्बा कार (Tajriba kár)

ÁZÚQA आजूका (ف - مذ)

अन्न (Ann) खाना (Khána)

ÁSÁN आसान (ف - ص)

1. सरल (Saral) सुगम (Sugam) सहल (Sahl)
2. साधारण (Sádháran) मामूली (Mámúli)
3. संभव (Sambhao) मुम्किन (Mumkin)

ÁSÁNI आसानी (ف - مٹ)

1. सरलता (Saralata) सहलपन (Sahlpan)
2. संभावना (Sambháona) इम्कान (Imkán)

آسایش (ف - مٹ)

ÁSÁISH आसाइश

1. सुख (Sukh) चैन (Chain) آرام (Árám)
2. समृद्धि (Samriddhi) खुशहाली (Khush hálí)

ÁSTÁN आस्तान (ف - مذ)

دیکھو آستانه

2. संधि (Sandhi) सलाह
(Saláh صلاح)

آشفته (ف - مٹ)

ÁSHUFTAGI आशुक्तगी

1. अस्त व्यस्तता (Ast vyastata است
(ابتدائی Abtari) (ویستتا)
2. खिन्नता (Khin,nata کهن نکتا)
(परेशानी Pareshání)

ÁSHUFTA आशुक्ता (ف - ص)

1. अस्त व्यस्त (Astvyast است
(تیتار بیتار Titar bitar) (ویست
(تتار بتار)
2. आतुर (Átur آتور) बद हवास (Bad
havás بدحواس)
3. उद्विग्न (Udvign اد و گن) परेशान
(Preshán پریشان)
4. खिन्न (Khinن) उदास (Udás
(اداس)

آشفته بیان (ف - ص)

ÁSHUFTA-BAYÁN आशुक्ता बयान

- (متهیادادی Miththya vādī) मिथ्या वादी
(فضول گو Fuzúl-go) फुजूल गो
(Ant shant انت شانت باتین) अंत शंत बातें करने वाला
(करने والا)

آشفته حال (ف - ص)

ÁSHUFTA-HÁL आशुक्ता हाल

- दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha grast) दुर्दशा
(Preshán hál) परेशां हाल (گرست)
(پریشان حال)

آسوده حال (ف - ص)

ÁSÚDA-HÁL आसूदा हाल

1. समृद्ध शाली (Samriddh-Sháli
(دولت مند Daulat-mand) (سمردھ شالی)
2. संतुष्ट (Santusht سن تشت) मुत्तमइन
(مطمئن Mut,ma,in)

ÁSYA आस्या (ف - مٹ)
चक्की (Peshani پیے شنی)
(چککی Chakki)

ÁSEB आसेब (ف - مذ)

1. प्रेतबाधा (Pret-bádha پریت بادھا)
छाया (Chháya چھایا) आसेबी
खलल (Ásebi khalal آسیبی خلل)
2. भूत प्रेत (Bhút pret بهوت پریت)
बद रूह (Bad rúh بد روح)

آسیب زده (ف - ص)

ÁSEB-ZÁDA आसेब ज़दा

- (پریت گریست Pret grast) प्रेत ग्रस्त
जिन या भूत का सताया हुआ
(Jin ya bhút ka satáya hua جن یا
(بهوت کا ستایا ہوا)

ÁSH आश (ف - مذ)

- (Aisa ऐसा भोजन जो पिया जा सके
bhojan jo piya ja sake ایسا بھوجن
(پیہ Paiya) (جو پیا جاسکے)

ÁSHTI आशती (ف - مٹ)

1. मैत्री (Maittrí میتری) دوستی
(دوستی Dosti)

4. उपद्रव (Upad, drav) (अपद्रव)

बगावत (Baghāvat) (बगावत)

आशुब चशम (फ - मड)

ÁSHOB-E-CHASHM आशोवे चश्म

नेत्राभिष्यंद (Nettrābhishyand) (नेत्रा)

बेहस यन्द

आखआना (Ánkh āna) (आनख)

आशुब जमाने (फ - मड)

ÁSHOB,E,ZAMÁNA आशोवे जमाना

काल चक्र (Kál chakkr) (काल चक्र)

गर्दिश (Gardish) (गर्दिश)

ÁSHIYÁN आशियां (फ - मड)

दिकेहो 'आशियाने'

आशियाने (फ - मड)

ÁSHIYÁNA आशियाना

1. नीड (Níd) घोंसला (Ghonsla) (गहोन्सला)

2. गृह (Grih) घर (Ghar) (गृह)

ÁGHA आगा (त - मड)

स्वामी (Swámí) (सवामी)

मालिक (Málik) (मालिक)

ÁGÁHZ आगाज (फ - मड)

1. आरंभ (Árambh) (आरम्भ)

शुरूआत (Shurúát) (शुरूआत)

2. आदि (Ádi) (आदि)

इब्तिदा (Ibtida) (इब्तिदा)

ÁGHOSH आगोश (फ - मड)

अंक (Ank) क्रोड (Krod) (अंक)

गोद (God) (गोद)

आशुफ्ते सर (फ - मड)

ÁSHUFTA-SAR आशुफ्ता सर

हत बुद्धि (Hat buddhi) (हत बुद्धि)

सिर फिरा (Sir phira) (सर फिरा)

आशुफ्ते मजाज (फ - मड)

ÁSHUFTA-MIZÁJ आशुफ्ता मिजाज

1. क्रुद्धात्मा (Krud, dhátma) (क्रुद्धात्मा)

चिड़ चिड़ा (Chir chirā) (चिड़ चिड़ा)

2. अनुरागी (Anurágí) (अनुरागी)

(Premi) आशिक (Áshiq) (प्रेमी)

ÁSH,KÁR आश कार (फ - मड)

दिकेहो 'आशकार'

आशकारा (फ - मड)

ÁSH,KÁRA आश कारा

प्रकट (Prakat) व्यक्त (Vyakt)

ज़ाहिर (Záhir) (व्यक्त)

ÁSHNA आशना (फ - मड)

1. मित्र (Mittr) दोस्त (Dost) (मित्र)

2. परिचित (Parichit) (परिचित)

पहिचान वाला (Pahichán vála)

(पहिचान वाला)

3. जार (Jár) उपपति (Up pati)

(Yár) यार (यार पति)

ÁSHOB आशुब (फ - मड)

1. विलव (Viplav) इनकिलाव

(Inqiláb) (विलव)

2. अशांति (Ashánti) गड़बड़

(Garbar) (गड़बड़)

3. कोलाहल (Koláhal) शोरगुल

(Shorghul) (कोलाहल)

1. سورجپूजक (Súrrya-pújak سوریه)
سूरज का पुजारी (Súraj
ka pujári (سورج کا پوجاری)
2. कृकलास (Krikalás कركلاس)
सरटक (Girgat सरटक)
(Saratok सरटक)
(گرگت)

آفریدگار (ف - مذ)

ÁFRÍD-GÁR आफ्रीद्गार
(سرشتی کرتا) (Srishti-karta)
सृष्टि कर्ता
पैदा करने वाला (Paída karne vála
(پیدا کرنے والا)

ÁFRÍN आफ्री (ف - ص)

1. धन्यवाद (Dhannya-vád دهنیه واد)
शाबाश (Shábásh شاباش)
2. उत्पादक (Ut pádak اتيادك)
पैदा करने वाला (Paída karne vála
(پیدا کرنے والا)

(دوسرے معنوں میں مرکب ہو کر آتا ہے
جیسے جہاں آفریں)

آفرینش (ف - مٹ)

ÁFRÍNISH आफ्रीनिश

सृष्टि (ات پتی) (Utpatti)
उत्पत्ति
(سرشتی) (Srishti)
पैदाइश
(پیدائش)

आका (ف - مذ)

ÁQA आका
(प्रभु) (Prabhu)
(सوامी) (Swámi)
स्वामी
(मालक) (Málik)
(مالک)

आगाह (ف - ص)

1. अवगत (Augat اوگت)

ÁFÁT आफत (ع - مٹ)
آفت کی جمع دیکھو 'آفت'

ÁFÁQ आफक (ع - مذ)
افق کی جمع
(Duniya) (دنیسا)
संसार (Sansár)
(دنیا)

ÁFAT आफत (ع - مٹ)

1. आपत्ति (Ápatti आपत्ति)
(Ápada आपदा)
(Musíbat)
(मुसीबत)
2. दुःख (Dukh دکھ)
(Klesh)
(क्लेश)
(Taklíf)
(تکلیف)

آفت زدہ (ع - ص)

ÁFAT-ZADA आफतزدہ

दुःखित (Dukbkhít दुکھت)
व्याधित
(Vyádhit)
(ويادھت)
(Musibat ka mára)
(مصیبت کا مارا)

آفت ناگہانی (ع - مٹ)

ÁFAT-E-NÁGAHÁNI आफते नागहानी
(Daiví-durghatana)
(दैवी दुर्घटना)
(अचानक)
(Achának-musíbat)
(अचानक مصیبت)

ÁFTÁB आफ्ताब (ف - مذ)

(Súrrya)
(सूर्य)
(Bháskar)
(भास्कर)
(Mihir)
(मिहिर)
(Ark)
(अर्क)
(Martand)
(मार्तण्ड)
(Ravi)
(रवी)
(सूरज)
(Súraj)

آفتاب پرست (ف - مذ)

AFTÁB-PARAST आफ्ताब परست

3. दूषित (Dúshit دوشیت) दोषयुक्त
(Dosh yukt دوش یکت) कुसूर वार
(Qusúr vár قصور وار)

آلوده دامن (ف - ص)

ÁLÚDA-DÁMAN आलूदा दामन

- कलंकित (Kalankit کلن کت)
आरोपित (Áropit आरोपित) गुनाहगार
(Gunáhgar گناهگار)

ÁLA आला (ع - مذ)

1. आयुध (Áyudh آیدھ) हथियार
(Hathiyár هتھیار)
2. यन्त्र (Yantr यन्त्र) कल (Kal کل)
पेच (Pech پیچ)

ÁMÁJ आमाज (ف - مذ)

- लक्ष्य (Lakchhya لکچھیہ) निशाना
(Nishana نشانہ)

आमाज गह (ف - مذ)

ÁMÁJ-GÁH आमाज गाह

- लक्षितचिह्न (Lakchhit-chinnhya
(لکچھت چنھ)
निशाने की जगह (Nisháne ki Jagah
(نشانے کی جگہ)

ÁMÁDAGI आमादगी (ف - مذ)

- तत्परता (Tatparata तत परता)
(Musta,iddi مستعدی)

ÁMÁDA आमاده (ف - ص)

- तत्पर (Tatpar तत पर) सन्नद्ध
(San,naddh سن نده) (Musta,id
(مستعد)

(Súchit سوچیت) वाक्कि (Váqif
(واقف)

- 2 परिचित (Parichit परिचित) जान
कार (Ján kár جان کار)

ÁGÁHI आगाही (ف - مذ)

1. सूचना (Súchana سوچنا) इत्तिला
(Ittila اطلاع)
2. परिचय (Parichai परिचے) जानकारी
(Jánkári جان کاری)

ÁL आल (ع - مذ)

- सन्तान (Santán سنتان) औलाद
(Aulád اولاد)

ÁLÁT आलात (ع - مذ)
آله کی جمع دیکھو 'آله'

ÁLÁM आलाम (ع - مذ)
الم کی جمع دیکھو 'الم'

ÁLÁISH आलाइश (फ - مذ)

1. मल (Mal مل) गिलाज़त (Ghilázat
(غلاظت)
2. पूय (Púya پیویہ) पीप (Píp پیپ)

آلودگی (ف - مذ)

ÁLÚDAGI आलूदगी

1. आद्रता (Ádrata آدرتا) भीगापन
(Bhígápan بهیگاپن)
2. पाप (Páp پاپ) गुनाह (Gunáh گناه)

ÁLÚDA आलूदा (ف - ص)

1. आद्र (Ádr آدر) भीगा (Bhíga بهیگا)
2. ओत प्रोत (Otprot ओत پروت)
लथड़ा (Lathra لتهڑا)

آموزخته (ف - مذ)

ÁMOKHTA आमोख्ता

पूर्वपठित (Púrv-pathit پیورب پٹھت)

पिछला पाठ (Píchhlá páth پیچھلا پاٹھ)

آموزگار (ف - مذ)

ÁMOZ-GÁR आमोज़गार

शिक्षक (Shikchhak شکچھک)

अध्यापक (Ad,dhyápak ادھیاپک)

آمیزش (ف - مٹ)

ÁMEZISH आमेज़िश

उपधि (Upadhi اُپدھی) संमिश्रण

(Sammishran سم مشرن) मिलावट

(Milávat ملاوت)

ÁMÍN آمین (ع - مٹ)

एवमस्तु (Evamastu ایومستو) यथास्तु

(Yathástu یتھا ستو) ऐसा ही हो

(Aisá hi ho ایسا ہی هو)

ÁN आन (ع - مٹ)

1. समय (Samai سے) वक्त (Vaqt وقت)

2. क्षण (Chhan چھن) पल (Pal پل)

آنَا فَانَا (ع - ص)

ÁNAN-FA-ÁNAN आनन फआनन

तत्क्षण (Tatchhan تچھن) तुरंत

(Turant ترنت) उसी वक्त (Usi vaqt)

(Fauran فوراً) फौरन (أسی وقت)

آوارگی (ف - مٹ)

ÁVÁRAGI आवारगी

1. दुश्चरित्रता (Dush,charittrata دش)

ÁMÁS आमास (ف - مذ)

शोथ (Shoth شوته) सूजन (Sújan سوجن)

ÁMAD आमद (ف - مٹ)

1. आगमन (Ágaman آگمن) आना (Ána آنا)

2. आय (Ái آے) आमदनी (Ámadani آمدنی)

ÁMADANI आमदनी (ف - مذ)

1. आय (Ái آے) आमद (Ámad آمد)

2. उत्कोच (Utkoch اُتکوچ) रिशवत (Rish,vat رشوت)

آمدورفت (ف - مٹ)

ÁMAD-O-RAFT आमदो रफ़्त

1. यातायात (Yátá yát یاتايات)

आना जाना (Ána jána آنا جانا)

2. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár پریم)

(Meljol میل جول) मेल जोल (ویوهار)

آمرزش (ف - مٹ)

ÁMURZISH आमुर्ज़िश

मुक्ति (Mukti مکتی) निर्वाण (Nirván)

(Mokchh موکچھ) मोक्ष (نروان)

बख़शिश (Bakhshish بخشش)

آمرزگار (ف - مذ)

ÁMURZ-GÁR आमुर्ज़गार

1. मुक्ति दाता (Mukti-dáta مکتی داتا)

बख़शने वाला (Bakhshne vála)

(بخشنے والا)

2. ईश्वर (Ishwar ایشور) खुदा (Khuda)

(خدا)

ÁVÁZA آوازا (ف - مذ)

1. यशध्वनि (Yash dhvani) (یاش دھونی)
نام وری (Nám vari)
2. ख्याति (Khyáti) (کھیاتی) शुहरत (Shuhrat) (شہرت)

ÁVEZÁN آویزاں (ف - ص)

लटका हुआ (Latka hua) (لٹکا ہوا)

ÁVEZA آویزه (ف - مذ)

कान का लटकन (Kán ka latkan) (کان کا لٹکن)

ÁH आह (ف - مٹ)

आः (Áh) (آ) हाय (Hái) (ہاے)

ÁHISTA आहिस्ता (ف - ش)

1. शनैः शनैः (Shanaih Shanaih) (شنیہ شنیہ)
धीरे से (Dhire se) (دھیرے سے)

2. दबे पांव (Dabe páon) (دبے پاؤں)

ÁHAN आहन (ف - مذ)

लोह (Loh) (لوہ) अय (Ai) (اے) लोहा (Loha) (لوہا)

आहन پوش (ف - ص)

ÁHAN-POSH आहन पोश

लोहाच्छादित (Lohách, chhádít) (لوہا چھادیت)
लोहे से मढ़ा (Lohe se marha) (لوہے سے مڑھا)

आहन रबा (ف - مذ)

ÁHAN-RUBA आहन रुबा

1. लोहाकर्षक (Lohákarshak) (لوہا کرشک)
लोहे को खींचने वाला (Lohe

(कुचाल) (Kuchál) (کوچال)

बद चलनी (Bad chalni) (بدچلنی)

2. व्यर्थ भ्रमण (Vyarth bhraman

(विरत) (بهرمن)

बेकार इधर उधर मारा मारा फिरना

(Bekár idhar udhar mára mára

phirna) (بیکار ادھر ادھر مارا مارا ایدھر نا)

ÁVÁRA आवारा (ف - ص)

1. लंपट (Lampat) (لمپٹ) कुमार्गी

(Kumárgi) (کومارگی) बद चलन

(Bad chalan) (بدچال)

2. व्यर्थ भ्रमी (Vyarth bhrami) (विरत)

बेकार में इधर उधर घूमने वाला

(Bekár men idhar udhar ghūmne

vála) (بیکار میں ادھر ادھر گھومنے

والا)

आवारा گرد (ف - مذ)

ÁVÁRA-GARD आवारा गर्द

व्यर्थभ्रमी (Vyarth bhramí) (विरत)

बेकार चक्कर काटने वाला

(Bekár chákkar kátne vála) (بیکار چکر کاٹنے

والا)

ÁVÁZ आवाज़ (ف - مٹ)

ध्वनि (Dhwani) (دھونی) स्वर (Swar) (سور)

शब्द (Shabd) (شبد) बोली (Boli) (بولی)

आواز بازگشت (ف - مٹ)

ÁVÁZ-E-BÁZGASHT आवाज़े बाज़गश्त

प्रतिध्वनि (Pratid, dhvani) (پرتد دھونی)

अनुस्वान (Anus, swán) (انس سوان)

प्रतिनाद (Pratinád) (پرتی ناد)

वाला (Áne vála (آنے والا) अगला
(Agla (اگلا)

2. भविष्य (Bhavish,sbya (بهوشیه)
मुस्तक़् विल (Mustaqbil (مستقبل

ÁÍN आर्इन (फ - मड) आर्इन

1. नियम (Niyam (نیم) काइदा (Qáida
(قاعدہ)

2. विधान (Vidhán (ودهان) कानून
(Qánún (قانون)

ÁÍN-DÁN आर्इनदां (फ - मड) आर्इनदां

विधानक (Vidhának (ودهانک)
(Vidhanaggya (ودهانگیه) कानून दां
(Qánún dán (قانون دان)

ÁÍN-SÁZ आर्इन साज़ (फ - मड) आर्इन साज़

विधायक (Vidháyak (ودهایک)
बनाने वाला (Qánún banáne vála
(قانون بنانے والا)

ÁÍNA आर्इना (फ - मड) आर्इना

दर्पण (Darpan (درپن) मुकुर (Mukur
(आदर्श (Ádarsh (آدرش) आइना
(Áina (آینه)

आर्इने साज़ (फ - मड)

ÁÍNA-SÁZ आर्इना साज़

दर्पणकार (Darpán kár (درپن کار)
आइना बनाने वाला (Áina banáne vála
(آینه بنانے والا)

ÁÍNA-GAR आर्इनागर (फ - मड) आर्इनागर

‘आर्इने साज़’
दिकहो

ÁÍNI आर्इनी (फ - व) आर्इनी

वैधानिक (Vaidhánik (ویدهانک)
(Qánúni (قانونی)

ko khinchne vála (لوہے کو کھینچنے والا)

2. चुंबक पत्थर (Chumbak paththar
(چمبک پتھر)

ÁHANG आहंग (फ - मड) आहंग

1. संकल्प (Sankalp (سن کلپ) इरादा
(Iráda (ارادہ)

2. आलाप (Áláp (آلاب) गाना (Gána (گانا)

ÁHAN-GAR आहनगर (फ - मड) आहनगर

लोहकार (Lohkár (لوہکار) लुहार
(Luhár (لوہار)

ÁHŪ आहू (फ - मड) आहू

1. हरिण (Harin (हरन) मृग (Mrig
(मृग) हिरन (Hirán (हरन)

2. दोष (Dosh (दोश) ऐब (Aib (عیب)

आहू चश्म (फ - मड)

ÁHŪ-CHASHM आहू चश्म

मृग लोचना (Mrig-lochana (मृग लोचना)

मृगनयना (Mrig-naina (मृग नयना)

हिरन जैसी सुन्दर आखों वाली (Hiran

jaisi sundar ánkhon váli (हरन جیسی

सुन्दर आंखों वाली)

ÁHU-GÍR आहूगीर (फ - मड) आहूगीर

1. व्याध (Vyádh (ویادہ) वधिक (Vadhik

(शिकारी (Shikári (شکاری)

2. छिद्रान्वेषी (Chhidranveshi

(आलोचक (Álochak (آلودان ریشی)

(Buraí (बुराई टूटने वाला (आलोचक

dhúdhne vála (برائی دھونڈھنے والا)

ÁYANDA आयन्दा (फ - व) आयन्दा

1. आगामी (Ágámí (آگامی) आने

الف مقصورة

اب خ

اب

1. अधमता (Adhamata) (ادھمتا)
नीचता (Níchata) (نیچتا) कमीनगी
(Kamínagi) (کمینگی)

2. अश्लीलता (Ashlilatá) (اشلیلتا) फक्कड़
पन (Phakkar pan) (فکڑ پن)

ABTAR अत्र (ع - ص)
अस्त व्यस्त (Astvyast) (است و سیت)
तितर बितर (Titar bitar) (تتر بتر)
गड़बड़ (Garbar) (گر بڑ)

IBTILA इब्तिला (ع - مٹ)

1. विपत्ति (Vipatti) (ویپتی) मुसीबत
(Musíbat) (مصیبت)
2. परीक्षा (Paríkehha) (پریکھھا)
इम्तिहान (Imtihán) (امتحان)

IBTIHÁJ इब् तिहाज (ع - مذ)
हर्ष (Harsh) (هرش) प्रसन्नता (Prasan
natá) (خوشی) खुशी (Khushi) (پرسننا)

ABJAD अब्जद (ع - مٹ)
अरबी वर्ण माला का एक विशेष क्रम
(Arabi varnmála ka ek vishesh kram)
(عربی ورن مالا का ایک وشیس کرم)

ABKHAL अब्खल (ع - ص)
अति कृपण (Ati kripan) (ارتی کرپن)
मक्खी चूस (Makkhi chús) (मकھی चूस)

AB अत्र (ع - مذ)
पितृ (Pitr) (پتر) पिता (Pita) (پتا) बाप
(Báp) (باب)

ABÁBÍL अब्बील (ع - مٹ)
एक काली और छोटी चिड़िया (Ek káli
aur chhoti chiriya) (ایک کالی اور
چھوٹی چریا)

IBÁHAT इबाहत (ع - मٹ)
अनिषेध (Anishedh) (انشید) औचित्य
(Auchittya) (اوچتیہ) जवाज़ (Javáz)
(جواز)

IBTIDA इब्तिदा (ع - मٹ)
1. प्रारंभ (Prárambh) (پرارمبھ) अनु-
ष्ठान (Anash, thán) (اناش تھان)
शुरूआत (Shurúát) (شروعات)

2. आदि (Ádi) (آدی) शुरू (Shuru) (شروع)
3. पहल (Pahal) (پہل)

IBTIDÁAN इब्तिदाअन (ع - ص)
आरंभतः (Arámbhatáh) (आरंभता) शुरू
में (Shurú men) (شروع میں)

IBTIDÁÍ इब्तिदाई (ع - ص)
प्रारंभिक (Prárambhik) (پرارمبھیک)
शुरूका (Shurú ka) (شروع کا)

IBTIZÁL इब्तिज़ाल (ع - مذ)

IBRÍQ (ف - مذ) ابریق

(جل کبھکا) (Jal kumbhika) جल कुंभिका

(لوتا) (Lota) لوتا (صراحی) (Suráhi) سوراہی

IBTÁL (ع - مذ) ابطال

(کھنڈن) (Khandan) خنڈن

(پریتی واد) (Prativád) प्रतिवाद

(تردید) (Tardíd) ترديد

IBLÁGH (ع - مذ) ابلاغ

(پریشن) (Preshan) प्रेषण

(پہنچانا) (Pahun-chána) पहुंचाना (Bhejna)

(پہنچانا) (Pahun-chána)

ABLAQ (ع - ص) ابلق

(چترانگ) (Chittráng) चित्रांग

(چتکبرا) (Chit kabra) चितकबरा

2 کالے اور سفید رنگ کا घोڑا

(Kále aur safed rang ka ghoṛa)

(کالے اور سفید رنگ کا گھوڑا)

ABLAH (ع - مذ) ابلہ

(مورکھ) (Múrkh) मुख (Abodh)

(بے وقوف) (Be-vaqúf) बेवकूफ (ابودھ)

IBLÍS (ع - مذ) ابلیس

(دیتیا) (Daitya) दैत्य (Shai tán)

(شیطان)

IBN (ع - مذ) ابن

(پتر) (Puttr) पुत्र (Átmaj)

(بیٹا) (Betá) बेटा (آتمج)

ابن الوقت (ع - ص)

IBNUL-VAQT (ع - ص) ابن الوقت

(اوسر وادی) (Ansar-vadí) अवसर वादी

(موقع پرست) (Mauqa-parast) मौका परस्त

ĀBAD (ع - مذ) ابد

(اننت کال) (Anant kál) अनंतकाल

(Voh samai) वह समय जिसका अंत न हो

(jis ka ant na ho) وہ سے جس کا

(انت نہ ہو)

ABR (ف - مذ) ابر

(جلد) (Jalad) जलद (میگھ) (Megh) मेघ

(بادل) (Bádal) बादल (Abhr) अभ्र

ابر آلود (ف - ص)

ABR-ÁLÚD (ع - ص) ابر آلود

(میگھا) (Meghách, chhádit) मेघाच्छादित

(ابھر مے) (Abhr-mai) अभ्रमय (چھادت)

ABRÁR (ع - مذ) ابرار

یہ لفظ جمع ہے اس کا واحد

مستعمل نہیں ہے

(رشی گن) (Rishigan) ऋषिगण

(اولیا) (Auliya)

ABRAS (ع - مذ) ابرص

(سدھم) (Sidhm) श्वेत कुष्ठी

(شیت کشتھی) (Shet kushthi) मब्रूस

(مبروض) (Mabrús)

ABRÚ (ف - مٹ) ابرو

(بھری) (Bhrú) भ्रू

(بھون) (Bhaun) भौ (بھرکتی)

ابریشم (ف - مذ)

ABRESHAM (ع - ص) ابریشم

(کچا ریشم) (Kachcha resham) कच्चा रेशम

(ریشم کا کوپا) (Resham ka koya) रेशम का कोया

(ریشم کا کوپا) (Resham ka koya)

اتصال (ع - مذ)

IT, TISÁL इत्तिसाल

1. संमिलन (Sam, milan सम ملن)
समन्वय (Samanvai समن وے)
मिलाप (Miláp ملاپ)
2. निरंतरता (Nirantarata نرن توتا)
तसल सुल (Tasalsul تسلسل)

IT, TIFÁQ इत्तिफाक (ع - مذ)

1. एकता (Ekata ایکتا) इत्तिहाद
(Ittihád اتحاد)
2. संयोग (Sanyog संयोग) अचा-
नक पन (Achának pan اچانک پن)

اتفاقاً (ع - ص)

IT, TIFÁQAN इत्तिफाकन

- सहसा (Sahasa सहसा) अकस्मात्
(Akasmát اکسمات) संयोग वश
(Sanyog-vash संयोग वश) अचा-
नक (Achának اچانک)

IT, TIQA इत्तिफा (ع - مذ)

- संयम (Sanyam संयम) इन्द्रिय निग्रह
(Indriya-niggrah اندریہ نگرہ) जुहद
(Zuhd زهد)

ITLÁF इत्लाफ (ع - مذ)

- नाश (Násh ناش) हानि (Háni هانی)
बरबादी (Barbádi بربادی)

IT, MÁM इत्मा (ع - مذ)

1. समाप्ति (Samápti समाप्ति)
खातिमा (Khátima خاتمه)
2. पूर्ति (Púrti पूर्ति) तकमील
(Takmíl تکمیل)

ابوالبشر (ع - مذ)

ABUL-BASHAR अबुल बशर

मनु (Manu मनु) आदम (Ádam آدم)

اب وجد (ع - مذ)

AB O-JAD अबोजद

पूर्वज (Púrvaj پوروچ) बाप दादे
(Báp-dáde باپ دادے)

IBHÁM इब्हाम (ع - مذ)

1. अंगुष्ठ (Angushth انگشتہ) अंगूठा
(Angútha انگوٹھا)
2. अस्पष्टता (Aspashtata اسپشتتا)
गुंजलक (Gunjlak گنجلك)

ABYAZ अब्यज (ع - ص)

श्वेत (Shet श्वेत) सित (Sit ست)
सफेद (Safed سفید)

ATÁLÍQ अतालीक (त - مذ)

शिक्षक (Shikchhak شیکچھک) शिष्टा-
चार सिखाने वाला (Shishtáchár
sikháne vála شستچار سکھانے والا)

IT, TIBÁA इत्तिवाअ (ع - مذ)

अनुकरण (Anu karan अनुकरण)
सरण (Anu saran अनुसरण) पैरवी
(Pairavi پیروی)

IT, TIHÁD इत्तिहाद (ع - مذ)

1. एकता (Ekata ایکتا) इत्तिफाक
(Ittifáq اتفاق)
2. मैत्री (Maittri मैत्री) दोस्ती
(Dosti دوستی) मेल जोल (Meljol
(میل جول)

IJÁBAT इजाबत (ع - مٹ)

1. स्वीकृति (Swikriti) (سوئی کرتی)
मंजूरी (Manzúri) (منظوری)
2. शौच (Shauch) (شوچ) पाखाना
(Pákhána) (پاخانه)

IJÁRÁ इजारा (ع - مڈ)

1. अधिकार (Adhikár) (ادھیکار) हक
(Haq) (حق)
2. एकाधिकार (Ekádbikár) (ایکا دھیکار)
ठेका (Theka) (تھیکا)

IJAZÁT इजाज़त (ع - مٹ)

1. अनुमति (Anumati) (انومتی) रज़ा-
मन्दी (Razámandi) (رضامندی)
2. आज्ञा (Aggya) (آگیا) हुकम (Hukm)
(حكم)
3. स्वीकृति (Swíkriti) (سوئی کرتی)
मंजूरी (Manzúri) (منظوری)

اجازت نامہ (ع - مڈ)

IJÁZAT-NÁMA इजाज़त नामा

अनुमति पत्र (Aaumati pattr) (انومتی)
(आग्या पत्र) (Ággya pattr) (आज्ञा पत्र)

اجتماع (ع - مڈ)

IJTIMÁA इज्तिमा

1. सम्मेलन (Sammelan) (سم میلن)
गोष्ठी (Goshthí) (گوشتهی)
2. जमाव (Jamáo) (جماؤ) भीड़ (Bhír)
(بہیر)
3. अधिवेशन (Adhiveshan) (ادھی ویشن)
इजलास (Ijlás) (اجلاس)

IT, TIHÁM इत्तिहाम (ع - مڈ)

दोष (Dosh) (دوش) अपराध (Aprádh)
(लान्छन) (Lánchhan) (لائیچھن)
तुहमत (Tuhmat) (تہمت)

ASÁSA असासा (ع - مڈ)

1. संपत्ति (Sampatti) (संपत्ति) धन
(Dhan-daulat) (دھन دولت)
2. सामग्री (Sámaggri) (سامگری)
सामान (Sámán) (سامان)

ISBÁT इस्बात (ع - مڈ)

प्रमाणित करना (Pramánit karna)
(Sábit) (साबित करना)
(Karna) (ثابت करना)

ASAR असर (ع - مڈ)

1. प्रभाव (Prabháo) (پربھاؤ)
2. चिह्न (Chinh) (چنھ) निशान (Nishán)
(نشان)
3. गुण (Gun) (گن) खासियत (Khási-
yat) (خاصیت)

اثر انداز (ع - ص)

ASAR-ANDÁZ असर अन्दाज़

प्रभावकारी (Prabháo kári) (پربھا و کاری)
असर डालने वाला (Asar dálne vála)
(اثر ڈالنے والا)

اثر پذیر (ع - ص)

ASAR-PIZÍR असर पिज़ीर

प्रभावित होने वाला (Prabhávit-hone-
vála) (پربھاوت ہونے والا)

ASNA अस्ना (ع - ص)

मध्य (Maddhya) (مدھیہ) बीच (Bích)
(बीच)

IJ-LÁS इज्लास (ع - مذ) | جلاس

1. अधिवेशन (Adhi veshan) | ادھی (سبھا Sabhá) سभा (ویشن)

2. न्यायालय (Nyá, yá, lai) | نیا یالے (کچھری Kachahri) कचहरी

AJLÁF अजलाफ (ع - مذ) | جلاف

جلف کی جمع ہے لیکن اس کا واحد مستعمل نہیں ہے

अधम लोग (Adham log) | ادھم لوگ (कमिने Kamíne) कमीने

IJ,MÁA इज्माअ (ع - مذ) | جماع

1. एकत्रित होना (Ekattrit hona) | जमा होना (ایکت، تروت ہونا) (Jamá honá) (جمع ہونا)

2. किसी बात पर सब का सम्मत होना (Kisi bát par sab ká sammat hona) | کسی بات پر سب کا سم (मत ہونا)

IJMÁL इज्माल (ع - مذ) | اجمال

संक्षेप (Sanchhep) | (سن چھپ) (خلاصہ Khulása) खुलासा

AJ,NABI अजन्बी (ع - ص) | اجنبی

अपरिचित (Aparichit) | (اپری چت) (अज्ञात Ag.gyát) (अन जान An, ján) (ان جان)

AJVAF अज् वफ (ع - ص) | اجوف

सुधिर (Sushir) | (پولا Polá) (سوشر Sushir) (पोला)

AJ HAL अज् हल (ع - ص) | اجهل

निपट मूर्ख (Nipat mūrkh) | (نپت) (मूर्खतम Mūrkh-tam) (मूर्दक)

IJTINÁB इज्तिनाब (ع - مذ) | اجتناب

1. विरक्ति (Virakti) | (विरक्ति) (वचाव Bacháo) (परहेज Parhez) (پرهیز)

2. घृणा (Ghrina) | (نفرت Nafrat) (कहरना Ghrina) (نفرت)

AJR अजर (ع - مذ) | اجر

1. प्रतिकार (pratikár) | (फल बदले Badla) (प्रति कार) (फल बदला phal) (पهل)

2. पुण्य (pun, nya) | (سواب Saváb) (पुन न्ये) (ثواب)

IJRA इज्रा (ع - مذ) | اجرا

संचालन (Sanchálan) | (سن چالان) (अनुष्ठान Anush,thán) (انوش تھان)

प्रारंभ (prá, ram, bh) | (شروعات Shurúát) (پرا دم) (شروعات)

AJRÁM अज्राम (ع - مذ) | اجرام

جرم بمعنی جسم کی جمع

1. आकाश संबंधी पदार्थ (Akásh sam-bandhi padárth) | (आकाश सम बन्धी पदार्थ) (पदार्थ)

UJRAT उज्रत (ع - مث) | اجرت

भृति (Bhriti) | (निशक्रय Nish,krai) (भृति)

पारिश्रमिक (párish,shramik) | (پاریش شرمک) (मज़दूरी Mazdúri) (مزدوری)

AJAL अजल (ع - مث) | اجل

1. समय (Samai) | (काल Kál) (समय) (وقت Vaqt) (काल)

2. मरण (Maran) | (निधन Nidhan) (मौत Ma ut) (موت)

EHTISHÁM اہتیشام (ع۔ مذ) اہتیشام
 वैभव (Vai,bhav) ऐश्वर्य
 (Ai,shwar,rya) शान
 शौकत (Shán Shaukat)
 EHTIQÁN اہتیکان (ع۔ مذ)
 वस्तिक्रिया (Vasti kriya)
 हुक्ना (Huqna)

EHTILÁM اہتلام (ع۔ مذ)
 स्वप्न दोष (Swapn dosh)
 खवाब (Khwáb)

EHTIMÁL اہتیمال (ع۔ مذ)
 संदेह (San,deh)
 (Áhsanká) शक (Shak)

EHTIYÁJ اہتیاج (ع۔ مٹ)
 आवश्यकता (Ávash,shyakata)
 (Ákánk, chhá) आकांक्षा
 (Zarúrat) जरورت (آگانک چھا)

EHTIYÁT اہتیاط (ع۔ مٹ)
 1. सावधानी (Sáodhání)
 सतर्कता (Satarkata)
 होशयारी (Hoshyári)
 2. सुरक्षा (Surak, chhá)
 रख वाली (Rakhváli)

AHAD اہد (ع۔ مذ)
 एक (Ek)
 (Ad,dwitiya) अद्वितीय (اکیل)

EHRÁQ اہراق (ع۔ مذ)
 1. जारण (Járan)
 (dáhan) जलानا (داهن)

AJÍR اَجیر (ع۔ مذ)
 श्रमिक (Shramik)
 मज़दूर (Mazdúr)
 EHTIBÁS اہتباس (ع۔ مذ)
 बंद होना (Band hona)
 रुकना (Rukná)
 اہتجاج (ع۔ مذ)

EHTIJÁJ اہتیجاج
 किसी अनुचित बात पर असंतोष प्रकट
 करना (Kisi anuchit bát par ásantosh
 prakat karná)
 (Virudh,dh vákya) विरुद्ध वाक्य
 (Ward dh wákya) ورد دھ واکیه
 EHTIRÁZ اہتیراز (ع۔ مذ)
 पार्थक्य (Páarthak,kya)
 बचना (Bachná)
 (Alag rahná) الگ رھنا

EHTIRÁQ اہتیراق (ع۔ مذ)
 दाह (Dáh)
 (Dahan) دھن
 जलना (Jalna)

EH,TIRÁM اہتیرام (ع۔ مذ)
 सम्मान (Sam,mán)
 सत्कार (Sat,kár)
 (Izzat) عزت

EH,TISÁB اہتساب (ع۔ مذ)
 1. निरीक्षण (Niríkehhan)
 जांच (Jánch)
 2. गणना (Ganna)
 (Shumár) شمار

AHMAR अहमर (ع - ص) احمر
अरुण (Arun) रक्त (Rak,t) (اکرن) (رکت)
لال (Lál) (لال)

AHMAQ अहमक (ع - مذ) احمق
अत्यंत मूर्ख (At,tyant mūrkh) (اتیلنت مورکھ)
निर्बुद्धि (Nir budh) (مورھ) (نر بد دھی)

AHVÁL अहवाल (ع - مذ) احوال
حال کی جمع
समाचार (Samáchár) (سما چار) वृत्तांत
(Vrittánt) (ورت تانت)

AHVAL अहवल (ع - ص) احوال
वह जिसे एक चीज़ की दो चीज़ें दिखाई
पड़े (Voh jise ek chíz ki do chízen) (وہ جسے ایک چیز کی دو چیزیں دکھائی پڑیں)
dikhái parén (Bhenga) (بھینگا) भेंगा

EHYÁ एहया (ع - مذ) احیا
जीवित करना (Jívit karna) (जीवित करना)
जिलाना (Jiláná) (جلانا)

EHYÁNAN एहयानन (ع - مذ) احیاناً
कदाचित् (Kadá chit) (कदाचित्)
कभी कभी (Kabhi kabhi) (कभी कभी)
भूले चूके (Bhúle chúke) (भूले चूके)

AKHBÁR अखबार (ع - مذ) اخبار
خبر کی جمع
1. समाचार (Samáchár) (समाचार) खबरें
(Khabren) (खबरیں)

2. समाचार पत्र (Samáchár patr) (समाचार पत्र)
अखबार (Akhbár) (अखबार)

2. भस्मी करण (bhasmí karan) (भस्मी करण)
फूंकना (Phúnkna) (फूंकना)

EHSÁS एहसास (ع - مذ) احساس
चेतना (Chetana) (चितना) अनुभव
(Anubhav) (अनुभव)

EHSÁN एहसान (ع - مذ) احسان
उपकार (Upkár) (अप कार) भलाई
(bhalái) (बेहाली)

احسان مند (ع - مذ)

EHSÁN-MAND एहसानमन्द
कृतज्ञ (Kritaggya) (कृतज्ञ) आभारी
(Ábhári) (आभारी) ममनून (Mam nún)
(ममनून)

AHSAN अहसन (ع - ص) احسن
उत्तम (Uut,tam) (अत तम) सुंदर
(Sundar) (सुंदर)

AHQAR अहकर (ع - ص) احقر
बहुत छोटा (bahut-chhota) (बहुत छोटा)
(Tuch-chh) (तुच्छ) (تیج چھ)
(اس لفظ کا استعمال بڑے آدمی
انکسار سے اپنے لئے کرتے ہیں)

AHMAD अहमद (ع - مذ) احمد

1 बहु प्रशंसित (Bahu prashansit) (बहु प्रशंसित)
(बहु प्रशंसित)

2 हज़रत मुहम्मद साहेब का नाम
(Hazrat Mohammad Sahib ka nám) (حضرت محمد صاحب کا نام)

2. हृदयकंपन (Hridai Kampan
(هر دے کمپن) दिल धड़कना
(Dil dhaṛakna دل دھڑکنا)

IKHTILÁT इख्तिलात (ع - مذ)

1. अनुराग (Anurág) (انوراک) प्रेम
(Prem) (پريم) मेल जोल (Mel jol
(ميل جول)
2. समागम (Samágm) (سماگم) सुहवत
(Suhbat) (صحبت)

IKHTILÁF इख्तिलाफ (ع - مذ)

1. भिन्नता (Bhinnata) (بهن ننا)
अनेकता (Anekata) (انیکتا) फर्क
(Farq) (فرق)
2. शत्रुता (Shattruta) (شتروتا) रिपुता
(Reputa) (رپوتا) दुश्मनी (Dushmani
(دشمنی)
3. विरोध (Virodh) (وړود) प्रतिकूलता
(Prati kúlata) (پرتهی کولتا) मुखाल-
फत (Mukhálafat) (مخالفت)

اختلال (ع - مذ)

IKHTILÁL इख्तिलाल

- विघ्न (Vigh,n) (وگھن) बाधा (Bádha
(خرابی) खराबी (Kharábi) (بادها)

اختلال دماغ (ع - مذ)

IKHTILÁL-E-DIMÁGH इख्तिलाले दिमाग

- उन्माद (Unmád) (ان مَاد) पागलपन
(Págal pan) (پاگل پن)

IKHTIYÁR इख्तियार (ع - مذ)

1. सामर्थ्य (Sámarthya) (सामर्थीये)
शक्ति (Shakti) (शक्ति) ज़ोर (Zor
(زور))

اخبار نویس (عف - مذ)

AKHBÁR-NAVÍS अख्बार नवीस
पत्रकार (Pattr-kár) (پتروکار)

IKHTITÁM इख्तिताम (ع - مذ)

1. समाप्ति (Samápti) (سماپتی) खातिमा
(Khátima) (خاتمه)
2. पूर्ति (Púr,ti) (پورتی) तक्मील
(Takmíl) (تکمیل)
3. अंत (An,t) (انت) अखीर (Akhír
(اخیر)

AKHTAR अख्तर (फ - مذ)

- उड्ड (U,du) (اڏو) तारक (Tá,rak) (تارک)
नक्षत्र (Nakchhat,tr) (نک چھت و تر) सितारा
(Sitára) (ستاره)

اختراع (ع - مث)

IKHTIRÁ,A इख्तिराअ

- नई बात निकालना (Na,i bát nikálna
(Áv sh,kár) (आविष्कार) (नई बात निकालना)
(आवश कार)

IKHTISÁR इख्तिसार (ع - مذ)

- संक्षेप (Sanchhep) (سن چھپ) (अजमाल)
(Ijmál) (इज्माल)

اختصاص (ع - مذ)

IKHTISÁS इख्तिसास

- विशेषता (Visheshata) (وشیش تا) असा-
धारणता (Asádháranata) (اسادھارنتا)
(Khusúsiyat) (خصوصیت) खुसूसियत

IKHTILÁJ इख्तिलाज (ع - مذ)

1. कंपन (Kampan) (کمپن) कांपना
(Kánpna) (کانپنا)

AKHÍR آخر (ع - ص) آخر (ع - ص)
अखिर (Ákhir) (انت Ant) अंत

ADÁ अदा (ع - مٹ) ادا (ع - مٹ)

1. चुकता (Chuktá) वेवाक (Be, báq) (چکنا) (بے باقی)

2. हाव भाव (Háo bháo) नखरा (Nakhrá) (हाव भाव) (نخرا)

3. वर्णन (Varnan) वयान (Bayán) (वर्णन) (بیان)

IDÁRA इदारा (ع - مذ) ادا ره (ع - مذ)

1. परिषद् (Parishad) संस्था (Sans,tha) मंडली (Mandalí) (پری شد) (سڈس تھا)

2. संगदक मंडली (Sampádak mandali) (संवादक मंडली)

ADA-KÁR अदाकार (म - फ) ادا کار (م - ف)
अभिनेता (Abhineta) ऐक्टर (Actor) (अभिनेता) (ایکٹر)

ADAB अदब (ع - مذ) ادب (ع - مذ)

1. सभ्यता (Sabh,bhyata) शिष्टाचार (Shishtáchár) तमीज़ (Tamíz) (सभ्यता) (शिश्टाचार) (तमीज़)

2. साहित्य (Sáhit,tya) लिटरेचर (Literature) (साहित्य) (लिटरेचर)

3. सम्मान (Sammán) इज्ज़त (Izzat) (सम्मान) (इज्जत)

IDBÁR इद्बार (ع - مذ) ادا بار (ع - مذ)

1. हतभाग्यता (Hatbhágyata) दुर्दशा (Dur,dasha) (हतभाग्यता) (दुर्दशा)

2. वद किस्मती (Bad,qismati) (वद किस्मती) (بدقسمتی)

2. सत्ता (Satta) प्रभुत्व (Pra-bhut, twa) हुकूमत (Hukúmat) (सत्ता) (प्रभुत्व) (हुकूमत)

3. अधिकार (Adhikár) (स्वत्व) (Swat, twa) हक (Haq) (अधिकार) (स्वत्व) (हक)

AKH, Z अख्ज़ (ع - مذ) اخذ (ع - مذ)

1. ग्रहण (Grahan) लेना (Lena) (ग्रहण) (लेना)

2. प्राप्ति (prápti) पाना (Pána) (प्राप्ति) (पाना)

IKHRÁJ इख्राज (ع - مذ) اخراج (ع - مذ)

निकासन (Nish kásan) निकालना (Nikálná) (निकासन) (निकालना)

2. संगदक मंडली (Sampádak mandali) (संवादक मंडली)

IKHFÁ इख्फा (ع - مذ) اخفا (ع - مذ)

गोपन (Gopan) छिपाव (Chhipáo) दुराव (Duráo) (गोपन) (छिपाव) (दुराव)

AKHGAR अख्गर (ع - फ) اخگر (ع - ف)

स्फुलिंग (Isphuling) अग्नि कण (Agni kan) चिंगारी (Chingári) (स्फुलिंग) (अग्नि कण) (चिंगारी)

IKHLÁS इख्लास (ع - مذ) اخلاص (ع - مذ)

1. निःस्वार्थता (Nis,swarthata) (خلوص) (K_hulús) (निःस्वार्थता) (خلوص)

2. मैत्री (Mait, trí) (دوستی) (Dosti) (मैत्री) (दوستی)

AKHLÁQ अख्लाक (ع - مذ) اخلاق (ع - مذ)

सद्व्यवहार (Sadvyavhár) सदाचार (Sadáchár) खुश (Khush) (सद्व्यवहार) (सदाचार) (खुश)

खुलकी (Khush khulqi) (खुलकी)

AZĪYAT अजीयत (ع - مٹ) اذیت

1. यातना (Yátaná) पीड़ा
(Pírā) अज्ञान (Azáb) (عذاب)
2. क्लेश (Klesh) कष्ट
(Kasht) तक्लीफ (Taklíf) (تکلیف)

IRÁDAT इरादत (ع - مٹ) ارا دت

1. श्रद्धा (Shrid,dhá) आस्था
(Ás,thá) एतिकाद (Etiquád) (اعتقاد)
2. विश्वास (Vish,shwás) यकीन
(Pratíti) (یقینی) (Yaqín)

IRÁDA* इरादा (ع - مذ) ارا ده

1. संकल्प (Sankalp) निश्चय
(Nish,chai) (نہش چہ)
अहद (Ahd) (عهد)
2. विचार (Vichár) खयाल
(Khayál) (خیال)

ARÁZÍ अराज़ी (ع - مٹ) ارا ضی

ارض کی جمع ہے

1. भूमि (Bhūmi) ज़मीन
(Zamín) (زمین)
2. खेत (Khet) काश्त (Kásht)
(کاشت)

ARÁKÍN अराकीन (ع - مذ) ارا کین

دکن کی جمع الجمع ہے دیکھو 'دکن'

ARBÁB अर्बाब (ع - مذ) ارباب

دب کی جمع

IDKHÁL इदखाल (ع - مذ) ادخال

प्रवेश (Pravesh) दाखिला
(Dákhila) (داخلہ)

IDRÁK इद्राक (ع - مذ) ادراك

1. बोध (Bodh) ज्ञान (Gyán)
(तमीज़) (Tamíz) (گیان)
2. बुद्धि (Bud,dhi) अकल
(Aql) (عقل)

ADAQ अदक (ع - ص) ادق

दुर्बोध (Dur bodh) दुर्जेय
(Dur,ge,ya) कठिन (Kathin)
(کٹھن)

AD,NÁ अदना (ع - ص) ادنی

तुच्छ (Tuch,chh) अधम
(Adham) पामर (Pámar)
(نیچ) (Ních) (नीच)

ADÍB अदीब (ع - مذ) ادیب

साहित्यकार (Sáhittya kár) (سahittiyeh kar)
साहित्य सेवी (Sáhittya seví) (سahittiyeh sevi)
(Kala kár) कलाकार (سیوی)
(Fan kár) फ़नकार (فن کار)

IZ,N इज़न (ع - مذ) اذن

1. आज्ञा (Ág, gyá) इजाज़त
(Ijázat) (اجازت)
2. निर्देश (Nir,desh) हुक्म
(Hukm) (حكم)

UZN उज़न (ع - مذ) آذن

कर्ण (Karn) कान (Kán) (کان)

उच्चता (Uch, chata) उच्चाई (اونچائی) (Unchá,í)

IRTIQÁ इर्तिका (ع - مذ) ارتقا
उन्नति (Un,nati) (ان نتي) उत्थान
(Ut,thán) (ات تھان) प्रगति (Pragati)
(ترقی) (Tarqqi) तरक्की (پروگتی)

IRTIKÁB इर्तिकाब (ع - مذ) ارتکاب
पाप या अपराध करना (Páp ya aprádh
karná) (پاپ یا اپراده کرنا)

ارجمند (ف - ص)

ARJ, MAND अर्जमन्द
प्रतिष्ठित (Pratish,thit) (پرتش تھت)
सम्मानित (Sam,mánit) (سممانت)

URDÚ उर्दू (त - मथ) اردو

1. छावनी (Chháoní) (چھاوئی) सेना
वास (Senávás) (سینا واس)

2. उर्दू भाषा (Urdú bhásha) (اردو بھاشا)

AR,ZAL अर्ल (ع - ص) ارذل

अधम (Adham) (ادھم) गमर (Pámar)

दुष्प्रकृति (Dush pra kriti) (دش

نک Nik,krisht) (نیکریتی)

कमीना (Kamíná) (کمیڈہ) کرشت

ARZÁN अर्ज़ान (ف - ص) ارزان

अल्प मूल्य (Alp mulya) (الپ مولیہ)

सस्ता (Sastá) (سستا)

IRSÁL इर्साल (ع - مذ) ارسال

प्रेषण (Preshan) (پرے شن) भेजना

(Bhejná) (بھیجنا)

स्वामी (Swámi) (سوامی) मालिक
(Málik) (مالک)

یہ لفظ ہمیشہ مرکب ہو کر ابتدائے میں
آتا ہے اور 'والے' کے معنی دیتا ہے
جیسے 'ارباب شوق' (شوق والے)

ارباب سخن (ع - مذ)

ARBÁB-E SUKHAN अर्बावे सुखान
कविगण (Kavi gan) (کوی گن) शाहर
लोग (Sháir log) (شاعر لوگ)

ارباب نشاط (ع - مذ)

ARBÁB E NISHÁT अर्बावे निशात
गाने नाचने वाले (Gáne náchne vále
(گانے ناچنے والے)

IRTIBÁT इर्तिवात (ع - مذ) ارتباط
प्रेम (Prem) (پریم) मित्रता (Mittrata)
(मेल जोल) (Mel jol) (میل جولا)

IRTIHÁL इर्तिहाल (ع - مذ) ارتحال
अंतिम यात्रा (Antim yat,tra) (انتم یاترا)
मृत्यु (Mrittyu) (مرتیو) निधन (Nidhan)
(मौत) (Maut) (موت)

IRTIDÁD इर्तिदाद (ع - مذ) ارتداد
धर्म से फिर जाना (Dharm se phirjáná)
धर्म परिवर्तन (Dharm parivartan)
(دھرم پروردتن)

IRTI, ÁSH इर्तिआश (ع - مذ) ارتعاش
कंपन (Kampan) (کمپن)

थरथराहट (Thartharáhat) (تھرتھراھٹ)

IRTIFÁA इर्तिफाअ (ع - مذ) ارتفاع
(ات تنگتا) (Ut,tungata) (उत्तुंगता)

IRAM इरम (ع - مٹ) ا ر م

1. शहाद बादशाह का बनाया हुआ कृत्रिम स्वर्ग (Shaddád bádsháh ká banáya hua kritrim swarg شداد بادشاه کا بنایا ہوا کرتیم سورگ)
2. स्वर्ग (Swarg سورگ) सुरलोक (Surluk सुरلوک) बिहिस्त (Bihisht بهیشت)

AR,MÁN अर्मान (مذ - ت) ا ر مان

- लालसा (Lálasá لالسا) अभिलाषा (Abhilásha ابھی لا شا) आकांक्षा (Ákánk, chhá آکانک چھا) खाहिश (Kháhish خواہش)

ار مغاں (ف - مذ)

- ARMA (U) GHÁN अर्म (मु) गां
उपहार (Uphár اُپ ہار) उपायन (Upáyan بهیمنت) भेंट (Bhent بهیمنت) तोहफा (Tuhfa تحفہ)

AZ-KHUD अज्ञ खुद (ف - ص) از خود

- स्वतः (Swatah سواته) अपने आप (Apne áp اپنے آپ)

از خود رفته (ف - ص)

- AZ-KHUD-RAFTA अज्ञ खुद रक्ता
उन्मत्त (Unmatt ان مت) अचेत (Achet बेसुध) वेसुध (Be sudh)

از سر نو (ف - ص)

AZ-SAR-E-NAU अज्ञ सरेनौ

- पुनः (Punah पुनہ) नए सिरे से (Na, e sire से नئے سرے سے)

IRSHÁD इर्शाद (ع - مذ) ا ر شاد

1. आदेश (Ádesh آدیش) आज्ञा (Ág,gyá آگ گیا) हुकम (Hukm حکم)
2. कथन (Kathan کتھن) कहना (Kahna کہنا)

AR,SHAD अर्शाद (ع - ص) ا ر شد

- पहुंचा हुआ (Pahunchá huá پہنچا ہوا) दीक्षित (Nipun نپن) निपुण (Díkchhit دیک چھت)

AR,Z अर्ज (ع - مٹ) ا ر ض

1. पृथ्वी (Pritth,ví پرتھوی) मेदिनी (Mediní مے دنی) कुरएअर्ज (Kurai-arz کورۃ ارض)
2. भूमि (Bhúmi بھومی) जमीन (Zamín زمین)
3. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)

ارغوانی (ف - ص)

ARGHAVÁNÍ अर्गवानी

- रक्त (Rak,t رکت) लाल (Lál لال)

ARFA अर्फा (ع - ص) ا ر ف

- उत्तुंग (Ut,tung اتتنگ) बहुत ऊंचा (Bahut úncha بہت اونچا)

IRQÁM इर्काम (ع - مذ) ا ر قام

- लेखन (Lekhan لیکھن) लिखना (Likhna لکھنا)

ARKÁN अर्कान (ع - مذ) ا ر کان

- رکن کی جمع دیکھو رکن

پتنیاں (Patniyān) ستریاں
(Istriyān) (استریاں)

AZ,DAR اژدر (ف - مذ) اژدر
अजगर (Ajgar) (اجگر) अज्दहा (Azdaha)
(اژدها)

AZDAHÁ اژدها (ف - مذ) اژدها
बहुत बड़ा साँप (Bahut bara sánp)
(اجگر) अजगर (Ajgar) (بہت بڑا سانپ)

ASÁTIZA اساتذہ (ع - مذ) اساتذہ
शिक्षकगण (Shikshak-gan)
(شکچہک گن)

ASÁS اساس (ع - مٹ) اساس
1. मूल (Múl) (مول) नीव (Ní,u) (نیو)
2. आधार (Ádhár) (آدھار) बुनियाद
(Buniyád) (بنیاد)

ASÁMÍ اسامی (ع - مٹ) اسامی
1. प्रजा (Praja) (پرجا) रैयत (Raiyat)
(رعیت)
2. कृषक (Krishak) (کروشک) किसान
(Kisán) (کسان)
3. ब्योहारी (Beuhárí) (بیوہاری)
4. नौकरी (Naukarí) (نوکری) पद
(Pad) (پد)

AS,BÁB اسباب (ع - مذ) اسباب
1. سبب کی جمع دیکھو 'سبب'
2. उपकरण (Up,karan) (اپکرن) सामान
(Sámán) (سامان)

ASP اسپ (ف - مذ) اسپ
अश्व (Ash,shwa) (اش،شو) तुरंग

ازکاررفتنہ (ف - ص)

AZ-KÁR-RAFTA अज्ञकाररक्ता
नपुंसक (Napunsak) (نپن سک) क्लव
(Hijra) (هجرة) (Klib) (کلیب)

IZÁLA ازالہ (ع - مذ) ازالہ
निराकरण (Nirákaran) (نیراکرن) निवारण
(Dúr karna) (दूर करना) (Niváran) (نیوادن)
(Hatána) (هتانا) (दूर करना)

IZDIHÁM ازدحام (ع - مذ) ازدحام
जनसमूह (Jan samúh) (جن سموه) भीड़
(Bhír) (بھیڑ)

ازدواج (ع - مذ)

IZ,DIVÁJ इज् दिवाज
विवाह (Viváh) (وواہ) परिणय (Patinaj)
(Pánig,grahan) (पानिग्रहण) (Byáh) (بیاہ)
(पानग ग्रहन)

IZDIYÁD ازدیاد (ع - مذ) ازدیاد
अधिकता (Adhikata) (ادھکتا) बाहुल्य
(Ziyádati) (ज़ियादती) (Bábul,lya) (باہلیہ)
(زیادتہ)

AZAL ازل (ع - مذ) ازل
अनादिकाल (Anádi,kál) (انادی کال) सृष्टि काल
(Srishti kál) (سرشتی کال) वह समय जब सृष्टि की रचना हुई
(Voh samai jab srishti ki rachna hui)
(وہ سے جب سرشتی کی چناہوئی)

AZVÁJ अज्ञवाज (ع - مٹ) अज्ञवाज
زوج کی جمع ہے لیکن بیویوں کے
معنے میں مستعمل ہے

2. प्राप्त کرنے کی इच्छा करना

(Prápt kárne kí ich chha karna

(پراپت کرنے کی اچھا کرنا

استحصا ل بالجبر (ع - مذ)

IS,TEHSÁL-BILJAB,R ইস্তেহسال

بیل جبر

अपहरण (Ap,haran (اپ هرن

बलात् प्राप्ति (Balátprápti (بلا ت پراپتی

जबरदस्ती छीनना (Zabar dasti chhínna

(زبردستی چھیننا

استحقاق (ع - مذ)

IS,TEH QÁQ ইস্তেহকাक

1. अधिकार (Adhikár (ادھیکار

(Swat,twa (سوت تو

Haq

(حق

2. पात्रता (Pat,trata (پاترتا

(Yog,gyata (یوگیه تا

(Qábiliyat (قابلیت

استحکام (ع - مذ)

IS,TEHKÁM ইস্তهکام

1. दृढ़ता (Driḥhata (دریختا

(Push tatá (پشتتا

(Mazbúti (مضبوطی

2. स्थायित्व (Isthá,it,twa (اس تھایت

(Nit,tyata (نیتیہ تا

(Mustaqili (مستقلی

استخراج (ع - مذ)

IS,TIKH,RÁJ ইস্‌ تیکر راج

निष्कासन (Nish kásan (نیشکاسن

निकालना (Nikálna (نیکالنا

(Tu,rang (ترنگ हय (Hai (هے

(Vájí (واجی घोड़ा (Ghora (گھوڑا

USTÁD (ف - مذ) استاد

(Shikchhak (شکچھک

(Ad,dhyápak (اد،دھیاپک

Guru (گرو

USTÁZ (ع - مذ) استاذ

دیکھو 'استاد'

استبداد (ع - مذ)

IS,TIB,DÁD ইস্তিবدا

अन्याय (An.nyá,i (ان نیای

(At,tyá,chá (ات تیاجار

(A,níti (انیتی

IS,TITÁR (ع - مذ) استتار

गोपन (Gopan (گوپن

(Chhi-pána (چھپانا

IS,TIS,NÁ (ع - مذ) استئنا

अपवाद (Apvád (اپواد

(Ani bandhan (انی بندھن

استجابات (ع - مذ)

ISTIJÁBAT (ع - مذ) استیجابات

स्वीकृति (Swikriti (سوئی کردتی

(Manzúri (منظوری

استحصا ل (ع - مذ)

IS,TEHSÁL (ع - مذ) استهسال

1. प्राप्त करना (Prápt karna (پراپت کرنا

(بال موندنے کا اوزار ka auzár)

چھر (Chhur)

استسقا (ع - مذ) IS,TIS,QÁ

1. پانی مانگنا (Páni mán_gna پانی مانگنا)

2. جلودر (Jalodar جلودر) جلدھر (Jalandhar جلدھر)

استصواب (ع - مذ)

IS,TIS,VÁB

استصواب (ع - مذ) IS,TIS,VÁB
سممتمی (Sam, mati) پرآمرش (Parámarsh)

استصواب رائے (ع - مذ)

ISTISVÁB-E-RÁI

استصواب رائے (ع - مذ) ISTISVÁB-E-RÁI
मत याचना (Mat yáchana) वोटलेना (Vote lena)

استطاعت (ع - مذ)

IS,TI,TÁ,AT

1. सामर्थ्य (Sámarthya) शक्ति (Shakti) ताकत (Táqat)

2. क्षमता (Chhamata) योग्यता (Yog, gyata) अहलियत (Ahliyat)

استعاره (ع - مذ)

IS,TI,ÁRA

1. रूपक (Rúpak) लक्षणा (Lakchhana)

استعانت (ع - مذ)

IS,TI,ÁNAT

استخفاف (ع - مذ)

IS,TIKHFÁF

अनादर (Anádar) तिरस्कार (Tiraskár) अपमान (Apmán) नाकद्री (Náqadri)

استخوان (ف - مذ)

US,TU,KHÁN

अस्थि (As,thi) हड्डी (Haddí)

استدعا (ع - مذ) IS,TID,Á

प्रार्थना (Prár,thaná) निवेदन (Nivedan) अनुरोध (Anu,rodh) गुज़ारिश (Guzárish)

استدلال (ع - مذ)

ISTIDLÁL

1. प्रमाणित करना (Pramánit karna) साबित करना (Sábit karna) ثابت करना (Dálíl) तर्क (Tark) दलील (Dalíl) प्रमाण (Pramán) सुबूत (Subút)

استراحت (ع - مذ)

ISTIRÁHAT

विश्राम (Vish,shrám) विश्रांति (Vish,Shránti) آرام (Áram)

استره (ت - مذ) US,TURA

बाल मूँड़ने का औज़ार (Bál múndne)

استغراق (ع - مذ)

سہا ی ت ا (Saháyatá) मदद (Madad مدد)

IS, TI, GHRAQ ইস্তিগراک

تल्ली ن ت ا (Tallínata) तल्लीनता
 तन्मयता (Tanmaita) तन्मयता
 (Liptata) निमग्नता (Nimag-
 nata) महवियत (Mahviyat
 (مکھویت)

ISTIGHNA ইস্তিগنا (ع - مذ)
 (نس پرھتا) (Nisprihta) निस्पृहता
 (Aníha) वेनियाज़ी (Be niyází)
 (بے نیازی)

ISTIFÁDA ইস্তیفادا (ع - مذ)
 लाभ उठाना (Lábh uthána) लाभ
 (Viddya) विद्या आदि का लाभ (ádi ka lábh)
 (ودیا آدی کا لاہ)

استفراغ (ع - مذ)

IS, TIF, RÁGH ইস্তیفراغ

उद्गार (Udgár) वमन (Vaman)
 (Qai) कै (ومن)

استفسار (ع - مذ)

IS, TIF, SÁR ইস্তیفسار

प्रश्न (Prish,n) पूछना (Pú-
 chhna) (پوچھنا)

استفہام (ع - مذ)

IS, TIF, HÁM ইস্তیفہام

जिज्ञासा (Jiggyása) प्रश्न
 (Prish,n) पूछना (Púchhna)
 (پوچھنا)

IS, TEJÁB इस्तेजाब (ع - مذ)
 आश्चर्य (Áshcharya) विस्मय
 (Vis, mai) अचंभा (Acham-
 bha) तअज्जुब (Ta,ajjub)
 (تعجب)

ISTEDÁD इस्तेदाद (ع - مذ)

1. पात्रता (Pátrata) योग्यता (Yog,gyata)
 (Qábi-lyat) क़ाबیلیयत (قابلیت)
2. पांडित्य (Pándittya) (پان دت، تیه)
 विद्वत्ता (Vid,dwat,ta) (ود، دوت تا)
 इलमियत (Ilmiyat) (علمیت)

ISTEFÁ इस्तेफا (ع - مذ)

1. त्यागना (Tyágna) छोड़ना (Chhorna)
 (چھوڑنا)
2. त्यागपत्र (Tyágpatr) (تیاگ پتر)
 इस्तेफا (Istéfa) (استعفا)

ISTEMÁL इस्तेमाल (ع - مذ)

प्रयोग (Prayog) व्यवहार (Vyavhár)
 (Kám men lána) काम में लाना (کام مین لانا)

استغاثه (ع - مذ)

IS, TI, GHÁSA इस्तिगासा

1. वाद (Vad) नालिश (Nálish)
 (زالش)
2. अभियोग पत्र (Abhiyog, patr)
 (Abhiyog, patr) (अभियोग पत्र)
 (Parivád, patr) (परिवاد पत्र)

استکراه (ع - مذ)

IS,TIK,RAH इस्तिकراه

घृणा (Ghrina گھڑنا) नफرت (Nafrat نفرت)

استماع (ع - مذ)

IS,TI,MÁA इस्तिमाअ

श्रवन (Shravan شروون) सुनना (Sunna سننا)

استمرار (ع - مذ)

IS,TIM,RÁR इस्तिमर

निरंतरता (Niran, tarata نرن توتا)

नित्यता (Nit, tya, ta نت تیتا)

हमेशगी (Hameshagi همیشگی)

استوا (ع - مذ)

IS,TI,VÁ इस्तिवा 1. बराबर होना (Barábr hona برابر هونا)

2. विषुवदरेखा (Vishuvad rekha

भूमध्य रेखा (Bhú maddhya rekha

बहु मध्या रेखा)

नाड़ी मंडल (Nari mandal

ناری مندل)

استوار (ع - ص)

US,TU,VÁR उस्तुवार 1. दृढ़ (Drirh درڑھ) पुष्ट (Push,t

مضبوط (Mazbút مضبوط)

2. चिरस्थायी (Chiras,thái چرس

پایدار (Páidár پایدار)

استیصال (ع - مذ)

IS,TÍ,SÁL इस्तीسال

1. उन्मूल (Un,mú,lan ان مولن)

استقامت (ع - مث)

IS,TI,QÁMAT इस्तिकामत

दृढ़ता (Drirhata درڑھتا) अचलता

(Achalata اچلتا) अटल रहना

(Atal rahna اٹل رهنا)

استقبال (ع - مذ)

IS,TIQ,BÁL इस्तिकबाल

1. आगे बढ़ना (Áge barhna آگے بڑھना)

2. स्वागत (Swágat स्वागत) अगवानो (Agváni اگوانی)

3. भविष्य (Bha vish,shya بهوش شیه) मुस्तकबिल (Mustaqbil مستقبل)

استقرار (ع - مذ)

IS,TIQRÁR इस्तिक्रार

1. स्थिरता (Isthirata استھرتا) ठहरना (Thaharna تھهړنا)

2. प्रमाणित होना (Pramánit hona सावित होना (Sábit hona ثابت هونا)

استقلال (ع - مذ)

IS,TIQ,LÁL इस्तिकलाल

1. ध्रुवता (Dhruvata دھرووتا) दृढ़ता (Drirh,ta درڑھتا)

2. धैर्य (Dhair,rya دھیرریه) सुकून (Sukún سکون)

3. उत्साह (Utsáh اتساه) हौसला (Hausala حوصله)

IS,QÁT اسقاط (ع - مذ) اسقاط

1. گیرانا (Girána) نیپاتن (Nipátan)

2. गर्भपात (Garbh pát) (گرہہ پات)

اسقاط حمل (ع - مذ)

IS,QÁT-E-HAM,L اسقاطہ حمل

गर्भपात (Garbh pát) (گرہہ پات)

गर्भस्राव (Garbhas,sráv) (گرہہس سراو)

हमल गिरना (Hamal girna) (حمل گرنا)

AS,LÁF असलाफ (ع - مذ) اسلاف

سلف کی جمع

पुराने बुज़ुर्ग (Puráne buzurg) (پرانے بزرگ)

IS,LÁM اسلام (ع - مذ) اسلام

1. गर्दन झुकाना (Gardan jhukána)

(Sevá karna) (گردن جھکانا) (سیوا کرنا)

2. इस्लाम धर्म (Islám dharm) (اسلام دھرم)

AS,LIHA اسلحه (ع - مذ) اسلحہ

سلاح کی جمع

अस्त्र शस्त्र (Astr shastr) (استر شستر)

आलाते जंग (Alát-e-jang) (آلات جنگ)

US,LÚB اسلوب (ع - مذ) اسلوب

प्रणाली (Pranálí) (پرنالی)

(Pad,dhati) (पद्धति) (شے'لی)

(Taríqa) (طریقہ) (پد'دھتی)

IS,M اسم (ع - مذ) اسم

(Nám) (نام) (سن گیا Sangyá) (سنا)

2. समूल विनाश (Samúl vinásh)

(سمول وناش)

3. जड़से उखाड़ फेंकना (Jar se ukhár

phenkna) (جڑ سے اکھاڑ پھینکنا)

IS,TÍLÁ استیلا (ع - مذ) استیلا

1. प्रभुत्व (Prabhuttwa) (پرہمت' تو)

गलबा (Ghalaba) (غلبہ)

2. आधिपत्य (Ádhipattya) (آدھی پتہ)

(Tasallut) (تسلط)

ASAD اسد (ع - مذ) اسد

व्याघ्र (Vyá,gh,r) (ویا' گھر) (پنچانن)

(Panchánan) (کھری)

(Mrigend,r) (मृगेंद्र) (کیر'دی)

(Singh) (सिंह) (سنگھ) (مرگیندر)

(Sher) (شیر)

AS,RÁR اسرار (ع - مذ) اسرار

سر کی جمع

रहस्य (Rahassya) (رہسیہ) (بھد)

(Bhed)

IS,RÁF اسراف (ع - مذ) اسراف

अपव्यय (Apav,vyai) (اپو' وئے)

अतिव्यय (Ativ,vyai) (اتو' وئے)

फुजूलखर्ची (Fuzúl kharchí) (فضول

خرچی)

AS,FAL اسفل (ع - ص) اسفل

1. सबसे नीचा (Sab se nícha) (سب

سے نیچا)

2. अधम (Adham) (آدھم) (نیچ)

(Ních)

USH,TUR اشتُر (ف - مذ)
 उष्ट्र (Ush,tr (اش، تر) क्रमेल
 (Kra,mel (क्रमील महंग (Maháng
 (महंग) ऊंट (Únt (اونٹ)

ISH,TIRÁK اشتراك (ع - مذ)
 1. साझा (Sájha (सा जहा भागी दारी
 (Bhágí dári (بهاگی داری
 2. सहयोग (Sah yog (सह योग मदद
 (Madad (مدد)

اشتراك عمل (ع - مذ)

ISHTIRÁK-E-AMAL इश्तिराके अमल
 सहयोग (Sah yog (सह योग काम में
 मदद (Kám men,madad (काम में मदद)

اشتراكیت (ع - م ث)

ISH,TIRÁ KÍ,YAT इश्तिराकीयत
 साम्यवाद (Samya vād (साम्ये वाद
 समाजवाद (Samáj vād (समाज वाद
 कम्युनिज्म (Communism (कम्युनिज्म)

ISH,TI,ÁL इश्तिआल (ع - مذ)
 1. भड़कना (Bharak,ná (भड़कना
 लौ उठना (Lau uthna (لواٹھنا
 2. उत्तेजना (Ut,tejana (ات، تے جانا
 भड़काना (Bharkána (भड़काना)

اشتعال انگیز (ع - ص)

ISH,TI,ÁL-ANGEZ इश्तिआल अंगेज
 उत्तेजक (Ut,tejak (ات، تے جک
 प्रेरक (Prerak (پریرک) भड़काने वाला
 (Bharkáne vála (भड़काने والا)

AS,VAD असुवद (ع - ص)
 श्याम (Shyám (شیام कृष्ण (Kriṣhna
 (कृष्ण) काला (Kála (काला)

IS,HÁL इसहाल (ع - مذ)
 1. रेचन (Re,chan (رے چن دست
 (Dast (دست)
 2. दस्ताना (Dast ána (دست آنا)

ASÍR असिर (ع - مذ)
 बंदी (Bandí (بندی कैदी (Qaidí (قیدی)

ISHÁ,RÁ इशारा (ع - مذ)
 संकेत (San,ket (सन कित इंगित
 (In,git (ان، گیت सैन (Sain (سैन
 ईमा (Íma (ایما)

ISHÁAT इशाअत (ع - م ث)
 1. प्रचार (Prachár (پرچار तबलीग
 (Tablígh (تبلیغ)
 2. प्रकाशन (Prakáshan (प्रकाशन
 इडीशन (Edition (ادیشن)

ISH,TI,BÁH इश्तिबाह (ع - مذ)
 संदेह (Sandeh (सन्दिह शंका (Shanka
 (शंका) भ्रम (Bhram (भ्रम शक
 (Shak (شک)

ISH,TI,DÁD इश्तिदाद (ع - مذ)
 प्रचंडता (Prachan,data (प्रचंडता
 उग्रता (Ug,gra,ta (अग, कृता
 (Ut,kata,ta (उत, कता तेज़ी (Tezí
 (तेज़ी)

2. घोर (Ghor) प्रचंड (Prachand)
(सख्त) सख्त (Sakht) (پرچند)

ASH,RAF अशर्फ (ع - ص) اشرف

1. भद्र (Bhaddr) सज्जन
(Sajjan) शरीफ (Sharif) (سج'جن)
(शरिफ)

2. बहुत शरीफ (Bahut Sharif) बहुत
(Ut,tam) उत्तम (ات'تم)
(Ut,krish,t) उत्कृष्ट (ات'كرش'ت)

ASH,K अशक (ف - مذ) اشك
अश्रु (Ash,shru) नेत्रांबु (اش'شرو)
(Nettrám,bu) आंसू (نيت'ترام'بو)
(Án,sú) (آنسو)

ISH,KÁL इशकाल (ع - مذ) اشكال
कठिनता (Kathinata) मुश्किल (كثنتا)
(Mush,kil) (مشكل)

ASÁLAT असालत (ع - مथ) اصالت

1. कुलीनता (Kulínata) (कुलिनता)
(Shreshthata) श्रेष्ठता (شریث'تهتا)
(Sharáfat) शराफत (شرافت)
2. खरापन (Kharápan) उत्तमता (كهراپن)
(Ut,tamata) (ات'تمتا)

ISRÁR इसरार (ع - مذ) اصرار
आग्रह (Ág,grah) अनुरोध (آگ'گره)
(Anurodh) ज़िद (Zid) (انوروده)

AS,TAB,L अस्तबल (ع - مذ) اصطبل
अश्व शाला (Ash,shwa,shála) (اش)
(Tavela) तवेला (طوبله)
(شوشالا)

اشتغال (ع - مذ)

ISH,TI,GHÁL इशतिगाल

1. संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگنتا)
तल्लीनता (Tal,línata) (تل'لینتا)
मशगूल होना (Mashghúl hona)
(مشغول هونا)

ISH,TI,HÁ इशतिहा (ع - مथ) اشتها

1. वासना (Vásana) (वासना)
(Kámaná) कामना (خواهش)
2. क्षुधा (Chhudhá) (چھدا)
(Bhúkh) (بھوکھ)

ISH,TL,HÁR इशतिहार (ع - مذ) اشتہار

1. विज्ञप्ति (Vig,gyapti) (وگ گپی'تی)
विज्ञापन (Vig,gyápan) (وگ'گی'پن)
2. सूचना (Súchana) (سوचना)
(Ittiláa) इत्तिलाअ (اطلاع)

اشتیاق (ع - مذ)

ISH,TI,YÁQ इशतियाक

लालसा (Lálasá) (لالسا)
(Ut,sukata) उत्सुकता (ات سکتا)
(Abhiláshá) अभिलाषा (ابهیلا شا)
(Ákánk,chha) आकांक्षा (آکانک'چھا)
(Shauq) शौक (شوق)

ASHAD अशद (ع - ص) اشد

1. अत्यंत (At,tyant) (ات'تینت)
अत्यधिक (At.tya,dhik) (ات'تیدھک)
बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda) (بہت زیادہ)
(زیادہ)

USŪL اصول (ع - مذ) उसूल
اصل کی جمع ہے لیکن واحد معنوں
میں مستعمل ہے

1. नियम (Ni,yam نییم) सिद्धांत (Sid,dhánt سد،دھانت) कायदा (Qáida قاعده)
2. रीति (Ríti ریٹی) रवाज (Raváj رواج)

ASÍL असील (ع - ص) असिल

1. कुलीन (Kulín कुलिन) खानदानी (Khán, dání خاندانی)
2. श्रेष्ठ (Shresh, th شریہس،تھ) उत्तम (Ut,tam ات،تم)

3. दासी (Dásí داسی) परिचारिका (Parichárika پریچاریکا) मामा (Máma मामा)

IZÁFAT इज़ाफत (ع - مٹ) اضافت

1. संबंध (Sambandh سم بندھ) लगाव (Lagáo لگاؤ)
2. सम्बंध (व्या) (Sambandh سم بندھ) छठा कारक (Chhata kárák چھٹا کارک)

IZÁFA इज़ाफा (ع - مذ) اضافہ

1. अधिकता (Adhikata ادھیکتا) बहुतात (Babutát بہتات)
2. वृद्धि (Vrid,dhi ورد،دھی) बढ़ोतरी (Barhotari برہوتری)

اضطراب (ع - مذ)

IZ,TIRÁB इज्तिराब

اصطلاح (ع - مٹ)

IS,TI,LÁH इस तिलाह

परिभाषा (Parí bháshá پری بھاشا)

اصطلاحی (ع - مذ)

ISTILÁHI इस तिलाही

पारिभाषिक (Pāribhāshik پاری بھاشک)

اصغر (ع - ص)

AS,GHAR अस् गर

लघुतम (Laghutam لگھوتم) बहुत छोटा (Bahut chhota بہت چھوٹا)

AS,L अस् ल (ع - مٹ) اصل

1. मूल (Múl مول) जड़ (Jat جر)

2. आधार (Ádhár آدھار) बुनियाद (Bunyád بنیاد)

3. धातु (Dhá,tu دھاتو) मादा (Mád,da ماده)

4. सत्य (Sat.tya ستیہ) सच (Sach سچ)

AS,LA अस् ला (ع - ص) اصلا

1. कदापि (Kadápi کدایی) कभी भी (Kabhí bhí کبھی بھی)

2. तनिक भी (Tanik bhí تنیک بھی) ज़रा भी (Zará bhí ذرا بھی)

IS,LAH इस लाह (ع - مٹ) اصلاح

1. संशोधन (San, sho,dhan سن،شو،دھن) शुद्धि (Shud,dhí شد،دھی)

2. सुधार (Sudhár سدھار)

दुरुस्ती (Durusti درستی)

के लिए (Khabar ke liye) خبر کے لیے

اطلاع نامہ (ع - مذ)

IT, TI, LÁA-NÁMA इत्तिलाअ नामा

सूचना पत्र (Súchana pat, tr) سوچنا پتر

हुकुम नामा (Hukum náma) حکم نامہ

اطمینان (ع - مذ)

IT, MÍNÁN इत्मीनान

1. संतोष (Santosh) سن توش

(Sabr) صبر

2. विश्वास (Vish, shwás) وش، شواس

प्रतीति (Pratíti) پرتیتی

(Yaqín) یقین

AZ, LAM अज़लम (ع - مذ) اظلم

घोर अत्याचारी (Ghor attyá chári) گھور

बहुत बड़ा ज़ालिम (Bahut

bara zálím) بہت بڑا ظالم

IZ, HÁR इज़ हार (ع - ض) اظہار

1. प्रकाशन (Prakáshan) پرکاشن

(Prakatan) پرکتن

2. न्यायालय में वादी, प्रतिवादी या साक्षी

का बयान (Nyáyalai men vádí,

prati vádí ya sákchhi ká bayán

نیایا لے میں وادی، پرتوادی یا

سا کچھی کا بیان)

AZ, HAR अज़हर (ع - ص) اظہر

स्पष्ट (Ispash, t) اس پشت

(Jwalit) جالت

1. व्याकुलता (Vyákulata) (ویا کلتا)

घबराहट (Ghabráhat) گھبراہٹ

2. आतुरता (Áturata) (آتورتا) उतावलापन

(Utáolápan) (اتاولا پن)

IZ, TI, RÁR इज़ तिरार (ع - مذ) اضطراب

व्याकुलता (Vyákulata) (ویا کلتا)

आतुरता (Áturata) (آتورتا) बेइख्तियारी

(Be ikh, tiyári) (بے اختیاری)

(Majbrúí) (مجبوری)

اضمحلال (ع - مذ)

IZ, MEH, LÁL इज़ मेहलाल

शिथिलता (Shithilata) (شتهلتا) खिन्नता

(Khin, nata) (کھن، نتا) मलिनता (Malinata)

(Pazmurdagi) (پزمردگی) पज़्मुर्दगी (ملنتا)

(پزمردگی)

ITÁ AT इता अत (ع - مٹ) اطاعت

1. आराधना (Aráadhaná) (آرادھنا)

उपासना (Upásana) (اُپاسنا) बंदगी

(Bandagi) (بندگی)

2. आज्ञा पालन (Aggyá pálan) آگ کیا

(Farmán baradári) (فرمان برداری)

(فرمان برداری)

IT, TI, LÁA इत्तिलाअ (ع - مٹ) اطلاع

1. सूचना (Súchaná) (سوچنا) चेतावनी

(Cheta, vaní) (چیتا وانی)

2. विज्ञापन (Vig, gyápan) (وگ، گپا پن)

(Vigg, yapti) (وگ، گپیتی) विज्ञप्ति

اطلاعاً (ع - ص)

IT, TI, LÁAN इत्तिलाअन

सूचनार्थ (Súchanáarth) (سوچنا رتھ) खबर

इत्मीनान (Itmínán) (اطمینان)

2. श्रद्धा (Shrid,dha) (شُردها) आस्था (Ástha) (آسته) अकीदा (Aqida) (عقیده)

E,TIMÁD एतिमाद (ع - مذ) اعتماد

1. विश्वास (Vish,shwás) (وشواس) एतिवार (E,tibár) (اعتبار)
2. साख (Sákh) (साके) भरोसा (Bharosa) (بهروسا)

E,TINA एतिना (ع - مَث) اعتنا
चिन्ता (Chinta) (چینتا) परना (Parva) (پروا)

EJÁZ एजाज़ (ع - مذ) اعجاز

1. विचित्रता (Vichittrata) (وچیترتا) विलक्षणता (Vilakchhanata) (ولکچھانتا)
अजूबापन (Ajúbápan) (عجوبہ پن) चमत्कार (Chamatkár) (چمٹکار)
करामत (Karámat) (کرامت)

E,RÁB एराब (ع - مذ) اعراب

मात्राएं (Mátráen) (مانرائیں) ज़बर, ज़ेर, पेश (Zabar, Zer, Pesh) (زبر زیر پیش)

E,RÁZ एराज़ (ع - مذ) اعراض

विमुखता (Vimukhata) (ومکھتا) उपेक्षा (Upekchha) (اپیکچھا) बेपरवाई (Be parvái) (بے پروائی)

E,ZÁZ एज़ाज़ (ع - مذ) اعزاز

सम्मान (Sammán) (سمان) प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پریشته) तौकीर (Tauqír) (तुकीर)

ÁZAM आजम (ع - ص) اعظم

महान (Mahán) (مہان) बहुत बड़ा (Bahut bara) (بہت بڑا)

E,ADA एआदा (ع - مذ) اعاده

पुनरावृत्ति (Punarávritti) (پنراوردتی)

दुहराना (Duhrána) (دھراتا)

E,ÁNAT एआनत (ع - مَث) اعانت

सहायता (Saháyata) (سہایتا) सहयोग

(Sah yog) (سہیوگ) मदद (Madad) (مدد)

E,TIBÁR एतिवार (ع - مذ) اعتبار

1. विश्वास (Vish,shwás) (وشواس)

प्रत्यय (Pratyai) (پرتیہ) यकीन

(Yaqín) (یقین)

2. साख (Sákh) (साके) भरोसा (Bharosa) (بهروسا)

E,TIDÁL एतिदाल (ع - مذ) اعتدال

1. समता (Samata) (سمتا) बराबरी

(Barábari) (برابری)

2. संतुलन (Santulan) (سن تلبن) तवाज़ुन

(Tavázun) (توازن)

E,TIZÁR एतिज़ार (ع - مذ) اعتذار

1. विवशता (Vivashata) (वोशता) मजबूरी

(Majbúri) (مجبوری)

2. आपत्ति (Ápatti) (آپتی) उज़्र (Uzr) (عذر)

E,TIRÁZ एतिराज़ (ع - مذ) اعتراض

आपत्ति (Ápatti) (آپتی) आक्षेप

(Ákchhep) (اکچھپ)

E,TIRÁF एतिराफ (ع - مذ) اعتراف

स्वीकृति (Swíkriti) (سوئی کرتی) इकबाल

(Iqbál) (اقبال)

E,TIQÁD एतिक़ाद (ع - مذ) اعتقاد

1. विश्वास (Vish,shwás) (وشواس)

AGHLAB اِغْلَاب (ع - ص) اِغْلَاب
نیشیت (Nishehit) سَمَبَہِی (Sambhāv, vya) یَقِیْنَان (Yaqīnan)

IGHMÁZ اِغْمَاض (ع - مذ) اِغْمَاض
1. اُپیکچھا (Upēkchha) اُپیکچھا
بے پروائی (Be parvái) بے پروائی
2. اَنکھ چُرانا (Ánkh churána) اَنکھ
بچھنا (Bachna) بچھنا

IGHVA اِغْوَا (ع - مذ) اِغْوَا
1. اَپھَران (Ap haran) اَپھَران
بھاگ لے جانا (Bhaga le jána) بھاگ
لے جانا
1. فُہلانا (Phuslána) فُہلانا
بھکانا (Bahkána) بھکانا

IFÁDA اِفَادَہ (ع - مذ) اِفَادَہ
لَہ (Lábh) فَاہِدَا (Fáida)
فائدہ
یہ لفظ دوپے پیسے کے فائدے کے لئے
نہیں بولا جاتا صرف علم وغیرہ کے لئے ہے

IFÁDÍYAT اِفَادِیَّت (ع - مٹ) اِفَادِیَّت
اُپادےیتا (Upáde, yata) اُپادےیتا
سارثکاتا (Sárthakata) سارثکاتا
لَہ کارِیتا (Lábh kárita) لَہ کارِیتا
فائدہ مند (Fáida mandi) فائدہ مند

IFÁQA اِفَاقَہ (ع - مذ) اِفَاقَہ
رُگ کی کمی کے ساتھ سَواستھ کی بُدھ
(Rog ki kamike sáthSwásth ki vrid, dhi)
(رُگ کی کمی کے ساتھ سَواستھ کی بُدھ)

ELÁN اِیلَان (ع - مذ) اِیلَان

1. پَرَکَاشَن (Prakáshan) پَرَکَاشَن
پَرَکَاشَن (Prakatan) پَرَکَاشَن
(Ishá, at) اشاعت
2. غُوشَن (Ghoshana) غُوشَن
(Viggyapti) غُوشَن
(Munádi) غُوشَن

ÁLA اِیْلَا (ع - ص) اِیْلَا
سَروشِیشْتھ (Sarv-shresht) سَروشِیشْتھ
سَروچ (Sarvoch, ch) سَروچ
تَریَن (Baland-tarín) تَریَن
اِعمال نامہ (ع - مذ)

ÁMÁL-NÁMA اِمَالِ نَامَا
کَرم پَتر (Karm pattr) کَرم پَتر
حِستِری (Charittr vritt) حِستِری
شِیت (History sheet) شِیت

IGHRÁQ اِغْرَاقِ (ع - مذ) اِغْرَاقِ
1. گُڑھَتَا (Gurhata) گُڑھَتَا
(Gahrái) گُڑھَتَا
2. اِتیوکتی (Attyokti) اِتیوکتی
مُبَالَاغَہ (Mubálaḡha) مُبَالَاغَہ

IGHLÁQ اِغْلَاقِ (ع - مذ) اِغْلَاقِ
گُڑھَتَا (Gurhata) گُڑھَتَا
دُربُودھَتَا (Dur-
bodhata) دُربُودھَتَا
اِشکال (Ishkál) اِشکال

IGHLÁM اِغْلَامِ (ع - مذ) اِغْلَامِ
گُدمِیْتھُن (Gudmaithun) گُدمِیْتھُن
پُمِیْتھُن (Pummaithun) پُمِیْتھُن
بَالِ مِیْتھُن (Bál maithun) بَالِ مِیْتھُن
بَچھا بازی (Bacheha bázi) بَچھا بازی

thyárop (متھیاروپ) تہمت (Tuhmat
(تہمت)

IFTIRÁQ (افتراق) (ع - مذ) इफ्तिराक

1. वैमनस्य (Vaimanas, sya) (وے منسیہ)
रंजिश (Ranjish) (رنجیش)
2. विरोध (Virodh) (فروڈ) फूट (Phút)
(تفریق) तफरीक (Tafríq) (تفریق)
3. वियोग (Viyog) (ویوگ) जुदाई
(Judái) (جدائی)

IFRÁT (افراط) (ع - مٹ) इफ्रात
प्रचुरता (Prachurata) (پرچرتا) बाहुल्य
(Báhullya) (باہلیہ) अधिकता (Adhi-
kata) (کثرت) कसरत (Kasrat) (کسرت)
افروخته (ف - ص)

AFROKHTA (अफ़रोख़ता)
क्रुद्ध (Kruddh) (کردھ) आगवगूला
(Ág bagúla) (آگ بگولہ)

افزائش (ف - مٹ)

AFZÁISH (अफ़ज़ाईश)
वृद्धि (Vridhhi) (वृद्धी) बढ़ोतरी (Barho-
tri) (بڑھوتری) ज़ियादती (Zayádati)
(زیادت)

AFZÚN (अफ़ज़ून्) (ف - ص)

1. अधिक (Adhik) (ادھک) बहुत
(Bahut) (بہت)
2. पूर्णयोग (Purn yog) (پورن یوگ)
ग्रान्डटोल (Grand total) (گراند
(کل جوڑ) कुल जोड़ (Kul jor) (کول جوڑ)

AFSÁNA (अफ़साना) (ف - مذ) افسانہ

UFTÁD (افتاد) (ف - مٹ) उफ़ताद

1. दुर्घटना (Durghatana) (درگھٹنا)
घटना (Ghatana) (گھٹنا) हादिसा
(Hádisa) (حادثہ)
2. आपत्ति (Ápatti) (آپتی) विपद
(Vipad) (وید) मुसीबत (Musibat)
(مصیبت)

افتادگی (ف - مٹ)

UFTÁDAGI (उफ़तादगी)

1. नम्रता (Namrata) (نمرتا) विनय
(Vinai) (ونے) खाकसारी (Khák sári)
(خاک ساری)
2. गिराव (Giráo) (گراو) पतन (Patan)
(پتن)

UFTÁDA (افتادہ) (ف - ص) उफ़तादा
पतित (Patit) (پتیت) गिरा हुआ
(Gira hua) (گرا ہوا)

IFTITÁH (افتتاح) (ع - مذ) इफ़तिताह
उद्घाटन (Udghátan) (ادگھاتن)
अनुष्ठान (Anushthán) (انہس تھان)
शुरूआत (Shurúát) (شروعات)

IFTIKHÁR (افتخار) (ع - مذ) इफ़तिख़ार

1. गर्व (Garv) (گرو) फ़ख़र (Fakhr)
(فخر)
2. सत्कार (Satkár) (ستکار) सम्मान
(Sammán) (سمان) एज़ाज़
(اعزاز)

IFTIRA (افترا) (ع - مذ) इफ़तिरा

आरोप (Árop) (آروپ) लांछन (Lán-
chhan) (لانچھن) मिथ्यारोप (Mith.-

2. अनुताप (Anutáp) (انوتاप)
पश्चात्ताप (Pashcháttáp) (پشچات)
पछतावा (Pachhtáva) (پچھتاوا)
افسوس ناك (ف - ص)

AFSOS-NÁK अफ्सोस नाक
खेदजनक (Khed janak) (كهيدجنك)
शोकपूर्ण (Shok-púrñ) (شوكپورن)
काबिले अफ्सोस (Qábil-e-afsos) (قابل)
(افسوس)

AFSÚN अफ्सून (फ - मं)
1. मंत्र तंत्र (Mantr-tantr) (منتر تنتر)
अभिचार (Abhichár) (ابهیچار)
टोना टोटका (Tona totka) (تونا توتكا)
2. माया कर्म (Maya karm) (مایا کرم)
इन्द्रजाल (Indr jál) (اندرجال)
जादू (Jádu) (جادو)

IFSHA इफ़शा (ع - मं)
प्रकाशन (Prakáshan) (پرکاشن)
प्रकटन (Prakatan) (پرکٹن)
जाहिर होना (Záhir hona) (ظاهر ہونا)
افشاے راز (ع - مं)

IFSHÁ-E-RÁZ इफ़शाएराज़
रहस्योद्घाटन (Rahas,syod,ghátan)
भेद खुलना (Bhed khulna) (بهید کھلنا)
افشوده (ف - मं)
रस (Ras) (رس)
शीरा (Shíra) (شیره)
निचोड़ (Nichor) (نیچور)

IFZÁL इफ़ज़ाल (ع - मं)
कृपा (Kripa) (کریا)
दया (Daya) (دیا)

1. आख्यायिका (Ákh,khyáika) (آکھیائیکا)
फर्जी क़िस्सा (Farzi qissa) (فرضی قصہ)
2. उपन्यास (Upannyás) (اُپنیاس)
नाविल (Novil) (ناول)
3. गल्प (Galp) (گल्प)
कहानी (Kaháni) (کہانی)

AFSAR अफ़सर (फ - मं)
1. राजमुकुट (Ráj mukut) (راج میکٹ)
ताज (Táj) (تاج)
2. पदाधिकारी (Padádhikári) (پدها)
हाकिम (Hákim) (حاکم)
افسردگی (ف - مٹ)

AFSURDAGI अफ़सुर्दगी
मलिनता (Malinata) (ملنتا)
खिन्नता (Khin,nata) (کھنتا)
उदासीनता (Udá-sínata) (اداسینتا)
अप्रसन्नता (Ap,pra-san,nata) (اپپرسننتا)
पज़सुर्दगी (Paz murdagi) (پژمردگی)

AFSURDA अफ़सुर्दा (ف - ص)
खिन्न (Khin,n) (کھن)
मलिन (Malin) (ملن)
अप्रसन्न (Apprasann) (اپپرسن)
उदास (Udás) (اداس)

افسوده دل (ف - ص)

AFSURDA-DIL अफ़सुर्दा दिल
मलिनचित्त (Malin chitt) (ملن چت)
खिन्नमना (Khin,n-mana) (کھن منا)
उदासमन (Udás man) (اداس من)

AFSOS अफ़सोस (फ - मं)
1. खेद (Khed) (كهيد)
शोक (Shok) (شوك)
(رنج) (Ranj) (رنج)
रंज (Ranj) (رنج)

किं वदन्ती (Kim vadanti کم و دنتی)

जनश्रुति (Janash,shruti جنش شرتی)

लोकोक्ति (Lokokti لوکوکتی) जनरव

(Jan rav گپ (Gap جن دو)

AQÁRIB अकारिब (ع - مذ)

قریب کی جمع

संबन्धी (Sambandhi سمبندھی) कुटुम्भी

(Kutumbhi کتومبھی) रिश्तेदार

(Rishtedár رشتے دار)

IQÁMAT इकामत (ع - مث)

1. निवास (Nivás نیواس) कयाम

(Qayám قیام)

2. ठहराव (Thahráo تھہراؤ) ठहरना

(Thaharna تھہرنا)

اقامت گاہ (ع - مث)

IQÁMAT-GÁH इकामत गाह

निवासस्थान (Nivásasthán نیواسس تھان)

कयामगाह (Qayám gáh قیام گاہ)

IQBÁL इकबाल (ع - مذ)

1. प्रताप (Pratáp پرتاپ) तेज (Tej

تیج) इकबाल मन्दी (Iqbálmandi

اقبال مندی)

2. स्वीकृति (Swikriti سوی کرتی)

अंगीकृति (Angikriti انگی کرتی)

इक्रार (Iqrár اقرار)

IQBÁL-E-JURM اقبال جرم (ع - مذ)

इक्राले जुर्म

स्वीकारोक्ति (Swikárokhti سویکاروکتی)

अपराध स्वीकृति (Aprádh Swíkriti

अपराध स्वीकृति (Aprádh Swíkriti

अतिराफ़े कुसूर (Etiráf-e-qusúr اعتراف قصور)

मेहरबानी (Mehr báni مہربانی)

AFZAL अफ़ज़ल (ع - ص)

सर्वोच्च (Sarvochch सर्वोच्च)

(Sarv Shreshth सर्वश्रेष्ठ)

(Behtarín بہترین)

AF,Ī अफ़ई (ع - مذ)

1. अहि (Ahi اھی) भुजंग (Bhujang

بھجنگ) सर्प (Sarp سرب) सांप

(Sánp سانپ)

2. नाग (Nág ناگ) कालासांप

(Kála Sānp کالا سانپ)

AFGHÁN अफ़्गान (ع - مذ)

1. विलाप (Viláp ولاپ) रोना धोना

(Rona dhona رونا دھونا)

2. कोलाहल (Koláhal کولاهل) शोरगुल

(Shor ghul شورغل)

3. अफ़्गानिस्तान का निवासी (Afghá-

nistán ka nivási افغانستان کا

نیواسی)

UFUQ उफ़ुक (ع - مذ)

क्षितिज (Chhitij چھتیج)

AFGÁR अफ़्गार (ع - ص)

क्षत (Chhat क्षत) घायल (Gháyal

گھایل)

IFLÁS इफ़्लास (ع - مذ)

दरिद्रता (Darid,drata دریدرتا)

(Nirdhanata मुफ़्लिसी (Muflisi

مفلّسی)

AFVÁH अफ़्वाह (ع - مث)

اقتصادیات (ع - مٹ)

IQTISÁDÍYÁT इकितसादीयात

अर्थशास्त्र (Arth Shástr अर्थशास्त्र)

मालियात (Máliyát مالیات)

IQTIZA इकितज़ा (ع - مذ)

इच्छा (Ich,ohha اچھا) तकाज़ा (Taqáza
(تقاضا)

IQDÁM इक्दाम (ع - مذ)

1. प्रगति (Pra,gati प्रगति) अग्रसरता
(Aggr sarata अग्रसरता) आगे बढ़ना
(Áge barhna आगे बढ़ना)2. पहिल (Pahil पहिल) छेड़ (Chher
(छेड़)

AQ,DAS अक्दस (ع - ص)

1. श्रेष्ठ (Shresh,th श्रेष्ठ) महान (Mahán महान)
2. पुनीत (Punít पुनीत) पवित्र (Pavit,tr पवित्र)

IQ,RÁR इक्सार (ع - مذ)

1. स्वीकृति (Swíkriti स्वीकृति) मानना (Mánna मानना)
2. प्रतिज्ञा (Pratiggya प्रतिज्ञा) वादा (Váda वादा)

اقرار نامه (ع - مذ)

IQRÁR-NÁMA इक्सार नामा

प्रतिज्ञा पत्र (Pratig'gyá pat,tr प्रतिज्ञा पत्र)
(گیاپتتر)

AQ,RAB अक्व (ع - ص)

अत्यंत निकट (Attyant nikat. अत्यंत निकट)

اقبال مند (ع - ص)

IQBÁL-MAND इक्बाल मन्द

1. प्रतापी (Pratápi प्रतापी) तेजस्वी
(Tejas,swi तेजस्वी) साहिबे
(Sábib-e-iqbál صاحب اقبال) इक्बाल
2. भाग्य शाली (Bhággya-sháli भाग्य शाली)
(Nasíbevar नसीबे वर) (نصیبے و)

IQTIBÁS इकितबास (ع - مذ)

उद्धरण (Ud,dharan उद्धरण)

IQTIDA इकितदा (ع - مذ)

अनुसरण (Anusaran अनुसरण) अनुकरण
(Anukaran अनुकरण) तक्लीद (Taqlíd
(تقلید)

IQTIDÁR इकितदार (ع - مذ)

1. अधिकार (Adhikár अधिकार) सत्ता
(Satta सत्ता) हुकूमत (Hukúmat
(حکومت)
2. शक्ति (Shakti शक्ति) प्रभुत्व
(Prabhuttwa प्रभुत्व) ज़ोर (Zor ज़ोर)

IQTIRÁN इकितरान (ع - مذ)

1. समीपता (Samípata समीपता)
निकटता (Nikatata निकटता)
(Qurbat قربت)
2. योग (Yog योग) किरान (Qirán
(قران)

IQTISÁD इकितसाद (ع - مذ)

अर्थ (Arth अर्थ) वित्त (Vitt वित्त) धन
(Dhan धन) ज़र (Zar ज़र) माल (Mál
(مال)

2. बस करना (Bas karna بس کرنا)
3. संतुष्टि (Santushti سن تشتی)

AK,SAR अक्षर (ع - ص) اکثر
बहुधा (Bahudha بهودھا) अधिकतर
(Adhiktar ادھک) प्रायः (Prayah
(پرایی)

اکثریت (ع - مذ)

AKSARĪYAT अक्सरीयत

बहुमत (Babumat بهومت) बहुसंख्यक
(Bahusankhyak بهوسنکھیک) कस्त्रते
राय (Kasrat-e-rái کثرت رای)

IK,RÁM इक़राम (ع - مذ) اکرام

1. सम्मान (Sam,mán سم مان) सत्कार
(Satkár ستکار)
2. महानता (Mahánata مهانتا) बड़प्पन
(Baṛap,pan بڑپپن)

IK,RÁH इक्राह (ع - مذ) اکراه
धृणा (Ghrina گھرنا) उपेक्षा (Upekchha
(نفرت) (Nafrat نافریت) (اپیکچھا)

IK,SÍR इक्सीर (ع - مذ) اکسیر

1. रसायन (Rasáyan رساین) कीमिया
(Kímiya کیمیا)
2. रामबाण (Rám bán دام بان) तीर ब हदफ
(Tír-ba-hadaf تیر به هدف)

AK,L अक़ल (ع - مذ) اکل

खाना (Khána کھانا) खुराक (Khurák
(کھادیہ) खाद्य (Khád,dya خوراک)

बहुत पास (Bahut pás بہت
(پاس) نکت

AQ,RIBA अक् रिबा (ع - مذ) اقربا
قریب کی جمع

संबन्धी जन (Sambandhi jan سمبندھی
(رشتہ دار) (Rishtedár रिश्तेदार) جن
भाई बन्ध (Bhái band بھائی بند)

AQAL (LL) अक़ल (ल) (ع - ص) اقل

न्यूनतम (Nyún-tam نیون تم)
बहुत थोड़ा (Bahut thora بہت تھوڑا)

اقلیدس (ع - مذ)

UQ,L,ĪDI (A)S उक़लादि (द) स

रेखा गणित (Rekháganit ریکھا گنت)
ज्यामिति (Jiyámiti جیامیتی)

IQ,LÍM इक्लीम (ع - مذ) اقلیم

1. महाद्वीप (Mahádwíp مہادیپ)
2. देश (Desh دیس) मुल्क (Mulk
(ملک)

AKBAR अक्बर (ع - ص) اکبر

महान (Mahán مهان) बहुत बड़ा
(Bahut Baṛa بہت بڑا) सब से बड़ा
(Sab se baṛa سب سے بڑا)

اكتساب (ع - مذ)

IK,TI,SÁB इक्तिसाब

उपार्जन (Upárjan ایارجن) कमाई
(Kamái'í کمای)

IK,TI,FA इक्तिफा (ع - مذ) اکتفا

1. पर्याप्ति (Paryápti پریاپتی)
- काफी होना (Káfí hona کافی ہونا)

اکل و شرب (ع - مذ)

التفات (ع - مذ) ILTIFÁT इल्तिफात

AKL-O-SHURB अक्लोशुर्व

1. आकृष्टि (Ákrishti अکرشتی)

खानपान (Khán pán کھان پان)

(Ruj, hán رجحان)

खाना पीना (Khána pína کھانا پینا)

2. कृपा (Kripa कृपा) दया (Daya)

اکلیل (ع - مذ) IKLÍL इक्लीل

(Ináyat عناية) इनायत (Día)

ताज (Táj' تاج) मुकुट (Mukut)

التماس (ع - مٹ) ILMIMÁS इल्तिमास

اکمل (ع - ص) AKMAL अक्मल

अनुरोध (Anurodh अनुरोध) प्रार्थना

1. निपुणतम (Nipun tam निपुण तम)

(Práarthana प्रार्थना)

कमिलतरीन (Kámil tarín کامل ترین)

(Guzárish گزارش)

(تربین)

التوا (ع - مذ) ILMIVA इल्तिवा

2. पूर्णतम (Púran tam پیون تَم)

स्थगन (Isthagan استهگن)

बिलकुल पूरा (Bilkul púra بالکل پورا)

(Multavi hona ملتوی هونا)

(پورا)

التهاب (ع - مذ) ILTIHÁB इल्तिहाब

اگر (ف - حرف شرط) AGAR अगर

ज्वाला (Jwála ज्वाला) लपट (Lapat)

यदि (Yadi यदि) जो (Jo)

(Dhadhak دھدھک) धधक (Lipt)

اگر چه (ف - حرف شرط)

التیام (ع - مذ) ILTIYÁM इल्तियाम

AGAR-CHE अगरचे

क्षत पूर्ति (Cbhat púrti क्षत पूर्ति)

यद्यपि (Yad,dyapi यद्यपि) गो कि

(Gháó bharna घाव भरना) (पुर्ति)

(Go ki گوک)

(Gháó bharna گھاو بهرنا)

البتہ (ع - حرف تاکید)

الحاح (ع - مٹ) IL,HÁH इल् हाह

ALBATTa अलबत्ता

1. विनति (Vinati विनति) खुशामद

1. निःसन्देह (Nis,sandeh निःसन्दिह)

(Khushámád خوشامد)

अवश्य (Avash,sbya اوشیه)

2. रोदन (Rodan رودن) रोना (Rona)

(Yaqínan یقیناً)

2. परन्तु (Parantu پورنتو)

(Rona رونا)

(Lekin لیکن)

الحاد (ع - مذ) ILHÁD इल् हाद

التجا (ع - مٹ) ILTIJA इल्तिजा

नास्तिकता (Nástikata नास्तिकता) अधर्म

प्रार्थना (Prár,thana प्रार्थना)

(Adharm अधर्म) वेदीनी (Be dīni)

(Nivedan निवेदन) विनय (Vinai)

(Be dīni بے دینی)

(Arz عرض)

1. ऊपाधियां (Upādhiyān ایا دھیان)
2. खत का अलकाब (Khat ka alqáb (خات کا القاب
(پر شستی)

ALLÁH (ع - مذ) الله
ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा
(Paramátma (پرماتما खुदा (Khuda
(خدا)

ALAM (ع - مذ) الم
1. वेदना (Vedana (ویدنا व्यथा
(Vyatha (ویٹھا درد (Dard درد)
2. कष्ट (Kasht (कشت दुःख
(Dukh,kb (دکھ तकلیف (Taklíf
(تکلیف)

ALMÁS (ف - مذ) الماس
हीरक (Hírak (هیرک हीरा (Híra
المضاعف (ع - ص)

AL-MUZÁ,AF (अल मुज़ाअफ़)
द्विगुण (Dwigun (دوگुन दूना (Dúna
दुना

الوداع (ع - مٹ)

AL-VIDÁA (अल विदाअ)
1. बिदा (Bida (بدا रुख़सत (Rukhsat
(رخصت)
2. रमज़ान का आखिरी जुमा
(Ramzán ka ákhiri Juma
(رمضان کا آخری جمعہ)

ILÁH (ع - مذ) إله
ईश्वर (Íshwar ایشور) खुदा (Khuda
(خدا)

AL-HÁSIL (ع - ص) الحاصل
किं बहुना (Kim,bahuna (کم بهونا
सारांश यह कि (Sáránsh yeh ki
(Qissa (Qissa कोताह (Qissa
kotáh (قصه کوتاہ)

IL,HÁQ (ع - مذ) إلّٰه
1. मिलाना (Milána (ملانا जोड़ना
(Jorna (جوڑنا)
2. किसी मूल लेख में ऊपर से कुछ और
जोड़ना (Kisi múl lekh men úpar se
kuchh aur jorna (کسی مول لیکھ
(میں اوپر سے کچھ اور جوڑنا
क्षेपण (Chhepan (چھپین)

AL-HAQ (ع - ص) الحق
निःसन्देह (Nis,sandeh (نس سندیہ
सत्यतः (Sattyatah (ستیه ته वस्तुतः
(Vastutah (وستوته सचमुच (Sach
much (سچ میچ)

ILZÁM (ع - مذ) إلزام
1. अपराध (Aprádh (ايرادہ अभियोग
(Abhiyog (ابھی یوگ जुर्म (Jurm
(جرم)
2. आरोप (Árop (آرؤپ लांछन
(Lánchhan (لانچھن तुहमत
(Tuhmat (تہمت)

ULFAT (ع - مٹ) الفت
प्रेम (Prem (پریم अनुराग (Anurág
(چاهت (Cháhat (انوداگ)

ALQÁB (ع - مذ) القاب
لقب کی جمع

امتحان (ع - مذ) IMTIHÁN इमतिहान

1. परीक्षा (Paríkehha) जांच (Jáneh) (پریکچھا جانچ)
2. समीक्षा (Samíkehha) (سمیکچھا) परख (Parakh) (پرخ)

امتزاج (ع - مذ) IMTIZÁJ इमतिजाज

- संमिश्रण (Sammishran) (سم مشرن) मिलाना (Milána) (ملانا)

امتناع (ع - مذ) IMTINÁ-A इमतिनाअ

- प्रतिबंध (Prati bandh) (प्रती बन्ध) निषेध (Nishedh) (निशेद) मनाही (Manáhi) (मनाही)

امتنان (ع - مذ) IMTINÁN इमतिनान

1. कृतज्ञता (Kritaggyata) (कृतगिता) एहसान मन्दी (Ehsán mandi) (अहसान मन्दी)
2. उपकार (Upkár) (अपकार) एहसान (Ehsán) (अहसान)

अभियाज (ع - مذ) IMTIYÁZ इमतियाज

1. विभेद (Vibhed) (विभेद) अन्तर (Antar) (अन्तर) (Farq) (फरक)
2. विशेषता (Visheshata) (विशेषता) ख़सूसियत (Khusúsiyat) (ख़सूसियत)
3. परिचय (Parichai) (परिचय) पहिचान (Pahichán) (पहिचान) शनाख्त (Shanákhht) (شناخت)

امداد (ع - مث) IMDÁD इमदाद

- सहायता (Saháyata) (सहायता) मदद (Madad) (مدد) (Sah yog) (सहयोग)

الهام (ع - مذ) ILHÁM इल् हाम

- आकाश वाणी (Ákash vání) (आकाश वाणी) देव वाणी (Deo vání) (देव वाणी) गैबी आवाज़ (Ghaibi áváz) (गैबी आवाज़)

اليم (ع - ص) ALÍM अलीम

- दुःख दायी (Dukh dáí) (दुःख दायी) कष्ट जनक (Kasht janak) (कष्ट जनक) तकलीफ देह (Taklíf deh) (तकलीफ देह)

امارت (ع - مث) IMÁRAT इमारत

1. धनाढ्यता (Dhanádh, dhyata) (धनाढ्यता) अमीरी (Amíri) (अमीरी)
2. ऐश्वर्य (Aishwarya) (ऐश्वर्य) समृद्धि (Samriddhi) (समृद्धि) इक़बालमन्दी (Iqbál mandi) (इक़बालमन्दी)

امان (ع - مث) AMÁN अमान

1. सुरक्षा (Surákehha) (सुरक्षा) हिफाज़त (Hifázat) (हिफाज़त)
2. शांति (Shánti) (शान्ति) चैन (Chain) (चैन) (Sukún) (सुकून)
3. शरण (Sharan) (शरण) पनाह (Panáh) (पनाह)

امانت (ع - مث) AMÁNAT अमानत

- निकेप (Nikchhep) (निकेप) निक्षेप (Nyás) (नियस) थाती (Tháti) (थाती) धरोहर (Dharohar) (धरोहर)

امانت نامه (ع - مذ)

AMÁNAT-NÁMÁ अमानत नामा

- न्यास पत्र (Nyás pattr) (न्यास पत्र) थाती पत्र (Tháti pattr) (थाती पत्र)

AMN امن (ع - مذ) آمَن

1. شانتی (Shánti شانتی) سکون (Sukún سکون)

2. سُرکھا (Surakcha سُرکچھا) حفاظت (Hifázat حفاظت)

3. سُوخ (Sukh سُوکھ) آرام (Árám آرام)

امن پسند (ع - ص)

AMN-PASAND آمَن پَسَند

شانتی پریم (Shántip, priya شانتی پریہ) صلح جو (Sulh jú صلح جو)

AMVÁT اموات (ع - مٹ) اموات کی جمع

موتیں (Mauten موتیں)

AMVÁJ امواج (ع - مٹ) امواج کی جمع

موجیں (Maujen موجیں) لہریں (Lahren لہریں)

امید (ف - مٹ)

UM (M) E (I) D اُم (مئی-مے-مئی) د

آشا (Ásha آشا) آس (Ás آس)

AMÍR امیر (ع - مذ) امیر

1. ادھیکچھا (Ad, dhyakchha ادھیکچھا) سردار (Sardár سردار)

2. دھنی (Dhani دھنی) دھنا دھیا (Dhanádhyā دھنا دھیا) مالدار (Máldár مالدار)

AMÍN امین (ع - مذ) امین

1. ویشوشت (Vish, shwast ویشوشت) موتبر (Motabar موتبر)

AMR امر (ع - مذ) امر

1. آدیش (Ádesh آدیش) آگیا (Ágya آگیا) حکم (Hukm حکم)

2. ویشے (Vishai ویشے) ماملہ (Mámala ماملہ)

IMSÁK اِمساك (ع - مذ) اِمساك

1. اوروڈھ (Aurodh اوروڈھ) رکاوٹ (Rukáo رکاوٹ)

2. کریپناتا (Kripanata کریپناتا) کنجوسی (Kanjúsi کنجوسی)

3. ویریاستمبھن (Víryastambhan ویریاستمبھن) رکاوٹ (Rukávat رکاوٹ)

امساك باران (ع - مذ)

IMSÁK-E-BÁRAN اِمساك کے باران

اناورشتی (Anávrishhti اناورشتی)

اورشا (Avárshá اورشا) خشک سالی (Khushk-sáli خشک سالی)

IMKÁN اِمكان (ع - مذ) اِمكان

سمبھانا (Sambhávana سمبھانا)

ہوسکنا (Ho sakna ہوسکنا) ممکن ہونا (Mumkin hona ممکن ہونا)

AMAL امل (ع - مذ) امل

آشا (Ásha آشا) آسرا (Ásra آسرا) اُمید (Ummēd اُمید)

IMLA اِملا (ع - مٹ) اِملا

انولیکھ (Anulekh انولیکھ) اِبرات (Ibárat اِبرات)

شورت لیکھ (Shurt-lekh شورت لیکھ) عبارت (عبارت)

INTIBÁH انتباه (ع - مذ) इन्तिबाह
चेतावनी (Chetávani चिन्तावनी)
(Tambíh تنبيه)

INTIKHÁB انتخاب (ع - مذ) इन्तिखाब
1. संकलन (Sankalan संकलन)
(Chayana चुनना) चुनना
(Chunna चुना)

2. निर्वाचन (Nirváchan निर्वाचन)
चुनाव (Chunáo चुनाव)
(Election الیکشن)

INTISÁB انتساب (ع - مذ) इन्तिसाब
1. संबंध (Sambandh सम्बन्ध)
(Nisbat نسبت)

2. समर्पण (Samarpan समर्पण)
केशन (Dedication दीर्घी केशन)

INTISHÁR इन्तिशार (ع - مذ) इन्तिशार
1. अस्तव्यस्तता (Astvyastata अस्तव्यस्तता)
(Titar तितर तितर होना)
(Titar bitar hona तितर बितर होना)

2. अव्यवस्था (Av,vyavastha अव्यवस्था)
(Bad nazmi बदनज़मी)
(Bad nazmi بدنظامی)

3. व्याकुलता (Vyákulata व्याकुलता)
(Vyaggrata व्यग्रता)
(Paresbáni परेशानी)

INTIZÁR इन्तिज़ार (ع - مذ) इन्तिज़ार
1. प्रतीक्षा (Pratíkehha प्रतीक्षा)
राहदेखना (Ráh dekhna राह देखना)
(Díkehna देखना)

2. न्यास धारी (Nyás dhári न्यास धारी)
(Amánat अमानत दार)
(dár امانت دار)

UNÁS उनास (ع - مَث) اناث
أنثی کی جمع

1. स्त्रियां (Istriyán استریاں)
2. मादायें (Mádáen مادائیں)

ANÁR अनार (ف - مذ) اناار
दाडिम (Dádim दाडिम) रक्त बीज
(Anár अनार) (Rakt-víj रक्त बीज)
(Anár اناار)

انائیت (ع - مَث)

ANÁNÍYAT अनानीयत

1. अहंकार (Ahankár अहंकार)
(Ahanta अहंता) अहंपद (Ahampad अहंपद)
(Ghurúr गुरुर) (Ghurúr اہم پد)
2. अहंवाद (Ahamvād अहंवाद)
(Ghamand गहमन्द) शेखी (Shekhi शेखी)
(Díng डिंग) (Díng دینگ)

AMBÁR अम्बार (ف - مذ) انابار
संचय (Sanchai संचय) राशि (Rāshi राशि)
(Dher डेर) (Dher دیر)

IMBISÁT इम्बिसात (ع - مذ) انابساط
हर्ष (Harsh हरष) आनन्द (Ánand आनन्द)
(Khushi खुशी) (Khushi اناشد)

AMBOH अम्बोह (ف - مذ) انابوہ
समूह (Samúh समूह) समुदाय (Samudái समुदाय)
(Nichai निचय) भीड़ (Bhīr भीड़)

INTIHA انتہا (ع - مٹ) इन्तिहा

1. अंत (Ant انت) अखीर (Akhír اخیر)

2. चरमसीमा (Charam síma چرम سیما) पराकाष्ठा (Parákáshtha پورا کاشتھا) आखिरी हद (Ákhiri had آخری حد)

INTIHÁI इन्तिहाई (ع - ص) انتہائی

1. अत्यंत (Attyant اٹیلت) बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda بہت زیادہ)

2. परम (Param پرم) बहुत (Bahut بہت)

ANJÁM अन्जाम (ف - مذ) انجام

1. परिणाम (Parinám پیرینام) फल (Phal پھل) नतीजा (Natíja نتیجہ)

2. अंत (Ant انت) अखीर (Akhír اخیر)

ANJUM अन्जुम (ع - مذ) انجم

نجم کی جمع

उडुगण (Udugan اڈوگن) तारे (Táre تارے)

انجمن (ف - مٹ)

ANJUMAN अन्जुमन

1. संस्था (Sanstha سنستھا) परिषद् (Pari shad پریشد) समिति (Samiti समیٹی) इदारा (Idára اداره)

2. गोष्ठी (Goshthi گوشتهی) मंडली (Mandali منڈالی) महफिल (Mahfil محفل)

2. प्रत्याशा (Pratyásha پروتپاشا) आसरा (Ásra آسرا)

INTIZÁM इन्तिज़ाम (ع - مذ) انتظام
व्यवस्था (Vya vastha ویو ستھا) प्रबंध (Prabandh پربندھ) बंदोबस्त (Bandobast بندوبست)

INTIFÁA इन्तिफाअ (ع - مذ) انتفاع
लाभ प्राप्ति (Lábh prápti لایہ پراپتی) नफा उठाना (Nafa uthána نفع اُٹھانا)

INTIQÁL इन्तिकाल (ع - مذ) انتقال

1, स्थानांतरण (Isthánántaran استھانان)

एक जगह से दूसरी जगह जाना

(Ek Jagah se dúsari jagah jána ایک جگہ سے دوسری جگہ جانا)

2, मृत्यु (Mrittyu مریتو) मौत (Maut موت)

انتقال جائداد (ع - مذ)

INTIQÁL-E-JÁIDÁD इन्तिकाले जायदाद
सम्पत्ति हस्तांतरण (Sampatti hastán • taran سمپتی هستان ترن)

INTIQÁL-E- (ع - مذ) انتقال حکومت

HUKÚMAT इन्तिकाले हुकूमत

सत्ता हस्तांतरण (Satta hastántaran सत्ता هستان ترन)

INTIQÁM इन्तिक्राम (ع - مذ) انتقام

प्रत्यपकार (Pratyap kár پروتپکار)

बुराई का बदला (Burái ka Badla برائی کا بدلہ)

ANDÁZA अन्दाज़ा (ف - مذ)

1. अनुमान (Anumán अनुमान)
अनुमिति (Anumiti अनुमति)
क्यास (Qayás قیاس)
2. प्राक्कलन (Prak,kalan प्रवाक कलन)
आंक (Ánk आंक) तख्मीना
(Takhmína تخمینہ)

ANDÁM अन्दाम (ف - مذ)

- देह (Deh دیہ) शरीर (Sharír शरीर)
जिस्म (Jism جسم)

ANDAR अन्दर (ف - ص)

- अन्तर्गत (Antar gat अन्तरगत)
बीचमें (Bích men बीच میں)

INDIRÁJ इन्दिराज (ع - مذ)

- अंकन (Ankan अंकन) लेखन (Lekhan लेखन)
दर्ज करना (Darj karna दर्ज کرنا)

ANDARÚN अन्दरून (ف - مذ)

1. मध्य (Maddhya मद्धیه) बीच
(Bích बीच)
2. चित्त (Chitt चित्त) मन (Man मन)
दिल (Dil دل)
3. उदर (Udar ادر) पेट (Pet पेट)

अन्दरूनी (ف - مث)

ANDARÚNI अन्दरूनी

1. आंतरिक (Ántarik आंतरिक) भीतरी
(Bhítari भीतरी)
2. हार्दिक (Hárdik हार्दिक) दिली (Dili दिली)
(دل)

IN, HIRÁF इन्हिराफ (ع - مذ)

1. अवहेलना (Avahelana आवहेलना)
अवज्ञा (Avaggya अवग्या) हुकमउदूली
(Hukm udúli حکم عدولی)
2. विमुखता (Vimukhata विमुक्कता)
मुँह फेरना (Munh pherna منہ پھیرنا)

IN, HISÁR इन्हिसार (ع - مذ)

1. निर्भरता (Nirbharata निर्भरता)
अवलंबन (Avlamban अवलंबन)
दारोमदार (Dáro-madár दारोमदार)
2. आश्रय (Áshrai आश्रय) सहारा
(Sahára सहारा)

انحطاط (ع - مذ)

IN, HITÁT इन्हितात

1. पतन (Patan पतन) अवनति
(Avnati अवन्ति) ज्वाल (Zavál ज्वाल)
(ذوال)
2. अधो गति (Adhogati अधोगति)
गिराव (Giráo گراؤ)

ANDÁZ अन्दाज़ (ف - مذ)

1. शैली (Shaili शैली) प्रणाली
(Pranáli प्रणाली) पद्धति (Pad-dhati पद्धति)
(طرز) तर्ज़ (Tarz تہذیبی)
2. हाव भाव (Háo bháo हाव भाव)
अदायें (Adáen ادائیں)
3. अनुमान (Anumán अनुमान)
अनुमिति (Anumiti अनुमति)
अन्दाज़ा (Andáza اندازہ)

INZÁL इनज़ाल (ع - مذ) ازال

1. नीचे उतरना (Níche utarna نیچے اتونا)

2. वीर्यपात (Vírryapát وییریہ پات)

रेतस्खलन (Retaskhalan ریتس کھلن)

मनी निकलजाना (Mani nikal jāna)

(منی نکل جانا)

INS انس (ع - مذ) इन्स

یہ لفظ مفرد ہے مگر جمع کے معنوں میں آتا ہے

1. मानव जाति (Mánav jāti مانوجاتی)

नौए इन्सान (Nau-e-insán نوع)

(انسان)

2. मनुष्य गण (Manushya gan منشیہ گن)

(لوگ Log)

UNS उन्स (ع - مذ) انس

1. प्रेम (Prem प्रेम) अनुराग (Anurág)

(अनुराग) महबबत (Mahabbat)

(محبت)

2. लगाव (Lagáo لگاؤ) तअल्लुक

(Ta, alluq تعلق)

INSÁN इनसान (ع - مذ) انسان

मनुज (Manuj منج) मनुष्य

(Manushya منشیہ) आदमी (Ádami)

(آدمی)

انسانیت (ع - مٹ)

INSÁNIYAT इनसानियत

1. मानवता (Mánavata مانوتا)

मनुष्यत्व (Manushyattwa منشیہتو)

आदमीयत (Ádamiyat آدمیت)

INDIFÁA इन्दिफाअ (ع - مذ) اندفاع

निवारण (Niváran نواړن) निराकरण

(Nirákaran نیراکړن) दफा होना (Dafa)

hona دفعه هونا)

INDIMÁL इन्दिमाल (ع - مذ) اندمال

क्षतपूर्ति (Chhat púrti چھت پورتي)

घाव भरना (Gháo bharna گھاو بهرنا)

اندوخته (ف - ص)

ANDOKH, TA अन्दोख्ता

1. उपार्जित (Upárjit ایپارجت) संचित

(Sanchit سنجیت) जमा किया हुआ

(Jama kiya hua جمع کیا ہوا)

2. संचित धन (Sanchit dhan سنجیت دھن)

जमा पूंजी (Jama púnji جمع پونجی)

(پونجی)

ANDOH अन्दोह (ع - مذ) اندوه

1. शोक (Shok شوک) क्षोभ (Chhobb)

(غم Gham غم) राग (Gham)

2. व्यथा (Vyatha ویٹھا) पीड़ा (Píra)

(تکلیف Taklíf تکلیف) पीड़ा

اندوه گیس (ف - ص)

ANDOH-GÍN अन्दोहगी

शोक ग्रस्त (Shok-Grast شوک گرسٹ)

पीड़ित (Pírit پیڑیت) रागगीन (Gham)

gín غم گین)

ANDESHA अन्देश (ع - مذ) اندیشہ

1. शंका (Shanka شنکا) संदेह (Sandeh)

(شبهہ Shub,ha شبهہ)

2. भय (Bhai بھے) त्रास (Trás ترأس)

डर (Dar در)

3. प्रकुल्लता (Praphullata) (پریپھل لता)
खुशी (Khushi) (خوشی)

انصاف (ع - مذ) इन्साफ (INSÁF)
न्याय (Nyái) (نیای) अदल (Adl)
(عدل)

انصرام (ع - مذ) इन्सिराम (INSIRÁM)
प्रबंध (Prabandh) (پربندھ) व्यवस्था
(Vyavastha) (ویوستانھا) बंदो बस्त
(Bandobast) (بندوبست)

انعام (ع - مذ) इन्आम (IN,ÁM)
पुरस्कार (Puraskár) (پرسکار) पारि-
तोषिक (Páritoshik) (پار توشک)
बख्शिश (Bakhshish) (بخشش)

انعقاد (ع - مذ) इन् इक्राद (IN,IQÁD)
आयोजन (Áyojan) (ایوچن) व्यवस्था
(Vyavastha) (ویوستانھا) सभा या बैठक
का होना (Sabha ya baithak ka hona)
(سبھا یا بیتھک کا ہونا)

انفراد (ع - مذ) इन् फिराद (INFIRÁD)
अकेला होना (Akela-hona) (اکیلا ہونا)

انفرادی (ع - ص) इन् फिरादी (INFIRÁDI)
व्यक्तिगत (Vyakti gat) (ویکتی گت)
जाती (Záti) (ذاتی)

انفرادیت (ع - مٹ)

انفिरादीयत (इन् फिरादीयत) (INFIRÁDÍYAT)
अनुपमता (Anupamata) (انوپمता)
अद्वितीयत्व (Ad, dwitíyattwa) (اد
بے مثلی) (Be misli) (दोती यितो)

2. सम्यता (Sabb,bhyata) (सब्यता)
शिष्टाचार (Shishtáchár) (शिश्टाचार)
तहज़ीब (Tahzíb) (तेहज़ीब)

انسب (ع - ص) अन्सब (ANSAB)
अत्युचित (Attyochit) (اتیوچت) बहुत
मुनासिब (Bahut munásib) (بہت
مناسب)

انسداد (ع - مذ) इन्सिदाद (INSIDÁD)
1. निरोध (Nirodh) (निरोध) प्रतिबंध
(Pratibandh) (प्रतीबन्ध) अवरोध
(Avrodh) (اورोध) रोक (Rok)
2. निवारण (Niváran) (निवारण) निराकरण
(Nirákaran) (निराकरण) दफ़ीआ
(Dafíya) (دفعیہ)

انشा (ع - مٹ) इनशा (INSHA)
1. लेख (Lekh) (لیکھ) लिखावट (Likhá-
vat) (لکھاوت)
2. साहित्य (Sáhittya) (साहित्य) अदब
(Adab) (ادب)

انشा पर दाज (ع - مذ)

INSHA-PARDÁZ इन्शा पर्दाज़

लेखक (Lekhák) (لیکھک) साहित्य कार
(Sáhitya kár) (साहित्य कार) फनकार
(Fan kár) (فن کار)

انشراح (ع - مذ)

INSHIRÁH इन् शिराह

1. प्रकटन (Prakatan) (प्रकटन) जुहूर
(Zuhúr) (ظہور)
2. उद्घाटन (Udghátan) (ادگھاتن)
खुलना (Khulna) (کھلنا)

سमाप्त होना (Samápt hona) (گزر جانا)
 गुज़र जाना (Guzar jána) (سمایطت هونا)

انقطاع (ع - مذ) INQITÁ.A इन् क़िताअ

1. विच्छेद (Vich, chhed) (وچھید) कट-
जाना (Kat jána) (کٹ جانا)
2. समाप्त होना (Samápt hona) (سمایطت هونا)
 ख़त्म होना (Khatm hona) (ختم هونا)

انقلاب (ع - مذ) INQILÁB इन् क़िलाब

1. रूपांतर (Rúpántar) (روپانتر) परिवर्तन
 (Parivartan) (پریورتن) तबदीली
 (Tabdili) (تبدیلی)
2. विप्लव (Viplav) (ویپلو) क्रांति (Kránti)
 (क्रान्ति) उलटफेर (Ulat pher) (الت
 پھیر)

انقلاب حکومت (ع - مذ)

INIQLÁB-E-HUKÚMAT इन् क़िला बे
 हुकूमत

राज्य परिवर्तन (Rájya-parivartan)
 (राज्य क्रांति) (Rájya kránti) (राज्य
 क्रांति) हुकूमत की तबदीली
 (Hukúmat ki tabdili) (حکومت
 کی تبدیلی)

انکار (ع - مذ) INKÁR इन्कार
 (असुनी कर्ति) (Aswi kriti) (असुनी
 कर्ति) न मानना (Namánna) (نه ماننا)

انکसार (ع - مذ) INKISÁR इन् क़िसार
 (विनीति) (Viníti) (ونیتی) नम्रता (Nam-

انفصال (ع - مذ) INFISÁL इन् फ़िसाल
 निर्णय (Nirnai) (نرنے) फैसला (Faisala)
 (فیصلہ)

انفعال (ع - مذ) INFI, ÁL इन् फ़ियाल

1. लज्जा (Lajja) (لجّا) शर्म (Sharm)
 (शर्म)
2. पश्चात्ताप (Pashchát, táp) (پشچات
 تاپ) अफ़सोस (Afsos) (افسوس)

انفکاک (ع - مذ) INFIKÁK इन् फ़िकाक

1. पृथकता (Prithakata) (پرتھکتا)
 अलाहदगी (Aláhadagi) (علحدگی)
2. मोचन (Mochan) (मोचन) छूटना
 (Chhútna) (چھوٹنا)

انفکاک رهن (ع - مذ)

INFIKÁK-E-RAHN इन् फ़िकाके रहन
 बंधक मोचन (Bandhak mochan)
 (बन्धक मोचन) रहन का छूट जाना
 (Rahn ka chhút jána) (رهن کا چھوٹ جانا)

انقباض (ع - مذ) INQIBÁZ इन् क़िबाज़

1. संकुचित होना (Sankuchit-hona)
 (संकुचित होना) सुकड़ना (Sukaṛna)
 (سکڑنا)
2. अप्रसन्नता (Apprasan, nata) (اپ پر
 ملنتا) मलिनता (Malinata) (ملنتا)
 (नाखुशी) (Nákhushi) (ناخوشی)

انقسام (ع - مذ) INQISÁM इन् क़िसाम
 विभाजन (Vibháján) (وبهاجن) तक्सीम
 (Taqسیم)

انقضا (ع - مذ) INQIZA इन् क़िज़ा
 व्यतीत होना (Vyatít hona) (ویتیت هونا)

انہماک (ع - مذ)

rata (ونے Vinai) آجیجی
(عاجزی Ajizi)

انکشاف (ع - مذ)

IN, HIMÁK इन् हिमाक

تئمیتا (Tanmaita) (تن میتا)

نیمگناتا (Nimagnata) (نمگنتا)

تल्लीناتا (Tallínata) (تل لیتنا)

لیپتاتا (Liptata) (لیپتتا) مہویات

(Mahviyat) (مہویت) لگان

(Lagan) (لگن)

INKISHÁF इन् किशाफ

پراکٹن (Prakatan) (پرکتن) جہاں ہونا

(Záhir hona) (ظاہر ہونا)

ANG, BÍN अंग बीन (ع - مذ) انگین

مڈھو (Madhu) (مدھو) شہد (Shahd)

ANGUSHT अंगुश्त (ع - مذ) انگشت

اَنگلی (Anguli) (انگلی) کر شاخا

(Kar Shákha) (کر شاخا) (Ungli)

(انگلی)

ANGÚR अंगूर (ع - مذ) انگور

دراکچھا (Drákehha) (دراکچھا)

گوستنی (Gostani) (گوستنی) انگور

(Angúr) (انگور)

ANVAR अनवर (ع - ص) انور

اتپ پربھ (Atip, prabh) (اتپ پربھ)

اتی پراکاشمان (Ati prakásh mán)

(اتی پراکاش مان)

(Bahut raushan) (بہت روشن)

INHIDÁM इन् हिदाम (ع - مذ) انہدام

ویدھونس (Vid dhwans) (ویدھونس)

ویناش (Vinásh) (ویناش) بربادی

(Barbádi) (بربادی) خنڈر ہونا

(Khandar hona) (کھنڈر ہونا)

IN, HIZÁM इन् हिजाम (ع - مذ) انہزام

پراجے (Parájai) (پراجے) ہار (Hár)

(ہار)

ANÍS अनीस (ع - مذ) انیس

1. سہا (Sakha) (سکھا) ہمدام

(Hamdam) (ہمدام)

2. میترا (Mitr) (میترا) دوست (Dost)

(دوست)

AUBÁSH औबाश (ع - مذ) اوباش

بوش کی جمع ہے لیکن واحد

معنوں میں مستعمل ہے

1. دیراچاری (Duráchári) (دیراچاری)

بد چلن (Bad chalan) (بد چلن)

7. ادھم (Adham) (ادھم) پامر

(Pámar) (پامر) کامینا (Kamína)

(کامینہ)

3. لپٹ (Lampat) (لپٹ) شہدا

(Shuhda) (شہدا)

AUJ औज (ع - مذ) اوج

1. اچھا (Uch, chata) (اچھا)

(Uncháí) (اونچائی) اُچائی

2. اُتھانی (Unnati) (اُتھانی) اُتھان

(Ut, thán) (اُتھان) اُرج (Arúj)

(اُرج)

(Qadr dán قدر دان)

AHLIYAT اہلیت (ع - مٹ)
 یوگیتا (Yoggyata یوگیہ تا) پاتریتا
 (Pátrata پاترتا) قابیلیت (Qábiliyat)
 (قابلیت)

AHAM اہم (ع - ص)
 مہتو پورن (Mahattwa purn مہتو پورن)
 گمبھیر (Gambhír گمبھیر) اہم مییت
 والا (Ahammiyat vála اہم مییت والا)
 اہمیت (ع - مٹ)

AHAM, MÍYAT اہم مییت
 مہتو (Mahattwa مہتو) مہاتم (Máhátmya مہاتم)
 بارائی (Barái بارائی)
 (برائی)

AI ای (ع - مذ)
 ای (He ای)
 ای (Ai ای)

AYÁGh ایاغ (ت - مذ)
 کانس (Kans کانس)
 پان (Pán پان)
 پیالا (Piyála پیالا)

ÍSÁR ایثار (ع - مذ)
 سوارتھ (Swáarth tyág سوارتھ)
 تیاغ (Tyág تیاغ)

ÍJÁB ایجاب (ع - مذ)
 من- (Swíkriti من-کرتی)
 منظر (Manzúri منظر)

ÍJÁD ایجاد (ع - مٹ)
 ایشکار (Ávishkár ایشکار)
 اختراع (Ikhtiraa اختراع)

3. والے (Vále والے)

اهل الله (ع - مذ)

AH, LUL, LÁH اہلول لاہ
 ایشور بھکت (Íshwar bhakt ایشور بھکت)
 اللہ والے (Alláh vále اللہ والے)
 اہل باطن (ع - مذ)

AHL-E-BÁTIN اہلے باتین
 مہاتما (Mahátma مہاتما)
 پنی تاتما (Punítátma پنی تاتما)
 بھم گیانی (Brahm gyáni بھم گیانی)
 خدہ والے (Khudá vále خدہ والے)

AHL-E-FAN اہلے فن (ع - مذ)
 1. کلا کار (Kala kár کلا کار)
 فنکار (Fan kár فنکار)
 2. ساہتیہ کار (Sáhittya kár ساہتیہ کار)
 ادیب (Adíb ادیب)

اهل قلم (ع - مذ)

AHL-E-QALAM اہلے کلام
 ماسی جیوی (Masi jívi ماسی جیوی)
 ساہتیہ کار (Sáhittya kár ساہتیہ کار)
 ادیب (Adíb ادیب)
 لیکھک (Lekhák لیکھک)

اهل کار (ع - مذ)

AHL-KÁR اہل کار
 کرم چاری (Karm chári کرم چاری)
 کار (Kárya karta کار کرتا)
 عملے والا (Amle vála عملے والا)

اهل نظر (ع - مذ)

AHL-E-NAZAR اہلے نزار
 پارکھی (Párahí پارکھی)
 کدر دان

(Anumati انوہتی) इजाज़त
(Ijāzat اجازت)

IMÁN ईमान (ع - مذ) ایمان

1. निष्ठा (Nishtha नश्टھا) धर्म
(Dharm دھرم)

2. श्रद्धा (Shriddha श्रद्धा) एतिकाद
(Etiquād اعتقاد)

3. विश्वास (Vish,shwās विश्वास) यकीन
(Yaqín یقین)

AIMAN ऐमन (ع - ص) ایمن

1. शुभ (Shubh शुभ) मंगल कारी
(Mangal kári منگل کاری) मुबारक
(Mubarak مبارک)

2. निर्भय (Nirbhai निर्भय) वे खौफ
(Be khauf بے خوف)

3. सुरक्षित (Surakchhit सुरक्षित) महफूज
(Mahfúz محفوظ)

4. दक्षिण (Dakchhin दक्षिण) दायां
(Dáyán دایاں)

AI (Í)VAN ऐ (ई) वान (मذ - फ) ایوان

1. प्रासाद (Prásád प्रासाद) भवन
(Bhavan भवन) महल
(Mahal محل)

2. राजभवन (Ráj bhavan राज भवन) दरबार
(Darbár دربار)

3. विधान सभा (Vidhán sabha विधान सभा) कौंसिल
(Sadan सदन) (Council کونسل)

ÍZA ईजा (ع - مث) ایذا

यातना (Yátana यातना) पीड़ा (Píra
(Taklíf تکلیف) तक्लीफ (پیڑا)

ایذارسان (ع - ص)

ÍZA-RASÁN ईजा रसां

कष्ट दायक (Kasht dáyak कष्ट
(Klesh janak क्लेश जनक) (दायक)
(Dukh देने वाला) दुःख देने वाला
(Dukh देने वाला)

E,ZAD एज़द (मذ - फ) ایرد

ईश्वर (Íshwar ईश्वर) परमात्मा
(Paramátma پرمااتما) ख़ुदा
(Khuda خدا)

ÍSÁL ईसाल (ع - مذ) ایصال

पहुंचाना (Pahunchána پہنچانا)

ÍFA ईफा (ع - مذ) ایفا

पालन (Pálan पालन) पूर्ति (Púrti
(Vafa karna वफा करना)
(Vafa karna وفا کرنا)

ایفائے عہد (ع - مذ)

ÍFÁ-E-AHD ईफाए अहद

प्रण पालन (Pran pálan प्रण पालन)

प्रतिज्ञा पालन (Pratiggya pálan प्रतिज्ञा पालन)

(Váda vafái वादा वफाई)

(وعدہ وفائی)

ÍMA ईमा (ع - مذ) ایما

1. इंगित (Ingít इंगित) संकेत (Sanket)

(Ishára इशारा) (سذکیت)

2. आज्ञा (Ággya आज्ञा) अनुमति

ब

- BÁBÁ** बाबा (फ - मं) बाबा
 1. श्रेष्ठ (Shresh,th श्रेश्ठ) प्रति-
 ष्ठित (Pratish,thit प्रतिष्ठित)
 2. साधू (Sádhú साधु) फकीर (Faqír
 فقير)
- BÁBAT** बाबत (फ - मं) बाबत
 विषय में (Vishai men विशे में)
 संबंध में (Sambandh men सम्बन्ध में)
- BÁ-HAYA** बाहया (फ - मं) बाहया
 लज्जा वान् (Lajjáván लज्जा वान्)
 शरमीला (Sharmíla शर्मिला)
- BÁ-KHUDA** बाखुदा (फ - मं) बाखुदा
 धर्मात्मा (Dharmátma धर्मात्मा)
 पुण्यात्मा (Punnyátma पुण्यात्मा)
 सदात्मा (Sadátma सदात्मा) अल्लाह
 वाला (Alláhyá'la अल्लाह वाला)
- BÁD** बाद (फ - मं) बाद
 अनिल (Anil अनिल) समीर (Samír
 समीर) मारुत (Márut मारुत) पवन
 (Pavan पवन) वायु (Váyu वायु)
 हवा (Hava हवा)
- BÁD-BÁN** बादबान (फ - मं) बादबान
 मरुत्पट (Marutpat मरुत्पट) शीत
 पोट (Potpat पोट) पोत पट (Shít शीत)
 पाल (Pál पाल) पाल (पट)
- BÁD-E SAMÚM** बादे समूम (फ - मं) बादे समूम
 तप्त वायु (Tapt váyu तप्त वायु)
 लू (Lú लू) लपट (Lapat लपट)
- BÁ** बा (फ -) बा
 1. सह (Sah सह) साथ (Sáth साथ)
 2. स्वामी (Swámí स्वामी) वाला
 (Wála वाला)
- BÁ-ÁBRU** बा आब्रु (फ - व) बा आब्रु
 सम्मानित (Sammánit सम्मानित)
 प्रतिष्ठित (Pratish,thit प्रतिष्ठित)
 इज्जत दार (Izzat dár इज्जत दार)
 बा اختیار (फ - व) बा اختیار
- BÁ-IKH,TL,YÁR** बा इख् तियार
 कार्याधिकारी (Kárryádhikári कार्याधिकारी)
 प्राप्ताधिकार (Práptádhikár प्राप्ताधिकार)
 (मुख्तार) (Mukhtár मुख्तार) (प्राप्तदाही कार)
- BÁ-ADAB** बा आदब (फ - व) बा आदब
 सभ्य (Sabh,bhya सभ्य) शिष्ट
 (Shisht शिष्ट) तमीज़दार (Tamízdár
 तमीज़दार) (तमीज़दार)
- BÁ-ÍN-HAMA** बाई हमा (फ - व) बाई हमा
 तथापि (Tathápi तथापि) फिरभी
 (Is par इस पर भी) (Phir bhi फिरभी)
 (Is par भी) (bhi भी)
- BÁB** बाब (फ - मं) बाब
 1. द्वार (Dwár द्वार) दरवाज़ा (Darwáza
 दरवाज़ा)
 2. अध्याय (Ad,dhyái अध्याय)
 परिच्छेद (Parich,ched परिच्छेद)
 3. विषय (Vishai विशे) मामला (Muám-
 ala मामला)

BÁDIYA बादिया (ف - مذ)

1. तांबे का बड़ा कटोरा (Tanbe ka bara katroa) (تانبے کا بڑا کٹورا)

2. वन (Van) (ون) (ع - مذ)

अरण्य (Aran, nya) (اردن نیہ) विपिन (Vipin) (विपिन) कानन (Kánan) (कानन) जंगल (Jangal) (جنگل)

بادیه پیم (ع - مذ)

BÁDIYÁ-PAIMA बादिया पैमा

कानन चारी (Kánan chári) (कानन چادی)

वनभ्रमी (Van bhrami) (ون بهرمی)

जंगल में फिरने वाला (Jangal men phirne vála) (جنگل میں پھرنے والا)

بادیه گرد (ع - مذ)

BÁDIYA-GARD बादिया गर्द

دیکھو 'بادیه پیم'

BÁR बार (ف - مذ)

1. भार (Bhár) (بھार) बोझ (Bojh) (बोज)

2. दफा (Dafa) (دفعه) बेर (Ber) (بیر)

BÁRAN बारान (ف - مذ)

1, वर्षा (Varshá) (ورشا) वृष्टि (Vrishti) (بارش) बारिश (Bárish) (ورشتی)

1. पावट् (Pávat) (पावट) वर्षा ऋतु (Varshá ritu) (ورشا رتو) बरसात (Barsát) (برسات)

BÁRID बारिद (ع - ص)

शीतल (Shítal) (شیتل) ठंडा (Thánda) (تھنڈا)

BÁRISH बारिश (ع - مٹ)

वर्षा (Varshá) (ورشا) वृष्टि (Vrishti) (بارش) मेंह (Menh) (میلہ)

بادشاه (ف - مذ)

BÁDSHÁH बादशाह

राजा (Rája) (راجہ) भूपति (Bhú pati)

(महोपाय) महिपाल (Mahípál) (بهوپتی)

بادصمصر (ع - مذ)

BÁD-E-SARSAR बादे सरसर

भंभावात (Jhanjha váat) (جھنجھاوات)

भक्कड़ (Jhak, kar) (جھک، کر)

بادنجان (ف - مذ)

BÁDAN JÁN बादनجان

वैगन (Baingan) (بیلنگن) वातिग (Vátig) (واتگ)

BÁDA बाद (ف - مذ)

मदिरा (Madira) (مدی) वारुणी

(Váruni) (वादुनी) सुरा (Sura) (سرا)

कादंबरी (Kádambari) (कदंबरी) मद्य

(Mad, dya) (مدیه) शराब (Sharáb) (شراب)

बादे کش (ف - مذ)

BÁDA-KASH बाद कश

मद्यप (Mad, dyap) (مد، دیپ) शराबी

(Sharábi) (شرابی)

बादे گسار (ف - مذ)

BÁDA-GUSÁR बाद गुसार

دیکھو 'باده کش'

BÁDIYÁN बादیان (ف - مذ)

शत्पुष्पा (Shatpushpá) (شت پشپا)

सौंफ (Saunf) (سونف)

BÁZÁR بازار (ف - مذ)
 ہٹ (Hatt) ہاٹ (Hát) پٹ (Painth)
 (پینٹھ)

باز پرس (ف - مذ)

BÁZ,PUR,S بازار پرس

1. پوچھ گچھ (Púchh gachh)
 تھقیقات (Tahqíqát)
 (تھقیقات)

2. جواب دہی (Javáb dehi)
 باز دعوی (ع - مذ)

BÁZ-DÁVA بازار داوا

داوا اٹھا لینا (Dává utha lena)
 نالیش خراج کرنا دینا
 Nálísh khárij kara dena
 (کرا دینا)

باز گشت (ف - مذ)

BÁZ-GASHT بازار گشت

لوٹنا (Lautna) واپس آنا
 (Vápas ána)

باز یافت (ف - مذ)

BÁZ-YÁFT بازار یافت

خوئی (Phir pána) فیر پانا
 کھوئی (Khoi) کھوئی
 hui chíz ka phir se mil jána
 (کھوئی چیز کا فیر سے مل جانا)

بازو (ف - مذ)

BÁZÚ بازو
 بھجا (Bhuja) بھجا
 (Báhu) بھو
 (Bánh) بانھ

BÁZI بازی (ف - مذ)

BÁRGHÁH بارگاہ (ف - مذ)
 راج سبھا (Ráj sabha) راج
 راج سبھا (Ráj bhavan) راج
 (Darbár) دربار

BÁRÚD بارود (ف - مذ)
 آگنی چورن (Agni chúrñ)
 دارو (Dárú)

BÁRA بارہ (ف - مذ)

1. سبندھ (Sambandh) ماملا
 (Muámala) معاملہ
 2. بار (Bár) دفا (Dafá)
 (مرکب میں جیسے دوبارہ)

BÁRÍ باری (ع - مذ)
 ایشور (Íshwar) پرماٹما
 (Parmatma)

BÁRE بارے (ف - مذ)
 خیر (Khair) استو (As,tu) آستو

BÁRÍK باریک (ف - ص)
 سھین (Mahín) سھین
 (Súkchhm) سھین
 (Patla) پتلا
 (سوکچھم)

BÁZ بازار (ف - مذ)

1. شین (Shen) شیکرا (Shikra)
 (شکرا)

2. پونہ (Punah) فیر (Phir)

3. کھلا ہوا (Khula hua)

4. کرتا (Karta) دینے والا
 (Dene vála)

یہ لفظ مرکبات میں استعمال ہوتا
 ہے جیسے دغا باز

BÁTIL باطل (ع - ص) باتیل

1. अनृत्य (Anritya) असत्य (Asattya) मिथ्या (Mith-thya) (مته تھیا)
2. निष्फल (Nishphal) वेअसर (Be asar) (نشیپھل بے اثر)

BÁTIN باطن (ع - مذ) باتین

1. अंतःकरण (Antah karan) अंतरात्मा (Antarátma) (انته کرن انتراتما)
2. हृदय (Hridai) मन (Man) (हृद ے मन) चित्त (Chit,t) (चित त)

BÁIS باعث (ع - مذ) बाइस

1. हेतु (Hetu) कारण (Káran) (हेतु कारण) (कारण)
2. आधार (Ádhár) बुनियाद (Bunyard) (آدهار बुنياد)

BÁGH باغ (ف - مذ) बाग

- वाटिका (Vátika) उपवन (Upvan) (वाटिका) (उपवन)
- उद्यान (Ud,dyán) (أديان) (उद्यान)
- आराम (Árám) गुलिस्तान (Gulistán) (آرام) (गुलिस्तान)

BÁHG-BÁN बाग बान (ف - مذ) बाग बान

- उद्यान रक्षक (Uddyán rakehhak) (ادیان راکھک)
- उद्यान पाल (Uddyán pál) (उद्यान पाल)
- माली (Máli) (مالی) (माली)

बाغ رضوان (ع - مذ)

BÁHG-E-RIZVÁN बागे रिज्वां

1. स्वर्ग वाटिका (Swarg vátika) (सुर्ग वाटिका)
- जन्नत का बाग (Jannat-ká bāgh) (جنت کا باغ)

1. केलि (Keli) क्रीडा (Krida) (केलि क्रीडा)

खेल (Khel) (کھیل) (खेल)

2. लीला (Líla) तमाशा (Tamá-sha) (लीला तमाशा)

कौतुक (Kautuk) (کوتک) (कौतुक)

بازیچه (ف - مذ)

BÁZI-CHA बाज़ीचा

1. खेल (Khel) तमाशा (Tamá-sha) (کھیل तमाशा)
2. खिलौना (Khilauna) (کھلونا) (खिलौना)

بازیچه اطفال (ف - مذ)

BÁZÍCHA-I-ATFÁL बाज़ीचए अत् फाल

बच्चों का खेल (Bach,chon ka khel) (بچوں کا کھیل)

بازی گر (ف - مذ)

BÁZÍ-GAR बाज़ी गर

भान मती (Bhánmati) (بھانمती)

कौतुकी (Kautukí) (کوتکی) (कौतुकी)

BÁSHINDA बाशिन्दा (फ - مذ)

निवासी (Nivási) (نواسی) (निवासी)

(Rahne vála) (رهنے والا) (Rahne vála)

BÁSIRA बासिरा (ع - مٹ)

1. दृष्टि (Drishti) प्रेक्षा (Prek-chha) (درشتی) (پریکچھا) (दृष्टि)
2. नेत्र शक्ति (Nettr shakti) (नेत्र शक्ति)

BÁZÁBITA बाज़ाबिता (ع - ص)

नियमित (Niamit) नियमानुसार (Niamánusár) (नियमित) (नियमानुसार)

काइदे के साथ (Qáede ke sáth) (قاعده کے ساتھ) (काइदे के साथ)

BÁLA बाला (फ - ص) बाला

उच्च (Uchch ऊँचा) ऊँचा (Uñcha اونچا)

बलद (Baland بلند)

बाला खाने (फ - मड)

BÁLA-KHÁNA बाला खाना

अट्टालिका (Attálíka اتالكا) तल्प (Talp

اتاری) अटारी (Atári تاپ)

बाला दस्त (फ - ص)

BÁLA-DAST बाला दस्त

1. उच्चाधिकारी (Uchchádhi kári

بارا) बड़ा हाकिम (Bara

hákim بڑا حاکم)

2. श्रेष्ठ (Shreshth شريشته) आला

(Ála اعلى)

BÁLISH बालिश (फ - मड) बालिश

उपधान (Updhán ایدھان) शिरोहन

(Shirohan شروهان) तकिया (Takiya

تكیه)

BÁLISHT बालिशत (फ - मड) बालिशत

वितस्ति (Vitasti وتستی) बित्ती

Bitti بتی)

BÁLIGH बालिग (ع - ص) बालिग

1. वयस्क (Vayask ویسک) प्रौढ़

(Paurh پروڑھ) सियाना (Siyána

سیانا)

2. युवा (Yuva یوا) तरुण (Tarun

جوان) जवान (Javán ترن)

BÁLÍDAGI बालीदगी (फ - मड) बालीदगी

1. विकास (Víkás وکاس) वृद्धि

2. स्वर्ग (Swarg سوردگ) जन्नत (Jan-nat جنت)

BÁGHI बागी (ع - मड) बागी

1. राज द्रोही (Ráj drohi راج دروهی)

विद्रोही (Viddrohi ویدروھی) इन्-

किलाबी (Inqilábí انقلابی)

2. अनाज्ञा कारी (Anággyakári انا

سرکش) सरकश (Sar kash گياکاری)

BÁQI बाकी (ع - ص) बाकी

शेष (Shesh شیش) बचाहुआ (Bacha

hua بچا هوا)

बाकी مانदे (ع - ص)

BÁQI-MÁNDÁ बाकी मांदा

परी शेष (Parishesh پری شیش)

अवशिष्ट (Avshisht اوششت) शेवांश

(Sheshánsh شیشانش) बकाया (Ba-

qáya بقایه)

BÁK बाक (फ - मड) बाक

1. भय (Bhai به) त्रास (Trás تراس)

डर (Dar در)

2. लज्जा (Lajja لجا) शर्म (Sharm

شرم)

BÁKIRA बाकिरा (ع - मड) बाकिरा

अक्षता (Akchhata اکچھتا)

योनि (Akchhat yoni اکچھت یونی)

कुमारी (Kumári کمدی) कुआरी

(Kunári کمدادی)

BÁL बाल (फ - मड) बाल

पक्ष (Pakchh پکچھ) पंख (Pankh

پار) पर (Par پرنکه)

বেগম (Shrimati شری متی)
(Begam بیگم)

2. महिला (Mahila مہیلا) खातून
(Khátún خاتون)

BÁNI बानी (بانی - ع - مذ)

1. प्रवर्तक (Pravartak پیرورتک)
संस्थापक (Sansthápak سلس)
(Founder فاؤنڈر) (Teháik تھاپک)
2. कारण (Káran کادن) सबब
(Sabab سبب)

BÁVAR बावर (बा - ف - مذ)

विश्वास (Vish,shwás وشواس)
प्रत्यय (Pratyai پرتے) एतिबार
(Etibár اعتبار)

बाورچی (ت - مذ)

BAVARCHI बावर्ची

सूप कार (Súp kár سوپ کار) पाचक
(Páchak پاچک) रसोइया (Rasoiya
(Rasoiya رسوئیا))

बावर्ची خانه (تف - مذ)

BÁVARCHI-KHÁNA बावर्ची खाना

पाक शाला (Pák shála پاک شالا)
पाकस्थान (Pákasthán پاکستان)
महानस (Mahánas مہاناس) रसोई घर
(Rasoi ghar رسوئی گھر)

BÁH बाह (बा - ع - مذ)

काम शक्ति (Kám shakti کام شکتی)
मैथुन शक्ति (Maithun shakti میتھن)
पुंसत्व (Punsattv پینستو) (शक्ति شکتی)

(Taraqqi तरक्की) (Vridddhi وردھی)
(ترقی)

2. उत्पत्ति (Utpatti उत्पत्ति) उपज
(Upaj ایچ) नशवो नमा (Nashv.
o-nama نشوونما)

BÁLÍN बाली (बाली - फ - مذ)

1. शिरोधाम (Shirodhám शिरोधाम)
सिरहाना (Sirhána سرهانا)
2. उपधान (Updhán ایدھان)
तकिया (Takiya تکیه)

BÁM बाम (बाम - फ - مذ)

1. अट्टालिका (Attálika اٹالکا) अटारी
(Atári اتاری)
2. छत (Chhat छत)
3. सर्पमीन (Sarpmín सर्पमीन)
बाम मछली (Bám machhli بام
مچھلی)

BÁMDÁD बाम दाद (बाम - फ - مذ)

प्रातः काल (Prátah kál प्रातः काल)
प्रभात (Prabhát प्रभात) सवेरा
(Savera سویرا)

BÁNG बांग (बांग - फ - مذ)

1. शब्द (Shabd शब्द) ध्वनि (Dhwani
(Áváz آواز) आवाज़ (دهونی)
2. अज्ञान (Azán اذان)
3. मूर्गे की पुकार (Murghe kí pukár
(مورغے کی پکار)

BÁNO बानो (बानो - फ - مذ)

1. देवी (Devi دیوی) श्रीमती

1. मूर्ति पूजक (Múrti pújak; (مورتی
(پوجک)

2. प्रेमी (Premi (پریمی

بت تراش (ف - مذ)

BUT-TARÁSH बुत तराश

मूर्ति कार (Múrti kár (مورتی کار

मूर्ति बनाने वाला (Múrti banáne vála
(مورتی بنانے والا)

بتدریج (ع - ص)

BA,TAD, RÍJ बतदरीज

शनैः शनैः (Shanaiah shanaiah (شنیه

क्रमशः (Kramashah (کرمشه

धीरे धीरे (Dhíre dhíre (دھیرے دھیرے

BAJÁ बजा (फ - ص)

उचित (Uchit (اچت

यथार्थ (Yatháarth (یثا رتھ

समीचीन (Samíchín (سمی چین

ठीक (Thík (تھیک

BAJÁE बजाय (ف - ص)

स्थाने (Istháne (استھانے

पर (Isthán par (استھان پر

बदले में (Badle men (بدلے میں

एवज़ (Evaz (عوض

BA, JUZ बजुज (ع - ص)

अतिरिक्त (Atirikt (تیرکت

सिवाय (Siváe (سواے

BACH, CHA बच्चा (ف - مذ)

बालक (Bálak (بالک

लड़का (Larká (لڑکا

कुव्वते - मदुमी (Quvvate mardumi
(قوت مردمی)

BÁHAM बाहम (ف - ص)

परस्पर (Paraspar (پراسپار

आपस में (Ápas men (آپس میں)

BÁHAMI बाहमी (ف - م)

पारस्परिक (Párasparik (پاراسپریک

आपस का (Ápas ka (آپس کا)

BÁE बाए (ع - مذ)

विक्रेता (Vik,kreta (وک، کریتا

बेचने वाला (Bechne vála (بیچنے والا)

बीर (ع - مذ)

BAB, R (BABAR) बबर (बबर)

व्याघ्र (Vyághr (ویاگھر

सिंह (Singh (سینگھ

शेर (Sher (شیر

BAPÁ बपा (फ - ص)

उपस्थित (Upasthit (اوپس تھت

काइम (Qáim (قائم)

BUT बुत (ف - مذ)

1. मूर्ति (Múr,ti (मूर्ति

प्रतिमा (Prati rúp (پرتیما

(Anu kriti (انوکرتی

प्रति मूर्ति (Prati múrti (پرتی مورتی

(Múrat (مورت)

2. प्रिया (Priya (پریا

माशूक (Máshúq (معهشوق)

بت پرست (ف - مذ)

BUT-PARAST बुत परस्त

بحر احمر (ع - مذ)

BAHR-E-AHMAR बहरे अहमर
لال सागर (Lál ságar لال ساگر)

بحر اسود (ع - مذ)

BAHR-E-ASVAD बहरे अस्वद
कृष्ण सागर (Krishn ságar कृष्ण साگر)

بحر اعظم (ع - مذ)

BAHR-E-ÁZAM बहरे आजम
महा सागर (Mahá ságar महासाگر)

بحر الكاهل (ع - مذ)

BAHR-UL-KÁHIL बह्रुल काहिल
प्रशांत महा सागर (Prashánt maháságar
پریشانٹ महासाگر)

BU,KHÁR बुखार (ع - مذ)

1 बाष्प (Básh,p बाष्प) भाप
(Bháp भाप)

2 धूम (Dhúm دھوم) धुवां (Dhuán
دھواں)

3 ज्वर (Jwar جور) ताप (Táp ताप)

4 क्रोध (Krodh क्रोध) कोप (Kop
کوپ) गुस्सा (Ghus,sá غصہ)

BAKHT बख्त (ف - مذ)

प्रारब्ध (Prárab,dh پرارباب'دھ) अदृष्ट
(Adrisht अदृष्ट) दैव (Daiv دیو)
भाग्य (Bhág,gya भाग्य) तक्दीर
(Taqdír تقدیر)

بختاور (ف - مذ)

BAKH,TÁVAR बख् तावर

BAHÁL बहाल (ع - ص)

1. पूर्व वत् (Púrv, vat پیور'وات)
ज्यों का त्यों (Jyon ka tyeon جیوں
کا تیوں)

2. स्वस्थ (Swasth سوستھ) निरामय
(Nirámai نیرامے) तनदुरस्त (Tandurust
تن دیرست)

3. प्रसन्न (Prasan,n प्रसन्न) हर्षित
(Harshit हरशत) खुश (Khush
خوش)

4. पुनः नियुक्त (Punah niyukt पुनः
नियुक्त)

BAH,S बह्स (ع - مٹ)

1. विवाद (Vivád वीवाद) वाद विवाद
(Vád vivád واد واد) मुबाहसा
(Mubáhasa مباحثہ)

2. कलह (Kalah कलह) विग्रह (Vig,grah
تکڑار) तकरार (Takráar وگ'گرہ)

BAHR बह्र (ع - مذ)

1. समुद्र (Samud,dr سمدر) सागर
(Ságar सागर) पारा वार (Párávár
پاراوار) जलनिधि (Jalnidhi جل
سمندر) समंदर (Samandar سمندر)
(ع - مٹ)

2. छंद (Chhand छेन्द) वृत्त (Vrit,t
ورت'ت)

بحر ابيض (ع - مذ)

BAHR-E-ABYAZ बहरे अब् यज़

सित सागर (Sit ságar सित सागर)
क्षीर सागर (Chhír ságar क्षीर सागर)

3. अशुभ (Ashubh) मनहूस (Manhús)
4. विकृत (Vikrit) दोष युक्त (Dosh-yukt) खराब (Kharáb)

بد اخلاق (ع - ف - ص)

BAD-AKHLÁQ बद अख्लाक

1. असभ्य (Asabh,bhya) अशिष्ट (Ashisht) बद तमीज़ (Bad-tamíz)
2. दुःशील (Dush-shíl) बेमुरव्वत (Be-murvvat)

بد اطوار (ع - ف - ص)

BAD-ATVÁR बद अत्वार

- दुराचारी (Duráchári) बद चलन (Bad-chalan)

بد اعمال (ع - ف - ص)

BAD-ÁMÁL बद आमाल

- दुश्चरित्र (Dushcharittr) दुरात्मा (Durátma) बद करदार (Bad-kardár)

بد امنی (ع - ف - م)

BAD-AMNI बद अमनी

1. अशांति (Ashánti) गड़ बड़ (Garbar)

2. विलव (Vip lav) क्रांति (Kránti) शोरिश (Shorish)

بد انتظامی (ع - ف - م)

BAD-INTIZÁMI बद इन्तिज़ामी

- भाग्यवान् (Bhaggya ván) सुभागीन (Subhágín) खुश नसीब (Khush nasíb)

بخشش (ف - م)

BAKHASHISH बख़ शिश

1. पुरस्कार (Puras, kár) पारितोषिक (Páritoshik)
2. दान (Dán) खैरात (Khairát)
3. मोक्ष (Mok, chh) मुक्ति (Mukti)
4. क्षमा (Chhama) माफ़ी (Máfí)

BUKHL बुख़ल (ع - م)

- कृपणता (Kripanata) कदर्यता (Kadaryata) कंजूसी (Kanjúsí)

BAKHÍL बख़ील (ع - م)

- कृपण (Kripan) तद्धन (Tad, dhan) वय कुंठ (Vyai-kunth) कंजूस (Kanjús)

BAD बद (ف - ص)

1. अभद्र (Abhad, dr) नीच (Ních)
2. दुष्ट (Dusht) खल (Khal) पाजी (Páji)

कुपथ्य भोजी (Kupath,thya bhoji
(کوپیتهیه بهوجی)
खानेपीने में परहेज़ न करने वाला बीमार
(Khāne pīne meṁ parhez na karne
vāla bīmār پیرھیز میں نہ کرنے والا بیمار)

BAD-TAR बदतर (ف - ص)
निकृष्ट (Nik,krisht نک کرشت)
बहुत बुरा (Bahut bura بہت برا)
بد آہن (عف - ص)

BAD-TAHZÍB बद तहजीब
1. अविनीत (Avinít اونیت) अशिष्ट
(Ashisht اششت) असभ्य (Asabh,
bhya اسبھیہ) बद तमीज़ (Badtámíz
بد تمیز)
2. उद्दंड (Ud,dand ادند) अखड्ड
(Akh,khar اکھڑ)

BAD-HÁL बद हाल (عف - ص)
दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha-grast دردشا
दुर्गत (Durgat درگت) तबाह
हाल (Tabáh-hál تباہ حال)
بد حواس (عف - ص)

BAD-HAVÁS बद हवास
उद्विग्न (Udvign उद्विग्न) व्यस्थ (Vyasth
व्यस्थ (Vyasth व्यस्थ) आतुर (Atur آتور)
(Preshán پریشان)
بد خصال (عف - ص)

BAD-KHISÁL बदखسال
कदात्मा (Kadátma کداتما) दुरात्मा

दुर्व्यवस्था (Durvyavastha درویوستانها)
कुप्रबंध (Kuprabandh کوپر بندھ)
इन्तिज़ामी खराबी (Intizámi Kharábi
(انتظامی خرابی)

بد اندیش (ف - ص)

BAD-ANDESH बद अन्देश
अशुभ चिंतक (Ashubh-chintak اشبه)
अशुभेच्छु (Ashubhech,chú
(اشوبहेच्छو) बुरा चाहने वाला
(Bura cháhne vāla برا چاہنے والا)

بد باطن (عف - ص)

BAD-BÁTIN बद बातिन
दुरात्मा (Durátma دراتما)
(Dushtátma دشتانما) नीचाशय
(Nicháshai نیچاشے) कुटिल (Kutil
(खबित (Khabís कथल)

بد बخت (फ - ص)

BAD-BAKHT बदबख्त
1. हत दैव (Hat daiv هت دیو) दुर्भाग
(Durbhági دربهاگی) अभाग
(Abhága ابهاگا) बद किस्मत (Bād-
qismat بد قسمت)
2. विपद्ग्रस्त (Vipad-grast विपदग्रस्त)
(Musíbat-zada मुसीबत ज़दा)
(مصیبت زدہ)

BAD-BU बदबू (ف - م)
दुर्गंध (Durgandh درگنده) कुवास
(Kuvás کواس) सड़ांध (Sarāndh
(سوزانده)

बदपरहेज़ (ف - ص)

BAD-PARHEZ बदपरहेज़

(دشمن Dushman) दुश्मन (بیری)
بد دعا (عف - مٹ)

BAD-DUÁ बद दुआ

श्राप (Shráp) (شاپ) शप
(अभि शप Abhi sháp) (अभि शप)
(कोसना Kosna) (कोसना) शप

BAD-DIL बद दिल (ف - ص)

1. उन्मन (Unman) (أُنْمَن) उदासीन
(Udásín) (اداسین) शिथिल
(Shithil) (شتھل) उक्ताया हुआ
(Uktáya hua) (اُکتایا ہوا) बेज़ार
(Bezár) (بیزار)

2. अनुरसाह (Anutsáh) (اُنُت سَاہ)
वे हिम्मत (Be-himmat) (بے ہمت)

بد دماغ (ف - ص)

BAD-DIMÁGH बद दिमारा

(अहंकारी Ahankári) घमंडी
(Ghamandi) (گھمنڈی)

بد دیانت (عف - ص)

BAD-DIYÁNAT बद दियानत

विश्वास घातक (Vish, shwás ghátak)
(विश्वास घाती) (विश्वास घाती)
(Vish, shwás-gaháti) (विश्वास भंजक)
(Vish, shwás bhanjak) (बेईमान)
(Be-ímán) (खाँन) खाइन (बे ایمان)

BAD-ZÁT बदज़ात (عف - ص)

1. कुलीन (Kulín) (کولین) गैर शरीफ
(Ghair sharíf) (غیر شریف)

(नीचाशय Nícháshai) (Durátmá) (Durátmá)
(बद खसलत) (Bad-hkaslat) (बदखसलत)

بدخلق (عف - ص)

BAD-KHULQ बद खुल्क

دیکھو 'بد اخلاق'

BAD-KHÚ बद खू (ف - ص)

1. दुष्प्रकृति (Dush prakriti) (दुष्प्रकृति)
(Dus, swabháo) (दुःस्वभाव) (कृति)
(Bad-mizáj) (बद मिज़ाज) (दुःशील)
(Dush, shíl) (दुःशील)
(Be-muravvat) (बे मुरव्वत)

बदखोअبی (ف - مٹ)

BAD-KHÁBI बद खाबी

1. उन्निद्रा (Un-niddra) (अनन्दरा)
(Anid, dra) (अनिद्रा)
(Thík nínd na ána) (ठीक नींद न आना)
(तेहिक निन्द न आना)

2. स्वप्नदोष (Swapn-dosh) (स्वप्नदोष)

एहतिलाम (Ehtilám) (احتلام)

बदखोअ (ف - ص)

BAD-KHÁH बद खाह

1. अनर्थ कारी (Anarth kári) (अनर्थ कारी)
(Abit chintak) (अहित चिंतक)
(अशुभ चिंतक) (अशुभ चिंतक)
(Ashubh chintak) (अशुभ चिंतक)
(Dusht cheta) (दुष्ट चेत)
(चित)

2. शत्रु (Shattru) (शत्रु) बैरी (Bairi)

دُرا لاپی (Durálápi درالایی) دُوا دی (Durvádi دروادی) کٹو भापी (Katu bháshi کتوبهاسی) مُنھ فٹ (Munh phat منہ پھٹ)

بدستور (ع - ص)

BADASTÚR بدستور

یثا پُورِک (Yathápúrvak یثہا پوروک) یثا نپُورِک (Yathánupúrvak یثہا نو پوروک) کراما گت (Kramágat کرما گت) جیوں کا تِیوں (Jyon ká tyon جیوں کا تِیوں)

بد سرشت (ف - ص)

BAD-SARISHT بد سریشٹ

دُرا تما (Durátma دراتما) نِیچا شای (Nícháshai نیچہ شای) دُش پُکرتی (Dushprakriti دس پُرکرتی) بد تِی نَت (Bad tínat بد تینت)

بد سگال (ف - ص)

BAD-SIGÁL بد سیگال

اَشُبھ چِنتک (Ashubh-chintak اَشُبھ چِنتک) اَشُبھ چھک (Ashubhech, ebhuk اَشُبھ چھک) بد سِخاھ (Bad-kháh بد خواہ)

بد سلو کی (ع - مٹ)

BAD-SULÚKI بد سلوکی

دُروِیوہار (Durvyavhár درویوہار) دُروپچار (Durupchár دروپچار) بُرا بَرِتاو (Bura bartáo بُرا برتاو)

بد سیرت (ع - مڈ)

BAD-SÍRAT بد سیرت

2. دُشٹا تما (Dushtátma دشتاتما)

دُرا تما (Durátma دراتما) دُش پُکرتی (Dushprakriti دس پُرکرتی) کَمِیْنا (Kamína کمیلہ)

بد ذائقہ (ع - ص)

BAD-ZÁIQA بد جاڑکا

دُ:سوا د (Dus,swád دس سوا) نِیْرَس (Níras نی دس) بے مَزَا (Be maza بے مزہ)

BADR بدر (ع - مڈ)

پُورن چَندر (Purn chandr پورن چندر) پُورن چَندِراما (Purn chandrama پورن چندرما) مَہِکامِل (Máh-e-kámil مہ کامل)

BAD-RÁH بد راہ (ف - ص)

کا پتھِک (Kápathik کاپتھک) کُما رِگی (Kumárgi کومارگی) کدا چاری (Kadáchári کدا چاری) بد چَلان (Bad chalan بد چلن)

BADRAQA بدرقہ (ع - مڈ)

1. پتھ پُرادِرشاک (Path pradarshak پتھ پُرادرشک) رَاہِ نُما (Ráh-numa رَاہِ نما)

2. اَنُپان (Anupán انوپان) کِسی دَوا کے ساٹھ خاई جانے والی دَوا (Kisi dawa ke sáth khái jáne váli کسی دوا کے ساتھ کھائی دوا) (جانے والی دوا)

بد زبان (ف - ص)

BAD-ZABÁN بد زبان

بد قماش (ف - ص)

BAD-QUMÁSH بد کومارش

دش چرتو (Dush.charittr دشچرित्र)

کوکرمی (Kukarmi کوکرمی) بد चलन

(Bad-chalan بدچلن)

BAD-KÁR بد کار (ف - ص)

1. دش کرتی (Dush,kriti دشکرتی)

دراچاری (Duráchári دراچاری)

دوروت (Durvritt دوروت) بد चलन

(Bad-chalan بدچلن)

2. پاپی (Pápi پاپی) गुनाहगार

(Gunáhgar گناهگار)

بد کردار (ف - ص)

BAD-KA(1)RDÁR बदक(कि)रदार

دیکهو 'بدکار'

بد گمانی (ف - مٹ)

BAD-GUMÁNI बद गुमानी

دیکهو 'بدظنی'

بد گوی (ف - مٹ)

BAD-GOI बह गोई

1. निंदा (Ninda ننदा) हजो (Hajo हजो)

(هجو)

2. पिशुनता (Pishunata पिशुनता) चुगली

(Chughlí چغلی)

بد لگام (ف - ص)

BAD-LAGÁM बद लगाम

1. मुक्त कंठ (Mukt kanth मुक्तकंठ)

मुंह फट (Munh phat منہ پھٹ)

दुरात्मा (Durátma दुरात्मा)

दुःस्वभाव (Dus,swabháo दुःस्वभाव)

दुःप्रकृति (Dush,prakriti دشپرکرتی)

तीनत (Bad tínat بدطینت)

بد شکل (ع - ص)

BAD-SHAKL बद शकल

1. कुरूप (Kurúp کوروپ) बद सूरत

(Bad-súrat بدصورت)

2. कदा कार (Kada kár کداکار) कुदृश्य

(Kudrish,shya کودرشیہ) बदनुमा

(Bad numa بدنما)

بد شگونی (ف - مٹ)

BAD-SHAGÚNI बद शगूनी

अपशकुन (Apshakun अपशकुन)

कुशकुन (Kushakun कुशकुन) बदफाली

(Bad fáli بدفالی)

بد ظنی (ع - مٹ)

BAD-ZANI बद जनी

मिथ्या संदेह (Mith,thya Sandeh मिथیا سنده)

बुरी धारणा (Buri dhárana بوری دھارنا)

बद गुमानी (Bad-gumáni بدگمانی)

(بدگمانی)

بد عهدی (ع - مٹ)

BAD-AHD1 बद अहदी

प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang پرتگیا بھنگ)

वचन भंग (Vachan bhang वचन بھنگ)

विश्वासघात (Vish,shwás विश्वासघात)

वाद खिलाफी (Váda khiláfi واد خلیافی)

(وعدہ خلافی)

(Nis, swád निस स्वाद) बर जाइका
(Bad-záiqā बदज़ाईका)

2. अस्वस्थ (As, swasth अस सुस्थ)
 बेकैफ (Be-kaif बेकैफ)

बदमस्त (फ - व)

BAD-MAST बदमस्त

मदोन्मत्त (Madonmalt मदोनमत)

उन्मत्त (Ummatt अनमत) दुर्मद

(Durmad दरमद) नशे में चूर (Nashe
men chūr नशे में चूर)

बदमेाश (अफ - व)

BAD-MA, ÁSH बदमआश

1. दुर्वृत्त (Durvritt दुरवृत्त) बुरी

कमाई खाने वाला (Buri kamái
khāne vála बुरी कमई खाने वाला)

2. दुश्चरित्र (Dush charittr दूश्चरित्र)

बदचलन (Bad chalan बदचलन)

3. लंपट (Lampat लम्पट) शुहदा

(Shuhda शहदा)

बदमेामले (अफ - व)

BAD-MUÁMALA बदमुआमला

1. दुर्व्यवहारक (Dur vyavhárak दुरव्यवहारक)

मामले का खराब (Muámale
ka hkaráb मामले का खराब)

2. विश्वासघातक (Vish,shwás gbátak

बददियानत (Bad-
diyánat बददियानत)

BADAN बदन (अ - म)

1. देह (Deh दीह) शरीर (Sherír

2. दुर्वादी (Durvádi दुरवादी) गलिहर
(Galihar गलिहर) बदज़बान (Bad-
zabán बदज़बान)

BADLA बदला (अ - म)

1. प्रतिशोध (Prati sbodh प्रतिशोध)

(Prati kár प्रति कार) (शुद्ध
(Evaz عوض) इवज (प्रति कार)

2. प्रत्युपकार (Pratyupkár प्रत्युपकार)
नेकी का बदला (Neki ka badla
(नैकी का बदला)

3. प्रत्यपकार (Pratyap kár प्रत्यपकार)
बुराई का बदला (Burái ka
badla बुराई का बदला)

बदमिज़ाज (अफ - व)

BAD-MIZÁJ बदमिज़ाज

दुःस्वभाव (Dus, swabháo दुःस्वभाव)

क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma क्रुद्धात्मा)

गुस्सैल (Ghussail गुस्सैल) चिड़ चिड़ा
(Chir chirā चिड़ चिड़ा)

बदमिज़गी (अ - म)

BAD-MAZAGI बदमिज़गी

1. रोग (Rog रोग) बीमारी (Bímári
(बीमारी)

2. वैमनस्य (Vaimanas,sya वैमनस्य)
रंजिश (Ranjish रंजिश)

3. नीरसता (Nírasata नीरसता) फीकापन
(Phíká pan फीकापन)

BAD-MAZA बदमिज़ा (अ - व)

1. नीरस (Níras नीरस) निःस्वाद

2. لوبھی (Lobhi) نادیہ (Nadida) (ندیہ)

بدھضمی (عف - مٹ)

BAD-HAZMI بد ہضمی

अजीर्ण (Ajirn) अपच (Apach) हाजिमे की खराबी (Házime ki kharábi) (ہاضمے کی خرابی)

بدھئیات (عف - ص)

BAD-HAI,AT بد ہائت

कुरूप (Kurúp) बद शकल (Bad-shakl) (بدشکل)

BADI بدی (ف - مٹ) بدی

1. अनिष्ट (Anisht) खराबी (Kharábi) (خرابی)

2. अमंगल (Amangal) नुहसत (Nuhúsat) (نکوست)

3. पिशुनता (Pishunata) चुगली (Chughli) (چغلی)

4. निंदा (Ninda) हजो (Hajo) (هجو)

BADI,A بدیع (ع - ص) بدی

1. अद्भुत (Ad,bhut) विचित्र (Vichittr) अजीबो गरीब (Ajíb o gharíb) (عجیب و غریب)

2. नूतन (Nútan) नवीन (Navín) नया (Naya) (نویں)

3. अनुपम (Anupam) बे मिसल (Bemisl) (بے مثل)

BADÍH بدیه (ع - ص) بدی

1. स्पष्ट (Ispash,t) प्रत्यक्ष (Pratyakchh) साफ (Sáf) (ساف)

वपु (Vapu) काय (Kái) (جسم) जिस्म (Jism) (کے)

2. भग (Bhag) योनि (Yoni) फर्ज (Farj) (یونی)

BAD-NÁM بد نام (ف - ص)

निंदित (Nindit) दुष्कीर्त (Dushkírt) (دش کیرت)

(Kukh,khyát) रुस्वा (Rus,va) (رُسا)

بد نظمی (عف - مٹ)

BAD-NAZMI بد نज़می

दुर्यवस्था (Dur,vyavastha) (دوریوستھا)

दुष्प्रबंध (Dush,prabandh) (دش پر بندھ)

कुप्रबंध (Kup-prabandh) (کپ پر بندھ)

बद इन्तिज़ामी (Bad-intizámi) (انتظامی)

BAD-NAFS بد نفس (عف - ص)

1. दुष्टात्मा (Dushtátmá) खबीस (Khabís) (خبیث)

2. व्यभिचारी (Vyabhi chári) (व्यभिही) ज्ञानी (Záni) (زانی)

BAD-NUMA बद नुमा (ف - ص)

1. कुदृश्य (Kudrish,shya) भदा (Bhadda) (کودرشیہ)

2. कुरूप (Kurúp) बद सूरत (Bad-súrat) (بدصورت)

بد نیت (عف - ص)

BAD-NÍYAT बद नीयत

1. नीचाशय (Nícháshai) (نیچاشے)

बद तीनत (Bad-tínat) (بدطیئت)

(Alind) गुलाम गर्दिश (Ghulám-gardish) ओसारा (Osára) (اوسارا)

BIRÁZ बिराज (ع - مذ) بر از

विष्ठा (Vishtha) (وشْتَا) मल (Mal) (گو) गू (Gá)

BAR,RÁQ बर्राक (ع - ص) بر اق

1. शुभ्र (Shubh,bhr) (شُبْه) उज्ज्वल (Uj,jwal) (اج'जول) सफेद (Sofed) (سفید)

2. दीप्तिमान (Díptimán) (دیپتی مان) चमक दार (Chamak dár) (چمک دار) برانگیخته (ف - ص)

BARANGEKHTA बरंगेखता

1. उत्तेजित (Ut,tejit) (ات تے جت) प्रेरित (Prerit) (پریرت)

2. क्रुद्ध (Krud,dh) (کود'د) कुपित (Kupit) (کپت)

BARÁHÍN बराहीन (ع - مذ) بر اهین
برهان کی جمع دیکھو 'برهان'

BARÁ,AT बराअत (ع - مث) بر ائت

बचाव (Bacháo) (بچاو) सफाई (Safái) (صفائی)

BARÁE बराए (ف - حرف) براے

निमित्त (Nimit,t) (نیمت'ت) लिए (Lie) (لیے)

BAR,BÁD बर बाद (ف - ص) ر باد

उजाड़ (Ujár) (اجاز) ध्वस्त (Dhwast) (ویران) (Virán) (دهووست)

RARBAT बर बत (ف - مذ) بر بط

एक बाजा (Ek bája) (ایک باجه)

2. आशु (Áshu) (أشو) तुरंत (Turant) (فوراً) फौरन (Fauran) (تدرنت)

بدیه گو (عف - ص)

BADÍH-GO बदीह गो

1. उपस्थित वक्ता (Upasthit vakta) (برجسته وکتا) (Barjastago) (برجسته گو)

2. आशु कवि (Áshu-kavi) (أشوکوی) उपस्थित कवि (Upasthit-kavi) (برجسته کوی) (Shíghr-kavi) (شیگھر کوی) (Barjastago sháir) (برجسته گو) (شاعر)

BAZL बजल (ع - مذ) بذل

दान (Dán) (دان) दातव्य (Dátav,vya) (داتویہ) बख्शिश (Bakhshish) (بخشش)

BAZLA बज्ला (ع - مذ) بذله

मनोरंजन (Manoranjan) (منورنجن) जिराफत (Ziráfat) (ظرافت)

بذله سنج (عف - ص)

BAZLA-SANJ बज्ला संज

मनोरंजक (Manoranjak) (منورنچک) चुटकुले बाज (Chut kule báz) (چٹکولے باز)

BARÁMAD बरामद (ف - مث) بر آمد

निर्यात (Niryát) (نریات) निष्क्रम्य (Nishkrámya) (نیش کر'مید) एक्सपोर्ट (Export) (ایکسپورت)

BARÁMADA बरामदा (ف - مذ) بر آمده

मत्तालंब (Mattálamb) (مतालلب) अंतरा (Antara) (انتر) वेदी (Antara vedi) (वेदी)

برخلاف (ف - ص)

BAR-KHILÁF बर खिलाफ

प्रत्युत (Pratyut) विपरीत (विरुद्ध)

(Viparít) उलटा (Uta)

برخوردار (ف - مذ)

BAR-KHURDÁR बर खुरदार

1. बेटा (Beta) पुत्र (Puttr) (पुत्र)

2. बेटा (Betí) पुत्री (Puttrí) (पुत्री)

برداشت (ف - م)

BAR,DÁSHT बर दाशत

साहस (Sahish,nuta) (सहस)

सहनशीलता (Sahan shíлата) (सहनशीलता)

(Sab,r) सब्र (सब्र)

برداشتہ خاطر (ف - ص)

BARDÁSHTA-KHÁTIR

बर दाशता खातिर

खिन्नमना (Khin, n-mana) (कहना)

उदास (Udás) उचाट (Uchát)

जिस का दिल किसी काम में न

लगे (Jis ká dil kisi kám men na lage)

(जिस का दिल किसी काम में न लगे)

BARDA बरदा (ع - مذ)

दास (Dás) चाकर (Chákar)

गुलाम (Ghulám)

برده فروش (ف - مذ)

BAR,DA-FAROSH बरदा फरोश

लौंडी गुलाम बेचने वाला (Laundi)

ghulám bechne vála (लौंडी गुलाम बेचने वाला)

(والا)

BARPA बरपा (ف - ص)

उपस्थित (Upas,thit) (अपस्थित)

(Qáim) (काम)

BARTAR बरतर (ف - ص)

उत्तम (Uttam) (अतम)

th (Shresh,th) (श्रेष्ठ)

th (Barh kar) (बढ़कर)

BURJ बुरज (ع - مذ)

1. राशि (Ráshi) (राशि)

2. गुंबज (Gumbaj) (गुंबज)

BARJASTA बरजस्ता (ف - ص)

तुरंत (Turant) (तुरंत)

(Faunran) (फौरन)

برجسته گو (ف - مذ)

BARJASTA-GO बरजस्ता गो

1. प्रत्युत्पन्न मति (Pratyutpann mati)

(Házir javáb) (हाज़िर जवाब)

(Házir javáb) (हाज़िर जवाब)

2. आशु कवि (Áshu kavi) (आशु कवी)

अपस्थित कवि (Upesthit kavi)

(Badíh go) (बदीह गो)

(बदीह गो)

BAR,HAQ बर हक (ف - ص)

यथार्थ (Yatháarth) (यथार्थ)

(Thík) (ठीक)

برخاست (ف - ص)

BAR-KHÁST बर खास्त

1. समाप्त (Samápt) (समाप्त)

(Khatm) (खतम)

2. पदच्युत (Padach,chyut) (पदच्युत)

(Mauqúf) (मौकूफ)

(Virud, dh ورود) در खिलाफ

(Barkhiláf برخلاف)

BAR, F बर्फ (ف - ذ ث) बर्फ

प्रालेय (Práleya پیرالیه) हिम (Him

तुषार (Tushár توشار) (هم)

BARFÁB बर्फाव (ف - مذ) बर्फाव

बर्फ का पानी (Barf, ká pání برف کا پانی)

(Thanda pání ठंडा पानी)

(تھلدا پانی)

BAR, Q बर्क (ع - مٹ) बर्क

विद्युत् (Vid, dyut ویدیت) सौदामनी

(Saudámaní سودامنی) तडित (Tarit

(Chapala चपला) बिजली (Bijli

بجلی)

BURQA बुरका (ع - مذ) بورقا

प्रच्छादन (Prach, chhādan پرچھا دن)

आवरण वस्त्र (Ávaran vastr آون)

(وس تر)

BARKAT बरकत (ع - مٹ) برکت

विभूति (Vibhúti वीभूति)

(Barhotari बड़ोतरी) (Vridhhi

برھوتری)

BARG बर्ग (ف - مذ) برگ

पत्र (Pattr पत्र) पर्ण (Parn

(Patta پتہ) दल (Dal دل)

برگزیده (ف - ص)

BAR-GUZÍDA बर गुज़ीदा

सदात्मा (Sadátma ساداتما) महात्मा

(Mahátma महاتमा) शुद्धात्मा (Shudh,

dhátma شدهاتما) खुदा रसिदा

(Khúdá rasída خدا رسیدہ)

BAR-ZABÁN बर ज़बान (ف - ص) بر زبان

कठस्थ (Kanthasth کن، تھس، تھ)

मुखाग्र (Mukhág, gr مکھاگر) ज़बानी

याद (Zabání yád زبانی یاد)

BAR, ZAN बरज़न (ف - مذ) بوزن

गली (Gali گلی) कूचा (Kúcha

(Vithi ویتھی) बीथी (کوچہ)

برش (ف - مٹ)

BUR (R) ISH बु (र) रिश

1. काट (Kát کات) धार (Dhár دھار)

2. तीक्ष्णता (Thíkch, nata تیک، ناتا)

(Tigmata تگمتا) तिग्मता (چھلتا)

BIRISHTA बिरिशता (ف - ص) بر شته

भृष्ट (Bhrisht بھرشت) भुना हुआ

(Bhuna huá بھنا ہوا)

برشکال (ف - مذ)

BARSH, KÁL बर्श काल

वर्षा ऋतु (Vershá ritu وارشاد تو)

पावट् (Pávut पाوت) बरसात (Barsát

برسات)

BARAS बरस (ع - مذ) برص

श्वेतकुष्ठ (Shet kush, th شیت کشتہ)

सफेद कोढ़ (Safed korh سفید کوڑہ)

بر طرف (ع - ص)

BAR-TARAF बर तरफ

पदच्युत (Padach, chyut پدچ، چیت)

बर खास्त (Barkhást برخاست)

برعکس (ع - ص)

BAR-AK, S बर अक्ष

प्रत्युत (Pratyut پرتیت) विरुद्ध

BIRANJ بیرنج (ف - مذ)

1. पित्तल (Pittal پیتل) पीतल (Pítal پیٹل)
2. पीतल, तांबा और जस्ता मिली हुई धातु (Pítal támba aur jasta milí huí dhātu پیٹل تانبا اور جستہ)
3. तंडुल (Tandul تندل) चावल (Chával چاول)

BURÚT बुरुत (फ - मड) بروت
 मूंछ (Múnehh मुन्छ) (ف - م)

برودت (ع - صٹ)

BURÚ,DAT बुरुदत

शीतलता (Shítalata شیتلتا) शीतता
(Shítata शीतता) शीत (Shít शीत)
(Thandak تھندک) ठंडक (Shít شیت)

بروقت (عفا - ص)

BAR-VAQ,T वर वक्त

دیکھو 'بزمِ محفل'

برومند (ف - مذ)

BAROMAND बरो मन्द

फल खाने वाला (Phal khāne vāla
 (لا به اكله وال) लाभ उठाने वाला
 (Lābh uthāne vā'la (لا به اٹھانے وال)

BURŪN بُرُون (ف - ص) بروں
 دیکھو 'بیدروں'

BAR(R)A برا (برائی) برہ (ف - مذ)

1. बकरी का बच्चा (Bakri ka bachcha
(بکری کا بچہ)

برگشته (ف - ص)

BAR,GASH,TA बर गश्ता

विमुख (Vimukh ومك) विपरीत
(Viparīt وپاريت)

بر گشته نخت (ف - ص)

BAR GASHTA-BAKHT बरगश्ता बख्त

दुर्भाग्य शाली (Durbhāgya shālī
 (در بھاگیہ شالی) बद किस्मत (Bad-qismat
 (ابھاگا) अभगा (Abhāga) (بد قسمت)

برگشته طالع (عف - ص)

BAR.GASHTA.TÁLE बर गश्ता ताले

دیکھو 'برگشتہ بخت'

پر محل (عف - ص)

BAR-MAHAL बर महल

1. ठीक समय पर (Thík samai-par
(تھیک سے پر)
2. समय के अनुकूल (Samai ke
anukúl سے کے अनुकूल)
3. उचित (Uchit अचित) मुनासिब
(Munásib مناسب)

برملا (عف - ص) BAR-MALÁ क्रमला

प्रत्यक्ष (Pratyakchh **پرتیکچھ**)
 खुले खजाने (Khule khazáne
 (منہ پر **Munh par**) منہ پر (Munh par
 सामने (Sámne **سامنے**)

BAR,MA बर्मा (ف - مذ)

भेदीसार (Bhedisár سار بهیدی)

लकड़ी में सुराख करने का यंत्र (Lakṛī
men sūrākḥ karne ka yantr لکڑی

برما (میں سو داخ کرنے کا منتظر
(Barmá برما)

بری الذمه (ع - ص)

BARI-UZ,ZIM,MA بری उज़ जिम्मा

भार मुक्त (Bhārmukt भारमुक्त)
जिस पर से जिम्मेदारी हट जाय (Jis par
se zimmedāri hat jāi جس پر سے
ذمہ داری هٹ جائے)

BIRYÁN बिर्या (ف - ص) बिर्या
भृष्ट (Bhrisht भ्रष्ट) मुना हुआ
(Bhuna hua भुना हुआ)

BARIYAT बरीयत (ع - مٹ)

1. मुक्ति (Mukti मुक्ति) छुटकारा
(Chhut kāra छुटकारा) खलासी
(Khalāsi خلاصی)
2. क्षमा (Chhama क्षमा) माफी (Māfi
(معافی)

BUZ बुज़ (ف - مٹ)

1. अज (Aj अज) बकरा (Bakra बकरा)
2. अजा (Aja अजा) बकरी (Bakri
(بکری)

BAZ,ZÁZ बज्जाज़ (ع - مڈ)

वस्त्र बणिक (Vāstr banik वस्त्र बणिक)
बजाज (Bajāj बजाज)

BU,ZUR,G बुज़र्ग (ف - ص)

1. प्रतिष्ठित (Pratish,thit प्रतिष्ठित)
(سم مانت Summānit सम्मानित)
2. वृद्ध (Vrid,dh वृद्ध) बूढ़ा
(būṛha बूढ़ा)
3. पूर्वज (Pūr,vaj पूर्वज) पुरखे
(Purkhe پورکھے)

BAZ,M बज़्म (ف - مٹ)

1. परिषद् (Prishad परिषद्) समा

2. भेड़ का बच्चा (Bher ka bacheha
(بھیر کا بچہ)

3. मेष राशि (Mesh rashi मेष राशि)
बुर्ज हमल (Burj Hamal बुर्ज हमल)

BUR,HÁN बुरहान (ع - مٹ)

युक्ति (Yukti युक्ति) ऊहा (Ooha
(اوہا) تर्क (Tark ترک) دलीل
(Dalil دلیل)

BAR-HAM बरहम (ف - ص)

1. अस्त व्यस्त (Ast vyast अस्त
(Titar bitar तितर बितर) ويست
(Nāráz नाराज़) कुपित
(Kūpīt कुपित) ناراض
2. क्रुद्ध (Krudh,dh क्रुद्ध) कुपित
(Kūpīt कुपित) नाराज़

برهمن (ف - مڈ)

BAR,HAMAN (BIRAH,MAN)

बरहमन (बि र ह् मन)
ब्राह्मण (Brāhman ब्राह्मण)

برهنه (ف - ص)

BA,RAH,NA (BAR,HANA) बरहना
(बरहना)

1. नग्न (Nagn नग्न) दिगंबर (Digam
(Nanga नंगा) नंगा (Nanga नंगा)
2. अना वृत (Anāvrit अनावृत) अना
छादित (Anāch.chhādit अना
छादित) खुला हुआ (Khula hua
(Khehla hua) खुला हुआ)

BARÍ बरी (ع - ص)

मुक्त (Mukt मुक्त) रहा (Raha
(رها)

BUS, TAN बुस्तान (फ - मं)
 उद्यान (Ud, dyán (उदियान) वाटिका
 (Vátiká (वातिका) बाग (Bágh)

BISTAR बिस्तर (फ - मं)
 शय्या (Shaiya (शिया) बिछौना (Bichhau-
 ná (बिछौना) दरी, तकिया आदि (Dari,
 takiya, ádi (दरी तकिया आदि)

BASTA बस्ता (फ - व)
 1. बद्ध (Baddh (बद्ध) बंधा हुआ (Ban-
 dha huá (बन्द्धा हुआ)
 2. श्यानित (Shyánit (शियानित) जमा
 हुआ (jama huá (जमा हुआ) (मं)
 3. स्यून (Syún (स्यून) थैला (Thaila
 (तेहिला)

BASAR बसर (फ - मं)
 निर्वाह (Nirváh (निर्वाह) गुज़र (Guzar
 (गुज़र)

BAST बस्त (ए - मं)
 विस्तार (Vistár (विस्तार) फैलाव (Phailáo
 (फैलाव)

BIS, MIL बिसमिल (ए - व)
 आहत (Áhat (आहत) चत (Chhat
 (कहाल) घायल (Gháyal (घायल)

BASÍT बसीत (ए - व)
 1. विस्तृत (Vistrit (विस्तृत) फैला हुआ
 (Phaila huá (फैला हुआ)
 2. निष्केवल (Nishkeval (निष्केवल)
 खालिस (Khális (खालिस)

बशरत (ए - मं)

USHÁ RAT बुशारत

(Majlis (मजलिस (Sabhá (सब्हा)
 (مجلس)

2. गोष्ठी (Gosh, thí (गोष्ठी
 मंडली (Mandalí (मंडली) मुद्दत
 (Sulbat (मुद्दत)

BAS बस (फ - व)
 1. पर्याप्त (Paryápt (पर्याप्त) काफी
 (Káfi (कافی)

2. समाप्त (Samápt (समाप्त) खतम
 (Khatm (खतम)

3. इति (Iti (इति) फकत (Faqat (फकत)

बसावकत (ए - मं)

BASÁ-AUQÁT बसा औकात
 बहुधा (Bahudhá (बहुधा) प्रायः
 (práyah (प्रायः) अक्सर (Aksar (अक्सर)

BISÁT बिसात (ए - मं)
 1. बिछौना (Bichhauna (बिछौना)
 बिस्तर (Bistar (बिस्तर)

2. सामर्थ्य (Sámarthya (सामर्थ्य)
 शक्ति (Shakti (शक्ति)

3. शतरंज खेलने का तख्ता (Shatranj
 khelne ka takhta (शतरंज खेलने का तख्ता)
 (کا تختہ)

BASÁLAT बसालत (ए - मं)
 शूरता (Shúrata (शूरता) बहादुरी (Bahá-
 duri (बहादुरी)

बसान (फ - व) (हफ تشبيه)

BASÁN बसान
 समान (Samán (समान) तुल्य (Til,lya
 (मानंद) (Mánind (मानंद)

1- दृष्टि (Drishti) (درشتی) नज़र
(Nazar) (نظر)

2. आंख (Ánkh) (آنکھ) चक्र (Chak,
chhu) (چک چھو)

BASAL बसल (ब - मड) بصل

पलांडु (Palándu) (پلانڈو) पियाज़ (Piyáz
(पिआज)

بضاعت (ع - مٹ)

BIZÁAT विज्ञाश्रत

1. संपत्ति (Sampatti) (सम पत्ति) पूंजी
(Púnji) (पुनजी)

2. योग्यता (Yoggyata) (योग्यता) क़ाबिलीयत (Qábiliyat)
(قابلیت)

BAT बत (ब - मट) بط

हंस (Hans) (हंस) बतख (Batakḥ)
(بطخ)

BAT,TÁL बतताल (ब - मट) بطال

1. मिथ्या वादी (Mith,thya vádi)
(मिथ्या वादी) झूठा (Jhútha)
(जहुथा)

2. निकम्मा (Nikam,ma) (निकमा) लंपट
(Lampat) (लपट)

BUT,LÁN बुतलान (ब - मड) بطلان

खंडन (Kbandan) (कहंडन) झुठलाना
(Jhuthlána) (जहुथलाना)

BAT,N बतन (ब - मड) بطن

1. उदर (Udar) (उदर) जठर (Jathar)
(जठर) पेट (Pet) (पेट)

2. योनि (Yoni) (युनी) भग (Bhag)
(भग)

1. शुभसमाचार (Shubh samáchár) (شبه
سماچار) शुभ सूचना (Shubh
súchana) (شبه سوچنا)

खुशखबरी (Khush-khabari)
(خوش خبری)

2. दैव वाणी (Daiv váni) (دیووانی)

आकाश वाणी (Ákásh váni) (آکاش
وانی) इल्हाम (Il,hám) (الهام)

بشاش (ع - ص)

BASH,SHÁSH बशशाश

हर्षित (Harshit) (हरशित) आनंदित
(Ánandit) (अनंदित) प्रसन्न (Prasan,n)
(खुश) (Khush) (پرسن)

BASHAR बशर (ब - मड) بشر

मानव (Mánav) (मानو) मनुष्य (Manush,
shya) (मनुष शिह) आदमी (Ádamí)
(آدمی)

بشریت (ع - مٹ)

BASHARÍ,YAT बशरीयत

मानवता (Manavata) (मानुता) मनुष्यता
(Manush,shyata) (मनुष शिहता) आदमी
पन (Ádamí pan) (آدمی پن)

BASHÍR बशीर (ब - मड) بشیر

शुभ सूचक (Shubh súchak) (شبه
سوچک) शुभ समाचार सुनाने वाला
(Shubh samáchár sunáne vála) (شبه
سماچار سنانے والا)

BASÁRAT बसारत (ब - मट) بصارت

दृष्टि (Drishti) (درشتی) दीठ (Díth)
(नज़र) (Nazar) (ديته)

BASAR बसर (ब - मट) بصير

BUGHCHA बुग्चा (ف - مذ) بھچھ
पोटली (Potali पोतली) गठरी
(Gathri गठरी)

BUGHZ बुग्ज़ (ع - مذ) بغض
द्वेष (Dwesh द्वेष) शत्रुता
(Shat, truta शत्रुता) बैर (Bair बैर)

BAGHAL बगल (फ - म्) बगल
1. पार्श्व (Parshwa पार्श्व) पहलू
(Pahlú पहलू)

2. कक्ष (Kakchh कक्ष) कांख (Kánkh कांख)

3. क्रोड (Krod क्रोड) गोद (God गोद)

BAGHAIR बगैर (ع - ص) بغیر
बिना (Bina बिना) विहीन (Vihín विहीन)
बिला (Bila बिला) (وهين)

BAQÁ बका (ع - म्) بقا

1. अस्तित्व (Astit, twa अस्तित्व)

हस्ती (Hastí हस्ती)

2. दृढ़ता (Drihta दृढ़ता) स्थिरता
(Isthirata स्थिरता) पायदारी (Páidári पायदारी)

3. अनश्वरता (Anash, shwarata अनश्वरता)
नित्यता (Nittyata नित्यता)
दवाम (Davám दवाम) (نیتیتا)

BAQ.QÁL बक्काल (ع - مذ) بقال

बणिक (Vanik बणिक) बनिया (Baniya बनिया)
आटा दाल बेचने वाला (Átá dál
bechne vála आटा दाल बेचने वाला)

BAQAR बकर (ع - مذ) بقر

गो (Go गो) धेनु (Dhenu धेनु)

गाए (Gáo गाए)

BATI बती (ع - ص) بطی
मंद (Mand मंद) धीमा (Dhíma धीमा)

BIT, TÍKH बित् तीख (ع - مذ) بطیخ

BIT, TÍKH बित् तीख

1. खरबूज़ा (Kharbúza खरबूड़ा)

2. तरबूज़ (Tarbúz तरबूज़)

BE, SAT वेसत (ع - म्) بعثت

अवतरण (Autaran अवतरण)

अवतार लेना (Autár lena अवतार लेना)

BÁD बाद (ع - اسم ظرف) بعد

पश्चात् (Pashchát पश्चात्) उपरान्त

(Uparánt उपरान्त) अनंतर (Anantar अनंतर)

(Pícbhe पीछे) (ان تر)

BOD बोद (ع - مذ) بعد

अंतर (Antar अंतर) फासिला (Fásilá फासिला)

(فاصله)

BÁZ बाज़ (ع - ص) بعض

1. कतिपय (Katipai कतिपय) कुछ

(Kuehh कुछ) थोड़े (Thore थोड़े)

(تھوڑے)

2. विभिन्न (Vibhinn विभिन्न)

विशेष (Vishesh विशेष)

BA, ID बईद (ع - ص) بعيد

दूर (Dúr दूर) परे (Pare परे)

BAGHÁVAT बगावत (ع - म्) بغاوت

विद्रोह (Vid, droh विद्रोह) राजद्रोह

(Ráj droh राजद्रोह) शोरिश (Shorish शोरिश)

(شورش)

BAL,KE بلكه (ع - ف - حرف) बल्कि
वरंच (Varanch वरुण) अपितु (Apitu
वरन् (Varan वरुण) (اپی تو

BALAND بلند (ف - ص) बलन्द
उच्च (Uch, ch उच्च) उत्तुंग (Ut, tung
(اونچا) ऊँचा (Únchá) (اتنگ

بلند اقبال (ع - ف - ص)

BALAND-IQBÁL बलन्द इक्बाल
प्रतापी (Pratápi प्रतापी) तेजस्वी
(Tejas, swí तेजस्वी) इक्बालमंद
(Iqbál mand) (اقبال مند

بلند حوصله (ع - ف - ص)

BALAND-HAUSALA बलन्द हौसला
उच्चोत्साह (Uch, chotsáh उच्चोत्साह)
बड़े हौसले वाला (Bare hausale
vála) (بڑے حوصلے والا

بلند نظر (ع - ف - ص)

BALAN, D-NAZAR बलन्द नज़र
उच्चदर्शी (Uch, ch, darshi उच्चदर्शी)
उदार चित्त (Udár chit, t उदारचित्त)
आली ज़रफ़ (Áli zarf) (عالي ظرف

BIL, LÚR बिल्लूर (ع - مذ) बिल्लूर
स्फटिक मणि (Isphatik mani स्फटिक मणि)
सूर्य कान्त मणि (Súrya
kánt mani) (सूर्य कान्त मणि)

BULÚGH बुलूग (ع - مذ) बुलूग
युवावस्था (Yuvá, vastha युवावस्था)
जवानी (Javání) (جواني

BAQÍ, YÁ बक़ीया (ع - ص) بقیه
अवशेष (Aoshesh अवशेष) बचा खुचा
(Bachá khuchá) (بچا کھچا

BAKÁRAT बकारत (ع - م) بکارت
अक्षत योनिता (Ak, chhat yonita
अक्षत योनिता) कुंआरापन (Kunára pan
(کنواراپن

BAK, TAR बक्तर (ف - مذ) بکتر
कवच (Ka, vach कवच) अंग त्राण
(Angat, tarán) (انگت تران

BALÁ बला (ع - م) बला

1. विपत्ति (Vipat, ti) (वप ती) आपत्ति
(Ápat, ti) (आप ती) मुसीबत
(Musibat) (مصیبت)

2. भूत प्रेत (Bhút-pret) (भूत प्रेत)
प्रेत बाधा (Pret bádha) (प्रेत बाधा)
आसेब (Áseb) (آسیب)

BALÁDAT बलादत (ع - م) بلاد

1. मूर्हता (Múrhata) (मूर्हता)

मूर्खता (Múrkhata) (مورکھتا)

2. मंदप्रतिभा (Mandap, pratibha)

कुंद जहनी (Kund zahní) (کوند ذھنی)

(Kund zahní) (کوند ذھنی)

BALÁDUR बलादूर (ف - مذ) بلادور

भिलावां (Bhiláaván) (بھلاواں)

BAL, DA बल्दा (ع - مذ) بلده

नगर (Nagar) (شہر) (Shahr)

BAL, GHAM बल्गम (ع - مذ) بلغم

श्लेष्मा (Shleshma) (شلیش ما)

(Kaf) (کف)

بندر گاہ (ف - مذ)

BANDAR-GÁH بندر گاہ

سمندر تٹ (Samudr tat (سمندر تٹ

ساحل (Sáhil ساحل)

BANDISH بندش (ف - مٹ)

1. نیروذ (Nirodh نیروذ) अवरोध

(Aurodh اوروذ) रोक (Rok روك)

2. निषेध (Nishedh निषेध) मनाही

(Manáhi مناهي)

3. बंधन (Bandhan बंधन) गांठ

(Ghánth گانٹھ)

بندوبست (ف - مذ)

BANDOBAST بندوبست

प्रबंध (Prabandh پرबंध) व्यवस्था

(Vyavastha ویو استھا) विधान (Vidhán

(Intizám انتظام) इतिज्ञान (Intizám

BANDÚQ بندوق (ف - مٹ)

शतघ्नी (Shataghni شتگھنی) तुपक

(Tupak تپک)

BAN,DA بندہ (ف - مذ)

1. दास (Dás दास) सेवक (Sevak

(Ghulám غلام) गुलाम (Ghulám

2. उपासक (Upásak اپاسک) आराधक

(Árádhak آرادھک) भक्त (Bhakt

(بهکت)

3. अधीन (Adhín ادھین) परतंत्र

(Partantr پرتن تر) बसमें (Bas men

(بس میں)

BANDI بندی (ف - مذ)

बंदी (Bandi بندی) कैदी (Qaidi

(قیدی)

BAL,VÁ बलवा (ع - مذ)

1. शांति भंग (Shánti bhang شانتی

(Larái لڑائی) लड़ाई (Larái

(Fasád فساد)

2. विद्रोह (Vid,droh ویدروہ) गदर

(Ghadar غدر) बगावत (Baghávāt

(بغاوت)

BALÍYÁT बलीयात (ع - مٹ)

दैवी आपत्तियां (Daivi ápat,tiyān

भूत प्रेत (Bhút pret دیوی آپت تیایاں)

(Baláen بلائیں) बलाएँ (Baláen

BINA بنا (ع - مٹ)

1. आधार (Ádhār آدھار) मूल (Múl

(Nív نیو) नीव (Nív

2. कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu

(Sabab سبب) सबब (Sabab

بنات النعش (ع مٹ)

BANÁTUN,NÁSH बना तुन् नाश

सप्तर्षि मंडल (Saptarshi mandal

(سپترشی منڈل)

उत्तर दिशा के सात तारे जो ध्रुव के चारों

ओर घूमते दिखाई पड़ते हैं (Uttar

disha ke sāt tāre jo dhurv ke chāron

or ghūmte dikhái par̄te hen اتر دشا

کے سات تارے جو دھروو کے چاروں اور

(گھومتے دکھائی پڑتے ہیں)

بنا گوش (ف - مٹ)

BUNÁ GOSH बुनागोश

(Kán ki lau کان کی لؤ)

BAN,DAR بندر (ف - مذ)

سمندر تٹ (Samudr tat

ساحل (Sáhil ساحل)

BORIYÁ बोरिया (ف - مذ)
 कट (Kat) चटार्ई (Chatáí)

BÚZ,NA बूज़ना (ف - مذ)
 कपि (Kapi) मर्कट (Markat)
 कीश (Kish) शाखामृग (Shákhámrig)
 वलीमुख (Valímukh) वानर (Vánar)
 बंदर (Bandar)

BOSTÁN بوستان (ف - مذ)
 उपवन (Upvan) आराम (Áram)
 उद्यान (Ud,dyán)
 वाटिका (Vátika) बाग (Bágh)
 بوس و کنار (ف - مذ)

BOS-O-KANÁR बोसोकनार
 आलिंगन और मुख चुंबन (Álingan aur mukh chumban)
 चूमाचाटी (Chúma chátí)

BOSA बोसा (ف - مذ)
 चुंबन (Chumban) चूमा (Chúma)

BOSÍDAGÍ बोसीदगी (ف - مذ)
 जीर्णता (Jírnata) पुराना पन (Purána pan)

BOSÍDA बोसीदा (ف - ص)
 जीर्ण (Jír,n) पुराना (Purána)
 सड़ा गला (Sara gala)

بو قلمون (ف - ص)

BÚ,QALA,MÚN बूकलमू
 1. चित्रविचित्र (Chittr vichittr)
 रंगविरंगी (Rangbirangi)
 رنگ برنگی

بندی خانه (ف - مذ)

BANDI-KHÁNA बन्दी खाना
 कारागार (Karágár) कैद खाना (Qaid khána)

BUN,YÁD बुन्याद (ف - مث)
 1. आधार (Ádhár) मूल (Múl)
 اصل (Asl)
 2. नीव (nív) जड़ (Jar)

BŪ बू (ف - مث)
 1. गंध (Gandh) सहक (Mahak)
 (मेहक)
 2. भनक (Bhanak) भेद (Bhed)
 (बेहद)
 3. चिह्न (Chin'nh) निशान (Nishán)

BAVÁSÍR बवासीर (ف - مث)
 अर्श (Arsh) बवासीर रोग (Bavásír rog)

بو الهوس (ع - ص)

BUL,HAVAS बुलहवस
 लालची (Lálachí) लोभी (Lobhí)
 (اس لفظ کا املا 'باہوس' صحیح ہے)

BŪTÍMÁR बूतीमार (ف - مذ)
 वक (Vak) बगला (Bagla)

بودو باش (ف - مث)

BŪD-O-BÁSH बूदोबाश
 रहन सहन (Rahan sahan)
 रहाईश (Raháish)

BAHÁRÁN بھاراں (ف - مٹ) (Bahár ke din دن بھار کے)

بے اختیار (عف - ص)

BE-IKH, TIYÁR वेइख्तिয়ার

1. अचानक (Achának अचानक)
सहसा (Sahasá सहसा)
2. बेबसी से (Be basi se बेबसी से)
मजबूर होकर (Majbúr hokar मजबूर होकर)
(مجبور ہو کر)

BAYÁZ व्याज (ع - مٹ) بیاض

1. श्वेतता (Shetata श्वेतता) सफेदी
(Safedi سفیدی)
2. ग्रंथ (Granth ग्रन्थ) पुस्तक
(Pustak پستک)
3. कविता की कापी (Kavita kí kápi कविता की कापी)
(کویتا کی کاپی)

BAYÁN वयान (ع - مذ) بیان

1. वर्णन (Varnan वर्णन) वृत्तान्त
(Vrit, tánt वृत्त, तान्त)
2. भाषण (Bhāshan भाषण) वक्तव्य
(Vak, tav, vya वक्, तव, वय)
3. पाठ (Páth पाठ) अध्याय
(Adh, dhyá, e अध, दध्या, ऐ)

BE-BÁQ बेबाक (عف - ص) بیباق

पिरशुद्ध (Pari shud, dh पیری شد, دھ)
मुक्त (Muk, t मुक्त) अदा (Adá ادا)

BE-BÁK बेबाक (ف - ص) بے باک

1. अभय (Abhai अभय) निडर (Nidar निडर)
2. निर्लज्ज (Nirlaj, j निर्लज्ज) दीठ
(Dhíth दीठ)

بہرہ ور (ف - ص)

BAHRA-VAR बहरा वर

دیکھو 'بہرہ مند'

بہرہ یاب (ف - ص)

BAHRA-YÁB बहरा यात्र

دیکھو 'بہرہ مند'

BIHISHT बिहिश्त (ف - مٹ) بہشت

स्वर्ग (Swarg स्वर्ग) देव लोक
(Dev lok دیولوک) सुर लोक (Sur lok सुर लोक)
(Jannat جنت) जन्नत (Jannat जन्नत)

BAHAM बहम (ف - ص) بہم

دیکھو 'باہم'

BAHÍR बहीर (ع - مٹ) بہیر

जन समूह (Jan samúh جن سموہ)
भीड़ (Bhíc بھیڑ)

BE वे (ف - حرف نفی) —

बिना (Bina बिना) विहीन (Vihín विहीन)
(Baghair बगैर) (Baghair बगैर) (وہین)

BE-ÁB बेआब (ف - ص)

श्री हीन (Shríhín شری ہین) वैरौनक
(Be raunaq बे(द)नक)

بے آبرو (ف - ص)

BE-ÁBRŪ वेआबरू

अप्रतिष्ठित (Ap, pratish thit अप प्रतिष्ठित)
अपमानित (Ap, mánit अप मानित)
(Be izzat बे عزت) वेइज्जत (Be izzat वेइज्जत)

BIYÁBÁN वियावान (ف - مذ) بیابان

वन (Van वन) विपिन (Vipin विपिन)
(Jangal جنگل) जंगल (Jangal जंगल)

BE-TÁB بیتاب (ف - ص) بیتاب
 व्याकुल (Vyákul) (ویاکل) आतुर (Átur)
 (آتور) बेचैन (Be chain) (بے چین)

بیت الحرام (ع - مذ)

BAITUL-HARÁM بیتول हराम

काबा (Kába) (کعبہ) मक्का (Makka) (مکہ)

بیت الصنم (ع - مذ)

BAITUS-SANAM بیتوس सनम

मंदिर (Mandir) (मंदिर) शिवालय

(Shiválai) (शुवालै) बुतखाना (But khána)

(بیتخانه)

بے تامل (عف - ص)

BE-TA,AM,MUL बेतअम्ल

निःसंकोच (Nis,sankoch) (نس سنکوچ)

बेधड़क (Be dharak) (بے دھڑک)

BE-TAKÁN बेतकान (ف - ص) بے تکان

1. बेधड़क (Be dharak) (बे दहड़क) बे

रोक टोक (Be rok tok) (बे रोक टोक)

2. अत्याधिक (Attyádhik) (اتیاذہک)

बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda) (بہت زیادہ)

(زیادہ)

بے تکلف (عف - ص)

BE-TAKALLUF बेतकल्लुफ

1. निःसंकोच (Nis,sankoch) (نس سنکوچ)

बेधड़क (Be dharak) (बे दहड़क)

2. साधारण (Sádháran) (سادہان)

सीधासादा (Sídha sáda) (سیدھا سادا)

3. घनिष्ठ (Ghanishth) (گہنشتہ)

गहरा (Gahra) (گہرا)

BE-SABÁT बेसबात (عف - ص) بے ثبات

1. क्षण भंगुर (Chhan bhangur) (چھن بھنگور)

(अनित्य) (Anittya) (अनित्य)

3. मुक्तकंठ (Mukt kanth) (مکت کنتھ)

मुंहफट (Munh phat) (منہ پھٹ)

4. चंचल (Chanchal) (چنچل) शोख

(Shokh) (شوخی)

بے بال و پر (ف - ص)

BE-BÁL-O-PAR बे बालोपर

1. निर्धन (Nirdhan) (نردھن) गरीब

(Gharib) (غریب)

2. निराश्रय (Nirásh,shrai) (نیراشرے)

निःसहाय (Nís,sahá,e) (نس سہاے)

बेसहारा (Be sahára) (بے سہارا)

بے بدل (عف - ص)

BE-BADAL बे बदल

अनुपम (Anupam) (انوپم) बे मिसल

(Be misl) (बे मिसल)

BE-PÁYÁN बे पायां (ف - ص) بے پایاں

असीम (Asím) (اسیم) अथाह (Atháh)

(अथाह)

BE-PARVA बे परवा (ف - ص) بے پروا

1. निर्भय (Nirbhai) (نیربھ) निडर

(Nidar) (نڈر)

2. निःस्पृह (Nisprih) (निस प्रह) अनीह

(Anih) (अनिह) बे नियज़ (Be niyáz)

3. निश्चिंत (Nishchint) (نیش چنت) (نیش چنت)

बेफिक्र (Be fikr) (बे फिकर)

BAIT बैत (ع - مذ) بیت

1. गृह (Grih) (گرہ) आवास (Ávás)

(Niket) (نیکت) (آواس)

घर (Ghar) (گھر)

(ع - مٹ)

2. दो उर्दू मिस्रों का समूह (Do urdu

mison ka samúh) (دو اردو مصرعوں)

(Sher) (شیر) (شیر) (شیر)

بیدادگر (ف - ص)

BEDÁD-GAR वेदादगर

अन्यायी (Annyá,i अनन्यायी) अत्याचारी
(Attyáchári अत्याचार) जालिम
(Zálim) ظالم

BEDÁR वेदार (फ - ص)

1. जागरूक (Jágarúk जागरोक) जाग्रत (Jágrat जाग्रत)
2. सतर्क (Satark सतर्क) सजग (Sajag सजग) होशियार (Hoshyár होशियार)

बेदार مغز (ف - ص)

BEDÁR-MAGH,Z वेदार भग्न

कुशाग्र बुद्धि (Kushágr buddhi कुशाग्र बुद्धि) तेज दिमाग (Tez dimágh तेज दिमाग)
(Dimagh) (دماع)

BE-DÁGH बेदाग (फ - ص)

1. निष्कलंक (Nish kalank निष्कलंक) (Be aib बेऐब) वे ऐब (वे ऐब)
2. स्वच्छ (Swach, chh स्वच्छ) साफ (Sáf साफ)

बेदरنگ (फ - ص)

BE-DIRANG वेदिरंग

अविलंब (Avilamb अविलंब) तुरंत (Turant तुरंत) फौरन (Fauran फौरन)

बेदरिغ (फ - ص)

BE-DAREGH वेदरेग

1. निःसंकोच (Nis sankoch निःसंकोच) वेसोचे समझे (Be soche samjhe वेसोचे समझे)
2. बहुत अधिक (Bahut adhik बहुत अधिक) (Adhik) (ادھک)

नापायदार (Nápáidár (ناپايدار)

2. अदृढ़ (Adriḥ अदृढ़) बोदा (Boda बोदा) कमज़ोर (Kamzor कमज़ोर)

BE-JA बेजा (फ - ص)

1. अनुचित (Anuchit अनुचित) नावाजिब (Návájib नावाजिब)
2. नाजाइज़ (Nájáiz नाजाइज़) ग़लत (Ghalut غلط)

बेहिस و حرکت (ف - ص)

BE-HIS,SO-HARAKAT

वेहिस् सो हरकत

स्तब्ध (Is, tab, dh اس تبده) निस्तब्ध (Nis, tab, dh نس تبده) سن (Sunm سن)

बेحمیت (ف - ص)

BE-HAMÍYAT बेहमीयत

निरलज्ज (Nirlaj, j (نرلاج) बेहया (Be haya बे حیا)

बेखानماں (ف - ص)

BE-KHÁNMAN वे खान्मां

निघरा (Nighara (نگهرا) निर्वासी (Nírvási (نرواسي) (Be vatan बे وطن)

BED बेद (ف - مذ)

बेत (Bet (بيت) वेत (Vet, tr (ويت تر)

BEDÁD बेदाद (ف - م)

अन्याय (Annyá,e अन्याय) अत्याचार (Attyáchár अत्याचार) (Zulm (ظلم)

2. असंतुष्ट (Asantusht) रुष्ट
(Rusht) नाराज़ (Naráz)
(ناراض)

بے ساختہ (ف - ص)

BE-SÁKHTA बेसाख्ता

निःसंकोच (Nis,sankoch) (نس سن کوچ)
बे धड़क (Be dharak) (بے دھڑک) ब्रजस्ता
(Barjasta) (برجستہ)

بے سر و سامان (ف - ص)

BE-SAR-O-SÁMÁN बेसरो सामान

निर्धन (Nirdhan) (نردھن) दरिद्र (Darid,
dr) (غریب) गरीब (Gharib)

BESH बेश (ف - ص) بیش
अधिक (Adhik) (ادھک) अति (Ati)
(बहुत) (Bahut) (بہت) (اتی)

بیش بہا (ف - ص)

BESH-BAHA बेश बहा

बहुमूल्य (Bahu múl,lya) (بہومولیہ)
अर्घ्य (Arghya) (ادگھیہ) कीमती (Qímati)
(قیمتی)

BESH-TAR बेश तर (ف - ص) بیش تر

1. अधिकतर (Adhik tar) (ادھک تر)
अत्यंत (At,tyant) (ات تیانت)
2. बहुधा (Bahudha) (بہودھا) प्रायः
(Práyah) (پرایہ) अमूमन (Ammúman)
(عموماً)

بے شمار (ف - ص)

BE-SHUMÁR बेशुमार

असंख्य (Asankhya) (اسنکھیہ) अन
गिनत (Anginat) (ان گنت)

بے دست و پا (ف - ص)

BE-DAST-O-PA बेदस्तोपा

1. अपाहिज (Apáhij) (اپاہج) लुंभा
(Lunjha) (لنجا)
2. निराश्रय (Nirásh,shrai) (نیراشرے)
बेबस (Be bas) (بے بس)

بے ربط (عف - ص)

BE-RAB,T बेरवत्

क्रमहीन (Kramhín) (کرم ہین) असंबद्ध
(Asambad,dh) (اسم بدھ) अनमिल
(An mil bejor) (انمل بے جوڑ) बेजोड़

BAI,RAQ बैरक (ت - مٹ) بیرق

पताका (Patáka) (پتاکا) ध्वजा (Dhwaja)
भंडा (Ketu) (کیتو) (केतु) (دهوجا)
(Jhanda) (جھنڈا)

بے رونق (ف - ص)

BE-RAUNAQ बेरौनक

निष्प्रभ (Nish prabh) (نیش پرہ) अशोभित (Ashobhit)
(निःश्री) (Nish,shri) (نیش شری) फीका (Phíka)
(अजाड़) (Ujár) (उजाड़) (پھیکا)

BE-RÚNI बेरुनी (ف - ص) بیرونی

बाह्य (Bábya) (باہیہ) बहिरंग (Bahi
rang) (بہرنگ) बाहरी (Báhari) (باہری)

BE-RIYA बेरिया (عف - ص) بے ریا

आडंबरहीन (Ádambar hín) (آدمبر ہین)
(निश्छल) (Nish,chhal) (نیش چھل)

BEZÁR बेज़ार (ف - ص) بیزار

1. विकल (Vikal) (وکل) दुःखी (Dukhi)
(دکھی)

BAI بایع (ع - مٹ) بے
ویرکرا (Vik,kraya) ویکریا
(Bechna) بیچنا

بے عنوانی (ع - ص)

BE-UN,VÁNI بے اون وانی
نیم ویردھتا (Niyam virud,dhata)
ویدی ہینتا (Vidhi hínata)
(Be qáyadagi) بے قاعدگی

بے غرض (ع - ص)

BE-GHARAZ بے غاراز
نیرسوارتھ (Nis,swáarth)
بے ماتلاب (Be matlab)
بے غیرت (ع - ص)

BE-GHAIRAT بے غائرٹ
نیرلایج (Nirlaj,j)
(Be haya) بے حیا
بے قاعدہ (ع - ص)

BE-QÁIDÁ بے قایدا
اویہ (Av,vyavasthit)
ویشرکھل (Vish,shrinkhal)
انیمیت (Aniyamit)
(Gar,bar) گار بار (انیمیت)

BE-QAD,R بے قدر (ع - ص)
1. تیرسکرت (Tiraskrit)
(Apmánit) اپمانیت
(Be izzat) بے عزت
2. تیرچھ (Tuch,ehh)
(Múlya hín) مولیا ہین
(Náchíz) ناچیز

BESHA بے شا (ف - مڈ)
ویرپین (Vipin) ویرپین
(Kánan) کانن
(Jangal) جنگل (کانن)

BE-SAB,R بے سابر (ع - ص)
ادھیر (Adhír) ادھیر
(Átur) آتور
(Utáolá) اوتاولا (آتور)

بے ضابطگی (ف - مٹ)

BE-ZÁBI,TAGI بے زابیتا
ویرتیک کرم (Vyatik,kram)
اتیک کرم (Atik,kram)
(Be qáyadagi) بے قاعدگی

BE-ZÁBITA بے زابیتا (ع - ص)
انیمیت (Aniyamit)
نیم ویردھ (Niyam virud,dh)
(Be qáida) بے قاعدہ (ویردھ)

BE-ZARAR بے زرار (ع - ص)
نیراپد (Nirápad)
(Abáni káarak) اہانی کارک

BAIZAVI بے زوی (ع - ص)
انڈاکار (Andákár)
لیمبائی لے ہوے گول (Lambái lie hue gol)
(لمبائی لے ہوئے گول)

BAIZA بے زہا (ف - مڈ)
1. انڈا (Anda) انڈا
2. انڈکوش (Andkosh) انڈکوش
(Fota) فوتا

BAITÁR بے تار (ع - مڈ)
گھورون اور پاشوون کا چیکیتساک (Ghoron aur pashuon ka chikitsak)
(Sálotari) سالوتاری
(Náchíz) ناچیز

بیگانگی (ف - مٹ)

BEGÁNAGI بے گانگو

अपरिचय (Aparichai) परायापन (परायापन)
(Paráyápan) अनजानपन (अनजानपन)
(Anján pan)

BEGÁNA بیگانہ (ف - ص)

अपरिचित (Aprichit) अनजान (Anján) गैर (Ghair)
(غیر)

BEGAM بیگم (ف - مٹ)

1. श्रीमती (Shrímatí) देवी (Deví)
(دیوی)

2. पत्नी (Patni) बीवी (Bívi)

بے گمان (ف - ص)

BE-GUMÁN بے گومان

निश्चय (Nish,chai) अवश्य (Avash,shya)
(اوش شیه)

BE-GUNÁH بے گناہ (ف - ص)

1. निष्पाप (Nish páp) बے عیب (Be aib)

2. निरपराध (Nirprádh) बے قصور (Be qusúr)

BÍM बीम (ف - مذ)

1. भय (Bhai) त्रास (Trás) डर (Dar)

2. शंका (Shánka) खतरा (Khatra)
(خطرہ)

BÍMÁR बीमार (ف - مذ)

रुग्ण (Rugn) रोगी (Rogi) अस्वस्थ (As,swasth)
(ماریض)

بے قرار (عف - ص)

BE-QARÁR بے کرار

व्याकुल (Vyákul) आतुर (Átur)
(بے چین) (Be chain) (آتر)

بے قصور (عف - ص)

BE-QUSÚR بے کسور

निरपराध (Niraprádh) निर्दोष (Nirdosh)
(बे गुनाह) (Be gunáh) (بے گناہ)

BE-KÁR بے کار (ف - ص)

1. अनुद्यमी (Anud,dyami) अनुद्योगी (Anud,dyogi)

(انڈ دیوگی) (انڈ دیوگی)

निकम्मा (Nikamma)

2. व्यर्थ (Vyarth) कुज़ूल (Fuzúl)
(فضول)

BE-KAS بے کس (ف - ص)

1. निःसहाय (Nis,saháe) निराश्रय (Nirásh,shrai)

(بے چارہ) (Bechára)

2. दुखी (Dukhi) दुर्दशा ग्रस्त (Durdashá grast)

(دردشاگرست)

(بے کم و کاست) (ف - ص)

BE-KAM-O-KÁST بے کمو کاست

न कम न ज़ियादा (Na kam na ziyáda)

ठीक ठीक (Thík thík)

यथार्थ (Yathárth)

(یتھارتھ)

BEGÁR بے گار (ف - مٹ)

विष्टि (Vishti) कर्मकार (Karmkár)

(بے پیسے کی مزدوری) (Be paise)

(کی مزدوری) (ki mazdúri)

(Pratyakchh پرتیکچھ) ज़ाहिर (Zahir
ظاهر)

BAIN बैन (ع - ص) بین
मध्य (Madh,dhya मध्दधि) बीच
(Bích बिच) अंतः (Antah अन्तः)

BÍNÁ बीना (ف - مذ) بینا
1. द्रष्टा (Drishta درشتا) आंख वाला
(Ánkh vála آنکھ والا)

2. बुद्धि मान (Budh,dhi mán بددھي
(Anubhavi अनुभवی) (मान)

بین الملکی (ع - مٹ)

BAINAL-MULKI बैनल मुल्की
अंतर्राष्ट्रीय (Antar ráshtriya अन्तर
(Antar deshíya अन्तर्देशीय) (داشته
(انتردیشیه)

بین المللی (ع - مٹ)

BAÍNAL MILLI बैनल मिल्लो
अंतर्राष्ट्रीय (Antar ráshtriya अन्तर
(Antar deshíya अन्तर्देशीय) (داشته
(انتردیشیه)

BÍNISH बीनिश (बि - मٹ) بینش
दृष्टि (Drishti درشتی) निगाह
(Nigáh نگاھ)

BÍNÍ बीनी (ف - مٹ) بینی
नासिका (Násika नासکا) नासा (Nása
(Ghrán گھران) घ्राण (नासा
(Nák नाक)

BEVA बेवा (ف - مٹ) بیوہ
विधवा (Vidhava ودھوا) अधवा
(Adhava ادھوا) विश्वस्ता (Vish,
(shwasta وششوس تا) रांड (Ránd
(راند)

BÍMÁRI बीमारी (ف - مٹ) بیماری
आमय (Ámai آمے) रोग (Rog روگ)
व्याधि (Vyádhi ویادھی) रुज (Ruj
(Maraz مرض) मरज़

BE-MÁYA बेमाया (ف - ص) بے مایہ
दरिद्र (Darid,dr دردر) निर्धन (Nirdhan
(Kangál کنگال) कंगाल (نردھن)

بے محابا (ع - ص)

BE-MAHÁBA बेमहाबा

1. निःसंकोच (Nis,sankoch نس سَن
(Bedharak बेदहर्क) बेदहर्क (کوچ
2. बेखौफीसे (Be khaufi se بے خوفی سے)

بے معنے (ع - ص)

BE-MÁNA(NI) बेमाना (नी)

1. निरर्थक (Nirarthak निरर्थक)
अर्थ हीन (Arth,hín अर्थ हीन)
मुहमल (Muhmal मुहमल)
2. निराधार (Nirádhár निराधार)
मिथ्या (Mith,thya मिथ्या)
गलत (Ghalat غلط)

بے موقع (ع - ص)

BE-MAUQA बेमौका

1. कुसमय (Kusamai कुसमे) नावक्त
(Návaqt नावक्त)
2. अनुचित (Anuchit अनुचित)
नामुनासिब (Ná munasib نامناسب)

BÍMA बीमा (ف - مذ) بیمہ
ज़मानत (Zamánat ضمانت) ठेका
(Theká تھیکہ)

BAI,YIN बैयिन (ع - ص) بین
स्पष्ट (Ispasht اسپشت) प्रत्यक्ष

ناکام (Nakám) ناکام (اسپہل منظور)

بے نظیر (ع - ص)

BE-HÚDA بے ہودہ (ف - ص) بے ہودہ

BE-NAZÍR بے نازیئر

1. असत्य (Asat,tya) است تہ

अनुपम (Anupam) انوپم

गलत (Ghalat) غلط

(Ad,dwitiya) اد، ویتہ

2. असम्भ्य (Asabh,bhya) اسبہ بھہ

(Be mist) بے مثل

अशिष्ट (Ashish,t) اششت

BE-NAVA بے نوا (ف - ص)

3. निकम्मा (Nikamma) نکما

दरिद्र (Darid,dr) در، در

(Kharáb) خراب

(Kangál) کنگال

4. व्यर्थ (Vyarth) ویرتہ

BE-NIYÁZ بے نیاز (ف - ص)

बेकार (Bekár) بیکار

निःस्पृह (Nisprih) نس پره

(Nirlobh) نرلوبھ

(Be parva) بے پروا

بے ہودہ گو (ف - ص)

بے نیل مر ام (ع - ص)

BEHÚDA-GO بے ہودا گو

BE-NAIL-E-MARÁM بے نلے مر ام

1. अनर्थवादी (Anarthvádi) انرتہ وادی

बकवादी (Bakvádi) بکوا دی

असिद्ध काम (Asid,dh kám) اسدھ کام

2. मिथ्या वादी (Mith thyá vádi)

(Jhútha) جھوٹھا

असफल मनोरथ (Asapahal manorth)

پ

پاہ زنجیر (ف - ص)

PA-BA-ZANJÍR پا ب زنجیر

श्रुंखलित (Shrinkhalit) شرنکھلت

कैद (Qaid) قید

PA (ف - مذ) پا

पद (Pad) پد

पग (Pag) پگ

पैर (Pair) پیر

PA-BAND پابند (ف - ص)

1. निरुद्ध (Nirud,dh) نرودھ

(Ábaddh) آبدھ

(Majbúr) مجبور

2. पराधीन (Parádhín) پرادھین

आज़ाद (Ghair ázád) غیر آزاد

PA-BOSI پابوسی (ف - مٹ)

पद चुंबन (Pad chumban) پد چمبن

पांघ चूमना (Páon chúmna) پاؤں چومنا

(چومنا)

PÁPOSH पापोश (ف - مذ)

पादत्राण (Pádatrán) پادت تران

पादुका (Páduka) پادکا

(Júta) جوتا

PA-PIYÁDA पापियादा (ف - ص)

पदातिक (Padátik) پداتک

(Paidal) پیدل

PÁJI पाजी (ف - ص)

1. खल (Khal) کھل

(Dusht) دشت

(Kamína) کمینہ

(Kamína) کمینہ

پارچہ فروش (ف - مذ)

PÁRCHA-FAROSH پارچا فروش

वस्त्र वणिक (Vastr vanik (وستر ونک)

वस्त्र विक्रेता (Vastr vikretá (وستر وکرتا

(Kapura कपड़ा बेचने वाला (کپڑا بیچنے والا

bechne vála

PÁRS پارس (ف - مذ)

ईरान (Írán (فارسی

(فارس)

PÁRSA پارسا (ف - مذ)

संयमी (Sanyami (इन्द्रियजित्

(Indriyajit (परहेज़ गार

(Parhez-gár (پرهیزگار

PÁRA पार (ف - مذ)

खंड (Khand (अंग (Ang

टुकड़ा (Tukṛa (تکڑا

PÁRĪNA पारिना (ف - ص)

1. पुरातन (Purátan (प्राचीन

(Práchín (पुराणा (Purána

(پیرانا)

2. जीर्ण (Jírn (क्षीण (Chhín

(Phatá purána (फटा पुराणा

(پھٹا پیرانا)

PÁZEB पाजेब (ف - م)

मंजीर (Manjír (नूपुर (Núpur

(نوپر)

PÁS पास (ف - مذ)

1. पक्ष पात (Pakchh-pát (پکچھپات

(Tarafdári (طرفداری

2. धूर्त (Dhúrt (دهورت

(Badmásh (بدمعاش

PÁCHAK पाचक (ف - مذ)

उपजा (Upla (कंडा (Kanda

PÁKHÁNA पाखाना (ف - مذ)

1. वर्च स्थान (Varchasthán (ورچس

शौचालय (Shauchálai (شو

संडास (Sandás (سنداس

2. विष्टा (Vishta (وشتها

(Purísh (मल (Mal

गू (Gú (گو

3. रेचन (Rechan (ریچن

(Dast (دست

PÁDÁSH पादाश (ف - م)

1. प्रतिकार (Pratikár (پرتکار

(Badla (بدلا

2. दंड (Dand (دند

(Saza (سزا

पादाश جرم (ف - م)

PÁDÁSH-E-JURM पादाशे जुर्म

प्रत्यपराध (Pratyaprádh (پرتیپرادھ

कसूर की सजा (Qusúr ki Saza (قصور

(کي سزا

PÁDSHÁH पाद शाह (ف - مذ)

राजा (Rája (بادशाह (Bádsháh

(بادشاه)

PÁRCHA پارچہ (ف - مذ)

1. वस्त्र (Vastr (کپڑا (Kapura

(کپڑا)

2. खंड (Khand (टुकड़ा (Tukṛa

(تکڑا)

3. निर्दोष (Nirdosh) वेष्ट
(Be-aib) (بے عیب)

PAK-BÁZ پاک باز (ف - ص)
पुनीतात्मा (Punítátma) (پنیتاتما)
सच्चरित्र (Sach, charittr) (سیچ چرتر)
नेक करदार (Nek-kardár) (نیک کردار)

PAK-DÁMAN پاک دامن (ف - ص)

PAK-DÁMAN پاک دامن
1. निरपराध (Niraprádh) (نرپرادھ)
बेकुसूर (Bh-qusúr) (بے قصور)
2. सती (Sati) पतिव्रता (Pativ, vrata) (ستی)
बाइस्मत (Ba-ismat) (یتو، ورتا)
(باعتصمت)

PAKÍZAGI پاکیزگی (ف - مٹ)

PAKÍZAGI پاکیزگی
1. पवित्रता (Pavittrata) (پوترتا) پاکी
(Páki) (پاکی)
2. निर्मलता (Nirmalata) (نرملتا) सफाई
(Safái) (صفائی)

PAKÍZA پاکیزہ (ف - ص)

PAKÍZA پاکیزہ
1. पवित्र (Pavittr) (پوتر) पुनीत (Punít)
(Pák) (پاک) (پنیت)
2. शुद्ध (Shudbh) (شدھ) निर्मल
(Nirmal) (نرمل) साफ (Sáf) (صاف)

PAKÍZA-KHU پاکیزہ خو (ف - ص)

PAKÍZA-KHU پاکیزہ
स्वच्छात्मा (Swach, chh á t m a)
पुनीतात्मा (Punítátma) (سوچ، چھاتما)
पाक तीनत (Pák tínat) (پنیتاتما)
(پاک طینت)

2. शील (Shíl) (شیل) मुख्यतः
(Murayvat) (مروت)

3. आदर (Ádar) (آدر) लिहाज (Libáz)
(لحاظ)

4. प्रहर (Prahari) (پرهري) पहर (Pahar)
(پهر)

PAŚ-BÁN पासبان (ف - مٹ)

PAŚ-BÁN पासبان

1. द्वार पाल (Dwárpál) (دوارپال)
दरबान (Darbán) (دربان)
2. रक्षक (Rakchhak) (رکچھک) मुहा-
फिज (Muháfiz) (محافظ)
8. प्रहरी (Prahari) (پرهري) पाहरू
(Páhrú) (پاهرو) चौकीदार (Chauki-
dár) (چوکیدار)

PAŚUKH पासुख (ف - مٹ) پاسخ
उत्तर (Uttar) (اتر) जवाब (Javáb)
(جواب)

PAŚ-DÁRI पासदारी (ف - مٹ)

PAŚ-DÁRI पासदारी

पक्ष पात (Pakchh pát) (پکچھ پات)
रिआयत (Riá,yat) (رعایت)

PAŚ-SHIKASTA पाशिकस्ता (ف - ص) پاشکسته

PAŚ-SHIKASTA पाशिकस्ता

पंगु (Pangu) (پنگو) लंगड़ा (Langra)
(اپاہج) अपाहिज (Apáhij) (لنگڑا)

PAK (ف - ص) پاک

1. पवित्र (Pavittr) (پوتر) پاک (Pák)
(پاک)

2. स्वच्छ (Swach, chh) (سوچ، چھ) साफ (Sáf)
(صاف)

PÁYÁN पायान (फ - मड)

1. गाध (Gádh गध) थाह (Tháh तहा)
2. सीमा (Síma सीमा) हद (Had हद)

पायान कार (फ - मड)

PÁYÁN-E-KÁR पायाने कार

अंततः (Antatah अन्ततः) अखिर कार
(Ákhir kár अखिरकार)

PÁI-DÁR पायदार (फ - मड)

सुदृढ़ (Sudriḥ सुदृढ़) मजबूत
(Mazbút मजबूत)

PÁYANDA पायन्दा (फ - मड)

शाश्वत (Shásh, shwat शाश्वत) अनश्वर
(Anash, shwar अनश्वर) नित्य (Nittya नित्य)
(Lázavál लाजवाल) (Nittya नित्य)

PÁYA पाया (फ - मड)

1. पद (Pad पद) दर्जा (Darja दर्जा)
2. स्तंभ (Istambh स्तम्भ) खम्भा
(Khambha खम्भा)
3. मिचवा (Mich,va मिचवा) पलंग
का पाया (Palang ka páya पलंग का पाया)
(पाया)

PAÍN पाईन (फ - मड)

पायती (Pányati पायती) पैताना
(Paintána पैताना)

पाईन बाग (फ - मड)

PÁÍN-BÁGH पाई बाग

ग्रहोद्यान (Grihod,dyán ग्रहोद्यान)
ग्रह वाटिका (Grihvátika ग्रहवाटिका)
खाना बाग (Khána bāgh खानाबाग)

पाकिजे रो (फ - मड)

PÁKÍZA-RU पाकीजा रू

रूप वान् (Rúp·ván रूपवान्) हसीन
(Hasín हसीन)

पाकिजे सरिश्त (फ - मड)

PÁKÍZA-SARISHT पाकीजा सरिश्त

सच्चरित (Sach, charit सच, चरित) सदात्मा
(Sabátma सदात्मा) पाक नफ्स
(Pák-nafs पाक नफ्स)

पाकिजे नफ्स (फ - मड)

PÁKÍZA-NAFS पाकीजा नफ्स

शुद्धात्मा (Shud, dhátma शुद्धात्मा)
पवित्रात्मा (Pavittrátma पवित्रात्मा)
पाक नफ्स (Pák-nafs पाक नफ्स)

PÁLÁN पालान (फ - मड)

पलान (Palán पलान) झूल (Jhúl झूल)

PÁLAKI पालकी (फ - मड)

शिविका (Shivika शिविका) बड़ी डोली
(Bari doli बरी डोली)

PÁMÁL पामाल (फ - मड)

पद दलित (Pad dalit पददलित) पदाक्रान्त
(Padákránt पदाक्रान्त) राँदा हुआ
(Raunda hua राँदा हुआ)

PÁMARD पामर्द (फ - मड)

साहसी (Sáhasi साहसी) उत्साही
(Utsáhi उत्साही) हिमती (Himmati हिमती)
(हमती)

PÁYÁB पायाब (फ - मड)

गाध (Gádh गध) उथला (Uthla उथला)
छिछला (Chhíchhla छिछला)

پراگندگی (ف - مٹ)

PARÁGANDAGI परागंदगी

است (Ast vyastata) व्यस्त

(ویستتا) Vyastata व्यस्तता

تیتار بیتار ہونا (Titar bitar hona)

گڑبڑی (Garbari) (تتر بتتر ہونا)

(گڑبڑی)

پراگندہ (ف - ص)

PARÁGANDA परागन्दा

1. است (Ast vyast) व्यस्त

(Chinn, bhinn) छिन्न भिन्न (ویست)

(Titar bitar) تیتار بیتار (چھن بھن)

(Muntashir) منتشیر (تتر بتتر)

(منتشیر)

2. विकीर्ण (Vikirn) (وکیدرن) छितराया

हुआ (Chhitráya hua) (چھترایا)

(هوا)

3. क्रमहीन (Kramhín) (کرمہین)

(Be tartíb) (بے ترتیب) बेतरतीब

پراگندہ خاطر (ف - ص)

PARÁGANDA-KHÁTIR परागन्दाखातिर

(Khin, n mana) (کھن منا) खिन्न मना

(Vyast chitt) (ویست) व्यस्त चित्त

(Pareshán) (پریشان) परेशान खयाल

(khayál) (پریشان خیال)

پراگندہ دل (ف - ص)

PARÁGANDA-DIL परागन्दा दिल

(Vyaggr chitt) (ویگرچت) व्यग्र चित्त

(Vyast mana) (ویست منا) व्यस्त मना

(Uchát man) (اچات من) उचाट मन

PAKH पख (ف - مٹ)

बाधा (Bádha) (بادھا) विघ्न (Vighn)

(Archan) (آرچن) अर्चन (وگھن)

پیختگی (ف - مٹ)

PUKHTAGI पुख्तगी

दृढ़ता (Driḥhata) (درڑھتا) मज्जूती

(Mazbúti) (مضبوطی)

پیختہ (ف - ص) PUKHTA पुख्ता

1. दृढ़ (Driḥh) (درڑھ) सुदृढ़ (Sudriḥh)

(Mazbút) (مضبوط) (सुदृढ़)

2. परिपक्व (Paripak, kwa) (پری پکو)

(Paka hua) (پکا ہوا) पका हुआ

پیختہ کار (ف - ص)

PUKHTA-KÁR पुख्ता कार

(Karya patu) (کاریہ پتو) कार्य पटु

(Vnubhavi) (انوبھوی) परिपक्व अनुभवी

(Pripakkwa) (پری پک کو) तजриबा कार

(Tajriba kár) (تجربہ کار)

پیختہ مغز (ف - ص)

PUKHTA-MAGHZ पुख्ता मगज़

(Kushágr bud, dhi) (کوشاگر) कुशाग्र बुद्धि

(Buddhi sampann) (بدھی) बुद्धि संपन्न

(Pukhtá) (پختہ) पुख्ता अक्ल

(aql) (عقل)

PIDAR पितर (ف - مذ)

(Pita) (پتا) पितृ (Pitr) (پتر)

(Báp) (باب) जनक (Janak) (جنک)

PAR पर (ف - مذ)

(Pankh) (پنکھ) पक्ष (Pakchh) (پکچھ)

(پنکھ)

PARCHA पर्चा (ف - مذ) پرچہ

1. पुर्जा (Purza) कारागार का टुकड़ा
(Kāghaz ka tukra) کاغذ کا ٹکڑا

2. समाचार पत्र (Samāchār pattr) (समाचार पत्र) अखबार (Akhbār) (اخبار)

3. परीक्षा पत्र (Parīkshā pattr) (परिक्षा पत्र) इम्तिहान का पर्चा (Imtihān ka parcha) (امتحان کا پرچہ)

4. पत्र (Pattr) चिट्ठी (Chiththi) (पत्र) (چھٹی)

پرچہ امتحان (ف - مذ)

PARCHA-E-IMTIHÁN परचा इम्तिहान

परीक्षा पत्र (Parīkshā pattr) (परिक्षा पत्र) जांच का पर्चा (Jānch ka parcha) (جانچ کا پرچہ)

परखाश (ف - مذ)

PARKHÁSH परखाश

1. द्वेष (Dwesh) (द्वेष) रंजिश (Ranjish) (رنجش)

2. शत्रुता (Shattruta) (शत्रुता) दुश्मनी (Dushmani) (دشمنی)

PARDÁZ पर्दाज़ (ف - مذ) پرداز

1. शैली (Shaili) (शैली) पद्धति (Pad,dhati) (طرز) (پددهتی)

2. उठाने वाला (Uthāne vāla) (اٹھانے والا) बनाने वाला (Banāne vāla) (بنانے والا)

آخر معنوں میں مرکب ہو کر آتا ہے
جیسے 'فتنہ پرداز' یا 'انشا پرداز'

پراگندہ روزی (ف - ص)

PARÁGANDA-ROZI परागन्दा रोजी

अनिश्चित जीविका (Anishchit Jivika) (انیشیت جیویکا)
अनुद्यमी (Anud, dyami) (انودیامی) बेरोज़गार (Be rozgār) (بے روزگار)

پرامن (ف - ص)

PUR-AMN पुर अमन

1. शांति पूर्ण (Shāntí purn) (شانتي پورن) वा सुकून (Ba sukún) (باسکون)

2. शांति प्रिय (Shāntip, priya) (شانتي پری) अमन पसन्द (Amn pasand) (امن پسند)

پر آمید (ف - ص)

PUR-UMMED पुर उम्मेद

आशापूर्ण (Ásha purn) (آشاپورن)
आशान्वित (Áshānvit) (آشانوت)
बद्धाशा (Bad,dhásha) (بدہاشا)

PAR,RÁN परां (ف - ص) پران

उड्डीयमान् (Ud,diyamán) (اُدیہ مان)
उड़ता हुआ (Urta hua) (اڑتا ہوا)

PARTAU परतौ (ف - مذ) پرتو

1. प्रतिबिम्ब (Pratibimb) (پرتی بسب) अक्स (Aks) (اکس)

2. छाया (Chháya) (چھایا) साया (Sáya) (سایہ)

PARCHAM पर्चम (ف - مذ) پرچم

पताका (Patáka) (پٹاکا) ध्वजा (Dhwaja) (دھوجا)
झंडा (Jhanda) (جھنڈا)

2. चिट (Chit चित) कागज़ का टुकड़ा
(Kághaz ka tukra کاغذ کا ٹکڑا)
3. यंत्रांग (Yanttráng यंत्रांग)
मशीन का पुर्जा (Mashine ka purza
(مشین کا پرزہ)

PURSÁN पुर्सा (फ - व) प्रसा
पृच्छक (Prich, chhak प्रिच, चहक)
पूछने वाला (Púchhne vála पूछने वाला)

- PARASTÁR परस्तार (फ - व) प्रस्तार
1. उपासक (Upásak अपासक) पूजक
(Pújak पूजक) पूजने वाला
(Pújne vála पूजने वाला)
2. अनुयायी (Anuyái अनुयायी) पैरौ
(Pairau पैरौ)
3. भक्त (Bhakt भक्त) फिदाई (Fidái
(فدائی)

پرستش (ف - م)

PARASTISH परस्तिश

1. उपासना (Upásana अपासना)
आराधना (Árádhana आराधना)
अर्चना (Archana अर्चना) पूजा
(Púja पूजा)
2. सम्मान (Sammán सम्मान) ताज़ीम
(Tájím تعظیم)

پرستش گاہ (ف - م)

PARASTISH-GÁH परस्तिश गाह

- पूजा गृह (Púja grih पूजागृह) अर्चना
गार (Archanágár अर्चनागार) इबादत
खाना (Ibádatkhána عبادت خانه)

PARDA पर्दा (ف - م) پرده

1. व्यवधान (Vyavdhán व्यवधान)
आवरण (Ávaran आवरण) ओट (Ot
(اوت)
2. द्वारपट (Dwárpāt द्वारपट) चिक
(Chik चिक)
3. रहस्य (Rahas, sya रहस्य) राज
(Ráz राज)

پرده پوش (ف - ص)

PARDA-POSH पर्दा पोश

- दोषाच्छादक (Doshách, chhádak
(دوषاچ، چھادی)
ऐव छुपाने वाला
(Aib chhupáne vála عیب چھپانے वाला)

پرده در (ف - ص)

PARDA-DAR पर्दा दर

- छिद्रान्वेशी (Chhid, drán veshi
(Dosh-gráhi दोष ग्राही)
ऐव ढूँढने वाला
(Aib dhúndhne vála عیب ڈھونڈنے वाला)

پرده نشین (ف - ص)

PARDA-NASHÍN पर्दा नशीन

- अंतः पुर वासिनी (Antah pur vásini
(अन्तः पुर वासिनी)
अनिष्कासिनी (Anish-
kásini अनिश कासिनी)
पर्दे में रहने वाली
औरत (Parde men rahne váli aurat
(پرده میں رہنے والی عورت)

PURZA पर्जा (ف - م) پرزہ

1. खंड (Khand खंड) टुकड़ा (Tukra
(ٹکڑا)

پروانگی (ف - مٹ)

PARVÁNAGI परवानगी

آگیا (Āg,gya) انعامت (Anumati) (انومتی) (Ijāzat) (اجازت)

PAR,VÁNA परवानا (ف - مذ)

1. شلہب (Shalabh) پتنگا (Patinga)

2. آدیش پتر (Ādesh pattr) (آدیش) (Hukm-nāma) (حکم نامہ)

پروانہ راہداری (ف - مذ)

PARVÁNA-E-RÁHDÁRI परवानए राहदारी

پارپتر (Párpattr) پاسپورٹ (Pássport)

پروردگار (ف - مذ)

PARVARD, GÁR पर्वर्दگار

1. پالک (Pálak) پوشاک (Poshak) پالنے والا (Pálne vála)

2. ईश्वर (Íshwar) خدایا (Khuda)

پروردہ (ف - ص)

PARVARDAH پर्वردا

پالیت (Pálit) پوشیت (Poshit) (پالا ہوا) (Pála hua) پوشت

پرورش (ف - مٹ)

PARVARISH पर्वरिश

1. پالان پوشان (Pálan poshan) (پالنا پوشنا) (Pálna posna)

PURSISH पुर्सिश (ف - مٹ)

1. परिपृच्छा (Pariprich, chh) (پدی) (Anusandhán) (انوسندھان) (Jánch partál) (جانچ پرتال)

2. आदर सत्कार (Ādar satkár) (آدر) (Izzat) (عزت) (ستکار)

PARKÁR परकार (ف - مٹ)

कर्कट (Karkat) (کرکت) (Compáss) (کمپاس)

PARAND परन्द (ف - مذ)

पक्षी (Pakchhi) (پکچھی) (Khag) (وہگ) (Vihag) (شکنت) (Shakunt) (Chirīya) (چڑیا)

پرندہ (ف - مذ)

PARA (1) NDA पर (रि) न्दा
دیکھو 'پرنڈ'

PARVA पर्व (ف - مٹ)

1. चिन्ता (Chinta) (چنتا) (Fikr) (کھتکا) (Khatka) (فکر)

2. ध्यान (Dhyán) (دھیان) (Khayál) (خیال)

3. भय (Bhai) (ہی) (Dar) (ڈر)

PARVÁZ परवाज़ (ف - مٹ)

1. उड्डयन (Ud,dayan) (اُڈدین) (Urna) (اُرنہ)

2. पहुँच (Pahunch) (پہنچ) (Resái) (رسائی)

پری چہرہ (ف - ص)

PRI-CHEHRA پریچہرا

آپسرا मुखी (Apsara mukhi) ایسرا
پری جیسی سورت والی سندری
(Pari jaisi sūrat vāli sundari)
(جیسی صورت والی سندری)

پریخو ان (ف - مذ)

PARI-KHÁN پری خاں

تاंतरिक (Tántorik) (تان ترک)
भूत प्रेत उतारने वाला (Bhút pret utár-
ne vāla) (بھوت پریٹ اتارنے والا)
ओजा (Ojha) (اوجھا) भगत (Bhagat)
(بھگت)

PARI-RU پری رو (ف - ص)
دیکھو 'پری چہرہ'

پریشان (ف - ص)

PARÍSHÁN پریشان

1. व्याकुल (Vyákul) (ویاکل) उद्विग्न (Udvign) (ادوگن) घबराया हुआ (Ghabráya hua) (گھبراہیا ہوا)
2. चिंतित (Chintít) (چنتت) फिक्रमंद (Fikr mand) (فکرمند)

پریشان خاطر (ف - ص)

PARÍSHÁN-KHÁTIR پریشاں خاتیر

व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt) (ویگرچت)
मुतफकिर (Mutafakkir) (متفکر)

PAZÁVÁ पज़ावा (ف - مذ)

आलात (Álát) (آلات) ईंट का भट्ठा (Ínt ka bhatta) (اینٹ کا بھٹا)

2. कृपा (Kripa) (کریا) दया (Daya) (عنایت)
इनायत (Ináyat) (دیا)

PARVÍN परवीन (ف - مذ)

कृत्तिका (Krittika) (کرتکا) छै छोटे छोटे
तारों का गुच्छा (Chhai chhote
chhote táron ka guch, chha) (چھ
چھوٹے چھوٹے تاروں کا گچھا)

PARHEZ परहेज़ (ف - مذ)

1. संयम (Sanyam) (سین یم) बुरी
बातों से बचना (Buri báton se
bachna) (بری باتوں سے بچنا)
2. इन्द्रियनिग्रह (Indriya niggrah) (اندریہ
نہد) (Zuhd) (زهد) (نگرہ)
3. परिहार (Parihár) (پری ہار) बीमार के
खाने पीने में बचाव (Bímár ke
kháne píne men bacháo) (بیمار کے
کھانے پینے میں بچاؤ)

پرہیزگار (ف - ص)

PARHEZ-GÁR परहेज़गार

1. संयमी (Sanyami) (سین یمی) जितेंद्रिय (Jitendriya) (جتیندریہ)
ज़ाहिद (Záhid) (زاهد)
2. सदाचारी (Sadáchári) (سداچاری) बुरी
बातों से बचने वाला (Buri
báton se bachne vāla) (بری باتوں
سے بچنے والا)

PARI پری (ف - مٹ)

स्वर्ग वधू (Swarg vadhú) (سورگ ودھو)
अप्सरा (Apsara) (اپسرا)

PASPÁÍ पस्पई (ف - مٹ) پسپائی
 पीछे हटना (Píchhe hatna) (پیچھے ہٹنا)
 पराजित होना (Parájit hona) (پراجت ہونا)
 हारना (Hárna) (ہارنا)

پس پشت (ف - ص)

PAS E-PUSHT पसेपुश्त
 परोक्ष (Parokchh) (پروکھ) पीठ पीछे
 (Píth píchhe) (پیٹھ پیچھے)

PAST पस्त (ف - ص) پست
 1. पतित (Patit) (پتیت) भ्रष्ट (Bhrasht)
 गिरा हुआ (Gira hua) (گرا ہوا)
 2. पराजित (Prájit) (پراجت) हारा हुआ
 (Hará huá) (ہارا ہوا)

پست اخلاق (عف - ص)

PAST-AKHLÁQ पस्त अखलाक
 भ्रष्टाचार (Bhrashtáchár) (بہرشتاچار)
 दुश्चरित (Dushcharít) (دشچرت)
 बदक़र्दार (Bad kardár) (بدکردار)

PISTÁN पिस्तान (ف - مذ) پستان
 (Uroj) (اوج) (استن) (Istan) (استن)
 कुच (Kuch) (کچ) पयोधर (Payodhar)
 चूची (Chúchi) (چوچی) (پیودھر)

پست خیال (عف - ص)

PAST-KHAYÁL पस्त खयाल
 लघु चेता (Laghu cheta) (لگھو چیتا)
 नीचाशय (Nicháshai) (نیچاشے) संकीर्ण
 विचार (Sankírn vichár) (سنکیرون وچار)
 तंग नज़र (Tang nazar) (تنگ نظر)

پڑ مردگی (ف - مٹ)

PAZ,MUR,DAGI पज़मुर्दगी
 1. मलिनता (Malinata) (ملینتا)
 अफ़सुर्दगी (Afsurdagi) (افسردگی)
 2. अप्रसन्नता (Ap,prasan,nata) (اپ
 उदासी (Udási) (اداسی) (پرسنتا)

پڑ مردہ (ف - ص)

PAZ,MURDA पज़मुर्दा
 1. खिन्न (Khin,n) (کھن) म्लान (Mlán)
 अफ़सुर्दा (Afsurda) (افسردہ) (ملان)
 2. अप्रसन्न (Ap,prasan,n) (اپ
 उदास (Udás) (اوداس) (پرسن)

پڑ مردہ خاطر (ف - ص)

PAZMURDA-KHÁTIR पज़मुर्दा खातिर
 मलिन चित्त (Malin chitt) (ملن چت)
 मलिन मुख (Malin mukh) (ملن مکھ)
 उदास (Udás) (اوداس)

PAS पस (ف - ص) پس
 1. अंततः (Antatah) (انتتہ) आखिर
 (Ákhir) (آخر)
 2. अतः (Atah) (اتہ) इसलिए (Is lie
 (اس لئے)
 3. अतएव (Ata,ev) (اتئیو) फिर (Phir
 (پھر)

پس انداز (ف - ص)

PAS-ANDÁZ (PASANDÁZ) पस अन्दाज़
 (پسنداز)

संचित (Sanchit) (سن چت) उपार्जित
 (Upárjit) (اپارجت) बचाया हुआ
 (Bacháya hua) (بچایا ہوا)

پس منظر (عف - مذ)

PAS-MANZAR پس منظر

पृष्ठ भूमि (Prishth bhūmi پرشته بھومی)

پسند (ف - مٹ) PASAND

अभिरुचि (Abhi ruchi ابھی رچی)

रुचि (Ruchi رچی) रघवत (Raghat رغبهت)

پسندیده (ف - ص)

PASANDÍDA پسندیدا

मनोनीत (Manonít مدونیت) रुचिकर

(Ruchi kar رچی کر) दिल पसन्द (Dil pasand دل پسند)

پس و پیش (ف - مذ)

PAS-O-PESH پسو پेश

1. संकोच (Sankoch سن کوچ) उधेड़ बुन (Udherbun ادھیر بن)

2. असमंजस (Asmanjas اسمن جس) तज़बुज़ (Tazabzub تذبذب)

پشت (ف مٹ) PUSHT

पुश्त

1. पृष्ठ (Prishth پرشته) पीठ (Píth پیته)

2. वंश (Vansh ونش) जनन (Janan جنن) पीढ़ी (Píhi پیڑھی) नسل (Nasl نسل)

پشتاره (ف مذ) PUSHTÁRA

पोटल (Potal پوتل) बंडल (Bundle باندل) गढ़र (Gath,thar گتھر)

پست فطرت (عف - ص)

PAST-FITRAT پست فیترت

दुष्प्रकृति (Dushprakriti دش پرکرتی)

दुरात्मा (Durátma دراتما) कमीना खू (Kamína khú کمینه خو)

پست قد (ف - ص) PAST-QAD

ह्रस्वांग (Hras,swáng هرس، سوانگ)

वामन (Váman وامن) बौना (Bauna تھگنا 'Thigna 'Bona)

پست همت (عف - ص)

PAST-HIMMAT پست हिमत

हत्साहस (Hatsáhas هت ساهس)

अनुत्साही (Anutsáhi اذت ساقی)

पस्त हौसला (Past hausala پست هوسله)

پسر (ف - مذ) PISAR

पिसर

पुत्र (Puttr پتر) तनय (Tanai تنے)

आत्मज (Átmaj آتمج) सुत (Sut ست)

बेटा (Beta بیتا)

پسمانده (ف - ص)

PAS-MÁNDA پس ماند

1. अवशिष्ट (Aoshisht اوششت)

शेषांश (Sheshánsh شیشانش)

बकाया (Baqáya بقایه)

2. अंत्यज (Antyaj انتیج) अस्पृश्य

(Asprisbya اس پرشیه)

हरिजन (Harijan اچھوت)

(हरिजन)

3. अनुन्नत (Anunnat انن نت)

ना तरक्की याफता (Na taraqqi yáfta ناترقی یافته)

पशिमानी (फ - मथ)

PASHEMÁNI पशेमानी

1. लज्जा (Lajja लजा) शर्म (Sharm शर्म)

2. पश्चात्ताप (Pash,chát,táp पश्चात) पछतावा (Pachhtáva पछेतावा)

अफसोस (Afsos अफसुस)

PUL पुल (फ - मड) पुल (Pul पुल) सेतु (Setu सेतु)

PALÁS पलास (फ - मड) पलास (PALÁS पलास)

1. पलाश (Palásh पलाश) ढाक (Dhák ढाक)

2. क्षौम (Chhaum क्षौम) मोटा कपड़ा (Mota kapra मोटा कपड़ा)

PULÁO पुलाव (फ - मड) पुलाव (PULÁO पुलाव)

मांसोदन (Mánsodan मांसोदन)

सफेद बिरयानी (Safed biryáni सफेद बिरयानी)

PALANG पलंग (फ - मड) पलंग (PALANG पलंग)

व्याघ्र (Vyághr व्याघ्र) चीता (Chíta चीता)

PALLA पल्ला (फ - मड) पल्ला (PALLA पल्ला)

1. तुलाघट (Tuládhat तुलाघट)

तराजू का पल्ला (Tarázú ka palla तराजू का पल्ला)

2. श्रेणी (Shreni श्रेणी) दर्जा (Darja दर्जा)

3. पद (Pad पद) रुतबा (Rutba रुतबा)

पशत पनाह (फ - व)

PUSHT-PANÁH पुशत पनाह

पृष्ठ पोषक (Prishthposhak पृष्ठ पोषक)

सहायक (Saháyak सहायक)

हिमायती (Himáyati हिमायती)

पशत दर पशत (फ - व)

PUSHT-DAR-PUSHT पुशत दर पुशत

पीढ़ी दर पीढ़ी (Pírhi dar pírho पीढ़ी दर पीढ़ी)

नस्ल दर नस्ल (Nasl dar nasl नस्ल दर नस्ल)

(नसल दर नसल)

पशती बान (फ - व)

PUSHTI-BÁN पुशती बान

पक्षपाती (Pakehbpáti पक्षपाती)

समर्थक (Samarthak समर्थक)

पोषक (Prishth poshak पोषक)

हामी (Hámi हामी)

PASH,M पश्म (फ - मथ) पश्म (PASH,M पश्म)

1. ऊर्ण (Úrn ऊर्ण) ऊन (Un ऊन)

2. तुच्छ (Tuch, chh तुच्छ) हकीर (Haqír हकीर)

(Haqír हकीर)

PASHMÍNA पश्मीना (फ - मड) पश्मीना (PASHMÍNA पश्मीना)

ऊर्ण वस्त्र (Úrn vastr ऊर्ण वस्त्र)

ऊनी कपड़ा (Úni kapra ऊनी कपड़ा)

PASH,SHA पश्शा (फ - मड) पश्शा (PASH,SHA पश्शा)

मशक (Mashak मशक)

(Mach, chhar मच्छर)

PASHEMÁN पशेमान (फ - व) पशेमान (PASHEMÁN पशेमान)

लज्जित (Lajjit लज्जित)

(Sharmina शर्मिन्दा)

PANJ پنچ (ف - ص) پنچ

پنچ (Panch پنچ) پنچ (Pānch پنچ)

PANJARA پنجرہ (ف - مذ) پنجرہ

پنجرہ (Panjar پنجرہ) پنجرہ (Vitans وٹنس)

کلائیکا (Kulāika کلائیکا) پنجرہ

پنجرہ (Pinjra پنجرہ)

پنچ شنبہ (ف - مذ)

PANJ-SHAMBA پنچ شامبا

گرووار (Guruvār گرووار) بڑھسپتتیار

جومرات (Brihaspati vār برہسپتتیار وار)

جمعات (Jumerāt جمعات)

PANJA پنچہ (ف - مذ) پنچہ

1. پرتل (Prahast پرتل) پرتل

ہاتھ کا پنچہ (Pratal پرتل)

(Hāth ka panja ہاتھ کا پنچہ)

2. پنچ چیزوں کا سمूہ (Pānch chizon

پنچ چیزوں کا سمूہ (Pānch chizon

ka samūh پنچ چیزوں کا سمूہ)

PAND پند (ف - مذ) پند

شिक्षا (Updesh اپدیش) اپدیش

سیکھا (Shikchha سیکھا) سیکھا

نسیہت (Nasihat نسیہت) نسیہت

(نسیہت)

PINDÁR پندار (ف - مذ) پندار

1. اہنکار (Ahankār اہنکار) اہنکار

گھمند (Ghamand گھمند) گھمند

(Ghurúr غرور)

2. کالپنا (Kalpana کالپنا) کالپنا

(Khayál خیال)

PAND-GO پند گو (ف - ص) پند گو

اپدیشک (Updeshak اپدیشک)

PALÍD پلید (ف - ص) پلید

1. آپوتتر (Apavitttr آپوتتر) آپوتتر

(Nápák ناپاک)

2. غرینت (Ghrinit غرینت) غرینت

(Ghináona گھناونا)

3. بھوت پریٹ (Bhút pret بھوت پریٹ)

بدروح (Bad rúh بدروح)

PANÁH پناہ (ف - مذ) پناہ

1. شरण (Sharan شرن) شرن

(Bacháo بچاؤ)

2. آشرا (Ásh,shrai آشرا) آشرا

(Sahára سہارا)

3. رکتا (Rakchha رکتا) رکتا

(Hifázat حفاظت)

پناہ گاہ (ف - مذ)

PANÁH-GÁH پناہ گاہ

شرناگار (Sharanágár شرناگار)

رکتا (Rakchhásthán رکتا)

جای پناہ (Jái panáh جای پناہ)

(جائے پناہ)

پناہ گزین (ف - ص)

PANÁH-GUZÍN پناہ گزین

شرنارتھی (Sharnáarthí شرنارتھی)

شرناگت (Sharnágat شرنناگت)

پناہ میں آیا ہوا (Panáh men áya

hua پناہ میں آیا ہوا)

PUMBA پنبہ (ف - مذ) پنبہ

1. کپاس (Karpás کپاس) کپاس

(Kapás کپاس)

2. تول (Túl تول) تول

(Ruí تولی)

POSHISH پوشش (ف - مٹ) پوشش

1. वस्त्र (Vasttr) पोशाक (Poshák) (پوشاک)

2. वेष भूषा (Vesh-bhúsha) पहनावा (Pahnáva) (پہناوا)

POSHIDA پوشیده (ف - ص) پوشیدہ

गुप्त (Gupt) छिपा हुआ (Chhipa hua) (چھپا ہوا)

PAHLÚ पहलू (ف - مذ) پہلو

1. पार्श्व (Párshwa) बगल (Baghal) (بغل)

2. क्रोड (Krod) गोद (God) (گود)

3. पक्ष (Pakchh) रुख (Rukh) (دخ)

پہلوان (ف - مذ)

PAHL,VÁN पहलवान

मल्ल (Mal,l) योद्धा (Yodha) (یودھا)

कुशती लड़ने वाला (Kushti larne vála) (کشتی لڑنے والا)

PAH,N पहन (ف - ص) پہن

विस्तृत (Vistrit) विस्तीर्ण

(Vistírn) कुशादा (Kusháda)

लंबा चौड़ा (Lamba chauṛa) (لمبا چوڑا)

PAH,NÁÍ पहनाई (ف - مٹ) پہنائی

विस्तार (Vistár) कुशादगी (Kushá dagi) (کشادگی)

PAYÁPAI पयापय (ف - ص) پے

निरंतर (Nirantar) अविच्छिन्न

(Avich, chhin, n) लगातार

(Lagátár) बराबर (Barábar)

(Musalsal) برابر

शिक्षक (Shikshak) नसीहत

करने वाला (Nasíhat karne vála) (نصیحت کرنے والا)

PINHÁN पिन्हां (ف - ص) پنہاں

गुप्त (Gupt) छिपा हुआ (Chhipa hua) (چھپا ہوا)

POCH पोच (ف - ص) پوچ

1. निरर्थक (Nirarthak) असार (Asár) (فصول)

2. निकृष्ट (Nikrisht) खराब (Kharáb) (نکړشت)

3. असभ्य (Asabh, bhya) बेतमीज़ (Be tamíz) (اسبھیہ)

PODÍNA पोदीना (ف - مذ) پودینہ

पर्यास (Parnás) पुदीना (Pudína) (پرناس)

POZISH पोज़िश (ف - مٹ) پوزش

क्षमा याचना (Chhama yáchana) (چھا)

माफी चाहना (Máfi cháhana) (معافی چاہنا)

POST पोस्त (ف - مذ) پوست

1. चर्म (Charm) त्वचा (Twacha) (چمڑا)

2. बल्कल (Balkal) छाल (Chhál) (کھال)

3. तुष (Tush) छिलका (Chhilka) (چھلکا)

POSHÁK पोशाक (ف - مٹ) پوشاک

वस्त्र (Vasttr) वसन (Vasan) (وسن)

لباس (Libás) (لباس)

5. बखेड़ा (Bakhera) भगड़ा
(Jhagra) جهگڑا

PECHISH पेचिश (फ - म्) پیچیش
अतिसार (Ptisār) आंव (Ano)
मड़ोड़ (Maror) मड़ोड़ (Ano)

PECHIDA पेचीदा (फ - ص) پیچیدہ

1. जटिल (Jatil) उलभाव वाला
(Uljháo vála) الجهاو والا
2. गूढ़ (Gurh) मुश्किल (Mushkil)
(مشکل)
3. दुर्बोध (Durbodh) मुश्किल
से समझ में आने वाला (Mushkil se
samajh men áne vála) مشکل سے
سمجھ میں آنے والا

PAIDA पैदा (फ - ص) پیدا

1. प्रकट (Prakat) व्यक्त (Vyakt)
(ظاهر) ज़ाहिर (Záhir) (ویکت)
2. प्राप्य (Prápya) हासिल
(Hásil) حاصل
3. उत्पन्न (Utpann) पैदा शुदा
(Paída shuda) پیدا شده
4. आय (Aí) आमदनी (Ámadani)
(آمدنی)
5. जनित (Janit) जना हुआ
(Jana hua) جنا ہوا

PAIDA-VAR पैदावार (फ - म्) پیداوار

1. उत्पत्ति (Utpatti) उपज
(Upaj) (ایبج)
2. आय (Ai) आमदनी (Ámadani)
(آمدنی)
3. लाभ (Lábh) नफा (Nafa) (نفع)

PAYÁDA पयादा (फ - مد) پیادہ

1. पदातिक (Padátik) पैदल
चलने वाला (Paidal chalne vála)
(پیدل چلنے والا)
2. पत्ति (Patti) पैदल सिपाही
(Paidal sipáhi) (پتی سپاہی)
3. पत्र वाहक (Pattr váhak) (پترواھک)
हरकारा (Harkára) هرکاره
4. आदेश वाहक (Ádesh váhak)
चपरासी (Chaprási) (آدیش واهک)
(چپراسی)

PIYÁZ पियाज़ (फ - म्) پیاز
पलांडु (Palándu) प्याज़ (Pyáz)
(پیاز)

PIYÁLA पियाला (फ - مذ) پیالہ
कंस (Kans) चषक (Chashak)
कटोरा (Katora) प्याला
(Pyála) (کٹورہ)

PAYÁM पयाम (फ - مذ) پیام
संदेश (Sandesh) संदेसा
(Sandesa) पैगाम (Paighám)
(پیغام)

PECH पेच (फ - مذ) پیچ

1. दांव (Dáno) चाल (Chál) (چال)
2. छल (Chhal) धोखा (Dhokha)
(دھوکھا)
3. कुंचन (Kunchan) बल
(Bal) (کنچن)
4. यंत्र (Yanttr) कल (Kal) (کل)
मशीन (Machine) (مشین)

2. متاवलنچی (Matáo lamai متاولمبی)

کسی اکیده کو ماننے والا

(Kisi aqíde ko mánne vála کسی

عقیدے کو ماننے والا)

3. شیشی (Shishya ششیہ) چেলা

(Chela چیلا)

PAIRAHAN پیرهن (ف - مذ)

دیکھو 'پیراهن'

PÍRI پیری (ف - مٹ)

جرا (Jara جرا) بڑاवस्था (Vrid,dhá

vastha بڑاپا (Burhápa

بڑھاپا)

PAIZÁR پزار (ف - مٹ)

پادکا (Páduka پادکا) جوتی (Júti

جوتی)

PESH پेश (ف - ص)

प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ) मुख

(Sammukh سممکھ) सामने (Sámne

سامنے)

PESHÁB पेशाब (ف - مذ)

मूत्र (Mútr मोत्र) प्रस्राव (Pras,sráv

मूत (Mút موت) (پرس، سراو)

PESHÁNI पेशानी (ف - مٹ)

ललाट (Lalát للات) मस्तक (Mastak

माथा (Mátha ماتھا) (مستک)

PESH-BÍN पेश बीन (ف - ص)

अग्र शोची (Aggr shochi اگرشوچی)

दूरदर्शी (Dúr darshi دورदर्شی) आगम

सोची (Ágm sochi اگم سوچی)

پیدا ایشی (ف - مٹ)

PAIDÁISHI पैदाइशी

1. प्राकृतिक (Prákritik پراکرتک)

फितुरी (Fitri فطری)

2. जन्म सिद्ध (Janm sid,dh جنم سندھ)

खिलकी (Khilqi خلقي)

پے در پے (ف - ص)

PAI-DAR-PAI पैدر पै

निरंतर (Nirantar نرنتار) लगातार

(Lagátár لگاتار)

PÍR पीर (ف - مذ)

1. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh ویووورده)

बड़ी उमर वाला (Bari umr vála

بڑی عمر والا)

2. धर्म गुरु (Dharm guru دھرم گرو)

मुरशिद (Murshid مورشید)

PAIRÁHAN पैराहन (ف - مذ)

1. वस्त्र (Vusttr وستر) परिधान Pari

dhán पोशाक (Poshák

پوشاک)

2. कुरता (Kurta کرتا) कमीस (Qamis

قمیص)

PÍRÁYA पीराया (ف - مذ)

शैली (Shaili شیلی) पद्धति (Pad,dhati

तर्ज़ (Dhang دھنگ) (پددهتی)

(Tarz طرز)

PAIRAU पैरौ (ف - مذ)

1. अनुयायी (Anuyái انویائی)

अनुकरण कर्ता (Anukaran karta

مقلد (Muqallid انوکرن کرتا)

(مقلد)

PESHVA پيشوا (ف - مذ)

1. धर्मगुरु (Dharm guru) (دهرم گرو) پير (Pir)
2. पथ प्रदर्शक (Path pradarshak) (پتھ پراڈرشک) रहनुमा (Rah numa) (ره نما)
3. नेता (Neta) (نيتا) लीडर (Leader) (ليڈر)

پيشوا ئى (ف - مٹ)

PESH, VÁÍ पेशवाई

- स्वागत (Swágat) (سواگت) अगवानी (Ag, váni) (اگوانی) इस्तिकबाल (Istiqbál) (استقبال)

پیش و پس (ف - مذ)

PESH-O-PAS पेशोपस

1. संकोच (Sankoch) (سنکوچ) दुविधा (Duvidha) (دو ويدھا) आगा पीछा (Ága píchha) (آگا پيچھا)
2. असमंजस (Asamanjas) (اس منجس) तज़ब्ज़ुब (Tazabzub) (تذبذب)

PESHA पेशा (ف - مذ)

1. व्यवसाय (Vyav sái) (ويوساے) उद्योग (Ud, dyog) (ادیوگ) धंधा (Dhandha) (دهندھا)
2. वेश्या कर्म (Vesh, shya karm) (ويشيا کرم) कमाई (Kamái) (کمائی)

پیشہ ور (ف - ص)

PESHA-VAR पेशा वर

1. व्यवसायी (Vyav sái) (ويوسائی)

PESH-TAR पेशतर (ف - ص)

1. सर्व प्रथम (Sarv pratham) (سرور پرتھم) सब से पहले (Sab se pahle) (سب سے پہلے)
2. आगे (Áge) (آگے) पहले (Pahle) (پہلے)

PESH-RAU पेश रौ (ف - ص)

1. अग्र गामी (Aggr gámí) (اگر گامی) आगे चलने वाला (Áge chalne vála) (آگے چالنے والا)
2. नेता (Neta) (نيتا) लीडर (Leader) (ليڈر)
3. पूर्वज (Púrvaj) (پوروچ) पुरखे (Purkhe) (پورکھ)

پیش قبض (عف - مٹ)

PESH-QABZ पेश कब्ज़

- कौक्षेयक (Kauk, chheyak) (کوک) (Bhujáli) (بھجالی) भुजाली (Bhujáli) (چھ یک)

پیش قدمی (عف - مٹ)

PESH-QADAMI पेशकदमी

1. अग्रसर होना (Aggr sar hona) (اگر سر ہونا) आगे बढ़ना (Áge barhna) (آگے بڑھنا)
2. पहल करना (Pahal karna) (پہل کرنا)

پیش کش (ف - مٹ)

PESH-KASH पेश कश

1. उपहार (Uphár) (اوپھار) तुहफा (Tuh, fa) (تھفہ)
1. प्रस्ताव (Prastáo) (پرستاؤ) प्रोपोज़ल (Proposal) (پروپوزل)

2. अवतार (Autár) नबी (Nabi
(نبی)

پیغامبر (ف - مذ)

PAIGHAM, BAR पैगामبر

1. संदेश वाहक (Sandesh váhak
(دوت Dút) (سندیش واهک)
2. ईश्वरावतार (Íshwáraotár
(نبی Nabí) (اوتار)

PAIK पैک (ف - مذ)

- पत्र वाहक (Pattr váhak
(پتر واهک)
संदेश वाहक (Sandesh vahak
(سندیش واهک)
हरकारा (Harkára
(هرکاره)

PAIKÁR पैकार (ف - مٹ)

- युद्ध (Yud, dh
(रण Ran) (ید, دھ)
समर (Samar
(لڑائی Larái)
(سم)

PAIKÁN पैकान (ف - مذ)

- तीर की नोक (Tír kí nok
(تیر کی نوک)

PAIKAR पैकर (ف - مذ)

1. आकार (Ákár
(शरीर Sharír)
(जिस्म Jism)
(शरीر)
2. मुख (Mukh
(सूरत Súrāt)
(مکھ)
(صورت)

PÍL पील (ف - مذ)

1. हस्ती (Hasti
(पीलु Pílu)
(हथी Háthi)
(करि Kari)
(शतरंज Shatranj)
(का ek muhra
(مهره)

रोज़गारी (Rozgári
(روزگاری)

2. वेश्या (Vesh, shya
(Taváif
(طوائف)

3. किसी काम को अपना पेशा बना लेने
वाला (Kisi kám ko apna peshā
bana lenē vála
(کسی کام کو اپنا
پیشہ بنالینے والا)

PESHÍN पेशी (ف - ص)

1. प्राचीन (Práchín
(पुरातन Purátan)
(Purána
(पुराना)
2. आगामी (Ágámi
(अगला Agla)
(आगामी)

पेशीन گوئی (ف - ص)

PESHÍN (N) GO,Í पेशीन (शी) गोई

- भवष्य वाणी (Bhavish, shya vāni
(होने वाली बात बता
देना (Hone váli bát bata dena
(والی بات بتا دینا)

PAIGHÁM पैगाम (ف - مذ)

1. संदेश (Sandesh
(सन्देश Sandesá)
2. व्याह की बात चीत (Byáh ki bát
chít
(بیاہ کی بات چیت)

پیغام بر (ف - مذ)

PAIGHÁM-BAR पैगाम بر

1. सदेश वाहक (Sandesh váhak
(सन्देश पहुँचाने
वाला (Sandesá pahunchāne vála
(सन्देश پہنچانے والا)

پیمائش (ف - مٹ)

PAI, MÁ, ISH पैमाइश

1. क्षेत्र माप (Ohhettr máp چھیتر ماپ)
(Bhúmiti भूमिति) भूमिति (माप)
(Survey सर्वे)
2. माप (Máp नाप) नाप (Náp नाप)
3. क्षेत्रफल (Cnhettr phal च्छेत्रफल)
(Raqbá رقبة) رقبه

PA, YAM, BAR पयम्बर (ف - مذ)
دیکھو 'پیغمبر'

PAI, VAST पैवस्त (ف - ص)

1. संबद्ध (Sambaddh سمبده) संयुक्त
(Sainyukt सैन्युक्त) जुड़ा हुआ
(Jura huá جڑا ہوا)
2. प्रविष्ट (Pravisht پروشت) पैठा
(Paithá huá پیٹھا ہوا)

PAI, VAS, TA पैवस्ता (ف - ص)

1. निरंतर (Nirantar نرن تر) लगातार
(Lagátár لگاتار) बराबर
(Barábar برابر)
2. पैवस्त (Paivast پیवست)

PAI, VAN, D पैवन्द (ف - مذ)

1. जोड़ (Jor جوڑ) मेल (Mel میل)
2. थिगली (Thigli تهگلی)
3. कलम (Qalam قلم) शाख (Shákh شاخ)

PÍH पीह (ف - مٹ)

मेद (Med ميد) चरबी (Vasa وسا) चरबी
(Charbi چربی)

PAI HAM पैहम (ف - ص)

निरंतर (Nirantar نرن تر) लगातार
(Lagátár لگاتار)

PÍL-BÁN पीलबान (ف - مذ)

हस्ति पक (Hasti pak هستی پک)
महावत (Mahávat مہاوٹ) हाथीबान
(Háthi bán هاتھی بان)

PÍL-PA पीलपा (ف - مذ)

श्लीपद (Shlípad شلی پد) पादगंडिर
(Pád gandir پیاد گنڈر) पील पांव
(Píl páon پیل پاؤن)

PÍL-PÁYA पीलपाया (ف - مذ)

स्तंभ (Istambh استمبھ) स्थूण
(Isthún استھون) खंभा (Khamba
کھمبا)

PÍL-TAN पीलतन (ف - ص)

ब्रह्माकार (Brahadakár ब्रह्माकार)
गिरांडील (Girán, dil گرانڈیل) बड़ा
(Bara yoddha بڑا یودھا)

PAI, MÁN पैमान (ف - مذ)

प्रतिज्ञा (Pratig, gya प्रतिज्ञा)
वचन (Abhivachan ابھی وچن) वादा
(Vádá وعدہ)

पैमान شکن (ف - مذ)

PAI, MÁN-SHIKAN पैमां शिकन

प्रतिज्ञा भंजक (Pratiggya bhanjak
वादा खिलाफ (Váda
khiláf وعدہ خلاف)

PAIMÁNA पैमाना (ف - مذ)

1. माप दंड (Máp dand माप दंड)
नाप (Náp नाप)

2. चषक (Chashak चशक) शराब का
पियाला (Sharáb ka piyála شراب
کا پیالہ)

ت

TÁBIN,DA تابنده (ف - ص) تابنده
 प्रकाशमान (Prakásh mán) پرکاش
 (Ujjwal) (अज्ज्वल) (Uj,jwal) (अज्ज्वल)
 चमकदार (Chamak dár) (چمکدار)

تاب و توان (ف - مٹ)

TÁB-O-TAVÁN(N) ताब्रोतवान (वां)

1. सामर्थ्य (Sámarthya) (سامرتهیه)

शक्ति (Shakti) (شکتي)

1. सहिष्णुता (Sahishnuta) (سہشنتا)

सब्र (Sabr) (صبر)

تابه مقدور (ءف - ص)

TÁ-BA-MAQ,DÚR ता ब मकदूर

यथा शक्ति (Yatháshakti) (یتھاشکتي)

यथा संभव (Yatha sambhav) (یتھا)

भर सक (Bharsak) (بھرسک)

TÁBE ताबे (ف - ص) تابع

अधीन (Adhín) (ادھین) बस में (Bas

men) (بس میں)

TÁBÚT ताबूत (ع - مذ) تابوت

1. शव (Shav) (لاش) (Lásh)

2. लाश रखने का संदूक (Lásh rakhne

ka sandúq) (لاش رکھنے کا صندوق)

TÁBA ताबा (ف - مذ) تابه

तवा (Tava) (توا)

TÁSÍR तासीर (ع - مٹ) تاثیر

1. गुण (Gun) (گن) प्रभाव (Prabháo

Asar) (اثر) (پربھاو)

TA ता (ف - حرف) ता
 पर्यंत (Paryant) (پرینت) तक (Tak
 تک)

TÁB ताब (ف - مٹ)

1. सामर्थ्य (Sámarthya) (سامرتهیه)

शक्ति (Shakti) (شکتي) ताकत (Táqat
 طاقت)

2. आभा (Ábha) (آبھا) चमक (Chamak
 چمک)

TÁBÁN ताबां (ف - ص) تابان

1. प्रकाशमान (Prakásh mán) (پرکاش)

(Núrání) (نورانی) नूरानी (Núráni)

2. प्रभावान (Prabháván) (پربھاوان)

चमकदार (Chamak dár) (چمکدار)

تابستان (ف - مذ)

TÁBIS,TÁN ताबिस्तान

ग्रीष्मऋतु (Gríshm rítu) (گریشم دتو)

गरमी (Garmi) (گرمی)

TÁBISH ताबिश (ف - مٹ) تابش

1. ताप (Táp) (تاپ) गरमी (Garmi

گرمی)

2. आतप (Átap) (آتپ) धूप (Dhúp

دهوپ)

تابندگی (ف - مٹ)

TÁBIN,DAGI ताबिन्दगी

आभा (Ábha) (آبھا) प्रकाश (Prakásh

چمک) (Chamak) (پرکاش)

2. दंडदेना (Dand dena) सज़ा
देना (Saza dena) (सज़ा देना)

TÁR तार (तार - फ - मंड)

1. तंतु (Tantu) तार (Tár)
2. पंक्ति (Pankti) कतार (Qatár)
(قطار)

3. तिमिर (Timir) अंधेरा (Andhera)
(अंधेरा)

4. तारबर्की (Tár barqí) टेली-
ग्राफ (Telegraph) (तारबर्की)

TÁRÁJ ताराज (ताराज - फ - मंड)
लूट (Lút) बरबादी (Barbádi)
(बरबादी)

TÁRAK तारक (तारक - फ - मंड)

1. सीमंत (Símant) मांग
(Máng) (मानग)

2. कपाल (Kapál) खोपड़ी
(Khoparí) (कहोपड़ी)

TÁRIK तारिक (तारिक - मंड)

- त्यागी (Tyági) छोड़ने वाला
(Chhorne vála) (छोड़ने वाला)

تارك الدنيا (तारक - मंड)

TÁRIKUD-DUN, YA तारिकुद् दुन्या
निवृत्त (Nivritt) विरक्त (Virakt)
(संन्यासी) (San,nyási) (संन्यासी)
ज़ाहिद (Záhid) (ज़ाहिद)

TÁRÍKH तारीख (तारीख - मंड)

1. इतिहास (Itihás) हिष्टी
(History) (हिस्ट्री)

2. वृत्तांत (Vrit,tánt) (वृत्तांत)

2. फल (Phal) नतीजा (Natíja)
(नतीजा)

TÁJ ताज (ताज - मंड)

- राज मुकुट (Ráj mukut)
क्रीट (Krit) (क्रीट)

TÁJ-DÁR ताजदार (ताजदार - मंड)
मुकुटधारी (Mukut dhári)
राजा (Rája) बादशाह (Bád sháh)
(बादशाह)

TÁJIR ताजिर (ताजिर - मंड)
व्यापारी (Vyápári) वणिक
(Vanik) सौदागर (Saudágar)
(सुदागर)

TÁ-CHAND ताचन्द (ताचन्द - मंड)
कब तक (Kab tak) कहां तक
(Kahán tak) (कहाँ तक)

TÁ-HÁL ता हाल (ता हाल - मंड)
अब तक (Ab tak) अभी तक
(Abhi tak) (अभी तक)

TÁKH,T ताख्त (ताख्त - मंड)
1. विनाश (Vinásh) लूटमार
(Lútmár) (लूटमार)

2. आक्रमण (Ákraman) चढ़ाई
(Charháí) (चढ़ाई)

TÁKHÍR ताखीर (ताखीर - मंड)
विलंब (Vilamb) देर (Der)
(देर)

TÁDÍB तादीब (तादीब - मंड)
1. शिक्षादेना (Shikebha dená)
(Sikhána) (सिखाना)

तारुह तारुह (फ - व)

TÁZA-BA-TÁZA तारा व तारा

नवीन तम (Navín tam नवीन तम)

कुल नया (Bilkul naya बिल्कुल नया)

TÁZI तारी (फ - व)

1. अरब देश का (Arab desh ka अरब देश का)

2. अरबी घोड़ा (Arabi ghorā अरबी घोड़ा)

3. अरबी भाषा (Arabi bhāsha अरबी भाषा)

तारियाने (फ - व)

TÁZI,YÁNA तारियाना

प्रतोद (Pratod प्रतोद) कोड़ा (Korā कोड़ा)

TA,AS,SUF त अस सुफ (व - म)

पश्चात्ताप (Pashel áttáp पश्चात्ताप)

दुःख (khed दुःख)

अफसोस (Afsos अफसोस)

TÁSÍS तारीस (व - म)

शिलान्यास (Shila nyās शिलान्यास)

नीव डालना (Nív dálna नीव डालना)

बुन्याद रखना (Bunyád rakbna बुन्याद रखना)

TÁK तारु (व - म)

द्राक्षावल्लरी (Drákchha vallari द्राक्षावल्लरी)

अंगूर की बेल (Angúr ki bel अंगूर की बेल)

अहवाल (Ahvāl अहवाल)

3. तिथि (Tithi तिथि) मितो (Miti मितो)

तारिख नोविस (व - म)

TÁRÍKH-NAVÍS तारीख नवीस

इतिहास कर (Itihás kár इतिहास कर)

इतिहास लेखक (Itihás lekhaक इतिहास लेखक)

सुवरिख (Muvar,rikh सुवरिख)

TÁRÍK तारीक (व - म)

तमिस्र (Támisr तमिस्र)

अंधकार मय (Andh kár mai अंधकार मय)

अंधेरा (Andhera अंधेरा)

TÁRÍKI तारीकी (व - म)

तम (Tam तम) तिमिर (Timir तिमिर)

अंधकार (Andh kár अंधकार)

अंधेरा (Andhera अंधेरा)

TÁZAGI तारुगी (व - म)

1. हरापन (Hará pan हरापन) सरसब्जी (Sarsabzi सरसब्जी)

2. नयापन (Naya pan नयापन) नवीनता (Navínata नवीनता)

3. प्रफुल्लता (Praphul,lata प्रफुल्लता)

प्रसन्नता (Prasan,nata प्रसन्नता)

शगुफ्तगी (Shaguftagi शगुफ्तगी)

TÁZA तारा (व - म)

1. हरित (Harit हरित) हरा (Hara हरा)

2. नवीन (Navín नवीन) नया (Naya नया)

TAVÍL تاویل (ع - مٹ) (کشت کالپنا (Kasht kalpana) (توجیح (Taujib) (کلپنا)

TÁHAM تاہم (ف - ص) (تد'دی پی (Tad, dyapi) (تھا پی (Tathápi) (تو بھی (Taubhi)

TÁÍD تائید (ع - مٹ) (تاریف (Taráif)

1. समर्थन (Samarthan) (سمرتھن)

هم نوائی (Ham navái)

2. पक्ष पात (Pakshpat) (پکھ پات)

جانیب داری (Jánib dári)

(داری)

3. सहायता (Saháyata) (سہایتا) (مدد)

(Madad)

TAB تب (ف - مٹ) (تبر (Tabar)

ज्वर (Jwar) (تاپ (Táp)

बुखार (Bukhar) (بخار)

TABÁDALA تبادلہ (ع - مذ) (تبادلا (Tabádalá)

یہ لفظ تبادل کی بگڑی

هوئی شکل ہے

1. स्थानांतरण (Isthánántaran) (استھاناंतरان)

بدلی (Badli) (ناتون)

2. विनिमय (Vinimai) (وینی مے) (لین دین)

(Len den)

TABÁR تبار (ف - مذ) (تبار (Tabár)

वंश (Vansh) (ونش) (غراانا (Gharána)

कुल (Kul) (کل) (خانदान (Khándán)

(Khandán)

TABÁSHÍR تباشیر (ف - مذ) (تابشیر (Tabáshír)

बंसलोचन (Banslochan) (بنسلوچن)

TÁ-KUJA ताकुजा (ف -) (کجا (Kab tak)

कहां तक (Kahán tak) (کہاں تک)

(Kahán tak)

TÁKÍD تاکید (ع - مٹ) (تاکید (Takíd)

1. आग्रह (Ág,grah) (آگ گره) (हठ)

(Háth)

2. चेतावनी (Chetávani) (چیتاونی)

तम्बूह (Tambíh)

TÁLÁB तालाब (ف - مذ) (تالاب (Táláb)

तड़ाग (Tarág) (تراگ) (Sarovar)

पुष्कर (Push kar) (پش کر)

ताल (Tál)

TÁLÍF तालीफ (ع - مٹ) (تالیف (Tálíf)

संकलन (Sankalan) (سن کلان) (संपादन)

(Sampádan) (سمپادن) (समाहरण)

(Samáharan)

TÁM(M) ताम (मम) (تام (Tám(M))

पूर्ण (Purn) (پورن) (सब (Sab)

TA,AM,MUL त अम् मुल (ع - مذ) (تامل (Ta,am,mul)

1. संकोच (Sankoch) (سن کوچ) (सोच)

(Soch)

2. विलंब (Vilamb) (ولمب) (धील)

(Dhíl)

TÁNÍS तानीस (ع - मٹ) (تانیس (Tánís)

स्त्रीलिंग (Istri ling) (استری لنگ)

TÁVÁN तावान (ف - مذ) (تاوان (Táván)

1. दंड (Dand) (دند) (जुरमाना (Jurmána)

(جرمانه)

2. क्षतिपूर्ति (Chhatí púrti) (چھتی)

(हरजा (Harja) (هرجه)

TABAR तब्र (ف - مذ) تبر
परशु (Parshu پرشو) फरसा (Pharsa
فهرسا)

TABAR,RA तबरा (ع - مذ) تبر ا
1. घृणा (Ghrina گھڑنا) नफرت (Nafrat
نفرت)
2. अपशब्द (Apshabd अपशब्द)
गाली गलौज (Gáli gal'ouj گالی
گلوج)

TABAR,RUK तबरुक (ع - مذ) تبرك
प्रसाद (Prasád پراساد)

TAB,RÍD तबरीद (ع - مذ) تبرید
1. ठंडाई (Thandá,i تهندای)
2. जुल्लाव के बाद उसकी गरमी को
मारने वाली ठंडाई (Julláb ke bád
uski garmi ko mārne váli thandái
جلاّب کے بعد اسکی گرمی کو
مارنے والی تهندائی)

TABAS,SUM तबस्सुम (ع - مذ) تبسم
मृदुहास (Mriduhás مردوهاس) स्मित
(Ismiit اسمت) मधुरहास (Madhurhás
مسكان Muskán) मुस्कान (Muskán
مسكراहत Muskuráhat) मुस्कुराहत

TAB,SIRA तब्सिरा (ع - مذ) تبصره
टीका टिप्पणी (Tíka tippani टीका
Álochana आलोचना) तनकीद (Tanqíd
تنقید)

TAB,LÍGH तब्लीग (ع - مث) تبليغ
1. प्रेषण (Preshan پریشن) भेजना
(Bhejna بھیجना) पहुंचाना (Pahun-
chána پہنچانا)

TABÁH तबाह (ف - ص) تباه
1. ध्वस्त (Dhwast دھوست) उजाड़
(Ujár اجاز)

2. दुर्दशा द्रस्त (Durdasha grast
دردشا گریست) बद हाल (Bad hál
بد حال)

TABÁHI तबाही (ف - مث) تباهی
1. उजाड़पन (Ujárpan اجازپن)
बरबादी (Barbádí بربادی)
2. दुर्दशा (Durdasha دردشا) बुरे दिन
(Bure din برے دن)

TABAH,HUR तबहहुर (ع - مذ) تبهر
पांडित्य (Pándittya پانڈیت) विद्वत्ता
(Vid,dwat,ta ود،دوت،تا) फज़ीलत
(Fazílat فضیلت)

تبختر (ع - مذ)

TABAKH,TUR तबख् तुर
गर्व (Garv گرو) अभिमान (Abhimán
گھمند Ghamand) घमंड (Ghamand
ابهی مان)

TABKHÍR तब खीर (ع - مث) تبخیر
1. बाष्प (Báshp باشپ) भाप (Bháp
بھاپ)
2. पेट से भाप उठने का एक रोग
(Pet se bháp uthne ka ok rog
پیت سے بھاپ اٹھنے کا ایک روگ)

TABDÍLI तबदीली (ع - مث) تبدیلی
1. परिवर्तन (Parivartan پرिवورتन)
बदलना (Badalna बदलना)
2. स्थानांतरण (Isthánántaran استهانان)
(Tabádla تبادله) तबादला

TATIM,MA ततिम्मा (ع - مذ) تتمہ
परिशिष्ट (Parishisht پیری ششت)
ज़मीमा (Zamíma ضمیمہ)

TAS,LÍS तसलीस (ع - مٹ) تثلیث
1. तिगड्डा (Tigadda تگڈا)
2. ईसाई मतानुसार बाप, बेटा और रूहुल
कुदुस (Ísái matánusár báp beta
aur ruhul qudus عیسائی متانوسار
باب، بیتا اور روح القدس)

TAS,NIYA तस्निया (ع - مد) تثنیه
द्विवचन (Dwi vachan دوی وچن)

TIJÁRAT तिजारात (ع - مٹ) تجارت
व्यापार (Vyápár ویاپار)
(Bánij,jya रोज़गार (بانج، جیہ)
(روزگار)

TAJÁVUZ तजा वुज़ (ع - مذ) تجاوز
सीमोल्लंघन (Simollanghan سیمول
ال، Ullanghan) उल्लंघन (लङ्घन)
(Had se गुज़र जाना (हद से
guzar jána حد سے گذر جانا)
2. अवज्ञा (Avag,gya (اوگ، گیا
नाफरमानी (Náfarmáni نافرمانی)

TAJÁ,HUL तजाहुल (ع - مذ) تجاهل
जान बूझवर अनज्ञान बनना (Ján bújh
kar anján ban na جان بوجھ کر انجان
بننا)

TAJDÍD तजदीद (ع - مٹ) تجدید
1. नये सिरे से कोई काम करना (Nae
sire se koi kám karna نئے سرے
سے کوئی کام کرنا)

2. धर्म प्रचार (Dharm prachár دھرم
प्रचार (Prachár پرچار)

TAP तप (ف - مٹ) تپ
1. ताप (Táp ताप गर्मी (Garmi
گرمی)
2. ज्वर (Jwar جوار) दुखार (Bukhár
بخار)

TAPÁK तपाक (ف - مذ) تپاك
1. आवभगत (Áobhagat آؤبھگت)
खातिरदारी (Khátirdári خاطر داری)
2. प्रेम (Prem प्रेम) स्नेह (Isneh
اسنیہ)

TAPÁN तपां (ف - ص) تپاں
तड़पता हुआ (Tarapta hua تڑپتا ہوا)
TAPÁNCHA तपांचा (ف - مذ) تپانچہ
तल प्रहार (Tal prahár تل پرہار)
थप्पड़ (Thappaṛ تهپڑ)

TAPISH तपिश (ف - मٹ) تپش
ताप (Táp ताप) तपन (Tapan تپن)
जलन (Jalan جلن)

TUPAK तुपक (ف - मٹ) تپك
छोटी तोप (Chhoti top چھوٹی توپ)
बंदूक (Bandúq بندوق)

TAPANCHA तपन्चा (ف - مذ) تپنچہ
पिस्तौल (Pistaul پیستول)
(Tamancha تمنچہ)

TATAB,BO ततबो (ع - مذ) تتبع
अनुसरण (Anusaran انوسرن)
(Rís ریس)

(Prabha پرہا) ज्योति (Jyoti
(نور نور) (Núr) جیوتی

2. झलक (Jhalak جھلک) चमक
(Chamak چمک)

تجمل (ع - مذ)

TAJAM,MUL तजम् मुल

1. वैभव (Vaibhav व॑भव) ऐश्वर्य
(Aishwarya اے شورویہ) शान
(Shán shaukat شان شوکت)
2. सौंदर्य (Saundarya سوندریہ) ठाट
(Tháth تھاتھ)

TAJ,VÍZ तज वीज (ع - مٹ)

1. निर्णय (Nirnai निर्णय) फैसला (Faisla
(فیصلہ)
2. प्रस्ताव (Prastáo प्रस्ताव) आयोजन
(Áyojan آیوجن)
3. सम्मति (Sam,mati सम मती) राय
(Rái راء)

TAH,T तहत (ع - ص) تحت

1. निम्न (Nimn निम्न) नीचे (Níche
(نیچے)
2. अधिकार (Adhikár अधीकार) काबू
(Qábu قابو)

تحت الثری (ع - مٹ)

TAH,TAS,SARA तहतससरा

अधोलोक (Adho lok अधोलोक) नाग
(Nág lok नाग लोक) पाताल
(Pátál पाताल)

TAH,RÍR तहरीर (ع - مٹ) تحریر

1. लिखावट (Likhávat لکھاوت)

2. नवीनता (Navínata نوینتا) नयापन
(Nayāpan نیاپن)

TAJRIBA तज्रिबा (ع - مذ) تجربہ

1. अनुभव (Anubhav انوبھو) वाक्कि-
(Váqifiyat واقفیت)

2. परीक्षा (Paríkehha پریکچھا) जांच
(Jánch جانچ)

تجربہ کار (ع - ص)

TAJRIBA-KÁR तज्रिबाकार

अनुभवो (Anubhavi انوبھوی) परि-
पक्व (Paripak,kwa پری پک کو)

TAJAR,RUD तजरुद (ع - مذ) تجرد

1. ब्रह्मचर्य (Brahm charya ब्रह्मचर्य)
2. विरक्ति (Virakti वीरक्ती) वैराग्य
(Vairágya ویراگیہ)

TAJ,ZIYA तजज़िया (ع - مذ) تجزیہ

विश्लेषण (Vishleshan विश्लेषण)
किसी चीज़ के अजज़ा अलग अलग करना
(Kisi chíz ke ajza alag alag karna
(کسی چیز کے اجزا الگ الگ کرنا)

تجسس (ع - مذ)

TAJAS,SUS तजस् सुस

1. मार्गण (Márgan मार्गण) अन्वेषण
(Anveshan انویشن) तहकीक
(Tahqíq تحقیق)

2. जिज्ञासा (Jig,gyása जिज्ञासा)
अनुसंधान (Anusandhán अनुसंधान)
(Talásh تلاش) तलाश (دهان)

TAJALI तजल्ली (ع - مٹ) تجلی

1. प्रकाश (Prakásh प्रकाश)

2. कर (Kar) लगान (Lagán)

3. ज़िले का एक भाग (Zile ka ek bhág)
(ضلع کا ایک بھاگ)

تحفگی (ع - ف - مٹ)

TUH, FAGI तुहफगी

उत्तमता (Uttamata) श्रेष्ठता (أتمتتا)

(Shresh, thata) सुंदरता (شریش تھتا)

(Sundarata) अच्छाई (Ach, chháí) (سندرتا)

TUH, FA तुहफा (ع - مذ)

पुरस्कार (Puras kár) उपहार (پورس کار)

(Uphár) उपायन (اپ ہار)

(Saughat) सौगात (سوغات)

TAH, QÍR तहक्कीर (ع - مٹ)

अपमान (Apmán) तिरस्कार (اپ مان)

(Tiraskár) निरादर (نرس کار)

(Jugupsá) जुगुप्सा (جوگپسا)

(Bhart sana) भर्त्सना (بھرت سنا)

(Be izzati) वेइज्जती (نندا)

(Be izzati) (بے عزتی)

TAH, QÍQ तहक्कीक (ع - مٹ)

1. गवेषणा (Gaveshana) (گویشنا)

अन्वेषण (Anveshan) (انویشن)

रिसर्च (Resarch) (ریسرچ)

2. अनुसंधान (Anusandhán) (انوسن)

(Jig, gyása) जिज्ञासा (جگیاसा)

(Jánchpartál) जांच पड़ताल (جانچ پڑتال)

(Jánchpartál)

TAHAK, KUM तहक्कुम (ع - مذ)

बल प्रदर्शन (Bal pradarshan) (بل پر)

लिखाई (Likhá, i) (لیکھائی)

2. लेख (Lekh) पत्र (Pattr) (لیکھ پتر)

3. दस्तावेज (Dastávez) (دستاویز)

4. लिखने की मज़दूरी (Likhne ki mazdúri) (لیکھنے کی مزدوری)

TAH, RÍS तहरीस (ع - مٹ)

प्रलोभन (Pralobhan) (پراولہن)

(Lálach dena) देना (لالچ دینا)

TAH, RÍF तहरीफ (ع - مٹ)

किसी लेख में शब्दों का उलट फेर (Kisi lekhn men shabdon ka ulat pher)

کسی لیکھ میں شبدوں کا الٹ پھیر

(Lálach dena)

TAH, RÍK तहरीक (ع - مٹ)

1. उत्तेजना (Ut tejana) (ات تے جنا)

2. प्रेरणा (Prerna) (پورینا)

(Targhīb) (ترغیب)

3. शीत (Shít) (شیٹ)

(Zukám) (زکام)

4. प्रस्ताव (Prastáo) (پرستاو)

(Sujháó) (سوجھاؤ)

5. आंदोलन (Ándolan) (آن دولن)

(Halchal) (هل چل)

TAH, SÍN तहसीन (ع - مٹ)

प्रशंसा (Prashansa) (پرشنسا)

(Shlághá) (شلا گھا)

(Tárf) (تاریف)

TAH, SÍL तहसील (ع - مٹ)

1. ग्रहण करना (Grahan karna) (گرهن کرنا)

(Lena) (لینا)

تھکڑیا (Rokariya) رोकड़िया (खड़ान्छी)

TA, HAI, YUR तहैयुर (ع - مذ) तहैयुर
विस्मय (Vis, mai) (وس مے) आश्चर्य
(Áshcharya) हैरानी (Hairáni) (अश चरिये)
(चिरानी)

TAHAI, YA तहैया (ع - مذ) तहैया
प्रणाम (Pranám) अभिवादन
(Abhivádan) (अभ्ये वान) सलाम
(Salám) (سلام)

TAKHÁLUF तखालुक (ع - مذ) तखालुक
प्रतिद्वन्द्वता (Pratidwandwata) (प्रति द्वन्द्वता)
मुखालफत (Virodh) (विरोध) (मुखालफत)
(Mukhálafat)

TAKH, T तख्त (ف - مذ) तख्त
1. सिंहासन (Singhásan) (सिंहासन)
2. बड़ी चौकी (Barí chaukí) (बड़ी चौकी)
(चौकी)

तख्त गاه (ف - مذ)

TAKHT-GÁH तख्त गाह
राजधानी (Rájdhani) (राज देहानी)
शासन केंद्र (Shásan kendr) (शासन)
(Dárus, saltanat) (दरुस, सलतानत)
(دارالسلطنت)

तख्त नशिनी (ف - مذ)

TAKHT-NASHÍNÍ तख्त नशी, नी
राज्याभिषेक (Rájyá bhi shek) (राज्याभिषेक)
राज तिलक (Ráj tilak) (राज तिलक)
(अज तलक)

TAKH, TA तख्ता (ف - مذ) तख्ता
1. लकड़ी का चौड़ा और पतला टुकड़ा

जोर दिखाना (Zor dikhána) (जोर दिखाना)
ज़बरदस्ती करना (Zabardasti karna) (ज़बरदस्ती करना)

TAHLÍL तह्लील (ع - مذ) तह्लील
1. विलयन (Vilayan) (विलयन)
(Ghulna) (गुलना)
2. पचन (Pachan) (पचन) हज्म होना
(Hazm hona) (हज्म होना)
تحميل (ع - مذ)

TAHAM, MUL तहममुल
सहिष्णुता (Sahish, nuta) (सहिष्णुता)
सहन शीलता (Sahan shíлата) (सहन शीलता)
(Burd bári) (बुर्दबारी) (شهیدت)

TAH, VÍL तहवील (ع - مذ) तहवील
1. हस्तांतरण (Hastántaran) (हस्तांतरण)
सपुर्दकरना (Sapurd karna) (सपुर्द करना)
2. पूंजी (Púnjí) (पुंजी) जमा (Jama)
(جمع)
3. थाती (Thátí) (थाती) अमानत
(Amánat) (अमानत)
4. बकाया रोकड़ (Baqáya rokar) (बकाया रोकड़)
(روكڑ)
5. किसी ग्रह का किसी राशि में जाना
(Kisi grah ka kisi ráshi men jána)
(किसी ग्रेहा का किसी राशी में जाना)

तहवील दार (ع - مذ)

TAH. VÍL-DÁR तहवीलदार
कोषाध्यक्ष (Koshádh, dhyakehh) (कोषाध्यक्ष)
(Khazánchí) (खज़ानची)

प्रतिज्ञा भंग करना (Pratiggya bhang karna) वादा न पूरा करना (Vāda na pūra karna) وعدہ نہ کرنا (پیورا کرنا)

تخلیق (ع - مٹ)

TAKHLÍQ तख्लीक

1. उत्पत्ति (Utpat,ti) (اتپتتی) उत्पादन (Utpādan) (اتپادن) पैदा करना (Paída karna) (پیدا کرنا)

2. रचना (Rachana) (رچنا) निर्माण (Nirmān) (نرمان) बनाना (Banāna) (بنانا)

TAKH,LIYA तख्लिया (ع - مذ) تخلیه

1. खाली करना (Kháli karāna) (خالی کرنا) खाली करना (Kháli karna) (خالی کرنا)
2. एकांतवास (Ekānt vās) (ایکانت واس) अकेला पन (Akelāpan) (اکیلاپن)

TUKH,M तुख्म (ع - مذ) تخم

1. बीज (Bīj) (بیج)
2. अंडा (Anda) (انڈا)

TUKHMA तुख्मा (ع - مذ) تخمه

- अजीर्ण (Ajīrn) (अजीर्ण) अपाक (Apāk) (अपाक) बरहजमी के दस्त (Bad hazmi ke dsat) (بد هضمی کے دست)

TAKH-MÍNAN तख्मीनन (ع - ص) تخمیناً

- अनुमानतः (Anumānatah) (انومانतہ) अटकल से (Atkalse) (अटकल سے) लग भग (Lagbhag) (लग भग)

(Lakṛi ká chaurā aur patla tukṛa) (لکڑی کا چورا اور پتلا ٹکڑا)

2. कागज़ का ताव (Kaghaz ká táav) (کافذ کا تاؤ)

3. ज़मीन का बड़ा टुकड़ा (Zamín ká bara tukṛa) (زمین کا بڑا ٹکڑا)

TAKHRÍB तख्रीब (ع - مٹ) تخریب

- विनाश (Vinásh) (ویناش) उजाड़ना (Ujárna) (अजाڑना) बरबाद करना (Barbád karna) (बरबाद کرنا)

TAKH,SÍŚ तख्सिस (ع - मٹ) تخصیص

- विशेषता (Visheshata) (विशेषता) खूबसूरत (Khusúsiyat) (ख़सوصیت)

تخفیف (ع - مٹ)

TAKHFÍF तख्फ़ीफ

1. न्यूनता (Neúnata) (نیونتا) कमी (Kami) (کمی)
2. शांति (Shánti) (شانتي) आराम (Áram) (آرام)

تخلص (ع - مذ)

TAKHAL,LUS तखल्लुस

- उपनाम (Upnám) (أپنام)

تخلخل (ع - مذ)

TAKEAL,KHUL तखलखल

- सुधिरता (Sushirata) (سوشیرتا) खोखला पन (Khokhlápan) (کهوکهلاپن) पोला-पन (Polápan) (پولاپن)

تخلف (ع - مذ)

TAKHAL,LUF तखल्लुक

TAD,RÍS تدریس (ع - مٹ)

1. पाठन (Páthān پاتھن) पढ़ाना (Paṛhāna پڑھانا) शिक्षा देना (Shikchha dena شکچھا دینا)
2. शिक्षा (Shikchha शिक्षा) पढ़ाई (Paṛhāi پڑھائی)

TAD,FÍN तदफिन (ع - مٹ)

- मट्टी में तोपना (Mattí men Topna मट्टी में तोपना) दफन करना (Dafn karna دفن کرنا)

TAD,VÍN तद्वीन (ع - مٹ)

- संपादन (Sampádan सम्पादन) संकलन (Sankalan संकलन) समा हरण (Samá haran समाहरण) तालीफ (Tálíf तालीफ)

TAD,HÍN तदहीन (ع - مٹ)

- तेल चुपड़ना (Tel chuparná तेल चुपड़ना) (चिपड़ना)

TAZAB,ZUB तजब् जुब (ع - مذ)

- संकोच (Sankoch संकोच) असमंजस (Asamanjas असमंजस) दुविधा (Dubidhá दुविधा)

TAZ,KÁR तज्कार (ع - مذ)

- कथन (Kathan कथन) बयान (Bayán بیان)

TAZKIRAH तज्किरा (ع - مذ)

1. चर्चा (Charcha चर्चा) प्रसंग (Prasang प्रसंग) (Zikr ذکر)
2. वर्णन (Varnan वर्णन) वृत्तान्त (Vrit,tánt वृत्तान्त) बयान (Bayán بیان)

تخمینه (ع - مٹ)

TAKH,MÍNA तख्मीना

- अनुमान (Anumán अनुमान) अनुमिति (Anumiti अनुमिति) अंदाज़ा (Andáza اندازہ)

TAKH,VÍF तख्वीफ (ع - مٹ)

1. भय प्रदर्शन (Bhai pradarshan भय प्रदर्शन) डराना (Darána ڈرانا)
2. भय (Bhai भय) त्रास (Trás त्रास) डर (Dar ڈر)

تخیل (ع - مذ)

TAKHAI,YUL तखैयुल

- कल्पना (Kal,pana कल्पना) विचार (Vichár विचार) (Khayál خیال)

TAKH,ÍL तख्ईल (ع - مٹ)

- कल्पना (Kalpana कल्पना) विवेचन (Vivechan विवेचन) विचार करना (Vichár karna विचार کرنا)

TADÁRUK तदारुक (ع - مذ)

- निवारण (Niváran निवारण) निराकरण (Nirá karan निराकरण) (Rok थाम روک تھام)

TAD,BÍR तद्वीर (ع - مٹ)

1. युक्ति (Yukti युक्ति) उपाय (Upái उपाय) (Tarkíb ترکیب)
2. उपचार (Upchár उपचार) इलाज (Iláj علاج)
3. प्रयत्न (Prayatn प्रयत्न) प्रयास (Prayás प्रयास) (Koshish کوشش)

TARÁNA ترانه (ف - مذ)

1. گیت (Gít) راگ (Rág) (داگ)
2. ایک प्रकार کا گانا (Ek prakár ka gána) (ایک پرکار کا گانا)

تراوش (ف - مٹ)

TARÁVISH تراویش

1. سناو (Sráv) ریسنا (Risna) (رسنا)
2. پرکٹ ہونا (Prakat hona) (پرکٹ ہونا) جاحیر ہونا (Záhir hona) (ظاہر ہونا)

TURUB ترب (ف - مٹ)

1. مولی (Múli) (مولک) (Múlak) (مولی)

TUR,BAT تربت (ع - مٹ)

1. سماधिभवन (Samádhi bhavan) (سمادھی)
2. گور (Gor) (گور) (Qabr) (قبر) (بھون)

TAR,BIYAT تربیت (ع - مٹ)

1. پرشیکھن (Prashikchhan) (پرشیکھن)
2. تالیم (Tálim) (تعلیم) (Shik, chhá) (شکچھا)

تربیت یافتہ (ع - ص)

TAR,BIYAT-YÁF,TA تربیت یافتہ

1. پرشیکھت (Prashikchhit) (پرشیکھت)
2. تالیم یافتہ (Tálim yáfta) (تعلیم یافتہ) (Shik chhit) (شکچھت)

TAZ,KÍR تازکیر (ع - مٹ)

1. پوروش ہونا (Purush hona) (پوروش ہونا)
2. پل لنگ (Pul,ling) (پل لنگ)

TAZ,LÍL تازلیل (ع - مٹ)

1. انادر کرنا (Anádarkarna) (انادر کرنا)
2. تیرسکرت کرنا (Tiraskrit karna) (تیرسکرت کرنا)
3. تیرسکار (Tiraskár) (تیرسکار)
4. اپمان (Apmán) (اپمان)
5. انادر (Anádar) (انادر)
6. بے عزتی (Be izzati) (بے عزتی)

TAR تر (ف - ص)

1. آردر (Árd) (آردر) (Gíla) (گیلا)
2. مرکبات میں علامت تفصیل (مرکبات میں علامت تفصیل)
3. جیسے دھوش ترم
4. ہریت (Harit) (ہریت) (Táza) (تازہ)

TURÁB تراب (ع - مٹ)

1. مٹکا (Mrit,tika) (مٹکا)
2. مٹتی (Mattí) (مٹتی)

TARÁZÚ ترازو (ف - مٹ)

1. تولا (Tulá) (تولا)
2. تھری (Takhri) (تھری)

TARÁSH تراش (ف - مٹ)

1. کات (Kát) (کات)
2. کات چھانت (Kát chhánt) (کات چھانت)
3. کاتنے والا (Kátne vála) (کاتنے والا)
4. تیسرے معنوں میں مرکب ہو کر
5. آتا ہے جیسے ناخن تراش

TARÁSHÁ تراشه (ف - مذ)

1. کترن (Katan) (کترن)
2. چھیلن (Chhílan) (چھیلن)

TAR,DÍD तरदीद (ع - مٹ) تر دید
 खंडन (Khandan) प्रतिवाद (Kát) काट
 (Prati vād) (پرتی واد)

TAR,S तर्स (ف - مذ) ترس
 भय (Bhai) डर (Dar) (بھ)

TARSÁ तर्सा (ف - مذ) ترسا
 अग्नि पूजक (Agni pūjak) अग्नि
 (Pársi) (پارسی) پاسی (پوجک)

TARSÁN तर्सान (ف - ص) ترسان
 भय भीत (Bhai bhít) डरा
 हुआ (Dara hua) (درا ہوا)

TARSÍL तर्सिल (ع - مٹ) ترسیل
 प्रेषण (Prashan) भेजना
 (Bhejna) (بھیجنا)

TUR(U)SH तुरश (ف - ص) ترش
 अम्ल (Aml) खट्टा (Khat,ta) (کھٹا)

TUR,SHÍ तुरशी (ف - مٹ) तुरशी
 अम्लता (Amlata) खटाई
 (Khatái) (کھٹائی)

ترشح (ع - مذ)

TARASH,SHUH तरश शुह

1. कण वर्षा (Kan varshá) (کن ورشا)
 बूँदाबाँदी (Búnda bándi) (بوند)

2. प्रकट होना (Prakat hona) (پرکٹ ہونا)
 टपकना (Tapakna) (تپکنا)

TAR,GHÍB तर्गीब (ع - مٹ) ترغیب
 1. प्रलोभन (Pralobhan) (پرلوہن)
 फुसलाना (Phuslána) (پھسلانا)

TAR,TÍB तर्तीब (ع - مٹ) ترتیب
 अनुक्रम (Anuk kram) (انوک، کرم)
 क्रम (Kram) सिलसिला (Silsila)
 (سلسلہ)

ترتیب وار (ع - ص)

TAR,TÍB-VÁR तर्तीब वार
 क्रमानुसार (Kramánusár) (क्रमानुसार)
 ठीक क्रम से (Thík kram se) (تھیک سے)

ترجمان (ع - مذ)

TAR,JU(A) MÁN तर्जु (ज) मान
 द्विभाषी (Dwibhášhi) (دوی بهاشی)
 अनुवादक (Anuvádak) (انوادک)

TAR,JAMA तर्जमा (ع - مذ) ترجمہ
 अनुवाद (Anuvád) भाषांतर
 (Bhášbántar) (بھاشانتار) उल्था
 (Ul,tha) (ال تھا)

TÁR,JÍH तर्जोह (ع - مذ) ترجیح
 अधिमान (Adhimán) (ادھی مان) किसी
 एक को दूसरे पर प्रधानता देना (Kisí
 ek ko dúsare par pradhánata dena)
 کسی ایک کو دوسرے پر پردهانتا
 دینا)

TARAH,HUM तरह हुम (ع - مذ) ترحم
 दया (Daya) कृपा (Kripa) (دیا)
 अनुग्रह (Anug, grah) (انوک، گره)

TARAD,DUD तरद् दुद् (ع - مذ) تردد
 चिंता (Chinta) अर.मंजस
 (Asamanjas) उधेड़ बुन
 (Udher bun) (ادھیڑ بن)

TAR,MÍM تر مِیم (ع - مٹ) ترمیم
 سنشودھن (Sanshodhan) سنشोधن
 ادل بدل (Adal badal) ادل بدل
 کات چھانت (Kát chbánt) کات छांट

TARAN,NUM तरन्नुम (ع - مذ) ترنم

1. स्वर माधुर्य (Swar mádhur,rya) کال کانتا (Kal kanthata) (سور مادھریہ) کل کنتھتا

2. हलका गाना (Halka gána) (هلاکا گانا) ہلکا گانا

TARVÍJ तरवीज (ع - مٹ) ترویج

1. प्रथा (Pratha) (پرتھا) رواج (Riváj) (دواج)

2. प्रचार (Prachár) (پرچار) رواج دینا (Riváj dena) (دواج دینا)

TIR,YÁQ तिर्याक (ع - مذ) تریاق

1. विषहर (Vishhar) (وشھر) विष-नाशक (Vishnáshak) (وش ناشک)

2. अहिफेन (Abiphen) (اھی پھین) अफीम (Afím) (افیم)

TUZÚK तुजुक (ت - مذ) ترک

1. विधान (Vidhán) (ودھان) कानून (Qánún) (قانون)

2. क्रम (Kram) (کرم) व्यवस्था (Vya-vastha) (ویوس تھا)

3. ऐश्वर्य (Aishwarrya) (اے شورویہ) शान शौकत (Shán shaukat) (شان شوکت)

4. आत्म चरित (Átm charit) (آتم چریت) अपने हालात (Apne hálát) (اپنے حالات)

2. उत्तेजना (Uttejana) (ات تیجنا) भड़काना (Bhaṛkána) (بھڑکانا)

TARAQ,QI तरक़ की (ع - مٹ) ترقی
 उन्नति (Unnati) (ان نعتی) प्रगति (Pragati) (پرگتی) प्रवृद्धि (Pravridhhi) (پروردہ دہی)

ترقی یافتہ (عف - ص)

TARAQ,QÍ-YÁF,TA तरक़की याफ़ता
 समुन्नत (Samun,nat) (سمن نت) उत्कृष्ट (Ut,krisht) (ات کرسٹ) प्राप्तोन्नति (Prápton,nati) (پراپتوننتی)

TAR,K तर्क (ع - مذ) ترک
 परित्याग (Prit,tyág) (پرت'تیاگ) त्याग (Tyág) (ٹیاگ) छोड़ना (Chhoṛna) (چھوڑنا)

ترکش (ف - مذ)

TAR,KASH तरक़श
 तूण (Tán) (تون) तूणीर (Tánír) (تونیر) निषंग (Nishang) (نشنگ) त्रण (Tron) (ترو) भाथा (Bhátha) (بھاتھا)

ترکہ (ع - مذ)

TA,R (RI) KA तर (रि) का
 पैतृक संपत्ति (Paittrik sampatti) (پیتروک سمپتتی) मरदे की जाइदाद (Murde ki jáídád) (مردے کی جائیداد)

TAR,KÍB तरकीब (ع - مٹ) ترکیب

1. युक्ति (Yukti) (یکتی) विधि (Vidhi) (ویہی) (ویاے) उपाय (Upáe) (ودھی)

2. संमिश्रण (Sammishran) (سم مشرن) मिलाना (Milána) (ملانا)

2. विजय प्राप्ति (Vijai prāpti) وجہ
फतेह करना (Fateh karna)
(فتح کرنا)

TAS,TÍR तस्तीर (त - मथ) तस्तीर
लेखन (Lekhan) लिखना
(Likhna) (لکھنا)

TAS,KÍN तस्कीन (त - मथ) तस्कीन
1. संत्वना (Sántwana) धैर्य
(Dhair,rya) (دهیر، ریه) टारस
(Dhāras) (دهارس)
2. शांति (Shānti) आराम
(Áram) (آرام)

TASALSUL तसलसुल (त - मथ) तसलसुल
निरंतरता (Nirantarata) (نیرن تیرتا)
अनवरति (Anaurati) लगातार पन
(Lagátár pan) (لگاتار پین)

TASAL,LUT तसललुत (त - मथ) तसललुत
अधिकार (Adhikár) सत्ता
(Satta) कब्जा दखल (Qabza)
dakhal (قبضہ دخل)

TASAL,LI तसल्ली (त - मथ) तसल्ली
संत्वना (Sántwana) टारस
(Dhāras) (دهارس) दिलासा (Dilásá)

TAS,LÍM तसलीम (त - मथ) तसलीम
1. अभिवादन (Abhivádan) (ابھی وادن)
प्रणाम (Pranám) (پرنام)
2. स्वीकृति (Swíkṛiti) (سوی کرتی)
मंजूरी (Manzúri) (منظوری)
3. स्वीकृत (Swikrit) (سوئی کرت) मंजूर
(Manzúr) (منظور)

TAZ,KIYA तज्किया (त - मथ) तज्किया
शुद्धि (Shud,dhi) (شدهی) सफाई
(Safái) (صفائی)

TAZAL,ZUL तजलजुल (त - मथ) तजलजुल
1. विलव (Viplav) (ویلاو) हल चल
(Halchal) (هل چل)
2. भूकंप (Bhúkamp) (بھوکمپ) जलजला
(Zalzala) (زلزلہ)

TAZ,VÍJ तज्वीज (त - मथ) तज्वीज
विवाह (Viváh) (ووالہ) पाणिग्रहण (Páni
g,grahan) (پانیگ گرهن) व्याह (Byáh) (بیالہ)

TAZ,VÍR तज्वीर (त - मथ) तज्वीर
छल (Chhal) (چھل) कपट (Kapat)
(Dhokha) (دھوکھا) धोखा (धोखा)

TAZ,ÍN तजईन (त - मथ) तजईन
मंडन (Mandan) (مندن) शृंगार (Shrin
gár) (शरन गार) सजावट (Sajāvat) (سجاوٹ)

TASÁHUL तसाहुल (त - मथ) तसाहुल
आलस्य (Álas,sya) (آلس، سیہ) कायरता
(Káyarata) (کایرتا) सुस्ती (Sustí) (سستی)

TAS,BÍH तस्वीह (त - मथ) तस्वीह
1. जपमाला (Japmála) (جپ مالا)
सुमिरिनी (Sumirini) (سومیرینی)
2. ईश्वर का नाम रटना (Íshwar ka
nám ratna) (ایشور کا نام رتنا)

TAS,KHÍR तस्खीर (त - मथ) तस्खीर
1. सम्मोहन (Sam,mohan) (سم موهن)
वशीकरण (Vashi karan) (وشی کردن)
मोहित करने की क्रिया (Mohít karne
ki kriya) (موهیت کرنے کی کریا)

TASHAD, DUD تشدد (ع - مذ)

1. प्रचंडता (Prachandata) (پروچندتا)
तीव्रता (Tiv, rata) (تی ورتا) तेज़ी (Tezī) (تیدی)

2. अत्याचार (Attyáchar) (ات، تیاچار)
हिंसा (Hinsa) (هینسا) जुल्म (Zulm) (ظلم)

TASH, RÍH तशरीह (ع - مٹ)

1. व्याख्या (Vyákh, khya) (ویاکھ، کھیا)
निरुक्ति (Niruk, ti) (نیرکتی) वज़ाहत (Vazáhat) (وضاحت)

2. स्पष्टी करण (Ispashti karan) (اسپشتی کردن)
तौज़ीह (Tauzih) (توضیح)

3. शल्य क्रिया (Shallya kriya) (شلیہ کریا)
शरीर विच्छेद (Sharir vich, chhed) (شریر وچ چھید)
चीर फाड़ (Chir phar) (چیر پھار)

4. शरीर (Sharir) (شاریر) एनाटोमी (Anatomy) (انatomy)

تشریف آوری (ع - مٹ)

TASHRÍF-ÁVARI तशरीफ आवरी
पदार्पण (Padárpan) (پدارپن) पधारना (Padhárna) (پدھارنا)
विराजमान होना (Virájmán honá) (ویراجمان ہونا) आना (Ána) (آنا)

TASHAF, FI तशफ़ी (ع - مٹ)

1. संतवना (Santwana) (سانتونا) दिलासा (Dilása) (دالسا)

2. संतोष (Santosh) (سن توش) इत्मीनान (Itmínán) (اطمینان)

TAS, MA तस्मा (ف - مذ)

चमड़े का फ़िता (Chamre ka fita) (چمڑے کا فیتا)

TAS, NÍM तस्नीम (ع - مٹ)

स्वर्ग का एक सरोवर (Swarg ka ek sarovar) (سورگ کا ایک سروور)

TASVÍD तस्वीद (ع - مٹ)

1. काला करना (Kálá karna) (کالا کرنا)
2. लिखना (Likhna) (لکھنا)

TAS, HÍL तस्हील (ع - مٹ)

सुगमता (Sugamata) (سگمتا) सरलता (Saralata) (سرلتا) आसानी (Ásáni) (آسانی)

TASHÁBOH तशाबुह (ع - مذ)

समानता (Samánata) (سمانتا) सरूपता (Sarúpata) (سرورپتا) एक सानियत (Yak sáníyat) (یکسانیت)

TASH, BÍH तशबीह (ع - مٹ)

उपमा (Upama) (ایما) तुलना (Tulana) (تولنا) समानता (Samánata) (سمانتا)

TASH, T तश्त (ف - مذ)

स्थाल (Is. thál) (استھال) परात (Parát) (پرات)

تشخیص (ع - مٹ)

TASHKHÍS तशखीस

रोगनिर्णय (Rog nirnai) (روگ نرنے)

निदान (Nidán) (ندان) मरज़ की जांच (Maraz ki jánch) (مرض کی جانچ)

تشویش (ع - مٹ)

TASH,VÍSH तश्वीश

1. चिन्ता (Chintá چنتا) फिक्र (Fikr فکر)
2. व्यग्रता (Vyaggrata ويگرتا) घबराहट (Ghabráhat گھبراہٹ)

TASÁDUM तसादुम (ع - مذ)

1. परस्पर टकराव (Paraspar takráo
ٹکراؤ (پرس پر تکرار) (Takkar تکر)
2. संघर्ष (Sangharsh سن گھرش) जंग
(Jang جنگ)

TAS,HÍH तस्हीह (ع - مٹ) تصحیح

1. शुद्धि करना (Shud,dhi karna شدھی کرنا)
त्रुटियां दूर करना (Trutiyán dūr karna تروٹیاں دور کرنا)
2. संशोधन (Sanshodhan سن شودھن)
शुद्धि (Shud,dhi شدھی) दुरुस्ती
(Durusti درستی)

آصدق (ع - مذ)

TASAD, DUQ तसद्दुक

न्योछावर होना (Nyochávar hona نیوچاوار ہونا)
 बलिहारी जाना (Balihári Jāna بلیہاری جانا)

TAS;DÍQ तस्दीक (ع - مٹ)

1. मंडन (Mandan مَنَدَن) पुष्टि (Pushti پُشْتِی) तार्किक (Táid تَائِد)
2. प्रमाण (Pramán پَرَمَان) सुबूत (Subút ذُبُوت)

تشذج (ع - مذ)

TASHAN,NUJ तशान्नुज

1. अंग ग्रह (Ang,grah انگ گره) अंग
संकोच (Ang sankoch انگ سنجوچ)
तशान्नुज का मरज़ (Tashannuj ka
maraz تشنجی کا مرض)
2. ऐंठन (Ain^uthan این تھن) बिचाव
(Khincháo کھنچاو)

تشنگی (ف - مٹ)

TASH, NAGI तशुनगी

1. तृष्णा (Trishna ترشنا) पिपासा (Pipása پپاسا) व्यास (Pyás پیاس)
2. अभिलाषा (Abhilásha ابھی لاشا) इच्छा (Ichchhá اچھا) खाद्विश (Kháhish خواہش)

TASH,NA تاشنا تشنه (ف - مذ)

1. तृषित (Trishit تریشیت) पिपासित (Pipásit پیپاست) प्यासा (Pyása پیاسا)
2. अभिलाषी (Abhiláshí ابھی لاشی) इच्छुक (Ich, chhuk ایچ، چھک) खादिश मंद (Kháhish mand خواہش مند)

تشیہ کام (ف - مذ)

TASH, NA-KÁM तश्नाकाम -

1. तृषित (Trishit ترشیت) व्यासा (Pyásá پیاسا)
2. असफल (Asaphal اسفہل) नाकाम-यात्र (Nákámyáb ناکامیاب)

2. रचित ग्रंथ (Rachit granth रचित)
कृत (Krit कृत) लिखी हुई
किताब (Likhi hui kitáb लکھی ہوئی
کتاب)

TASAV,VUR तसव् वुर (तस - मंड)

1. प्रणिधान (Pranidhán प्रणिधान)
अनुध्यान (Anud,dhyán अनुध्यान)
2. कल्पना (Kal,pana कल्पना) विचार
(Vichár विचार) खयाल (Khayál
خیال)

TASAV,VUF तसव् वुफ (तस - मंड)

- आत्मवाद (Átam vād आत्मवाद)
वाद (Adh,dhyátm vād आध्यात्मवाद)

TAS,VÍR तस्वीर (तस - मंड)

1. चित्र (Chittr चित्र) प्रतिमा (Pratima
प्रतिमा) शबीह (Shabíb شبیه)
2. भाचित्र (Bháchittr भाचित्र) फोटो
(Photo فوتو)
3. प्रतिबिम्ब (Pratibimb प्रतिबिम्ब)
छाया (Chháya छाया) अक्स (Aks
عکس)

TAZÁD तज़ाद (तस - मंड)

- विपरीतता (Viparítata विपरीतता)
प्रतिकूलता (Pratikúlata प्रतिकूलता)

TAZ,HÍK तज़हीक (तस - मंड)

- उपहास (Uphás उपहास) हंसी उड़ाना
(Hansí urána هانسی اڑانا)

TAZ,ÍA तज़ूईअ (तस - मंड)

- नष्ट करना (Nasht karna नष्ट करना)
बरबाद करना (Barbád karna बरबाद करना)
(کونا)

TASAR,RUF तसर्हफ (तस - मंड)

1. अधिकार (Adhikár अधिकार) कब्ज़ा
(Qabza قبضه)
2. परिवर्तन (Parivartan परिवर्तन)
काट छांट (Kát chhánt काट छांट)
3. अपभोग (Apbhog अपभोग)
खुरदबुरद (Khuráburd خورددبرد)

TAS,RÍH तसरीह (तस - मंड)

- अध्याहार (Adh,dhyáhár अध्याहार)
व्याख्या (Vyákh,khya व्याख्या)
वज़ाहत (Vazáhat وضاحت)

TAS,FIYA तस्फिया (तस - मंड)

1. शुद्धि (Sudh,dhi शुद्धि) सफाई
(Safái صفائی)
2. बाहमी फ़ैसला (Báhami faisala
बाहमी فیصلہ)

TAS,MÍM तस्मीम (तस - मंड)

- दृढ़ता (driṛhata दृढ़ता) मज़बूती (Maz-
bútí مضبوطی)

TASAN,NO तसन्नो (तस - मंड)

1. कृत्रिम (Krittrim कृत्रिम) बनावट
(Banávat بناوت)
2. दिखावा (Dikháva दिखावा)
(Dhokha دھوکھا)

TAS,NÍF तस्नीफ (तस - मंड)

1. प्रणयन (Pranayan प्रणयन) रचना
(Rachana रचना) किताब लिखना
(Kitáb likhna کتاب لکھنا)

TA,ÁVUN تعاون (ع - مذ) تآواون
 सहयोग (Sahyog) सहायता
 (Saháyatá) मदद (Madad) (سہايتا)

TA'AB تعب (ع - مذ) تآاب
 दुःख (Dukh,kh) क्लेश (Klesh)
 (Kasht) कष्ट (Kasht) तकलीफ
 (Taklíf) (تكليف)

TÁ,BÍR ताबीर (ع - مٹ) تآبیر
 1. स्वप्नफल (Swapn phal) خواب
 (Kháb kí tábír) خواب کی تاबीر
 (کی تعبیر)
 2. विवरण (Vivaran) ताबील
 (Távíl) (تاویل)

TA,AJ,JUB تعجب (ع - مذ) تآججوب
 आश्चर्य (Áshcharya) विस्मय
 (Vismai) अचंभा (Achambha)
 (اچم بها)

TÁJÍL ताजील (ع - مٹ) تآجیل
 1. शीघ्रता (Shíghrata) अवि-
 लंबता (Avilambata) जल्दी
 (Jaldi) (جلدی)
 2. आतुरता (Áturata) उतावलापन
 (Utáolápan) (اوتاولاڍن)

TÁDÁD तादाद (ع - مٹ) تآداد
 संख्या (Sankhya) गिनती
 (Gintí) (شمار) (Shumár)

TA,AD,DI तद्वदी (ع - मٹ) तآددی
 अन्यथा (An,nyá,e) अत्याचार
 (Attyachár) (ظلم) (Zulm)

TATÁBUQ तताबुक (ع - مذ) تآتابوک
 समानता (Samánata) बराबरी
 (Barábari) (برابری)

TAT,BÍQ तत्वीक (ع - مٹ) تآتویک
 समानता (Samánata) अनु-
 कूलता (Anokúlatá) (انوکولتا)
 (Mutábaqat) (مطابقت)

TAT,VÍL तत्वील (ع - مٹ) تآتویل
 लंबा करना (Lamba karna) बढ़ाना
 (Barhána) (بڑھانا)

TAT,HÍR तत्हीर (ع - मٹ) तآतहीر
 1. पवित्र करना (Pavitr karna) پوتر
 (Shudb,dh karna) शुद्ध करना
 (شدھ کرنا)

2. शुद्धि (Shudb,dhi) पवित्रता
 (Pavitratá) (پوترتا)

TAZAL,LUM तज़ल लुम (ع - مذ) تآزال لوم
 अत्याचार (Attyáchár) अन्याय
 (Aníti) (अनित्य)
 (Zulm) (ظلم) (ان نیاے)

TA,ÁRUZ तआरुज (ع - مذ) تآارؤج
 आक्षेप (Ákchhep) विघ्न
 (Vighn) (روک ٹوک) (Rok tok)

TA,ÁRUF तआरुफ (ع - مذ) تآارؤف
 परिचय (Parichai) जान पहचान
 (Ján pahchán) (جان پہچان)

TA,ÁQUB तआकुब (ع - مذ) تآاکؤب
 अनुसरण (Anusáran) अनु-
 धावन (Anudhávan) पीछा
 (Píchha karna) (پیچھا کرنا)

TA,ASH,SHUQ تاششوک (ع - مذ) عشق
 (اس نہیہ Isneh) سنےہ (Prem) پریم
 چاہ (Cháh) (Mahab,bat) مہاببت
 (محبت)

TA,AS,SUB تاشسب (ع - مذ) تعصب
 1. धार्मिक या जातीय पक्षपात (Dhár-
 mik yá jātíya pakchhpát) دھار
 (مک یا جاتیہ پکچھ پات)
 2. धर्मांधता (Dharmándhata) دھرم
 (Kattar pan) کتار پن (ندھتا)
 (کترین)

TA,AT,TUL تاتول (ع - مذ) تعطیل
 1. गत्यवरोध (Gattyau rodh) گتیو
 (Dead lock) ڈیڈلاک (دوڈھ)
 2. बेकार होना (Bekár hona) بیکار ہونا
 3. बेकारी (Bekáří) بیکاری

TÁTÍL तातील (ع - مذ) تعطیل
 1. अनध्याय (Anad,dhyái) اند، دھیائے
 (Chhutti) چھٹی
 2. अवकाश (Aukásh) اوکاش
 (Fursat) فرصت

TÁ,ZÍM ताज़ीम (ع - مذ) تعظیم
 सम्मान (Sam,mán) سممان
 (Ádar) آدر (Sat,kár) ست کار

TA,AF,FUN तअफ्फुन (ع - مذ) تعفن
 दुर्गंध (Durgandh) درگندھ
 (Sarándh) سرائندھ

TA,AL,LUQ तअल्लुक (ع - مذ) تعلق
 सम्बंध (Sambandh) سمبندھ
 (Lagáo) لگاؤ (Sampark) سمپرک

TÁ,ZÍB ताज़ीब (ع - مذ) تعذیب
 1. पीड़ा देना (Píra dena) پیڑا دینا
 दुःख देना (Dukh dena) دکھ دینا
 2. वेदना (Vedana) ویدنا
 (Azáb) عذاب

TA,AR,RUZ तअररुज (ع - مذ) تعرض
 1. हस्तक्षेप (Hastakchhep) هستک
 (Dakhl) دخل
 (Dakhl andázi) دخل اندازی
 2. विघ्न (Vighn) وگھن
 (Bádha) باधा (Rok tok) روک ٹوک (بادھا)

TÁ,RÍZ तारीज़ (ع - مذ) تعریض
 1. आपत्ति (Ápattí) آپت تی
 (E,tiráz) اعتراض
 2. व्यंग (Vyang) وینگ
 (Katak, chh) کٹاکچھ
 (Tanz) تانز (طنز)

TÁ,RÍF तारीफ (ع - مذ) تریف
 1. प्रशंसा (Prashansa) پرشن سا
 (Shlággha) شلاگھا
 (Mad,h) مدح
 2. परिचय (Parichai) پریچھے
 (Pahchán) پہچان

TÁ,ZI,YAT ताज़ियत (ع - مذ) تعزیت
 मृतक के प्रति उसके संबंधियों से शोक
 प्रकट करना (Mritak ke prati us ke sam-
 bandhiyon se shok prakat karna)
 مرتک کے پرستی اس کے سمبندھیوں
 (سے شوک پرکت کرنا)

TÁZÍR ताज़ीر (ع - مذ) زیر
 (Saza) سزا (Dand) دند
 (Dand) داند

3. वस्तु क्रिया (Vāstu kriya) (دستو کریا)
इमारत बनाना (Imārat banāna)
(عمارت بنانا)

TÁ,MÍL तामील (ع - مٹ) تعمیل
प्रतिपालन (Pratipālan) (پرتهی پالن)
मानना (Mānna) (ماننا) पूरा करना
(Pūra karna) (پورا کرنا)

تعمیل حکم (ع - مٹ)

TÁMÍL-E-HUKM तामीले हुकम
आज्ञा पालन (Ág.gya pálan) (آگیا پالن)
आज्ञा पूर्ति (Ág.gya pūrti) (آگیا پورتهی)
हुकम मानना (Hukm mānna) (حکم ماننا)
(ماننا)

TÁ,VÍZ तावीज़ (ع - مڈ) تعویذ
यंत्र कोष्ठक (Yantr koshtak) (ینتر کوشتک)
(Yantr) (ینتر) यंत्र (कोश्टक)

TÁ,VÍQ तावीक (ع - مٹ) تعویق
विलंब (Vilamb) (ولمب) ढील (Dhīl)
(देर) (دیر) (Der)

TA,AL,YUSH तऐयुश (ع - مڈ) آمیش
भोग विलास (Bhog vilās) (بھوگ ولّاس)
सुख चैन (Sukh chain) (سکھ چین)

TA,AL,YUN तऐयुन (ع - مڈ) تعین
1. नियुक्ति (Niyukti) (نیکتی) नियोजन
(Niyojan) (نیوجن) तक्रूर (Taqrur)
(تقرر)

2. निश्चय (Nish,chai) (نش چے) नियति
(Niyati) (نییتی) तयक्कुन (Tayaq'qun)
(تیقن)

TA,AL,LUQA तअल्लुका (ع - مڈ) تالمقه
जागीर (Jágir) (جاگیر) इलाका (Ilāqa)
(زمینداری) (Zamíndarí) (علاقه)

TA,AL,LUM तअल्लुम (ع - مڈ) تعلّم
पठन (Pathan) (پهتن) पढ़ना (Paṛhna)
(پڑھنا)

TA,AL,LI तअल्ली (ع - مٹ) تعلی
1. डींग (Díng) (دینگ) शेखी (Shekhí)
(شیخی)
2. अति रंजना (Ati ranjana) (اتی رنجنا)
अत्युक्ति (Attyukti) (ات تیکتی)
मुबालगा (Mubálagha) (مبالغه)

TÁ,LÍQ तालीक (ع - مٹ) تعلیق
1. लटकाना (Latkána) (لتکانا)
2. भूमेले में डालना (Jhamele men dālana)
(جهملے میں ڈالنا)

TÁ,LÍM तालीम (ع - مٹ) تعلیم
1. शिक्षा (Shikshā) (شکشا) पढ़ाई
(Paṛhāí) (پڑھائی)
2. सिखाना (Sikhāna) (سکھانا) पढ़ाना
(Paṛhāna) (پڑھانا)

TA,AM,MUQ तअममुक (ع - مڈ) تعمق
चिंतन (Chintan) (چنتن) मनन
(Manan) (مذن) तह को पहुँचना
(Tah ko pahunchna) (تہ کو پہنچنا)

TÁ,MÍR तामीर (ع - مٹ) تعمیر
1. निर्माण (Nirmán) (نرمان) बनाना
(Banāna) (بنانا)
2. रचना (Rachana) (رچنا) इस्लाम
(Isláh) (اصلاح)

TÁF,TA तफ्ता (फ - व) तफ्ते
तप्त (Tapt तपित) जलामुना (Jala
bhuna जला भुना)

तफ्ते जगर (फ - व)

TAFTA-JIGAR तफ्ता जिगर
प्रेम दग्ध (Prem dagdh प्रेम दग्ध)
दिल जला (Dil jala दिल जला)

TAFTÍSH तफ्तीश (थ - म) तफ्तिश
अनुसंधान (Anu,san,dhán अनुसंधान)
जांच पड़ताल (Jáneh partál जांच पड़ताल)
छान चीन (Chhán bín छान चीन)
तहकीकात (Tahqíqát तहकीकात)

TAFAH,HUS तफह,हुस (म - म) तफह
अन्वीक्षण (Anvíkchhan अन्वीक्षण)
मार्गण (Márgan मार्गण)
तलाश (Talásh तलाश)
(Anveshan अन्वेषण)

TAFAR,RUJ तफरुज (म - म) तफरज

1. कौतुक (Kautuk कौतुक) तमाशा (Tamásha तमाशा)
(Sair सैर)
2. विहार (Vihár विहार) तफरीह (Tafríh तफरीह)
(तफरीह)
3. क्रीडा (Krída क्रीडा) खेल (Khel खेल)
(कहिल)

तफरज गह (थ - म)

TAFAR,RUJ-GÁH तफरुज गह
क्रीडास्थल (Kridásthal क्रीडास्थल)
रंग स्थल (Rangasthal रंग स्थल)
तमाशागह (Tamásha gáh तमाशागह)

TA,GHÁFUL तगाफुल (म - म) तगाफल

1. उपेक्षा (Upekchha उपेक्षा)
असावधानी (Asáodhání असावधानी)
लापरवाई (Láparvái लापरवाई)
2. आलस्य (Álas,sya आलस्य)
सुस्ती (Susti सुस्ती)

TAGH,ZIYA तगज़िया (म - म) तगज़िया

1. गिज़ा देना (Ghiza dena गिज़ा देना)
पालना (Pálna पालना)
2. गिज़ा (Ghiza गिज़ा) अन्न (An,n अन्न)

TA,GHAL,LUB तगल्लुब (म - म) तगल्लुब

1. मोषण (Mosban मोषण)
अपभोग (Ghaban अपभोग)
(Apbhog अपभोग)
2. खियानत (Khiyánat खियानत)
(खियानत)

TA,GHAI,YUR तगैयुर (म - म) तगैयुर

1. परिवर्तन (Parivartan परिवर्तन)
तब्दीली (Tabdíli तब्दीली)
2. विकार (Vikár विकार)
रूपांतर (Rúp ántar रूपांतर)
(Bighár बिकार)

TUF तुफ (म - म) तुफ

1. धिक्कार (Dhikkár धिक्कार)
लानत (Lánat लानत)

TAFÁKHUR तफाखुर (म - म) तफाखुर

1. गर्व (Garv गर्व)
अभिमान (Abhimán अभिमान)
(Fakbr फख्र)

TAFÁVUT तफावुत (म - म) तफावुत

1. विभेद (Vibhed विभेद)
भेद (Bhed भेद)
(Farq फरक)
2. अंतर (Antar अंतर)
दूरी (Dúrí दूरी)

TAF, SÍR تفسیر (ع - مٹ)

1. टीका (Tika تیکا) व्याख्या (Vyá-khkhya व्याख्या) भाष्य (Bhášh-shya भाष्य) तशरीह (Tashríh तशरीह) (تشریح)

2. किसी धर्मग्रंथ की सविस्तार व्याख्या
Kisí dharm granth ki savistár
vyákhyá کسی دھرم گرنٹھ کی
(سوستار ویاکھیا)

TAF, SÍL تفصیل (ع - مٹ)

1. विवरण (Vivaran ववरण) विस्तार
(Vistár वistar) तौज़ीह (Tauzíh
(توضیح)

2. वृत्तांत (Vrit, tánt वृत्तांत) व्योरा
(Beorá बीवरा) तशरीह (Tashríh
(تشریح)

تفصیل و ار (ع - ص)

TAF, SÍL-VÁR تفصیل وار

1. विस्तार पूर्वक (Vistár púrvak
(Savistár सविस्तार) (Savistár
(Tafsíli تفصیلی)

TAF, ZÍH तफ्ज़ीह (ع - مٹ)

1. भर्त्सना (Bhartsana भर्त्सना) निंदा
(Ninda निंदा) फ़ज़ीहत (Fazíhat
(فضیحت)

TA, FAQ, QUD तफक्कुद (ع - مٹ)

1. कृपा (Kripa कृपा) दया (Daya
(Anug, grah अनुग्रह) (Anug, grah
(Karam करम)

TAF, RIQA तफ्रिका (ع - مٹ)

1. अंतर (Antar انتر) भेद (Bhed
(Virodh विरोध) फूट (Phút
(Ikhtiláf اختلاف) (Ikhtiláf

تفرقه انداز (ع - ص)

TAF, RIQA-ANDÁZ तफ्रिका अंदाज़

1. विरोधोत्पादक (Virodhotpádak
(Phút dálne फूट डालने वाला)
(vála (پھوت ڈالنے والا)

تفرقه پر داز (ع - ص)

TAF, RIQA-PARDÁZ तफ्रिका पर्दाज़

دیکھو 'تفرقه انداز'

تفرقه پر ور (ع - ص)

TAF, RIQA-PARVAR तफ्रिका परवर

دیکھو 'تفرقه انداز'

TAF, RÍH तफ्रीह (ع - مٹ)

1. मनोरंजन (Manoranjan मनोरंजन)
मनोविनोद (Manovinod मनोविनोद)
मन बहलाव (Manbahláo मन बहलाव)
2. विनोद विहार (Vinod vibár विनोद
(Sair sapáta सैर सपाटा) (Sair sapáta
(Havá khori हवा खोरी) (Havá khori
(हवाखोरी)

TAF, RÍQ तफ्रीक (ع - مٹ)

1. वैमनस्य (Vaimnassya वैमनस्य)
(Phút पھوت) (Phút
(Vyav kalan व्यव کلن) (Vyav kalan
(Ghatána گھٹانا) (Ghatána
(Prithakta پرتھکتا) (Prithakta
(Aláhadagi अलाहदगी) (Aláhadagi

TAF,HÍM تافہیم (ع - مٹ) تافہیم
 سمبोधن (Sambodhan سمبوهن) سم-
 جانا (Samjhána سمجهانا)

TAQÁBUL تاقابول (ع - مڈ) تاقابول
 अपेक्षा (Apekcha अपेक्षा) मुका-
 बला (Muqábala مقابله)

TAQ,QÁR تاققار (ع - مڈ) تاققار
 1. मुखर (Mukhar مکھر) बातूनी
 (Bátúni بهاتونی)
 2. सुवक्ता (Suvakta سووक्ता) भाषणपटु
 (Bhášhan patu بهاشن پتو) अच्छा
 बोलने वाला (Ach,cha bolne vála
 اچھا بولنے والا)

TA,QÁZA तकाजा (ع - مڈ) तकाजा
 1. इच्छा (Ich,cha اچھا) अभिलाषा
 (Abhilásha अभिलाषा) खाहिश
 (Kháhish خواہش)
 2. अभि याचन (Abhiyáchan अभि
 याचन) मांग (Máng मांग) याचन
 3. अधि याचन (Adhiyáchan अधि
 याचन) तगादा (Tagáda तगादा) याचन

TAQÁTUR तकातुर (ع - مڈ) तकातुर
 कण वर्षा (Kan varsha कण वर्षा) बूँदा-
 बाँदी (Búnda bándi बुँदा बाँदी) फुहार
 पड़ना (Phuhár parna फुहार पड़ना)

TAQAD,DUS तकदुस (ع - مڈ) तकदुस
 1. पवित्रता (Pavittrata पवित्रता)
 पुनीतता (Punítata पुनीतता)
 2. प्रतिष्ठा (Pratishtha प्रतिष्ठा)
 श्रेष्ठता (Shreshthata श्रेष्ठता)

TA,FAK,KUR तफककुर (ع - مڈ) तफककुर

1. चिंतन (Chintan चिंतन) मनन
 (Manan मनन) गौर (Ghaur गौर)
 2. चिंता (Chinta चिंता) सोच (Soch
 सोच) فکر (Fikr فکر)

TU,FANG तुफंग (ف - مٹ) तुफंग
 शतघ्नी (Shataghni शतघ्नी) बंदूक
 (Bandúk بندوق) تپک (Tupak تپک)

TA,FAN,NUN तफननुन (ع - مڈ) तफननुन
 मनोरंजन (Manoranjan मनोरंजन)
 अमोद प्रमोद (Ámod pramod अमोद
 प्रमोद) हंसी मज़ाक (Hansi mazáq
 हंसी मजाक) هنسی مذاق

तफन طبع (ع - مڈ)

TAFAN,NUN-E-TABA तफननुनेतबा
 मनोविनोद (Manovinod मनोविनोद)
 मन बहलाव (Man bahláo मन बहलाव)
 हंसी मज़ाक (Hansi mazáq हंसी
 मजाक) هنسی مذاق

تفوق (ع - مڈ)

TAFAY,VUQ तफव,वुक
 श्रेष्ठता (Shreshthata श्रेष्ठता)
 उत्तमता (Uttamata उत्तमता) बड़ाई
 (Barái بڑائی)

TAF,VÍZ तफवीज (ع - مٹ) तफवीज
 हस्तांतरित करना (Hastantarit karna
 हस्तांतरित करना) सपुर्द करना
 (Sapurá karna सपुर्द करना) सौपना
 (Saunpna सोनपना)

TAQ,RÍB तक्रीब (त - त्ति) तक्रीब

1. कारण (Káran कान) हेतु (Hetu हेटु) सबब (Sabab सबब) (हेतु)
2. उत्सव (Utsau उत्सव) पर्व (Farv फर्व) त्योहार (Teohár तेओहार) (पर्व)

TAQ,RÍBAN तक्रीबन (त - त्ति) तक्रीबन

1. अनुमानतः (Anumánatah अनुमानतः) लग भग (Lag bhag लग भग)
2. प्रायः (Práyah प्रायः) अमूमन (Amúman अमूमन) (आमूमन)

TAQ,RÍR तक्रीर (त - त्ति) तक्रीर

1. भाषण (Bháshan भाषण) व्याख्यान (Vyákh,khya व्याख्यान) वयान (Bayán वयान) (व्याख्यान)
2. कथन (Kathan कथन) वार्तालाप (Vártáláp वार्तालाप) बात चीत (Bát chít बात चीत) (वार्तालाप)

TAQ,RÍZ तक्रीज (त - त्ति) तक्रीज

1. समीक्षा (Samíkehha समीक्षा) टीका (Tíka टीका) (समीक्षा)
2. विवेचना (Vivechana विवेचना) टिप्पणी (Tíka tip,pani टिप्पणी) (विवेचना)

TAQSÍM तक्रसीम (त - त्ति) तक्रसीम

1. वितरण (Vitaran वितरण) बांटना (Bántna बांटना) (वितरण)
2. विभाजन (Vibháján विभाजन) बटवारा (Batvára बटवारा) (विभाजन)

TAQ,SÍR तक्रसीर (त - त्ति) तक्रसीर

1. न्यूनता (Nyúnata न्यूनता) कसर (Kasar कसर) (न्यूनता)
2. अपराध (Aprádh अपराध) दोष (Dosh दोष) (अपराध)

TAQAD,DUM तक्रदुम (त - त्ति) तक्रदुम

1. प्रधानता (Pradhánata प्रधानता) प्रमुखता (Pramukhata प्रमुखता) (प्रधानता)
2. प्रथमता (Prathamata प्रथमता) अव्वलीयत (Av,valíyat अव्वलीयत) (प्रथमता)

TAQ,DÍR तक्रदीर (त - त्ति) तक्रदीर

1. भाग्य (Bhág,gyn भाग्य) प्रारब्ध (Prárabdh प्रारब्ध) (भाग्य)
2. दैव (Daiv दैव) किस्मत (Qísmat किस्मत) (दैव)

TAQ,DÍS तक्रदीस (त - त्ति) तक्रदीस

1. पवित्रता (Pavittrata पवित्रता) पाकीज़गी (Pákízagi पाकीज़गी) (पवित्रता)

TAQ,DÍM तक्रदीम (त - त्ति) तक्रदीम

1. प्रथमता (Prathamata प्रथमता) पहल (Pahal पहल) (प्रथमता)
2. प्रधानता (Pradbánata प्रधानता) तरजीह (Tarjáh तरजीह) (प्रधानता)
3. उपस्थित करना (Upasthit karna उपस्थित करना) पेश करना (Pesh karna पेश करना) (उपस्थित करना)

TAQAR,RUB तक्ररुब (त - त्ति) तक्ररुब

1. निकटता (Nikatata निकटता) समीपता (Samípata समीपता) (निकटता)
2. नज़दीकी (Nazdíki नज़दीकी) (निकटता)

TAQAR,RUR तक्ररुर (त - त्ति) तक्ररुर

1. नियुक्ति (Niyukti नियुक्ति) नियोजन (Niyojan नियोजन) (नियुक्ति)
2. तईनाती (Táinátí तईनाती) (नियोजन)

TAQ,VA تقوی (ع - مذ) تक्वा
 संयम (Sanyam سن یم) इंद्रिय नियह
 (Indriya niggrah اندریہ نگرہ) पारसाई
 (Pársái پارسائی)

تقویت (ع - مٹ)

TAQ,VI,YAT तक्दियत
 1. शक्ति (Shakti शक्ती) बल (Bal
 (Quv,vat قوت) कुव्वत (بل)
 2. ढारस (Dhāras دھारस) भरोसा
 (Bharosa بهروसा)

TAQ,VÍM तक्वीम (ع - مٹ) تقویم
 पंचांग (Pancháng پنچانگ) जंत्री
 (Jantri جنتری)

TAQÍ तकी (ع - مذ) تقی
 संयमी (Sanyami سن یمی) यति (Yati
 (Nivritt نورت) निवृत्त (یتى)
 गार (Parhez gár پرهیز گار)

TA,QAI,YUD तक्कैयुद (ع - مذ) تقید
 प्रतिबंध (Pratibandh پرتی بندھ)
 रोक टोक (Rok tok روک ٹوک)

TAKÁN तकान (ف - مٹ) تکان
 क्लान्ति (Klānti کلانتی) श्रान्ति (Shránti
 (Shithilata شتھلता) शिथिलता (شرانتي)
 थकावट (Thakávat تهكاوت)

TAKAB,BUR तक्बुर (ع - مذ) تکبر
 अभिमान (Abhimán ابھی مان) दर्प
 (Darp درپ) अहंकार (Abankár
 (Ghamand گھمند) घमंड (اهلکار
 (Ghurúr غرور)

تقصیر و ار (عف - مذ)

TAQ,SÍR-VÁR तक्सीर वार
 अपराधी (Aprádhi آپرادھی) दोषी
 (Doshi دوشی) कुसूर वार (Qusúr vár
 (قصوروار)

TAQ,TÍR तक्तीर (ع - مٹ) تقطیر
 प्रलाव (Pras,sráv پراس سراو) बूंद
 बूंद करके टपकना (Búnd búnd kar ke
 tapakna بوند بوند کر کے ٹپکنا)

TAQTÍ,A तक्तीअ (ع - مٹ) تقطیع

1. विच्छेद (Vich,chhed وچ چھید) टुकड़े करना (Tukṛe karna ٹکڑے کرنا)
2. छंद के किसी पद के अक्षरों को गणों के अनुसार अलग अलग करना (Chhand ke kisi pad ke akchharon ko ganon ke anusar alag alag karna چھند کے کسی پد کے اکچھروں کو گنوں کے انوسار الگ کرنا)
3. आकार (Ákár آکار) साइज़ (Size سائز)

TAQ,LÍD तक्लीद (ع - مٹ) تقلید
 अनुकरण (Anu karan انوکرن) अनु-
 सरण (Anu saran انوسرن) अनुयाय
 (Anuyáy انویای) पैरवी (Pairavi
 پیروی)

TAQ,LÍL तक्लील (ع - مٹ) تقلیل
 न्यूनता (Nyúnata نیونتا) अल्पता
 (Alpata کمی) (Kami کمی)

TAKAL,LUM تکاللم (ع - مذ) کلم
کثن (Kathan کتهن) وارتا (Várta
بات چیت) بات چیت (Bát chít وارتا)

TAK,LÍF تکلیف (ع - مٹ) تکلیف

1. کष्ट (Kasht کشت) دُ:خ (Dukh,
kh کلش) کلش (Klesh کلش)
مُصِیبت (Musibat مصیبت)

2. پیڑا (Píra پیڑا) व्यथा (Vyatha
یاثنا) یاثنا (Yátana ویتھا)
(Dard درد)

TAK,MILA تکملہ (ع - مذ) تکمیل
پُرتی (Púrti پورتی) समाप्ति (Samápti
تکمیل) تکمیل (Takmíl سمپتی)

TUKMA तुक्मा (ف - مذ) تکمہ
घुंडी (Ghundi گھنڈی) कपड़े का गोल
कपड़े का (Kapre ká gol bútam کپڑے کا
گول بوتام)

TAK,MÍL تکمیل (ع - مٹ) تکمیل

1. پُرتی کرنا (Púrti karna پورتی
کرنا) समाप्ति करना (Samápti karna
پورا کرنا) पूरा करना (Púra
karna پورا کرنا)

2. پُرتی (Púrti پورتی) समाप्ति
(Samápti سمپتی)

TAK,VÍN تکوین (ع - مٹ) تکوین
सृष्टि (Srishti سرشتی) उत्पत्ति
(Utpat,ti اتپتتی) निर्माण
(Nirmán نرمان) रचना (Rachana
تخلیق) तखलीक (Takhlíq رچنا)

TAK,BÍR तक़्बीर (ع - مٹ) تکبیر
'अल्लाहुअकबर' [ईश्वर सब से बड़ा है]
कहना ('Alláho akbar' [ishwar sab so
bara hai] kahna [ایشور
سب سے بڑا ہے] کہنا)

TAKAD,DUR तक़दूर (ع - مذ) تکدر
मलिनता (Malinata ملنتا) अप्रसन्नता
(Apprasan, nata ناخوشی)
(Na khushi ناخوشی)

TAKZÍB तक़ज़یب (ع - مٹ) تکذیب
खंडन (Khandan کھنڈن) प्रतिवाद
(Prativád پرتی واد) झुठलाना (Jhuth
(lána تردید) तरदीद (Tardíd جھٹلانا)

TAK,RÁR तक़रार (ع - مٹ) تکرار
1. पुनरावृत्ति (Punarávritti پندراورتتی)
दुहराना (Duhrána دھرانہ)
2. वादविवाद (Vád vivád واد واد)
तू तू मैं मैं (Tú tú main main تو تو
میں میں)

TAK,RÍM तक़रीम (ع - مٹ) تکریم
आदर (Ádar آدر) सत्कार (Satkár
او آو) आव भगत (Áo bhagat است کار
بھگت)

TAKAL,LUF तक़लुफ (ع - مذ) تکلف

1. आडंबर (Ádam,bar آدمبر) दिखावा
(Dikháva دکھاوا)

2. संकोच (Sankoch سنکوچ) हिच-
किचाहट (Híchkichábat هیچ کچا
هت)

3. कृत्रिम (Krittrim کرتیم) बनावट
(Banávat بنارت)

TALÁFÍ तलाफी (ع - مٹ) तलाफी
क्षतिपूर्ति (Chhati púrti चक्षति पूरति)
बदला (Badla بدلہ)

TAL,BÍS तलबीस (ع - مٹ) तलबीस
छल (Chhal छल) कपट (Kapat कपट)
धोका (Dhoka دھوکا)

TAL,KH तलख (ف - ص) तलख
1. कटु (Katu कटु) कड़वा (Karva कड़वा)
2. अप्रिय (Appriya अप्रिय) अरुचिकर
(Aruchikar अरुचिकर) नापसंदीदा
(Ná pasandída ناپسندیدہ)

TAL,KH-GO तलख गो (ف - ص) तलख गो
1. कटु वादी (Katu vádi कटुवादी)
कटु भाषी (Katu bháshi कटुभाषी)
कड़वी बात कहने वाला (Karvi
bát kahne vála कड़वी बात कहने वाला)
2. सत्य वादी (Sattya vádi सत्यवादी)
मुंह पर खरी खरी कहने वाला (Munh
par khari khari kahne vála मुंह पर खरी खरी कहने वाला)
(कहरी कहरी कहने वाला)

TAL,KHI तलखी (फ - मٹ) तलखी
1. कटुता (Katuta कटुता) कड़वाहट
(Karvāhat कड़वाहट)
2. वैमनस्य (Vaimanas,sya वैमनस्य)
मन मुटाव (Man mutáo मन मुटाव)
शकर रंजी (Shakar ranji शकर रंजी)

TAL,KHÍS तलखीस (ع - मٹ) तलखीस
संचेप (Sanchhep संचेप) खुलासा
(Kbulása خلاصہ)

TAKIYA तकिया (ع - مڈ) तकिया

1. उपधान (Updhán اپدھان)
शिरहन (Shirhan شيرهن)
2. आश्रय (Ásh,shrai आश्रय) भरोसा
(Bharosá بهروسا)
3. मुसलमान फकीरों के रहने की जगह
(Musalmán faqíron ke rahne kí jagah مسلمان فقیروں کے رہنے کی جگہ)
4. समाधि क्षेत्र (Samádhi chhettr
(Qabris-tán قبرستان) (سمادھی چھेत्र)

تگ و تاز (ف - مٹ)

TAGO-TÁZ तगोताज़

दौड़ धूप (Daur dhúp दौड़ धूप)

तकूदो (ف - मٹ)

TAG-O-DAU तगोदौ

1. दौड़ धूप (Daur dhúp दौड़ धूप)
2. अनुसंधान (Anusandhán अनुसंधान)
खोज (Khoj کھوج)

TALÁSH तलाश (फ - मٹ) तलाश

1. जिज्ञासा (Jiggyása जिज्ञासा)
खोज (Khoj کھوج)
2. अनुसंधान (Anusandhán अनुसंधान)
अन्वेषण (Anveshan अन्वेषण)
तहकीक़ात (Tahqíqát تحقیقات)

TALÁTUM तलातुम (ع - مڈ) तलातुम

1. जलप्लावन (Jal plávan जलप्लावन)
बाढ़ (Bāṛh بارہ)
2. वेग (Veg वेग) आवेश (Ávesh आवेश)
जोश (Josh جوش)

काइम न रहना (Kísi ek bát par qáim na rahna کسی ایک بات پر قائم نہ رہنا)

TAMÁZAT तमाज़त (ف - مٹ)

1. आतप (Átáp آتپ) धूप (Dhúp دھوپ)

2. ताप (Táp تاپ) गर्मी (Garmi گرمی)

TAMÁSHA तमाशा (ع - مڈ)

1. क्रीडा (Krída کریڈا) खेल (Khol کھیل) बाज़ी (Bázi بازی)

2. कौतुक (Kautuk کوتک) कुतूहल (Kutúhal کتوہل) तमाशा (Tamásha تماشا)

3. लीला (LíLa لیلہ) ड्रामा (Dráma ڈراما)

تماشا گاہ (عف - مٹ)

TAMÁSHA-GÁH तमाशा गाह

क्रीडास्थल (Krídásthāl کریڈاسٹھل) लीलाग्रह (Lílágrih لیلہ گرہ) तमाशे की जगह (Tamáshe ki jagah تماشے کی جگہ)

تماشا گر (عف - مڈ)

TAMÁSHÁ-GAR तमाशागर

कौतुकी (Kautuki کوتکی) खेल दिखाने वाला (Khel dikháne vála کھیل دکھانے والا)

تماشائی (عف - مڈ)

TAMÁSHÁ,Í तमाशायी

कौतुक दर्शी (Kautuk darshi کوتک درشی)

TALAT,TUF तलतुफ (ع - مڈ)

कृपा (Kripa کریپا) दया (Daya دیا)

अनुग्रह (Anug,grah انوگرہ) मिह्र बानी (Mihir bání میہربانی)

TALAF तलफ (ع - مڈ)

1. नष्ट (Nasht نشٹ) नाश (Násh नाश) गारत (Ghárat غارت)

2. हत (Hat هت) मृत (Mrit مروت) फौत (Faut فوت)

TALAF,FUZ तलफ् फुज़ (ع - مڈ)

उच्चारण (Uch,cháran اچّارن) बोलना (Bolna بولنا)

TAL,QÍN तल्कीन (ع - مٹ)

1. उपदेश (Updesh اپدیش) सीख (Síkh سیکھ) नसीहत (Nasíhat نصیحت)

2. दीक्षा (Dík,chha دیکچھا) गुरुमंत्र (Guru mantr گوروमन्त्र) इरशाद (Irshád ارشاد)

TALAM,MUZ तलम्मुज़ (ع - مڈ)

शिष्यता (Shish,shyata ششیہ تا) शागिर्दी (Shágirdi شاگردی)

TAL,MÍZ तल्मीज़ (ع - مڈ)

1. शिष्य (Shishya ششیہ) शागिर्द (Shágird شاگرد)

2. छात्र (Chhát,tr چھاتر) विद्यार्थी (Vid,dyárthi ویدیارتھی)

TALAV,VUN तलव् वुन (ع - مڈ)

विकल्प (Vikalp وکلپ) चपलता (Chapalata چپلتا) किसी एक बात पर

TAMAD,DUN तमद्दुन (ع - مذ) تمدن

1. नागरिकता (Nágarikata) (ناگرکتا)
(संस्कृति) (Sanskriti) (سنسکرتی)
(शायस्तगी) (Sháyastagi) (شایستگئی)
2. सभ्यता (Sabh,bhyata) (سبھ،بھیتا)
(शिश्टाचार) (Shishtáchár) (شیشٹاچار)
(तहज़یب) (Tahzib) (تہذیب)

TAMAR,RUD तमर,रुद (ع - مذ) تمر

1. अहंकार (Ahankár) (अहंकार) घमंड
(Ghamand) (گھمند)
2. अवज्ञा (Avaggya) (اوگ گیا) सर-
(Sarkashi) (سرکشی) कशी बगावत
(Baghávát) (بغاوت)

تمسخر (ع - مذ)

TAMAS,KHUR तमस् खुर

- उपहास (Uphás) (اپھاس) परिहास
(Parihás) (پریہاس) ठटोल (Thatbol)
(تھٹھول)

TAMAS,SUK तमस् सुक (ع - مذ) تمسک

1. ग्रहण (Grahan) (ग्रहण) पकड़ (Pakar)
(پکڑ)
2. ऋण पत्र (Rin pattr) (रिण पत्र) बंध
(Bandh pattr) (بندھ پتر) दस्तावेज़
(Dastávez) (دستاویز)

TA,MGHA तमगा (ع - مذ) تمغا

- पद (Padak) (पदक) तगमा (Tagma) (تگمہ)

TAM,KANAT तमकनत (ع - مذ) تمکنت

- अभिमान (Abhimán) (अभिमान) अहं-
(Ahankár) (अहंकार) कार घमंड
(Ghamand) (گھمند)

तमाशा देखने वाला (Tamásha dekhne
vála) (تماشا دیکھنے والا)

TAMÁM तमाम (ع - ص) تمام

1. सम्पूर्ण (Sampúrn) (सम्पूर्ण) सब
(Sab) (سب)
2. समाप्त (Samápt) (سماپت) बस (Bas)
(खत्म) (Khatm) (ختم)
3. मृत (Mrit) (मृत) मुर्दा (Murda)
(مردہ)

TAMAT,TO तमतो (ع - مذ) تمتع

- लाभ प्राप्ति (Lábhprápti) (لاہ پراپتی)
(नफा उठाना) (Nafa uthána) (نفع اٹھانا)

TIM,SÁL तिमसाल (ع - مذ) تمثال

- प्रतिमा (Pratima) (प्रतिमा) मूर्ति (Múrti)
(चित्र) (Chitr) (चित्र) तसवीर
(Tasvír) (تصویر)

تمثال گر (ع - مذ)

TIM,SÁL.GAR तिमसाल गर

- चित्रकार (Chittrkár) (چترکار) चितैरा
(Chitera) (चितیرا) मुसविर (Musav,vir)
(مصور)

TAM,SÍL तमसील (ع - مذ) تمثیل

1. उदाहरण (Udáharan) (أداهرن)
(मिसाल) (Misál) (مثال)
2. उपमा (Upama) (اوپما) तुलना (Tulana)
(تشبيه) (Tash,bíh) (تشبیہ)

TAMAD,DUD तमद्दुद (ع - مذ) تمدد

- खिचाव (Khicháo) (کھچاؤ) तनाव
(Tanáo) (تناؤ)

TAM,HÍD तमहीद (ع - مٹ) تمہید

1. भूमिका (Bhúmika) प्रस्तावना (Pristávaná) आरंभिका (Árambhika) प्राक्कथन (Prák,kathan) मुकद्दमा (Muqad,dama)

2. प्रसंग (Prasang) किसी मामले को खूब सूखती से पेश करने के लिए शुरू की बात चीत (Kisi mámla ko khúbsúrta se pesh karne ke lie shurú ki bát chít) کسی معاملے کو خوبصورتی سے پیش کرنے کے لئے (شروع کی بات چیت)

تمیز (ع - مٹ)

TAM,Í,Z (TAMÍZ) तमईज़ (तमीज़)

1. बुद्धि (Buddhi) ज्ञान (Gyán) (عقل) अकल (Aql) (گیان)
2. विवेक (Vivek) बोध (Bodh) (سمجھ) समझ (Samajh) (بوده)
3. शिष्टता (Shishtata) सलीका (Salíqa) (شستتا)

TAN तन (ف - مذ) تن

- तनु (Tanu) देह (Deh) (دیہ) काया (Káya) (کایا) शरीर (Sharír) (شریر) जिस्म (Jism) (جسم)

تن آسانی (ف - مٹ)

TANÁSÁNI तनासानी

- आलस्य (Álas,sya) (الس سیه) काहिली (Káhili) (کاهلی)

TANÁZO तनाज़ो (ع - مذ) تنازع

1. द्वेषता (Dweshata) शत्रुता (دویشتا)

TAM,KIÍN तमकीन (ع - مٹ) تمکین

1. शक्ति (Shakti) बल (Bal) (شکتي)
2. सहिष्णुता (Sahishnuta) सहन शक्ति (Sahan shakti) (سہن) तहम्मूल (Taham,mul) (تھمूल)

TAMAL,LUQ तमल्लुक (ع - مذ) تماق

- चाटु (Chátu) (چاٹو) कारिता (Chátu kárita) (چاٹوکارिता) चापलूसी (Cháplúsi) (چاپلوسی)

TAMAN,NA तमना (ع - मٹ) تمنا

- इच्छा (Ich,chha) (اچھا) अभिलाषा (Abhilásha) (ابھی لاشا) कामना (Kámana) (چاہ) चाह (Cháh) (کامنا)

TAMAV,VUJ तमव्बुज (ع - مذ) تموج

- हिलोल (Hilloi) (هل) पानी का लहरें लेना (Páni ka lahren lena) (پانی کا لہریں لینا) मौजे मारना (Maujen márna) (موجیں مارنا)

TAMÚZ तमूज़ (ع - मٹ) آموز

- सूरज की कड़ी धूप या गरमी (Súraj ki kaṛi dhúp ya garmi) (سورج کی کڑی دھوپ یا گرمی)

TAMAV,VUL तमव्बुल (ع - مذ) تمول

- धनाढ्यता (Dhanádhyaata) (دھनाڈھیتا) समृद्धि (Samriddhi) (سمردھی) वैभव (Veibhau) (وےبھو) मालदारी (Máldári) (مالداري)

(Bair बैर) वैर (Shattruta शत्रुता)

2. संघर्ष (Sangharsh संग्रह) कलह (Kalah कलह) झगडा (Jhagra जहगड़ा)

تنازع للبقا (ع - مذ)

TANÁZO-LIL-BAQA तनाज़ो लिल् बका
जीवन संघर्ष (Jivan sangharsh जीवोन)
ज़िन्दगी की जद्दो जेहद् (Zindagi ki jaddo jehd زندگی کی جدوجہد)

TANÁSUB तनासुब (ع - مذ)
अनुपात (Anupát अनुपात) मुनासबत (Munásabat مناسبت)

TANÁSUKH तनासुख (ع - مذ)
आवा गमन (Ávágaman آواگمن)
जन्म मरण (Janm maran جنم مرن)
मरकर फिर पैदा होना (Markar phir paida hona مرکر پھر پیدا ہونا)

TANÁFUR तनाफुर (ع - مذ)
घृणा (Ghrina گھرنا) घिन (Ghin گھن)
नफرت (Naf, rat نفرت)

TANÁVAR तनावर (ف - ص)
1. महाकाय (Mahákái مہاکائے) गिरांडील (Girán díل گراں دیل)
2. हृष्ट पुष्ट (Hrisht pusht هرشت)
हट्टा कट्टा (Hatta katta هٹّا کٹّا)
लहीम शहीम (Lahím لہیم شہیم)

TANÁVUL तनावुल (ع - مذ)
भोजन करना (Bhojan karra بهوجن)
खाना (Kháná کھانا)

TAM,BÍH तमबीह (ع - مٹ)

1. चेतावनी (Chetávani چیتاؤنی)
होशियार करना (Hoshyár karna هوشیار کرنا)

2. भर्त्सना (Bhartsna डंट)
डपट (Dánt dapat دانت دپٹ)

تن تنہا (ف - ص)

TAN-E-TANHA तनेतन्हा
एकाकी (Ekákí ایکائی) अकेला (akela اکيلا)

TANKHÁH तन्खाह (ع - مٹ)
वेतन (Vetan वेतन) भृति (Bhriti भृति)
मासिक वृत्ति (Másik vritti मासिक वृत्ति)
(ماسک ورتتی)

TUND तुन्द (تند)
तीव्र (Tívr तीव्र) प्रचंड (Prachand प्रचंड)
तेज़ (Tez तेज़) (پرچند)

TUND-KHÚ तुन्द खू (ف - ص)
क्रुद्ध स्वभाव (Kruddh, swabbáo क्रुद्ध स्वभाव)
तेज़ मिज़ाज (Tez mizáj तेज़ मिज़ाज)
(تیز مزاج)

تن درست (ف - مذ)

TAN,DURUST तन् दुरुस्त
स्वस्थ (Swasth سوسته) नीरोग (Nírog नीरोग)
हृष्ट पुष्ट (Hrisht pusht هرشت پوشت)
भला चंगा (Bhala بهلا چنگا)
Changa

تندرستی (ف - مٹ)

TAN,DURUS,TÍ तन् दुरुस्ती
स्वास्थ्य (Swás,thya سواس تھی)

TANAF, FUS تنف فوس (ع - مذ) تنفس

1. شواسا (Shwása) ساंस (Sāns) (سانس)

2. ہانپنا (Hānpna) (هانپنا)

3. شواس رोग (Shwās rog) دما (Dama) (دما)

TAN, QÍH تنقہ (ع - مٹ) تنقیح

انویشن (Anveshan) निर्गम (Nirgam) (نرگم) जांच पड़ताल (Janch partal) (جانچ پڑتال) छानबीन (Chhān bīn) (چھان بین)

TAN, QÍD تنقید (ع - مٹ) تنقید

आलोचना (Álochana) (آلوچنا) समा लोचना (Sama lochana) (سمالوچنا) तब्सिरा (Tabsira) (تبصرة)

TAN, QÍS تنقیص (ع - مٹ) تنقیص

निरादर (Nirádār) (نراد) निंदा (Ninda) (نندا) हतक (Hatak) (هتك)

TAN, QIYA تنقیہ (ع - مٹ) تنقیہ

1. शुद्धि (Shud, dhi) (شدهی) सफाई (Safái) (صفائی)

2. आंतों की शुद्धि (Ánton kí shuddhi) (آنتوں کی شدهی)

3. रेचन (Rechān) (ریچن) जुल्लब (Julláb) (جلاب)

TUNUK تنك (ف - ص) तुनुक

1. कम (Kam) (کم) थोड़ा (Thora) (تھوڑا)

2. मृदुल (Mridul) (مردل) नाजुक (Názuk) (نازک)

निरोगता (Nírogata) (نی روگتا) सेहत (Sehat) (صحت) मंदी (Sehat mandi) (مندي)

तन देही (त - मٹ)

TAN, DIHI तन् दिही

तन्मयता (Tánmāita) (تن مے تا) तल्ली- नता (Tal, línata) (تل لینتا) संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگن تا) इन हिमाक (Inhimák) (انہماک)

TANAZ, ZUL तनजुल (ع - مذ) تنزل

अवनति (Aunati) (اونتی) पतन (Patan) (پتن) अधोगति (Adhogati) (ادھوگتی) जवाल (Zavál) (زوال)

TAN, SÍKH तन्सीख (ع - مٹ) تنسیخ

विलोपन (Vilopan) (ولوپن) निरसन (Nirasan) (نرسن) रद करना (Rad karna) (رد کرنا)

TAN, SÍF तन्सीफ (ع - مٹ) تنصیف

आधा आधा करना (Ádha ádha karna) (آدھا آدھا کرنا)

TAN, ZÍM तन्ज़ीम (ع - مٹ) تنظیم

1. व्यवस्था (Vyavastha) (ویوس تھا) प्रबंध (Prabandh) (پر بندھ) बंदोबस्त (Bando bast) (بندوبست)

2. संघटन (Sanghatan) (سن گھٹن) मुनज्जम करना (Munazzam karna) (منظم کرنا)

TANAF, FUR तनफ् फुर (ع - مذ) تنفر

घृणा (Ghrína) (گھرنا) उपेक्षा (upekchha) (وپیکھا) बेजारी (Bezárí) (بیزاری)

ٲٲٲ ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

TANOMAND ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

1. ٲٲٲ ٲٲٲ (Hrisht pusht ٲٲٲ)
ٲٲٲ ٲٲٲ (hatta katt ٲٲٲ)

2. ٲٲٲ (Balishth ٲٲٲ) ٲٲٲ
(Taqat var ٲٲٲ)

TAN,VIR ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

ٲٲٲ (Abha ٲٲٲ) ٲٲٲ (Prabha ٲٲٲ)
ٲٲٲ (Nur ٲٲٲ) ٲٲٲ (Chamak ٲٲٲ)

TAN,HA ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

ٲٲٲ (Ekaki ٲٲٲ) ٲٲٲ (Akela ٲٲٲ)

TAN,HAI ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

ٲٲٲ (Ekant ٲٲٲ) ٲٲٲ (Akelapan ٲٲٲ)

TAVATUR ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

ٲٲٲ (Nirantarata ٲٲٲ)
ٲٲٲ (Avich, chhin, nata ٲٲٲ)
ٲٲٲ (Lagatarpan ٲٲٲ)
ٲٲٲ (Tasalsul ٲٲٲ)

ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

TAVARIKH ٲٲٲ

1. ٲٲٲ ٲٲٲ
2. ٲٲٲ (Itihás ٲٲٲ) ٲٲٲ
(Tarikh ٲٲٲ)

TAVAZUN ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

ٲٲٲ (Santulan ٲٲٲ) ٲٲٲ (Samata ٲٲٲ)
ٲٲٲ (Etidal ٲٲٲ)

TUNUK-ZARF ٲٲٲ

ٲٲٲ (Laghu cheta ٲٲٲ)
ٲٲٲ ٲٲٲ (Tuch, chh pattr ٲٲٲ)
ٲٲٲ (Ochha ٲٲٲ)

TANG ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

ٲٲٲ (Sankirn ٲٲٲ) ٲٲٲ (Sankuchit ٲٲٲ)
ٲٲٲ (Thora ٲٲٲ) ٲٲٲ (Chota ٲٲٲ)

ٲٲٲ ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

TANG-DAST ٲٲٲ

ٲٲٲ (Dariddr ٲٲٲ) ٲٲٲ (Kangál ٲٲٲ)
(Nirdhan ٲٲٲ)

TANG-DIL ٲٲٲ ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

1. ٲٲٲ (Kripan ٲٲٲ) ٲٲٲ (Kanjús ٲٲٲ)
(Thur dila ٲٲٲ)
2. ٲٲٲ (Laghu cheta ٲٲٲ)
ٲٲٲ (Nícháshai ٲٲٲ) ٲٲٲ (Tang hkayál ٲٲٲ)

ٲٲٲ ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

TANG-NAZAR ٲٲٲ

ٲٲٲ (Alp drishti ٲٲٲ)
ٲٲٲ ٲٲٲ (Tuch, chh darshi ٲٲٲ)
ٲٲٲ (Anudár ٲٲٲ) ٲٲٲ (Muta, assib ٲٲٲ)

TANAV-VO ٲٲٲ (ٲ - ٲ)

ٲٲٲ (Navínata ٲٲٲ) ٲٲٲ (Naya pan ٲٲٲ)

TOP توپ (ت - مٹ) توپ
Yuddh men gola chalāne ka yantr (Yuddh
یدھ میں گولہ چلانے کا یلتر)

TÚTÍ توتی (ف - مٹ) توتی
Maina (Maina) ساریکا (Sáríka)

TÚ, TI, YA توتیا (ف - مڈ) توتیا
1. توتیا (Tut, thya) نیلا توتیا
(Nílathotha)

2. سورما (Surma) انجن (Anjan)
(انجن)

TAU, SÍQ توتیق (ع - مٹ) توتیق
Pushtí (Pushtí) دھرتا (Driṛhata)
(مضبوطی) مذبوتی (Mazbútí)

TAVAJ, JUH تواج (ع - مٹ) تواج
1. دھیان (Dhyán) رُخ (Rukh)
(دخ)

2. دیا (Daya) دیا (Kripa)
(مہربانی) مہربانی (Mehr bāni)

TAU, JÍH توجیہ (ع - مٹ) توجیہ
1. اسپشتا (Ispashtata) اسپشتا
(ویاکھ، کھیا) (Vyákh, khya)
(تشریح) تشریح (Tashríh)
2. کشت کल्पنا (Kasht kalpana)
(کلیپنا) تاول (Távíl)

توحش (ع - مڈ)

TAVAH, HUSH توهہ (ع - مڈ) توهہ
Udvignata (Udvignata) ادوگنتا
(Ghabráhat) وھرات
(Vahshat) وحشت

TAVÁZO تواجو (ع - مڈ) تواجو
Ádar (Ádar) سٹکار (Satkár)
Áobhagat (Áobhagat) استکار
(آوبھگت)

TAVÁFUQ توافق (ع - مڈ) توافق
Samata (Samata) سمتا
(Anokúlata) انوکولتا
(Muváfaqat) موافقت

TAVÁLUD توالد (ع - مڈ) توالد
Utpatti (Utpatti) اُتپتی
Santán utpann karna (Santán utpann karna) سلتان
(اتپن کرنا)

TAU, AM توام (ع - ص) توام
Ymaj (Ymaj) یماج
(Jurván) جروان (Jurván)

TU, VÁN توان (ف - مٹ) توان
1. شکتی (Shakti) بل (Bal)
(Zor) زور (Zor)
2. سامرتھیہ (Sámarthya)
(Haisiyat) ہئسیات

TUVÁN-GAR توانگر (ف - مڈ) توانگر
(TUVANGAR) توانگر
(Dhanádhyā) دھنادھیا
(Dhan vān) دھنوان
(Samrid, dh) سمردھ
(Mál dār) مالدار

TAU, BÍHK تویخ (ع - مٹ) تویخ
Bhart sana (Bhart sana) بھرت سنا
(Vágdand) واگدند
(Dánt phatkár) دانت پھٹکار

TOSHA तोशा (ف - مذ) توشه
 यात्रिक (Yáttrik (یات, ترک) सफ़र में
 साथ रहने वाला खाना (Safar men sáth
 rahne vála khána سفر میں ساتھ
 (رہنے والا کھانا)

TAU,SÍF तौसीफ (ع - مٹ) توصیف
 प्रशंसा (Prashansa (پرشن سا) श्लाघा
 (Shlágha (شلاگھا) तारीफ (Táریف
 (تعریف)

TAU,ZÍH तौज़ीह (ع - مٹ) توضیح
 स्पष्टता (Ispash,tata (اسپش तता
 व्याख्या (Vyá kh,khya (व्याक़्हा
 विवरण (Vivaran (وی ورن) अध्याहार
 (Adb,dhyábár (ادھ, دھیاهار) वज़ाहत
 (Vazáhat (وضاحت)

TAU,FÍR तौफ़ीर (ع - مٹ) توفیر
 वृद्धि (Vrid,dhi (वर्द्ध, देही) अधिकता
 (Adbikata (ادھक़ता) बढ़ती (Barhtí
 (برہتی)

TAU,FÍQ तौफ़ीक़ (ع - مٹ) توفیق
 1. शक्ति (Shakti (शक्ती) सामर्थ्य
 (Sámarthya (سامرتهیه) ताक़त
 (Táqat (طاقت)
 2. साहस (Sábas (साहस) उत्साह
 (Utsáh (اتساح) हिम्मत (Himmat
 (همت)

TA,VAQ,QO तवक्को (ع - مٹ) توقع
 प्रत्याशा (Pratyásha (प्रत्याशा) आशा
 (Ásha (आशा) भरोसा (Bharosa (भरोसा
 आसरा (Ásra (آسرا)

TAUHÍD तौहीद (ع - مٹ) توحید
 अद्वैतवाद (Ad,dwait vād (اد, دویت
 ईश्वर को एक मानना (Íshwar ko
 ek máнна (ایشور کو ایک ماننا)

TÚDA तूदा (ف - مذ) توده
 ढेर (Dher (دھر) अटंचार (Atambár
 (اتمبار)

TAVAR,RO तवरों (ع - مذ) تورع
 संयम (Sanyam (سنیم) इन्द्रिय निग्रह
 (Indriya niggrah (اندریہ نگرہ) जुहद
 (Zuhd (زهد)

TAVAS,SUT तवस्सुत (ع - مذ) توسط
 माध्यम (Máddhyam (ما, دھیम) साधन
 (Sáadhan (سادهن) उपाय (Upái (ایپاے
 ज़रीआ (Zaríá (ذریعه)

TAVAS,SUL तवस्सुल (ع - مذ) توسل
 1. आधार (Ádhár (آधार) ज़रीया
 (Zaríya (ذریعه)
 2. कार्य सिद्धि के लिये किसी को बीच में
 डालना (Kárya Siddhi ke lie kisi
 ko bích men dálna (کاریہ سدھی کے
 لئے کسی کو بیچ میں ڈالना)

TAU,SAN तौसन (ف - مذ) توسن
 अश्व (Ash,shwa (اشو) घोड़ा (Ghōṛa
 (گھوڑا)

TAU,SÍA तौसीअ (ع - मٹ) توسیع
 1. विस्तार (Vis,tár (ویستار) विशालता
 (Vishálata (ویشالتا) वुसअत (Vus,at
 (وسعت)
 2. वृद्धि (Vridhhi (वर्द्ध, देही) बढ़ती
 (Barhtí (برہتی)

TAU,LÍD تولىد (ع - مٹ) توليد
 उत्पत्ति (Utpatti) पैदाइش (Paidáish)
 (پیدائش)

TAVAN,GAR तवंगर (ف - ص) تونگر
 دیکھو 'توانگر'

TA,VAH,HUM तवह्हुम (ع - مذ) توہم
 भ्रम (Bhram) संदेह (Sandeḥ)
 (سن دیہ) शंका (Shanka) वह्म (Vahm)
 (وہم)

TAU,HÍN तौहीन (ع - مٹ) توہین
 तिरस्कार (Tiraskár) निंदा
 (Ninda) अनादर (Anádar)
 (اندا) बेइज्जती (be izzatí)

TAH तह (ف - مٹ) تہ
 निम्न (Nimn) अधः (Adhah)
 नीचे (Níche) तला (Tala)
 (نیچے)

TA,HAB,BUJ तहब्बुज (ع - مذ) تہہج
 1. हलका वरम (Halka varam)
 भरभराहत (Bharbharáhat)
 (بہراہت)
 2. चेहरे की भरभराहत (Chehre ki
 bharbharáhat) چہرے کی
 (بہراہت)

TA,HAT,TUK तहतुक (ع - مذ) تہٹک
 कलह (Kalah) झगड़ा (Jhagra)
 तू तू मैं मैं (Tú tú main main)
 (توتو میں میں)

تہ خانہ (ف - مذ)

TAH-KHÁNA तहखाना
 तलगृह (Talgrīh) अधस्तल
 (تل گره)

TA,VAQ,QUF तवक्कुफ (ع - مذ) توقف
 विलंब (Vilamb) ढील (Dhīl)
 (دیور) देर (Der)

TAU QÍR तौकीर (ع - مٹ) توقیر
 1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha) (پرستش تھا)
 संमान (Sam,mán) (سم، مان)
 ताज़ीम (Tázim) (تعظیم)
 2. महत्व (Mahat,wa) (مہتو) महिमा
 (Mahima) (مہی، ما) अहम्रीयत
 (Ahammíyat) (اہمیت)

TA,VAK,KUL तवक्कुल (ع - مذ) توکل
 काल तुष्टि (Káltushti) (کال تشتی)
 निस्पृहता (Nisprihata) (نس پرہتا)
 कनाअत (Qaná,at) (قناعت)

TA,VAL,LA तवला (ع - مذ) تولا
 1. प्रेम (Prem) (پریم) अनुराग
 (Anurág) (انوراگ) महबत (Mahab-
 bat) (محببت)
 2. श्रद्धा (Shriddha) (شر، دھا) आस्था
 (Ástha) (آس تھا) एतिकाद (Etiquád)
 (اعتقاد)

TA,VAL,LUD तवल्लुद (ع - مذ) تولد
 उत्पत्ति (Ut,pat,ti) (ات، پت، تی) उद्भव
 (Ud,bhau) (اد، بھو) पैदाइश (Paidáish)
 (پیدائش)

TAU,LI,YAT तौलियत (ع - مٹ) تولیت
 संरक्षता (Sanrakchhata) (سن رک چھتا)
 निरीक्षण (Nirík,chhan) (نریک چھن)
 देख भाल (Dekh bhál) (دیکھ بھال)

تہنیت (ع - مٹ) TAH,NIYAT تہ نیت

1. ستوتی (Istuti استتئی) گونگان (Gun gán گن گان) مدھ (Mad,h مدح)

2. بدھائی (Badhái بدھائی) مبارکی (Mubáráki مبارکی)

تی (ف - ص) TIHI تیہی

- رکت (Rikt رکت) خالی (Kháli خالی)

تہی دست (ف - ص)

TIHÍ-DAST تیہی دست

- رکتہست (Rikt hast رکتہست) درید (Darid,dr درید) نیردن (Nirdhan نیردن) کنگال (Kangál کنگال)

تہیہ (ع - مذ) TA,HAI,YA تہیہا
سंकल्प (Sankalp سنکल्प) निश्चय (Driṭh nishchai دریتھ نیشچے) पक्का इरादा (Pakká iráda پاککا ایرادا)

تیار (ع - ص) TAI,YÁR تیہار

1. उत्थत (Tat par उत्थत) मुस्तइद (Mus-ta,id मुस्तعد)

2. पूर्ण (Purn पूर्ण) समाप्त (Samápt समाप्त) मुकम्मल (Mukam mal مکمل)

3. काम में आने के योग (Kám men áne ke yog کام میں آنے کے یوگ)

تیر (ف - مذ) TÍR تیہر

1. शर (Shar شر) بان (Bán بان) विशिख (Vishikh विशیخ)

(Adhastal ادھس تل) जमीन के अंदर का मकान (Zamín ke andar ka makán زمین کے اندر کا مکان)

تہدید (ع - مذ) TAH,DÍD تہ دید
भर्त्सना (Bhartsana بھرتسنا) डान्ट डपट (Dánt dapat دانت ڈپٹ) घुड़की (Ghurkí گھڑکی) धमकी (Dhamkí دھمکی)

تہذیب (ع - مٹ) TAH,ZÍB تہ زب
सभ्यता (Sabh, bhyata سبھ، بھیتا) शिष्टा-चार (Shishtá chár شیشٹاچار) संस्कृति (Sanskriti سنسکرتی) नागरिकता (Nágarikata ناگرکتا) तमदुन (Tamad dun تمدن)

تہلکہ (ع - مذ) TAH,LAKE تہ لکا
हा हा कार (Háhákár ہا ہا کار) कोलाहल (Koláhal کولاہل) कुहराम (Kuhram کھرام)

تہمت (ع - مٹ) TUH,MAT تہ مت
मिथ्यारोप (Mith,thya rop میتھ، تھیاروپ) भूटादोष (Jhútha آروپ) (dosh جهوتها دوش)

تہمتن (ف - ص) TAHAM,TAN تہ متن
महारथी (Maharathi مہارثی) महामट (Mahabhat مہا بہت) उत्तमौजा (Uttamauja اتتموجا) महायोद्धा (Maha yoddha مہا یودھا) बहुत बड़ा लड़ने वाला (Bahut bara ladne wala بہت بڑا لڑنے والا)

TEZ तेज़ (ف - ص) تیز

1. प्रचंड (Prachand) तीव्र
(Tivr) उग्र (Ugr) सख्त
(Sakht)

2. तीक्ष्ण (Tik,ehhn) तीखा
(Tikha) धारदार (Dhár dár)
(دهار دار)

3. शीघ्र (Shighr) तुरंत (Turant)
(جلد) (Jald) (ترنت)

4. निपुण (Nipun) चतुर (Chatur)
(چالاک) (Chálák) (چتر)

TEZÁB तेज़ाब (ف - ص) تیزاب

अम्ल (Aml) एसिड (Acid)

TEZ-DAST तेज़दस्त (ف - ص) تیز دست

हस्त लघु (Hast laghu) (هت لگھو)

कुशल (Hast kushal) (هست کشل)

मशशक (Mash,sháq) (مشاق)

تیز رفتار (ف - ص)

TEZ-RAFTÁR तेज़ रफ़्तार

द्रुत गामी (Drut gámi) (دروت گامی)

शीघ्र गामी (Shighr gámi) (شیگھر گامی)

तेज़ चलने वाला (Tez chalne vála) (تیز چلنے والا)

TEZ-FAH,M तेज़ फहम (ف - ص) تیز فہم

कुशाग्र बुद्धि (Kushágr bud,dhi) (کوشاگر بুদ্ধی)

तीक्ष्ण बुद्धि (Tikehhn bud,dhi) (تیکھن بুদ্ধی)

तेज़ अकल (Tez aql) (تیز اکل)

(تیز عقل)

تیز مزاج (ف - ص)

TEZ-MIZÁJ तेज़मिज़اج

क्रुद्धात्मा (Krudh,dhátma) (کړدھ)

2. श्रावण मास (Shrávan más) (شراون)

(सावन) (Sávan) (ماس)

تیز انداز (ف - ص)

TÍRANDÁZ तीरन्दाज़

धनुर्धर (Dhanur dhar) (دهنر دھر)

तीर चलाने वाला (Tír chaláni vála)
(تیر چلانے والا)

تیر بہدف (ف - ص)

TÍR-BA-HADAF तीर ब हदफ

अमोघ (Amogh) (اموگھ) राम बाण

(Rámbán) (دام بان) अचूक (Achúk)
(اچوک)

TÍRAGI तीरगी (ف - ص) تیرگی

अंधकार (Andh kár) (اندھکار) अंधेरा

(Andhera) (اندھیرا)

TÍRA तीरा (ف - ص) تیرہ

अंधकारमय (Andh kár mai) (اندھکارمے)

अंध्यारा (Andhyára) (اندھیارا)

تیرہ باطن (ف - ص)

TÍRA-BÁTIN तीरा बातिन

दुष्टात्मा (Dushtátma) (دشتاتما) खबीस

(Khabis) (خبیث)

تیرہ بخت (ف - ص)

TÍRA-BAKHT तीरा बख्त

हत भाग्य (Hat bhágya) (هت بهاگیہ)

हतदैव (Hat daiv) (هت دیو)

बदकिस्मत (Bad qismat) (بد قسمت)

تیرہ دل (ف - ص)

TÍRA-DIL तीरादिल

دیکھو 'تیرہ باطن'

(चिड़चिड़ा Chir chitā) (دهاتسا)

TESHA तेशा (फ - मं) तैशे
खनित्र (Khanittir) (कह'न्त'तु) कुदाल
(Kudāl) (कदाल)

तैशे زن (फ - मं)

TESHA-ZAN तेशा ज़न
कुदाल चलाने वाला (Kudāl chalāne
vāla) (कदाल च़लाने वाला)

TEGH तेग (फ - मं) तैग
असि (Asi) (असी) कृपाण (Kripān)
खड्ग (Khadg) (कहड'ग) करवाल
(Karvāl) (करोवाल) तलवार (Talvār)
(तलोवार)

तैग दूदम (फ - मं)

TEGH-E-DUDAM तेगे दुदम
यमधार (Yamdhār) (यम'धार) दुवारी

तलवार (Dudhāri talvār) (दुध'हारी)
(तलोवार)

TA, YAQ, QUN तयक्कुन (ع - मं) तैय़न
1. निश्चय (Nish chai) (नश्'चे) यकीन
(Yaqīn) (यैक़ीन)

2. विश्वास (Vish, shwās) (वश्'वास)
एतिबार (Etibār) (अतिबार)

TÍMÁR तीमार (फ - मं) तैमार

1. उपचार (Upchār) (अप'चार) इलाज
(Ilāj) (इलाज)

2. परिचार (Parichār) (परि'चार) रोगी की
देख रेख (Rogí kī dekh rekḥ) (रोगी'की देख रेख)
(की'दीक़े'दीक़े)

तैमारदार (फ - मं)

TÍMÁR-DÁR तीमारदार

परिचर (Prichar) (परी'चर) परिचारक
(Parichārak) (परि'चारक) बीमार दार
(Bímárdār) (बीमार'दार)

ث

وہ تارا جو par isthir rahta hai
(ایک ہی استھان پر استھر رہتا ہے)

ثابت قدم (ع - ص)

SÁBIT-QADAM साबित कदम

अचल निश्चय (Achal nishchai) (अचल)
दृढ़ प्रतिज्ञ (Driḥ pratiggya) (नश्'चे)
(पक्के इरादे वाला) (Pakke irāde vāla)
(पक्के'अरादे'वाला)

SÁQIB साकिब (ع - ص) ثاقب

प्रकाशमान (Prakāsh mán) (पर'काश'मान)

SÁBIT साबित (ع - ص) ثابت

1. स्थिर (Isthir) (अस'तु) (Isthái)
(मुस्तक़िल) (Mustaqil) (अस'तहائی)
(مستقل)

2. दृढ़ (Driḥ) (दर'ह) मज्बूत (Mazbút)
(مضبوط)

3. प्रमाणित (Pramānit) (पर'मानित) सिद्ध
(Sid, dh) (सद'ध)

4. ध्रुव तारा (Dhruvtāra) (ध्रुव'तारा)
वह तारा जो एक ही स्थान पर स्थिर
रहता है (Voh tāra jo ek hi isthán)

SAB,T सत्त (ع - مذ) ثبت

अंकित करना (Ankit karana) (انکیت کرنا)

लिखना (Likhna) (لکھنا)

SUBUT सुबूत (ع - مذ) ثبوت

1. प्रमाण (Pramán) (پرمآن) सिद्धि

(Siddhi) (سددهی) पुष्टि (Pushti)

(Tasdíq) (تصدیق) तसदीक (Tasdíq)

2. साक्षी (Sákehhi) (साक़ेहि) गवाही

(Gaváhi) (گواهی)

SAR,VAT सर्वत (ع - مث) ثروت

समृद्धि (Samrid,dhi) (सम र्द दहि) वैभव

(Vai bhau) (वै भव) धन दौलत

(Dhan daulat) (دهن دولت)

SARÁ सरा (ع - مذ) ثری

अधिलोक (Adhi lok) (अधि लोक) नाग

लोक (Nág lok) (नाग लोक) पाताल

(Pátál) (पाताल)

SURAI,YA सुरैया (ع - مذ) ثریا

कृत्तिका नक्षत्र (Krittika nakehhatr)

(Parvín) (परवीन) परवीन (Krittika nakehhatr)

SUF,L सुफल (ع - مذ) ثفل

फोक (Phok) (फोक) सीठी (Síthi)

(Sítthi) (सीत्थी)

SIQÁHAT सिकाहत (ع - مث) ثقاہت

(Shresh thata) (श्रेश्ठता) श्रेष्ठता

(Barappan) (बरप्पन) बड़प्पन

SAQÁLAT सकालत (ع - مث) ثقات

(Bhár) (भार) गुरुत्व (Guruttwa)

(Bojh) (बोझ) बोझ (गुरुत्व)

प्रभायुक्त (Prabha yukt) (प्रभायुक्त)

चमकदार (Chamak dár) (چمکدار)

SÁLIS सालिस (ع - مذ) ثالث

1. तृतीय (Tritíya) (तृतीय) तीसरा (Tísarā)

(तीसरा)

2. मध्यस्थ (Madh,dhyasth) (مدھ)

(panch) (पंच) पंच (देहिस्तेह)

SÁLISI सालिसी (ع - مث) ثالثی

मध्यस्थता (Madh,dhyasthata) (مدھ)

(Pancháyat) (पंचायत) पंचायत (देहिस्तेह)

(पंचायत)

SÁNI सानी (ع - ص) ثانی

1. द्वितीय (Dwitíya) (द्वितीय) दूसरा

(Dúsara) (दुसरा)

2. समान (Samán) (سمان) सदृश

(Sadrish) (सदृश) बराबर (Barábar)

(बराबर)

SÁNI,YAN सानियन (ع - مث) ثانیاً

पुनः (Punah) (पुनह) फिर (Phir)

(Dubára) (दुबारा) दुबारा

SÁNIYA सानिया (ع - مذ) ثانیہ

पल (pal) (پل) क्षण (Chhan)

(Lam,ha) (لامحہ) लम्हा

SABÁT सबात (ع - مذ) ثبات

1. दृढ़ता (Driṛhata) (درڑھتا) मजबूती

(Mazbúti) (مضبوطی)

2. स्थायित्व (Istháit,twa) (استھایتو)

(Istiqlál) (استقلال) इस्तिक्लाल

SANA سنا (ع - مذ) ثنا
 ستوتی (Prashansa پرشن سا) ستوتی (Istuti اس تتی) تاریف (Tárf) (حمند Hamd) تعریف
 ثناخوان (ع - ص)

SANA-KHÁN سناخواں
 ستوتی کرتا (Istuti karta) تاریف (Prashansak پرشن سک) تعریف کرنے والا (Tárf karne vála)

SANÁ-GAR سناگر (ع - ص) ثنا گر
 دیکھو 'ثناخوان'
 ثنا گستر (ع - ص)

SANA-GUS,TAR سنا گستر
 دیکھو 'ثناخوان'

SANÁ-GO سنا گو (ع - ص) ثنا گو
 دیکھو 'ثناخوان'

SAVÁB سواب (ع - مذ) ثواب
 شوم فल (Pun, nya پین نیہ) پونہ
 شوبھ فल (Shubh, phal شہ پھل) پرتیپ کار (Pratyup kár) (اچھا بدلہ) (Ach, chha badla)

SAUR سौर (ع - مذ) ثور
 1. वृष (Vrish ورش) वृषभ (Varishabh) बैल (Bail) (ورشہ)
 2. वृषराशि (Vrish rashi ورش راشی) बुर्जेसौर (Burj-e-saur) (برج ثور)

SIQ,L सिकल (ع - مذ) ثقل
 गुरुत्व (Gurutwa گروتو) बोझ (Bojh) भारीपन (Bhári pan) (بہاری پن)

SIQAH सिकह (ع - مذ) ثقہ
 1. विश्वस्त (Vish,shwast) (ویش شوست) मोतबर (Motábar) (معتبر)
 2. श्रेष्ठ (Shresh,th) (شریش تھ) बुजुर्ग (Buzurg) (بزرگ)

SAQÍL सकील (ع - ص) ثقیل
 1. भारी (Bhári) (بہاری) गुरु (Guru) (گورو) वजनी (Vazni) (وزنی)
 2. गरिष्ठ (Garishtb) (گریشٹھ) देर में पचने वाला भोजन (Der men pachne vála bhojan) (دیر میں پچنے والا بھوجن)

SULUS सुलुस (ع - مذ) ثلث
 तृतीयांश (Tritíyánsh) (ترتی یانش) तिहाई (Tihái) (تہائی)

SAMAR समर (ع - مذ) ثمر
 1. फल (Phal) (فہل) मेवा (Meva) (میوہ)
 2. परिणाम (Pari nám) (پری نام) प्रतिफल (Prati phal) (پرتی پھل) नतीजा (Natíja) (نتیجہ)

(ع - ص) ثوب

(ع - ص) ثوب

(ع - ص) ثوب

ج

2. शोषक (Shoshak शوشक) सोखने वाला (Sokhne vála سوکھنے والا)
3. मसि चूष (Masi chúsh मसी चूश) सोखता (Sokhta سوخته)

JÁROB जारोब (फ - म्) भारोब (Márjani भारजनी) भाड़ू (Jhárú जहारू)

JÁRI जारी (ए - व) जारी (Praváhit प्रवाहित) बहता हुआ (Bahta hua बेहताहوا)

2. प्रचलित (Prachalit प्रचलित) चालू (Chálú चालू)

JÁRIYA जारिया (ए - म्) जारिया (Parichárika परिचारिका) दासी (Dási दासी) लौंडी (Laundi लौन्डी)

JÁSÚS जासूस (ए - म्) जासूस (Gupt char गुप्तचर) अपसर्प (Apsarp अपसर्प) भेदिया (Bhediya भेदिना) मुखबिर (Mukhbir मुखबिर)

JÁM जाम (फ - म्) जाम (Pán pátr पान पात्र) चषक (Chasha'k चशक) पियाला (Piyála पीयाला)

JÁMID जामिद (ए - व) जामिद (Jar जार) अचल (Achal अचल)

JÁME जामे (ए - व) जामे (Sankálan karta संकलनकर्ता) मुरत्तिब (Mu attib मुरत्तिब)

JÁ जा (फ - म्) जा (Isthán स्थल) स्थान (Isthal स्थल) जगह (Jagah जगह) (استهل)

JÁ-BA-JA जाबजा (व - व) जाबजा (Itastatah इतस्ततः) यत्रतत्र (Yattr tattr यत्रतत्र) जगह जगह (Jagah Jagah जगह जगह)

JÁBIR जाबिर (ए - व) जाबिर (An,neái अननीय) अन्यायी (Attyá chári अत्याचारी) जालिम (Zálim ظالم)

JÁDÚ जादू (फ - म्) जादू (Máya karm मायाकर्म) इन्द्र जाल (Indar jál इन्द्र जाल) अभिचार (Abhichár अभिचार) सिहर (Sihir सिहर)

JADÚ-GAR जादूगर (व - व) जादूगर (Máyavi मायावी) ऐंद्र जालिक (Aindr jálík ऐन्द्रजालिक) साहिर (Sáhir साहिर)

JÁDA जादा (फ - म्) जादा (Pád path पाद पथ) पाद पद्धति (Pád pad,dhati पादपद्धति) पग डंडी (Pag dandi पगडंडी)

2. पथ (Path पथ) मार्ग (Márg मार्ग) रास्ता (Rásta रास्ता)

JÁZIB जाज़िब (ए - व) जाज़िब (Ákarshak आकर्षक) खेंचने वाला (Khenchne vála खेंचने वाला)

JÁN BÁZ جان باز (ف - ص) جاں باڙ

1. प्राणद्युतक (Prándyútak) ڀران
جان پر खेल जाने वाला
(Ján par khel jáne vála) جان پر
(کھیل جانے والا)

2. उत्साही (Utsáhi) (ات ساھی) हौसला
मंद (Húsala mand) (حوصلہ مند)

جانبداری (ءف - مٹ)

JÁNIB-DÁRI जानिब दारी

- पक्षपात (Pakchh pát) (پکچھ پات)
तरफदारी (Tarafdári) (طرفداری)

جانگداز (ف - ص)

JÁN-GUDÁZ जांगुदाज़

- कष्टदायक (Kasht dáyak) (کشت دایک)
दुःखदायी (Dukh,kh Dái) (دکھ دائی)
रूहफर्सा (Rúhfarsa) (روح فرسا)

جانگسل (ف - ص)

JÁN-GUSIL जांगुसिल

دیکھو 'جانگداز'

جان نثار (ف - ص)

JÁN-NISÁR जानिसार

- जान निछावर करने वाला (Ján níchhá-
var karne vála) (جان نیچھاور کرنے والا)
फिदाई (Fidái) (فدائی)

جان نواز (ف - ص)

JÁN-NAVÁZ जां नवाज़

1. जीवन दाता (Jívan dáta) (جیون داتا)
प्राणदाता (Prándáta) (ڀران داتا)
रूहपरवर (Rúhparvar) (روح پرور)

2. व्यापक (Vyápak) (ویا پک) मुकम्मल
(Mukam,mal) (مکمل)

JÁMI,A जामिआ (ع - مٹ) جامعہ

- विश्व विद्यालय (Vish,shw vid,dyalai)
यूनीवर्सिटी (University) (یونیورسٹی)
(وشوودیا لے)

JÁMÚS जामूस (ع - مذ) جاموس

- महिष (Mahish) (مہیش) लुलाय (Lulái)
(بھینسا) भैंसा (Bhainsa) (لولائے)

JÁMA जामा (ف - مذ) جامہ

- वस्त्र (Vas, tr) (وس تر) पट (Pat) (پٹ)
कपड़ा (Kapṛā) (کپڑا) लिबास (Libás)
(لباس)

JÁN जान (ف - مٹ) جان

1. प्राण (Prán) (ڀران) जीवन (Jívan)
(دم) (Dam) (دم جیون)
2. शक्ति (Shakti) (شکتی) बल (Bal) (بل)
3. तथ्य (Tath,thya) (تتھیہ) सार (Sár) (سار)
(खुलासा) (Khulása) (خلاصہ)
4. प्रिय (Priya) (پریہ) प्यारा (Pyára)
(پیارا)
5. आत्मा (Átma) (آتما) रूह (Rúh) (روح)

JÁNÁN जानां (ف - مذ) जानان

- प्रेयसी (Preyasi) (پریسی) प्रीतमा (Prítama)
(प्रीया) (Priya) (پریا) माशूक (Máshúq) (معشوق)

JÁNIB جانب (ع - مٹ) जानिब

1. पक्ष (Pakchh) (پکچھ) ओर (Or) (اور)
(तरफ) (Taraf) (طرف)
2. पार्श्व (Párshwa) (پارشو) पहलू (Pablu) (پہلو)

3. असभ्य (Asabh, bhya اسبھیا)
अशिष्ट (Ashisht اششت) वेतमीज
(Be tamiz بے تمیز)

JÁE, DÁD जाइदाद (फ - म्)

1. संपत्ति (Sompatti सम्पत्ति)
माल अस्वात्र (Mál as, báb مال)
(اسباب)

2. जमींदारी (Zamíndarí زمینداری)
जागीर (Jágír جاگیر)

JÁIZ जाइज (ع - ص)

उचित (Uchit اچت) उपयुक्त (Up, yukt)
मुनासिब (Munásib مناسب) (अपेक्षित)

JÁIZA जाइजा (ع - म्)

1. परीक्षण (Paríkehhan परीक्षण)
जांच (Jáneh جانچ) परताल
(Partál پرتال)

2. हाजिरी (Háziri हाजरी) गिनती
(Gintí گنتی)

JABAL जबल (ع - म्)

पर्वत (Pahár पहाड़) (Paivat पर्वत)

JIBIL, LAT जिल्लत (ع - म्)

स्वभाव (Swabháo स्वभाव) प्रकृति
(Ádat आदत) (Prakrití प्रकृति)
(عادات)

JUB, N जुब्न (ع - म्)

भीरुता (Bhíruta भीरुता) कायरता
(Káyarata डरपोक पन) (Darpo k-
pan डरपोक پن)

JUB, BA जुब्बा (ع - म्)

लंबा कुरता (Lamba kurta لمبا کرتا)

2. प्रिया (Priya प्रिया) प्रीतमा (Prítama)
(मनश्चोक) माशूक (Máshúq)

JÁNVAR जानवर (फ - म्)

1. प्राणी (Prani प्राणी) जीव (Jiv जीव)

2. पशु (Pashu पशु) चौपाया
(Chaupáya चोपाया)

3. असभ्य (Asabh, bhya असभ्य)
अशिष्ट (Ashisht अशिष्ट) गंवार
(Ganvár گنوار)

JÁVIDAN जाविदा (ف - ص)

शाश्वत (Sáhsh, shwat शाश्वत)

नित्य (Nit, tya नित्य) अविनाशी

(Avi náshí अविनाशी) हमेशा रहने

वाला (Hamesha rahne vála हमेशा रहने)

(रहने वाला)

JÁVED जावेद (ف - ص)

दिकهو 'जावदान'

JÁH जाह (फ - म्)

1. पद (Pad पद) मरतबा (Martaba)
(مرتبہ)

2. ऐश्वर्य (Aishwar, ya ऐश्वर्य)
वैभव (Vaibhau वैभव) हश्मत
(Hashmat حشمت)

JÁHIL जाहिल (ع - ص)

1. मूर्ख (Múrkh मूर्ख) अनभिज्ञ
(Anbliggia अनभिज्ञ) वेवकूफ
(Be vaqúf بے وقوف)

2. अशिक्षित (Ashik, chhit अशिक्षित)
अनपढ़ (Anparh अनपढ़)

2. भिन्न (Bhinn (بهن अन्य (An,nya
(دوسرا (Dúsrā (انيه)

JIDÁL जिदाल (ف - مٹ)

युद्ध (Yud, dh (يد'د समर (Samar -
(لڑائی (Laṛái (سم)

JUDÁI जुदाई (ع - مٹ)

1. वियोग (Viyog (ويوگ ब्रह्म (Vrah
(हिज्र (Hijr (هجره)

2. अलगाव (Algáo (الكاو अज्ञाहिदगी
(Alábidagí (عاجدگی)

JID,DAT जिद्दत (ع - मٹ)

1. नूतनता (Nútanata (نوتن تا नवी
नता (Navínata (नवी नता ताज़ा
पन (Táza pan (ताज़ा पन)

2. नई सूझ (Naí sújh (نئی سوچه
नई ईजाद (Naí íjád (नئی ایجاد)

JADAL जदल (ع - मٹ)

1. युद्ध (Yud' dh (يد'د लड़ाई (Laṛái
(لڑائی)

2. शत्रुता (Shatṭruta (شتروتا बैर
(Bair (بيرو दुश्मनी (Dushmani
(دشمنی)

JID,D-O-JAHD जलु जहद (ع - मٹ)

जिद्दो जहद्

पराक्रम (Parákram (پراक्रम दौड़ धूप
(Daur' dhup (دور'دھوپ कोशिश
(Koshish (کوشش)

JADÍD जदीद (ع - ص)

1. नूतन (Nútan (نوتن नवीन (Navín
(नया (Naya (نویا)

JAB,HA जब्हा (ع - مڈ)

ललाट (Lalát (لالت भाल (Bhál
(ماتھا (Mátha)

JABÍN जबीन (ع - मٹ)

भाल (Bhál (بھال ललाट (Lalát
(कपाल (Kapál (कपाल माथा (Mátha
(पेशानी (Pesháni (ماتھا)

JUS,SA जुस्ता (ع - मڈ)

देह (Deh (ديه शरीर (Sharír (شریر
(डीलडौल (Dildaul (دیل دول)

JAHÍM जहीम (ع - मڈ)

नरक (Narak (نرک दोऊख (Dozakh
(दोउख)

JAD जद (ع - मंड)

पितामह (Pitámah (پیتامہ दादा (Dáda
(داد)

जदामजद (ع - मंड)

JAD,D-E-AM,JAD जददे अमजद

1. पूर्वज (Púrvaj (پوروज असलाफ
(Asláf (اسلاف)

2. हज़रत आदम (Hazrat-Ádam (حضرت
(آدم)

JID जिद (ع - मٹ)

पराक्रम (Prákram (پراक्रम उद्यम
(Ud,dyam (اد'دیم कोशिश (Koshish
(کوشش)

JUDA जुदा (ف - ص)

1. पृथक (Prithak (پرتھक अलग
(Alag (الگ)

JAR, RÁR جرار (ع - مٹ) जरار

1. विशाल (Vishál) महान (Mahán) अजीम (Azím) (عظیم)

2. वीर (Vír) योद्धा (Yodha) जवानमर्द (Gaván mard) (جوان مرد)

JAR, H जर्ह (ع - ص) جرح

1. क्षत (Chhat) घाव (Gháo) (گھاؤ).
2. प्रतिपरीक्षा (Prati paríkehha) प्रति प्रश्न (Prati prashn) (پرتی پریشن) (Cross-examination) (کراس اکزامینیشن)

JARAS जरस (ع - مذ) جر س
घंटा (Ghanta) घड़ियाल (Gharíyál)

JUR, Á जुरआ (ع - مذ) جرعه
चलु (Chalu) घूंट (Ghúnt) (گھونٹ)

JAR, GA जरगा (त - مذ) جرگه
समूह (Samúh) दल (Dal) (دل)
जत्था (Jat, tha) (جٹھا)

JUR, M जुर्म (ع - مذ) جرم
दोष (Dosh) अपराध (Aprádh) (قصور)
कुसूर (Qusúr) (ايراد)

JUR, MÁNA जुर्माना (ع - ف) جرمانه
अर्थ दंड (Arth dand) (ارتھ دند)
साहस (Sáhas) तावान (Táván) (تادان)

2. आधुनिक (Ádhunik) (آدھنک)
अर्वाचीन (Arváchín) (ارواچین)
नए ज़माने का (Nao zamáne ka) (نئے زمانے کا)

JUZÁM जुज़ाम (ع - مذ) جزام
कुष्ठ (Kusht) (کشتہ)
कोढ़ (Korh) (کورہ)

JAZ, B जञ्ज (ع - مذ) جذب

1. आकर्षण (Ákarshan) (اکرشن) खिंचाव (Khincháav) (کھنچاو)

2. चूषण (Chúshan) (چوشن) चूसना (Chúsna) (چوسना) सोखना (Sokbna) (سوکهنا)

3. आत्मसात् (Átmsát) (آتمسات) अपने में घुला मिला हुआ (Apne men ghula mila hua) (اپنے میں گھلا ملا ہوا)

JAZ, BA जञ्जा (ع - مذ) جذبہ

1. मनोभाव (Manobháav) (منوبھاو)
मनोवृत्ति (Manovritti) (منوورتتی)
2. आवेश (Ávesh) (آویش) जोश (Josh) (جوش)

JUR, AT जुरअत (ع - مٹ) جرأت
साहस (Sáhas) (ساحس) वीरता (Vírata) (ویرता)
हिम्मत (Himmat) (هممت)

JAR, RÁH जरह (ع - مذ) جراح

शस्त्र चिकित्सक (Shastr chikitsak) (शलص ڇکیتسک)
शल्य वैद्य (Shallya vaidya) (शलیه وید)
चीर फाड़ करने वाला (Chír pháṛ karne vála) (چیر ڦاڙ ڪرڻے والا)

- JAZA جزا (ع - مٹ) جزا
 جڑا (Pratyupkār) پرتیپکار
 अच्छा बदला (Ach, chha badla) اچھا بدلا
- JAZ,R جزر (ع - مذ) جزر
 समुद्र के पानी का उतार (Samuddr ke pání ká utár) سمدر کے پانی کا اتار
 भाटा (Bhāta) بھاتا
- جزرومد (ع - مذ) جزرومد
- JAZ,R-O-MAD जज्ञरोमद
 ज्वार भाटा (Jwār bhāta) جوار بھاتا
- JAZ,M जज्ञम (ع - ص) جزم
 1. दृढ़ (Driḥ) मज्बूत (Mazbūt) مضبوط
 2. किसी शब्द के अन्तिम अक्षर को हल करना (Kisi shabd ke antim akshar ko hal karna) کسی شبد کے انتہم اکچھر کو هل کرنا
- JUZ,V जुज्व (ع - مذ) جزو
 دیکھو 'جز'
- JUZVI जुज्वी (ع - ص) جزوی
 आंशिक (Ānshik) थोड़ा (Thora) آنشک (تھوڑا)
- JAZÍRA जज़یرا (ع - مذ) جزیره
 द्वीप (dwíp) टापू (Tápú) دوپ (تاپو)
- JIZ,YA जिज्ञ्या (ع - مذ) جزیه
 कर (Kar) टेक्स (Tex) کر (ٹیکس)
- JASÁRAT जसarat (ع - مٹ) جسارت
 दुःसाहस (Dus, sáhas) धृष्टता (Dhrishtata) دھش تدا
 (Dhíth pan) ڈیٹھ پن
- JARÍ जरी (ع - ص) جرى
 1. साहसी (Sáhasí) शूर (Shúr) साहسی (شور) हिम्मती (Himmatí) هممتی
 2. निर्भीक (Nirbhík) निडर (Nidar) निर्भीक (نڈر)
- JARYÁN जरयान (ع - مذ) جريان
 1. प्रवाह (Praváh) बहाव (Baháo) پرواہ (بہاؤ)
 2. प्रमेह (Prameh) प्रसेक (Prasek) जिरयान का मरज़ (Jiryán ka maraz) प्रमेہ (پرمیہ) جیریان کا مرض
- JARÍB जरीब (ع - مٹ) جریب
 1. क्षेत्र मापदंड (Chhettr máp dand) खेत नापने की जंजीर (Khet nápne ki zanjír) क्षेत्र ماپدند (چھیتتر ماپدند) کھیت ناپنے کی زنجیر
 2. दंड (Dand) लाठी (Láthi) लाठी (لاٹھی)
- JARÍDA जरीदा (ع - مذ) جریده
 1. एकाकी (Aká kí) अकेला (Akela) ایکاک (اکیلا)
 2. समाचार पत्र (Samáchár pattr) अखबार (Akhabár) समाचार पत्र (اخبار)
- JUZ जुज (ع - مذ) جز
 1. बिना (Bina) बग़ैर (Baghair) बिना (بغیر)
 2. अंश (Ansh) भाग (Bhág) अंश (انہش) भाگ (تکڑا) (بھاگ)

JÁL جال (ع - مذ) جعل

1. छल (Chhal) धोका (Dhoka) (دھوکا)

2. कृत्रिमता (Kritrimata) (کرتیم تا) बनावट (Banavat) (بناوٹ)

JÁ,L-SÁZ जालसाज (ع - ص) جعل ساز

1. छली (Chhalí) धोकेवाज (Dhoke báz) (دھوکے باز)

2. जाली काम करनेवाला (Jáli kám karne vála) (جعلی کام کرنے والا)

JÁ,LI जाली (ع - ص) جعلی

कृत्रिम (Krittrim) बनावटी (Baná-vatí) (کرتیم بناوٹی)

JUGH RÁT जुग्रात (ع - مذ) جغرات

दधि (Dadhi) दही (Dahí) (دھی دھی)

जुग्राफیه (ع - مذ)

JUGH RÁFIYA जुग्राफिया

भूगोल शास्त्र (Bhúgol shástr) (بھوگول شاستر)
भूगोल विद्या (Bhúgol viddya) (بھوگول ویدیا)

JAFÁ जफा (ع - مذ) جفا

निर्दयता (Nirdaita) अन्याय (Annyái) (ان نیاے)
अत्याचार (Attyá chár) (اتیاچار) (ظلم Zulm)

جفا پیشہ (ع - ص)

JAFÁ-PESHA जफा पेशा

अत्याचारी (Attya chári) (اتیاچاری)

अन्यायी (Annyái) (ان نیائی) जालिम (Zálim) (ظالم)

JAFÁ-JÚ जफाजू (ع - ص) جفا جو

دیکھو 'جفا پیشہ'

JASÁMAT जसमत (ع - مذ) جسامت

घनत्व (Ghanat, twa) मोटाई (Motái) (گھنٹ تو موٹائی)

JAST जस्त (ع - مذ) جست

उत्फाल (Utphál) फलंग (Phaláng) (ات پھال پھلانگ)

JUSTJÚ जुस्तजू (ع - مذ) جستجو

मार्गण (Márgan) (मारगन) अन्वेषण (Anveshan) खोज (Khoj) (انویشن تلاش کھوج)

JASAD जसद (ع - مذ) جسد

देह (Deh) शरीर (Sharír) (دیہ شریر) बदन (Badan) (بدن)

JISM जिरम (ع - مذ) جسم

शरीर (Sharír) वपु (Vapu) (شریہر وپو) (بدن Badan) (دیہ بدن)

JISMÁNI जिस्मानी (ع - ص) جسمانی

शारीरिक (Sháririk) दैहिक (Daihiik) (شاریہک دیہیک) बदनी (Badani)

JASÍM जसीम (ع - ص) جسیم

स्थूल (Isthúl) भारीभरकम (Blárí bharkam) मोटा ताज़ा (Mota táza) (استھول بھاری بھرکم موٹا تازہ)

JASH,N जश्न (ع - مذ) جشن

1. उत्सव (Utsau) धूमधाम (Dhúm hádm) (اتسو دھوم دھام)

2. रंग रलियां (Rang raliyán) (رنگ رلیاں) ऐश (Aish) (عیش)

JÁ,D जाद (ع - مذ) جعد

वेणी (Vení) चोटी (Chotí) (وینی چوٹی)

جفا کار (ف - ص) JAFĀ-KĀR جفاکار
دیکھو 'جفا پیشہ'

جفا کش (ف - ص)

JAFĀ-KASH جفاکش

پراکرمی (Parāk, kramī) (پراکرمی)

مہناتی (Ud, dyogī) (ان، دیوگی) (Ud, dyogī)
(مہناتی) (Mehnatī)

JUF, T جفت (ف - مذ)

1. یوگم (Yug, m) (یوگل) (Yugal)
جوڑا (Jorā) (یوگم)

2. جوتے کا جوڑا (Júte ka jorā)
(جوڑا)

3. سم سنکھیا (Samsankhya)
وہ سنکھیا جو دو پر بات جائے (Voh
sankhya jo do par bat jāi)
(جو دو پر بات جائے)

جگر (ف - مذ) JIGAR جگر

1. یکرت (Yakrit) (یکرت)
کلیجا (Kaleja)

2. ساہس (Sáhas) (ساہس)
ہمت (Himmat)

جگر بند (ف - مذ)

JIGAR-BAND جگر بند

1. پیارا (Pyára) (پریہ) (Priya)
پیارا

2. لڑکا (Laṛka) (پتر) (Puttr)

جگر خراش (ف - ص)

JIGAR-KHARÁSH جگر خراش

ہردے (Hridai-vidáarak) (ہردے)

دو:خداہی (Dukh, kh dáí) (وداری)

روح فرسا (Rúh farsa) (دکھ دانی)

جگر سوز (ف - ص) (جگر سوز)

JIGAR-SOZ جگر سوز

سہانوبھوتی کرتا (Sahánubhúti karta)

ہمدرد (Hamdard) (سہانوبھوتی کرتا)

جگر کاوی (ف - مٹ)

JIGAR-KÁVI جگر کاوی

پراکرم (Parak, kram) (پراکرم)

سخت (Sakht mehnat) (سخت)
(مہنات)

JALA جلا (ع - مذ)

دیش نکالا (Desh nikála) (دیش نکالا)

JILA جلا (ع - مٹ)

آبھا (Ábhā) (آبھا)

چمک (Chamak) (چمک)
(دمک) (Damak)

JUL, LÁB جلاب (ع - مذ)

ریچک (Rechak) (ریچک)

ملمہدک (Mal bhedak) (ورچک)

دست کی دوا (Dast ki dava)

(دست کی دوا)

JAL, LÁD جلا د (ع - ص)

1. بدھک (Badhik) (بدھک)

وہ جیوی (Vadhjivi)

فال! (Phánsi lagáne vála)

(پھانسی لگانے والا)

2. ہتیارا (Hnt, tyára) (ہتیارا)

آلیم (Zálim) (ان نیائی)

(ظالم)

3. کٹھور (Kathor hridai) (کٹھور)

(سنگ دل) (Sangdil)

(سنگ دل)

جلد ساز (ع - ف - مذ)

JIL,D-SÁZ جिल्دساز

جिल्د बांधने वाला (Jild bāndhne
vála جلد باندھنے والا)

JALSA जल्सा (ع - مذ)

1. सभा (Sabha سبھا) मीटिंग (Meeting
(-میٹنگ)
2. अधिवेशन (Adhiveshan ادھی
(اجلاس Ijlās) (ویشن)
3. नाच रंग (Nách rang ناچ رنگ)

JALAQ जलक (ع - ن - ث)

हस्त मैथुन (Hast maithun हस्त
(हथलस Hathlas) (میتھن)

JULÚS जुलूस (ع - مذ)

1. उत्सवयात्रा (Utsau yátra उत्सवयात्रा)
चलसमारोह (Chalsamároh चल
(शोभायात्रा Shobhayátra) (समारोह)
(शोभयायात्रा)
2. बरात (Barát बरात) सवारी (Savári
(सवारी)

JAL,VA जल्वा (ع - مذ)

1. दर्शन (Darshan दर्शन) दीदार
(Dídár دیدار)
2. कान्ति (Kanti कान्ति) छत्र (Chhab
(چھب)

جلوه گری (ع - ف - مذ)

JALVA-GARI जल्वागरी

प्रकट होना (Prakat hona प्रकट होना)
सामने आना (Sámne ána सामنے آنا)

JALÁL जलाल (ع - مذ)

1. तेज (Tej तीज) प्रताप (Pratáp
(دعب Rob) रोच (پرتاپ)
2. क्रोध (Krodh क्रोध) रोष (Rosh
(غصه Ghussa) गुस्सा (دوش)

JALÁLAT जलालत (ع - م - ث)

1. तेज (Tej तीज) प्रताप (Pratáp
(جلال Jalál) जलाल (پرتاپ)
2. श्रेष्ठता (Shreshthata شریض تھتا)
(प्रतिष्ठा Pratishtba) प्रतिष्ठा (پرتھ تھ)
(बरपन Barappan) बरपन

جلاوطن (ع - ص)

JALA-VATAN जलावतन

देशवहिकृत (Desh vahishkrit دیس
देश निकाला दिया हुआ
(Desh nikála diya hua دیس نکالا
(دیا ہوا)

JAL,D जल्द (ف - ص)

शीघ्र (Shíghr, شীগھر) तुरंत (Turant
(सपदि Sapadi) सपदि (تورنت)
(Fauran فوراً)

JIL,D जिल्द (ف - م - ث)

1. चर्म (Charm चर्म) खाल (Khál
(کھال)
2. प्रति (Prati प्रति) एक पुस्तक (Ek
(ایک پستک pustak)
3. पुस्तक की जुजबन्दी और सिलाई
(Pustak ki juz bandi aur silái
(پستک کی جز بندی اور سلائی)

JAL,D-BÁZ जल्दबाज़ (ف - ص)

आतुर (Átur آتور) उतावला (Utáola
(اٹاؤلا)

samúh جن سموه (भीड़) (Blīṛ ਭੀੜ)

(Sambhog سمبھوگ) समागम (Sāmān-

JAMÍL جمیل (ع - ص)
 JAMÍL جمیل (ع - ص)
 سندر (Sundar) منوہر (Manohar)
 (روپوان) (Rúpván) رُپوان (منوہر)
 ہسین (Hasín) حسین

JIN جن (ع - مذ)
 JIN جن (ع - مذ)
 1. ایک प्रकार کا پرت (Ek prakár ka pret)
 2. پرت بادھا (Pret bádha)
 (خلل) (Khalal) خلل

JANÁB جناب (ع - مٹ)
 JANÁB جناب (ع - مٹ)
 1. در (Dwár) (دیوڑھی)
 2. شریمان (Shrímán)
 (Shríyut) (Maháshai)
 (مہاشے)

JANÁBAT جنابت (ع - مٹ)
 JANÁBAT جنابت (ع - مٹ)
 اشوچ (Ashauch)
 (Nápáki)
 (ناپاکی)

JANÁZA جنازہ (ع - مذ)
 JANÁZA جنازہ (ع - مذ)
 ارثی (Arthi)
 (Mai,yat)
 (میت)

JINÁN جنان (ع - مذ)
 JINÁN جنان (ع - مذ)
 (Deo-lok)
 (Nák)
 (Jannat)
 (یہ لفظ جنت کی جمع ہے لیکن
 واحد معنوں میں مستعمل ہے)

JUM,BÁN جنباں (ف - ص)
 JUM,BÁN جنباں (ف - ص)
 1. کمپیت (Kampit)
 (Hilta hua)
 (ہلتا ہوا)

2. سنا (Sena)
 3. سبھا (Sabha)
 (Idara)
 (ادارہ)

JUM,LA جملہ (ع - مذ)
 JUM,LA جملہ (ع - مذ)
 1. سارو (Sarv)
 2. واکیا (Vákya)
 (Shabd samúh)
 (Jiqra)
 (فقیرہ)

JAMAN جمن (ف - مٹ)
 JAMAN جمن (ف - مٹ)
 (Yamuna)
 (Jamna nadi)
 (جمنا ندی)

JUMÚD جمود (ع - مذ)
 JUMÚD جمود (ع - مذ)
 (Gattyaurodh)
 (Rukávat)
 (Deadlock)
 (ڈیڈلاک)

JUM,HÚR جمہور (ع - مذ)
 JUM,HÚR جمہور (ع - مذ)
 (Janata)
 (Avám)
 (عوام)

جمہوری (ع - ص)

JUM,HÚRÍ جمہوری
 JUM,HÚRÍ جمہوری
 (Sárv janik)
 (Avámí)
 (عوامی)

جمہوریت (ع - مٹ)

JUM,HÚRI,YAT جمہوریت
 JUM,HÚRI,YAT جمہوریت
 (Praja tantr)
 (Gan tantr)
 (Lok sháhi)
 (لوک شاہی)

JAMÍ,A جمیع (ع - ص)
 JAMÍ,A جمیع (ع - ص)
 (Sampurn)
 (Samast)
 (سب)

JANG جنگ (ف - مٹ) جंग
 समर (Samar संग्राम) संग्राम (Sangrám)
 (संयुग संग्राम) संयुग (Sanyug)
 रण (Ran युद्ध) युद्ध (Yudh,dh)
 लड़ाई (Larái)

جنگ آزما (ف - ص)

JANG-ÁZMA जंग आजमा

युद्धवीर (Yuddhvír युद्ध) युद्ध
 कुशल (Yuddh kushal युद्ध) युद्ध
 युद्ध निपुण (Yuddh nipun युद्ध) युद्ध
 लड़ाकू (Larákú)

جنگ آزموده (ف - ص)

JANG-ÁZMÚDA जंग आजूमूदा
 دیکھو 'جنگ آزما'

JANGÁH جنگاہ (ف - مٹ) जंगाह
 रणभूमि (Ran bhúmi मैदाने)
 जंग (Maidán-e-jang میدان جنگ)

JANG-JÚ جنگ جو (ف - ص) जंगजू
 योद्धा (Yoddha रणवीर) रणवीर (Ran vír)
 लड़ाकू (Larákú)

JANGAL जंगल (ف - مذ) जंगल
 कानन (Kánan विपिन) विपिन (Vipin)
 वन (Arannya अरण्य) अरण्य (Arannya)
 (Van सहرا) सहرا (Sahra)

JANGALI जंगली (ف - ص) جنگلی

1. आरण्यक (Áran,nyak (آرن'نیک)
 जंगल का (Jangal ka (جنگل کا)
2. असम्भ्य (Asabh,bhya (اسبھیہ)
 अशिष्ट (Ashisht (اشیشت)
 (Ujad,d (اجد)

2. हिलाने वाला (Hiláne vála (هلانے والا)
 (दुसरे معنوں میں مرکب ہو کر)
 آتا ہے جیسے 'سلسلہ جنباں'

JUM,BISH जुम्बिष (फ - मٹ) जुम्बिष
 कम्पन (Kampan थर थराहट)
 (Thartharáhat हिलना)
 डोलना (Hilna dolna (هللما دوللما)

JAN,NAT जन्त (ع - مٹ) जनत
 नाक (Nák (ناک) स्वर्ग (Swarg)
 (सुरलोक) सुरलोक (Sur lok (सुरग)
 बिहिश्त (Bihisht (بہشت)

JAN,NATI जन्ती (ع - ص) जनती

1. प्रातस्वर्ग (Prápt swarg (پراپت
 (स्वर्गीय) स्वर्गीय (Swargíya (سورگیہ)
 (سورگ)

जन्त नशी (Jannat nashí (جنت
 (نشیں)

2. स्वर्गीय (Swargíya (سورگیہ) जनत
 का (Jannat ka (جنت کا)

JIN,S जिन्स (ع - मٹ) जिन्स

1. वस्तु (Vastu (वस्तु) पदार्थ (Padárth)
 चीज़ (Chíz (چیز)
 (پیدارتہ)

2. वर्ग (Varg (वर्ग) श्रेणी (Shreni)
 (جماعت) जमाअत (Jamá,at (شرینی)

3. अन्न (An,n (ان) अनाज (Anáj)
 (اناج)

4. लिंग (Ling (لنگ) नस्ल (Nasl (نسل)

جنسیت (ع - مٹ)

JIN,SÍ (I) YAT जिन्सी (सि) यत
 सहलिंगता (Sah lingata (سهلنگتا) एक
 जिन्स का होना (Ek jins ka hona (ایک
 جنس کا ہونا)

3. अस्वीकृति (Aswikriti असवीकृती)

इन्कार (Inkār انکار)

4. प्रतिकार (Pratikār प्रतिकारी बदला)

(Badla بدلا)

JAV(V)ÁD जव (जव) (ع - ص) اد

1. मुक्त हस्त (Mukt hast मुक्त हस्त)

दानशील (Dánshíl दानशील)

दानी (Atidáni अतीदानी)

(Faiyáz फियाज़)

2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek

nám (ایشور کا ایک نام)

JAVÁR जवार (ع - مذ)

प्रतिवास (Prativás प्रतिवास)

(Paṛos پڑوس)

جوارش (ف - مٹ)

JAVÁRISH जवारिश

अवलेह (Avleh अवलेह)

जाने वाली दवा (Chát kar khái

jáne válí dava چات کر کھائی)

(جانے والی दवा)

JAVÁZ जवाज़ (ع - مذ)

औचित्य (Auchittya औचित्य)

जायज़ होना (Jáíz hona (جائز ہونا)

JAVÁN जवान (ف - ص)

1. युवक (Yuvak युवक)

(Vayask वयस्क)

(Tarun तरुण)

2. सैनिक (Sainik सैनिक)

(Sipáhi سپاہی)

جوان بخت (ف - ص)

JAVÁN-BAKHT जवानबख्त

JANÚB जनूब (ع - مذ)

दक्षिण (Dakehhin دکھن)

(Dak,khin دکھن)

JANÚBI जनूबी (ع - مٹ)

दक्षिण (Dákehbinya داکچھنیہ)

दक्षिण का (Dak,khín ka دکھن کا)

JUNÚN जुनून (ع - مذ)

उन्माद (Unmád انماد)

(Vieh,chhiptata उन्म च्छिप तता)

त्ता (Unmattata अनमत्तता)

पन (Págál pan (پاگل پن)

JANÍN जनीन (ع - مذ)

भ्रूण (Bhrún भ्रूण)

asth (Garbh-asth गर्भस्थ)

में हो (Voh bach,cha jo mán ke pet

में हो (Voh bach,cha jo mán ke pet

में हो (Voh bach,cha jo mán ke pet

JAU जौ (ف - مذ)

यव (Yav यव)

JÚ जू (ف - مذ)

1. नदी (Nadi नदी)

2. कुल्या (Kullya कुल्या)

JAVÁB जवाब (ع - مذ)

1. उत्तर (Uttar उत्तर)

2. समान (Samán समान)

(Jor जोड़)

JUD جود (ع - مذ) جود
 دانशीलता (Dán shílata) (दान शीलता)
 उदारता (Udárata) (ادارتا) सखावत
 (Sakhávat) (سخاوت)

JAUDAT जौदत (ع - مٹ) جودت
 दक्षता (Dakchhata) (دکچھتا) कुशलता
 (Kushalatá) (कुशलता) जहानत (Zahánat)
 (نہازت)

JAUR जौर (ع - مذ) جور
 अत्याचार (Attyáchar) (اتیاچار) जुल्म
 (Zulm) (ظلم)

JAUZ जौज (ع - مذ) जोज
 अक्षोट (Akchhot) (अक्षुप्त) अखरोट
 (Akhrot) (अखरोट)

JOSH जोश (फ - مذ) جوش
 1. आवेश (Ávesh) (आवेश) वेग (Veg)
 (वीग) आवेग (Áveg) (आवेग) ज़ोर
 (Zor) (زور)
 2. उबाल (Ubál) (उबाल) उफान (Uphán)
 (اُفان)
 3. उत्साह (Utsáh) (اتساح) उमंग
 (Umang) (امنگ) हौसला (Hausala)
 (حوصلہ)

جوشانده (ف - مذ)

JOSHÁNDA जोशांदा
 क्वाथ (Kwáth) (کواتھ) काढ़ा (Káṛha)
 (کاڑھا)

JOSHISH जोशिश (फ - मٹ) جوشش
 1. आवेग (Áveg) (आवेग) जोश (Josh)
 (جوش)

भाग्यशाली (Bhágya sháli) (بھاگیہ)
 सौभाग्यवान (Saubhágya ván) (سौभाग्यवान)
 इकबालमन्द (Iqbál mand) (اقبال مند)

جوان دولت (ع - ص)

JAVÁN-DAULAT जवां दौलत
 ऐश्वर्य वान (Aishwar,rya ván) (ایشوریہ)
 समृद्ध (Samriddh) (سمرد) (وان)
 दौलतमंद (Daulat mand) (دولت مند)

جوان سال (ف - ص)

JAVÁN-SÁL जवां साल
 नवयुवा (Nau yuva) (نویوا) तरुण
 (Tarun) (ترن) नौजवान (Naujaván)
 (نوجوان)

जवान मर्द (ف - ص)

JAVÁN-MARD जवां मर्द
 1. साहसी (Sáhasi) (साहसी) उत्साही
 (Utsáhi) (उत्साही) हौसला मंद
 (Hausala mand) (حوصلہ مند)
 2. शक्तिशाली (Shaktí sháli) (شکتي)
 वीर (Vír) (वीर) शूजाअ
 (Shujá,a) (شجاع)

JAVÁNI जवानी (फ - मٹ) جوانی
 तारुण्य (Tárun,nya) (تارونیہ) यौवन
 (Yauvan) (यौवन) युवावस्था (Yuvávastha)
 नौजवानी (Naujavání) (نوجوانی)
 (جوانی)

JAVÁHIR जवाहिर (ع - مذ) جواهر
 (جوهر کی جمع)

रत्न (Ratn) (رتن) मणि (Mani) (منی)
 जवाहिरात (Javáhirat) (جواهرات)

JAUHAR جौہر (ع - مذ) جوہر

1. رتن (Ratn) (دتن) مणि (Mani) (منی)
2. دکتتا (Dakehhata) (دکچھتا) چتورتا (Chaturata) (چترتا) قابلیت (Qábilíyat) (قابلیت)
3. سار (Sár) (سار) ست (Sat) (ست)
4. गुण (Gun) (گن) सifat (Sifat) (صفت)

جوہر شناس (ع - ص)

JAUHAR-SHANÁS جौہر شناس

गुण पहचानने वाला (Gun pahchán-ne vála) (گن پہچاننے والا) कद्र करने वाला (Qadr karne vála) (قدر کرنے والا)

JAUHARI जौहरी (ع - مذ) جوہری

1. रत्न विक्रेता (Ratn vik,kreta) (دتن विक्रेता) रत्न बेचने वाला (Ratn bechne vála) (دتن بیچنے والا)
2. गुण दोष परखने वाला (Gun dosh parakhne vála) (گن दोष پرکھنے والا) परखैया (Parkhaiya) (پرکھیا)

JOYA जौया (ف - ص) جو یا

जिज्ञासु (Jiggyásu) (جگ گیاسو) खोजी (Anvekehhi) (انویک چھی) (Khoji) (کھوجی)

JOYÁN जौयां (ف - ص) جو یاں

دیکھو 'جو یا'

JO,YAN,DA जौयन्दा (ف - ص) جو یندہ

دیکھو 'جو یا'

2. उबाल (Ubál) (ابال) उफान (Uphán) (ایہان)

JOSHAN जोशन (ف - مذ) جوشن

1. कवच (Kavach) (کوچ) जिरह (Zirah) (زیرہ)
2. भुज बंध (Bhuj bandh) (بھوج بندھ) बाजूबन्द (Bázú band) (بازوبند)

JU,A जूअ (ع - مٹ) جوع

छुधा (Chhudha) (چھدھا) भूख (Bhúkh) (بھوک)

JAUF जौफ (ع - مذ) جوف

सुधिरता (Sushirata) (سوشیرتا) पोलापन (Pola pan) (پولاپن)

JUQ जूक (ت - مذ) جوق

समूह (Samúh) (سموہ) भीड़ (Bhír) (بھیر)

JAULÁN जौलां (ف - مٹ) جولان

बेड़ी (Berí) (بیری) कैदी के पांव का कड़ा (Qaidi ke páun ka kara) (قیدی کے پاؤں کا کڑا)

جولانگاہ (ف - مٹ)

JAULÁN-GÁH जौलां गाह

दौड़ का मैदान (Daur ka maidán) (دور کا میدان)

JAULÁNI जौलानी (ف - مٹ) جولانی

1. स्फूर्ति (Isphúrti) (اسپھورتی) फुरती (Phurti) (پھرتی) तेज़ी (Tezi) (تیزی)
2. उत्साह (Utsáh) (اتساہ) उमंग (Umang) (امنگ)
3. घोड़े की दौड़ (Ghore ki daur) (گھوڑے کی دور)

विश्व विजयी (Vishshwa vija,í विश्व विश्व
दुनिया को फतेह कर लेने वाला
(Dunya ko fatah kar lene vála دنیا
(کو فتح کر لینے والا)

JIHÁT जिहत (ع - مٹ) جہت
दिशा (Disha दिशा) दिश (Dish दिश)
ओर (Or اور) तरफ (Taraf طرف)

JAH,D जहद् (ع - مٹ) جهاد
पराक्रम (Prák,kram (پراک، کرم) उद्योग
(Ud,dyog (اد، دیوگ) उद्यम (Ud,
dyam (اد، دیم) कोशिश (Koshish
(کوشش)

JAH,L जहल् (ع - مڈ) جهل
मूर्खता (Múrkhata (مورکھتا) अज्ञान
(Aggyán (اگ، گیان) नासमझी (Nása-
mjhi (ناسمجھی) जहालत (Jahálat
(جہالت)

JAHAN,NAM जहन्नम (ع - مڈ) جهنم
नरक (Narak नरक) रौरव (Raurav
(दोऒख (Dozakh (दोऒख)

جهنمی (ع - ص)

JAHAN-NAMI जहन्नमी

1. नारकी (Náraki (نارکی) पापी (Pápi
(پاپی)
2. नरकगामी (Narak gámi (نرک گامی)
नरकवासी (Narak vási (نرک واسی)
दोऒखी (Dozakhi (दोऒखی)

JIHEZ जिहेज (ع - मڈ) جهیز
यौतुक (Yautuk (یوتک) दायज (Dáyaj
(دهج (Dahaj (دایج)

JIHÁD जिहाद (ع - مڈ) جهاد
धार्मिक युद्ध (Dhármik yuddh (دهارمک
धर्म के लिये लड़ाई (Dharm ke
lie lar,ái (دھرم کے لئے لڑائی)

JAHÁZ जहाज़ (ع - मڈ) جہاز
पोत (Pot (پوت) बड़ी नाव (Bari náo
(بڑی नाؤ)

JAHÁLAT जहालत (ع - मٹ) جهالت
अज्ञान (Aggyán (اگ، گیان) मूर्खता
(Múrkhata (مورکھتا) जड़ता (Jarata
(نادانی (Nádáni (جڑتا)

JAHÁN जहान (ع - मڈ) جهان
संसार (Sansár (سنسار) जगत् (Jagat
(سوشتی (Srishti (جگت) दुनिया
(Duniya (دنیا)

جهان دیدہ (ف - ص)

JAHÁN-DÍDA जहां दीदा

बहुदर्शी (Bahudarshi (بہودرشی) दुनिया
देखे हुए (Duniya dekhe hue دنیا
(دیکھے ہوئے)

جهان گرد (ف - ص)

JAHÁN-GARD जहां गर्द

सर्व भ्रमी (Sarv bhrami (سرو بھرمی)
विश्व भ्रमी (Vish,shwa bhrami विश्व
भर में घूमने वाला (Duniyá bhar men ghúmne vála
(بہر میں گھومنے والا)

JAHÁN-GÍR जहांगीर (ف - ص) جهانگیر
चक्रवर्ती (Chakkr varti (چکرورتی)
जगद् विजयी (Jagad vija,í (جگد و جئی)

JAI, YID جیڈ (ع - ص) جیڈ

JAIB جیب (ع - مذ) جیب

1. उत्तम (Uttam) बढ़िया (Barhiya)

1. कुरते का गला (Kurte ka gala) کرتے کا گلا

2. महान (Mahán) श्रेष्ठ (Shreshth) बड़ा (Bara)

2. जेब (Jeb) पाकट (Pocket) (پاکٹ)

JAISH जैश (ف - مذ) جیش

اردو میں یہ لفظ دوسرے معنوں

सेना (Sena) (Aník) (Aník) (Aník) (Aník)

میں جیم کے زیر کے ساتھ استعمال

चमू (Chamú) (Fauj) (Fauj) (Fauj) (Fauj)

होता है और सिब का قافیہ بنتا ہے

چ

چارپایہ (ف - مذ)

CHÁBUK چابک (ف - مذ)

CHÁR-PÁYA چارپایا

प्रतोट (Pratod) कशा (Kasha) (Korá) (Korá) (Korá) (Korá)

चतुष्पद (Chatushpad) पशु (Pashu) (Pashu) (Pashu) (Pashu)

(Maveshi) (Maveshi) (Maveshi) (Maveshi)

چابک دست (ف - ص)

चौपाया (Chaupáya) (Chaupáya) (Chaupáya) (Chaupáya)

CHÁBUK-DAST چابک دست

چارشنبه (ف - مذ)

हस्त कुशल (Hast kushal) (Hast kushal) (Hast kushal) (Hast kushal)

CHÁR-SHAMBA चारशम्बा

क्षिप्र हस्त (Chhipr hast) (Chhipr hast) (Chhipr hast) (Chhipr hast)

बुधवार (Budhvár) (Budh) (Budh) (Budh) (Budh)

तेज और साफ काम करने वाला (Tez aur sáf kám karne vála) (Tez aur sáf kám karne vála) (Tez aur sáf kám karne vála) (Tez aur sáf kám karne vála)

(बुध)

(صاف काम کرنے والا)

चारوناचार (ف - ص)

CHÁPLÚS चापलूस (ف - ص)

CHÁR-O-NÁCHÁR चारो नाचार

विवशता पूर्वक (Vivashata púrvak) (Vivashata púrvak) (Vivashata púrvak) (Vivashata púrvak)

मजबूरन (Maj búran) (Maj búran) (Maj búran) (Maj búran)

(مجبوراً)

चाटुकार (Chátukár) (Chátukár) (Chátukár) (Chátukár)

(Khushá madi) (Khushá madi) (Khushá madi) (Khushá madi)

CHÁRA चार (ف - مذ)

CHÁDAR चादर (ف - مٹ)

1. उपचार (Upchár) (Upchár) (Upchár) (Upchár)

प्रच्छादन (Prach, chhádan) (Prach, chhádan) (Prach, chhádan) (Prach, chhádan)

(Iláj) (Iláj) (Iláj) (Iláj)

चदर (Chad, dar) (Chad, dar) (Chad, dar) (Chad, dar)

2. प्रयत्न (Prayatn) (Prayatn) (Prayatn) (Prayatn)

चार (Chár) (Chár) (Chár) (Chár)

(Koshish) (Koshish) (Koshish) (Koshish)

चतुर (Chatur) (Chatur) (Chatur) (Chatur)

CHÁKAR چاکر (ف - مذ)
 داس (Dás) (داس)
 (Sevak) (نوکڑ)
 (Naukar) (نوکڑ)

CHÁLÁK چالاک (ف - ص)
 1. (Pravín) (پروین)
 (Kushal) (کشل)
 (Hoshyár) (ہوشیار)

2. (Chhali) (چھلی)
 (Dhoke báz) (دھوکے باز)

CHÁ,ÚSH چاؤش (ف - ص)
 (Pratihár) (پرتیہار)
 (Chob dár) (چوبدار)

CHÁH چاہ (ف - مذ)
 (Kúp) (کوپ)
 (Inára) (انارہ)
 (Kuán) (کنواں)

چاہ ذقن (ف - مذ)

CHÁH-E-ZAQAN چاہے زکرن
 (Chibuk kúp) (چبک کوپ)
 (Thorī ka gaddha)
 (تھوڑی کا گڈھا)

چاہ زرخندان (ف - مذ)

CHÁH-E-ZANAKHDÁN چاہے زن خنداں
 (دیکھو چاہ 'ذقن')

چاہ کن (ف - مذ)

CHÁH KAN چاہکن
 (Kuán khodne vála)
 (کنواں کھودنے والا)

CHAP چپ (ف - ص)
 (Vám) (وام)
 (Báyán) (بایان)
 (Ula) (الٹا)

چارہ جوئی (ف - مٹ)

CHÁRA-JO,Í چارا جوئی
 1. (Vád) (واد)
 (Nálísh) (نالیش)
 2. (Yatn) (یتن)
 (Koshi-sh) (کوشش)

چارہ ساز (ف - ص)

CHÁRA-SÁZ چارا ساز
 (Upebárak) (اوپچارک)
 (Chikitsak) (چکیتسک)
 (Vaidya) (وید)
 (Hakím) (حکیم)

CHÁRA-GAR چاراگر (ف - ص)
 (دیکھو 'چارہ ساز')

CHÁSH,NÍ چاشنی (ف - مٹ)
 1. (Swád) (سواد)
 (Ras) (رس)
 (Maza) (مزا)
 2. (Shíra) (شیرا)
 (Qivám) (کیوام)
 3. (Halki mithás) (ہلکی میٹاس)
 (مٹھاس)

CHÁQ چاق (ت - ص)
 (Hrisht pusht) (ہرشت پشت)
 (Tagra) (تگڑا)
 (Swasth) (سوستھ)
 (نگڑا)

CHÁQÚ چاقو (ت - مذ)
 (Chhurika) (چھڑیکا)
 (Chákú) (چاکو)

CHÁK چاک (ف - مذ)
 (Darár) (درار)
 (Darz) (درز)

2. चरबी (Charbīla चरबीला) मोटा
ता (Mota tāza मोटा ताज़ा)

चरब-ज़बान (फ - व)

CHAR, B-ZABÁN चरबी ज़बान
खादुकार (Chátukár छातुकार)
(Khushámadi खुशामदी)

CHAR, BA चरबा (फ - व)
रूप रेखा (Rúprekha रूप रेखा)
चित्र (Rakha chitr रेखा चित्र)
(Kháka खाक)

CHAR, BI चरबी (फ - व)
वसा (Vapa वपा)
(Charbi चरबी)
(Vasa वसा)

CHAR, KH चरख (फ - व)
1. आकाश (Ákash आकाश)
(Vyom व्योम)
2. चक्र (Chak, kr चक्र)
(Pahiya पहिया)
3. रहंत (Rahant रहंत)

CHARKHA चरखा (फ - व)
सूत, ऊन या रेशम कातने का यंत्र
(Sút, ún ya resham kátne ka yantr सूत, ऊन या रेशम कातने का यंत्र)

CHARKHI चरखी (फ - व)
1. फिरकी (Phirki फिरकी)
2. बिनौलों से रुई निकालने का यंत्र
(Binaulon se rui nikálne ka yantr बिनौलों से रुई निकालने का यंत्र)
3. पानी खींचने का पहिया
(Páni khenchne ka pahiya पानी खींचने का पहिया)

चिपकल (त - म)

CHAPQULASH चपकुलश

1. भीड़ (Bhīṛ भीड़) जमाव (Jamáo जमाव)
2. हुल्लड़ (Hullar हुल्लड़) हड़बोंग (Har-bong हड़बोंग)

CHAKH चख (फ - म)
कलह (Kalah कलह) झगड़ा (Jhagrā झगड़ा)

चराग (फ - म)

CHA(I)RÁGH च (चि) राग
दीपक (Dípak दीपक) दीप (Díp दीप)
प्रदीप (Pradíp प्रदीप) दिया (Diyā दिया)

चरागा (फ - म)

CHARÁGHĀN चरागा
दीपोत्सव (Dípotsav दीपोत्सव)
दीप माला (Díp-mála दीप माला)
बहुत से चरागों की एक साथ रौशनी (Bahut se chirághon ki ek sáth raushani बहुत से चरागों की एक साथ रौशनी)

CHARÁGÁH चरागाह (फ - म)
परिहार (Pribár परिहार) गोचर (Gochar गोचर)
मवेशियों के चरने की जगह (Maveshiyon ke charne ki jagah मवेशियों के चरने की जगह)

CHAR, B चरब (फ - व)
1. स्निग्ध (Isnigdh स्निग्ध) मेदुर (Medur मेदुर)
(Chikna चिकना)

CHUST चुस्त (ف - ص) چست

1. स्फूर्ति युक्त (Isp'húrti yukt اسفہو) (Phurtíla) फुरतीला (رتي يکمت) (پھرتیلا)
2. चतुर (Chatur चतुर) होशيار (Hoshyár هوشيار)
3. उचित (Uchit اُچیت) ठीक ठीक (Thík thík تھیک تھیک)
4. न तंग न ढीला (Na tang na dhila) (Fit فیت) (نه تنگ نه دھیلا)

CHUSTI चुस्ती (ف - مٹ) چستی

1. फुरती (Phurti پھرتي) तेज़ी (Tezi تیزی)
2. तत्परता (Tat parata तत پرتا) (Mustaidi) مستعدي

CHASH,M चश्म (ف - مٹ) چشم

- नेत्र (Nettr نیتر) चक्षु (Chakchhu) (Ánkh آنکھ) (چکچھو)

چشم نمائی (ف - مٹ)

CHASH,M-NUMÁ,Í चश्म नुमाई

- तरेरना (Tarerna तरیرنا) आंखें दिखाना (Ankhen dikhána آنکھیں دکھانا)

چشمک (ف - مٹ)

CHASH,MAK चश्मक

1. आंख का इशारा (Ánkh ka ishára) (آنکھ کا اشارہ)
2. वैमनस्य (Vaimanasya ویمذسیہ) (Man mutáo) من مٹاو
3. लाग डांट (Lág dánť) (Raqábat) رقاہت

4. एक प्रकार की आतश बाज़ी (Ek prakár ki ádash bázi) (ایک پرکار) (کي آتھ بازی)

CHIR,K चिर्क (ف - مذ) چرك

1. मल (Mal مل) मैल (Mail میل)
2. पीप (Píp پیپ) मवाद (Mavád موان)

CHIR,KÍN चिर्कान (ف - ص) چرکین

1. मल युक्त (Mal yukt مل يکمت) मैला (Maila میلا)
2. अपवित्र (Apavitr ایوتر) अशुद्ध (Ashuddh اشدھ) (Nápák) नापाक (ناپاک)

CHIRM चिर्म (ف - مذ) چرم

- चर्म (Charm چرم) चमड़ा (Chamṛa چمڑا)

CHARAN,D चरन्द (ف - مذ) چرند

- पशु (Pashu پشو) चरने वाला (Charne vála چرنے والا)

CHARIN,DA चरिन्दा (ف - مذ) چرندہ

دیکھو 'چرند'

CHAS,PÁN चस्पां (ف - ص) چسپان

1. चिपका हुआ (Chipka hua) (چپکا ہوا)
2. घटित (Ghatit گھٹت) ठीक बैठ (Thík baitha hua) (تھیک بیٹھا ہوا)

3. चरितार्थ (Charitárth) (چرتارثہ)

مصدق (Misdáq) (مصدق)

چسپیدگی (ف - مٹ)

CHAS,PÍDAGI चस्पीदगी

- चिपक (Chipak) (چپک) चिपकन (Chipkan) (چپکن)

CHAMAN चमन (ف - مذ) چمن
 उपवन (Upvan اپون) آرام
 (Árám واتکا) वाटिका (Vátika)
 बारा (Bágh باغ)

چمن آرا (ف - ص)

CHAMAN-ÁRA चमनआरा

उद्यान पाल (Ud,dyán pál اديان پال)
 माली (Máli مالی)

چمن پیرا (ف - ص)

CHAMAN-PAIRA चमन पैरा
 माली (Máli مالی)

CHANG चंग (ف - مذ) چنگ

1. सितार के आकार का एक बाजा
 (Sitár ke ákár ka ek bája ستار کے
 آکار کا ایک باجه)
2. पतंग (Patang پتنگ) कनकौआ
 (Kankau,a کن کوا)
 (دوسرے معنوں میں اُردو ہے)

CHAND चन्द (ف - ص) چند
 कतिपय (Katipai کتیبے) बाज़ (Báz
 (تھوڑے थोड़े Thore بعض)

CHANGÁL चंगाल (ف - مذ) چنگال
 دیکھو 'چنگل'

CHANGUL चंगुल (ف - مذ) چنگل

1. प्रतल (Pratal پرتل) पंजा (Panja
 (پنجہ)
2. मुष्टि (Mushti मुष्टी) मुठ्ठी
 (Muththi مٹھی)

CHASH,MA चश्मा (ف - مذ) چشمہ

1. स्रोत (Srot स्रोत) सोता (Sota سوتا)
2. सरिता (Sarita سری تا) नदी (Nadi
 (ندی)
3. उपनेत्र (Upnetr اپنیتتر) उपचक्षु
 (Up chakohhu اپ چکھو) ऐनक
 (Ainak عینک)

CHUGH,D चुग्द (ف - مذ) چغد

1. उलूक (Ulúk الوک) पेचक (Pechak
 (پچک) उल्लू (Ullú الو)
2. अत्यन्त मूर्ख (Attyant mūrkh
 (Be vaqúf बेवकूफ) (तिडंत मूर्ख
 (بے وقوف)

CHUGHUL चुगुल (त - مذ) چغل
 पिशुन (Pishun पيشن) पीठ पीछे बुराई
 करने वाला (Píth píchhe burái karne
 vála پیٹھ پیچھے برائی کرنے والا)

CHUGH,LI चुगली (त - مث) چغلی
 पिशुनता (Pishunata پيشنتا) चुगलखोरी
 (Chughal khorि چغل خوردی)

CHUGHHA चुगा (त - مذ) چغه
 एक प्रकार का लम्बा अँगरखा (Ek prakár
 ka lamba angarkha ایک پرکار کا لمبا
 (انگرکھا)

CHAQ,MÁQ चक्माक (ف - مذ) چقماق
 अग्नि प्रस्तर (Agni prastar اگنی
 चकमक पत्थर (Chakmak pat-
 thar چکمک پتھر)

CHÍDA चीदा (ف - ص) چیده

1. निर्वाचित (Nirváchit) (نرواچت)
चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
2. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتھ) बड़िया (Barhiya) (برھیا)

چیره دستی (ف - مٹ)

CHÍRA-DASTI चीरा دستی

अन्याय (Annyáe) (انیاءے) ज़बरदस्ती (Zabardasti) (زبردستی)

CHÍZ चीज़ (ف - مٹ) چیز

1. वस्तु (Vastu) (वस्तु) पदार्थ (Padáarth) (پدارتھ)
द्रव्य (Drav, vya) (درویه) शय (Shai) (شے)
2. सामग्री (Sámag, gri) (سامگری) जिनस (Jins) (جنس)
3. आभूषण (Ábhúshan) (آبهوشن) गहना (Gahna) (گھنا) जेवर (Zavar) (زیور)

CHÍS, TÁN चीस्तां (ف - مٹ) چیستان

पहेलिका (Prahelika) (پرهیلا) पहेली (Paheli) (پہیلی)

CHÍN चीन (ف - مٹ) چین

बल (Bal) (بل) सिलवट (Silvat) (سلوت)

CHU, NÍ, DA चुनीदा (ف - ص) چنیده

1. चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
छांटा हुआ (Chhánta hua) (چھانٹا هوا)
2. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتھ) बड़िया (Barhia) (برھیا)

CHOB चोब (ف - مٹ) چوب

काष्ठ (Káshth) (کاشتھ) लकड़ी (Lakri) (لکڑی)

CHOBIN चोबिन (ف - ص) چوبین

लकड़ी का बना हुआ (Lakri ka bana hua) (لکڑی کا بنا هوا)

CHAU, TARA चौतरा (ف - مذ) چوترا

चत्वर (Chat, twar) (چت تور) चबूतरा (Chabú tara) (چبو تره)

CHAHÁR चहार (ف - ص) چهار

دیکھو 'چار'

CHEH, RA चिहरा (ف - مذ) چہرہ

आस्य (Ás, sya) (آس، سیہ) वदन (Vadan) (वदन)
मुख मंडल (Mukh mandal) (مکھ منڈل)
मुंह (Munh) (منہ)

CHI, HIL चिहिल (ف - ص) چہل

चालीस (Chálís) (چالیس)

ح

3. आवरण (Ávaran) (آودن) परदा (Parda) (پردہ)

HÁJAT हाजत (ع - مٹ) حاجت

1. आवश्यकता (Ávash, shyakata) (آوش)
ज़रूरत (Zarúrat) (ضرورت)

HÁJIB हाजिब (ع - مذ) حاجب

1. द्वारपाल (Dwárpál) (دوارپال) दरबान (Darbán) (دربان)
2. प्रतिहार (Pratihár) (پرتیہار) चोबदार (Chobdár) (چوبدار)

مُجّاہدِ مِ (وِگھن کَری (Vighn kári
(مُزاحِم (Muzáhim)

حاسد (ع - مذ) HASID
ہاشالو (Írshálu) ڈاہی (Dáhi)
ہاسد کرنے والا (Hasad karne
vála) (حسد کرنے والا)

حاسہ (ع - مٹ) HÁS,SA
ہاسہ (Isparsh shakti) اس پرش
چھونے کی قوت (Chúne ki
quvvat) (چھونے کی قوت)

حاشا (ع - ص) HÁSHA
کدابی (Kadápi nahín) کدابی نہیں
کبھی (Kabhí nahín) کبھی نہیں
(نہیں)

حاشیہ (ع - مذ) HÁSHI,YA
ہاشیا (Kinára) کینارا (Got) گوت

1. گوت (Got) کینارا (Kinára)
(کنارا)

2. پستک کے پنے کے چاروں اور کی لکیریں
(Pustak ke panne ke cháron
or ki lakíren) (پستک کے پنے کے
چاروں اور کی لکیریں)

3. فٹ نوٹ (Foot note) فٹ نوٹ
(Tippani) (فٹ نوٹ)

4. شال، دوشالا، کالین یا رومال
کے کیناروں کے بیل بٹے (Shál, dushá-
la, qálín ya rúmál ke kináron ke
bel búte) (شال، دوشالہ، قالین یا
رومال کے کیناروں کے بیل بٹے)

حاشیہ نشین (ع - ص)

HÁSHIYA-NASHÍN ہاشیا نشین
(Subhásad) (سبھاسد)

2. (Ich,obha) (اچ چھا) منورث
(Manorth) (منورث) خواہش
(Kháhisb) (خواہش)

حاجت روا (ع - ص)

HÁJAT-RAVA ہاجت روا
کامد (Kámad) (کامد) منورث پورا
کرنے والا (Manorath púra karne vála
(منورث پورا کرنے والا)

حاجت مند (ع - ص)

HÁJAT-MAND ہاجت مند
چھک (Ich,chhuk) (چھک)
ضرورت مند (Zarúrat mand) (ضرورت مند)

حادث (ع - ص) HÁDIS
ہادیس

1. نیا (Naya) (نویں) (Navín) (نویں)
(نیا)

2. نر (Nash,shwar) (نہش شور)
(Anittya) (انیتیا) (نہش شور)
(Nápáidár) (ناپایدار)

HÁDISA ہادسا (ع - مذ)
دورگھٹنا (Durghatana) (دورگھٹنا)
(Sániha) (سانہ)

HÁZIQ ہازق (ع - ص)
نپون (Pravín) (نپون) (Pravín)
(Mábir) (ماہر) (Nipun) (نپون)
(یہ لفظ عموماً حکیم کے ساتھ
استعمال ہوتا ہے)

HÁR ہار (ع - ص)
(Gharm) (گرم) (Ushn) (اشن)

HÁRIJ ہارج (ع - ص)
(Bádhak) (بادھک) (Bádhak)

किस्सा मुख्तसर (Qissa mukhtasar
(قصہ مختصر)

3. सारांश (Saránsh सारान्श) खुलासा
(Khulása خلاصہ)

HÁZIR हाज़िर (ح - ص) حاضر

1. उपस्थित (Upasthit अपिस्तित) विद्यमान (Vid,dyamán वीदियमान) मौजूद (Maujúd मौजूद)

2. तत्पर (Tatpar तत्पर) उद्यत (Ud,dyat उद्यत) तैयार (Taiyár तैयार)

3. सम्मुख (Sam mukh सम्मुख) सामने (Sámne सामने)

حاضر باش (ع - ص)

HÁZIR-BÁSH हाज़िर बाश

सभासद (Sabbásad सभासद) मुसा-
हिब (Musáhib مصاحب) हर समय
पास बैठने उठने वाला (Har samai
pás baithne uthne vála हर से
पस बैठने उठने वाला)

حاضر جواب (ع - ص)

HÁZIR-JAVÁB हाज़िर जवाब

प्रगल्भ (Pragalbh प्रगल्भ) तत्पर बुद्धि
(Tatpar bud,dhi तत्पर बुद्धि) कौरन
किसी बात का ठीक जवाब देने वाला (Fau-
ran kisi bát ka thík javáb dene vála
(فوراً کسی بات کا ٹھیک جواب دینے والا)

حاضر دماغ (ع - ص)

HÁZIR-DIMÁGH हाज़िर दिमाग

प्रत्युत्पन्न मति (Pratyutpan,nmati

राजाओं और नवाबों का मुसाहिब
(Rájáon aur nav,vábon ka musáhib
(राजाओं और नवाबों का मुसाहिब)

HÁSIL हासिल (ع - مذ) حاصل

1. आय (Á,e आ) आमदनी (Ámadani
(آمدنی)

2. लाभ (Lábh लाभ) नफा (Nafa نفع)

3. निष्कर्ष (Nish karsh निष्कर्ष) नतीजा (Natíja نتیجہ)

4. भूमिकर (Bhúmi ker भूमिकर) लगान (Lagán لگان)

5. प्राप्ति (Prápti प्राप्ति) मिलना
(Milna حصول) (Husúl حصول)

حاصل تقسیم (ع - مذ)

HÁSIL-E-TAQSÍM हासिले तक्सीम
भजन फल (Bhajan phal भजन फल)

حاصل جمع (ع - مذ)

HÁSIL-E-JAMA हासिले जमा
योगफल (Yog phal योगफल)

حاصل ضرب (ع - مذ)

HÁSIL-E-ZAR,B हासिले ज़रब
गुणन फल (Gunan phal गुणन फल)

حاصل کلام (ع - مذ)

HÁSIL-E-KALÁM हासिले कलाम

1. निष्कर्ष (Nish karsh निष्कर्ष) नतीजा (Natíja نتیجہ)

2. किं बहुना (Kim bahuna किं बहुना)

یاد داشت (Yád dásht) یادداشت (شکستی داشت)

HÁKIM حاکم (ع - مذ) حاکم

1. پداधिकारी (Padádhikári) پدا (افسر Officer) (دهیکاری)
2. شاسک (Shásak) فرمان روا (Farmán rava) (فرمان روا)
3. مالک (Swámi) (سوامی) مالک (Málik) (مالک)

حاکم اعلیٰ (ع - مذ)

HÁKIM-E-ÁLA حاکیمه آلا

1. उच्चाधिकारी (Uch, chádhikári) (اچ چاڈھی کاری) بڑا افسر (Bazá afsar) (بڑا افسر)
2. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) परमात्मा (Paramátma) (پرماآتما)

HÁL حال (ع - مذ) حال

1. वर्णन (Varnan) (ورنن) वृत्तान्त (Vrit, tánt) (ورت، تانت) रूढ़ि (Rúdád) (رودان)
2. वर्तमान काल (Vartamán kál) (ورتمان کال) मौजूदा जमाना (Maujúda zamána) (موجودہ زمانہ)

HÁLAT حالت (ع - مٹ) حالت

1. दशा (Dasha) (دشا) अवस्था (Avas, tha) (اوس، ستھا) हाल (Hál) (حال)
2. शक्ति (Shakti) (شکستی) बल (Bál) (بال)

(Up-as, thit buddhi) (اپس تھت بدھی) उपस्थित बुद्धि (اپس تھت بدھی) جسکا دماغ ہر وقت ٹیک کام کرے (Jis ka dimágh har vaqt thík kám kare) (جسکا دماغ ہر وقت تھیک کام کرے)

HÁZIRI حاضری (ع - مٹ) حاضری

1. उपस्थिति (Upasthiti) (اپس تھتی) विद्यमानता (Vid dyamánata) (وڈ، دیہ) मौजूदगी (Maujúdagi) (موجودگی)
2. जलपान (Jalpán) (جل پان) नाशता (Náshta) (ناشتہ)
3. विद्यार्थियों या मजदूरों की दर्जे में या काम पर मौजूदगी की जांच (Vid, dy-árthiyon ya mazdúron ki darje men ya kám par maujúdagi ki jánch) (وڈیارتھیوں یا مزدوروں کی درجے میں یا کام پر موجودگی کی جانچ)

HÁFIZ حافظ (ع - مذ) حافظ

1. रक्षक (Rakebhak) (رک چھک) संरक्षक (San, rakebhak) (سن رک) मुहाफिज़ (Muháfiz) (محافظ)
2. वह आदमी जिसे कुरान बंठस्थ हो (Voh ádami jise Qurán kanthasth ho) (وہ آدمی جسے قرآن کنتھستھ ہو)

HÁFIZÁ حافظہ (ع - مذ) حافظہ

स्मरण शक्ति (Ismaran shakti) (اسمران شکتی)

HÁMILA حامله (ع - مٹ) حامیلا

गर्भवती (Garbh vati) गर्भिणी
(Antar-vatni) अंतर्वत्नी (गर्भिणी)
(Gurvini) गुर्विणी (अन्तर्वत्नी)
(Ápann,sattwa) आपन्न सत्वा (करोनी)
(Pet se) पेट से (آپن ستوا)

HÁMI حامی (ع - مذ) حامی

सहायक (Saháyak) सहायक
(Prishth poshak) प्रिष्ठ पोषक
(Samarthak) समर्थक (समर्थक)
(Madad gár) मददगार

HÁVI हावी (ع - ص) حاوی

1. व्यापक (Vyápak) व्यापक
(Vyápt) व्याप्त (मुहीत)
(Muhít) (محیط)

2. काबू तलब (Qábú talab) قابوطلب

HÁ,IL हाइल (ع - ص) حائل

1. बाधक (Bádhak) बाधक
(Rokne vála) रोकने वाला
(Ár) आड़ (Ávaran) आवरण
(Rok) रोक (آز)

HAB(B) हब (ब) (ع - مٹ) حب

वटिका (Vatika) वटी (वटिका)
(Goli) गोली (गोली)

HUB(B) हुब (ब) (ع - मٹ) حب

प्रेम (Prem) आसक्ति (Ásakti)
(Is,neh) स्नेह (असक्ति)
(Mahab,bat) महबत (महबत)

HÁLÍ हाली (ع - ص) حالی

सामयिक (Sáma,ik) सामयिक
(Ádhunik) आधुनिक
(Vartamán samai ka) वर्तमान समय का
(دردمان سے کا)

HÁMID حامد (ع - مذ) حامد

1. स्तुति कर्ता (Is,tuti karta) استتعی
(Is,tuti páthak) स्तुति पाठक (कर्ता)
(استتعی پاتھک) हम्द करने वाला
(Hamd karne vála) حمد کرنے والا

2, प्रशंसक (Pra,shan,sak) پرشن سک
(Táریف karne vála) तारीफ करने वाला
(تعریف کرنے والا)

HÁMIZ حامض (ع - ص) حامض

अम्ल (Aml) खट्टा (Khatta)

HÁMIL حامیل (ع - مذ) حامل

1. वाहक (Váhak) उठाने वाला
(Utháne vála) ढोने वाला
(Dhone vála) (ढोने वाला)

2. भार वाहक (Bhár váhak) (بھارواھک)
(Bojh utháne vála) बोझ उठाने वाला
(بوجھ اٹھانے والا)

حامل عریضہ (ع - مذ)

HÁMIL-E-ARÍZA حامیلے آریزا

पत्रवाहक (Pattr váhak) (پترواھک)
(Chith,thi lejáne vála) चिठी लेजाने वाला
(چٹھی لے جانے والا)

HABÍB हबीब (ع - مذ) حبیب

1. मित्र (Mitr मित्र) दोस्त (Dost دوست)

2. प्रिय (Priya प्रिय) प्यारा (Pyára प्यारा)

HAT,TA हत्ता (ع - ص) حتی

1. यहां तक (Yahán tak यहाँ तक) इतना (Itna इतना)

2. जहां तक (Jahán tak जहाँ तक) जितना (Jitna जितना)

3. जब तक (Jab tak जब तक)

حتى الا مكان (ع - ص)

HAT,TAL-IMKÁN हत्तल इम्कान

यथा शक्ति (Yatha shakti यथा शक्ति)

यथा साध्य (Yatha sádhya यथा साध्य)

यथा संभव (Yatha sambhau यथा संभव)

भरसक (Bharsak भरसक) बसभर

(Bas bhar बस भर)

حتى المقدور (ع - ص)

HAT,TAL-MAQDÚR हत्तल मक्दूर

دیکھو 'حتى الامكان'

حتى الوسع (ع - ص)

HAT,TAL-VASA हत्तल वसा

دیکھو 'حتى الامكان'

HAT,MI हत्मी (ع - ص) حتمی

ढढ़ (Driḥ डढ़) पक्का (Pakka पक्का)

HIJÁB हिजाब (ع - مذ) حجاب

1. आवरण (Ávaran आवरण) ओट (Ot ओट)

(Parda पर्दा) (Parda पर्दा)

HABÁB हबाब (ع - مذ) حباب

बुद्बुद (Bud,bud बुद्बुद) जलबिंब

(Jal bimb बुलबुला) (Bul bula बुलबुला)

HAB,S हब्स (ع - مذ) حبس

1. निरोध (Nirodh निरोध) बंद होना (Band hona बंद होना)

2. कारावास (Kára vás कारावास) कैद (Qaid कैद)

3. घुटन (Ghutan घुटन) उमस (Umas उमस)

حبس دم (ع - مذ)

HAB,S-E-DAM हबसेदम

सांस रोक कर तपस्या करने की क्रिया

(Sáns rok kar tapas,sya karne ki

kriya सांस रोक कर तपस्या करने)

(Pránáyám प्राणायाम) (Pránáyám प्राणायाम)

(Puranayam प्राणायाम)

حبس دوام (ع - مذ)

HABS-E-DAVÁM हबसेदवाम

आजन्म कारावास (Ájanm kárávás

(Umar qaid उमर कैद) (Umar qaid उमर कैद)

(Umar qaid उमर कैद)

HAB,L हब्ल (ع - مث) حبل

रज्जु (Rajju रज्जु) रस्सी (Ras,si रस्सी)

HAB,BA हब्बा (ع - مذ) حبه

1. कण (Kan कण) दाना (Dána दाना)

2. रत्ती (Ratti रत्ती)

3. बहुत थोड़ा (Bahut thora बहुत थोड़ा)

kamra نو وواھتا کے لئے سجایا ہوا (کمرہ)

HAI,M ہضم (ع - مذ) حجم
स्थूलता (Isthūlata) मोटाई (Motāi) (موٹائی)

HAD हद (ع - مٹ) حد

1. सीमा (Sīma) अखीर (Akhīr) (سیما) (آخر)

2. पराकाष्ठा (Parākāshtha) इन्तिहा (Intiha) (پراکاشتھا) (انتہا)

3. धार्मिक दंड (Dhārmik dand) मज़हबी सज़ा (Mazhabi saza) (धार्मिक दंड) (مذہبی سزا)

HADĀSAT हदासत (ع - مذ) حدائت
नवीनता (Navīnata) नयापन (Nayāpan) (نویںنتا) (نیاپن)

HAD,DĀD हद्दाद (ع - مذ) حداد

1. लोहकार (Loh kār) लुहार (Luhār) (लोहकार) (لوهار)

2. कारापाल (Kārāpāl) जेलर (Jailor) (कारापल) (جیلر)

HID,DAT हिद्दत (ع - مٹ) حدت

1. तीव्रता (Tīvrata) तेज़ी (Tezi) (तीव्रता) (تیوری) (प्रचंडता) (پرچندتا)

2. उष्णता (Ushnata) गरमी (Garmi) (اُشناتا) (گرمی)

HADĪS हदीस (ع - مٹ) حدیث

1. नवीन वस्तु (Navīn vastu) نوین (نویں)

2. लजा (Lajja) शर्म (Sharm) (لاج) (لججا) (شرم)

HAI,JĀM हजाम (ع - مذ) حجام
नापित (Nāpit) नौरिक (Cbhaurik) (नापित) (نایرک) (नौ) (Nái) (नौ)

HAIĀMAT हजामत (ع - مٹ) حجامت

1. चौर कर्म (Chhaur karm) बाल बनाना (Bāl banāna) (चौर कर्म) (چھور کرم) (بال بنانا)

2. पछने लगाना (Pachhne lagāna) सिंगी लगाना (Singhi lagāna) (पछने लगाना) (سنگھی لگانا)

HUI,JAT हुज्जत (ع - مٹ) حجت

1. तर्क वितर्क (Tark vitark) वाद विवाद (Vād vivād) बहस (Bahs) (तर्क वितर्क) (ترک و ترک) (واد و اود) (بحث)

2. कलह (Kalah) झगड़ा (Jhagṛa) (कलह) (جھگڑا)

HAJAR हजर (ع - مذ) حجر

पाषाण (Pāshān) प्रस्तर (Prastar) (पाषाण) (پاشان) (پرس تر) (پتھر)

HUI,RA हुज्रा (ع - مذ) حجره

कोष्ठक (Koshthak) कोठरी (Kothri) (कोष्ठक) (کوشتهک) (کوٹھری)

HAI,LA हजला (ع - مذ) حجله

छपर खट (Chhapar khat) नव विवाहिता के लिए सजाया हुआ कमरा (Nao vivāhita ke lie saajāya hua) (چھپر کھٹ) (نہر ویاہیتا کے لیے سجاایا ہوا)

HAR, RÁF हरफ (ع - مذ) حراف

1. धूर्त (Dhúrt دھورت) चालाक (Chálák چالاک)
2. वाचाल (Váchál वाचाल) बातूनी (Bátúni باتونی)

HAR, RÁFA हरफा (ع - مٹ) حرافہ
कुलटा (Kulata कल्टा) धूर्ता (Dhúrta दहूर्ता)
(हरजाई Harjá,í हरजाई)

HARÁM हराम (ع - ص) حرام

1. अभक्ष्य (Abhak, chhya अभक्ष्य) जिसका खाना धर्म शास्त्र में निषिद्ध हो (Jis ka khána dharm shástr men nishiddh ho جس کا کھانا دھرم शास्त्र में निषिद्ध हो)
2. निषिद्ध (Nishidh, uh निषिद्ध) वर्जित (Varjit वर्जित) ममनूअ (Mamnú, a ममनूअ)
3. पवित्र (Pavitr पवित्र) पावन (Pávan पावन) पाक (Pák पाक)
4. व्यभिचार (Vyabhichár व्यभिचार) बदकारी (Badkári बदकारी)

حرام خور (ع - ص)

HARÁM-KHOR हराम खोर

1. निष्कर्म (Nish karm निष्कर्म) मुक्त-निकम्मा (Nikamma मुक्त-निकम्मा) खोर (Muft khor मुक्त-खोर)
2. कृतघ्न (Kritagbn कृतघ्न) नमक हराम (Namak harám नमक-हराम)

نئی چیز (Naí chíz نئی چیز) (وستو)

2. हज़रत मुहम्मद साहब के प्रवचन (Hazrat Mohammad sahib ke pra-vachan حضرت محمد صاحب کے پروچن)

HADÍD हदीद (ع - مذ) حدید
अय (Ai अय) कुधातु (Kudhátu कुधातु)
लोहा (Loha लोहा) (कुदहातु)

HADÍQA हदीका (ع - مذ) حدیقہ
उपवन (Upvan उपवन) वाटिका (Vátika वाटिका)
आराम (Áram आराम) बाग (Bágh बाग)

HAZÁQAT हज़ाकत (ع - मٹ) حذاقت
निपुणता (Nipunata निपुणता) कुशलता (Kushalata कुशलता)
महारत (Mahárat महारत)

حرارة (ع - مٹ)

HARÁRAT हरारत

1. ताप (Táp ताप) गरमी (Garmi गरमी)
2. क्रोध (Krodh क्रोध) गुस्सा (Ghussa गुस्सा)
3. हलका ज्वर (Halka jwar हलका ज्वर)

حراست (ع - مٹ) حراست

1. संरक्षण (Sanrakchhan संरक्षण) निगरानी (Nigráni निगरानी)
2. आसेध (Ásedh आसेध) नज़र बंदी (Nazar bandi نظر-بندی)

حرام کار (عف - ص)

HAR,F حرف (ع - مذ) ہرف

1. वर्ण (Varn वन) अक्षर (Akchhar اکچھر)

2. वचन (Vachan वचन) बात (Bát بات)

3. दोष (Dosh دوش) खोट (Khot کھوت)
(ऐव Aib عیب)

حرف به حرف (عف - ص)

HAR,F-BA-HAR,F हर्फ व हर्फ

अक्षरशः (Akchhar shah اکچھر شہ)

एक एक हर्फ (Ek ek harf ایک ایک حرف)

HIR,FAT हर्फत (ع - مٹ)

1. व्यापार (Vyápar व्यापार) पेशा (Pesha پیشہ)

2. शिल्पकला (Shilpkala شلپ کلا)
दस्तकारी (Dastkári دستکاری)

3. धूर्तता (Dhúrtata دھورتتا) फितरत (Fitrat فطرت)

HIR,FA हर्फا (ع - مذ)

1. उद्योग (Ud,dyog اد،دیوگ)
पेशा (Pesha پیشہ) हुनर (Hunar هنر)2. शिल्प कला (Shilp kala شلپ کلا)
दस्तकारी (Dastkári دستکاری)

حرکت (ع - مٹ)

HAR(A) KAT हर(र) कत

1. गति (Gati گتی) चाल (Chál چال)

2. ज़बर, ज़ेर, पेश मात्रायें (Zabar, zer,

HARÁM-KÁR हरामکار

व्यभिचारी (Vyabhichári ویبھی چاری)

बद चलन (Bad chalan بد چلن)

حرام کاری (عف - مٹ)

HARÁM-KÁRI हरामکاری

व्यभिचार (Vyabhichár ویبھی چار)

परस्त्री गमन (Parstri gaman پرس تری)

बद चलनी (Bad chalani بد چلانی)

HAR,B हर्ब (ع - مٹ)

युद्ध (Yud,dh ید،دھ) समर (Samar

संग्राम (Sangrám سنگرام) लड़ाई

(जंग Jang جنگ) (لڑائی Larái)

HAR,BA हर्बा (ع - مذ)

1. दाँव (Dáon دانوں) पेच (Pech پیچ)

2. आयुध (Áyudh آیدھ) हथियार (Hathyár ہتھیار)

HARAJ हरज (ع - مذ)

1. हानि (Háni هانی) क्षति (Chhati نقصان Nuqsán)

2. समय की हानि (Samai ki hani سے کی هانی)

HIR,S हिर्स (ع - مٹ)

लोभ (Lobh لوبھ) लिप्सा (Lipsa لپسا)

लोलुपता (Lolupata لولپتا) तमा (Tama طمع)

ح ۱۸

स्वतंत्रता (Swatantrata) (سوئنترتا)
आज़ादी (Ázádi) (آزادی)

HARÍR हरिर् (ع - مذ)
पाटंबर (Pátambar) (پاتمبر) अशुक
(Anshuk) (انشک) रेशमी कपड़ा
(Reshami kapra) (रेशमी कपड़ा)

HARÍS हरिस् (ع - ص)
1. लोलुप (Lolup) (لولپ) लालची
(Lálachi) (لالچی)

2. देखा देखी कोई काम करने वाला
(Dekha dekhi ko,i kám karne vála)
3. नज़र हया (Nazar háya) (نظره‌ایا)
नदीदा (Nadída) (نیدی‌دا)

HARÍF हरिफ (ع - مذ)
1. सहयोगी (Sahod,deogi) (سهود)
हमपेशा (Hampesha) (هم‌په‌شا)
(पیشہ)

2. शत्रु (Shattru) (شترو) वैरी (Vairi)
(دشمن) दुश्मन (Dushman)
3. प्रतिद्वंद्वी (Prati dwandwi) (پرتی)
(دقیب) रकीब (Raquíb)
4. जोड़िया (Joriya) (جوڑیا) जोड़ में से
एक (Jor men se ek) (جوڑ میں سے ایک)

HARÍM हरिम (ع - مذ)
1. अंतः पुर (Antah pur) (انتہ‌پور) आवास
(Ávás) (آواس) घर (Ghar) (گھر)
2. काबे की चार दीवारी (Kábe ki chár dívári) (کعبے کی چار دیواری)

pesh máltráen (پیش) (ماترائین)

3. अनुचित व्यवहार (Anuchit vyavhár) (انوحیت‌ویوہار)
दुराचार (Duráchár) (دراچار)
बुरा बर्ताव (Bura bartáo) (برابر‌تاؤ)

4. नटखटी (Nat khati) (نٹ‌کھتی)
शरारत (Sharárat) (شرارت)

5. अपराध (Aprádh) (اپرادھ) कुसूर
(Qusúr) (قصور)

6. पाप (Páp) (پاپ) दोष (Dosh) (دوش)

7. यात्रा (Yátra) (یاत्रا) सफ़र (Safar) (سفر)

हरमान (ع - مذ) HIR,MÁN हिर्मान
निराशा (Nirásha) (نیراشا) नाउम्मेदी
(Ná ummedi) (ना‌امیدی)

हरमान نصیب (ع - ص)

HIR,MÁN-NASÍB हिर्मान‌सीब

निराश (Nirásh) (نیراش) हताश (Hatásh)
(ना‌امید) नाउम्मेद (Ná ummed) (هتاش)

حرم (ع - م) HUR,MAT हुर्मत

1. सम्मान (Sammán) (سم‌مان) प्रतिष्ठा
(Pratishtha) (پرتیش‌تھا) इज्जत
(Izzat) (عزت)

2. धर्मनिषेध (Dharm nishedh) (धर्म‌निषे‌ध)
हराम होना (Harám hona) (हराम‌هونا)
(حرام‌هونا)

حریت (ع - م) HUR,RIYAT हुर्रियत
(स्वाधीनता) (Swádhínata) (سوا‌دی‌ن‌تا)

2. लज्जा (Lajja लज्जा) गैरत (Ghairat गैरत)
(غیرت)

HISÁB हिसाब (ع - مذ)

1. गणित (Ganit गणित) बीज गणित
(Bīj ganit बीज गणित)
(Riāzi ریاضی)

2. गणना (Gan,na गणना) गिनती (Ginti गिनती)
(Shumār شمار)

3. भाव (Bhāo भाव) दर (Dar दर)

4. लेन देन (Len dsn लेन देन)

EUSÁM हुसाम (ع - مث)

असि (Asi असि) तलवार (Talvár तलवार)

HASAB हसब (ع - مذ)

वंश (Vansh वंश) गोत्र (Gotr गोत्र)

खानदान (Khándán खानदान)

HAS,B हसब (ع - مذ)

अनुसार (Anusār अनुसार) मुताबिक

(Mutábiq مطابق)

حسب الحكم (ع - مذ)

HAS,BUL-HUK,M हबुल हुकम

आज्ञानुसार (Ággyánusár आज्ञानुसार)

आदेशानुसार (Ádesbánusár आदेशानुसार)

हुकम के मुताबिक (Hukm ke हुकम के)

mutábiq के مطابق)

حسب ذیل (ع - مذ)

HAS,B-E-ZAIL हस्वेज़ैल

निम्नांकित (Nim,nánkit निम्नांकित)

निम्नलिखित (Nim,n likhit निम्नलिखित)

नीचे लिखा हुआ (Níche likha hua नीचे लिखा हुआ)

(نچھ لکھا ہوا)

HIZ,B हिज्ब (ع - مذ)

1. परिच्छेद (Prich,ched परिच्छेद)

प्रकरण (Prakaran प्रकरण)

(Ad,dhyáe अध्याय)

(Báb باب)

2. पक्ष (Pakchh पक्ष) पार्टी (Party पार्टी)

(پارٹی)

حزب مخالف (ع - مذ)

HIZ,B-E-MUKHÁLIF हिज्वे मुखालिफ

विरोधी पक्ष (Virodhi pakchh विरोधी पक्ष)

बायें बाजू का (Báen bázu ka बायें बाजू का)

अपोजीशन (Opposition अपोजीशन)

(اپوزیشن)

HAZ,M हजम (ع - مذ)

1. दूरदर्शिता (Dúrdarsh'ta दूरदर्शिता)

एहतियात (Ehtiyát احتیاط)

2. चतुरता (Chaturata चतुरता) होशयारी

(Hoshyári هوشیاری)

HUZ,N हुज़न (ع - مذ)

शोक (Shok शोक) क्षोभ (Cnhobh क्षोभ)

रंज (Ranj रंज)

HAZÍN हज़ीन (ع - ص)

शोकातुर (Shokátur शोकातुर)

रंजीदा (Ranjída रंजीदा)

(رنجیده)

HIS(S) हिस (स) (ع - مث)

1. इंद्रियों द्वारा किसी चीज़ का ज्ञान

(Indriyon dwára kisi chíz ka gyán)

(اندریوں دوارا کسی چیز کا گیان)

2. शुभ दर्शन (Shubh darshan) شبه
(منورم) मनोरम (Mano ram)
(حسین) हसीन (Hasín)

3. हज़रत अली के बड़े पुत्र का नाम
(Hazrat Ali ke bare puttr ka nám)
(حضرت علی کے بڑے پتر کا نام)

HUS,N हुसून (ع - مذ) حسن

1. सौंदर्य (Saundarya) سوزدريه
(Sundara'a) सुंदरता
(Khúbsúratí) خوبصورتی

2. शोभा (Shobha) شوها
(Chhata) छत्र (Chhab) چھ
(Chhata) छत्र (Chhab) چھ

3. जोवन (Joban) جوبن
(Bahár) बहार (Bahár)
(بهار)

حسن اتفاق (ع - مذ)

HUS,N-E-IT,TIFÁQ हुस्ने इत्तिकाक
सुयोग (Suyog) सुयोग
(Sanyog) दैवयोग (Daiy yog)
(Ach, chha-ittifáq) अच्छा इत्तिकाक
(अच्छा اتفاق)

HASÍN हसीन (ع - مذ) حسین

1. सुंदर (Sundar) سندر
(Rúpván) रूपवान
(Khúb súrat) خوبصورت

2. मनोहर (Manohar) منوهر
(Mano ram) मनोरम
(Khushnuma) خوش نما

HASHR हशर (ع - مذ) حشر

1. प्रलय (Pralai) پرای
(Umda) उमदा (Umda)

حسب ضابطه (ع - مذ)

HAS,B-E-ZÁBITA हस्वे ज़ाबिता

नियमानुसार (Niyamánusár)

यथाविधि (Yathá vidhi) یثاودعی

यथानियम (Yatha niyam) یثاانیم

काइदे के मुताबिक (Qáide ke mutábíq)

(قائدے کے مطابق)

حسب معمول (ع - مذ)

HAS,B-E-MÁMÚL हस्वे मामूल

यथानुपूर्वक (Yathá nupúrvak) یثا

यथापूर्व (Yatha púrv) یثا

रोजमर्रा के मुताबिक (Roz marra ke mutábíq)

(روزمره کے مطابق)

حسب منشا (ع - مذ)

HAS,B-E-MAN,SHA हस्वे मनशा

यथेच्छ (Yathecch, chh) یثهچ

यथा रुचि (Yatha ruchi) یثا

मंशा के मुताबिक (Mansha ke mutábíq)

(منشا کے مطابق)

HASAD हसद (ع - مذ) حسد

ईर्ष्या (Irshya) ايرشیا (Dáh) डाह

HAS,RAT हस्रत (ع - مث) حسرت

1. पश्चात्ताप (Pashchát, táp) پشچا

(Afsos) अफसोस (Afsos)

2. लालसा (Lálasa) لالسا

(Utkantha) इत्कन्था

(Ishtiyáq) اشتیاق

HASAN हसन (ع - ض) حسن

1. श्रेष्ठ (Shresh, th) شریس تھ

(Uitam) उमदा (Umda)

HISÁR हिसार (ع - مذ) حصار

1. परिधि (Paridhi) घेरा (پری دہی) (Ghera) گھیرا

2. प्राचीर (Práchír) चार (प्राचीर) (Chár dívári) दीवारी

HAS,R हस् (ع - مذ) حصر

निर्भरता (Nirbharata) अवलंबन (अव, lam, ban) इनहिसार (Inhisár) انحصار

HIS,N हिस्न (ع - مذ) حصن

दुर्ग (Durg) कोट (Kot) (दुर्ग) (Qila) किला (Garh) गढ़

HUSÚL हुसूल (ع - مذ) حصول

प्राप्ति (Prápti) उपलब्धि (Uplabdhí) मिलना (Milna) ملنا

HIS,SA हिस्सा (ع - مذ) حصه

1. विभाजन (Vibháján) बांट (Bánt) بانٹ

2. भाग (Bhág) जुज़ (Juz) (بھاگ)

3. श्रेणी (Shreni) दर्जा (Darja) درجہ

4. ग्रंथखंड (Granth khand) जिल्द (Jild) جلد

حصه دار (ع - ص)

HIS,SA-DÁR हिस्सादार

अंशी (Anshi) भागीदार (Bhágí-dár) साभेदार (Sájhedár) (ساڄی دار)

(Mahapralai) कयामत (Qayámat) قیامت

2. दुष्परिणाम (Dushparinám) बुरा नतीजा (Buranatíja) (پری نام) (برا نتیجہ)

HASHARÁT हशरात (ع - مذ) حشرات

कीड़े मकोड़े (Kíre makoṛe) (कीड़े) (مکڑے)

HAHS,FA हश्का (ع - مذ) حشفه

लिंगाग्र (Lingágr) सुपारी (Supári) سپاری

HASHAM हशम (ع - مذ) حشم

नौकर चाकर (Naukar chákar) (नौकर) (Pyáde) (प्यादे) सिपाही वगैरा (sipáhi vaghaira) (سپاہی وغیرہ)

حشمت (ع - مश)

HASH,MAT हश्मत

1. आतंक (Átank) दबदबा (Dabdaba) دب دبا

2. वैभव (Vaibhav) शानशौकत (Shánshaukat) (شان شوکت)

HASH,V हश्व (ع - مذ) حشو

अनावश्यक (Anávásh, shyak) (अनावश्यक) (Vyarth) व्यर्थ (शिक)

जो किसी वाक्य में अनावश्यक हो (Voh shabd jo kisi vákya men aná-

vash,shyak ho) (واکبہ میں اناوشیک هو)

HAZÍZ हज़ीज़ (ع - ص) حضيض
गर्त (Gart कर्त) गढ़ा (Gaṛha कर्हा)

HAZ(Z) हज़ (ज़) (ع - مذ) حظ
आनंद (Ánand आन्द) लुफ़ (Lutf
لطف)

حظ نفسانی (ع - مذ)

HAZ,Z-E-NAFSÁNI हज़ज़े नफ़्सानी

1. कामानंद (Kámánand कामानन्द)
ऐयाशी (Aiyáshi عیاشی)
2. सांसारिक सुख (Sánsárik sukh
ऐश (Aish عیش) (सानसारक सुक़)

HIFÁZAT हिफ़ाज़त (ع - مث) حفاظت

1. रक्षा (Rakchha रक़्छा) संरक्षण
(Sanrakchhan سن ركچهن) बचाव
(Bacháo بچاؤ)
2. निरीक्षण (Niríkehhan نیریكچهن)
देख रेख (Dekh rekh ديكھ ريكھ)
निगरानी (Nigaráni نگرانی)

HIF,Z हिफ़ज़ (ع - مذ) حفظ

1. रक्षा (Rakchha रक़्छा) हिफ़ाज़त
(Hifázat حفاظت)
2. सत्कार (Satkár सतकार) आदर
(Ádar आदर) लिहाज़ (Liház لِحَاظ)
3. मुख्याग्र (Mukhágr मुख्याग्र) कंठस्थ
(Kantbasth कन् त्थेस्त) बर ज़बान
(Bar zabán بر زبان)

حفظ مراتب (ع - مذ)

HIF,Z-E-MARÁTIB हिफ़ज़े मरतिब

पद और श्रेणी के अनुसार व्यवहार

HASÍR हसीर (ع - مذ) حصير
कुशासन (Kushásan कुशासन) तृणशय्या
(Trin shaiya त्रिण शयी) चटाई (Chatá,i
چٹائی)

HASÍN हसीन (ع - ص) حصین
दृढ़ (Driḥh دريڤ) मज़बूत (Mazbút
مضبوط)

HAZ,RAT हज़रत (ع - مذ) حضرت

1. श्रीमान् (Shrímán श्रीमान) जनाब
(Maháshai महेशै) (Janáb جناب)
- (ص)

2. धूर्त (Dhúrt धूर्त) चालाक
(Chálák चालाक) (व्यंग)

HUZÚR हुज़ूर (ع - مذ) حضور

1. प्रत्यक्षता (Pratyakchhata प्रत्यक्षता)
संमुखता (Sam,mukhata सम मुखता)
मुवाजहा (Muvajaha مواجّهة)

2. श्रीमान [संबोधन में] (Shrímán श्रीमान)
महोदय (Mahodai महोदय) (Janáb جناب)

HUZÚRI हुज़ूरी (ع - मथ) حضوری

1. समीपता (Samípata समीपता)
संमुखता (Sam,mukhata सम मुखता)
कुर्बत (Qurbat قربت)

2. सेवा (S.va सेवा) शुश्रूषा (Shush-
rúsha شوشروشا) खिदमत (Khidmat
خدمت)

2. ईश्वरत्व (Íshwarattwa) (ایشورت، تو)
खुदाई (Kbudái) (خدای)

(Pad aur shreni ke anusár vyavhár
(پد اور شرینی کے انوسار ویوہار)

HAQ-TALAFI हक तलफी حق تلفی
अन्याय (Annyáo) (ان نیاے) किसी का
हक मारा जाना (Kisi ka haq mára jána
(کسی کا حق مارا جانا)

HAQ (Q) हक (कक) (ع - مذ) حق

1. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) परमात्मा
(Paramátma) (پرماتما)
2. सत्य (Sattya) (ست، تیه) यथार्थ
(Yathárth) (یتھارتھ) सच (Sach) (سیچ)
3. उचित (Uchit) (اوچیت) ठीक (Thík)
(تھیک)
4. उत्कोच (Utkoch) (ات کوچ) अपप्रदान
(Appradán) (اپ پردان) रिश्वत
(Rishvat) (رشوت)
5. स्वत्व (Swattwa) (سوت تو) अधिकार
(Adhikár) (ادھی کار) हिस्सा (Hissa)
(حصہ)

HAQ-DÁR हकदार (ع - ص) حق دار
अधिकारी (Adhikári) (ادھی کاری) स्वत्वा
धिकारी (Swattwádhikári) (سوت توا)
हक पाने वाला (Haq páne
vála) (حق پانے والا)

حق را می دهی (ع - مذ)

HAQ,Q-E-RÁI-DIHI हकके रायदिही
मतधिकार (Matádhikár) (मत ادھی کار)
वोट देने का हक (Vote dene ka haq
(वोट दिने का حق)

HIQÁRAT हिकारत (ع - مٹ) حقارت

1. घृणा (Ghrina) (گھرنا) नफरत (Nafrat)
(نفرت)
2. अनादर (Anádar) (انادر) ना कदरी
(Náqadri) (ناقدری)

حق المحنت (ع - مذ)

HAQ-FARÁMOSH हक फरामोश

1. अन्यायी (An,nyái) (انیائی) ना
इन्साफ (Ná insáf) (نا انصاف)
2. कृतघ्न (Kritaghn) (کرتگھن) किसी
का हक भूल जाने वाला (Kisi ka
haq bhúl jáne vála) (کسی کا حق
بھول جانے والا)

HAQ-GO हक गो (ع - ص) حق گو

सत्यवादी (Sattyavádi) (ستیه وادی)
सच्ची बात कहने वाला (Sach,chí bát
kahne vála) (سچی بات کہنے والا)

حق ناشناس (ع - ص)

HAQ-NA-SHANÁS हक ना शनास

دیکھو 'حق فراموش'

HAQ,Q-UL-MEHNAT हककुल मेहनत

पारिश्रमिक (Párish,shramik) (پاراش)
मज़दूरी (Mazdúri) (مزدوری)

حقانیت (ع - مٹ)

HAQ,QÁNIYAT हककानियत

1. वास्तविकता (Vástavikata) (واس توکتا)
सत्यता (Sattyata) (ستیه تا) सच्चाई
(Sach,chái) (سچائی) हकीकत
(Haqíqat) (حقیقت)

HAQÍQATAN हकीकतन (ع - ص) حقیقتاً

वस्तुतः (Vastutab) सच मुच
(Sach much) (سچ - سچ)

حقیقت آشنا (ع - ص)

HAQÍQAT ÁSH,NA हकीकत आशना

मर्मज्ञ (Marmaggya) तत्त्ववेत्ता
(Tattwa vetta) हकीकत
जानने वाला (Haqíqat Jánne vála
(حقیقت جاننے والا)

حقیقت پسند (ع - ص)

HAQÍQAT-PASAND हकीकत पसन्द

सत्यप्रिय (Sattyapriya) (सत्ये प्रिये)
सच पसन्द करने वाला (Sach pasand
karne vála) (सच पसन्द करने वाला)

HAQÍQI हकीकी (ع - ص) حقیقی

1. वास्तविक (Vástavik) (واستویک)
असली (Asli) (اصلی)

2. सहोदर (Suhodar) (سہودر) सगा
(Snga) (سگا)

2. यथार्थ (Yatháarth) (یتھارتھ) वाकई
(Váqai) (واقعی)

HUK,KÁM हुक्काम (ع - م) حکام

حاکم کی جمع

अधिकारीगण (Adhikári gan) (ادھیکاری)
अफसरान (Afsarán) (افسران) (گن)

HIKÁYÁT हिकायात (ع - م) حکایات

حکایت کی جمع

कथा माला (Katha mála) (کنہامالا)

कहानियां (Kahániyan) (کہانیاں)

HUQ,QA हुक्का (ع - م) حقہ

1. रत्न रखने की पिटारी (Ratn rakhne
ki pitári) (رتن دکھنے کی پٹاری)

2. चिलम पीने की गुड़गुड़ी (Chilam
píne ki gurğurī) (چلم پینے کی
گڑگری)

HAQ,QIYAT हक़ियत (ع - م) حقیقت

सम्पत्ति (Sampatti) (سمپتی) जायदाद
(Jáidád) (جائداد)

HAQÍR हकीर (ع - ص) حقیر

1. तुच्छ (Tuch,clh) (تھ) छुद्र
(Chhuddr) (چھ) नाचीज़
(Náchíz) (ناچیڑ)

2. तिरस्कृत (Tiraskrit) (تیرسکرت)
अपमानित (Apmánit) (अपमानित)
ज़लील (Zalíl) (ذلیل)

HAQÍQAT हकीकत (ع - म) حقیقت

1. वास्तविकता (Vástavikata) (واستویکاتا)
यथार्थता (Yatháarthata) (यथार्थता)
सचाई (Sach,chái) (سچائی)

2. आधार (Ádhár) (آدھار) मूल (Múl)
(Bunyád) (بنیاد) बुनयाद (Bunyád)

3. वित्त (Vitt) (वित्त) विसात (Bisát)
(بساط)

4. वृत्तांत (Vrittánt) (वृत्तांत) कथा
(Katha) (कथा) हाल (Hál)

5. मर्म (Marm) (मर्म) राज़ (Ráz)

فرمان بردار (Farmán bardár) فرمان بردار

HIK,MAT حکمت (ع - مٹ) حکمت

1. बुद्धि (Buddhi) बोध (Bodh) (عقل) (Aql) (بود)

2. विज्ञान (Viggyán) (وگ گیان) साइंस (Science) (سائنس)

3. उपाय (Upái) (ایپاے) युक्ति (Yukti) (تدکبب) (Tarkib) (یکتی)

4. आयुर्वेद (Áyurved) (آیورویڈ) तिब (Tib) (طب)

حکمت عملی (ع - مٹ)

HIK,MAT-E-AMALI حکمت عملی
कूट नीति (Kút níti) (کوٹ نیٹی) पालीसी (Policy) (پالیسی)

حکم ران (ع - ص)

HUK,M-RÁN हुकमरां
शासक (Shásak) (شاسک) शास्ता
(Hákim) (حاکم) (शास्ते) (Shásta)

حکم نامہ (ع - مڈ)

HUK,M-NÁMA हुकम नामा
आज्ञा पत्र (Ággya pattr) (आज्ञापत्र) (आदेश पत्र) (Ádesh pattr)

HUK,MÍ हुकमी (ع - ص)
अचूक (Achúk) (अचूक) राम बाण (Rám bán) (राम बान) शरतिया (Shartiya) (شرطیہ)

HUKÚMAT हुकूमत (ع - مٹ) حکومت

1. शासन (Shásan) (शासन) सत्ता (Satta) (राज्य) (Rájya) (राजیه)

HIKÁYAT हिकायत (ع - مٹ) حکایت

1. वृत्तांत (Vrittánt) (वृत्तान्त) विवरण (Vivaran) (विवरण) (अहवाल) (Ahvái) (احوال)

2. कथा (Katha) (कथा) कहानी (Kaháni) (कहानी) (Qissa) (قصہ)

HAKAM हुकम (ع - مڈ) حکم
मध्यस्थ (Madh,dhyasth) (مذہب) (Panch) (پنج)

HUK,M हुकम (ع - مڈ) حکم

1. आदेश (Ádesh) (आदेश) आज्ञा (Ág,gya) (आज्ञा) (Order) (आर्डर)

2. अनुमति (Anumati) (अनुमति) इजाजत (Ijázat) (احازت)

3. निर्णय (Nirnai) (निर्णय) फैसला (Faisala) (فیصلہ)

HUKAMA हुकमा (ع - مڈ) حکما
حکیم کی جمع

1. चिकित्सकगण (Chikitsakgan) (चिकित्सक) इलाज करने वाले (Iláj karne vále) (علاج کرنے والے)

2. वैज्ञानिक जन (Vaig,gyanik jan) (वैज्ञानिक) साइंस दां (Science dān) (سائنس دان)

حکم بر دار (ع - ص)

HUKM-BARDÁR हुकम बर्दार

आज्ञाकारी (Ággyá kári) (आज्ञा) (आज्ञापालक) (Ággya pálak)

2. वध (Vadh ۛوڊھ) ज़बीहा (Zabíha ۛذبیحہ)

HALÁVAT हलावत (ع - مٹ)

1. मधुरता (Madhurata ۛمدھورتا)
मिठास (Mithás ۛمٹھاس)

2. सुस्वाद (Sus,swád ۛسوسوان) अच्छा
मज़ा (Ach,cha maza ۛاچھا مزا)

3. सुख (Sukh ۛسکھ) ऐश (Aish ۛعیش)

HALAF हलफ (ع - مذ)

शपथ (Shapath ۛشپتھ) सौगंद (Sau-
gand ۛسوگند) कसम (Qasam ۛقسم)

حلف نامہ (ع - مذ)

HALAF-NÁMA हलफ नामा

शपथ पत्र (Shapath pattr ۛشپتھ پتر)

HAL,Q हलक (ع - مذ)

1. कंठ (Kanth ۛकन्ठ) गला (Gala ۛگلا)

2. मुख (Mukh ۛمکھ) मुंह (Munh ۛمنھ)

HUL,QÚM हलकूम (ع - مذ)

1. कंठ (Kanth ۛकन्ठ) गला (Gala ۛगला)

2. गले का गड्ढा (Gale ka gaddha ۛگلے کا گڈھا)

HAL,QA हलका (ع - مذ)

1. परिधि (Paridhi ۛپری دھی) घेरा
(Ghera ۛگھेरा)

2. कड़ा (Kara ۛकरा) कुंडा (Kunda ۛکندا)

3. चक्र (Chak,kr ۛچک کر) पहिया
(Pahiya ۛپہیا)

حلقہ بگوش (ع - ص)

HAL,QA-BA-GOSH हलका व गोश

1. प्राप्तदीक्षा (Prápt díksha ۛپراپت دیक्षा)

2. अन्याय (Annyái ۛان نیاے)

अत्याचार (Attyáchár ۛاتتیاچار)

ज़बर दस्ती (Zabar dasti ۛزبر دستی)

HAKÍM हकीम (ع - مذ)

1. वैज्ञानिक (Vaig gyá nik ۛویک گیا)
साइंस दां (Sciencee dán ۛزک
سائنس دان)

2. चिकित्सक (Chikitsak ۛچکیتسک)
वैद्य (Vaidya ۛویڈ) तबीब (Tabib ۛطبییب)

3. बुद्धिमान् (Buddhi mán ۛبدھی مان)
मनीषी (Maníshi ۛمنی شی) दाना
(Dána ۛدانا)

HAL (L) हल (ल) (ع - مذکر)

1. प्रकटन (Prakatan ۛپرکتن)
खोलना (Kholna ۛکھولنا)

2. समाधान (Samádbhán ۛسمادھان)
सुलभाना (Suljhána ۛسولجھانا)

3. विलयन (Vilayan ۛویلین) घुलना
(Ghulna ۛگھلना) मिलना (Milna ۛملنا)

HALÁL हलाल (ع - ص)

1. भक्ष्य (Bhakchhya ۛبھکچھیہ)
जिस पदार्थ का खान पान धर्म
शास्त्र के विरुद्ध नहो (Jis padárth
ka khán pán dharm shástr ke
viruddh na ho ۛجس پد'رته کا

کھان پان دھرم شاستر کے وردھ
نہ ہو)

— شکل سूरत (Shakal sūrat) (صورت)

2. मुखकृति (Mukhākṛiti) (مکھا کرتی)
हुलया (Hulya) (حلیہ)

HIMĀR हिमार (ع - مذ) حمار
गर्दभ (Gardabh) (گرددب) रासभ (Rāsabh)
(गद्भा) गधा (Gadha) (داسبھ)

HAMĀQAT हमाकत (ع - مث) حماقت
मूर्खता (Mūrkhata) (مورکھتا) मूढ़ता
(Mūrkhata) (मूढ़ता) वेअकली (Be aqli)
(بے عقلی)

HAM,MĀL हम्माल (ع - مذ) حمال
भार वाहक (Bhār vāhak) (بھار واھک)
बोझ ढोने वाला (Bojh dhone vāla)
(बोज़े ढोने वाला)

HAM,MĀM हम्माम (ع - مذ) حمام
स्नानागार (Isnānāgār) (اسनानاگار) स्नान
गृह (Isnān grih) (اسनान گره) गुस्लखाना
(Ghusl khāna) (غسل خانه)

HIMĀYAT हिमायत (ع - मथ) حمایت
1. पक्षपात (Pakchhpāt) (پکچھ پات)
तरफ दारी (Tarafdāri) (طرف داری)
2. देख रेख (Dekh rekh) (دیکھ ریکھ)
निगरानी (Nigrāni) (نگرانی)
3. सहायता (Sahāyata) (سہایتا) मदद
(Madad) (مدد)

HIMĀYATI हिमायती (ع - مذ) حمایتی
1. सहायक (Sahāyak) (सहायक) मदद
गार (Madad gār) (مددگار)

(مريد) मुरीद (Muríd) (ديکچھا)

2. आज्ञाकारी (Āggyākāri) (آگیاکاری)
अनुयायी (Anuyāyī) (انویائی) क्रमां
वरदार (Farmān bardār) (فرمان بردار)
3. दास (Dās) (داس) सेवक (Sevak)
(खादम) ख़ादिम (Khādim) (سیوک)

HIL,M हिल्म (ع - مذ) حلم
1. क्षमा (Chhama) (چھما) शील (Shīl)
(अपव) (Af,v) (عفو) (शील)
2. सहिष्णुता (Sahishnuta) (सहिशनुता)
गंभीरता (Gambhīrata) (गंभीरता)
तहम्मूल (Tahammul) (تھممول)

HAL,VA हलवा (ع - مذ) حلوا
1. संयात्र (Sanyāb) (سن یاب) हलुआ
(Halu,a) (حلوا)
2. तर और मुलाइम चीज़ (Tar aur
mulāim chíz) (تر اور ملائم چیز)

HUL,LA हुल्ला (ع - مذ) حله
वस्त्र (Vas,tr) (وس) पोशाक (Poshāk)
(पोशाक)

HALÍM हलीम (ع - ص) حلیم
1. गंभीर (Gambhīr) (गंभीर) शांत
(Shānt) (शान्त) संजीदा (Sanjída)
(संजीदा)
2. सहनशील (Sahan shīl) (سہن شیل)
सहिष्णु (Sahish,nu) (سہش نو) बुर्दवार
(Burd bār) (بردبار)

HI(U)L,YA हि (हु) ल्या (ع - مذ) حلیہ
1. रूप रेखा (Rūp rekha) (روپ ریکھا)

حملہ آور (ع - ص)

HAM,LA-ÁVAR हमला आवर

आक्रमण कर्ता (Ákrāman karta
हमला करने वाला (Ákrāman karta
(Hamla karne wala

HAMÍ,YAT हमीयत (ع - م)

लज्जा (Lajja लज) लाज (Láj
गैरत (Ghairat غیروت)

HINA हिना (ع - م)

रक्त गर्भा (Rakt garbha रक्त गर्भा
मेंहदी (Menhdi मेंहदी)

HAN,ZAL हनज़ल (ع - م)

इंद्रायणी (Indrāni इंद्रायणी का
फल (Indráyan ka phal इंद्रायन का
फल (Indráyan ka phal
का फल)

HAVÁDIS हवादिस (ع - م)

‘حادثه’ کی جمع

घटना समूह (Ghatna samúh
‘حادثه’ (Hádise हादिसे)

HAVÁS हवास (ع - م)

1. इंद्रियां (Indriyān इंद्रियां
(Quv,vaten

2. संवेदन (Samvedan संवेदन
एहसास (Ehsás

3. संज्ञा (Sangya संज्ञा) होश (Hosh
(होश)

حواس باختہ (ع - ص)

HAVÁS-BAKHTA हवास बाख्ता

भ्रतमत (Bhránt mat भ्रतमत)

2. पक्षपाती (Pakchbpáti पक्षपाती)

तरफ دار (Taraf dár

HAM,D हमद (ع - م)

स्तुति (Istuti स्तुति) कीर्तन (Kirtan
खुदा की तारीफ (Khuda ki
tácif

HUM,RAT हुमरत (ع - م)

लालिमा (Lálima लालिमा) रक्तिमा (Rakti-
ma रक्तिमा) लाली (Láli लाली)
(Surkhi

HUM(U)Q हम (ع - م)

मूर्खता (Múrkhata मूर्खता) अज्ञान
(Aggyán अज्ञान) बेवकूफी (Be-
váuqfi

HAMAL हमल (ع - م)

1. मेष (Mesh मेष) भेड़ (Bher
(भेड़)

2. मेष राशि (Mesh ráshi मेष राशि)
बुर्ज हमल (Burj-e-hamal
(हमल)

HAM,L हमल (ع - م)

1. भार (Bhár भार) बोझ (Bhojh
(बोझ)

2. गर्भ (Garbh गर्भ) हमल (Hamal
(हमल)

HAM,LA हमला (ع - م)

1. आक्रमण (Ákraman आक्रमण)
(Charhá,i

2. आघात (Ághát आघात) चोट (Chot
(चार) वार (Vár

حوصلہ مند (ع - ف - ص)

HAUSALA-MAND हौसला मन्द

साहसी (Sáhasi साहसी) उत्साही (Ut-sáhi उत्साही) हिम्मत वाला (Himmat vála हिम्मत वाला)

حوصلہ شکن (ع - ف - ص)

HAUSALA-SHIKAN हौसला शिकन

1. उत्साह भेदी (Utsáh Bhedi उत्साह भेदी) हिम्मत तोड़ने वाला (Himmat torne vála हिम्मत तोड़ने वाला)
2. दुष्कर (Dushkar दुश्कर) कठिन (Kathin कठिन)

HAUZ हौज (ع - ف - ص)

जलाशय (Jaláshai जलशय) कुंड (Kund कुंड) हौद (Haud हौद)

HAYA हया (ع - म - थ)

लज्जा (Lajja लज्जा) व्रीडा (Vrída व्रीडा) लाज (Láj लाज) शर्म (Sharm शर्म)

HAYÁT हयात (ع - म - थ)

जीवन (Jívan जीवन) ज़िंदगी (Zindagi जिंदगी)

HAYA-DÁR हयादार (ع - ف - ص)

लज्जा वान (Lájja ván लज्जावान) लजीला (Lajíla लजीला) शर्मिला (Sharmíla शर्मिला)

حیا سوز (ع - ف - ص)

HAYA-SOZ हया सोज़

घृणास्पद (Ghírnáspad ग़रनासपद)

हत बुद्धि (Hat bud,dhi हत बुद्धि)

उद्विग्न (Udvig,n उद्विग्न) बद् हवास (Bad havás बद् हवास)

HAVÁSIL हवासिल (ع - म - थ)

एक जल पत्ती (Ek jal pakohhi एक जल पत्ती)

HVÁLA हवाला (ع - म - थ)

1. हास्तांतरण (Hastántaran हास्तांतरण) सपुर्दगी (Sapurdagi सपुर्दगी)
2. पता निशान (Pata nishán पता निशान) अता पता (Ata pata अता पता)
3. उदाहरण (Udáharan उदाहरण) नज़ीर (Nazír नज़ीर)

HÚT हूत (ع - म - थ)

1. मत्स्य (Matsya मत्स्य) मीन (Mín मीन) मछली (Machhli मछली)
2. मीन राशि (Mín ráshi मीन राशि) बुर्जे हूत (Burj-e-hút बुर्जे हूत)

HÚR हूर (ع - म - थ)

स्वर्गांगना (Swargángana स्वर्गांगना) जन्नत की परी (Jannat ki pari जन्नत की परी)

HAUSALA हौसला (ع - म - थ)

1. उदराशय (Udaráshai उदराशय) पक्षी का पोटा (Pakchhi ka pota पक्षी का पोटा)
2. साहस (Sáhas साहस) हिम्मत (Himmat हिम्मत)

HAI,RAT हैरत (ع - مٹ)
 आश्चर्य (Áshcharya آس چریہ) विस्मय
 (Vismay ویسمے) अचंभा (Achambha
 (حیدرانی Hairáni) हैरानी (اچمبھا)

حیرت افزا (عف - ص)

HAI,RAT-AFZA हैरत अफ़ज़ा

आश्चर्य जनक (Áshcharya janak
 आश्चर्य जनक (Áshcharya janak
 अचंभे में डालने
 वाला (Achambhe men dālne vála
 (اچمبھے میں ڈالنے والا)

حیرت زدہ (عف - ص)

HAI,RAT-ZADA हैरत ज़दा

विस्मित (Vismit ویسمیت) चकित
 (Chakit چکیت) हैरान (Hairán
 (حیران)

HAIZ हैज़ (ع - مذ)

रज (Raj رج) पुष्प (Pushp پوشپ)
 ऋतु (Ritu رتو) आर्तव (Ártav آرتو)
 कुसुम (Kusum کسوم) मासिक धर्म
 (Másik dharm ماسک دھرم) माहवारी
 (Mahvári ماهواری)

HAIF हैफ (ع - مذ)

1. पश्चात्ताप (Pashchát,táp پشچات
 (افسوس Afsos) अफ़सोस (آپ)
2. धिक् (Dhik دھک) धिक्कार
 (Dhikkár دھکار) तुफ (Tuf توف)

HÍLA हीला (ع - مذ)

व्याज (Vyáj व्याज) मिष (Mish میس)
 बहाना (Bahána بهانه)

लज्जा जनक (Lajja janak لاج جانک)
 घिनावना (Ghináona گھناونا)

HAI,SIYAT हैसियत (ع - مٹ)

1. शैली (Shaili شیای) प्रणाली (Pra-
 náli پرنالی) ढंग (Dhang دھنگ)
 तरीका (Taríqa طریقہ)
2. योग्यता (Yogyata یوگیقتا) लियाक़त
 (Liyáqat لیاقات)
3. पात्रता (Pattrata پاترتا) ज़र्फ़ (Zarf
 ظرف)
4. सम्पत्ति (Sampatti سمپتی)
 जाइदाद (Jáidád جائداد)
5. आय (Ái آء) आमदनी (Ámadani
 آمدنی)
6. प्रतिष्ठा (Pratishtha پرتیشتها)
 आवरू (Ábru آبرو)

HAI,RÁN हैरान (ع - ص)

1. किं कर्तव्य विमृढ़ (Kímkartavya
 vimúřh کم کرتویہ و مروتہ) चकित
 (Chakit چکیت) हक्का बक्का
 (Hakkabak'ka هکا بکا)

2. उद्विग्न (Udvign उद्विग्न) परेशान
 (Preshán پریشان)

HAI,RÁNI हैरानी (ع - مٹ)

1. उद्विग्नता (Udvignata उद्विग्नता)
 परेशानी (Presháni پریشانی)
2. आश्चर्य (Áshcharya آس چریہ)
 विस्मय (Vismay ویسمے) तत्राज्जुब
 (Ta,ajjub تعجب)

उजड्ड (Asabh, bhya اسبہ، بھیا)
(Ujadd اجڈ)

HAIVÁNI हैवानो (ع - ص) حیوانی

पाशव (Pāshav पशु) जैसा
(Pashu jaisha पशु जैसा)
(Jánver jaisha जानवर जैसा)

حيوانيت (ع - مٹ)

HAIVÁNI [I] YAT हैवानि (नी) यत

1. पशुता (Pashuta पशुता) जानवर
पन (Jánvar pan जानवर पन)
2. निर्लज्जता (Nirlajjata निर्लज्जता)
बेशरमी (Be sharmi बेशरमी)
3. क्रूरता (Krúrata क्रूरता) निर्दयता
(Nirdayata निर्दयता) बेरहमी
(Be rahmi बेरहमी)
4. मूर्खता (Múrkhata मूर्खता) बेवकूफी
(Be vaqúfi बेवकूफी)

حیلہ ساز (ع - ص)

HÍLA-SÁZ हीला साज़

मिषपट्ट (Mish patu मिशपट्ट)
(Mish, ha मिश, हा) बहाना बाज़ (Babána
báz بهانه باز)

HÍN हीन (ع - مڈ)

समय (Samai से) वक़्त (Vaqt وقت)

حین حیات (ع - ص)

HÍN-HAYÁT हीन हयात

यावज्जीवन (Yávajjivan यावज्जीवन)
अजन्म (Ájanm अजन्म) जीते जी
(Jíte ji जीते जी)

HAIVÁN हैवान (ع - मڈ)

1. पशु (Pashu पशु) चौपाया (Chau-
páya चोपाया) जानवर (Jánvar
जानवर)
2. अशिष्ट (Ashisht अशिष्ट) असभ्य

خ

KHÁTIMA खातिमा خاتمه

1. अंत (Ant अंत) अखीर (Akhír
(अखीर)
2. मृत्यु (Mrittyu मृत्यु) मरण (Maran
(मरण) मौत (Maut मौत)
3. निष्कर्ष (Nish karsh निष्कर्ष)
नतीजा (Natíja نتیجہ)

KHATÚN खातून (ت - مٹ)

महिला (Mahila महिला) शरीफ औरत
(Sharíf aurat شریف عورت)

KHÁTAM खातम (ع - مٹ)

1. मुद्रिका (Mudrika मुद्रिका) अंगूठी
(Angúthí انگوٹھی)
2. छाप (Chháp छाप) मुहर (Muh
(मुहर)

KHÁTIM खातिम (ع - ص)

समाप्त कर्ता (Samáptkarta समाप्त
(Purn karta पूरन कर्ता) पूर्ण कर्ता)
खतम करने वाला (Khatm karne vála
(खतम करने वाला)

خارج از عقل (ع - ص)

KHÁRIJ-AZ-AQL खारिज अज़ अक्ल

1. मूर्ख (Múrkh मुरक़) पागल (Pagal पागल)

2. बुद्धि पर (Bud,dhi par बुद्धि पर) असंभव (Asam bhav असंभव)

خارج قسمت (ع - مذ)

KHÁRIJ-QIS,MAT खारिज किस्मत

भजन फल (Bhajan phal भजन फल)

भाग फल (Bhág phal भाग फल)

خارش (ف - مث) KHÁRISH खारिश

कंडू (Kõndu कंडू) खर्जू (Kharju खर्जू)

खाज (Kháj खाज) (کھاجو)

خارشت (ف - مث)

KHÁRISH,T खारिशत

‘खारिश’

خازن (ع - مذ) KHÁZIN खज़िन

कोषाध्यक्ष (Koshád,dhyakchh कोषाध्यक्ष)

खज़ानची (Khazánchi खज़ानची)

(खज़ानچی)

خاشاک (ع - مذ) KHÁSHÁK खाशाक

कूड़ा करकट (Kúra karkat कूड़ा करकट)

घास फूस (Ghás phús घास फूस)

कतवार (Katvár कतवार)

خاص (ع - ص) KHÁS खास

1. स्व (Swa सु) निजी (Niji निजी)

2. केवल (Keval केवल) फ़क़त (Faqt फ़क़त)

3. चुना हुआ (Chuna hua चुना हुआ)

छांट्टा हुआ (Chánta hua छांट्टा हुआ)

خادم (ع - مذ) KHÁDIM खादिम

दास (Dás दास) सेवक (Savak सेवक)

नौकर (Naukar नौकर)

خار (ف - مذ) KHÁR खार

1. कंटक (Kantak कंटक) कांटा (Kanta कांटा)

2. ईर्ष्या (Írshya ईर्श्या) डाह (Dáh डाह)

3. असह्य (Asabya असह्य) दूभर (Dúbhar दूभर)

4. खांग (Kháng खांग) पक्षियों के पांव का कांटा (Pak,chhiyon ke páon ka kánta पक्षियों के पांऊँ का कांटा)

خارا (ف - مذ) KHÁRA खारा

एक प्रकार का बहुत ही कठोर पत्थर (Ek prakár ka bahut hí kathor pat,thar एक प्रकार का बहुत ही कठोर पत्थर)

خاراشگاف (ف - ص)

KHÁRA-SHIGÁF खारा शिगाफ

पाषाण भेदी (Páshánbhedí पाषाण भेदी)

पत्थर में दरार डाल देने वाला (Pat,thar men darár dál dene vála पत्थर में दरार डाल देने वाला)

(پتھر میں درار ڈال دینے والا)

خارج (ع - ص) KHÁRIJ खारिज

1. बाहर (Báhar बाहर) अलग (Alag अलग)

2. त्यक्त (Tyakt त्यक्त) छोड़ा हुआ (Chhorá hua छोड़ा हुआ)

6. पक्षपात (Pakchhpát) (پکچھ پات)

तरफ़ दारी (Tarafdárá) (طرفداری)

خاطر جمع (ع - مٹ)

KHÁTIR-JAMA खातिर जमा

संतवना (Sántwana) (سانتونا) दारस

(Dháras) (دهارس) दिलासा (Dilása)

(दालसा)

خاطر خواہ (ع - ص)

KHÁTIR-KHÁH खातिर खाह

मनोवांछित (Manovánehhit) (मन्वो)

मन चाहा (Man cháha) (वानच्चाहत)

(मनचाहा)

خاطر داری (ع - مٹ)

KHÁTIR-DÁRI खातिर दारी

संमान (Sammán) (सममान) आदर

(Ádar) (आदर) आव भगत (Áobhagat)

(तवाजो) (Tavázo) (तवाजो)

خاطر نشین (ع - ص)

KHÁTIR-NASHÍN खातिर नशी

हृदयंगम (Hridayangam) (हृदयंगम)

चित्त में जमा हुआ (Chitt men jama hua)

(चित मीन जमा हुआ)

KHÁTI खाती (ع - ص) خاطی

अपराधी (Aprádhí) (अपराधी) दोषी

(Doshi) (دوشتی) कुसूरवार (Qusúr vár)

(قصوروار)

KHÁK خاک (ف - مٹ) خاک

1. मृत्तिका (Mruttika) (मृत्तिका)

(مٹتی)

4. मुख्य (Mukhya) (مکھیہ) प्रधान

(Pradhán) (پروڈھان) मुखसूत

(Makhsús) (مکھسوس)

5. प्रिय (Priya) (پریہ) प्यारा (Pyára)

(Chahíta) (چہیتا) चहीता (Chahíta)

خاص و عام (ع - ص)

KHÁSO-ÁM खासो आम

सर्व साधारण (Sarv sádháran) (سرو)

(Bare chbote) (बड़े छोटे सब) (سانھان)

(sab) (بڑے چھوٹے سب)

KHÁS,SA खासा (ع - مٹ) خاصہ

1. प्रकृति (Prakriti) (प्रकृती) स्वभाव

(Swabháo) (سوभाؤ) आदत (Ádat)

(عادت)

2. गुण (Gun) (گن) सिफत (Sfiat) (صفت)

خاصیت (ع - مٹ)

KHÁ,SI(SSÍ,)YAT खासि (सी) यत

1. स्वभाव (Swabháo) (سوभाؤ) आदत

(Ádat) (عادت)

2. गुण (Gun) (گن) सिफत (Sifat) (صفت)

KHÁTIR खातिर (ع - मٹ) خاطر

1. मन (Man) (मन) दिल (Dil) (دل)

2. ध्यान (Dhyán) (دهیان) चित्त (Chitt)

(Khayal) (خیال) खयाल (Chitt)

3. शील (Shíl) (شیل) मुखवत (Murav-

vat) (مروت)

4. आव भागत (Áobhagat) (आवभगत)

खातिर दारी (Khátir dári) (خاطر)

(داری)

5. प्रति (Prati) (پرتی) लिए (Lí,e) (لئے)

KHÁK-SÁR خاکسار (ف - ص)
 نامر (Namr نمرو) وینیت (Vinít وینیت)
 آجیز (Ájiz عاجز)
 (یہ لفظ متکلم اپنے لئے بطور انکسار استعمال کرتا ہے)
 خاکستر (ف - مٹ)

KhÁKISTAR خاکِ مِستَر
 راکھ (Rákh راکھ) بھسم (Bhasm بھسم)
 خاکِ کنالے (ف - مٹ)

KHÁK,NÁI خاکِ نای
 स्थल डमरु मध्य (Isthal damarú mad-dhya استھل دمرو مدھیہ)

KHÁKA خاکہ (ف - مذ)
 رِکھا (Pari lekھ ریڈی لیکھ) پرلِکھ
 رُپ (Rakha chitr ریڈی کھ چتر) رِکھا
 رُپ (Rúp rekha ریڈی رُپ) رِکھا
 (Dháncha ڈھانچہ)

KHÁKI خاکی (ف - ص)
 1. مٹ مِلا (Mat maila مٹ میلا)
 مٹیاالا (Matiyála مٹیاالا)
 2. مرنِ مے (Mrin mai مرنِ مے) مڑی
 کا بنا ہوا (Mattí ka bana hua مٹّی کا بنا ہوا)

KHÁGÍNA خاگینہ (ف - مذ)
 تالے ہوئے (Tale hue ande تالے ہوئے)
 (اندے)

KHÁL خال (ع - مذ)
 1. تیل (Til تیل) جِسم کا سیاہ داغ
 (Jism ka siyáh dagھ جسم کا سیاہ داغ)

2. راکھ (Rákh راکھ) بھسم (Bhasm بھسم)

3. زمین (Prithví پرتھوی) زمین (Zamín زمین)

4. تانیک (Tanik تانیک) کُچھ (Kuchh کُچھ)

5. مٹّی (Mattí مٹّی) موت (Maut موت)

خاکِ آلود (ف - ص)

KHÁK-ÁLÚD خاکِ آلود
 مرنِ مے (Mrin mai مرنِ مے) مڑی میں
 مٹّی (Mattí men Sana lua مٹّی میں سنا لہوا)

خاکِ پا (ف - مٹ)

KHÁK-E-PA خاکِ پے
 1. پد راج (Padraj پد راج) پد راج (Padár پد راج)
 پاؤں کی دھول (Páon kí dhúl پاؤں کی دھول)
 2. وینائی (Vinái وینائی) نامر (Namr نامر)
 خاکسار (Kháksár خاکسار) وِنئی

خاکِ دان (ف - مذ)

KHÁK-DÁN خاکِ دان
 1. کھانا (Kúṛa Khána کھانا)
 2. دُنیا (Dunya دُنیا) سَنسار (Sansár سَنسار)

خاکِ رُوب (ف - مذ)

KHÁK-ROB خاکِ رُوب
 جھڑ دینے والا (Jharú dene vála جھڑ دینے والا)
 مہتر (Mehtar مہتر)

2. अनुभव हीन (Anubhau hín انوبهو) نا تजरिकाकार (Na tajríba kár ناتجربه کار)

3. अहङ्ग (Adriḡh ادريڱ) बोदा (Boda) कमजोर (Kamzor کم زور)

4. असंस्कृत (Asanskrit اسانسکرت) नासाफ (Nasáf ناصاف)

خام خیالی (ع - م)

KHÁM-KHAYÁLI खाम खयाली
भ्रम (Bhram بهرم) अध्यारोप (Ad, dhyárop ادھیا روپ) वहम (Vah,m وهم)

خامشی (ب - م)

KHÁMUSHI खामुशी

خاموشي کا مستخفف دیکھو 'خاموشي'

خام طمع (ع - ص)

KHÁM-TAMA खाम तमा

1. भ्रमी (Bhrami بهرمی) वहमी (Vahmi وهمی)

2. लोभी (Lobhi لوبھی) लालची (Lálchi لالچی)

خام کار (ف - ص)

KHÁM-KÁR खामकार

1. अपरिपक्व (Aparipak,kwa اپدی) अनुभव हीन (Anubhauhín) नातजरिकाकार (Na. tajribakár ناتجربه کار)

2. मूर्ख (Múrkh مورکھ) कम अकल (Kam aql کم عقل)

2. मातुल (Matul ماتل) मामू (Mámún مامون)

KHÁLIS खालिस (ع - ص)
निष्केवल (Nishkeval نهی کیول)
निर्मल (Nirmal نرمل) बेमेल (Be mel بے میل)

KHÁLIQ खालिक (ع - م)
उत्पत्ति कर्ता (Utpatti karta ات یتي)
स्रष्टा (Srashta سرشتا) पैदा करने वाला (Paida karne vála پیدا کرنے والا)

KHÁLI खाली (ع - ص)

1. रिक्त (Rikt رکت) शून्य (Shúnya خالی)
(Kháli خالی)

2. केवल (Keval کیول) सिर्फ (Sirf صرف)

3. निठला (Nithal,la نٹھلا) निकम्मा (Nikamma نکما)

4. अनुद्योगी (Anud,dyogi اندیوگی) बे रोजगार (Be rozgár بے روزگار)

5. निर्जन (Nirjan نرجن) सूना (Súna سونا)

6. प्रातावकाश (Práptáokásh پراپتاو) सावकाश (Sáo kásh ساوکاش) फारिغ (Fárigħ فارغ)

KHÁM खाम (ف - ص)

1. आम (Ám أم) अपक्व (Apak kva کچا)
(Kach,chá کچا)

2. धर्म पत्नी (Dharm patni) (دھرم پتنی)

पत्नी (Patni) बीवी (Bívi) (بیوی)

3. 'खान' की स्त्री ('Khán' ki istri) (کھان کی استری)

خانواده (ف - مذ)

KEÁN, VÁDA खान वादा

वंश (Vansh) (ونش) कुल (Kul) (کل)

गोत्र (Gottr) (گوتر) खानदान (Khándán) (خاندان)

KHÁNA खाना (फ - مذ) خانه

1. गृह (Grih) (گره) घर (Ghar) (گھر)

2. डिविया (Dibia) (دبیا) केस (Case) (کیس)

3. सन्दूक वगैरा का घर (Sandúq Va-ghaira ka ghar) (صندوق و غیره کا گھر)

4. कुंडली का घर (Kundalí ka ghar) (کنڈالی کا گھر)

خانه باغ (ف - مذ)

KHÁNA-BÁGH खाना बाग

गृह वाटिका (Grih vátika) (گره واتکا)

पायी बाग (Páin bāgh) (پائین باغ)

خانه بدوش (ف - ص)

KHÁNA-BA-DOSH खाना بدोश

संचार जीवो (Sanchár jivi) (سچار جیوی)

निघरा (Nighara) (نگھرا) उठाऊ चूल्हा

(Utháú chúlha) (اٹھاؤ چولھا)

خانه بر باد (ف - ص)

KHÁNA-BARBÁD खाना बर्बाद

नष्टावास (Náshtávás) (نشتاवास)

निर्वासी (Nirvási) (نرواسی) अनिकेत

خاموشی (ف - م)

KHÁMOSHI खामोशी

नीरवता (Níravata) (نی دوتا) मौन (Maun)

चुप्पी (Chuppi) (مومن)

KHÁMA खामा (फ - مذ) خامه

लेखनी (Lekhani) (لیکھنی) कलम

(Qalam) (قلم)

खानदान (फ - مذ)

KHÁNDÁN खानदान

वंश (Vansh) (ونش) कुल (Kul) (کل)

परिवार (Parivár) (پریوار) घराना

(Gharána) (گھرانا)

خانقاه (ف - م)

KHÁN, QÁH खान काह

आश्रम (Ásh,shram) (آشرم) दरवेश

खाना (Darvesh khána) (درویش خانه)

KHÁNAGI खानगी (फ - ص) خانگی

1. गृहसंबंधी (Grih sambandhi) (گره سمبندھی)

घरेलू (Gharelu) (گھریلو) (بمندهی)

2. आत्मीय (Átmiya) (آتمیہ) निजी

(Záti) (ذاتی) (نجی) (Niji)

3. रक्षिता (Rakchhita) (رکچھیتا) रखेली

(Dáshta) (दाश्ता) (रकही)

(داشته)

KHÁNAM खानम (फ - म)

1. श्रीमती (Shri mati) (श्री मती)

महोदया (Mahodaya) (مہودیہ) महत्-

रमा (Muhtarama) (مخترمہ)

2. (Virakt (विरक्त (Tyági (त्यागी
(Záhid (زاهد (Záhid (जाहिद (Tyági (त्यागी)

(Aniket (انکیت (Khána (खाना खराब
(kharáb (خانه خراب

KHÁVAR (ख़ावर (ف - مذ)

خانه جنگی (ف - مٹ)

1. पूर्व (Púrv (پورو (Púrab (پوراب
(Púrab (پوراب

KHÁNA-JANGI (खाना जंगी)

ग्रह युद्ध (Grih yud,dh (گره یودھ (Kisí (کسی
देश की जनता की आपसी लड़ाई (Kisí
desb ki janata ki ápasí larái (کسی
دیش کی جنتا کی آپسی لڑائی

KHAVAND (ख़ावन्द (ف - مذ)

خانه داری (ف - مٹ)

1. स्वामी (Swámi (سوامی (Prabhu (प्रभु
(Málik (مالک (Málik (मालिक

KHÁNA-DÁRI (खाना दारी)

ग्रहस्थ पना (Grihasth pana (گرهسته پنا
ग्रहस्थी का प्रबंध (Grihasti ka prabandh
(گرهستنی کا پر بندھ

KHÁIF (ख़ाईफ (ع - ص)

भय भीत (Bhai bhít (بھہ بیت
(Dara hua (دراہوا (Dara hua (دراہوا

خانه زاد (ف - ص)

KHÁIN (ख़ाइन (ع - ص)

KHÁNA-ZÁD (खानا زاد)

अपभोगी (Apbhogi (اپ بھوگی
दयानत (Bad dayánat (بددیانت

ग्रहजात (Grih jāt (گره جات
(Grih pálit (گره پالت
उत्पन्न (Ghar ki dási se utpann (گھر
کی داسی سے اتپن

KHÁYA (ख़ाया (ف - مذ)

अंड कोष (And kosh (اندکوش
(Fota (فوطه

خانه ساز (ف - ص)

KHA,BÁSAT (ख़ासत (ع - مٹ)

KHÁNA-SÁZ (खाना ساز)

1. दुष्टता (Dushtata (دش تتا
(Nik,krishtata (نک کرش تتا
नीचता (Níchata (نیچ تتا

ग्रह निर्मित (Grih nirmit (گره نرمت
घर का बनो हुआ (Ghar ka bana hua
(گھر کا بنا ہوا

2. अपवित्रता (Apavittráta (اپوترتا
गन्दगी (Gandagi (گندگی

خانه نشین (ف - ص)

KHUB,S (ख़ब्स (ع - مذ)

KHÁNA-NASHÍN (खाना नशीन)

1. नीचता (Níchata (نیچ تتا
(Pájípan (پاجی پن

1. ग्रह वासी (Grih vási (گره واسی
घर में बैठने वाला (Ghar men baith-
ne vála (گھر میں بیٹھنے والا

1. (واہک) समाचार दाता (Samáchárdáta)
(سماءچار داتا) खबर देने वाला (Khabar
dene vála) (خبر دینے والا)

خبر گیر (ع - ف - ص)

KHA,BAR-GÍR खबर गीर

1. देख (Rakohhak) (دکھک) देख
करने वाला (Dekh rekh karne
vála) (دیکھ کر دینے والا)
2. पहरे दार (Prabari) (پہرہری)
(Pahre dár) (پہریدار)
3. मदद गार (Saháyak) (سہایک)
(Madad gár) (مددگار)

خط (ع - مذ) खब्त KHA,BT

1. उन्माद (Unmád) (ان مادی) पागल पन
(Págal pan) (پاگل پن)
2. संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگنتا)
इन्हिमाक (Inhimák) (انہماک)

खبती (ع - ص) KHA,B,TI
उन्मादी (Unmádi) (ان مادی) बावला
(Báola) (باؤلا)

खबिस (ع - ص) KHA,BÍS

1. दुष्टात्मा (Dushtátma) (دشتاتما)
दुष्प्रकृति (Dush,prakriti) (दुश)
नीच (Ních) (نیچ) (प्रकृति)
2. पामर (Pámar) (पामर) पजी (Páji)
(पिाजी)

खबर (ع - مذ) KHA,BÍR

ज्ञाता (Gyáta) (گیاتا) जानकार (Jánkár)
(واقف) (Váqif) (جانکار)

2. अशुद्धता (Ashudh,dhata) (اشدھتا)
नापाकी (Nápáki) (ناپاکی)
3. मल (Mal) (مل) मैल (Mail) (میل)

खबर (ع - م) KHA,BAR

1. सूचना (Súohana) (سوچنا) इत्तिला
(Ittila) (اطلاع)
2. संदेश (Sandesh) (سندیش) संदेसा
(Sandesa) (سندیس) पैगाम (Paighám)
(پیغام)
3. जन श्रुति (Janash,shruti) (جنش)
अफवाह (Afváh) (افواہ) (श्रुति)
4. पता (Pata) (پتا) निशान (Nishán)
(نشان)
5. संज्ञा (Sangya) (سنگیا) सुध (Sudh)
(होश) (Hosh) (هوش)
6. समाचार (Samáchár) (سماءچار) वृत्तांत
(Vrittánt) (ورتانت) हाल (Hál)
(حال)
7. हदीस (Hadís) (حدیث)

खबरदार (ع - ص)

KHA,BARDÁR खबरदार

1. सचेत (Sachet) (सचित) चौकस
(चौकस) (Chaukas) चौकना
(चौकना) (Chaukanna)
2. सावधान ! (Sáodhán ! !)
(होशियार ! !) (Hoshyár ! !)
3. संभलके ! (Sanbhal ke ! !)
(سنبھل کے ! !)

खबर सा (ع - ص)

KHA,BAR-RASÁN खबर रसा

संदेश वाहक (Sandesh váhak) (संदیش)

خداپرست (ف - ص)

KHUDA-PARAST खुदा परस्त

1. धर्मात्मा (Dharmátma دھرماتما)
पुण्यात्मा (Punyaátma پنہیاتما) खुदा
वाला (Khuda vála خدا والا)
2. आस्तिक (Ástik अस्तिक) खुदा को
मानने वाला (Khuda ko mánne
vála خدا کو ماننے والا)

خدا ترس (ف - ص)

KHUDA-TAR,S खुदा तर्स

1. ईश्वर से डरने वाला (Íshwar se
darne vála ایشور سے ڈرنے والا)
2. पुण्यात्मा (Punnyátma پنہیاتما)
नेक दिल (Nek dil نیک دل)
3. दयावान (Daya ván دیاوان) रहम
दिल (Rahm dil رحم دل)

خدا داد (ف - ص)

KHUDÁ-DÁD खुदा दाद

- ईश्वर दत्त (Íshwar datt ایشور دت)
ईश्वर की दी हुई (Íshwar kí dí huí
(ایشور کی دی ہوئی)

خدا رسیدہ (ف - ص)

KHUDA-RASÍDA खुदा रसीदा

- प्राप्तेश्वर (Prápteshwar پرواپتے شور)
महात्मा (Mahátma مہاتما) वली
(Vali ولی)

خدا شناس (ف - ص)

KHUDA-SHANÁS खुदा शनास

دیکھو 'خدا پرست'

KHATM खत्म (ع - ص)

1. समाप्त (Samápt समाप्त) अंत
(Ant अंत) अखीर (Akhír अखीर)
2. पूर्ण (Púrñ पूरन) पूरा (Púra
(Mukammal مکمل) मुकम्मल (Púra
(Mukammal مکمل) पूरा)

KHAJÁLAT खजालत (ع - مٹ)

- लजा (Lajja لہجہ جا) लाज (Láj لاج)
शर्म (Sharm شرم)

خجسته (ف - ص)

KHUJA (JI)S,TA खुज (जि) स्ता

- शुभ (Shubh شہ) मंगल प्रद (Mangalap-
prad منگلپ پرود) मुबारक (Mubáarak
(مبارک)

KHAJIL खजिल (ع - ص)

- लजित (Lajjit لہجہ جت) लजाया हुआ
(Lajáya hua لہجہ آیا ہوا) शर्मिंदा
(Sharminḍa شرمندہ)

KHAJ,LAT खजलत (ع - مٹ)

- लज्जा (Lajja لہجہ جا) व्रीडा (Vrída
(Sharm शर्म) शर्म (Sharm शर्म) (व्रीडा)

खजलत زده (ع - ص)

KHAJ,LAT-ZADA खजलत ज़दा

- लजित (Lajjit लहजे जेत) शर्मिन्दा
(Sharminḍa شرمندہ)

KHAD * खद (ع - مذ)

- कपोल (Kapol کپول) गंड (Gand
(Gál گال) गाल (Gál گال) (گڈ)

KHUDA खुदा (ف - مذ)

- ईश्वर (Íshwar ایشور) परमात्मा
(Paramátma परमात्मा)

2. भय (Bhai डर) डर (Dar)

خدا نآرس (ف - ص)

KHID,MAT खिद्मत (ع - مٹ) خدمت

KHUDA-NA-TAR,S खुदानातर्स

1. सेवा (Seva سيوا) टहल (Tahal

ईश्वर से न डरने वाला (Íshwar se na derne vála

खिद्मतगारी (Khidmatgári

क्रूर (Krúr क्रूर) निर्दय (Nirdai

(خدمت گاري)

वे रहम (Be rahm

2. नौकरी (Naukari نوکري) चाकरी

خدا انخواسته (ف - كلمه)

(Chákari

خدمت گار (ع - ص)

KHUDA-NA-KHÁSTA खुदा न खास्ता

ईश्वर न करे (Íshwar na kare

ईश्वर ऐसा न करे (Íshwar aisa

na kare

KHID,MAT-GÁR खिद्मतगार

दास (Dás داس) सेवक (Sevak

नौकर (Naukar

خداوند (ف - مذ)

خدمت گزار (ع - ص)

KHUDÁ,VAN,D खुदा वन्द

1. ईश्वर (Íshwar

(Paramátma खुदा (Khuda

2. स्वामी (Swámí

(Málik आका (Áqa

KHID,MAT-GUZÁR खिद्मत गुज़ार

1. सेवक (Sevak سيوك) दास (Dás

नौकर (Náukar

2. आज्ञा पालक (Ág,gya pálak

(Farman bárdár

(فرمان بردار)

KHUDÁÍ खुदाई (ف - مٹ)

1. स्वामित्व (Swámittwa

प्रभुत्व (Prabhuttwa

खुदा होना (Khuda hona

2. संसार (Sansár

(Dunya

3. सर्व साधारण (Sarv sádláran

(Janata जनता) अवाम (Avám

(عوام)

KHID,MATI खिद्मती (ع - مذ)

دیکھو 'خدمت گار'

KHADANG खदंग (ف - مذ)

बाण (Ban

(Tír

KHAR खर (ف - مذ)

1. गर्दभ (Gardabh

(Khar

(Gadba

2. मूर्ख (Múr,kh

(Ghámar

KHAD,SHA खदशा (ف - مذ)

1. शंका (Shanka

(Shub,ha

KHARÁBA خرابہ (ف - مذ) خرابا
 खंडर (Khandar) वीराना
 (Virána) ویرانہ

KHIRÁJ खिराज (ع - مذ) خراج
 1. राजकर (Rájkar) लगान
 (Lagán) لگان
 2. चौथ (Chauth) چوتھ

KHARÁSH खराश (ف - مٹ) خراش
 रगड़ (Ragar) छीलन (Chhílan)
 हलकी कटन (Halki katan)
 (هلکي کتن)

خراد (ف - مذ)

KHAR(R)ÁD खरा (र) द
 लकड़ी छीलने का दंत्र (Lakri chhílna
 ka yantr) (لکڑی چھیلنے کا یانتر)
 रन्दा (Randa) رندہ

خراطین (ع - مذ)

KHARÁTÍN खरातीन
 केचुआ (Kechua) (کیچوا)
 (یہ لفظ فارسی کے 'خدراتین' سے معرب
 ہوا ہے اور واحد ہے)

خرافات (ع - مٹ)

KHURÁFÁT खुराफत
 1. मिथ्यावाद (Mith,thya vád) (میتھیواڈ)
 बकवास (Bakvás) (بکواس)
 2. बे ढंगी बात या काम (Be dhangí bát
 ya kám) (بے تھنگی بات یا کام)

KHIRÁM खिराम (ف - مذ) خیرام
 मंदगति (Mand gati) (مندگتی) धीमी
 (Dhími chál) (دھیمی چال)

KHARÁB खराब (ع - ص) خراب

1. ध्वस्त (Dhwast) भग्न
 (Bhagn) बरबाद (Barbád)
 (برباد)

2. नष्ट (Nasht) अकारत
 (Akárat) (اکارت)

3. अपमानित (Apmánit) अतिस्कृत
 (Traskrit) वे इज्जत (Be izzat)
 (بے عزت)

4. निकृष्ट (Nik,krisht) बुरा
 (Bura) (بر)

5. व्यग्र (Vyagr) परेशान (Pare-
 shán) (پریشان)

خرابات (ف - مذ)

KHARÁBÁT खराबात

1. मदिरालय (Madirálai) (مدرالے)
 मधुशाला (Madhu shála) (مدھوشالہ)
 शराब खाना (Sharáb khána) (شراب
 خانہ)

2. देवालय (Deválai) मंदिर
 (Mandir) (دیوالے)

3. द्यूतागार (Diútágár) जुआ
 घर (Jua ghar) (جواگھر)

خرابات (ف - ص)

KHARÁBÁTI खराबाती

1. मद्यप (Mad,dyap) रसाशी
 (Rasáshí) (مد'دیپ) (رسانی)
 शराब खोर (Sharáb khor) (شراب خور)

2. द्यूत कर (Diút kar) ड्यारी
 (Jwári) (دیوت کر) (جوادری)

خردماغ (ف - ص)

KHAR-DIMÁGH खरदिमारा

1. खर मस्तक (Khar mastak कहर)
(Ghamandi गहमندی) वमडो (मस्तक)
(Magh rúr मगरूर)
2. किसी की बात न मानने वाला (Kisi ki bát na mánne vála کسی کی بات نہ ماننے والا)

خردمند (ف - ص)

KHIRAD-MAND खिरद मन्द

- बुद्धिमान् (Bud,dhi mán बدهی مان)
मनीषी (Maníshi मनी شی) अक्ल
मन्द (Aql mand اعقلمند)

KHUR,DA खुर्दा (ف - مذ)

1. अंश (Ansh अन्श) जुड़ा (Juz जुڑا)
2. रेज़गारी (Rezgarí ریزگاری) भरत (Bharat بهرت)
3. दोष (Dosh दोश) ऐब (Aib عیب)

خرده بین (ف - ص)

KHUR,DA-BÍN खुर्दा بین

- छिद्रान्वेषी (Chhid,dránveshi छेद)
पराया दोष ढूँढने वाला (Paráya dosh dhún dhne vála پرایا
(دوش دھوندنے والا)

خرده فروش (ف - ص)

KHUR,DA-FAROSH खुर्दा फरोश

- फुटकर माल बेचने वाला (Phutkar mál बेहتکر مال بیچنے والا)
bechne vála

خرده گیر (ف - ص)

KHUR,DA-GÍR खुर्दा गीर

دیکھو 'خرده بین'

خربزه (ف - مذ)

KHAR,BUZÁ खर बुज़ा

खरबूज़ा (Khar búza خربوزه)

KHUR,JI खुर जी (ف - م)

गोणी (Goni گونی) गोन (Gon گون)

KHAR,CH खर्च (ف - مذ)

1. व्यय (Vyai وے) सर्फा (Sarfa صرفه)
2. धन (Dhan دهن) रुपया (Rupia روپیہ)

خر خشه (ف - مذ)

KHAR,KHASHA खर खशा

1. विघ्न (Vighn وگھن) बाधा (Bádha)
खलल (Khalal خلل) (बाधा)
2. चिंता (Chinta چنتا) भगड़ा (Jhagra جھगड़ा)
परेशानी (Pre-shání پیریشانی)

KHIRAD खिरद (ف - م)

बुद्धि (Bud,dhi بدهی) समझ (Samajh عقل)
(Aql عقل) अक्ल (سمجھ)

KHUR,D खुर्द (ف - ص)

छुद्र (Chhud,dr छेद) छोटा (Chhota
(چھوٹا)

خر د بین (ف - م)

KHURD,-BÍN खुर्द بین

सूक्ष्म दर्शक यंत्र (Súkchhm darshak
yantr سوکچھم درشک ینتر)

خر دل (ف - م)

KHAR,DAL खर्दल

राजिका (Rájika راجکا) राई (Rái رایی)

KHIR,QA खिरका (ख - मड) खरक
कंथा (Kantha कन्था) गुदड़ी (Gudri
गुदड़ी) सन्यासियों का वस्त्र (San
nyásiyon ka vastr सन्यासीयों का वस्त्र)

खरक पोश (ख - मड)

KHIR,QA-POSH खिरका पोश
साधु (Sádhu साधु) संत (Sant
संत) फकीर (Faqír फकीर)

खरगाह (ख - मड)

KHAR-GÁH खरगाह
पटवास (Patvás पटवास) खैमा
(Khaima खैमा)

खरगोश (ख - मड)

KHARGOSH खरगोश
शश (Shash शश) शशक (Shashak
शशक) खरहा (Kharha खरहा)

KHUR,RAM खुरम (ख - मड)
प्रसन्न (Prasan,n प्रसन्न) आनंदित
(Ánandit आनंदित) हर्षित (Harshit
हर्षित) खुश (Khush खुश)

KHUR,MA खुरमा (ख - मड)
1. खजूर (Khajúr खजूर) छुहारा
(Chhuhára छुहारा)

2. एक मिठाई (Ek mithái एक मिठाई)

KHIR,MAN खिरमन (ख - मड)
1. राशि (Ráshi राशि) खलियान (Khal-
yán खलियान)

2. डेर (Dher डेर) अंबार (Ambár
अंबार)

KHIR,S खिस (ख - मड)
रिक्छ (Rikchh रिक्छ) रीछ (Ríchh
रीछ) भालू (Bhálu भालू)

खरसंद (ख - मड)

KHUR,SAND खुरसंद
प्रसन्न (Prasann प्रसन्न) प्रकुल
(Praphul,l प्रकुल) खुरश (Kkush
खुरश)

खरशिद (ख - मड)

KHUR,SHÍD खुरशिद
सूर्य (Súrya सूर्य) सूरज (Súraj सूरज)

खरटूम (ख - मड)

KHUR,TÚM खुरतूम
शुंड (Shund शुंड) सुंड (Súnd सुंड)

KHARIF खरिफ (ख - मड)

1. जर जर (Jarjar जर जर) जीर्ण (Jirn
जीर्ण) बहुत बूढ़ा (Bahut búrha
बहुत बूढ़ा)

2. व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) निकम्मा
(Níkamma निकम्मा)

KEURFA खुरफा (ख - मड)
कुलफा (Kulfa कुलफा) एक साग
(Ek ság एक साग)

KHARQ खर्क (ख - मड)
विदारण (Vidáran विदारण) फाड़ना
(Pháṛna फाड़ना)

खरक आदत (ख - मड)

KHAR,Q-E-ÁDAT खर्क आदत
चमत्कार (Chamatkár चमत्कार) करामत
(Karámat करामत)

खरीदार (फ - व)

KHARÍDÁR खरीदार

क्रय (Kra,í क्री) मोल लेने वाला
(Mol lene vála मोल लेने वाला)

खरिद व فروخت (फ - म)

KHARÍDO-FAROHK,T खरीदो फरोख्त

क्रय विक्रय (Kraya vik kraya क्रय विक्रय)
मोल लेना और बेचना (Mol lene aur bechna मोल लेना और बेचना)

KHA,RÍTA खरीता (ख - म)

1. थैली (Thaili तैली) खीसा (Khísa क़िसा)
2. सरकारी लिफाफा जिसमें कोई सूचना या आज्ञा हो (Sarkári lifáfa jis men ko,i súdehana ya ág gya ho सरकारी लिफाफा जिसमें कोई सूचना या आज्ञा हो)

KHARÍF खरीफ (ख - म)

वह फसल जिसमें ज्वार बाजरा आदि बोया जाता है (Voh fasl jis men jwár bájra ádi boya játa hai वह फसल जिसमें ज्वार बाजरा आदि बोया जाता है)

KHA,ZÁN खज़ान (ख - म)

हेमन्त ऋतु (Hemant ritu हेमन्त ऋतु)
पतझड़ (Pat jhar पतझड़)

ख़ान्छी (ख - म)

KHAZÁNCHI खज़ान्छी

कोषाध्यक्ष (Koshádb,dhyakchh कोषाध्यक्ष)
खज़ाने का संरक्षक (Khazáne ka sanrakchhak खज़ाने का संरक्षक)
(Kharída hua खरीदा हुआ)

खर महर (फ - म)

KHAR.MUHRA खर मोहरा

कपर्दिका (Kapardika कौड़ी)
(Kauri कौड़ी)

खरार (फ - म)

KHAR,VÁR खर वार

इतना बोझ जो गधा एक बार में उठा ले
(Itna bojh jo gadha ek bár men uthále इतना बोझ जो गधा एक बार में उठा ले)
(मीन अँथाले)

KHURÚJ खरूज (ख - म)

1. निकलना (Níkás निकलना)
2. आक्रमण (Ákraman आक्रमण)
3. राजद्रोह (Ráj droh राजद्रोह)

KHURÚS खरूस (ख - म)

मुर्गा (Kuk,kut कुककुट)
(Murgha मुर्गा)

खरुश (ख - म)

KHU,ROSH खरुश

उत्क्रोश (Koláhal कोलाहल)
शोरगुल (Shor-ghul शोरगुल)

KHARÍD खरीद (ख - म)

1. क्रय (Kraya क्रय) मोल लेना (Mol lene मोल लेना)
2. क्रीत (Krit क्रीत) खरीदा हुआ (Kharída hua खरीदा हुआ)

नीचता (Níchata निचता) कमीनगी
(Kamínagi कमिनगी)

खस پوش (फ - व)

KHAS, POSH खस पोश

तृणाच्छादित (Trinách, ohhádít 'त्रनाच'
घास से ढका हुआ (Ghás se
dhaka hua गहास से ढका हुआ)

खसतगी (फ - मथ) KHAS, TAGI खस्तगी

1. क्षतित्व (Chhatit, twa 'क्षतित्व'
घायल पन (Gháyal pan गहायल पन)
(खसत पन)
2. भुर भुरा पन (Bhur bburá pan
खस्ता पन (Khastá pan
(खसत पन)
3. श्रान्ति (Shránti 'श्रान्ति'
थकन (Thakan 'थकन')

खसत (फ - व) KHAS, TA खस्ता

1. क्षत (Chhat 'क्षत'
आहत (Áhat
घायल (Gháyal 'गहायल'
(अहत)
2. श्रान्त (Shránt 'श्रान्त'
थकित (Thakit
(थका हुआ) थका हुआ (Thaka hua
(थकित)
3. दुःखी (Dukhi 'दुःखी'
परेशान (Preshán 'परेशान')
4. दरिद्र (Darid, dr 'दरिद्र'
कंगाल (Kangál 'कंगाल')
5. भुर भुरा (Bhur bhura 'भुर भुरा')

खसत जगर (फ - व)

KHASTA-JIGAR खस्ता जिगर

1. क्षत हृदय (Chhat hirdai 'क्षत हृदय'
शोक ग्रस्त (Shok grast 'शोक ग्रस्त')
2. दुःखी (Dukhi 'दुःखी'
पीड़ित (Pírit
(गमगीन) (Ghamgín 'गमगीन')

खराना (ख - मड) KHA ZÁNA खजाना

1. निधि (Nidhi 'निधि'
कोष (Kosh
(खजाना) (Khazína 'कोष')
2. राज कोष (Ráj Kosh 'राज कोष'
सरकारी खजाना (Sarkári khazána
(सरकारी खजाना)
3. भांडागार (Bhándágár 'भांडागार'
गोदाम (Godám 'गोदाम')
4. धन (Dhan 'धन'
संपत्ति (Sampatti
(दौलत) (Daulat 'समृद्धि')

खराना (ख - मड) KHA ZÍNA खजाना

कोष (Kosh 'कोष'
(खजाना) (Khazána 'खजाना')

खरफ (ख - मथ) KHA ZAF खजफ

ठीकरी (Thikari 'ठीकरी'
गुट्टी (Gutti
(गुट्टी)

खस (फ - मड) KHAS खस

1. तृण (Trin 'तृण'
कुश (Kush
(घास) (Ghás 'घास')
2. उशीर (Ushír 'उशीर'
एक सुगंधित
जड़ (Ek sugandhit jar
(एक सुगंधित जड़)

खसारा (ख - मड) KHASÁRA खसारा

हानि (Háni 'हानि'
घाटा (Ghāta
(टोटा) (Tota 'टोटा')

खसत (ख - मथ)

KHASÁSAT खससत

1. कृपणता (Kripanata 'कृपणता'
कंजूसी (Kanjúsi
(कंजूसी)
2. क्षुद्रता (Chbud, drata 'क्षुद्रता'
(क्षुद्रता)

KHASAK خسک (ف - مذ) खसक
गोकुल (Gokulhur) गोकुल
(Gukhrú) (गोकुल)

KHUSÚF خسوف (ع - مذ) खुसूफ
1. ज़मीन में धंसना (Zamín meñ dhans-
na) (زمین میں ڈھنسنا)
2. चन्द्र ग्रहण (Chandr grahan) चंद्र
ग्रहण (Chánd gahan) (ग्रहण)
(चान्द ग्रहण)

KHASÍS खसीस (ع - ص) खसीस
1. कृपण (Kripan) (कृपण)
(Kanjús) (कनजूस)
2. अधम (Adham) (अधम) कमौना
(Kamína) (कमिना)

KHISH,T खिश्त (फ - मथ) खिश्त
इष्टिका (Ístika) (इष्टिका)
(Int) (इन्त)
खिश्त (फ - मथ)

KHASH,KHÁSH खश्खाश
पोस्ता (Posta) (पोस्ता)
(Khas-
khas) (कहस कहस)

KHUSH,K खुश्क (ف - ص) खुश्क
1. शुष्क (Shushk) (शुष्क)
(Súkha) (सुकहा)
2. शुष्क स्वभाव (Shushk swabháo)
(Rúkha) (रुकहा)
(शुष्क स्वभाव)
3. अनुदार (Anudár) (अनुदार)
(Be faiz) (बे फिज)
4. नीरस (Níras) (नीरस)
(Be maza) (बे मजा)
5. बिना रोटी का [वेतन] (Bina roti ka
[vetan]) (बिना रोटि का [वेतन])

خسته حال (ع - ص)

KHASTA-HÁL खस्ता हाल
दरिद्र (Dariddr) (दरिद्र)
(Durdasha grast) (दुर्दशाग्रस्त)
कंगाल (Kangál) (कंगाल)

خس خانه (ف - مذ)

KHAS-KHÁNA खस दाना
परण कुटी (Parnkuti) (परण कुटी)
(Jatug gríh) (जतुग ग्रीह)
(Jhonpři) (जहोन्परी)

KHUSUR खसुर (ف - مذ) खसुर
श्वशुर (Shwashur) (श्वशुर)
(Sasur) (ससुर)

KHUS,RÁN खुसरान (ع - مذ) खुसरान
हानि (Háni) (हानि)
(Tota) (टोटा)
(Gháta) (गहाटा)

KHUS,RAU खुसरौ (ف - مذ) खुसरौ
1. राजा (Rája) (राजा)
(Bádsáh) (बादशाह)
(बादशाह)
2. ईरान का एक प्रसिद्ध बादशाह जो
शीरीं पर मोहित था (Írán ka ek
prasiddh bádsáh jo Shírín par mohit
tha) (ایران کا ایک پر سیدہ بادشاہ جو
(شیریں پر موہیت تھا)

KHAS,RA खसरा (ف - مذ) खसरा
1. छोटी चेचक (Chhoti chechak)
(चोटी चेचक)
2. पटवारियों का खाता (Patváriyon
ka kháta) (पटवारीوں का कھاتا)

خشیت (ع - مٹ)

KHASHÍ,YAT خشییات

1. भय (Bhai به) डर (Dar در)
2. डरना (Darna درنا)
3. डराना (Darána درانا)

KHAS,LAT خصلت (ع - مٹ)

स्वभाव (Swabháo سو بهاء) प्रकृति
(Prakriti پركرتی) आदत (Ádat عادت)

KHAS,M खस्म (ع - مذ)

1. शत्रु (Shat,tru شت،ترو) रिपु (Ripu رپو)
(Dushman دشمن)
2. प्रति द्वंद्वी (Prati dwandwi پرتی)
(Raqib رقیب) (دوندي)
3. प्रतिकूल (Prati kúl پرتی کول)
(Mukhálif मुखالف) (مذ - ا)

4. पति (Pati پتی) शौहर (Shauhar شوهر)

(آخري معنوں میں 'ص' کے زیر
کے ساتھ ہے)

خصوصاً (ع - ص)

KHUSÚ,SAN खुसून

विशेषतः (Vishesbatah وشيش ته)
विशेषकर (Vishesh kar وشيش کر)
खासकर (Khás kar خاص کر)

خصوصیت (ع - مٹ)

KHA (U) SÚ,SÍ(I) YAT

ख (खु) सूसी (सि)यत

विशेषता (Vishesbata وشيشتا) विशि
ष्टता (Vishish,tata وشيش تتا) प्रधानता

6. बिना सालन की [रोटी] (Bina sálan
ki [roti] بنا سالن کی [دوٹی])

خشك مغز (ف - ص)

KHUSHK-MAGH,Z खुशक मगज़

शुष्क बुद्धि (Shushk bud,dhi شک بدھی)
निर्बुद्धि (Nir bud,dhi نربدهی) गावदी
(Gáodi گادی)

خشك سالی (ف - مٹ)

KHUSH,K-SÁLI खुशक साली

दुर्भिक्ष (Durbhikesh دربهكش) अकाल
(Akál اکال) कहत (Qah,t قحط)

KHUSH,KA खुशका (ف - مذ)

ओदन (Odan اودن) भात (Bhát بهات)

KHASH,M खश्म (ف - مذ)

क्रोध (Krodh क्रोध) कोप (Kop کوپ)
गुस्सा (Ghussa غصه)

خشمگین (ف - ص)

KHASH,M-GÍN खश्मगीं

क्रुद्ध (Krud,dh क्रुद्ध) कुपित (Kupit
غصے) गुस्से (Ghusse کوپت)

KHUSHÚ,A खुशूअ (ع - مذ)

1. विनय (Vinai ونے) नम्रता (Namrata
نرمی) (Narmi نرمی)
2. गिड़गिड़ाना (Gir girána گړگړانا)

خشونت (ع - مٹ)

KHUSHÚ,NAT खुशूनत

1. कठोरता (Kathorata کٹھورتا) कड़ापन
(Karápan کڑا پن)
2. अविनय (Avinai اونی) अखखड़ पन
(Akh khar pan اکھڑ پن)

2. पत्र (Pattr पत्र) चिथी (Chith,thi चिथी)

3. हस्त लेख (Hast-lekh हस्त लेख) लिखावट (Likhavat लिखावट) तहरीर (Tahrir तहरीर)

4. चौर (Chhaur चौर) हजामत (Hajamat हजामत)

5. युवा वस्था में गालों पर उगने वाले नये बाल (Yuvavastha men gálon par ugne vále na,e bál युवावस्था में गालों पर उगने वाले नये बाल) मुखलोम (Mukhlom मुखलोम)

KHATA खता (ع - مٹ) خطا

1. अपराध (Aprádh अपराध) दोष (Dosh दोष)

2. त्रुटि (Truti त्रुटि) भूल (Bhul भूल) चूक (Chuk चूक)

3. अशुद्ध (Ashud,d अशुद्ध) गलत (Ghalat गलत)

4. चीन का एक देश (Chín ka ek desh चीन का एक देश) चीन (Chín चीन)

KHITÁB खिताब (ع - مڈ) خطاب

1. संबोधन (Sambodhan संबोधन) मुखताब (Mukhataba मुखताब)

2. उपाधि (Upádhi उपाधि) लक़ब (Laqab लक़ब)

خط استوا (ع - مڈ)

KHATE-ISTIVA खते इस्तिवा

भूमध्य रेखा (Bhúmadh,dhya rekha भूमध्य रेखा) विषुवद् रेखा (Vishuvad- विषुवद् रेखा)

(Pradhánata प्रधानता) खासपन (Kháspan खासपन)

مخصوصت (ع - مٹ)

KHUSÚ,MAT खुसूमत

1. शत्रुता (Sbatruta शत्रुता) दुश्मनी (Dush,mani दुश्मनी)

2. कलह (Kalah कलह) लड़ाई भगड़ा (Larái jhagra लड़ाई भगड़ा)

KHA,SI खसी (ع - ص) خصی

वध्रि (Vadhri वध्रि) बधिया (Badhiya बधिया) खसी (Khas,si खसी)

KHUS,YA खसया (ع - مڈ) خصیه

अंडकोष (And kosh अंडकोष) फोता (Fota फोता)

KHIZÁB खिज़ाब (ع - مڈ) خضاب

केश कल्प (Kesh kalp केश कल्प) वस्मा (Vasma वस्मा)

KHIZ,R-KHIZAR- (ع - مڈ) خضر

KHAZIR खिज़र-खिज़र-खिज़र

1. एक पैगम्बर (Ek paighambar एक पैगम्बर)

2. पथप्रदर्शक (Path pradarshak पथप्रदर्शक) रस्ता बताने वाला (Rasta batáne vála रस्ता बताने वाला)

KHUZÚ,A खुज़ुअ (ع - مڈ) خضوع

विनय (Vinai विनय) गिड़गिड़ाना (Girgirána गिड़गिड़ाना)

مخط (ع - مڈ) خط

KHAT

खत

1. रेखा (Rekha रेखा) लकीर (Lakir लकीर)

خطر ناک (عف - ص)

KHATAR-NÁK खतर नाक

भीषण (Bhíshan بهیشتن) भयंकर
(Bhayankar بهینکر) खौफ नाक
(Khauf nák خوفناک)

KHAT,RA खत्रा (ع - مذ)

1. भय (Bhai به) डर (Dar دَر)
2. प्राणभय (Pránbhai ایدان به) जान का
डर (Ján ka dar جان کا دَر)

خط سر طان (ع - مذ)

KHAT-E-SARTÁN खते सरतान

कर्क रेखा (Kark rekha کرک دیکھا)

خط مستدیر (ع - مذ)

KHAT-E-MUSATDÍR खते मुस्तदीर

गोल रेखा (Gol rekha گول دیکھا)

خط مستقیم (ع - مذ)

KHAT-E-MUSTAQÍM खते मुस्तकीम

सरल रेखा (Saral rekha सरल دیکھا)

خط مماس (ع - مذ)

KHAT-E-MUMÁS खते मुमास

संपात रेखा (Sampát rekha سمپات دیکھا)

KHIT,TA खित्ता (ع - مذ)

1. देश (Desh دیس) मुल्क (Mulk ملک)

2. कटिबंध (Katibandh कटिबند) मिनतका (Mintaka منطقه)

3. क्षेत्र (Chhetr क्षेत्र) इलाका (Iláqa علاقه)

rekha (ريکھا) नाड़ी मंडल
(Nárimandal نازی منڈال)

خطا کار (عف - ص)

KHATA-KÁR खताकार

1. अपराधी (Aprádhí اپرادھی) कुसूरवार (Qusúr vár قصور وار)
2. पापी (Pápi پاپی) गुनह गार (Gunah gár گنه گار)

خطاوار (عف - ص)

KHATA-VÁR खता वार

‘دیکھو’ خطا کار

KHUT,BA खुत्वा (ع - مذ)

1. अभिभाषण (Abhibhāshan ابھی بهاشن) सदरती तक्ररीर (Sadárati-taqrír صدارتی تقریر)

2. भाषण (Bhāshan بهاشن) तक्ररीर (Taqrír تقریر)

خطبة صدارت (ع - مذ)

KHUT,BA-E-SADÁRAT खुत्वाए सदरत

अभिभाषण (Abhi bhāshan ابھی بهاشن) सदरती तक्ररीर (Sadárati-taqrír صدارتی تقریر)

خط جدی (ع - مذ)

KHAT-E-JADÍ खते जदी

मकर रेखा (Makar rekha मकर दिकھا)

KHATAR खतर (ع - مذ)

भय (Bhai به) शंका (Shanka शंका) डर (Dar دَر)

خفقان (ع - مذ)

KHAF (A) QÁN खफ् (क) कान

दिलधड़कने का रोग (Dil dharakne
ka rog माली-
खूलिया (Máli khúliya (माली خولیا)

خفقانی (ع - مذ)

KHAFQAQÁNI खफ़ कानी

जिसे खफ़कान का रोग हो (Jise khafa-
qán ka rog ho ज़से खफ़कान का
(रोग हो)

خفگی (ف - مث) KHAFAGI खफ़गी

अप्रसन्नता (Apprasan,nata अप प्रसन
नता) क्रोध (Krodh क्रोध) मनोमालिन्य
(Manomálin,nya (मनोमालिन्य) मन
मुटाव (Man mutáo (मन मुटाव) रंजिश
(Ranjish रंजिश)

خفی (ع - ص) KHAFI खफी

1. महीन (Mahín (مہین) बारीक (Bárik
(बारीक)

2. गुप्त (Gupt (گپت) छिपा हुआ
(Chhipá hua (چھپا ہوا)

خفیف (ع - ص) KHAFÍF खफीफ

1. अगुरु (Aguru (اگرو) हल्का (Halka
(हल्का)

2. लज्जित (Lajjit (لجیت) शर्मिन्दा
(Sharminnda (شرمندہ)

3. कम (Kam (کم) थोड़ा (Thora (تھوڑا)

4. तिरस्कृत (Traskrit (ترس کورت) अप-
मानित (Apmánit (اپ مانت) बेइज्जत
(Be izzat (بے عزت)

خطیب (ع - مذ) KHATÍB खतीब

वक्ता (Vakta (وکتا) व्याख्याता (Vyak,
khyáta (व्याख्याता) मुक़र्रिर (Muqar,rir
(مقرر)

خطیر (ع - ص) KHATÍR खतीर

प्रचुर (Prachur (پرچر) अत्यधिक
(Attyadhik (اتیدھک) बहुत (Bahut
(بہت)

خفا (ع - مث) KHAFa खफ़ा

1. गोपन (Gopan (گوپن) छिपाव
(Chhipáo (چھپاؤ)

(ف - ص)

2. अप्रसन्न (Apprasann (اپ، پرسن) क्रुद्ध
(Krud,dh (क्रुद्ध) नाराज़
(Naráz (ناراض)

خفاش (ف - ص)

KHUFFÁSH खुफ़ फ़ाश

गृह माचिका (Grih máchika (گره
गृह मोचिका (Grih mochika (گره
चमगादड़ (Chamgádar (چمگادڑ)

خفت (ع - مث) KHIF,FAT खिफ़ फ़त

1. अगुरुता (Aguruta (اگروتا) हल्का
पन (Halka pan (هلاکاپن)

2. लज्जा (Lajja (لججا) शर्म
(Sharm (شرم)

خفته (ف - ص) KHUF,TA खुफ़ता

सुप्त (Supt (سپت) सोया हुआ
(Soya hua (سویا ہوا)

2. ریل یا جہاز پر کام کرنے والا
مزدور (Rel ya jaház par kám
karne vála mazdúr ریل یا جہاز
پر کام کرنے والا مزدور
(Khallási خلاصی)

KHILÁF خِلاَف (ع - ص)

1. ویدریش (Visadrish ویسدریش)
ویرودھ (Virud,dh ویرودھ)
ویرودھ (Virud,dh ویرودھ)
ویرودھ (Virud,dh ویرودھ)
(Baraks بر عکس)
2. میتھیا (Mith,thya میتھیا)
(Jhúth جھوٹ)
3. ویرودھی (Virodhi ویرودھی)
(Pratikúl پرتی کول)
(Mukhálif مخالف)

خِلاَفَت (ع - مٹ)

KHILÁFAT خِلاَفَت

1. پرتی (Pratinidhit, twa پرتی)
(Niyábat نیابت)
(Niyábat نیابت)
2. خلیفہ کا پد (Khalífa ka pad خلیفہ کا پد)

خِلاَفِ دَسْتُور (ع - مڈ)

- KHILÁF-E-DASTÚR خِلاَفِہ دَسْتُور
- نیم (Niyam virud,dh نیم)
(Avidhi اودھی)
(Be qáida بے قاعدہ)

خِلاَفِ عَقْل (ع - مڈ)

KHILÁF-E-AQL خِلاَفِہ اَقْل

1. (Asambhau اسم بھو)
(Ná mumkin ناممکن)

- KHUFIYA خُفِیَا (ع - ص)
گپت (Gupt گپت)
(Chhipa-hua چھپا ہوا)

KHALA خِلا (ع - مڈ)

1. ریکتستان (Riktasthán ریکتس)
(Kháli jagah خالی جگہ)
(Xhali jgah خالی جگہ)
2. انٹرکچھ (Antarikebh انٹرکچھ)
(Shúnya شونیہ)
(Fazái ásmáni فضائے آسمانی)

KHALÁS خِلاَص (ع - ص)

1. مکت (Mukt مکت)
(Bandhan rahit بندھن رھت)
(Ázád آزاد)
2. نیشچنت (Nishchint نیشچنت)
(Fárig فارغ)
3. سماپت (Samápt سماپت)
(Khatm ختم)

KHULÁSA خُلاَصَا (ع - مڈ)

1. چونا ہوا (Chuna hua چونا ہوا)
(Chhánta hua چھانتا ہوا)
2. ساراংশ (Sáránsh ساراংশ)
(Nichor نیچور)
3. سنچھپت (Sanchhipt سنچھپت)
(Mukhtasar مختصر)

KHALÁSI خِلاَسِی (ع - مٹ)

1. مکتی (Mukti مکتی)
(Chhutkára چھٹکارا)
(Naját نجات)

KHAL, JÁN خَلْجَان (ع - مذ) خَلْجَان

1. چِنتا (Chinta) آراشْکَا
(Áshanka) فِکْر (Fikr)

2. جھَنجھٹ (Jhanjhat) جَنْجَال (Janjal)

خَلْخَال (ع - مٹ)

KHAL, KHÁL خَلْ خَال

نُپُور (Núpur) مَنجِیر (Manjír)
(Pázeb) پَازِیْب (Pázeb)

KHUL, D خُلْد (ع - مذ)

سُورْگ (Swarg) نَاک (Nák)
(Bihisht) بَہِشْت (Bihisht)

خُلْدِ آشیَاں (ع - ص)

KHUL, D-ÁSHIYÁN خُلْدِ آشیَاں

سُورْگِیَا (Swargíya) سُورْگِیَا
(Swargasth) سُورْگِیَا
(Jannat nashín) جَنَّتِ نَشِیْنِ

KHALISH خَلِش (ف - مٹ)

1. خُٹَک (Khatak) چُہَن (Chubhan)

2. اِرشِیَا (Írshya) ڈَاہ (Dáh)
(Hasad) حَسَد (Hasad)

3. تَپ (Táp) جَلَن (Jalan)

KHIL, T خِلْت (ع - مذ)

دَہَاتُو (Dhátu) وَاَت، پِٹت، کَف
(Vát, pitt, kaph vaghaira) وَاَت
(پِٹ، کِپھ وغیرہ)

KHAL, T خَلْت (ع - مذ)

مِشْرَن (Mishran) مِلَنا
(Milána) مِلَنا
(Meljol) مِلَنا
(جول)

2. بُدھِی مَتَا کے وِروڈھ (Buddhi matta
ke viruddh)

بَہِوَقُوفِی کا (Bevaqúfi ka)

خَلَا فِ قِیَاس (ع - مذ)

KHILÁF-E-QAYÁS خِلَا فِ قِیَاس

اَسَم بَہُو (Asambhau) بُدھِی پَر
(Buddhi par) اَسَم بَہُو
(Aql ke khiláf) اَسَم بَہُو

خَلَا فِ وَرْزِی (ع - مٹ)

KHILÁF-VARZÍ خِلَا فِ وَرْزِی

اَوَگ گِیَا (Avaggya) اَوَہِلَنا
(Avahelana) اَوَہِلَنا
(Hukm adúli) اَوَہِلَنا

HAL, LÁQ خَلْلاَق (ع - ص)

1. اُتْپَتِی کَرْتَا (Utpatti karta)
(Paida karne) پَیْدَا کَرْنِے
(vála) پَیْدَا کَرْنِے

2. اِشْوَر (Íshwar) خُدا (Khuda)

KHILÁL خِلَال (ع - مٹ)

1. دَانت کُردِنے کا تِنگَا (Dánt
kuredne ka tinka) دَانت کُردِنے کا
(تنگا)

2. تَاش کی بَازِی مِیں مَات (Tásh ki bází
men mát) تَاش کی بَازِی مِیں مَات

KHUL, LAT خُلْلَت (ع - مٹ)

پَرِم (Prem) مِٹْرَتَا (Mittrata)
(Dosti) دُوسْتِی (Dosti)

KHIL,QI خلی (ع - ص) خلی
 प्राकृतिक (Prákritik) स्वा-
 भाविक (Swábhávik) फ़ितरी
 (Fitri) فطری

KHALAL خلل (ع - مذ) خلل
 विघ्न (Vighn) बाधा (Bádha)
 (दुकावट) रुकावट (Rukávat) बाधा
 خلل انداز (ع - ص)

KHALAL-ANDÁZ خلل انداز
 विघ्न कर्ता (Vighnkarta) बाधा
 डालने वाला (Bádha dálne vála)
 (बाधा डालने वाला)

خلل دماغ (ع - مذ)

KHALAL-E-DIMÁGH خللले दिमाग
 बुद्धिविकार (Bud,dhi vikár) उन्माद
 (Unmád) पागलपन
 (Págal pan) (پاگل پن)

KHAL,VAT خلوت (ع - م) خلوت

1. एकान्त (Ekánt) तनहाई
 (Tanhá,i) (تنہائی)
2. शयनागार (Shayaná gár) सोने
 की जगह (Sone ki jagah) (کی جگہ)

خاوت خانه (ع - مذ)

KHAL,VAT-KHÁNA خلوت خانہ

1. एकांतावास (Ekántávás) तनहाई
 की जगह (Tanhá,i ki jagah)
 (تنہائی کی جگہ)
2. शयनागार (Shayanágár) (شیناگاہ)
 خوابگاه (Khábgáh)

KHIL,AT خلیت (ع - مذ) خلیت
 वह वस्त्र जो राजा की ओर से सम्मानार्थ
 दिये जाते हैं (Voh vastr jo rája ki or
 se sammánáarth di,e játe hain) وہ
 دستر جو راجہ کی اور سے
 سممان آرتھ دیئے
 جاتے ہیں

KHALAF خلف (ع - مذ) خلف
 (بیٹا) Beta) (پتر) Puttr) पुत्र

KHAL,Q خلک (ع - م) خلک
 जन साधारण (Jan sádháran) (جن
 سادھارن) संसार के लोग (Sansár ke log)
 (سنسار کے لوگ) (مخلوق) Makhluq) مخلوق

KHUL,Q خلک (ع - مذ) خلک
 शील (Shíl) (शील) शील (Shíl)
 (मिलन सारी) Milansári) (मिलन
 सारी) (मिलन सारी)

خلقت (ع - م)

KHIL,QAT خلیکت

1. सृष्टि (Srishti) उत्पत्ति
 (Utpatti) पैदाइش
 (Paidáish) (پیدائش)
2. प्रकृति (Prakriti) स्वभाव
 (Swabháo) (स्वभाव) (Fitrat)
 (فطرت)

KHAL,QAT خلکت (ع - م) خلکت
 जन साधारण (Jan sádháran) (جن
 سادھارن) (لوگ) Log) (لوگ)
 (مخلوق) Makhluq) مخلوق

खम (फ - मड) KHAM

1. वक्रता (Vak,krata) टेढ़ (Terh) (वक्रता)

2. बाहु (Báhu) बांह (Báñh) (बाहु) बाजू (Bázú) (बाहु)

खम (फ - मड) KHUM

1. कुंभ (Kumbh) घड़ा (Gharā) (कुंभ)

2. मद्यघट (Mad,dya ghat) शराब का मटका (Sbaráb ka matka) (मद्यघट) (शराब का मटका)

खमार (ए - मथ) KHUMÁR

मदिरालस (Madirálas) का उतार (Nashe ka utár) (मदिरालस) (नशे का उतार)

खमूर (ए - मथ) KHAM,R

1. मदिरा (Madira) शराब (Sharáb) (मदिरा) (शराब)

2. मद (Mad) नशा (Nasha) (मद) (नशा)

खमिआरे (फ - मड)

KHAM,YÁZA खम्याज़ा

1. अंगड़ाई (Angrá,i) (अंगड़ाई)

2. ज़ुंभा (Jrimbha) जमाही (Jamáhi) (जुंभा) (जमाही)

3. पश्चात्ताप (Pashcháttáp) पछतावा (Pachh-táva) (पश्चात्ताप) (पछतावा)

4. प्रतिकार (Prati kár) बदला (Badla) (प्रतिकार) (बदला)

खमिआरे कश (फ - व)

KHAM,YÁZA-KASH खम्याज़ा कश

1. अंगड़ाई लेने वाला (Angrái leno)

खलवत सरा (एफ - मथ)

KHAL,VAT-SARA खलवत सरा
दिकेहो 'खलवत खाने'

खलवत कदा (एफ - मड)

KHAL,VAT-KADA खलवत कदा
दिकेहो 'खलवत खाने'

खलवत गाह (एफ - मथ)

KHAL,VAT-GÁH खलवत गाह
दिकेहो 'खलवत खाने'

खलूस (ए - मड) KHULÚS

1. निष्कपटता (Nishkapatata) सरलता (Saralata) सादगी (Sádagi) (निष्कपटता) (सरलता) (सादगी)

2. निःस्वार्थता (Nis,swáarthata) बेवग़रज़ी (Be gharazi) (निःस्वार्थता) (बेवग़रज़ी)

3. सच्चो मैत्री (Sach,chi maittri) वफ़ादारी (Vafádári) (सच्चो मैत्री) (वफ़ादारी)

खलीज (ए - मथ) KHALÍJ

खाड़ी (Khári) (खाड़ी) (गल्फ) (गल्फ)

खलीक (ए - व) KHA,LIQ

सुशील (Sushíl) शिष्ट (Shisht) मुरव्वत दार (Murav,vat dár) (सुशील) (शिष्ट) (मुरव्वत दार)

खलील (ए - मड) KHALÍL

सखा (Sakha) मित्र (Mittr) दोस्त (Dost) (सखा) (मित्र) (दोस्त)

KHAN,DA खन्दा (ف - مذ) خندہ
(هنسی Hansí) हंसी (هاس Hás) हास
خندہ پیشانی (ف - ص)

KHANDA-PESHÁNI खन्दा पेशानी
प्रफुल्ल वदन (Praphul,l vadan) परिफल
(हंसमुख Hansmukh) हंसमुख (ودن)

خندہ (و - ف - ص)

KHANDA-RU खन्दा रू
دیکھو 'خندہ پیشانی'

KHIN,ZÍR खिन्ज़ीर (ع - مذ) خنزیر
शूकर (Shúkar) वराह (Varáh) (شوکر)
(सुर Su,ar) सुअर (دراہ)

KHIN,SIR खिन् सिर (ع - مٹ) خنصر
कनिष्ठा (Kanishtha) (کنشٹھا) कनि-
ष्ठिका (Kanish,thika) (کنشٹیکا) छुंग-
लिया (Chhungaliya) (چھنگلیا) छिगुनी
(Chhinguni) (چھنگنی)

KHUNUK खुनुक (ف - ص) خنک
शीतल (Shítal) ठंडा (Thanda) (شیتل)
(सर्द Sard) (سرد) (تھاڈا)
خنیاگر (ف - مذ)

KHUN,YA-GAR खन्यागर
गायक (Gáyak) गवैया (Gavaiya) (گایک)
(गुया)

KHÚ खु (ف - مٹ) خو
स्वभाव (Swabháo) आदत (سوभाؤ)
(Ádat) (عادت)

KHÁB खाब (ف - مذ) خواب
1. स्वप्न (Swapn) सपना (Sapna) (سوپن)
(سپنا)

(انگڑائی لینے والا vála)

2. पछताने वाला (Pachhtáne vála)
(پچھتانے والا)

KHAMÍDA खमोदा (ع - ص) خمیدہ
(तेहरा Terha) टेढ़ा (वक्र Vagr) (وکر)
(जुका हुआ Jhuka hua) झुका हुआ

KHANÁZÍR खनाज़ीर (ع - مذ) خنازیر
1. खंज़िर की جمع दिकهو 'खंज़िर'
2. कंठमाला (Kanthmála) (کنٹھمالا)
गले की गलटियों का एक रोग
(Gale ki gáltiyon ka ek rog) (گلے
(کی گلتیوں کا ایک روگ)

KHAN,NÁS खन्नास (ع - مذ) خناس
1. दैत्य (Daitya) शैतान (दित)
(Shaitán) (شیطان)
2. प्रेत (Pret) भूत (Bhút) (پریت)
(بهوت)
3. कृपण (Kripan) कंजूस (کرپن)
(Kanjús) (کنجوس)
4. भ्रम (Bhram) वह (Vah,m) (بھرم)
(وہم)

KHUNSA खुन्सा (ع - مذ) خنٹی
नपुंसक (Napunsak) हीजड़ा (नपुंसک)
(Híjra) (هیجڑا)

KHAN,JAR खन्जर (ف - مذ) خنجر
छोटी तलवार (Chhotí talvár) (چھوٹی)
(कतार Katár) (کٹار) (تلوار)

KHAN,DAQ खन्दक (ع - مٹ) خندق
(प्रतिकूप Pratikúp) खाई (प्रति کوپ)
(Khái) (کھائی)

2. नपुंसक (Napunsak) क्लीब (Nidra) नींद (Nínd) (Klib) ज़नखा (Zankha) (زنخا)

खوار (ف - ص) KHÁR

1. अपमानित (Apmánit) (نیرادرت) ज़लील (Zalíl) (ذلیل)

2. (مرکبات کے آخر میں آکر کھانے والا کے معنی دیتا ہے جیسے 'سودخوار')

خواستگار (ف - ص)

खास्त गार KHÁST-GÁR

1. इच्छुक (Ich, chhuk) (अभीलाषी) (Abhiláshi) (خوا) (Kbáhish mand) (हش مند)

2. प्रार्थी (Prárthi) (उम्मेद वार) (Ummedvár) (امیدوار)

खास (ع - مذ) KHAVÁS

1. प्रमुख (Pramukh) (खास लोग) (Pradhán) (خاص لوگ) (Khás log)

2. गुण (Gun) (Sifat) (گن) (صفت)

3. राजाओं और नवाबों की लौंडी जिस के साथ वह संभोग करते हों

(Rájáon aur navábon ki laundi jís ke sáth voh sambhog karte

hon) (راجاؤں اور نوابوں کی لونڈی جس کے ساتھ وہ سم (بھوگ کرتے ہوں)

2. निद्रा (Niddra) नींद (Nínd)

3. शयन (Shayan) (سونہ)

خواب گاہ (ف - مٹ)

खाव गाह KHÁB-GÁH

शयनागार (Shayanágár) (شیڈا گار)

स्वप्न गृह (Swapn grih) (سوین گره)

सोने की जगह (Sone ki jagah) (سونے کی جگہ)

खातिन (ف - مٹ)

खातीन KHAVÁTÍN

خاتون کی جمع

महिलायें (Mahiláen) (مہلاییں)

(اس لفظ کی جمع عربی قاعدہ سے بنی ہے)

خواجہ (ف - مذ) KHÁJA

स्वामी (Swámi) (पति) (Pati)

(مالک) (Málik) (مالک)

خواجہ تاش (ف - ص)

खाजा ताश KHÁJA-TÁSH

1. सहपति (Sahpati) (एक)

आका के नौकर (Ek áqa ke naukar) (ایک آقا کے نوکر)

2. सह गुरु (Sahguru) (एक पीर)

के मुरीद (Ek pír ke muríd) (ایک پیر کے مرید)

خواجہ سرا (ف - مذ)

खाजा सरा KHÁJA-SARA

1. द्वारपाल (Dwárpál) (दरबान)

(Darbán)

KHÁHAR خواہر (ف - مٹ) خواہر
 भगिनी (Bhagini) बहन
 (Bahan) بہن

خواہش (ف - مٹ)

KHÁHISH خواہش

1. अभिलाषा (Abhilásha) (ابھی لاشا)
 आकांक्षा (Ákánkchha) (آکانکچھا)
 कामना (Kámana) (کامنا) इच्छा
 (Ich, chha) (اچھا) आرزू (Árzú)
 (آرزو)

2. रुचि (Ruchi) (رچی) जी (Ji) (جی)
 मर्जी (Marzi) (مرضی)

3. अभिप्राय (Abhippráe) (ابھپ پراے)
 उद्देश (Ud, desh) (اددیش) मतलब
 (Matlab) (مطلب)

خواہش مند (ف - ص)

KHÁHISH-MAND خواہش مند

इच्छुक (Ich, chhuk) (اچھک) अभि-
 लाषी (Abhiláshi) (ابھی لاشی) तालिब
 (Tálib) (طالب)

KHÚB خوب (ف - ص)

1. उत्तम (Ut, tam) (اُتتم) अच्छा
 (Ach, chha) (اچھا)

2. सुंदर (Sundar) (سندر) रूपवान्
 (Rúpván) (روپوان) हसीन (Hasín)
 (حسین)

3. श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتھ) नफीस
 (Nafís) (نفیس)

4. मनोहर (Manohar) (منوھر) रुचिकर
 (Ruohi kar) (رچی کر) दिल चस्प
 (Dil chasp) (دل چسپ)

4. गुण (Gun) (گن) प्रभाव (Prabháo)
 (ताثیر) (Tásír) तासीر (پربھاؤ)

KHÁN خان (ف - مذ)

1. स्थाल (īsthál) (استھال) सीनी (Sini)
 (طباق) (Tabáq) तवाक (سینی)

2. चुने हुए खानों का तवाक (Chune
 hue khánon ka tabáq) چنے ہوئے
 (کھانوں کا طباق)

خواندگی (ف - مٹ)

KHÁNDAGI خاندگی

1. शिक्षण (Shikchhan) (شکچھن) पढ़ाई
 (Paṛhái) (پڑھائی)

2. किसी कानून की, इसंबली में पेशी
 (Kisi qánún ki, assembly men peshi)
 (کسی قانون کی، اسمبلی میں پیشی)

KHÁNDA خاندہ (ف - ص)

1. शिक्षित (Shikchhit) (شکچھت)
 पढ़ा लिखा (Paṛha likha) (پڑھا لکھا)

2. निमंत्रित (Nimantrit) (نمن تریت)
 बुलाया हुआ (Buláya hua) (بلا یا ہوا)

KHÁH خواہ (ف - حرف)

1. अथवा (Athava) (اتھوا) या (Ya)
 (चाहे) (Cháhe) वरु (Varu) (ورو)
 (مركب لفظ کے آخر میں آکر)
 'پسنديدہ' کے معنی دیتا ہے جیسے
 ('دل خواہ')

KHÁHAN خواہاں (ف - ص)

इच्छुक (Ich, chhuk) (اچھک) अभि-
 लाषी (Abhiláshi) (ابھی لاشی) خواہش
 مند (Kháhish mand) (خواہش مند)

خود بخود (ف - ص)

KHUD-BA-KHUD खुद ब खुद

स्वतः (Swatah سوتہ) स्वगत (Swa-gat سوگت) आपही आप (Áp hi áp آپ ہی آپ)

خود بین (ف - ص)

KHUD-BÍN खुद बीं

अभिमानि (Abhimáni अभिमानی) घमंडी (Ghamandi گھمنڈی)

خود پرست (ف - ص)

KHUD-PARAST खुद परस्त

دیکھو 'خود بین'

خود پسند (ف - ص)

KHUD-PASAND खुद पसन्द

स्वेच्छा चारी (Swech, chhá chári سوچھ چاری) निरंकुश (Nirankush निरंकुश) खुद राय (Khud rá,i خود رای)

خود دار (ف - ص)

KHUD-DÁR खुद دار

स्वाभिमानि (Swábhimáni स्वाभिमानی) बा गैरत (Ba ghairat बा गैरत)

خود رائے (ف - ص)

KHUD-RÁE खुद राय

स्वेच्छा चारी (Swech, chhá chári سوچھ چاری) कसी की बात न मानने वाला (Kisi ki bát na mánne vála کسی کی بات نہ ماننے والا)

5. साधु (Sádhu سادھو) वाह (Váh वा)

KHÚBÁNI खूबानी (ف - مٹ) जर्दालू (Zardálu زردالو)

خوب رو (ف - ص)

KHÚB-RÚ खूब रू

रूपवान् (Rúpván روپوان) सुन्दर (Sundar حسین)

خوبصورت (ع - ص)

KHÚB-SÚRT खूब सूरत

دیکھو 'خوب رو'

KHÚBI खूबी (ف - مٹ)

1. अच्छाई (Ach, chhá,i اچھائی)

भलाई (Bhalá,i بهلائی)

2. गुण (Gun گن) जौहर (Jauhar جوهر)

KHOD खोद (ف - مذ)

शिरस्त्राण (Shirastrán شرس تران) कूड़ (Kúnṛ کونڑ)

फौलादी टोपी (Fauládi, topi فولادی ٹوپی)

KHUD खुद (ف - ص)

1, स्वयं (Swayam سویم) आप (Áp آپ)

2. स्वतः (Swatah سوتہ) खुद ब खुद (Khud ba khud خود بخود)

خود آرائی (ف - مٹ)

KHUD-ÁRÁÍ खुद आराई

अपने को बनाना संवारना (Apne ko banána sanvárna اپنے کو بنانا سنوارنا)

मार डालना (Apne ko mār dālne
(اپنے کو مار ڈالنا)

خود مختار (عف - ع)

KHUD-MUKHTÁR खुद मुख्तार

1. स्वतंत्र (Swatantr) स्वाधीन
(Swádhín) आज़ाद
(Ázád) (آزاد)
2. निरंकुश (Nirankush) (نیرنکش)
स्वेच्छाचारी (Swechchháchári)
(खुद राय) (Khud ráe) (خود راے)

خود نمائی (ف - مٹ)

KHUD-NUMÁÍ खुद नुमाई

अभिमान (Abhimán) (ابھی مان) घमंड
(Ghamand) शेखी (Shekhi)
(شہی)

خود نوشت (ف - ص)

KHUD-NAVISH,T खुद नविशत

स्वलिखित (Swalikhit) अपना
लिखा हुआ (Apnalikha hua)
(हो)

KHUDI खुदी (फ - मٹ)

1. अहंवाद (Ahamvād) 'हम भी
कुछ हैं' यह खयाल ('Ham bhi
kuchh hain' yeh khayál)
(کچھ ہیں، یہ خیال)
2. अभिमान (Abhimán) (ابھی مان)
गुरुर (Ghurúr) (غرور)
3. स्वच्छंदता (Swachchhandata) 'सुच'
(खुद मुख्तारी) (Khud
mukhtári) (خود مختاری)

خود رفته (ف - ص)

KHUD-RAF,TA खुद रफ़ता

निश्चेष्ट (Nish,chesht) (نہشچیشٹ)
बे सुध (Be sudh) (بے سدھ) आपे से बाहर
(Ápe se báhar) (آپے سے باہر)

KHUD-RO खुद रो (ف - ص)

अपने आप उगने वाला पेड़ (Apne áp
ugne vála per) (اپنے آپ اُگنے والا پیدر)

خود ستائی (ف - ص)

KHUD-SITÁI खुद सिताई

आत्म श्लाघा (Átm shblágha) (آتمشلاگھا)
आत्म प्रशंसा (Átm prashansa) (آتم
پرشنسا) अपने मुँह मियां मिठू बनना
(Apne munh miyán mitthlu banna)
(اپنے منہ میاں مٹھو بننا)

KHUD-SAR खुद सर (ف - ص)

1. स्वेच्छाचारी (Swech, chhá-chári)
(खुद राय) (Khud
ráe) (خود راے)
2. उदंड (Ud,dand) (أددند) मुँह जोर
(Munh zor) (منہ زور) सरकश
(Sarkash) (سرکش)

خود غرض (عف - ص)

KHUD-GHARAZ खुद गरज़

स्वार्थी (Swáarthí) (سوارتھی) मतलबी
(Matlabi) (مطلبی)

خود کشی (ف - مٹ)

KHUD-KUSHI खुद कुशी

आत्महत्या (Átmhattya) (آتمہتیا) अपने को

3. हराभरा (Harabhara) (हराभरा)

ताज़ा (Táza) (تازا)

4. सुंदर (Sundar) (सुंदर) अच्छा

(Ach, chha) (اچھا)

KHUSHA खुशा (ख - व - स) خوشا

अहो (Aho) (اهو) बहुत अच्छा (Bahut

ach, chha) (بہت اچھا)

خوش اقبال (ख - व - स)

KHUSH-IQBÁL खुश इकबाल

प्रतापी (Pratápi) (प्रतापी) तेजस्वी

(Tejas, swi) (तेजस्वी) इकबाल मन्द

(Iqbál mand) (اقبال مند)

خوش الحان (ख - व - स)

KHUSH-ILHÁN खुश इल्हान

कल कंठ (Kal kanth) (کل کنتھ) मधुर

कंठ (Madhur kanth) (مدھر کنتھ) सुरीला

(Suríla) (سریلا)

خوشامد (ख - व - स)

KHUSHÁMAD खुशामद

चाटुकारिता (Chátu kárita) (چاٹو کارتا)

चाटु (Chátu) (چاٹو) चापलोसी (Cháplosi)

(चापलोसी)

KHUSH-BU खुशबू (ख - व - स) خوشبو

1. सुगंध (Sugandh) (سوگندھ) परिमल

(Primal) (پریمل) महक (Mahak)

(مہک)

2. सुगंधित (Sugandhit) (سوگندھت)

खुशबूदार (Khushbu dár) (خوشبودار)

خوش بیان (ख - व - स)

KHUSH-BAYÁN खुश बयान

1. मिष्ट भाषी (Miaht bháshi) (مشت)

KHUR खुर (ख - व - स) خور

सूर्य (Súrya) (سوریہ) सूरज (Súraj) (سورج)

KHURÁK खुराक (ख - व - स) خوراك

1. आहार (Áhár) (آھار) गिज़ा (Ghiza) (غذا)

2. अन्न (Ann) (ان) खाना (Khána) (کھانا)

3. उपवेतन (Upvetan) (اُپویتن)

भत्ता (Bhatta) (بھتہ)

खورد برد (ख - व - स)

KHURD-BURD खुर्द बुर्द

अपभोग (Apbhog) (اُپبھوگ) राबन

(Ghaban) (غبن)

खोर्दनी (ख - व - स)

KHUR, DANI खुर्दनी

खाद्य (Khád, dya) (کھادیہ) भोज्य

(Bhoj, jya) (भोज्य) खाने योग्य (Kháne-

yoggya) (کھانے یوگیہ)

KHURISH खुरिश (ख - व - स) خورش

भोजन (Bhojan) (بھوجن) आहार (Áhár)

(غذا) गिज़ा (Ghiza) (آھار)

खोर्शید (ख - व - स)

KHUR, SHÍD खुरशैद

दिक्हो 'खुरशैद'

KHUSH खुश (ख - व - स) خوش

1. प्रसन्न (Prasann) (پرسن) हर्षित

(Harshit) (هرشت) मसरूर (Masrúr)

(مسرور)

2. स्वस्थ (Swasth) (سوستھ) चंगा

(Changa) (چنگا)

2. हंसोड़ (Hansor हंसोड़)

خوش ذائقه (ع - ف - ص)

KHUSH-ZÁIQA खुश ज़ाइका

स्वाद्विष्ट (Swádisht स्वाद्विष्ट) मज़ेदार

(Mazedár मज़ेदार)

خوش رفتار (ف - ص)

KHUSH-RAFTÁR खुश रफ़्तार

सुगामी (Sugámi सुगामी) सुंदर चाल

वाला (Sundar chál vála सुंदर चाल वाला)

(والا)

خوش رو (ف - ص)

KHUSH-RŪ खुश रू

रूपवान् (Rāpván रूपवान्) सुंदर

(Sundar सुंदर) खूब सूरत (khúb sūrat

(खوبसूरत)

خوش قسمت (ع - ف - ص)

KHUSH-QIS,MAT खुश किस्मत

सौभाग्य शाली (Saubhággya sháli सौभाग्य शाली)

भाग्यवान् (Bhággyaván भाग्यवान्) (बहाग्ये शाली)

नसीबेवर (Nasíbevar नसीबेवर)

(नसिबेवर)

خوش گلو (ف - ص)

KHUSH-GULŪ खुश गुलू

कल कंठ (Kal kanth कल कंठ) मधुर

कंठ (Madhur kanth मधुर कंठ)

अच्छी आवाज़ वाला (Ach, chhi áváz

ávala अच्छी आवाज़ वाला)

خوش گوار (ف - ص)

KHUSH-GAVÁR खुश गवार

1. रुचिकर (Ruchikar रुचिकर) रोचक

मधु भाषी (Madhubhášhí मधु भाषी)

(Shirin bayán شیرین بیان) (शरीर वयान) (मधु भाषी)

(Shirin bayán شیرین بیان)

2. सुक्ता (Suvakta सुक्ता) खुश

तक्ररीर (Khush taqrír خوش تقریر)

خوش حال (ع - ف - ص)

KHUSH-HÁL खुश हाल

वैभव शाली (Vaibhav sháli वैभव शाली)

(Sampann सम्पन्न) (शाली)

(Daulat mand دولت مند) (दौलत मंद)

خوش خط (ع - ف - ص)

KHUSH-KHAT खुश खत

1. सुंदर अक्षर लिखने वाला (Sundar

akohhar likhne vála सुंदर अक्षर लिखने वाला)

(लकهنै वाला)

2. अच्छा लिखा हुआ (Ach, chha

likha hua अच्छा लिखा हुआ)

خوش خلق (ع - ف - ص)

KHUSH-KHULQ खुश खुल्क

सुशील (Sushíl सुशील) विनीत (Vinít

(Khush akhláq खुश अखलाक) (विनीत)

(خوش اخلاق)

خوش دامن (ف - م - ص)

KHUSH-DÁMAN खुश दामन

श्वश्रू (Shwashrú श्वश्रू) सास (Sás

(सास)

خوش دل (ف - ص)

KHUSH-DIL खुश दिल

1. प्रसन्न चित्त (Prasann chitt प्रसन्न चित्त)

(Masrúr मसरूर) (चित्त)

ka sila bínne vála کھیت کا صلہ (بیلنے والا)

2. लाभ उठाने वाला (Lábh utháne vála लाभ اُٹھانے والا) प्राप्त करने वाला (Prápt karne vála پراپت کرنے والا)

KHAUF खौफ (خوف - مذ) भय (Bhai भय) त्रास (Trás त्रास) डर (Dar डर)

خوف ناک (ع - ص)

KHAUF-NÁK खौफनाक भयंकर (Bhayankar भयंकर) भीषण (Bhíshan भीषण) भयानक (Bhayá-nak भयानक) डरावना (Daráona डरावना)

KHÚK खूक (खूक - مذ) शूकर (Shúkar शूकर) वराह (Varáh वराह) कोल (Kol कोल) सुअर (Su,ar सुअर)

KHÚN खून (खून - مذ) रक्त (Rakt रक्त) शोण (Shon शोण) लोहू (Lohú लोहू)

خون آلود (ف - ص)

KHÚN,Á (NÁ) LÚD खूनआ (ना) लूद रक्ताक्त (Rak,tákt रक्ताक्त) लोहू में भरा हुआ (Lohu men bhara hua लोहू में भरा हुआ)

خون بہا (ف - مذ)

KHÚN-BAHA खून बहा वह धन जो किसी की हत्या करने पर उस के घर वालों को दिलाया जाये (Voh dhan

(Rochak روچک) पसंदीदा (Pasan-dída پسندیدہ)

2. स्वादिष्ट (Swádisht स्वादिष्ट) मजेदार (Mazedár مزیدار)

خوش منظر (ع - ص)

KHUSH-MANZAR खुश मनज़र मनोरम (Manoram मनोरम) सुदृश्य (Sudrish,shya सुदृश्य) पुर फज़ा (Pur faza پور فضا)

خوش نصیب (ع - ص)

KHUSH-NASÍB खुश नसीब دیکھو دखوش قسمت

خوش نما (ف - ص)

KHUSH-NUMA खुश नुमा सुदृश्य (Sudrish,shya सुदृश्य) मनोरम (Manoram मनोरम) प्रिय दर्शन (Priya darshan प्रिय दर्शन) दिलकश (Dilkish दिलकश)

خوش نویس (ف - ص)

KHUSH-NAVÍS खुश नवीस सुलेख (Sulekhak सुलेख) जिस का लिखना अच्छा हो (Jis ka likhna ach,cha ho جس کا لکھنا اچھا ہو)

KHOSHA खोशा (खोशा - مذ) गुच्छा (Istavak गुच्छा) बाल (Bál बाल) (Guch,cha गुच्छा)

خوشه چیں (ف - ص)

KHOSHA-CHÍN खोशाचीं 1. खेत का सिज़ा बीनने वाला (Khet

रविरा (Ravish (دوش) क्यारी (Kyári
(کیدی)

خیاط (ع - مذ) KHALYÁT खैयात

सूचिक (Súchik (سوچک) दर्जी (Darzi
(دڑی)

خیال (ع - مذ)

KHA (I) YÁL ख (खि) याल

1. कल्पना (Kalpana (کالپنا) विचार
(Vichár (وچار) तख़्तैयुल (Takḥaiyul
(تخیل)

2. मानसिक प्रत्यक्ष (Mánasik pra-
tyakchh (मानसिक प्रत्यक्ष) तसव्वुर
(Tasav,vur (تصور)

3. प्रत्यय (Prattyayai (برقیہ) ध्यान
(Dhyán (دھیان)

4. चिंता (Chinta (چنتا) सोच (Soch
(فکر) (Fikr (سوچ)

5. मनन (Manan (मनन) चिंतन
(Chintan (چنتن) गौर (Gḥaur
(غور)

6. मत (Mat (मत) राय (Ráe (راے)

7. संकल्प (Sankalp (संकल्प) इरादा
(Iráda (ارادہ)

8. ध्यान (Dhyán (دھیان) तवज्जुह
(Tavajjuh (توجہ)

9. आदर (Ádar (آدر) लिहाज़ (Libáz
(لحاظ)

10. भ्रम (Bhram (भ्रम) वह्न (Vahm
(وہم)

jo kisi kī hatyā karne par us ke ghar
vālon ko dilāya jāi وہ دھن جو کسی
کی ہتیا کرنے پر اس کے گھر والوں
(کو دلایا جائے)

خون خوار (ف - ص)

KHÚN-KHÁR खूंखार

1. रक्तपायी (Raktpái (رکت پائی)

खून पीने वाला (Khún píne vála
(خون پینے والا)

2. निर्दय (Nirdai (نردے) निष्ठुर
(Nisṭhur (نہر تھر) ज़ालिम (Zálim
(ظالم)

خونریزی (ف - مٹ)

KHÚN-REZI खूंरेजी

रक्तपात (Raktpát (رکت پات) खून खराबा
(Khun kharába (خون خرابا) युद्ध
(Yuddh (یدھ) लड़ाई (Laṛái (لڑائی)

खुनी (ف - ص) KHÚNI खूनी

हिंसक (Hinsak (هنسک) वधक (Vadhak
(Jallád (جلال) ज़ालिम
(Zálim (ظالم)

खोश (ف - مذ) KHESH खोश

1. स्वयं (Swayam (سویم) अपना (Apna
(اپنا)

2. परिजन (Parijan (پری جن) रिश्तेदार
(Rishtedár (رشتہ دار)

خیابان (ف - مذ)

KHIYÁBÁN खियाबां

बाग के भीतर का रास्ता (Bágh ke
bhítar ka rásta (باغ کے بھیتر کا راستہ)

خیر خواہ (عف - ص)

KHAIR-KHÁH खैर खाह

دیکھو 'خیراندیش'

خیرگی (ف - مٹ)

KHÍRAGI खीरगी

1. चकाचौंध (Chakáchaundh) چکا

(तिलमिली (Tilmilí) تلملی (چوندھ)

2. धृष्टता (Dhrish,tata) دھرش تتا

(दट्टाई (Dhitái) دعتائی

KHÍRA खीरा (ف - ص) خیرہ

1. चौंधयाया हुआ (Chaundh,yáya hua) (چوندھیا یا ہوا)

2. निर्लज (Nir,laj,j) (نرلیج، ج) धृष्ट (Dhrisht) (دھرشٹ) टीठ (Dhíth) (دھیتھ)

خیرہ چشم (ف - ص)

KHÍRA-CHASHM खीरा चश्म

निरलज (Nirlajj) (نرلیج، ج) वे हया (Behaya) (بے حیا)

خیرہ سر (ف - ص)

KHÍRA-SAR खीरा सर

उदंड (Ud,dand) (اد، دند) सरकश (Sarkash) (سرکش)

خیریت (ع - مٹ)

KHAIRI(Í)YAT खैरि (री) यत

1. कल्याण (Kal,lyán) (کلیان) भलाई (Bhalái) (بھلائی) अच्छाई (Achchhái) (اچھائی)

2. कुशल (Kushal) (کشل) क्षेम (Chhem) (عافیت) आफियत (Áfiyat) (آفیت)

KHAYÁLI खयली (ع - ص) خیالی

काल्पनिक (Kál,panik) (کالپنک) फर्ज़ी

(Farzi) (فرضی)

خیانت (ع - مٹ)

KHIYÁNAT खियानत

1. अप भोग (Apbhog) (اپ بھوگ)

खुर्द बुर्द (Khurd·burd) (خرد برد)

रावन (Ghuban) (غبن)

2. विश्वास घात (Vish,shwás ghát)

(बे ईमानी (Bo ímání) (وہوائس گھات)

(بے ایمانی)

KHAIR खैर (ع - مذ) خیر

1. कल्याण (Kallyán) (کلیان) भलाई (Bhalái) (بھلائی)

2. वृद्धि (Vridhhi) (ورد، دھي) बढोतरी (Barhotari) (برہوتری) बरकत (Barakat) (برکت)

3. दान (Dán) (دان) पुण्य (Punn,aya) (خیرات) खैरात (Khairát) (پنہ)

4. अस्तु (Astu) (استو) अच्छा (Ach, chha) (اچھا)

KHAI,RÁT खैरात (ع - مٹ) خیرات

1. خیر کی جمع

2. दान (Dán) (دان) पुण्य (Punnya) (پنہ)

خیر اندیش (عف - ص)

HKAIR-ANDESH खैर अन्देश

शुभ चिंतक (Shubh chintak) (شبه)

भलाई चाहने वाला (Bhalái cháhne vála) (بھلائی چاہنے والا)

(بھگوپا ہوا پانی جو اونٹاپا لہ کیا ہو)

خيسانده (ف - مذ)

KHAI,MA خیمہ (ع - مذ) خیمہ

KHESÁN,DA خے ساںدا

पटवास (Patvās پٹواس) पटमंडप

(Pat mandap پٹ منڈپ) डेरा (Dera

रावटी (Ráoti راولٹی) (ديره

ओषधियां भिगोया हुआ पानी जो औंटाया

न गया हो (Oshadhiyān bhigoya hua

pāni jo auntāya na gaya ho اوشدھیاں

د

DÁKHILI داخلی (ع - ص) داخلی

DÁB داب (ع - مذ) داب

1. अंतरंग (Antarang अंतरंग) आंतरिक

(Ántarik आंतरिक) अंदरूनी (Anda-

rūni اندرونی)

2. हार्दिक (Hárdik हार्दिक) मानसिक

(Mánasik मानसिक) रूहानी (Rúbáni

روحانی)

1. शैली (Shaili शैली) ढंग (Dhang

طريقة (Taríqa तरीقا) (دهنگ

2. प्रताप (Pratáp प्रताप) रोब (Rob

دعب)

DÁD दाद (ف - مث) داد

DÁKHIL داخِل (ع - ص) داخل

1. न्याय (Nyáe نیاے) इन्साफ (Insáf

انصاف)

2. दान (Dán दान) बख्शिश (Bakh-

shish بخشش)

3. प्रशंसा (Prashansa প্রশংসা) वाह

वाह (Váhváh والاوا)

1. प्रविष्ट (Pravisht प्रविष्ट) भीतर

आया हुआ (Bhítar áya hua بهیتر

آیا ہوا)

2. समान (Samán समान) तुल्य (Tullya

برابر (Barábar برابر) (تلیہ

2. सम्मिलित (Sammilit सम्मिलित)

شامل (Shámil شامل)

دادخواه (ف - ص) دادخواه

DÁDKHAH दाद खाह

वादी (Vádi वादी) मुद्दै (Mud,dai

مدعی)

DÁD-RAS दाद रस (ف - مذ) दाद رس

न्याय कर्ता (Nyáe karta نیاے کرتا)

फरयाद सुनने वाला (Faryád sunne vála

فریاد سننے والا)

DÁKHILA داخِلَا (ع - مذ) داخله

1. प्रवेश (Pravesh प्रवेश) घुसना

(Ghusna گھسنا)

2. गुजर (Guzar گزر) دخل (Dakhl

دخل)

3. रसीद (Rasíd رسید) महसूल या

चुंगी की रसीद (Mahsúl ya chungi

ki rasíd محصول یا چنگی کی

رسید)

دارالضرب (ع - مذ)

DÁRUZ-ZAR, B داروژ زرب
 टंकशाला (Tankshála تڊڪ شالا)
 टंकसाल (Taksál تڊڪسال)

دارالقضا (ع - مذ)

DÁRUL-QAZA دارول कज़ा
 न्यायालय (Nyáyálai न्यायालये) कचहरी
 (Kachaharí कचहरी)

DÁRU دارو (ف - مٹ)

1. ओषधि (O,shadhi ओषधे) दवा
 (Dava دوا)
2. अग्नि चूर्ण (Agni chúr,n अग्नी
 चूर्ण) बारूद (Barúd बारود)
3. मदिरा (Madira मदरा) शराब (Sharáb
 شراب)

DÁROGHA दारोगा (म - مذ)

1. रक्षक (Rakchhak रक्षक) निगरां
 (Nigarán निगरान)
2. कोतवाल (Kotvál कोतवाल) थाने-
 दार (Thánedar तेहानेदार)

DÁSTÁN दास्तान (म - मٹ)

1. कथा (Katha कथा) कहानी (Kahání
 कहानी)
2. वृत्तांत (Vrit,tánt वृत्तान्त) हाल
 (Hál हाल)

DÁSH,T दाशत (म - मٹ)

रक्षा (Rakchha रक्षहा) खबरगोरी
 (Khabar gíri खबरगोरी) निगरानी
 (Nigráni निगरानी)

دادوددهش (ف - مٹ)

DÁDO-DIHISH दादो दिहिश
 दानशीलता (Dán shílata दानशीलता)
 फैयाज़ी (Faizázi फैयाज़ی)

دادوستد (ف - مٹ)

DÁDO-SITAD दादो सितद
 लेन देन (Lenden लेन देन) व्याज
 पर रुपये का लेन देन (Byáj par rupai
 ka len den बीयाज पर रुपये का लेन देन)

DÁR दार (म - मٹ)

दार (Dár दार) फांसी (Phánsí
 फांसी)

DÁR दार (ع - مذ)

1. गृह (Grih गृह) गेह (Geh गेह)
 घर (Ghar घर)
2. स्थान (Isthán स्थान) जगह (Jagah
 जगह) ठौर (Thaur ठौर)

دارالحکومت (ع - مذ)

DÁRUL-HUKÚMAT دارول हुकूमत
 शासन केन्द्र (Shásan kendr शासन
 केन्द्र) राजधानी (Rájdhaní राजधानी)

دارالسلطنت (ع - مذ)

DÁRUS-SALTANAT داروس سالتنات
 دیکھو 'دارالحکومت'

دارالشفاء (ع - مذ)

DÁRUSH-SHIFA داروش शिफा
 चिकित्सालय (Chikitsálai चिकित्सालय)
 रुग्णालय (Rugnálai रुग्णालय)
 (Aspatál اسپتال)

12. 87 या धब्बा लगा हुआ (Dágh yá
77 dhābba laga hua داغ یا دھبہ لگا
(هوا)

2. लांछित (Lānchhit (لانچھت
कलंकित (Kalankit (کلنکت
बदनाम (Badnām (بدنام)

3. अपराधी (Aprādhī (اپرادھی दोषी
(Doshī (دوشی कुसूर वार (Qusūr
vár (قصودار)

DÁGHI दागी (ف - ص) दागी
दिको 'दागदार'

DÁFE दाफे (ع - ص) दाफे
निवारक (Nivārak (نوارک रोकने या
हटाने वाला (Rokne ya hatāne vāla
(روکنے یا هٹانے والا)

DÁL(LL) दाल (ल) (ع - म) दाल
सूचक (Súchak (सूचक बताने वाला
(Batāne vāla (بتانے والا) दलालत करने
वाला (Dalālat karne vāla (دلالت
(کرنے والا)

DÁLÁN दालान (फ - म) दालान
ओसारा (Osāra (اوسارا बरामदा
(Barāmada (برامده) बरान्दा (Veranda
(برازدا)

DÁM दाम (फ - म) दाम
1. पाश (Pāsh (پاش जाल (Jāl (جال
फंदा (Phanda (فندا)
2. वनपशु (Van pashu (ون پشو
जंगली जानवर (Jangali jānver
(جنگلی جانور)
3. दमड़ी (Damṛī (دمڑی)

DÁSH,TA दाश्ता (ف - م) दाश्ता
उपपत्नी (Uppatni (أپپتنی रखेली
(Rakheli (رکھیلی सुरैतिन (Suraitin
(آشنا आशना (Ásbna (سریتن)

DÁĪ दाई (ع - म) दाई

1. निमंत्रण कर्ता (Nimantran karta
(Bulāne vāla (बुलाने वाला (Bulāne
vāla (बलाने والا)

2. आशीर्वाद देने वाला (Áshīrvād
dene vāla (आशीरवाद देने वाला
करने वाला (Duā karne vāla (دعا
(کرنے والا)

DÁI,YA दाइया (ع - म) दाइया
प्रभुत्व (prabhuttwa (پرہتو इजारा
(Ijāra (اجارا ज़ोर (Zor (زور)

DÁGH दाग (फ - म) दाग

1. चिह्न (Chinnh (چنھ धब्बा (Dha-
bba (دھبہ)

2. दुःख (Dukh (دکھ क्लेश (Klesh
(Taklīf (تکلیف तकलीफ (Taklīf (کلیف)

3. लांछन (Lānchhan (لانچھन कलंक
(Kalank (کلنک बदनामी (Badnā-
mi (بدنامی)

4. अपराध (Aprādh (اپرادھ दोष
(Dosh (دوش इलज़ाम (Ilzām
(الزام)

5. ईर्ष्या (Īrsha (ایرشا डाह (Dāh (داه
(Hasad (حسد)

DÁGH-DÁR दागदार (ف - ص) दागदार

1. चिह्नित (Chinnhit (چنھت दाग

DÁNA دانا (ف - ص) دانا

1. चतुर (Chatur چتر) दक्ष (Dakshh) (پروین) (Pravín) (دکھ) (Hoshyár) (هوشیار) (Hoshyár) (Hoshyár)

2. बुद्धिमान् (Buddhimán) (بدھی مان) (Aqalmand) (عقل مند)

DÁNÁÍ دانائی (ف - مٹ) دانائی

- (بدھی متا) (Buddhimatta) (Buddhimatta) (Buddhimatta)
(عقل مندی) (Aqalmandi) (Aqalmandi) (Aqalmandi)

DÁNIS,T دانست (ف - مٹ) دانست

- (راے) (Rái) (رای) (Mat) (مت) (Samajh) (سمجھ) (Samajh)

DANIS,TA دانستہ (ف - ص) دانستہ

- (گیان پوروک) (Gyán púrvak) (Gyán púrvak) (Gyán púrvak)
(جان بھک کر) (Ján bújh kar) (Ján bújh kar) (Ján bújh kar)

DÁNISH دانش (ف - مٹ) دانش

- (بدھی) (Buddhi) (بدھی) (Buddhi) (Buddhi) (Buddhi)
(عقل) (Aql) (عقل) (Aql) (Aql) (Aql)

دانش مند (ف - ص) دانش مند

DÁNISH-MAND دانش مند

- (بدھی مان) (Bud,dhimán) (Bud,dhimán) (Bud,dhimán)
(عقل مند) (Aqlmand) (Aqlmand) (Aqlmand)

دانشور (ف - ص) دانشور

DÁNISH-VAR دانش ور

دیکھو 'دانش مند'

DÁNA دانه (ف - مڈ) دانا

1. अन्न (Ann) (ان) (Náj) (ناج)

4. १४ या २१ माशे की तोल (14 yá 21) (14 yá 21) (14 yá 21)
máshē ki tol (ماشے کی تول)

DÁMÁD داماد (ف - مڈ) داماد

- (جاماتا) (Jámátá) (Jámátá) (Jámátá)
(دماد) (Damád) (Damád) (Damád)

DÁMÁN دامن (ف - مڈ) دامن

دیکھو 'دامن'

DÁMAN دامن (ف - مڈ) دامن

1. कुरते या अंगरखे का वह भाग जो आगे लटकता रहता है (Kurte yá) (Kurte yá) (Kurte yá)
Angarkhe ká voh bhág jo áge lataкта राहा है (Kurtē yā Angarkhe ká voh bhág jo áge lataкта राहा है)
2. कोर (Kor) (کور) (Kinára) (किनारा) (Kinára) (Kinára)
3. तराई (Tarái) (ترائی) (Maidán) (میدان) (Maidán) (Maidán)

دامن کوہ (ف - مڈ) دامن کوہ

DÁMANE-KOH دامنه کوه

- (پہاڑ کی ترائی) (Pahár kí tarái) (Pahár kí tarái) (Pahár kí tarái)
(کی ترائی)

دان-دان (ف - کلمہ ظرف) دان-دان

DÁN(N) دان (دانی)

1. घर (Ghar) (گھر) (Jagah) (جگہ) (Jagah) (Jagah)
مركبات کے آخر میں آکر معنی دیتا ہے جیسے 'قام دان'
2. जानने वाला (Jánne vála) (جاننے والا) (Jánne vála) (Jánne vála)
مركب كلمے کے آخر کا جزو ہوتا ہے جیسے 'ہمہ دان'

1. डफली के आकार का एक बड़ा बाजा

(Dafli, ke ákár ka ek baṛa bája

(دَافلی کے آکار کا ایک بڑا باجہ)

DÁIM दाइम (ع - ص) دائم

नित्य (Nit,tya نیت تیه) शश्वत

(Shásh,shwat شاشوت) सदा रहने वाला

(Sada rahne vála سدا رهنے والا)

DÁIMAN दाइमन (ع - ص) دائماً

सदा (Sada सदा) नित्य (Nittya

(हमेशा Hamesha) हमेशा (नित तیه)

دائم الحبس (ع - ص)

DÁIMUL-HA,BS दाइमुल् हब्स

आजन्म कारा वास (Ájanm kárávás

उम्र कैद (Umr qaid (आजन्म कारावास

(عمر قید)

DÁIMI दाइमी (ع - ص) دائمی

त्रिकाल व्यापी (Trikál vyápi त्रिकाल

नित्य का (Nit,tya का) सदा (Sada सदा) (व्यापी

(नित तیه का)

DÁIN दाइन (ع - مذ) دائن

ऋण दाता (Rin dátá (ऋण दाता

कर देने वाला (Qarz देने वाला)

DÁYA दाया (ف - م) دایه

1. धात्री (Dháttri (धात्री दाई (Dái

(दाई)

2. अना (Anna (अना पिलाई (Pilái

(पिलाई)

DAB,BÁGH दब्बाग (ع - مذ) دباغ

चर्म रंजक (Charm ranjak (چرم

चमड़ा रंगने वाला (Chamṛa

rangne vála (چمڑا رنگنے والا)

2. बीज (Bíj (بیج तुहम (Tukhm

3. फुंसी (Phunsi (پھنسی

4. चेचक के आवले (Chechak ke áble

(چھچک کے آبلے)

5. माला की गुरिया (Mála kí guriya

(माला की गुरिया)

6. कोई छोटी गोल वस्तु (Koi chhotí

gol vastu (کوئی چھوٹی گول

7. कण (Kan (کن رवा (Rava

DÁVAR दावर (ف - مذ) داور

1. न्याय कर्ता (Nyái karta (نیاے کرتا

न्यायी (Nyái (نیاپی इनसाफ करने

वाला (Insáf karne vála (انصاف

(کرنے والا)

2. ईश्वर (Íshwar (ایشور परमात्मा

(Paramátma (پرماत्मा)

DÁO दाउ (ف - م) داؤ

1. छल (Chhal (چھल चाल (Chál

(फरेब Fareb) (चाल

2. दांव (Dáon (दानों जुए की चाल

(जुए की चाल Jue ki Chál)

DÁIRA दाइरा (ع - مذ) دائره

1. परिधि (Paridhi (پری دھی वृत्त

(Ghera (گھیرا घेरा (Vritt

2. सभा (Sabha (سبھا समिति (Samiti

(Idára (اداره इदारा (समिति

3. आश्रम (Áshram (आश्रम खान काह

(Khan qáh (خانقاہ)

4. गोलाई (Golái (گولائی चक्कर

(Chak,kar (چکر)

DUKHÁNI دُخانی (ف - ص) دُخانی

1. دھومک (Dhaumik) دھومک

دھوئیں کا (Dhuen ka) دھوئیں

2. وہ چیز جو باپ یا دھوئے کے زور سے

چلے (Voh ohíz jo bháp ya, dhuen

ke zor se chale) وہ چیز جو باپ

(یا دھوئیں کے زور سے چلے)

DUKH,T دُخت (ف - مٹ) دُخت

دیکھو 'دختر'

DUKH,TAR دُختَر (ف - مٹ) دُختَر

دھیتا (Duhita) دھیتی

(Laṛki) لڑکی (Kan, nya) کنیا

DAKH,L دُخل (ع - مڈ) دُخل

1. گزر (Guzar) گُزر (Paith) پیتھ

2. اختیار (Adhikar) ادھیکار

(Qabza) قبضہ

3. سہاونا (Sambháona) سمبھاونا

(Imkán) امکان

4. ہستک (Hastakchhep) ہستک

(Muzáhamat) موزاہمت

(مزاحمت)

5. جان (Gyán) گیان

(Jánkárí) جانکاری

6. سہس (Sáhas) ساهس

(Majál) مجال

DAKH,MA دُخما (ف - مڈ) دُخما

1. سماधि क्षेत्र (Samádhi chhettr)

(Qabr-istán) قبرستان

(سماधि چھیتتر)

2. شہ پیتی (Shav peti) شو پیتی

(Tábút) تابوت

DIBÁGHAT دِباغت (ع - مٹ) دِباغت

چمڑا پکانا اور رنگنا (Chamṛa

pakána aur rangna)

(رنگنا)

DABÁZAT دِباژت (ف - مٹ) دِباژت

موتاہ (Motái) موتائی

(Motái) موتائی

DAB,DABA دِباہ (ع - مڈ) دِباہ

1. آتک (Átank) آتک

(Rob dáb) رعب داب

2. تہج (Tej) تہج

(Jalál) جلال

DABIS,TÁN دِباستان (ف - مڈ) دِباستان

مدرسہ (Páthsbála) پاٹشالا

(Mad,rasa) مدرسہ

DAB,BA دِباہ (ف - مڈ) دِباہ

چرم پتک (Charm putak) چرم پتک

چمڑے کا کپڑا (Chamṛo ka kuppa)

(چمڑے کا کپڑا)

DABÍR دِبیر (ف - مڈ) دِبیر

لکھک (Lekhak) لکھک

(Masijívi) مسی جیوی

(Munshi) منشی

DABÍZ دِبیز (ف - ص) دِبیز

1. گف (Gaf) گف (Motá) موتا

2. دلدار (Daldár) دلدار

DUKHÁN دُخان (ف - مڈ) دُخان

دھوم (Dhúm) دھوم

(Dhuán) دھواں

DUR, RÁJ دراج (ف - مذ) دُرَاج
 यष्टिक (Yashtik) जांगल
 (Títar) तीतर (Jángal) (جانگل)

DARÁZ دراز (ف - ص) دَرَاژ
 1. दीर्घ (Dírgh) लंबा (Lamba)
 (Tavíl) तवील (لمبا)
 2. दर्ज़ (Darz) دراز (Darár)

دراز دستی (ف - مٹ)

DARÁZ-DASTI دراز دستی

अत्याचार (Attyáchár) (اتیاچار)
 अन्याय (Annyáo) (ان نیاے) जुल्म
 (Zulm) (ظالم)

درا انداز (ف - ص)

DARAN, DÁZ दरन्दाज़
 पिशुन (Pishun) चुगल खोर
 (Chuḡhal khor) (چغل خور)

DIRÁYAT درایت (ع - مٹ) دِرَايَت
 ज्ञान (Gyán) प्रज्ञा (Prag gya)
 (Buddhi) बुद्धि (پرگ گیا)
 समझ बूझ (Samajh bújh) (سمجھ بوجھ)

DAR, BÁR دربار (ف - مذ) دَرَبَار
 1. राज सभा (Ráj sabha) (راج سبھا)
 राज समाज (Ráj samáj) (راج سماج)
 आस्थायिका (Ástháyika) (آس تھایکا)
 2. न्यायालय (Nyáyá lai) (نیایا لے)
 कचहरी (Kachabri) (کچھری)
 3. किसी ऋषि मुनि या पीर फकीर का
 आश्रम (Kisí rishi muní ya pír)

DUKHÚL दुखूल (ع - مذ) دُخُول
 प्रवेश (Pravesh) घुसना (Ghusna)
 (گھسنا)

DAKHÍL दखील (ع - ص) دَاخِيل
 1. हस्तक्षेपक (Hastakohhepak) (هستک)
 (Dakhl) दखल देने वाला (چھپک)
 (dene vála) (دخل دینے والا)
 2. विश (Viggya) (وکیہ) दखल रखने
 वाला (Dakhl rakhne vála) (دخل
 رکھنے والا)
 3. प्रभाव डालने वाला (Prabháo dálne
 vála) (پرہاؤ ڈالنے والا)

DAD दद (ف - مذ) دَد
 व्याड (Vyád) हिंसक जंतु (Hinsak
 Jantu) (हलसक जंतु) (Darinda)
 (درندہ)

DAR दर (ف - مذ) دَر
 1. द्वार (Dwár) दरवाज़ा (Darváza)
 (دروازہ)
 2. कपाट (Kapát) (کپاٹ) किवाड़ (Kivár)
 (کوار)
 3. भीतर (Bhítar) (بھیتار) में (Men) (میں)

DARÁMAD दरामद (ف - مٹ) دَرَامَد
 आयात (Áyát) देश में बाहर से
 आने वाला माल (Desh men báhar se
 áne vála mál) (دیش میں باہر سے
 آنے والا مال)

DIRA दिरा (ف - مذ) دِرَا
 घंटा (Ghanta) (گھنٹا) जरस (Jaras)
 (جرس)

DARAKH, T درخت (ف - مذ) درخت
 वितप (Vitap) वृक्ष (Yrikhh)
 तरु (Taru) द्रुम (Drum)
 पेड़ (Per) (درم)

درخشان (ف - ص)

DURUKH, SHÁN درخشش

प्रभा युक्त (Prabhá yukt) (پروہایکت)
 प्रकाश मान् (Prakásh mán) (پروکاش)
 रौशन (Raushan) (روشن) (مان)

درخواست (ف - م)

DAR, KHÁS, T درخواست

1. प्रार्थना पत्र (Práarthana pattr) (प्रार्थना पत्र)
 आवेदन पत्र (Ávedan pattr) (आवेदन पत्र)
 अर्ज (Arzi) (अर्ज)
 (عرضی)
2. विनय (Vinai) (विनय)
 निवेदन (Nivedan) (निवेदन)
 अर्ज (Arz) (अर्ज)
 (عرض) (نویدن)

DARKHUR درخور (ف - ص)

1. योग्य (Yoggya) (योग्य)
 पात्र (Pátr) (पात्र)
 काबिल (Qábil) (قابیل)
2. पैठ (Paith) (पैठ)
 पहुँच (Pahunch) (پہنچ)
 रसाई (Rasái) (رسائی)

DARD درد (ف - مذ)

1. दुःख (Dukh) (दुःख)
 क्लेश (Klesh) (क्लेश)
 तकलीफ (Taklíf) (تکلیف)
 व्यथा (Vyatha) (व्यथा)
 पीड़ा (Píra) (पीड़ा)
 टीस (Tís) (टीस)
2. दया (Daya) (दया)
 तरस (Tara) (तरस)
 (ترس)
4. चिंता (Chinta) (चिन्ता)
 सोच (Soch) (सोच)

کسی (کسی) faqír ka áshram
 (یا پیر فقیر کا آشرم)

دربار داری (ف - م)

DARBÁR-DÁRI दरबार داری

1. हाज़िरबाशी (Házir báší) (حاضر باشی)
2. खुशामद (Khushámád) (خوشامد)

DARBÁN दरبان (ف - مذ)

द्वारपाल (Dwár pál) (دوارپال)
 प्रतिहारी (Prati hárí) (پرتی هاری)
 ड्यौढ़ीवान (Deorhi bán) (دیورھی بان)

DAR, J दर्ज (ع - مذ)

लिखना (Likhna) (لکھنا)
 बही या रजिस्टर में लिखना (Bahí ya register men likhna) (بہی یا رجسٹر میں لکھنا)

DUR, J दुर्ज (ع - مذ)

मंजूषा (Manjúsha) (منجوشا)
 सन्दूकचा (Sandúqcha) (صندوقچہ)

DAR(A)JA दर (ر) जा (ع - مذ)

1. पद (Fad) (پد)
 उहदा (Uhda) (عہدہ)
2. श्रेणी (Shrení) (شرینہ)
 मरतबा (Martaba) (مرتبہ)
3. कक्षा (Kak chha) (ککچھا)
 जमाअत (Jamá,at) (جماعت)
4. आकाश मंडल का १/३६० वां अंश (Ákash mandal ka 1/360 ván ansh)
 (आकाश मंडल का ۱/۳۶۰ واں انش)
5. खंड (Khand) (کھنڈ)
 माला (Mála) (माला)
 मंज़िल (Manzil) (منزل)
6. कोष्ठक (Koshtak) (کوشتھک)
 कमरा (Kamra) (کمرہ)

DURUSH,T दुरुशत (फ - व - स)

1. कठोर (Kathor कठोर) कड़ा (Kara कड़ा)
2. खुरदरा (Khurdara खुरदरा) खुरखुरा (Khurkhura खुरखुरा)

दरुशती (फ - व - म)

DURUSH,TI दुरुशती

1. कठोरता (Kathorata कठोरता) सख्ती (Sakhti सख्ती)
2. असम्भ्यता (Asabh,bhyata असम्भ्यता) अशिष्टता (Ashishtata अशिष्टता) अकखड़पन (Ak,khar pan अकखड़पन)

DAR,K दर्क (ए - म - ड)

1. बोध (Bodh बोध) ज्ञान (Gyan ग्यान) समझ (Samajh समझ)
2. बुद्धि (Bud,dhi बुद्धि) मनोषा (Manisha मनोषा) अकल (Aql अकल) (एकल)

DARGÁH दरगाह (फ - व - म)

1. चौखट (Chaukhat चौखट) डेवढ़ी (Deorhi डेवढ़ी)
2. राज सभा (Raj sabha राज सभा) दरबार (Darbar दरबार)
3. मज़ार (Mazar मज़ार) रौज़ा (Rauza रौज़ा) (रुज़ा)

दरग़र (फ - व - म)

DAR GUZAR दरगुज़र

1. क्षमा (Chhama क्षमा) माफ़ी (Mafi माफ़ी) (मैफ़ी)

DIRAM दरम (फ - व - म)

1. चांदी का एक सिक्का (Chandi ka चांदी का एक सिक्का)

DUR,D दुर्द (फ - व - म)

1. बलकस (Balkas बलकस) तल छट (Talehhat तल छट) गाद (Gad गाद)

DARD-MAND दर्दमन्द (फ - व - स)

1. दुखी (Dukhi दुखी) रंजोदा (Ranjida रंजोदा) (रंजोदा)

DARD-NÁK दर्दनाक (फ - व - स)

1. दुःख प्रद (Dukhapprad दुःख प्रद) कष्ट जनक (Kasht janak कष्ट जनक) रंजदेह (Ranj deh रंजदेह)

DAR,Z दर्ज़ (फ - व - म)

1. दार (Dar dar दार) दरार (Darar दरार)

DAR,ZI दर्ज़ी (फ - व - म)

1. सूचिक (Suchik सूचिक) सीने वाला (Sine yala सीने वाला)

DAR,S दर्स (ए - म - ड)

1. पठन (Pathan पठन) पढ़ना (Parhna पढ़ना)
2. पाठ (Path पाठ) सबक (Sabak सबक)
3. उपदेश (Updesh उपदेश) नसीहत (Nasihat नसीहत)

DURUS,T दुरुस्त (फ - व - स)

1. यथार्थ (Yatharth यथार्थ) ठीक (Thik ठीक)
2. सत्य (Sattya सत्य) सही (Sahi सही) (सही)
3. स्वस्थ (Swasth स्वस्थ) तनदुरुस्त (Tandurust तनदुरुस्त)

دروازہ (ف - مذ)

DAR VÁZA دروازا

دوار (Dwár) در (Dar)

DURÚD درود (ع - مٹ)

پُرسنا (Istuti) ستوتی

سنا (Sana) ثنا (Prashansa) پرشَنسا

دروود گر (ف - ص)

DUROD-GAR دُروِدگار

تھکار (Ratha kár) رتھکار

تھک (Tak chhak) تھک چھک

بڑھائی (Barhai)

DAROGH دروغ (ف - مذ)

انرت (Mith,thya) میتھیا

جھوٹا (Jhúth) جھوٹ (Anrit) انرت

دروغ گو (ف - ص)

DAROGH GO دروغا گو

میتھیا وادی (Mith,thya vadi)

جھوٹا (Jhútha) جھوٹا (وادی)

DARÚN درون (ف - مذ)

انتہا کرن (Antah karan) آنت: کرنا

دل (Dil) دل (Man) من

بیدھ (Madh dhya) مڈھ

بیدھ (Bich)

درویش (ف - مذ)

DAR, VESH درویش

بھیکھک (Bhik chhuk) بھیکھک

بھیکھاری (Bhikhari) بھیکھاری

فقیر (Faqir)

مہاتما (Mahatma) مہاتما

ولی (Vali) ولی (Rishi) رشی

چاندی کا ایک سکہ ek sikka

2. ३॥ माशे की एक तोल (3 1/2 Māshe)

سڑھے تین ماشے کی (ki ek tol)

(ایک تول)

DAR, MÂN درمان (ف - مذ)

اُپچار (Upchar) اُپچار

علاج (Ilaj)

درماندگی (ف - مٹ)

DAR, MÂNDAGI درمآندگی

دکھ (Kukh, kh) کلش (Klesh)

بے کسی (Bekasi) بے کسی

درماندہ (ف - مذ)

DAR, MÂNDA درمآندا

دکھی (Dukhi) دُ:خو (Asahae) آسہای

لاچار (Lachar) لاچار (دکھی)

درمیان (ف - مذ)

DAR, MIYÁN درمیان

1. مڈھ (Madh, dhya) مڈھ

بیدھ (Bich)

2. اندر (Bhitar) اندر

میں (Men) میں (Andar)

DARINDA درندہ (ف - ص)

ویاڈ (Vyad) ویاڈ

ہنسک جنتو (Hinsak jantu)

فادڑ خانی والا جانور (Phar khane)

والا جانور (vāla jānver)

DIRANG درنگ (ف - مٹ)

دیر (Der) دیر (Vilamb)

DIRAU درو (ف - مٹ)

فصل کٹنا (Fasl katna)

वदान्य (Vadán, nya (ودانیه) अति दानी
(Ati dání (اتی دانی) बहुत बड़ा फैयाज़
(Bahut bara faiyáz (بهت بڑا فیاض

دریافت (ف - مٹ)

DAR, YÁFT दर्याفٹ

1. जिज्ञासा (Jiggyásá (جگیاसा) जांच
(Jáneh (جانچ) पूछ ताछ (Púneh
táneh (پونچھ تانچھ)
2. अन्वेषण (Anveshan (انویشن)
गवेषणा (Gaveshana (گویشنا)
रिसर्च (Research (ریسرچ

DARÍCHA दरिचा (ف - مذ)
गवाक्ष (Gavákohh (گواکھ)
(Khiríki (کھڑکی

DARIDA दरिदा (ف - ص)
विदीर्ण (Vidírn (ودیرن) फटा हुआ
(Phata hua (پھٹا ہوا

دریدہ دهن (ف - ص)

DARÍDA-DAHAN दरिदा दहन
मुक्त कंठ (Mukt kanth (مکت کنتھ)
मुंह फट (Munh phat (منہ پھٹ

DIREGH दिरेग (ف - مذ)

1. शोक (Shok (شوڪ) अफसोस (Afsos
(افسوس)
2. संकोच (Sankoch (سنکوچ) तअम्रमुल
(Ta, am, mul (تامل)
2. कृपणता (Kripanata (کرپناتا) कजूसी
(Kanjúsi (کنجوسی

3 विनीत (Vinít (وئیت) विनम्र
(Vinamr (ونمر) खाक सार
(Kháksár (خاکسار

درویشی (ف - مٹ)

DAR, VESHI दर्वेशी

संन्यास (San nyás (سن نیاس) फकीरी
(Faqíri (فقدیری

DAR(R)A दरा (दर्रा) (ف - مذ)
दो पहाड़ों के बीच का रास्ता (Do paháron
ke bích ka rásta (دو پہاڑوں کے بیچ
(Ghátí (گھاتی) घाटी का रास्ता

DUR, RA दुरा (ع - مذ)
चर्म कशा (Charm kasha (چرم کشا)
चमड़े का कोड़ा (Chamṛe ka koṛa
(چمڑے کا کوزا

DAR, HAM दरहम (ف - ص)
व्यस्त (Vyast (ویست) तितर बितर
(Titar bítar (تتر بتر) गड़ बड़
(Gar bar (گر بڑ

DIR, HAM दिरहम (ع - مذ)
'दरهم' دیکھو

DAR, YA दर्या (ف - مذ)
सरिता (Sarita (سریتا) आपगा
(Ápaga (آپگا) तरंगिनी (Tarangini
(نم نگا) निम्नगा (Nimnaga (نم نگنی)
(Nadi (ندی) नदी

دریا دل (ف - ص)

DARYA-DIL दर्या दिल

मुक्त हस्त (Mukt hast (مکت هست

हाथ का मोजा (Háth ka moza
(هاتھ کا موزہ)

دستاویز (ف - مٹ)

DASTÁVEZ दस्तावेज़

1. प्रमाण पत्र (Pramán pattr प्रमाण
(Sabút ka कागज़ सबूत का
(kághaz کاغذ ثبوت کا)

2. बंधक पत्र (Bandhak pattr बंधक
(Tamas, suk तमसुक (पत्र)

دست برد (ف - مٹ)

DAST-BURD दस्त बुर्द

अपहरण (Apharan अपहरण
(Chhín chhán छीनछान (چھین چھان)

دست برداری (ف - مٹ)

DAST-BARDÁRI दस्त बरदारी

परित्याग (Parit,tyág परित्याग
(Qabza chhor dena कब्जा छोड़ देना
(قبضہ چھوڑ دینا)

دست بسته (ف - ص)

DAST-BASTA दस्त बस्ता

कर बद्ध (Kar bad,dha कर बद्ध
(Baddhánjali बद्धांजलि
(Háth bándhe hue हाथ बांधे हुए
(هاتھ باندھے ہوئے)

دست پناه (ف - مذ)

DAST-PANÁH दस्त पनाह

चिमटा (Chímta चिमटा
(Chimta चिम्टा)

دستخط (ف - مذ)

DAST-KHAT दस्तखत

हस्ताक्षर (Haslák chhar हस्ताक्षर)

دریوزہ گر (ف - ص)

DARYÚZA-GAR दर्यूज़ाگر

भिक्षक (Bhikchhak भिक्षक)

भिक्ष मंगा (Bhikh manga भिक्ष मंगा)

دزد (ف - مذ) दुزد

तस्कर (Taskar तस्कर चोर (Chor چور)

DAST दस्त (ف - ص)

1. कर (Kar कर) हस्त (Hast हस्त
(Háth हाथ)

2. विरेचन (Virechan विरेचन
(Patla pákhána पतला पाखाना
(پتلا پاخانه)

دست آور (ف - ص)

DASTÁVAR दस्तावर

रेचक (Rechak रेचक मल भेदक

(Mal bhedak मल भेदक विरेचक

(Virechak विरेचक जुल्लाव (Julláb
(جلاب)

دستار (ف - مٹ) دستار

शिरोवेष्टन (Shiroveshthan शिरोवेष्टन

(Pagcí पगड़ी) अमामा (Amáma

(عمامة)

دست اندازی (ف - مٹ)

DASTANDÁZI दस्तन्दाजी

हस्तक्षेप (Hastak chhep हस्तक्षेप

(Muzáhamat मुज़ाहमत) (چھاپ

(مزاہمت)

دستانه (ف - مذ) داستانا

1. हस्त चरण (Hast,irán हस्त चरण)

بلانے کے لئے دروازہ کھٹ (tána
(کھٹانا)

- 3, مال गुजारी की वसूली का परवाना
(Mālguzāri kī vasūli ka parvāna
(مال گزاری کی وصولی کا پروانہ)
- 4, कर (Kar) महसूल (Mahsūl
(محصول)

دست کار (ف - مذ)

DAST-KÁR دستکار

کلاکار (Kalá kar) شिल्पी (Shilpi
(کاریگر (Kárigar) شیلی

دست کاری (ف - مذ)

DAST-KÁRI دست کاری

دست شلپ (Hast shilp) شلپ
शलپ کلا (Shilp kala) کاریگری (Kárigari)

دست کش (ف - ص)

DAST-KASH دستکش

دیکھو 'دست بردار'

دست گاہ (ف - مذ)

DAST-GÁH دستگاہ

1. سامर्थ्य (Sámarthya) شاکتی (Shakti) قدرت
(قدرت)
2. प्रवेश (Pravesh) पहुँच (Pabunch) रसाई (Rasái)
(رسائی)

دست گیری (ف - مذ)

DAST-GIRI دستگیری

دستالامب (Hastálamban)

دسخط (Das,khat)

دست درازی (ف - مذ)

DAST,DARÁZI دست درازی

1. अत्याचार (Attyáchar) (اتیاچار)
ظلم (Zulm)
2. हस्ताहस्ती (Hastáhasti) (هستاهستی)
हाथपाई (Háthá pái) (هاتھ پائی)
3. हस्तक्षेप (Hastak ohhep) (هستک)
मुदाखलत (Mudákhalat) (مداخلت)

دسترس (ف - مذ)

DASTRAS دست رس

1. पहुँच (Pabunch) रसाई (Rasái)
(رسائی)
2. शक्ति (Shakti) सामर्थ्य (Sámarthya) इस्तिताअत (Istitá.at)
(استطاعت)

دست غیب (ف - مذ)

DASTE-GHAIB दस्ते गैब

1. दिव्य प्राप्ति (Div,vya prápti) (دیوی)
दैवी आय (Daiví áe) (دائی)
गैबी आमदनी (Ghaibi áma-dani) (غیبی آمدنی)
2. उत्कोच (Utkoch) घूस (Ghús) (رشوت)
रिशवत (Rishvat) (گھوس)

DASTAK دستک (ف - مذ)

1. करताल (Kartál) ताली (Táli)
(تالی)
2. बुलाने के लिये दरवाज़ा खट खटाना
(Buláne ke lie darváza khatkha-

DASTA دستہ (ف - مذ) دستا

1. हत्था (Hat,tha) मूठ (Múth) (हत्था)

2. सेना का छोटा भाग (Sena ka chhota bhág) (سینا کا چھوٹا भाग)

3. २५ काराज़ का थोक (25 Kághaz ka thok) (२५ काغذ का तहोक)

DASTI دستی (ف - ص) دستو

1. हाथ का बना हुआ (Háth ka bana hua) (हाथ का बना हुआ)

2. हाथ में रखने के क़ाबिल (Háth men rakhne ke qábil) (हाथ में رکھنے کے قابل)

DAST-YÁB دستیاب (ف - ص) دست‌یاب

हस्तगत (Hastgat) प्राप्त (Prápt) उपलब्ध (Uplabdh) (حاصل) (Hásil) हासिल (अपलब्ध)

DASHT दशत (फ - مذ) दशत

अरण्य (Aran,nya) कानन (Kánan) जंगल (Van) (جنگل) (Jangal)

دشت پیما (ف - ص)

DASH,T-PAIMA दशत पैमा

काननचारी (Kánan chári) (कानन چاری) वनचर (Van char) (ون چار) जंगल में फिरने वाला (Jangal men phirne vála) (جنگل میں پھرنے والا)

دشت گرد (ف - ص)

DASHT-GAR,D दशतगर्द

دیکھو 'دشت پیما'

सहायता (Saháyata) मदद (Madad)

دست بگر (ف - ص)

DAST-NIGAR दस्त निगर

मुखापेक्षी (Mukhápekehhi) (مکھا انو) अनुजीवी (Anujívi) (انوجیوی) दूसरे के सहारे पर जीविका करने वाला (Dúsare ke saháre par jívika karne vála) (دوسرے کے سپارے پر جیوگا کرنے والا)

DAS,TÚR दस्तूर (फ - مذ) دستور

1. प्रथा (Pratha) (प्रथा) प्रणाली (Pranáli) (प्रणाली) (Riváj) (ریواج)

2. मंत्री (Mantri) (منتري) वज़ीर (Vazír) (وزیر)

3. विधान (Vidbán) (ویدهان) कानून (Qánún) (قانون)

4. नियम (Niyam) (نیم) कायदा (Qáida) (قاعدہ)

دستور العمل (ع - مذ)

DASTÚRUL-AMAL दस्तूरुल अमल

1. कार्य क्रम (Kárya kram) (کاریہ کرم) लाइहा (Láeha) (لائحه)

2. नियम (Niyam) (نیم) काइदा (Qáida) (قاعدہ)

دست وگریبان (ف - ص)

DASTO-GARÍBÁN दस्तोगरीबा

हाथ पाई (Háthápái) (हाथ پائی) लप्पा (Lappa) (لپا) (دگی)

دشوار (ف - ص)

DUSH,VÁR دشوار

کڌين (Kathin کٿڻ) دوشکار (Dush, kar
دس 'Dus, sádhyā) دوشاڌي (Dush, kar
(مشکل Mushkil) مشکيل (سادہ)

دشوار گزار (ف - ص)

DUSH,VÁR-GUZÁR دشوار گزار

دورگم (Durgam درگم) دوشپار (Dushpár
جيسه پار ڪرنا ڪڏين هو (Dush, par
جيسه پار ڪرنا ڪڏين هو (Dush, par
جيسه پار ڪرنا ڪڏين هو (Dush, par

DUÁ دُعا (ع - مٿ)

1. ईश्वर से प्रार्थना (Íshwar se prár-
thana ايشور سے پرارتنهنا)
2. आशीर्वाद (Áshírvád آشيدرواد)
دُعا ۽ خير (Duá-e-khair دُعا ۽ خير)
3. मंत्र (Mantr منتر) वज़ीफा या कुरान
की आयत वगैरा (Vazífa ya qurán
ki áyat vaghaira وظيفه يا قرآن
کي آيت وغیره)

دعا ۽ خير (ع - مٿ)

DUÁ-E-KHAIR دُعا ۽ خير

آشيدرواد (Áshírvád آشيدرواد)
دُعا (Ach,chi dua دُعا)

DÁVAT دَاوَت (ع - مٿ)

1. निमंत्रण (Nimantran نمن ترن)
بلاوا (Buláva بلاوا)
2. भोज (Bhoj بھج) खाना (Khána
کھانا)

دشت نورد (ف - ص)

DASHT-NAVAR,D دشتنورد

ديکھو 'دشت پيما'

DUSH,MAN دشمن (ف - مڌ)

1. शत्रु (Shattru شترو) अरि (Ari
रिपु (Repu ريپو) आराति
(Áráti آراتي) अदू (Adu ادو)
2. अशुभ चिंतक (Ashubh chintak
प्रति द्वंद्वी (Prati
द्वंद्वी (Prati द्वंद्वी) बदखाह
(Bad kháh بدخواه)
3. प्रतिकूल (Pratikúl प्रति کول)
मुखालिफ (Mukbálif मुखاليف)

دشمنی (ف - مٿ)

DUSH,MANI دشمنی

1. शत्रुता (Shattruta شتروتا) अदावत
(Adávat ادات)
2. विरोध (Virodh وروڊه) मुखालफत
(Mukhálafat मुखالفت)
3. प्रतिकूलता (Pratikúlata प्रति کولتا)
ناموافقیت (Námuáfaqat ناموافقیت)

دشنام (ف - مٿ)

DUSH,NÁM دشنام

अपशब्द (Apshabd अपशब्द) कुवाच्य
(Kuvách, chya کواچيه) गाली (Gáli
گالي)

DASH,NA دشنه (ف - مڌ)

कौक्षिक (Kaukchhik کواچھک)
कटार (Katár کٿار) खंजर (Khanjar
خنجر)

2. सुरक्षा (Surakhha (सुरक्ष) सुरक्षा

हमले से बचाव (Hamle se bacháo

डिफेंस (Defence (حملة سے بچاؤ

(دفعینس)

DAF,TAR दफ्तर (دفع - ع - مذ)

1. कार्यालय (Káryálai (کارِیالے) ऑफिस (Office

2. हिसाब किताब के कागज़ (Hisáb kitáb- (حساب کتاب کے کاغذ

3. ग्रंथ खंड (Granth khand (گرنٲھ کھنڈ

किसी बड़ी पुस्तक के भाग (Kisi bari (کسی بڑی

pustak ke bhág (پستک کے بھاگ

4. लंबी चौड़ी कहानी या वृत्तान्त (Lambi (لمبی

chauri kaháni ya vrittánt (چوڑی کہانی یا

ورتانٲت

DAF,A दफ्तर (دفع - ع - مذ)

निवारण (Niváran (نواٲن

हटाना (Hatána (هٲانا

دفع الوقتی (ع - مذ)

DAF,UL-VAQTI दफ्तर वक्ती

1. कालयापन (Kályápan (کال یاٲن

दिन काटना (Din kátna (دن کاٹنا

2. टालना (Tálna (ٲالنا

बहाना करना (Bahána karna (بهانه کرنا

(Tarkána (ٲرکنا

DAF,A दफ्तर (دفع - ع - مذ)

1. बार (Bár (بار مرتبہ

2. धारा (Dhára (دهارا سیشن

(Section (سیکشن

دعوت نامه (ع - مذ)

DÁVAT-NÁMA दावत नामा

निमंत्रण पत्र (Nimantran pattr (نمنٲرن

न्योते का खत (Neote ka khat (نیوٲے کا خط

(نيوٲے کا خط)

DÁVA दावा (دعوی - ع - مذ)

1. स्वत्व (Swat,twa (سوت، ٲٲ (Haq (حق

2. वाद (Vád (واٲ) नालिश (Nális (نالش

3. अधिवार (Adhikár (اٲیکار (Qabza (قبضہ

4. बल (Bal (بل) ज़ोर (Zor (زور

DAGHA दगा (दगा - ف - مذ)

छल (Chhal (چھل) कपट (Kapat (کٲٲ

दगध (दगध - ف - مذ)

DAGH,DAGHA दग्दगा

भय (Bhai (بھ) धड़का (Dharka (دھڑکا

DAGHAL दगल (दगल - ف - مذ)

1. छल (Chhal (چھل) कपट (Kapat (کٲٲ

(Fareb (فریب) करेब (करेब

2. मिथ (Mish (مٲھ) बहाना (Bahána

(Hila (حيلة) हीला (हीला

DAF दफ (दफ - ع - مذ)

डफली (Daphli (ٲٲھلی) खंजड़ी (Khanjari (کھنٲجری

DIFÁ,A दिफात्र (दिफात्र - ع - مذ)

1. रक्षा (Rakchha (رکچھا) हिफाज़त

(Hifázat (حفاظت

د قیا نو سی (ع - ص)

DAQYÁNÚSI دقیا نو سی

1. پورا تن (Purátan پراتن) بھوت پورا نا (Bahut purána بہت پورا نا)
2. آپرچلٹ (Ap,prachalit آپر) ٹکسال باہر (Taksál báhar ٹکسال باہر)

DAQÍQ دق قی (ع - ص)

1. سوکھم (Súkehbm سوکھم) باریک (Bárik باریک)
2. کٹھن (Kathin کٹھن) مشکل (Mushkil مشکل)
3. گڑھ (Gúrh گڑھ) نازک (Názuk نازک)

DAQÍQA دق قی (ع - ص)

1. گڑھتا (Gúrhata گڑھتا) ابھام (Ib,hám ابھام)
2. سوکھمتا (Súkehbmata سوکھمتا) باریکی (Báriki باریکی)
3. کسر (Kasir کسر) کرنی (karni کرنی)
4. کلا (Kala کلا) منیٹ (Minute منیٹ)

د قیہ ز س (ع - ص)

DAQÍQA-RAS دق قی راس

- تتو (Tattwa gyáni تتو) سچم دشی (Súkehbm darshi سچم دشی) باریک بین (Bárik bín باریک بین)

DAF,ATAN داف اتن (ع - ص)

اکسمات (Akasmát اکسمات) सहसा (Sahasa सहसा) अचानक (Achának اچانک)

DAF,ÍYA داف ای (ع - ص)

نیاوارن (Niváran نیوارن) परिहरण (Pariharan پریہرن) तदारक (Tadáruk تدارک) तोड़ (Tor तोड़)

DAF,N داف ن (ع - ص)

1. گاڑنا (Gárna گاڑنا) तोपना (Topna तोपना)
2. مرده (Murde مرده) को जमीन में गाड़ना (ko zamín men gárna زمین میں گاڑنا)

DAFÍNA دافینا (ع - ص)

निधि (Nidhi ندھی) गड़ा हुआ धन (Gara hua dhan ya khazána گڑا ہوا دھن یا خزانہ)

DIQ دق (ع - ص)

1. तपेदिक (Yakehlma तपेदिक) यक्ष्मा (Yakehlma यक्ष्मा) (Tapediq تپدق)
2. दुःखित (Dukh,khit दुःखित) तंग (Tang تنگ) परेशान (Pareshán پریشان)

DIQ,QAT دق قات (ع - ص)

1. दुशवारी (Kathinata दुशवारी) कठिनता (Kathinata कठिनता) (Dushvári دشواری)
2. سوکھمتا (Súkehbmata سوکھمتا) बारीकी (Báriki बारीकी)

دل آزار (ف - ص)

DILÁZÁR دिलाज़ار

1. कष्टदायक (Kashtdáyak کشت دایک) (Dukhdái दुःखदायी) (Ranj deh رنج ده) (Ranj deh رنج ده) (Attyáchári اتیاچاری) (Zálim ظالم)
2. अत्याचारी (Attyáchári) (Zálim ظالم)

DAL,LÁL دلال (ع - مذ)

1. अभिकर्ता (Abhikarta ابھی کرتا) (Dalál دلال) (Agent ایجنت)
2. वर्चन-अभिकर्ता (Vartan-abhikarta) (Árhati आदती) (वर्तन ابھی کرتا) (Arzatti آرستی)
3. वेश्या घटक (Vesh,shya ghatak) (Kutna कुटना) (वेशیا گھٹک) (Qur,ram قورم) (Kutna کٹنا)

DAL,LÁLA دلالا (ع - مٹ)

1. संचारिका (Sanchárika سن چارکا) (Sárika ساریکا) (Kutni کٹنی) (Kuttani کٹنی)
2. सारिका (Sárika ساریکا) (Kutni کٹنی) (Kuttani کٹنی)

DALÁLAT دلالات (ع - مٹ)

1. पता (Pata پتا) (Khoj کھوج) (Pramán پرمان) (Subút ثبوت)
2. प्रमाण (Pramán) (Subút ثبوت)
3. चिह्न (Chinh چنه) (Nishán نشان)

DILÁVAR دلاور (ف - ص)

1. वीर (Vír ویر) (Shúr شور) (Bahádur بہادر)

DUKÁN دکان (ع - مٹ)

पण्य शाला (Pannya shála پندیہ شالا) (Dúkán دوکان)

DIGAR दिगर (ف - ص)

अन्य (Annya انیہ) (Dúsara दूसरा) (دوسرا)

दुगर गोन (ف - ص)

DIGAR,GÚN दिगर गू

1. विपरीत (Viparít विपरित) (Virud,dh विरुद्ध) (Khiláf خلاف)
2. अस्त व्यस्त (Ast vyast است) (Uthal puthal उथल पुथल) (ويست) (اتهل پتھل)

DIL दिल (ف - مذ)

1. हृदय (Hridae ह्रद) (Chitt चित्त) (Mánas मानस) (Qalb قلب) (Man من) (Sábas साहस) (Himmat हिमत)
2. साहस (Sábas) (Himmat हिमत)
3. वीरता (Vírata वीरता) (Shaur-rya शौर्य) (Shujá,at शुजाअत) (شجاعت)
4. अंतःकरण (Antah karan انتہ کرون) (Zamír ضمیر)
5. इच्छा (Ich,chha اچ چھا) (Cháh چاہ)
6. उदारता (Udárata اودارتا) (Faiyázi فیاضی)

(Ap,prasan,n (اپ پراسن 'ن' उदास
(Udās (أُداس

دل جوئی (ف - مٹ)

DIL-JOÍ दिलजोई

सांतवना (Sántwana (सान्तवना टारस
(Dhāras (धारस दिलदारी (Dildāri
(دلداداری)

دل چسپ (ف - ص)

DIL-CHASP दिलचस्प

1. मनोरंजक (Manoranjak (मनोरंजक
पुर मज़ाक (Pur mazāq (پُر مزاق
2. रुचिकर (Ruchikar (रुचि कर पसंदीदा
(Pasandīda (پسندیدہ

دل خراش (ف - ص)

DIL-KHARÁSH दिल खराश

हृदय विदारक (Hridae vidārak (हृद ے
(Dildoz (دل دوز दिलدوڑ (و دارک

DIL-DÁDA दिलदादा (ف - ص)

मुग्ध (Mugdh (मग्ध आसक्त (Ásakt
(Farefta (फरिफ्ते करेफ्ता (आसक्त

DILDÁR दिलदार (ف - ص)

1. प्रिया (Priya (प्रिया प्रेमिका (Premika
(Máshúq (मैशूक माशूक (प्रेमिका
2. उदार (Udār (उदार दिल वाला (Dil
(Dil vála (دل والا

دلدهی (ف - مٹ)

DIL-DIHI दिलदिही

सांतवना (Sántwana (सान्तवना तसल्ली
(Tasalli (तसाली)

2. साहसी (Sáhasi (साहसी हिमती
(Himmatī (हिमती)

DILÁVEZ दिलावेज (ف - ص)

आकर्षक (Ákarshak (आकर्शक रोचक
(Rochak (रोचक खुशनुमा (Khush-
numa (خوش نما

DIL-BAR दिलबर (ف - ص)

प्रिया (Priya (प्रिया कान्ता (Kánta (कान्ता
प्रेमिका (Premika (प्रेमिका माशूक
(Máshúq (मैशूक

دل برشته (ف - ص)

DIL-BIRISH,TA दिल बिरिश्ता

दग्ध हृदय (Dagdh hridae (دگدھ هردے
(Dil jala (दिल जला (Dukhi (दुःखी
(Dil jala (دل جلا

دل بستگی (ف - مٹ)

DIL-BAS,TAGI दिल बस्तगी

1. मनोरंजन (Manoranjan (मनोरंजन
मन बहलाव (Man bahláo (मन बेहलाव
2. अभिरुचि (Abhiruchi (अभी रुचि
(Ruchi (रुचि दिलचस्पी (Dil
(Dil chaspi (دل چسپی

دل پسند (ف - ص)

DIL-PASAND दिल पसन्द

मनोरोचक (Manorochak (मनोरोचक
(Ruchikar (रुचि कर पसन्दीदा
(Pasandīda (پسندیدہ

دل تنگ (ف - ص)

DIL-TANG दिलतंग

खिन्न (Khin,n (کھن 'ن' अप्रसन्न

دل فریب (ف - ص)

DIL-FAREB दिल फरेब

रमणीक (Ramaník (रमनिक) हृदय ग्राही
(Hridae gráhi (हरदे ग्राही) मनोहर
(Sundar (सुंदर) सुंदर (Manohar (मनोहर)
(Khush numa (खुश नुमा) खुशनुमा

DAL,Q दलक (ع - مٹ)

कंधा (Kantha (कन्था) गुदड़ी (Gudri
(गुदड़ी)

दल पोश (फ - ص)

DAL,Q-POSH दलक पोश

1. गुदड़ी पहनने वाला (Gudri pahanne
vála (गुदड़ी पहनने वाला) भिकमंगा
(Bhik manga (भिक मंगा)
2. ब्रह्म ज्ञानी (Brahm gyáni (ब्रह्म
(Súfi (सूफी) सूफी (گیانی)

DIL-KASH दिलकश (ف - ص)

मनोरम (Manoram (मनोरम) मनोहर
(Sundar (सुंदर) सुंदर (Manohar (मनोहर)
(Khush numa (खुश नुमा) खुशनुमा (सुंदर
(नुमा)

दल कशा (फ - ص)

DIL-KUSHA दिलकुशा

1. आनंद दाता (Ánand dáta (आनंद दाता)
हर्ष वर्द्धक (Harsh vardhak (हर्ष वर्द्धक)
(Dil (दिल) खुश कुन (Dil
(Khush kun (दल) खुश कुन
2. विशाल (Vishál (विशाल) विस्तृत
(Vistrit (विस्तर) वसीअ (Vasí,a
(وسیع)

DIL-RUBA दिलरuba (ف - ص)

1. मनोहर (Manohar (मनोहर) मनमोहन
(Manmohan (मनमोहन) दिलबर
(Dilbar (दिलबर)
2. प्रिया (Priya (प्रिया) माशूक (Máshúq
(معشوق)

दल सोर (फ - ص)

DIL-SOZ दिल सोज़

1. शुभचिंतक (Shubh chintak (شبه
(Khai khái (खैरखाह (چنتک
(خیرخواه)
2. सहानुभूति कर्ता (Sahánu bhúti
karta (سہانوبھوتی کرتا) हम दर्द
(Ham dard (हमदर्द)

दल शद (फ - ص)

DIL-SHÁD दिलशाद

प्रसन्न चित्त (Prasan,n chitt (پرسن'ن
(Khush (खुश) खुश (چت'ت)

दल शकस्ते (फ - ص)

DIL-SHIKAS,TA दिलशिकस्ता

भग्न हृदय (Bhagn bridae (بھگن ہرے)
(Vidírnbrid (विदीर्णहृद (ویدیرن ہر)
(Ranjída (रंजीदा) दुःखी (Dukhi (دکھی)
(رنجیدہ)

दल शकन (फ - ص)

DIL-SHIKAN दिलशिकन

1. दिल तोड़ने वाला (Dil torne vála
(दल) तोड़ने वाला)
2. हिम्मत तोड़ने वाला (Himmat torne
vála (हिमत तोड़ने वाला)

DAM दम (म - मं) दम

1. रक्त (Rakt लोहू) (Lohú लोहू)
2. जीवन (Jívan जान) (Ján जान) (म - मं)

1. श्वासा (Shwása श्वास) (Shwás श्वास) (Sáns सानस)

2. छल् (Chhál छल) (Dhoka धोका)

3. अहंकार (Ahankár अहंकार) (Ghamand गहमंद)

4. अभिचार (Abhichár अभिचार) (Jádú जादू)

5. समय (Samae समे) (Kál काल)

6. फूंक (Phúnk फूंक) (Chhú छू)

7. तीक्ष्णता (Tíkchh,nata तीक्ष्णता) (Dhár धार) (Bárh बारह)

DUM दुम (म - मं) दुम

1. पुच्छ (Puch, chh पुच्छ) (Púnchh पूछ)

DAMÁDAM दमादम (म - मं) दमादम
निरन्तर (Nirantar निरन्तर) (Lagátár लगातार)

DIMÁGH दिमाग (म - मं) दिमाग

1. मस्तिष्क (Mastishk मस्तिष्क) (Mastak मस्तक)

2. भेजा (Bheja भेजा) (Maghz मग़ज़)

3. अहंकार (Ahankár अहंकार) (Ghamand गहमंद)

दल कशी (म - मं) दल कशी

DIL-KASHI दिलकशी

मनोहरता (Manoharata मनोहरता)

सुंदरता (Sundarata सुंदरता) (Husn हुसन)

DIL-GÍR दिलगीर (म - मं) दिलगीर

खिन्न (Khin,n खिन) अप्रसन्न (Apprasann अप्रसन्न) (Udás उदास) (Adas अदास)

दल नशिन (म - मं) दल नशिन

DIL-NASHÍN दिलनशीन

1. हृदयंगम (Hridayangam हृदयंगम) (Zahn nashín ज़हन नशीन) (Nashin नशिन)

DILÍ दिली (म - मं) दिली

1. हार्दिक (Hárdik हार्दिक) (Mánasik मानसिक) (Qalbi कल्बी)

2. घनिष्ठ (Ghanishth गहनशुद्ध) (Jigari जिगरी)

DILER दिलेर (म - मं) दिलेर

1. निर्भोक (Nirbhík निर्भोक) (Nidar निदर)

2. शूर (Shúr शूर) (Vír वीर) (Bhádur बहादुर)

DALÍL दलील (म - मं) दलील

1. तर्क (Tark तर्क) (Yukti युक्ति) (Subút सुबूत) (Yukti युक्ति)

2. वाक्कलह (Vák,kalah वाक्कलह) (Hujjat हज्जत)

2. धार (Dbár) तेज़ी (Tezí) (तेज़ी)
3. साहस (Sáhas) उत्साह (Utsáh) (साहस)
- हिम्मत (Himmat) (हिम्मत)

DAM-SÁZ दम साज़ (फ - व)

1. मित्र (Mitr) सखा (Sakha) (मित्र)
- हम दम (Hamdam) (हमदम)

2. मर्मज्ञ (Marmag,gya) (मर्मज्ञ)
- राज़ दां (Rázdañ) (राज़दां)

DIMAN दिमन (फ - म)

1. कतवार (Kativár) घूरा (Ghúra) (कतवार)

2. घूरा पड़ी हुई जगह (Ghúra pari hui Jagah) (गह्वरा पड़ी हुयी जगह)

DAMA दमा (फ - म)

- श्वास रोग (Shwás rog) (शवास रोग)
- सांस (Sáns) (सानस)

DINÁYAT दिनायत (य - म)

- अधमता (Adhamata) (अधमता)
- नीचता (Níchata) (नीचता)
- ज़लिल पन (Zalíl pan) (ज़लिल पन)

DUMBÁL दुम्बाल (फ - म)

1. पुच्छ (Puch, chh) (पुच्छ)
- (Punchh) (पुच्छ)

2. आंख का कोया (Ánkh ka koya) (आंख का कोया)

DUM, BAL दुम्बल (फ - म)

- व्रण (Vran) (व्रण)

DUM, BA दुम्बा (फ - म)

- मेदपुच्छ (Med puch, chh) (मेदपुच्छ)
- मेंढा (Mendha) (मेंढा)

4. संज्ञा (Sangya) होश (Hosh) (होश)

5. बुद्धि (Bud, dhi) अकल (Aql) (अकल)

6. सहन (Sahan) सहार (Sahár) (सहन)
- बरदाश्त (Bardásht) (बरदाश्त)

दमाघ सौरी (य - म)

DIMÁGH-SOZÍ दिमाग सोज़ी

- दिमागी मेहनत (Dimághí mehnat)
- दिमाग पच्ची (Dimágh pachehí) (दिमाग पच्ची)

DAM-BÁZ दम बाज़ (फ - व)

1. छली (Chhalí) कपटी (Kapatí) (कपटी)
- फरेबी (Frebí) (फरेबी)

2. वंचक (Vanchak) ठग (Thag) (ठग)

दम بخود (फ - व)

DAM-BA-KHUD दम ब खुद

1. स्तब्ध (Istabdh) सुन्न (Sunn) (सुन्न)

2. मूक (Múk) खामोश (Khámosh) (खामोश)

दम بدم (फ - व)

DAM-BA-DAM दम ब दम

- क्षण प्रति क्षण (Chhan prati chhan) (क्षण प्रति क्षण)
- घड़ी घड़ी (Gharí Gharí) (घड़ी घड़ी)
- गहरी गहरी (Gharí Gharí) (गहरी गहरी)

DAM-KHAM दम खम (फ - म)

1. शक्ति (Shakti) बल (Bal) (बल)

2. संसार वासी (Sansār vāsī) (لوگ (Log) (وادی (Wādī)

دنیا ساز (ف - مذ)

DUN, YÁ, SÁZ दुन्या साज

1. अवसर वादी (Ausar vādī) (اوسروادی (Ibnul vaqt (ابن الوقت

2. स्वार्थ साधक (Swārth Sādhak) (سوارتھ (Matlabī (مطلبی

3. चाटुकार (Chátúkār) (چاٹوکار (Cháplús (چاپلوس

DO دو (ف - ص) دو

द्वि (Dwi) (دوی) एक और एक (Ek aur ek) (ایک اور ایک)

DU, ÁBA दुआबा (ف - مذ)

1. अंतर्वेद (Antarved) (انترवेद) दो नदियों के बीच की ज़मीन (Do nadiyon ke bich ki zamín) (دو ندیوں کے بیچ کی زمین)

2. शशस्थली (Shashas, thali) (ششس) गंगा और जमना के बीचका भाग (Ganga aur Jamna ke bich ka bhág) (گنگا اور جمنا کے بیچ کا بھاگ)

DAVA दवा (ع - مٹ) دوا

औषधि (Oshadhi) (اوشدهی) (Aushadh) (اوشده) दवाई (Davái) (دوائی)

DAVÁT दवात (ف - مذ) دوات

मसिवात्र (Masipátr) (مسی پاتر) दावात (Dávát) (داوات)

دو اخانه (ع - مذ)

DAVÁ-KHÁNA दवाखाना

औषधालय (Aushadhálay) (اوشدهالے)

DAN, DÁN दन्दा (ف - مذ) دندان

दंष्ट्र (Dāshtr) (دنشترو) दंत (Dant) (دانت) दांत (Dánt) (دانت)

دندان شکن (ف - ص)

DAN, DÁN, SHIKAN दन्ताशिकन

मुंहतोड़ (Munh tor) (منه تورو) ऐसी बात जिसका जवाब न हो (Aisi bát jis ka javáb na ho) (ایسی بات جس کا جواب نہ ہو)

DAN, DÁNA दन्दाना (ف - مذ) دندانہ

दांतुआं (Dántúa) (دانتوا) दांता (Dántá) (دانتا)

DANG दंग (ف - ص) दंग

चकित (Chakit) (چکت) स्तब्ध (Īstabdh) (استبدھ) हक्का बक्का (Hakka bakka) (هکا بکا)

DANGAL दंगल (ف - مذ) दنگل

1. अखाड़ा (Akhāṛa) (اکھاڑا) कुश्ती लड़ने की जगह (Kushtí laṛne kī jagah) (کشتی لڑنے کی جگہ)

2. भीड़ (Bhír) (بھیر) जमाव (Jamáo) (جماء)

DANI दनी (ع - ص) دنی

दुष्प्रकृति (Dush prakriti) (دش پر کرتی) नीचाशय (Nícháshai) (نیچا شے) कमीना (Kamína) (کمینه)

DUN, YA दुन्या (ع - مٹ) دنیا

1. संसार (Sansār) (سंसार) जगत् (Jagat) (جگت) आलम (Álam) (عالم)

3. परिधि (Paridhi) घेरा (پری دھی) (Ghera) گھیرا

4. चारी (Bári) नौबत (Naubat) (باری) (نوبت)

5. युग (Yug) काल (Kál) (युग) (کال) (Ab,d) अह्द

6. विस्तार (Vistár) फैलाव (फैलाव) (विस्तार) (فیلایو) (Phailáo)

7. गोष्ठी या सभा में खाने पीने या पढ़ने पढ़ाने का क्रम जो कई बार हो (Goshthi ya sabha men kháne píne ya parhne parháne ka kram) گوشتھی یا سبھا میں کھانے پینے یا پڑھنے پڑھانے کا क्रम जो कई बार हो

DÚR दूर (दूर - मथ)

दूर (Dúr) अंतर पर (Antár par) (दूर) (अंतर) (Fásile par) फासिले पर

दूरान (ع - مذ)

DAURÁN(N) दौरान (راں)

1. समय (Samai) काल (Kál) (سماي) (کال) (Zamána) زمانا

2. चक्कर (Chakkar) घुमाव (چکر) (غوماو) (Ghumáo)

3. मध्य (Mad;dhya) बीच (مدھیہ) (बीच) (Bích)

दوران خون (عف - مذ)

DAURÁN-E-KHÚN दौरानے खून

रक्त संचार (Rakt sanchár) (رکت سانشار) (Khún kí gardish) خون کی گردش

दवाई घर (Davái ghar) (دوائی گھر)

DAVÁM दवाम (ع - مذ)

नित्यता (Nittiyatá) (نیتیتا) (Nirantarata) (نیرنارتا) हमेशगी (Hameshagi) همیشگی

DAVÁN दवां (ف - ص)

पलाय मान (Paláe mán) (پلائے مان) (Bhágta hua) (بھاگتا هوا)

DU,BÁRA दुबारा (ف - ص)

पुनः (Punah) (پنہ) (Phir) (فیر)

DÚ-BA-DÚ दूबदू (ف - ص)

प्रत्यक्ष (Pratyaksh) (پرتیکش) (Sákchhát) (ساکچھات) (Samruk) (سم مکھ) (Ámne sámne) (آمنے سامنے)

DUTA दुता (ف - ص)

1. वक्र (Vakr) (वक्र) (Terha) (تیرھا) 2. नमित (Namit) (نمت) भुका हुआ (Jhukahua) (جھका ہوا)

DU,CHAND दुचन्द (ف - ص)

द्विगुण (Dwigun) (दुगुन) (Dúna) (दुना)

DÚD दूद (ف - مذ)

धूम (Dhúm) (دھوم) (Dhuán) (धुआं) (दहवां)

DAUR दौर (ع - مذ)

1. घूर्ण (Ghurn) (गहूरन) (Ghúmna) (गहूमना)

2. गति (Gati) (गति) (Chál) (चाल)

DOSTÁNA دوستانه (ف - مذ)

मित्रता (Mittrata मैत्री (Maitri دوستی (Dostí میتری)

DOSTÍ دوستی (ف - م)

मैत्री (Maittrí मित्रता (Mittrata یاری (Yári

DOSH दोश (ف - مذ)

1. स्कंध (Iskandh कंधा (Kandha اسکندھ)

2. बीती हुई रात (Bítí hui rat بیٹی کال کی رات (Kal kí rát کل کی رات)

دوش بدوش (ف - ص)

DOSH-BA-DOSH दोश व दोश

कंधे से कंधा मिलाकर (Kandhe se kandha milá kar کنده سے کنده ملا کر (Mil jul kar مل جل کر)

دوشیزگی (ف - م)

DOSHÍZAGÍ दोशीज़गी

कौमार्य (Kaumárrya कुंवारा (Kwánrápan کڙوارا پن)

DOSHÍZA दोशीज़ा (ف - م)

कुमारी (Kumári अक्षता (Akehhatá नाकत खुदा (Nákat Khuda ناکت خدا)

DOGH दोग (ف - م)

1. तक्र (Takr मठा (Matha मٹھا)

2. रायता (Ráita رائتا)

دور اندیش (ف - ص)

DÚRAN,DESH दूरदेश

दूरदर्शी (Dúr darshi دور درشی) अग्र शोची (Aggr shochi اگر شوچی) (Dúr bín دور بین)

DÚR-BÍN दूरबीन (ف - ص)

1. दूरदर्शी (Dúrdarshi دور درشی) दूरदेश (Durandesh دور اندیش)

2. दूर वीक्षण यंत्र (Dúr víkchhán yantr दूरबीन (Durbín دور بین)

DUROYA दुरोया (ف - ص)

1. दोनों तरफ (Donon taraf دونوں طرف) हर दो जानिब (Har do jánib هر دو جانب)

2. दोरखा (Do rukha दुरंगा (Do ranga دورنگا)

DAURA दौरा (ع - مذ)

1. भ्रमण (Bhraman चक्र (Chakkar چکر)

2. पर्यटन (Par yatan गश्त (Gasht گشت)

DOZAKH दोज़ख (ف - مذ)

नरक (Narak रौरव (Raurav जहन्नम (Jahannam جهنم)

DOST दोस्त (ف - مذ)

मित्र (Mittr मित्र (Bandhu बंधु) (Yár یار) (Sakha سکیا)

3. मशक का मुंह (Mashk ka munh
(مشک کا منہ)

4. मोरी (Mori) परनाली (Parnáli
(پرنالی)

DAH,R दहर (द - मं)

1. काल (Kál) समय (Samai
(وقت) वक्त (Vaqt)

2. जगत् (Jagat) दुनिया
(Dunya)

دهشت (ف - م)

DAH,SHAT दहशत

त्रास (Trás) भय (Bhai)

डर (Dar)

دهشت زده (ف - ص)

DAHSHAT-ZADA दहशत ज़दा

भयभीत (Bhaibhít)

भयातुर (Bhayátur) डरा हुआ

(Dara hua)

دهشت ناك (ف - ص)

DAHSHAT-NÁK दहशतनाक

भयानक (Bhayának)

(Bhayankar) डरावना

(Daráona)

DIHQÁN दिहकान (द - मं)

1. ग्रामीण (Grámín) गांव वासी

(Gáon_bási)

2. कृषक (Krishak) किसान

(Kisán)

3. असभ्य (Asabb,bhya)

गंवार (Ganvár) उजड़

(اجد)

DAULAT दौलत (ع - م)

1. धन (Dhan) माल (Mál)

2. राज्य (Rájya) हकूमत

(Hakúmat)

دوات خانه (ع - م)

DAULAT-KHÁNA दौलत खाना

शुभस्थान (Shubhastbán)

घर (Ghar) مکان (Makán)

(یہ لفظ عموماً برے آدمیوں کے گھر

کے لئے استعمال ہوتا ہے)

دوات مزد (ع - م)

DAULAT-MAND दौलत मन्द

धनाढ्य (Dhanádhyā)

धनी (Dhani) माल دار

(Maldár)

DU,VUM दुवुम (द - व)

द्वितीय (Dwitiya) दूसरा (Dusra)

(دوسرا)

DIH दिह (द - मं)

1. ग्राम (Grám) गांव (Gaon)

2. देने वाला (Dene vála)

(دوسرے معنوں میں مرکب لفظ کے

آخر کا جزو ہوتا ہے جیسے 'رنج دہ')

DAHÁN दहान (द - मं)

دیکھو 'دھن'

DAHÁNA दहाना (द - मं)

1. मुख (Mukh) मुंह (Munh)

2. मुहंड (Muhand) मुहानا

(Muhána)

امانت داری (Amānat men kھیānat na karna) (امانت میں خیانت نہ کرنا)

DĪBĀCHA دیباچہ (ف - مذ)
 بھومیکا (Bhūmika) پرستار (Prastāvana)
 (Mukh bandh) (مکھ بندھ)
 (Muqad. dama) (مقدمہ)

DAIJŪR دیجور (ع - ص)
 تمس ونی (Tamasvini)
 (Andheri rāt) (اندھیری رات)

DĪD دید (ف - مٹ)
 1. درشن (Darshan) (दर्शन)
 (Aulokan) (اولوکن)
 (Dīdār) (دیدار)
 2. ساکچھات (Sākohhāt)
 (Bhent) (بھینٹ)
 (Mulāqāt) (ملاقات)

DĪDĀR دیدار (ف - مذ)
 1. درشن (Darshan) (दर्शन)
 (Aulokan) (اولوکن)
 (Dīd) (دید)
 2. درشیه (Drish,shya)
 (Jalva) (جلوہ)
 3. سورت (Sūrat) (مکھ)
 (Mukh) (صورۃ)

DĪDANI دیدنی (ف - ص)
 1. درشنیہ (Darshaniya)
 (Dekhne laiq) (دیکھنے لائق)
 (لائق)

DUHUL دھول (ف - مذ)
 دھوبھی (Dudubhi)
 (Naqqāra) (نقارہ)
 (Dhol) (دھول)

DEH LĪZ دھلیز (ف - مٹ)
 1. دیوار پندی (Dwārpindi)
 (Chaukhat) (چوکھٹ)
 (Dehli) (دھلی)
 2. مکان (Makān)
 (Grih) (گرہ)
 (مکان)

DAHAN دھن (ف - مذ)
 1. منہ (Mugh) (مکھ)
 (Mukh) (مکھ)
 2. چھید (Chhed)
 (Vivar) (وور)
 (Sūrākh) (سوراخ)

DAI دی (ف - مذ)
 دے
 فارسی دسواں مہینا جو ماہ میں پڑتا ہے
 (Fārsi dasvān mahīna jo māgh men parṭa hai)
 (جو ماگھ میں پڑتا ہے)

DIYĀR دیار (ع - مذ)
 دیوار
 دار بمعنی گھر کی جمع ہے مگر اردو
 میں واحد مستعمل ہے
 1. دیہش (Desh) (دیش)
 (Mulk) (ملک)
 2. شہر (Shahr)
 (Nagar) (نگر)
 (شہر)

DIYĀNAT دیانت (ع - مٹ)
 1. ایمان (Sattyatā) (ستیہ تا)
 (Ímán dāri) (ایمانداری)
 2. امانت (Amānat dāri)
 (امانت داری)

DÍMAK दीमक (ف - مٹ) वम्री (Vamri डमरी) उत्पादिका (Utpá, dika उत्पादिका) एक प्रसिद्ध कीड़ा (Ek prasid,dh kíra ایک پرسدھ کیڑا)

DAIN दिन (ع - مڈ) दैन (Rin دن) ऋण (Qarz قرض)

DÍN दिन (ع - مڈ) 1. धर्म (Dharm धर्म) मज़हब (Mazhab مذهب) 2. मत (Mat मत) पन्थ (Panth पन्थ) अकीदा (Aqída عقیده) 3. कर्तव्य (Kartav,vya کرتویہ) फ़र्ज़ (Farz فرض)

DÍNÁR दीनार (ف - مڈ) दीनार (Dínár دینار) مہر (Mohr مہر) अशरफी (Asharfi اشرفی)

DÍNÍ दीनी (ع - ص) धार्मिक (Dhármik دھارمک) सम्बन्धी (Dharm sambandhi دھर्म सम्बन्धी) मज़हबी (Mazhabi مذهبی)

DEO देव (ف - मंड) असुर (Asur असुर) राक्षस (Rákchhas राक्षस) देव (Deo دیو)

DÍVÁR दीवार (ف - मंड) भित्त (Bhitt بهت) دیوال (Divál دیوال)

DÍVÁN दीवान (ع - مंड) 1. न्यायालय (Nyáyálae نیایاے) कचहरी (Kachahri کچہری)

2. सुन्दर (Sundar سندر) मनोहर (Manohar منوہر) खुशनुमा (Khush numa خوشنما)

DÍDA दीदा (ف - مंड) 1. चक्र (Chakohhu چکھو) आंख (Ánkh آنکھ)

2. गोलक (Golak گولک) आंख का डेला (Ánkh ka dhela آنکھ کا ڈھیلا)

3. दुःसाहस (Dus,sáhas दुःसाहस) धृष्टता (Dhrishtata دھرشتتا) जुरात (Jur,at جرأت)

دیده و دانسته (ف - ص)

DÍDA-O-DÁNISTA दीदओ दानिस्ता जान बूझकर (Ján bújh kar جان بوجھ کر) समझते बूझते (Samajhte Bújhhte سمجھتے بوجھتے)

DAIR दौर (ف - मंड) मन्दिर (Mandir मन्दिर) शिवालय (Shiválae शिवाले) बुतखाना (But khána بٹ خانہ)

DER देर (ف - मٹ) विलम्ब (Vilamb ولامب) अतिकाल (Atikál اتی کال) देरी (Deri دیری)

DERÍNA देरीना (ف - ص) पुरातन (Purátan پراتن) पुराना (Qadím قدیم) कदीम (Purána پُرانا)

DÍGAR दीगर (ف - ص) अन्तर (An,nya انیہ) इतर (Etar اتر) दूसरा (Dúsara دوسرا)

DAI, YŪS دیوٹ (ع - مذ) دھیس

1. نیرلج (Nirlajj) بھیا
(Be haya بے حیا)

2. بھاریات (Bharyát) بھ
آدمی جو اپنی پتنی کو
دوسروں کے پاس جانے دے (Voh ádami
jo apni patní ko dúsarón ke pás
jáne de وہ آدمی جو اپنی پتنی
کو دوسروں کے پاس جانے دے
بھاریا (Bharuá)

DAI, HÍM دیہیم (ع - مذ) دھیم

راج مکت (Ráj mukut) (راج تاج)
تاج (Táj)

2. منتری (Mantrí) وزیر (Vazír
وزیر)

3. ارث منتری (Arth mantrí) وزیر مال
(Vazír mál)

4. راج سبھا (Ráj sabha) دربار
(Darbár)

5. غزلوں کی کتاب (Ghazlon ki kitáb
(غزلوں کی کتاب)

DÍVÁNA دیوانہ (ف - مذ) دیوانہ

1. انمٹ (Unmatt) پاگل
(Págal)

2. پرمی (Premí) آشیک
(Áshiq)

ذ

4. وانش (Vansh) گوٹ (Gottr
کوم (Qaum)

ZÁTI ذاتی (ع - ص) ذاتی

1. ویکتیگت (Vyaktigat) شخص
(Shakhsi)

2. نیجی (Niji) پرائیویٹ
(پرائیویٹ)

ZÁTIYÁT ذاتیات (ع - مٹ) ذاتیات

نیجی اور گھریلو باتیں (Niji aur gharelu
bátén)

ZÁKIR ذاکر (ع - مذ) ذاکر

1. ورنن کتا (Varnan karta) بیان
(Bayán)

ZÁBIH ذابح (ع - ص) ذابح

وڈھک (Vadhak) گالا کاٹنے
(Gala kátne vála)

ذبح کرنے والا (Zab,h karne vála
(ذبح کرنے والا)

ZÁT ذات (ع - مٹ) ذات

1. آستیتو (Astittwa) ہستی
(Hasti)

2. مہتو (Mahattwa) ہئسیات
(Haisiyat)

3. سوام (Swayam) نیج (Nij)
(آپ آپ)

ZAR,RA زَرَّارَ (ع - مذ) ذرہ

1. کھن (Kan کن) اَنُ (Anu انو)
(ریزہ) (Reza ریزہ)

2. پَرَمَآنُ (Paramānu پرمائو) اَٹَمِی
(ایٹمی ذرہ) (Atom,i zarra اٹمی ذرہ)

ذرہ پَرُور (ع - مذ)

ZAR,RA-PARVAR زَرَّارَ پَرُور

دین دِیَالُ (Dín dayálu دین دیالو)

دین بَندھو (Dín bandhu دین بندھو)

غریب نواز (Gharīb naváz غریب نواز)

ذرہ نواز (ع - مذ)

ZAR,RA-NAVÁZ زَرَّارَ نَواز

دیکھو 'ذرہ پَرُور'

ذریات (ع - مٹ)

ZUR,RÍYÁT زُورِیَاَت

ذریات کی جمع

سَنتان (Santán سنتان) بَال بچّے

(Bál bachche بَال بچّے)

ذریات (ع - مٹ)

ZURRI(Í)YAT زُورِی (ری) یَت

1. وَش (Vansh ونش) نَسْل (Nasl نسل)

2. سَنتان (Santán سنتان) بَال بچّے
(Bál bachche بَال بچّے)

3. هَالِی مَوالِی (Háli maváli حالی موالی)

ZARÍA زَرِیَا (ع - مذ) ذریعہ

1. سَاधَن (Sádhan سادھن) وَسیلَا
(Vasíla وسیلہ)

2. دَوارَا (Dwára دوارا) سَبَب (Sabab سبب)

کارنہ والا (karne vála کارنہ کرنے والا)

2. مَجلِیس مَیں کَربَلَا کی غَٹناثِی کا
وَرنَن کرنے والا (Majlis men
Karbala kighatnáon ka varnan
مَجلِیس مَیں کَربَلَا
کی گَٹناثِی کا وَرنَن کرنے والا)

ZÁIQA زَاِکَا (ع - مذ) ذائقہ

1. رَس (Ras رس) سَواَد (Swád سواد)

مَژَا (Maza مزہ)

2. وَسَن (Vyasán ویسن) چَسکا
(Chaska چسکا)

ذائقہ دار (ع - ص)

ZÁIQA-DÁR زَاِکَا دَار

سَواَدِشَت (Swádisht سوادشت) مَژَدار

(Mazedár مزیدار)

ZAB,H زَبْه (ع - مذ) ذبح

وَث (Vadh وٹھ) هَٹْیا (Hattya ہٹیا)

گَلا کَٹنا (Gala kátna گلا کاٹنا)

ZABÍHA زَبِیْهَا (ع - ص) ذبیحہ

1. وَثِیت (Vadhit وٹھت) زَبْه کیَا
هُتْیا (Zab,h kiya hua ذبح کیا ہوا)

2. وَث (Vadh وٹھ) زَبْه (Zab,h ذبح)

ZABHÍRA زَبْهِیرَا (ع - مذ) ذخیرہ

1. کُوش (Kosh کوش) بَہَنَدَار (Bhan-
dár بھندار) تھُک (Thok تھوک)

2. سَچَی (Sanchai سچے) سَچِیت
(Sanchit سچیت) سٹاک (Stock سٹاک)

3. پُوجِی (Púnji پونجی) جَمَا (Jama جمع)

5. इमाम हुसैन की शहादत का बयान
(Imám Husain ki shahádat ka bayán
امام حسین کی شہادت کا بیان)

ZAKI जकी (ज - स) दकी
प्रवीण (Pravín प्रवीण) दक्ष (Dakshh
دکھ) जहीन (Zahín ذہین)

ZIL,LAT जिल्लत (ज - म) डलत
1. अपमान (Apmán अपमान) तिरस्कार
(Tiraskár तिरस्कार) वे इज्जती
(Be izzati بے عزتی)
2. अपयश (Apyash अपयश) बदनामी
(Bad námi بدنامی)

ZALÍL जलील (ज - स) डलल
1. अपमानित (Apmánit अपमानित)
तिरस्कृत (Traskrit तिरस्कृत)
वे इज्जत (Be izzat بے عزت)
2. अधम (Adham अधम) कमीना
(Kamína کمینہ)
3. अपयशी (Apyashi अपयशी)
बदनाम (Badnám बदनाम)

ZAM जम (ज - म) डम
1. निंदा (Ninda निंदा) अपवाद (Apvād
अपवाद) बुराई (Burái بُرائی)
2. अश्लीलता (Ashlílata अश्लीलता)
फुहशपन (Fuh,sh pan فحش پن)

ZIM,MA जिम्मा (ज - म) डमे
1. संकल्प (Sankalp संकल्प) प्रतिज्ञा
(Pratiggya प्रतिज्ञा) इकरार
(Iqrār اقرار)

3. आधार (Ádhār आधार) सूत्र (Súttar
सूत्र) सहारा (Sahára سہارا)

ZAQAN जकन (ज - म) डकन
चिबुक (Chibuk चिबुक) ठुड्डी (Thuddí
ٹھڈی)

ZAKA जका (ज - म) डका
दक्षता (Dakshhata दक्षता) प्रवीणता
(Pravínata प्रवीणता) जहानत (Zahānat
ذہانت)

ZAKÁVAT जकावत (ज - म) डकावत
प्रवीणता (Pravínata प्रवीणता) प्रतिभा
(Pratibha प्रतिभा) बुद्धिमत्ता (Bud-
dhi matta बुद्धिमत्ता) तबवाई (Tab,bái
طبای)

ZAKAR जकर (ज - म) डकर
शिश्न (Shishn शिश्न) लिंग (Ling
लिंग) आलत (Álat आलत)

ZIKR जिक्र (ज - म) डिक्र
1. चर्चा (Charcha चर्चा) वर्णन
(Varnan वर्णन) तजकिरा (Tazkira
تذکرہ)

2. वार्तालाप (Vártáláp वार्तालाप)
बात चित (Bát chít बात चित)

3. कीर्तन (Kírtan कीर्तन) भजन
(Bhajan भजन) यादेखुदा (Yáde
khuda یاد خدا)

4. यश गान (Yash gán यश गान)
प्रशंसा (Prashensa प्रशंसा) मद्ह
(Mad,h مدح)

दुमैनी (ए - व)

ZU-MÁNA(I) जूमाना (नी)

श्लिष्ट (Ishlisht अश्लिष्ट) द्वयर्थक
(Dwayarthak (दुवैरथक) जिसका
दुहरा मतलब हो (Jiska duhra matlab
ho (जिस का दुहरा मतलब हो)

ZIHÁNAT जिहानत (म - थ)

प्रवीणता (Pravínata (प्रवीणता) प्रतिभा
(Pratibha (प्रतिभा) दक्षता (Dak-
chhata (दक्षता) ज़ीरकी (Zíraiki (ज़ीरकी)

ZAHAB जहब (म - ड)

स्वर्ण (Suvarn (सुवर्ण) सुवर्ण (Swarn (स्वर्ण)
सोना (Sona (सोना) (सुवर्ण)

ZIH,N जिह्न (म - ड)

1. बुद्धि (Bud,dhi (बुद्धि) समझ (Samajh (समझ)
2. प्रतिभा (Pratibha (प्रतिभा) दक्षता (Dakchhata (दक्षता) जिहानत (Zahánat (जिहानत)
3. स्मरण शक्ति (Ismaran shakti (स्मरण शक्ति) याद दाश्त (Yád dásht (याददाश्त)

जिहानत (म - थ)

ZIHNI(Í)YAT जिह्नि (नी) यत

1. मनो वृत्ति (Manovritti (मनोवृत्ति) रुजहान (Rujhán (रुजहान)
2. प्रकृति (Prakriti (प्रकृति) आदत (Ádat (आदत)

ZAHÍN जहीन (व - व)

प्रतिभावान् (Pratibha ván (प्रतिभावान्) प्रवीण (Pravín (प्रवीण) अचछे जह्न

2. प्रतिभूति (Pratibhúti (प्रतिभूति) जमानत (Zamánat (जमानत)

जमानत (व - व)

ZIM,MA-DÁR जिम्मादार

1. उत्तर दायी (Uttar dái (उत्तर दायी) जवाब देह (Javáb deh (जवाब देह)
2. अधिकारी (Adhikári (अधिकारी) मुख्तार (Mukhtár (मुख्तार)

ZAMÍM जमीम (व - व)

निकृष्ट (Nikkrisht (निकृष्ट) खराब (Kharáb (खराब)

जुल जलाल (व - व)

ZUL,JALÁL जुल जलाल

1. प्रतापवान् (Pratápván (प्रतापवान्) जलाल वाला (Jalál vála (जलाल वाला)
2. ईश्वर (Íshwar (ईश्वर) खुदा (Khuda (खुदा)

ZAUQ जौक (म - ड)

1. रस (Ras (रस) मज़ाक (Mazáq (मज़ाक)
2. स्वाद (Swád (स्वाद) मज़ा (Maza (मज़ा)
3. अभिरुचि (Abhiruchi (अभिरुचि) चसका (Chaska (चसका)
4. आनंद (Ánand (आनंद) लुत्फ (Lutf (लुत्फ)

जौक फ़ा (व - व)

ZAUQ-FAZA जौक फ़ाज़ा

आनंद वर्धक (Ánand-vardbak (आनंद वर्धक) मज़ा देने वाला (Maza dene vála (मज़ा देने वाला)

ذی عزت (ع - ص)

ZI-IZZAT जी इज्जत

प्रतिष्ठित (Pratishthit) (پرتش تھت)

इज्जतदार (Izzatdār) (عزت دار)

ذی کمال (ع - ص)

ZI-KAMÁL जी कमाल

गुणवान् (Gunvān) (گن وان) गुणी

(Guni) (गुनी) साहिबे हुनर (Sāhib-e-

hunar) (صاحب هذر)

ذیل (ع - ص) ZAIL जैल

1. निम्न (Nimn) (نمن) नीचे (Níche

(نیچے)

2. इलाका (Ilāqa) (علاقہ) हलका (Halaqa

(حلقہ)

3. मंडली (Mandali) (مندلی) गिरोह

(Giroh) (گروہ)

ذی هوش (ع - ص) ZI-HOSH जीहोश

1. बुद्धिमान् (Bud,dhimān) (بدھی مان)

समजदार (Samajhdār) (سمجهدار)

2. सचेष्ट (Sachesht) (سچیشٹ)

होशियार (Hoshyār) (هوشیار)

वाला (Ach, chhe zah, n vála) (اچھ

(ذهن والا)

ذی آبرو (ع - ص)

ZI-ÁBRU जी आब्रू

प्रतिष्ठित (Pratishthit) (پرتش تھت)

इज्जतदार (Izzat dār) (عزت دار)

ذی استعداد (ع - ص)

ZI-ISTEDÁD जी इस्तेदाद

1. योग्य (Yoggya) (یوگیہ) काबिल (Qábil

(قابل)

2. विद्वान् (Viddwān) (ودوان) इल्मदार

(Ilm dār) (علم دار)

ذی حیات (ع - ص) ZI-HAYÁT जीहयात

1. जीवित (Jívit) (جیوت) जिंदा (Zinda

(زنده)

2. जीव (Jív) (جیو) प्राणी (Práni

(جاندار) जानदार (Jándār) (پرنی)

ذی روح (ع - ص) ZI-RÚH जीरूह

ديکھو 'ذی حیات'

3. संबंध (Sambandh) (سمبندھ)

तत्प्रल्लुक (Ta, al, luq) (تعلق)

رابع (ع - ص) RÁBE रावे

चतुर्थ (Chaturth) (چترتھ) चौथा

(चौथा) (Chautha)

رابطہ (ع - مذ) RÁBITA राबिता

1. मैत्री (Maittri) (میتری) समागम

(Samágam) (سماگم) मेल जोल

(Mel jol) (میل جول)

2. स्वजनता (Swajanata) (سوچنتا)

नातेदारी (Nátedári) (ناتے داری)

2. घनिष्ठ मित्र (Ghanishtb mittr
जिगरी दोस्त (Jigari
dost (جگری دوست)

رازدان (ف - مذ)

RÁZ-DÁN राज़दा
دیکھو رازدار

RÁZIQ رازیک (ع - مذ)

1. अन्न दाता (Ann dáta (ان داتا
खाना देने वाला (Khána देने vála
(کھانا دینے والا)
2. ईश्वर (Íshwar (ایشور खुदा (Khuda
(خدا)

RÁZIQA رازیکه (ع - مذ)
जीविका (Jívika (جیویکا वृत्ति (Vritti
(دوڑی) रोज़ी (Rozi (روتی)

RÁS रास (ع - مذ)

1. शिर (Shir (سر सर (Sar
2. मुख्य (Mukh,khya (مکھیہ खास (Khás
(خاص)
3. अंतरीप (Antaríp (انترپ क़ेप (Cape
(کیپ)

راس المال (ع - مذ)

RÁSUL-MÁL रासुल مال
मूलधन (Múl dhan (مول دهن अस्ल
जमा (Asl jama (اصل جمع)

RÁST रास्त (ف - ص)

1. सरल (Saral (सरल सीधा (Sídha
(سیدھا)
2. सत्य (Sattya (ستیه सहीह (Sahíh
(صحیح)

RÁTA(I)B रात(ति)व (ع - مذ)

1. कुत्ते बिल्ली की खुराक (Kutto Billi
ki khurák (کتے بلی کی خوراک)
2. घोड़े का दाना (Ghore ka dāna
(گھوڑے का दाना)
3. रोज़ की बंधी हुई खुराक (Roz ki
bandhi hui khurák (روز کی بندھی
(هوئی خوراک)

RÁHAT राहत (ع - مٹ)
सुख (Sukh (سکھ चैन (Chain (چین
आराम (Árám (آرام)

راحت طلب (ع - مذ)

RÁHAT-TALAB राहत-तलब
आलस्य प्रिय (Álas,sya priya (آلسیہ
आराम तलब (Árám talab (آرام طلب
(آرام طلب)

RÁHILA राहिला (ع - مذ)
सवारी का जानवर (Savári ka jánvar
(سواری کا جانور)

RÁZ राज़ (ف - مذ)
मर्म (Marm (مرم रहस्य (Rahassya
गुप्त बात (Bhed (भेद (دهس سیه
(گپت بات (Gupt bát)

راز دار (ف - مذ)

RÁZ-DÁR राज़ دار
1. मर्मज्ञ (Marmaggya (مرمگیہ
भेद जानने वाला (Bhed jánne vála
(بهید جاننے والا)

2. संगीत (Sangít سنگیت) गान (Gán गान)
(نغمہ Naghma) नगमा (گان)

RÁN ران (ف - مٹ) ران
(اورو Úru) ऊरु (جنگھا Janghā) जंघा
(جانگھ Jangh) जांघ

RÁNDA راندہ (ف - ص) راندہ
(بہش کرت Bahishkrit) बहिष्कृत
(نکالا ہوا Nikála hua) निकाला हुआ

RÁVI راوی (ع - مذ) راوی
(Kisi ki kahi hui bāt naql karne vála کسی کی کہی ہوئی بات نقل کرنے والا)

RÁH راہ (ف - مٹ) راہ
1. मार्ग (Márg مارگ) पथ (Path پتھ)
(راستہ Rásta) रास्ता
2. साधन (Sádhan سادھن) जरीआ (Zaríá ذریعہ)
3. मित्रता (Mittrata میترتا) मेल जोल (Meljol میل جول)
4. शैली (Shaili شیلی) ढंग (Dhang ڈھنگ)
5. यत्न (Yatn یتن) तद्वीर (Tadbír تدبیر)

RÁHIB راهب (ع - مذ) راهب
1. ईसाई पादरी (Ísái pádari عیسائی پادری)
2. वैरागी (Vairági ویراگی) फकीर (Faqír فقیر)

راضی نامہ (ع - مذ)

RÁZI-NÁMA राजी नामा

स्वीकृति पत्र (Swíkriti pattr سوی کرتی پتر)
(Ápas men faisale ka likhit kághaz آپس میں فیصلے کا لکھت کاغذ)

RÁÍ راعی (ع - ص) راعی

1. पशु पाल (Pashupál پشو پال) चराने वाला (Pashu charáne vála चरानے والا)
2. नृपाल (Nripál نریپال) राजा (Rája راجہ)

RÁGHIB रागिब (ع - ص) रागिब
(Pravrit प्रवृत्त) मुतवज्जिह (Mutavajjeh متوجه)

RÁFAT राफत (ف - ص) राफत
(Daya दया) अनुकंपा (Anukampa انوکمپا)
(Mehar bāni میهر بانی) मिहरबानी

RÁQIM राकिम (ع - مذ) राकिम
(Lekhak لیکھک) लिखने वाला (Likhne vála لکھنے والا)

RÁKIB राकيب (ع - مذ) राकيب
(Árohi آروہی) सवार (Savár سوار)

RÁM राम (ف - ص) राम
(Vashíbhút वशीभूत) मुतीअ (Mutí,a مطیع)

RÁMISH रामिश (ف - مٹ) रामिश
1. हर्ष (Harsh हरش) आनन्द (Ánand ऐश)
(Aish ऐश) आनंद

RÁH-GÍR राहगीर (ف - ص) राहگیر
पथिक (Pathik पथेक) मुसाफिर
(Musáfir مسافر)

RÁHIN राहिन (ع - مذ) राहिन
बंधक कर्ता (Bandhak karta बंधक कर्ता)
गिरवी रखने वाला (Giravi rakhne
vála गिरवी रखने वाला)

RÁH-NUMA राहनुमा (फ - ص) राहनुमा
मार्ग दर्शक (Márg darshak मार्ग दर्शक)
रस्ता बताने वाला (Rasta
batáne vála रस्ता बताने वाला)

RÁH VÁR राहवार (फ - مذ) राहवार
अश्व (Ash,shwa अशु) घोड़ा (Ghora
गहोरा)

RÁE राय (ع - مث) राय
1. विचार (Vichár विचार) खयाल
(Khayál خیال)
2. परामर्श (Pará marsh परामर्श)
सलाह (Saláh صلاح)
3. मत (Mat मत) वोट (Vote वोट)
4. बुद्धि (Bud,dhi बुद्धि) अकल
(Aql عقل)
5. प्रस्ताव (Prastáo प्रस्ताव) तजवीज
(Tajvíz تجویز)
6. निर्णय (Nirnai निर्णय) फैसला
(Faisala فیصلہ)

RÁYAT रायत (ع - مذ) रायत
ध्वजा (Dhwaja ध्वजा) पताका (Patáka
पताका) झंडा (Jhanda झंडा)

RÁH-BAR राहबर (ف - ص) राहबर
1. पथ प्रदर्शक (Path pradarshak पथ
प्रदर्शक) रस्ता दिखाने वाला
(Rasta dikháne vála रस्ता दिखाने वाला)
2. नेता (Neta नेता) लीडर (Leader
लीडर)

राह पैमा (ف - ص) राह पैमा
RÁH-PAIMA राहपैमा
पथिक (Pathik पथेक) यात्री (Yátri
यात्री) मुसाफिर (Musáfir مسافر)

राह दारी (ف - مث) राह दारी
RÁH-DÁRI राह दारी
1. मार्ग कर (Márg kar मार्ग कर) राह का
महसूल (Ráh ka mahsúl राह का
महसूल)
2. पारपत्र (Pár patr पार पत्र) पासपोर्ट
(Pass port पासपोर्ट)

RÁH-RAU राहरौ (ف - ص) राहरौ
पथिक (Pathik पथेक) बटोही (Batohi
बटोही) राहगीर (Ráhgír राहगीर)

RÁH-ZAN राहजन (ف - ص) राहजन
पथघन (Pathaghn पथगहन) बटमार
(Batmár बटमार) लुटेरा (Lutera
लुटेरा)

राहगजर (ف - مث) राहगजर

RÁH-GUZAR राहगुजर
मार्ग (Márg मार्ग) सड़क (Sarāk
सड़क) रस्ता (Rasta रस्ता)

RIBA ربا (ع - مذ) ربا

کوسیڈ (Kusíd) بیا ج (Byáj) سود (Súd) بیاج

RABÁB رباب (ع - مذ) رباب

سیتار (Sitár) وینا (Vína) سیتار

RABÁT رباط (ع - مٹ) رباط

پتھک شالا (Pathik shála) جنامش شرے (Janásh,shrae) سراج (Saráo) سراج

RUBÁI رباعی (ع - مٹ) رباعی

1. چار خंड والا (Chár khand vála) (چار کھنڈ والا)

2. چار میسوں کا ایک विशेष उर्दू یا فارسی छंद (Chár mísron ka

ek vishesh Urdu ya Fársí chhand

چار مصرعوں کا ایک وشیش اردو (یا فارسی چھند)

RAB,T ربت (ع - مذ) ربت

1. संबन्ध (Sambandh) संपर्क (Sampark) लगाव (Lagáo) तत्त्वल्लुक (Ta,alluq)

2. मैत्री (Maittri) دوستी (Dosti)

ربط و ضبط (ع - مذ)

RABTO-ZABT ربتو زبت

پريم व्यवहार (Prem vyavhár) ميل جول (Meljol) راه و رسم (Ráho-rasm)

RÁIJ رائج (ع - ع) رائج

प्रचलित (Prachalit) व्यवहृत (Vyavahrit) चालू (Chálu) (چالو)

RÁIHA رائحه (ع - مذ) رائحه

सुगंध (Sugandh) सौरभ (Saurabh) खुशबू (Khushbu) (سوگندھ) (پری مل) (سوربھ)

رائے دهنده (ع - مذ)

RÁE-DIHANDA राय दिहन्दा

1. मत दाता (Mat dáta) वोटर (Voter)

2. परामर्श दाता (Parámarsh dáta) सलाहकार (Saláh kár) (پرامرش داتا) (صلاح کار)

RÁEGÁN رائگان (ف - ص) رائگان

1. व्यर्थ (Vyarth) बेकार (Bekár) (ویرتھ) (بیکار)

2. नष्ट (Nasht) बरबाद (Barbád) (نشت) (برباد)

RAB رب (ع - مذ) رب

1. ईश्वर (Íshwar) परमात्मा (Paramátma) (ایشور) (پرما تما)

2. स्वामी (Swámi) मालिक (Málik) (سوامی) (مالک)

RUB رب (ع - مذ) رب

पका कर गाढ़ा किया हुआ फलों का रस (Paka kar gaṛha kiya hua phalon ka ras) (پکا کر گاڑھا کیا ہوا پھلوں کا رس)

پورانی لکیر کا فکیر (کریا وادی)
(Purāni lakír ka faqír) پورانی لکیر کا
(فقیر)

رجعت پسند (ع - ف - ص)

RAJ,AT-PASAND رجز ات پسند

دیکھو 'رجعت پرست'

رجعت قہقری (ع - مٹ)

RAJ,AT-E-QAH,QARI رجز اتے کھکری
اولٹے پاؤں لوتنا (Ulte páon lautna
(اُلتے پاؤں لوٹنا)

RUJÚ,A رجو (ع - مٹ)

1. پرورتی (Pravritti) جھکاؤ
(Jhukáo) توجہ دینا
(Tavajjuh dena)

2. پرورت (Pravritt) متوجہ
(Mutavajjeh)

رجولیت (ع - مٹ)

RUJÚLI(Í)YAT رجو لی (لی) یات

پنستو (Punsattwa) کامشکتی
(Kámshakti) مہر مہر
(Quv,vat-e-mardumi)

REH,LAT رھلت (ع - مٹ)

1. دیہاوسان (Deháosán) موت
(Mrittyu) موت
(Maut)

2. پرستھان (Prasthán) کچ
(Kúch)

RAH,M رھم (ع - مٹ)

1. کریا (Kripa) دیا
(Daya) کرم
(Karam)

RABÍA ربیع (ع - مٹ)

1. وسانت رتو (Vasant ritu) بہار
(Babár)

2. ایک ہندوستانی فصل (Ek Hindus-
táni fasl)

RUTBA رتبا (ع - مٹ)

1. پریشہا (Prathishtha) بزرگی
(Buzurgi)

2. پد (Pad) عہدہ
(Udda)

3. سامان (Sammán) آدر
(Ádar) عزت
(Izzat)

RA(I)JA ر (ری) جا (ع - مٹ)

آشا (Ásha) آس (Ás)
امید (Ummíd)

RUJ,HÁN رجز ہان (ع - مٹ)

1. پرورتی (Pravritti) جھکاؤ
(Jhukáo)

2. رچی (Ruchi) رغبت
(Ragh-bat)

RAJ,AT رجز ات (ع - مٹ)

1. پرتیا (Pratyágaman) واپس آنا
(Vápes ána)

2. تلاق کے بعد استری سے فیر بیاہ کرنا
(Taláq ke bád istri se phir byáh
karna)

رجعت پرست (ع - ف - ص)

RAJ,AT-PARAS,T رجز ات پرست

پرتی (Prati kriya vádi)

RAKHT رخت (ف - مذ)

1. उपकरण (Upkaran آپکرن) सामान (Sámán سامان)

2. वस्त्र (Vastr वस्त्र) लिबास (Libás لباس)

RUKH,SÁR रुखसार (फ - مذ)

कपोल (Kapol कपोल) गाल (Gál गाल)
रुखसारे (फ - مذ)

RUKH,SÁRA रुख सारा

दिकهو 'रुखसार'

RAKH,SH रखश (फ - مذ)

अश्व (Ash,shwa अशु) घोड़ा (Ghōṛa گھوڑا)

रुखशान (फ - ص)

RUKH,SHÁN रुखशां

प्रभायुक्त (Prabha yukt प्रबहायुक्त)

चमकीला (Chamkila चमकीला)

RUKHSAT रुखसत (ع - مث)

1. अवकाश (Av,kásh अवकाश) छुट्टी (Chhutṭi چھٹی)

2. आज्ञा (Ággya आज्ञा) इजाजत (Ijázat اجازت)

RAKH,NA रखना (फ - مذ)

1. छिद्र (Chhid,dr छिद्र) छेद (Chhed छेद)

सुराख (Súrákh सुराख) चेहरे

2. विघ्न (Vighn विघ्न) बाधा (Bádha बाधा)
खलल (Khalal खलल) बाधा

रुखे اندازی (ف - مث)

RAKHNA-ANDÁZI रखना अन्दाज़ी

बाधा डालना (Bádha dálna बाधा)

2. करुणा (Karuna करुणा) तरस (Taras तरس)

RAHIM रहिम (ع - مذ)

गर्भाशय (Grbháshae गर्भाशय)

बच्चादानी (Bachchá dāni بچہ دانہ)

RAH,MÁN रहमान (ع - ص)

1. दयालु (Dayálu दयालु) कृपालु

(Kripálu कृपालु) रहीम (Rahím رحيم)

2. ईश्वर (Íshwar ईश्वर) परमात्मा (Paramátma परमात्मा)

RAH,MAT रहमत (ع - مث)

कृपा (Kripa कृपा) दया (Daya दया)

करम (Karam करम)

رحم دل (ع - ص)

RAH,M-DIL रहम दिल

दयालु (Dayálu दयालु) दयावान्

(Dayáván दयावान) जिस के दिल में

रहम हो (Jis ke dil men rahm ho)

(جس کے دل میں رحم ہو)

RAHÍL रहील (ع - مذ)

प्रस्थान (Prasthán پرستھان) कूच

(Kúch کوچ)

RUKH रुख (ف - مذ)

1 मुख (Mukh मुख) मुंह (Munh منہ)

चेहरा (Chehra چہرہ)

2. पार्श्व (Párshw पार्श्व) पहलू (Pahlú پہلو)

(پہلو)

3. दिशा (Disha दिशा) तरफ (Teraf طرف)

(طرف)

3. परिवर्तन (Parivartan پيروتن)
तब्दीली (Tabdīli تبدیلی)

ردو قدح (ع - مٹ)

RAD, DO-QAD, H रहो कदह
तर्क विर्तक (Tark vitark ترک و تدرک)
वाद विवाद (Vād vivād واد و واد)
बहस (Bahs بحث) हुज्जत (Hujjat
حجت)

ردو कद (ع - مٹ)

RAD, DO-KAD रहो कद
दिकهو 'रुदु' व कदह

RADI रदी (ع - ص)
विकृत (Vikkrit विकृत) बिगड़ा हुआ
(Bigra hua बग़रा हुआ)

RAZÁLAT रज़ालत (ع - مٹ)
अधमता (Adhamata अधमता) लुद्रता
(Chhuddrata चहदरता) कमीना पन
(Kamína pan कमिने पन)

RAZÍL रज़ील (ع - ص)
अधम (Adham अधम) नीच (Ních
कमिने) कमीना (Kamína कमिने)

RAZ, ZÁQ रज़ज़ाक (ع - ص)

1. अन्नदाता (Anndáta अनंदाता) रिज़क
देने वाला (Rizq dene vála ऱिज़क
देने वाला)

2. परमात्मा (Paramátma परमात्मा) खुदा
(Khuda خدا)

RIZQ रिज़क (ع - مڈ)

1. जीविका (Jívika जीविका) रोज़ी
(Rozi रोज़ी)

विघ्न डालना (Vighn dálna
खलल डालना (Khalal
dálna خلل ڈالنا)

RAD रद (ع - مٹ)

1. प्रतिदान (Pratidán प्रतिदान)
लौटाना (Lautána लौटाना)

2. खंडन (Khandan क़हंदन) प्रतिवाद
(Prativád प्रतिवादी) तरदीद
(Tardíd तरदीد)

3. अस्वीकृति (Aswikriti असवीकृति)
नाकबूली (Na qabúli नाकबूली)

4. झुठलाना (Jhuth lána झुठलाना)
झूठा बनाना (Jhútha banana
जहूठ्ठा बनाना)

5. वार खाली देना (Vár kháli dena
वार खाली दिना)

RIDA रिदा (ع - مٹ)

प्रच्छादन (Prach, chhádan प्रच्छादन)
चादर (Chádar चादर)

RIDA, AT रिदाअत (ع - مٹ)

विकार (Vikar विकार) खराबी (Kharábi
बग़ाबी) बिगड़ा (Bigar बग़ाबी)

ردو بدل (ع - مٹ)

RAD, DO-BADAL रहो बदल

1. अतिक्रम (Atik, kram अतिक्रम)
उलट फेर (Ulat pher उलट फेर)
अदला बदली (Adla badli अदला
बदली)

2. वाद विवाद (Vād vivād واد و واد)
हुज्जत (Hujjat حجت)

RASÁÍ رسائی (ف - مٹ) رسائی
 Prवेश (Pravesh) گتی (Gati) (پرویش)
 पहुँच (Pahunch) (پہنچ) (کٹی)

رست خیز (ف - مٹ)

RUST-KHEZ رستہ خیز

महा प्रलय (Mahá pralai) (مہا پرلے)
 कयामत (Qayámat) (قیامت)

رستگاری (ف - مٹ)

RAST-GÁRI رستگاری

1. मुक्ति (Mukti) (مکتی) मोक्ष (Moksh) (مکشی)
 नजात (Naját) (نجات) (موکشی)

2. बंधन मुक्ति (Bandhan mukti) (بندھن مکتی)
 रिहाई (Rihái) (ریہائی) (بندھن مکتی)

RUS,TAM رستم (ف - مٹ) رستم

1. ईरान का एक सुप्रसिद्ध योद्धा (Írán ka ek suprasiddh yodha) (ایران کا ایک سوپر سیدھ یودھا)

2. बहुत बड़ा योद्धा (Bahut bará yodha) (بہت بڑا یودھا)

RAS,TA رستہ (ف - مٹ) رستا

1. मार्ग (Márg) (مارگ) पथ (Path) (پتہ)
 रास्ता (Rásta) (راستہ)

2. उपाय (Upai) (اوپاے) प्रयत्न (Prayatn) (پریتن)
 तद्वीर (Tadbír) (تدبیر)

RASAD رسد (ف - مٹ) رسد

1. अंश (Ansh) (انس) भाग (Bhág) (بھاگ)
 जुज़ (Juz) (جز)

2. अन्न (Ann) (ان) अनाज (Anáj) (اناج)

2. अन्न (Ann) (ان) खाना (Khána) (کھانا)

RAZ,M रज्म (ف - مٹ) رزم

युद्ध (Yuddh) (یدھ) संग्राम (Sangráam) (سنگرام)
 लड़ाई (Larái) (لڑائی) जंग (Jang) (جنگ)

رزم گاہ (ف - مٹ)

RAZ,M-GÁH रज्म गाह

रंग भूमि (Rang bhúmi) (رنگ بھومی)

युद्ध क्षेत्र (Yuddh chhettr) (یدھ چھتر)

मैदाने जंग (Maidáne jang) (میدان جنگ)

RASA रसा (ف - ص) رسا

1. पहुँच वाला (Pahunch vála) (پہنچ والا)

दूर तक जाने वाला (Dúr tak jáne vála) (دور تک جانے والا)

2. दीर्घ (Dírgh) (دیوگھ) लंबा (Lamba) (لمبا)

RISÁLAT रिसालत (ع - مٹ) رسالت

दूतत्व (Dútattwa) (دوتتو) पैगम्बरी (Paighambari) (پیغمبری)

RISÁLA रिसालا (ع - مٹ) رسالہ

1. पत्रिका (Pattrika) (پتريکا) पर्चा (Parcha) (پرچہ)

2. मासिक पत्रिका (Másik pattrika) (ماسک پتريکا)

माहाना पर्चा (Máhána parcha) (ماہانہ پرچہ)

3. पम्फलेट (Pamphlet) (پمفلٹ)

4. दल (Dal) (دل) पलटन (Paltan) (پلٹن)

2. कुख्यात (Kukh,khyát ککھ، کھیات)
बदनाम (Bad nám बदनाम)

RUS,VÁÍ रुस्वाइ (रु - मथ)

1. निंदा (Ninda नन्दा) गर्हा (Garha
ककहा) कुख्याति (Kukh,khyáti
बदनामी (Badnāmi)

2. अनादर (Anádar अनार) तिरस्कार
(Tiraskár तिरसकार) बे इज्जती
(Be izzati बे عزتي)

RUSÚKH रुसूख (रु - मथ)

1. प्रवेश (Pravesh प्रवेश) पहुँच
(Pahunch पहुँच) रसाई (Rasái
(रसाई)

2. मैत्री (Maittri मैत्री) मेल जोल
(Meljol मेल जोल) दोस्ती (Dosti
(दोस्ती)

RASÚL रसूल (रु - मथ)

1. अवतार (Autár अउतार) पैरामबर
(Paighambar पैगम्बर)

2. संदेश वाहक (Sandesh váhak
(Dút दूत) (सन्देश वाहक)
सफ़ीर (Safir सफ़ीर)

RUSÚM रुसूम (रु - मथ)

1. रसम नंबर १ की جمع डिको 'रसम'
2. न्याय शुल्क (Nyáe shulk न्याय
कोर्ट फी (Court fee कोर्ट फी)
(फी)

RASÍD रसीद (रु - मथ)

1. प्राप्ति पत्र (Prápti pattr प्राप्ति
पत्र) प्राप्ति (P. áptika प्राप्ति)

3. वह खाद्य सामग्री जो किसी सेना के
साथ हो (Voh khád,dya sámoggrī
jo kisi sena ke sáth ho वह क्हादिये
सामग्री जो किसी सेना के
साथ हो)

RAS,M रसम (रु - मथ)

1. परंपरा (Parampara परिपाटी)
(Ríti रीति) (परीपाटी)
(Riváj रिवाज) (रिवाज)
2. मित्रता (Mittrata मेल जोल)
(Meljol मेल जोल)

रसम الخط (रु - मथ)

RAS,MUL-KHAT रसमुलखत

- लिपि (Lipi लिपि) इस्क्रिप्ट (Script
(اسکرپٹ)

रसम و رواج (रु - मथ)

RAS,M-O-RI(A)VÁJ रसमो रि (र) वाज
परिपाटी (Paripáti परिपाटी)
(Dastúr दस्तूर) (परिपाटी)
(दस्तूर)

रसम و راه (रु - मथ)

RAS,MO-RÁH रसमोराह

1. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár प्रेम
(Meljol मेल जोल) (विवेहार)
2. व्यवहार (Vyavhár व्यवहार)
(Chalan चलन)

RASAN रसन (रु - मथ)

- रज्जु (Rajju रज्जु) रसी (Ras,si रसी)

RUS,VA रुस्वा (रु - मथ)

1. निंदित (Nindit निन्दित) अनादित
(Zallīl जल्लील) (अनादित)

RISH,VAT ریشوت (ع - مٹ) رشوت
 उत्कोच (Utkoch) अपप्रदान
 (Appradán) उपदा (Upada)
 (Ghús) घूस (اپدا)

رشوت خور (عف - ص)

RISHVAT-KHOR ریشوت خور
 उत्कोचक (Utkochak)
 उपदा ग्राहक (Upada grāhak)
 (Ghús khor) घूस खोर (کراہک
 خور)

رشوت ستانی (عف - مٹ)

RISH,VAT-SITÁNI ریشوت سیتانی
 उत्कोच ग्रहण (Utkoch grahan)
 (Ghús lena) घूस लेना (گرهن
 لینا)

RASHÍD रशीद (ع - ص) رشید

1. दीक्षित (Díkehbit) (دیكچیت)
 हिदायत याफता (Hidáyat yáfta)
 (هدایت یافته)

2. शिक्षित (Shikchhit) (شكچیت)
 तरबियत याफता (Tarbiyat yáfta)
 (تربیت یافته)

3. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
 nám) (ایشور کا ایک نام)

RASÁS रसास (ع - مذ) رصاص

1. वंग (Vang) रंग (Ráng)
 (وانگ)

2. सीसक (Sísak) (سیسک)
 (Sísa) (سیسہ)

वसूली का परचा (Vasúli ka parcha)
 (وصولی کا پرچہ)

2. पहुँच (Pahunch) (پہنچ)
 पहुँचना (Pahunchna) (پہنچنا)

RISHTA रिश्ता (ف - مذ) رشتہ

1. सूत्र (Sútt) डोरा (Dora) (سوتر)

2. संबंध (Sambandh) नाता
 (Náta) (سمبندھ)

3. नारु रोग (Náru rog) (نارو روگ)
 नारुआ (Náruá) (ناروآ)

RASH,HA रश्हा (ع - مذ) رشحه

स्नाव (Srāv) रिसना (Risna)
 टपकना (Tapakna) (سراو)

RUSH,D रुश्द (ع - مذ) رشد

1. वयस्कता (Vayaskata) (ویسکتا)
 बालिग होना (Báligh hona)
 (هونا)

2. दीक्षा (Díkehha) (دیكچھا)
 हिदायत (Hidáyat) (هدایت)

RASH,K रश्क (ف - مذ) رشك

1. ईर्ष्या (Írshya) (ایریشیا) डाह (Dáb)
 (حسد) हसद (Hasad)

2. प्रतिस्पर्धा (Pratispardha) (پرتس)
 होड़ (Hor) किसी मामले
 में एक दूसरे से बढ़ जाने की हिंस
 (Kisi māmle me, ek dúsrē se baḥh
 jáne ki hirs) کسی معاملے میں
 ایک دوسرے سے بڑھ جانے کی
 (حرص)

3. लज्जा (Lajja) (لججا) शर्म (Shaim)
 (شرم)

رضامند (ع - ف - ص)

RA(I)ZA-MAND ر (ر) زامند
 सहमत (Sahmat. سممت) अंगीकृत
 (Angi krit अङ्गीकृत) राज्ञी (Rázi
 (راضی)

RIZVÁN रिज्वान (ع - م - ذ)
 स्वर्गाध्यक्ष (Swargádh,dhyakohh
 (سورگادھ'दधिक्ष) जन्नत का दारोगा
 (Jannat ka dárogha جنت کا داروغہ)

RAT,B रत्ब (ع - م - ذ)
 शीतल (Shítal शیتل) तर (Tar
 ठंडा (Thanda تھنڈا)

رطب اللسان (ع - ص)

RATBUL-LISÁN रत् बुल लिसान
 प्रशंसक (Prashansak प्रशंसक)
 तारीफ करने वाला (Tárf karne vála
 (تعریف کرنے والا)

RAT,L रत्ल (ع - म - ड)

1. एक तोल जो आध सेर के लग भग
 होती है (Ek tol jo ádh ser ke lag
 bhag hoti hai ایک تول جو آدھ
 (سیر کے لگ بھگ ہوتی ہے)
2. शराब का पियाला (Sharáb ka piyála
 (شراب کا پیالا)

RUTÚBAT रूतुबत (ع - م - ث)

1. लसीका (Lasíka لسیکا) शरीर का
 एक रस (Shrír ka ek ras शरीर का
 (ایک رس)
2. शीत (Shít शیت) तरी (Tari
 (قبر)
3. आर्द्रता (Árdrata آردرتا) नमी
 (Nami نمی)

رصد گاه (ع - م - ث)

RASAD-GÁH रसद गाह
 वेध शाला (Vedh shála वेध शाला)
 आकाश लोचन (Ákash lochan आकाश
 लोचन) मान मंदिर (Mán mandir मान
 मंदिर) यंत्र शाला (Yantr shála यंत्र
 शाला) वह जगह जहां से सितारों का हाल
 देखा जाता है (Voh jagah jahán se
 sitáron ka hál dekha játa hai وہ
 جگہ جہاں سے ستاروں کا حال دیکھا
 (جاتا ہے)

RIZA रिज़ा (ع - م - ث)

1. प्रसन्नता (Prasan,nata प्रसन्नता)
 खुशी (Khushi خوشی)
2. आज्ञा (Ágya आग्या) अनुमति
 (Anomati अनुमति) हुकम (Hukm
 (حکم)
3. अवकाश (Avkash अवकाश) छुट्टी
 (Chhutti چھٹی)

رضاعت (ع - م - ث)

RA(I)ZÁ,AT र (र) ज़ाअत
 धाय कर्म (Dháe karm धाय कर्म)
 दूसरे के बच्चे को दूध पिलाना (Dúsre
 ke bachche ko dúdh pilána دوسرے کے
 (بچے کو دودھ پلانا)

رضا کار (ع - م - ذ)

RA(I)ZÁ-KAR र (र) ज़ा कार
 स्वयं सेवक (Swayam sevak स्वयं
 सेवक) स्वेच्छा सेवक (Swech,chha
 sevak स्वाच्छा सेवक) वालन्टियर
 (Volunteer والونٹیئر)

2. शृंगारित (Shringárit) (شنگارت)
मुञ्जयन (Muzaiyan) (مؤین)

RU,ÚNAT रुऊनत (ع - مٹ) رعونت
अहंकार (Ahankár) (اهنکار) घमंड
(Ghamand) (گھمانڈ) गुरुर (Ghurúr) (غورور)

RA,Í,YAT रईयत (ع - مٹ) رعیت
प्रजा (Prajā) (پرجا) जनता (Janata) (جناتا)
रिआया (Ri,áya) (رعایا)

RAGHBAT रग्वत (ع - مٹ) رغبت
1. रुचि (Ruchi) (رچی) इच्छा (Ich ehha) (اچھا)
खादिश (Kbáhish) (خواہش)
2. प्रवृत्ति (Pravritti) (پرورتی) रुजहान (Ruj hán) (رجحان)

RAFÁQAT रफाकत (ع - مٹ) رفاقت
1. मैत्री (Maittrí) (میتتری) दोस्ती (Dostí) (دوستی)
2. मेल जोल (Meljol) (میل جول) मिलाप (Míláp) (ملاپ)
3. सहचार (Sah,chá) (سہچار) संगति (Sangati) (سنگتی) साथ (Sáth) (ساتھ)

RIFÁH रिफाह (ع - مٹ) رفاہ
हित (Hit) (ہیت) उपकार (Upkár) (اوپکار)
भलाई (Bhalái) (بھلائی) बहबूद (Bah,búd) (بہبود)

رفاہ عامہ (ع - مٹ)

RIFÁHE.ÁMMA रिफाहे आममा
जनोपकार (Janopkár) (جنوپ کار)

RA,ÁYA रआया (ع - مٹ) رعایا
जनता (Janata) (جناتا) प्रजा (Prajā) (پرجا)
रईयत (Raíyat) (رعیت)

RIÁYAT रिआयत (ع - مٹ) رعایت
1. आदर (Ádar) (آدر) लिहाज (Liház) (لیحاظ)
2. न्यूनता (Nyúnata) (نہوونتا) कमी (Kamí) (کمی)
3. पक्षपात (Pakchhpát) (پاکچھ پات) तरफदारी (Tarafdári) (طرفداری)

ROB रोब (ع - مٹ) رعب
1. आतंक (Átank) (آتंक) दबदबा (Dabdaba) (دبدبہ)
2. भय (Bhae) (بھے) डर (Dar) (ڈر)
3. धाक (Dhák) (دھاک) शान (Shán) (شان)

RÁ,D राद (ع - مٹ) رعد
मेघ नाद (Megh nád) (میگھ ناد) बादल की गरज (Bádal ki garaj) (بادل کی گرج)

RE(A)SHA रे (रा) शा (ع - مٹ) رعشہ
1. कंप (Kamp) (کمپ) हाथ पांव कांपने का रोग (Háth páon kánpne ka rog) (هانہ پاؤں کانپنے کا روگ)
2. वेपथु (Vepathu) (وے پتھو) कपकपी (Kap kapi) (کپ کپی)

RÁNA राना (ع - ص) رعنا
1. शुभ दर्शन (Shubh darshan) (شبه) खुशरू (Khush rū) (درشن خوش رو)

2. उन्नति (Unnati) बढ़ती
(Barhti) तरक्की (Taraqqi)
(ترقی)

RIF,Q रिफ़्क (ع - مٹ) رفیق
नम्रता (Namrata) कोमलता
(Komalata) नरमी (Narmi)
(نرمی)

رفوگر (ع - مڈ)

RAFÚ-GAR रफूगर
रफू करने वाला (Rafú karne vála)
(رفو کرنے والا)

RAFÍ,A रफीअ (ع - ص) رفیع
1. उच्च (Uch, ch) चलंद (Baland)
(بلند)
2. उत्तम (Uttam) श्रेष्ठ (Shreshth)
(اعلیٰ) आला (Ála) (شریسته)

RAFÍQ रफीक (ع - مڈ) رفیق
1. मित्र (Mitr) दोस्त (Dost)
(دوست)
2. सहायक (Saháyak) मदद-
गार (Madad gár)
(مددگار)
3. सहचर (Sahchar) साथी
(Sáthi) (ساتھی)

RAQÁBAT रकाबत (ع - مٹ) رقابت
1. प्रति द्वंद्विता (Prati dwandwita)
(दुशमनी) (Dushmani)
(دشمنی)
2. प्रतिस्पर्धा (Pratispardha)
(लाग डांट) (Lág dánt)

लोक हित (Lok hit) (لوک ھت)
बहुबूदे खलाइक (Bal búde-khaláiq)
(بہبود خلائق)

RAF,TÁR रफ़्तार (ع - مٹ) رفتار
1. गति (Gati) चाल (Chál)
(گتی) (چال)
2. आचरण (Ácharan) चाल
(Chál dhál) (چال دھال)

RAF,TA रफ़ता (ع - ص) رفته
1. संज्ञा हीन (Sangya hín)
(बे सुध) (Be sudh)
(سلگیاہین)
2. आसक्त (Ásakt) सुग्ध
(Mugdh) (आशिक) (Áshiq)
(عاشق)
3. गत (Gat) गया हुआ (Gaya hua)
(گیا ہوا)

رفته رفته (ع - ص)

RAFTA-RAFTA रफ़ता रफ़ता
शनैः शनैः (Shanaih Shanaih)
(क्रम शः) (Kram Shah)
(धीरे धीरे) (Dhíre dhíre)
(دهیرے)

RAF,A रफ़अ (ع - مڈ) رفع
1. उठाना (Uthána) ऊंचा करना
(ऊंचा کرنا) (Úncha karna)
2. निवारण (Niváran) दूर करना
(Dúr karna) (हटाना) (Hatána)

RIF,AT रिफ़ अत (ع - مٹ) رفعت
1. उच्चता (Uch, chata) उंचाई
(ऊंचाई) (Úncháí)

رقص و سرود (ع - ف - مذ)

RAQ,SO-SUROD रक्षोसुरोद

गाना बजाना (Gāna bajāna गांना बजाना)

नाच रंग (Nāch rang नाच रंग)

RUQ,Á रक्कू आ (ع - مذ)

1. परचा (Paroha पुरजा) पुरजा (Purza पुरजा)

2. थिगली (Thigli तेगली) पेवन्द (Pevand पेवन्द)

3. पत्र (Pattr पत्र) चिठ्ठी (Chith,thi चिठ्ठी)

RAQAM रकम (ع - م - م)

1. लेखन (Lekhan लिखना) लिखना (Likhna लिखना)

2. धन (Dhan धन) रुपया (Rupia रुपया)

3. द्रव्य (Driv,vya द्रव्य) जिस (Jins जिस)

4. संख्या (Sankhya संख्या) अदद (Adad अदद)

RAQÍB रकीब (ع - مذ)

1. प्रेमिका का दूसरा प्रेमी (Premika ka दूसरा Premai प्रेमी)

2. शत्रु (Shattru शत्रु) दुश्मन (Dus man दुश्मन)

RAQÍQ रकीक (ع - ص)

1. द्रव (Drav द्रव) तरल (Taral तरल)

पतला (Patla पतला)

2. कोमल (Komal कोमल) मृदुल (Mridul मृदुल)

मुलाइम (Muláim मुलाइम)

RAQ,QÁS रक्कास (ع - ص)

नर्तक (Nartak नर्तक) नाचने वाला (Nāchne vāla नाचने वाला)

RAQ,QÁSA रक्कासा (ع - م - م)

नर्तकी (Nartaki नर्तकी) लासिका (Lásika लासिका) नाचने वाली (Nāchne vāli नाचने वाली)

RAQABA रक्बा (ع - مذ)

ग्रीवा (Gríva ग्रीवा) गला (Gala गला) गर्दन (Gardan गर्दन)

RAQ,BA रक्बा (ع - مذ)

क्षेत्रफल (Chhetrphal क्षेत्रफल) एरिया (Area एरिया)

RIQ,QAT रिक्कत (ع - مذ)

1. आर्द्रता (Ádrata आर्द्रता) तरलता (Taralata तरलता)

पतलापन (Patla-pan पतलापन)

2. रुदन (Rudan रुदन) रोना (Rona रोना)

RAQ,S रक्स (ع - مذ)

नृत्य (Nritya नृत्य) नर्तन (Nartan नर्तन)

नाच (Nāch नाच)

RAQ,SÁN रक्सां (ع - ص)

नाचता हुआ (Nāchta hua नाचता हुआ)

رقص گاه (ع - ف - م)

RAQS-GÁH रक्सगाह

नृत्य शाला (Nritya shāla नृत्य शाला)

नर्तनागर (Nartanágār नर्तनागर) नाच घर (Nāch ghar नाच घर)

RAG रग (फ - मं) रग

1. धमनी (Dhamani) नाड़ी (Nāri) वरीद (Varid) (नारी)
2. स्नायु (Isnāyu) नम (Nas) (नस)

RAG-ZAN रग जन (फ - मं) रग जन

1. रक्त मोक्षी (Rakt mok, chhi) (रक्त)
2. फुसल खोलने वाला (Fusl kholne vāla) (फुसल)

RAM रम (फ - मं) रम

1. पलायन (Palāyan) भागना (Bhāgna) (पलायन)

RAM, MĀL रमाल (मं - मं) रमाल

1. ज्योतिषी (Jyeotishī) नुजूमि (Nujūmī) (ज्योतिषी)
2. 'रमल' विद्या जानने वाला ('Raml' viddya jānne vāla) (रमल)

RUM, MĀN रुमान (मं - मं) रुमान

1. दाडिम (Dādim) अनार (Anār) (दाडिम)

RAMAD रमद (मं - मं) रमद

1. नेत्राभिष्यंद (Nettrābhislyand) (नेत्राभिष्यंद)
2. आंख आना (Ankh āna) (आंख आना)

RAM, Z रमज (मं - मं) रमज

1. रहस्य (Rahas, sya) (रहस्य)
2. मर्म (Marm) भेद (Bhed) (मर्म)

RAQÍMA रकीमा (मं - मं) रकीमा

1. पत्र (Pattr) चिठी (Chith, thi) (पत्र)

RIKÁB रिकब (मं - मं) रिकब

1. पाद धारणी (Pád dhārani) (पाद धारणी)
2. रकब (Rakáb) (रकब)

RAKÁKAT रकाकत (मं - मं) रकाकत

1. अधमता (Adhamata) नीचता (Níchata) (अधमता)
2. कमीना पन (Kamína pad) (कमीना पन)

RUK, N रुक्न (मं - मं) रुक्न

1. स्तंभ (Istambh) खंभा (Khambha) (स्तंभ)
2. सदस्य (Sadas, sya) मेम्बर (Member) (सदस्य)
3. छंद का एक गण (Chhand ka ak gan) (छंद का एक गण)

RUKÚ, A रुकुआ (मं - मं) रुकुआ

1. झुकना (Jhukna) (झुकना)
2. नमाज में झुकने की अवस्था (Namáz men jhukno kí avastha) (नमाज में झुकने की अवस्था)
3. कुरान की कुछ आयतों का समूह (Qurán kí kuchh áyaton, ka samúh) (कुरान की कुछ आयतों का समूह)

RAKÍK रकीक (मं - मं) रकीक

1. तुच्छ (Tuch, chh) (तुच्छ)
2. अधम (Adham) कमीना (Kamína) (अधम)

RANJ رنج (ف - مذ)

1. दुःख (Dukh, kh دکھ) क्लेश (Klesh क्लेश) गम (Gham غم)
2. पश्चात्ताप (Pash, chátáp पश्चात्ताप) पछतावा (Pachhtáva पछतावा)
3. शोक (Shok شوک) सोग (Sog سوگ)

رنج ده (ف - ص)

RANJ-DEH رنج ده

- दुःख दायी (Dukh dáí دکھ دائی)
कष्ट जनक (Kasht janak کشت जनک)
आपत्ति जनक (Ápatti janak (جذک)
असकोस नाक (Afsos nák (آپتی جذک)
(افسوس ناک)

RANJISH रंजिश (फ - म्)

- वैमनस्य (Vaimanssya वैमनस्य)
मनोमालिन्य (Manomálin, nya मनोमालिन्य)
मन मुटाव (Man mutáu मन मुटाव)
(مٹاؤ)

RANJÚR रंजूर (फ - ص)

1. अप्रसन्न (Apprasann अप्रसन्न) मलिन (Malin ملین) नाखुश (Ná-khusb ناخوش)
2. रुग्ण (Rugn रुग्ण) रोगी (Rogí रोगी) बीमार (Bímár बीमार)

رنجیدگی (ف - م)

RANGÍDAGI रंजीदगी

دیکھو 'رنجیدگی'

2. इंगित (Ingít انگیت) संकेत (Sanket संकेत)

(Ishára إشارة) इशारा (Sanket संकेत)

3. गूढ़ता (Gúrbhata گودھتا) चारीकी (Bárikí باریکی)

رمز شناس (ع - ص)

RAM, Z-SHANÁS रमज शनास

मर्मज्ञ (Marmag, gya مرمجیہ) भेद जानने वाला (Bhed jan, ne vála بهید جاننے والا)

RAMAQ रमक (ع - م)

अत्यल्प (Attyalp अत्यल्प) ज़रा सा (Zara sa ذرا سا)

RAM, L रमल (ع - مذ)

एक प्रकार की ज्योतिष (Ek prakár kí jyotish ایک پرکار کی جوتیش)

RAMAL रमल (ع - म)

1. बालुका (Báluka बालुका) रेत (Ret रेत)
2. एक उर्दू वर्ण वृत्त (Ek urdu várn vritt ایک اردو ورن ورت)

رمیدگی (ف - م)

RAMÍDAGI रमीदगी

1. पलायन (Paláyan पलायन) भागना (Bhágna بھاگنا)
2. घृणा (Ghrina گھرنا) नफرت (Nafrat نفرت)

RAMÍDA रमीदा (ف - ص)

पलायित (Paláit पलायित) भागा हुआ (Bhága hua بھاگا ہوا)

2. एक बात में अपनी ओर से बहुत सी बातें मिलाना (Ek bát men apní or se bahut sí báten milána ایک بات میں اپنی اور سے بہت سی باتیں ملانا)

رنگ پاشی (ف - مٹ)

RANG-PÁSHI رنگ پاشی

رنگ छिड़कना (Rang chīrakna رنگ چھڑکنا)

RANGÍN رنگین (ف - ص)

1. रंजित (Ranjit रنجیت) रंगा हुआ (Ranga hua رنگا ہوا)

2. रसिक (Rasik رسیک) रसिया (Rasiya رسیا) रंगीला (Rangíla رنگیلا)

3. सुंदर (Sundar سندر) सुशोभित (Sushobhit سوشوبھت) मनोहर (Manohar मनोहर) हसीन (Hasín حسین)

4. हासकर (Háskar হাস کر) ज़िंदा दिल (Zinda dil زندہ دل) खुश मिज़ाज (Kbush mizáj خوش مزاج)

رنگین ادا (ف - ص)

RANGÍN-ADA رنگی ادا

सुंदर छत्रि वाला (Sundar chhabī vála सुंदर छत्रि वाला) सुंदर अदाओं वाला (Sundar adáon vála सुंदर اداؤں वाला)

رنگین مزاج (ف - ص)

RANGÍN-MIZÁJ رنگی میزاج

1. विलासप्रिय (Vilasap, priya ولاسپ)

RANJÍDA रंजीदा (ف - ص) दुःखी (Dukhí دکھی) दुःखित (Dukh, khit دکھت) गमगीन (Ghamgín غمگین)

RIND रिन्द (ف - مذ)

1. स्वच्छंद (Swach, chhand سوچ چھند)

मन मौजी (Man mauji मन मौजी)

2. मद्यप (Mad, dyap مدیپ) शराबी (Sharábí شرابی)

RANG रंग (ف - مذ)

1. वर्ण (Varn वर्ण) रंगत (Rangat رنگت)

2. शैली (Shailí شیلی) ढंग (Dhang دھنگ)

3. रंग करने की वस्तु (Rang karne kí vastu رنگ کرنے کی وस्तو)

4. शोभा (Shobha شوभा) रौनक (Raunaq رونق)

5. नियम (Niyam نییم) काइदा (Qaida قاعده)

6. प्रकार (Prakár پرکار) तरह (Tarah طرح)

7. मर्म (Marm مرم) हाल (Hál حال)

8. मनोरंजन (Manoranjan मनोरंजन) दिलगी (Dillagi دلگی)

9. रस (Ras رس) मज़ा (Maza مزه)

رنگ آمیزی (ف - مٹ)

RAGÁMEZI रंगामेजी

1. रंग भरना (Rang bharna رنگ بھرنا)

3. स्तर (Istar اسٽر) सतह (Sat,h سطح)

5. कारण (Karan کارن) सबब (Sabab سبب)

RAVA रवा (ف - ص) روا

1. उचित (Uchit اچٽ) न्याय संगत (Nyae sangat نیائے سنگت) बजा (Baja بجایا)

2. पूर्ण कर्ता (Purn karta پورن کرتا) पूरा करने वाला (Pura karne vala پورا کرنے والا)

3. चालक (Chalak چالک) चलाने वाला (Chalane vala چلانے والا)

(نمبر ۲ اور نمبر ۳ کے معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ہوتا ہے جیسے 'حاجت روا' (نمبر ۲) اور 'فرمان روا' (نمبر ۳))

RA(I)VÁJ र (रि) वाज (ع - مذ) रोज (Riti ریت) प्रथा (Pratha پرتھا) रस्म (Rasm رسم)

روا روی (ف - مٹ)

RAVÁRAVI रवारवी

1. शीघ्रता (Shighrata شیکھرتا) आतुरता (Aturata آتورتا) जल्दी (Jaldi جلدی)

1. सर सरी (Sarsari सरسری) सतही (Sat,hi سطحی)

RI(U)VÁQ रि (रि) वाक् (ع - مذ) رواق

1. छज्जा (Chhajja چھججا) साइबान (Sáibán سائبان)

ऐश पसंद (Aish pasand عیش پسند)

2. हासप्रिय (Hāsappriya হাসپ پویہ) जिंदा दिल (Zinda dil زندہ دل)

RANGÍNI रंगिनी (ف - مٹ) رنگینی

1. सुंदरता (Suudarata سندرता) मनोहरता (Manoharata منوہرता) हुस्न (Hus,n حسن)

2. शोभा (Shobha شوہا) छटा (Chhata دھت) रौनक (Raunaq رونق)

3. रंगा हुआ होना (Ranga hua hona رنگا ہوا ہونا)

RAU रौ (ف - مٹ) رَو

1. धारा (Dhara دھارا) बहाव (Bahao بہاؤ)

2. प्रवृत्ति (Pravritti پرورتی) धुन (Dhun دھن)

3. वेग (Veg ویگ) जोश (Josh جوش)

4. समूह (Samuh سموہ) भीड़ (Bhīr بھیر)

5. गामी (Gami گامی) चलने वाला (Chalne vala چلانے والا)

(آخری معنوں میں مرکبات کے آخر میں آتا ہے جیسے 'تیز رو')

RÚ रु (ف - مذ) رُو

1. मुख (Mukh مکھ) आनन (Anan آنن) आस्य (As,sya آسیہ) मुह (Muh مذہ)

2. अबरा (Abra ابرہ) उपल्ला (Upalla ابللا)

2. प्रेषित (Preshit) भेजा (Bheja hua) (پریشت ہوا)

RAVĀNI रवानी (ف - مٹ)

1. प्रवाह (Praváh) बहाव (Baháo) (پرواہ بہاؤ)
 2. तीक्ष्णता (Tíkchh,nata) तीक्ष्णता (Dhár) (تیخہ نڈا دھار)
 3. वेग (Veg) तेजी (Tezí) (ویگ تیزی)

روایت (ع - مٹ)

RIVĀYAT रिवायत

1. वर्णन (Varnan) कथन (Kathan) (वर्न कथन)
 2. किसी की कही हुई बात कहना (Kisí kī kahí huí bát kahna) (کسی کی کہی ہوئی بات کہنا)

ROBĀH रोबाह (ف - مٹ)

1. लोमशा (Lomasha) लोमड़ी (Lomrī) (لومشا لومڑی)
 2. कायर (Káyar) डरपोक (Darpok) (کایر ڈرپوک)

روباہ بازی (ف - مٹ)

ROBĀH-BĀZI रोबाह बाज़ी

- धूर्तता (Dhúrtata) चालाकी (Cháláki) (دھورتتا چالاکي)

RŪ.BA.RŪ - रूबरू (ف - ص)

- संमुख (Sam mukh) साक्षात् (Sák, chhát) (संमुख साक्षात्)
 आमने सामने (Ámne-sámne) (آمنے سامنے)

2. आवास (Ávás) घर (Ghar) (آواس گھر)

RAVĀN रवां (ف - ص)

1. प्रवाहित (Praváhit) बहता हुआ (Bahta hua) (پرواہت بہتا ہوا)
 2. गतिशील (Gati shíl) चालित (Chálit) (گتی شیل چالیت)
 3. तीक्ष्ण (Tík, chhn) तीक्ष्ण (Dhár dár) (تیخہ دھار دار)

4. अभ्यस्त (Abh, bhyast) मंझा हुआ (Manjha hua) (अभ्यस्त मंझा ہوا)

5. प्रस्तुत (Prastut) मौजूदा (Maujúda) चालू (Chálu) (پرستت मौजूدا چالو)

6. अर्थ और हिज्जे के बिना पुस्तक या पाठ पढ़ना (Arth aur hijje ke bina pustak ya páth parbna) (अर्थ اور हिज्जे کے बिना पुस्तक یا पाठ پڑھना)

7. प्राण वायु (Prán váyu) रूह (Rúh) (پران وایو روح)

روانگی (ف - مٹ)

RAVĀNAGI रवानगी

1. प्रस्थान (Prasthán) कुच (kúch) (پرستھان کوچ)
 2. यात्रा (Yáttia) सफ़र (Safar) (یاترا سفر)

RAVĀNA - रवाना (ف - ص)

1. प्रस्थित (Pras, thit) चला हुआ (Chala hua) (پرستھت چلا ہوا)

खुदाई (K̄hudāt खुदाई) (تمک)

2. आत्मिक (Ātmik (आत्मिक) रुही
(Rūhi (روحی)

3. मानसिक (Mānasik (मानसिक) दिली
(Dili (دلی)

روحانیت (ع - مٹ)

RŪHĀNĪ(Ī)YAT रुहानि (नी) यत

आध्यात्मवाद (Ad,dhyātm vād (आध्या-
तसवुफ (Tasav,vuf (تصوف) (تمواد)

ROD रोद (फ - मड)

नदी (Nadi (ندی) सरित (Sarit (سريت)

दरया (Darya (دریا)

ROD-BĀR रोद बार (फ - मड)

1. वह स्थान जहां बहुत सी नहरें या
चश्मे हों (Voh isthān jahān bahut
si nahren ya chashme hon
استهان جهاں بہت سی نہریں
یا چشمے ہوں)

RŪDĀD रुदाद (फ - मट)

1. विवरण (Vivaran (وورن) वृत्तांत
(Vrit,tānt (ورتانت) हाल (Hāl
(حال)

2. कार्यवाही (Kāryavāhi (کاریہ-واہی)
प्रोसीडिंग (Proceeding (پروسیڈنگ)

RODA रोदा (फ - मड)

1. अंत्र (Ant (अंत्र) आंत (Ānt (آنت)
2. तंतु (Tantu (تن تو) तांत (Tānt
(تانت)

ROZ रोज (फ - मड)

1. दिवस (Divas (دوس) दिन (Din
(دن)

ROBĀKĀR रोबकार (फ - मड)

आज्ञा पत्र (Āggya-pattr (آگیا پتر)

परवाना (Parvāna (پروانہ)

RŪ,POSH रूपोश (फ - व)

1. अंतर्धान (Antar,dhān (انتردهان)

अदृश्य (Adriahya (ادرشیہ) लोप

(Lop (لوپ) गायब (Ghāib (غائب)

2. निहित (Nihit (نہیت) गुप्त (Gupt

(Under (अंडर ग्राउंड (گوت

ground (انڈر گراؤنڈ)

RŪH रुह (ع - मट)

1. प्राणवायु (Prān vāyu (پران وایو)

जान (Jān (جان)

2. मन (Man (من) चित्त (Chitt (چیت)

दिल (Dil (دل)

3. रुचि (Ruchi (رچی) इच्छा (Ichchha

(خواہش (Khāhish (خواہش)

4. सार (Sar (سار) तत्व (Tattwa (تث تو)

खुलासा (Khulāsa (خلاصہ)

روح افزا (ع - ف - ص)

RŪH-AFZA रुह अफजा

प्राण वर्धक (Prān vardhak (پران

आयु वर्धक (Āyu vardhak (آیو

रुह को बढ़ाने वाला (Rūh

ko Barhāne vāla (روح کو بڑھانے والا)

روح پرور (ع - ف - ص)

RŪH-PARVAR रुह परवर

‘روح افزا’

RŪHĀNĪ रुहानी (ع - व)

1. आध्यात्मिक (Ādh,dhyātmik (آध्या-

2. पुलिस की रोज़ाना काररवाई का रजिस्टर (Police ki rozāna kār ravāi ka register روزانه پولس کی کارروائی کا رجسٹر)

روزنامه (ف - مذ)

ROZ-NÁMA रोज़ नामा

1. दैनिक पत्र (Dainik pattr दैनिक) रोज़ाना अखबार (Rozāna akhbār روزانه اخبار)

2. रोज़ नामचा (Roznámcha روز) बही (Bahi بهی) (نامچه)

ROZA रोज़ा (फ - مذ) उपवास (Uposhan اپوشن) (उपोषण) व्रत (Vrat व्रत) (उपवास)

روزه دار (ف - ص)

ROZA-DÁR रोज़ादार

- व्रतधारी (Vrat dhári व्रत دھاری) उपवासी (Upvási اپواسی)

ROZI रोज़ी (ف - مث) वृत्ति (Vritti व्रत्ति) जीविका (Jivika जीविका) (معاش)

روزی رساں (ف - ص)

ROZI-RASÁN रोज़ी रसां

1. अन्न दाता (Ann dáta ان داتا) जीविका देने वाला (Jivika dene vála जीविका دینے والا)
2. परमात्मा (Paramátma پرماत्मा) ईश्वर (Íswar ईश्वर)

2. नित्य (Nittya نیتی) प्रति दिन (Prati din (پرتی دن) रोज़ मर्रा (Roz marra روز مره)

3. सर्वदा (Sarvada سرودا) सदा (Sada सदा)

ROZÁNA रोज़ाना (ف - ص)

- प्रति दिन (Prati din (پرتی دن) नित्यप्रति (Nittyap, prati نیتی پرتی) हर दिन (Har din هر دن)

روز بروز (ف - ص)

ROZ-BA-ROZ रोज़ ब रोज़

- दिन प्रति दिन (Din prati din دن) हर रोज़ (Har roz هر روز) (پرتی دن)

ROZGÁR रोज़ गार (ف - مذ)

1. व्यापार (Vyápár व्यापार) उद्यम (Ud,d-yam اُد'دیم) व्यवसाय (Vyavsáe व्यवसाय) (دهندها) धंधा (Dhandha دهندها) (ویوساے)
2. युग (Yug یگ) ज़माना (Zamána زمانه)

RAUZAN रौज़न (ف - مذ) विवर (Vivar وور) छिद्र (Chhiddr छिद्र) (رندهر) रंध्र (Randhr رندهر) (چهدر) (Chhed چهد)

روزنامه (ف - مذ)

ROZ-NÁMCHA रोज़ नामचा

1. दैनिकी (Dainiki دینکی) दिन चर्या (Din charya دن چریا) रोज़ाना के हिसाब या काररवाई की किताब (Rozāna ke hisáb ya kār ravāi kí kitáb روزانه کے حساب یا کارروائی کی کتاب)

2. प्रकाश (Prakásh प्रकाश) दीप्ति
(Dípti दीप्ति) रौशनी (Raushani
(روشنی)

روشنی (ف - مٹ)

RAUSHANI रौशनी

प्रकाश (Prakásh प्रकाश) ज्योति
(Jyoti ज्योति) नूर (Nūr نور)

RAUGHAN रौगन (फ - मड)

1. तैल (Tail तेल) तेल (Tel तेल)
2. स्निग्धता (Isnig,dhata स्निग्धता)
(Chiknái चिकनाई)
3. घृत (Ghrit गृहृत) घी (Ghi गही)

रौगन گر (ف - मड)

RAUGHAN-GAR रौगन गर

तैलिक (Tailik तेलिक) तेली (Teli
(तेली)

रौगन (ف - ص)

RÚ-GAR,DÁ ॥ रूगर्दा

1. विमुख (Vimukh विमुख) पराङ्ग मुख
(Paráng mukh पराङ्ग मुख) मुंह फेरे
(Munh phere hue मुंह फेरें)

2. विरुद्ध (Virud,dh विरुद्ध) मुनहरिफ
(Munbarif मुनबरिफ)

RÚMÁL रूमाल (फ - मड)

मुख मार्जनी (Mukh márjani मुख मार्जनी)
(Munh háth ponchhne ka kapra मुख हाथ पोछने का कपड़ा)
(पोनचन्हने का कपड़ा)

रौसियाह (ف - ص)

RÚ,SIYÁH रूसियाह

मसिमुख (Masi mukh मसी मुख)
कलंकित (Kalankit कलंकित) पापी
(Pápi पापी) बदकार (Bad kár बदकार)

RAVISH रविश (फ - मट)

1. शैली (Shaili शैली) पद्धति
(Pad,dhati पद्धति) तर्क (Tarz
(طرز)
2. आचरण (Ácharan आचरण) चाल
ढाल (Chál dhál चाल ढाल)
3. कियारियों के बीच का छोटा मार्ग
(Kiyáriyon ke bích ka chhota
(kíyariyon ke bich ka chhota
(मारग)

RAUSHAN रौशन (ف - ص)

1. प्रकाशित (Prakáshit प्रकाशित)
उज्ज्वल (Ujjwal उज्ज्वल) मुनवर
(Munav,var मुनवर)
2. ज्वलंत (Jwalant ज्वलंत) व्यक्त
(Vyakt व्यक्त) वाजेह (Vazeh
(واضح)

रौशनاس (ف - ص)

RÚ-SHANÁS रूशनास

परिचित (Parichit परिचित) अभिज्ञ
(Abhiggya अभिज्ञ) वाकिफ (Váqif
(واقف)

रौशनائی (ف - مٹ)

RAUSHANÁÍ रौशनाई

1. मसि (Masi मसी) सियाही (Siyáhi
(سیاہی)

چال (Chál chalan چال چالان)

2. پدھتی (Pad,dhati پدھتی) ڈھنگ (Dhang ڈھنگ) (طریقہ) (Tariqa)

روئیدگی (ف - مٹ)

RO-ÍDAGI روئیدگی

1. بڑھان (Barháó بڑھان) (اوگاؤ) (Ugáo)

2. ونسپتی (Vanaspati ونسپتی) (اودھج) (Udbhij) (نباتات) (Nabátát)

RAH رہ (ف - مٹ) رہ (Márg مارگ) (پتہ) (Path) (رستہ) (Rasta) (یہ لفظ 'راہ' کا مخفف ہے)

RAHA رہا (ف - ص) رہا (Mukt مکت) (بندھن یا کید سے) (Bandhan ya qaid se) (بندھن یا قید سے چھوٹا ہوا) (Chhúta hua)

RAHÁÍ رہائی (ف - مٹ) رہائی (Mukti مکتی) (چھٹکارا) (Chhut-kára)

رہبانیت (ع - مٹ)

RAH,BÁNI (Í) YAT رہبان (نی) (Indriya niggrah اندریہ) (ویرکتی) (Virakti) (زہد) (Zuh,d)

RAH-BAR رہبر (ع - مذ) رہبر

1. مارگ دارشک (Márg darshak) (رستا بتانے والا) (Rasta)

RAUNAQ رونی (ع - مٹ) رونی

1. شوبھا (Shobha شوبھا) (آب تاب) (Áb táb) (شری) (Shri)

2. سندرنا (Sundarata سندرنا) (منوہرنا) (Manobarata) (حسن) (Husn)

3. پرپھل (Praphul,lata پرپھل) (تراوت) (Tarávat)

4. چہل پھل (Chahal pahal چہل پھل) (دھوم دھام) (Dhúm dhám) (دھام)

RÚ-NUMA رونیما (ف - ص) رونیما (Vyakt) (پرکت) (Prakat) (ظاہر) (Záhir) (ویکت)

RÚ (O) YA رونی (رو) (مٹ) رونی

1. نیدرا (Nidra نیدرا) (نیند) (Nind)

2. سوان (Swapn سوان) (خواب) (Kháb)

RÚYAT رونیٹ (ع - مٹ) رونیٹ

दर्शन (Darshan दर्शन) (پریکشا) (Prek-chha) (دیدار) (Dídár) (پریکچھا)

رویت ہلال (ع - مٹ)

RÚYATE-HILÁL رونیٹ ہلال

چندر دارش (Chandr darshan)

نیا چاند دیکھائی پڑنا (Naya Chánd dikhái paṇa)

چاند دکھائی پڑنا

RAVÍYA رونی (ف - مذ) رونی

1. آچران (Ácharan آچران) (چال)

ریاض (ع - مذ) RİYÁZ ریاژ
(یہ لفظ 'روضہ' کی جمع ہے لیکن
اردو اور فارسی میں واحد کے لئے
مستعمل ہے)

1. باغ (Uddyán) (ان دیان) (Bāgh) (باغ)
2. مہنات (Parákkram) (پراکرم) (Mehnat) (مہنات)
3. تپسیا (Tapas,sya) (تپس، سیا) (Ibádat) (عبادت)

ریاضت (ع - مٹ) RİYÁZAT ریاژت

1. آراधना (Tapas,sya) (تپسیا) (Árádhana) (آرادھنا) (Ibádat) (عبادت)
2. इन्द्रिय निग्रह (Yog) (یوگ) (Indriyaniggrih) (اندریہ نگرہ) (Zuh,d) (زہد)
3. प्रयास (Shram) (شرم) (Prayás) (مہنات) (Mehnat) (پریاس)

ریاضی (ع - مٹ) RİYÁZI ریاژی
گنت (Ganit vid,dya) (گنت) (Hisáb) (حساب) (ودیا)

ریاکار (ع - ص) RIYA-KÁR ریا کار

धर्मध्वजी (Dharmadh, dhwaji) (دھرم دھوجی)
आर्यरूप (Árya rūp) (آریہ)
पाखंडी (Drohát) (دروہات) (Dhongi) (پاکھندی)
(Pákhandi) (ڈھونگی)

ریب (ع - مذ) RAIB ریب
संशय (Sandeh) (سندیہ) (Shak) (شک)
(Sanshae) (سن شے)

(دستہ بتانے والا) batāno vála

2. नेता (Neta) (نیتا) (Leader) (لیڈر)

رهزن (ف - مذ) RAH-ZAN رھژن
پتھ (Path lunthák) (پتھ)
बटमार (Bat mār) (لٹھاہاک)
लुटेरा (Lutera) (لٹیرا)

رهگز (ف - مٹ)

RAH-GUZAR رھگوژر
पन्थ (Panth) (پنٹھ) (Mārg) (مارگ)
रस्ता (Rasta) (دستہ)

रهن (ع - مذ) RAH,N رھن
बन्धक (Bandhak) (بندھک) (Girvi) (گری)

रهن नाम (ع - مذ)

RAH,N-NÁMA رھن ناما
बन्धक पत्र (Bandhak pattr) (بندھک پتر)

रिया (ع - مٹ) RIYA ریا
पाषंड (Páshand) (پاشند) (Dhong) (ڈھونگ)

ریاست (ع - مٹ)

रियासत RIYÁSAT ریاات

1. प्रभुत्व (Prabbuttwa) (پربھتو) (Satta) (ستہ) (Hukúmat) (حکومت)
2. राज्य (Rájya) (راجیہ) (Bádshábat) (بادشاہت)
3. सम्पदा (Sampada) (سمپدا) (Jágír) (جائیر)

ریش خند (ف - مذ)

RÍSH-KHAND ریش خند

परिहास (Parihás) (پری هاس) उपहास
(Uphás) (اُپ هاس) ठठोल (Thathol)
(تھٹھول)

RESHAM ریشم (ف - مذ)

पाट (Pát) (پات) कौशेय (Kausheya)
(کوشے یه)

RESHA ریشه (ف - مذ)

1. पेड़ों की महीन रंगें (Peṛon ki mahín
ragen) (پیڑوں کی مہین رنگیں)
2. तंतु (Tantu) (تنتو) सूत्र (Sútr)
(سوٹر) तागा (Tága) (تاگا)

ریشه دوانی (ف - مذ)

RESHA-DA VÁNI ریشا دوانی

1. षड्यंत्र (Shadyanttr) (شدیلتر)
साज़िश (Sázish) (سازش)
2. उपद्रव (Upad,drau) (اُپدرو) शरारत
(Sharárat) (شرارت)

REG रीक (ف - مذ)

बालुका (Báluka) (بالوگا) पांशु (Pánshu)
(پانشو) रेत (Ret) (ریت)

REG-ZÁR रीक زار (ف - مذ) ريگزار
(ريگزار)

ريگستان (ف - مذ)

REGISTÁN रेगिस्तान

मरुस्थल (Marusthal) (مروستھل) मरु
भूमि (Marubhūmi) (مرو بھومی) रेतीला

RÍH रीह (ع - مٹ)

1. वात (Vát) (وات) वायु (Váyu) (وايو)
हवा (Hava) (هوا)
2. अपानवायु (Apán váyu) (اُپان وايو)
अधो वायु (Adho váyu) (ادھو وايو)
गोज़ (Goz) (گوز)

REKH,TA रेख्ता (ف - مذ)

1. उर्दू भाषा का पुराना नाम (Urdu
bhásha ka purána nám) (اردو بهاشا
کا پرانا نام)
2. गिरी पड़ी चीज़ें (Giri paṛi chízen)
(گری پڑی چیزیں)

REZISH रेज़िश (ف - مٹ)

1. स्नाव (Sráv) (سراو) बहना (Bahna)
(جهونا) भरना (Jharna) (بھرنا)
2. प्रतिश्याय (Pratish,shyáe) (پروتش)
(Zukám) (زکام) जुकाम (شیاع)

REZA रेज़ा (ف - مذ)

1. कण (Kan) (کن) ज़र्रा (Zarra) (ذرة)
2. खंड (Khand) (کھنڈ) टुकड़ा (Tukṛa)
(تکڑا)

RES,MÁN रेस मान (ف - مٹ)

1. रज्जु (Rajju) (رجو) रस्सी (Rassi)
(دور) डोर (Dor) (دسي)

RÍSH रीश (ف - مٹ)

श्मश्रु (Ishmashru) (اشمشرو) आस्य
लोम (Ásya lom) (آسیه لوم) डाढ़ी
(Dārhi) (دازھی)

RIYA	ریا	ریہ (ع - مذ)	مقام (Retila maqám)
فوفس	(Phup, phus)	(پھپھس)	RÍM
فہفہ	(Phephra)	(پھپھہ)	پیم (Pím)
			پویہ (Púya)

ذ

ZÁR	زار	(ف - ص)	زاد بوم (ف - مٹ)
1. فہفہ	(Chhín)	فرسودا	ZÁD-BÚM
		(Farsúdá)	ژاد بوم
2. اشکت	(Áshakt)	بہال	ژانم بوم (Janm bbúmi)
		(Be hal)	ماتر بوم (Mátrr bhúmi)
3. اس سوسٹھ	(As,swasth)	بیمار	وٹن (Vatan)
		(Bímár)	
4. ادھکتا	(Adhikata)	بہتات	زاد راہ (ف - مذ)
		(Bahutát)	ZÁDE-RÁH
		(Ifrát)	ژادہ راہ
		(آخری معنوں میں مرکبات کا آخری جزو ہوتا ہے جسے 'گل زار')	سبیل (Sambal)
			ماری (Márg vyae)
			پاتھ (Páthe-ya)
			سفر (Safar kharch)
			سفر خرچ
ZÁRI	زاری	(ف - مٹ)	زاد سفر (ف - مذ)
1. وینا	(Viláp)	پیتنا	ZÁDE-SAFAR
		(Rona pítna)	ژادہ سفر
2. وینا	(Vinae)	ونتی	
		(Ájizi)	
ZÁGH	زاغ	(ف - مذ)	زادہ (ف - ص)
کاک	(Kák)	کوا	ZÁDA
		(Kauá)	ژادہ
ZÁL	زال	(ف - ص)	1. جنیت (Janit)
1. وریڈ	(Vriddh)	اتپن	(Utpann)
		آخر میں	
		اگر معنی دیتا ہے جیسے	
		(شہزادہ)	
		2. پوتر (Puttr)	
		بیتا (Beta)	

(بہت بوڑھا Bahut búrha)

2. اتی وردھا (Ati vridha) 2. اُتی وِردھا
(بہت بوڑھا Bahut búrha) 2. اُتی وِردھا
(بہت بوڑھا Bahut búrha) 2. اُتی وِردھا

ZÁLA زالا (ف - مذ)

ہیموپل (Himopal) ۱. اُتی وِردھا
(Ghanopal) ۲. اُتی وِردھا

زالہ باری (ف - مٹ)

ZÁLA-BÁRI زالا باری

شلاورشتی (Shila vrishti) ۱. اُتی وِردھا
(Ola parna) ۲. اُتی وِردھا

ZÁNU زانو (ف - مذ)

جانو (Jánu) ۱. اُتی وِردھا
(Jáugh) ۲. اُتی وِردھا
(Ghutna) ۳. اُتی وِردھا

ZÁNI زانی (ع - ص)

ویبھی (Vyabhichári) ۱. اُتی وِردھا
(Pardár gámí) ۲. اُتی وِردھا
(Zina karne vála) ۳. اُتی وِردھا

ZÁNIYA زانیہ (ع - مٹ)

ویبھی (Vyabhicháriní) ۱. اُتی وِردھا
(Par purush gáminí) ۲. اُتی وِردھا
(Fáhisha) ۳. اُتی وِردھا

ZÁVIYA زاویہ (ع - مذ)

1. اُتی وِردھا (Ekánt) 1. اُتی وِردھا
(Gosha) 2. اُتی وِردھا
(Kon) 2. اُتی وِردھا
(Kona) 3. اُتی وِردھا

زاویۂ فکر (ع - مذ)

ZÁVIYA-E-FIKR 1. اُتی وِردھا
(Vichár shaeli) 2. اُتی وِردھا
(Sochne ka taríqa) 3. اُتی وِردھا

زاویۂ نظر (ع - مذ)

ZÁVIYA-E-NAZAR 1. اُتی وِردھا
(Drishti kon) 2. اُتی وِردھا
(Nuqta-e-nazar) 3. اُتی وِردھا

زاویۂ نگاہ (ع - مذ)

ZÁVIYA-E-NIGÁH 1. اُتی وِردھا
(Drishti kon) 2. اُتی وِردھا
(Nuqta-e-nazar) 3. اُتی وِردھا

ZÁHID زاهد (ع - مذ)

(Virakt) 1. اُتی وِردھا
(Jitendriya) 2. اُتی وِردھا
(Pársa) 3. اُتی وِردھا

ZÁICHA زائچہ (ف - مذ)

1. جنم کُندلی (Janm kundali) 1. اُتی وِردھا
(Janm pattri) 2. اُتی وِردھا
(Janm pattri) 3. اُتی وِردھا

2. وہ خانے ڈال کر بناتے ہیں (Voh kháne jo rammál pánsa dál kar banáte hain) 2. اُتی وِردھا
(Voh kháne jo rammál pánsa dál kar banáte hain) 3. اُتی وِردھا

ZÁID زائد (ع - ص)

1. اُتی وِردھا (Adhik) 1. اُتی وِردھا
(Bahut) 2. اُتی وِردھا
(Ati rikt) 3. اُتی وِردھا
(Fáltú) 4. اُتی وِردھا

3. राज की ओर से किसी को भाषण न देने का आदेश (Ráj kí or se kisé ko bháshan na dene ka ádesh)
راج کی اور سے کسی کو بھاشن نہ دینے کا آدیش

زبان داں (ف - ص)

ZABÁN-DÁN ज़बांदां

1. भाषा मर्मज्ञ (Bhášha marmag,gya) किसी ज्ञान का आलिम (Kisi zabán ka álim) (بھاشا مرمگیہ کسی زبان کا عالم)
2. साहित्यकार (Sahittya kár) (ادیب) (سہتییہ کار)

زبان دراز (ف - ص)

ZABÁN-DARÁZ ज़बां दराज़

- मुक्त कंठ (Mukt kanth) (مکت کنتھ)
गुस्ताख (Gustákh) (گستاخ)

زبان زد (ف - ص)

ZABÁN-ZAD ज़बां ज़द

1. प्रसिद्ध (Prasiddh) (پرسیدھ) मशहूर (Mash,húr)
2. जो बात सब के मुंह पर हो (Jo bát sab ke munh par ho) (جو بات سب کے منہ پر ہو)

زبده (ع - ص) जुब्दा

1. चुना हुआ (Chuna hua) (چنا ہوا)
छांटा हुआ (Chhánta hua) (چھانٹا ہوا)
2. श्रेष्ठ (Shresh,th) (شریشتھ) बेहतरीन (Behtarín) (بہترین)

ज़ाईर (ع - ص) ज़ाईर

1. दर्शक (Darshak) (درشک) देखने वाला (Dekhne vala) (دیکھنے والا)
2. तीर्थयात्री (Tirth yátrí) (تیرتھ) किसी मज़हबी मक़ाम की ज़ियारत को जाने वाला (Kisi mazhabi maqám ki ziyárat ko jáne vala) (کسی مذہبی مقام کی زیارت کو جانے والا)

ज़ाईल (ع - ص) ज़ाईल

1. समाप्त (Samápt) (سمایپت) ख़त्म (Khatm) (ختم)
2. नष्ट (Nasht) (نشت) बेअसर (Be asar) (بے اثر)

ज़बान (ف - م) ज़बान

1. रसना (Rasana) (رشنا) जिह्वा (Jiwha) (جیہوا) जीभ (Jíbh) (جیہ)
2. भाषा (Bhášha) (بھاشا) वाणी (Váni) (वोली) बोली (Boli) (बोली)
3. प्रण (Pran) (پرن) वचन (Vachan) (وعدہ) वादा (Váda) (وچن)
4. बोल चाल (Bol chál) (بول چال) रोज़ मर्रा (Rozmarra) (روز مرہ) (یہ لفظ 'ز' کے پیش کے ساتھ بھی بول سکتے ہیں)

زبان بندی (ف - م)

ZABÁN-BANDI ज़बान बन्दी

1. गवाहों का बयान (Gaváhon ka bayán) (گواہوں کا بیان)
2. मौन (Maun) (مون) चुप्पी (Chuppi) (چپپی)

2, कंचकूपी (Kanch kúpi کنچ کوپی)
शीशा (Shísha شیشه)

ZAJ,R जजर (ع - مٹ) زجر
भर्तसना (Bhart,sana بھرت سنا) ताड़ना
(Táṛana टाड़ना) डांट डपट (Dánt dapat
(دانت دپٹ)

ZACH(CH)A ज(च)चा (फ - मٹ) زچه
प्रसूता (Prasúta پرسوتا) सूतिका
(Sútika सूतिका) प्रजाता (Prajáta
(پرजाता) जच्चा (Zach,cha زچه)

زچه خانه (ف - مڈ)

ZACH,CHA-KHÁNA जच्चा खाना
रक्षा गृह (Rakchha grih رکتھا گره)
सूतिका गृह (Sútika grih सूतिका گره)
प्रसूतागार (Prasútágár پرسوتا گار)
जच्चा घर (Zach,cha ghar زچه گھر)

ZUHAL जुहल (ع - مڈ) زحل
शनि ग्रह (Shani grih شنی گره)
शनिश्चर (Shanishchar شمش چر)
जुहल सितारा (Zuhā sitāra زحل
(ستاره)

ZAH,MAT जह्मत (ع - मٹ) زحمت
कष्ट (Kasht कष्ट) क्लेश (Klesh
(Parish,shram परिश्रम) क्लेश
(Taklíf تکلیف) तकलीफ (परश्रम)

ZAHÍR जहीर (ع - मٹ) زحیر
अतिसार (Atisár اتسار) मरोड़
(Maror موروڑ) पेचिश (Pechish
(پیچش)

ZABAR जबर (फ - मंड) زبر

1. उर्दू अक्षरों पर 'अ' की मात्रा (Urdu
akchharon par 'a' ki māttra اردو
اکچھروں پر 'ا' کی मात्रا)
2. सबल (Sabal سبل) जोरावर
(Zorávar زوراور)

زبردست (ف - ص)

ZABAR-DAS,T जबर दस्त

1. बलिष्ट (Balisht बलित) बलवान्
(Balván بلوان) जोरावर (Zorávar
(زوراور)
2. प्रचंड (Prachand پرچند) उग्र
(Uggr اُگر) मुहीब (Muhíb مہیب)
3. अत्याचारी (Attya chári اتیاچاری)
जालिम (Zálim ظالم)

زبردستی (ف - مٹ)

ZABAR-DAS,TI जबर दस्ती

1. बलात् (Balát बलात) बलपूर्वक
(Bal púrvak بل پوروک) जबरन
(Jabran جبرن)
2. अन्याय (Annyáe ان نیاے) जुल्म
(Zulm ظلم)

ZABŪN जबू (ف - ص) زبوں

1. निकृष्ट (Nik krisht نکرشت) खराब
(Kharáb خراب)
2. अशुभ (Ashubh اشبھ) मनहूस
(Manhús منکھوس)

ZUJÁJ जुजाज (ع - مंड) زجاج

1. कंच (Kanch कंच) कांच (Kānch
(کانچ)

ZAR ज़र (फ - मं) र

1. स्वर्ण (Swarn सुवर्ण) कांचन (Káanchan कान्छन) सोना (Sona सोना)

2. धन (Dhan देन) दौलत (Daulat दौलत)

र (फ - मं) र

ZARE-AS,L ज़रे अस्ल

- मूलधन (Múl dhan मूल देन) पूंजी (Púnji पूंजी)

र (अ - मं) र

ZARÁ,AT ज़रा अत

- कृषि (Krishi कृषि) खेती (Kheti खेती)

र (अ - मं) र

ZARÁ,AT-PESHA ज़राअत पेशा

- कृषक (Krishak कृषक) किसान (Kisán किसान)

ZAR-KHEZ ज़रखेज (अ - मं) र

- उर्वरा (Urvara उर्वरा) उपजाऊ (Upjáú उपजाऊ)

ZAR,D ज़र्द (अ - मं) र

- पांडु (Pándu पांडु) पीत (Pít पीत)

- पीला (Píla पीला)

ZARDÁB ज़र्दाब (अ - मं) र

1. पित्त (Pitt पित्त) सफ़रा (Safra सफ़रा)

2. पीप (Píp पीप) मवाद (Mavád मवाद)

- ज़रूम से निकलने वाला ज़र्द

ZAKH,M ज़खम (अ - मं) र

- व्रण (Vran व्रण) क्षति (Chhati क्षति)

- घाव (Gháó ग़ाव)

र (अ - मं) र

ZAKH,M-KHURDA ज़खम खुरदा

- ‘दिक़्खो’ (Zakhmi)

ZAKH,MA ज़खमा (अ - मं) र

- हर वह चीज़ जिस से कोई बाजा बजाया

- जाए (Har voh chíz jis se koí bája

- bájáya jáe हर वह चीज़ जिस से कोई

- (बाजा बजाया जाँ)

ZAKH,MI ज़खमी (अ - मं) र

- आहत (Áhat आहत) क्षत (Chhat क्षत)

- (Gháyal ग़ायल) घायल (Chhat क्षत)

ZAD ज़द (अ - मं) र

1. लक्ष्य (Lakchhya लक्ष्य) निशाना (Nishána निशाना)

2. आघात (Ághát आघात) वार (Vár वार)

3. निशाने का सामना (Nisháne ka sámna निशाने का सामना)

र (अ - मं) र

ZADO-KOB ज़दो कोब

- ताड़ना (Tárana तारना) मारपीट (Már pít मारपीट)

ZADA ज़दा (अ - मं) र

1. आहत (Áhat आहत) मारा हुआ (Mára hua मारा हुआ)

2. वह अक्षर जो ‘हल’ हो (Voh akchhar jo ‘hal’ ho वह अक्षर जो ‘हल’ हो)

کَنک (Sona) سونا (کنک)

2. स्वर्ण मुद्रा (Swarn muddra) سون

(اشرفی Ashrafi) अशरफी (مدرا)

زرق و برق (ف - ص)

ZARQO-BARQ जर्को बर्क

1. भङ्कीला (Bharkíla) चमक
दार (Chamak dár) (چمکدار)

2. सुसज्जित (Susajjit) (سوسجیت)
ठाठदार (Tháthdár) (تھاٹھ دار)

ZAR-GAR जरगर (फ - मं)
स्वर्णकार (Swarn kár) (سون کار)
(Sunár) (سنار)

زرنگار (ف - ص)

ZAR-NIGÁR जरनिगार

स्वर्णिम (Swarnim) (سونم) स्वर्ण जटित
(Swarn jatit) (سون جتت) जिस पर
सोने का काम बना हो (Jis par sone
ka kám bana ho) (جس پر سونے کا کام
بنا هو)

ZIRIH जिरिह (फ - मं)
कवच (Kavach) (कोच) वर्म (Varm)
(सन नाह) (San náh) सन्नाह (म)
अंगत्राण (Angat trán) (انگت تران)
जिरह (Zirah) (زره)

زره پوش (ف - ص)

ZIRIH-POSH जिरिह पोश

कवचधारी (Kavach dhári) (کوچ دھاری)
जिरह पहने हुए (Zirah pahne hue)
(زره پہنے ہوئے)

पानी (Zakhm se nikalne vála zard
páni) (زخم سے نکلنے والا زرد پانی)

ZARDÁLU जर्दालू (फ - मं)
खूबानी (Khúbáni) (خوبانی)

ZAR-DÁR जरदार (ف - ص)
धनाढ्य (Dhanádbya) (دھनाढیہ)
वान् (Dhan ván) (धनी) (Dhani)
(मालदार) (Mál dár) (مالدار) (دهنی)

ZAR-DOZ जरदोज (ف - ص)

1. जरी का काम करने वाला (Zari ka
kám karne vála) (زری کا کام کرنے
والا)
2. जिस पर जरी का काम हो (Jis par
zari ka kám ho) (جس پر زری کا
کام هو)

ZARDA जर्दा (फ - मं)

1. मीठे जाफरानी चावल (Mítthe
záfaráni chával) (میٹھے زعفرانی
چاول)
2. खाने का खुशबूदार तम्बाकू (Kháne
ka khushbú dár tambáku) (کھانے کا
خوشبودار تمباکو)
3. पीले रंग का घोड़ा (Píle rang ka
ghoṛa) (پیلے رنگ کا گھوڑا)

ZARDI जर्दी (फ - मं)
पीतिमा (Pítima) (پیتما) पीलाहट
(Píláhat) (پیلا هت)

زرسرخ (ف - مं)

ZARE-SURKH जरे सुर्ख

1. स्वर्ण (Swarn) (سون) कनक (Kanak)

ZA,IM जईम (ع - مذ) ز عیم
नेता (Neta नीता) लीडर (Leader)
(لیڈر)

ZAGHÁL जगाल (ف - مذ) ز غال
कोयला (Koyala کوئلہ) कोयला

ZAGHAN जगन (ف - مٹ) ز غن
आतापी (Átápi آتاپی) चिल्ल (Chill)
चिल (Chil) चील (چیل)

ZAGHAND जगन्द (ف - ص) ز غند
उत्फाल (Utpháल) चौकड़ी
Chaukarī (चोकरी) छलांग (Chhaláng)
(چهلانگ)

ZAQAN,D जकन्द (ع - مٹ) ز قند
دیکھو 'زغند'

ZAK जक (ع - مٹ) ز ك
1. अनادر (Anádar) अपमान
(Apmán) तहकीर (Tahqír)
(تہقیر)

2. लज्जा (Lajja) शर्मिन्दगी
(Sharmindagi) (شرمذدگی)

3. पराजय (Parájae) हार
(Hár) (ہار)

4. हानि (Háni) नुकसान
(Nuqsán) (ہانی)

ZUKÁM जुकाम (ع - مذ) ز کام
प्रतिश्याय (Pratish,shyáe) (پرتیشیاء)
शीत (Shít) नज़ला (Nazla)
(نزلہ)

ZAKÁT जकात (ع - مٹ) ز کواۃ
1. धार्मिक कर (Dhármik kar) (دهارمک)
(ٹیکس Tax) (ٹیکس)

ZISH,T जिशत (ف - ص) زشت
निकृष्ट (Nik krisht) खराब
(Kharáb) बुरा (Bura)
(بر)

زشت خو (ف - ص)

ZISH,T-KHU जिशत खू
दुरात्मा (Durátma) दुष्प्रकृति
(Dushprakriti) बद
(दुश पर कृती) अखलाक
(Bad akhláq) (بد اخلاق)

زشت رو (ف - ص)

ZISHT-RU जिशत रू
कुरूप (Kurúp) कुदर्शन
(Kudarshan) भद्दा (Bhadda)
(कुदर्शन) बदसूरत (Bad súrāt)
(بد صورت)

ز عفران (ف - مٹ)

ZÁ,FARÁN जाफरान
कुंकुम (Kun kum) केसर
(Kesar) (کن کم)

ز عفران زار (ع - مذ)

ZÁ,FARÁN-ZÁR जाफरां जार
केसर क्षेत्र (Kesar chhettr) (کیسر چھेत्र)
केसर भूमि (Kesar bhúmi) (کیسر
بھومی) वह जगह जहां केसर ही केसर हो
(Voh jagah jahán kesar hi kesar ho)
(وہ جگہ جہاں کیسر ہی کیسر ہو)

ZÁ,(O) M जा (जो)म (ع - مذ) ز عم

1. गर्व (Garv) घमंड (Ghamand)
(گھمند)

2. विचार (vichár) खयाल
(Khayál) (خیال)

4. ऋतु (Ritu رتو) मौसम (Mausam موسم)

5. संसार (Sansár سنسار) दुनिया (Dunya دنیا)

6. युग (Yug یگ) जुग (Jug جگ) कर्न (Qarn قرن)

7. दौर दौरा (Daur daura دور دورہ)

زمانه ساز (ع - ص)

ZAMÁNA-SÁZ जमाना साज

1. अवसर वादी (Ausar vádi اوسر وادی) मौका परस्त (Mauqa parast موقعہ پرست)

2. स्वार्थी (Swáarthí سوارتھی) खुद गारज़ (Khud gharaz خودغرض)

زمرد (ع - مذ)

ZUMUR,RAD ज़मुरद

पन्ना (Panna پنا) ज़मुरद (Zamurrad زمرد)

ZUM,RA ज़मरा (ع - مذ) दल (Dal دل) समूह (Samúh سموة) गिरोह (Giroh گروه)

ZAM,ZAM ज़मज़म (ع - مذ)

1. मक्के का एक कुआं (Makke ka ek kuán مکے کا ایک کنواں)

2. उस कुएँ का पानी (Us kuen ka pání اس کنویں کا پانی)

ZAM,ZAMA ज़मज़मा (ع - مذ)

गान (Gán گان) गाना (Gana گانا) राग (Rág राग)

2. दान (Dán دان) खैरात (Khairát خیرات)

ZAKI जकी (ع - ص)

1. स्वच्छ (Swach, chh سوچھے) پاک साफ़ (Pák saf پاک صاف)

2. सरल स्वभाव (Saral swabháo سرل نیک) नेक (Nek نیک)

ZULÁL जुलाल (ع - مذ)

1. निथरा हुआ साफ़ पानी (Nithra hua saf pání نیتھرا ہوا صاف پانی)

2. ठंडा पानी (Thanda pání ٹھنڈا پانی)

ZALZALA जलजला (ع - مذ)

भूकम्प (Bhúkamp بھوکمپ) भूडोल (Bhúdol بھودول) भौचाल (Bhaun chál بھونچال)

ZUL,F जलफ (ع - مذ)

अलक (Alak الک) केशपाश (Kesh pash کیش پاش) बालों की लट (Bálon ki lat بالوں کی لت)

ZIMÁM ज़िमा (ع - مذ)

कविका (Kavika کویکا) बाग (Bág باغ) लगाम (Lagám لگام)

ZAMÁNA जमाना (ع - مذ)

1. समय (Samae سماء) काल (Kál کال) वक्त (Vaqt وقت)

2. अवधि (Avadhi اودھی) मीयाद (Míyád میعاد)

3. विलंब (Vilamb ولیمب) देर (Der دیر)

ZAN जन (ف - مٹ) زن

स्त्री (Istri استری) جانی (Jani)
(عورت Aurat) اورت (جنی)

ZINA जिना (ع - مذ) زنا

व्यभिचार (Vyabhi chār ویبھیچار)
हराम कारी (Harām kārī حرام کاری)

ZUN,NÁR जुन्नार (ع - ذت) زنار

उपवीत (Upvít اپویت) यज्ञोपवीत
(Yaggopavít یگوپوویت) ब्रह्म सूत्र
(Brahmsúttr برهم سوتر) जनेऊ
(Janeú جنیو)

ZINA-KÁR जिनाकार (ع - ص) زنا کار

व्यभिचारी (Vyabhichárá ویبھیچاری)
हराम कार (Harām kár حرام کار)

ZANÁNA जनाना (ف - مذ) زنانه

1. नपुंसक (Napunsak نپنسک) हिजड़ा
(Hijra هجرا)
2. स्त्रियों के लिए (Istriyon ke lei
Istriyon का (Istriyon स्त्रियों के لیے
ka استریوں کا)
3. परदे वाली औरतें (Parde vālī
auraten پردے والی عورتیں)

ZAM,BÚR जम्बूर (ف - مذ) زنبور

1. मधु मक्षिका (Madhu makchhika
शहद की मक्खी (Madhu makchhika
Shahd kí mak,khí شهد کی مکھی)
2. वरटा (Varata वरता) भिड़ (Bhír بهیڑ)
3. एक प्रकार की सड़सी (Ek prakár kí
sarasi ایک پرکار کی سڑسی)
जंबूरा (Zambúra زنبوره)

زمزمه خوان (ع - ص)

ZAM,ZAMA-KHÁN जमजमा खां
गायक (Gáyak گایک) गाने वाला
(Gáne vála گانے والا)

ZAMIS,TÁN जमिस्तां (ف - مذ) زمستان

हेमंत (Hemant हेमन्त) शीत काल
(Shít kál शیت کال) जाड़ा (Jāra
جازا)

ZAMAN जमन (ع - مذ) زمن

समय (Samae سمے) वक़्त (Vaqt وقت)

زمهریر (ع - مذ)

ZAM,HARÍR जम हरीर

1. कड़ा जाड़ा (Kaṛa jāra کڑا جازا)
2. वायु मंडल का वह भाग जो अत्यंत
ठंडा है (Váyu mandal ka voh bhág
jo atyant thanda hai وایو مندل
کا وہ بھاگ جو اتیذت ٹھنڈا ہے)

ZAMÍN जमीन (ف - مٹ) زمین

पृथ्वी (Prith,vi پرتھوی) भूमि
(Bhúmi اونی) अवनि (Avani
क्षमा (Chhama क्षमा) वसुंधरा
(Vasundhara वसुंधरा) क्षोणि
(Chhoni क्षोणी) धरती (Dharati
دھرتی)

زمین دار (ف - ص)

ZAMÍN-DÁR जमींदार

भू स्वामी (Bhú swámi بھو سوامی)
जमोन का मालिक (Zamín ka málík
زمین کا مالک)

بंदी (Bandí) कैदी (Qaidi)
(قیدی)

زندگی (ف - مٹ)

ZIN,DAGI जिन्दगी

1. जीवन (Jívan) हयात (Hayát)
(حیات)

2. जीवनकाल (Jívan kál) (جیون کال)
उम्र (Umr) (عمر)

ZIN,DA जिन्दा (ف - ص)
जीवित (Jívit) जानदार
(Jándár) (جان دار)

زنده دل (ف - ص)

ZINDA-DIL जिन्दा दिल

विनोदी (Vinodi) खुश मिज़ाज
(Khush mizáj) (خوش مزاج)

ZANG जंग (फ - मंड)
मंड़र (Mandúr) मोरचा (Morcha)
(जंग) (Jang) (مورچہ)

ZAN,GÁR जंगार (फ - मंड)

हरिकि (Hariki) तांबे का
कसाव (Tánbe ka kasáo) तान्बे का
नीला थोथा (Níla thothe) (کساؤ)
तूतिया (Tútiya) (توتیا)

زنگ آلود (ف - ص)

ZANGÁLÚD जंगालूद

जंग लगा हुआ (Zang laga hua) (لگا ہوا)

زنگ خورده (ف - ص)

ZANG-KHURDA जंग खुर्दा

دیکھو 'زنگ آلود'

4. छोटी तोप (Chhotí top) (چھوٹی توپ)

ZAM,BÍL जम्बील (फ - मٹ)

1. भोला (Jholí) टोकरी
(Tokari) (ٹوکری)

2. कमंडल (Kamandal) (کمندل)
कशकोल (Kashkol) (کشکول)

زنجبیل (ع - مٹ)

ZANJABÍL जन्जबील

1. शुंठि (Shunthi) सोंठ
(Sonth) (سونٹھ)

2. स्वर्ग की एक नदी (Swarg kí ek
nadí) (سورگ کی ایک ندی)

ZANJÍR जन्जीर (फ - मٹ)

1. शृंखला (Shrinkhala) सांकर
(Sánkar) (شرن کھلا)

2. पांव की बेड़ी (Páon ki berí) (کی بیڑی)

ZANAKH जनख (फ - मٹ)
'दیکھو' 'زنخداں'

زنخداں (ف - مٹ)

ZANAKHDÁN जनख्दां

चिबुक (Chibuk) थुड्डी (Thuddí)
(تھڈی)

ZIN,DÁN जिन्दां (फ - मंड)

बंदीगृह (Bandígrih) कारागार
(Karágár) जेलखाना (Jailkhána)
(جیل خانہ)

ZIN,DÁNI जिन्दानी (ف - ص)

कारावासी (Karávási) (کاراواسی)

ZÚD جود (ف - ص)

آشوش (Áshu آشوش) شایع (Shághr شایع)
تورنت (Turant تورنت) فوران (Fauran فوران)

ZOR زور (ف - مذ)

1. شکتی (Shakti شکتی) بل (Bal بل) طاقت (Táqat طاقت)
2. अधिकार (Adhikár ادھی کار) قابو (Qábu قابو)
3. प्रचण्डता (Prachandata پرچندتا) तेजी (Tezi تیزی)
4. अन्याय (Annyáe ان نیای) जबर-दस्ती (Zabar dasti زبردستی)
5. आश्रय (Áshrae آشرے) सहारा (Sahára سہارا)

ZÚR زور (ف - مذ)

छल (Chhal چھل) वंचना (Vancha-na ونچنا) फरेब (Fareb فریب)

زور آزمائی (ف - مٹ)

ZOR, ÁZMÁÍ जोराजमाई

1. शक्ति प्रदर्शन (Shakti pradarshan शक्ति پرदर्शन) जोर दिखाना (Zor dikhána زور دکھانا)
2. युद्ध (Yuddh یدھ) लड़ाई (Larái لڑائی) जंग (Jang جنگ)

زور آور (ف - ص)

ZOR, ÁVAR जोरावर

शक्तिशाली (Shakti sháli شکتی شالی) बलवान् (Balván بلوان) ताकतवर (Táqat var طاقت ور)

ز نهار (ف - کلمہ تاکید)

ZIN, HÁR जिन्हार

कदापि (Kadápi کدایی) हरगिज (Hargiz هرگز)

ZAVÁL जवाल (ع - مذ)

1. हास (Hrás هراس) क्षय (Chhae क्षय) کمی (Kamí کمی)
2. पतन (Patan پتن) गिराव (Giráo گراو)
3. अवनति (Aunati اونتی) तनज्जुल (Tanazzul تنزل)

زوال پزیر (ع - ص)

ZAVÁL-PIZÍR जवाल पिजीर

पतनशील (Patán shíl پتن شیل) पतनोन्मुख (Patanonmukh پتنون) जो गिर रहा हो (Jo gir raha ho جو گر رہا ہو)

ZAUI जौज (ع - مذ)

1. युगल (Yugal یگل) युग्म (Yugm یوگم) जोड़ा (Jora जोड़ा)
2. दम्पति (Dampati دم پتی) मियां (Miyán- bībī میاں بی بی) बीबी (Bībī بی بی)
3. पति (Pati پتی) दूल्हा (Dúlha دولہا)

ZAUIA जौजा (ع - مٹ)

भार्या (Bharya بهاریا) पत्नी (Patní بیہتا) व्याहता (Byáhatá بیہتائی) जोरू (Joru جوڑو) बीबी (Bībī بی بی)

زهر آلود (ف - ص)

ZAH,RÁLÚD जहरालूद
विषाक्त (Vishákt विशाक्त) जहर मिला
हुआ (Zahr mila hua जहर मिला हुआ)

ZAHRÁB जहराब (फ - मड)

1. विषजल (Vish jal विशजल) जहरीला
पानी (Zahríla páni जहरीला पानी)
2. दुःख (Dukh kh दुःख) कष्ट (Kasht कष्ट)
(Ranj रंज) (Ranj रंज)

ZAH,RA जहरा (फ - मड)

1. पित्ताशय (Pittáshae पित्ताशय) पित्ता
(Pitta पित्ता)
2. वीरता (Vírata वीरता) बहादुरी
(Baháduri बहादुरी)

ZUH,RA जुहरा (ع - مٹ)

शुक्र ग्रह (Shukkr grah शुक्र ग्रह) जुहरा
सितारा (Zuhra sitára ज़हरे ستاره)

ZIHE जिहे (फ - मड)

अहो (Aho अहो) धन्य (Dhan,nya धन्य)
(Váh váh वाह वाह) (Dheniye देहनीये)

जहे نصیب (ف - ص)

ZIHE-NASÍB जिहे नसीब

अहो भाग्य (Aho bbággya अहो भाग्य)
धन्य भाग्य (Dhannya bhággya धन्य भाग्य)
(Khusha nasíb खुशा नसीब) (Bachcha dani बच्चे दानी)

زیادتی (ع - مٹ)

ZIYÁDATI ज़ियादती

1. अधिकता (Adhikata अधिकाता)

ZAU,RAQ जौरक (फ - मٹ)

नौका (Nauka नौका) नाव (Náo नाव)
(Kashti कश्ती) (Kashti कश्ती)

ZÚF जूफ (फ - मٹ)

धिक (Dhik धिक) लानत (Lánat लानत)
(Phatkár फटकार) (Phatkár फटकार)

ZAH जह (फ - मड)

प्रसव (Prasav प्रसव) जनन (Janan जनन)
(Janna जनना) (Janna जनना)

ZIH जिह (फ - मٹ)

1. डोरी (Dori डोरी) फीता (Fíta फीता)
(Fíte फीते)
2. पतंचिका (Patanchika पतंचिका)
कमान का चिल्ला (Kamán ka chilla कमान का चिल्ला)
(Kamán ka chilla कमान का चिल्ला)

ZIHÁR जिहार (फ - मٹ)

उपस्थ (Upasth अपस्थ) पेड़ (Perú पेड़)
(Zerenáf ज़ेरेनाफ) (Zerenáf ज़ेरेनाफ)

ZUH,D जहद (ع - مڈ)

इन्द्रिय नियग्रह (Indriya niggrah इन्द्रिय नियग्रह)
निसृष्टता (Sanyam संयम) (Sanyam संयम)
(Nisprihata निसप्रिहता) (Nisprihata निसप्रिहता)
(Parhez gári परहेज गारी) (Parhez gári परहेज गारी)

ZAH-DÁN जहदान (फ - मड)

गर्भाशय (Garbháshae गर्भाशय) बच्चा
दानी (Bachcha dani बच्चे दानी)

ZAH,R जहर (फ - मड)

विष (Vish विश) गरल (Garal गरल)
सम (Sam सम)

2. शोभा (Shobha شوبها) रौनक (Raunaq رونق)

ZEBA जेबा (ف - ص) زیبا

1. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib مناسب)

2. सुशोभित (Sushobhit سوشوبهت) सुन्दर (Sundar سندر) खुशनुमा (Khush numa خوشنما)

ZEBÁISH जेबाईश (फ - म) زیبائش

1. शोभा (Shobha شوبها) सुन्दरता (Sundarata سندرता) रौनक (Raunaq رونق)

2. शृंगार (Shringár شرنگار) आराइश (Áráish آرائش)

ZÍBAQ जीवक (ع - م) زیباق

पारद (Párad پاراد) पारा (Pára پاره)

زیبوزینت (ف - م)

ZEBO-ZÍNAT जेबो जीनत

1. सुसज्जा (Susajja سوسججا) सजावट (Sajávat سجاوت)

2. शृंगार (Shringár شرنگار) बनाव सिंगार (Banáo singár بناؤ سنگار)

ZER जेर (ف - م) زیر

1. उर्दू में 'इ' की मात्रा (Urdu men 'I' ki máatra اردو میں 'ا' کی मात्रا)

(ف - ص)

2. निम्न (Nimn نمن) नीचा (Nícha نیچا)

3. निर्बल (Nirbal نربل) कमजोर (Kam zor کمزور)

बहुतात (Bahutát بهوتات) इफरात (Ifrát افراط)

2. अत्याचार (Attyáohár اتیآچار) जुल्म (Zulm ظلم)

ZIYÁDA ज़ियादा (ع - ص) زیادہ

1. अधिक (Adhik ادھک) बहुत (Bahut بہت)

2. अतिरिक्त (Ati rikt اتی رکت) फालतू (Fáltu فالتو)

ZIYÁRAT ज़ियारत (ع - म) زیارت

1. दर्शन (Darshan درشن) दीदार (Dídár دیدار)

2. किसी तीर्थ स्थान या पुण्य व्यक्ति के दर्शन (Kisi tirth isthán ya punnya vyakti ke darshan کسی تیرتھ)

(استھان یا پنیہ ویکتی کے درشن)

3. किसी बुजुर्ग का मकबरा (Kisi buzurg ka maqbara کسی بزرگ کا مقبرہ)

زیارت گاہ (ع - م)

ZIYÁRAT-GÁH ज़ियारतगाह

पुण्य स्थान (Punnyasthán پنیس)

तीर्थ स्थान (Tirthastbán تیرتھ استھان)

درگاه (Dargáh درگاه)

آستانہ (Ástána آستانہ)

ZIYÁN ज़ियां (ف - م) زیان

हानि (Háni هانی) ज्यानि (Jyáni جیانی)

नुकसान (Nuqsán نقصان)

ZEB जेब (ف - म) زیب

1. सुन्दरता (Sundarata سندرता) हुस्न (Husn حسن)

ZÍRAK زیرک (ف - ص) جیرک
 Chatur (چتر) (Pravín پروین) پرवीण
 Buddhimán (بدھی) बुद्धिमान्
 Hoshyár (هوشیار) होशयार (مان)
 زیروہم (ف - مذ)

ZÍRO-BAM زیروہم
 Swar ka utár (سور کا اُتار) चढ़ाव
 chaṛháo (چڑھاؤ)
 زیرو زیر (ف - ص)

ZERO-ZABAR زیرو زیر
 Ast vyast (است ویست) व्यस्त
 Tale úpar (تِلے اوپر) ऊपर
 Titar bitar (تتر بتتر) बितर

ZÍRA زیرہ (ف - مذ) جیرا
 1. Jíra (جیرا) (Jírak جیرک) جیرک
 2. Parág (پراگ) पुष्प रज
 Pushp raj (پشپ رج) फूल का
 Phúl ka zíra (پھول کا زیرہ) جیرا

ZERÍN زیریں (ف - ص) زیریں
 Adhogat (ادھوگت) निम्न
 Nimn varti (نمن ورتی) नीचे
 Niche vála (نیچے والا) वाला

ZÍS,T زیرست (ف - مٹ) زیرست
 Jívan (جیون) जीवन
 Zindagi (زندگی)

ZÍNAT زینت (ع - مٹ) زینت
 1. Shobha (شوبھا) रौनक
 Raunaq (رونق)

ZÍR زیر (ف - مٹ) زیر
 Anulom (انولوم) नीचा स्वर
 Nícha swar (نیچا سور)

ZER-BÁR زیربار (ف - ص) زیربار
 1. Bhár grast (بھار گرسٹ) भार ग्रस्त
 Bojh ke níche daba hua (بوہ کے نیچے دبا ہوا)
 2. Qarzdár (قرضدار) (Rini دنی) ऋणी
 (قرض دار)

ZIRE تجویز (ع - ص) زیر
 ZERE-TAJVÍZ زیرے तजवीज
 Vichárádhín (وچارادھین) विचाराधीन
 Zere ghaur (زیر غور) गौर
 زیر دست (ف - ص)

ZER-DAS,T زیردست
 1. Adhín (ادھین) आश्रित
 Áshrit (آشرت) मातहत (Mátah,t
 ماتحت)
 2. Nirbal (نربل) कमजोर
 Kam zor (کمزور)
 3. Dukhkhít (دکھت) आजिज
 Ájiz (عاجز)

ZIRE-SÁYA زیر سایہ (ف - ص)
 ZERE-SÁYA زیرے साया
 Áshrit (آشرت) शरणागत
 Sharanágat (شرناگت) पनाहगीर
 Panáh gír (پناہگیر)

ZIRE-GHAUR زیر غور (ع - ص)
 ZERE-GHAUR زیرے गौर
 دیکھو 'زیر تجویز'

زینہار (ف - کلمہ تاکید) ZÍNHÁR زینہار (دیکھو 'زینہار')	2. سجا (Sajja) سجاوٹ (Sajāvat سجاوٹ)	سجاوٹ
زیور (ف - مذ) ZEVAR زور	3. شرینگار (Shringár) بناوٹ سینگار (Banáo singár سینگار)	بناوٹ
1. اَلَنکار (Alankár) سجاوٹ (Sajāvat سجاوٹ)	ZÍNA زینہ (ف - مذ)	زینہ
2. آبهوشن (Ábhúshan) گہنا گہنا (Gahna)	نیشہرینی (Nish,shreni) سیرھی سیرھی (Sírhi)	نیشہرینی

س

شब्द में पहले लगाया जाने वाला
अक्षर या शब्द (Kisi shabd men
pahle lagáya jáne vála akchhar
ya shabd کسی شبد میں پہلے
لگایا جانے والا اکچھر یا شبد)

SÁHIR ساحر (ع - مذ)
ماयावी (Máyávi) इन्द्रजाली
(Indr jáli) जादूगर (Jádúgar)
(जादुगर्)

SÁHIRA ساحره (ع - مث)
मायाविनी (Máyávinī) इन्द्र
जालिका (Indr jálika) जादू-
गरनी (Jádu garnī)

SÁHIL ساحل (ع - مذ)
नदी तट (Nadi tat) समुद्र
तट (Samuddr tat) नदी
या समुद्र का किनारा (Nadi ya
samundar ka kinára) नदी
का کنارہ

SÁBE साबे (ع - ص)
सप्तम (Saptam) सातवां (Sátvān)
(ساتواں)

SÁBIQ سابق (ع - ص)
1. पूर्वकालीन (Púrv kálín) भूत पूर्व
(Bhút púrv) पहले जमाने का
(Pahle zamáne ka) (پہلے زمانے کا)
2. विगत (Vigat) गत (Gat) पिछला
(Picbhla) गुज़रता (Guzashta)
(گزشتہ)

SÁBIQA سابقہ (ع - مذ)
1. सम्पर्क (Sampark) वास्ता
(Vásta) (واسطہ)
2. व्यवहार (Vyavhár) मुआ-
मला (Muámala) (معاملہ)
3. पूर्व (Púrv) पिछला (Picbhla)
(پيچھلا)
4. उपसर्ग (Upsarg) किसी

سادہ پرکار (ف - ص)

SÁDA-PURKÁR सादा पुर्कार
 देखने में भोला भाला लेकिन बड़ा तेज
 और चालाक (Dekhne men bhola bhála
 lekin bara tez aur chálák دیکھنے
 میں بھولا بھالا لیکن بڑا تیز اور
 چالاک)

سادہ دل (ف - ص)

SÁDA-DIL सादा दिल
 सरल हृदय (Saral hridae سِرل ہریدے)
 سیدھا سادا (Sídha sáda سیدھا سادا)
 भोला भाला (Bhola bhála بھولا بھالا)

سادہ کار (ف - ص)

SÁDA-KÁR सादाकार
 वह सुनार जो चांदी सोने पर बेल बूटे
 बनाता हो (Voh sunár jo chándi sone
 par bel búte banáta ho وہ سنار جو
 چاندی سونے پر بیل بوٹے بناتا ہو)

سادہ لوح (ع - ص)

SÁDA-LAUH सादा लौह
 1. मूर्ख (Múrkh موروکھ) वेवकूफ
 (Be vaqúf بے وقوف)
 2. सरल स्वभाव (Saral swabháo
 भोला भाला (Bhola bhála سِرل سوبھاؤ
 بھولا بھالا)

سادہ مزاج (ع - ص)

SÁDA-MIZÁJ सादा मिज़ाज
 सरलात्मा (Saralátma سِرلاتما) सीधा
 सादा (Sídha sáda سیدھا سادا)

ساخت (ف - مٹ) SÁKHT ساخت

1. आकृति (Ákriti आकृती) बनावट
 (Banávat بناوٹ)
2. निर्माण (Nirmán निर्माण) बनाना
 (Banána بنانا)

ساختہ (ف - ص) SÁKH,TA ساختہ

1. कृत्रिम (Kritrim कर्त्रिम) बनावटी
 (Banávatī بناوٹی) नकली (Naqli
 نقلی)
2. निर्मित (Nirmit निर्मित) बना हुआ
 (Baná hua بنا ہوا)

سادگی (ف - مٹ) SÁDAGI سادگی

1. सरलता (Saralata सरलता) सीधापन
 (Sídhápan سیدھاپن)
2. निष्कपटता (Nishkapatata निष्कपटता) भोलापन
 (Bhola pan بھولاپن)

سادہ (ف - ص) SÁDA سادہ

1. निरंक (Nirank निरंक) जिस पर
 कुछ अंकित न हो (Jis par kuchh
 ankit na ho جس پر کچھ انکت
 نہ ہو)
2. श्वेत (Shwet श्वेत) सित (Sit
 سفید) सफेद (Safed سفید)
3. निश्छल (Nishchhal निश्छल) भोला भाला
 (Bhola bhála بھولا بھالا)
4. निष्केवल (Nish keval निष्केवल) खालिस
 (Khális خالص)
5. रिक्त (Rikt रिक्त) खाली (Kháli
 خالی)

2. षडयंत्र (Shad yantr شد یَنْتَر)

سازش (Sázish)

SÁZISH سازش (ف - مٹ)

अभिसंधि (Abhi sandhi ابھی سندھی)

खडयंत्र (Khar yantr کھَر یَنْتَر)

गांठ (Sánth gánth گانٹھ)

سازگار (ف - ص)

SÁZ-GÁR سازگار

1. अनुकूल (Anukúl انوکول)

(Muáfiq موافق)

2. शुभ (Shubh شُبھ)

(Mubá-rak مبارک)

SÁZINDA سازنده (ف - مڈ)

1. वादक (Vádak وادی)

(Vád,dya kar وادیہ کر)

बजाने वाला (Bája bajáne vála

باجہ بجانے والا)

2. सारंगी बजाने वाला (Sárangí bajá-

ne vála سارنگی بجانے والا)

SÁ,AT साअत (ع - مٹ)

1. क्षण (Chhan چھن)

(Pal لمہا)

2. मुहूर्त (Muhúrt مهرت)

(Mahúrat مهرت)

3. समय (Samae سمے)

(Vaqt وقت)

4. घटिका (Ghatika گھٹیکا)

(Gharī گھری)

SÁ,ID साइद (ع - ڈٹ)

1. बाहु (Báhu باھو)

(Bázu بازو)

ساربان (ف - مڈ)

SÁR-BÁN ساربان

उष्ट्रपाल (Ushtr pál اُشتر پال)

बान (Unt bán اونٹ بان)

SÁRIQ سارق (ع - ص)

तस्कर (Tasker تس کر)

(Isten چور چور)

SÁZ ساز (ف - مڈ)

1. उपकरण (Upkaran آپ کړن)

(Sámán سامان)

2. गाने बजाने का सामान (Gáne

bajáne ka sámán گانے بجانے کا

سامان)

3. षडयंत्र (Shad yantr شد یَنْتَر)

سازش (Sázish)

4. घोड़े की सवारी का सामान यानी

ज़ीन, लगाम, कंठी वगैरा (Ghore

ki savari ka sámán yáni zín, lagám,

káthi vaghairah گھوڑے کی

سواری کا سامان یعنی زین لگام

(کاتھی وغیرہ)

5. बनाने वाला (Banáne vála

والا)

6. बना हुआ (Bana hua

بنا ہوا) کے معنوں میں مرکب ہو کر

آتا ہے جیسے 'آئینہ ساز' آئینہ

بنانے والا اور 'دست ساز' ہاتھ کا

بنا ہوا)

ساز باز (ف - مٹ)

SÁZ-BÁZ سازباز

1. सांठगांठ (Sánth gánth سانٹھ گانٹھ)

जोड़ तोड़ (Jor tor جوڑ توڑ)

چپ (Chup) चुप (خاموش)

ساکت وصامت (ع - ص)

SÁKITO-SÁMIT साकितो सामित
स्तब्ध (Istab,dh اس تبده)
निश्चेष्ट (Nish-
chesht نس چیشٹ)
बे हिस्सो हरकत (Bè hisso-harakat بے হিস وحرکت)

SÁKIN साकिन (ع - ص) ساکن

1. निवासी (Nivási नواसी) बाशिन्दा (Báshinda باشنده)
2. अचल (Achal अचल) गति हीन (Gati hín گتی هین) गैर मुतहरिक (Ghair mutaharrik غیر متحرک)
3. हलन्त (Halant هلنت) वह अक्षर जिसमें स्वर नमिला हो (Voh akchhar jis men swar na mila ho وہ اکچھر جس میں سور نہ ملا ہو)
4. स्थिर (Isthir استھر) शांत (Shánt शांत) पुर सुकून (Pur sukún پور سکون)

SÁL साल (ف - مذ) سال

वर्ष (Varsh वर्ष) बरस (Baras برس)

SÁLÁR सालार (ف - مذ) سالار

नायक (Náyak نایک) नेता (Neta नेता) सरदार (Sardár سردار)

SÁLÁNA सालाना (ف - ص) سالانه

वार्षिक (Vársbik وارشک) साल भर का (Sál bhar ka سال بھر کا) साल में एक बार होने वाला (Sál men ek bár hone वाला) साल में एक बार होने वाला (Sál men ek bár hone वाला)

2. कलाई (Kalái कलाई) पहुँचा (Pahuncha پہنچا)

SÁ,Í साई (ع - ص) साँ
यत्नवान् (Yatn ván یتن وان)
कोशिश करने वाला (Koshish karne वाला)
vála (کوشش کرنے والا)

SÁGHAR सागर (ف - مذ) सागर
चषक (Chashak चشک) पान पात्र (Pán páttir پان پاتر)
Jám (Jám جام)

सागर कश (ف - ص)

SÁGHAR-KASH सागर कश
मद्यप (Mad,dyap مدیپ) शराबी (Sharábi شرابی)

SÁQ साक (ع - مث) साक
पिंडली (Pindli پندلی) घुटने और पंजे के बीच का भाग (Ghutne aur panje के बीच का भाग)
ke bích ka bhág (گھٹنے اور پنچے کے بیچ کا بھاگ)

SÁQIT साकित (ع - ص) ساکیت

1. च्युत (Chyut چیت) गिरा हुआ (Gira hua گرا ہوا)
2. समाप्त (Smáp,t سہایت) खत्म (Khatm ختم)

SÁQÍ साक़ी (ع - مذ) ساکی

1. पानी पिलाने वाला (Páni piláne पانی پیلانے والا)
vála
2. शराब पिलाने वाला (Sharáb piláne شراب پیلانے والا)
vála

SÁKIT साकित (ع - ص) ساکت
मौन (Maun मौन) खामोश (Khámosh)

2. अलबल (Asbáb اسباب)

SÁME सामع (ع - ص) सामे
श्रोता (Shrota شروتا) सुनने वाला
(Sunne vála سننے والا)

SÁME,Á सामित्रा (ع - مذ) सामعه
1. कर्ण (Karn کردن) कान (Kán کان)

2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti श्रवण शक्ति)
(Sunne ki quv, vat سننے کی قوت)

SÁMI सामी (ع - ص) सामی
श्रेष्ठ (Shreshth شریشتہ) महान
(Mahán مہان) बड़ा (Bara بڑا)

SÁNIHA सानिहा (ع - مذ) سانحه
दुर्घटना (Durgbatana درگھटना) हादसा
(Hádisa حادثہ)

SÁI,BÁN सायबान (ف - مذ) سائبان
छाजन (Chhájan چھاجن) छाज्जा
(Chhajja چھجا)

SÁIR साइर (ع - ص) سائر

1. भ्रमी (Bhrami بھرمی) फिरने वाला
(Phirne vála پھرنے والا) घूमने वाला
(Ghúmne vála گھومنے والا)

2. समस्त (Samast سمست) सब
(Sab सब)

3. फुटकर (Phut kar پھٹکر) मुतफरिक
(Mutafarriq متفرق)

SÁIS साइस (ع - مذ) سائیس
अश्व पाल (Ash,shwa pál اشوپال)
साईस (Sáis سائیس)

سال خوردہ (ف - ص)

SÁL-KHURDA साल खुर्दा

1. चिर कालीन (Chir kálín چیرکالین)
जीर्ण (Jírn جیرن) पुराना (Purána پورانا)

2. अनुभवी (Anubhavi अनुभवी)
तजर्बेकार (Tajriba kár تجربہ کار)

SÁLIM सालिम (ع - ص) سالیم

1. सुरक्षित (Surakchhit सुरक्षित)
महफूज (Mahfúz محفوظ)

2. स्वस्थ (Swasth स्वस्थ) तनदुरुस्त
(Tandurust تن درست)

3. संपूर्ण (Sampurn सम्पूर्ण) साबित
(Sábit ثابت)

سالنامه (ف - مذ)

SÁL-NÁMA साल नामा

वार्षिक अंक (Várshik ank वार्षिक अंक)
किसी अखबार या रिसाले का
सालाना नंबर (Kisi akhbár ya risále
ka sálána number کسی اخبار یا
(رسالے کا سالانہ نمبر)

SÁLÚS सालूस (ف - ص) سالوس

1. आर्य रूप (Árya rúp آریہ روپ)
धर्मध्वज (Dharmad,dhwaj धर्मध्वज)
पाखंडी (Pákhandi پاکھندی) (دهوج)
रियाकार (Riya kár ریاکار)

2. छल (Chhal چھल) पाखंड (Pákhand
(Riya ریا) (پاکھند)

SÁMÁN सामान (ف - مذ) سامان

1. उपकरण (Up karan اپकरण)
(Sámag,gri سامگری)

سبحه گردانی (ع - ف - مٹ)

SUB,HA-GARDÁNI सुबहा गर्दानी
माला फेरना (Mála pherna माला)
तसबीह पढ़ना (Tasbīh paṛhna तसबीह पढ़ना)
(تسبیح پڑھنا)

SABAD सबद (फ - मٹ)

1. करंडिका (Karandika करंडिका)
टोकरी (Tokari टोकरी) डलया
(Dalya डलिया)
2. भेंट के लिये डाली (Bhent ke lie
dáli भेंट के लिये डाली)

SAB,Z सबज़ (ف - ص)

1. हरित (Harit हरत) हरा (Hara
हरा)
2. ताज़ा (Táza ताज़ा) हाल का टूटा
हुआ फल या सब्ज़ी (Hál ka túta
hua phal ya sabzi हाल का टूटा हुआ
फल या सब्ज़ी)

सब्र बख्त (ف - ص)

SAB,Z-BAKHT सबज़ बख्त

सौभाग्य शाली (Saubhágya sháli
खुश किस्मत (Khush qismat
सौभाग्य शाली (सुबहाग्ये शाली)
(خوش قسمت)

SAB,Z-PA सबज़ पा (ف - ص)

1. हत भाग्य (Hat bhág gya हत
भाग्य) अभाग (Abhága अभाग)
किस्मत (Bad qismat (बद قسمت
(अनिष्ट पाद (Anisht pád (अनिष्ट पाद)
मनहूस कदम (Manhús qadam
जिसका आना अशुभ (منكحوس قدم)

SÁIL साइल (ع - ص)

1. प्रश्न कर्ता (Prishn karta प्रश्न
कर्ता) सवाल करने वाला (Savál
karne vála (سوال کرنے والا)
2. याचक (Yáchak याचक) भिखारी
(Bhikhári (بهکاری)

SÁYÁ साया (ع - مذ)

1. छाया (Chháya छाया) परछाई
(Parchháin (پرچھائیں)
2. प्रतिबिम्ब (Prati bimb प्रतिबिम्ब)
अक्स (Aks (عکس)
3. प्रेत बाधा (Pret bádha प्रेत बाधा)
आसेब (Áseb (آسیب)
4. छाया (Chháya छाया) छांव
(Chháon (چھاؤں)

सायह زده (ف - ص)

SÁYA-ZADÁ सायाज़दा

प्रेत बाधा ग्रस्त (Pret bádha grast
भूताविष्ट (Bhúta visht (भूताविष्ट)
प्रेत पीडित (Pret píit (प्रेत पीडित)
आसेब ज़दा (Áseb zada (आसेब ज़दा
(آسیب زده)

SABAB सबब (ع - مذ)

कारण (Káran कारण) हेतु (Hetu हेतु)
वजह (Vaj,h (وجه)

SAB,T सब्त (ع - مذ)

शनिवार (Shanivár शनिवार)
(Saníchar (سنيچر)

SUB,HA सुबहा (ع - ذ)

जप माला (Jap mála जप माला)
तसबीह (Tasbīh (تسبیح)

چراگاہ (Chara gáh) (سیس، تھل)
(چراگاہ)

سبزی (ف - مٹ) سبزی SAB,ZI

1. हरिमा (Harima) (हरिमा) हरापन
(Harápan) (हरापन)
2. हरियाली (Hariyáli) (हरियाली) घास
पात (Ghás pát) (گھاس پات)
3. तरकारी (Tarkári) (तरकारी) शाक
भाजी (Shák, bháji) (शाक भाजी)

سبزی خور (ف - ص)

SAB,ZI-KHOR سبزی خور

शाकाहारी (Shákáhári) (शाकाहारी)
केवल दाल तरकारी खाने वाला (Keval
dál tarkári kháne vála) (केवल दाल
(तरकारी) खाने वाला)

सिब (ع - مذ) सिब SIB,T
दुहिता सुत (Duhita sut) (दुहिता सुत)
लड़की का लड़का (Laṛki ka laṛka)
(نواسه) (Navása) (نواسه) (لڑکی کا لڑکا)

سبق (ع - مذ) سبق SABAQ

1. पाठ (Páth) (पाठ) पुस्तक का वह
भाग जो एक दिन में पढ़ाया जाय
(Pustak ka voh bhág jo ek din
men paṛháya jáe) (پستک کا وہ
بھاگ جو ایک دن میں پڑھایا
جائے)
2. शिक्षा (Shíkchha) (शिक्षा) उपदेश
(Updesh) (نسیहत) (نصیحت)

जिसका (Jiska ána ashubh ho) (जिसका)
(आना) (अशुभ) (हो)

सब्र پوش (ف - ص)

SAB,Z-POSH सब्र پوش

हरितांबर (Haritámbar) (हरितांबर)
सब्र कपड़े पहिने वाला (Sabz
kapṛe pahinne vála) (سبز کپڑے پہننے
والا)

सब्र قدم (ع - ص)

SAB,Z-QADAM सब्र कदम

दिकهو 'सब्र पा'

सब्र (ف - مذ) सब्र SAB,ZA

1. हरियाली (Hariyáli) (हरियाली) घास
(Ghás) (گھاس)
2. मूछ डाढ़ी के बाल (Múchh dāṛhi
ke bál) (मूछे दाढ़ी के बाल)
3. मरकत (Marakat) (मरकत) पन्ना
(Panná) (पन्ना)
4. चाष (Chásh) (चाष) नील कंठ
(Níl kanth) (नील कंठ)

सब्र (ف - ص) آغاز

SAB,ZA-ÁGHÁZ सब्र आगाज

नव युवक (Nav yuvak) (नवयुवक) जिस
की मूछ डाढ़ी के बाल निकलने शुरू
हुए हों (Jis ki múchh dāṛhi ke bál
nikalne shuru hue hon) (جس کی
مونچھ داڑھی کے بال نکلنے شروع
ہوئے ہوں)

سبزه زار (ع - مذ)

SAB,ZA-ZAR सब्र ज़ार

शस्यस्थल (Shas,syas,thal) (शस्यस्थल)

سبک سر (ف - ص)

SABUK-SAR सबुक सर

1. तुच्छ (Tuch, chh) ओछा (Ochha) कमीना (Kamīna) (कमिन्द)
2. अपमानित (Apmānit) (अपमानत) बेकद्र (Be qadr) (بے قدر)

سبک سیر (ف - ص)

SABUK-SAIR सबुक सैर

1. शीघ्रगामी (Shíghr gāmi) (शेघर) तेज़ चलने वाला (Tez chalne vála) (तेज़ चलने वाला)
2. मृदुलगति (Mridul gati) (मरदुल) हलके पैरों से चलने वाला (Halke pairon se chalne vála) (हलके पैरों से चलने वाला)

سبک وضع (ع - ص)

SABUK-VAZ,A सबुक वज्र

अधम (Adham) ओछा (Ochha) (अधम) सिफला (Sifla) (ओछा)

SABUKI सबुकी (फ - म)

1. अधमता (Adhamata) (अधमता) हलका पन (Halka pan) (हलकापन) ओछा पन (Ochhāpan) (ओछापन)
2. अपमान (Apmān) (अपमान) अनादर (Anādar) (अनादर) बेइज्जती (Be izzati) (बे इज्ती)

SABAL सबल (ع - مذ)

मोटिया बंद (Motiya bind) (मोटिया बंद)

SA (U) BU स (सु) बू (ف - مذ)

1. कुंभ (Kumbh) (कुम्भ) घट (Ght) (गुह)

SABAQAT सबकत (ع - م)

1. अग्र सरता (Agr sarata) (अग्रसरता) आगे बढ़ना (Áge baṛhna) (आगे बढ़ना)
2. प्रधानता (Pradhānata) (प्रधानता) तरजीह (Tarjīh) (ترجیح)
3. पहल (Pahal) (पहल) पेश कदमी (Pesh qadami) (پیش قدمی)

SABUK सबुक (ف - ص)

1. अगुरु (Aguru) (अगुरु) लघु (Laghu) (लघु) हलका (Halka) (हलका)
2. मृदुल (Mridul) (मरदुल) नाबुक (Názuk) (नाज़क)
3. फुरतीला (Phurtíla) (फुरतीला) तेज़ (Tez) (तेज़)
4. तुच्छ (Tuch, chh) (तुच्छ) बेकद्र (Be qadr) (بے قدر)

سبک دست (ف - ص)

SABUK-DAST सबुक दस्त

क्षिप्र हस्त (Chhipr hast) (छिप्रहस्त) तेज़ दस्त (Tez dast) (तेज़ दस्त)

سبک دوش (ف - ص)

SABUK-DOSH सबुक दोश

1. भार मुक्त (Bhár mukt) (भारमुक्त) बरी उज्जिम्मा (Bari uz, zimma) (بری الزممه)
2. प्राप्तावकाश (Praptáokāsh) (प्राप्तावकाश) फारिग (Fárig) (فارغ)

سبک رو (ف - ص)

SABUK-RAU सबुक रौ

दीपक 'सबक सिर'

सिपास नामे (फ - मं)

SIPÁS-NÁMA सिपास नामा

मान पत्र (Mán pattr मान पत्र) अभि-
नंदन पत्र (Abhinandan pattr
(अभिनन्दन पत्र) एडरैस (Address
(अड्रेस)

SIPÁH सिपाह (फ - मं)

सेना (Sena सेना) अनीक (Aník
बल (Bal बल) चमू (Chamú चमू)
वरुथिनी (Váhini वाहिनी) वरुथिनी
(Varúthini वरुथिनी) अनीकिनी
(Aníkini अनीकिनी) फौज (Fauj फौज)

सिपाह गरी (फ - मं)

SIPÁH-GARI सिपाह गरी

1. अस्त्र जीवन (Astr jívan अस्त्र
सिपाही का काम (Sipáhi ka
kám सिपाही का काम)
2. शस्त्र विद्या (Shastr viddya शस्त्र
फन (Fane jang फन) जंग
(जंग)

SIPÁHI सिपाही (फ - मं)

सैनिक (Sainik सैनिक) योद्धा (Yod,dha
फौजी जवान (Fauji javán
(फौजी जवान)

SIPAR सिपर (फ - मं)

चर्म (Charm चर्म) कवच (Kavash
ढाल (Dhál ढाल) (कवच)

सिपर (फ - मं)

SA (U-I) PUR,D स (सु-सि) पुर्द

हस्तांतरित (Hastán,tarit हस्तांतरित)

घड़ा (Ghara घड़ा)

2. शराब का मटका (Sharáb ka metka
(शराब का मटका)

SABÚCHA सबूचा (फ - मं)

कुम्भी (Kumbhi कुम्भी) मटकी (Matki
(मटकी) ठिलिया (Thilina ठिलिया)

SABÚS सबूस (फ - मं)

तुष (Tush तुष) भूसी (Bhúsi भूसी)

SABÍL सबील (ए - मं)

1. मार्ग (Márg मार्ग) पथ (Path
(पथ) रास्ता (Rásta रास्ता)
2. यत्न (Yatn यत्न) उपाय (Upáe
(उपाय) तरकीब (Tarkíb तरकीब)
3. जलशाला (Jal shála जलशाला)
पौसरा (Pausara पौसरा) पियाऊ
(Piyáú पियाऊ)

SIPÁS सिपास (फ - मं)

1. प्रशंसा (Prashansa प्रशंसा) श्लाघा
(Shlágha श्लाघा) तारीफ (Táریف
(तारीफ)
2. स्तुति (Istuti स्तुति) हम्द (Hamd
(हम्द)

सिपास गजारी (फ - मं)

SIPÁS-GUZÁRI सिपास गुजारी

1. कृतज्ञता (Kritag gyata कृतज्ञता)
एहसान मंदी (Ehsán mandi एहसान
(मंदी)
2. स्तुति करण (Istuti karan स्तुति
हम्दोसना करना (Hamdosana
karna हम्दोसना करना)

سپیدہ صبح (ف - مذ)

SAPEDA-E-SUB,H سپدے ا سوبھ

ऊषा (Usha اوشا) अरुणोदय (Aruno-
dae ارونودے) सवेरे की सफेदी (Savere
ki safedi سویرے کی سفیدی)

SAT,TÁR ستار (ع - ص)

1. ऐबों को छुपाने वाला (Aibon ko
chhupāne vāla عیبوں کو چھپانے والا)

2. ईश्वर (Íshwar ایشور)

SITÁR सितार (ف - ص)

तंतु वाद्य (Tantu vadya تانتو وادیہ)
वीणा (Vína ویانا)

SITÁRA सितारा (ف - مذ)

उड्डु (Udu اڈو) तारिका (Tárika تارکا)
नक्षत्र (Nakchhatr ناکچھتر) तारा (Tára تارا)

ستاره بین (ف - ص)

SITÁRA-BÍN सितारा بین

ज्योतिषी (Jiotishi جیوتیشی) नुजूमि (Nujúmi
نجومی)

ستاره شناس (ف - ص)

SITÁRA-SHANÁS सितारा शनास

ज्योतिषी (Jiotishi جیوتیشی) नुजूमि (Nujúmi
نجومی)

ستائش (ف - مذ)

SATÁ,ISH सताइश

1. प्रशंसा (Prashansa प्रशंसा) सराहना (Sarāhana
سراھنا) तारीफ (Táریف) (تعریف)

समर्पित (Samarpit समर्पित) सौंपा (Saunpa hua
سونپا هوا)

سپر دگی (ف - مذ)

SA (U-I)PUR,DAGI स (सु-सि) पुर्दगी

1. हस्तांतरण (Hastán,taran هستان)

(समर्पण) (Samarpan समर्पण) (تورن)

सौंपना (Saunpna سونپنا)

2. हवालात (Haválát हवालالت) हिरासत (Hirásat
حراست)

SIPAH सिपह (फ - مذ)

سپاہ کا مخفف

सैन्य (Sainnya सैन्य) फौज (Fauj
فوج)

سپہ دار (ف - مذ)

SIPAH-DÁR सिपह दार

सेना नायक (Sená náyak سینا نایک)

फौजी अफसर (Fauji afsar فرجی
افسر)

سپہ سالار (ف - مذ)

SIPAH-SÁLÁR सिपह सालार

सेनाध्यक्ष (Senád,dhyakebh سینا
دھیکچھ)

सेनापति (Sena pati سینا پتی)

(Kamándár कमानदार) (پتی)

SIPIHR सिपिहर (ف - مذ)

आकाश (Ákásh आकाश) गगन (Gagan
گگن)

(Ásmán आस्मान) (کگن)

SA,PED سپد (ف - ص)

دیکھو 'سفید'

SA,PEDA سپدہ (ف - ص)

श्वेतता (Shwetata شیتتا) सफेदी (Safedi
سفیدی)

ستم رسیدہ (ف - ص)
SITAM-RASÍDA سیتام رسیدا
دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم زدہ (ف - ص)
SITAM-ZADA سیتام جڑا
دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم شعار (ع - ص)
SITAM-SHI,ÁR سیتام شیار
دیکھو 'ستم گر'

ستم ظریف (ع - ص)
SITAM-ZARÍF سیتام زریف

1. ہنسی کی آڑ میں جُلم کرنے والا
(Hansi ki ár men zúlm karne vála
ہنسی کی آڑ میں ظلم کرنے والا)

2. جس کی ہنسی میں چٹکیاں بھی شامل ہوں
(Jis ki hansi men chutkiyán
bhi shámil hon جسکی ہنسی
میں چٹکیاں بھی شامل ہوں)

ستم کش (ف - ص)

SITAM-KASH سیتام کاش
دیکھو 'ستم دیدہ'

ستم گر (ف - ص)

SITAM-GAR سیتام گار
اتیاچار (Attyáchári)
اتیاچار (Annyái)
اتیاچار (Annyái)
(Zálim ظالم)

SUTÚR سوتور (ف - ص)
1. بیل (Bail) (ویش Vrish)

2. ستوتی (Istuti) گون گان
(Sana ثنا) سنا (Gun gán گن گان)
ستائش گر (ف - ص)

SATÁ,ISH-GAR ستایش گار
1. پرشانسک (Prashansak)
تاریف کرنے والا (Táریف karne
vála تعریف کرنے والا)
2. ستوتی کرتا (Istuti karta)
گون گایک (Gun gáyak)
(حامد Hámid) گن گایک

SAT,R ستر (ع - ص) ستر
1. گوپن (Gopan) چھپانا (Chhupána)
2. آڑ (Ár) پردا (Parda)
3. وہ آنگ جس کا کھولنا منع ہو
(Voh ang jis ka kholna mana ho)

SITAM سیتام (ف - ص)
اتنیاچار (Annyái) اتنیاچار (Annyái)
اتنیاچار (Attyáchár) اتنیاچار (Attyáchár)
(Zulm ظلم) اتنیتتی

ستم پرور (ف - ص)

SITAM-PARVAR سیتام پور
اتنیاچار (Annyái) اتنیاچار (Annyái)
اتنیاچار (Attyáchári) اتنیاچار (Attyáchári)
(Zálim ظالم)

ستم دیدہ (ف - ص)

SITAM-DÍDA سیتام دیدہ
اتنیاچار (Annyái) اتنیاچار (Annyái)
(Mazlúm) اتنیاچار (Mazlúm)

SIH,R سیہر (ع - مذ) سحر
 مایاکرم (Māya karm) (ماہیاکرم)
 اندر جال (Indr jál) (اندر جال) جادو
 (Jádu) (جادو)

سحر بیان (ع - ص)

SIH,R-BAYÁN سیہر بیان
 جسکی باتوں میں جادو کا اثر ہو
 (Jis ki báton men jádu ka asar ho
 (جسکی باتوں میں جادو کا اثر ہو)

سحر ساز (ع - ص)

SIH,R-SÁZ سیہر ساز
 اندر جالی (Indr jáli) (اندر جالی)
 جادوگر (Jádúgar) (جادوگر)

سحر خیز (ع - ص)

SAHAR-KHEZ سہر خیز
 تڑکے سوکر اٹھنے والا (Tarke so kar
 uthne vála) (تڑکے سوکر اٹھنے والا)

سحر گاہ (ع - مٹ)

SAHAR-GÁH سہر گاہ
 پراتہ کال (Prátah kál) (پراتہ کال)
 تڑکا (Taraka) (تڑکا)

SAHARI سہری (ع - مٹ)

1. پرہاتک (Prabhátik) (پرہاتک)
 سہرے کا (Savere ka) (سہرے کا)
2. روزے کے دنوں میں کچھ رات رہے
 جانے والی (Roze ke dinon
 men kuchh rát rahe khái jáne váli
 روزے کے دنوں میں کچھ
 رات رہے کھائی جانے والی غذا)

2. اُٹ (Ugt) (اُٹ) (اُٹ)
 (اونٹ)

3. اُشو (Ash,shwa) (اُشو)
 (Ghoṛa) (گھوڑا)

SUTÚN سوتون (ف - مذ) ستون
 استھن (Isthún) (استھن)
 (Khamba) (کھمبا) (استھن)

SAJJÁDA سجدہ (ع - مذ) سجدہ

1. نماز پڑھنے کی دہری یا چٹائی
 (Namáz parhne ki dari ya chatái
 (نماز پڑھنے کی دہری یا چٹائی)
 (Jánamáz) (جانماز)
2. کسی ساڈھو یا فقیر کی گدی
 (Kisi sádhu ya faqír ki gaddi
 (کسی ساڈھو یا فقیر کی گدی)

سجدہ (ع - مذ)

SI (A) JDA سی (س) جدا

1. ماتھا ٹیکنا (Mátha tekna) (ماتھا
 ٹیکنا) (Jhukna) (جھکنا)
2. ईश्वर को ज़मीन पर माथा रखकर
 प्रणाम करना (Íshwar ko zamín
 par mátha rakh kar pranám
 karna) (ایشور کو زمین پر ماتھا
 رکھ کر پرنام کرنا)

SAHÁB سحاب (ع - مذ) سحاب
 (Megh) (میگھ) (Abh,r) (ابھر)
 (Bádal) (بادل)

SAHAR سہر (ع - مٹ) سہر
 پراتہ کال (Prátah kál) (پراتہ کال)
 (Prabhát) (پرہات) (سہر)
 (Sub,h) (سبھ) (Savera) (سہرا)

سخت گیر (ف - ص)

SAKH,T-GÍR سخت گیر

1. निर्दय (Nirdae نردے) जालिम (Zálim ظالم)
2. सख्ती से जांच करने वाला (Sakhti se jāñch karne vála سختی سے جانچ کرنے والا) रिआयत न करने वाला (Riáyat na karne vála رعایت نہ کرنے والا)

SAKH,TI سختی (ف - مٹ)

1. कठोरता (Kathorata कठोरता) कड़ा पन (Kara pan کڑا پن)
2. दृढ़ता (Driḥhata درہختا) मजबूती (Mazbúti مضبوطی)
3. स्थायित्व (Isthá itwa استھایتو) इस्तिقلال (Istiqlál استقلال)
4. कठिनता (Kathinata कठिन्ता) दिक्कत (Diqqat دقت)
5. निर्दयता (Nirdaeta نردیتا) बेरहमी (Be rahmi بے رحمی)
6. उद्दंडता (Ud,dandata उद'दंडता) अक्खड़पन (Akh khar pan اکھڑ پن) बदमिजाजी (Bad mizáji بد مزاجی)
7. अन्याय (Annyái انیایے) जुल्म (Zulm ظلم)
8. तीव्रता (Tivrata तीव्रता) तेजी (Tezi तीزی)
9. दरिद्रता (Darid,drata दरिद्रता) गरीबी (Gharibi غریبی)
10. भर्त्सना (Bhartsana भरत्सना) डांट फटकार (Dánt phatkár ڈانٹ فٹکار)

SAH,Q सहक (ع - مذ)

घर्षण (Gharshan گهرشن) रगड़ना (Ragaṛna رگڑنا) घिसना (Ghisna گھسना)

SAKHA सखा (ع - مٹ)

دیکھو 'سखाوت'

سखाوت (ع - مٹ)

SAKHÁVAT सखावत

दान शीलता (Dán shíлата دان شیلتا) उदारता (Udárata اودارتا) फ़ैयाज़ी (Faiyázi فیاضی)

SAKH,T سخت (ف - ص)

1. कठोर (Kathor कठोर) कड़ा (Kara کڑا)
2. अधिक (Adbik ادھک) बहुत (Bahut بہت)
3. असाध्य (Asádhyā اسادھیہ) दुश्वार (Dushvár دشوار)
4. कठिन (Kathin कठिन) मुश्किल (Mushkil مشکل)
5. तीव्र (Tivr तीव्र) तेज (Tez تیز)

سخت دل (ف - ص)

SAKH,T-DIL سخت दिल

कठोर हृदय (Kathor hridae कठोर हृदय) निर्दय (Nirdae نردے) बेरहम (Be rahm بیرحم)

سخت کلامی (ع - مٹ)

SAKH,T-KALÁMI سخت کلامی

अपवाद (Apvād अपवाद) दुर्वचन (Durvachan دروچن) गाली गलौज (Gáligalauj گالی گلوچ)

बातें बनाने वाला (Bāten banāne
vāla (باتیں بنانے والا)

سخن شناس (ف - ص)

SUKHAN-SHANÁS सुखन शनास

1. बात समझने वाला (Bāt samajhne
vāla (بات سمجھنے والا)

2. सहृदय (Sahridai (سہریدے) कविता
की कद्र करने वाला (Kavitā kī qadr
karne vāla (کوٹا کی قدر کرنے والا)

سخن فہم (ع - ص)

SUKHAN-FAHM सुखन फहम

دیکھو 'سخن شناس'

سخن گو (ف - ص)

SUKHAN-GO सुखन गो

کवि (Kavi (کوی) شاعر (Sháir)

سخن ور (ف - ص)

SUKHAN-VAR सुखनवर

دیکھو 'سخن گو'

SAKHI सखी (ف - ص)

मुक्त हस्त (Mukt-hast (مکت ہست)

दानवीर (Dánvīr (دان ویر) फ़ैयाज़

(Faiyáz (فیاض)

SAKHÍF सखीफ (ع - ص)

अनर्थ (Anarth (انرتھ) व्यर्थ (Vyarth

बेकार (Bekár (بے کار) फुज़ूल

(Fuzúl (فضول)

SAD (D) सद (द) (ع - ا مذ ۲ مث)

1. रोक (Rok (روک) आड़ (Ár (آڑ)

2. भित्त (Bhitt (بھت) दीवार (Dívár

(دیوار)

11. ताड़ना (Tāṛana (تازنا) मारपीट

(मारपीट (Márpit)

{ SAKHUN सखुन }
{ SUKHAN सुखन } (ف - مذ)

1. कथन (Kathan (کتھن) वचन

(Bāt (بات) वाचन (Vaohan)

2. कविता (Kavita (کوٹا) शाहरी

(Sháiri (شاعری)

سخن پر ور (ف - ص)

SUKHAN-PARVAR सुखन परवर

उक्त निर्वाही (Ukt nirváhi (اكت

बात की पच करने वाला (Bāt kī pach karne vāla

(پچ کرنے والا)

سخن چین (ف - ص)

SUKHAN-CHÍN(N) सुखन चीन (ची)

1. छिद्रान्वेषी (Chhid,dránveshi (چھدراں

ऐब बी (Aib bīng (عیب

(بیں)

2. निन्दक (Nindak (نندک) लुतरा

(Lutra (لٹرا) चुगल खोर (Chughal

chor (چغل خور)

سخن رس (ف - ص)

SUKHAN-RAS सुखन रस

जल्द बात की तह को पहुँचने वाला

(Jald bāt kī tah ko pahunch ne vāla

(جلد بات کی تہ کو پہنچنے والا)

سخن ساز (ف - ص)

SUKHAN-SÁZ सुखन साज़

वाक् पटु (Vák patu (واک پٹو)

سد باب (ع - مذ)

2. अग्रसर (Agr sar (اگر سر मुखिया (Mukhiya पेशरौ (Pesh rau (پیش دو)

SAD,D-EBÁB सद्दे बाब

1. निषेध (Nishedh (نشیدھ रोक (Rok (مناهی (Manáhi (मनाही (روک)
2. निवारण (Niváran (نوادن इज़ाला (Izála (إزالة)

سد راه (ع - مذ)

SAD.DE-RÁH सद्दे राह

- बाधक (Bádhak (بادھک मुज़ाहिम (Muzáhim (مزااحم)

SARA सरा (फ - मथ)

1. पथिकाश्रय (Pathikásh,shrai (پتھکاش (Saráe (سرای (شرے)
2. आश्रम (Ásh,shram (آشدم खानकाह (Khánqáh (خانقاه)
3. गृह (Grih (گره गेह (Geh (گیه घर (Ghar (گھر)

SARÁB सराब (ف - مذ)

- मृग तृष्णा (Mrig trishna (مرگ ترشنا मरीचिका (Maríchika (ماریچکا मृग जल (Mrig jal (مرگ جل (میدان کا وہ دیت جس پر سورج کی کرنیں پڑنے سے پانی کا دھوکا ہوتا ہے)

SARÁPA सरापा (फ - مذ)

1. नख शिख (Nakh shikh (نکھ شکھ (Qad (قد (Díl (دیل (کد (Ádyopánt (آدیوپانت (सरतापा (Sar tá pa (सरतापा)
3. सिर से पांव तक के तमाम अंगों का पद्यात्मक वर्णन (Sir se páon tak ke tamám angon ka padyátmak varna (سر سے پاؤں تک کے تمام (انگوں کا پدیاتمک ورنن

سر اپردہ (ف - مذ)

SARA-PARDA सरापर्दा

1. अन्तःपुर (Antah pur (انتہ پور (Zanán khána (زانان (خانہ)

SAR सर (ف - مذ)

1. शिर (Shir (شر शीर्ष (Shirsh (सर (Sir (शिर (Shirsh (سر)
2. कपाल (Kapál (कपाल खोपड़ी (Khopri (कहोप्री)
3. श्रंग (Shring (श्रंग चोटी (Choti (चोटी)
4. उत्तम (Uttam (اتم श्रेष्ठ (Shreshth (شریف (Sharíf (शरीफ (شریشتہ)
5. विजित (Vijit (وجت फतेह (Fateh (فتح)
6. प्रति (Prati (پرتی जिम्मे (Zimme (ذمے)

سر آمد (ف - ص)

SARÁMAD सरामद

1. अग्रगण्य (Agr gan,nya (اگر گنیه (Sarv shreshth (सर्व श्रेष्ठ (Sab se bara (सब से बड़ा (سب سے بڑا)

2. गुप्तचर (Gupt char गीत चर)
जासूस (Jásús ज़ासूस)

सरानजाम (फ - मड)

SARANJÁM सरनज़ाम

1. समाप्ति (Samápti समपति)
तकमिल (Takmíl तकमील)
(Púrta पूरति)

2. प्रबन्ध (Prabandh प्रबन्ध)
(Bandobast बन्दोबस्त)

सरानग़्शत (फ - मड)

SARANGHUSHT सरंगुशत

- अंगुलि मुख (Anguli mukh अंगुली मुख)
उँगली का सिरा (Ungli ka sira अंगुली का सिरा)

SIRÁYAT सिरायत (म - मड)

1. प्रवेश (Pravesh प्रवेश)
(Nufúz नफुज़)
2. प्रभाव डालना (Prabháo dalná प्रभाव डालना)
असर करना (Asar karna असर करना)

SUR,B सुर्ब (म - मड)

- सीसक (Sísak सीसक)
(सीस)

SAR-BÁZ सरबाज़ (फ - मड)

1. प्राण व्यूतक (Prán dyútak प्राण व्यूतक)
जान की बाज़ी लगा देनेवाला
(Ján ki bázi laga देने वाला)
सर फ़रोश (Sar farosh सरफ़रोश)

2. योद्धा (Yoddha योद्धा)
(Sipáhi सिपाही)

2. पट मंडप (Pat mandap पट मंडप)
(Kháima खैमा)

3. यवनिका (Yavanika यूनिका)
(Qanát कनात)

SIRÁJ सिराज (म - मड)

- दीपक (Dípak दीपक)
चिराग़ (Chirágh चिराग़)

SARÁSAR सरासर (फ - मड)

1. इस सिर से उस सिर तक (Is sire se us sire tak इस सिर से उस सिर तक)

2. अत्यन्त (Attyant अतिशय)
(Nitánt नितान्त)
(Bilkul बिल्कुल)

सरसिम (फ - मड)

SARÁ SÍMA सरा सीमा

1. व्यग्र चित्त (Vyaggr chitt व्यग्र चित्त)
(Udvign उद्विग्न)
(Pareshán परेशान)
2. स्तब्ध (Istabdh स्तब्ध)
(Haerán हैरान)

SURÁGH सुराग़ (म - मड)

1. टोह (Toh टोह)
(Talásh तलाश)
2. खोज (Khoj खोज)
3. अनुसन्धान (Anusandhán अनुसन्धान)
(Tahqíq तहकीक़)

सराग़ रसान (फ - मड)

SURÁGH-RASÁN सुराग़ रसां

1. खोजी (Khoji खोजी)
(Dhúndhne धुन्धने वाला)

سر پرست (ف - ص)

SAR-PARAST سرپرست

- سرنسک (Sanrakchhak سن رکچھک)
 अभिभावक (Abhibhāvak ابھی بھاوک)
 मुरब्बी (Murabbi مربی)

سر پوش (ف - مذ)

SAR-POSH سرپوش

- आच्छादन (Ách, chbádan آچھادن)
 टक्कन (Dhak, kan टक्कन)

सर ताबी (ف - مٹ)

SAR-TÁBI सरताबी

1. अवज्ञा (Avaggya اوگیا) हुकम
 अदूली (Hukm adúli حکم عدولی)
 2. द्रोह (Droh دروه) बगावत (Baghā-
 vat بغاوت)

सर तापा (ف - ص) SAR-TÁPA सरतापा

1. आपाद मस्तक (Ápád mastak आपाद-
 सिर से पांव तक (Sir se páon tak सिर से पांव तक)
 2. आयोपान्त (Ád, dyopánt आयो)
 शुरू से अखीर तक (Shuru se akhír tak شروع سے اخیر تک)
 3. नितान्त (Nitánt नितान्त) बिल्कुल
 (Bilkul بالکل)

सर ताज (ف - ص) SARTÁJ सरताज

1. शिरोमणि (Shiromani शिरोमणी)
 सर्वश्रेष्ठ (Sarv shreshth सर्वश्रेष्ठ)
 बेहतर (Behtarín بہترین)
 2. पति (Pati پتی) स्वामी (Swámi)
 शौहर (Shauhar شوهر)

سر براہ (ف - ص)

SAR-BA-RÁH सरبراہ

1. प्रबन्ध कर्ता (Prabandh karta
 پر بندھ کرتا) मुन्तज़िम (Muntazim
 منتظم)
 2. संचालक (Sanchálak سناچالک)
 मुहत्तम (Mohtamim مہتمم)

سر بز انو (ف - ص)

SAR-BA-ZÁNU सर ब जानू

- घुटनों में सर डाले हुए (Ghutnon men
 sar dále hue گھٹنوں میں سر ڈالے)
 दुःखित (Chintit چिंतित) (होئے)
 गमगीन (Ghamgin دکھت) (غمگین)

سر بسته (ف - ص)

SAR-BAS,TA सर बस्ता

- गुप्त (Gupt گپت) गूढ़ (Gúrh گورھ)
 पोशीदा (Poshída پوشیدہ)

سر بلند (ف - ص)

SAR-BALAND सर बलन्द

- सम्मानित (Sammánit سممانیت) प्रतिष्ठित
 (Pratishthit پریشیتھت) इज्जत या
 ओहदा दिया हुआ (Izzat ya ohda diya
 hua عزت یا عہدہ دیا ہوا)

سر بند (ف - ص) SAR-BAND सरबन्द

- बद्ध मुख (Bad, dh mukh بدھ مکھ)
 मुँह बन्द (Munh band منہ بند)
 रंजा हुआ (Munh ranja hua منہ رنجا ہوا)
 (رنجاء ہوا)

SARKHAT सरखत (फ - मड) सरख

1. प्राप्ति पत्र (Prápti patr) पुराप्ति
(Rasíd) रसीद (पत्र)
2. भाटक पत्र (Bbátak patr) बहाटक
(Kiráya náma) किरायानामा (पत्र)
(क्रायेनाम)
3. तनखाह के हिसाब का कागज (Tan-
kháh ke hisáb ka kágghaz) तनख्वाह
(के) के हिसाब का कागज

सरखोश (फ - स)

SAR-KHUSH सरखुश

- मत्त (Matt) मस्त (Mast) मत्त
(Surúr men) सुरूर में

SURKHI सुखी (फ - मथ)

- लालिमा (Lálíma) रक्तता
(Raktata) लाली (Láli)

सरखिल (फ - मड)

SAR-KHAIL सर खैल

1. अधिपति (Adhipati) (अधेपति)
(Sardár) सरदार
2. बिरादरी का मुखिया (Birádari ka
mukhiya) (बरादरी का) मुखिया

SAR,D सर्द (फ - स)

1. शीतल (Shítal) शीत (Shít)
(Thanda) ठंडा (शीत)
2. शीतप्रधान (Shítap,pradhán)
(शीतप) सर्द खासियत
(Sard khásiyat vála) वाला
(खासियत वाला)

सरतासर (फ - स)

SAR-TA-SAR सरतासर

- नितान्त (Nitánt) बिलकुल
(Bilkul) शुरू से अखीर तक
(Shurú se akhír tak) (शुरु से)
(तक)

सर चश्मे (फ - मड)

SAR-CHASH,MA सरचश्मा

1. उद्गम (Udgam) खान (Khán)
(कहान)
2. स्रोत (Srot) सोता (Sota)
(सोता)

SAR-HAD सर हद (फ - मथ)

1. अन्तिम सीमा (Antim síma) अन्तिम
(Prákáshtha) पराकाष्ठा (सीमा)
(Ákhiri had) अखिरी हद (काश्तहा)
(अखरी हद)
2. सीमा (Síma) हद (Had)

सरहलक (फ - स)

SAR-HALQA सरहलका

- अधिपति (Adhipati) सरदार
(Sardár)

SURKH सुख (फ - स)

- रक्त (Rakt) शोणित (Shonit)
(Lohit) लाल (लोहित)
(Lál)

सरख (फ - मड)

SURKHÁB सरखब

- चक्रवाक (Chakrvák) चक्रवा
(Chakva)

सर زمین (फ - मथ)

SAR-ZAMÍN सरज़मीन

1. क्षेत्र (Chhettr च़्छेत्तर) इलाका (Iláqa علاقه)
2. देश (Desh दिश) मुल्क (Mulk मुल्क)

सरज़नश फ - मथ

SAR-ZANISH सर ज़निश

1. भर्त्सना (Bhartsana ब़र्त्सना) डांट डपट (Dánt_dapat दान्त) (दपित)
2. तारणा (Tárna तारना) सज़ा (Saza सज़ा)
3. चेतावनी (Chetávani च़ेतावनी) तंबीह (Tambih तंबीह)

सरसाम (ए - मथ) SARSÁM सरसाम
सन्निपात (Sannipát सन निपात)
सरसाम (Sarsám सरसाम)

सर सبز (फ - व)

SAR-SABZ सर स.बज़

1. शादल (Shád,dwal श़ाद,दवल) हरा भरा (Hara bhara हरा ब़रा)
2. वसित (Vasit वसित) आबाद (Ábád आबाद)
3. सफल (Saphal स़फ़ल) कामयाब (Kámyáb कामियाब)

सरशार (फ - व) SAR-SHÁR सरशार

1. तृप्त (Tript त्रिप्त) सन्तुष्ट (Santusht सन्तुष्ट)
2. परिपूर्ण (Paripúrñ परिपूर्ण)

SARDÁBA सर्दाबा (फ - मथ)

तलग्रह (Talgrih तल ग़्रह) तहखाना (Tah khána तह ख़ाना)

SAR-DÁR सरदार (फ - मथ)

1. नायक (Náyak नायक) अधिपति (Adhipati अधिपति) सरगना (Sarghana सरगना)
2. स्वामी (Swámi स्वामी) मालिक (Málik मालिक)
3. पदाधिकारी (Padádhikári पदाधिकारी) हाकिम (Hákim हाकिम)

सरदरद (फ - मथ)

SAR-DARD सर दर्द

1. शिरःशूल (Shirah shúl शिरःशूल) दर्द सर (Darde-sar दर्द सर)
2. कष्ट (Kasht क़श्त) क्लेश (Klesh क्लेश) तकलीफ़ (Taklíf तकलीफ़)
3. परिश्रम (Prish,shtam परिश्रम) मरज़-पच्ची (Magbz pach,chi मरज़-पच्ची)

सरद महर (फ - व)

SARD-MIH,R सर्द मिह

निःशील (Nish shíl निःशील) बे मुरवत (Be murav,vat बे मुरवत)

सर्दी (फ - मथ) SARDI सर्दी

1. शीतलता (Shítalata शीतलता) ठंडक (Thandak ठंडक)
2. शीत (Shít शीत) प्रतिश्याय (Pratish,shyáe प्रतिश्याय)
3. जुकाम (Zukám जुकाम)

SUR,FA سرفہ (ع - مذ) سرفا
کاس (Kás کاس) کاسیکا (Kásika
(کھانسی) خاںسی (Khálsi کاسکا)

سرفروش (ف - ص)

SAR-FAROSH سر فروش

1. پُران دھوتک (Prán dyútak پُران
جان پر खेल جانے والا
(Ján par khel jáne vála جان پر
(کھیل جانے والا)

2. سوامی بکت (Swámi bhakt سوامی
(وفا دار) (Vafa dár بھکت)

3. یودھا (Yod,dha یودھا) جواں مرد
(Jawán mard جوانمرد)

SARQA سرقہ (ع - مذ) سرقا
تسکرنا (Taskarata تسکرنا) چوری
(Chori چوری)

SARKÁR سرکار (ف - مٹ)

1. راجہ (Rájya راجیہ) حکومت
(Hukúmat حکومت)

2. شاسک (Shásak شاسک) حاکم
(Hákim حاکم)

3. شریمان (Shri mán شریمان)

ہُزُور ! (Huzúr حضور)

SAR-KASH سرکش (ف - ص)

1. آوگیا کاری (Avaggya kári آوگیا
نا فرمان (Ná farmán
(زافرمان)

2. اہنکاری (Ahankári اہنکاری)
گھماندی (Ghamandi گھماندی)

3. ویدروہی (Viddrohi ویدروہی) باغی
(Bághi باغی)

لابلاب (Labálab لابلاب)
(Labrez لابلاب)

SIRISHT سرشت (ف - مٹ)

1. پُرکرتی (Prakriti پُرکرتی) سبھاو
(Swabháo سبھاو) آدات (Ádat
(عادت)

2. سُرشتی (Srishti سُرشتی) پیدائش
(Paidáish پیدائش)

SARISH,TA سریشٹا (ف - مذ)

ویہاگ (Vibhág ویہاگ) مہکما
(Mah,kama مہکما)

SARTÁN سرطان (ع - مذ)

1. کَرکٹ (Karkat کَرکٹ) کَرک (Kark
(کیکڑا) (Kekra کیکڑا)

2. کَرک راشی (Kark ráshi کَرک راشی)
بورج سرطان (Burj sartán بورج
(سرطان)

3. پیٹھ کا ایک بہت ہی خراب پھوڑا
(Píth ka ek bahut hi kharáb
phoṛa پیٹھ کا ایک بہت ہی
(Adíth آدیٹھ) خراب پھوڑا)

SUR,AT سرعت (ع - مٹ)

شیگھرتا (Shíghrata شیگھرتا) آشوتا
(Áshuta آشوتا) تیزی (Tezi تیزی)
جلدی (Jaldi جلدی) فورتی (Phurti
(پورتی)

SARGHANA سرغانہ (ف - مذ)

آدھی پتی (Adhi pati آدھی پتی) سردار
(Sardár سردار) मुखیا (Mukhiya
(مکھیا)

سر کو بی (ف - مٹ)

SAR-KOBI سر کو بی

سر کچلنا (Sar kuchalna) سر کچلنا

سزا دینا (Saza dena) سزا دینا

سر کہ (ف - مذ)

SIRKA سیرکا

سیرکا (Sirka) سیرکا (Sikth) سیرکا

(سرکا)

سر گران (ف - ص)

SAR-GARAN سر گران

رُخت (Apprasann) رُخت (Apprasann)

خفا (Khafa) خفا (Rusht) خفا

سر گردان (ف - ص)

SAR-GARDÁN سرگردان

1. هیران (Udvign) هیران (Udvign)

پریشان (Preshán) پریشان (Haián) پریشان

(پریشان)

2. پریتن (Prayatn shíl) پریتن (Prayatn shíl)

سای (Sái) سای (Sái) سای

سر گرم (ف - ص)

SAR-GARM سر گرم

1. لائن (Sanlagn) لائن (Sanlagn)

مُنہمیک (Munhamik) مُنہمیک (Lín) مُنہمیک

(مُنہمیک)

2. یتن وان (Yatn ván) یتن وان (Yatn ván)

سای (Sachesht) سای (Sachesht)

(سای)

3. لائن پورن (Lagn purn) لائن پورن (Lagn purn)

پُر جوش (Purjosh) پُر جوش (Purjosh)

سر گروہ (ف - ص)

SAR-GIROH سر گروہ

دیکھو 'سرغندہ'

سر گزشت (ف - مٹ)

SAR-GUZASHT سر گزشت

وِرتانت (Vivaran) وِرتانت (Vivaran)

حال (Hál) حال (Hál)

سر گشتہ (ف - ص)

SAR-GASHTA سر گشتہ

1. بھانت (Bhránt) بھانت (Bhránt)

بھٹکا ہوا (Bhatka hua) بھٹکا ہوا

2. ودیگن (Udvign) ودیگن (Udvign)

پریشان (Preshán) پریشان (Preshán)

سر گوشہ (ف - مٹ)

SAR-GOSHI سر گوشہ

کانا پھونسی (Káná phúnsi) کانا پھونسی (Káná phúnsi)

کان میں بات کہنا (Kán men bát) کانا پھونسی (Káná phúnsi)

kanha کان میں بات کہنا

SIRGÍN سیرگیں (ف - مذ)

شکرت (Shakrit) شکرت (Shakrit)

گومے (Gobar) گومے (Gobar)

سر لشکر (ف - ص)

SAR-LASH,KAR سر لشکر

سیناپتی (Senápati) سیناپتی (Senápati)

سپہ سالار (Sipah sálár) سپہ سالار (Sipah sálár)

SAR,MA سرما (ف - مذ)

شرد رتو (Sharad ritu) شرد رتو (Sharad ritu)

شیت کال (Shít kál) شیت کال (Shít kál)

(Jára) جارا (Jára)

سر مگین (ف - ص)

SURMAGĪN سورمگین

- अंजनसार (Anjansār) (انجن سار)
अंजित (Anjit) (انجت) सुरमा लगी
हुई आखें (Surma lagi hui ānkhen)
(सुर्मे लगी होئی आंखें)

SURMA सुरमा (फ - मं)

1. रसांजन (Rasānjan) (रसानजन) अंजन
(Anjan) (انجن)
2. कपोत धातु (Kapot Dhātu) (कपोत
धातु) सुरमे का पत्थर (Surme ka
pat,thar) (सुर्मे का पत्थर)

SAR-NÁM सरनाम (फ - स)

1. सुप्रसिद्ध (Sup,prasiddh) (सुप्रसिद्ध)
सुख्यात (Sukh,khyát) (सुख्यात)
(Mash,húr tarín) (मशहूर तरीन)
(مشهور ترین)
2. सुयशवान् (Suyash ván) (सुयश्वन्)
(नाम आर) (Námávar) (नामावर)
(وان)
सर नाम (फ - मं)

SAR-NÁMA सरनामा

1. शीर्षक (Shírshak) (शीर्षक)
(Surkhi) (सुरखी)
2. प्रशस्ति (Prashasti) (प्रशस्ति)
का अलकाव आदाव (Khat ka alqáb
ádáb) (خط کا القاب آداب)
3. चिट्ठी का ऊपरी भाग (Chit,thi ka
úpari bhág) (चित्ठी का ऊपरी भाग)

SURANG सुरंग (फ - मं)

- अधोमार्ग (Adho márg) (अधोमार्ग)
कर्करा (Karkara) (कर्करा) ज़मीन दोज़

SARMÁÍ सरमाई (फ - मं)

1. शीत कालिक (Shít kálik) (शीत
कालिक) जाड़े का (Járe ka) (जाड़े का)
2. जड़ावल (Jarával) (जड़ावल) जाड़ों के
कपड़े (Járon ke kapre) (जाड़ों के
कपड़े)

SARMÁYA सरमाया (फ - मं)

1. पूंजी (Púnji) (पूँजी) रकम
(Rupia) (रुपया) (Raqam) (रकम)
2. धन (Dhan) (धन) दौलत (Daulat)
(माल) (Mál) (माल)
3. संपत्ति (Sampatti) (संपत्ति) जाइदाद
(Jáidád) (जाइदाद)

सरमायेदार (फ - मं)

SARMÁYA-DÁR सरमायादार

- पूँजीपति (Púnji pati) (पूँजीपति)
के बल पर अपनी बड़ाई काइम रखने
वाला (Rupai ke bal par apni barái
qáim rakhne vála) (रुपये के बल पर
अपनी बड़ाई काइम रखने वाला)
(اپنی بڑائی قائم رکھنے والا)

SAR,MADI सरमदी (फ - मं)

- अनश्वर (Anash,shwar) (अनश्वर)
हमेशा रहने वाला (Hamesha rahne
vála) (हमेशा रहने वाला)

SAR-MAST सरमस्त (फ - स)

- उन्मत्त (Unmatt) (अनमत्त)
(Madonmatt) (मदोनमत्त) मतवाला
(Matvála) (मतवाला) नशे में चूर
(Nashe men chúr) (नशे में चूर)

SARO-PA سروپا (ف - مذ) سروپا
آدھنت (Ad, dhyant) سیر پیر
(Sir pair) تالا سیرا (Tala
sira) (تلا سیرا)

SUROD سرود (ف - مذ) سرود
1. گیت (Gít) راج (Rág)
2. ایک प्रकार کا बाजा (Ek prakar ka
bája) (ایک پرکار کا باجہ)

SURUR سرور (ع - مذ) سرور
1. हर्ष (Hsrsh) आनंद (Ánand)
(خوشی) (Khushi) (آنند)
2. हल्का नशा (Halka nasha)
सर खुशी (Sar khushi) (سر
خوشی)

SARVAR سرور (ف - مذ) سرور
अधिपति (Adhipati) (ادھی پتی)
सरदार (Sardár) (سرदार)

سرورق (ع - مذ)

SAR-VARQA سرورک

मुख पृष्ठ (Mukh prishth) (مکھ پریشٹھ)
पुस्तक का पहिला वरक (Pustak ka
pahila varaq) (پستک کا پہلا ورق)

سروسامان (ف - مذ)

SARO-SÁMÁN سروسامان

उपकरण (Upkaran) (اوپکرن)
सामान (Sázo-samán) (سازو سامان)

SAROSH سروش (ف - مذ) سروش
1. देवता (Devata) (دیوتا)
(فرشته) (Farishta)

रस्ता (Zamín doz rásta) (زمین دوز)
(داستہ)

سرنگون (ف - ص)

SAR-NIGÚN سر نیگن

1. अधोमुख (Adhomukh) (ادھو مکھ)
नतमस्तक (Natmastsak) (نات
مستک) सर झुकाए हुए (Sar
jhukáe hui) (سر جھکائے ہوئے)
2. लज्जित (Lajjit) (لجیت)
शरमिन्दा (Sharminnda) (شرمندہ)

SARE-NAU سر نو (ف - ص) سر نو
पुनः (Punah) (پنہ) फिर से (Phir se)
नए सिरे से (Nae sire se) (نئے
سے سے)

سر نوشت (ف - مٹ)

SARNA,VISHT सर नविशत

1. भाग्य (Bhággya) (بھاگیہ)
(तकदीर) (Taqdír)
2. वृत्तान्त (Vrit,tánt) (ورت، تانت)
हाल (Hál) (حال)

SAR,V सर्व (ف - مذ) سرو
सरो (Saro) (सरो) एक पेड़ (Ek per)
(ایک پیر)

سرو اندام (ف - ص)

SARV-ANDÁM सर्व अन्दाम

सुडोल और लंबी देह वाला (Sudol aur
lambi deh vála) (سڈول اور لمبی
Sarv) (Sarvi) जैसे शरीर वाला (jaise sharír vála)
(سرو جیسے شریر) (Sundar) (سندر)

آگ پکڑ لینے والا (Jald ág pakar
lene vála) (جلد آگ پکڑ لینے والا)

سر یع التأثير (ع - ص)

SARI-UT-TÁSÍR سری उत्तासीर

شیگھر کاری (Shíghr kári) (शीघ्र कारी)
تुरنت آسر کرنے والا (Turant asar
karne vála) (تُرنت اثر کرنے والا)

سر یع الزوال (ع - ص)

SARI-UZ-ZAVÁL سری उज्जवाल

پتنوئمُخ (Patanonmukh) (पतनोन्मुख)
جلد گرنے والا (Jald girne vála)
(جلد گرنے والا)

سر یع السیر (ع - ص)

SARI-US-SAIR سری उसैर

دُرُت گامی (Drut gámi) (द्रुत गामी)
بہت تیز چلنے والا (Bahut tez
chalne vála) (بہت تیز چلنے والا)

سر یع الفہم (ع - ص)

SARI-UL-FAHM سری उल्फह्म

شیگھر بُدھ (Shíghr bud,dhi) (शीघ्र बुद्धि)
جلدی ہی بات کی تھ کو پہنچ جانے والا
(Jaldi hi bát ki tah ko pahunch jáne vála)
(جلدی ہی بات کی تھ کو پہنچ جانے والا)

سر یع المضم (ع - ص)

SARI-UL-HAZM سری उल्हज्म

لگھو پاک (Laghu pák) (लघु पाक)
جلد پچ جانے والا (Jald pach jáne
vála) (جلد پچ جانے والا)

2. آکاش وانی (Ákash váni) (आकश वाणी)
الہام (Ilhám) (إلهام) (وانی)

سروکار (ف - مذ)

SARO-KÁR سरोकार

1. سبندھ (Sambandh) (संबन्ध) سंपर्ک
(Sampark) (सम्पर्क) لگاؤ (Lagáo)
(تعلق) (Ta,alluq) (تعلق)
2. پریوجن (Prayojan) (प्रयोजन) مت-
لَب (Matlab) (مطلب)

SARHANG سرهنگ (ف - مذ)

1. یوڈھا (Yod,dha) (यूद्धा) سैनिक
(Sainik) (सैनिक) سپاہی (Sipábi)
(سپاہی)
2. ملل (Mall) (मल्ल) पहिलवान (Pahil-
ván) (پہلوان)

SARÍR سریر (ع - مذ)

سنگھاسن (Singhásan) (सिंहआसन) (تخت)
(Takht) (تخت)

سریر آرا (ع - ص)

SARÍRÁRA سریرارا

سنگھاسنارُڈھ (Singhásanárúdh) (सिंहआसनारूढ़)
(Takht nashín) (तख्त नशीन) (سنگھاسن)
(Gaddi nashín) (गद्दी नशीन) (تخت نشین)
(گدی نشین)

SARÍ,A سری,آ (ع - ص)

دُرُت (Drut) (द्रुत) (شیگھر) (Shíghr) (शीघ्र)
(جلد) (Jald) (جلد) (تیز) (Tez) (تیز) (دُرُت)

سر یع الالہاب (ع - ص)

SARI-UL-ILTIHÁB سری उल्इल्ति हात्र
وِس پھوٹک (Visphotak) (विस्फोटक) (جلد)

SUST سۄست (ف - ص) مست

1. آلالسی (Álasi) مَند (Mand) کاہیل (Káhil) (مَند)

2. دۄربل (Durbal) کمزور (Kamzor)

3. اُداَس (Udás) (Khin) (کھن) (اُداس)

4. شِٹھل (Shithil) نِڈال (Nidhál) (شِٹھل)

سست پیمان (ف - ص)

SUST-PAIMÁN سۄست پیمان

اُدِرھ سَنکَلپ (Adrih sankalp) (اُدِرھ) (Sankalp) (وعدے کا کچا) (Váde ka kach,cha)

سست رائے (ف - ص)

SUST-RÁI سۄست رای

1. مَند چیتا (Mand cheta) (مَند) جس کی رائے دۄرست نہ ہو (Jis ki rái durust na ho) (دۄرست نہ ہو)

2. مۄرکھ (Múrkh) (مۄرکھ) (Na samajh) (بے عقل) (Be aql)

سست قدم (عف - ص)

SUST-QADAM سۄست کدَم

مَند گتی (Mand gati) (مَند) سۄست چلنے والا (Sust chalne vála) (سست چلنے والا)

SUSTI سۄستی (ف - مٹ) مستی

1. آلالسی (Álas, sya) (آلالسی) (Káhilí) (کاہلی)

SURÍN سۄرین (ف - مٹ) سۄرین

1. شروَن (Shron) (شروَن) (Nitamb) (چوٹر) (Chútar) (نتمب)

2. مَلدۄار (Maldwár) (مَلدۄار) (Guda) (مَبَرز) (Mabraz)

SAZA سزا (ف - مٹ) سزا

1. دَند (Dand) (دَند) (Sáhas) (سَہس) (Qaid) (قید)

2. پَرَتی کار (Pratíkar) (پَرَتی کار) (Badla) (بدلہ)

3. اَرث دَند (Arth dand) (اَرث دَند) (Táván) (تاوان) (Jurmána) (جرمانہ)

SAZA-VÁR سزاوار (ف - ص) سزاوار

1. پاتر (Pátr) (پاتر) (Yoggya) (یوگیہ) (Láiq) (لائق)

2. اُچت (Uchit) (اُچت) (Munásib) (مناسب)

3. شۄبھ (Shubh) (شۄبھ) (Mubá-rak) (مبارک)

سزایاب (ف - ص)

SAZA-YÁB سزا یا ب

دَندیت (Dandit) (دَندیت) (Saza páya hua) (سزا پایا ہوا)

سزایافتہ (ف - ص)

SAZA-YÁFTA سزا یا فٹا

پُور دَندیت (Púrv dandit) (پُور دَندیت) (Pahile ka saza páya hua) (پہلے کا سزا پایا ہوا)

SA,ÁDAT सद्वादत (संज्ञा - मत्)

1. सौभाग्य (Saubhággya सुबहाग्य)

खुश किस्मती (Khush qismati
(खुश किस्मती)

2. कल्याण (Kalyán कल्याण) भलाई
(Bhalái बहाली)

सद्वादत मन्द (संज्ञा - मत्)

SA,ÁDAT-MAND सद्वादत मन्द

भाग्यवान् (Bhággya ván बहाग्यवान्)

खुश किस्मत (Khush qismat खुश
(किस्मत)

SUÁL सुआल (संज्ञा - मत्)

कास (Kás कास) खांसी (Khánsi
(कहानसी)

SA,D सद्वाद (संज्ञा - मत्)

1. शुभ (Shubh शुभ) मंगल मय

(Mangalmai मंगल मय)

(Mubarak मुबारक)

2. श्रवण नक्षत्र (Shravan nakchhatr

बाईसवीं मंजिले कमर

(Báísvín Manzile-qamar बाईसवीं
(मंजिले कमर)

SA,I सद्वाद (संज्ञा - मत्)

प्रयत्न (Prayatn प्रयत्न) प्रयास

(Prayás प्रयास) चेष्टा (Cheshta

(कोशिश) कोशिश (Koshish कोशिश)

SA,ID सद्वाद (संज्ञा - मत्)

1. भाग्यशाली (Bhággya shali बहाग्यशाली)

नैक बख्त (Nek bakht नैक बख्त)

(बख्त)

2. नपुंसकता (Napunsakata नपुंसकता)

नामर्दी (Námardí नामर्दी)

SAT,H सद्वाद (संज्ञा - मत्)

तल (Tal तल) स्तर (Istar स्तर)

हर चीज का ऊपरी भाग (Har chíz ka

úpari bhág हर चीज का ऊपरी भाग)

सद्वाद (संज्ञा - मत्)

SAT,HE-ÁB सद्वाद आब

जलतल (Jaltal जलतल) पानी का

ऊपरी भाग (Páni ka úpari bhág पानी

का ऊपरी भाग)

सद्वाद (संज्ञा - मत्)

SAT,HE-ZAMÍN सद्वाद जमीन

भूतल (Bhútal भूतल) धरातल

(Dharátal धरातल) पृथ्वी का ऊपरी

भाग (Prithvi ká úpari bhág

पृथ्वी का ऊपरी भाग)

SAT,HA सद्वाद (संज्ञा - मत्)

तल (Tal तल) स्तर (Istar स्तर)

सद्वाद (Sat,h सद्वाद)

SAT,HI सद्वाद (संज्ञा - मत्)

ऊपरी (Upari ऊपरी) मामूली

(Mamúli मामूली) बे सोचा समझा

(Be socha-samjha बे सोचा समझा)

SAT,R सद्वाद (संज्ञा - मत्)

रेखा (Rekha रेखा) पंक्ति (Pankti

(पंक्ति) सद्वाद (Satar सद्वाद)

SAT,VAT सद्वाद (संज्ञा - मत्)

आतंक (Átank आतंक) दबदबा

(Dabdaba दबदबा) धाक (Dhák धाक)

SAFÁHAT सफाहत (ع - مٹ) سفاهت
 नीचता (Níchata نیچتا) अधमता
 (Adhamata ادھمتا) कमीना पन
 (Kamína pan کمینہ پن)

SAFAR सफर (ع - مڈ) سفر

1. यात्रा (Yáttra यात्रा) मुसाफिरत
 (Musáfirat مسافرت)

2. प्रस्थान (Prasthán प्रस्थान) कूच
 (Kúch کوچ)

سفر آخرت (ع - مڈ)

SAFARE-ÁKHIRAT सफरे आखिरत
 अंतिम यात्रा (Antim yáttra अंतिम
 यात्रा) मौत (Maut موت)

سفر خرچ (ع - مڈ)

SAFAR-KHARCH सफर खर्च
 संबल (Sambal سمبل) पायेय
 (Pátheya پاتھیہ) ज़ादेराह (Záde-ráh
 زاد راه)

سفر نامه (ع - مڈ)

SAFAR-NÁMA सफर नामा
 भ्रमण वृत्तांत (Bhraman-vrittánt
 भ्रमण कथा (Bhar-man katha
 भ्रमण कथा) सफर के
 हालात की किताब (Safar ke hálát
 ki kitáb سفر کے حالات کی کتاب)

SAF,RA सफ्रा (ع - मंड) سفره
 دسترخوان (Dastar-khán دسترخوان)

SUFRA सुफ्रा (ف - मंड) سفره
 मलद्वार (Maldwár مل دوار) गुदा
 (Guda گدا) मब्रज़ (Mabraz مبرز)

2. शुभ (Shubh شبه) सुवारक
 (Mubáarak مبارک)

SIFÁRAT सिकारत (ع - مٹ) سفارت

दूत कर्म (Dút karm دوت کرم) प्रति
 निधित्व (Pratinidhittwa پرتی ندهتو)
 सफ़ीर का पद (Safír ka pad سفیر کا پد)

سفارت خانه (ع - مڈ)

SIFÁRAT-KHÁNA सिकारत खाना
 दूतावास (Dútávás دوتاواس) सफ़ीर
 के रहने की जगह (Sáfír ke rahne ki
 jagah سفیر کے رہنے کی جگہ)

سفارش (ف - مٹ)

SIFÁRISH सिकारिश

अभिस्ताव (Abhistáv अभिस्ताव)
 अनुशंसा (Anushansa انوشانسا)
 सिपारिश (Sipárish سپارش)

SAF,FÁK सफ्फाक (ع - ص) سفاک

1. रक्त पाती (Rakt páti رکت پاती)
 कातिल (Qátíl قاتل)
 2. निदर्य (Nirdai نردے) बे रहम
 (Be rahm بے رحم)

SIFÁL सिकाल (ع - मंड) سفال

1. मृत्पात्र (Mrit pátr मृत पात्र)
 मट्टी का बर्तन (Matti ka bartan
 मट्टी का बर्तन)
 2. खप्पर (Khappar کھپر) मट्टी का
 ठीकरा (Matti ka thíkra مٹّی کا
 ٹھیکرا)

SAFÍNA सफीना (स - म) सफ़िना

1. नौका (Nauka नौका) नाव (Náo नाव)
(Kashti कश्ती) कश्ती
2. किताब (Kitáb किताब) कागज़
(Kághaz काग़ज़)
3. आदेश पत्र (Ádesh patr आदेश पत्र)
(Hukm náma हुक्म नामा) हुक्म नामा
(حکم نامه)

SAFÍH सफीह (स - म) सफ़िह

मूढ़ (Múrb मूढ़) निर्बुद्धि (Nirbud, dhi निर्बुद्धि)
(Be vaqúf बेवकूफ़) बेवकूफ़

SAQ,QA सक्का (स - म) सक्का

पानी भरने वाला (Páni bharne vála पानी भरने वाला)
(Bhishti भिस्ती) भिस्ती
(بهشتی)

SAQÁBA सक्काबा (स - म) सक्काबा

जलपात्र (Jal páttir जलपात्र) पानी की
(Páni ki tanki पानी की टंकी)

SAQAR सक्कर (स - म) सक्कर

नरक (Narak नरक) रौरव (Raurav रौरव)
(Dozakh दोज़ख़) दोज़ख़

SAQ,F सक्क (स - म) सक्क

छत (Chhat छत) पाटन (Pátan पाटन)
(پاٹن)

SUQ(U)M सुक् (स - म) सुक्

1. दोष (Dosh दोष) विकार (Vikár विकार)
(Aib ऐब) ऐब
2. रोग (Rog रोग) बीमारी (Bímári बीमारी)
(بیماری)

SI (U) F,L सि (सु) फ़्ल (स - म) सि (सु) फ़्ल

फोक (Phok फ़ोक) फ़ुज़ला (Fuzla फ़ुज़ला)
(فضله)

SIFLA सिफ़्ला (स - म) सिफ़्ला

निकृष्ट (Nik,krisht निकृष्ट) निःकृष्ट
(Adham अधम) ओछा (Ochha ओछा)
(Kamína कमीना) कमीना
(اوچھا)

SAFÚF सफ़ूफ़ (स - म) सफ़ूफ़

चूर्ण (Chúrn चूर्ण) पिसी हुई चीज़
(Pisi hui chíz ya dava पिसी या दवा)
(هوئی چیز یا دوا)

SAFED सफ़ेद (स - म) सफ़ेद

श्वेत (Shwet श्वेत) शुभ्र (Shubhr शुभ्र)
(Bhúra भूरा) भूरा
(Sapet सपेट) सपेट

सफ़ेदपोश (स - म) सफ़ेदपोश

SAFED-POSH सफ़ेदपोश

1. श्वेतांबर (Shetámbar श्वेतांबर)
सफ़ेद कपड़े पहिनने वाला (Safed kapre pahinne vála सफ़ेद कपड़े पहिनने वाला)
(پہننے والا)
2. सभ्य (Sabbhya सभ्य) भला
(Bhalá mánas भला मानस)
(Sharíf शरीफ़) शरीफ़

SAFÍR सफ़ीर (स - म) सफ़ीर

दूत (Dút दूत) राज दूत (Ráj dút राज दूत)
(Ambassador एम्बैसेडर) एम्बैसेडर
(امبریسےڈر)

3. गतिभंग (Gati bhang) (گتی بھنگ)
शेर के वज़न में सकता (Sher ke
vazn men sakta) (شعر کے وزن میں
سکتا)

SAKARÁT सकरात (ع - مٹ) (سکرات)
चंद्रा (Gbandra) (چندرا) यम यातना
(Yam yátana) (यम यातना) मरते समय
की तकलीफ (Marte samai ki taklîf)
(मरते से की तकلیف)

सकनजबिन (ع - مٹ)

SIKANJBÍN सिकंजबीन
नीबूका शरबत (Níbu ka sharbat)
(का शरबत)

SUKÚT सुकूत (ع - مذ) (سکوت)
मौन (Maun) (मौन) खामोशी (Khámoshi)
(चुप्पी) (Chuppi) (خاموشی)

SUKÚN सुकून (ع - مذ) (سکون)
1. शान्ति (Shánti) (शान्ति) अमन
(Amn) (امن)

2. स्थिरता (Isthirata) (استھیرتا) ठहराव
(Thabráo) (تھراؤ)

3. सुख (Sukh) (سکھ) आराम (Áram)
(चैन) (Chain) (چैन) (آرام)

4. किसी अक्षर का हल होना (Kisi
akehhar ka hal hona) (کسی اکچھر کا
הל ہونا) (जज़म) (Jazm) (کا هل ہونا)

SUKÚNAT सुकूनत (ع - مٹ) (سکونت)
निवास (Nivás) (نواص) रहाइश (Rahá-
ish) (رہائش)

SUQÚT सुकूत (ع - مذ) (سقوط)
गिर पड़ना (Girpāna) (گر پڑنا) कब्जे से
निकलना (Qabze se nikalna) (قبضے سے
نکلنا)

سقوط اشتها (ع - مذ)

SÚQUTE-ISHTIHA सुकूतेइशितहा
मंदगिनि (Mandágui) (مند اگنی) भूक
जाती रहना (Bbúk játi rahna) (بھوک
جاتی رہنا)

SAQÍM सकीम (ع - ص) (سقیم)
1. रुग्ण (Rugn) (روغن) बीमार (Bimár)
(रुगी) (Rogi) (بیمار)
2. विकृत (Vik,krit) (وکرت) खराब
(Kharáb) (خراب)

سقیم الحال (ع - ص)

SAQÍMUL-HÁL सकीमुलहाल
1. दुरदशा ग्रस्त (Durdasha grast)
(बद हाल) (Bad hál) (دردشا گریست)
(بد حال)
2. रोग ग्रस्त (Rog grast) (روگ گریست)
(बीमार) (Bimár) (بیمار)

SAK,TA सकता (ع - مذ) (سکتا)
1. मूर्च्छारोग (Múrchha rog) (مورچھا
رोग) एक बीमारी जिसमें आदमी अचेत
हो जाता है (Ek bímári jis men
ádami achet ho játa hai) (ایک
بیماری جس میں آدمی اچیت
ہو جاتا ہے)

2. विराम (Virám) (ویرام) रुकाव (Rukáo)
(روکاؤ)

SALÁSAT سلاست (ع - مٹ)

1. सरलता (Saralata) सीधापन (Sīdhāpan)
2. प्रवाह (Pravāh) खानी (Ravāni)

سلاست زبان (ع - مٹ)

SALÁSATE-ZABÁN सलासते ज़बान
कोमला (Komala) फ़साहत (Fasāhat)

SALÁSIL सलासिल (ع - مٹ)

- سلسلہ کی جمع ہے لیکن اردو میں
واحد کے معنوں میں مستعمل ہے
खला (Shrinkhala) बेड़ी (Berī)
(Zanjīr) जंजीर (Bērī)

SALÁM سلام (ع - مٹ)

- प्रणाम (Pranām) बन्दगी (Bandagi)

SALÁMAT سلامت (ع - ص)

1. सुरक्षित (Surakshhit) महफूज़ (Mahfūz)
2. स्वस्थ (Swasth) तन्दुरुस्त (Tandurust)
3. जीवित (Jīvit) जिन्दा (Zinda)

SAL,B सब (ع - مٹ)

1. निवारण (Nivāran) हटाना (Hatāna)
2. वंचित करना (Vanchit karna)

SIK,KA सिक्का (ع - مٹ)

1. मुद्रा (Muddra) रुपया पैसा (Rupiya paisa)
2. आतंक (Ātank) रोब (Rob)

سکۀ زر (ع - مٹ)

SIK,KA-E-ZAR स्िकएज़र

- स्वर्ण मुद्रा (Swarn muddra) सोने का सिक्का (Sone ka sikka)

سکۀ کاغذی (ع - مٹ)

SIK,KA-E-KÁGHASI सिक्का कागज़ी

- पत्र मुद्रा (Pattr muddra) नोट (Note)

SAG सग (ع - مٹ)

- श्वान (Shwán) कुक्कुर (Kuk,kur)

SIL सिल (ع - मٹ)

1. फेफड़ों का ज़ख़म (Phepharon ka zakhm)
2. यक्ष्मा रोग (Yakchhma rog)

SILÁH सिलाह (ع - مٹ)

- अस्त्र (Astr) हथियार (Hathiyár)

سلاح خانہ (ع - مٹ)

SILÁH-KHÁNA सिलाहख़ाना

- शस्त्रागार (Shastrágár) हथियार रखने की जगह (Hathiyár rakhne ki jagah)

4. सम्बन्ध (Sambandh سمبندھ)
तत्त्वल्लुक (Ta,alluq تعلق)

5. वंशावली (Vanshávali ونشاولی)
कुरसी नामा (Kursí náma کرسی نامہ)

سلسلہ بندی (ع - ف - مٹ)

SIL,SILA-BANDI सिल्सिला बन्दी

1. क्रम बद्धता (Kram bad,dhata क्रम
ترتیب (Tartíb ترتیب) بددهتا)

2. पंक्ति बद्धता (Pankti bad,dhata
पंक्ती بددهता)
एक कतार में होना
(Ek qatár men hona ایک قطار میں ہونا)

SULTÁN सुलतान (ع - مذ)
राजा (Rája راجہ) भूपति (Bhúpati
بادشاه (Bádsháh بادشاہ) (बहोपति)

SALAF सल्फ (ع - ص)
1. पूर्वज (Púrvaj پوروچ) पुराने बुजुर्ग
(Puráne buzurg پرانے بزرگ)
2. अगला (Agla اگلا) पहिले वाला
(Pahile vála پہلے والا)

SILK सिल्क (ع - مٹ)
1. सूत्र (Sútttr सूत्र) डोरा (Dora دورا)
2. पाट (Pát पाट) कौशेय (Kausheya
ریشم (Resham ریشم) (कوشیه)

سلك مروارید (ع - مٹ)

SILKE-MARVÁRID सिल्के मर्वारीद
मुक्तादाम (Mukta dām मुक्ता दाम)
मोटियों की लड़ी (Motiyon ki laṛī
موتیوں کی لڑی)

(Chhín छीन लेना) (ونچت کرنا)
لینا (lena چھین لینا)

SILAH सिल्ह (ع - مذ)
शस्त्र (Shastr शस्त्र) हथियार
(Hathiyár ہتھیار)

سلاح پوش (ع - ص)

SILAH-POSH सिल्हपोश
सशस्त्र (Sashastr सशस्त्र) हथियारबन्द
(Hathiyár band ہتھیار بند)

سلاح خانه (ع - مذ)

SILAH-KHÁNA सिल्हखाना
शस्त्रागार (Shastrágár شستراگار)
असलिहाखाना (Asliha khána اسلحہ خانہ)

سلاح شور (ع - مذ)

SILAH-SHOR सिल्ह शोर
सैनिक (Sainik सैनिक) सिपाही (Sipáhi
سپاہی)

سلسبیل (ع - مٹ)

SAL,SABÍL सल्सबील

स्वर्ग की एक नहर (Swarg ki ek nah,r
سورگ کی ایک نہر)

SIL,SILÁ सिल्सिला (ع - مذ)
1. शृंखला (Shrinkhala شرنگھلا)
ज़ंजीर (Zanjír زنجیر)

2. श्रेणी (Shreni श्रेणी) कतार (Qatár
قطار)

3. क्रम (Kram क्रम) तरतीब (Tartíb
ترتیب)

SALÍM سلیم (ع - ص)

1. गम्भीर (Gambhír گمبھیر) मतीन (Matín متین)
2. उचित (Uchit اچت) ठीक (Thík تھیک)

سليم الطبع (ع - ص)

SALÍMUT-TAB,A सलोमुत्तत्र

- गम्भीर (Gambhír گمبھیر) सुशील (Sushíl سوشیل)
मुतहम्मिल (Muta-ham,mil متحمل)

SAM سم (ع - مذ)

- विष (Vish वीष) गरल (Garal گارل)
ज़हर (Zahr زھر)

SAMA समा (ع - مذ)

- आकाश (Ákásh آکاش) गगन (Gagan گان)
आसमान (Ásmán آسمان) (گن)

سماجت (ع - مٹ)

SAMÁJAT समाजत

- विनय (Vinai ونے) विनती (Vinati ونتی)
खशामद (Khushámad خوشامد)

SAMA,A समात्र (ع - مذ)

1. श्रवण (Shravan شرّون) सुनना (Sunna سننا)
2. राग (Rág راک) गान (Gán گان)

SAMÁ,AT समात्रत (ع - مٹ)

1. श्रवण (Shravan شرّون) सुनना (Sunna سننا)
2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti شرّون شکتی) सामित्रा (Sámiá سامعه)

SULÚK सुलूक (ع - مذ)

1. आचार (Áchár آچار) व्यवहार (Vyavhár ویوھار) अमल (Amal عمل)
2. पुण्य (Pun,nya پنیہ) भलाई (Bhalái بهلائی)
3. ईश्वर प्राप्ति (Íshwar prapti ایشور پراپتی) तलाशे हक़ (Taláshe-haq تلاش حق)

SALÍS सलीस (ع - ص)

1. सरल (Saral सरل) आसान (Ásán آسان)
2. कोमला (Komala کوملا) वह इबारत जिसमें मोटे और कठिन शब्द न हों (Voh ibárat jis men mote aur kathin shabd na hon وہ عبارت جس میں موٹے اور کٹھن شبد نہ ہوں)

SALÍQA سلیقه (ع - مذ)

1. शिष्टता (Shish,tata شہتتا) तमीज़ (Tamíz تمیز)
2. योग्यता (Yoggyata یوگیّتا) कुशलता (Kushalata کशलّتا) सलाहियत (Saláhiyat صلاحیت) काम करने की तमीज़ (Kám karne ki tamíz کام کرنے کی تمیز)

سلیقه مند (ع - ص)

SALÍQA-MAND सलीकामन्द

- शिष्ट (Shisht ششت) सभ्य (Sabh,bhya سبھیه)
तमीज़दार (Tamíz dár تمیزدار)

muláim hoti hai ایک جانور جس کی کھال بہت ہی ملائم ہوتی ہے)

2. उस जानवर की खाल (Us jánvar ki khál اس جانور کی کھال)

SAMUM سموم (ع - مٹ)

1. विषाक्त वायु (Vishákt váyu (Zahríli hava (وشاكت وايو زھریلی هوا)

2. लपट (Lapat لپٹ) लू (Lú لو)

SAM,MI समी (ع - ص)

विषाक्त (Vishákt (وشاكت विषैला (Vishaila (وشیلا زھریلا)

SAMÍ,A समी (ع - مذ)

1. श्रोता (Shrota (شروتا सुनने वाला (Sunne vála (سننے والا)

2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám (ایشور کا ایک نام)

SAN سن (ع - مذ)

वत्सर (Vatsar (وتسر वर्ष (Varsh (سال سال (Sál (ورس)

SIN سین (ع - مذ)

आयु (Áyu (ایو उम्र (Umr (عمر)

SANA सना (ع - مٹ)

स्वर्ण पत्री (Swarn pátrī (سورن پتری) एक रेचक पत्ती (Ek rechak patti (ایک ریچک پتی)

SINÁN سیناں (ف - مٹ)

तीर की नोक (Tír ki nok (تیر کی نوک)

SAMÁVI سماوی (ع - ص)

1. आकाशीय (Ákáshíya (آکاشیہ)

आसमानी (Ásmáni (آسمانی)

2. दैवी (Daivi (دیوی) गैबी (Ghaibi (غیبی)

SAM,A सम (ع - مٹ)

1. कर्ण (Karn (کرن) कान (Kán (کان)

2. श्रवण शक्ति (Shravan shakti (Shróon shakti (سماعت)

سمع خراشی (ع - مٹ)

SAM,A-KHARÁSHI सम (ع - مٹ)

बकबक से कान खाना (Bak bak se kán khána (بک بک سے کان کھانا)

SAMAN समन (ع - مٹ)

नवमल्लिका (Nav mallika (نوملکا)

चमेली (Chameli (چمیلی)

SAMAND समन्द (ف - مذ)

अश्व (Ash,shwa (اشو) वाजि (Váji (واجی)

घोड़ा (Ghōṛa (گھوڑا)

SAMANDAR समन्दर (ف - مذ)

अग्नि कीट (Agni kít (اگنی کیٹ)

एक कीड़ा जो आग में रहता है (Ek kíṛa jo ág men rahta hai (ایک کیڑا جو آگ میں رہتا ہے)

SAMÚR समूर (ع - مذ)

1. समूर (Samúru (سمورو) एक जानवर जिसकी खाल बहुत ही मुलायम होती है (Ek jánvar jis ki khál bahut hi

áři got کپڑوں کے کنارے کی چوڑی
(اور آڑی گوت)

سنجیدگی (ف - مٹ)

SAN, JÍDAGI سنجیدگی

گمبہیرتا (Gambhírata)

ممتازت (Matánat)

SANJÍDA سنجیدہ (ف - ص)

1. گمبہیر (Gambhír) ممتین (Matín)

2. جَنچا تِلا (Janchá tula) موزوں (Mauzún)

SINDÁN سندان (ف - مذ)

نہائی (Nihái) اہرن (Ahran)

سن رسیدہ (ع - ص)

SIN-RASÍDA سین رسیدا

ویوگت (Vayogat)

بڑا (Búrha)

(بوڑھا)

SANG سنگ (ف - مذ)

پاشان (Páshán)

پتھر (Shila)

(پتھر)

سنگ آہن ربا (ف - مذ)

SANGE-ÁHAN-RUBA سنگہ آہن ربا

چمبک (Chumbak)

(مقناطیس)

سنگ پشت (ف - مذ)

SANG-PUSHT سنگ پُشت

کچھپ (Kac'h, chhap)

(کچھپ)

SUM, BUL سُمبُل (ف - مذ)

1. جٹا مانسی (Jata mánsi)

بالچھڑ (Bálcchhar)

2. اَلک (Alak)

(زلف)

SUN, NAT سُننَت (ع - مٹ)

1. نِیَم (Niyam)

پدھتی (Pad, dhati)

(طریقہ)

2. وہ طریقہ جس پر محمد صاحب اور ان

اور ان کے اصحاب چلے

(Voh taríka jis par mohammad sahib aur un ke as, láb chale)

3. ختنہ (Khatna)

مسلمانی (Musalmáni)

سَنجَاب (ف - مذ)

SA (I) NJÁB س (س) نْجَاب

1. ایک جانور جو چوہے سے بڑا ہوتا ہے

اس کی خال کا پوست بناتا ہے

(Ek jánvar jo chúhe se bara hota hai, us ki khál ka postín banta hai)

2. سَنجَاب کی خال (Sanjáb ki khál)

(سَنجَاب کی کھال)

SANJÁF سَنجَاف (ف - مٹ)

کپڑوں کے کنارے کی چوڑی اور آڑی

گوت (Kapron ke kináre ki chauṛi aur)

سنگ-ساز (ف - مذ)

SANG-SÁZ سنگ ساز

وہ آدمی جو छापे खाने में पत्थर को ठीक करता और उसकी गलतियां बनाता है

(Voh ádami jo chhápe kháne men pat,thar ko thík karta aur us ki

ghalatiyán banáta hai جو آدمی جو

چھاپے خانے میں پتھر کو تھیک کرتا (اور اسکی غلطیاں بناتا ہے

سنگ-فسان (ف - مذ)

SANG-FASÁN سنگ فساں

शाण (Shán شان) सान रखने का पत्थर

Sán rakhne ka pat,thar سان رکھنے کا پتھر

سنگ-لاخ (ف - ص)

SANGLÁKH سنگ لاکھ

पथरीली ज़मीन (Pathrili zamín پتھریلی زمین)

SANGAM سنگم (ف - مذ)

संगम (Sangam سنگم) दो नदियों के

मिलने की जगह (Do nadiyon ke milne

ki jagah دو ندیوں کے ملنے کی جگہ

سنگ-مٹانہ (ف - مذ)

SANGE-MASÁNA संगे मसाना

अश्मरी (Ashmari अश्मरी) पथरी

(Pathri پتھری)

سنگ-مرمر (ف - مذ)

SANGE-MARMAR संगे मरमर

श्वेत प्रस्तर (Shwet prastar شیت

سنگ تراش (ف - ص)

SANG-TARÁSH संग तराश

शिलाकार (Shilákár شلاکار) पत्थर का

काम बनाने वाला (Pat,thar ka kám

banáne vála پتھر کا کام بنانے والا

سنگ-خارا (ف - مذ)

SANGE-KHÁRA संगेखारा

एक प्रकार का बहुत ही कड़ा पत्थर

(Ek prakár ka bahut hi kára pat,thr

(ایک پرکار کا بہت ہی کڑا پتھر

سنگ-دل (ف - ص)

SANG-DIL संगदिल

पाषाण हृदय (Pásbán hridai پاشان

نہش تھر) निष्ठुर (Nishthur نیشٹور)

बे-रहम (Be rahm بے رحم)

سنگ-راہ (ف - مذ)

SANGE-RÁH संगे राह

1. मार्ग बंध (Márg bandh مارگ

بندھ) रास्ते का पत्थर जो आने जाने

में बाधक हो (Ráste ka pat,thar

jo áne jáne men bádhak ho راستے

کا پتھر جو آنے جانے میں بادھک

(ہو)

2. बाधक (Bádhak بادھک) विघ्नकारी

(Vighn kári وگھن کاری) मुज़ाहिम

(Muzáhim مزاحم)

سنگ-ریزہ (ف - مذ)

SANG-REZA संग रेज़ा

शिला कण (Shila kan شلاکن) रोड़ा

(Roṛa رورّا) कंकड़ी (Kankarī کنکڑی)

SIVA सिवा (स - मं) सवा
अतिरिक्त (Atirikt अतिरिक्त) अलावा
(Aláva علاوة) बजुज (Bajuz)

SAVÁD सवाद (स - मं) सवाद
1. कालिमा (Kálima कालिमा) सियाही
(Siyáhi سیاهی)

2. किसी नगर या आबादी की सीमा की
शुरुआत (Kisi nagar ya ábádi ki
sima ki shurúát کسی نگر یا
(آبادی کی سیما کی شروعات)

SAVÁR सवार (स - मं) सवार

1. अश्वारोही (Ash,shwárohi अश्वारोही)
घुड़ सवार (Ghur savár گھڑ سوار)
2. आरुढ़ (Árúh आरुढ़) चढ़ा हुआ
(Chara hua چڑھا ہوا)

SAVÁRI सवारी (स - मं) सवारी
वाहन (Váhan वाहन) सवार होने की
चीज़ (Savár hone ki chíz सवार होने
की चीज़)

SAVÁL सवाल (स - मं) सवाल

1. जिज्ञासा (Jiggyása जिज्ञासा) प्रश्न
(Prishn प्रश्न) पूछ तांछ (Púchh
tánchh پوچھ تانچھ)

2. प्रार्थना (Práarthana प्रार्थना)
दरखास्त (Darkhást درخواست)

SAVÁLÁT सवालात (स - मं) सवालात

سوال کی جمع

प्रश्नावली (Prashnávali پرسناولی)

एक प्रकार का सफेद और
चिकना पत्थर (Ek prakár ká safed
aur chikna pat,thar ایک پرکار کا
(سفید اور چکنا پتھر)

SANGÍN संगीन (स - मं) संगीन

1. पत्थर का बना हुआ (Pat,thar ka
bana hua پتھر کا بنا ہوا)

2. गफ (Gaf گف) गाढ़ा (Gáṛha گڑھا)

3. प्रचंड (Prachand प्रचंड) सख्त
(Sákht سخت)

4. एक पतली बरछी जो बन्दूक की नोक
पर लगाते हैं (Ek patli barchhi jo
bandúq ki nok par lagáte hain
ایک پتلی برچھی جو بندوق کی
(نوک پر لگاتے ہیں)

سنگیں دل (س - مं)

SANGÍN-DIL संगीन दिल

دیکھو 'سنگ دل'

SANGÍNİ संगीनी (स - मं) संगीनी

1. शिलात्व (Shiláttwa शिलात्व) पत्थर पन
(Pat,thar pan پتھر پن)

2. घनत्व (Ghanattwa घनत्व) ठोसपन
(Thospan تهوس پن)

3. दृढ़ता (Driṛhata दृढ़ता) मजबूती
(Mazbúti مضبوطی)

4. भयानकता (Bhayánakata भयानकता)
(Khatarnáki خطرناکی)

SŪ सू (स - मं) सू

दिशा (Disha دشا) ओर (Or اور)

तरफ (Taraf طرف)

جسکے پر (Jis ke par jal gae hon
(جل گئے ہوں)

2. نِس:سہاے (Nis,sahae
لاچار (Lachar)

سوختہ بخت (ف - ص)

SOKH,TA-BAKHT سوختا بخت

دگدھ بھاگ (Dagdh bhag

آभागی (Abbagi بدقسمت
(Bad qismat

سوختہ جان (ف - ص)

SOKH,TA-JAN سوختا جا

دگدھ ہر دے (Dagdh hridai

اتینت (Atyant dukhi

دل جلا (Dil jala دلکھی

سوختہ جگر (ف - ص)

SOKH,TA-JIGAR سوختا جگر

دیکھو 'سوختہ جان'

سوختہ دل (ف - ص)

SOKH,TA-DIL سوختا دل

دیکھو 'سوختہ جان'

سوختہ قسمت (ف - ص)

SOKH,TA-QISMAT سوختا قسمت

دیکھو 'سوختہ بخت'

SÚD سود (ف - مذ) سُد

1. لام (Labh نفا (Nafa

2. کوسید (Kusid व्याज

(Byaj بیاج)

SAUDA سودا (ع - مذ) سؤدا

1. وات (Vat شریر میں کی ایک

سوال نامہ (ع - مذ)

SAVAL-NAMA سوال نامہ

پرشناولی (Prashnavali

سوالوں کا کاغذ (Savalon ka kaghaz
(سوالوں کا کاغذ)

سوانح عمری (ع - مذ)

SUVANEHE-UMRI سوانہہ عمری

جیونی (Jivani

(Jivan charittr جیون چرتر)

سوانح نگار (ع - مذ)

SAVANEH-NIGAR سوانہہ نگار

جیونی (Jivani lekhak

واکیا نگار (Vaqia nigar
(واقعہ نگار)

سوختنی (ف - ص)

SOKH,TANI سوختنی

داہی (Dahya

جلائے کے (Jalane ke qabil
(قابل)

سوختہ (ف - ص) سوختا

1. دگدھ (Dagdh

جلا ہوا (Jala hua
(جلا ہوا)

2. تپت (Tapt

غمگین (Ghamgin

سوختہ بال (ف - ص)

SOKH,TA-BAL سوختا بال

1. دگدھ پکھ (Dagdh pakehh

پکھ جس کے پر جل گئے ہوں

वृद्धि जीवी (Vridhbi jīvi وردھی جیوی)

ब्याज खोर (Byāj khor بیاج خود)

سود مند (ف - ص)

SUD-MAND सूद मन्द

लाभ दायक (Lābh dāyak لایبہ دایک)

मुफीद (Mufīd مفید)

SURĀKH सूरख (ف - مذ)

1. छिद्र (Chhidre چھدر) छेद (Ched چھید)

2. विवर (Vivar वीवर) बिल (Bil بیل)

سورخ دار (ف - ص)

SURĀKH-DĀR सूरख दार

छिद्रित (Chhidrit چھدرت) छेद दार (Chhed dār چھیددار)

SOZ सोज़ (ف - مذ)

1. तपन (Tapan तपन) जलन (Jalan جلن) सोज़िश (Sozish سوزش)

2 जलाने वाला (Jalāne vāla جلانے والا)

دوسرے معنوں میں مرکبات کا
آخری جز ہو کر آتا ہے جیسے
'جاں سوز'

SOZĀK सोज़ाक (ف - مذ)

मूत्रेन्द्रिय का एक रोग (Mūttrenddriya ka ek rog موتترین دریہ کا ایک روگ)

सूज़ाक (Sūzāk سوزاک)

SOZĀN सोज़ां (ف - ص)

ज्वलंत (Jwalant جولڈت) जलता

हुआ (Jalta hua جالتا ہوا)

SOZISH सोज़िश (ف - مذ)

1. तपन (Tapan तपन) जलन (Jalan جلن)

धातु (Sharīr men ki ek dhātu

شریر میں کی ایک دھاتو)

2. उन्माद (Unmād اُنماد) पागल पन (Pāgal pan پاگل پن)

3. प्रेम (Prem پریم) इश्क (Ishq عشق)

4. खरीद फरोख्त (Kharīd farokht سؤدا سؤلوف) (Sauda suluf سودا سؤلوف)

5. लग्न (Lagn لگن) धुन (Dhun دهن)

سودا زده (عف - ص)

SAUDA-ZADA सौदा ज़दा

उन्मादी (Unmādi اُنمادی) उन्मत्त

(Unmatt اُنمت) पागल (Pāgal پاگل)

سودا گر (عف - مذ)

SAUDĀGAR सौदागर

व्यापारी (Vyāpāri ویاپاری) व्यवसायी

(Vyav,sāi ویوسای) वणिक (Vanik

تاجر (Tājir تاجر) (ونک)

سودا گری (عف - مٹ)

SAUDĀGARI सौदागरी

वाणिज्य (Vānijjya وانجیہ) व्यापार

(Vyāpār ویاپار) व्यवसाय (Vyavsāe

تجارت (Tijārat تیجارت) (ویوساے)

SAUDĀĪ सौदाई (ف - ص)

उन्मत्त (Unmatt اُنمت) विक्षित

(Vichh,chhipt وچھپت) पागल

(Pāgal پاگل)

سودخور (ف - مذ)

SUD-KHOR सूदखोर

कुसीद जीवी (Kusīd jīvi کوسید جیوی)

सूकियाने (अफ - स)

SÚQIYÁNA सूकियाना

अश्लील (Ash, líl अश्लील) बाज़ारियों

जैसा (Bazáriyon jaisa (बाज़ारियों जैसा)

ओछा (Ochhá ओछा) (जिप्सा)

SOG सूग (फ - मड) सूग

शोक (Shok शोक) मातम (Mátam

रंज (Ranj रंज) (मातम)

SAUGAND सूगन्द (फ - मड) सूगन्द

शपथ (Shapath शपथ) कसम (Qasam

सौगंध (Saugandh सूगंध) (कसम)

SOG-VÁR सूगवार (फ - स) सूगवार

शोक ग्रस्त (Shok grast शोक ग्रस्त)

सोग मनाने वाला (Sog manáne vála

सोगी (Sogi सूगी) (सोग मनाने वाला)

SAUHÁN सूहान (फ - मड) सूहान

बसूला (Basúla बसूला) रन्दा (Randa

रन्दा)

सूहान रूह (अफ - मड)

SAUHÁNE-RÚH सूहानेरूह

अन्तः शल्य (Antah shallya अन्तः शल्य)

दुःख दायी (Dukhdái दुःख दायी) रूह

फरसा (Rúh farsa रूह फरसा)

SU,A सूअ (अ - मड) सूअ

1. विकार (Vikár विकार) खराबी (Kharábi

खराबी)

2. रोग (Rog रोग) बीमारी (Bímári

बीमारी)

2, चिनग (Chinag चिनग) पेशाब की

जलन (Pesháb ki jalan पेशाब

की जलन)

SOZAN सूजन (फ - मड) सूजन

सूचिका (Súchika सूचिका) सुई (Suí

सूई)

SOZINDA सूजिन्दा (फ - स) सूजिन्दा

दाहक (Dáhak दाहक) जलाने वाला

(Jaláne vála जलाने वाला)

सूजन कारी (फ - मड)

SOZAN-KÁRI सूजन कारी

सूई का काम (Suí ka kám सूई का काम)

SUSMÁR सूस्मार (फ - मड) सूस्मार

गोधिका (Godhika गोधिका) गोधा

(Godha गोधा) गोह (Goh गोह)

SAUSAN सूसन (फ - मड) सूसन

कुमुदिनी (Kumudini कुमुदिनी) लिली

(Lily लिली)

सूग (अफ - मड)

SAUGHÁT सूगात

उपहार (Up, bār उपहार) पुरस्कार (Puras-

kár पुरस्कार) तुहफा (Tuhfa तुहफा)

SÚFÁR सूफार (फ - स) सूफार

शर पक्ष (Shar pakchh शर पक्ष)

तीर की चुटकी (Tír ki chutki तीर की चुटकी)

चुटकी)

SÚQ सूक (अ - मड) सूक

हाट (Hát हाट) हाट (Hatt हाट)

बाज़ार (Bázár बाज़ार)

دُآ (Dara hua) دُآ

سوء ادب (ع - مذ)

سهم ناك (ف - ص)

SU-E-ADAB سُوْءِ اَدَب

SAH,M-NÁK سَهْمِ نَاك

دُھرشِ تَتَا (Dhrish,tata) دُھرشِ تَتَا

بھانکر (Bhayankar) ڈراونا

اَدَبِی (Be adabi) اَدَبِی

(Daráona) دُراونا

سوء ظن (ع - مذ)

SAH,V سَهْوَ (ع - مذ)

SU-E-ZAN سُوْءِ زَن

1. پرماد (Pramád) بھول (Bhúl)

دُربھاؤنا (Durbháona) دُربھاؤنا

2. تروتی (Truti) غلطی (Ghalati)

بَد گُمَانِی (Bad gumáni) بَد گُمَانِی

SUHA سُهْا (ف - مذ)

اِک بَھُت چھوٹا تارا (Ek bahut chhota tára) اِک بَھُت چھوٹا تارا

SAH,VAN سَهْوَا (ع - ص)

بھول میں (Bhúl men) غلطی سے (Ghalati se)

SEH-PAHLU سِھ پھلُ

تِکُون (Trikon) تِکُون (Tikona) تِکُون

SUHÚLAT سُهْولَت (ع - مَث)

سُگَمَتَا (Sugamata) آسانِی (Ásání) آسانِی

سَه شَنَبِه (ف - مذ)

SAHI سَهْی (ف - ص)

SEH-SHAMBA سِھ شَمْبَا

سَرَل (Saral) سِیْذَا (Sídha) رَاسْت (Rást) سِیْڈھا

مَنگَل وَار (Mangal vár) مَنگَل وَار

مَنگَل (Mangal) مَنگَل

SUHAIL سُهْیَل (ع - مذ)

SAH,L سَهْل (ع - ص)

اِک تارا (Ek tára) اِک تارا

سَرَل (Saral) سَهْج (Sahaj) سَرَل

سُگَم (Sugam) آسان (Ásán) آسان

SAHÍM سَهْیَم (ع - ص)

سَهْل اِنکَار (ع - ص)

اَنشِی (Anshi) بھاگِی دَار (Bhágidár) اَنشِی

SAH,LAN,KÁR سَهْل نَکَار

اَلَسِی (Álasi) سُسْت (Sust) اَلَسِی

دَھِیلا (Dhíla) دَھِیلا

SÍ-MURGH سِیْمُرْغ (ف - مذ)

سَهْم گِی (ف - ص)

اِک بَھُت بڑا پکّھی (Ek bahut bara pakchhi) اِک بَھُت بڑا پکّھی

SAH,M.GÍN سَهْم گِی

بھائی بھیت (Bhai bhít) بھائی بھیت

سیاست دان (ع - ف - ص)

SIYÁSAT-DÁN سیاسات داں

নীতিज्ञ (Nítiggya نی تی گئیہ) کڑ
 نیتیज्ञ (Kút-nítiggya کوٹ نی تی گئیہ)
 سیاسات جاننے والا (Siyásat jánne
 vála سیاست جاننے والا)

SAI,YÁL سیال (ع - ص)

तरल (Taral ترل) द्रव (Drav درو)
 बहने वाली चीज़ (Bahne váli chíz
 بہنے والی چیز)

SIYÁH سیاہ (ف - ص)

1. कृष्ण (Krishn کرشن) काला (Kála کالا)
 2. अशुभ (Ashubh اشبه) मनहूस (Manhús منھوس)

سیاہ باطن (ع - ف - ص)

SIYÁH-BÁTIN سیاه باتین

दुष्टात्मा (Dushtát,ma دشتاتما) पापी (Pápi پاپی)
 (Khabís خبیث) खबीस (Pápi پاپی)

سیاہ بخت (ف - ص)

SIYÁH-BAKHT سیاه بخت

हत भाग्य (Hat bhággya هت بهاگیہ) अभागा (Abhága ابھاگا)
 बद किस्मत (Bad qismat بد قسمت)

سیاہ پوش (ف - ص)

SIYÁH-POSH سیاه پوش

1. नीलांबर (Nílámbar نیلامبر) काले कपड़े पहिने हुए (Kále kapre pahine hue کالے کپڑے پہنے ہوئے)
 2. सोगी (Sogi سوگی) मातमदार (Mátamdár ماتم دار)

SAI,YÁH सैयाह (ع - ص)

भ्रमण कर्ता (Bhraman karta بھرمَن)
 सैलानी (Sailáni سیلانی) کرتا

SIYÁHAT सियाहत (ع - مٹ)

भ्रमण (Bhraman بھرمَن) पर्यटन (Paryatan پریٹن)
 سفر (Safar سفر)

SIYÁDAT सियादत (ع - مٹ)

श्रेष्ठता (Shresh,thata شریہس تہتا)
 उत्तमता (Uttemata اُتمتا) बुजुर्गी (Buzurgi بزرگی)
 सरदारी (Sardári سرداری)

SAIYÁR सैयार (ع - ص)

चक्कर खाने वाला (Chakkar kháne vála چکر کھانے والا)
 घूमने वाला (Ghúmne vála گھومنے والا)

SAIYÁRA सैयारा (ع - مذ)

1. वह तारा जो गति मान रहता है (Voh tara jo gatimán rahta hai وہ تارا جو گتی مان رہتا ہے)
 ग्रह (Grah گره)
 2. तारा (Tára تارا) नक्षत्र (Nakchhattr ناکچھتر)

SIYÁSAT सियासत (ع - مٹ)

1. राज नीति (Ráj niti راج نییتی) राज काज (Ráj káj راج کاج)
 पालि टिक्स (Politics پالی ٹیکس)
 2. दंड (Dand دند) सज़ा (Saza سزا)
 3. धमकी (Dhamki دھمکی) सख्ती (Sakl.ti سختی)

کالوٹا (Kála kalúta) (کالا کلوتا)

سیاہ چشم (ف - ص)

SIYÁH-KÁR سیاه کار (ف - ص)

SIYÁH-CHASHM سیاه چشم

کرم کار (Krishn karma) (کرم کار)

کالی آنکھوں والا (Káli ánkhoṇ vála)

دراچاری (Duráchári) (کرم کار)

(کالی آنکھوں والا)

بد چلن (Bad chalan) (بد چلن)

سیاہ دل (ف - ص)

سیاہ مست (ف - ص)

SIYÁH-DIL سیاه دل

SIYÁH-MAST سیاه مست

مدون مت (Madonmatt) (مدون مت)

نشے میں چور (Náshe men chúr) (نشے میں چور)

1. پاپاٹما (Papátma) (پاپاٹما)

(Durátma) (دراٹما) بد باتن

(Bad bátin) (بدباطن)

2. نیٹھور (Nishthur) (نیٹھور)

(Be rahm) (بے رحم)

SIYÁHI سیاهی (ف - ص)

سیاہ رو (ف - ص)

1. کالیمہ (Kálimá) (کالیمہ)

(Kála pan) (کالا پن)

2. ماسی (Masi) (ماسی)

(Rau-shanáí) (رؤشنائی)

SIYÁH-RU سیاه رو

1. کالے منہ والا (Kále munh vála)

(کالے منہ والا)

2. کلنکیت (Kalankit) (کلنکیت)

(Bad nám) (بدنام)

3. ماسی मुख (Masi mukh) (ماسی मुख)

(Ku karmi) (کوکرمی) بد

چلن (Bad chalan) (بد چلن)

SÍKH سیخ (ف - ص)

شلاکا (Shaláka) (شلاکا)

(Chbar) (چہار)

SAI,YID سید (ع - ص)

1. ادھی پتی (Adhipati) (ادھی پتی)

(Sardár) (سردار)

2. پوجیہ (Pújya) (پوجیہ)

(Buzurg) (بزرگ)

3. ہزرت فاطمہ کی اولاد (Hazrat Fátima ki aulád)

(اولاد)

سیاہ زبان (ف - ص)

SIYÁH-ZABÁN سیاه زبان

شاپ سیدھ (Sháp siddh) (شاپ سیدھ)

وہ آدمی جس کا کوسنا پورن لگا

جائے (Voh ádami jis ka kosna fauran

lag jáe) (وہ آدمی جس کا کوسنا فوراً

لگ جائے)

SAIR سیر (ع - ص)

سیاہ فام (ف - ص)

1. بھرامن (Bhraman) (بھرامن)

(Siyábat) (سیاہت)

SIYÁH-FÁM سیاه فام

کالیاںگ (Krishnáng) (کالیاںگ)

- विहार क्षेत्र (Vihār chhettr) (वहार चैतुर)
- तफरीह गाह (Tafrīh gāh) (तफरीह गाह)
- SERI सेरी (फ - म्) सिरि
- तृप्ति (Tripti) (त्रिप्ति) आसूदगी (Ásúdagi) (आसूदगी)
- SAIF सैफ (ए - म्) सैफ
- कृपाण (Kripán) (कृपान) खड्ग (Khadg) (खड्ग)
- तलवार (Talvár) (तलवार) (कहङ)
- SAIL सैल (ए - ड्) सैल
1. प्रवाह (Praváh) (प्रवाह) बहाव (Baháo) (बहाव)
2. प्लावन (Plávan) (प्लावन) बाढ़ (Bárh) (बाढ़)
- SAILÁB सैलाब (ए - म्) सैलाब
- जल प्लावन (Jal plávan) (जल प्लावन)
- बाढ़ (Bárh) (बाढ़) तूफान (Túfán) (तूफान)
- SAILÁN सैलान (ए - म्) सैलान
- प्रवाह (Praváh) (प्रवाह) स्राव (Sráv) (स्राव)
- बहाव (Baháo) (बहाव)
- SELI सेली (फ - म्) सेली
- तल प्रहार (Tal prahár) (तल प्रहार)
- चपेट (Chapet) (चपेट) थप्पड़ (Thappar) (थप्पड़)
- SÍM सीम (फ - म्) सीम
- रजत (Rajat) (रजत) चाँदी (Chandi) (चाँदी)
- SÍMÁB सीमाब (फ - म्) सीमाब
- पारद (Párad) (पारद) पारा (Pára) (पारा)

2. विहार (Vihār) (वहार) हवाखोरी (Havakhorī) (हवाखोरी)
3. कौतुक (Kautuk) (कौतुक) तमाशा (Tamásha) (तमाशा)
3. मनोरंजन (Mano ranjan) (मनोरंजन)
- दिल बहलाव (Dil bahláo) (दिल बहलाव)
- SER सेर (फ - व्) सेर
1. तृप्त (Tript) (त्रिप्त) आसूदा (Ásúda) (आसूदा)
2. संतुष्ट (Santusht) (संतुष्ट) मुतमइन (Mutma, in) (मुतमइन)
- SERÁB सेराब (फ - व्) सेराब
1. सिंचित (Sinchit) (सिंचित) सोंचा (Síncha hua) (सिंचा हुआ)
2. हरा भरा (Hara bhara) (हरा भरा)
- तरो ताज़ा (Taro táza) (तरो ताज़ा)
- SÍRAT सीरत (ए - म्) सीरत
1. चरित्र (Charittr) (चरित्र) कैरेक्टर (Character) (कैरेक्टर)
2. स्वभाव (Swabháo) (स्वभाव) आदत (Ádat) (आदत)
3. जीवनी (Jívani) (जीवनी) सवानिह (Saváneh umri) (सवानिह)
- सिरचश्म (फ - व्) सिरचश्म
- SER-CHASHM सेर चश्म
- उदार (Udár) (उदार) खाने खिलाने वाला (Kkáne khiláne vála) (कहाने कहाने वाला)
- सिरगाह (ए - म्) सिरगाह
- SAIR-GÁH सैर गाह
- क्रीडास्थल (Kridásthal) (क्रीडास्थल)

زبردستی (Zabar-dastí) سبدرستی

سینہ سپر (ف - ص)

SÍNA-SIPAR سونا سپر

سونا تانے ہوا (Sína táne hue) سیلہ
 ہر آپاقتی کا سامنا کرنے (تانی ہوئے)
 پر تیار (Har ápattí ka sámna karne)
 ہر آپتی کا سامنا کرنے (par taiyár)
 (پر تیار)

SÍNI سونی (ف - مٹ)

پرالت (Isthál) استھال (Parát)
 تھالی (Tháli) تھالی (پرات)

SIYAH سیہ (ف - ص) سیہ
 دیکھو 'سیاہ'

(اس لفظ کے سارے مرکبات 'سیاہ'
 کے تحت دیکھئے)

SÍMIYA سیمیا (ع - مٹ)

1. اندرجال (Indrjál) ہندو جال
 جادو (Jádú)

2. پرکاش پرवेश ویدا (Parkáe pravesh vid dya)
 اپنی روح کو کسی دوسرے کے جسم میں داخل کرنے کا علم
 (Apni rúh ko kisi dústre ke jism men dákhlil karne ka ilm)

SÍNA سونا (ف - مٹ)

وکیچھس (Vak, chhasthal) وکیچھس
 چھاتی (Chhátí) چھاتی (تھل)

سینہ زوری (ف - مٹ)

SÍNA-ZORI سونا زوری

ہتھ دھرمی (Hath-dharmi) ہتھ دھرمی

ش

2. شرینگ (Shring) شرینگ
 (Sing) سینگ (Vishán) وشان

شاخچہ (ف - مٹ)

SHÁKH-CHA شاخچا

اُپ شاخا (Up shákha)
 چھوٹی ڈالی (Chhoti dáli)
 شاخسانہ (ف - مٹ)

SHÁKH-SÁNA شاخسانا

1. واد وواد (Vád vivád)
 حجت (Hujjat)

SHÁB شاب (ع - مٹ)

یووا (Yuva) یووا (Yuvak)
 جوان (Javán)

SHÁBÁSH شاباش (ف - مٹ)

دھنیا (Dhan, nya) دھنیا
 (Váb, váh) واہ، واہ

SHÁKH شاخ (ف - مٹ)

1. شاخا (Shákha) شاخا
 (Dáli) ڈالی

2. विवाह (Viváh ववाह) (Byáh बियाह)
(बियाह)

3. उत्सव (Utsav अत्सव) तक्रोब
(Taqríb तक्रोब)

शادیانه (फ - मड)

SHÁDIYÁNA शादियाना

मंगलवाद्य (Mangal vādya मङ्गल
बधाई (Badhái बدهाई) खुशी
के नक्कारे (Khushi ke naqqāre خوشي
के नक्कारे)

SHÁZ शाज़ (ع - ص)

1. विलक्षण (Vilakshhan ولکھن
अनोखा (Anokha انوکھا)

2. क्वचित (Kwachit کوچت) कोई
कोई (Koi koi कौी कौी)
(Kabhi kabhi कबھی कबھی)

SHÁRIB शारिब (ع - مڈ)

पायी (Pái पै) पीने वाला (Píne vála
(पीने वाला)

SHÁREH शारेह (ع - مڈ)

टीकाकार (Tíka kár टीका कार) भाष्यकर्ता
(Bbáshshya karta بهاشیه کرتا) शरह
करने वाला (Shar,h karne vála شرح
(करने वाला)

SHÁRE शारे (ع - مڈ)

1. मार्ग (Márg मार्ग) पथ (Path
(Sarak سړك) सड़क

2. धर्म के नियम बनाने वाला (Dharm
ke niyam banāne vála (धर्म के
(नियम बनाने वाला)

2. दोष (Dosh دوش) ऐब (Aib عیب)

3. पच्चड़ (Pachchar پچڑ) शाख
(Shákh شاخ)

4. बात का बतंगड़ (Bát ka batangar
(بات کا بتنگڑ)

SHÁD शद (ف - ص)

प्रसन्न (Prasann پرسن) हर्षित (Harshit
(خوش खुश) (هرشت)

SHÁDÁB शदाब (ف - ص)

1. सुसिक्त (Susikt سوسکت) सेराब
(Seráb سیراب)

2. हरा भरा (Hara bhara هرا بهرا)
सर सबज़ (Sar sabz سر سبز)

SHÁDÁN शदां (ف - ص)

प्रसन्न (Prasan,n پرسن) मसरूर
(Masrúr مسرور)

शاد काम (ف - ص)

SHÁD-KÁM शद काम

1. सम्पन्न (Sampann سمپن) भरा पुरा
(Bhara pura بهرا پورا)

2. सफल मनोरथ (Saphal manorath
(Kámyáb کامیاب) (سپھل مذورتھ)

SHÁD-MÁN शदमां (ف - ص)

आल्हादित (Alhádít آلهادت) आनन्दित
(Ánandit آنندت) हर्षित (Harshit
(خوش खुश) (هرشت)

SHÁDI शदी (ف - مٹ)

1. हर्ष (Harsh هرش) आनन्द (Ánand
(خوشي खुशी) (آنند)

دूमर (Dúbhar دوشوار) दुश्वार (Dush-vár دوشوار)

SHÁKIR शाकिर (ع - ص) شاکر
कृतज्ञ (Kritaggya کرتگیہ) शुक्रगुज़ार
(Shukr guzár شکرگزار)

SHÁKI शाकी (ع - ص) شاکی
परिवादी (Parivádi پیروادی) शिकायत
करने वाला (Shikáyat karne vála
شکایت کرنے والا)

SHÁGIR,D शागिर्द (ف - مذ) شاگرد
विद्या शिष्य (Vid,dya shish,sbya ودیا
छात्र (Chháttr چھاتر) ششیہ

شاگرد پیشہ (ف - مذ)

SHÁGIRD-PESHA शागिर्दपेशा

1. सेवक (Sevak سیوک) नौकर
(Naukar نوکر)

2. छोटे किस्म के नौकर जैसे भंगी भिश्ती
धोबी वगैरा (Chhote qism ke naukar
jaise bhangi, bhishti, dhobi, vagh-
aira چھوٹے قسم کے نوکر جیسے
(بهنگی بهشتی دھوبی وغیرہ)

SHÁL शाल (ف - مٹ) شال

एक विशेष ऊनी या रेशमी चादर (Ek
vishesh úni ya reshmi chádar ایک
(وشیش اونی یا ریشمی چادر)

SHÁM शाम (ف - مٹ) शाम

सायंकाल (Sáyankál सायंकाल) संध्या
(Sandhya संध्या) सँझ (Sánjh
(سانجھ)

شارع عام (ع - مٹ)

SHÁRE-E-ÁM शारिए आम

(राज मार्ग (Ráj márg राज मार्ग)
आम रास्ता (Ám rásta عام راستہ)

SHÁRAK शारक (ف - مٹ) شارک
सारिका (Sárika سارکا) मैना (Maina
(तूती (Túti توتی)

SHÁTIR शातिर (ع - مذ) شاطر

1. शतरंज बाज़ (Shatranj báz شطرنج
باز)

2. घनिष्ठ (Ghanishth گھنیشٹھ) लंगो-
टिया (Langotia लंगोटिया)

3. धूर्त (Dhúrt देहूर्त) चालाक
(Chálák चालाक)

SHÁIR शाइर (ع - مذ) شاعر

कवि (Kavi कवी) सुखनगो (Sukhango
(सुखन गो)

SHÁIRA शाइरा (ع - مٹ) شاعره

कवयित्री (Kavaittri कवित्री) शाइर
औरत (Sháir aurat شاعر عورت)

SHÁIRI शाइरी (ع - مٹ) شاعری

कविता (Kavita कविता) शेर कहना
(Sher kahna شعر کہنا)

SHÁGHIL शागिल (ع - ص) شاغل

संलग्न (Sanlagn संलग्न) लीन
(Lín لین) मशगूल (Mashghúl
(مشغول)

SHÁQ शाक (ع - ص) شاق

कष्टप्रद (Kashtap,prad कष्टप्रद)

شان دار (ع - ف - ص)

SHÁN-DÁR شاندار

1. विशाल (Vishál وشال) अजीम (Azím عظیم)
2. भव्य (Bhav,vyā بهویہ) आलीशान (Álīshán عالی شان)

SHÁNA शाना (ف - مذ)

1. स्कंध (Iskandh اسکندھ) कंधा (Kandha کدھا)
2. प्रसाधनी (Prasádhani پرسادھنی) कंधा (Kangha کنگھا)

SHÁH शाह (ف - مذ)

1. राजा (Rája راجہ) बादशाह (Bádsháh بادشاہ)
2. महान (Mahán مہان) बड़ा (Barā بڑا)
3. फकीरों की उपाधि (Faqiron ki upádhi فقیروں کی اُپادھی)

SHÁH-BÁZ शाहबाज़ (ف - مذ)

1. श्येन (Shen شین) बड़ा बाज़ (Barā báz بڑا باز)

SHÁHID शाहिद (ع - مذ)

1. साक्षी (Sákchhi ساکچی) गवाह (Gaváh گواہ)
2. प्रत्यक्षदर्शी (Pratyakchh darshi प्रत्यक्षदर्शी) आँख से देखने वाला (Ánkh se dekhne vála آنکھ سے دیکھنے والا)
3. प्रिया (Priya प्रिया) माशूक (Máshúq معشوق)

SHÁMAT शामत (ع - مٹ)

1. आपत्ति (Ápatti آپتی) कमबख्ती (kambakhtí کم بختی)
2. दुर्दशा (Durdasha دوردشا) कुगत (Kugat کوگت)

شامت اعمال (ع - مٹ)

SHÁMATE-ÁMÁL शामते आमाल

1. कर्म दण्ड (Karm dand کرم دند) किये की सज़ा (Kie ki saza کیے کی سزا)

SHÁMIL शामिल (ع - ص)

1. सम्मिलित (Sam,milit سمیت) मिला हुआ (Mila hua ملا ہوا)
2. एकत्र (Ekattr ایکتر) इकट्ठा (Ikat,tha اکتھا)

SHÁM,MA शाम्मा (ع - مذ)

1. घ्राण (Ghrán گھران) सूँधने की शक्ति (Súnghne ki shakti سونگھنے کی شکتی)

شامیانہ (ت - مذ)

SHÁMIYÁNA शामियाना

1. वितान (Vitán ویتان) तम्बू (Tambu तम्बू)
2. चंदोवा (Chandova چندووا)

SHÁN शान (ع - مٹ)

1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha प्रतिष्ठा) इज्जत (Izzat عزت)
2. आतंक (Átank آنک) रोब (Ro,b رعب)
3. भव्यता (Bhav,vyata بهویتا) शान (Shán shaukat شان شوکت)
4. आन (Án آن) वज़ा (Vaza وضع)

SHÁIBA شائبہ (ع - مذ)

1. अंश (Ansh) जुज (Juz) (अंश)
2. आभा (Ábha) झलक (Jhalak) (जहलक)
3. संदेह (Sandeh) शक (Shak) (शक)

4. लगाव (Lagáo) आमेज़िश (Ámezish)

SHÁ,E शाय (ع - ص)

1. प्रकट (Prakat) ज़ाहिर (Záhir) (ظاهر)
2. प्रकाशित (Prakáshit) छपा हुआ (Chhapa hua) (چھپا ہوا)

SHÁIQ शायक (ع - ص)

1. अभिलाषी (Abhiláshi) (अभिलषी)
2. मुश्ताक (Mushtáq) (مشتاق)

SHÁYÁN शायान (ف - ص)

1. योग्य (Yoggya) लायक (Láiq) (لائق)
2. उचित (Uchit) मुनासिब (Munásib) (مناسب)

SHÁYAD शायद (ف - م)

1. कदाचित् (Kadáchit) (कदाचित)
2. शायद (Shá,id) (شاید)

शायستگی (ف - م)

SHÁYASTAGI शायस्तगी

1. सभ्यता (Sabb,bhyata) (सभ्यता)
2. शिष्टता (Shishtata) (شستتاء)

شاهد بازار (ع - م)

SHÁHIDE-BÁZÁR शाहिदे बाज़ार

1. वेश्या (Vesh,shya) (वेशیا)
2. रंडी (Randí) (گنیکا)
3. तवाइफ़ (Taváif) (طوائف)

شاهد غیب (ع - مذ)

SHÁHIDE-GHAIB शाहिदे गैब

1. अदृष्टज्ञाता (Adrisht gyáta) (ادريشت جاتا)
2. गैब की बात जानने वाला (Ghaib ki bát jáanne vála) (غیب کی بات جاننے والا)

شاه راه (ف - م)

SHÁH-RÁH शाह राह

1. राजमार्ग (Ráj márg) (راج مارگ)
2. सड़क (Baṛi sarak) (برى سرك)

شاهزاده (ف - مذ)

SHÁH-ZÁDA शाहज़ादा

1. राजकुमार (Ráj kumár) (راج کمار)
2. शहज़ादा (Shahzádá) (شه زاده)

SHÁHI शाही (ف - ص)

1. राजकीय (Rájakíya) (راجکیه)
2. राज्य (Rájya) (راجیه)
3. बादशाहों जैसा (Bádsáhon jaissa) (بادشاهوں جیسا)

SHÁHÍN शाहीन (ف - مذ)

1. शयन (Shen) (شین)
2. बाज़ (Báz) (باز)

शबाने रोज (फ - व)

SHABÁNA-ROZ शबानारोज

अहर्निश (Aharnish अहर्निश) रात दिन
(Rát din रात दिन)

SHABÁHAT शबाहत (म - म)

1. मुखकृति (Mukhakriti मुखकृति)
हुलिया (Huliya हुलिया)
2. मुख मंडल (Mukh mandal मुख मंडल)
चेहरा (Chehra चेहरा)

शब बाशी (फ - म)

SHAB-BÁSHI शब बाशी

1. रात की रात ठहरना (Rát ki rát thaharna रात की रात ठहरना)
2. मैथुन (Maithun मैथुन) मुबाशरत
(Mubásharat मुबाशरत)

शब बरात (फ - म)

SHABE-BARÁT शबे बरात

एक इस्लामी त्योहार (Ek Islámi tyohár एक इस्लामी त्योहार)
शब बरात (Shab barát शब बरात)

शब बیدार (फ - व)

SHAB-BEDÁR शबबेदार

रात भर जागने वाला (Rát bhar jágne vála रात भर जागने वाला)

शब खून (फ - म)

SHAB-KHUN शब खून

निशाक्रमण (Nishákraman निशाक्रमण)
शत्रु पर अचानक रात में हमला (Shat-tru par achának rát men hamla शत्रु पर अचानक रात में हमला)
पिराजानक रात में हमला

3. सज्जनता (Sajjanata सज्जनता)

शराफत (Sharáfat शराफत)

4. योग्यता (Yoggyata योग्यता) लिया-
कत (Liyáqat लियाकत)

SHÁYASTA शायस्ता (फ - व)

1. सभ्य (Sabh, bhya सभ्य) तहज़ीबदार
(Tahzíbdár तहज़ीबदार)
2. शिष्ट (Shisht शिष्ट) तमीज़दार
(Tamízdár तमीज़दार)
3. योग्य (Yoggya योग्य) लाइक (Láiq लाइक)
(लائق)
4. शिक्षित (Shikohhit शिक्षित)
तालीमयाफ़ता (Tálím yáfta तालीमयाफ़ता)
(प्राप्त)

SHAB शब (फ - म)

निशा (Nisha निशा) रजनी (Rajani रजनी)
शर्वरी (Sharvari शर्वरी)
यामिनी (Yámini यामिनी)
विभावरी (Vibhávári विभावरी)
तमस्विनी (Tamasvini तमस्विनी)
निशीथिनी (Nishíthini निशीथिनी)
रात्रि (Rátrri रात्रि)
रात (Rát रात)

SHABÁB शबाब (म - म)

1. युवावस्था (Yuvávastha युवावस्था)
जवानी (Javáni जवानी)
2. उन्नति काल (Unnati kál उन्नति काल)
तरक्की का ज़माना (Taraqqi ka zamána तरक्की का ज़माना)

शबमाह (फ - म्)

SHABE-MÁH शबेमाह

राका (Ráka राका) ज्योत्स्ना (Jyot, sna
चाँदनी रात (Chándni rát
(चान्दनी रात)

SHAB, NAM शबनम (फ - म्)

आकाश जल (Ákash jal आकाश जल)
ओस (Os ओस)

SHUB, HA शुभा (म - म्)

आशंका (Áshanka आशंका) संदेह
(Sandeh शक (Shak शक)
शुभा (Shubha शुभा)

SHABÍH शबीह (म - म्)

1. चित्र (Chittr चित्र) तसवीर (Tasvír
(तस्वीर)
2. छायाचित्र (Chháya chittr छायाचित्र)
(फोटो (Photo फोटो)

शप-ह (फ - म्)

SHAP, PAR(A) शप्पर (र)

चर्मचटक (Charm chatak चर्मचटक)
चमगादड़ (Chamgádar चमगादड़)

SHITA शिता (म - म्)

1. शीत (Shít शीत) शिशिर (Shishir
(जाड़ा (Jára जाड़ा)
2. शरद ऋतु (Sharad ritu शरद ऋतु)
जाड़े का मौसम (Járe ka mausam
(जाड़े का मौसम)

शबदैजूर (फ - म्)

SHABE-DAIJÚR शबदैजूर

तमिस्रा (Taraísra तमिस्रा) अधियारी
रात (Andhiyári rát (अंधियारी रात)

SHABDEZ शबदेज़ (म - म्)

नीलाश्व (Nílásh, shwa नीलाश्व) मुश्की
घोड़ा (Mushki ghorá (मुश्की घोड़ा)

शबिस्तान (फ - म्)

SHABISTÁN शबिस्तां

1. शयनागार (Shayanágár शयनागार)
सोने का मकान (Sone ka makán
(सोने का मकान)
2. अन्तःपुर (Antahpur अन्तःपुर)
रनवास (Ranvás रनवास) हरम
सरा (Haram sara (हरम सरा)
ज़नान खाना (Zanán khána
(ज़नान खाना)

शबकोर (फ - म्)

SHAB-KOR शबकोर

निशान्ध (Nishándh निशान्ध) रतौंधी
का रोगी (Rataundhi ka rogi (रतौंधी का रोगी)

शबकोरी (फ - म्)

SHAB-KORI शबकोरी

तिमि (Timi तिमि) रतौंधी (Rataundhi
(रतौंधी)

SHAJAR शजर (ع - مذ) شجر

वृक्ष (Vrikchh वृक्छ) विटप (Vitap
पेड़ (Per पेड़) दरख्त (Darakht
درخت)

SHAJARA शजरा (ع - مذ) شجره

वंशवृक्ष (Vansh vrikchh वंशवृक्छ)
वंशावली (Vanshāvali वंशावली)
نسب नामा (Nasab nāma نسب
نامه)

SHAH,M शह्म (ع - مث) شحم

वसा (Vasa وسا) चर्बी (Charbi چربی)

SHIH,NA शिहना (ع - مذ) شحنة

1. आरक्षक (Árakchhak آرکچھک)
कोतवाल (Kotvāl کوتوال)
2. चौकीदार (Chaukidār چوکیدار)

SHAHÍM शहीम (ع - ص) شحیم

मेदुर (Medur میڈر) जिस के शरीर में
चर्बी बहुत हो (Jis ke sharír man charbi
bahun ho جس کے شریرو میں چربی
بہت ہو)

SHAKH,S शख्सा (ع - مذ) شخص

पुरुष (Purush पुरुष) व्यक्ति (Vyakti
آدمی (Ádami ویکتی)

SHAKHSI शख्सी (ع - ص) شخصی

व्यक्तिगत (Vyakti gat व्यक्तिगत)
निजी (Niji نجی)

SHITÁB शिताब (ف - ص) شتاب

शीघ्र (Shíghr शीघ्र) त्वरित (Twarit
फौरन (Fauran فوراً) जल्द (Jald
جلد)

SHITÁBI शिताबी (ف - مث) شتابی

शीघ्रता (Shíghrata शीघ्रता) जल्दी
(Jaldi جلدی)

SHUTUR शुतुर (ف - مذ) شتر

उष्ट्र (Ushtr أُشتر) क्रमेल (Kramel
اؤنت (Unt اؤنت) कर्मिल

शुतुरान (ف - مذ) شتر بان

SHUTUR-BÁN शुतुर बान

उष्ट्र पाल (Ushtr pāl أُشتر پال) ऊँट
वाला (Unt vála اؤنت والا)

SHAT,M शत्म (ع - مذ) شتم

दुर्वचन (Durvachan دروچن) गाली
गलौज (Gáli galauj گالی گلوچ)

SHUJÁ,A शुजाअ (ع - ص) شجاع

वीर (Vír वीर) शूर (Shúr شور) बहादुर
(Bahádur بهادر)

शुजाअत (ع - मथ) شجاعت

SHUJÁ,AT शुजाअत

शूरता (Shúrata शूरता) वीरता (Vírata
बहादुरी (Bahá duri بهادری)

شخصیت (ع - مٹ)

SHARÁB شراب (ف - مٹ)

مدیرا (Madira مدیرا) مدی (Maddya مدیہ)
سورا (Sura سورا) हाला (Hála)
वारुणी (Váruni وارونی) कदंबिनी
(Kadambini کدمبنی) मय (Mai مے)

SHAKH,SI(1)YAT شاکس (سی) یات

परस-व्यक्तित्व (Vyak,tittwa ویکتتو)
नैलिटी (Personality پرسنلیٹی)

شراب خانہ (ف - مذ)

SHUDANI शुदनी (ف - مٹ)

भवितव्यता (Bhavitav,vyata بھوی)
भावो (Bhāvi بھادی) होनहार
(Honhār ہونہار)

SHARÁB-KHÁNA شراب خانہ

मदिरालय (Madirálai मदिराले)
गृह (Madira grih مدیرا گره) मधु शाला
(Madhu shāla مدھو شالہ) मैखाना
(Maikhāna میخانہ)

SHID,DAT शिदत (ع - مٹ)

1. प्रचंडता (Prachandata پرچندتا)
तीव्रता (Tivrata تیورتا) उग्रता
(Uggrata اگرتا) तेज़ी (Tezi تیزی)
2. शक्ति (Shakti شکتی) बल (Bal)
(Zor زور) ज़ोर (بل)
3. अत्याचार (Attyáchār اتیچار)
ज़ुल्म (Zulm ظلم)

شراب خوار (ف - ص)

SHARÁB-KHÁR شرابخوار

دیکھو 'شراب خور'

شراب خور (ف - ص)

SHARÁB-KHOR شراب خور

मद्यप (Mad,dyap مدیپ) सुरापयी
(Surápái सुरापایی) रमाशी (Rasāshi)
(Sharābi شرابی) शराबी (رساشی)

SHADÍD शदीद (ف - ص)

1. प्रचंड (Prachand پرچند) प्रबल
(Prabal پربل) सख्त (Sakht سخت)
2. कठिन (Kathin کٹھن) जटिल (Jatil)
(Mushkil مشکل) मुश्किल (جٹل)

شراب نوش (ف - ص)

SHARÁB-NOSH شراب نوش

دیکھو 'شراب خور'

SHARÁBI शराबी (ف - ص)

पानकर्ता (Pán karta پان کرتا)
शराब पीने वाला (Sharāb pīne vála)
(شراب پینے والا)

SHAR शर (ع - مذ)

1. दुष्कृत्य (Dushkriya دشکرتیہ)
शरारत (Sharárat شرارت)
2. उपद्रव (Upad,drav اید'درو) दंगा
(Fasād فساد) फ़साद (دنگا)

3. सुशीलता (Sushilata सुशीलता)

खुशअखलाकी (Khush akhlāqi)

(خوش اخلاقی)

شر اکت (ف - مٹ)

SHIRÁKAT شیراکت

साभा (Sájha ساجھا)

عربی میں یہ لفظ 'شرکت' ہے
وہاں دیکھئے

شر اکت نامہ (عف - مڈ)

SHIRÁKAT-NÁMA شیراکت ناما

सहकारिता पत्र (Sahkárita patr)

شیراکت ناما (Shirkat)

شیرکت نامہ (nama)

SHURB شرب (ع - مڈ)

पान (Pán پان) पीना (Pína پینا)

SHARBAT شربت (ع - مڈ)

1. शर्करोदक (Sharkarodak شرکروڈک)

शकर मिला हुआ पानी (Shakar

mila hua páni شکر ملا ہوا پانی)

2. मिष्टोद (Mishtod میشتوڈ)

दवाओं का शकर मिला हुआ गाढ़ा

रस (Daváon ka shakar mila hua

gārha ras دواؤں کا شکر ملا ہوا

(گاڑھا رس)

SHAR,H شرح (ع - مٹ)

1. व्याख्या (Vyakh,khya ویاکھیا)

तशरीह (Tashrīb تشریح)

SHARÁR शरार (ف - مڈ)

स्फुलिंग (Isphuling اسپھلنگ)

कण (Agni kan اگنی کن)

(Chingári چنگاری)

شرارت (ع - مٹ)

SHARÁRAT शरारत

1. चपलता (Chapalata چپلता)

चंचलता (Chanchalata چنچلता)

शोखी (Shokhi شوخی)

2. धृष्टता (Dhrish,tata دھرشتتا)

ढीठ पन (Dhíth pan دھیتھ پن)

गुस्ताखी (Gustákhi گستاخی)

3. उत्पात (Utpát اُتپات) उपद्रव

(Upad,drav اُپد'درو) भगड़ा

(Jhagṛa جهگڑا) फ़साद (Fasád

فساد)

4. षडयंत्र (Shadyantr شدینتر)

साज़िश (Sázish سازش)

SHARÁRA शरारा (ف - مڈ)

स्फुलिंग (Isphuling اسپھلنگ)

चिंगारी (Chingári چنگاری)

شرافت (ع - مٹ)

SHARÁFAT शराफत

1. श्रेष्ठता (Shresh,thata شریہشتہتا)

बड़ाई (Barái بڑائی)

2. कुलीनता (Kulínata کلینتہتا) असा-

लत (Asálat اصالت)

SHR,AN شرعاً (ع - ص) شرعاً
 دھرمانوسار (Dharmānusār) دھرمانوسار
 مज़ہب کی رو سے (Mazhab ki ru se)
 (مذہب کی رو سے)

SHARAF شرف (ع - مذ) شرف
 1. प्रतिष्ठा (Pratishtha) پرستش
 इज्जत (Izzat) عزت
 2. प्रधानता (Pradhānatā) پردهانتا
 तरजीह (Tarjīh) ترجیح
 3. किसी ग्रहका अपनी राशि में प्रवेश
 (Kisī grah ka apni rāshi men pra-
 vesh) کسی گره کا اپنی راسی
 (میں پرویش)

SHARQ شرق (ع - مذ) شرق
 उदयाचल (Udayāchal) ادیاچل
 (Pūrv) पूर्व (Pūrab) پورب

SHARQI شرقی (ع - ص) شرقی
 1. पूर्वीय (Pur,vīya) پورویہ
 (Pūrab ka) پورب کا
 2. पूरबी रुख वाला (Pūrbi rukh vāla)
 (پوربی رخ والا)

SHIRK شرک (ع - مذ) شرک
 अनेकेश्वर वाद (Anekeshwar vād)
 (انے کیشور واد) एक ईश्वर के साथ किसी
 और को भी उसका शरीक बनाना (Ek
 ishwar ke sáth kisi aur ko bhi us ka
 sharík banāna) ایک ایشور کے ساتھ
 کسی اور کو بھی اس کا شریک
 (بنانا)

2. टीका (Tíka) भाष्य (Bhāsh,
 shyá) तफसीर (Tafsír)
 (تفسیر)

3. भाव (Bháo) दर (Dar) (دہر)

SHARAR शरार (ع - مذ) शरार
 अग्नि कण (Agni kan) (اگنی کن)
 स्फुलिंग (Isphuling) (اس پھلنگ)
 चिंगारी (Chingári) (چنگاری)

SHART शर्त (ع - مٹ) شرط

1. पण बंध (Pan bandh) (پن بندھ)
 बाज़ी (Bázi) بازی
 2. पण (Pan) संविदा (Samvida)
 (قرار) (Qarár) (سمودا)
 3. आवश्यक (Ávash,shyak) (آوشیک)
 ज़रूरी (Zurári) ضروری
 4. नियम (Niyam) काइदा (Qáida)
 (قاعده)

SHARTIYA शर्तिया (ع - ص) شرطیہ

1. अवश्य (Avash,shya) यकीनी
 (Yaqíní) یقینی
 2. अमोघ (Amogh) राम बाण
 (Rám bán) (اموگہ) (رام بان)
 (अचूक) (Achúk) (اچوک)

SHAR,A शर्अ (ع - مٹ) شرع

1. नियम (Niyam) कानून (Qánún)
 (قانون)
 2. धार्मिक नियम (Dharmik niyam)
 (دهارمک) मज़हबी कानून
 (Maz,habi qánún) (مذہبی قانون)

SHURÚ,A شروع (ع - مذ) शुरू

1. آراہم (Árambh) शुरूआत

(Shurúát) (شروعات)

2. آدی (Ádi) इतिदा (Ibtida) (ابتدا)

SHIRYÁN شیریان (ع - مٹ) शिरयान

धमनी (Dhamaní) वह रग जिस

में प्राण वायु दौड़ती है (Voh rag jis

men prán váyu daur̥ti hai) (وہ رگ

(جس میں پران وایو دوڑتی ہے)

SHARÍR शरीर (ع - ص) शरीर

1, उपद्रवी (Upad,dravi) नट

खट (Natkhat) (نٹ کھٹ)

2. चंचल (Chanchal) (चंचल)

चपल (Chapal) शोख (Shokh)

(شوख)

SHRÍ,AT शरीरत (ع - مٹ) शरीरत

धर्म मार्ग (Dharm márg) (धर्म मार्ग)

धर्म शास्त्र (Dharm shástr) (धर्म शास्त्र)

मज़हबी क़ानून (Maz,habi) (مذہبی قانون)

qánún (مذہبی قانون)

SHARÍF شریف (ع - ص) شریف

1. श्रेष्ठ (Shreshth) उमदा

(Umda) (عمدة)

2. कुलीन (Kulín) खानदानी

(Kbándáni) (خاندانی)

3. सज्जन (Sajjan) भला मानस

(Bhala mánas) (بہلا مانس)

SHURAKA शुरका (ع - مذ) شرکا

شریک کی جمع

सब सांजी दार (Sab sájbí dár) (سب

ساجھی دار)

SHARM शर्म (ف - مٹ) شرم

1. लज्जा (Lajja) लाज (Láj)

(हया) (Haya) (حیا)

2. स्वाभिमान (Swábbhimán) (سواہمان)

गैरत (Ghairat) (غیرت)

3. विचार (Vichár) खयाल

(Kbayál) (خیال)

4. आदर (Ádar) लिहाज़ (Liház)

(لحاظ)

شر مسار (ف - ص)

SHARM-SÁR शर्म सार

लज्जित (Lajjit) शरमिन्दा

(Sharmina) (شرمندہ)

شر مندگی (ف - مٹ)

SHARMINDAGI शरमिन्दगी

लज्जा (Lajja) व्रीडा (Vrída)

(शर्म) (Sharm) (وریدا)

شر منده (ف - ص)

SHARMINDA शरमिन्दा

1. लज्जित (Lajjit) संकुचित

(Sankuchit) (سن کچت)

(Khaif) (خفیف)

2. कृतज्ञ (Kritaggya) ममनून

(Mamnún) (ممنون)

2. सुशील (Sushíl सुशिल) सज्जन
(Sajjan सज्जन)

3. सभ्य (Sabh,bhya सभ्य) मुहज्जब
(Muhazzab मुहज्जब)

SHASH शश (श - फ - व)
षट् (Shat शत) छै (Chhai छै)

SHUSH शुश (श - फ - म)
फुफुस (Phup,phus फुफुस)
फेफड़ा (Phephra फेफड़ा)

शश्वर (श - फ - व)

SHASH,DAR शशदर

1. चकित (Chakit चकित) स्तब्ध
(Istabdh स्तब्ध) हक्का बक्का
(Hakka bakka हका बका)

2. उद्विग्न (Udvign उद्विग्न) हैरान
(Hairán हैरान)

SHASHUM शशम (श - फ - व)
षष्ठ (Shasht शष्ठ) छठा (Chhatba छठा)
(छेठ)

शशमाही (श - फ - म)

SHASH-MÁHI शशमाही

अर्ध वार्षिक (Ardh,várshik अर्ध)
(चह माही) छिमाही (Chhimáhi छिमाही)

शशपञ्च (श - फ - व)

SHASHO-PANJ शशोपञ्च

संकोच (Sankoch संकोच) दुबधा
(Dub,dha उधेदा) बुन (Udher बुन)
(अधेपुन)

SHARÍK शरीक (श - र - क)

1. सम्मिलित (Sam milit सम्मिलित)
शामिल (Shámil शामिल)

2. अंशी (Anshi अंशी) भागीदार
(Bhági dár भागीदार) साझी
(Sájhi साझी)

3. सहयोगी (Sah yogi सहयोगी)
मदद गार (Madad gár मददगार)

SHAS,T शस्त (श - म - त)

1. लक्ष्य (Lakchhya लक्ष्य) निशाना
(Nishána निशाना)

2. मत्स्य बंधन (Matsya bandhan मत्स्य बंधन)
मछली पकड़ने की
डोर (Machhli pakarne ki dor मछली पकड़ने की डोर)

3. षष्टि (Shashti शष्टि) साठ (Sáth साठ)

शशङ्गी (श - म - त)

SHUS,TAGI शुस्तगी

1. पवित्रता (Pavitrata पवित्रता) पाकी
(Páki पाकी)

2. स्वच्छता (Swach, chhata स्वच्छता)
सफाई (Safái सफाई)

3. शिष्टता (Shishtata शिष्टता)
तहज़ीब (Tahzib तहज़ीब)

SHUS,TA शुस्ता (श - फ - व)

1. मार्जित (Márjit मार्जित) शुद्ध
(Shud,dh शुद्ध) धुला हुआ
(Dhula hua धुला हुआ)

شعبده باز (ع - ص)

SHÁBADA-BÁZ शाबदा बाज़

मायावी (Máyávi मायावी) इंद्र जाली
(Indr jáli इंद्रजाली) दीठ बंध (Díth
bandh दीठबन्ध) बाज़ीगर (Bázígar
(बाज़ीगर)

SHOBA शोबा (ع - مذ)

1. खंड (Khand क़हन्ड) टुकड़ा (Tukṛa
(تکڑا) शाख (Shákh شاخ)
2. विभाग (Vibhág विभाग) महकमा
(Mahkama محکمه)

SHER शेर (ع - مذ)

1. पद्य (Pad,dya पदिये) कविता
(Kavita कवित्ता)
2. उर्दू या फ़ार्सी के दो मिसरे (Urdu
ya fársi ke do misr/ اردو یا فارسی کے دو مصرعے)

SHU,ARA शुआरा (ع - مذ)

شاعر کی جمع

कवि गण (Kavi gan कवीगन)

شعر گو (ع - مذ)

SHER-GO शेर गो

कवि (Kavi कवी) शाइर (Sháir शाइर)

SHOLA शोला (ع - مذ)

अग्नि ज्वाला (Agnijwala अग्निज्वाला)
लपट (Lapat लपट)

शटरंज (ع - मं)

SHATRANJ शतरंज

चतुरंग (Chaturang चतुरंग)
एक प्रसिद्ध खेल (Ek prasid,dh khel
(ایک پرسدھ کھیل)

शटरंजी (ف - मं)

SHATRANJI शतरंजी

1. एक प्रकार का दबीज़ फ़र्श (Ek prakár
ka dabíz farsh ایک پردکار کا دبیز فرش)
2. शतरंज बाज़ (Shatranj báz شطرنج
باز)

SHU,ÁA शुआआ (ع - مं)

रश्मि (Rashmi रश्मी) किरण (Kiran
(کرن) किरन (Kiran)

SHIÁR शिआर (ع - مذ)

आचरण (Ácharan आचरण) चाल ढाल
(Chál dhál चाल ढाल) तौर तरीका
(Taur taríqa طور طریقہ)

SHÁ,BADA शाबदा (ع - مذ)

1. माया (Máya माया) इंद्र जाल
(Indr jál इंद्रजाल) जादू (Jádu
(جادو)

2. दृष्टि बंध (Drishti bandh दृष्टिबन्ध)
दीठ बंदी (Díth bandi दीठबंदी)
नज़र बंदी (Nazar bandi نظرबंदी)

دیل بھلاؤ (Dil bahláo) دِل بھلاو

SHIFA شفا (ع - مٹ) شِکَا

1. स्वास्थ्य (Swásthya) (سواستھیہ) تن درستی (Tandurusti) تندرستی
2. رोग निवारण (Rog niváran) (روگ) स्वास्थ्य लाभ (Swás,thya lábh) (سواستھیہ لاہ) (Husúle sehat) (حصول صحت)

SHAFÁ,AT شفاعت (ع - مٹ) شِکَا اتر (Abhistáv) (ابھستاو) سیکاریش (Sifárish) (سیفارش)

SHAF,FÁF شفاف (ع - ص) شِکَا فاک (Swach,chh) (سوچھ) 1. स्वच्छ (Ujjwal) (اچول) صاف (Sáf) (ساف) 2. द्युतिमान् (Dyutimán) (دیوتی مان) चमकदार (Chamak dár) (چمکدار) रौशन (Raushan) (روشن)

SHAFÁQ شفق (ع - مٹ) شِکَا ق (Usha) (اوشا) 1. उषा (Arunodai) (ارونودے) सूरज डूबने या निकलने के वक़्त की लाली (Súraj dúbne ya nikalne ke vaqt kí lálí) (سورج ڈوبنے یا نکلنے کے وقت کی لالی)

2. अरुणिमा (Arunima) (ارونما) लालिमा (Lá'ima) (لالما) (Surkhí) (سرخھی)

SHAFÁQAT شفقت (ع - مٹ) شِکَا قات (Kripa) (کریا) 1. कृपा (Daya) (دیا) मिह्र बानी (Mihrbáni) (مہربانی)

SHU,ÚR शुक्र (ع - مذ) شُکْر

1. विवेक (Vivek) (وویک) तमीज़ (Tamíz) (تمیز)
2. ज्ञान (Gyán) (گیان) समझ (Samajh) (سمجھ)
3. शिष्टता (Shishtata) (شستتا) सलीका (Salíqa) (سلیقہ)
4. बुद्धि (Bud,dhi) (بدھی) अकल (Aql) (عقل)

SHAGHÁL शगल (ع - مذ) شِگَال (Shrigál) (شُرگال) सियार (Siyár) (سیار) गीदड़ (Gídar) (گیدڑ)

SHAGHAF शगफ (ع - مذ) شِگَاف (Tallínata) (تل لینتا) 1. तल्लीनता (Mahviyat) (محویت) महवियत 2. संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگنتا) इन्हिमाक (In,himák) (انہماک) 3. अति प्रेम (Ati prem) (اتی پریم) गहरी महव्यत (Gahri mahabbat) (گہری محبت)

شغل (ع - مذ)

SHA (U) GH,L शा (ش) رَل

1. व्यापार (Vyápár) (ویا پار) मशगला (Mashghala) (مشغلہ)
2. कार्य (Kárrya) (کاریہ) काम (Kám) (کام)
3. उद्योग (Ud,dyog) (ادیوگ) पेशा (Pesha) (پیشہ)
4. मनोविनोद (Mano viodn) (منو وینود)

SHUQ,QA شوقا (ع - مذ) شقه

1. प्रादेश (Prádesh) (پرا دیश)
राजादेश (Rájádesh) (राजादीश)
फरमान (Farmán) (फरमान)
2. पत्र (Pattr) (पत्र) परचा (Parcha)
पुर्जा (Purza) (पुर्जा)

SHAQI शकी (ع - ص) شقی

1. निर्दय (Nirdai) (निरद) क्रूर (Krúr)
बे रहम (Be rahm) (बे رحم)
2. हत भाग्य (Hat bhág,gya) (हत)
अभागा (Abhága) (अभागा)
बद किस्मत (Bad qismat) (बद किस्मत)

شقی القلب (ع - ص)

SHAQI-UL-QALB शकी उल कल्ब

- दुष्टात्मा (Dushtátma) (दुष्टात्मा)
निर्दय (Nirdai) (निरद) बे रहम (Be rehm)
(बे رحم)

SHAK शक (ع - مذ) شك

1. संदेह (Sandeh) (सन्दिह) शंका
(Shanka) (शंका) शुब्हा (Shub,ha)
(शुब्हा)
2. भ्रम (Bhram) (भ्रम) भ्रांति (Bhránti)
(वहम) (Vahm) (वहम)

SHIKÁR शिकार (ف - مذ) شكار

1. मृगया (Mrigaya) (मृगया) आखेट
(Ákhet) (आक़ेत) सैद (Said) (सैद)
2. जिस का शिकार किया जाए (Jis)
ká shikár kíya jái (जिस का शिकार)
(किया जाये)

SHAFÍ,A शफीअ (ع - ص) شفیع

1. अभिस्तावक (Abhistávak) (अभिस)
(Sifárish) (सिफारिश करने वाला)
karne vála (मुक्ति)
(Mukti diláne vála) (मुक्ति दिलाने वाला)
(मक्ती दलाने वाला)

2. हक शुफा रखने वाला (Haq shufa)
rakhne vála (حق شفعا رکھنے والا)

SHAFÍQ शफीक (ع - ص) شفیق

- कृपालु (Kripálu) (कृपालु) वत्सल (Vatsal)
(मिहर बान) (Mihr bán) (मिहर बान)

SHAQ शक (ع - ص) شق

- विदीर्ण (Vidírn) (विदीर्ण) फटा हुआ
(Phata hua) (पिहता हुआ)

SHIQ शिक (ع - مث) شق

1. पक्ष (Pakchh) (पक्ष) पहलू (Pahlú)
(पहलू)

2. खंड (Khand) (खंड) टुकड़ा (Tukra)
(टुकड़ा)

3. भांति (Bhanti) (भान्ति) किस्म
(Qism) (क़िसम)

4. अइचन (Archan) (अइचन) पख
(Pakh) (पख)

شقاوت (ع - مث)

SHAQÁVAT शकावत

1. निर्दयता (Nirdayata) (निरदयता) बे रहमी
(Be rahmí) (बे रहमी)

2. दुर्भाग्य (Durbhággya) (दुर्भाग्य)
बद बख्ती (Bad bakhti) (बद बख्ती)

شکار گاہ (ف - مٹ)

SHAKAR شکر (ف - مٹ)

شکر (Shakkar) (کھانڈ) (Sharkara) (شکر) (کھانڈ)

SHIKÁR-GÁH شیکار گاہ

مृگवन (Mrigvan) (مہر-استھان) (Aher-isthán) شیکار
خیلنے کی جگہ (Shikár khelne ki jagah) (شکار کھیلنے کی جگہ)

SHUK,R شکر (ع - مذ)

دھنیا واد (Dhannya vād) (شکر) (Shukriya) (شکر)

SHIKÁRI شیکاری (ف - ص)

مृگ جیوی (Mrig jíví) (مہر-جیوی) (Shikár khelne vá a) (شکار کھیلنے والا)

SHAKAR-RANJI شکر رنجی

وے منسیہ (Vaimnas,sya) (منو) (Manomálin,nya) (منو) (Ranjish) (منو)

شکایت (ع - مٹ)

شکر گزار (ع - ص)

SHUK,R-GUZÁR شکر گزاری

کرتگیہ (Kritaggya) (آبھاری) (Ábbári) (شکر) (Shukriya ada karne vála) (شکر)

SHIKÁYAT شیکایت

1. انویوگ (Anuyog) (پریواد) (Parivád) (برائی)
2. آپالامہ (Upálambh) (گلا) (Gila) (بیماری)
3. رोग (Rog) (بیماری)
4. پشونتا (Pishunata) (چغلی) (Chughli)

SHIKRA شکرہ (ف - مذ)

باز سے چھوٹا اور اسی شکل کا ایک شکاری (Báz se chhota aur usi shakl ka ek shikári pakchhi) (پکچھی)

شکایت نامہ (ع - مذ)

شکر یہ (ع - مذ)

SHUK,RIYA شکریا

1. دھنیا واد (Dhannya vād) (آپ کا شکر) (Áp ka shukriya)
2. کرتگیہ (Kritaggyata) (احسان مندی) (Ehsán mandi) (مندی)

SHIKÁYAT-NÁMA شیکایت نامہ

انویوگ پتر (Anuyog patr) (پریواد پتر) (Parivád patr) (پتر) (Aisi chith,thi jis men shikáyat ho) (ایسی چٹھی جس میں شکایت ہو)

2. मुखकृति (Mukhákriti مکھا کردتی)
हुलया (Hulya حلیہ)

SHIKAM शिकम (फ - मं) شکم
उदर (Udar اُدر) पेट (Pet پیٹ)
शकम परस्त (फ - मं) شکم پرست

SHIKAM-PARAST शिकम परस्त
उदर सर्वस्व (Udar sarvas,swa اُدر
उदर पिशाच (Udar pishách (سروسو
पेट का बन्दा (Pet ka banda (اُدر पिशाच
(پیٹ کا بندا)

शकम सिर (फ - मं) شکم سیر

SHIKAM-SER शिकम सेर
उदर पूर्ण (Udar purn अुदर पूरण) अफरा
हुआ (Aphra hua (اُदर पूरण
(अफरा हुआ)

SHIKAMI शिकमी (फ - मं) شکمی

1. औदरिक (Audarik (اودرک) पेट का
(Pet ka (پیٹ का)

2. जन्म सिद्ध (Janm sid,dh (جنم سده
पैदाइशी (Paidáishi (پیدا ئشی)

3. वह किसान जो असली किसान का
जोता हो (Voh kisán jo asli kisán
ka jota ho (وہ کسان جو اصلی
(کسان کا जोता हो)

SHIKAN शिकन (फ - मं) شکن

1. बल (Bal (بل) झुर्री (Jhurri
ऐंठन (Ainathan (اینٹھن)

2. भंजक (Bhanjak (بهنجک) तोड़ने
वाला (Torne vála (تورنے والا)

(दुसरे मंडों में) (دوسرے مंडوں میں)
अखरी जोर होता है (अखरी जोर होता है)
(अखरी जोर होता है) (अखरी जोर होता है)
(अखरी जोर होता है) (अखरी जोर होता है)

SHIKAST शिकस्त (फ - मं) شکست

1. भंग (Bhang (بهنگ) टूट फूट (Tút
phút (ٹوٹ پھوٹ)

2. पराजय (Parájai (پراجے) पराभव
(Parábhav (پارابھو) हार (Hár (हार)

शकस्त खोर्दे (फ - मं) شکست خوردہ

SHIKAS,T-KHURDA शिकस्त खुर्दा
पराजित (Parájit (پراجیت) हारा हुआ
(Hára hua (هارا ہوا)

शकस्ती (फ - मं) شکستگی

SHIKAS,TAGI शिकस्त गी

भंजन (Bhanjan (بهنجن) टूट फूट
(Tút phút (ٹوٹ پھوٹ) टूटने की क्रिया
(Tútne ki kriya (ٹوٹنے کی کریا)

SHIKASTA शिकस्ता (फ - मं) شکسته

भग्न (Bhagn (بهگن) खंडित (Khandit
(Túta hua (ٹوٹا ہوا) टूटा हुआ (Túta hua
(کھنڈت)

शकस्ते हाल (फ - मं) شکستہ حال

SHIKASTA-HÁL शिकस्ता हाल
दुर्दशा ग्रस्त (Durdasha grast (دردشا
(Bad hál (بد حال) बद हाल (गुस्त)

शकस्ते दिल (फ - मं) شکستہ دل

SHIKASTA-DIL शिकस्ता दिल

1. भग्न हृदय (Bhagn hridai (بهگن
दुखी (Dukhi (دکھی) (दुखी)

2. उदास (Udás (اداس) अफसुरदा
(Afsurda (افسورده)

SHAK,L शकल (ع - मं) شکل

1. आकृति (Akriti (آکرتی) बनावट
(Banávat (بناوت)

شکنبجه (ف - مذ)

شگفتگی (ف - مٹ)

SHIGUF, TAGI شِگُفَتِگِی

1. فूल خیلنا (Phúl khilna فُول پھول)
خیلنا (Khilna کھیلنا)
2. پُرفُلّتا (Praphul, lata پُر پھول لَتّا)
خُشّی (Khushi خوشی)

SHIGUF, TA شِگُفَتّا (ف - ص) شِگُفَتّه

1. پُرفُلّ (Praphull پُر پھول) سَکُطِیت
(Ispbutit اِسپبُتِیت) خِیلا دُآّا
(Khila hua کھِلا ہوا)
2. پُرسَن (Prasann پُر سَن) خُش
(Khush خوش)

SHUGUN شُگُون (ف - مذ) شِگُن

- شَکُون (Shakun شَکُن) شَگُون (Shagun)
فَال (Fál فال) شَگُن

SHIGÚFA شِگُفّا (ف - مذ) شِگُوفّه

1. کَلِکّا (Kalika کَلِکّا) کَلِی (Kali)
(Ghunoha غُنُوحّا) گُنُچّا (کَلِی)
2. وِیلاکھَنّا (Vilakchhan bát)
نَدّی (Nai bát نَدّی) وِلکھَنّا (بات)
(Ajúba اَجُوبّه) اَجُوبّا (بات)

SHUGÚN شُگُون (ف - مذ) شِگُون
دِیکھو 'شِگُن'

SHAL شَل (ع - ص) شَل
سُست (Sust سُست) شِثِیل (Shithil شِثِیل)
مَازِدّه (Manda مَازِدّه) سَست

SHUMÁR شُمار (ع - مذ) شُمار

1. گِنّا (Ganna گِنّا) گِنّی (Ginti گِنّی)

SHIKANJA شِکَنجّا

1. سَزا کا کَٹگَرا (Saza ka kat-ghara سَزا کا کَٹ گَرا)
2. جِلد ساژوں کا کَٹنَے کَے لِیَے کِتابَن
دَباَنے کا یَنتر (Jild sázon ka kátne ke lie kitáben dabáne ka)
جِلد ساژوں کا کَٹنَے کَے لِیَے
(کتابیں دَباَنے کا یَنتر)

SHIKVA شِکُوا (ع - مذ) شِکُوه

- اُپالَمب (Upálambh اُپالَمب) گِیلا
(Shikayat شِکایَت) (Gila گِیلا) شِکایَت
(Ulahna اُلہنا) اُلہنا

SHUKOH شُکوہ (ف - مٹ) شُکوہ

1. پُرتاپ (Pratáp پُرتاپ) جَلال
(Jalál جَلال)
2. رَو (Rob رَو) (Átank اَتَنک) اَتَنک
3. شَان (Shán شَان) (Vibhav وِیہو) وِیہو

SHIKEB شِکِیَب (ف - مذ) شِکِیَب

- سَنتوِش (Santosh سَنتوِش) دَیَرِی
(Dhairrya دَھیرِی) تَہمُمل (Tabam-mul تَہمُمل)

SHAKÍL شَکِیل (ع - ص) شَکِیل

- رُپوان (Rúpván رُپوان) سُنَدَر
(Sundar سُنَدَر) خُوبِصُورَت (Khúb sūrat خُوبِصُورَت)

SHIGÁF شِگاف (ف - مذ) شِگاف

- دَار (Dár دَار) دَار (Darár دَار)
دَرز (Darz دَرز)

شناخت (ف - مٹ)

SHANÁKHT شناخت

परिचय (Parichai پریچے) पहचान
(Pahchán پہچان)

SHANÁSA شناسا (ف - ص)

परिचित (Parichit پریچیت) जान
पहचान वाला (Ján-pahchán vála
(جان پہچان والا)

شناسائی (ف - مٹ)

SHANÁSÁÍ शना साई

परिचय (Parichai पریچے) जान पहचान
(Ján-pahchán جان پہچان)

SHAMBA शम्बा (ف - مذ)

1. शनैश्चर (Shanaishchar شنایشچر)
सनीचर (Saníchar سنیچر)
2. दिन (Din دن) वार (Vár وار)

SHOB शोब (ف - مذ)

शोधन (Shodhan شودهن) धुलाई
(Dhulái دهلائی)

SHOKH शोख (ف - ص)

1. चंचल (Chanchal چنچل) चपल
(Chapal چپل) शरीर (Sharír
(شریر)
2. धृष्ट (Dhrisht دهرشت) गुस्ताख
(Gustákh گستاخ)
3. हँसोड़ (Hansor هنسور) दिल्लगी बाज़
(Dillagi báz دل لگی باز)

SHOKHI शोखी (ف - مٹ)

1. चंचलता (Chanchalata چنچالتا)
शरारत (Sharárat شرارت)

2. संख्या (Sankhya سَنکھیا) तादाद
(Tádád تعداد)

SHIMÁL शिमाल (ع - مذ)

उत्तर दिशा (Uttar disha اُتر دشا)
(Uttar اُتر)

SHAM,S शम्स (ع - مذ)

सूर्य (Súrrya سوریه) रवि (Ravi روی)
सूरज (Súraj سورج)

شمشاد (ف - مذ)

SHAM,SHÁD शम्शाद

एक पेड़ (Ek per ایک پیڑ) सरो (Saro
(سرو)

شمشیر (ف - مٹ)

SHAM,SHÍR शमशीर

कृपाण (Kripán کریان) खड्ग (Khad,g
(تلوار) तलवार (Talvár کھدگ)

SHAM,A शम्भ्र (ع - مٹ)

1. सिक्थ वर्ति (Sikth varti سکتھ ورتی)
मोम बत्ती (Mom batti موم بتی)
3. दीपक (Dípak دیپک) चिराग
(Chirágh چراغ)

SHUMÚL शुमूल (ع - مذ)

सम्मिलन (Sam,milan सम्मान) शामिल
होना (Shámil hona شامل هونا)

SHAM,MA शम्मा (ع - مذ)

लवलेश (Lavlesh لولیش) अत्यल्प
(Attyalp اتيल्प) बहुत थोड़ा (Bahut
thorá بہت تھوڑا)

SHAMÍM शमीम (ع - مٹ)

सुगंध (Sugandh سوگندھ) खुशबू
(Khushbú خوشبو)

شورہ پشت (ف - ص)

SHORA-PUSHT شورا پُشت

1. उद्धंड (Uddand) अखवड़ (Akhkhar)
2. धृष्ट (Dhrisht) गुस्ताख (Gustakh)
3. अवज्ञ (Avag.gya) सरकश (Sarkash)

SHÚRA शूरा (ع - مذ)

- परामर्श (Parámarsh) सलाह
मशवरा (Saláh mashvara) صلاح
(مشورة)

SHOSHA शोशा (ف - مذ)

1. छोटा चिन्ह या अक्षर का सिरा (Chhota chinnh ya akchhar ka sira)
(چھوٹا چنھ یا اکچھر کا سرا)
2. बखेड़ा (Bakhera) भगड़ा (Jbagra)
3. भगड़ा कराने वाली बात (Jbagra karane váli bát)
(چٹکلا चुटकुला) (Chut kula)

SHAUQ शौक (ع - مذ)

1. अभिलाषा (Abhílásha) आकांक्षा (Ákánkchha) आरजू (Árzú)
2. व्यसन (Vyasan) चसका (Chaska) चाट (Chát)
3. रुचि (Ruchi) रग़बत (Raghbat)
4. प्रेम (Prem) आदर (Ádar) चाव (Cháo)

2. निर्लज्जता (Nirlajjata) बे हयाई (Be hayái)

SHOR शोर (ف - مذ)

1. कोलाहल (Koláhal) गुल (Ghul)
2. क्षार (Cbhár) खारी (Khári)
3. ख्याति (Khyáti) शहरत (Shuhrat)
4. उन्माद (Unmád) पागल पन (Págal pan)

SHORBA शोर्बा (ف - مذ)

- मांस रस (Máns ras) यूष (Yúsh) रसा (Rasa)

SHORISH शोरिश (ف - مٹ)

1. विप्लव (Viplav) राजक्रांति (Raj kiránti) गदर (Gadr)
2. सैन्य द्रोह (Sain,nya droh) सैय्य (Sain,nya droh) बगावत (Bag vat)
3. अशांति (Ashánti) बलवा (Balva) फसाद (Fasád)
4. कोलाहल (Koláhal) शोरो-शर (Shoro-shar)

SHORA शोरा (ف - مذ)

- श्वेत क्षार (Shet chhár) एक खार जिस से बारूद बनती है (Ek khár jis se bárúd banti hai)
(جس سے بارود بنتی ہے)

शहादत (ع - مٹ)

SHAHÁDAT शहादत

1. धार्मिक मनुष्य का वध (Dhármik manush,shya ka vadh) (Qatl) क़त्ल (منشیہ کا ودھ)
2. साक्ष्य (Sák,chhya) (Gaváhi) गवाही (ساکچھیہ)

शहामत (ع - مٹ)

SHAHÁMAT शहामत

- शूरता (Shúrata) वीरता (Vírata) (Shurata) शूरता (वीरता) (Baháduri) बहादुरी (वीरता)

SHAH,D शहद (ف - مذ)

- मधु (Madhu) पुष्पसार (Pushp sár) असल (Asal) (پشپسار)

SHAH,R शहर (ف - مذ)

1. नगर (Nagar) बड़ी बस्ती (Bari basti) (بڑی بستی)
2. मास (Más) महीना (Mabína) (ماس)

शहर पनाह (ف - مٹ)

SHAH,R-PANÁH शहर पनाह

- परिवेश (Parivesh) परकोटा (Parkota) (پرویش) (پروکوٹا) (Nagar ki chár dívári) नगर की चार दीवारी (دیواری)

शहरत (ع - مٹ)

SHUH,RAT शुहरत

1. ख्याति (Khyáti) नेक नामी (Nek námi) (کھیاتی) (نیک نامی)
2. किंवदंती (Kimvadanti) (افواہ) (کیموادنتی) (افواہ)

5. उत्कंठा (Utkantha) (اشتیاق) (Ishtiyáq) इशितयाक

SHAUKAT शौकत (ع - مٹ)

1. वैभव (Vaibhav) शान (Shán) (وہو) (شان)
2. आतंक (Átank) रोब (Rob) (آتک) (روب)

SHÚM शूम (ف - مذ)

1. अशुभ (Ashubh) मनहूस (Manhús) (اشبھ) (منحوس)
2. कृपण (Kripan) कंजूस (Kanjús) (کرپن) (کدجوس)

SHAU,HAR शौहर (ف - مذ)

- पति (Patí) भर्ता (Bharta) (پتی) (بھرتا) (Klávind) खाविन्द (بھارتا)

SHAH शह (ف - مذ)

1. शाह का मुखफ दिक्क 'शाह' (شاہ کا منخفف دیکھو 'شاہ')
2. उत्तेजना (Uttejana) भड़काना (Bheṛkána) (اُتہجنا) (بھڑکانا)

3. शतरंज की किशत (Shatránj ki kisht) (شطرنج کی کشت)

SHIHÁB शिहाब (ع - مذ)

- उल्का (Ulka) तारा (Tútne vála tára) (اُلکا) (توتنے والا تارا)

शहाब ثاقب (ع - مذ)

SHIHÁBE-SÁQIB शिहाबे साकिब

- उल्का (Ulka) तारा (Tútne vála tára) (اُلکا) (توتنے والا تارا)

SHAHÍD شہید (ع - ص) شہید
 हुतात्मा (Hutátma) वीर गति
 प्राप्त (Vīrgati prāpt) (ویر گتی پر اپت)
 जो धर्म के लिए मारा गया हो (Jo dharm
 ke liye mārā gaya ho) (جو دھرم کے لئے
 مارا گیا ہو)

SHAI शय (ع - مٹ) شے
 वस्तु (Vastu) चीज़ (Chíz) (چیز)

SHAIB शैब (ع - مذ) شیب
 जरावस्था (Jarāvastha) (جراو ستھا)
 बुढ़ापा (Būhāpa) (بڑھاپا)

SHAIKH शैख (ع - مذ) شیخ

1. वृद्ध (Vrid,dh) (वृद्ध) जर्त (Jarat)

(बूढ़ा) (Būha) (جرت)

2. धर्म गुरु (Dharm guru) (धर्म गुरु)
 पीर (Pír) (پیر)

3. अधिपति (Adhipati) (अधिपति)
 स्वामी (Swámi) (سوامی) सरदार
 (Sardár) (سرदार)

4. एक मुसलमान जाति (Ek musalmán
 jāti) (ایک مسلمان جاتی)

SHAIIDA शैदा (ف - ص) شیدا
 मुग्ध (Mugdh) (मगध) आसक्त (Ásakt)
 (عاشق) (Áshiq) (آسکت)

SHAIIDÁÍ शैदाई (ف - ص) شیداई
 'شیدا'

SHER शेर (ف - مذ) شیر
 व्याघ्र (Vyághr) (व्याघ्र) सिंह (Singh)
 (बाघ) (Bágh) (مسلکھ)

3. वार्ता (Várta) चर्चा (Charha)
 (چرچا)

SHUHRA शुहरा (ع - مذ) شهرہ

1. ख्याति (Khyáti) (ख्याती) शहरत
 (Shuhrat) (شہرت)

2. यश प्रसार (Yash prasár) (यश प्रसार)
 नेक नामी की धूम (Nek nāmí ki
 dhúm) (نیک نامی کی دھوم)

SHAHRI शहरी (ف - ص) شهری
 नागरिक (Nágarik) (ناگڑک) शहर का
 निवासी (Shahr ka nivási) (شہر کا
 نواسی)

شہنشاہ (ف - ص)

SHAHANSIÁH शहनशाह

सम्राट (Samrát) (سمرات) चक्रवर्ती
 (Chakkrvarti) (چکرورتی) महाराजा
 (Mahárāja) (مہاراجہ)

SHAHVAT शहवत (ع - مٹ) شهوت

1. लालसा (Lálasa) (لالسا) इच्छा
 (Ich, chha) (اچھا) चाह (Cháh)

2. काम वेग (Kam veg) (काम वेग)
 भोगेच्छा (Bhoge ch, chha) (بھوگیچھ)
 नफसानी खाहिश (Nafsání
 kháhísh) (نفسانی خواہش)

شهوت پرست (ع - ص)

SHAHVAT-PARAST शहवत परस्त

कामुक (Kámuk) (کامک) विषय लंपट
 (Vishai lampat) (ویشے لمپٹ) शहवत
 का बंदा (Shahvat ka banda) (شہوت کا
 بندہ)

2. मिष्टान्न (Mishtán,n) मिठाई
(Mitháí میٹھائی)

SHÍSHA شیشه (ف - مذ)

1. काच (Kách کاج) कांच (Káñch)
(کانچ)

2. कूपी (Kúpi کوپی) बोटल (Botal)
(بوتل)

3. दर्पण (Darpan درپن) आईना
(Áína آئینہ)

شیشه گر (ف - ص)

SHÍSHA-GAR शीशागर

1. काचकार (Kách kár کاج کار) शीशा
बनाने वाला (Shísha banáne vála)
(شیشه بنانے والا)

2. दर्पण कार (Darpan kár درپن کار) आईना
बनाने वाला (Áíná banáne vála)
(آئینہ بنانے والا)

SHAITÁN शैतान (ع - مذ)

1. एक फरिश्ता जो ईश्वर की अवज्ञा के
अपराध में निकाला गया (Ek farishta
jo Íshwar ki avaggya ke aprádh
men níkála gaya ایک فرشتہ جو
ایشور کی اوگیا کے اپرادھ میں
نکالا گیا)

2. धूर्त (Dhúrt دھورت) मक्कार
(Makkár مکار)

3. दुष्टात्मा (Dushtátma دشتاتما)
खबीस (Khabís خبیث)

4. बहका कर कुमार्ग पर चलाने वाला
(Bahká kar kumárg par chaláne vála)
(بہکا کر کمارگ پر چلانے والا)

SHÍR شیر (ف - مذ) शीर
दूध (Dugdh دودھ) चीर (Chhír چھیر)
(دودھ دگدھ)

SHÍRÁZA شیرازہ (ف - مذ) शीराज़ा

1. बिल्वरी हुई चीज़ों की एकत्रता (Bikhri
huí chízon ki akattrata بکھری
(هوئی چیزوں کی ایکترتا)
(Bāndhan باندھن)

2. क्रम (Kram کرم) तरतीब (Tartīb)
(ترتیب)

شیر خوار (ف - ص)

SHÍR-KHÁR شیرخوار

स्तन पायी (Istanpái استن پائی) दुध
(Dudh mubán دودھ مہان)

شیر دل (ف - ص)

SHER-DIL शेरदिल

सिंह साहस (Sin,nh sáhas سنہیہ)
(Babut बहुत बड़ा बहादुर (Babut
bahádur بہت بڑا بہادر)

SHÍRÍN شیریں (ف - ص) शीरीं

1. मधुर (Madhur مدھر) मिष्ट (Misht
(میٹھا) मीठा (Mítha میشت)

2. मृदु (Mridu مردو) कोमल (Komal
(نرم) नर्म (Narm کومل)

3. फरहाद की प्रेमिका (Farhád ki
premika فرہاد کی پریمکا)

SHÍRÍNÍ شیرینی (ف - مٹ) शीरीनी

1. मधुरता (Madhurata مدھورتا)
(میٹھاس) मिठास (Mithás)

(عاشق Áshiq) آشیق (موہت)

شیفتگی (ف - مٹ)

شیون (ف - مذ) SHEVAN शेवन

शेफतगी SHEF, TAGI

क्रन्दन (Krandan) रोना धोना
(Rona dbona) (رونا دھونا)1. मुग्धता (Mugdhata) आसक्ति
(Ásakti) (عشق Ishq) (آسکتی)

شیوہ (ف - مذ) SHEVA शेवा

2. अभिरुचि (Abhi ruchhi) (ابھی دوچی)
बढ़ी हुई रग़बत (Baṛhi hui ragḥbat)
(برہی ہوئی رغبت)1. व्यवहार (Vyavhār) चलन
(Chalan) (چلن)2. शैली (Shaili) (शैली) टंग (Dhang)
(देङ्ग)شیفته (ف - ص) SHEFTA शेफता
मुग्ध (Mugdh) (مگدھ) मोहित (Mohit)

ص

4. आदर के लिए नाम के अंत में, जैसे
'राजा साहब' (Ádar ke liye nām ke
ant men, jaise 'Rāja Sāhab' के
लिے نام के अंत میں, 'جیسے
'(راجہ صاحب)(اردو میں یہ لفظ 'ح' کے زبر کے ساتھ
بھی آتا ہے)

صاحب خانہ (ع - ص)

SÁHIB-KHÁNA साहिब खाना

गृह स्वामी (Grih swámi) (گُره سوامی)
घर का मालिक (Ghar ká málík) (گھر کا مالک)
(مالک)

صاحب ذوق (ع - ص)

SÁHIBE-ZAUQ साहिबे जौक

रसज्ञ (Rasag.gya) (रसगि) साहित्यप्रेमी
(Sāhittya Premi) (साहित्य प्रेमी)
अदब का ज्ञान रखने वाला (Adab ka

صابر (ع - ص) SÁBIR साबिर

1. धैर्यवान् (Dhairryaván) (دهیریه وان)
सब्र करने वाला (Sabr kárne vála)
(صبر کرنے والا)2. सहिष्णु (Sahishnu) (سہیشتنو) सहन
शील (Sahan shíl) (سہن شیل) बर-
दाश्त करने वाला (Bardásht karne
vála) (برداشت کرنے والا)

صاحب (ع - مذ) SÁHIB साहिब

1. स्वामी (Swámi) (سوامی) मालिक
(Málík) (مالک)2. श्रीमान् (Shrimán) (श्रीमान) जनाब
(Janáb) (جناب)3. वाला (Vála) (والا)
تیسری شکل اضافت کی صورت
میں آتی ہے جیسے 'صاحب اختیار'

3. कोरा (Kora) गैर इस्ते माली
(Ghair istemáli) (غیر استعمالی)

ادب کا گیان رکھنے والا
gyán rakhne vála

4. पवित्र (Pavitr) पाक (Pák)
(पाक)

صاحب کمال (ع - ص)

5. समतल (Samtal) चौरस
(Chauras) (چورس)

SÁHIB-KAMÁL साहिब कमाल
गुणवान् (Gunván) (گن وان) गुणी
(Guni) (گنی) हुनर मन्द (Hunar mand)
(هنر مند)

6. सरल (Saral) सादा (Sáda)
(सलीस) (Salís) (سادا)

SÁHIBA साहिबा (ع - مٹ) صاحبہ
श्रीमती (Shrimati) (شری متی) महोदया
(Mahodaya) (مہودیا)

صاف باطن (ع - ص)

SÁF-BÁTIN साफ बातिन

SÁHIBÍ साहिबी (ع - مٹ) صاحبی

1. शुद्धात्मा (Shuddhátma) (شدهاتما)
साफ दिल (Sáf dil) (صاف دل)

1. सत्ता (Satta) (सत्ता) हुकूमत (Hukú-
mat) (حکومت)

2. निश्छल (Nish chhal) (نہش چھل)
सादा मित्राज (Sáda mizáj) (ساده مزاج)

2. स्वामित्व (Swámittwa) (سوامیتو)
मालिकी (Málíki) (مالکی)

SÁLEH सालेह (ع - ص) صالح
सदाचारी (Sadáchári) (سداچارى) नेक
(Nek) (نیک)

SÁDIR सादिर (ع - ص) صادر
निकलने वाला (Nikalne vála) (نکالنے والا)
जारी होने वाला (Jári hone vála) (جاری ہونے والا)

SÁNE साने (ع - ص) صانع
निर्माण कर्ता (Nirmán karta) (نرمان)
बनाने वाला (Banáne vála) (بنانے والا)

SÁDIQ सादिक (ع - ص) صادق
सत्य वादी (Sattya vádi) (ستیه وادی)
सच्चा (Sach,cha) (سچا)

SÁIB साइब (ع - ص) صائب
शुद्ध (Shud,dh) (شده) उचित (Uchit)
(ठीक) (Thík) (ٹھیک)

SÁIQA साइका (ع - مذ) صاعقه
विद्युत् (Vid,dyut) (ودیت) तड़ित्
(Bijli) (بیجلی) बिजली (Taṛit) (توت)

SABA सब (ع - مٹ) صبا
प्रभात समीर (Prabhát samír) (پر بہات)
सवेरे की ठंडी और हल्की हवा
(Savere ki thandi aur halki hava)
(سویرے کی ٹھنڈی اور ہلکی ہوا)

SÁF साफ (ع - ص) صاف
1. स्वच्छ (Swach, chh) (سوچھ) पाक
साफ (Pák sáf) (پاک صاف)
2. निश्केवल (Nish keval) (نہش کیول)
खालिस (Khális) (خالص)

SEHAT सेहत (ع - مٹ) صحت

1. स्वास्थ्य (Swás,thya سواسثیه) تن درستی (Tandurusti)
2. शुद्धि (Shud,dhi شدھی) درستی (Durusti)

SAHRA سہرا (ع - مذ) صحرا

- کانن (Kánan کائن) विपिन (Vipin
वन (Van ون) जंगल (Jangal
جنگل)

SAHRÁÍ सह्राई (ع - ص) صحرائی

1. वन चर (Vanchar ون چر) जंगली (Jangali جنگلی)
2. असम्भ (Asabh,bhya اسبھیہ) उजड़ (Ujadd اجڈ)

SAH,N सहन (ع - مذ) صحن

- अजिर (Ajir اجر) आंगण (Ángan
आंगन (Ángan آنگن)

SAHÍH सहीह (ع - ص) صحیح

1. शुद्ध (Shuddh شدھ) ठीक (Thík درست) (Durust تھیک)
2. स्वस्थ (Swasth سوستھ) तन्दुरुस्त (Tandurust تن درست)
3. उचित (Uchit اُچت) मुनासिब (Munásib مناسب)
4. पूर्ण (Purn پورن) साबित (Sábit ثابت) जो टुकड़े न हो (Jo tukre na ho جو ٹکڑے نہ ہو)

SAHÍFA सहीफा (ع - مذ) صحیفہ

1. धर्म ग्रंथ (Dharm granth دھर्म) मज़हबी किताब (Maz,habi
مذہبی کتاب kitáb)

SABÁH सबाह (ع - مٹ) صباح

- प्रभात (Prabbát پرہات) सवेरा (Savera سویرا) तड़का (Taṛka تڑکا)

SABÁHAT सबाहत (ع - مٹ) صباحت

1. गौर वर्ण (Gaur varn گورون) गौरा रंग (Gora rang گورارنگ)
2. सुंदरता (Sundarata سندرتا) खूब सूरती (Khúb sūrati خوبصورتی)

SUB,H सुबह (ع - مٹ) صبح

- प्रभात (Prabbát پرہات) प्रातः काल (Prátah kál پراتہ کال) सवेरा (Savera سویرا)

SAB,R सबर (ع - مذ) صبر

- संतोष (Santosh सलतुश) धैर्य (Dhairya دھیریہ) तहम्मुल (Taham,mul تحمل)

SABÍH सबीह (ع - ص) صبیح

- गौर (Gaur گور) गोरा चिट्टा (Gorá chitta گوراچٹا)

SUHBAT सुहबत (ع - مٹ) صحبت

1. संगति (Sangati سنگتی) साथ (Sáth ساتھ)
2. मैत्री (Maittri میتری) दोस्ती (Dosti دوستی)
3. संभोग (Sambhog سمبھوگ) हमबिस्तरी (Hambistari هم بستری)
4. गोष्ठी (Goshthi گوشتھی) छोटा सा जलसा (Chhota sa jalsa چھوٹا سا جلسہ)

2. वक्षःस्थल (Vakchasthal) وکچھس
(Chhāti) छाती (چھاتی) (تھل)

3. मुख्य (Mukhkhya) खास
(Kbás) (خاص)

SADAF सदफ (ع - مٹ) صدف
(Síp) सीप (شکٹی) (Shukti) शुक्ति
(سیپ)

SID,Q सिद्ध (ع - مڈ) صدق
(Sattyata) सत्यता (ستیتا) (Sachchái) सच्चाई
(سچای)

SADAQA सदका (ع - مڈ) صدقه

1. दान (Dán) दान (Khairát) खैरात
(خیرات)

2. सिर पर से उतारी हुई चीज़ (Sir par
se utári hui chíz) से اُتاری
(هوئی چیز)

3. न्योछावर (Neochhavar) न्योछावर
(Nisár) (نثار)

SAD,MA सद्मा (ع - مڈ) صدمه

1. आघात (Ágbát) आघात (Chot) चोट
(Zarb) (ضرب)

2. धक्का (Dhakka) ठेस (Thes)
(تھیس)

3. दुःख (Duk,bkh) क्लेश (Klesh)
(Ranj) (رنج) (क्लेश)

4. हानि (Háni) नुकसान
(Nuqsán) (نقصان)

SUDÚR सुदूर (ع - مڈ) صدور

1. लागू होना (Lagú hona) (لاگو
हونا) (Jári hona) جاری
(جاری)

2. पुस्तक (Pustak) (किताब)
(Kitáb) (کتاب)

3. पत्रिका (Pattrika) (پتريکا)
(Risála) (رساله)

4. पत्र (Pattr) खत (Khat)
(خط)

SAD सद (ف - ص) صد
(Shat) शत (Sau) सौ (ش)

SADA सदा (ع - مٹ) صدا
(Dhwani) ध्वनि (Áváz) आवाज़
(آواز)

صدارت (ع - مٹ)

SADÁRAT सदरत
(Addhyakchhata) अध्यक्षता
(Sabhapatittwa) सभापतित्व
(سبها پتیتو)

صداقت (ع - مٹ)

SADÁQAT सदाक़त
(Sattyata) सत्यता (Sachchái) सच्चाई
(سچای)

صدائے باز گشت (ع - مٹ)

SADA-E-BÁZ-GASHT सदाय बाज़ गश्त
(Pratiddhwani) प्रति ध्वनि
(Prati shabd) प्रति शब्द
(Takrákar) टकरा कर लौटी हुई आवाज़
(lauti hui áváz) (تکرا کر لوٹی
هوئی) (آواز)

SAD,R सदर (ع - مڈ) صدر

1. सभापति (Sabha pati) (سبها پتی)
(Mír majlis) मीर मजलिस
(میر مجلس)

SAR,A सरा (ع - مٹ) صرع
 अपस्मार (Apasmār) (ایس مار) میرگی
 (Mirgi)

SIRF سِرْف (ع - ص) صرف
 1. केवल (Keval) (کیول) खाली (Khali)
 (خالی)
 2. अकेला (Akela) (اکیلا) तनहा (Tanha)
 (تنہا)

SARF سर्फ (ع - مڈ) صرف
 1. व्यय (Vyai) (ویئے) खर्च (Kharch)
 (خرچ)
 2. व्याकरण की एक शाखा (Vyākaran
 ki ek shákha) (ویاکرن کی ایک
 شاخہ)
 3. बसर करना (Basar karna) (بسر کرنا)
 गुज़ारना (Guzárna) (گزارنا)

صرف و نحو (ع - مٹ)

SARFO-NAH,V सर्फो नहव
 व्याकरण (Vyākaran) (ویاکرن) कवाइद
 (Qaváid) (قواعد)

SARÍH सरीह (ع - ص) صریح
 1. स्पष्टतः (Ispashtatah) (اسپشتتہ)
 खुल्लमखुल्ला (Khullam khulla)
 (کہلم کہلا)
 2. स्पष्ट (Ispasht) (اسپشت) साफ
 (Sáf) (صاف)

SARÍHAN सरीहन (ع - ص) صریحاً
 स्पष्टतः (Ispashtatah) (اسپشتتہ)
 स्पष्टतया (Ispashtatayá) (اسپشتتہ)
 खुल्लमखुल्ला (Khullam khulla) (کہلم کہلا)
 साफ साफ (Sáf sáf) (صاف صاف)

2. आना (Ána) (آنا) पहुँचना (Pahunchna)
 (پہنچنا)

SADI सदी (ف - مٹ) صدی
 शताब्दी (Shatáb,di) (شتابدی) सौ बरस
 (Sau baras) (سو برس)

SID,DÍQ सिदीक (ع - ص) صديق
 1. सत्य निष्ठ (Sattya nishth) (ستیه)
 बहुत सच्चा (Bahut sachcha)
 (بہت سچا)
 2. मुहम्मद साहब के एक दोस्त की उपाधि
 (Mohammad sahib ke ek dost ki
 upádhi) (محمد صاحب کے ایک
 دوست کی اپادھی)

صراحت (ع - مٹ)

SARÁHAT सराहत
 1. व्याख्या (Vyakhkhya) (ویاکھیا)
 तशरीह (Tashríh) (تشریح)
 2. विवरण (Vivaran) (وون) तफसील
 (Tafsíl) (تفصیل)

صراط مستقیم (ع - مٹ)

SIRÁTE-MUSTAQÍM सिराते मुस्तकीम
 सरल मार्ग (Saral márg) (سول مارگ)
 सीधा रास्ता (Sídha rásta) (سیدھا راستا)

SARRÁF सर्राफ (ع - ص) صراف
 स्वर्ण वणिक् (Swarn vaník) (سورن ونک)
 सराफ (Saráf) (صراف)

SAR,SAR सर सर (ع - مٹ) सर सर
 झंझा वात (Jhanjha vát) (جھنجھا)
 तेज़ हवा (Ándhi) (آندھی) (आँधी)
 (Tez hava) (تیز ہوا)

2. पवित्रता (Pavittrata पाकी (Páki
3. साफ (Sáf صاف) बेलाग (Be lág
(بے لاگ)

SAFÁI सफाई (ع - ف - مٹ)

1. निर्मलता (Nirmalata (نرملتا
खालिसपन (Khálispan خالص پن)
2. पवित्रता (Pavittrata पाकी (Páki
3. संहार (Sanghár (سنگھار) कतले
आम (Qatle-ám قتل عام)
4. स्वच्छता (Swach, chhata (سوچ چھता
बारीकी (Báríki (باریکی)
5. झाड़ पोंछ (Jhár ponchh (جھاڑ پونچھ
(پونچھ)

SIFAT सिकत (ع - مٹ)

1. गुण (Gun (گن) खूबी (Khúbí
2. विशेषण (Visheshan (وشیशन) सिकत
(Sifat صفت)
3. समान (Samán (سمان) तुल्य
(Tullya تلیه) मिसल (Misl
4. धर्म (Dharm (دھर्म) खासियत
(Khásiyat خاصیت)

SAF,HA सफहा (ع - مذ)

- पृष्ठ (Prishth (پرشته) पन्ना (Panna
(पेज Page پیج)

SAF-DAR सफ दर (ع - ص)

1. व्यूहभेदक (Vyúh bhedak (ویوه
सफशिकन (Saf shikan
(صف شکن)
2. महारथी (Mahárathee (مہارتنہی)
अति-वीर (Ativír (اتی ویر)

SA,ÚBAT सऊबत (ع - ف)

1. कष्ट (Kasht (کشت) दुःख (Dukh, kh
(दुःख) तकलीफ (Taklíf
2. कठिनता (Kathinata (کٹھنٹا)
कठिनाई (Kathínái
(دشواری Dush, várí)

SOÚD सुऊद (ع - مذ)

- आरोह (Ároh (آرؤه) ऊपर की तरफ
जाना (Úpar ki taraf jána
(اوپر کی طرف جانا)

صغیر سنی (ع - مٹ)

SIGHR-SINI सिगूर सिनी

- बाल्यावस्था (Ballyávastha
(بچپن Bach pan)

SAGHÍR सगीर (ع - ص)

- अल्प (Alp (الپ) लघु (Laghu
(छोटा Chhotá)

صغیر سن (ع - ص)

SAGHÍR-SIN सगीरसिन

- अल्पायु (Alpáyu (الپیو) छोटी उम्र का
(Chhoti umr ka (چھوٹی عمر کا)

SAF सफ (ع - मٹ)

1. श्रेणी (Shreni (شرینی) पंक्ति (Pankti
(قطار Qatár) कतार (Qatár)
2. वर्ग (Varg (ورگ) दर्जा (Darja
3. लंबी चटाई (Lambi chatái (لمبی
(چٹائی)

SAFA सफा (ع - मٹ)

1. विमलता (Vimalatá (وملتا) सफाई
(Safái صفا)

2. परामर्श (Parámarsh परामर्श)
मश्वरा (Mash, vara مشوره)

صلا حیت (ع - مٹ)

SALÁHIYAT सलाहियत

1. योग्यता (Yog, gyata योग्यता)
قابلیت (Qábiliyat قابلیت)

2. पात्रता (Patrta पात्रता)
अहलियत (Ahliyat अहलियत)

3. नम्रता (Namrata नम्रता)
नरमी (Narmi نرمی)

صلا ح (ع - مٹ) सुल्ह SUL, H

1. एकता (Ekata एकता)
मेल (Mel मिल)
इत्तिहाद (Ittihád اتحاد)
2. मैत्री (Maittri मैत्री)
दोस्ती (Dosti دوستی)
3. सन्धि (Sandhi सन्धि)
सलाह (Saláh صلاح)

صلا ح نامه (ع - مٹ)

SUL, H-NÁMA सुल्ह नामा

- संधि पत्र (Sandhi patr संधि पत्र)
राज़ी नामा (Rází náma راضی نامه)

صلا ح (ع - مٹ) सिला SILA

1. पुरस्कार (Puraskár पुरस्कार)
इनआम (In,ám انعام)
2. प्रतिकार (Pratikár प्रतिकारी)
बदला (Badla बदله)

صناع (ع - ص) सन्नाअ SAN, NÁ, A

- शिल्पकार (Shilp kár शिल्पकार)
कारीगर (Kárigar کاریگر)

3. हज़रत अली की उपाधि (Hazrat Ali
ki upádhi حضرت علی کی
(اپادھی)

صفر (ع - مٹ) सिफ्र SIFR

- विन्दु (Vindu विन्दु)
शून्य (Shún, nya शून्य)
नुक्ता (Bindi بندی)
(Nuqta نقطه)

صفرا (ع - مٹ) सफ्रा SAFRA

- पित्त (Pitt पित्त)
एकखिल्त (Ek khilt ایک خلط)

صف کشی (ع - مٹ)

SAF-KASHI सफकशी

1. व्यूह रचना (Vyúh rachana व्यूह रचना)
पराबांधना (Para bándhna पराबांधना)
2. युद्ध (Yud, dh युद्ध)
लड़ाई (Laṛáí लڑائی)

صلا (ف - مٹ) सला SALA

1. आवाहन (Áváhan आवाहन)
बुलाना (Bulána बुलाना)
2. निमंत्रण (Nimantran निमंत्रण)
दावत देना (Dávat dena दावत देना)

صلا بت (ع - مٹ)

SALÁBAT सलाबत

- कठोरता (Kathorata कठोरता)
(Sakbti سختی)

صلا ح (ع - مٹ) सलाह SALÁH

1. उपकार (Upkár उपकार)
भलाई (Bhalái بهلائی)

SAVÁB صواب (ع - مذ) صواب

1. उचित (Uchit अचित) मुनासिब
(Munásib مناسب)

2. शुद्ध (Shud,dh شده) सही
(Sahi صحیح)

SÚBA सूबा (ع - مذ) صوبہ

प्रांत (Pránt प्रान्त) प्रदेश (Pradesh
(Province प्रोविंस) प्रदेश)

SAUT सौत (ع - मथ) صوت

ध्वनि (Dhwani देहونی) रव (Rav
(Áváj آواز) आवाज़)

SÚRAT सूरत (ع - मथ) صورت

1. मुख (Mukh मुक़) आकृति
(Ákriti अक़रती) शकल (Shakl
(شكل)

2. दशा (Dasha दशा) हालत
(Hálat حالت)

3. ढंग (Dhang दहंग) तरीका
(Taríqa طریقه)

4. उपाय (Upáe अपाए) तदबीर
(Tadbír تدبیر)

5. चिन्ह (Chin,nh चिन्ह) आसार
(Ásár آثار)

SÚFI सूफी (ع - مذ) صوفی

ब्रह्म वादी (Brahm vádi ब्रह्मवादी)

अध्यात्म वादी (Adhdhyátm vádi

तसव्वुफ़ का आमिल (Tasav,vuf ka ámil

تصوف کا عامل)

SANDAL सन्दल (ع - مذ) صندل

चंदन (Chandan چندن) मलयज

(Malayaj मलियज) एक खुशबूदार

लकड़ी (Ek khushbu dár lakri एक

خوشبودار لکڑی)

SANDŪQ सन्दूक (ع - مذ) صندوق

पेटिका (Petika پیٹکا) लकड़ी का बक्स

(Lakri ka baks लकड़ी का बक्स)

SAN,AT सन् अत (ع - मथ) صنعت

कला (Kala कला) शिल्प (Shilp

कारिगरी (Kárigari کاریگری)

صنعت گری (ع - مथ)

SAN,AT-GARI सन् अत गरी

कलाकारी (Kalákári कलادی) शिल्प

कारी (Shilp kári शिल्प کاری) गरी

(Kárigari کاریگری)

SINF सिन्फ (ع - मथ) صنف

1. प्रकार (Prakár پرکار) किस्म (Qism
(قسم)

2. लिंग (Ling लिंग) जिस (Jins
(جنس)

SANAM सनम (ع - مذ) صنم

1. मूर्ति (Múrti मूर्ती) प्रतिमा

(Pratima प्रतिमा) बुत (But

2. प्रेमिका (Premika प्रेमिका) प्रेयसी

(Pre,yasi प्रियیسی) माशूक

(Máshúq معشوق)

صنم خانه (ع - مذ)

SANAM-KHÁNA सनम खाना

मन्दिर (Mandir मन्दिर) बुत खाना

(But khána بیتخانه)

صید گاه (ع - ف - مٹ)

SAID-GÁH سید گاہ
(مرگیاون Mrigaya van) مृगया वन
(شکارگاه Shikár gáh) शिकार गह

SÍGHA सीरा (ع - مذ)

1. विभाग (Vibhág) महकमा (وبهاگ)
(Mah,kama) (مہکمہ)
2. विवाह (Viváh) व्याह (Byáh) (وواہ)
(Nikáh) निकाह (بیاه) (نکاح)

SAIQAL सैकल (ع - مٹ)

1. परिष्कृत (Parishkriti) चमकाना (پریش کرتی)
(Chamkána) (چمکانا)
2. तलवार वगैरा को मांझ कर चमकाना
(Talvár vaghaira ko mánjh kar) तलवार وغیره کو مانجھ
(chamkána) (کر چمکانا)
3. बरतनों पर रांगे या चांदी का पानी चढ़ाना
(Bartanon par ránge ya) बरतनों
(cháandi ka páni chaṛhána) (پیر دانگے یا چاندی کا پانی چڑھانا)

SAULAT सौलत (ع - مٹ)

1. आतंक (Átank) रोब (آتک)
(Rob) (رعب)
2. प्रताप (Pratáp) जलाल (پرتاپ)
(Jalál) (جلال)

SAUM सौम (ع - مذ)

व्रत (Vrat) (روزہ) रोजा (Roza)

SAH,BA सह्वा (ع - مٹ)

1. मदिरा (Madira) शराब (مدرا)
(Sharáb) (شراب)
2. वह मदिरा जो लालिमा लिए हो
(Voh madira jo lálima liye ho) (وہ مدرا جو لالما لئے ہو)

SAIYÁD सैयाद (ع - ص)

व्याध (Vyádh) (ویادھ) लुब्धक (Vyádh)
(Lubdhak) (لبدهک) जालिक (Jálik)
(Shikári) शिकारी (جالیک)

SAID सैद (ع - مذ)

अहेर (Aher) (अखेट) आखेट (Ákhet)
(मृगया Mrigaya) (मृगीया) (मृगीया)
(शिकार Shikár) (शکار)

ض

ZÁMIN ज़ामिन (ع - ص)

प्रतिभू (Prati bhu) ज़मानत (پرتی بھو)
(Zamánat dár) (ضمانت دار)

ZÁ,E ज़ाए (ع - ص)

1. नष्ट (Nasht) बरबाद (नश्ट)
(Barbád) (برباد)

ZÁBITA ज़ाबिता (ع - مذ)

1. नियम (Niyam) काइदा (نیم)
(Qáida) (قاعدة)
2. विधान (Vidhán) क़ानून (ویدھان)
(Qánún) (قانون)

3. गुणन (Gunan گُنن) गुणा करना
(Guna karna گُنا کرنا) ज़र्ब देना
(Zarb dena ضرب دینا)

ضرب المثل (ع - مٹ)

ZARBUL-MASAL ज़र्बुल मसल

- लोकोक्ति (Lokokti لوکوکتی) कहावत
(Kahavat کہاوٹ)

ZARAR जरर (ع - مڈ)

1. हानि (Hani हानी) क्षति (Chhati क्षति)
(Nuqsan نقصان) नुकसान (چھتی)
2. कष्ट (Kasht कष्ट) दुःख
(Dukh, kh دکھ) तकलीफ (Taklif تکلیف)

ZARÚR जरूर (ع - ص)
अवश्य (Avash, shya اوشیه) यकीनी
(Yaqini یقینی)

ضرورت (ع - مٹ)

ZARÚRAT जरूरत

1. आवश्यकता (Ávash, sbyakata आवश्यकता)
(Cháh چاہ) चाह (أوش, شیکتا)
2. न्यूनता (Nyúnata نیونتا) कमी
(Kami کمی)

ZOF जोफ (ع - مڈ)

1. दुर्बलता (Durbalata دربلتا)
अशक्ति (Ashakti اشکتی) कमजोरी
(Kamzori کمزوری)
2. जरा (Jara جرا) वृद्धावस्था (Vrid, dhávastha وردھاوستانها)
बुढ़ापा (Buhápa بوہاپا)

2. व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) बेकार (Bekár बेकार)

ZABT ज़ब्त (ع - مڈ)

1. सहन (Sahan सहन) बरदाश्त
(Bardasht برداشت)
2. नियंत्रण (Niyantran नियंत्रण)
रोक (Rok روک)

ضخامت (ع - مٹ)

ZAKHÁMAT ज़खामत

- स्थूलता (Isthulata استھولتا) पृथुलता
(Prithulata پرتھولتا) मुटाई (Mutái موتائی)

ZAKHÍM ज़खीम (ع - ص)

- स्थूल (Isthul استھول) पृथुल (Pri-
thul پرتھول) मोटा (Mota موتا)

ZID ज़िद (ع - مٹ)

1. दुराग्रह (Durággrah दुराग्रह) हट
(Hat هٹ)
2. प्रतिकूल (Pratikúl प्रतिकूल)
मुखालिफ (Mukhálif مخالف)
3. विपरीत (Viparít विपरीत) बर अक्स
(Bar aks برعکس)

ZID, DI ज़िदी (ع - ص)

- दुराग्रही (Durággrahi दुरاگرھی) हट्टी
(Hatti هتتی)

ZARB ज़र्ब (ع - مٹ)

1. ताड़ना (Táraná تازنا) मार (Már مار)
2. आघात (Ághát آگھات) चोट
(Chot چوٹ)

ZIMÁD ज़िमाद (ع - مذ) ضماذ
 प्रदेश (Pradeh) प्रलेप (Pralep)
 (ليپ) लेप (Lep) (پرلپ)

ضمانت (ع - مث)

ZAMÁNAT ज़मानत

1. प्रति भूति (Prati bhúti) (پرتهی)
 ज़िम्मेदारी (Zimmedári)
 (ذمہ داری)

2. जमानत का रुपया (Zamánat ka
 rupiya) (ضمانت کا روپیہ)

ضمانت دار (ع - مذ)

ZAMÁNAT-DÁR ज़मानत दार
 प्रति भू (Prati bhu) (پرتهی) ज़ामिन
 (Zámin) (ضامن)

ضمانت نامه (ع - مذ)

ZAMÁNAT-NÁMA ज़मानत नामा
 प्रति भूति पत्र (Prati bhúti patr) (پرتهی)
 जमानत की तहरीर (Zamánat
 ki tahrír) (ضمانت کی تحریر)

ZIMN ज़िम्न (ع - مذ) ضمن

1. अंतर्गत (Antargat) (اندرگت) शुमूल
 (Shumúl) (شمول)

2. अनुषंग (Anushang) (انوشنگ) सिल
 सिला (Silsila) (سلسلہ)

3. संबंध (Sambandh) (سمبندھ)
 तत्सल्लुक (Ta,alluq) (تعلق)

ZAMÍR ज़मीर (ع - مذ) ضمیر

1. अन्तरात्मा (Antará ma) (انترانما)
 अंतःकरण (Antah karan) (انته کرن)
 कांशंस (Conscience) (کان شنس)

ZAÍF जईफ (ع - ص) ضعیف

1. दुर्बल (Durbal) (دربل) निर्बल
 (Nirbal) (नरबल) अशक्त (Ashakt)

(कमज़ोर) कमज़ोर (Kamzor) (اشکت)

2. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh) (ویوووردھ)

बूढ़ा (Búṛha) (بوڑھا)

ضعیف العمر (ع - ص)

ZAÍFUL-UMR जईफुल उम्र

वयोवृद्ध (Vayovrid,dh) (ویوووردھ)

बड़ी उम्र का (Bari umr ka) (بڑی عمر کا)

ZAÍFI जईफी (ع - مث) ضعیفی

1. निर्बलता (Nirbalata) (نربالتا)

कमज़ोरी (Kamzori) (کمزوری)

2. वृद्धावस्था (Vridhdhávstha) (وردھا)

बूढ़ाप्रा (Búṛhápā) (بوڑھاپا) (وستھا)

ضالالت (ع - مث)

ZALÁLAT जलालत

1. कुमार्गता (Kumárgata) (کومارگتا)

गुमराही (Gumráhi) (گمراهی)

2. पाप (Páp) (پاپ) पातक (Patak)

(गुनाह) गुनाह (Gunáh) (پاتک)

ZILA जिला (ع - مذ) ضلع

1. पार्श्वस्थि (Parshwásthi) (پارشواستھی)

पसली की हड्डी (Pasli ki haddi)

(پسلی کی ہڈی)

2. रेखा (Rekha) (ریکھا) लकीर (Lakir)

(خط) खत (Khat) (لکیر)

3. जनपद (Janpad) (جن پد) मंडल

(मंडल) डिस्ट्रिक्ट (District)

(دستریکت)

ZIYÁFAT زیافات (ع - مٹ)

1. अतिथि पूजा (Atithi púja) اتتهی
(आतिथ्य (Átith, thya) (آتتهیه)
मेहमानी (Mehmání) (مههمانی)
2. भोज (Bhoj) (بھوج) दावत (Dávat)
(دعوت)

ZÍQ झीक (ع - مٹ)

1. संकीर्णता (Sankirnata) (سن کیرناتا)
तंगी (Tangi) (تنگی)
2. कष्ट (Kasht) (कष्ट) दुःख (Dukh-
kh) (دکھ) मुसीबत (Musíbat) (مصیبت)

ضيق النفس (ع - مد)

ZÍQUN-NAFAS झीकुन्नफस

- श्वास रोग (Shwás rog) (شواس دواگ)
श्वास कास (Shwás kás) (شواس کاس)
दमा (Dama) (دما)

2. सर्वनाम (Sarv nám) (सर्वनाम) प्रोनाउन
(Pronoun) (پروناؤن)

ZAMÍMA जमीमा (ع - مذ)

परिशिष्ट (Parishisht) (پرششست) ततिम्मा
(Tatiroma) (تتممه)

ZAU जौ (غ - مٹ)

प्रकाश (Prakásh) (प्रकाश) ज्योति (Jyoti)
(रौशनी (Rausbani) (جیوتی)

ZIYA ज़िया (ع - مٹ)

1. ज्योति (Jyoti) (ज्योति) प्रकाश
(Prakásh) (प्रकाश) रौशनी (Rau-
shani) (رؤشني)

2. शोभा (Shobha) (शोभा) रौनक
(Raunaq) (رؤنق)

ط

TÁ,ÚN ताऊन (ع - مذ)

महामारी (Mahámári) (مہاماری) प्लेग
(Plague) (پلیگ)

TÁQ ताक (ع - مذ)

1. ताखा (Tákha) (ताक़ा) आला (Álá
(آلا)
2. विषम (Visham) (وِشَم) वह संख्या जो
दो पर न बटे (Voh sankhya jo do
par na bate) (وہ سنکھیا جو دو پر
نہ بٹے)

TÁRI तारी (ع - ص)

व्याप्त (Vyápt) (دیپايت) छाया हुआ
(Chháya hua) (چھایا ہوا)

TÁ,AT ताअत (ع - مٹ)

1. पूजा (Púja) (पूजा) वन्दना (Van-
dana) (وندنا) आराधना (Árádhana
(عبادت (Ibádat) इबादत)

2. आज्ञापालन (Ággye pálan) (آگیا
(फरमांवरदारी (Farmán bardári)
(فرمان برداری)

2. भाग्य (Bhággya) तक्रदीर (تقدیر Bhággya Taqdír)

TÁME तामे (ع - ص) طامع
लोभी (Lobhi) लालची (لالچی Lobhi Lálachi)

TÁ,ÚS ताऊस (ع - مذ) طاؤس
केकी (Keki) वही (Varhi) (کیکی Keki Varhi)
मयूर (Mayúr) मोर (Mor) (میدور Mayúr Mor)

TÁHIR ताहिर (ع - ص) طاهر
1, पवित्र (Pavitr) स्वच्छ (Swach) (پوتر Pavitr Swach)
पाक (Pák) (سوج' chb Pák)
2. शुद्ध (Shud,dh) निर्मल (Nirmal) (شده Shud,dh Nirmal)
साफ (Sáf) (نرمل Nirmal Sáf)

TÁIR ताइर (ع - مذ) طائر
पक्षी (Pakebhi) खग (Pakebhi Khag)
परन्द (Parand) (कहग Khag Parand)
चिड़िया (Chīiya) (چڑیا Chīiya)

TÁIFA ताइफा (ع - مذ) طائفة
1. जन समुदाय (Jan samudáe) (جن Samudáe)
गिरोह (Giroh) (سموداے Samudáe)
2. सम्प्रदाय (Sampradáe) (سم پر داے Sampradáe)
फिरका (Firqa) (فرقه Firqa)
3. नर्तकी समाज (Nartaki samáj) (نرتکی سماج Nartaki samáj)
रंडी और उसके साजिन्दे (Randi aur us ke sázinde) (رندي اور اس کے سازنده Randi aur us ke sázinde)

TIB तिब (ع - م) طب
आयुर्वेद (Áyurved) तिवावत (آیورود Áyurved Tibábat)
(طبابت Tibábat)

TÁQAT ताकत (ع - م) طاقت

1. शक्ति (Shakti) बल (Bal) (شکتي Shakti Bal)
ज़ोर (Zor) (بل Zor)
2. उत्साह (Utsáh) हौसला (Hausala) (اتساه Utsáh Hausala)
(حوصله Hausala)
3. पात्रता (Pattrata) योजता (Yoggyata) काबिलीयत (Qábiliyat) (پاترتا Pattrata Yoggyata Qábiliyat)
(يوگیتا Yoggyata قابليت Qábiliyat)

طاقت ور (ع - ص)

TÁQAT-VAR ताकत वर

शक्तिशाली (Shakti sháli) (شکتي شالی Shakti sháli)
बलवान् (Balván) शहज़ोर (Shahzor) (بلوان Balván شه زور Shahzor)

TÁLIB तालिब (ع - ص) طالب

1. इच्छुक (Ich,ebhuk) (اچ'چهک Ich,ebhuk)
खादिशमन्द (Kháhish mand) (خواهش مند Kháhish mand)
2. अभिलाषी (Abbiláshi) (ابهی لشی Abbiláshi)
मुश्ताक (Mushtáq) (مشتاق Mushtáq)

طالب علم (ع - ص)

TÁLIBE-ILM तालिबे इल्म

विद्यार्थी (Viddyártbi) (ودیدارتهی Viddyártbi)
पाठक (Páthak) छात्र (Chbátt) (پاٹھک Páthak Chbátt)
पढ़ने वाला (Parhne vála) (چھاتر Parhne vála)
(پڑھنے والا Parhne vála)

TÁLE ताले (ع - ص) طالع

1. उदीयमान् (Udíya mán) (أدی یمان Udíya mán)
निकलने वाला (Nikalne vála) (نکالنے والا Nikalne vála)

2. स्थल (Isthal استهل) लोक (Lok
(لوک) मंज़िल (Manzil
طبقه بندی (ع - م)

TABQA-BANDI तबका बन्दी
वर्गीकरण (Vargi karan वर्गीकरण)
दर्जा बन्दी (Darja bandi दर्जा बन्दी)
TABL तबल (ع - م)
दुंदुभि (Dundubhi दुंदुभि)
(Dhaunsa नक्कारा (Naqqāra
(نقاره)

TABÍB तबीब (ع - م)
वैद्य (Vaidya वैद्य)
(Chikitsak चिकित्सक)
(Hakím हकीम)

TABÍ,AT तबीअत (ع - م)
1. स्वभाव (Swabháo सुबहाऊ) आदत
(Ádat عادت)
2. गुण (Gun गुण) धर्म (Dharm धर्म)
खासियत (Khásiyat خاصیت)

TAPISH तपिश (ع - م)
ताप (Táp ताप) जलन (Jalan जलन)
TIHÁL तिहाल (ع - م)
तलीहा (Tilli तलीहा)

TARÁVAT तरावत (ع - م)
1. तरी (Tari तरी) ताज़गी (Tázagi
(ताज़गी)
2. शीतलता (Shítalata शیتلتا)
(Thandak سہندک) ساردا (Sardi
(سردی)

TABÁSHÍR तबाशीर (ع - م)
वंशलोचन (Vansh lochan वंशलोचन)
बंसलोचन (Bans lochan बंसलोचन)

TAB,BÁ,A तब्बाअ (ع - ص)
प्रतिभा शाली (Pratibha sháli प्रतिभा
پرتی (Zahín ذہین) بهاشالی

TABÁ,AT तबाअत (ع - م)
मुद्रण (Muddran मुद्रण)
(Chhapái छपाई)

TABÁQ तबाक (ع - م)
स्थाल (Isthál استهل) परात
(Síni सीनी) (Parát پروات)

TAB,KH तबख (ع - م)
पचन (Pachan پچن) پاک (Pák)
(Pakna پکنا)

TAB,A तबअ (ع - م)
1. स्वभाव (Swabháo सुबहाऊ) प्रकृति
(Prakriti پرکرتی) आदत (Ádat
(عادت)
2. मुद्रण (Muddran मुद्रण) छापना
(Chápna چھاپنا)

TABAQ तबक (ع - م)
1. स्तर (Istar استر) परत (Parat
(پرت)
2. तल (Tal तल) तबका (Tabqa طبقه)

TAB,QA तबका (ع - م)
1. वर्ग (Varg वर्ग) शेणी (Shreni
(درجہ) दर्जा (Darja شریزی)

TARAF तरफ (ع - مٹ) طرف

1. दिशा (Disha दशा) ओर (Or اور) सिमत (Simt سمت)

2. पक्ष (Pakchh पक्छ) दल (Dal दल) पार्टी (Party पार्टी)

طرفدار (ع - ف - ص)

TARAF-DÁR तरफدار

1. पक्षपाती (Pakchh páti पक्छ पाती) हिमायती (Himáyati हिमायती)
2. सहायक (Sabáyak सहायक) मददगार (Madad gár मददगार)

TUR,FAGI तुर्कगी (ف - مٹ) طرفگی

1. उत्तमता (Uttamata उत्तमा) अच्छाई (Ach,ohháí अच्चाई)
2. अद्भुतता (Ad,bhutata अद्भुतता) अनोखापन (Anokha pan अनोखापन)

TUR,FA तुर्फ (ع - ص) طرفه

1. नवीन (Navín नवीन) नूतन (Nútan नूतन) नया (Naya नया)
2. अद्भुत (Adbhut अद्भुत) अनोखा (Anokha अनोखा)

TUR,RA तुर् (ع - مذ) طره

1. अलक (Alak अलक) ज़ुल्फ (Zulf ज़ुल्फ)
2. फुँदना (Phundna फुंदना) कलगी (Kalghi कलगी)
3. विचित्रता (Vichittrata विचित्रता) अनोखापन (Anokhápan अनोखापन)

TARAB तरब (ع - مٹ) طرب

1. हर्ष (Harsh हर्ष) आनन्द (Ánand आनन्द) खुशी (Kbushi खुशी)

TAR(A)H त (र) ह (ع - مٹ) طرح

1. समान (Samán समान) मिस्ल (Misl मिसल)
2. न्यास (Nyás न्यास) आधार (Ádhár आधार) नीव (Nív नीव) बुनियाद (Bunyád बुनियाद)
3. पद्धति (Pad dhati पद्धति) तर्ज़ (Tarz तर्ज़)
4. व्यय कलन (Vyai kalan व्यय कलन) तफरीक (Tafríq तफरीक)
5. उर्दू मुशायरे में ग़ज़ल की समस्या (Urdu musháyare men ghazal ki samassya اردو مشاعرے میں غزل کی समस्या) मिस्त्रा तरह (Misra tarah मिस्त्रा तरह)

طرحدار (ع - ف - ص)

TARAH-DÁR तरह دار

- सुंदर (Sundar सुंदर) रूपवान् (Rúpván रूपवान)
- छबीला (Chhabíla छबीला) (چھبیلّا)

TARZ तर्ज़ (ع - مٹ) طرز

1. शैली (Shailí शैली) पद्धति (Pad,dhati पद्धति) अंदाज़ (Andáz अंदाज़)
2. स्वभाव (Swabháo स्वभाव) आदत (Ádat आदत)

TOM तोम (टम - मड) टम

स्वाद (Swád स्वाद) रस (Ras रस)

जाइका (Záika जाइका) मजा (Maza मजा)

(मजा)

TÁ,N तान (टन - मड) टन

1. कटाक्ष (Katákchh कटाक्ष) व्यंग

(Vyang व्यंग) ताना (Tána ताना)

(टन)

2. भर्त्सना (Bhartsana भर्त्सना)

फटकार (Phat kár फटकार)

TÁNÁ ताना (टन - मड) टन

कटाक्ष (Katákchh कटाक्ष) व्यंग

(Vyang व्यंग) चुटकी (Chut kí चुटकी)

(आवाजा (Áváza आवाजा) चटकी)

टन्यानी (टन - मड) टन

TUGHYÁNI तुग्यानी

जल प्लावन (Jalplávan जल प्लावन)

तूफान (Túfán तूफान) बाढ़ (Bárh बाढ़)

TIFL तिफ्ल (टल - मड) टल

1. शिशु (Shishu शिशु) बच्चा (Bach-

cha बच्चा)

2. बालक (Bálak बालक) लड़का

(Laṛka लड़का)

TIFLI तिफ्ली (टल - मड) टल

शिशुता (Shishuta शिशुता) बालकता

(Bálakata बालकता) बचपन (Bachpan बचपन)

(बचपन)

TILA तिला (टल - मड) टल

1. स्वर्ण (Swarn स्वर्ण) सुवर्ण (Su-

varn सुवर्ण) सोना (Sona सोना)

TARÍQ तरीक (टरीक - मड) टरीक

1. नियम (Niyam नियम) काइदा

(Qáida काइदा)

2. परंपरा (Parampara परंपरा)

रिवाज (Raváj रिवाज)

3. शैली (Shaili शैली) टंग (Dhang टंग)

(टंग)

4. मार्ग (Márg मार्ग) पथ (Path पथ)

(राह (Ráh राह) राह)

TARÍQAT तरीकत (टरीकत - मड) टरीकत

ब्रह्मवाद (Brahmvád ब्रह्मवाद)

तसव्वुफ (Tasavvuf तसव्वुफ)

TARÍQA तरीका (टरीका - मड) टरीका

1. व्यवहार (Vyavhár व्यवहार) चलन

(Chalan चलन)

2. नियम (Niyam नियम) काइदा (Qáida काइदा)

(काइदा)

3. सिद्धांत (Sid,dhánt सिद्धांत) उसूल

(Usúl उसूल)

4. यत्न (Yatn यत्न) उपाय (Upae उपाय)

(तरकीब (Tarkíb तरकीब) तरकीब)

5. धर्म शाखा (Dharm shákha धर्म शाखा)

मशरब (Panth मशरब) पंथ (शाकहा)

(Mashrab मशरब)

TASHT तशत (टशत - मड) टशत

परात (Parát परात) थाल (Thál थाल)

TA,ÁM ताम (टम - मड) टम

आहार (Áhár आहार) भोजन (Bhojan भोजन)

(खाना (Khána खाना) खाना)

TILISM تیلیسم (ع - مذ)

1. इन्द्रजाल (Indrjál) माया (जादू) (Máya) (Jádu)
2. यंत्र कवच (Yantr kavach) (यंत्र कोच) (Távíz) (تعوین)

TAL,AT तलअत (ع - مٹ)

1. दर्शन (Darshan) (دوشن) मुख दर्शन (Mukh darshan) (مکھ درشن) (Mukh dekhna) (منہ دیکھنا) (Mukh dekhna)
2. रूप (Rúp) (روپ) हुस्न (Husn) (حسن)

TULÚ,A तुलूअ (ع - مذ)

- उदय (Udai) (أدے) किसी तारे का निकलना (Kisi táre ka nikalna) (کسی تارے کا نکلنا)

TAM,MÁ,A तममाअ (ع - ص)

- लोलुप (Lolup) (لولپ) बड़ा लालची (Bára lálachi) (بڑا لالچی)

طمأنیت (ع - مٹ)

TAMÁNÍYAT तमानीयत

- संतोष (Santosh) (سنتوش) इत्मीनान (Itmínán) (اطمینان)

طمطراق (ف - مذ)

TUM-TURÁQ तुमतुराक

- धूम धाम (Dhúm dhám) (دهوم دھام) शान शौकत (Shán shaukat) (شان شوکت)

TAMA तमा (ع - مٹ)

- लोलुपता (Lolupata) (لولپتا) लिप्सा (Lipsa) (لیپسا) (Lálach) (لالچ)

2. कामशक्ति वर्द्धक तेल (Kám shakti vardhak tel) (کام شکتی وردھک تیل)

TALÁQ तलाक (ع - مٹ)

- विवाह विच्छेद (Viváh vich,ched) पत्नी त्याग (Patni tyág) (پتنی تیاغ) औरत को निकाह से बाहर कर देना (Aurat ko nikáh se báhar kar dena) (عورت کو نکاح سے باہر کر دینا)

TALÁQAT तलाकत (ع - مٹ)

- वाचालता (Váchálata) (واچالتا) मुखरता (Mukharata) (مکھرتا) तेज ज़बानी (Tez zabáni) (تیز زبانی)

TALAB तलब (ع - मٹ)

1. अन्वेषण (Anveshan) (انویشن) तलाश (Talásh) (تلاش)
2. याचना (Yáchana) (یاچنا) मांग (Máng) (مانگ)
3. इच्छा (Ichchha) (اچھا) खाहिश (Kháhis) (خواہش)
4. व्यसन (Vyasan) (ویسن) लत (Lat) (لث) धत (Dhat) (دھت)

طاب گار (ع - ص)

TALAB-GÁR तलब गार

1. इच्छुक (Ich, chhuk) (اچھک) खाहिश मन्द (Kháhish mand) (خواہش مند)
2. याचक (Yáchak) (یاچک) मांगने वाला (Mangne vála) (مانگنے والا)

(Niráj راج کی گڑ بڑ) (Ráj ki garbar راج کی گڑ بڑ)

TAUR تاور (ع - مذ)

1. آچرن (Ácharan) چال (Chál dhál) ڈال
2. شیلی (Shaili) پرناالی (Pranáli) ڈنگ (Dhang) (ڈھنگ)

TÚTI توتی (ف - مٹ) ساریکا (Sárika) مینا (Maina) (مینا)

TÚFÁN توفان (ع - مذ)

1. اُگرتا (Uggrata) پرچندتا (Prachandata) سخت تیزی (Sakht tezi)
2. جلاون (Jalplávan) تۇغیانی (Tughyáni)
3. پرکامپن (Prakampan) بھوت سخت آندھی (Bahut sakht ándhi)

TÚL تूल (ع - مذ) دیرگھتا (Dírhata) لंबाई (Lambái)

طول البلد (ع - مذ)

TÚLUL-BALAD تूलول بلد (لंबانہش) لंबाश (Lambánsh) لانجیٹیوڈ (Longitude) لॉन्جیٹیوڈ

TÚMÁR تومار (ع - مذ)

1. لامبا چوڑا (Lamba) لंबा चोड़ा (Lamba chaurā patr ya hál)

TANZ तन्ज़ (ع - مٹ) व्यंग (Vyang) कटाक्ष (Katákbh) (طعنہ) (Tána) कटाक्ष

TAVÁF तवाफ (ع - مذ) परिक्रमा (Parik,krama) प्रदक्षिणा (Pradakshina) प्रति वर्तन (Prati vartan) किसी चीज़ के चारों तरफ फिरना (Kisi chíz ke cháron taraf phirna) کسی چیز کے چاروں طرف پھرنا

TAVÁLAT तवालत (ع - مٹ) 1. आयाम (Ayám) दीर्घता (Dírhata) लंबाई (Lambái) (لمبائی) 2. विलंब (Vilamb) देरी (Deri) (دیری)

TAVÁIF तवाईफ (ع - مٹ) طائفہ کی جمع ہے لیکن واحد معذوں میں مستعمل ہے

गणिका (Ganika) वेश्या (Vesh,shya) वार मुखी (Vár mukhi) (رنڈی) (Randi) (وار مکھی)

طوائف خاہ (ع - مذ)

TAVÁIF-KHÁNA तवाईफ़ खाना (वेशیا لے) (Vesh,shyálai) वेश्यावास (Vesh,shyá vás) (چکلا) (Chakla) (واس)

طوائف الملوکی (ع - مٹ)

TAVÁIFUL-MULÚKI तवाईफ़ुल मुलूकी अराजकता (Arájakata) (نیراج)

2. शौच (Shauch شوح) इस्तिजा
(Istinja استنجا)

TAI तय (ع - ص) طے

1. निर्णित (Nirnít निर्णित) निश्चित
(Nishchit निश्चित) फैसल
(Faisal فیصل)

2. निर्णय (Nirnai निर्णय) फैसला
(Faisala فیصلہ)

3. गमन (Gaman گمن) चलना
(Chalna چلنا)

TAIYÁRA तैयारा (ع - مذ) طیارہ
(वायु यान वायویان) (Vyáu yán)
विमान (Vimán ومان) हवाई जहाज
(Havái jaház هوائی جہاز)

TAIR तैर (ع - مذ) طیر
पक्षी (Pakebhi پکچھی) खग (Khag
چڑیا) चिड़िया (Chiriyā)

TAISH तैश (ع - مذ) طیش

1. क्रोध (Krodh क्रोध) कोप (Kop
गुस्सा) (Ghussa غصہ)

2. आवेग (Áveg आवेग) जोश (Josh
جوش)

TÍNAT तीनत (ع - مث) طینت

स्वभाव (Swabháo سوبهاؤ) प्रकृति
(Prakriti پرکرتی) निसर्ग (Nisarg
عادت) (Ádat نسرگ)

राम कहानी (Rám
kaháni رام کہانی) (پتو یا حال)

2. मिथ्यालाप (Mith,thyáláp
झूठी बातें) (Jhúthi bāton
باتین)

TAVÍL तवील (ع - ص) طویل

दीर्घ (Dírgh दीرگہ) लंबा (Lamba
لمبا)

طویل العمر (ع - ص)

TAVÍLUL-UMR तवीलुल् उम्र

1. दीर्घायु (Dírgháyu दीرگہایو) लंबी
उम्र वाला (Lambi umr vála لمبی
عمر والا)

2. वयोवृद्ध (Vayovrid,dh
बूढ़ा) (Búṛha بوڑھا)

طویل الميعاد (ع - ص)

TAVÍLUL-MIÁD तवीलुल् मीआद

दीर्घ कालीन (Dírgh kálín
दीرگہ کالین) लंबे
असे वाला (Lambe arse vála
لمبے عرصے والا)

TAVELA तवेला (ع - مذ) طویله

अश्व शाला (Ash,shwa shála
گھوڑ سال) (Ghursál)

طہارت (ع - مث)

TAHÁRAT तहारत

1. पवित्रता (Pavitrata
पाकी) (Páki پاکي)

ظ

3. हास्य रस (Hás,sya ras) (हास्य रस)

मजाकिया शाहरी (Mazáqiya sháiri)
(मजाकिया शाहरी)

ZARF जर्फ (म - म - म)

1. पात्र (Páttir) भाजन (Bháján)
(पत्र) बर्तन (Bartan)

2. हृदय (Hridai) मन (Man)
(हृद) दिल (Dil)

3. साहस (Sáhas) हौसला
(हासला)

ZARÍF जरीफ (म - म - म)

हास्य प्रिय (Hás,sya priya)
(दिलगी बाज (Dil,lagi báz)

ZAFAR जफर (म - म - म)

1. जय (Jai) विजय (Vijai)
(फतह (Fat,h)

2. सफलता (Saphalata)
(कामयाबी (Kámyábi)

ZULM जुल्म (म - म - म)

अत्याचार (Attyáchár)
अन्याय (An,ny,áe) ज़ियादती
(Ziyádati)

ZULMAT जुल्मत (म - म - म)

अंधकार (Andhkár)
(अंधेरा (Andhera)

ZAN (N) जन् (न) (म - म - म)

1. अनुमान (Anumán)
(अन्दाज़ा (Andáza)

ZÁLIM ज़ालिम (म - म - म)

1. अत्याचारी (Attyáchári)
अन्यायी (Annyái) जाबिर
(Jábir)

2. निष्ठुर (Nish,thur) निर्दय
(Nirdai) बे रहम (Be rahm)
(बे رحم)

3. प्रिया (Priya) माशूक (Máshúq)
(मैशूक)

ZÁHIR ज़ाहिर (म - म - म)

1. प्रत्यक्ष (Pratyaksh)
व्यक्त (Vyakt) अयां (Ayán)
(आयान)

2. विदित (Vidit) प्रकट (Prakat)
(आशकार (Áshkár)

3. बाह्य रूप (Báhya rúp)
ज़ाहिरी हालत (Záhiri hálat)
(हालत)

ज़ाहिर दारी (म - म - म)

ZÁHIR-DÁRI ज़ाहिरदारी

1. प्रदर्शन (Pradarshan)
दिखावा (Dikháva) नुमाइश
(Numáish)

ZARÁFAT ज़राफत (म - म - म)

1. परिहास (Parihás)
(मजाक (Mazáq)

2. विनोद (Vinod) तफरीह (Tafrih)
(तफरीह)

ZAHR زہر (ع - مٹ)

1. पृष्ठ (Prish,th) (پُشتہ) पुश्त (Pusht) (پیٹہ) पीठ (Pith) (पिठ)

7. किसी चीज़ की उलटी तरफ (Kisi chiz ki ulti taraf) کسی چیز کی (التي طرف)

ZUHUR ظہور (ع - مذ)

1. प्रकटन (Prakátan) (پُرکٹن) ज़ाहिर (Záhir) (ظاهر) होना (Záhir hona)

2. आविर्भाव (Ávirbháo) (آوِربہاؤ) पैदाइश (Paidáish) (پیداؤش)

2. भ्रम (Bhram) (بہم) वहम (Vahm) (وہم)

3. विचार (Vichár) (وچار) खयाल (Khayál) (خیال)

4. कल्पना (Kalpana) (کل پنا) तखैयुल (Takhaiyul) (تخیل)

ZAN,NI ज़नी (ع - ص)

- कल्पनिक (Kálpānik) (کالپنیک) खयाली (Khayáli) (خیالی)

- (फर्ज़ी Farzi) (فرضی) कर्ज़ाँ (Kharjā) (کرجا)

ع

(Nákām) (ناکام)

ÁJIZI आजیزی (ع - مٹ)

- विनीतता (Vinítata) (ونی تتا) नम्रता (Namrata) (نمروتا) इन् किसार (Inkisár) (انکसार)

ÁDAT आदत (ع - मٹ)

1. स्वभाव (Swabháo) (सुबहाؤ) प्रकृति (Prakriti) (प्रकृति) खू (Khú) (खو)

2. रीति (Ríti) (रیتی) परिपाटी (Paripáti) (परिपाटी) रस्म (Rasm) (رسم)

3. व्यसन (Vyasan) (विसन) लत (Lat) (लत) इल्लत (Illat) (علت)

ÁDIL عادل (ع - ص)

- न्यायवान् (Nyáe vān) (نیایے وان) मुन्सिफ (Munsif) (منصف)

ÁBID आबिद (ع - ص)

1. पूजक (Pújak) (पूजक) उपासक (Upásak) (اُپاسک) इबादत करने वाला (Ibádat karne vála) (عبادت کرنے والا)

2. संयमी (San,yami) (سن یمی) ज़ाहिद (Záhid) (زاهد)

ÁJIZ आजिज़ (ع - ص)

1. निर्बल (Nirbal) (نربل) कमज़ोर (Kamzor) (کم زور)

2. नम्र (Namr) (نمر) खाकसार (Khák-sár) (خاکسار)

3. विवश (Vivash) (विवश) मजबूर (Majbúr) (مجبور)

4. असफल (Asaphal) (اسفہل) नाकाम

ग़िब दान (Ghib dán) ग़ैब दान (ग़िबानि)
ईश्वर (Íshwar) (ईश्वर)

एलम बाला (ए - एफ)

ÁLAME-BÁLA आलमे बाला
परलोक (Parlok) (परलोक) स्वर्ग लोक
(Swarg lok) (सुर्ग लोक) देव लोक
(Deo lok) (दिव्य लोक) यम लोक (Yam
lok) (यम लोक)

एलम गिर (एफ - व)

ÁLAM-GÍR आलमगीर

1. विश्व व्यापी (Vish,shwa Vyápi) (विश्व व्यापी)
सार्व भौम (Sárv-bhaum) (सार्व भौम)
दुनिया में फैला हुआ (Dunya men phaila hua)
(दुनिया में फैला हुआ)
2. विश्वविजयी (Vish,shwa vijaí) (विश्वविजयी)
चक्रवर्ती (Chakkrvarti) (चक्रवर्ती)
सार्व भौम (Sárv bhaum) (सार्व भौम)
शहंशाह (Shahansháh) (शहंशाह)
(शहंशाह)

ÁL1 आली (ए - व)

1. उच्च (Uchch) (उच्च) ऊँचा (Úncha)
(ऊँचा)
2. महान (Mahán) (महान) अज़ीम
(Azím) (अज़ीम)
3. श्रेष्ठ (Shreshth) (श्रेष्ठ) मुअज़ज़ज़
(Mu,azzaz) (मुअज़ज़ज़)
4. उत्तम (Uttam) (उत्तम) आला (Ála)
(आला)

ÁQIBAT आक़िबत (ए - म)

1. अंत (Ant) (अंत) अन्जाम (Anjám)
(अन्जाम)
2. परिणाम (Parinám) (परिणाम) नतीजा
(Natíja) (नतीजा)
3. परलोक (Parlok) (परलोक) आख़िरत
(ÁKhirat) (आख़िरत)

ÁQIL आक़िल (ए - व)

मतिमान् (Matímán) (मतिमान्)
गर्भ (Mati garbh) (गर्भ)
बुद्धिमान् (Buddhimán) (बुद्धिमान्)
अक़लमन्द (Aqlmand) (अक़लमन्द)

ÁLAM आलम (ए - म)

1. जगत् (Jagat) (जगत्) संसार
(Dunya) (दुनिया) (Sansár)
(दुनिया)
2. शोभा (Shobha) (शोभा) बहार (Bahár)
(बहार)
3. दशा (Dasha) (दशा) हालत (Hálat)
(हालत)

ÁLIM आलिम (ए - व)

1. विद्यावान् (Viddyáván) (विद्यावान्)
पंडित (Pandit) (पंडित) फ़ाज़िल
(Fázil) (फ़ाज़िल)
2. वेत्ता (Vetta) (वेत्ता) जानकार
(Jánkár) (जानकार)

एलम ग़िब (ए - व)

ÁLIMUL-GHAIB आलिमुलग़ैब

अंतर्धामी (Antaryámi) (अंतर्धामी)
परोक्ष ज्ञानी (Parokchh gyáni) (परोक्ष ज्ञानी)

2. कार्य कर्ता (Kár,rya karta کاریه)
(کارکن) کار کون (Kár-kun)

3. तांत्रिक (Tán,trik تانتریک) अभि
चारी (Abhi chári ابھی چاری) जिन
भूत उतारने वाला (Jin bhút utárne
vála جن بهوت اُتارنے والا)

IBÁDAT इबादत (ع - مٹ) عبادت
ईश्वर पूजा (Íshwar púja ایشور پوجا)
आराधना (Árádhana آرادھنا) परस-
तिश (Prastish پرستش)

عبادت خانه (ع - مڈ)

IBÁDAT-KHÁNA इबादत खाना
आराधनालय (Árádhanalai آرادھنالے)
पूजास्थान (Pújásthán پوجا ستهان)
इबादत गाह (Ibádat gáh عبادت گاه)

IBÁRAT इबारत (ع - مٹ) عبارت

1. लेख (Lekh لیکھ) मज़मून (Mazm-
ún مضمون)

2. गद्य (Gad,dya گدیہ) नस्र (Nasr
نثر)

3. लेख (Lekh لیکھ) तहरीर (Tahrír
تحریر)

4. वर्णन (Varnan वर्नन) बयान (Bayán
بیان)

5. श्रुतलेख (Sbrutlekh شرت لیکھ)
इमला (Imla اِملا)

ABAS अबस (ع - ص) عبث
व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) निरर्थक (Nirar-
thak بیکار) बेकार (Bekár بیکار)

عالی شان (ع - ص)

ÁLI-SHÁN, आलीशान

1. भव्य (Bhav,vya بهویہ) शानदार
(Shándár شاندار)

2. विशाल (Vishál ویشال) अजी-
मुशान (Azímush,shán عظیم-
الشان)

عالی ظرف (ع - ص)

ÁLI-ZARF आली जर्फ

उदार चित्त (Udár obitt أدار چیت)
उचाशय (Uchcháshai اچاشے) बड़े
जर्फ वाला (Bāre zarf vála بڑے
ظرف والا)

ÁM आम (ع - ص) عام

1. साधारण (Sádháran سادھارن)
मामूली (Mámúli معمولی)

2. सामान्य (Samán,nya سامانیہ)
जनरल (General جنرل)

3. सर्व (Sarv سرو) सब (Sab सब)

4. साधारण व्यक्ति (Sadharan vyakti
سادھارن ویکتی) आम आदमी
(Ám ádami عام آدمی)

عام فہم (ع - ص)

ÁM-FAH,M आम कहम्

बाल बोध (Bál bodh بال بودھ) सरल
(Saral सरल) सुबोध (Subodh سو بودھ)
आसान (Ásán آسان)

ÁMIL आमिल (ع - ص) عامل

1. कर्मचारी (Karm chári کرم چاری)
हार्किम (Hákim حاکم)

2. आश्चर्य (Ásh,oharya (آش چڑیہ)
तअज्जुव (Ta,ajjub (تعجب

UJ,B उज्ज (ع - مذ)
अहंकार (Ahankár (اهنکار)
अभिमान (Abhimán (ابهی مان)
गुरुर (Ghurúr (گھुरر)
घमंड (Ghamand (گھमंड)

AJ,Z अज्ज (ع - مذ)
1. नम्रता (Namrata (नम्रता)
विनय (Vinai (ونے)
आजिजी (Ájizi (عاجزی)
2. गिड़गिड़ाहट (Gir giráhat (گرگر اهت)
मिन्नत समाजत (Minnat samájat (مिन्नत سماجत)

UJLAT उज्लत (ع - म्थ)
1. शीघ्रता (Shgíghrata (शीघ्रता)
जल्दी (Jaldi (جلدی)
2. स्फूर्ति (Isphúrti (اسپھورتی)
फुरती (Phurti (فورتی)

UJÚBA उजूबा (ع - ص)
अद्भुत (Adbhut (अद्भुत)
विलक्षण (Vilakohhan (ولکھن)
अनोखी चीज़ (Anokhí chíz (अनोखी چیز)

ADÁLAT अदालत (ع - म्थ)
1. न्याय (Nyáe (न्याय)
इन्साफ (Insáf (انصاف)
2. न्यायालय (Nyáyálai (न्यायालय)
कचहरी (Kachabri (कचहरी)

ADÁVAT अदावत (ع - म्थ)
शत्रुता (Shattruta (शत्रुता)
वैर (Vair (वैर)
दुश्मनी (Dushmani (दुश्मनी)

ABD अब्द (ع - مذ)

1. दास (Dás (दास)
सेवी (Sevi (सीवी)
गुलाम (Gbulám (غلام)
2. उपासक (Upásak (اُپاسک)
बन्दा (Banda (بندہ)

IBRAT इब्रत (ع - म्थ)

1. शिक्षा (Shik,ohha (شکھہ)
नसीहत (Nasíhat (نصیحت)
2. भय (Bhai (بہ)
खौफ (Khauf (خوف)
3. शोक (Shok (شوڪ)
अफसोस (Afsos (افسوس)

UBÚR उबूर (ع - مذ)

1. तरण (Taran (तरन)
पार करना (Pár karna (پار کرنا)
2. पूर्ण ज्ञान (Purn gyán (پورن گیان)
महारत (Mahárat (مہارت)

ITÁB इताब (ع - مذ)

रोष (Rosh (روش)
कोप (Kop (کوپ)
गुस्सा (Ghussa (غصہ)

عجائب خانه (ع - مذ)

AJÁIB-KHÁNA अजाइब खाना

कौतुकालय (Kautukálai (کوتکالے)
विचित्रालय (Vichittrálai (وچترالے)
संग्रहालय (Sangrahálai (سنگرھالے)
अजाइब घर (Ajáib ghar (عجائب گھر)

AJAB अजब (ع - ص)

1. अद्भुत (Adbhut (अद्भुत)
विचित्र (Vichitr (وچتر)
अजीब (Ajíb (عجیب)

ADÚL अदूल (ع - مذ) عدول
अवज्ञा (Avag,gya) नाकरमानी
(Náfarmání) (نافرمانی)

عدول حکمی (ع - م)

ADÚL-HUKMI अदूल हुक्मी

1. अवज्ञा (Avag,gya) ना कर-
मानी (Na farmání) (نافرمانی)
2. उद्दंडता (Uddandata) (اد'دندتا)
सरकशी (Sarkashi) (سرکشی)

ADÍL अदील (ع - ص) عدیل
समान (Samán) (سمان) तुल्य (Tullya)
(ممثل) (Misl) (میسل)

ADÍM अदीम (ع - ص) عدیم
1. नष्ट (Nasht) (نشت) समाप्त (Samápt)
(ختم) (Khatm) (ختم)

2. हीन (Hín) (هین) बिना (Bina)
बगैर (Baghair) (بغیر)

عدیم الفرصت (ع - ص)

ADÍMUL-FURSAT अदीमुल फुर्सत

अवकाश हीन (Aukásh hín) (اوکاش)
जिसे छुट्टी न हो (Jise chhutti na)
ho (جسے چھٹی نہ ہو)

AZÁB अज़ाब (ع - مذ) عذاب

1. कष्ट (Kasht) (کشت) दुःख (Dukh,kh)
(تکلیف) (Taklíf) (دکھ)
2. यम यातना (Yam yátana) (یم یاتنا)
पाप फल (Páp phal) (پاپ پھل)
गुनाह की सज़ा (Gunáh kí saza) (گناہ کی سزا)

ADAD अदद (ع - مذ) عدد
1. गणना (Ganna) (گننا) शुमार
(Shumár) (شمار)

2. संख्या (Sankhya) (سنگھیا) गिनती
(Ginti) (گنتی)

ADL अदल (ع - مذ) عدل
न्याय (Nyáo) (نیاے) इनसाफ (Insáf)
(نیاؤ) (Niyáo) (انصاف)

ADAM अदम (ع - مذ) عدم
1. हीनता (Hínata) (هینتا) न होना
(Na hona) (نه ہونا)
- 2. यम लोक (Yam lok) (یم لوک)
आखिरत (Ákhirat) (آخرت)
- 3. अनस्तित्व (Anastittwa) (انس تئو)
नेस्ती (Nestí) (نیستی)

عدم آباد (ع - مذ)

ADAM-ÁBAD अदम आबाद

यमलोक (Yamlok) (یم لوک) परलोक
(Par lok) (پر لوک) दूसरी दुनिया
(Dúsari dunya) (دوسری دنیا)

عدم توازن (ع - مذ)

ADAME-TAVÁZUM अदमेतवाज़ुन

असंतुलन (Asantulan) (اسن تلن) ना
बराबरी (Na barábari) (نا برابری)

ADU अदू (ع - مذ) عدو

1. शत्रु (Shattru) (شترو) दुश्मन
(Dushman) (دشمن)
2. प्रति द्वंद्वी (Prati dwandwi) (پرتی)
(Raqíb) (رقیب) (دوہندی)

3. ईश्वर के बैठने का सिंहासन (Íshwar
ke baithne ka singhásan ایشور
کے بیٹھنے کا سنگھاسن)

عرش پیما (ع - ف - ص)

ARSH-PAIMA अर्श पैमा

अंबर चर (Ambar char अंबर चर)
गगन चारी (Gagan charí गगन चारी)
आकाश गामी (Ákash gámi आकाश गामी)
आस्मान पर चलने वाला (Ásmán par chalne vála आस्मान पर चलने वाला)
(چلنے والا)

ARSHA अर्शा (ع - مذ)

नौका पृष्ठ (Nauka prishth नौका पृष्ठ)
पोतमंच (Pot manch पोतमंच)
जहाज की छत (Jaház kí chhat जहाज की छत)
(Jaház kí chhat जहाज की छत)
(Dēk डेक) (چھت)

AR(A)SA अ (र) र्सा (ع - مذ)

1. क्षेत्र (Chhettr क्षेत्र) मैदान (Maidán मैदान)
2. विलंब (Vilamb विलंब) देर (Der देर)
3. काल (Kál काल) समय (Samai समय)
(Vaqt वक्त)

ARZ अर्ज़ (ع - م)

1. प्रार्थना (Práarthana प्रार्थना) निवेदन (Nivedan निवेदन)
(Dar-khást درخواست)
2. विस्तार (Vistár विस्तार) चौड़ाई (Chaurái चौड़ाई)
3. दीवार का आधार (Dívár ká ásár दीवार का आधार)

3. मनस्ताप (Manastáp मनस्ताप)
कोप्त (Koft कोप्त)

IZÁR इज़ार (ع - مذ)
गाल (Gál गाल) कपोल (Kapol कपोल)
रुखसार (Rukhsár रुखसार)

UZ,R उज़र (ع - مذ)

1. मिष (Mish मिष) व्याज (Vyáj व्याज)
(Bahána बहाना)
2. आपत्ति (Ápatti आपत्ति) एतिराज़ (Etiráz एतिराज़)
3. कारण (Káran कारण) सबब (Sabab सबब)

عذر دار (ع - ف - ص)

UZR-DÁR उज़रदार

1. वादी (Vádi वादी) दावे دار (Dávedár दावेदार)
2. आपत्ति कर्ता (Ápatti karta आपत्ति कर्ता)
(Motariz मोतरिज़)

عذر داری (ع - ف - م)

UZR-DÁRI उज़रदारी

1. आपत्ति (Ápattí आपत्ति) एतिराज़ (Etiráz एतिराज़)
2. प्रतिवाद पत्र (Prati vád pattr प्रतिवाद पत्र)
(Javáb dáva जवाब दावा)
(جواب دعوی)

ARSH अर्श (ع - مذ)

1. सिंहासन (Singhásan सिंहासन)
(Takht تخت)
2. आकाश (Ákash आकाश) आस्मान (Ásmán आस्मान)

ARÚS अरूस (ع - مٹ) عروس
 नव विवाहिता (Nao viváhita) (نو وواہدا)
 वधू (Vadhú) (ودھو) दुल्हन (Dulhan)
 (دلہن)

ARÚZ अरुज (ع - مڈ) عروض
 छंद विद्या (Chhand viddya) (چھند)
 पिंगल (Pingal) (پنگل) (ودیا)

URYÁN उर्या (ع - ص) عریان
 1. नग्न (Nagn) (نگن) नंगा (Nanga)
 (नग्न) निर्वसन (Nirvasan) (نروسن)
 2. प्रकट (Prakat) (پرکट) जाहिर
 (Záhir) (ظاهر)
 3. अश्लील (Ashlíl) (اشلیل) कुहश
 (Fuh,sh) (فحش)

URYÁNI उर्यानी (ع - مٹ) عریان
 1. नग्नता (Nagnata) (نگنتا) नंगापन
 (Nangápan) (نگاپن)
 2. अश्लीलता (Ashlílata) (اشلیلتا)
 भोंडापन (Bhonda pan) (بهونداپن)

ARÍZ अरीज (ع - ص) عریض
 विस्तृत (Vistrit) (وسترت) विस्तीर्ण
 चौड़ा (Chauṛa) (چوڑا) (وستیرن)

ARÍZA अरीजा (ع - مڈ) عریضہ
 विनय पत्रिका (Vinai pattrika) (ونے)
 छोटे की तरफ से बड़े को खत
 (Chhote ki taraf se bare ko khat)
 (چھوٹے کی طرف سے بڑے کو خط)

AZA अजा (ع - مٹ) عزا
 मृत्यु शोक (Mrittyu shok) (مرتیو شوک)
 मातम (Mátam) (ماتم)

عرض البلد (ع - مڈ)

ARZUL-BALAD अर्जुल बलद
 अक्षांश (Akohhánsh) (اکچھانہش)
 लैटीट्यूड (Latitude) (لئیٹیٹیوڈ)

ARZI अर्जी (ع - مٹ) عرضی
 प्रार्थना पत्र (Práarthana pattr) (پرادرتھنا)
 درخواست (Darkhást) (درخواست)

URF उर्फ (ع - مڈ) عرف
 उपनाम (Up nám) (اپنام) बचपन का
 छोटा नाम (Bachpan ká chhota nám)
 (बचपन का चھوٹا नाम)

IRFÁN इर्फान (ع - مڈ) عرفان
 1. परिचय (Parichai) (پریچے) ज्ञान
 (Gyán) (گیان) पहचान (Pahchán)
 (پہچان)
 2. ब्रह्मज्ञान (Brahmgyán) (برہم گیان)
 खुदा शनासी (Khuda shanásí)
 (خدا شناسی)

ARAQ अरक (ع - مڈ) عرق
 1. स्वेद (Swed) (سید) पसीना (Pasína)
 (پسینہ)
 2. आसव (Asav) (آسو) जल (Jal)
 (جل) अरक (Araq) (عرق)
 3. मदिरा (Madira) (مدرا) शराब
 (Sharáb) (شراب)

ARÚJ अरुज (ع - مڈ) عروج
 1. उत्थान (Utthán) (ات، تھان) बलन्दी
 (Balandi) (بلندی)
 2. उन्नति (Unnati) (ان نئی) तरक्की
 (Taraqqí) (ترقی)

2. साहस (Sáhas) हिम्मत
(Him,mat) همت

AZÍZ अज़ीज़ (ع - ص) عزیز

1. प्रिय (Priya) प्यारा (Pyára)
(پیارا)

2. स्वजन (Swajan) रिश्तेदार
(Rishtedár) رشتہ دار

3. मित्र (Mittr) दोस्त (Dost)
(دوست)

عزیز داری (ع - مٹ)

AZÍZ-DÁRI अज़ीज़ दारी

आत्मीयता (Átmí, yata) آتمی پتا

स्वजनता (Swajanata) नाता (Náta) कराबत (Qarábat)

(قرابت)

AZÍMAT अज़ीमत (ع - مٹ) عزیمت

1. निश्चय (Nish,chai) (نہ چے)

इरादा (Iráda) ارادہ

2. अभिचार (Abhichár) (ابھی چار)

जादू (Jádú) جادو

USRAT उस्रत (ع - مٹ) عسرت

दद्रिता (Darid,drata) निर्धनता (Nirdhanata)

(Gharíbi) गरीबी (تنگی) (Tangí)

(غریبی)

ASKAR अस्कर (ع - مذ) عسکر

बल (Bal) सेना (Sena) (سینا)

अनीक (Aník) फौज (Fouj) (فوج)

ASKARI अस्करी (ع - مذ) عسکری

सैनिक (Sainik) सिपाही (Sipáhi)

(سپاہی)

عز ا خانه (ع - ص)

AZA-KHÁNA अज़ा खाना

मृत्यु गेह (Mrittyu geh) मातम

खाना (Mátam khána) ماتم خانه

عز ا دار (ع - ص)

AZA-DÁR अज़ा दार

शोक ग्रस्त (Shokgrast) شوک گریست

मातम दार (Mátam dár) ماتم دار

IZ,ZAT इज्जत (ع - मٹ) عزت

1. प्रतिष्ठा (Pratish,tha) (پرتش تها)

मान मर्यादा (Mán maryáda) مان مریادا

(वक्रार) (Vaqrár) وقار

2. सम्मान (Sammán) (سم مان) सत्कार

(Satkár) आव भगत (Áo-

bhagat) (أؤ بهگت)

UZLAT उज़लत (ع - मٹ) عزات

1. एकांत (Ekánt) (ایکانت) तन्हाई

(Tanhái) (تنهایی)

2. एकांत वास (Ekánt vás) (ایکانت واس)

(Gosha nashíni) गोशा नशीनी (واس)

(گوشه نشینی)

عزالت گزین (ع - ص)

UZLAT-GUZÍN उज़लत गुज़ीं

एकांत वासी (Ekánt vási) (ایکانت واسی)

(Gosha nashín) गोशा नशीन (واسی)

(گوشه نشین)

AZM अज़म (ع - مذ) عزم

1. संकल्प (Sanklep) (سن کلمپ) इरादा

(Iráda) ارادہ

ASA असा (ع - مذ) عصا
लगुड (Lagud لگد) यष्टि (Yashti
छड़ी (Chharí दंड (Dand
یشتی (Chharí
(چھڑی)

ASAB असब (ع - مذ) عصب
पेशितंतु (Peshitantu
पेशि (Peshi
चेता (Cheta चेतता (Cheta
नस (Nas
(पत्था Pattha पट्टा (Pattha
(नस)

ASR अस्र (ع - مذ) عصر
1. समय (Samai سے) वक्त (Vaqt
(وقت)
2. युग (Yug یگ) अहद (Ahd
3. अपराह (Aparanh
सिह-
पहर (Sehpahar
(سہ پہر)

ISMAT इस्मत (ع - ماث) عصمت
सतीत्व (Satitwa
इफकत (Iffat
(عفت)

عصمت داری (ع - ماث)

ISMAT-DARI इस्मत दरी
सतीत्व हरण (Satittwa haran
धर्षणा (Dharshana
आबरू रेज़ी (Ábrú rezí
(آبرو ریزی)

ISYÁN इस्यान (ع - مذ) عصیان
पाप (Páp
गुनाह (Gunáh
(گناه)

(یہ لفظ ہمیشہ جمع کے معنوں
میں بولا جاتا ہے)

AZLA अज़ला (ع - مذ) عضله
मांसल (Mánsál
(مانسل)

ASAL असल (ع - مذ) عسل
मधु (Madhu
शहद (Shahd
(شهد)

ASÍR असीर (ع - ص) عسیر
कठिन (Kathin
(مشکل Mush,kil)

ISH,RAT इशरत (ع - ماث) عشرت
1. सुख (Sukh
चैन (Chain
(آنند Ánand
ऐश्वर्य (Aishwar,rya
(عیش Aish
3. भोग विलास (Bhog vilás
(عیاشی Aiyáshi
(ولاس)

عشرت خانه (ع - مذ)

ISHRAT-KHÁNA इशरत खाना
रति गृह (Ratig,gríh
स्थल (Kridásthal
घर (Aish ghar
(عیش گھر)

ISHQ इश्क (ع - مذ) عشق
1. अनुराग (Anurág
(اسنیہ Isneh
(محببت Mahabbat
2. संलग्नता (Sanlagnata
(انہماک Inhimák
عشق باز (ع - ص)

ISHQ-BÁZ इश्क बाज़
प्रेमी (Premi
(Áshiq)

ISH,VA इश्वा (ع - مذ) عشوه
हाव भाव (Háo bháo
अदा (Nazo-ada
(ناز واد)

عطر فروش (ع - ص)

ITR-FAROSH इत्र फ़रोश

सुगंधकार (Sugandh kār सुगन्ध कार)

गंधी (Gandhi गन्धेय)

ATÍYA अतीया (ع - مذ)

1. अनुदान (Anudán अनुदान) ग्रांट (Grant ग़रान्त)

2. पुरस्कार (Puraskár पुरस्कार) तुहफा (Tohfa तोहफ़ा)

3. दान (Dán दान) प्रदान (Pradán प्रदान) बख़्शिश (Bakhshish बख़्शिश)

AZMAT अज़मत (ع - م)

1. श्रेष्ठता (Shresh thata श्रेष्ठता) बुज़ुर्गी (Buzurgī बुज़ुर्गी)

2. सम्मान (Sammán सम्मान) इज़ज़त (Izzat इज़ज़त)

3. महानता (Mahánata महानता) बड़ाई (Baráí बड़ाई)

AZÍM अज़ीम (ع - ص)

1. महा (Maha महा) महान (Mahán महान) बड़ा (Bara बड़ा)

2. दुर्गम (Durgam दुर्गम) मुश्किल (Mushkil मुश्किल)

3. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nām ईश्वर का एक नाम)

عظیم الشان (ع - ص)

AZÍMUSH-SHÁN अज़ीमुशशान

महान् (Mahán महान) विशाल

(Vishál विशाल) बड़ा भारी (Bara bhárá बड़ा भारी)

(Máns peshi मॉन्स पेशी) अदला (Adla अदला)

UZV उज़्व (ع - مذ)

अवयव (Avayav अवयव) अंग (Ang अंग) अज़ो (Azo अज़ो)

عضو تناسل (ع - مذ)

UZVE-TANÁSUL उज़्वे-तनासुल

शिश्न (Shish,n शिश्न) लिंग (Ling लिंग) ज़कर (Zakar ज़कर)

ATA अता (ع - م)

1. प्रदान (Pra,dán प्रदान) देना (Dena देना)

2. दान (Dán दान) बख़्शिश (Bakhshish बख़्शिश)

ATTÁR अत्तार (ع - مذ)

1. सुगंध कार (Sugandh kār सुगन्ध कार) इत्रफ़रोश (Ittr farosh इत्रफ़रोश)

2. औषध विक्रेता (Aushadh vikreta औषध विक्रेता) दवा बेचने वाला (Dava bechne vála दवा बेचने वाला)

UTÁRID उतारिद (ع - ف)

बुध ग्रह (Budh grab बुध ग्रह) एक सितारा (Ek Sitára एक सितारा)

ITR इत्र (ع - مذ)

1. सुगंध (Sugandh सुगन्ध) खुशबू (Khushbú खुशबू)

2. पुष्पसार (Pushp sár पुष्पसार) अतर (Atar अतर)

(Parlok پر لوک) آخیرت (Ākhirat
(آخرت)

AQD عقد (ع - مذ) اکر د

1. Vivah (Vivah وواہ) دار کرم
(Dār karm دار کرم) بیاہ (Byáh
(بیاہ)

2. Pratig,gya (Pratig,gya پرتگ گیا)
Iqrār (Iqrār اقرار) اقرار

UQDA عقدہ (ع - مذ) اکر د

1. Granthi (Granthi گرنتھی) گاٹ
(Gánth گانٹھ)

2. Samas,sya (Samas,sya سمس سیا)
Masala (Masala مسالہ) مسالہ

AQRAB اقرب (ع - مذ) اکر ب

Vrishchik (Vrishchik ویشچک) درون
(Drún درون) اکر ب (Ali الی) بالین
(Balín بالین) بیکھو (Bich, chhú)

AQL عقل (ع - مذ) اکر ل

(Dhí دھی) مہا (Medha میڈھا)
(Bud,dhí بدھی) منیہا (Maní-
sha منیشا) پرگ گیا (Prag,gya)
Samajh (Samajh سمجھ) سمجھ

عقل مند (ع - ص)

AQL-MAND اکر ل مند

(Buddhimán بدھی مان) بدھی مان
(Matimán متی مان) منیہا
(Maníshí منیشی) مہاوی (Medhávi
(Samajhdár سمجھ دار) سمجھ دار)

IF,FAT اکر ف (ع - مذ) اکر ف

1. Sanyam (Sanyam سنیم) پرہیزگاری
(Parhez gárá پرہیزگاری)

2. Satittwa (Satittwa ستیتو) اکر ف
(Ismat عصمت) عصمت

AF,V-AFÚ اکر ف (ع - مذ) اکر ف

(Chhama چھما) مافی (Máfi
(Darguzar درگزر) درگزر (معافی)

UFÚNAT اکر ف (ع - مذ) اکر ف

(Durgandh درگندھ) کواس
(Kuvás کوواس) بدبو (Badbú)

AFÍFA اکر ف (ع - مذ) اکر ف

(Sati ستی) پتی (Pativ.
(Ba ismat با اکر ف) با اکر ف

UQÁB اکر ب (ع - مذ) اکر ب

(Garur گر) بڑا (Baṛa-gidh
(بڑا گدھ)

IQÁB اکر ب (ع - مذ) اکر ب

(Yátana یاتنا) کشت (Kasht
(Azáb اکر ب) اکر ب (کشت)

AQAB اکر ب (ع - مذ) اکر ب

1. Prishth (Prishth پرشتھ) پوٹھا
(Píchha پیچھا)

2. Anantar (Anantar اننتر) پشچات
(Paschát پشچات) باد (Bád
(بعد)

UQBA اکر ب (ع - مذ) اکر ب

(Yam lok یم لوک) پرلوک

ILÁJ इलाज (ع - مذ) علاج

1. उपचार (Upchár) चिकित्सा (Chikitsa) (چکیتسا) दवा (Dava) (دوا)
2. प्रयत्न (Prayatn) (پریتن) उपाय (Upáe) (اوپاے) तद्वीर (Tadbír) (تدبیر)

ILÁQA इलाका (ع - مذ) علاقه

1. संबंध (Sambandh) (سمبندھ) तत्सल्लुक (Ta,al,luq) (تعلق)
2. प्रेम (Prem) (پریم) महबत (Mahab, bat) (محببت)
3. भूखंड (Bhúkhand) (بھوکھنڈ) प्रदेश (Pradesh) (پرديش) इहाता (Iháta) (احاطه)
4. जागीर (Jágir) (जागीर) जाहदाद (Jáedád) (جاؤداد)

ALÁLAT अलालत (ع - مٹ) علالت

- रोग (Rog) (روگ) व्याधि (Vyádhi) (بیماری) बीमारी (Bímári) (ویادھی)

ALÁMAT अलामत (ع - مٹ) علامت

1. चिह्न (Chin,nh) (چھ) निशान (Nishán) (نشان)
2. लक्षण (Lakchhan) (لکچھن) आसार (Asár) (آثار)
3. रोग लक्षण (Rog lakchhan) (روگ) बीमारी की अलामत (Bimári ki alámat) (بیماری کی علامت) (ع - ص) علائقہ

ALÁNI(I)YA अलानि(नी)या

प्रत्यक्षतः (Pratyak, chhata) (پرتیک)

UQÚBAT उकूबत (ع - مٹ) عقوبت

1. यातना (Yátana) (یاتنا) अज़ाब (Azáb) (عذاب)
2. कष्ट (Kasht) (कष्ट) पीड़ा (Píra) (پیڑا) तकलीफ (Taklíf) (تکلیف)

AQÍDAT अकीदत (ع - मٹ) عقیدت

- श्रद्धा (Shraddha) (श्रद्धा) आस्था (Ástha) (اعتقاد) एतिकाद (Etiqád) (آستھا)

عقیدت مند (ع - ص) عقیدت

AQÍDAT-MAND अकीदत मन्द

- श्रद्धावान् (Shraddha ván) (श्रद्धा وان) मोतकिद (Motaqid) (معتقد)

AQÍDA अकीदा (ع - مذ) عقیده

1. विश्वास (Vishshwás) (ویشواس) यकीन (Yaqín) (یقین)
2. धर्म (Dharm) (धर्म) मज़हब (Mazhab) (مذهب)
3. मत (Mat) (मत) मशरब (Maashrab) (مشرب)
4. श्रद्धा (Shraddha) (श्रद्धा) एतिकाद (Etiqád) (اعتقاد)

AQÍL अकील (ع - ص) عقیل

- बुद्धि मान् (Buddhimán) (بدهی مان) अकल मन्द (Aqlmand) (عقلمند)

AKS अक्स (ع - مذ) عکس

1. प्रतिबिम्ब (Prati bimb) (پرتی بھب) प्रतिच्छाया (Pratich, chháya) (پرتیچ) परछाई (Parchháin) (پرچھائی)
2. छाया (Chháya) (چھایا) साया (Sáya) (سایہ)

3. कला (Kala कला) فن (Fan فن)

4. शिक्षा (Shikohba शिक्षہ) तालीम (Tálím تعلیم)

5. इंद्रजाल (Indr jál اندر جال) जादू (Jádu جادو)

علم ادب (ع - مذ)

ILME-ADAB इल्मे अदब

साहित्य शास्त्र (Sáhittya shástr साहितیہ شاستر)

علم الاخلاق (ع - مذ)

ILMUL-AKHLÁQ इल्मुल अखलाक

नीति शास्त्र (Níti shástr नीتی شاستر)

علم الاعضا (ع - مذ)

ILMUL-ÁZA इल्मुल आजा

शरीर रचना शास्त्र (Sharír rachana shástr शरीर रचना شاستر)

علم الاقتصاد (ع - مذ)

ILMUL-IQTISÁD इल्मुल इकतिसाद

अर्थ शास्त्र (Arth shástr अर्थ शاستر)

علم الالسنه (ع - مذ)

ILMUL-ALSINA इल्मुल अल्सिना

भाषा विज्ञान (Bhášha viggyán भाषा विज्ञान)

علم الحيوان (ع - مذ)

ILMUL-HAIVÁN इल्मुल हैवान

प्राणी शास्त्र (Práni shástr प्राणी शاستر)

علم العلاج (ع - مذ)

ILMUL-ILÁJ इल्मुल इलाज

चिकित्सा शास्त्र (Chikitsa Shástr चिकित्सा शاستر)

खुल्लम खुल्ला (Khullam khulla (کھلام کھلا)

ALÁVA अलावा (ع - ص)

अतिरक्ति (Atirikt अति رکت) मासिवा (Másiva मासوا)

ILLAT इलत (ع - مٹ)

1. रोग (Rog روگ) आमय (Ámai (آمای) बीमारी (Bímáři بیماری)

2. कारण (Káran کانون) हेतु (Hetu (هتو) سبب (Sabab سبب)

3. व्यसन (Vyasan ویسن) लत (Lat لٹ)

4. उपद्रव (Upaddrau اپدرو) भगड़ा (Jhagṛa جهگڑا)

5. अपराध (Aprádh اپرادھ) दोष (Dosh دوش) قصور (Qusúr کسور)

6. भंभट (Jhanjbat جهنجبت) बखेड़ा (Bakheṛa بکھیرا)

ALAM अलम (ع - مذ)

1. पताका (Patáka پتاکا) ध्वजा (Dhwaja دھوجا) भंडा (Jhanda جهندا)

2. नाम (Nám نام) संज्ञा (Sangya سنگیا)

3. محرم میں نکلنے والا جهندا

ILM इल्म (ع - مذ)

1. ज्ञान (Gyán گیان) जान कारी (Ján kári جان کاری)

2. विद्या (Viddya ویدیا) इल्म (Ilm (علم)

علم تمدن (ع - مذ)

ILME-TAMADDUN इल्मे तमद्दुन
नागरिक शास्त्र (Nágarik shástr नागरिक
(शास्त्र)

علم تواریخ (ع - مذ)

ILME-TAVÁRIKH इल्मे तवारीख
इतिहास विद्या (Itihás viddya इतिहास
(विद्या)

علم جمادات (ع - مذ)

ILME-JIMÁDÁT इल्मे जिमादात
खनिज विज्ञान (Khanij viggyán खनिज
विद्या (Dhātu viddya धातु विद्या
(विद्या)

علم حساب (ع - مذ)

ILME-HISÁB इल्मे हिसाब
गणित शास्त्र (Ganit shástr गणित
(शास्त्र) रियाज़ी (Riyázi रियाज़ी
(शास्त्र)

علم حیات (ع - مذ)

ILME.HAYÁT इल्मे हयात
जीव विज्ञान (Jív viggyán जीव विज्ञान
(विज्ञान)

علم دین (ع - مذ)

ILME-DÍN इल्मे दीन
धर्म शास्त्र (Dharm shástr धर्म शास्त्र
(शास्त्र)

علم ریاضی (ع - مذ)

ILME-RIYÁZI इल्मे रियाज़ी
'दिकهو' علم حساب

علم طبیعیات (ع - مذ)

ILME-TAB,YĪ,YÁT इल्मे तबईयात
विज्ञान शास्त्र (Viggyán shástr विज्ञान
(शास्त्र)

علم القابله (ع - مذ)

ILMUL-QÁBILA इल्मुल काबिला
धात्रीविद्या (Dhátttri viddya धात्रीविद्या
(विद्या)

علم المساحت (ع - مذ)

ILMUL-MISÁHAT इल्मुल मिसाहत
ज्यामिति (Jyámiti ज्यामिति
(ज्यामिति) रेखा
(Rekha ganit रेखा गणित)

علم الہی (ع - مذ)

ILME-ILÁHI इल्मे इलाही
ब्रह्म विद्या (Brahm viddya ब्रह्म विद्या
(विद्या) अध्यात्म (Adh,dhyátm अध्यात्म
(अध्यात्म)

علم انشا (ع - مذ)

ILME-INSHA इल्मे इन्शा
गद्य रचना शास्त्र (Gaddyachana
(गद्य रचना शास्त्र) शस्त्र
(शास्त्र)

علم بردار (ع - ص)

ALAM-BARDÁR अलम बर्दार
1. ध्वजावाहक (Dhwaja vábak ध्वजावाहक
(ध्वजावाहक) भंडा लेकर आगे चलने वाला
(Jhanda lekar áge chalne vála
(जहन्दा ले कर आगे चलने वाला)
2. नेता (Neta नेता) काइद (Qáid काइद
(काइद)

علم تسخیر (ع - مذ)

ILME-TASKHIR इल्मे तसखीर
वशीकरण शास्त्र (Vashi karan shástr वशीकरण
(वशीकरण) शास्त्र

علم طبقات الارض (ع - مذ)

ILME-TABAQÁTI L-ARZ

इलमे त कातुलअर्ज

भूगर्भ शास्त्र (Bhú garbh shástr
(बहुगर्भ शास्त्र)

علم معرفت (ع - مذ)

ILME-MA,RIFAT इलमेमारिफत

अध्यात्म ज्ञान (Adhdhyátm gyán अह्यात्म
ब्रह्म ज्ञान (Brahm gyán ब्रह्म
तसवुफ (Tasav,vuf तसवुफ) (گیان)

علم عروض (ع - مذ)

ILME-ARŪZ इलमे अरूज़

छंद शास्त्र (Chhand shástr चहंद
पिंगल (Pingal पिंगल) (शास्त्र)

علم مناظره (ع - مذ)

ILME-MUNÁZARA इलमे मुनाज़रा

तर्क शास्त्र (Tark shástr ترک شاستر)

علم منطق (علم - مذ)

ILME-MANTIQ इलमे मन्तिक

न्याय शास्त्र (Nyáe shástr نیای شاستر)

علم غیب (ع - مذ)

ILME-GHAIB इलमे ग़ैब

परोक्ष विज्ञान (Parokchh viggyán
(परोक़्छ विज्ञान)

علم موسیقی (ع - مذ)

ILME-MUSÍQI इलमे मूसीकी

संगीत शास्त्र (Sangít shástr संगیت
गान विद्या (Gán viddya गान
(वदिया)

علم قیافه (ع - مذ)

ILME-QAYÁFÁ इलमे कयाफ़ा

सामुद्रिक विद्या (Sámud,drik viddya
(सामुद्रिक विद्या)

علم نباتات (ع - مذ)

ILME-NABÁTÁT इलमे नबातात

वनस्पति विद्या (Vanaspati viddya
(वनस्पति शास्त्र) (Vanaspati
(वनस्पति शास्त्र) (Vanaspati
shástr (वनस्पति शास्त्र)

علم لسان (ع - مذ)

ILME-LISÁN इलमे लिसान

‘دیکھو علم اللسان’

علم مجلس (ع - مذ)

ILME-MAJLIS इलमे मजलिस

सभा चातुर्य (Sabha cháturrya सभा
(चातुर्य)

علم نجوم (ع - مذ)

ILME-NUJÚM इलमे नुजूम

ज्योतिष विज्ञान (Jyotish viggyán
(ज्योतिष विज्ञान)

علم معدنیات (ع - مذ)

ILME-MÁDANÍYÁT इलमे मादनी यात

खनिज विद्या (Khanij viddya खनिज
धातु विद्या (Dhátu viddya धातु
(वदिया)

علم هندسه (ع - مذ)

ILME-HINDISA इलमे हिन्दिसा

‘دیکھو علم الحساب’

UM,MÁL उम्माल (ع - مذ) عامل
عامل کی جمع

1. कर्मचारी वर्ग (Karmchári varg) (کرم چاری ورگ)
(عہدیدار) (Uhdedár)
2. कार्यकर्ता गण (Káryakarta gan) (کار یہ کرتا گن)
(کارکن) (Kárkun)

AM,MÁMA अम्मामा (ع - مذ) عمائدہ
شیرو ویشتن (Shiroveshtan) (اشرو ویشتن)
उष्णीष (Ushnísh) (پگڑی) (Pagri)

AM,DAN अमदन (ع - ص) عمداً
جان بھکر (Ján bújh kar) (جان)
(قصداً) (Qasdan) (بوجہ کر)

UMDAGI उमदगी (ف - مٹ) عمدگی
1. उत्तमता (Uttamata) (اتمتا) (خوبی) (Khúbi)
2. गुण (Gun) (گن) (سيفت) (Sifat) (صفت)
3. विशेषता (Visheshata) (وشیشتا)
(خصوصیت) (Khusúsiyat) (خوسوسییت)
4. सुंदरता (Sundarata) (سندر تا) (हुस्न)
(حسن) (Husn)

UMDA उम्दा (ع - ص) عمدہ
1. उत्तम (Uttam) (اتم) (बढ़िया) (Barhiya)
(بہتر) (Behtar) (بہتر)
2. सुंदर (Sundar) (سندر) (खुशनुमा)
(خوش نما) (Khush numa)

علم ہیئت (ع - مذ) ILME-HAI,AT इल्मे हैअत

खगोल विद्या (Khagol vidya) (کھگول)
(جیوتش) (Jyautish) (جیوتش)

علمی (ع - ص) ILMI इल्मी

1. विद्या संबंधी (Vidya sambandhi) (ودیا سمبندھی)
2. वैज्ञानिक (Vaiggyánik) (ویگیانک)
साइन्स संबंधी (Science sambandhi) (سائنس سمبندھی)

علمیت (ع - مٹ) ILMÍYAT इल्मीयत
पांडित्य (Pándit,tya) (پاندیتیہ) (विद्वत्ता)
(उदुता) (Viddwatta) (काबیلیयत)
(قابلیت) (Qábilíyat)

علحدہ (ع - ص) ALÁHIDA अलाहिदा
पृथक (Prithak) (अलग) (Alag)
(जुदा) (Juda) (الگ)

علیل (ع - ص) ALÍL अलीل
रुग्ण (Rugn) (अस्वस्थ) (As,swasth)
(बीमार) (Bímár) (اس سوستھ)

علیم (ع - ص) ALÍM अलीम
1. ज्ञाता (Gyáta) (گیاتا) (जानने वाला)
(जानने والا) (Jánne vála)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám) (ایشور کا ایک نام)

عمارت (ع - مٹ) IMÁRAT इमारत
1. भवन (Bhavan) (بھون) (मकान)
(Makán)
2. वास्तु (Vástu) (واستو) (विलिङग)
(بلدنگ) (Building)

5. अभिचार (Abhicār) (ابھی چار)

तंत्र (Tantr) (तन्त्र) जादू (Jádú)
(जादू) टोना (Tona) (تونا)

6. व्यसन (Vyasan) (विसन) शौक
(Shauq) (شوق)

عمل جراحی (ع - مذ)

AMALE-JARRÁHĪ अमले जर्राही
शल्य क्रिया (Shallya kriya) (شلیہ کریا)
चीर फाड़ (Chír phár) (چیڑ پھاڑ)

عمل داری (ع - م)

AMAL-DÁRI अमलदारी
राज्य (Rájya) (राज्य) शासन (Shásan)
(हकूमत) (Hukúmat) (حکومت) शासन

عمله (ع - مذ)

AM(A)LA अम् (म) ला
कर्मचारी वर्ग (Karmchári varg) (कर्म)
अहलकार लोग (Ahlkárlog) (अहल)
(अहल कार लोग)

AMALI अमली (ع - ص)
व्यवहारिक (Vyavhārik) (व्यवहारिक)
क्रियात्मक (Kriyātmak) (क्रियात्मक)

AMÚD अमूद (ع - مذ)
1, स्तंभ (Stambh) (स्तम्भ)
(Khambha) (कम्भा)

2. लंब (Lamb) (लम्ब) अधो लंब
(Adho lamb) (अधो लम्ब)

UMÚMAN उमूमन (ع - ص)
प्रायः (Práyah) (प्रायः) बहुधा (Bahudha)
(अक्सर) (Aksar) (اکثر)

3. श्रेष्ठ (Shresht) (श्रेष्ठ) शरीफ
(Sharíf) (شریف)

4. चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
छाँटा हुआ (Chánta hua) (چھانٹا هوا)

UMR उम्र (ع - م)

1. आयु (Áyu) (آیو) वय (Vai) (وے)
अवस्था (Avastha) (اوستھا) سین
(Sia) (سن)

2. समय (Samai) (سے) काल (Kál) (काल)
ज़माना (Zamána) (زمانہ) अर्सा
(Arsa) (عرصہ)

عمر رسیدہ (ع - ص)

UMR-RASÍDA उम्र रसीदा

वयो वृद्ध (Vayo vridh) (ویو وړدځ)
गतायु (Gatáyu) (گتایو) बूढ़ा (Búṛha)
(बोڑھا)

UMUQ उमुक (ع - مذ)

गहन (Gahan) (گہن) गंभीरता (Gam-
bhírata) (گمبھیرتا) गहराई (Gahrái)
(گہرائی)

AMAL अमल (ع - مذ)

1. कार्य (Kárya) (کاریہ) काम (Kám)
(काम)

2. व्यवहार (Vyavhār) (व्यवहार) चलन
(Chalan) (چالن)

3. अधिकार (Adhikār) (ادھیکار) दखल
(Dakhl) (دخل)

4. प्रभाव (Prabháo) (پربھاؤ) असर
(Asar) (اثر)

AMBAR अम्बर (ع - مذ) عنبر
 एक सुप्रसिद्ध खुशबू (Ek sup, prasiddh
 khushbu) (ایک سوپر سیدھ خوشبو)

ANDALÍB अन्दलीब (ع - مٹ) اندلیب
 कलविकक (Kalvinkak) (کل ونکک)
 बुलबुल (Bulbul) (بلبل)

UNSUR उनसुर (ع - مذ) عنصر
 1. मूल (Múl) (मूल) जड़ (Jar) (جر)
 2. तत्त्व (Tattwa) (तत्त्व) पंच भूत
 (Panch bhút) (پنج بهوت)

UNFUVÁN उन्फुवान (ع - ص) عنفوان
 आरंभ (Árambh) (آرம்பھ) शुरूआत
 (Shurúát) (شروعات)

عنفوان شباب (ع - مذ)

UNFUVÁNE-SHABÁB उन्फुवाने शबाब
 वयः संधि (Vayah sandhi) (ویہ سندھی)
 शुरू जवानी (Shurú javání) (شروع
 جوانی)

UNUQ उनुक (ع - مذ) عنق
 ग्रीवा (Gríve) (گریوا) गला (Gala) (گلا)
 गर्दन (Gardan) (گردن)

عنكبوت (ع - مٹ)

ANKABÚT अन्कबूत
 लूता (Lúta) (لوتا) मर्कटी (Markati)
 (मकड़ी) (Makrī) (مکڑی)

UNVÁN उन्वान (ع - مذ) عنوان
 1. शीर्षक (Shírshak) (शीर्षक) सुखी
 (Surkhi) (سرخي)
 2. प्रसंग (Prasang) (پرسنگ) तमहीद
 (Tambíd) (تمهید)

AMÍQ अमीक (ع - ص) عمیق
 गहन (Gahan) (گہن) गंभीर (Gambhír)
 गहरा (Gahra) (گہرا)

AMÍM अमीम (ع - ص) عمیم
 सामान्य (Sámánnya) (سامانیہ) व्यापक
 (Vyápak) (ویا پاک) आम (Ám) (عام)

INÁD इनाद (ع - مذ) عناد
 1. शत्रुता (Shattruta) (شتروتا) दुश्मनी
 (Dushmani) (دشمنی)
 2. द्वेष (Dwesh) (द्वेष) बुरज़ (Bughz)
 (بغض)

INÁN इनान (ع - मٹ) عنان
 कविका (Kavika) (کویکا) लगाम
 (Lagám) (لگام)

عنایت (ع - مٹ)

INÁYAT इनायत
 कृपा (Kripa) (क्रपा) दया (Daya) (دیا)
 अनुग्रह (Anuggrah) (अनुग्रह) मिह्रबानी
 (Mehrbáni) (مہربانی)

عنایت فرما (ع - ص)

INÁYAT-FARMA इनायत फर्मा
 मित्र (Mitr) (متر) दोस्त (Dost)
 (دوست)

عنایت نامہ (ع - مذ)

INÁYAT-NÁMA इनायत नामा
 कृपा पात्र (Kripa pattr) (क्रपा पत्र)
 नवाज़िशनामा (Navázish náma) (نوازش
 نامہ)

2. पत्नी (Patní भार्या) भार्या (Bhārya)
(بیوی) बीवी (Bīvī)

3. छिपाने योग्य अंग (Chhipāne yogya ang)
(چھپانے योगیہ انگ)

IVAZ इवज (ع - مذ)

प्रति फल (Pratí phal प्रति फल)

प्रतिकार (Pratí kār बदला)
(Badla)

AHD अहद (ع - مذ)

1. काल (Kāl समय) (Samai)
(वक्त) (Vaqt)

2. युग (Yug ज़माना) (Zamāna)
(زمانه)

3. प्रतिज्ञा (Pratiggya इकरार)
(Iqrār)

4. वचन (Vachan कौल) (Qaul)
(वाद) (Vāda)

अहद حکومت (ع - مذ)

AHDE-HUKÚMAT अहदे हुकूमत

शासन काल (Shāsan kāl)

राज का समय (Rāj ka Samai राज का समय)

अहद नाम (ع - مذ)

AHD-NÁMA अहद नामा

प्रतिज्ञा पत्र (Pratiggya pattr)

इकरार नामा (Iqrār nāma)
(نامه)

UHDA उहदा (ع - مذ)

पद (Pad दर्जा) (Darja)

3. कारण (Kāran हेतु) (Hetu)
(سبب) (Sabab)

4. विषय (Vishai प्रसंग) (Prasang)
(موضوع) (Mauzú)

5. दंग (Dhang अंदाज़)
(Andáz)

AVAM अवाम (ع - مذ)
عامہ کی جمع

जन साधारण (Ján Sádharan)

सर्व साधारण (Sarv sádharan)

आम लोग (Am log)

जनता (Janata)

AVÁMI अवामी (ع - ص)

सार्व जनिक (Sārv janik)

सामाजिक (Sámajik)

जनता की (Janata kí)

AUD औद (ع - مذ)

प्रत्यागमन (Pratyágaman)

लौटना (Lautna)

(फिरना)

UD उद (ع - مذ)

अगर (Agaru)

लकड़ी (Ek khushbu dār lakṛī)

(خوشبودار لکڑی)

AURAT औरत (ع - م)

1. स्त्री (Istri)

अबला (Abala)

वनिता (Vanita)

योषिता (Yoshita)

नारी (Nārī)

(Musalmánon, ke ek tyohár ká din
(مسلمانوں کے ایک تیوہار کا دن)

2. हर्ष (Harsh) आनन्द
(Ánand) खुशी (Khushi)
(خوشی)

AISH ऐश (ع - مذ)

1. भोग विलास (Bhog vilás) बहोग
(Kámánand) कामानन्द
(Aiyáshi) ऐयाशी (कामानन्द)
2. सुख (Sukh) चैन (Chain)
(Árám) आराम (چین)

عیش پرست (ع - ص)

AISH-PARAST ऐश परस्त

1. सुख प्रिय (Sukhap prya) सुकहप
(Árám taláb) आराम तलब (پریم)
(آرام طلب)
2. विलासी (Vilási) ऐयाश
(Aiyásh) (عیشاش)

AIN ऐन (ع - مذ)

1. स्रोत (Srot) चश्मा
(Chashma) (چشمہ)
2. नेत्र (Nettr) चक्षु (Chakchhu)
(Ankh) आंख (چکچھو)

AINAK ऐनक (ع - مٹ)

- उपनेत्र (Up nettr) चश्मा
(Chashma) (چشمہ)

عہدہ دار (ع - ص)

UHDA-DÁR उहदा दार

- पदाधिकारी (Padádhikári)
कर्मचारी (Karmchári)
अफसर (Officer)

AIYÁR ऐयार (ع - ص)

- धूर्त (Dhúrt) वंचक (Vanchak)
(Chhali) छली (ونچک)
(Dhoke báz) धोके बाज़

AIYÁSH ऐयाश (ع - ص)

- रतिप्रिय (Ratipprya) रति
(Rati lámpat) लंपट (व्यभि-
(Vyabhichári) चारी (ویبھی چاری)
(Tamáshbín) तमाशबीन

IYAL इयाल (ع - مذ)

- परिवार (Parivár) बाल बच्चे
(Bál bachche) (بال بچے)

AYÁN अयां (ع - ص)

- प्रकट (Prakat) व्यक्त (Vyakt)
(Záhir) ज़ाहिर (ویکت)

AIB ऐब (ع - مذ)

- दोष (Dosh) अवगुण (Augun)
(Burái) बुराई (اوگن)

ÍD ईद (ع - مٹ)

1. मुसलमानों के एक त्योहार का दिन

غ

GHÁSIB गासिब (ع - ص) غاصب
अप भोगी (Ap bhogi) मोषक
(Moshak) गस्ब करने वाला
(Ghasb karne wala) (غصب کرنے والا)

GHÁFIL गाफिल (ع - ص) غافل
असावधान (Asáodhán) (اساو دھان)
निश्चेत (Nishchet) (निश्चित)
(Be khabar) (बे خبر)

GHÁLIB गालिब (ع - ص) غالب
1. बलवान् (Balván) (बलवान) जबर दस्त
(Zabar dast) (जबरदस्त)
2. विजयी (Vijai) (विजयी) जेता (Jeta)
(फातिह) (Fáteh) (फातिह)
3. प्रायः (Práyah) (प्रायः) अक्सर
(Aksar) (अक्सर)

GHÁLIBAN गालिबन (ع - ص) غالباً
संभवतः (Sambhavatah) (संभवतः)
शायद (Sháyad) (शायद)

GHÁLÍCHA गालीचा (फ - मंड) غालیچہ
छोटा कालीन (Chhota qalín) (چھوٹا قالین)
(قالین)

GHÁIB गाइब (ع - ص) غائب
1. अंतर्धान (Antar dhán) (अंतर्धान)
पोशीदा (Poshída) (पोशीदा)
2. अनुपस्थित (Anupasthit) (अनुपस्थित)
गैर मौजूद (Ghair maujúd) (غیر موجود)
(غیر موجود)

GHÁR गार (ع - मंड) غار
1. गर्त (Gart) (गर्त) गढ़ा (Garha)
(खड) (Khad) (खड)
2. कंदरा (Kandara) (कंदरा) गुफा
(Gupha) (गुफा) खोह (Khoh) (खोह)

GHÁRAT गारत (ع - मंड) غارت
1. अपहरण (Ap haran) (अपहरण)
लुंठन (Lunthan) (लुंठन)
(Lut) (लुट)
2. विनाश (Vinash) (विनाश) बरबादी
(Barbádi) (बरबादी)
3. नष्ट (Nasht) (नष्ट) ध्वस्त (Dhwast)
(बरबाद) (Barbád) (बरबाद)
गारतगर (ع - ص) غارتگر

GHÁRAT-GAR गारत गर
1. अपहर्ता (Ap harta) (अपहर्ता) लुंठक
(Lunthak) (लुंठक) लुटेरा (Lutera)
(लुटेरा)
2. दस्यु (Dassyu) (दस्यु) डाकू (Dáku)
(कज्जाक) (Qazzáq) (कज्जाक)

GHÁZA गाज़ा (फ - मंड) غازہ
मुख चूर्ण (Mukh churn) (मुख चूर्ण)
मुख लेप (Mukh lep) (मुख लेप)
पावडर (Powder) (पावडर)

GHÁZI गाज़ी (ع - ص) غازی
धर्म योद्धा (Dharm yoddha) (धर्म योद्धा)
मुजाहिद (Mujáhid) (مجاهد)

3. बहुत बड़ा [नगर] (Bahut bara
[nagar] [نگر] [بہت بڑا])

غدار وطن (ع - ص)

GHADDÁRE-VATAN गदारे वतन
(देश द्रोही (Desh drohi
वतन दुश्मन (Vatan dushman
(دشمن)

GHUDÚD गुदूद (ع - مذ)
غده کی جمع

ग्रंथियां (Granthiyán
गिलटियां (Giltiyán
(گرنٹھیاں (گلتیاں)

GHUDDA गुद्धा (ع - مذ)
ग्रंथि (Granthi
गिलटी (Gilti
(ग्लैंड (Gland
(گلتی (گلیڈ)

GHIZA गिज़ा (ع - مٹ)
आहार (Áhar
भोजन (Bhojan
(खुराक (Khurák
(بھوجن)

GHURÁB गुराब (ع - مذ)
काक (Kák
कौआ (Kauá
(کاک (کوا)

GHARÁRA गरारा (ف - مذ)
आचमन (Áchaman
कुला (Kulla
(کلا)

GHARB गर्ब (ع - مذ)
पश्चिम (Pashchim
(مغرب (Maghrib
(مغرب)

GHURABA गुरबा (ع - مذ)
غریب کی جمع
दरिद्र जन (Dariddr jan
गरीब लोग (Gharib log
(دردر جن (غریب لوگ)

GHÁYAT गायत (ع - مٹ)

1. अभिप्राय (Abhip, práe
मक़्सद (Maqsad
(ابھپ پراے (مقصد)

2. अंत (Ant
हद (Had
(انت (حد)

GHUBÁR गुबार (ع - مذ)

1. धूलि (Dhúli
रज (Raj
(دھولی (رج
(گرد (Gard
(گد)

2. वैमनस्य (Vaimanassya
मलाल (Malál
(وے منسیہ (ملال)

3. हलका अंधेरा (Halka andhera
(अंधेरा)
(هلاکا (اندھیرا)

GHUBÁRA गुबारा (ع - مذ)

अभ्र पथ (Abh,r path
(अभ्र पتھ)

वा गोल (Va gol
(बैलून (Baloon
(وا گول (بیلون)

GHABN गबन (ع - مذ)

मोषण (Moshan
(मोशन)

(Nyás bhang
(खियानत (Khiyánat
(نیاس بھنگ (خیانت)

GHABI गबी (ع - ص)

कुंठ बुद्धि (Kunth budhi
(کنتھ بدھی)

कुंद जहन (Kund zahn
(کند ذھن)

GHADDÁR गदार (ع - ص)

1. देशद्रोही (Desh drohi
(देशद्रोही)

वतन दुश्मन (Vatan dushman
(وطن دشمن)

2. विश्वास घाती (Vish,shwás ghāti
(विश्वास گھاتی)

नमक हराम (Namak harám
(نمک حرام)

GHURFA غُرْفَه (ع - مذ) گُرْفَا
 گواکھ (Gavákeh) جالاکھ (Jálákeh) وایان (Vátayan) جھروکھا (Jharokha)

GHARQ غَرَق (ع - ص) رَکْ
 1. نیمجیت (Nimajjit) ڈوبا دُوبا (Dúba huá)
 2. تالین (Tallín) مگن (Magn) تن مے (Tan mai) مہو (Mahv)

GHARQÁB غَرَقَاب (ع - ص) رَکْ
 1. جل مگن (Jal magn) پانی میں ڈوبا دُوبا (Paní man dúbahua)
 2. تن مے (Tan mái) مہو (Mah,v)

GHURÚB غُرُوب (ع - مذ) گُرُوب
 است ہونا (Ast hona) ڈوبنا (Dúbna)

GHURÚR غُرُور (ع - مذ) گُرُور
 1. دہم (Dambh) اہنکار (Ahan kár) دپ (Darp) دہمڈ (Ghamand)
 2. گرو (Garv) مان (Mán) فخر (Fakhr)

GHAR,RA غَرَه (ع - مذ) رَا
 دیکھو 'غور'

GHIRBÁL غِرْبَال (ع - مٹ) رِیرَال
 چالنی (Chálani) چھلنی (Chhalni)

GHURBAT غُرْبَت (ع - مٹ) رُورْت
 1. ویدیش (Videsh) پردیس (Pardes)
 2. دریدرتا (Dariddrata) مفلسی (Muflisi)

GHARAZ غَرَض (ع - مٹ) رَرَز
 1. ابھپراے (Abhippráe) اُدیش (Uddesh) مقصد (Maqsad)
 2. تانپریہ (Tát parrya) مطلب (Matlab)
 3. سوارتھ (Swáarth) خود غرضی (Kbud gharazi)
 4. سن کلپ (Sankalp) ایرادا (Iráda)

غرض آشنا (ع - ص)

GHARAZ-ÁSHNA رَرَز آشِنَا
 سوارتھی (Swáarthí) خود غرض (Khud gharaz)

غرض مند (ع - ص)

GHARAZ-MAND رَرَز مَنْد
 اچھک (Ich, chhuk) ارثی (Arthí) خواہش مند (Kbáhish mand)

غر غره (ع - مذ)

GHAR GHARA رَر رَا
 آچمن (Áchaman) غارا (Gharára)

GHAZÁL غزال (ع - مذ)

1. मृग शावक (Mrig shávak) مرگ
(Haran ka bachcha) हरन का बच्चा (شاون)
2. हरिण (Harin) हरन (Haran)
(Áhu) आहु (هرن)

غزال چشم (ع - ص)

GHAZÁL-CHASHM غزال چشم

- मृग शावक नयनी (Mrig shávak nainí)
(Mrigák-chhi) मृगाक्षी (مرگ شاوک نیانی)
(Áhú-chashm) आहुचश्म (آهو چشم [حسینه])

GHAZAL غزل (ع - م)

- उर्दू फ़ारसी छंद की एक क्रिस्म (Urdu Fārsi chhand ki ek qism) اردو فارسی
(چهند کی ایک قسم)

GHAZ,VA गजवा (ع - مذ)

- (Dharm yuddh) धर्म युद्ध (دهرم یدھ)
(Jihád) जिहाद (جهاد)
مسلمانوں کی وہ مذہبی جنگ
جس میں ان کے ساتھ رسول تھے

GHASSÁL गस्साल (ع - مذ)

- (Shavas nápak) शवस्नापक (شوس)
(Murda sho) मुर्दा शो (مردۀ شو)

GHUSL गुस्ल (ع - مذ)

- (Nahána) नहाना (اسنان) (Isnán) स्नान
(نہانا)

غسل خانه (ع - مذ)

GHUSL-KHÁNA गुस्ल खाना

- (Isnánágár) स्नानागार (اسنانا گار)
(Hammám) हम्माम (حمام)

GHUR,RA गुरा (ع - مذ)

- (Pariva) परिवा (پریوا)
(Pratipada) प्रतिपदा (پرتی پدا)
(Islámí chandr) इस्लामी चन्द्र
(más kí pahli tithi) मास की पहली तिथि (اسلامی چندر
(ماس کی پہلی تہی)

GHARÍB गरीब (ع - ص)

1. प्रवासी (Pravási) परदेसी (پرواسی)
(Pardesi) (پردیسی)
2. दरिद्र (Dariddr) कंगाल (دردر)
(Kangál) (کنگال)

غریب الوطن (ع - ص)

GHARÍBUL-VATAN गरीबुल वतन

- प्रवासी (Pravási) परदेसी (پرواسی)
(Pardesi) बेघर (Be ghar) (پردیسی)
(بے گھر)

غریب پرور (ع - ص)

GHARÍB. PARVAR गरीब परवर

- (Dín bandhu) दीन बंधु (دین بندھو)
(Dín dayálu) दीन दयालु (دین دیالو)
(Gharíh naváz) गरीब नवाज़ (فاریب
(نواز)

غریب نواز (ع - ص)

GHARÍB-NAVÁZ गरीब नवाज़

- ‘दिक़्खो’ (غریب پرور)

GHARÍQ गरीक (ع - ص)

1. मग्न (Magn) डूबा हुआ (मग्न)
(Dúba hua) (دوبا هوا)
2. लीन (Lín) तन्मय (लीन)
(Tan mai) महव (Mah,v) (تن مے)

4. विलक्षण (Vilakshban (ولکڻھن
अजीबो गरीब (Ajibo gharib عجیب
(و غریب)

5. अनुचित (Anuchit (انوچت
नामुनासिब (Námunásib نامناسب)

GHAFLAT गफ़लत (ع - مٹ) غفلات

1. अचेतना (Achetana (اچیتنا
बेखबरी (Be khabari (بے خبری
2. प्रमाद (Pramád (پرماद
(Bhúl (بھول

3. त्रुटि (Truti (ترتی
(Chúk (چوک

4. असावधानी (Asáodhání (اساودھانی
(Beparvái (بے پروائی

GHAUFUR गफ़ूर (ع - ص) غفور

1. क्षमालु (Chhamálu (چھمالو
क्षमा (Chhamáván* (چھما وان
माफ़ी देने वाला (Máfi dene vála
(معافی دینے والا)

2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
nám (ایشور کا ایک نام

GHUL गुल (ف - مڈ) غل

कोलाहल (Koláhal (کولاهل
(Go hár (گوهار

غلاظت (ع - مٹ)

GHILÁZAT गिलाज़त

1. मल (Mal (مل
(Vish,tha (विष्टा
(Gú (گو

2. गाढ़ा पन (Gáṛha pan (گازھاپن

GHASH राश (ف - مڈ) غش

1. मूर्च्छित (Murchhit (مورچھت
(Be hosh (بے ہوش

2. आसक्त (Ásakt (آسکت
(Farefta (فریفتہ

GHASHI राशी (ع - مٹ) غشی

मूर्च्छा (Murchha (مورچھا
(Be hoshi (بے ہوشی

GHAS,B रास्ब (ع - مڈ) غصب

अपहरण (Ap haran (اپھرن
(Abbhog (अपभोग
(Zabardasti (ज़बरदस्ती
qabza (قبضہ

GHUSSA गुस्सा (ع - मंड) غصه

कोप (Kop (कोप
(Krodh (क्रोध
(Amarsh (अमर्ष
(Khafagi (خفگی

غصه ور (ع - ص)

GHUSSA-VAR गुस्सावर

क्रुद्धात्मा (Krud,dhátma (क्रुद्धात्मा
(Krodhí (क्रुद्धी
(Ghussail (غصیل

GHAZAB राज़ब (ع - मंड) غضب

1. प्रकोप (Prakop (प्रकोप
(Sakht ghuesa (سخت غصہ

2. आपत्ति (Ápatti (آپتی
(Áfat (آفت

3. अन्याय (Annyáe (ان نیای
(Zulm (ظلم

غلط روی (ع - ف - مٹ)

GHALAT-RAVI رالت رवी

کومارگ گمن (Kumárg gaman)

(بد راہی Bad ráhi) بد راہی (گمن)

غلط فہمی (ع - ف - مٹ)

GHALAT-FAHMI رالت فہمی

1. بھانتی (Bhránti) بھم (Vahm) (وہم)

2. کونھارنا (Kudhárana) بد گمانی (Bad gumání) بد گمانی

غلط کاری (ع - ف - مٹ)

GHALAT-KÁRI رالت کاری

دراچار (Durá chár) بد (Bad áamáli) بد اعمالی (آمالی)

غلط گو (ع - ف - ص)

GHALAT-GO رالت گو

استیہ (Asattya vádi) असत्यवादी (Mith thya vádi) मिथ्यावादी (Jhúthā) झूठा (مٹھیا وادی)

غلطی (ع - ف - مٹ) رالتی

1. ناشدھی (Ashuddhi) नादुष्टी (Ná durusti) (نا درستی)

2. بھول (Bhúl) (بھول) (Truti) (تروتی)

غلو (ع - مڈ) غلّو

1. سن لگناتا (Sanlagnata) (مکویت Mahviyat) (مکویت)

2. اتی (Ati shayokti) (مبالغا Mubálagha) (مبالغا)

GHILÁF رالت (ع - مڈ)

پیدھان (Veshtan) (ویشتن) (Pidhán) (پیدھان) (Khol) (خول)

GHULÁM (ع - مڈ) غلام

1. لڈکا (Bálak) (بالک) (Laṛka) (لڑکا)

2. چاکر (Chákar) (داس Dás) (داس)

3. مہکوم (Partanttr) (پرتنتر) (Mahkúm) (مکوم)

غلامی (ع - ف - مٹ)

GHULÁMI غلامی

1. پرتنترتا (Partanttrata) (مکومی Mahkúmi) (مکومی)

2. داساتا (Dásata) (داست) (Khidmat gátí) (خدمت گاری)

غلبہ (ع - مڈ)

GHAL(A)BA رالت (ل) با

1. ادھکاتا (Adhikata) (کثرت Kasrat) (کثرت)

2. آدھی پتیہ (Ádhipattya) (تسلط Tasallut) (تسلط)

غلط (ع - ص) رالت

1. ناشدھ (Ashud,dh) (نا درست) (Ná durust) (نا درست)

2. بھٹ (Asattya) (استیہ) (Jhúth) (مٹھ)

GHALTÁN رالتاں (ف - ص)

لنٹھامان (Luntháe mán) (لنٹھا مان) (Lot,ta lua) (لوتھا و)

दुःखित (Dukb,khit) रामगीन
(Ghamgín) غم گین

GHAMZA रामज़ा (ع - مذ) غمزہ

1. कटाक्ष (Katákhkh) सैन
(Sajn) سین

2. हाव भाव (Háo bháo) नखरा (Nakhra) (هواو بهاؤ) (نخره)

GHUNCHA गुन्चा (ف - مذ) غنچه

कलिका (Kalika) मुकुल (Mukul)
(Kali) कली (کلی) (مکل)

غنودگی (ف - مٹ)

GHUNÚ-DAGI गुनूदगी

तंद्रा (Tandra) ऊँघ (Unggh) (ارنگه)

GHUNNA गुन्ना (ع - مذ) غنه

अनुस्वार (Anus,swár) अनुस्वार
(नाक में अदा होने वाला नून)

GHANI रानी (ع - ص) غنی

1. निस्पृह (Nisprih) अनीह
(Aníh) बेनियाज़ (Be niyáz)
(بے نیاز)

2. समृद्ध (Samrid,dh) धनाढ्य
(Dhanádhyā) मालदार
(Mál dār) (مالدار)

GHANÍM रानीम (ع - مذ) غنیم

1. प्रतिद्वंद्वी (Prati dwandwi) हरीफ (Haríf)
(हरिफ) (دووندي)

2. शत्रु (Shattru) दुश्मन
(Dushman) (دشمن)

GHALLA गल्ला (ف - مذ) غله

अन्न (Ann) धान्य (Dhánnyā)

अनाज (Anáj) (دهانیہ)

GHALÍZ गलीज़ (ع - ص) غلیظ

1. प्रगाढ़ (Pragárh) गाढ़ा
(Gárhā) (پرگاڑھ)

2. स्थूल (Isthúl) मोटा (Mota)
(موتا)

3. विष्टा (Vishtha) गू (Gu) (وشتھا)

GHAM रान (ع - مذ) غم

1. संताप (Santáp) दुःख
(Dukh) रंज (Ranj) (سن تاپ) (دکھ)

2. शोक (Sok) अफसोस (Afsos)
(افسوس)

3. पश्चात्ताप (Pashchát táp) पछतावा
(Pachhtáva) (پشچات تاپ) (پچھتاوا)

4. चिन्ता (Chinta) शोच (Shooh)
(فکر) (Fikr) (شوچ)

GHAMMÁZ राम्माज़ (ع - مذ) غماز

पिशुन (Pishun) चुरालखोर
(Chughal khor) (چغول خور)

غم خوار (ع - ص)

GHAM-KHÁR रामखार

सहानुभूति कर्ता (Sahánu bhúti karta)
(Ham dard) (همدرد)

غم زده (ع - ص)

GHAM-ZADA रामज़दा

शोकग्रस्त (Shok grast) (شوگ گریست)

GHAUGHA गौगा (ع - مذ) غوغا
कोलाहल (Koláhal) शोर
(Shor) हुल्लाह (Hullat)

GHOL गोल (ف - مذ) غول
1. समूह (Samúh) भीड़ (Bhír)
(364) गोल (Gol)

2. भूत प्रेत (Bhút pret) (بھوت پريت)
अगिया बैताल (Agiyá baitál) (اگيا بیتال)
شهابه (Shahába) (شهابه)

GHAIB गैब (ع - مذ) غيب
परोक्ष (Parokchh) गैर मौजूदगी
(Ghair maujúdagi) (غیر موجودگی)

غیب دانا (ع - ص)

GHAIB-DÁN गैबदां
परोक्षज्ञ (Parok, chhaggya) (پروک چھگیہ)
अन्तर्यामी (Antaryámi) (انتریا می)
छिपी बातें जानने वाला (Chhipi bāten
jānne vála) (چھپی باتیں جاننے والا)

GHÍBAT गीबत (ع - مٹ) غیبت
पिशुनता (Pishunata) चुगली
(Chughli) (چغلی)

GHAIR गैर (غ - ص) غیر

1. अन्य (Annya) अवर (Avar)
(दूसरा) (Dúeara) (دوسرا)
2. भिन्न (Bhinn) मुक्तलिफ
(Mukhtalif) (مختلف)

3. अपरिचित (Aparichit) (اپرچیت)
अजनबी (Ajnabi) (اجنبی)

4. अस्वजन (As, swajan) अना-
त्मीय (Anátmiya) गैर (اناتمیہ)

GHANÍMAT गनीमत (ع - مٹ) غنیمت
1. परिहार (Parihár) लूट का
माल (Lút ka mál) (لوت کا مال)

2. सराहनीय (Saráhaníya) कद्र के काबिल
(Qadr ke qábil) (قدر کے قابل)

3. दूसरी खराब चीज के مقابلे
में कुछ अच्छी चीज

GHAV,VÁS गव्वास (ع - ص) غواص
मज्जनार (Majjanár) गोताखोर
(Ghota khor) (غوطہ خور)

GHAUR गौर (ع - ذٹ) غور
1. चिंतन (Chintan) मनन
(Manan) (فکر) (Fikr) (مذن)
2. विवेचन (Vivechan) (विवेचन)
विचार (Vichár) (وچار)

غور طلب (ع - ص)

GHAUR-TALAB गौर तलब
विचारणीय (Vicháraníya) (وچارنیہ)
सोचने के काबिल (Sochne ke qábil)
(सोचने के قابل)

GHOTA गोता (ف - مذ) غوطہ
निमज्जन (Nimajjan) डुबकी
(Dubki) (نمجن)

غوطہ خور (ف - ص)

GHOTA-KHOR गोताखोर
निमज्जनार (Nimajjanár) (نمجنار)
गव्वास (Ghav, vás) (غواص)

بري (Bariuzzimma) بری
بہرے (الذمہ)

2. जिसकी बात का कोई ठिकाना न हो
(Jis ki bát ka koi thikána na ho
(جسکی بات کا کوئی ٹھکانا نہ ہو)

غیر ضروری (ع - ص)

GHAIK-ZURÚRI غائر زوری

अनावश्यक (Anávash,shyak) (انواشیك)
कुञ्जूल (Fuzúl) (فضول)

غیر فطری (ع - ص)

GHAIK-FITRI غائر فیتری

अप्राकृतिक (Ap,prákritik) (اپپراکرتیک)
अस्वाभाविक (As,swábbhávik) (اسواابھارک)
बनावटी (Banávati) (بناوٹی)

غیر قانونی (ع - ص)

GHAIK-QÁNÚNI غائر کانونی

अवैधानिक (Avaidhánik) (اویدھانیک)

غیر مستحق (ع - ص)

GHAIK-MUS,TAHAQ غائر مستھق

अपात्र (Apáttr) (اپاتر) अयोग्य (Ayog,
gya) (ایوگیہ) ना अहल (Na ahl)

غیر مستعمل (ع - ص)

GHAIK-MUSTÁMAL غائر مستامال

1. अप्रयुक्त (Ap,prayukt) (اپپریکت)
जो इस्तेमाल में न हो (Jo istemál
men na ho) (جو استعمال میں نہ ہو)

2. अप्रचलित (Ap,prachalit) (اپپراچالیت)
अव्यवहारिक (Av,vyavabárik) (اویوہارک)
मतरुक (Matrúk) (متروک)

रिश्तेदार (Ghair rishtedár) (غیر
رشتے دار)

5. प्रतिद्वंद्वी (Pratidwandwi) (پرتی
دوئی) प्रतिनायक (Prati náyak
(رقیب) (Raqíb) (پرتی نایک)

غیر آباد (ع - ص)

GHAIK-ÁBÁD غائر آباد

1. निर्जन (Nirjan) (نرجن) सुनसान
(Sunsán) (سلسان)
2. ध्वस्त (Dhwast) (دھوست) बरबाद
(Barbád) (برباد)

GHAIK-RAT غائر رت (ع - ص)

1. आत्म सम्मान (Átm sammán) (آتم
समान) खुद दारी (Khud dári
(خود داری)
2. लज्जा (Lajja) (لججا) लाज (Láj
(لج) शर्म (Sharm) (شرم)

غیر جانب دار (ع - ص)

GHAIK-JÁNIB-DÁR غائر جانیب دار

निष्पक्ष (Nish,pakcbh) (نہ پکچھ)
तटस्थ (Tatasth) (تتستھ) न्यूट्रल
(Neutral) (نیوٹرل)

غیر حاضر (ع - ص)

GHAIK-HÁZIR غائر ہائر

अनुपस्थित (Anupasthit) (انوپستھیت)
अविद्यमान (Aviddyamán) (اویدیہ مان)
غیر मौजूद (Ghair maujúd) (غیر موجود)

غیر ذمہ دار (ع - ص)

GHAIK-ZIMMA-DÁR غائر زیمہ دار

1. अनुत्तरदायी (Anuttardái) (انوتردائی)

غیر مستقل (ع - ص)

GHAIR-MUSTAQIL, غائر مستقل

अस्थायी (Asthái استھائی) अस्थिर
(Asthir استھیر) नापायदार (Ná páedár
(عارضی) آریزی (Árizi) (ناپائدار)

غیر مسلم (ع - ص)

GHAIR-MUSALLAM, غائر मुसल्लम

1. अप्रमाणित (Ap,pramánit) अप्रमाणित
जिस का सबूत न हो (Jis ka subút na ho)
(جس کا ثبوت نہ ہو)
2. अपूर्ण (Apúrñ) अपूर्ण जो समूचा न
हो (Jo samúcha na ho) (جو سموچا نہ ہو)

غیر مشتبہ (ع - ص)

GHAIR-MUSHTABAH, غائر मुश्तबह

निःसन्देह (Nissandeh) (نس سندیه)
असंदिग्ध (Asandigdth) (اسن دگدھ)
यकीनी (Yaqíni) (یقینی)

غیر معتبر (ع - ص)

GHAIR-MOTABAR, غائر मोतबर

अविश्वस्त (Avish,shwast) (अविश्वसनीय (Avish,shwasaniya)
(अविश्वसनीय (Avish,shwasaniya) (अविश्वसनीय (Avish,shwasaniya)
(نامعتبر (Ná motabar)

غیر معتدل (ع - ص)

GHAIR-MOTADIL, غائر मोतदिल

असंतुलित (Asantulit) (असंतुलित (Asantulit)
सुतवाज़िन (Ghair mutavázin) (غیر متوازن)

غیر معمولی (ع - ص)

GHAIR-MÁMÚLI, غائر मामूली

1. असाधारण (Asádháran) (असाधारण (Asádháran)
खास (Khás) (خاص)
2. अप्राकृतिक (Ap,prákritik) (अप्राकृतिक (Ap,prákritik)
غیر ترقی (Ghair tabyí) (غیر ترقی (Ghair tabyí)
(طبعی)

غیر مقررہ (ع - ص)

GHAIR-MUQAR, RARA, غائر मुकररा

अनियत (Aniyat) (अनियत (Aniyat)
(غیر معین (Ghair muaiyan)

غیر ممکن (ع - ص)

GHAIR-MUMKIN, غائر मुमकिन

असम्भव (Asambhav) (असम्भव (Asambhav)
(Na mumkin) (ناممکن)

غیر مناسب (ع - ص)

GHAIR-MUNÁSIB, غائر मुनासिब

अनुचित (Anuchit) (अनुचित (Anuchit)
(Na munásib) (نامناسب)

غیر منقسم (ع - ص)

GHAIR-MUNQASIM, غائر मुनकसिम

अविभाज्य (Avibhájjya) (अविभाज्य (Avibhájjya)
(Na qábile taqsím) (نا قابل تقسیم)

غیر منقولہ (ع - ص)

GHAIR-MANQÚLA, غائر मनकूला

अचल (Achal) (अचल (Achal)
(Jo hat na sake) (जो हट न सके)
(جو ہٹ نہ سکے)

2. भेद भाव (Bhed bhāo بهاد بهاد)
فرق (Farq فرک)

3. द्वेष (Dwesh دویش) बैर (Bair
بیر)

GHAIZ غیظ (ع - مذ) رौज़

क्रोध (Krodh क्रोध) कोप (Kop کوپ)

गुस्सा (Ghussa غصه)

GHAYUR غیور (ع - ص) रायूर

स्वाभिमानि (Swābhi māni سوابھی)

खुददार (Khud dār خوددار) (मानि)

غير مہذب (ع - ص)

GHAIR-MOHAZZAB गैर मुहज्जब

असभ्य (Asabhyā असभ्य)

गँवार (Ganvār گنوار)

अशिश्ट (Ashisht اششت)

غیریت (ع - مٹ)

GHAIRI (Ī) YAT गैरि (री) यत

1. अपरिचय (Aparichai اپرچے)

बे गानगी (Be gānagi بیگانگی)

ف

धर्षिणी (Dharshini دهرشنی) पांसुला

(Pānsula پیانسولا) असती (Asati)

व्यभिचारिणी (Vyabbichārini

زانیه) ज्ञानिया (Zānia

فاخته (ع - مٹ) फ़ाख़ता

पंडुक (Panduk پندک)

पेंडकी (Pendaki پیندکی)

FÁRIS فارس (ع - مذ) फ़ारिस

1. अश्वारोही (Ashshwārohi اشواروهی)

घुड़ सवार (Ghur savār گھوڑ سوار)

2. पारिस (Pāris پارس) ईरान (Írán

ایران)

FÁRIGH फ़ारिغ (ع - ص) فارغ

1. निवृत्त (Nivritt نودت) आज़ाद

(Ázād آزاد)

2. निश्चिंत (Nishchint نشچنت)

बे फ़िक्र (Be fikr بے فکر)

FÁTEH फ़ातेह (ع - ص)

1. जयन्त (Jayant جینت) विजेता

(Vijeta वजिता) विजयी (Vijayi

जीतने वाला (Jítne vála

جیتنے والا)

2. उद्घाटक (Ud,ghátak اُدگھاٹک)

खोलने वाला (Kholne vála کھولنے

والا)

FÁJIR फ़ाजिर (ع - ص)

1. पापी (Pápi پاپی) गुनाहगार

(Gunābhgār گناهگار)

2. दुराचारी (Durāchāri دراچاری)

बदकरदार (Bad kardār बदکردار)

FÁHISHA फ़ाहिशा (ع - مٹ)

जघन चपला (Jaghan chapala جگھن

پنشن چلی) पुश्चली (Punshchali

2. प्रत्यक्ष (Pratyakchh ۴۲۳) ۴۲۳
सरीह (Sarīh ۴۲۳)

FÁSILA फासिला (ع - مذ)
अन्तर (Antar ۴۲۳) दूरी (Dári ۴۲۳)

FÁZIL फाज़िल (ع - ص)

1. इस्नात (Isnát ۴۲۳) व्युत्पन्न
(Vyutpann ۴۲۳) विद्वान्
(Vid,dwán ۴۲۳) पंडित (Pandit ۴۲۳)
(عالم ۴۲۳) आलिम (Álim ۴۲۳)

2. अतिरिक्त (Atirikt ۴۲۳) फ़ालतू
(Fáltu ۴۲۳)

3. अधिक (Adhik ۴۲۳) ज़ाईद
(Záid ۴۲۳)

FÁIL फाइल (ع - ص)

1. कर्म कर्ता (Karm karta ۴۲۳)
काम करने वाला (Kám karne vála ۴۲۳)
(کام کرنے والا ۴۲۳)

2. कर्ता (Karta ۴۲۳) फाइल (Fáil ۴۲۳)
(فاعل ۴۲۳)

FÁQA फाका (ع - مذ)

1. अनशन (Anashan ۴۲۳) अनाहार
(Anáhár ۴۲۳) कुछ न खाना
(Kuchh na khána ۴۲۳)

2. उपवास (Upvás ۴۲۳) रोज़ा
(Roza ۴۲۳)

فاقه زده (ع - ص)

FÁQA-ZADA फाकाज़दा

निराहार (Niráhár ۴۲۳) भूख का मारा
(Bhúkh ka mára ۴۲۳)

3. प्राप्तावकाश (Práptáokásh ۴۲۳)
गैर मसरूफ़ (Ghair masrúf ۴۲۳)
(غیر مصروف ۴۲۳)

فارغ التحصيل (ع - ص)

FÁRIGHUT-TAHSÍL फारिगु तहसील

स्नातक (Isnátak ۴۲۳) अधीतविद्य
(Adhít viddya ۴۲۳) पारंगत (Párangat ۴۲۳) जिसने
पूरा इल्म हासिल कर लिया हो (Jis ne
púra ilm hásil kar liya ho ۴۲۳)
پورا علم حاصل کر لیا هو

فارغ خطی (ع - م)

FÁRIGH-KHATI फारिगखती

शोधन पत्र (Shodhan pattr ۴۲۳)
चुक्ता रसीद (Chukta rasíd ۴۲۳)
(رسید ۴۲۳)

FÁSID फासिद (ع - ص)

1. अशुद्ध कारी (Ashuddh kári ۴۲۳)
खराब करने वाला (Kharáb
karne vála ۴۲۳)
(خراب کرنے والا ۴۲۳)

2. विकृत (Vikrit ۴۲۳) दूषित
(Dúshit ۴۲۳) खराब (Kharáb ۴۲۳)
(خراب ۴۲۳)

FÁSÍQ फासिक (ع - ص)

1. व्यभिचारी (Vyabhichári ۴۲۳)
ज़ानी (Záni ۴۲۳)

2. पातकी (Pátaki ۴۲۳) पापी (Pápi ۴۲۳)
गुनहगार (Gunahgár ۴۲۳)

FÁSH फाश (ع - ص)

1. प्रकट (Prakat ۴۲۳) खुला हुआ
(Khula hua ۴۲۳)

3. आय (Ái اے) आमदनी (Ámadani
(آمدنی)

4. नीरोगता (Nírogata نیریوگتا) सेहत
(Sehat صیحت)

FÁIZ फाइज (ع - ص) فائز

1. पदासोन (Padásin پداسین) उहदा
नशीन (Uhda nashín عہدہ نشین)

2. सफल (Saphal سپھل) कामयाब
(Kámyáb کامیاب)

FÁIQ फाइक (ع - ص) فائق

1. प्रमुख (Pramukh پرمکھ) श्रेष्ठ
(Shreshth श्रिष्ठ) बढ़िया
(Bāḥiya برہیا)

2. प्रधान (Pradhán پردھان) मुरज्जह
(Murajjah مرجح)

FAT,H फतह (ع - مٹ) فتح

1. विजय (Vijai वीजे) जय (Jai जे)
जीत (Jít जीत)

2. सफलता (Saphalata سپھलता) काम-
याबी (Kámyábi کامیابی)

فتح مذل (ع - ص)

FAT,H-MAND फतहमन्द

1. जेता (Jeta जीता) विजयी (Vijayí
(जेतोर) जित्वर (Jittwar जीतवर)
फातिह (Fáteh فاتح)

2. सफल (Saphal سپھل) कामयाब
(Kámyáb کامیاب)

فتح یاب (ع - ص)

FAT,H-YÁB फतहयाब

دیکھو 'فتح مند'

فاقہ مست (ع - ص)

FÁQA-MAST फाका मस्त

अनाहार सुखित (Anáhár sukhít اناہار
سکھت) फाकों में मस्त रहने वाला

(Fáqon men mast rahne vála فاقوں
میں مست رہنے والا)

FÁL फाल (ع - مٹ) فال

शकुन (Shagún शकून) (hakun شكن)
(شگردن)

FÁLIJ फालिज (ع - مڈ) فالج

पक्षाघात (Pakchhaghát پاکچھاگھات)

अर्द्धांग (Ardháng اردھانگ)

(ایک مرض جس میں آدھا جسم
بے کار ہو جاتا ہے)

FÁLSA फालसा (ع - مڈ) فالسہ

परूषक (Parúshak پروشک) फालसा
(Phálsa پھالسا)

FÁM फाम (ع - مڈ) فام

वर्ण (Varn वर्ण) रंग (Rang رنگ)

(یہ لفظ مرکبات کا آخری جز ہو کر
معنی دیتا ہے جیسے 'سبز فام')

FÁNI फानी (ع - ص) فانی

नश्वर (Nash,shwar नश्वर) अस्थायी

(Astháyí استھائی) फना होने वाला

(Fana hone vála فنا ہونے والا)

FÁIDA फाइदा (ع - مڈ) فائدہ

1. लाभ (Lábh लाभ) नफा (Nafa نفع)

2. गुणकारिता (Gun kárita گن کارتا)

असर (Asar اثر)

FIT, TÍN फ़ित्तीन (ع - ص) فتن

धूर्त (Dhúrt دهورت) वंचक (Vanchak
शठ (Shath شته) चालाक
(Chálák چالاک) मक्कार (Mak kár
(Fitna فتنه) कितना (मकर)

FAJR फ़ज़र (ع - م) فجر

प्रभात (Prabhát प्रबهاत) अहर्मुख
(Aharmukh اهرمكه) तड़का (Taraka
(Bhor بهور) भोर (توكا)

FUJÚR फ़ुजूर (ع - م) فجور

1. पाप (Páp پاپ) पातक (Pátak
(Gunáh گناه) गुनाह (پاتك)
2. दुराचार (Duráchár دراجار) बदकारी
(Bad kári بدکاری)

FUHSR फ़ुहश (ع - ص) فحش

अश्लील (Ashlíl اشلیل) गौर मुहज्जब
(Ghair muhazzab غیر مهذب) फक्कड़
(Phakkar فكهز)

FAKHR फ़ख़र (ع - م) فخر

1. गर्व (Garv گرو) नाज़ (Náz ناز)
2. अभिमान (Abhimán ابهي مان)
(Ghamand گهمند) घमंड

FIDA फ़िदा (ع - ص) فدا

1. आसक्त (Ásakt آسكت) मोहित
(Mohit मोهت) फरेक्ता (Fareffa
(Fariyfta) फ़रियफ़्ते

2. बलि (Bali بلی) निछावर (Nichhávar
(Qurbán قربان) क़ुरबान (نچهار)

FIDÁÍ फ़िदायी (ع - ص) فدايی

1. मोहित (Mohit मोهت) आशिक
(Áshiq عاشق)

FITNA फ़ित्ना (ع - م) فتنه

1. उपद्रव (Upad,drav ایدرو) फ़साद
(Fasád فساد)
2. चपल (Chapal چپل) चंचल
(Chanchal چنچل) शोख
(Shokh شوخ)
3. आपत्ति (Ápatti آپتی) मुसीबत
(Musibat مصیبت)

فتنه انگیز (ع - ص)

FITNA-ANGEZ फ़ित्ना अंगेज़

उपद्रवकारी (Upad,drav kári ایدرو
शरारती (Dhúrt دهورت) धूर्त (کاری)
(Sharáratī شرارتی) फ़ितनागर (Fitna
(Fitna gar فتنه گر)

فتنه پرور (ع - ص)

FITNA-PARVAR फ़ित्ना परवर

दिक़्क़ो 'फ़तने' انگیز

فتنه گر (ع - ص)

FITNA-GAR फ़ित्ना गर

दिक़्क़ो 'फ़तने' انگیز

FUTÚR फ़ुतूर (ع - م) فتور

1. विघ्न (Vighn وگهن) बाधा (Bádha
(Khalal خلل) खलल (بادها)
2. दोष (Dosh دوش) खराबी (Kha-
(Kharābī خرابی)

FAT,VA फ़त्वा (ع - م) فتوی

विधि निषेध (Vidbi nishedh ودهی)
धर्माज्ञा (Dharmág,gya دهر)
(Sharyi hukm شرعی) शरई हुक्म (ماکیا)
(حكم)

FARÁGH फराग (ع - مذ) فراغ

1. अवकाश (Avkásh) फुर्सत (Fursat) (فرصت)
2. मुक्ति (Mukti) छुटकारा (Chhutkára) नजात (Naját) (چھٹکارا) (نجات)

FARÁGHT फरागत (ع - مٹ) فراغت

1. अवकाश (Avkásh) फुर्सत (Fursat) (فرصت)
2. विश्राम काल (Vishráam kál) (وشرام) (Chutti) (چھٹی) (کال)
3. समृद्धि (Samriddhi) (سمردھی) फारिगुलबाली (Fá ri gh u l b á l i) (فارغ البالی)
4. ऐश्वर्य (Aishwar,rya) (ایشوریہ) ऐश (Aish) (عیش)

FIRÁQ फिराक (ع - مذ) فراق

1. विरह (Virah) (विरह) (Viyog) (वियोग) (Judáyi) (जुदाई) (वियोग)
2. विच्छेद (Vich,ched) (विच्छेद) (Tafriq) (تفريق)

فراموش (ف - ص)

FARÁMOSH फरामोश

1. प्रमाद (Pramád) (परमाद) (Vismriti) (विसमृति) (Bhúl) (भूल) (बहूल)
2. प्रमादित (Pramádit) (परमादित) (Bhúla hua) (बहूला हुआ)

فراموشی (ف - مٹ)

FARÁMOSHI फरामोशी

1. प्रमाद (Pramád) (परमाद) (Vismriti) (विसमृति) (Bhúl) (भूल) (बहूल)

2. आत्मोत्सर्ग (Átmotsargi) (जान बाज) (Jánbáz) (سرگی)

3. भक्त (Bhakt) (बेहکت) वफादार (Vafádár) (وفادار) (Sach,chá farmánbardár) (سچا فرمان بردار)

FARÁKH फराख (ف - ص) فراخ

विस्तृत (Vistrit) (وستریت) (Prathit) (پرتهت) (Kusháda) (कुशादा) (کشاده)

FARÁKHI फराखी (ف - مٹ) فراخی

विस्तार (Vistár) (وस्तار) (Vus,at) (وسعت)

FIRÁR फरार (ع - مذ) فرار

1. पलायन (Paláyan) (پلاين) (Bhágna) (بھاگنا)
2. گرفتاری کے در سے بھاگ جانا یا قید سے نکل بھاگنا

FARÁZ फराज (ف - مذ) فراز

1. उच्चता (Uch,chata) (اچ چتا) (Uncháyi) (اونچائی) (Balandi) (بلندی)
2. بلند किया हुआ (Baland kiya hua) (بلند کیا ہوا) (دوسرے معنوں میں مرکب ہو کر آتا ہے جیسے 'سرفراز')

FIRÁSAT फरासत (ع - مٹ) فراست

निपुणता (Nipunatá) (نپونتا) (Pratibha) (प्रतिभा) (Cháturrya) (چاتریہ) (Zahánat) (ذهانت) (پرتبھا)

FARHAT फरहत (ع - مٹ) فرحت
हर्ष (Harsh هرش) आनन्द (Ānand
खुशी (Khushi خوشی) (आनंद)

FAR, RUKH फरख (ف - ص) فرخ
शुभ (Shubh شهبه) मंगलमय (Mangal
mai मे मङ्गल) मुबारक (Mubáarak
(مبارک)

فرخنده (ف - ص)

FARKHUNDA फरखुन्दा
मांगलिक (Māngalik مانگلک) शुभा-
न्वित (Shubhānvit شهبهانوت) मुबारक
(Mubáarak مبارک)

FARD फर्द (फ - मंड) فرد
1. व्यक्ति (Vyakti ويکتی) शख्स
(Shakhs شخص)
2. एकाकी (Ekáki ایکاکی) अकेला
(Akela اکيلا)
3. लेख (Lekh ليکھ) तहरीर (Tahrír
(پتتر) पत्र (Pattr)
4. दुलाई (Duláyi دلائی)

FARDA फर्दा (फ - मٹ) فردا
परद्युः (Pred, dyuh پريد'ديوه)
आने वाला कल (Áne vála kal آنے
والا कल)

فرد جرم (ع - مٹ)

FARDE-JURM फर्दे जुर्म
अभियोग पत्र (Abhiyog pattr ابهي
चार्ज शीट (Charge
sheet چارج شیت)

FARÁVÁN फरावां (फ - व) فراوان
प्रचुर (Prachur پرجر) अधिक (Adhik
बहुत (Bahut بهت) (ادھک)

فراوانی (ف - مٹ)

FARÁVÁNI फरावानी
अधिकता (Adhikata ادھکتا) बाहुल्य
(Báhullya باھلیہ) प्राचुर्य (Práchurrya
(Bahutát بهتات) (پراجوریہ)

FARÁHAM फराहम (ف - व) فراهم
एकत्र (Ekattr ایکتر) संचित (Sanchit
(Ikattha اکتھا) (इकट्टा) (سنچित)

FARBEH फरबेह (ف - व) فر به
पीवर (Pívar پیور) स्थूल (Isthúl
मेदुर (Medur میدر) मोटा
(Mota táza موتا تازة)

FARBEHI फरबेही (फ - मٹ) فر بهی
स्थूलता (Isthúlata استھولتا) पीवरता
(Pívarata पीवورتा) पीनता (Pínata
(Mota pan موتا پن) (पीनता)

FARJ फर्ज (ع - मٹ) فرج
1. भग (Bhag بهگ) योनि (Yoni
(Andáme निहानी) (अन्दामे
niháni اندام نهانی)
2. दरार (Darár درار) दर्ज़ (Darz درز)

FARAH फरह (ع - मंड) فرح
हर्ष (Harsh هرش) प्रसन्नता (Prasan, nata
(Khushi خوشی) (खुशी) (پرسننتا)

FARHÁN फर्हा (ع - ف) فرحان
प्रसन्न (Prasann پرسن) हर्षित (Harshit
(Khush خوش) (خوش) (هرشت)

FARSH फर्श (ع - مذ) فرش

1. बिछौना (Bichhauna बड़ौ) दरी (Bari dari بری دری)
2. पक्की ज़मीन (Pakki zamín पक्की زمین)

FIRISHTA फ़िरिश्ता (ف - مذ) فرشته

1. सुर (Sur सुर) देवता (Deota दीवता)
2. सज्जन (Sajjan सज्जन) शरीफ (Sharíf شریف)

فرشته باطن (ع - ص)

FIRISHTA-BÁTIN फ़िरिश्ता बातिन

- सदात्मा (Sadátma सदात्मा) देवात्मा (Devátma दीवोत्मा) नेक दिल (Nek dil نیک دل)

فرشته سیرت (ع - ص)

FIRISHTA-SÍRAT फ़िरिश्ता सीरत

- साधु चरित (Sádhu charit साधु चरित) नेक करदार (Nek kardár نیک کردار)

FURSAT फ़ुर्सत (ع - م) فرصت

1. अवकाश (Av,kásh अवकाश) छुट्टी (Chhutti छुट्टी)
2. कार्य रिक्तता (Kárrya ríktata कार्य रिक्तता) निठल्ला पन (Nithallá pan نیتھلا پن)

FARZ फर्ज़ (ع - مذ) فرض

1. धर्म (Dharm धर्म) कर्तव्य (Kar-tav,vya कर्तव्य) फरीज़ा (Faríza فریضہ)
2. ईश्वरादिष्ट कर्म (Īshwarádisht karm ईश्वरादिष्ट कर्म) (ایشوراداشت کرم)

فرد حساب (ع - م) فرد حساب

FARDE-HISÁB फर्दे हिसाब बीजक (Bíjak बीजक) चिट्ठा (Chit-tha چٹھا)

FIRDAUS फ़िर्दौस (ع - مذ) فردوس

स्वर्ग (Swarg स्वर्ग) देवलोक (Deo-lok दीवोलोक) नाक (Nák नाक) बिहिश्त (Bibisht बिहिश्त)

FARZÁNA फ़र्ज़ाना (ف - ص) فرزانه

1. निपुण (Nipun निपुण) होशयार (Hoshyár هوشیار)
2. बुद्धिमान् (Buddhi mán बुद्धिमान) मेधावी (Medhávi میدهاوی) अक्लमन्द (Aql mand عقل مند)

FARZAND फ़र्ज़न्द (ف - مذ) فرزند

पुत्र (Puttr पुत्र) आत्मज (Átmaj आत्मज) लड़का (Laṛka لڑکا)

FARAS फ़रस (ف - مذ) فرس

अश्व (Ash,shwa अश्व) हय (Hai هے) घोड़ा (Ghoṛa گھوڑا)

فرستاده (ف - ص)

FIRISTÁDA फ़िरस्तादा

प्रेषित (Preshit प्रेषित) भेजा हुआ (Bheja hua بھیجا ہوا)

FARSÚDA फ़र्सूदा (ف - ص) فرسوده

जीर्ण (Jírn जीर्ण) जर्जर (Jarjar जर्जर) पुराना (Purána पुराना) पुराना (Phata purán پھٹا پورانا)

FIRQA فِرْقَا (ع - مذ) فرقہ

1. सम्प्रदाय (Sampradāe) (سم پر دای)

مذہب (Maz,hab)

2. वर्ग (Varg) (ورگ) श्रेणी (Shreni)

جماعت (Jamá,at)

(شریئی)

3. पक्ष (Pakcbh) (پکچھ) दल (Dal)

پارٹی (Party)

فرقہ بندی (عف - ص)

FIRQA-BANDI فِرْقَا بَندی

1. साम्प्रदायिकता (Sámpradáyikata)

مذہبییت (Maz-habíyat)

2. दलबन्दी (Dal bandi) (دل بندی)

پارٹی بندی (Party bandi)

(بندی)

فرقہ پرست (عف - ص)

FIRQA-PARAST فِرْقَا پَرست

साम्प्रदायिक (Sámpradáik) (سام پر دایک)

मज़हबी तअस्सुब रखने वाला (Maz,habí

ta,assub rakhne vála) (مذہبی)

(تعصب رکھنے والا)

فرقہ پرور (عف - ص)

FIRQA-PARVAR فِرْقَا پَرवर

دیکھو 'فرقہ پرست'

FARGUL فَرغُل (ف - مذ) ضرگل

लबादा (Labáda) (لبادہ) रुईदार अंगा

(रुई दार अंगा) (روئی دار انگا)

FARMÁN फ़र्मान (ف - مذ) فرمان

1. राजादेश (Rájádesb) (راجا دیش)

جن کاموں کا خدا کی طرف سے حکم ہو

3. कल्पना (Kalpana) (کلپنا)

(Garhant) (گڑھنت)

فرض شناس (عف - ص)

FARZ-SHANÁS फ़र्ज़ शनास

कर्तव्य पालक (Kartav,vya pálak)

फ़र्ज़ पहचानने वाला (फ़र्ज़)

فرض پہچاننے والا (Farz pahchán ne vála)

(والا)

FARZI फ़र्ज़ी (عف - ص) فرضی

काल्पनिक (Kálpanik) (کال پنک)

खयाली (Khayáli) (خیالی)

FART फ़र्त (ع - ص) فرط

अधिकता (Adhikata) (ادھکتا)

(Bahutát) (بہتات)

FAR,A फ़र्अ (ع - مٹ) فرع

1. शाखा (Shákha) (شاخہ) डाली

(Dáli) (دالی)

2. गौण (Gaun) (گون) गौर अहम

(Ghair aham) (غیر اہم)

FARQ फ़र्क (ع - مذ) فرق

1. शिर (Shír) (شیر) सर (Sar)

2. अन्तर (Antar) (انتر) भेद (Bhed)

(अख़्तلاف) (Ikhtiláf) (اختلاف)

3. दूरत्व (Dúratwa) (دورتو) फ़ासिला

(Fásila) (فاصلہ)

FURQAT फ़ुर्क़त (ع - مٹ) فرقت

विरह (Virah) (ورہ) वियोग (Viyog)

(Judáyi) (جداؤی) जुदाई (ویوگ)

فروشنده (ف - ص)

FAROSHINDA फ़रोशिन्दा

विक्रेता (Vik,kreta विक्रीता) बेचने वाला
(Bechne vála بیچنے والا)

FAROGH फ़रोग (फ - मड) فروغ

1. प्रकाश (Prakásh प्रकाश) चमक
(Chamak चمक)

2. शोभा (Shobha शोभा) रौनक
(Raunaq रونی)

3. उन्नति (Unnati उन्नति) तरक्की
(Taraqqi ترقی)

فرو گزاشت (ف - مٹ)

FIRO-GUZÁSHT फ़िरो गुज़ाश्त

चुटि (Truti चुट्टी) चूक (Chúk चुक)

फ़रो مانده (ف - ص)

FIRO-MÁNDÁ फ़िरो मांदा

1. श्रान्त (Shránt श्रान्त) क्लान्त
(Klánt क्लान्त) थका हुआ (Thaka hua تهکا ہوا)

2. निराश्रय (Nirásh,shrai निराश्रय) लाचार
(Asamarth असमर्थ) (Láchár لاچار)

فرو مایه (ف - ص)

FIRO-MÁYA फ़िरो माया

तुच्छ (Tuchchh तुच्छ) अधम (Adham अधम)
कमीना (Kamína کمینہ)

FARHANG फ़र्हंग (फ - मٹ) فرهنگ

1. बुद्धि (Bud,dhi बुद्धि) समझ
(Aql عقل) अवल (Samajh سمجھ)

2. शब्द कोष (Shabd kosh शब्द कोश)
लुग़ात (Lughát لغات)

शाही हुकम (Sháhi hukm शाही हुकम)

2. आदेश पत्र (Ádesh pattr आदेश पत्र)
हुकम नामा (Hukm náma हुकम नामہ)

فرمان بردار (ف - ص)

FARMÁN-BARDÁR फ़र्मा बरदार

आज्ञाकारी (Ággya kári आज्ञाकारी)
ताबेदार (Tábe dár تابعدار)

فرمان روا (ف - ص)

FARMÁN-RAVA फ़र्मा रवा

शासक (Shásak शासक) हुकम रां
(Hukm rán حکم دان)

فرمایش (ف - مٹ)

FARMÁISH फ़र्माइश

याचना (Yáchana याचना) मांग (Máng मांग)
तलबी (Talabi طلبی)

फ़रो (ف - ص) फ़िरो

शान्त (Shánt शान्त) साकिन
(Sákin साकिन) ख़तम (Khatm ختم)

फ़रोतन (ف - ص) फ़िरोतन

विनम्र (Vinamr विनम्र) विनीत (Vinit विनीत)
खाकसार (Kháksár خاکسار) (ونیت)

फ़रोख़्त (ف - ص) फ़रोख़्त

1. विक्रीत (Vik krít विक्रीत) बेचा
हुआ (Becha hua بیچا ہوا)

2. विक्रय (Vik kriya विक्रय) बेचना
(Bechna بیچنا)

फ़रोज़ा (ف - ص) फ़रोज़ा

प्रकाश मान (Prakásh mán प्रकाश मान)
रौशन (Raushan روشن)

فریب کار (ف - مذ)

FAREB-KÁR فربے کار

छली (Chhali چھلی) वंचक (Vanchak
धोखे बाज़ (Dhokhe báz
(دهوکه باز)

FAREBI फरेबी (ف - ص)

छली (Chhali چھلی) धूर्त (Dhúrt
(ونچک) वंचक (Vanchak (دهورت
(دهوکه باز) धोखे बाज़ (Dhokhe báz

FARÍZA फरीज़ा (ع - مذ)

1. धर्म (Dharm धर्म) कर्तव्य (Kar-
táv, vya कर्तव्य) फर्ज़ (Farz
2. धार्मिक फर्ज़ (Dhārmik farz
[مذهبی پابندی] (دهارمک فرض)

FAREFTA फरेफ़ता (ف - ص)

मुग्ध (Mugdh मुग्ध) आसक्त (Ásakt
लट्टू (Lattū लट्टू) आशिक (Áshiq (آسکت

FARÍQ फरीक (ع - مذ)

1. पक्ष (Pakehh पक्ष) दल (Dal
(पार्टी) पार्टी (Party)
2. प्रतिद्वन्द्वी (Prati dwandwi
(حریف) हरीफ (Haríf (دوندی

FUZÚN फुज़ून (ف - ص)

افزون کا مستخفف

अधिक (Adhik अधिक) प्रचुर (Prachur
(बहुत) बहुत (Bahut (پرچر

FASÁD फसाद (ع - مذ)

1. विकार (Vikár विकार) दोष (Dosh
(خرابی) खराबी (Kharábi (دوش

FARYÁD फर्याद (ف - مٹ)

1. आर्त नाद (Árt nád (آرت ناد
चिल्लाहट (Chilláhat (چلاھٹ
2. वाद (Vád (واد) अभियोग (Abbiyog
(نالش) नालिश (Nálish (ابهی یوگ

فریاد رس (ف - ص)

FARYÁD-RAS फर्याद रस

न्याय कर्ता (Nyáe karta (نہائے کرتا
मुंसिफ (Munsif (منصف

FARYÁDI फर्यादी (ف - ص)

1. अभियोगी (Abhiyogi (ابهی یوگی
मुस्तगीस (Mustaghís (مستغیث
2. आर्तनाद कर्ता (Ártnád karta
(آرت ناد کرتا) फर्याद करने वाला
(Faryád karne vála (فریاد کرنے والا

FAREB फरेब (ف - مذ)

छल (Chhal छल) कपट (Kapat
(ونچنا) वंचना (Vanchana (کپٹ
(دهوکھا) धोखा (Dhokha

فریب دهی (ف - مٹ)

FAREB-DIHI फरेब दिही

छल व्यवहार (Chhal vyavahár (چھل
(ونچنا) वंचना (Vanchana (ویوہار
(تھگی) ठगी (Thagi

فریب خوردہ (ف - ص)

FAREB-KHURDA फरेब खुर्दा

वंचित (Vanchit (ونچت
(Chhalit (چھلت) छलित
(دهوکھا کھایا ہوا) धोखा खाया हुआ
(Dhokha kháya hua

2. मायावी (Máyávi) शोबदा
(شعبده باز Shobada báz)

FASHURDA फशुर्दा (ف - ص) فشرده
افشورده کا مخفف دیکھو 'افشورده'

FASÁHAT फसाहत (ع - مٹ) فصاحت
लाटिका (Látika) कोमला (Komala)
गद्य या पद्य की वह लेखन शैली
जिसमें हलके फुलके शब्दों का प्रयोग
हो और अलंकार आदि की बहुतात न हो
(Gaddya ya paddya ki voh lekhan
shaili jis men halke phulke shabdon
ka prayog ho aur alankárádi ki
bahutát na ho) گدیہ یا پدیہ کی وہ
لیکھن شیلی جس میں ہلکے پھلکے
شبدوں کا پیروی ہو اور الزکاردی
(کی بہتات نہ ہو)

FASSÁD फसाद (ع - مڈ) فصاد
रक्त मोचक (Rakt mochak) रक्त
खोलने वाला (Fasd) फसद
फصد کھولنے والا (Fasd
kholne vála)

FASL फसल (ع - مٹ) فصل

1. ऋतु (Ritu) मौसिम (Mausim)
(موسم)

2. अन्तर (Antar) फासिला
(Fásila) فاصله

3. अध्याय (Ad,dhyáe) बाब
(Báb) باب

4. रबी और खरीफ या बहार और खिज़ां
का समय (Rabi aur kharíf ya
bahár aur khizán ka samai) ربیع
(اور خریف یا بہار اور خزاں) کا سمے

2. उपद्रव (Upad drav) भगड़ा
(Jhagra) جهگڑا

FASÁNA फसाना (ف - مڈ) فسانہ
افسانہ کا مخفف

1. उपन्यास (Upan,nyás) (اپننیاں)
ناول (Novel) ناول

2. कथा (Katha) कहानी (Kaháni)
(کہانی)

FASKH फसख (ع - ص) فسح
खंडित (Khandit) विच्छिन्न
(Vich, chhinn) شکستہ
(Shikasta)

فسردگی (ف - مٹ)

FASURDAGI फसुर्दगी

افسردگی کا مخفف دیکھو 'افسردگی'

FASURDA फसुर्दा (ع - ص) فسرده
افسورده کا مخفف دیکھو 'افسورده'

FISQ فسق (ع - مڈ) فسق
दुराचार (Duráchár) पाप
(Páp) बद आमाली (Bad áamáli)
(بد اعمالی)

FUSÚN फुसूँ (ف - مڈ) فسوں
افسوں کا مخفف

अभिचार (Abhichár) यंत्र मंत्र
(Yantr mantr) जादू (Jádu)
(جادو)

فسوں گر (ف - ص)

FUSÚN-GAR फुसूँगर

1. अभिचारी (Abhichári) (ابھی چاری)
जादूगर (Jádúgar) جادوگر

فضول خرچ (عف - ص)

FUZÚL-KHARCH फुजूल खर्च
अपव्ययी (Apav,vyayi अपव्ययी)
बहु व्ययी (Bahuv,vyayi बहु व्ययी)
बेकार खर्च करनेवाला (Bekár kharch
karne vála बेकार खर्च करने वाला)

فضول گو (عف - ص)

FUZÚL-GO फुजूल गो
अनर्थ वादी (Anarth vádi अनर्थ वादी)
मुखर (Mukhar मुखर) वाचाल (Váchál
वाचाल) बकवासी (Bakvási बकवासी)

فضله (ع - مذ) فزلا

FUZLA फुजला
1. विष्टा (Visbtha विष्टा) मल (Mal
(गू) गु (Gú गू)
2. नीचे बची हुई चीज़ (Níche bachi
huí cbíz नीचे बची हुई चीज़)
फोक (Phok फोक)

فضیحت (ع - مٹ) فزلیहत

भर्त्सना (Bhartsana भर्त्सना) निन्दा
(Ninda निन्दा) रुसवाई (Rusváyi
(रुसवाई)

فضیلت (ع - مٹ) فزلیلت

1. विद्वत्ता (Vid,dwatta विद्वत्ता) पांडित्य
(Pándittya पांडित्य) इल्मीयत
(Ilmiyat इल्मीयत)
2. प्रधानता (Pradbánata प्रधानता)
तरजीह (Tarjáh तरजीह)

فطرت (ع - مٹ) فطر

1. प्रकृति (Prakriti प्रकृति) नेचर
(Nature नेचर)

فصلى (عف - ص) فاسلى

1. ऋतु सम्बन्धी (Ritu sambandhi
मौसिमी (Mausimi मौसिमी)
(मौसिमी)
2. किसानों का साल (Kisánon ka sál
(किसानों का साल)

فصیح (ع - ص) فسیه

फसाहत से पूर्ण (Fasáhat se purn
(फसाहत से पूर्ण)

فصیل (ع - مٹ) فسیل

प्राचीर (Práchír प्राचीर) शहर पनाह
(Shahr panáb शहर पनाह)

فضا (ع - مٹ) فزا

1. वातावरण (Vátávaran वातावरण)
माहौल (Mábaul माहौल)
2. अन्तरिक्ष (Antarikheh अन्तरिक्ष)
खला (Khala खला)

فضل (ع - مذ) فزل

1. अनुकम्पा (Anu kampa अनुकम्पा)
दया (Daya दया) मेहरबानी (Mehr-
báni मेहरबानी)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha प्रतिष्ठा)
बुजुर्गी (Buzurgi बुजुर्गी)

فضول (ع - مذ) فزول

1. खराब रूतूबतें (Kharáb rutúbaten
(खराब रूतूबतें)
2. विष्टा (Visbtha विष्टा) गू (Gú गू)
3. व्यर्थ (Vyarth व्यर्थ) वृथा (Vritha
(वृथा) बेकार (Bekár बेकार)

FAQR فقیر (ع - مذ) فکّر

1. दरیدرتا (Darid, drata) (دردرتا)

مہتاجی (Muhtáji) (محتاجی)

2. سنیاس (Sannyás) فکیری

(Faqíri) (فقیری)

FIQRA فقرہ (ع - مذ) فکّر

1. واکیه (Vákkyá) (واکیہ) جُملا

(Jumla) (جملہ)

2. رید کی ہڈی کا گوریا (Rírh ki

haddi ka guriya) (رید کی ہڈی

کا گوریا)

FAQAT فقط (ع - ص) فکّت

بَس (Bas) (بَس) اِتی (Iti) (اِتی)

FIQ,H فقہ (ع - مذ) فکّھ

دھرم شاستر (Dharm shástr) (دھرم شاستر)

علم شرا (Ilme shara) (علم شرا)

FAQÍR فقیر (ع - مذ) فکّیر

1. سنیاسی (Sannyási) (سنیاسی) درویش

(Darvesh) (درویش)

2. بھیکھک (Bhikchhuk) (بھیکھک)

بھیکمنگا (Bhikmanga) (بھیکمنگا)

FUKÁHÁr فکّاہات (ع - مذ) فکّاہات

فکّاہت کی جمع

منورنجن (Mano ranjan) (منورنجن)

دل چسپ باتیں (Dil chasp báten) (دل

مزاح) (Mizáh) (مزاح) چسپ باتیں

FIKR فکر (ع - مٹ) فکّر

1. خیال (Vichár) (خیال) خیال

(Khayál) (خیال)

2. سواہاؤ (Swabháo) (سواہاؤ) سواہاؤ

(Khaslat) (خصلت)

3. دھورتتا (Dhúrtata) (دھورتتا) چالاکی

(Cháláki) (چالاکی)

FITRI فطری (ع - ص) فِتری

سواہاؤک (Swábhávik) (سواہاؤک)

نہسارگیک (Naisargik) (نہسارگیک)

پراکرتیک (Prákritik) (پراکرتیک) نہچرل

(Natural) (نہچرل)

FEL فعل (ع - مذ) فِل

1. کارم (Karm) (کارم) کارم

(Kám) (کام) کارم

2. کریا (Kriya) (کریا) فِل

فعل لازم (ع - مذ)

FALE-LÁZIM فِلے لازِم

اکرمک کریا (Akarmak kriya) (اکرمک کریا)

(کریا)

فعل متعدی (ع - مذ)

FELE-MUTA,ADDI فِلے متاعدی

سکرمک کریا (Sakarmak kriya) (سکرمک کریا)

(سکرمک کریا)

FUGHÁN فُغان (ف - مٹ) فُغان

آ: (Áh) (آ) نالا (Nála) (نالہ)

FUQDÁN فُقدان (ع - مذ) فُقدان

انپ (Anuplab, dhata) (انپ)

آپراپیتا (Ap,práp,pyata) (آپراپیتا)

آپ (Abhá) (آپ) آپراپیتا

نایابی (Ná yábi) (نایابی)

FALÁKAT फ़लाकत (ع - مٹ) فلاکت
 दरیدتا (Dariddrata دردتا) निर्धनता
 (Nirdhanata نردھنتا) कंगाली (Kan-
 gáli کنگالی) غریبی (Gharibi غریبی)

فلاکت زدہ (ع - ف - ص)

FALÁKAT-ZADA फ़लाकत ज़दा
 दरिद्र (Dariddr دردر) निर्धन (Nardhan
 (مفلس Mufliis) मुफ़लिस (مفلس)

FULÁN फ़लान (ف - ص) फ़लान
 अमुक (Amuk امک) फ़लाना (Falana
 فلا)

FILIZ.ZÁT फ़लिज्जात (ع - مٹ) فازات
 فلز کی جمع

अष्ट धातु (Asht dhātu अष्ट धातु)
 सोना चांदी वगैरा (Sona chāndi
 vaḡhaira سونا چاندی وغیرہ)

FALS फ़ल्स (ع - مڈ) فاس

1. पण (Pan पण) पैसा (Paissa پیسہ)

2. वटिका (Vatika वटिका) टिकिया
 (Tikiya تکیا)

3. शल्क (Shalk शल्क) मछली का
 सिन्ना (Machhli ka sinna مچھلی
 کا سینا)

FAISAFÁ फ़लसफ़ा (ع - مڈ) فاسفہ

1. विज्ञान (Viggyán وگیان) हिकमत
 (Hikmat حکمت)

2. दर्शन शास्त्र (Darshan shāstr दर्शन
 शास्त्र) प्रिला सफ़ी (Philosophy
 فلاسفی)

2. आशंका (Áshanka आशंका) तशवीश
 (Tashvish तशवीश)

3. कल्पना (Kalpana कल्पना) तख़ैयुल
 (Takha'yul तख़ैयुल)

فک رهن (ع - مڈ)

FAK,KE-RAHN फ़क्के रहन
 बंधक मोचन (Bandhak mochan بندھक
 मोचन) गिरव चीज़ का छूटना (Girau
 chíz ka chhútna گرو چیز کا چھوٹنا)

فکر مند (ع - ف - ص)

FIKR-MAND फ़िक्र मन्द
 चिंतित (Chintit چنتیت) फ़िक्र में पड़ा
 हुआ (Fikr meṁ para hua فکر میں
 پڑا ہوا)

FIGÁR फ़िगार (ف - ص) فگار
 क्षत (Chhat क्षत) घायल (Gháyal
 (Zakhmi زخمی) ज़खमी (گھائل)

FALÁH फ़लाह (ع - مٹ) فلاح

1. हित (Hit हित) उपकार (Upkár
 (Bahbúd बहबूद) अपकार (بہبود)

2, कल्याण (Kallyán کلیان) नजात
 (Naját نجات)

FALLÁH फ़ल्लाह (ع - مڈ) فلاح

कृषक (Krishak कृषक) किसान
 (Kisán किसान)

FALÁHAT फ़लाहत (ع - مٹ) فلاحت

कृषि (Krishi कृषि) काश्तकारी (Káshṭ
 kári کاشت کاری)

FAN فن (ع - مذ) فن

1. शिल्प (Shilp شلپ) कारीगरी (Kārigari کاریگری)
2. धूर्तता (Dhūrtata دھورتتا) मक्कारी (Makkāri مکاری)

FANA फना (ع - مث) फना

1. नाश (Nāsh ناهش) विनाश (Vināsh विनाश) तबाही (Tabāhi تباہی)
2. मृत्यु (Mrittyu मरित्यु) निधन (Nidhan نیدن) मौत (Maut موت)

FAN-KĀR फनकार (ع - ص) فن کار

- कलाकार (Kalākār कलार) कला कुशल (Kula kushal كلا كوشل) माहिरेफन (Māhire fan ماهر فن)

فن موسیقی (ع - مذ)

FAN,NE-MŪSĪQĪ फन्ने मूसीकी

- संगीत कला (Sangīt kala संगیت کلا) गान विद्या (Gān viddya گان ویدیا) गाने का इल्म (Gāne ka ilm گانے کا علم)

FĀV,VĀRĀ फव्वारा (ع - مذ) فواره

- जल यंत्र (Jal yanttr جل یانتر) धारा यंत्र (Dhāra yanttr دھارا یانتر) फुहारा (Phuhāra فہوارہ)

FU,ĀQ फुआक (ع - मथ) فواق

1. हिकका (Hikka هكا) हिचकी (Hichki هچکی)
2. हिचकी का मरज़ (Hichki ka maraz هچکی کا مرض)

FAVĀKEH फवाकेह (ع - مذ) فواکه

- فاکھہ کی جمع (Fākeh ki jam'ah) फल (Phal فہل) मेवे (Meve میوے)

FALSAFI फल्सफी (ع - مذ) فلسفی

- विज्ञानी (Viggyāni وگیانی) दार्शनिक (Dārshanik دارشنک) हकीम (Hakīm حکیم) फिलासफ़र (Philosophor فلاسفر)

FILFIL फिल् फिल् (ع - मथ) फल

- मरिच (Marich मरिच) मिर्च (Mirch मिरच)

FALAK फलक (ع - مذ) فلک

- गगन (Gagan گگن) आकाश (Akāsh आकाश) आसमान (Āsmān آسمان)

FULK फुल्क (ع - मथ) فلک

- नौका (Nauka नौका) नाउ (Nāo नाउ)

فلک شگاف (ع - ص)

FALAK-SHIGĀF फलक शिगाफ

- गगन भेदी (Gagan bhedi گگن بھدی) आस्मान में छेद करने वाला (Āsmān men chhed karne vāla آسمان میں چھید کرنے والا)

FALAKĪ फलकी (ع - ص) فلکی

- आकाशीय (Ākāshīya आकाशीय) आस्मानी (Āsmāni آسمانی)

فلکیات (ع - مذ)

FALAKĪYĀT फलकीयात

- आकाश विज्ञान (Ākāsh viggyān آکاش وگیان) अंतरिक्ष विज्ञान (Antariksh viggyān انترککھ وگیان) इल्मुल अफ्लाक (Ilmul aflāk علم الافلاک)

FAM फम (ع - مذ) فم

- मुख (Mukh مکھ) मुँह (Munh منہ)

- FAUJ ka (फौज का) (سم بندھی)
(فوج کا)
- FAURAN (فوراً) (ع - ص) کورن
(شیکھر) (Shighr) تुरنت
(جلد) (Jald) (تورنت)
- FAURI (فوری) (ع - ص) کوری
(شیکھرتا) (Shighrata purn) شریعتا پورن
(فیل فاور) (Fil faur) (فیل فاور)
- FOTA (فوٹہ) (ف - مذ) کوتا
1. راج کر (Ráj kar) (راج کر) (خیراج) (Khiráj)
2. کرشی کر (Krishikar) (کرشی کر) (لگان) (Lagán)
(ع)
3. تاولیا (Tauliya) (تولیا) (انگوحھا) (Angauchha)
(ا)
4. آند کوش (And kosh) (آند کوش) (خسٹیا) (Khusya)
- FÚFAL (فوفل) (ع - مٹ) فوفل
(گواک) (Guvák) (کرمک) (Kramuk)
(چھالیا) (Chbáliya) (سپاری) (Supári)
- FAUQ (فوق) (ع - ص) کوق
1. اُپر (Úpar) (اُپر) (Upar)
2. پردھانتا (Pradhánata) (پردھانتا)
(ترجیح) (Tarjih) (ترجیح)
- FAUQÍYAT (فوقیت) (ع - مٹ) کوقیت
1. پردھانتا (Pradhánata) (پردھانتا)
(ترجیح) (Tarjih) (ترجیح)

- FAVÁID (فوائد) (ع - مذ) فواہد
(فائدہ کی جمع)
- FAIDE (فائدے) (Fáide) (لابھ) (Lábh) لام
- FAUT (فوت) (ع - مذ) کوق
1. مरण (Maran) (مرن) (نیدھن) (Nidhan)
(موت) (Maut) (موت)
2. جو وقت پر آدا نہ ہو 'کذا'
(Jo vaqt par ada na ho 'Qaza')
(جو وقت پر آدا نہ ہو 'قضا')
- FAUJ (فوج) (ع - مٹ) کوق
(بل) (Bal) (سینا) (Sena) (بل)
(چمو) (Chamu) (انیک) (Aník) (لشکر) (Lashkar)
- FAUJE-BAHRI (فوج بحری) (ع - مٹ) کوق
(جل سینا) (Jal sena) (بھری)
(بھری) (Bahri fauj) (کوق)
- FAUJDÁRI (فوجداری) (ع - مٹ) کوق
(مار پیت) (Már pít) (فساد) (Fasád)
- FAUJE-HAVÁYI (فوج ہوائی) (ع - مٹ) کوق
(وایو سینا) (Váyu sena) (وایو)
(ہوائی فوج) (Haváyí fauj) (ہوائی)
- FAUJI (فوجی) (ع - ص) کوق
1. سैनिक (Sainik) (سینک) (سپاہی) (Sipáhi)
2. سینا संबंधی (Sena sambandhi) (سینا संबंधی)

2. उत्तमता (Uttamata) महानता
(Mahánata) फज़ीलत (Fazílat)
(فضیلت)

فی الجملة (ع - ص)

FIL-JUMLA फ़िल जुम्ला

किञ्चिन्मात्र (Kinohin mátr) (کنچین ماتر)
किसी क़दर (Kisi qadar) (کسی قدر)

فی الحقیقت (ع - ص)

FIL-HA QÍQAT फ़िल हकीकत

सत्यतः (Sattyatáh) (ستیتة) यथार्थतः
(Yatháarthata) (یتھارتھتا) सच मुच
(Sach much) (سیچ میچ)

فی الفور (ع - ص)

FIL-FAUR फ़िल फौर

तत्क्षण (Tatchhan) (تت چھن) शीघ्र
(Shíghr) (شیگھر) तुरंत (Turant)
(फوراً) (Fauran) कौरन

FÍROZ फ़ीरोज़ (फ - व)

1. शुभ (Shubh) (شبه) मंगल मय
(Mangalmai) (मंगल मे) मुबारक
(Mubáarak) (مبارک)

2. प्राप्त मनोरथ (Prápt manorath)
(Saphal) (سافل) सफल
(Kámyáb) (کامیاب) कामयाब (सिपल)

FÍROZA फ़ीरोज़ा (फ - व)

नील मणि (Níl mani) (نیل منی) पिरोज़ा
(Piroja) (پروجا)

FAISAL फ़ैसल (फ - व)

निर्णित (Nirnít) (نرنیت) तै (Tai)

FAISALA फ़ैसला (फ - व)

निर्णय (Nirnai) (نرنے) तय (Tai)

FAULÁD फ़ौलाद (फ - व)

लोह सार (Loh sár) (لوه سار) इस्पात
(Ispát) (اسپات)

FEHRIST फ़ेहरिस्त (फ - व)

1. सूची पत्र (Súchi pattr) (سوچی پتر)
निर्ख नामा (Nir^{kh} náma) (نرخ نامه)
2. नामावली (Náma vali) (ناماوی)
नामों की तफ़सील (Námaun ki tafeíl)
(ناموں کی تفصیل)

FAHM फ़हम (फ - व)

1. बुद्धि (Buddhi) (بدھی) समझ
(Aql) (عقل) अक़ल (Samajh) (سمجھ)
2. विवेक (Vivek) (وویک) तमीज़
(Tamíz) (تمیز)

FÍ फ़ी (फ - व)

1. मर्म (Marm) (مرم) रहस्य (Rahas, sya)
(Bhed) (بهید) भेद (Ráz) (راز)
2. प्रति (Prati) (پڑتی) एक (Ek) (ایک)

FAIYÁZ फ़ैयाज़ (फ - व)

वदान्य (Vadánnya) (ودانیة) दान शील
(Dán shíl) (دان شیل) मुक्त हस्त (Mukt)
(Mukhaiyir) (مکت هست) मुख़ैयिर
(منخیر)

فی البدیہ گو (ف - व)

FIL-BADÍH-GO फ़िलबदीह गो

उपस्थित वक्ता (Upásthit vakta)

हस्ति पाल (Hasti pāl हस्तिपाल)
महावत (Mahāvat महावत)

FÍL-PA फीलपा (फ - मं)
श्ली पद (Shlipad श्लीपद) पादगंडिर
(Pád gādir पादगंडिर) पील पांव रोग
(Píl páon rog पीलपां रोग)

FAILSUF फैलसूफ (फ - मं) فیلسوف

1. वैज्ञानिक (Vaig,gyánik वैज्ञानिक)
फलास्फर (Philosopher फलास्फर) हकीम
(Hakím حکیم)

2. बंचक (Vanchak वंचक) ठग
(Thag ठग)

3. धूर्त (Dhúrt धूर्त) मुतफन्नी
(Mutafanni मुतफन्नी)

FAIZ फैज (फ - मं) فیض

1. दान शीलता (Dán shílate दान
(Udárata उदारता) शीलता
(Bakhshish बख्शिश)

2. लाभ (Lábh लाभ) फाइदा (Fáida
(فائدة)

3. यश (Yash यश) कीर्ति (Kírti
(Námvari नामवरी) किरती

FAIZÁN फैजान (फ - मं) فیضان
دیکھو 'فیض'

FÍL फील (फ - मं)
करि (Kari करी) हस्ती (Hásti हस्ती)
गज (Gaj गज) पीलु (Pílu पीलु)
हाथी (Háthi हाथी)

FÍL-BÁN फीलबान (फ - मं) فیل بان
हस्ति पक (Hasti pak हस्तिपक)

ق

QÁBIL काबिल (क - मं) قابل

1. योग्य (Yoggya योग्य) लाइक (Láiq
(لائق)

2. पात्र (Pátr पात्र) मुस्तहक (Mustahaq
(مستحق)

3. चतुर (Chatur चतुर) निपुण (Nipun
(Hoshyár होशियार) निपुण)

4. विद्वान् (Vid,dwán विद्वान्) फाज़िल
(Fázil فاضل)

QÁBIZ काबिज़ (क - मं) قابض

1. प्राप्ताधिकार (Práptádhikár प्राप्ताधिकार)
(Málik मालिक) देहक

2. भोक्ता (Bhokta भोक्ता) इस्तेमाल
करने वाला (Istemal karne vála
(استعمال کرنے والا)

3. ग्राही (Gráhi ग्राही) मल रोधक
(Mal rodhak मलरोधक) कब्ज़
करने वाली दवा (Qabz karne váli
(قبض کرنے والی دوا)

قابل سزا (ع - ص)

QÁBILE-SAZA काबिले सज़ा
दंडनीय (Dandaníya دندنیہ) सज़ा का
मुस्तहक़ (Saza ka mustahaq سزا کا مستحق)

قابل غور (ع - ص)

QÁBILE-GHAUR काबिले गौर
शोचनीय (Shochaníya شوچنیہ) सोचने के लाइक (Sochne ke láiq सोचने के लाँक)

قابل قبول (ع - ص)

QÁBILE-QUBÚL काबिले कुबूल
मान्य (Mánnya मानیہ) ग्राह्य (Gráhya ग्राहीہ)
मानने योग्य (Manne yoggya मानنے योगیہ)

قابل نفرت (ع - ص)

QÁBILE-NAFRAT काबिले नफ़रत
उपेक्ष्य (Upekehhyā اُپیکھ) घृणित (Ghrinit گھرنیت)
नफ़रत के लाइक (Nafrat ke láiq نفرت کے लाँक)

QÁBILA काबिला (ع - م) धात्री (Dhātrī دھاتری) प्रसाविका (Prasāvika پیوساوا) (Midwife مڈوائف)

قابلیت (ع - م)

QÁBILÍYAT काबिलीयत
1. योग्यता (Yoggyata یوگیّت) अहलियत (Ahliyat اهلیت)
2. विद्वत्ता (Viddwatta وِدوتّا) इल्मीयत (Ilmíyat علمیّت)

قابل احترام (ع - ص)

QÁBILE-EHTIRÁM काबिले एहतिराम
पूज्य (Pújjya پوجیہ) माननीय (Mána-níya मानنیہ) मुहतरम (Mohitaram محترم)

قابل اعتبار (ع - ص)

QÁBILE-ETIBÁR काबिले एतिबार
विश्वस्त (Vish,shwast विश्वस्त) मोतबर (Motabar معتبر)

قابل اعتراض (ع - ص)

QÁBILE-ETIRÁZ काबिले एतिराज़
1. आपत्ति जनक (Ápatti janak آپتی جنک) एतिराज़ वाली बात (Etiráz váli bát اعتراض والی بات)
2. अनुचित (Anuchit अनुचित) नामुनासिब (Na munásib نامناسب)

قابل تعريف (ع - ص)

QÁBILE-TÁRÍF काबिले तारीफ़
प्रशंसनीय (Prashansaníya پرشن سنیہ) सराहने योग्य (Saráhane yoggya سراھنے योगیہ)

قابل ذکر (ع - ص)

QÁBILE-ZIKR काबिले ज़िक्र
वर्णनीय (Varnaníya वर्ननीہ) बयान के काबिल (Bayán ke qábil بیان کے قابل)

قابل رحم (ع - ص)

QÁBILE-RAHM काबिले रहम
दयनीय (Dayaníya دینیہ) तरस खाने के काबिल (Taras kháne ke qábil ترس کھانے کے قابل)

- QÁSÍD कासिद (ع - مذ) قاصد
1. पत्र वाहक (Pattr váhak पत्र वाहक)
नामा बर (Namá bar نامه بر)
 2. दूत (Dút दूत) एलची (Elebi एलिची)
- QÁSIR कासिर (ع - ص) قاصر
- विवश (Vivash वीवश) असमर्थ (Asamarth असमर्थ)
(Majbúr मजबूर) (Asamarth असमर्थ)
- QÁZI काज़ी (ع - ص) قاضی
1. न्याय कर्ता (Nyáe karta न्याय कर्ता)
जज (Judge जज)
 2. निकाह पढ़ाने वाला (Nikáh paṛháne vála निकाह पढ़ाने वाला)
- QÁTE काते (ع - ص) قاطع
1. विच्छेदक (Vich, chhedak विच्छेदक)
काटने वाला (Kátne vála काटने वाला)
 2. निवारक (Nivárak निवारक) दाफे (Dáfe दाफे)
- QÁIDA काइदा (ع - مذ) قاعده
1. नियम (Niyam नियम) सिद्धांत (Sid, dhánt सिद्धान्त) उसूल (Usúl اصول)
 2. विधान (Vidhán विधान) कानून (Qánún قانون)
 3. रीति (Ríti रीति) पद्धति (Pad, dhati पद्धति) दस्तूर (Dastúr دستور)
 4. क्रम (Kram क्रम) सिलसिला (Silsila सلسله)
 5. अलिफ बे की किताब (Alif be ki kitáb अलिफ बे की किताब)

- QÁBU काबू (ت - مذ) قابو
1. अधिकार (Adhl kár अधिکار) कब्ज़ा (Qabza قبضه)
 2. वश (Vash वश) ज़ोर (Zor زور)
- QÁTIL कातिज़ (ع - ص) قاتل
- हिंसक (Hinsak हिंसक) वधक (Vadhak वधक)
(Hinsr हिंसर) हिंस (Hinsr हिंस)
(Hattyára हत्या) हत्या
- QÁDIR कादिर (ع - ص) قادر
1. शक्तिमान् (Shakti mán शक्तिमान्)
इख्तियार वाला (Ikhtiyár vála اختیار والا)
 2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ईश्वर का एक नाम)
- QÁRÚRA कारूरा (ع - مذ) قاروره
- मूत्र (Mútr मूत्र) पेशाब (Pesháb پيشاب)
- QÁRI कारी (ع - ص) قاری
- पाठक (Páthak पाठक) पढ़ने वाला (Paṛhne vála पढ़ने वाला)
- QÁZ काज़ (ف - ذ) قاز
- हंस (Hans हंस) बतख (Batakh بطخ)
- QÁSÍM कासिम (ع - ص) قاسم
- वितरिता (Vitarita वितरिता) वितरक (Vitarak वितरक)
(Bánt, ne vála बाँटने वाला)
- QÁSH काश (ت - م) قاش
- खंड (Khand कھنڈ) अंश (Ansh انش)
(Phánk फांक) फांक

QÁLÍN कालीन (ف - مذ)

आस्तर (Ástar آستر) गालीचा
(Ghálícha غالیچہ)

QÁMAT कामत (ع - مٹ)

1. आकार (Ákár आकार) कद (Qad قد)

2. देह (Deh دیہ) शरीर (Sharír
(جسم Jism) जिस्म (شریر)

QÁNE काने (ع - ص)

संतोषी (Santoshi سنتوشی) निस्पृह
(Nisprīh نسپره) मुतवकिल (Muta-
vakkil متوکل)

QÁNŪN कानून (ع - مذ)

1. विधान (Vidhán ودهان) विधि

(Áín آئین) आईन (ودھی Vidhi)

2. नियम (Niyam نییم) रीति (Ríti

قاعدہ Qáida) काइदा (ریتی)

3. एक बाजा (Ek bája ایک باجہ)

قانون داں (ع - ص)

QÁNŪN-DÁN कानून दा

विधानज्ञ (Vidhánaggya ودهانگیہ)

कानून जानने वाला (Qánún jánne vála

قانون جاننے والا)

قانون ساز (ع - ص)

QÁNŪN-SÁZ कानून साज

विधायक (Vidháyak ودهایک) कानून

बनाने वाला (Qánún banáne vála قانون

بنانے والا)

QÁNŪNI कानूनी (ع - ص)

1. वैधानिक (Vaidhánik ویدہانیک)

आईनी (Áyini آئینی)

قاعدہ کلیہ (ع - مذ)

QÁIDA-E-KULLIYA काइदए कुलिया

व्यापक नियम (Vyápak niyam ویاپک

اتی دیہش Ati desh) अति देश (نییم

وه قاعدہ جو ایک طرح کی باتوں

میں سب پر لاگو ہو

QÁFILA काफिला (ع - مذ)

यात्री गण (Yáttri gan یاتری گن)

मुसाफिरो की टोली (Musáfiron ki toli

مسافروں کی ٹولی)

قافله سالار (ع - ص)

QÁFILA-SÁLÁR काफिला सालार

पथिकाध्यक्ष (Pathikád,dhyakchh پتھیکاد

Qáfile) काफिले का सरदार (دهیکچہ

ka sardár قافلے کا سردار)

QÁFIYA काफिया (ع - مذ)

अंत्यानुप्रास (Antyánupprás انتیہا

تک Tuk) तुक (نپپراس)

قافیہ پیما (ع - ص)

QÁFIYA-PAIMA काफिया पैमा

कवि (Kavi کوی) शाइर (Sháir شاعر)

QÁLİB कालिब (ع - مذ)

1. गोलंबर (Golamber گولمبر) फर्मा

(Farma فرما)

2. शरीर (Sbarír شریر) देह (Deh

(جسم Jism) जिस्म (دیہ)

3. कपड़ा छापने का ठप्पा (Kapra

chháp ne ka thappa کپڑا چھاپنے

کا ٹھपा)

2. कठिनता (Kathinata कठिन्ता)

मुशकिल (Mushkil मुश्कल) दिक्कत

(Diqqat दिक़त)

QABÁLA कबाला (ع - مذ)

1. विक्रय पत्र (Vikkriya pattr विक्रिये)

बेची नामा (Bechi náma बेची नामे)

(بیچی نامہ)

2. संलेख (Sanlekh सन लिक्खे)

दस्तावेज़ (Dastávez दस्तावेज़)

قبالة نویس (ع - ص)

QABÁLA-NAVÍS कबाला नवीस

संलेखक (Sanlekhak सन लिक्खक)

दस्तावेज़ लिखने वाला (Dastávez

likhne vála दस्तावेज़ लिखने वाला)

QABR कब्र (ع - مٹ)

समाधि (Samádhi समआधी)

मृत भवन (Mrit bhavan मरुत बहवन)

गोर (Gor गोर)

قبرستان (ع - مذ)

QABRISTÁN कब्रिस्तान

समाधिस्थल (Samádhisthal समआधिस्थल)

गोरिस्तान (Goristán गोरिस्तान)

QABZ कब्ज़ (ع - مذ)

1. कोष्ठ बद्धता (Koshth bad,dhata

मलावरोध (Maláva-

rodh मलआवरोध)

कब्ज़ियत (Qabziyat

2. निष्कासन (Nishkásan निश्कासन)

निकालना (Nikálna निकालना)

دوسرے معنوں میں صرف روح کے

لئے آتا ہے

2. हुजती (Hujjati حجتی)

QÁID काइद (ع - ص)

1. सेना पति (Sena pati सेना पति)

सिपह सालार (Sipah sálár सिपह सालार)

(سالار)

2. नेता (Neta नेता)

लीडर (Leader

QÁIL काइल (ع - ص)

1. वक्ता (Vakta वक्ता)

कहने वाला (Kabne vála

2. निरुत्तर (Niruttar निरुत्तर)

लाजवाब (Lá javáb

QÁIM काइम (ع - ص)

1. स्थिर (Istbir استبر)

टिका हुआ (Tika hua

2. स्थापित (Isthápit استھاپیت)

बुनयाद रक्खा हुआ (Bunyád

rakkha hua بنیاد رکھا ہوا)

قائم مقام (ع - ص)

QÁIM-MAQÁM काइम मक़ाम

1. स्थानापन्न (Isthánápann استھانا)

एवज़ (Evaz عوض)

2. प्रतिनिधि (Pratinidhi प्रतिनिधि)

नाइब (Náib نائب)

QABA कबा (ع - مٹ)

एक विशेष प्रकार का लंबा चुगा (Ek

vishesh prakár ka lamba chugba

(ایک وشیہیں پردگار کا لمبا چغہ)

QABÁHAT कबाहत (ع - مٹ)

1. दोष (Dosh दोष)

विकार (Vikár विकार)

बुराई (Buráyi بُرائی)

QABÍLA कबीला (ع - مذ)

1. वंश (Vansh ونش) खानदान (Khándán خاندان)
2. समुदाय (Samudáe سموداے) जमाअत (Jamá,at جماعت)
3. गोत्र (Gottr گوتر) जाति (Játi जाती) नसल (Nasl نسل)

QITÁL किताल (ع - مث)

1. रक्तपात (Rakt pát رکت پات) खूरेज़ी (Khún rezi خون ریزی)
2. युद्ध (Yuddh یودھ) लड़ाई (Laráyí لڑائی) जंग (Jang جنگ)

QATL कत्ल (ع - مذ)

- हिंसा (Hinsa هینسا) वध (Vadh وادھ)
हत्या (Hattya هتیا) खून (Khún خون)

قتل عام (ع - مذ)

QATLE-ÁM कत्ले आम

- सर्व संहार (Sarv sanghár سرو سنگھار)
आम हत्या (Ám hattya عام هتیا)

قتل گاه (ع - مث)

QATL-GÁH कत्लगाह

- वध स्थल (Vadhasthal وادھستھال)
कत्ल करने की जगह (Qatl karne ki jagah قتل کرنے کی جگہ)

QATÍL कतील (ع - ص)

- निहत (Nihat نہت) हत (Hat هت)
मक़्तूल (Maqtúl مقتول)

QAHBA कहवा (ع - مث)

1. स्वैरिणी (Swai rini سویرینی) व्यभिचारिणी (Vyabhichárinī व्यभिचारीणी)

QABZA कब्ज़ा (ع - مذ)

1. अधिकार (Adhikár ادھیکار) दरुल (Dakhl دخل)
2. स्वत्व (Swattwa سوت، تو) हक़ (Haq حق)
3. वश (Vash وش) क़ाबू (Qábu قابو)
4. हस्तक (Hastak هستک) मूठ (Múth موته) दस्ता (Dasta دستہ)

QABL कबल (ع - ص)

- पूर्व (Púrv پورو) पहले (Pahle پہلے)

QIBLA क़िबला (ع - مذ)

1. काबा (Kába کعبہ)
2. पूज्य (Pujjya پوجیہ) बुज़ुर्ग (Buzurg بزرگ)

QABŪL कबूल (ع - مذ)

- स्वीकृत (Swikrit سویکرت) अंगीकृत (Angikrit انگي کړت) तसलीम (Taslím تسلیم) मंज़ूर (Manzúr منظرور)

قبول صورت (ع - ص)

QABŪL-SŪRAT कबूल सूरत

- रूपवान् (Rúpván روپوان) सुन्दर (Sundar سندر) हसीन (Hasín حسین)

QUBBA कुबवा (ع - مذ)

- अंड (And اند) कलश (Kalash کلش) गुंबद (Gumbad گنبد)

QABÍH कबीह (ع - ص)

1. कुरूप (Kurúp کوروپ) बद शकल (Bad shakl بد شکل)
2. दूषित (Dúshit دوشیت) ख़राब (Kharáb خراب)

2. विशालकाय (Vishál káo विशाल)
अजीमुल जुस्सा (Azímul jussa अजीमुल)
(عظیم الجثہ)

قدامت (ع - مٹ)

QADÁMAT कदामत

1. पुरातत्व (Purátat, twa پوراतत्व)
प्राचीनता (Práchínata प्राचीनता)
पुरानापन (Purána pan पुरानापन)
2. नित्यता (Nittyata नित्यता)
हमेशगी (Hameshagi हमेशगी)

QADAH कदह (ع - مڈ)

- कंस (Kans कंस)
चषक (Chashak चषक)
पियाला (Piyála پیالہ)

QAD,H कदह (ع - مٹ)

1. निन्दा (Ninda निन्दा)
मज़मम (Mazam, mat मज़मम)

2. दोषारोप (Doshárop दोषारोप)
इत्तिहाम (Ittihám ایتھام)

QADR कदर (ع - مٹ)

1. आदर (Ádar आदर)
मान (Mán मान)
इज़ज़त (Izzat عزت)
2. पद (Pad पद)
दरजा (Darja درجہ)
3. मूल्य (Mullya مولیہ)
अर्घ (Argh अर्घ)
कीमत (Qímat قیمت)

QUDRAT कदरत (ع - مٹ)

1. शक्ति (Shakti शक्ति)
ताकत (Táqat طاقت)
2. सामर्थ्य (Sámartbya सामर्थ्य)
इस्तताअत (Istitá, at استطاعت)

(Zániya زانیہ) ज़ानिया (ज़ानिया)

2. वेश्या (Vosh,shya वेश्या)
तवाइफ़ (Taváif طوائف)

قحبہ خانہ (ع - مڈ)

QAHBA-KHÁNA कहवा खाना

- वेश्यालय (Vesh,shyálai वेश्यालये)
वेश्यावास (Vesh,shyávás वेश्यावास)
चकला (Chakla چکلہ)

QAHT कहत (ع - مڈ)

1. दुर्भिक्ष (Durbhiksh दुर्भिक्ष)
दुष्काल (Dush kál दुष्काल)
(Akál اکال)
2. अभाव (Abháó اभाव)
न्यूनता (Nyúnata نیونتا)
(Kami کمی)

قحط سالی (ع - مٹ)

QAHT-SÁLI कहत साली

- वर्षाभाव (Varshábháo वर्षाभाव)
अकाल (Akál अकाल)
खुश्क साली (Khushk sáli خشک سالی)

QAD कद (ع - مڈ)

1. आकार (Akár आकार)
डील (Díl डील)
2. शरीर (Sharír شریر)
देह (Deh دیہ)
जिस्म (Jism جسم)

قدآور (ع - ص)

QAD,DÁVAR कदावर

1. दीर्घकाय (Dírgk káo दीर्घकाय)
लम्बे कद का (Lambe qad ka लम्बे कद का)

2. पदार्पण (Padārpan पदार्पण)
तशरीफ आवरी (Tashríf ávari तशरीफ आवरी)
(تشریف آوری)

QADÍR कदीर (ع - ص)
सर्व शक्ति मान् (Sarv shakti mán सर्व शक्ति मान्)
(ایشور ईश्वर) (شکستى مان)

QADÍM कदीम (ع - ص)
1. पुरातन (Purátan पुरातन) देरीना
(Derína دیرینه)
2. आदिम (Ádim आदिम) इब्तिदाई
(Ibtidáyi ابتدائی)

QARÁBAT कराबत (ع - مذ)
स्वजनता (Swajanata स्वजनता) आत्मी-
यता (Átmíyata आत्मीयता) रिश्तेदारी
(Rishtedári رسته داری)
قرايت دار (ع - ص)

QARÁBAT-DÁR कराबत दार
स्वजन (Swajan स्वजन) आत्मीयजन
(Átmíyajan आत्मीयजन) रिश्ते दार
(Rishtedár رسته دار)

QARÁBÍN कराबीन (ف - م)
एक प्रकार की छोटी बंदूक (Ek prakár
ki chhoti bandúq ایک پروکار کی)
(چھوٹی بندوق)

QARÁR वरार (ع - مذ)
1. स्थिरता (Isthírata स्थिरता) सुकून
(Sukún سکون)
2. प्रतिज्ञा (Pratiggya प्रतिज्ञा) अहद
(Ahd عهد)

3. दैवी शक्ति (Daivi shakti दैवी शक्ति)
(Khudáyi táqat खुदाई ताकत)
(خدائی طاقت)

قدرتى (ع - م)

QUDRATI कुदरती
1. प्राकृतिक (Prákritik प्राकृतिक)
(Fitri فطری)
2. दैवी (Daivi दैवी) दैविक (Daivik दैविक)
(Khudáyi خدائی) (دیوک)

QADR-DÁN कद्रदान (ع - ص)
गुणग्राही (Gungráhi गुणग्राही) कद्र
जानने वाला (Qadr jánne vála قدر
جاننے والا)

QUDSI कुदसी (ع - ص)
1. पवित्र (Pavitr पवित्र) पावन (Pávan पावन)
(Pák پاک)
2. देवता (Devata देवता) फिरिश्ता
(Firishhta فرشته)

QADGHAN कद्रगन (ت - م)
निषेध (Nishedh निषेध) प्रति बन्ध
(Prati bandh प्रति बन्ध) मनाही
(Manáhi مناهى)

QADAM कदम (ع - مذ)
1. पद (Pad पद) चरण (Charan चरण)
(Páon पाँव) (Pag पैग)
2. डग (Dag डग) एक कदम का
फासिला (Ek qadam ka fásila ایک
قدم کا فاصله)

QUDÚM कुदूम (ع - مذ)
1. आगमन (Ágaman आगमन) आना
(Ana آنا)

قرار داد (ع - مٹ)

QARÁR-DÁD करार दाद

1. निश्चय (Nishchai) तऐयुन (Ta,aiyun)
2. प्रस्ताव (Prastáo) तजवीज़ (Tajvíz)

قرآن (ع - مذ) QUR,ÁN कुरआन
मुसलमानों की धार्मिक पुस्तक (Musalmánon ki dhármik pustak)
مسلمانوں کی دھارمک پستک

قراول (ف - مذ) QARÁVAL करावल

सेनाग्र (Senágr) सेनाग्र
फौज से आके चलने वाला سپाहीوں का
دستہ جو دشمن کی فوج
کی خبر رکھتا ہے

قرب (ع - مذ) QURB कर्ब

समीपता (Samípata) निकटता
(Nikatata) नज़दीकी (Nazdiki)
(نزدیکی)

قربان (ع - مذ) QURBÁN कर्बान

बलि (Bali) صدقة (Sadqe)

قربانی (ع - مٹ)

QURBÁNI कर्बानी

1. बलिदान (Balidán) सदका (Sadqa)
2. बकरीद में बकरे वगैरा का ज़बीहा (Baqríd men bakre vaghaira ka zabíha) بقرعید میں بکرے وغیرہ کا ذبیحہ
3. स्वार्थ त्याग (Swáarth tyág) سوارتھ (Ísár) ईसार (त्याग)

قربت (ع - مٹ) QURBAT कर्बत

1. सामीप्य (Sámippya) नज़दीकी (Nazdiki)
2. मैथुन (Maithun) हमबिस्तरी (Hambistari)

قرص (ع - مٹ) QURS कर्स

1. बटिका (Vatika) टिकिया (Tikiya)
2. रोटिका (Rotika) छोटी रोटी (Chhoti roti)

قرض (ع - مذ) QARZ कर्ज़

ऋण (Rin) उधार (Udhár)
قرض خواه (ع - ص)

QARZ KHÁH कर्ज़ खाह

ऋण दाता (Rin dáta) उत्तमर्ण (Uttamarn)
(कर्ज़ देने वाला)
(Qarz dene vála)

قرض دار (ع - ص)

QARZ-DÁR कर्ज़ दार

खातक (Khátak) ऋणी (Rini)
(मक़रूज़) (Maqrúz)

قرطاس (ع - مذ) QIRTÁS कित़ास

पत्र (Pattr) कागज़ (Kághaz)
(काغذ)

قرع انبیق (ع - مذ)

QAR,A-IMBÍQ करा इम्बीक

अधो यंत्र (Adho yanttr) भवका (Bhabka)

فرق (ت - مذ) QURQ कर्क

1. आसंजित (Ásanjit) (Asanjit)
(मक़रूक़) (Maqrúq)

QARĪNA करीना (ع - مذ)
1. अनुमान (Anumán انومان) अन्दाज़ा
(Andāza انداز)

QASD कस्द (ع - مذ) قصد

1. इच्छा (Ich, ohha) इरादा (Irada) (اڻاڻا)

2. प्रतिज्ञा (Pratiggya) अह्द (Ahd) (پرڻگيا عهد)

QASDAN कस्दन (ع - ص) قصداً

निश्चयपूर्वक (Nishchai púrvak) निश्चयपूर्वक (Nishchai púrvak) (نشچي)
जान बूझ कर (Ján bújh kar) (پوروک)
अमदन (Amdan) (عمداً) (جان بوجه کر)

QASR कस्र (ع - مذ) قصر

1. प्रासाद (Prasád) भवन (Bhayan) (پراساد) (بھون)
महल (Mahal) (محل)

2. लाघव (Lághav) लघुता (Laghuta) (لاڳھو) (لڳھوتا)
छुटाई (Chhutáyí) (چھوٽائي)

3. त्रुटि (Truti) कमी (Kami) (ترٽي) (کمي)

QUSÚR कूसूर (ع - مذ) قصور

قصر کی جمع

1. प्रासाद (Prásád) महलात (Mahalát) (پراساد) (محلات)

2. त्रुटि (Truti) भूल (Bhúl) (ترٽي) (بھول)
गलती (Ghalati) (غلطي)

3. दोष (Dosh) अपराध (Ap-rádh) (दोष) (اپرادھ)
खता (Khata) (خطا)
نمبر ۲ اور ۳ معنوں میں بطور واحد مستعمل ہے

انصو ر وار (ع - ص) انصو ر وار

QUSÚR.VÁR कूसूरवार

अपराधी (Aprádhí) (اپرادھی) (दोषी)

rabdh मुकद्दर (Muqaddar) (پراڊھ) (مقدّر)

2. विभाजन (Vibháján) (وبهاجن)
तकसीम (Taqسیم) (تقسیم)

QISHR किश्र (ع - مذ) نشر

1. वल्कल (Valkal) छाल (Chhál) (ولکل) (چھال)

2. तुष (Tush) भूसी (Bhúsi) (تھس) (بھوسی)

QASHQA कश्का (ع - مذ) فشقہ

चित्रक (Chittrak) तिलक (Tilak) (چترک) (تلک)

QUSHÚN कुशून (ع - مذ) فشقون

सेना (Sena) दल (Dal) फौज (Fauj) (سینا) (دل) (فوج)

یہ لفظ واحد ہے لیکن اردو میں بطور جمع مستعمل ہے

QASSÁB कस्साब (ع - مذ) قصاب

1. मांस विक्रेता (Máns vikreta) (قصائی) (کسائی) (وکریٽا)

2. निर्दय (Nirdai) जालिम (Zálim) (نردے) (ظالم)

QISÁS क़िसास (ع - مذ) قصاص

प्रतिहिंसा (Prati hinsa) (پرتیھنسا)
खून का बदला (Khún ka badla) (خون کا بدلہ)

QASBA कस्बा (ع - مذ) قصبہ

नगरी (Nagari) छोटा शहर (Chhotashahr) (نگری) (چھوٹا شہر)

2. विवाद (Vivád (وواد भगड़ा
(Jhagṛa جهگڑا)

(Doshi دوشي) खतावार (Kbata vár
(خطا وار)

QATÁR कतार (ع - مٹ) قطار
पंक्ति (Pankti پنکتي) अवलि (Avali
(صف Saf) सक (اولي)

QISSA किस्सा (ع - مڈ) قصه

1. आख्यायिका (Ákh,khyáika آکھیائیکا)
कहानी (Kaháni کھانی)

2. उपन्यास (Upan,nyás اپنیاس)
ناول (Novel ناول)

3. वृत्तांत (Vrittánt वृत्तांत) हाल
(Hál حال)

QAT,TÁMA कत्तामा (ع - مٹ) قطامه
व्यभिचारिणी (Vyabhichárini व्यभिचारिणी)
कुलटा (Kulata कुलटा) काहिश (Fáhisha
(فاحشه)

QAZA कज़ा (ع - مٹ) قضا

1. ईश्वराज्ञा (Íshwarággya ایشورآگیا)
हुक्मे खुदा (Hukme khuda हुक्मे
خدا)

2. मृत्यु (Mrityu मृत्यु) मौत (Maut
(موت)

3. न्याय (Nyáe न्याय) इन्साफ (Insáf
(انصاف)

QUTB कुतब (ع - مڈ) قطب

1. ध्रुव तारा (Dhruv tára (ध्रुव तारा
कुतब तारा (Qutb tára (قطب تارا)

2. ऋषि (Rishi रशि) मुनि (Muni
(ولی Vali) वली (मनी)

قطب جنوبی (ع - مڈ)

QUTBE-JUNÚBI क्तुवे जुनूबी
दक्षिणीय ध्रुव (Dakhehniya dhruv
जुनूबी कुतब (Junúbi कुतब
جنوبی قطب qutb)

QAZÁRA कज़ारा (ف - ص) قضا را

1. अकस्मात् (Akasmát اکسمات)
नागहां (Nágahán ناگهان)

2. संयोग वश (Sanyog vash संयोग
इत्तिफाक से (Ittifáq se
(اتفاق سے)

قطب شمالی (ع - مڈ)

QUTBE-SHIMÁLI क्तुवे शिमाली
उत्तरीय ध्रुव (Uttriya dhruv उत्तरीय
शिमाली कुतब (Shimáli qutb
(شمالی قطب)

QAZÍB कज़ीब (ع - مڈ) قضیب

शिशन (Shishn शिशन) लिंग (Ling
मेहन (Mehan मेहन) उज्वेतनासुल
(Uzve.tanásul عضوتناسل)

قطب نما (ع - مڈ)

QUTB-NUMA कुतब नुमा
दिग्दर्शक यन्त्र (Digdarshak yanttr
कुतब नुमा (Qutub नुमा
(قطب نما numa)

QAZÍYA कज़ीया (ع - मंड) قضیه

1. वाद (Vád (واد मुकदमा (Muqad,da-
ma مقدمه)

QAT,YI कर्तृ (ع - ص) قطمی

1. निश्चित (Nishchit نشچت)
यकीनी (Yaqíni یقینی)

2. अन्तिम (Antim انتم) अखिरी
(Ákħiri آخری)

3. पूर्णतया (Púrntaya پیورن تیا)
बिल्कुल (Bilkul بالکل)

QÁ,R कार (ع - مذ) قعر

गहन (Gahan گهن) गंभीरता (Gam-
bhírata گمبھیرتا) गहराई (Gahráyi
گہرائی)

QAFAS ककस (ع - مذ) قفس

वितंस (Vitans وتنس) पंजर (Panjar
पंजरा) पिंजरा (Pinjra پینجرا)

QUF (U) L कफ़(कु)ल (ع - مذ) قفل

यंत्रिका (Yantrika यंत्रका) तालक
(Tálak तालक) ताला (Tála ताला)

قلاش (ف - ص)

QAL,LÁSH कल्लाश

1. दरिद्र (Dariddr دردر) मुफ़लिस
(Mufliis مفلس)

2. निर्लज्ज (Nirlajj نرلج) बेहया
(Behaya بے حیا)

3. लंपट (Lampat لمپٹ) लोफर
(Lofar لوفر)

QALB कल्ब (ع - مذ) قلب

1. हृदय (Hridai هردے) मन (Man
من) दिल (Dil دل)

2. मध्य (Maddya مدھیہ) बीच
(Bích بیچ)

QUTR कृत्र (ع - مذ) قطر

व्यास (Vyás ویاس) दाथरे को बीच से
काटने वाला खत (Dáere ko bích se
kátne vála khat سے دائرے کو بیچ سے
کاٹنے والا خط)

QATRA कर्त्रा (ع - مذ) قطره

विन्दु (Vindu वन्दु) स्तोक (Istok
बुन्द (Búnd استوک)

QAT,A कता (ع - مث) قطع

1. विच्छेद (Vich,ched وچھید) काट
(Kát کات)

2. वेश (Vesh वेश) वज़ा (Vaza
وضع)

3. रीति (Ríti ریتی) टंग (Dhang
ڈھنگ)

QAT,AN कर्त्तन (ع - ص) قطعاً

1. नितांत (Nitánt نتانت) बिल्कुल
(Bilkul بالکل)

2. कदापि (Kadápi کدایی) हरिज्ञ
(Hargiz هرگز)

QAT,Á कर्त्त्रा (ع - مذ) قطعه

1. खंड (Khand کھنڈ) भाग (Bhág
تکڑا) टुकड़ा (Tukṛa تھکڑا)

2. भूखंड (Bhúkhand بھوکھنڈ) इलाका
(Iláqa علاقہ)

3. एक अदद (Ek adad ایک عدد)
एक (Ek ایک)

4. नज़म की एक किस्म (Nazm ki ek
نظم کی ایک قسم qism)

(Tahas nahas تہس نہس) بے کنی
(Bekh kani بیخ کنی)

QAL,Á قلعه (ع - مذ) کلا آ
دُگ (Durg گد) گد (Garh گرہ)
کوٹ (Kot کوت) قلا (Qila)

QAL,YI قلعی (ع - مٹ) کلائی

1. ونگ (Vang ونگ) رانگا (Rānga رانگا)
2. چونا (Chuna چونا)
3. چوٹے کی پوتاہی (Chune ki putayi چوٹے کی پوتاہی)
4. برتنوں پر رانگے کا ملہما (Bartanon par rānge ka mulam,ma برتنوں پر رانگے کا ملہما)

QALAQ قلق (ع - مذ) کلاک

1. دُخ (Chhobh چھوبھ) دُخ (Dukh دکھ) غم (Gham غم)
2. آتورتا (Áturata آتورتا) بے چینی (Be chaini بے چینی)

QALAM قلم (ع - مذ) کلام

1. لیکھنی (Lekhani لیکھنی) کلاک (Kilk کلک)
2. کاتنا (Kátna کاتنا)
3. اسفٹ (Isphat اسفٹ) کرسٹل (Crystal کرسٹل)
4. اگریج (Agrbīj اگریج) وہ شاخ جو ہری کات کر لگاتے ہیں (Voh shákh jo hari kát kar lagáte hen وہ شاخ جو ہری کات کر لگاتے ہیں)

3. अधोमुख (Adho mukh ادھو मुख)
औंधा (Aundha اوندھا)

QULBA قلبہ (ع - مذ) کلبا
لنگل (Lāngal لنگل) سیر (Sír سیر)
هل (Hal هل)

قلبہ ران (ع - ص)

QULBA-RÁN کلبا ران
کاشک (Krishak کاشک) کاشتکار (Kásht kár کاشتکار)
کسان (Kisán کسان)

QALBI قلبی (ع - ص) کلبی
ہارڈک (Hárdik ہارڈک) مانسک (Mánasik مانسک)
دلی (Dili دلی)

QIL,LAT قلت (ع - مٹ) کلت
نیونتا (Nyúnata نیونتا) اल्पتا (Alpata الپتا)
کمی (Kami کمی)

QALTABÁN قلتبان (ف - مذ) کلتبان
چیت (Chet چیت) بھگ بھوجی (Bhag bhoji بھگ بھوجی)
قرم ساق (Qurrām sáq قرم ساق)

QULZU(A)M قلم (ع - مذ) کلم (Qulzu(A)m قلم)

1. ندریا (Nad ندریا) دریا (Darya دریا)
2. عرب اور مصر کے بیچ کا سمندر (Arab aur misr ke bích ka samandar عرب اور مصر کے بیچ کا سمندر)

قلع قمع (ع - مذ)

QALA-QAMA کلاکما
ونم (Vid,dhwans ونم) تھس نہس (Unmúlan تھس نہس)

QIMÁR کیمار (ع - مذ) قمار

دھوت (Dyút دیوت) پان (Pan پن)

جوا (Jua جوا)

قمار باز (ع - ص)

QIMÁR-BÁZ کیمار باز

دھوتکار (Dyút kár دیوت کار)

جواڑی (Juári جواڑی)

قمار خانہ (ع - ص)

QIMÁR-KHÁNA کیمار خانہ

دھوتا گار (Dyútágár دیوتا گار)

جوا گھر (Juá ghar جوا گھر)

QUMÁSH کوماش (ع - مذ) قماش

ریشمی کپڑا (Reshmi kapra ریشمی)

کپڑا (Kapra کپڑا)

QIMÁSH کیماش (ع - مذ) قماش

1. ویش (Vesh ویش) وازا (Vaza وازا)

2. قسیم (Qism قسیم) (Prakár پرکار) (قسم)

QAMAR کمر (ع - مذ) قمر

ویدھو (Vidhu ویدھو) (Indu انڈو)

شش دھر (Shash dhar شش دھر)

چندرما (Chandra- چندرما)

چاند (Cbánd چاند)

QUMRI کومری (ع - مٹ) قمری

ون پنڈک (Van panduk ون پنڈک)

فاختہ کی ایک قسم (Fákhta ki ek qism فاختہ کی ایک قسم)

QAMÍS کمیس (ع - مٹ) قمیص

کورتا (Kurta کورتا) (Qamíz قمیض)

کرتا

قلم بند (ع - ص)

QALAM-BAND کلام بند

لپی بدھ (Lipi baddh لپی بدھ)

تہریر (Tahrír تہریر)

قلم رو (ع - ص)

QALAM-RAU کلام راول

راجیہ (Rájya راجیہ) سالتنات (Salta- سالتنات)

nat سلطنت)

QALAMI کلامی (ع - ص) قلمی

1. هست لکھت (Hast likhit هست لکھت)

ہاتھ کی لکھی ہوئی کتاب (Háth ki likhi buí kitáb ہاتھ کی لکھی ہوئی کتاب)

2. رسالہ (Rasálámr رسالہ) کلامی (Qalmi ám قلمی)

آرام (Qalmi ám قلمی)

QALANDAR کلندر (ف - مذ) قلندر

1. مہاتما (Mahátma مہاتما) خدا

رسیدا (Khuda rasída خدا رسیدا)

2. آزاد (Ázád آزاد) ریند (Rind ریند)

رند)

QULI کولی (ت - مذ) قلی

بہار واہک (Bhárváhak بہار واہک)

مزدور (Mazdúr مزدور)

ہمال (Hammál ہمال)

QILYÁN کلیلان (ف - مذ) قلیان

گڑگڑی (Guṛ guṛ گڑگڑی)

حقہ (Huqqa حقہ)

QALÍL کلیل (ع - ص) قلیل

نپ (Alp نپ) (Nyún نیون) کم

کھوڑا (Thoṛa کھوڑا) (Kam کم)

2. फौजी परेड जानने वाला (Fauji
pared jánne vála فوجی پریڈ
(جاننے والا)

QAV,VÁL कवाल (ع - مذ)

1. गायक (Gáyak गायिका
(Gavaiya गवैया)

2. सूफियाना कलाम गाने वाला (Súfi-
yána kalám gáne vála صوفیانہ
(کلام گانے والا)

QUV,VAT कुवत (ع - مث)

1. बल (Bal बल) ज़ोर (Zor زور)

2. आश्रय (Áshrai आश्रय) सहारा
(Sahára सहारा)

3. पुष्टि (Pushti पुष्टि) तकवियत
(Taqviyat تقویت)

4. शक्ति (Shakti शक्ति) हिस (His
(حس)

QU'T कूत (ع - مذ)

1. जीविका (Jívika जीविका) वृत्ति (Vritti
(वृत्ति) रोजी (Rozi روزی)

2. आहार (Áhár आहार) खुराक (Khurák
(खुराक) खाना (Khána کھانا)

قوت باصره (ع - مث)

QUV,VATE-BÁSIRA कुवते बासिरा
दर्शन शक्ति (Darshan shakti दर्शन
शक्ति) देखने की कुवत (Dekhne ki
quvvat دیکھنے کی قوت)

قوت باه (ع - مث)

QUV,VATE-BÁH कुवते बाह
काम शक्ति (Kám shakti کام
شکتی)

QANÁ,AT कनाअत (ع - مث)
निस्पृहता (Nisprihata نِسپْرِہتا)
निरीहता (Nirihatá نِریہتا) तवक्कुल
(Tavakkul توکل)

QAND कन्द (ع - مذ)
शकरा (Sharkara شکرہ) शकर
(Shakar شکر) मिस्री (Misri مصری)

QINDÍL किन्दील (ع - مث)
कागज़ या अबरक से मढ़ा हुआ फानूस
(Kághaz ya abrak se maṛha hua fánús
(کاغذ یا ابرک سے مڑھا ہوا فانوس)

QUVA कवा (ع - مذ)
قوة کی جمع

1. शक्तियां (Shaktiyán شکتیاں)

2. इन्द्रियां (Indriyán اندریاں)

3. हाथ पांव (Háth páon ہاتھ پاؤں)

QAVÁID कवाइद (ع - مث)
قاعدة کی جمع

1. नियमावली (Niyamávali نیماواہی)
काइदे (Qáide قاعدے)

2. सैन्य शिक्षा (Sain,nya shikchha
(परिड) (Pared سِیْنِیہ شِکچھا)

3. व्याकरण (Vyákaran व्याकरण)
सर्फ नहव (Sarf nahv صرف نہو)

قواعد داں (ع - ص)

QAVÁID-DÁN कवाइद दां

1. वैयाकरण (Vaiya karan व्याकरण)

सर्फ नहव जानने वाला (Sarf nahv
jánne vála صرف نہو جاننے والا)

رَتی شکتی (Rati shakti) سوچنے کی طاقت (Sochne ki táqat)

رَتی شکتی (Rati shakti) سوچنے کی طاقت (Sochne ki táqat)

قوت فہم (ع - مٹ)

QUV,VATE-FAHM کُوبتے فہم
دھارنا شکتی (Dhárana shakti) سمجھنے کی طاقت (Samajhne ki táqat)

قوت برداشت (ع - مٹ)

QUV,VATE-BARDÁSHT کُوبتے برداشت
سہن شکتی (Sahan shakti) سمجھنے کی طاقت (Samajhne ki táqat)

قوت کشش (ع - مٹ)

QUV,VATE-KASHISH کُوبتے کشش
آکর্ষণ شکتی (Ákarshan shakti) کھینچنے کی طاقت (Kbínchne ki táqat)

قوت حافظہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-HÁFIZA کُوبتے حافظہ
اسمِرن شکتی (Ismaran shakti) یادداشت (Yád dásht)

قوت گویائی (ع - مٹ)

QUV,VATE-GOYÁYI کُوبتے گویائی
واچن شکتی (Váchan shakti) واکِیہ شکتی (Vák,kya shakti) بولنے کی قوت (Bolne ki quv,vat)

قوت ذائقہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-ZÁIQA کُوبتے ذائقہ
سوادِندریہ (Swádend,driya) چکھنے کی قوت (Chakhne ki quv,vat)

قوت سامعہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-SÁMIA کُوبتے سامعہ
شروَن شکتی (Shravan shakti) سننے کی قوت (Sunne ki quv,vat)

قوت شامہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-SHÁMMA کُوبتے شامہ
گھران شکتی (Ghrán shakti) سونگھنے کی قوت (Súnghe ki quvvat)

قوت متخیلہ (ع - مٹ)

QUV,VATE-MUTAKHAIYILA کُوبتے متخیلہ
کَلپنا شکتی (Kalpana shakti) تخیل (Takhaiyul)

قوت فکر (ع - مٹ)

QUV,VATE-FIKR کُوبتے فکر
وچار شکتی (Vichár shakti)

QAUŠ ڪاوس (ع - مٿ)

1. دھنوس (Dhanus ڏھنس) چاٻ (Cháp ڇاٻ) ڪوڊنڊ (Kodand ڪوڊنڊ) شراسن (Sharásan ڪوڊنڊ) ڪمان (Kamán ڪمان)

2. دھنوراڻي (Dhanu ráshi ڏھنوراڻي) ٻرڇ ڪاوس (Burje qaus ٻرڇ ڪاوس)

ڪاوس ڪزح (ع - مٿ)

QAUSE.QUZAH ڪاوس ڪڙھ
اندر دھنوس (Indr dhanush ڏندر دھنوس)
دھنڪ (Dhanak ڏھنڪ)

ڪاوس نما (ع - ص)

QAUŠ-NUMA ڪاوسنوما
دھنواڪار (Dhanvákár ڏھنواڪار)
ڄسا (Kamán jaissa ڪمان ڄيسا)

QAUSAIN ڪاوسين (ع - مڌ)
ڪوشٽڪ (Koshtak ڪوشٽڪ) ٻر ڪيٽ
(Bracket ٻريڪٽ)

QAUŁ ڪاول (ع - مڌ)

1. وچن (Vachan ڀڄن) ڪٽي (Ukti ڪٽي) ٻاٽ (Bát ٻاٽ)
2. ڪٿن (Kathan ڪٿن) مڪولا (Maqúla ڀڄولا)
3. پرتگيا (Pratiggya ڀرتگيا) آھد (Ahd ڀھد)

ڪولنج (ع - مڌ)

QÚLA (I) NJ ڪول (لڻ) ڄ
آنٽر شول (Antr shúl ڀنٽر شول) آنتون
ڪا دڙد (Ánton ka dard ڀنٽون ڪا دڙد)

قوت مدرڪه (ع - مٿ)

QUV,VATE-MUDRIKA ڪڙوت ڪوڊرڪا
دھارنا شڪت (Dhárana shakti ڏھارنا
شڪتي) پراگيا شڪت (Prag.gya shakti
ڀرگيا شڪتي) ڪوڊرڪ ڪو ڪڙوت
(Idrák ki quv,vat ڀڊرڪ ڪي قوت)

قوت مميزه (ع - مٿ)

QUV,VATE-MUMAI,YIZA ڪڙوت ڪومئڙا
ڀيڄن شڪت (Vivechan shakti ڀيڄن
شڪتي) ٻله ٻره ڪو ڀھڄان ڪو ڪڙوت
(Bhale bure ki pahchán ki quvvat
ٻهله ٻر ڪي ڀھڄان ڪي قوت)

قوت ناميه (ع - مٿ)

QUV,VATE-NÁMIYA ڪڙوت ڪاميا
ڪاس شڪت (Vikás shakti ڪاس
شڪتي) ڀالنه ڀولنه ڪو ڪڙوت (Phalne
phúlne ki quvvat ڀهله ڀهله ڪي
قوت)

قوت هاضمه (ع - مٿ)

QUV,VATE-HÁZIMA ڪڙوت ڪاڙما
ڀاچن شڪت (Páchan shakti ڀاچن
شڪتي) مڊه مڊه ڳڙا ڪو ڀڪانه ڪو
ڪڙوت (Mede meḥ ghiza ko pakáne ki
quvvat مڊه مڊه ڳڙا ڪو ڀڪانه
ڪي قوت)

QORMA ڪورما (ت - مڌ)

ڪڪ ڀڪار ڪا ٻونا ھوآ ڳوشٽ (Ek
prakár ka bhuna hua gosht ڪڪ
ڀڪار ڪا ٻهنا ھوآ ڳوشٽ)

QAVI कवी (قوی - ع - ص)

1. बलवान् (Balván) शक्ति शाली (Shakti sháli) (شکلی شالی)
ज़ोरावर (Zorávar) (زوراور)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám) (ایشور کا ایک نام)

QAHR कहर (قہر - ع - مذ)

1. प्रकोप (Prakop) गुस्सा (Ghussa) (غصہ)
2. आपत्ति (Ápat,ti) मुसीबत (Musíbat) (مصیبت)

QAHQAHA कहकहा (ع - مذ)

- अट्टहास (Att,hás) ज़ोर की हँसी (Zor ki hansi) (اتھاس زور کی ہنسی)

QAI कै (قے - ع - مٹ)

- वमन (Vaman) वांत (Vánt) (वमन वांत)
इस्तिफराग (Istifrágh) (استفراغ)

QIYÁDAT क़ियादत (ع - مٹ)

- नेतृत्व (Nettrittwa) रहनुमाई (Rahnumáyí) (نیترتو رہنمائی)

QIYÁS क़ियास (ع - مذ)

1. अनुमान (Anumán) अन्दाज़ा (Andáza) (انومان اندازہ)
2. कल्पना (Kalpana) तख़ैयुल (Takhaiynl) (کلپنا تخیل)
3. विचार (Vichár) खयाल (Khayál) (ویچار خیال)

QIYÁSAN क़ियासन (ع - ص)

- अनुमानतः (Anumánatah) (انومانتہ)
- अन्दाज़न (Andázan) (انداز)

QAUM कौम (ع - مٹ)

1. राष्ट्र (Rashtr) नेशन (Nation) (راشٹر نیشن)
2. जाति (Játi) नस्ल (Nasl) (جاتی نسل)
3. वंश (Vansh) खानदान (Khándán) (ونش خاندان)

قوم پرست (ع - ص)

QAUM-PARAST कौम परस्त

- राष्ट्र प्रेमी (Ráshtr premi) (راشترپریمی)
- कौम परवर (Qaum parvar) (قوم پرور)

قوم پرور (ع - ص)

QAUM-PARVAR कौम परवर

‘दیکھو ’ قوم پرست

QAUMI कौमी (ع - ص)

1. राष्ट्रीय (Ráshtríya) मुल्की (Mulki) (راشتریہ ملکی)
2. जातीय (Játiya) खानदानी (Khándáni) (جاتیہ خاندانی)

قومیت (ع - مٹ)

QAUMIYAT कौमियत

1. राष्ट्रीयता (Ráshtríyata) कौम परस्ती (Qaum parasti) (راشتریّتا قوم پرستی)
2. जाति (Játi) खानदान (Khándán) (جاتی خانदान)

QAUNSIL कौनसिल (ع - مذ)

- दूत (Dút) सफ़ीर (Safír) (دوت سفیر)

3. अत्यधिक (Attyadhik) (اتیدھک)
बहुत ज़ियादा (Babut ziyáda) (بہت زیادہ)

QAICHI कैची (त - मथ) (قيچی)
कर्तनी (Kartani) (کرتنی)
(Katarni) (کترنی) कैची (Qainchi)
(قینچی)

QAID कैद (ع - मथ) (قید)
1. उपग्रह (Upaggrah) (अपग) (उपग्रह)
वास (Kára vás) (कारावास) असीरी
(Asíri) (असिरी)
2. निरोध (Nirodh) (निरोध) बंदिश
(Bandish) (बन्दिश)
3. शर्त (Shart) (شرط) पाबंदी (Pábandi)
(पाबन्दी)

कैद खाने (ع - मथ) (قید خانہ)

QAIDA-KHÁNA कैद खाना
कारागृह (Kára grih) (कारागृह)
(Kára gár) (कारागार) जेल (Jail)
(जेल)

कैद महज (ع - मथ) (قید محض)

QAIDE-MAHZ कैदे महज
साधारण कारावास (Sádháran kára vás)
(साधारण कारावास) कैदे विला मशक्कत
(Qaide bila mashaqqat) (कैद بلا)
(مشقت)

QAIDI कैदी (ع - मथ) (قیدی)
उपग्रह (Upaggrah) (अपग) (उपग्रह)
(Bandi) (बन्दी) असीर (Asír) (असिर)

QAIRÚTI कैरुती (ع - मथ) (قیروطی)
मोम रोगन (Mom rogghan) (موم روغن)
एक मरहम (Ek marham) (ایک مرہم)

قياس آرائی (ع - مथ) (قياس آرائی)

QIYÁS-ÁRÁYI क्रियास आराई
अनुमान करना (Anumán karna) (انومان کرنا)
अन्दाज़ा लगाना (Andáza lagána)
(اندازہ لگانا)

QIYÁSI क्रियासी (ع - ص) (قياسی)
1. कल्पनिक (Kálpanik) (कल्पनिक)
खयाली (Khayáli) (خیالی)
2. अनुमित (Anumit) (अनुमित)
पच्छू (Atkal Pach,chu) (اتکل پچھو)

QIYÁFA क्रियाफा (ع - मथ) (قيافہ)
1. मुखाकार (Mukhákár) (मुखाकार)
(Chehra) (چہرہ)
2. सामुद्रक विद्या (Sámuddrak viddya)
इल्मे क्रियाफा (Ilme qiyáfa) (علم قیافہ)

QIYÁM क्रियाम (ع - मथ) (قيام)
1. निवास (Nivás) (निवास)
(Sukúnat) (सुकुनत)
2. दृढता (Driḥata) (दृढता) पायदारी
(Páedári) (پائنداری)
3. स्थिरता (Isthirata) (स्थिरता) ठहराव
(Thahráo) (تھہراؤ)
4. संस्थापना (Sansthápana) (संस्थापना)
(Ijra) (इजरा) (تہا پنا)

QIYÁ,MAT क्रियामत (ع - मथ) (قيامت)
1. महाप्रलय (Maha pralai) (महाप्रलय)
महशर (Mahshar) (مہشہر)
2. अत्याचार (Attyáchár) (अत्याचार)
जुल्म (Zulm) (ظلم)

QÍMATI कीमती (ع - ف - ص) قیمتی
 मूल्यवान् (Múlyā vān (مولیه وان
 बहुमूल्य (Bahu mūlyā (بہو مولیه
 বেশ कीमत (Besh qímat (بیش قیمت

QÍMAT कीमत (ع - م - ث) قیمت
 1. मूल्य (Múlyā (مولیه Argh
 (دَام) दाम (Dám (ارگه
 2. दर (Dar (در Sharah (شرح

ک

KÁR-PARDÁZ कार परदाज़ (ف - ص) کار پر داز
 कार्य कर्ता (Kárya karta (کاریه کرتا
 कर्म चारी (Karm chári (کرم چاری
 कारकुन (Kár kun (کارکن

KÁBUK काबुक (ف - م - ذ) کابک
 कपोत पालिका (Kapot pálika (کپوت
 कबूतरो (Bálágr (بالاگر (بالی
 का दरवा (Kábútaron ka darba
 (کبوتروں کا دربه

KÁR-KHÁNA कार खाना (ف - م - ذ) کارخانه

KÁTIB कातिब (ع - ص) کاتب
 लेखक (Lekhak (لیکھک
 (Likhne vála (لکھنے والا

KÁR-KHÁNA कार खाना
 कार्यालय (Káryalai (کاریالے
 शिल्प (Shilp sbála (شِلپ شالا
 शाप (Work shop (ورک شاپ

KÁZIB काज़िब (ع - ص) کاذب
 मिथ्या वादी (Mith,thya vádi (میتھیا
 झूठा (Jbútha (جھوٹھا (وادی

KÁRD कार्द (ف - م - ذ) कार्द
 चक्रिका (Chhurika (چھوریکا
 (Cháqu (چاقو

KÁR कार (ف - م - ذ) کار
 कार्य (Kárya (کاریه کام (Kám

KÁR-DÁR कारदार (ف - ص) کاردار
 कर्म चारी (Karm chári (کرم چاری
 कार गुज़ार (Kár guzár (کار گزارد

کارآمد (ف - ص)

KÁR-ÁMAD कारआमद
 उपयोगी (Up yogi (اُپ یوگی
 दायक (Lábh dáyak (لاِبھ دایک
 (Mufíd (مفید

KÁR-DÁN कारदान (ف - ص) کاردان

کاربر آری (ف - م - ث)

1. अभ्यस्त (Abb,bhyast (ابهیست
 मशशक (Mash,sháq (مشاق

KÁR-BARÁRI कार बरारी
 कार्य सिद्धि (Kárya siddhi (کاریه
 कामयाबी (Kámyábi (کامیابی

2. अनुभवी (Anu bhavi (انوبھوی
 वाक्किकार (Váqif kár (واقف کار

KÁRI کاری (ف - ص)

1. घातक (Ghátak کھانک) मुहलिक (Muhlik مهلك)

2. भरपूर (Bharpūr ٻرپور) गहरा (Gahra گهرا)

KÁRĪGAR कारीगर (ف - مذ)

1. कला कार (Kala kār कला कार) शिल्प कार (Shilp kār شلپ کار) फनकार (Fankār فن کار)

2. हस्त शिल्पी (Hast shilpi هست شلپي) दस्तकार (Dast kār دست کار)

کاریگری (ف - م)

KÁRĪGARI कारीगरी

1. शिल्प (Shilp شلپ) कला (Kala کلا) फन (Fan فن)

2. हस्त शिल्प (Hast shilp هست شلپ) दस्तकारी (Dast kārī دست کاری)

3. निपुणता (Nipunatā نیپونتا) होश-यारी (Hoshyāri هوشیاری)

KÁSĪD कासिद (ع - ص)

मिथ्या (Mith,thya متهیا) कूट (Kūt कुट) खोटा (Khota کھوتا) जाली (Jāli جعلی)

KÁSIR कासिर (ع - مذ)

भेदक (Bhedak بهدک) खंडक (Khandak کھندک) तोड़ने वाला (Torne vāla توڑنے والا)

کارروائی (ف - م)

KÁR-RAVÁYI कार रवाई

कार्यवाही (Kárrya váhi کاریه واهی)

रुयदाद (Rúe dād رویداد)

KÁR-ZÁR कार जार (ف - م)

समर (Samar سمر) युद्ध (Yuddh یدھ)

जंग (Jang جنگ)

KÁRKUN कारकुन (ف - ص)

कर्म चारी (Karm chāri کرم چاری)

कार्य कर्ता (Kárrya karta کاریه کرتا)

कारपरदाज (Kār pardāz کارپرداز)

KÁR-GAR कार गर (ف - ص)

प्रभावकर (Prabhāvkar پربهاوگر)

मुअस्सिर (Mu,assir موثر)

کار گزار (ف - ص)

KÁR-GUZÁR कार गुज़ार

1. कर्मचारी (Karm chāri کرم چاری)

मुलाज़िम (Mulázim ملازم)

2. कार्य कुशल (Kárrya kushal کاریه کوشال)

कारदा (Kārdan کاردان)

KÁRINDA कारिन्दा (ف - مذ)

1. अभि कर्ता (Abbi karta ابهي کرتا)

एजेंट (Agent ایجنت)

2. कार्य कर्ता (Karrya karta کاریه کرتا)

कारकुन (Kār kun کارکن)

KÁR,VÁN कारवां (ف - مذ)

यात्रिदल (Yátttri dal یاتری دل)

काफिला (Qáfila قافله)

वाला (Kholne vála) (کھولنے والا)

KÁGHAZ कागज़ (ع - مذ) کاغذ

1. पत्र (Pattr) (پتر) कागद (Kágad) (کاگد)

2. लेख्य (Lekhya) (لیکھی) दस्तावेज़ (Dastávez) (دستاویز)

3. पर्चा (Parcha) (پرچہ) रुक्का (Ruqqa) (رقعہ)

KÁFIR काफ़िर (ع - ص) کافر

1. नास्तिक (Nástik) (ناستک) लामज़हब (Lá maz,hab) (لامذہب)

2. कृतघ्न (Kritaghn) (کرتگھن) नाशुक्रा (Ná shukra) (ناشکرا)

KÁFUR काफ़ूर (ع - مذ) کافور

कपूर (Karpúr) (کرپور) कपूर (Kapúr) (کپور)

KÁFI काफ़ी (ع - ص) کافی

पर्याप्त (Paryápt) (پریاپت) पूरा (Púra) (پورا)

KÁKUL काकुल (ف - مث) کاکل

केश पश (Kesh pásh) (کیش پاش) जुल्फ (Zulf) (زلف)

KÁLBUD काल्बुद (ف - مذ) کالبد

शरीर (Sharír) (شریر) काया (Káya) (کایا) जिस्म (Jism) (جسم)

KÁM काम (ف - مذ) کام

1. आशा (Ásha) (آشا) मुराद (Murád) (مراد)

2. इच्छा (Ich, chha) (اچھا) मतलब (Matlab) (مطلب)

KÁSA कासा (ف - مذ) کاسہ

कंस (Kans) (کنس) चषक (Chashak) (چشک) पियाला (Piyála) (پیالہ)

कसे गर (ف - ص)

KÁSA-GAR कासा गर

1. कंसकार (Kans kár) (کنس کار) कसगर (Kas gar) (کسگر)

2. कुंभकार (Kumbh kár) (کمبر کار) कुम्हार (Kumbár) (کمبر)

कसे लिस (ف - ص)

KÁSA-LES कासालेस

चाटुकार (Chátu kár) (چاٹوکار) चापलूस (Cháp lús) (چاپلوس)

काशाने (ف - مذ)

KÁSHÁNA काशाना

गृह (Grih) (گرہ) निकेतन (Niketan) (نیکیتن) सदन (Sadan) (سدن) घर (Ghar) (گھر)

KÁSHT काश्त (ف - مث) کاشت

कृषि (Krishi) (کرشی) खेती (Kheti) (کھیتی)

काश्तकार (ف - ص)

KÁSHT-KÁR काश्तकार

कृषक (Krishak) (کرشک) कृषिबल (Krishi bal) (کرشی بل) भूमिधर (Bhúmi dhar) (بھومی دھار) किसान (Kisán) (کسان)

KÁSHIF काशफ (ع - ص) کاشف

उद्घाटक (Udghátak) (ادگھاٹک) प्रकाशक (Prakáshak) (پرکاشک) खोलने

2. अंगार धानी (Angār dhāni انگار
(انگیتھی Angīthi) अंगीठी (دعانی)

KÁVÁK कावाक (ف - ص) كواك

1. वक्र (Vakr (وکر) टेढ़ा (Terha تیرھا)
2. बे डौल (Be daul (بے دؤل) बेढंगा (Be dhangha (بے دھंगा)

KÁVISH काविश (फ - म्) काوش

1. चिंता (Chinta चिन्ता) शंका (Shanka شنكا)
2. शत्रुता (Shattruta शत्रुता) दुश्मनी (Dushmani دشمني)
3. परिश्रम (Parish,shram (پرشرم) मेहनत (Mehnat محنت)

KÁH काह (फ - म्) काह
तृण (Trin त्रन) घास (Ghás گھاس)

KÁHISH काहिश (फ - म्) काहश

1. क्षीणता (Chhínata च्छेयिता) लागरी (Lághari لاغری)
2. कष्ट (Kasht कष्ट) तकलीफ (Taklíf تکلیف)

KÁHIL काहिल (ع - ص) काहल

1. आलसी (Álasi (آلسی) सुस्त (Sust سست)
2. अकर्मण्य (Akarman,nya (اکرمنیہ) निकम्मा (Nikamma نکما)

KÁHILI काहिली (ع - ف - م्) काहली
आलस्य (Álassya (آلسیہ) सुस्ती (Susti سستی)

KÁHIN काहिन (ع - ص) काहन

1. दैवज्ञ (Daivaggya (دیوگیہ) रौबदां (Ghaib dán (غیب دان)

3. तालु (Tálu तालو) तालू (Tálú تالو)

KÁM-RÁN कामरा (ف - ص) کامراں

1. सफल (Saphal (سپھل) कामयाब (Kámyáb کامیاب)
2. भाग्यवान् (Bhággya vān (بھاگیہ) खुश किस्मत (Khush qismat خوش قسمت)

KÁMIL कामिल (ع - ص) کامل

1. पूर्ण (Pūrṇ (پورن) संपूर्ण (Sampūrṇ تمام)
2. दक्ष (Dakchh (دکھ) कुशल (Kushal کशल) सिद्धहस्त (Sid,dh-hast سیدھ هست) माहिर (Máhir ماهر)

KÁN कान (फ - म्) कान

खनि (Khani (کھنی) आकर (Ákar (آکر)
खान (Khán (کھان)

कान्जर (फ - म्) کانزر

KÁNE-ZAR कानेज़र

स्वर्णकर (Swarnákar (سورناکر) सोने
की खान (Sone ki khán (سونے کی
کھان)

KÁN-KAN कानकन (ف - مذ) کانکن

खनिकार (Khani kár (کھنی کار) खानक
(Khának (کھانک) खान में काम करने
वाला (Khán men kām karne vála
کھان میں کام کرنے والا)

KÁNŪN कानून (ف - مذ) کانون

1. भ्राष्ट्र (Bhráshtr (بھراشتر) भट्टी (Bhatti (بھٹی)
बड़ा चूल्हा (Baṛa chúlha (بڑا چولھا)

2. महानता (Mahánata) بڑاई
(Baráyí) (برائی)

کبر سنی (ع - ف - مٹ)

KIBR-SINI किव्रसिनी

जरा (Jara) (جرا) वयोवृद्धता (Vayovrid-
dhata) (वयोवृद्धता) बुढ़ापा (Burbápa
(برهپا)

KIBRIYA किव्रिया (ع - ص)

1. श्रेष्ठता (Shreshthata) (شریشتھتا)
बुज़ुर्गी (Buzurgi) (بزرگی)

2. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) खुदा
(Khuda) (خدا)

KIBRÍT किव्रित (ع - مٹ)

गंधक (Gandhak) (گندھک) गूगर्द
(Gúgard) (گوگرد)

KABK कबक (ف - مذ)

चकोर (Chakor) (چکور) मुर्गे आतश खार
(Murghe ádash khár) (مرغ آتش خوار)

KABÚTAR कबूतर (ف - مذ)

कपोत (Kapot) (کپوت) पारावत (Pára-
vat) (پاراوت) कलरव (Kalrav) (کلر و)

KABÚD कबूद (ف - ص)

नील (Níl) (نیل) नीला (Níla) (نیلا)
आस्मानी (Ásmáni) (آسمانی)

KABÍDAGI कबीदगी (ف - मٹ)

वैमनस्य (Vaimanas,sya) (وے منسیہ)
रंजिश (Ranjish) (رنجیش)

KABÍDA कबीदा (ف - ص)

वैमनस्क (Vaimanask) (وے منسک)

2. अभिचारक (Abhi charak) (ابھی
(Jádúgar) (جادوگر) (چارک)

काहीदगी (ف - مٹ)

KÁHÍDAGI काहीदगी

कृशता (Krisbata) (کړشتا) दुबलापन
(Dubla pan) (دبلاپن)

KÁHÍDA काहीदा (ف - ص)

कृश (Krisb) (کړش) क्षीण (Chhín
(Munhani) (مذکونی) (چھین)

KÁINÁT काइनात (ع - मٹ)

1. विश्व (Vish,shwa) (ویشو) जगत्
(Jagat) (جگت) दुनिया (Dunya
(دنیا)

2. प्राणि वर्ग (Práni varg) (پرانے ورگ)
मखलूक (Makhlúq) (مخلوق)

3. मर्यादा (Maryáda) (مریادا) हैसियत
(Haisiyat) (حیثیت)

KABÁB कबाब (ف - مذ)

1. भ्रष्ट (Bhrisbt) (بهرشت) भुनाहुआ
(Bhuna hua) (بهنا هوا)

2. शूलिक (Shúlik) (شولک) कीमे की
विशेष टिकिया (Qíme ki vishesh
tikiya) (قیمے کی ویشیش تکیا)

KABID कबिद (ع - मٹ)

यकृत (Yakrit) (یکرت) ज़िगर (Jigar
(जग़र)

KIBR किव्र (ع - مذ)

1. अहंकार (Ahanakár) (اهنکار) घमंड
(Ghamand) (گھمند)

क़तब खाने (क़ - फ - मड)

KUTUB-KHÁNA कुतुब खाना

पुस्तकालय (Pustakálai पुस्तकाले)

किताब घर (Kitáb ghar किताब ग़र)

KATBA क़त्बा (क़ - मड)

अभिलेख (Abhi lekh अभि लेख)

शिला लेख (Shila lekh शिला लेख)

KASÁFAT क़साफ़त (क़ - मड)

1. मालिन्य (Málin, nya मालिन्य)

मलिनता (Malinata मलिनता)

(Maila pan मिलापन)

2. अपवित्रता (Apavittrata अपवित्रता)

नजासत (Najásat नजासत)

KASRAT क़सूरत (क़ - मड)

बाहुल्य (Báhullya बाहुल्य)

(Práchurrya अधिकता)

(Adhikata इफ़रात)

(अफ़रात)

KASÍR क़सीर (क़ - मड)

प्रचुर (Prachur प्रचुर)

(Adhik अधिक)

(Bahul बाहुल)

(Vipul विपुल)

(Udrikt उद्विक्त)

(Ba ifrát बा इफ़रात)

KASÍF क़सीफ़ (क़ - मड)

1. मलिन (Malin मलिन)

(Maila मिला)

2. अपवित्र (Apavittr अपवित्र)

ग़न्दा (Ganda ग़न्दा)

KAJ क़ज (क़ - मड)

वक्र (Vakr वक्र)

(Kutil कुटिल)

(Terha टेढ़ा)

खिन्न (Khinn खिन्न) रंजीदा (Ranjída रंजीदा)

KABÍR कबीर (क - मड)

1. ज्येष्ठ (Jeshth ज्येष्ठ)

(Kalán कलान)

2. श्रेष्ठ (Shreshth श्रेष्ठ)

(Mohtaram मोहतरम)

3. महान् (Mahán महान्)

(Azím अज़ीम)

KABISA कबीसा (क - मड)

मलमास (Malmás मलमास)

मास (Adhimás मास)

(Laund लौन्द)

KITÁB किताब (क - मड)

पुस्तक (Pustak पुस्तक)

(Granth ग्रन्थ)

(Pothi पोथी)

KITÁBAT किताबत (क - मड)

1. लेखन क्रिया (Lekhan kriya लेखन क्रिया)

(Likhne लिखने का काम)

(ka kám तहरीर)

(तहरीर)

2. लेखन कला (Lekhan Kala लेखन कला)

(Kátib ka कारतब का पेशा)

(pesha कापो नवोसी)

(Kápi navísi कापी नोविसी)

क़ताबचे (क - मड)

KITÁB CHA किताबचा

पुस्तिका (Pustika पुस्तिका)

(Chhoti kitáb छोटी किताब)

कदखुदा (फ - मं)

KAD-KHUDA कद खुदा

विवाहित (Viváhit ववाहत) मनकूह
(Mankúh मन्कूह)

कदखुदाई (फ - मं)

KAD-KHUDÁYI कदखुदाई

विवाह (Viváh ववाह) व्याह (Byáh ब्याह)

कदूरत (ए - मं)

KUDÚRAT कुदूरत

1. मलिनता (Malinata मलन्ता) गदला
पन (Gadla pan गदलपन)

2. मनोमालिन्य (Manomálinnya मनो
रंजिश (Ranjish रन्जिश) मालिन्य)

3. मनस्ताप (Manastáp मन्सताप)
दिल का गुबार (Dil ka ghubár
दल का गबार)

KIZB किजब (ए - मं) कड

असत्य (Asattya अस्त्ये) अनृत
(Anrit अनृत) मिथ्या (Miththya
मिथ्या) झूठ (Jhúth ज़ूथ) म्थ्या

KAR कर (फ - वं) क

बधिर (Badhir बधिर) कल (Kall कल)
बहिरा (Babira बहिरा)

करामत (ए - मं)

KARÁMAT करामत

1. चमत्कार (Chamatkár चमत्कार)

मोजिज़ा (Mojíza मोजिज़ा)

2. कृपा (Kripa कृपा) दया (Daya
दया) करम (Karam करम)

कज बहसी (एफ - मं)

KAJ-BAHSI कज बहसी

कुतर्क (Kutark कुतर्क) कट हुज्जती
(Kat hujjati कट हज्जती)

कज खलु (एफ - वं)

KAJ-KHULQ कज खलु

दुःशील (Dush,shíl दुःशील) दुः
स्वभाव (Dus,swabháo दुःस्वभाव)
बदखलु (Bad khulq बदखलु)

कज कोल (फ - मं) कज कोल

भिक्षा पात्र (Bhikshá pátr भिक्षा पात्र)
(Kash kol कश कोल) कश कोल

कजी (फ - मं) कजी

वक्रता (Vakrata वक्रता) कुटिलता
(Kutilata कुटिलता) जिह्मता (Jibmata
जिह्मता) टेढ़ा पन (Terhápan
तेढ़ापन)

कुहल (ए - मं) कुहल

मनीक (Maník मनीक) अंजन (Anjan
अंजन) रसांजन (Rasánjan रसांजन)
सुरमा (Surma सुरमा)

कद (ए - मं) कद

1. द्वेष (Dwesh द्वेष) रंजिश
(Ranjish रन्जिश)

2. दुराग्रह (Durág,grah दुराग्रह) ज़िद
(Zid ज़िद)

3. प्रयास (Prayás प्रयास) प्रयत्न
(Prayatn प्रयत्न) कोशिश
(Koshish कोशिश)

1. आचरण (Ácharan अचरण) अमल (Amal عمل)

2. चरित्र (Charittr चरित्र) कैरेक्टर (Character कैरेक्टर)

کردگار (ف - مذ)

KA (I) RD-GÁR क (कि) दैगार

ईश्वर (Íshwar ईश्वर) परमात्मा (Paramátma परमात्मा) खुदा (Khuda خدا)

KURSI कुर्सी (ع - مذ)

आसंदिका (Ásandika आसंदी) आसंदी (Chair चیر) (Ásaandi آسندی)

کرسی نامه (ع - مذ)

KURSI-NÁMA कुर्सी नामा

वंशावली (Vanshávali ونشاولی) नसब नामा (Nasab náma نسب نامه)

کرشمه (ف - مذ)

KIRI (KARA) SHMA किरि (कर) शमा

1. चमत्कार (Chamatkár चमत्कार) शोबदा (Shobada شعبده)

2. लीला (Líla लीला) माया (Máya माया) कुदरत (Qudrat قدرت)

3. छल (Chhal छल) चाल (Chál चाल)

KARGAS करगस (ف - مذ)

गृध्र (Gridb,dhr گردهر) गिध (Gidh گدھ)

KARAM करम (ع - مذ)

1. कृपा (Kripa کرپا) मेहरबानी (Mehr-báni مهربانی)

2. करुणा (Karuna کارونا) रहْم (Rahm رحم)

3. श्रेष्ठता (Shresh,thata شریهش)

بڑائی (Baráyi بڑائی) تهتا

KARÁHAT कराहत (ع - مٹ)

घृणा (Ghrina گھرنا) घिन (Ghin گھین)

नफरत (Nafrat نفرت)

KIRÁYA किराया (ف - مذ)

भाटक (Bhátak भाटक) भाड़ा (Bhára بهارا)

کرایہ نامہ (ف - مذ)

KIRÁYA-NÁMA किराया नामा

भाटक पत्र (Bhátak pattr भाटक पत्र)

KARB कर्ब (ع - مذ)

1. वेदना (Vedana वेदना) पीड़ा (Píra पीड़ा) तकलीफ (Taklíf تکلیف)

2. व्याकुलता (Vyákulata व्याकुलता) बेचैनी (Be chaini بے چینی)

KARAKHT करखत (ف - ص)

1. कर्कश (Karkash کرکاش) दुरुश्त (Durusht درشت)

2. कठोर (Kathor کتھور) सख्त (Sakht سخت)

کرختگی (ف - مٹ)

KARAKHTAGI करखतगी

1. कर्कशता (Karkashata کرکشتا) दुरुश्ती (Durushti درشتی)

2. कठोरता (Kathorata کتھورتا) सख्ती (Sakhti سختی)

کردار (ف - مذ)

KA (I) RDÁR क (कि) दार

کرہ باد (عف - مذ)

KURA-E-BÁD کورعباد

وايو منڊل (Váyu mandal)

هوا کا घेरा (Hava ka ghera) (گھیرا)

کرہ خاک (عف - مذ)

KURA-E-KH K کورع خاک

دیکھو 'کرہ ارض'

کرہ نار (ع - مذ)

KURA-E-NÁR کورع نار

دیکھو 'کرہ آتش'

کرہ هوا (عف - مذ)

KURA-E-HAVA کورع هوا

دیکھو 'کرہ باد'

KARI کری (ف - مٹ) کری

बधिरता (Badhirata) बहरापन

(Behrá pan) (بہراپن)

KARÍM کریم (ع - ص) کریم

1. दयालु (Dayálu) कृपालु

(Kripálu) बहुत करम करने

वाला (Bahut karam karne vála

(بہت کرم کرنے والا)

2. ईश्वर (Íshwar) खुदा

(Khuda) (خدا)

KARÍH کریه (ع - ص) کریه

घृणित (Ghrinit) जुगुप्सित

(Jugupsit) मकरूह

(Makrúh) (مکروح)

3. दानशीलता (Dán shílata) (دان شیلتا)

सखावत (Sakhávat) (سخاوت)

KIRM कर्म (ف - مذ) کرم

कृमि (Krimi) कीट (Kít) (کرمی کیٹ)

कीड़ा (Kíra) (کیڑا)

कर्म फरमा (عف - ص) کرم فرما

KARAM-FARMA करमफर्मा

मित्र (Mitr) दोस्त (Dost) (میترا دوست)

कर्म कश (ف - ص) کرم کش

KIRM-KUSH कर्मकुश

कृमि नाशक (Krimi náshak) (کرمی ناشک)

जरासीमकुश (Jarásím kush)

(जराथिम कश)

करो फर (عف - مذ) کروفر

KAR,RO-FAR करौफर

वैभव (Vaibhav) शानशौकत

(Shán shaukat) (شان شوکت)

KURA कुरा (ع - مذ) کره

वर्तुल (Vartul) मंडल (Mandal)

पिंड (Pind) गोला

(Gola) (گولا)

کره آتش (عف - مذ)

KURA-E-ÁTASH कुरع आतश

अग्नि मंडल (Agni mandal) (اگنی منڊل)

कुरेनार (Kurae nár) (کره نار)

کره ارض (ع - مذ)

KURA-E-ARZ कुरعअर्ज

भूमंडल (Bhú mandal) (بھو منڊل)

ज़मीन का गोला (Zamín ka gola) (زمین کا گولا)

(کا گولا)

2. भिन्न (Bhin,n بهن) वह संख्या जो
एक से कम हो (Voh sankhya jo ek
se kam ho وه سڻڪهيا جو ايڪ
سے کم هو)

KASRAT कस्रत (ع - مٹ) کسرت

व्यायाम (Vyáyám व्यायाम) वर्जिश
(Varzish ورزش)

KASAL कसल (ع - مٹ) کسل

1. आलस्य (Álas,sya آلسیه) काहिली
(Kábili کاهلی)

2. शिथिलता (Shithilata شتھلতা)
श्रान्ति (Shránti شرانتي) थकन
(Thakan تهکن)

کسل مزد (ع - ص)

KASAL-MAND कसल मन्द

1. आलस (Álas آلس) - आलसी
(Álasi آلسی) सुस्त (Sust سست)
2. श्रान्ति (Shránt श्रान्त) क्लान्त (Klánt
क्लान्त) थका हुआ (Thaka hua
تهکا هوا)

KISVAT क़िस्वत (ع - مٹ) کسوت

1. वस्त्र (Vasttr वस्त्र) लिबास (Libás
لباس)
2. नापितपेटिका (Nápit petika नापित
नार्ई की पेटो (Náyí ki peti
نائی کی پیٹي)

کسادگی (ف - مٹ)

KUSHÁDAGI कुशादगी

विस्तार (Vistár ويستار) फैलाव (Phailáo
پھیلاو)

KAS कस (ف - مٹ) کس

व्यक्ति (Vyakti ويكتي) शख्स
(Shakhs شخص)

کسادبازاری (ع - مٹ)

KASÁD-BÁZÁRI कसाद बाज़ारी

व्यापार मंदता (Vyápár mandata व्याپार
منداين (Manda pan مندتا)

کسالت (ع - مٹ)

KASÁLAT कसालत

आलस्य (Álassya آلسیه) सुस्ती
(Susti سستي)

KASB कस्ब (ع - مٹ) کسب

1. उपार्जन (Upárjan اپارجن) तहसील
(Tahsil تحصیل)

2. उद्यम (Uddyam اودیم) पेशा (Pesha
پیشه)

3. वेश्यावृत्ति (Vesh,shya vritti ویشیا
کمائى (Kamáyí کمائی)

KASBI कस्बी (ع - مٹ) کسبی

1. वह इत्म जो मेहनत करने से हासिल
हो (Voh ilm jo mehnat karne se
hásil ho وه علم جو محنت
کرنے سے حاصل هو)

2. गणिका (Ganika گنیکا) वेश्या (Vesh,
shye طوائف) तवाइफ (Taváif
توايف)

KASR कस (ع - مٹ) کسر

1. खंडन (Khandan کھندن) तोड़ना
(Torña توڑنا)

کشت و خون (ف - مذ)

KUSHTO-KHÚN कुशतो खून

1. रक्तपात (Raktpát रक्त पيات) (खून रيزی Khúnrezi)

2. युद्ध (Yud,dh يده) लड़ाई (Laráyí) (جنگ Jang) (لڑائی)

KUSHTA कुश्टा (ف - ص) کشته

1. हत (Hat هت) निहत (Nihat نهت) (مقتول Maqtúl)
2. भस्म (Bhasm بهسم) धात का कुश्टा (Dhát ka kushta دهات كا كشته)

KASHTI कश्ती (ف - مٹ) کشتی
 नौ (Nau نو) नौका (Nauka نوکا) तरणी (Tarani تارنی) पोत (Pot پوت) नाव (Náo ناء)

KUSHTI कुश्टी (ف - مٹ) کشتی

- नियुद्ध (Niyud,dh نیوده) बाहु युद्ध (Báhu yuddh باهويده) मल्ल युद्ध (Mal,l yuddh مل يده) दो पहलवानों की लड़ाई (Do pahalvánon ki laráyí) (دو پهلووانوں کی لڑائی)

کشتی بان (ف - مذ)

KASHTI-BÁN कश्ती बान

- नाविक (Návik ناوک) नौ चालक (Nauchálak نوچالک) कर्णधार (Karndhár کرن دھار) (مللاح Mal,láh)

KUSHÁDA कुशादा (ف - ص) کشاده

- विस्तृत (Vistrit وسترت) विशाल (Vishál وشال) (وسیع Vasí,a) वसीत्र

کشا کش (ف - مٹ)

KASHÁKASH कशाकश

1. संघर्ष (Sangharsh سن گھرش) खेंचा तानी (Khencha tání) छीना झपटी (Chhína jhapti) (چھینا جھپٹی)
2. कष्ट (Kasht کشت) दुःखः (Dukh) (تکلیف Taklíf) तकलीफ (دکھ)

کشان کشان (ف - ص)

KASHÁN-KASHÁN कशा कशा

- बलात् (Balát بلات) ज़बर दस्ती (Zabar dasti زبردستی) खींचते हुए (Khínch-te hue) (کھیچتے ہوئے)

کشائش (ف - مٹ)

KUSHÁISH कुशाइश

1. विस्तार (Vistár وستار) वुसत्रत (Vus,at وسعت)
2. वृद्धि (Vridhhi وردھی) बढ़ती (Barhti برهتی) बरकत (Barakat برکت)

KISHT किश्ट (ف - مٹ) کشت

1. कृषि (Krishi کړشي) खेती (Kheti) (کھیتی)
2. शतरंज की 'शह' (Shatranj ki 'shah') (شطرنج کی 'شہ')

KISH,VAR کشور (ف - مذ) کشور

1. देश (Desh دیس) मुल्क (Mulk ملک)
2. राज्य (Rājya راجیه) सलतनत (Saltanat سلطنت)

کشیدگی (ف - مٹ)

KASHĪDAGI कशीदगी.

1. मनोमालिन्य (Manomālin,nya مذو (کھنچاؤ) खिंचाव (Khincháav) مالذیہ)
2. वैमनस्य (Vaimanassya وے منیسہ) रंजिश (Ranjish رنجش)

KASHĪDA कशीदा (ف - ص) کشیدہ

1. आकर्षित (Ákarshit) खिंचा (کھنچا ہوا) (Khincha hua हुआ)
 2. रुष्ट (Rusht رشت) कुपित (Kupit (ناراض) (Naráz) (کپت)
 3. सुई डोरे से काढ़ा हुआ फूल बूटे या ज़र दोज़ी का काम (Sui dore se kārha hua phúl búte ya zar dozi ka kām سوئی دورے سے گڑھا ہوا پھول بوٹے (یا زردوزی کا کام)
 4. खींचा हुआ (Khincha hua (کھنچا ہوا)
- ان معنوں میں مرکبات کا آخری جز ہو کر معنی دیتا جیسے 'رنج کشیدہ'

KAF कफ (ع - مٹ) کف

1. प्रहस्त (Prahast پرهست) प्रतल (Pratal پرتل) पंजा (Panja پنجا)

KASHISH कशिश (ف - مٹ) کشش

1. आकर्षण (Ákarshan) खिंचाव (Khincháav) जाज़िबीयत (Jázibíyat) (آکړشن (کھنچاؤ) جاذبیت)
2. आकर्षण शक्ति (Ákarshan shakti) कुवते कशिश (Quvvate-kashish) (آکړشن شکتی (قوت کشش)

KASHF कश्फ (ع - مذ) کشف

1. प्रकटन (Prakatan) ज़ाहिर होना (Záhir hona) (پړکتن (ظاهر ہونا)
2. दैव ज्ञान (Daiv gyán) मुकाशफा (Mukáshafa) (دیوگیان (مکاشفہ)

کشکول (ف - مذ)

KASHKOL कश्कोल

- भिक्षा पात्र (Bhikchha pátrr) भीक का पियाला (Bhík ka piyála) (بھیکھا (بھیک کا پیالہ)

کش مکش (ف - مٹ)

KASH-MAKASH कश् मकश

1. असमंजस (Asamanjan) पसोपेश (Pásopesh) (اس منجس (پس و پیش)
2. मनोमालिन्य (Manomālin) मनमुटाव (Man mutáo) (من منّاو)
3. संघर्ष (Sangharsh) आपा धापी (Ápá dhápi) खींच तान (Khinchtán) (سنگھرش (آپا دھاپی (کھینچ تان)

2. अवज्ञा (Avaggya (اوگیا नाकरमानी
(Ná farmání (نافرمانی)

3. कृतघ्नता (Kritaghnata (کرتگھنتا
कुफ्राने नेमत (Kufráne nemat
(کفران نعمت)

KUFRÁN कुफ्रान (ع - مذ)

अकृतज्ञता (Akritaggyata (اکرتگیہتا
कृतघ्नता (Kritaghnata (کرتگھنتا
नाशुकरी (Náshukri (ناشکری)

KAFSH कफ़श (ف - مٹ)

पादत्र (Pádattr (پادتر पादुका
(Páduka (پادکا जूता (Júta (جوته)

कफ़श दोर (फ - ص)

KAFSH-DOZ कफ़श दोज़

चर्मकार (Charm kár (چرمکار पादुका-
कार (Paduká kár (پادکا کار मोची
(Mochi (موچی)

KAFAN कफन (ع - مذ)

मृत चेल (Mritchel (मृत चिल मृतक
वस्त्र (Mritak vastr (मृतक वस्त्र
मुरदे को लपेटने का कपड़ा (Murde ko
Lapetne ká kapra (مردے کو لپیٹنے
کا کپڑا)

KAFIL कफ़ील (ع - ص)

1. प्रति भूत (Prati bhút (پرتی بھوت
ज़ामिन (Zámin (ضامن)

2. पालक पोशक (Pálak poshak (پالک
परवरिश कुनिन्दा (Par-
varish kuninda (پرورش کنندہ)

2. फेन (Phen (फेन भाग (Jhág
(جھاग)

KAFFÁRA कफ़ारा (ع - مذ)
प्रायश्चित (Práyashchit (پرایشچیت
गुनाह से पाक होने का अमल (Gunáh
se pák hone ka amal (گناه سے پاک
ہونے کا عمل)

KAFÁLAT कफ़ालत (ع - مٹ)

1. प्रति भूति (Pratibhúti (پرتی بھوتی
ज़मानत (Zamánat (ضمانت)

2. भरणपोषण (Bharanposhan (بھरण
परवरिश (Parvarish (پرورش)

KIFÁYAT कफ़ायत (ع - مٹ)

1. पर्याप्ति (Paryápti (پریاپتی काफ़ी
होना (Káfi hona (کافی ہونا)

2. न्यूनता (Nyúnata (نیونتا कमी
(Kami (کمی)

3. अतिरिक्तता (Atiriktata (ارتی رکتता
बचत (Bachat (بچت)

कफ़ायत شعار (ع - ص)

KIFÁYAT-SHIÁR कफ़ायत शिआर

स्वल्प व्ययी (Swalp vyayi (سولپ ویئی
मित व्ययी (Mitav,vyáyi (متوویئی
जुज़ रस (Juz ras (جزر س)

KUFR कफ़ (ع - مذ)

1. अधर्म (Adharm (ادھرم लामज़हबी-
यत (La maz,habiyat (لامذہبیت)

7, वार्तालाप (Vártáláp वार्तालाप)
गुफ्तुगू (Guftugu गुफ्तुगू)

KALÁN कलान (क - ल - न) (क - ल - न)

1. ज्येष्ठ (Jyeshth ज्येष्ठ) उम्र में बड़ा
(Umr men bara उम्र में बड़ा)

2. श्रेष्ठ (Shreshth श्रेष्ठ) अजीम
(Azím अजीम)

3. प्रलंब (Pralamb प्रलंब) लंबा
(Lamba लंबा)

KULÁH कुलाह (क - ल - अ - ह)

1. टोपी (Topi टोपी)

2. मुकुट (Mukut मुकुट) ताज (Táj ताज)

KALB कलब (क - ल - ब)

कुक्कुर (Kuk,kur कुक्कुर) श्वान
(Shwán श्वान) कुत्ता (Kutta कुत्ता)

KULFAT कुल्फत (क - ल - फ - त)

दुःख (Dukh दुःख) क्लेश (Klesh क्लेश)
(Taklíf तकलीफ) तक्लीफ (Taklíf तक्लीफ)

KILK किल्क (क - ल - क)

लेखनी (Lekhani लेखनी) कलम
(Qalam कलम)

KALIMA कलिमा (क - ल - इ - म)

1. शब्द (Shabd शब्द) लफ्ज़ (Lafz लफ्ज़)

2. वचन (Vachan वचन) बात (Bát बात)

3. वाक्य (Vákya वाक्य) जुम्ला
(Jumla जुम्ला)

KUL

कुल

कल (क - ल)

1. समग्र (Samaggr समग्र) समस्त
(Samast समस्त) सर्व (Sarv सर्व)
सकल (Sakal सकल) सब (Sab सब)

2. प्रत्येक (Pratyek प्रत्येक) हरेक
(Harek हरेक)

3. संपूर्ण (Sampurn संपूर्ण) पूरा
(Púra पूरा)

कलाग (क - ल - अ - ग)

KU(A) LÁGH कु (क) लाग

काकोल (Kákol काकोल) डोम काक
(Dom kák डोम काक) जंगली कौआ
(Jangali kau,á जंगली कौआ)

KULÁL कुलाल (क - ल - अ - ल)

कुम्भकार (Kumbh kár कुम्भकार)
कम्हार (Kumhár कम्हार)

KALÁM कलाम (क - ल - अ - म)

1 कथन (Kathan कथन) बात (Bát बात)

2. वाक्य (Vak,kya वाक्य) जुम्ला
(Jumla जुम्ला)

3. कविता (Kavita कविता) शाहरी
(Sháiri शाहरी)

4. आपत्ति (Ápatti आपत्ति) एतिराज़
(Etiráz एतिराज़)

5. प्रवचन (Pravachan प्रवचन) कौल
(Qaul कौल)

6. संदेह (Sandeh संदेह) शक (Shak शक)

KAM کم (ف - ص) کم
अल्प (Alp) ईषत् (Ishat) अल्प (Alp)
न्यून (Nyún) थोड़ा (Thoṛa) थोड़ा (Thoṛa)

کم اصل (ع - ص)

KAM-ASL कम अस्ल

1. अकुलीन (Akulín) गैर शरीफ (Ghair sharíf)
2. अधम (Adham) जलील (Zalíl)

KAMÁL कमाल (ع - مذ)

1. गुण (Gun) वस्त्र (Vasf)
2. चमत्कार (Chamatkár) अजूबा पन (Ajúba pan)
3. विशेषता (Visheshata) खुसूसियत (Khusúsiyat)
4. अत्यंत (Attyant) बहुत (Bahut)
5. शिल्प (Shilp) कला (Kala) हुनर (Hunar)
6. पूर्णता (Párnata) तकमील (Takmíl)
7. पराकाष्ठा (Parákáshtha) आखिरी हद (Ákhiri had)

KAMÁN कमान (ف - مٹ)

- धनुष (Dhanush) चाप (Cháp)
शरासन (Dhanva) धनु (Dhanu)
कामुक (Kár-muk) शरासन (Sharásan)
धनु (Dhanu) कौस (Qaus)

4. मुसलमानों का एक धर्म मंत्र (Musal-mánon ka ek dharm mantr)
(مسلمانوں کا ایک دھرم منتر)

KULÚKH कुलूख (ف - مذ) क्लोख
मृत्पिंड (Mritpind) लोष्ठ (Losht)
ढेला (Dhela)

KALLA कला (ف - مذ) कल्ल
1. कपाल (Kapál) खोपड़ी (Khopṛi)

2. हनु (Hanu) जवड़ा (Jabrā)

کلیات (ع - مذ)

KUL,LIYÁT कुल्लियात

1. क्लिये की جمع दिकهو 'क्लिये'
2. किसी शाइर की तमाम कविता का संग्रह (Kisi sháir ki tamám kavita ka sangrah)

KILÍD किलिद (ف - مٹ) किलिद
कुंचिका (Kunchika) कुंजी (Kunji)

KUL,LIYA कुल्लिया (ع - مذ) क्लिये
व्यापक नियम (Vyápak niyam) आम काइदा (Ám qáida)
(قاعدہ)

کلیۃ (ع - ص)

KUL,LIYATAN कुल्लियतन
सर्वथा (Sarvatha) बिल्कुल (Bilkul)

मित भुक्त (Mit bhukt) (مت بهکت)
मिताहार (Mitáhár) (متاहार) कम खुराक
(Kam khurák) (کم خوراک)

KAMAR (कमर) (ع - مٹ) कमर
कटि (Kati) (कटि) (लंक) (Lank)
कटि देश (Kati desh) (कटि देश)
कमर بسته (ف - ص)

KAMAR-BASTA (कमर बस्ता)

बद्धपरिकर (Baddh parikar) (بدھ پرویکر)
कटि बद्ध (Katibaddh) (कटि बद्ध)
तत्पर (Tatpar) (तत्पर) तैयार (Talyár)
(Mustaid) (مستعد) (تیار)

कमर بند (ف - مڈ)

KAMAR-BAND (कमर बन्द)

1. कटि बंध (Kati bandh) (कटि बंध)
पटका (Patka) (پٹکا)
2. नीवी (Nívi) (नीवी) इज़ार बन्द
(Izárband) (ازار بند)

कमर بندی (ف - مٹ)

KAMAR-BANDI (कमर बन्दी)

सेना का वर्दी और हथियार से लैस होना
(Sena ka vardi aur hathiyár se lais
hona) (सेना का वर्दी और हथियार से लैस होना)

KAM-ZOR (कमज़ोर) (ف - ص) कमज़ोर

निर्बल (Nirbal) (अशक्त) (Ashakt)
बलहीन (Bal hín) (बलहीन) (अशक्त)
शक्तिहीन (Shakti hín) (शक्तिहीन)
नाताकत (Ná táqat) (ناطاقة)

کمانچه (ف - مڈ)

KAMÁNCHA (कमान चा)

1. धनुही (Dhanuhi) (छोटी)
कमान (Chhoti kamán) (छोटी)
(कमान)
2. लोहे की कमान (Lohe ki kamáni)
(लोहे की कमान)

کماندار (ف - ص)

KAMÁN-DÁR (कमानदार)

1. धनुर्धर (Dhanur dhar) (धनुर्धर)
तीर अन्दाज़ (Tír andáz) (तीर अन्दाज़)
2. सेनापति (Sena patí) (सेनापति)
सिपह سالार (Sipah sálár) (सिपह سالار)

کمانچت (ف - ص)

KAM-BAKHT (कम बख्त)

हत भाग्य (Hat bhággya) (हत भाग्य)
भाग्य हीन (Bhággya hín) (भाग्य हीन)
बद किस्मत (Bad qismat) (बद किस्मत)

کم حوصله (ف - ص)

KAM-HAUSALA (कम हौसला)

निरुत्साह (Nírutsáh) (निरुत्साह)
पस्त हिम्मत (Hatotsáh) (पस्त हिम्मत)
(Past himmat) (पस्त हिम्मत)

کم خرچ (ف - ص)

KAM-KHARCH (कम खर्च)

मित व्ययी (Mitav vyayi) (मित व्ययी)
स्वल्प व्ययी (Swalp vyayi) (स्वल्प व्ययी)
(Juz ras) (जुज़ रस) (वित्नी)

کم خور (ف - ص)

KAM-KHOR (कम खोर)

मित भोजी (Mit bhoji) (मित भोजी)

mand (मन्दि मन्दि) कम समझ (Kam samajh समझ)

KUMUK कुमुक (क - म - थ)

1. सहायता (Sabáyata सहायता) मदद (Madad मदद)

2. सैनिक सहायता (Sainik saháyata सैनिक सहायता) फौजी मदद (Fauji madad फौजी मदद)

KAMAND कमन्द (क - म - थ)

1. पाश (Pásh पश) फन्दा (Phanda पंधा)

2. ऊँची दीवारों या मकानों पर चढ़ने की एक विशेष प्रकार की रस्सी (Uñchí díváron ya makánon par charhne kien vishesh prakár ki rassi ओन्ची दीवारों या मकानों पर चढ़ने की एक विशेष प्रकार की रस्सी (दसी))

कम نصیب (क - म - थ)

KAM-NASÍB कम नसीब

हत भाग्य (Hat bhággya हत भाग्य)

अभागा (Abhága अभागा) बद किस्मत

(Bad qismat बदक़िस्मत)

कम همت (क - म - थ)

KAM-HIMMAT कम हिम्मत

हतोत्साह (Hatotsáh हतोत्साह)

हीन (Utsáh bín हीन) परत

हौसला (Past hausala हौसला)

KAMI कमी (क - म - थ)

1. न्यूनता (Nyúnata न्यूनता) अल्पता (Alpata अल्पता)

कम سخن (क - म - थ)

KAM-SUKHAN कम सुखन

मित भाषी (Mit bháshi मित भाषी)

स्वल्प भाषी (Swalp bháshi स्वल्प भाषी)

(Kam bát karne vála कम बात करने वाला)

कम سن (क - म - थ)

1. अल्प वयस्क (Alp vayask अल्प वयस्क)

(Kam umr कम उम्र) (ویسک عمر)

2. अप्रौढ़ (Ap prauḥ अप्रौढ़) ना

बालिग (Na báligh ना بالغ)

3. अबोध (Abodh अबोध) ना समझ

(Ná samajh ना समझ)

कम ظرف (क - म - थ)

KAM-ZARF कम ज़रफ़

अपात्र (Apáttir अपात्र) अधम (Adham अधम)

(Kamína कमिना) (ادهم)

कम عقل (क - म - थ)

KAM-AQL कम अक्ल

लघु मति (Laghu mati लघु मति)

(Alp buddhi अल्प बुद्धि)

अबोध (Abodh अबोध) अज्ञान

(Múrkh मूर्ख) (اگ گیان)

(Nádan نادان) (مورکھ)

कम عمر (क - म - थ)

दिक़्क़ो 'कम سن'

कम فهم (क - म - थ)

KAM-FAHM कम फहम

अबोध (Abodh अबोध) मतिमन्द (Mati-

2. पार्श्व (Pārshwa पार्शु) पहलू (Pablu پہلو)

3. तट (Tat तट) किनारा (Kināra کنارہ)

KANĀRA कनारा (फ - मड) کنارہ

1. तट (Tat तट) कुल (Kúl कुल) साहिल (Sābil ساحل)

2. पार (Pār पार) छोर (Chhor چھور)

3. पृथक्ता (Prithakta پرتھکتا) अला-हिदगी (Alāhidagi اعلحدگی)

4. अंत (Ant انت) अखीर (Akhīr اخیر)

کنارہ کشی (ف - مٹ)

KANĀRA-KASHI कनारा कशी

1. विरक्ति (Virakti ویرکتی) अलाहिदगी (Alāhidagi اعلحدگی)

2. संबंध विच्छेद (Sambandh vich, chhed सम्बन्ध विच्छेद) कता-तअल्लुक (Qata ta,alluq قطع تعلق)

KAN,NÁS कनास (ع - मड) کناس

1. भाड़ू देने वाला (Jhāru dene vāla جھارू دینے والا) मेहतर (Mehtar مهتر)

2. पाँसी देने वाला (Phānsi dene vāla پانسی دینے والا) जल्लाद (Jallād جلااد)

KINĀYA किनाया (ع - मड) کنایہ

1. इंगित (Ingit انگیت) इशारा (Ishāra اشاره)

2. व्यंजना (Vyanjana व्यंजना) इस्ति-आरा (Isti,āra استعارہ)

2. दोष (Dosh दोष) ऐब (Aib عیب)

4. त्रुटि (Truti त्रुटी) भूल (Bhul بهول)

KAM-YĀB कमयाब (ف - ص) کمیاب

दुष्प्राप्य (Dush prāppya دش پراپیہ)

दुर्लभ (Durlabb دurlabb) मुश्किल से

मिलने वाली चीज़ (Mushkil se milne vāli chīz مشکل سے ملنے والی چیز)

KUMAIT कुमैत (ع - ص) کمیت

सियाही माइल सुख रंग का घोड़ा (Siyāhi māilsurkh rang ka ghōṛa سیاهی ماہل سوخ رنگ کا گھوڑا)

(Surang سرنگ)

KAMĪN कमीन (ع - मड) کمین

1. घात (Ghāt گھات) ताक (Tāk تاک)

2. दुश्मन की घात में छुप कर बैठने की जगह (Dushman ki ghāt men chhup kar baithne ki jagah دشمن کی گھات میں چھپ کر بیٹھنے کی جگہ)

کمین گاہ (عف - مٹ)

KAMĪN-GĀH कमीनगाह

دیکھو 'کمین' نمبر ۲

KAMĪNA कमीना (ف - ص) کمینہ

पामर (Pāmar پامر) अधम (Adham ادھم)

नीच (Nīch نیچ)

KA(I)NĀR क(कि)नार (ف - मट) کنار

1. क्रोड (Krod क्रोड) गोद (God گود)

KUNISHT कुनिशत (ف - مذ) کنشت
 अग्निशाला (Agnishāla) (اگنی شالا)
 आतश कदा (Ātash kada) (آتھس کده)

KUNGURA कुंगुरा (ف - مذ) کنگره
 कलश (Kalash) (کالھس) अंड (And) (انڈ)
 गुंबद (Gumbad) (گنبد)

KUN,H कन्ह (ع - مٹ) کنه
 मर्म (Marm) (مرم) तत्व (Tattwa) (تتو)
 भेद (Bhed) (بھید)

KANÍZ कनीज़ (ف - مٹ) کنیز
 परिचारिका (Parichārika) (پرچارکا) दासी (Dāsi) (داسی)
 सेविका (Sevika) (سیوکا) लौंडी (Laundi) (لونڈی)

KU कू (ف - مذ) کو
 'दिकهو' 'کوچه'

KAVÁIF कवाइफ (ع - مذ) کوائف
 کیفیت کی جمع

1. समाचार (Samāchār) (سماچار) हालात (Hálat) (حالات)

2. घटनायें (Ghatnáyen) (گھٹنائیں) हादिसे (Hádise) (حادثے)

KU-BA-KU कू बकू (ف - ص) کو به کو
 गली गली (Gali gali) (گلی گلی) कूचा (Kúcha ba kúcha) (کوچه بکوچه)

KOTÁH कोताह (ف - ص) کو تاه

1. लघु (Laghu) (لگھو) ह्रस्व (Hras,swa) (ھرسو)
 छोटा (Chhota) (چھوٹا)

2. अल्प (Alp) (الپ) न्यून (Nyún) (نہون)
 थोड़ा (Thora) (تھوڑا)

KUNJ कुंज (ف - مذ) کنج
 एकांत (Ekánt) (ایکانت) कोना (Kona) (کونا)
 गोशा (Gosha) (گوشه)

KUNJAD कुन्जद (ف - مٹ) کنجد
 तिल (Til) (تیل) तिली (Tili) (تلی)
 کنجشک (ف - مٹ)

KUNJISHK कुन्जिशक
 चटक (Chatak) (چٹک) कलविक (Kalvink) (کلونک)
 गौरैया (Gauraiya) (گوریا)

KUND कुन्द (ف - ص) کند
 1. मंद (Mand) (مند) सुरत (Sust) (سست)
 2. कुंठ (Kunth) (کنٹھ) कुण्ठित (Kunthit) (موتھرا)
 मोथरा (Mothra) (موتھرا)
 کند ذهن (ع - ص)

KUND-ZAHN कुन्द जह्न
 कुंठित बुद्धि (Kuntbit buddhi) (کڈھت)
 मंद प्रतिभ (Mand pratibh) (بدھی)
 बद जहन (Bad zahn) (مدد یرتبھ)
 بد ذهن

KANDA कन्दा (ف - ص) کنده
 अंकित (Ankit) (انکت) खुदा हुआ (Khuda hua) (کھدا هوا)

KUNDA कुन्दा (ف - مذ) کنده
 मोटी लकड़ी का टुकड़ा (Moti lakri ka tukra) (موتی لکڑی کا ٹکڑا)

KANZ कन्ज़ (ع - مذ) کنز
 निधि (Nidhi) (ندھی) कोश (Kosh) (کوش)
 खज़ाना (Khazāna) (خزانہ)

2. यात्रा (Yáttra सफर (Safar
(سفر)

3. निधन (Nidhan मरण
(Maran मौत (Maut)

KOCHAK कोचक (फ - व)
लघु (Laghu ह्रस्व (Hrasswa
(Chhota छोटा (چھوٹا)

KÚCHA कूचा (फ - व)
प्रतोलि (Pratoli वीथिका
(Vithika गली (Gali)

KODAK कोदक (फ - म)
बालक (Bálak बच्चा
(Bach,cha)

BAUDAN कौदन (फ - व)
मूर्ख (Múrkh मूढ़ (Múrh)
नादान (Nádán)

KOR कोर (फ - व)
अंध (Andh नेत्रहीन (Nettr hín
(Andha अंधा (اندها)
कोरनश (त - म)

KURNUSH कुर्नुश
प्रणाम (Pranám तसलीम
(Taslím)
कोरनमक (फ - व)

KOR-NAMAK कोर नमक
कृतघ्न (Kritaghn नमक हराम
(Namak harám)

कोरपुश (फ - व)
KOZ-PUSHT कोज़ पुश
कुब्ज (Kubj कुबड़ा (Kubia
(کبڑا)

कोताह कलम (फ - व)

KOTÁH-QALAM कोताह कलम
जो चिट्ठी पत्री लिखने में सुस्त हो (Jo
chith,thi pattri likhne meñ sust ho
جو چھٹی پتری لکھنے میں
(سست ہو)

कोताह नज़र (फ - व)

KOTÁH-NAZAR कोताह नज़र
1. अनुदार (Anudár पस्त खयाल
(Past khayál)
2. अदूरदर्शी (Adúr darshi
ना आक्रिबत अन्देश (Na áqibat
andesh)

कोताह हत (फ - व)

KOTÁH-HIMMAT कोताह हिम्मत
हतोत्साह (Hatotsáh
हिम्मत (Past himmat)

कोताही (फ - म)

KOTÁHI कोताही
1. न्यूनता (Nyúnata कमी
(Kami)
2. आलस्य (Álassya राफ़्लत
(Ghaflat)
3. त्रुटि (Turti भूल (Bhúl)

KAUSAR कौसर (फ - म)
स्वर्ग की एक नहर (Swarg ki ek nahr
(سورگ کی ایک نہر)

KÚCH कूच (फ - म)
1. प्रस्थान (Prasthán
प्रयाण (Prayán)
(Ravánagi)

KAUKAB کؤکب (ع - مذ) کؤکب
نکتر (Nakchhatr) تارا
(Tára) (تارا)

کؤکنار (ف - مذ)

KOKNÁR كوكنار

پوستے کی بونڈی (Poste ki bondi)
خاشخاش کا پوست (Khashkhásh ka post)
(پوست)

KAUNAIN كوين (ع - مذ) كوين
اُبھلوك (Ubhai lok) اُبھلوك
دُنیا اور آخرت (Dunya aur ákhirat)

KOH كوه (ف - مذ) كوه
پاروت (Parvat) بھدر (Bhúdhār)
ادری (Adri) ادری (بھودھر)
شیل (Shail) اچل (Achal) اچل
مہیڈھار (Mahídhār) پھار (Pahār)

کؤہ آتش فشان (ف - مذ)

KOHE-ÁTASH-FISHÁN

کؤہ آتاش فیشاں

جوالا (Jwála mukhi) جوالا
(مکھی)

KOHÁN كوهان (ف - مذ) كوهان
ككود (Kukud) ککود یا بیل کی
پٹ کا کڑ (Unt ya bail ki píth)
اؤنت یا بیل کی پٹ کا (ka kúbar)
(کوبر)

KÚZA كؤزا (ف - مذ) كؤزا
مڑت کانس (Mritkans) آتھ-
خورا (Áb khora) (آبخور)

کؤزہ گر (ف - مذ)

KÚZA-GAR كؤزا گر

مڑت کر (Mritkar) کانسکار
(Kanskár) کاسگر (Kasgar)
(کھار) (Kumbhár) (کسگر)

KÚS كؤس (ف - مذ) كؤس
دُندبھی (Dundubhi) دُندبھی
(Dhaunsa) ناکارا (Naqqára)
(نقار)

KOSHÁN كوشان (ف - ص) كوشان

پریتن شیل (Prayatn shíl)
کوشش میں لگا ہوا (Koshish
men laga hua)

KOSHISH كوشش (ف - مٹ) كوشش
پریتن (Prayatn) پریتن
چیشٹا (Cheshta) پریاس (Prayás)
دور دھوپ (Daurdhúp) دھوپ
(دھوپ)

KOSHAK كوشك (ف - مذ) كوشك
پراساد (Prásad) بھوان (Bhavan)
(محل) (Mahal) (محل)

KOFT كوفت (ف - مٹ) كوفت

1. سنتاپ (Santáp) سنٹاپ
(Chhobh) غوتن (Ghutan)
(گھٹن)

2. دُکھ (Dukh) کلش (Klesh)
(تکلیف) (Taklíf) (تکلیف)

(Koláhal کولاهل) شور غل (Shor ghul شور غل)

KAH-RUBA کھر با (ف - مذ)

تړن مني (Trin mani تړن مني)
 एक पत्थर जो घास को अपनी तरफ
 खेंचता है (Ek pat,thar jo ghás ko
 apni taraf khenchta hai ایک پتھر
 جو گھاس کو اپنی طرف کھینچتا ہے)

کھ کشان (ف - مٹ)

KAH-KASHÁN کھ کشاں

आकाश गंगा (Ákash ganga آکاش
 छाया (B ad,dra بھدرا) भद्रा (B ad,dra
 पथ (Obháya ath چھایا پتھ)

کھن - ال (ف - ص)

KUHAN-SÁL कुहन साल

1. पुरातन (Purátan पुरातन) पुराना (Purána पुराना)
2. वयो वृद्ध (Vayo vriddh वयोवृद्ध) जरत् (Jarat जरत) बूढ़ा (Búṛha बूढ़ा)

KUHNA कुहना (ف - مٹ)

1. पुरातन (Purátan पुरातन) पुराना (Purána पुराना)
2. जीर्ण (Jírn जीर्ण) बोसीदा (Bosída بوسیدہ)

KUHNAGI कुहनगी (ف - ص)

1. पुरातत्व (Purátattwa पुरातत्व) पुरानापन (Purána pan पुरानापन)
2. जीर्णता (Jírnata जीर्णता) फटा पुराना पन (Phata purána pan फटा पुरानापन)

کوه پیمما (ف - ص)

KOH-PAIMA कोह पैमा

पर्वतारोही (Parvatárohi पर्वतारوہی)
 पहाड़ की ऊंचाई नापने वाला (Pahár
 ki úncháyi nápne vála پہاڑ کی
 اونچائی ناپنے والا)

کوهستان (ف - مذ)

KOHISTÁN कोहिستان

1. पर्वतीय देश (Parvatíya desh پروتیہ)
 पहाड़ी मुल्क (Paháři mulk (پہاڑی ملک (دیہش)
2. पर्वत माला (Parvat mála پروت
 पहाड़ों का सिलसिला (Paháron
 ka silsila پہاڑوں کا سلسلہ)

KOH-KAN कोहकन (ف - ص)

1. पर्वत भेदी (Parvat bhedī پروت
 पहाड़ काटने वाला (Pahár
 kátne vála پہاڑ کاٹنے والا)
2. 'शीरी' के प्रेमी 'फरहाद' का लकब ('Shírín' ke premi 'Farbád' ka
 laqab شیرین کے پریمی فرہاد
 کا لقب)

کہانت (ع - مٹ) KAHÁNAT कहानत

1. शकुन विचारना (Shakun vichárna
 (شکن وچارنا)
2. भविष्य की बात बताना (Bhavish,
 sbya ki bát batána بهوشیہ کی
 بات بتانا)

کھرام (ا - مذ) KUHRÁM कुहराम

हाहाकार (Háhákár هاهاکار) कोलाहल

KAIF कैफ (ع - مذ) کیف

1. मादकता (Mádakata नशा (Nasha نشه)
2. मत्तता (Mat,tatá मस्ती (Masti مستي)

کیفر کردار (ف - مذ)

KAIFARE-KARDÁR कैफरे करदार
कर्म दंड (Karm dand کرم دند) बुरे
काम की सजा (Bure kám ki saza برے
کام کی سزا)

کیفیت (ع - مٹ)

KAIFI(I)YAT कैफ़ि (फी) यत

1. विवरण (Vivaran वरण) तफ़्सील (Tafsil تفصیل)
2. अवस्था (Avastha اوستھا) हालत (Halat حالت)
3. मत्तता (Mat tata मत्तता) वज्र (Vajd وجد)

KÍMIYA कीमिया (ع - مذ) کیمیا

1. रसायन (Rasáyan रसायन) ज़र साज़ी (Zar sázi زر سازی)
2. रसायन विज्ञान (Rasáyan viggyán रसायन وگیان) कैमिस्ट्री (Chemistry کیمستری)

کیمیا گر (ع - ص)

KÍMIYA-GAR कीमियागर

रसायनज्ञ (Rasáyanaggya رसाينگیه)
ज़रसाज़ (Zar sáz زر ساز)

KÍNA कीना (ف - مذ) کینه

1. कपट (Kapat کپٹ) छल (Chhal

کهنه مشق (ع - ص)

KUHNA-MASHQ कुहना मश्क

अभ्यस्त (Abh,bhyast अभیست) क्षिप्र
हस्त (Chhippr hast چھپر هست) मश्शाक
(Mashsháq مشاق)

کھولت (ع - مٹ)

KUHÚLAT कुहलत

वृद्धावस्था (Vridhbávastha وردھاوستھا)
जरा (Jara جرا) बुढ़ापा (Burhápa
برھاپا)

KAIYÁD कैयाद (ع - مذ) کیاد

वंचक (Vanchak ونچک) छली
(Chhali چھلی) धोकेबाज़ (Dhoke báz
دھوکے باز)

KAID कैद (ع - مذ) کید

छल (Chhal چھل) कपट (Kapat
کپٹ) फरेब (Fareb فریب)

KER केर (ف - مذ) کیر

शिशन (Shishn ششن) लिंग (Ling
آلت) आलत (Álat لنگ)

KÍSA कीसा (ف - مذ) کیسه

थैली (Thaili تهیلی) जेब (Jeb جیب)

KESH केश (ف - مذ) کیش

1. मत (Mat मत्त) धर्म (Dharm
مشرّب) मशरब (Mashrab دهرم)
2. स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) प्रकृति
(Prakṛiti پړکړتي) आदत (Ádat
عادت)

3. गुण (Gun گن) सिकत (Sifat
صفت)

کینہ پرور (ف - ص)

KÍNA-PARVAR کینا پور

1. द्वेषी (Dweshi درویشی) بُرّجی
(Bughzi بغضی)
2. शत्रु (Shattru شترو) دُشمن
(Dushman دشمن)

(فرب Fareb) کرے (چھل)

2. द्वेष (Dwesh درویش) دروہ (Droh
(Bughz بغض) بُرّجی (دروہ)
3. शत्रुता (Shattruta شتروتا) دُشمنی
(Dushmani دشمنی)

گ

گاؤ میس (ف - مٹ)

GÁO-MESH गाव मेश

महिषी (Mahishi महिषी) भैंस (Bhains
(بهینس)

GÁM गाम (ف - مذ)

विक्राम (Vik,krám وکرام) डग
(Dag دگ) कदम (Qadam قدم)

GÁH गाह (ف - مٹ)

1. कदाचित् (Kadá chit کداحیت) कभी
(Kabhi کبھی)
2. स्थान (Isthán استهان) जगह
(Jagah جگہ)

ان معذوں میں مرکبات کا آخری
جز ہو کر آتا ہے جیسے 'عید گاہ'

3. समय (Samai سمے) काल (Kál کال)
वक्त (Vaqt وقت)

ان معذوں میں مرکبات کا آخری
جز ہو کر آتا ہے جیسے 'سحر گاہ'

گاہ گاہ (ف - مٹ)

GÁH-GÁH गाह गाह

यदा कदा (Yada kada یدا کدا) कभी
(Kabhi kabhi کبھی کبھی)

GÁM ZAN गामजन (ف - ص)

1. शीघ्रगामी (Shíghr gámí شیکھر
तेज़ रौ (Tez rau تیز رَو) گامی)
2. गमन कर्ता (Gaman karta گمن
चलने वाला (Chalne vála
چلنے والا)

GÁO गाव (ف - مٹ)

गो (Go گو) गाय (Gáe گے)

GÁO-DUM गाव दुम (ف - ص)

शुंडाकार (Shundákár شونداکار) मख
रुती (Makhrúti مخروطی)

گاؤ کشی (ف - مٹ)

GÁO-KUSHI गाव कुशी

गो बध (Go badh گو بدھ) ज़बीहा गाव
(Zabíha gáo ذبیحہ گاؤ)

GADA-GAR گداگر (ف - ص)
 भिक्षुक (Bhikshuk) ककीर
 (Faqir) فقیر

GAR गर (ف - و ف)
 اگر کا مخفف

1. यदि (Yadi) जो (Jo)
2. बनाने वाला (Banāne vala) بنانے والا

ان معذوں میں مرکبات کا آخری
 جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'کوزہ گر'

3. स्वामी (Swāmi) مالिक (Málík)

ان معذوں میں مرکبات کا آخری
 جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'توانگر'

GIRÁMI गिरामी (ف - ص)

1. श्रेष्ठ (Sbreshth) बुज़र्ग (Buzurg)
2. महान् (Mahán) अज़ीम (Azím)

گرامی نامہ (ف - مذ)

GIRÁMI-NÁMA गिरामी नामा

कृपा पत्र (Kripa pattr) शुभपत्र (Shubh pattr)
 वाला नामा (Válá náma)

گراں (ف - ص)

GI(A)RÁN गि (ग) रां

1. अर्घ्य (Arghya) बहु मूल्य (Bahumúlyā) महंगा (Mahaṅga)

GÁHE गाहे (ف - مٹ)
 कदाचित् (Kadáchit) कभी (Kabhi)
 (Kabhí)

گاھے گاھے (ف - مٹ)
 GÁHE-GÁHE गाहे गाहे

यदा कदा (Yada kada) कभी (Kabhi kabhi)

GABR गब्र (ف - مذ)
 अग्नि पूजक (Agni pújak) आतश परस्त (Átash parast)
 (آتھں پرست)

GADA गदा (ف - مذ)
 भिक्षुक (Bhikshuk) भिख मंगा (Bhikh manga)

گداخته (ف - ص)

GUDÁKHTA गुदाख्ता

द्रवी भूत (Dravibhút) पिघला हुआ (Pighla hua) गुला हुआ (Gala hua)

GUDÁZ गुदाज़ (ف - مذ)

1. द्रवण (Dravan) पिघलाव (Pighláo)
2. मृदुलता (Mridulata) नर्मो (Narmi)
3. मांसल (Mánsal) पुरगोश्त (Purgosht)
4. पिघलाने वाला (Pighláne vála)

ان معذوں میں مرکبات کا آخری
 جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'آهن گداز'

آخری جزو ہو کر معنی دیتا ہے
جیسے 'جہاں گرد'

GIRD گرد (ف - مذ) گرد

1. آس پاس (Ás pás) (آس پاس)
2. چاروں طرف (Cháron taraf) (چاروں طرف)
3. (ورتلاکار) (Vartula kár) (ورتلاکار)

گول (Gol)

GIRDÁB گرداب (ف - مذ) گرداب

آوارت (Ávart) (آوارت) جلاوڑت (Jalávart) (جلاوڑت) کلنک (Kalan kur) (کلنک) بھنور (Bhanvar) (بھنور)

گرداگرد (ف - ص)

GIRDÁGIRD گردا گرد

1. چتوردک (Chaturdik) (چتوردک)
- چاروں طرف (Cháron taraf) (چاروں طرف)

گردباد (ف - مذ)

GA (I) RD-BÁD گ (گ) دے باد

وات چاکر (Vát chak,kr) (وات چاکر)

واتاوارت (Váta vart) (واتاوارت)

چاکر وات (Chak,kr vát) (چاکر وات)

بگولا (Bagúla) (بگولا)

گردپوش (ف - مذ)

GARD-POSH گرد پوش

آوارن پریٹھ (Ávaran prishth) (آوارن پریٹھ)

مل پریٹھ (Mal prishth) (مل پریٹھ)

کتاب کی جلد پر لپٹا (Kitáb ki jild par) (کتاب کی جلد پر لپٹا)

لیپٹا ہوا کاغذ (lipta hua kághaz) (لیپٹا ہوا کاغذ)

پیر لپٹا ہوا کاغذ

2. گورو (Guru) (گورو) भारी (Bhári) (بھاری)

वज़नी (Vazni) (وژنی)

گراں بہا (ف - ص)

GIRÁN-BAHA گراں بھا

بہو مولی (Bahumúlyā) (بہو مولی)

مولی وان (Múlyā vān) (مولی وان)

بیش قیمت (Besh qímat) (بیش قیمت)

قیمت

گراں فروش (ف - ص)

GIRAN-FAROSH گراں فروش

مہنگا بےچنے والا (Mahanga bechne) (مہنگا بےچنے والا)

vála

GIRÁNI گرا نی (ف - مٹ)

1. ساماگرھی (Sámarghya) (ساماگرھی)

مہنگائی (Mahangáyi) (مہنگائی)

2. گورتا (Gurúta) (گورتا) भारी पन (Bhári pan) (بھاری پن)

3. آپچ (Apach) (آپچ) बद हजमी (Bád hazmi) (بدھضمی)

5. (Bád hazmi)

بدھضمی

GURBA گربہ (ف - مٹ)

مارجاری (Márjári) (مارجاری)

بلی (Billi)

GAR-CHE گرچہ (ف - ص)

یادیپی (Yaddyapi) (یادیپی)

اگرچہ (Agar che)

GARD گرد (ف - مٹ)

1. راج (Raj) (راج) धूल (Dhúl) (دھولی)

دھول (Dhúl)

2. فیرنے والا (Phirne vála) (فیرنے والا)

ان معنوں میں مرکبات کا

گرفت (ف - مٹ)

GIRI(A)FT गिरि(र)पत

1. ग्रहण (Grahan گرهن) पकड़ (Pakar पکڑ)
2. पूछ ताँच (Púchh táñchh پوچھ تانچھ)
 (Muákhaza مواخذہ)

GIRIFTÁR गिर पतार (ف - ص) گرفتار

1. आबद्ध (Ábad,dh آبدھ) बंदी (Bandi بندی)
 कैद (Qaid قید)
2. ग्रस्त (Grast گریست) मुब्तला (Mub-tala مبتلا)
3. आसक्त (Ásakt آسکت) आशिक (Áshiq عاشق)

گرفتگی (ف - مٹ)

GIRIFTAGI गिरिपतगी

1. अप्रसन्नता (Apprasannata अप)
 ना खुशी (Na kbushi ناخوشی)
2. आसक्ति (Ásakti آسکتی) प्रेम (Prem پریم)
 इश्क (Ishq عشق)

GURG गुर्ग (ف - مٹ) گرگ

1. वृक (Vrik वृक) ईहामृग (Íhámrig ईहामृग)
 भेड़िया (Bheriya بھڑیا)

GARM गर्म (ف - ص) گرم

1. तप्त (Tapt तप्त) उष्ण (Ushn उष्ण)
 जलता (Uttapt अतप्त) (Uttapt जलता)
 हुआ (Jelta hua جلتا ہوا)
2. तत्पर (Tatpar तत् पर) सरगर्म (Sargarm سرگرم)

GARDISH गर्दिश (ف - مٹ) گردش

1. चक्र (Chakkr चक्र) चक्कर (Chak kar چکر)
2. विपत्ति (Vipatti वीपत्ती) आपत्ति (Ápatti آپتی)
 मुसीबत (Musibat مصیبت)

GARDAN गर्दन (ف - مٹ) گردن

ग्रीवा (Gríva گریوا) गला (Gala گلا)

GARDÚN गर्दून् (ف - مذ) گردون

गगन (Gagan گگن) आकाश (Ákásh آکاش)
 आस्मान (Ásmán آسمان)

GURDA गुर्दा (ف - مذ) گرده

1. वृक्क (Vrikk वृक) गुर्दा (Gurda گرده)
2. साहस (Sáhas साहस) हिम्मत (Himmat همت)

GURZ गुर्ज़ (ف - مذ) گرز

गदा (Gada گدا) एक पुराना हथियार (Ek purána hathiyár ایک پرانا ہتھیار)

گرہنگی (ف - مٹ)

GURSANAGI गुर् सनगी

बुभुक्षा (Bubh-ukchha بوبھکھا)
 बुध्दा (Chhudha چھدھا)

GURSANA गुर् सना (ف - ص) گرسنه

बुधित (Chhudhit چھدھت) बुधातुर (Bhúkha بھوکھا)
 (Chhudhátur چھدھاتر)

2. सम्प्रदाय (Sampradāe سم پر دای)
फिरका (Firqa فرقہ)

گروه بندی (ف - مٹ)

GUROH-BANDI गुरोह बन्दी
दल बन्दी (Dal bandi دل بندی) गुरु
बन्दी (Gut bandi گٹ بندی)

ग्रो विदगी (फ - मٹ)

GIRVĪDAGI गिरवीदगी
1. आसक्ति (Āsakti आसक्ति) प्रेम (Prem प्रेम)
(महबत Mahabbat महबत)
2. संलग्नता (Sanlagnata संलग्नता)
इन् हिमाक (Inhimák इन् हिमाक)

GIRVĪDA गिरवीदा (फ - व)

1. आसक्त (Āsakt आसक्त) आशिक
(Āshiq عاشق)
2. आकर्षित (Ākarshit आकर्षित)
रागिब (Rāghib रागिब)

GIRIH गिरिह (फ - मٹ)

1. ग्रंथि (Granthi ग्रंथि) गाँठ
(Gānth گانٹھ)
2. वैमनस्य (Vaimanassya वैमनस्य)
मलाल (Malál मलाल)
3. गज का १/१६ हिस्सा (Gaz ka 1/16
bissa گز کا ۱/۱۶ حصہ)

4. मुरी (Murri मुरी) धोती की गाँठ
(Dhoti ki gānth धोती की گانٹھ)

GIRYÁN गिर्या (फ - व)
रुदित (Rudit रुदित) रोता हुआ
(Rota hua रوتا हुआ)

3. चंचल (Chanchal चंचल)
(Chapal चपल) शोख (Shokh شوخ)

GARMA गर्मा (फ - मंड)
ग्रीष्म काल (Grīshm kál گریشم کال)
गर्मी का मौसिम (Garmi ka mausim
گرمی کا موسم)

گرم جوشی (ف - مٹ)

GARM-JOSHI गर्मजोशी

1. संभ्रांति (Sambhrānti سم بهرانتی)
तपाक (Tapák تپاک)
2. उत्साह (Utsáh उत्साह) हौसला
(Hausala حوصلہ)

GARMI गर्मी (फ - मٹ)

1. उष्णता (Ushnata अशन्ता) ताप (Táp
(حرارت Harárat) हरारत)
2. ग्रीष्म ऋतु (Grīshm ritu گریشم رتو)
गर्मी का मौसिम (Garmi ka mausim
گرمی کا موسم)
3. संभ्रांति (Sam bhrānti سم بهرانتی)
गर्म जोशी (Garm joshi گرم جوشی)
4. उग्रता (Uggrata اُگرتا) तीव्रता
(Tívrata تیورتا) तेज़ी (Tezi تیزی)
5. उपदंश (Updansh اپدنش) आतशक
(Ātashak آتشک)

GIRAU गिरौ (फ - व)
बंधक (Bandhak بندھک) रहन
(Rahn رهن)

GUROH गुरोह (फ - मंड)

1. जन समूह (Jan samúh جن سموه)
दल (Dal دل) गोल (Ghol غول)

گزارش (ف - مٹ)

GUZÁRISH गुज़ारिश

प्रार्थना (Práarthana) (پروارتھنا) निवेदन
(Nivedan) (नोवदन) अनुरोध (Anurodh)
(आवेदन) (Ávedan) (आवेदन) (Anurodh)
अर्ज (Arz) (عرض)

CUZÁRA गुज़ारा (ف - مٹ)

1. निर्वाह (Nirváh) (نروا) निचाह
(Nibáh) (نباہ)
2. जीविका (Jívika) (जीविका) रोज़ी
(Rozí) (روزی)
3. नदी या पुल पार करना (Nadi ya
pul pár karna) (ندی یا پل پار کرنا)
4. वृत्ति (Vritti) (वृत्ति) वसीका (Vasíqa)
(وئیکہ)

GUZAR गुज़र (ف - मٹ)

1. निर्वाह (Nirváh) (نروا) गुज़ारा
(Guzára) (گزاره)
2. प्रवेश (Pravesh) (प्रवेश) दखल
(Dakhl) (دخل)
3. उदर पूर्ति (Udar púrti) (उदर पूर्ति)
बसर औकात (Basar auqát) (بسر
اوقات)
4. गति (Gati) (गति) पहुँच (Pahunch)
(رسائی) (Rasáyi) (رسائی)

गुरगह (ف - مٹ)

GUZAR-GÁH गुज़रगाह

मार्ग (Márg) (मार्ग) पथ्या (Path, thya)
(داسته) (Rásta) (راستا)

GUZASHTA गुज़श्ता (ف - ص)

1. गत (Gat) (गत) अतीत (Atit)

گریبان (ف - مٹ)

GARE(Ī)BÁN गरे (री) बां

कुरते, कमीस या अंगरखे आदि का गला
(Kurte, qamís ya angarkhe ádi ka gala)
(کرتے قمیص یا انگرکھے آدی کا گلا)

GUREZ गुरेज़ (ف - मٹ)

1. पलायन (Paláyan) (पलायन) भागना
(Bhágna) (بھاگنا)
2. विरक्ति (Virakti) (विरक्ति) बे इलति-
फाती (Be iltifáti) (بے التفاتی)
3. घृणा (Ghrina) (गहरना) नफरत
(Nafrat) (نفرت)

GIRYA गिरया (ف - मٹ)

1. रोदन (Rodan) (रोदन) रोना (Rona)
(रुना)
2. विलाप (Viláp) (ولاپ) रो रो कर
मुसीबत का बयान (Ro ro kar musi-
bat ka bayán) (رو رو کر مصیبت کا بیان)

GAZ गज़ (ف - मٹ)

1. माप दंड (Máp dand) (ماپ دند) कपड़ा नापने की छड़ (Kaprā
nápne ki chhar) (کی کپڑا ناپنے کی
چھڑ)
2. बंदूक साफ करने की छड़ (Bandúq
sáf krne ki chhar) (بندوق صاف کرنے کی
چھڑ)
3. सारंगी बजाने की छड़ (Sárangī
bajána ki chhar) (سارنگی بجانے کی
چھڑ)

3. पर्यटन (Paryatan) दौरा (Daura) (دوره)

4. परिभ्रमण (Paribh, bhraman) پرہہ (Gardish) گردش (بہرمن)

5. वायुसेवन (Váyu sevan) وایوسیدون (Hava khorī) هواخوری

GASHTI گشتی (ف - مٹ)

1. भ्रमण कर्ता (Bhraman karta) (بہرمن کرتا) گشت لگانے والا (Gasht lagāne vāla)

2. परिपत्र (Paripattr) (پری پتر) سرکولر (Circular) (گشتی خط) گشتی خط

GUFTÁR गुफ्तار (ف - مٹ)

1. वार्तालाप (Vártáláp) (وارتالاپ)

بات چیت (Bát chít)

2. बोलने वाला (Bolne vāla) (بولنے والا)

ان معلوم میں مرکبات کا آخری
جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'تلخ گفتار'

گفتگو (ف - مٹ)

GUFT (U) GU गुफ्त (تु) गू

1. वार्तालाप (Vártáláp) (وارتالاپ)

بات چیت (Bát chít)

2. बोल चाल (Bol chál) (بول چال)

تقریر (Taqrír)

گفت و شنید (ف - مٹ)

GUFTO-SHANÍD गुफ्तोशनोद

1. कथोपकथन (Kathop kathan)

کہنا اور سننا (کثوپ کتن)

(Kahna aur sunna)

गुजरा हुआ (Guzra hua) (گُزرا ہوا)

2. भूत काल (Bhút kál) (بھوت کال) (Mázi) (ماضی)

GAZAND गज़न्द (ف - مٹ)

1. पीड़ा (Píra) (پیدا) कष्ट (Kasht) (تکلیف) (Taklíf) (کشت)

2. क्षति (Chhati) (چھتی) हानि (Háni) (نقصان) (Nuqsán) (هانی)

GAZINDA गज़िन्दा (ف - ص)

दंशुक (Danshúk) (دنشوک) दंशेर (Dansher) (دشیر)

डसने वाला जानवर (Dasne vāla jánvar) (دسے والا جانور)

GUSTÁKH गुस्ताख (ف - ص)

1. धृष्ट (Dhrisht) (دھرشت) दीठ (Dhíth) (دھیٹہ)

2. निर्लज्ज (Nirlajj) (نرلج) बे हया (Be haya) (بے حیا)

3. उद्धत (Uddhat) (ادھت) उजड्ड (Ujadd) (أجد)

4. अशिष्ट (Ashisht) (اششت) बेअदब (Be adab) (بے ادب)

5. मुक्त कण्ठ (Mukt kanth) (مکت) मुँह फट (Munh phat) (منہ کٹھ) (پھٹ)

GASHT गश्त (ف - مذ)

1. भ्रमण (Bhraman) (بہرمن) सियाहत (Siyáhat) (سیاحت)

2. विहार (Vibár) (وہار) विचरण (Vicharan) (وچرن) (سیر)

گل چین (ف - ص)

GUL-CHÍN گولچی

1. पुष्प चायी (Puspp chāyi پشپ چائی)
(Phúl chunne vála) फूल चुनने वाला (پھول چننے والا)
2. पुष्प जीवी (Pushp jīví پشپ جیوی)
(Máli) माली (مالی جیوی)

GULKHAN गलखन (ف - مذ)
(Bhāṭ) भाड़ (بھڑ)
(Bhatti) भट्टी (بھٹی)

GUL-DÁN गलदान (ف - مذ)
(Pushpádhán) पुष्पाधान (پشپادھان)
(Phúldán) फूलदान (پھول دان)
گلدستہ (ف - مذ)

GUL-DASTA गुलदस्ता
(Istavak) स्तवक (استوک)
(Phúlon ka guchchha) गुच्छा (پھولوں کا گچھا)

GUL-ZÁR गुलज़ार (ف - مذ)
دیکھو 'گلستان'

GULISTÁN गुलिस्तान (ف - مذ)
(Uddyán) उद्यान (اودیان)
(Vátika) वाटिका (اپن)
(Árám) आराम (آرام)
(Bágh) बाग (واتکا)
(Chaman) चमन (چمن)

GULSHAN गुलशन (ف - مذ)
دیکھو 'گلستان'

گل کاری (ف - ص)

GUL-KÁRI गुल कारी
(Bel búte) बेल बूटे (بیل بوٹے)
(Naqqáshi) نقاشی

2. वार्तालाप (Vartáláp وارثالاپ)
(Bát chít) बात चीत (بات چیت)
3. विचार विनिमय (Vichár vinimai)
(Tabádala-e ḥayálat) तत्रादले खयालात (تبادله خیالات)

GIL गिल (ف - ص)
(Mrit) मृत् (موت)
(Mrittika) मृत्तिका (مړتیکا)
(Matti) मट्टी (مٹتی)

GUL गुल (ف - مذ)
1. पुष्प (Pushp पशپ) सुमन (Suman سمن)
(Prasún) प्रसून (پرسون)
(Kusum) कुसुम (کسم)
(Phúl) फूल (پھول)

2. पाटल पुष्प (Pátal pushp پاتل)
(Guláb ka phúl) गुलाब का फूल (گلاب کا پھول)

GULÁB गुलाब (ف - مذ)
1. पाटल पुष्प (Pátal pushp पاتل)
(Guláb ka phúl) गुलाब का फूल (گلاب کا پھول)

2. पाटल वारि (Pátal vāri पاتل)
(Guláb ka araq) गुलाब का अरक (گلاب کا عرق)
(Guláb jal) गुलाब जल (گلاب جل)

GULÁBI गुलाबी (ف - ص)
1. हलका लाल रंग (Halka lál rang)
(هلکا لال رنگ)
2. शराब का शीशा (Sharáb ka shísha)
(شراب کا شیشه)

اون کا (Un ka mota chádra) چادرا
(موتا چادرا)

گل گشت (ف - مٹ)

گم (ف - ص) گوم GUM

1. لپت (Lupt) تیروہیت (Tirohit) (غائب غائب) (تروہیت)
2. کھویا ہوا (Khoya hua) (گماشتہ (ف - مڈ)

گوماشتا GUMÁSHTA

1. ابھی کرتا (Abhi karta) (ایجنٹ (Agent
2. پربندہک (Prabandhak) (کارکن (Karkun

گمان (ف - مڈ) گومان GUMÁN

1. بھرم (Bhram) (Bhránti) (وہم (Vahm) (بھرائتی)
2. سمبھانا (Sambhavana) (امکان (Imkam)
3. خیال (Vichar) (خیال (Khayal)

گمراہ (ف - ص) گومراہ GUM-RÁH

1. پتہ بھڑشت (Path bhrasht) (راہ بھولا ہوا (Rah bhula hua)
2. دُر اچاری (Durachari) (بدچلن (Bad chalan)
3. دھرم بھڑشت (Dharm bhrasht) (بددین (Bad din)

گمنام (ف - ص) گوم نام GUM-NÁM

1. اپ پرسیدھ (Ap, prasiddh) (غیر مشہور (Ghair mash, hur)

گولگشت GUL-GASHT

1. پشپ (Pushp) (Phulon ki sair) (وہار) (پھولوں کی سیر)
2. (Vihar) (وہار) (Parik kraman) (سیر (Sair)

گلو (ف - مڈ) گلول GULU

1. گلا (Gala) (Kanth) (گولی (Goli) (گولہ (Gulula)

گلا (ف - مڈ) گاللا GALLA

1. رے وڈ (Pashu dal) (Revar) (پشودل)
2. جھنڈ (Jhund) (Ghol) (جھلڈ)

گلاہ (ف - مڈ) گیل GILA

1. (Upalambh) (Uláhana) (شکوا (Shikva)

گلابان (ف - مڈ)

گاللابان GALLA-BÁN

1. (Pashu pal) (Charvaha) (گڑیا (Garariya)

گلیم (ف - مٹ) گیلیم GILÍM

1. (Kambal) (Kammal) (کمل)

GANDAGI گندگی (ف - مٹ) گندگی

1. ملینتا (Malinata ملینتا) ملینتا
پن (Mailá pan میلپن)

2. مل (Mal مل) ویٹا (Vishtba ویٹا)
(غلاظت) (Ghalázat غلاظت)

3. اشودھتا (Ashud,dhata اشودھتا)
اپوترتا (Apavitrata اپوترتا)
ناپاکی (Nápáki ناپاکی)

GANDUM گندوم (ف - ص) گندوم

گوہوم (Go dhúm گوہوم) سومان (Suman سومان)
گوہوں (Gehún گوہوں) (سمن)

GANDA گندا (ف - مڈ) گندا

1. ملین (Malin ملین) سامل (Samal سامل)
(میللا) (Maila میللا)

2. اپوترتا (Apavitr اپوترتا) ناپاک
(Nápák ناپاک)

3. مل یکت (Mal yukt مل یکت)
(غلیظ) (Ghalíz غلیظ)

4. ادھم (Adham ادھم) دوراچاری
(Duráchári دوراچاری) بدچلن
(Bad chalan بدچان)

GO گو (ف - حرف) گو

1. یادیپی (Yad dyapi یادیپی) اگرچہ
(Agar che اگرچہ)

2. کہنے والا (Kahne vála کہنے والا)
ان معنوں میں مرکبات کا آخری
جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'دروغ گو'

GAVÁRA گوارا (ف - ص) گوارا

1. رچیکر (Ruchikar رچی کر) مرغوب
(Marghúab مرغوب)

2. اگیاٹ (Ag gyát اگیاٹ) آنجان
(Anján آنجان)

GUNÁH گناہ (ف - مڈ) گناہ

1. پاپ (Páp پاپ) کیلویٹ (Kílvish کیلویٹ)
(پاتک) (Pátak پاتک) (کل دوش)

(دش کرت) (Dushkrit دش کرت)
(معصیت) (Ma,siyat معصیت)

2. اپرادھ (Aprádh اپرادھ) دوش
(Dosh دوش) (قصور) (Qusúr قصور)

گناہگار (ف - ص)

GUNÁH-GÁR گناہ گار

1. پاپی (Pápi پاپی) پاتکی (Pátaki پاتکی)
(عاصی) (Ási عاصی)

2. دوشی (Doshi دوشی) اپرادھی
(Aprádhi اپرادھی) (قصور وار) (Qusúr vár قصور وار)

GUMBAD گنبد (ف - مڈ) گنبد

منڈپ (Mandap منڈپ) (اند) (And اند)
گولک (Golak گولک) (گمبج) (Gumbaj گمبج)

GANJ گنج (ف - مڈ) گنج

نیدی (Nidhi نیدی) (کوش) (Kosh کوش)
خزانہ (Khazána خزانہ)

گنجائش (ف - مٹ)

GUNJÁISH گونجاہش

1. اوکاش (Avkásh اوکاش) سمانی
(Samáyi سمانی)

2. سامرتھیہ (Sámarthya سامرتھیہ)
(مقدرت) (Maqdirat مقدرت)

3. ویتار (Vistár ویتار) ووسٹ
(Vus,at ووسٹ)

गुशतखुर (फ - व)

GOSHT-KHOR गुशतखुर

मांसाहारी (Mānsābāri मानसाहारी)
गुशत खाने वाला (Gosht khāne vāla
(गुशत केहाने वाला)

गुश माली (फ - म)

GOSH-MĀLI गुश माली

1. कर्ण मर्दन (Karn mardan कर्ण
(मर्दन) कान खेंचना (Kān khenchna
(कान केहिनचना)

2. भर्त्सना (Bhartsana भर्त्सना)
चेतावनी (Chetāvani चेतानुनी)
तादीब (Tādīb तदीब)

गुशवार (फ - म)

GOSH-VĀRA गुश वारा

1. कर्ण भूषण (Karn bhūshan कर्ण
(भूषण) आवेजा (Āveza आवेजा)
2. तालिका (Tālīka तालिका) सारणी (Sārani
(नक्शा) नक्शा (Naqsha नक्शा)

GOSHA गुशा (फ - म)

1. कोण (Kon कोण) कोना (Kona कोना)
(कोना) ज़ाविया (Zāviya ज़ाविया)

2. एकांत (Ekānt एकांत) तनहाई
(Tanhāyi तनहाई)

गुश नशिन (फ - व)

GOSHA-NASHĪN गुशा नशिन

1. एकांत वासी (Ekānt vāsi एकांत
(वासी) गुशे में बैठने वाला (Goshe
men baithne vāla गुशे में
(बैठने वाला)

2. सहय (Sabya सहय) काबिले बरदाश्त
(Qábīlo bardāshht काबिले बरदाश्त)

3. स्वीकार (Swikār स्वीकार) मन्ज़ूर
(Manzūr मन्ज़ूर)

GAVĀH गवाह (फ - म)

साक्षी (Sākshī साक्षी)
(Sākhi साक्षी) शाहिद (Shāhid शाहिद)

GAVĀHI गवाही (फ - म)

साक्ष्य (Sākshya साक्ष्य) शहादत
(Shahādat शहादत)

GOR गोर (फ - म)

समाधि भवन (Samādhi bhavan
(Qabr कब्र) कब्र (Qabr कब्र)

GOR-KAN गोर कन (फ - म)

गर्तकार (Gart kār गर्तकार) कब्र
खोदने वाला (Qabr khodne vāla
(कब्र केहोदने वाला)

GOZ गोज़ (फ - म)

अपान वायु (Apān vāyu अपान वायु)
अधो वायु (Adho vāyu अधो वायु)
रियाह (Riyāh रियाह)

GOSFAND गोस्फन्द (फ - म)

अजा (Aja अजा) बकरी (Bakri बकरी)

GOSH गुश (फ - म)

कर्ण (Karn कर्ण) कान (Kān कान)

GOSHT गुशत (फ - म)

मांस (Māns मांस) आमिष (Āmish
(Mās मांस) मांस (Mās मांस)

- GAH گہ (ف - ص) گہ
گاہ کا مخفف دیکھو 'گاہ'
- GUHAR گہر (ف - مذ) گہر
گوہر کا مخفف دیکھو 'گوہر'
- گہوارہ (ف - مذ)
- GAHVÁRA گہ وارا
پالنا (Pálana پالنا) ہینڈولا
(Hindola ہندولا)
- GAHE گہے (ف - ص) گہے
گاہے کا مخفف
- یدا کدا (Yada kada یداد کدا)
کبھی کبھی (Kabhi kabhi کبھی کبھی)
- GIYÁH گیہا (ف - مٹ) گیہا
تھاس (Ghás تھاس) ترن (Trin ترن)
- GETI گیتی (ف - مٹ) گیتی
سلسار (Sansár سلسار) جگت
(Jagat جگت) دنیا (Dunya دنیا)
- GESU گیسو (ف - مذ) گیسو
1. اَلک (Alak اَلک) چूर्ण کُنتل
(Chúrn kuntal چورن کنتل)
زلف (Zulf زلف)
 2. کیش پاش (Kesh pásh کیش پاش)
لٹ (Lat لٹ)

2. ویرکت (Virakt ویرکت) دنیا سے بے
تعلق (Dunya se be ta,alluq دنیا سے بے تعلق)
- گونا گوں (ف - ص)
- GŪNÁGŪN گوناگून
چتر (Chittr vichittr چتر) وچتر
(Ranga rang رنگا رنگ) (رنگارنگ)
- GAUHAR گوہر (ف - مذ) گوہر
1. مَوکتک (Mauktik مَوکتک) موکتی
(Moti موکتی) موتی (Dur دور)
 2. وَنش (Vansh وَنش) کُل (Kul کُل) نسل
(Nasl نسل)
- GOYA گویا (ف - ص) گویا
1. وکتا (Vakta وکتا) بولنے والا
(Bolne vála بولنے والا)
 2. مانو (Máno مانو) جیسے (Jaise جیسے)
- GOYÁYI گویائی (ف - مٹ) گویائی
واک شکتی (Vák shaktí واک شکتی)
واٹ (Váni وانی) بات چیت کی طاقت
(Bát chít ki táqat بات چیت کی طاقت)

ل

2. अनुत्तर (Anuttar) अवाक्
(Avák) खामोश (Khámosh)
(خاموش)

لاجورد (ف - مذ)

LÁJVARD लाजवर्द
लाजावर्त (Lájavart) एक नीला
रत्न (Ek níla ratn) (ایک نیلا رتن)

LÁHIQA लाहिका (ع - مٹ)
لاحقه (Pratiyai) किसी शब्द के
अखीर में लगने वाली अलामत (Kisi
shabd ke akhír men lagne váli alámat)
کسی شبد کے اخیر میں لگنے والی
(علامت)

LA-RAIB ला रैब (ع - ص)
निःसंदेह (Nis,sandeh) (نس سندیہ)
वेशक (Be shak) (بے شک)

LÁZIM लाज़िम (ع - ص)

1. आवश्यक (Ávash,sbyak) (آوشیک)
ज़रूरी (Zurúri) (ضروری)

2. उचित (Uchit) (اچت) मुनासिब
(Munásib) (مناسب)

3. अकर्मक क्रिया (Akarmak kriya)
फ़ेले लाज़िम (Fele-
lázim) (فعل لازم)

LÁZIMI लाज़िमी (ع - ص)
अनिवार्य (Anivárrya) (अनी वारी) ज़रूरी
(Zurúri) (ضروری)

लारवाल (ع - ص)

LA-ZAVÁL ला ज़वाल
अनश्वर (Anash,shwar) (انش شور)

لا آبالی (ع - ص)

LA-OBÁLI ला उवाली

1. अभय (Abhai) (ابہے) निडर (Nidar)
(बे خوف) बेखौफ (Be khauf) (نڈر)

2. निश्चित (Nishchint) (نہں چذت)
बे फिकरा (Be fikra) (بے فکر)

3. धृष्ट (Dhrisht) (دھرشت) बे बाक
(Be bák) (بے باک)

4. अनपेक्षी (Anapekchhi) (انپیکچھی)
बे परवा (Be parva) (बे پروا)

LA-BUDI लाबुदी (ع - ص)

1. आवश्यक (Ávash,sbyak) (आوشیک)
ज़रूरी (Zurúri) (ضروری)

2. अनिवार्य (Anivárrya) (अनी वारी)
लाज़िमी (Lázimi) (لازمی)

لا تعداد (ع - ص)

LA-TA,DÁD लाता (अ) दाद

असंख्य (Asankhya) (اسنکھیہ) अनगिनत
(An ginat) (ان گذت) बेशुमार (Be
shumár) (بے شمار)

LA-SÁNI लासानी (ع - ص)

अनुपम (Anupam) (अनुपम) अद्वितीय
(Ad,dwitiya) (अद्वितीय) बेमिस्ल (Be
misl) (बे म्थल)

لاجواب (ع - ص)

LÁ-JAVÁB ला जवाब

1. अनुपम (Anupam) (अनुपम) बे नज़ीर
(Be nazír) (بے نظیر)

لامتناهی (ف - ص)

LA-MUTANÁHI ला मुतनाही

अपार (Apár अपार) असीम (Asím असिम) जिसका अखीर न हो (Jis ka akhír na ho جس کا اخیر نہ ہو)

لامذهب (ع - ص)

LA-MAZ,HAB ला मजहब

नास्तिक (Nástik नास्तिक) अधर्मी (Adharmi अधर्मी) दहरिया (Dabriya दहरीया)

LÁMISA लामिसा (ع - م ث)

स्पर्श शक्ति (Isparsh shakti اسپرش شکتی) छूने की कुव्वत (Chhúne ki quvvat چھونے کی قوت)

لا وارث (ع - ص)

LA-VÁRIS लावारिस

अनाथ (Anáth अनार्थ) जिसका कोई वाली वारिस न हो (Jis ka koi váli váris na ho جس کا کوئی والی وارث نہ ہو)

LÁIQ लाइक (ع - ص)

1. योग्य (Yoggya योग्य) काबिल (Qábil قابل)

2. पात्र (Pátr पात्र) अधिकारी (Adhi-kári अधिकारी) हकदार (Haqdár حقدار)

LAB लब (ف - م ذ)

1. अधर (Adhar अधर) ओष्ठ (Oshth ओष्ठ) (होंट (Hont होंट) (اوشته))

2. तट (Tat तट) कुल (Kúl कुल) किनारा (Kinára किनारा)

अविनाशी (Avináshi (اوناشی) लाफानी (Láfáni (لافانی)

LÁSH लाश (ت - م ث)

शव (Shav शव) लाशा (Lášha (لاشه)

LA-ILÁJ ला इलाज (ع - ص)

1. असाध्य (Asádh,dhya (اسادھیہ)

कष्ट साध्य (Kasht sádh,dhya कष्ट साध्य) जिस का इलाज मुमकिन न हो (Jis ka íláj mumkin na ho جس کا علاج ممکن نہ ہو)

2. दुष्कर (Dushkar (دشکر) दुश्वार (Dush,vár (دشوار)

LÁGHAR लागर (ف - ص)

1. अर्मास (Amáns (امانس) क्षीण (Chhín क्षीण) दुबला पतला (Dubla patla (دبلا پتلا)

2. अशक्त (Ashakt (اشکت) ना ताकत (Na táqat (نا طاقت)

LÁF लाफ (ف - م ث)

अहंवाद (Ahamvád (اهم واد) डींग (Díng (دینگ) शेखी (Shekhi (شیخی)

لاف زن (ف - ص)

LÁF-ZAN लाफ ज़न

अहंवादी (Ahamvádi (اهم وادی) डोंगिया (Díngiya (دینگیا)

LÁLA लाला (ف - म ذ)

अहिपुष्प (Ahipushp (अहिपुष्प)

पोस्ते का फूल (Poste ka phúl पोस्टे का फूल) का प्यूल

LAHZA लहज़ा (ल - मं) لحظه
क्षण (Chhan चहं) पल (Pal पल)
लमहा (Lam,ha लमहा)

LAHM लहम (ल - मं) لحم
मांस (Mans मान्स) आमिष (Ámish
गोश्त (Gosht गोश्त) (आमिश)

LAH,N लहन् (ल - मं) لحن
1. ध्वनि (Dhwani देह्वनी) स्वर (Swar
आवाज (Áváz आवज) (सुर)
2. मधुर स्वर (Madhur swar मधुर सुर)
रसीली आवाज़ (Rasíli áváz रसीली
आवाज़)

لحم شحم (ल - मं)

LAHÍM-SHAHÍM लहीम शहीम
हृष्ट पुष्ट (Hrisht pusht हृष्ट पुष्ट)
मोटा (Isthúl मोटा) स्थूल (Isthúl स्थूल)
ताज़ा (Mota táza मोटा ताज़ा)

LAKHT लख्त (ल - मं) لخت
खंड (Kband कंड) अंश (Ansh अंश)
टुकड़ा (Tukra टुकड़ा)

LAZZAT लज़त (ल - मं) لذت
1. स्वाद (Swád स्वाद) (रस Ras रस)
ज़ाइका (Záíqa ज़ाइका)
2. आनंद (Anand आनंद) हर्ष (Harsh
लुफ़ (Lutf लुफ़) (हर्ष)

LAZÍZ लज़ीज़ (ल - मं) لذیذ
स्वादित (Swádisht स्वादित) सुस्वाद
मज़ेदार (Sus,swád मज़ेदार)
(Mazedár मज़ेदार)

LIBÁS लिबास (ल - मं) لباس
1. वस्त्र (Vastr वस्त्र) वसन (Vasan
पोशाक (Poshak पोशाक) (वसन)
2. वेश भूषा (Vesh bhúsha वेश भूषा)
वज़ा क़ता (Vaza qata वज़ा क़ता) (वेश
भूषा)

LAB-REZ लब रेज़ (ल - मं) لب ریز
परिपूर्ण (Pari purn परिपूर्ण)
छलकता हुआ (Chhalakta hua छलकता हुआ)
लबाल (Labálab लबाल) (हवा)
लब लब (ल - मं) لب لب

LUBBE-LUBÁB लुबबे लुबाब
सार (Sár सार) सारांश (Sáránsh
निचोड़ (Nichor निचोड़) (सारान्स)
ख़ुलासा (Khulása ख़ुलासा)

LUTRA लुत्रा (ल - मं) لتره
पिशुन (Pishun पिशुन) चुगुलख़ोर
(Chuḡhul khor चुगुलख़ोर)

LAJÁJAT लजाजत (ल - मं) لجاجت
1. विनय (Vinai विनय) विनति (Vinati
आजिज़ी (Ájizi आजिज़ी) (विनति)
2. नम्रता (Namrata नम्रता) नर्म
(Narmi नर्म)

LIHÁZ लिहाज़ (ल - मं) لحاظ
1. शील (Shíl शील) मुरव्वत (Mura-
vvat मुरव्वत)
2. आदर (Ádar आदर) शील संकोच
(Shíl Sankoch शील संकोच)
ख़याल (Khayál ख़याल)

LAHAD लहद (ल - मं) لحد
मृत गृह (Mrit grih मृत गृह) गर्त
(Qabr क़बर) (गर्त)

LASHKAR लशकर (फ - मं) لشکر
सेना (Sena सेना) दल (Dal दल)
बल (Bal बल) अनीक (Aník अनिक)
फौज (Fauj फौज)

लशकर कशी (फ - मं)

LASHKAR-KASHI लशकर कशी
सैन्य यात्रा (Sain, nya yáttra सैन्य)
चढ़ाई (Chaháyi चढ़ाई) (यात्रा)
हमला (Hamla हमला)

लशकर गह (फ - मं)

LASHKAR-GÁH लशकर गाह
सेना वास (Senávás सेनावास) छावनी
(Chháoni छावनी)

लशकरी (फ - मं)

LASHKARI लशकरी
1. सैनिक (Sainik सैनिक) सिपाही
(Sipáhi सिपाही)
2. सैन्य (Sainrya सैन्य) फौज का
(Fauj ka फौज का)

लफात (ए - मं)

LATÁFAT लताफत
1. मृदुलता (Mridulata मृदुलता) कोम-
लता (Komalata कोमलता) नज़ाकत
(Nazákat नज़ाकत)
2. स्वच्छता (Swach, chhata स्वच्छता)
सफाई (Safáyi सफाई)
3. पवित्रता (Pavittrata पवित्रता)
पाकीज़गी (Pákízagi पाकीज़गी)
4. सूक्ष्मता (Súk chbmata सूक्ष्मता)
धारीकी (Bárfki धारीकी)

LUR लुर (फ - मं) لور
मूर्ख (Múrkh मूर्ख) मूढ़ (Múḥ
(Múḥ) बे वकूफ (Be vaqúf बे वकूफ)

LARZÁN लर्ज़ान (फ - मं) لارزان
कम्पाय मान (Kampáe mán कम्पाय मान)
लोल (Lol लोल) हिलता हुआ
(Hilta hua हिलता हुआ)

LARZISH लर्ज़िश (फ - मं) لارزش
कम्प (Kamp कम्प) कम्पन (Kampan
(Kapi कपि) कपकपी (Kap kapi कपकपी)
थरथराहट (Thartharáhat थरथराहट)

LARZA लर्ज़ा (फ - मं) لارزه
1. कम्प (Kamp कम्प) थरथरी
(Tharthari थरथरी)
2. कम्प ज्वर (Kamp jwar कम्प ज्वर)
जूड़ी (Júrf जूड़ी)

LAS,SÁN लस्सान (ए - मं) لسان
वाचाल (Váchál वाचाल) मुख चपल
(Mukh chapal मुख चपल) बातूनी
(Bátúni बातूनी)

LISÁN लिसान (ए - मं) لسان
1. जिह्वा (Jivha जिह्वा) रसना (Rasana
(Rasana) जीभ (Jibh जीभ)
2. भाषा (Bhásha भाषा) बोली (Boli
(Boli) ज़बान (Zabán ज़बान)

लसानियात (ए - मं)

LISÁNIYAT लिसानियात
भाषा विज्ञान (Bhásha viggyán भाषा विज्ञान)
इल्मे ज़बान (Ilme zabán इल्मे ज़बान)
(Zabán)

LATÍFA لطیفہ (ع - مذ) لतीفا

1. हास्यक (Hássyak) (हासिक)

चुटकुला (Chut kula) (چٹکلا)

2. अनुपम (Anupam) (अनूपम) अनोखा (Anokha) (अनोखा) अजूबा (Ajúba) (عجوبہ)

3. आश्चर्य जनक बात (Áshcharya janak bát) (अश चर्ये जनक बात) शगूफा (Sbagúfa) (شگوفہ)

LU,ÁB लुआब (ع - مذ) لعاب

1. मुखसाव (Mukhas,sráv) (مکھس)

राल (Rál) (رال) (سراو)

2. लस (Las) (لس) चप (Chep) (چپ)

لعب (ع - مذ)

LA,B LA,IB लअब लइब

क्रीडा (Krida) (क्रीडा) कौतुक (Kautuk)

खेल तमाशा (Khel tamásha) (कोटक) (کھیل تماشا)

LA,BAT ला (अ) बत (ع - मथ) لعبت

1. पुत्तलिका (Puttalika) (پتلاک) गुड़या

(Gurýa) (گڑیا)

2. खिलोना (Khilona) (کھیلونا)

LÁL ल(अ)ल (ع - مذ) لال

पद्म राग (Padm rág) (پدم راگ)

एक बहुत ही कीमती रत्न (Ek bahut hi

qimatí ratn) (ایک بہت ہی قیمتی

رتن)

LA,ANAT ला (अ) नत (ع - मथ) لعنت

धिकार (Dhikkár) (دھکار) पटकार

(Phatkár) (پٹکار)

5. छठा (Chhata) (چھٹا) शोभा (Shobha) (शोभा) हुस्न (Husn) (حسن)

LUTF लुफ (ع - مذ) لطف

1. कृपा (Kripa) (कृपा) अनुकम्पा (Anukampa) (अनुकम्पा) दया (Daya) (دیا) करम (Karm) (کرم)

2. आनंद (Ánond) (आनंद) हर्ष (Harsh) (हर्ष) मज़ा (Maza) (مزہ)

3. उत्तमता (Uttamata) (ات تمنا) अच्छाई (Ach,ohbáyí) (اچھائی)

LATÍF लतीफ (ع - ص) لطیف

1. मृदुल (Mridul) (مردل) मुलाइम (Muláim) (ملائم)

2. स्वच्छ (Swach, chh) (سوچھ) साफ (Sáf) (صاف)

3. पवित्र (Pavitr) (पोत्र) सुथरा (Suthra) (ستھرا) पाकीजा (Pákíza) (پاکیزہ)

4. पुनीत (Punít) (پنیت) मुकदस (Muqaddas) (مقدس)

5. सूक्ष्म (Súkehbm) (سوक्ष्म) बारीक (Bárik) (باریک) नाजुक (Názuk) (ناری)

لطیف مزاج (ع - ص)

LATÍF-MIZÁJ लतीफ मिज़ाज

स्वच्छात्मा (Swach, chhátma) (سوچھ آتما)

पुनीतात्मा (Punítátma) (पुनीत आमा)

सुथरे मिज़ाज वाला (Suthre mizáj vála)

(ستھरे मीजाज वाला)

2. मिथ्या (Mith,thya) भूट (مته، تهيا)
(Jhúth جهوٿه)

3. अश्लील (Ashlíl) बेहूदा (Be húda)
(Be húda بهودا)

لغو گو (عف - ص)

LAGH,V.GO लग्व गो

1. मिथ्या वादी (Mithithya vádi) (متهيا وادی)
अनर्गल वादी (Anargal vádi)
(Behúda go) वेहूदा गो (انرگال وادی)
(بيهودا گو)

لغویت (ف - مٹ)

LGH,VIYAT लग्वियत

1. निरर्थकता (Nirarthakata) (نررتھکتا)
फुजून पन (Fuzúl pan) (فضول پن)
2. अश्लीलता (Ashlílata) (اشلیلتا)
बेहूदा पन (Behúda pan) (بيهودا پن)

LAEFFÁZ लगाफ (ع - ص)

मुख चपल (Mukh chapal) (مکھ چپل)
वाचाल (Váchál) (واچال) मुखर (Mukhar) (مکھر)
बातूनी (Bátúni) (باتونی) गप्पी (Gappi) (گپی)

LIFÁFA लिफाफा (ع - مڈ)

1. वेष्टन (Veshitan) (ويشتن) खत का
लिफाफा (Khat ka lifáfa) (خط کا)
(لغافه)
2. आवरण (Ávaran) (آون) खोल
(Khol) (خول)
3. मृत चेल (Mrit chel) (مروت چیل)
मुर्दा लपेटने का कपड़ा (Murda
lapetne ka kapra) (مردہ لپیٹنے کا
کپڑا)

LA,ÚQ लऊफ (ع - मड)

अवलेह (Av,leh) (اولیہ) गाढ़े किवाम
की दवा जो चाटी जा सके (Gárho
qivám ki dava jo chátí ja sake) (گڑھے
(قوام کی دوا جو چاٹی جا سکے)

LA,ÍN लईन (ع - ص)

धिककृत (Dlik,krit) (دهککرت) लानत
ज़दा (Lánat zada) (اعذت زده)

LUGHAT लुगात (मड - मड)

लغت की جمع दिकहो 'लغت'

LUGHAT लुगात (मड - मड)

1. शब्द (Shabd) (شبد) व्यक्त (Vyakt)
(لفظ) लफज़ (Lafz) (ویکت)
2. भाषा (Bhášha) (بھاشا) बोली (Boli)
(Zabán) (زبان) ज़बान (Bolí)
3. शब्द कोष (Shabd kosh) (شبد کوش)
(Dictionary) (ڈکشنरी)

LUGHZ लुज़ (ع - مٹ)

पहेलिका (Prahelika) (پرهیلکا) पहेली
(Paheli) (پہیلی) चीस्तां (Chístán)
(چیسٹان)

LAGHIZISH लगज़िश (मट - मट)

1. डगमगाहट (Dagmagáhat) (ڈگمگاہٹ)
2. त्रुटि (Truti) (ترتی) भूल (Bhúl)
(Ghalati) (غلطی) गलती (Bhul)
3. अपराध (Aprádh) (اپرادھ) कुसूर
(Qusúr) (قصور)

LAGH,V लग्व (ع - ص)

1. व्यर्थ (Vyarth) (ويرتھ) निरर्थक
(Nirarthak) (نررتھک) वे फाइदा
(Be fáida) (بے فائدہ)

LUKNAT लुकनत (ع - مٹ) لکنت
هکلاپن (Haklá pan) هکلاپن

LAGÁM लगाम (ف - مٹ) لگام
کویکا (Kavika) کویکا (Dantáli) دنتالی
باگ (Bág) باگ (Dantáli) دنتالی

LAM,HA لامحہ (ع - مڈ) لامحہ
1. چھن (Chhan) چھن (Pal) پل
2. چھن بھر (Chhan bhar) چھن بھر
پل بھر (Pal bhar) پل بھر
ذرا سی دیر (Zara si der) ذرا سی دیر

LAM,S لامس (ع - مڈ) لامس
1. اسپرش (Ispارش) اسپرش
(Chbúna) چھونا
2. اسپرش شکتی (Ispارش shakti) اسپرش شکتی
(Lámisa) لامیسا (شکتی)

LANG لنگ (ف - ص) لنگ
1. پنگو (Pangu) پنگو (Pangul) پنگول
(Langra) لنگڑا (پنگول)
2. پنگوتا (Panguta) پنگوتا (Langra pan) پنگوتا پان
(لنگڑاپن)

LANGAR لنگر (ف - مڈ) لنگر
1. ان ستر (Ann sattr) ان ستر
سدا ورت (Sada vart) سدا ورت
لنگر خانا (Langar khána) لنگر
(خانہ)

2. جہاز تھرانے کی زنجیر (Jaház thahráne ki zanjír) جہاز تھرانے کی زنجیر
3. پھلوانوں کا لنگوت (Pahalvánon ka langot) پھلوانوں کا لنگوت

4. زاہیری تپ تاپ (Záhiri típ táp) زاہیری تپ تاپ
(ظاہری تپ تاپ)

LAF,Z لاف (ع - مڈ) لاف

1. شبد (Shabd) شبد (Vyakt) व्यक्त
کلیما (Kalima) کلیما (ویکت)
2. بات (Bát) بات (Vák,kya) واکہ

لفظ به لفظ (ع - ص)

LAF,Z-BA-LAF,Z لاف و لاف
اکچھرشہ (Akchharshah) اکچھرشہ
حرف (Harf ba harf) حرف
(بہ حرف)

LIQA لقا (ع - مٹ) لقا
دارشن (Darshan) دارشن
(Av,lokan) اولوکن (Dídác) دیدار
(دیدار)

LAQAB لقب (ع - مڈ) لقب
لکھ (Upádhi) آپادھی
پدوی (Padvi) پدوی
(Khitáb) خیتاب
(خطاب)

LUQMA لقمہ (ع - مڈ) لقمہ
کوال (Grás) کوال (Kaval) کوال
کور (Kaur) کور
(Nivála) نوالہ

LAQVA لقوہ (ع - مڈ) لقوہ
بھن جنک (Bhanjanak) بھن جنک
ورونگ (Varunag,grah) ورانگ
مُنھ تہا ہو جانے کا رोग (Munh terha ho jáne ka rog) منہ تہا ہو جانے کا
(روگ)

3. मुख पृष्ठ (Mukh prishth (مکھ پریشٹھ)
मुख पत्र (Mukh patr (مکھ پتر)
टाइटिल पेज (Title page (تائیتल पेज)
(پیج)

LAUZ लौज़ (ع - مٹ) لو ز

एक मिठाई जिस में बादाम और पिस्ते
का तराशा लगता है (Ek mithayi jis men
badam aur piste ka tarasha lagta hai
ایک مٹھائی جس میں بادام اور
(پیستے کا تراشه لگتا ہے)

LULU लूलू (ع - مڈ) لو لو

मुक्ता (Mukta (मुक्ता मौक्तिक (Mauktik
(मुक्ती मोती (Moti (मुक्ती तक

LAH,JA लहजा (ع - مڈ) لہجہ

1. उच्चारण (Uch, charan (اچاران
तलफुज़ (Talaffuz (تلفظ
2. उच्चारण शैली (Uch, charan shaili
(टोन टोन (Tone (اچاران शैली

LIHÁZA लिहाज़ा (ع - حرف) لہذا

अतः (Atah (انه इस कारण (Is
karan (اس کان) पस (Pas (پس

LAH,V लहव (ع - मंड) लहव

क्रीडा (Krida (क्रिडा केलि (Keli
(केहिल खेल (Khel (केहिल

लहवो लहव (ع - मंड) लहव

LAH,VO-LA,IB लहवो लइव

आहार विहार (Ahār vibār (آहार و هار)
मनो विनोद (Mano vinod (منو و نو
सैर तमाशा (Sair tamasha (سیر تماشا
खेल कूद (Khel kud (केहिल کود

लंगर خانه (ف - मंड) لنگر خانه

LANGAR-KHANA लंगर खाना

अन्न सत्र (An, n sattr (ان ستر
(Sada vart (سدا ورت) लंगर (Langar
(लंगर)

LIVÁTAT लिवातत (ع - मंड) لواطت

बाल मैथुन (Bál maithun (بال ميثون
गुद मैथुन (Gud maithun (گود ميثون
इग्लाम (Ighlám (اغلाम

LAUS लौस (ع - मंड) لوٹ

1. मिश्रण (Mishran (میشن आमेशिश (Ámezish
(Amizish
2. प्रवृत्ति (Pravritti (پرورتي अनुराग (Anurág
(انوراك दुनियावी लगाव (Dunyávi lagáo
(دنیاوی لگاؤ
3. दोष (Dosh (دوش धब्बा (Dhabba
(عيب عيب (Aib (دھبہ

लोठ دنیا (ع - मंड) لوٹ دنیا

LAUSE-DUNYA लौसे दुनिया

माया जाल (Máya jál (مایا جال)
मोह पाश (Moh pásh (موه پاش)
बाल बच्चों और धन दौलत का प्रेम
(Bál bach, chon aur dhaṛo daulat ka
premi (بال بچوں اور دهن دولت का प्रेम
(का प्रेम)

LAUH लौह (ع - मंड) لوح

1. पट्टिका (Pattika (پٹکا तख्ती (Takhti
(تختي
2. फलक (Phalak (پهلک तख्ता (Takhta
(تخته)

LAIL लैल (ल - मथ) लील
रात्रि (Rátrī रात्री) निशा (Nisha
(रात) रात (Rát रात) नशा

लील और नहार (ल - मथ)

LAILO-NAHÁR लैलोनहार

1. अहर्निश (Ahar nish अहर्निश) रात
दिन (Rát din रात दिन)
2. काल (Kál काल) समय (Samai
(समय) ज़माना (Zamána ज़माना)

LAIMUN लैमून (ल - मथ) लैमून
निम्बू (Nimbu निम्बू) नीबू (Níbu नीबू)

LA,YIM लैयिम (ल - मथ) लैयिम
1. दुष्ट (Dusht दुष्ट) बुरा (Bad बुरा)
2. कृपण (Kripan कृपण) बखील
Bakhíl बखील

लैयिम الطبع (ल - मथ)

LA,ÍMUT,TABA लैयिमुत्तबा

1. दुष्टात्मा (Dushtátma दुष्टात्मा)
नोचाशय (Nícháshai नोचाशय)
खबीस (Khabís खबीस)
2. बुरा मुष्टि (Bad,dh mushti बुरा मुष्टि)
मखी चूस (Makh,khi मखी चूस)
chús मखी चूस

LIYÁQAT लियाकत (ल - मथ)

1. विद्वत्ता (Vid,dwatta विद्वत्ता)
पांडित्य (Pándittya पांडित्य) इल्मी
क़ाबिलीयत (Ilmi qábiliyat इल्मी
क़ाबिलीयत)
2. योग्यता (Yoggyata योग्यता)
अहलियत (Ahliyat अहलियत)
3. पात्रता (Pátrata पात्रता) इस्तेहक़ाक़
(Istebqáq इस्तेहक़ाक़)
4. गुण (Gun गुण) जौहर (Jauhar
जौहर)
5. सम्यता (Sabh,bhyata सम्यता)
शिष्टता (Shishtata शिष्टता) तमीज़
दारी (Tamíz dári तमीज़ दारी)
6. श्रेष्ठता (Shresh,thata श्रेष्ठता)
उत्तमता (Uttamata उत्तमता) उम्दगी
(Umdagi उम्दगी)

लित और लैल (ल - मथ)

LAITO-LA,AL लैतोलअल

टालमटोल (Tál matol टालमटोल)
आज कल (Áj kal आज कल) बहाना बाज़ी
(Bahána bázi बहाना बाज़ी)

LEKIN लेकिन (ल - मथ)
परन्तु (Parantu परन्तु) पर (Par पर)

(شریشٹھ Shreshth) श्रेष्ठ (پروجیہ)
(بزرگ Buzurg) बुजुर्ग

MÁJARA ماجرا (ع - مذ)
1. ورتانت (Vrittánt) हाल
(Hál) (حال)
2. غटना (Ghatana) سانہا
(Sániha) (سانکھ)

MÁDAR مادر (ف - مٹ)
(جننی Janani) माता (ماتا)
(امبیکا Ambika) मां (مان)
(امان Ammáu) अमां (مان)

MÁDA ماده (ف - مٹ)
(استری پرائی Istri práni) स्त्री प्राणी
(مادین Mádín) मादीन

MÁD,DA ماده (ع - مذ)
1. تत्व (Tattwa) (بھوت Bhút) भूत
(مول Múl driv,vya) मूल द्रव्य (تتو)
(مول Múl tattwa) मूल तत्व (دروہ)
(جؤھر Asl) जौहर (اصل)
(Jauhar) (جوھر)
2. یوگیہتا (Yog,gyata) योग्यता
(قابلیت Qábiliyat) काबلیयत
3. سفت (Sifat) (گن Gun) गुण
(صدت)
4. پیپ (Píp) (پوپ Púya) पूय
(مواد Mavád) मवाद
5. مسدر (Masdar) (دھاتو Dhātu) धातु
(مسدر)

MA,ÁL मआल (ع - مذ)
(فلی Phal) (پری نام Parínám) परिणाम
(انجام Anjám) अंजाम (پهل)
(نتیجہ Natíja) (نتیجہ)

مآل اندیش (ع - ص)
MA ÁL-ANDESH मआल अंदेश
(پری نام Parínám shoohi) परिणाम शोची
(اگر شوچی Aggr shoohi) अग्र शोची (شوچی)
(Natíja soch kar kám karne vála) नतीजा सोच कर काम करने वाला
(نتیجہ سوچ کر کام کرنے والا)

MÁTAH,T ماتحت (ع - ص)
1. تابہ (Ádbín) (ادھین) अधीन
(Tábe) (تابع)
2. سہایک (Saháyak) (سہایک) सहायक
(Náib) (نائب)

MÁTAM ماتم (ع - مذ)
(شوک Shok) मृत्यु शोक
(Mrittyu shok) (مرتیو شوک) सोग
(Sog) (سوک)

ماتم خانہ (ع - مذ)
MÁTAM-KHÁNA ماتم خانہ
(شوک گریہ Shok grih) शोक ग्रह
(غمی غمی کا گھر Ghami ka ghar) का घर

MÁJID ماجد (ع - ص)
(مانیا Mán,nya) मान्य पूज्य (Pújjya)

ما کولات (ع - مذ)

MÁKÚLÁT ماکولات

کھادیہ (Khád,dya padárth) खाद्य पदार्थ
(Kháyí) खाई जाने वाली चीजें (jáne váli chízeñ)
(چھیزیں)

ماکیان (ف - مٹ)

MÁKIYÁN ماکیان

1. ککٹ (Kuk,kut) कुक्कुट (Murgba) مرغبا

2. استری (Istri kuk,kut) स्त्री कुक्कुट (Murphi) مرغی

مال (ع - مذ) MÁL مال

1. دولت (Daulat) धन (Dhan) धन (Daulat) دولت

2. روپیہ (Rupia) रुपया (Arth) अर्थ

3. چیز (Chíz) चीज (Vastu) वस्तु

4. (Bhúmi kar) भूमि कर (Legán) लगान

5. (Ach,chhe ach, chhe kháne) अच्छे खाने (अच्छे अछे)

مالا مال (ع - ع) MÁLÁMÁL مالامال

1. (Dhan sampan,n) धन सम्पन्न (Samrid,dh) समृद्ध (سمردھ)
(Daulat mand) دولت مند (ملند)

2. (Pripúrn) परि पूर्ण (Bhara pura) भरा पुरا

ماده پرستی (عف - مٹ)

MÁD,DA-PARASTI मादा परस्ती

بھوتک (Bhautik vād) वाद (Vastu vād) वस्तुवाद
(Netureeyat) نیچریت

MÁD,DI مادی (ع - ص)

بھوتک (Bhautik) भौतिक (Prákritik) प्राकृतिक
(Tab,i) तबई (طبعی)

MÁR مار (ف - مذ)

اھي (Abi) अहि (Sarp) सर्प
(Bhujang) भुजंग (Nág) नाग
(Sánp) साँप

مار آستین (ف - ص)

MÁRE-ÁSTÍN مارے آستیں

آستین کا سانپ (Ástín ka sánp) आस्तीन का साँप
(Chhipa dushman) چھپا دشمن

مار گزیدہ (ف - ص)

MÁR-GAZÍDA مار گزیدا

(Sarp danshit) सर्प दंशित
(Dasa hua) دسا ہوا

MÁSH ماش (ف - مذ)

ماش (Másh) مارا (Urad) ارد

MÁZI ماضی (ع - ص)

بھوت کال (Bhút kál) गुजरा
(Guzra hua zamána) گزرا
(ہوا زمانہ)

माल गजारी (म - म)

MÁL-GUZÁRI माल गुजारी

राजस्व (Rájas,swa राजसु) भूमि
कर (Bhúmi kar भूमी कर)
(Lagán लगान)

मालियाने (म - म)

MÁLIYÁNA मालियाना

राजस्व (Rájas,swa राजसु) माल
गुजारी (Mál guzári माल गजारी)

मालिखुलिया (म - म)

MALI KHÚLIYA मालीखुलिया

उन्माद (Unmád अनमद) बुद्धि विक्षेप
(Bud,dbi vikshhep बुद्धि विकषेप)
मिराक (Miráq मिराक)

MÁLÍDA मालीदा (म - म)

1. मलित (Malit मलित) मला हुआ
(Mala hua मला हुआ)
2. चूरमा (Chúrama चूरमा) मलीदा
(Malída मलीदा)

MÁMA मामा (म - म)

परिचारिका (Parichárika परिचारिका)
सेविका (Sevika सेविका) खादिमा
(Khádima खादिमा)

MÁMAN मामन (म - म)

आश्रयस्थान (Ásh,shrayasthán आश्रयस्थान)
(Prish,shrai प्रिशिश्राय) परिश्रय (तेहान)
(Rakchhásthán रक्कहास्थान)
पनाह गाह (Panáh gáh पनाह गाह)

MÁMÚR मामूर (म - म)

1. आदिष्ट (Ádisht आदिष्ट) जिसे हुक्म

माल खाने (म - म)

MÁL-KHÁNA माल खाना

1. भांडागार (Bhandágár भांडागार)
माल गोदाम (Mál godám माल गोदाम)
2. शस्त्रागार (Sha,tragár शस्त्रागार)
अस्लिहा खाना (Asliha khána अस्लिहा खाना)
(Asliha khána अस्लिहा खाना)

MÁL-DÁR मालदार (म - म)

धनिक (Dhanik धनिक) धनाढ्य
(Dhanádh,dhya धनाद्ध,ध्या) धनवान्
(Dhanván धनवान्) दौलत मन्द
(Daulat mand दौलत मन्द)

MÁLISH मालिश (म - म)

1. अंगमर्दन (Ang mardan अंग मर्दन)
बदन मलना (Badan malna बदन मलना)
2. वमि (Vami वमि) मतली (Matli मतली)
(Matli मतली)

MÁLÍK मालिक (म - म)

1. स्वामी (Swámi स्वामी) अधिपति
(Adbi pati अधिपति) आका
(Áqa आका)
2. अधिकार प्राप्त (Adhikár prápt अधिकार प्राप्त)
(Mukhtár मुख्तार) अधिकार प्रप्राप्त
(Mukhtár मुख्तार)
3. पति (Pati पति) भर्ता (Bharta भर्ता)
(Shauhar शौहर) शौहर (भर्ता)
4. पदाधिकारी (Padádhikári पदाधिकारी)
(Afeer अफेर) अप्रसर (अधिकारी)
5. ईश्वर (Íshwar ईश्वर) खुदा
(Khuda खुदा)

MÁNIND مانند (ف - مذ) مانند
 سامان (Samán سمان) سدرش (Sadrish
 (سدش) تولى (Tullya تلیه) مىلل
 (Misl مىثل)

MÁNÚS مانوس (ع - ص) مانوس
 هلا هوا (Hila hua هلا هوا) سبھا
 سبھا هوا (Sidha hua سبھا هوا)

ماورائے عقل (عف - مذ)

MÁVARÁ-E-AQL ما وراى اقل
 بدهى پر (Bud, dhi par بدهى پر)
 در بودھ (Dur bodh در بودھ) جانا تیت
 (Gyánátít گیداناتیت) اقل میں ن
 آنے والی بات (Aql men na áne váli
 bát عقل میں نہ آنے والی بات)

ماورائے فہم (عف - مذ)

MÁVARÁ-E-FAH,M ما وراى فہم
 دیکھو 'ماورائے عقل'

MÁH ماہ (ف - مذ) ماہ
 1. ششی (Shashi ششی) چندر (Chandr چندر)
 (Chánd چاند) چاँद (ششی)
 2. ماس (Más ماس) مہینا (Mahína
 مہینہ)

MÁHÁNÁ ماہانہ (ف - ص) ماہانہ
 ماسک (Másik ماسک) ماہ واری
 (Máhvári ماہواری)

MÁH,TÁB ماہتاب (ف - مذ) ماہتاب
 1. چندرما (Chandrama چندرما) ششی
 (Shashi ششی) چندر (Chandr چندر)
 (Vidlu ویدلو) ششی

دیا گیا ہو (Jise hukm díya
 gaya ho جسے حکم دیا گیا ہو)

2. نیوکت (Niyukt نیوکت) تہینات
 (Ta,yínát تعینات)

MÁMÚN مامون (ع - ص) مامون
 سورت (Surak, chhit سورت)
 محفوظ (Mahfúz محفوظ)

MÁNA مانا (ف - ص) مانا
 تولى (Tullya تلیه) سامان (Samán
 (مانند) مانند (Mánind سمان)

MÁNDAGI ماندگی (ف - مٹ) ماندگی
 1. شانتی (Sbránti شانتی) شیلتا
 (Shithilata شیلتا) تھکن (Thakan
 (کسل) کسل (Kasal تھکن)
 2. رोग (Rog رोग) بيماری (Bímári
 بيماری)

MÁNDA ماندہ (ف - ص) ماندہ
 1. شیل (Shithil شیل) کلانت
 (Klánt کلانت) تھکا هوا (Thaka
 hua تھکا هوا)
 2. رोग (Rogn رogn) رोगی (Rogi
 بيمار (Bímár رोगی)

MÁNE مانع (ع - ص) مانع
 1. نیشدھک (Nishedhak نیشدھک)
 ورجک (Varjak ورجک) نیرودھک
 (Nirodhak نیرودھک) منا کرنے
 والا (Mena karne vála منع کرنے والا)

2. بادھک (Bádhak بادھک) وین
 کرتا (Vighn karta وگھن کرتا)
 مزاحم (Muzáhim مزاحم)

ماہ کامل (ف - مذ)

MÁHE-KÁMIL ماہیکامیل

पूर्ण चंद्र (Purn chandr پرپون چندر)
सकलेंदु (Sakalendu सकलैन्दु) राकेश
(Rakesh राकेश) पूरा चाँद (Pura
chand पूरा चान्द)

ماہ نو (ف - مذ)

MÁHE-NAU माहेनौ

नव चंद्र (Nav chandr नव چندر) बाल
चंद्र (Bal chandr बाल چندर) नया चाँद
(Naya chand नया चान्द)

ماہ وار (ف - ص)

MÁH-VÁR माहवार

प्रति मास (Prati mas प्रति मास)
मास प्रति मास (Mas prati mas मास प्रति मास)
हर महीने (Har mahine हर महिने)

ماہواری (ف - مٹ)

MÁHVÁRI माहवारी

1. मासिक (Masik मासक) महीने
भरका (Mahine bhar ka महिने
भर का)
2. मासिक धर्म (Masik dharm मासक
धर्म) हैज़ (Haiz حیض)

MÁHI माही (ف - مٹ)

मीन (Min मीन) मत्स्य (Mat,sya
माछी (Machhi माछی)
मछली (Machhli मछली)

MÁ,A मात्र (ع - مذ)

1. जल (Jal جل) पानी (Pani پانی)

चाँद (Indu इन्दु) (Som سوم)
(Chand चान्द)

2. चंद्र प्रभा (Chandr prabha چندر
جیوت جیوتسنا) (Jyotsana
کومودی) (Kaumudi
چندراتپ) (Chandratap
چندرکا) (Chandrika
چاندنی) (Chandni)

MÁHIR माहिर (ع - ص)

अभ्यस्त (Abh,bhyast अभ्यैस्त)
कुशल (Kushal कुशल) मशराक
(Mash,shaq مشاق)

ماہر خصوصی (ع - ص)

MÁHIRE-KHUSŪSI माहिरे खुसूसी

विशेषज्ञ (Visheshag,gya ویژه شگیه)
वैशेषिक (Vaisheshik وے شیشک)
किसी चीज़ का खास जानकार (Kisi
chiz ka khas jankar کسی چیز کا
خاص جانکار)

ماہر فن (ع - ص)

MÁHIRE-FAN माहिरे फन

कला मर्मज्ञ (Kala marmaggya کلا
نشأت) (Nish,nat
किसी फन का जानने वाला (Kisi fan
ka jan ne vala کسی فن کا جاننے
والا)

MÁH-RU माहरू (ف - ص)

चंद्र मुख (Chandr mukh چندر مکھ)
विधु वदन (Vidbu vadan ویدو ودن)
चाँद जैसे मुंह वाला (Chand jaise
munh vala چانڈ جیسے منہ والا)

MÁYÚSI मायूसी (म - मथ) मायूसी
निराशा (Nirásha निराशा) निराश्य
(Nairásbha निराशिये) नाउम्मेदी
(Na ummedi ना अमीदी)

MÁYA माया (म - मथ) माया

1. पूंजी (Púnji पूंजी) सरमाया
(Sarmáya सरमाये)
2. तत्व (Tattwa तत्त्व) सार (Sár सार)
जौहर (Jauhar जौहर)
3. धन (Dhan धन) संपत्ति (Sampatti संपत्ति)
(Daulat दौलत) (समपत्ति)
4. सामग्री (Sámaggri सामग्री) सामान
(Sámán सामान)

MUBÁHASA मुबाहसा (म - मथ) मुबाहसा

1. वाद युद्ध (Vád yud,dh वाद युद्ध)
वाद विवाद (Vád vivád वाद विवाद)
बहस (Bahs बहस)
2. वाक्कलह (Vákkalah वाक्कलह)
तक्रार (Takráar तक्रार)

MUBÁDALA मुबादला (म - मथ) मुबादला

1. परिवर्तन (Parivartan परिवर्तन)
विनिमय (Vinimai विनिमय)
बदल (Adal badal बदल)

MUBÁRAK मुबारक (म - मथ) मुबारक

1. शुभ (Shubh शुभ) शुभंकर (Shubhan-
kar शुभंकर) मंगल कारक (Mangal
karak मंगल कारक)
(Kal,lyán kári कलियान कारी) वा बरकत
(Ba barakat बा बरकत)

2. आसव (Ásav आसव) जल (Jal जल)
अरक (Araq अरक)

ماء المحم (म - मथ) ماء المحم

MÁUL-LAHM माउल लहम

मानससव (Mánsásav मानससव)

दवाओं में गोश्त का पानी मिला कर
खेंचा हुआ एक काम वर्धक अरक

(Davaón men gosht ka páni mila

kar khoncha hua ek kám vardhak

دواؤں میں گوشت کا پانی

मिलाकर खेंचा हुआ एक काम वर्धक
(अरक)

MÁIL माइल (म - मथ) माइल

1. प्रवृत्त (Pravritt प्रवृत्त) रुजूअ
(Rujúa रूजुअ)
2. अनुरक्त (Anu rakt अनुरक्त) आशिक
(Áshiq आशिक)
3. झुका हुआ (Jbuka hua झुका हुआ)

MÁÚF माऊफ (म - मथ) माऊफ

1. दूषित (Dúshit दूषित) विकृत
(Vikrit विकृत) बिगड़ा हुआ
(Bigra hua बिगड़ा हुआ)

2. पीड़ित (Pírit पीड़ित) व्यथित
(Vyathit व्यथित) चोट या सदमा
पहुँचा हुआ (Chot ya sadma

pahuncha hua चोट या सदमा पहुँचा हुआ
(हो)

MÁYÚS मायूस (म - मथ) मायूस

हताश (Hatásh हताश) निराश

(Nirásh निराश) मनोहत (Manohat

(Na ummed ना अमीद) नाउम्मेद (मनोहत)

مباشرت (ع - مٹ)

2. आपद् ग्रस्त (Ápad grast) آید

(Sankatápann) संकटापन्न (گرسنت

(Musíbat men giriftár) मुसीबत में गिरफ्तार

(مصببت

(میں گرفتار

3. आसक्त (Ásakt) असक्त (مغذ

(Farefta) फरेफ़ता (مگدھ

(فریفته

مباحث (ع - مذ) MABHAS

1. विषय (Vishai) (وِشے) प्रसंग (Prasang)

(Mauzú, a) (موضوع) (پرسنگ

2. वाद विषय (Vád vishai) (واد وِشے)

(Bab, s ka mauzú, a) बहस का मौजूअ

(بحث کا موضوع)

مبرا (ع - ص) MUBARRA

1. निर्लिप्त (Nirlipt) (نرلیپت) बे

(Be ta, alluq) (بے تعلق)

2. निर्दोष (Nirdosh) (نردوش) پاک

(Pák) (پاک)

مبرز (ع - مذ) MABRAZ

मल द्वार (Mal dwár) (مل دوار) वर्चो

(Varcho márg) (ورچومارگ)

अधो मार्ग (Adho márg) (ادھومارگ)

गुदा (Guda) (گدا) पाखाने का मकाम

(Pákbáne ka maqám) (پاخانے کا مقام)

مبسوط (ع - ص) MABSÚT

विस्तृत (Vistrit) (ویسترت) सविस्तार

(Savistár) (سویستار) बज़ाहत के साथ

(Vazábat ke sáth) (وضاحت کے ساتھ)

MUBÁSHARAT मुवाशरत

संभोग (Sambhog) (سمبھوک) मैथुन

(Maithun) (میتھن) सहवास (Sahvās)

(Ham bistari) (هم بیستری)

مبالغه (ع - مذ) MUBÁLAGHA

अत्युक्ति (Attyukti) (اتی یکتی) अति

(Ati ranjana) (اتی رنجنا) रंजना

बढ़ा चढ़ा कर कहना (Bát baṛha

chaṛha kar kahna) (بات بڑھا چڑھا کر

(کہنا)

مباہات (ع - مٹ) MUBÁHÁT

गर्व (Garv) (گرو) अभिमान (Abbimán)

(Náz) (ناز) (ابھی مان)

مبتدی (ع - ص) MUBTADI

1. आरंभ कर्ता (Árambh kartá) (آرمبھ

(Shuru karne) (شروع کرنے والا

(vála)

2. अनभ्यस्त (Anabh, bhyast) (انبھ

(Anáṛi) (انازی) (अनाड़ी) (अनाड़ी)

3. ابتدائی کتابتن پڑھنے والا

مبتذل (ع - ص) MUBTAZAL

1. अधम (Adham) (ادھم) पामर

(Pámar) (پامر) नीच (Ních)

(लोफर) (Loafer)

2. अश्लील (Ashlil) (اشلیل) कुहश

(Fubsh) (فبش)

مبتلا (ع - ص) MUBTALA

1. ग्रस्त (Grast) (گرسنت) फँसा हुआ

(Phansa hua) (پھنسا ہوا)

MUB,HAM مِبْهَم (ع - ص)

1. अस्पष्ट (Aspasht اس پشت)
गैर वाज़िह (Ghair vázeh غیر واضح)
2. संदिग्ध (Sandig,dh سن دگدھ)
مَشْکُوک (Mashkúk مشکوک)
3. गूढ़ (Gúrh گڑھ) गुह्य (Guh,ya گہیہ)
वह बात या अर्थ जो गोल
मोल हो (Voh bát ya arth jo gol
mol ho وہ بات یا اُرتھ جو گول
(مोल هو)

MAB,HÚT مِبْهُوت (ع - ص)

1. स्तब्ध (Istab,dh استبدھ)
चकित (Nistab,dh نس تبدھ)
(Hakka हक्का बक्का (Chakit چکت
bakka ہکا بکا)

MUBÍN मूबिन (ع - ص)

- स्पष्ट (Ispasht اس پشت)
ज्वलंत (Jwalant جولنت)
अभिव्यक्त (Abhiv, व्यक्त (Vázeh واضح)
वाज़ेह (Vázeh वाज़ेہ)

MUTÁBA,AT मुताबअत (ع - مَث)

1. अनुकरण (Anukaran انوکرن)
पैरवी (Pai-ravi पैروی)
अनुसरन (Anusaran अनुसरन)
2. आज्ञा पालन (Ággyn pálan آگیا پالان)
फरमां बरदारी (Farmán bardári فرمان برداری)

مُتَاسَف (ع - ص)

MUTA,ASSIF मुतअस्सिफ

1. दुःखित (Dukhit دکھت)
रंजीदा (Ranjída رنجیده)
शोकित (Shokit شوکت)

MUBAS,SIR मुबस्सिर (ع - ص)

1. द्रष्टा (Drashta درشتا)
गौर (Samíkehkhak سدی که چھک)
से देखने वाला (Ghaur se dekha-
ne vála غور سے دیکھنے والا)
2. मर्मज्ञ (Marmaggya مرمگیہ)
पारखी (Párahki پارکھی)
वाला (Parakhne vála پرکھنے والا)

MAB,ŪS مَبْهُوس (ع - ص)

- अवतीर्ण (Avtírn اوتیرن)
कर भेजा हुआ (Nabi bana kar bheja
hua نبی بنا کر بھیجا ہوا)

MUBAL,LIGH मुबल्लिغ (ع - ص)

1. प्रचारक (Pracháarak پرچارک)
किसी बात का प्रचार करने वाला
(Kisi bát ka prachár karne vála
(کسی بات کا پرچار کرنے والا)
2. धर्म प्रचारक (Dharm pracháarak
धर्म की इशाअत करने वाला
(Dharm ki ishá,at karne vála
دھرم کی اشاعت کرنے والا)

MABNI मबनी (ع - ص)

1. निर्धारित (Nirdhárit निर्धारित)
मुन्हसिर (Munbasir मुन्हसर)
(Nirbhar निर्भर)

2. अव्यय (Av,vyai अव्यय)
जिस के अंत में कोई परिवर्तन न हो
(Voh shabd jis ke ant men koí
parivartan na ho وہ شبد جس
(کے انت میں کوئی پرورتان نہ ہو)

2. व्युत्पन्न (Vyutpan,n) (وہمت پن)
धुरंधर विद्वान (Dhurandhar vid,
dwán) (دھرنندھروदوان) इलम का दरया
(Ilm ka darya) (علم کا دریا)

متبرک (ع - ص)

MUTABAR,RIK सुतवरिक

1. पवित्र (Pavittr) (पोत्र) पुनीत (Punít)
(पाक) पाक (Pák) (پنیت)
2. पुनीतात्मा (Punítátma) (پنیتی تاتما)
बुजुर्ग (Buzurg) (بزرگ)

متبسم (ع - ص)

MUTA,BAS,SIM सुतवस्सिम

- स्मित शील (Ismít shíl) (اسمیت شیل)
मुस्कुराने वाला (Muskuráno vála)
(مسکورانے والا)

MUT,TABE सुत्तवे (ع - ص) متبع
अनुकर्ता (Anukarta) (انوکرتا) अनुयायी
(Anuyáyí) (انویائی) मुकल्लिद (Muqallid)
(مقلد)

MUTA,BANNA सुतवन्ना (ع - ص) متبनी
दत्तक (Dattak) (دत्तक) ले पालक
(Le pálak) (لے پالک)

متجاوز (ع - ص)

MUTA,JÁVIZ सुतजाविज

1. उल्लंघन कर्ता (Ullanghan karta)
(أل لنگھن کرتا) हृद से बाहर जाने
वाला (Had se báhar jáne vála)
(حد سے باہر جانے والا)
2. अतिक्रान्त (Atik,kiánt) (اتک، کرانت)
हृद से बाहर गया हुआ (Had se

2. पश्चात्तापी (Pashchát, tápi)
(پشچات تاپی) पछताने वाला
(Pachhtáne vála) (پچھتانے والا)

متاثر (ع - ص)

MUTA,ASSIR सुतआसिर

- प्रभावित (Prabhávit) (پرہیماوت) असर
पिज़ीर (Asar pizír) (اثرپذیر)

MATA,A मताअ (ع - مٹ) متاع

1. पूंजी (Púnji) (پونجی) सर माया
(Sarmáya) (سرمايا)
2. धन (Dhan) (دهن) माल (Mál) (مال)
3. उपकरण (Up karan) (اپکرن)
असासा (Asása) (اثاثه)

MATÁNAT मतानत (ع - مٹ) متانت

1. गंभीरता (Gambhíratá) (گمبھیرتا)
संजीदगी (Sanjídagi) (سنجیدگی)
2. शिष्टता (Shishtálá) (شستتا) तहज़ीब
(Tahzíb) (تہذیب)

MUTA,BÁ,IN सुतबाइन (ع - س) متباین

1. विपरीत (Viparít) (ویپریت) उलटा
(Ulta) (الٹا)
2. एक दूसरे को बिल्कुल ज़िद (Ek
dúsare ki bilkul zid) (ایک دوسرے
کی بالکل ضد)

متبحر (ع - ص)

MUTA,BAH,HIR सुतबह्दिर

1. स्नात (Isnát) (اسنات) कृत विद्या
(Kritvid,dya) (کرت ویدیہ) फ़ाज़िल
(Fázil) (فاضل)

2. स्वर युक्त (Swar yukt) (سوریکت)
 वह हर्फ जिस पर ज़बर ज़ोर या पेश हो
 (Voh harf jis par zabar, zer ya
 pesh ho) (وہ حرف جس پر زبر زور یا
 پش ہو)

متحمل (ع - ص)

MUTA, HAMMIL मुतहम्मिल

- सहिष्णु (Sahishnu) (سہیشنو) सहन
 शील (Saban shil) (سہن شیل) बुर्दार
 (Burd bār) (بردار)

متحیر (ع - ص)

MUTA, HAI, IR मतहैयिर

- चकित (Chakit) (چکت) विस्मित
 (Vismit) (وسمت) हक्का बक्का (Hakka
 bakka) (هکا بکا) हैरान (Hairán)
 (حیران)

متخاصم (ع - ص)

MUTA KHÁSIM मुतखासिम

1. विरोधी (Virodi) (وروڈھی) प्रति द्वंद्वी
 (Prati dwan dwi) (پرتی دوندی)
 मुखालिफ (Mukhálif) (مخالف)
 2. शत्रु (Shattru) (شترو) वैरी (Vairi)
 (Dushman) (دشمن) (دشمن)

متخیالہ (ع - ص)

MUTA KHAI, ILA मुतखैयिला

- विचार शक्ति (Vichār shakti) (وچار
 शक्ति) कल्पना शक्ति (Kalpana
 shakti) (کلپنا شکتی) सोचने की कुव्वत
 (Sochne ki quv, vat) (سوچنے کی قوت)

báhar gaya hua) (बाहर گیا
 (हो))

متجسس (ع - ص)

MUTA, JAS, SIS मुतजस्सिस

- अन्वेषक (Anveshak) (انویشک) जिज्ञासु
 (Jiggyásu) (جگیاسو) खोजी (Khoji)
 (Talásh) (تلاش) करने वाला (karne vála)
 (تلاش کرنے والا)

متجلی (ع - ص)

MUTA, JALLI मुतजल्ली

1. प्रभावान् (Prabbháván) (پرہاوان)
 प्रकाशमान् (Prakáshmán) (پرکاش)
 (Roushan) (روشن) (मान)
 2. उज्ज्वल (Ujjwal) (اجول) धवल
 (Dhaval) (دهول) बर्राक (Barráq)
 (براق)

MUT, TA, HAD मुत्तहद (ع - ص)

1. संयुक्त (Sanyukt) (سنیکت) मिला
 हुआ (Mila hua) (ملا ہوا)
 2. एकता बद्ध (Ekata bad, dh) (ایکتابدھ)
 मुत्तफیق (Muttafiq) (متفق)
 3. सहमत (Sah mat) (سہمت) हमराय
 (Ham ráe) (هم راء)

متحرک (ع - ص)

MUTAHAR, RIK मुतहरिक

1. गतिवान् (Gativán) (گتیوان) जंगम
 (Jangam) (جنگم) स्पंदित (Ispandit)
 (Hilta ya chalta hua) (اس پندت)
 (Hilta ya chalta hua) (ہلتا یا چلتا ہوا)
 (چلتا ہوا)

متدین (ع - ص)

MUTADAI,IN متدایین

1. سत्य निष्ठ (Sattya nishth) ستیه
(پرانجل) प्रांजल (Pránjal) (نشسته)
ईमान دار (Imán dár) ایمان دار
2. व्यवहार निष्ठ (Vyavhár nishth)
(دیوانت دار) دیوانت دار (ویوهار نشسته)
(Diyánat dár)

مترانم (ع - ص)

MUTARAN,NIM متراننیم

- मधुर स्वर (Madhuras, swar) مدھرس
सुरीली आवाज़ वाला (Surīlī áváz
vála) (سریلی آواز والا)

MATRÚK متروك (ع - ص)

1. त्यक्त (Tyakt) (تیکت) छोड़ा हुआ
(Chhoṛa hua) (چھوڑا ہوا)
2. अप्रचलित (Ap prachalit) (اپ پر)
(Ghair musta,mal) (غیر مستعمل) गैर मुस्तामल (چلت)

متروكه (ع - ص)

MATRÚKA متروكا

1. त्यक्ता (Tyakta) (تیکتا) छोड़ी हुई
(Chhoṛi hui) (چھوڑی ہوئی)
2. दाय (Dáo) (دای) तरका (Tarka)
(ترکه)

متزلزل (ع - ص)

MUTAZAL,ZIL متزلزل

- कंपाय मान् (Kampáe mán) کمپای
कंपित (Kampit) (کمپیت) काँपता
(Kánp̄ta hua) (کانپتا ہوا) हिलता
(Hilta hua) (ہلتا ہوا) हुआ

متردد (ع - ص)

MUTARAD,DID متردد

- चिंतित (Chintit) (چینتیت) فکر مند
(Fikr mand) (فکر مند)

مترادف (ع - ص)

MUTARÁDIF مترادف

- पर्याय वाची (Paryáe váchi) (پریایے)
(Samánárthak) (سمانارثک) (واچی)
(Ham mání) (هم مانی) (هم معنی)

MUTARJAM مترجم (ع - ص)

- अनूदित (Anúdit) (انودیت) भाषांतरित
(Bhášántarit) (بھاشان تریٹ) तरजमा
(Tarjama kiya hua) (ترجمہ کیا ہوا)
(کیا ہوا)

مترجم (ع - ص)

MUTAR,JIM مترجم

- अनुवादक (Anuvádak) (انوادک)
(Anuvád kár) (انوادکار) अनुवादकार
(Tarjama karne vála) (ترجمہ کرنے والا)
(والا)

MUTARAD,DID متردد

متشکل (ع - ص)

MUTASHAK, KIL मुतशकिल

साकार (Sákár साकार) साक्षात्
(Sákebhát साकेधत) मूर्ति मान
(Múrtimán मूर्तिमान) मुजस्सम
(Mujas, sam मुजस्सम)

متصادم (ع - ص)

MUTA, SÁDIM मुतसादिम

संघर्षित (Sangharshit संगहरशित)
टकराता हुआ (Takráta huá टकराता
होवा)

MUT, TASIL मुत्तसिल (ع - ص)

1. निरंतर (Nirantar निरन्तर) लगा तार
(Lagátár लगातार)
2. समीप (Samíp समीप) करीब
(Qaríb قریب)

MUTAZÁD मुतज़ाद (ع - ص)

1. प्रति कूल (Pratíkúl प्रतिकूल)
विपरीत (Viparít विपरीत) उलटा
(Ulaا لٹا)
2. एक दुसरे का उलटा (Ek dústre ka
ulta ایک دوسرے کا الٹا)

متعارض (ع - ص)

MUTA, ÁRIZ मुतआरिज़

1. बाधक (Bádhak बाधक) मुज़ाहिम
(Muzáhim مزاحم)
2. अवरोधक (Aurodhak अवरोधक)
रोकने वाला (Rokne vála روکنے والا)

متعارف (ع - ص)

MUTA, ÁRIF मुतआरिफ

परिचित (Parichit परिचित) जानने

MUTASÁVI मुतसावी (ع - ص)

सम (Sam सम) समान (Samán समान)
बराबर (Barábar برابر)

متساوی الاضلاع (ع - ص)

MUTASÁVIUL-AZLÁ, A

मुतसावियुज़् अज़्लाअ

समभुज क्षेत्र (Sam bhuj chhettr सम
भुज क्षेत्र) वह शकल जिस के सब
ज़िले बराबर हों (Voh shakl jis ke sab
zile barábar hon وہ شکل جس کے سب
ضلع برابر हوں)

متشابه (ع - ص)

MUTASHÁBEH मुतशाबेह

1. सदृश (Sadrish सदृश) तद्रूप
(Tadrúp तद्रूप) हमशकल (Ham
shakl هم شکل)
2. भ्रमात्मक (Bhramátmak भ्रमात्मक)
मशकूक (Mashkúk مَشْكُوك)

متشرع (ع - ص)

MUTASHAR, RE मुतशर्रे

धर्म निष्ठ (Dharm nishth धर्म निष्ठ)
पाबन्दे मज़हब (Pábande maz, hab
पाबन्द मذهب)

متشکر (ع - ص)

MUTASHAK, KIR मुतशकिर

कृतज्ञ (Kritaggya कृतज्ञ) आभारी
(Ábbári आभारी) ममनून (Mamnún
ممنون)

متعصب (ع - ص)

والا (Jáno vála) جاننے والا

MUTA, ASSIB متضام

متعاقب (ع - ص)

1. धर्मांध (Dharmándh) (دھرمماندھ)

MUTA, ÁQIB متضام

कट्टर मज़हबी (Kattar maz, habi) (کٹر مذهبہ)

अनुधावक (Anudhāvak) (انودھاوک)

2. साम्प्रदायिक (Sámpradáik) (سام پر)

पीछा करने वाला (Píobha karne vála)

(फिरका परस्त) (Firqa parast)

(پیچھا کرنے والا)

(فرقہ پرست)

متعجب (ع - ص)

متعفن (ع - ص)

MUTA, AJJIB متضام

MUTA, AF, FIN متضام

1. आश्चरित (Ásb, char, it) (آشچرات)

दुर्गंध युक्त (Durgandh yukt) (درگندھ)

विस्मित (Vismit) (وسمت) अचंभे में

(दुर्गन्धित) (Durgandhit) (درگندھت)

पड़ा हुआ (Achambhe men para

(बदबू दार) (Badbú dár) (بدبودار)

hua) (اچنبھے میں پڑا ہوا)

2. चकित (Chakit) (چکت) निस्तब्ध

(Nistabdh) (نس تبده) हक्का बक्का

(Hakka bakka) (هکا بکا)

متعدد (ع - ص)

MUTA, AL, LIQ متضام

MUTA, AD, DID متضام

1. संबंधित (Sambandhit) (سم بندھت)

1. कतिपय (Katipai) (کتی پے) चंद

(सम्बद्ध) (Sambaddh) (سم بددھ)

(Chand) (چند)

तत्त्वल्लुक् रखने वाला (Ta, alluq

2. अनेक (Anek) (انیک) अधिक

rakhne vála) (تعلق رکھنے والا)

(Adhik) (ادھک) बहुत (Bahut)

2. प्रति (Prati) (پرتی) लिए (Liye)

(بہت)

(لئے)

متعلقین (ع - ص)

متعدی (ع - ص)

MUTA, ALLIQÍN متضام

MUTA, AD, DI متضام

संबंधित जन (Sambandhit jan) (سم جن)

1. सकर्मक (Sakarmak) (سکرمک)

(स्वजन) (Swajan) (سوجن) (बद्धत जन)

फेल बा फाईल (Fel ba fáil) (فعل)

(ग़र वाले) (Ghar vále) (گھر والے)

(با فاعل)

متعلم (ع - مذ)

2. संक्रामक (Sankrámak) (سنکرامک)

MUTA, ALLIM متضام

विद्यार्थी (Vid, dyárthi) (ودیارتھی) छात्र

छूतहा (Chhutaha) (چھتھا)

(छात्र) (Chháttr) (چھاتر) तालिबे इल्म

वाला रोग (Chhút vála rog) (چھوت والا روگ)

(طالب علم) (Tálibe ilm)

3. अस्त व्यस्त (Ast vyast) است
(Titar bitar) तितर बितर (ويست
تتربتر)

MUT,TAFIQ मुत्तफिक (ع - ص)
सहमत (Sahmat) सहमत
करने वाला (Ittifāq karne vāla
(اتفاق کرنے والا)

متفق عليه (ع - ص)

MUT,TAFAQ-ALAIH मुत्तफक अलैह
निर्विवाद (Nirvivād) सर्व मान्य
(Sarvmān,nya) मुत्तफका
(Muttafaqa) متفقة

متفكر (ع - ص)

MUTAFAK,KIR मुत्तफकिर
संचित (Sachint) चितित
(Chintit) फिक मंद (Fikr
mand) فکر مند

MUTA,FANNI मुत्तफन्नी (ع - ص)
धूर्त (Dhūrt) छली (Chhali
(فتین Fittin) फितीन (چھلی)

MUTAQÁZI मुत्तकाज़ी (ع - ص)
अभियाचक (Abhiyāchak) (ابهی یاچک)
तकाज़ा करनेवाला (Taqāza karne vāla
(تقاضا کرنے والا)

MUT,TAQI मुत्तकी (ع - ص)
संयमी (San,yami) यती
(Yati) ज़ाहिद (Zāhid) (یتمی)

متكبر (ع - ص)

MUTA,KAB,BIR मुत्तकब्विर

1. अहंकारी (Ahankāri) (اهنگاری)

متعلمه (ع - م)

MUTA,AL,LIMA मुत्तअल्लिमा
छात्रा (Chhāttra) शिष्या
(Shish,sbya) विद्यार्थी स्त्री
(Vid,dyarthi istri) (ودیارتهی استری)
तालिबा (Tálíba) طالبة

MUTA,AIYIN मुत्तऐइन (ع - ص)

1. निश्चित (Nishchit) नियत
(Niyat) मुक्कर (Muqarrar)
(مقرر)
2. नियुक्त (Niyukt) तईनात
(Tayināt) تعینات

متغير (ع - ص)

MUTAGHAI,YIR मुत्तगैयिर
विकृत (Vikrit) परिवर्तित
(Parivartit) बदला हुआ
(Badla hua) بدلا ہوا

متفاوت (ع - ص)

MUTAFÁVIT मुत्तफावित

1. विभिन्न (Vibhin,n) मुख्तलिफ
(Mukhtalif) مختلف
2. विपरीत (Viparit) बर अक्स
(Bar aks) برعکس

متفرق (ع - ص)

MUTAFAR,RIQ मुत्तफर्रिक

1. विविध (Vibhin,n) विविध
(Vividh) मुख्तलिफ (Mukhtalif)
(مختلف)
2. प्रकीर्ण (Prakirn) फुटकर
(Phutkar) پھٹکار

یہ لفظ ترکی لفظ 'تلاش' سے عربی
کیا گیا ہے جو غلط ہے، مگر چالو ہے

متلاطم (ع - ص)

MUTA, LÁTİM متلاطیم

1. तरंगावित (Tarangáit (ترنگاؤت
हिलोलित (Hillolít (هل لولت
मौजे मारता हुआ (Maujeṁ mārta
hua (موجیں مارتا ہوا
2. लावित (Plávit (پلاؤت चढ़ा हुआ
दरया या समंदर (Chañha hua
darya ya samandar (چڑھا ہوا
دریا یا سمندر

متلون (ع - ص)

MUTA, LAV, VIN متلavin

1. रंग बदलने वाला (Rang badalne
vála (رنگ بدلنے والا
2. विषमशील (Visham shíl (وشم
अनियतात्मा (Aniyatátma (شیل
अनेक चित्त (Anek chitt (انیتاتما
जिस का मिज़ाज हर वक़्त बदलता रहे (Jis ka
mizáj har vaqt badalta rahe
(جس کا مزاج ہر وقت بدلتا رہے)

متلون مزاج (ع - ص)

MUTA, LAV, VIN-MIZÁJ

متلavin میزاج

دیکھو 'متلون ۲'

متلادن (ع - ص)

MUTAMAD, DIN متامدین

सुसंस्कृत (Susanskrit (سوسنکرت

अभिमानि (Abhimáni (ابھی مانی

मगरूर (Maghrúr (مغرور

2. अहंवादी (Ahamvádi (اهم وادی
डींगिया (Díngiya (دینگیا शेखी
खोर (Shekhi^{kh}hor (شیخی خور

متکفل (ع - ص)

MUTA, KAF, FIL مت کفیل

1. पोषक (Poshak (پوشک रक्षक
(Rakchhak (رکھچک कफ़ील
(Kafil (کفیل
2. प्रति भू (Prati bhu (پرستی
ज़ामिन (Zámin (ضامن

متکلم (ع - ف)

MUTA, KAL, LIM مت کالم

1. वक्ता (Vakta (وکتا संवादी (Samvádi
गुफ़्तुगू करने वाला (سم وادی
(Guftugu karne vála (گفتگو کرنے والا
2. उत्तम पुरुष (Uttam purush (اتم
फ़र्स्ट परसन (First person (پرش
(فرست پرسن
3. मीमांसक (Mímánsak (می مان
इल्मे कलाम का फ़ाज़िल (سک
(Ilme kalám ka fázil (علم کلام کا فاضل

متلاشی (ع - ص)

MUTALÁSHI متلاشی

- (انویشک (Anveshak (انویشک
- खोजी (Jig, gyásu (جگیا سو
- (کھوجی (Khoji (تلاش کرنے والا
- (Talásh karne vála (تلاش کرنے والا

(Dhani دھنی) दौलत मन्द (Daulat-
mand دولت مند)

सुसभ्य (Susabhya سوسبھیہ) कलचर्ड
(Cultured کلچرڈ)

MATN मत्न (ع - مذ) متن

متمرد (ع - ص)

मूल ग्रंथ (Múl granth مول گرنٲھ)

MUTA MAR,RID मुतमर्दिक

अहंकारी (Ahaṅkārī اھنکاری)

किसी पुस्तक की असल इबारत जिस की

मान महत् (Mán mahat مان مہت)

टीका या शरह की जाये (Kisi pustak

मगूर (Maghrúr مغرور)

ki asl ibárat jis ki tíká ya sharh ki

کسی پستک کی اصل عبارت

(جس کی ٹیکا یا شرح کی جائے)

متمکن (ع - ص)

متنازع (ع - ص)

MUTA,MAK KIN मुतमक्किन

MUTANÁZE मुतनाजे

आसीन (Ásín آسین) जगह पर बैठा

विवाद कर्ता (Vivád kartá دواد کرتا)

हुआ (Jagah par baitha hua جگہ پر بیٹھا ہوا)

भगड़ा करने वाला (Jhagra karne vála

جھگڑا کرنے والا)

(جھگڑا کرنے والا)

متملق (ع - ص)

متنازع فيه (ع - ص)

MUTA,MALLIQ मुतमल्लिक

MUTANÁZÁ-FÍH मुतनाजा फीह

चाटुकार (Chátukár چاٹو کار)

वादग्रस्त (Vádgrast واد گُرسٲ)

(Cháplús چاپلوس)

दास्पद (Vivádáspad وواد اسپد)

متمنی (ع - ص)

तलब (Bahs talab بحث طلب)

MUTA,MAN,NI मुतमन्नी

उत्सुक (Utsuk اٲسك) अभिलाषी

(Abhiláshi اٲھی لاشی) खादिशमन्द

(Khábish mand خواھش مند)

متموج (ع - ص)

MUTA,NÁSIB मुतनासिब

MUTA,MAVVIJ मुतमव्विज

1. अनुपाती (Anupáti انوپاتی) तनासुबी

तरंगित (Tarangit ترنگت) लहरें लेता

(Tanásubi تناسبی)

हुआ (Lahren leta hua لھریں لیتا ہوا)

2. यथोचित (Yathochit یتھوچت)

वाजिबी (Vájibi واجبی)

متناض (ع - ص)

MUTA,NÁQIZ मुतनाकिज़

متمول (ع - ص)

1. विपरीत (Viparít وڍریت) विरुद्ध

MUTA,MAV,VIL मुतमव्विल

(Virud,db وڍدھ) उलटा

धनाढ्य (Dhanádhyā دھनाڈھیہ)

2. परस्पर विरोधी (Paraspar virodhi

धनवान् (Dhanván دھن وان) धनी

एक दूसरे की ज़िद

لگاتار (Logátár) موسلسل (Musalsal)

ایک دوسرے (Ek dúsero ki zid) کی ضد

متوازن (ع - ص)

متنبہ (ع - ص)

MUTAVÁZIN متوازن

MUTA,NAB,BEH متنبہ

سنتولیت (Santulit) ٹوک تولا

سچیت (Sachot) ساوधान

تھیکا (Thík tula huá) (Hosh, yár) ہوشیار

جینچا تولا (Jancha tula)

(Sáodhán) ہوشیار

متوازی (ع - ص)

MUTANJAN متجنن (ف - مذ)

MUTA,VÁZI متوازی

1. سمآنانتاریت (Samánántarit) سما
برابر فاصلے (Brábar fasíle vála) والا

ایک प्रकार کا میठा पुलाव जिस में
खटास दी जाती है (Ek prakár ka
míthá puláo jis men khatás di játi
hai) ایک پرکار کا میتھا پلاؤ جس
میں کھٹاس دی جاتی ہے

متنفر (ع - ص)

2. سمآنانتار ریکھا (Samánántar rekha)
وہ دو (Voh do khutút) جو
برابر برابر چلیں (jo brábar barábar chalen)

MUTA,NAF,FIR متنفّر

1. غرینی (Ghrini) نکرر کرنے
والا (Nafrat Karne vála) (کرنے والا)
2. بیضار (Vimukh) (Bezár)

متواضع (ع - ص)

متنفس (ع - ص)

MUTAVÁ,ZE متواضع

1. اتتھی پوجک (Atithi pújak) (پوجک)
مہمان نواز (Mehmán naváz)
2. خوش اخلاق (Sushíl) (Khush akhláq)

MUTA,NAF,FIS متنفّس

1. پرائی (Práni) (Jívdhári) (Jándár)
2. منوشیہ (Manush,shya) (Vyakti) (Ádami)

متوجہ (ع - ص)

متواتر (ع - ص)

MUTA,VAJ,JEH متوجّہ

دھیان دینے والا (Dhyán dene vála)
توجہ کرنے والا (Tavajjoh karne vála)

MUTA,VÁTIR متواتر

سنتتی (Satati) (Nirantar) (Anavarat)

متوکل (ع - ص)

MUTAVAK,KIL متوواککل

نيسپړه (Nisprih) انیہ (Anih)
کال تشت (Kál tashat) کال
قانع (Qáne) کانے

متولی (ع - ص)

MUTA,VAL,LI متووللی

پرنیاسی (Pranyási) ٹرسٹی
(Trustee) (تُرستی)

متوہم (ع - ص)

MUTA,VAH,HIM متوواہہیم

سنشیاتما (Sansbayátma) سنشیاتما
بھرمی (Bhrami) بھرمی (Vahmi)
(وہمی)

متہم (ع - ص)

MUT,TA,HAM متتہم

آروپیت (Áropit) دوشیت (Do-
shit) جس پر کوئی توہمت لگائی
گئی ہو (Jis par koi tohmat lagái gai
ho) (جس پر کوئی تہمت لگائی گئی ہو)

MATÍN متین (ع - ص)

گمبیر (Gambhír) شانت (Shánt)
سنجیدہ (Sanjídá) سانیت

MISÁL مثال (ع - مٹ)

1. اداہرن (Udáharan) اداہرن
درشتانت (Drishtánt) درشتانت
نظیر (Nazír) نظیر
2. پرتما (Pratima) مूर्ति
(Múrti) تاسویر (Tasvír)
(تصویر)

متوحش (ع - ص)

MUTA,VAH,HISH متوواہہیش

1. اُدوگن (Udvign) آتور
(Átur) وھشات جُدا (Vahshat
zada) وحشت زدہ
2. وھشات پَیدا کرنے والا
(Vahshat paيدا karne vála)
(وھشت پیدا کرنے والا)

متورم (ع - ص)

MUTA,VAR,RIM متوواریم

شوٹیت (Shothit) ورم کیا
(Varam kiya hua) (ورم کیا ہوا)

متوسط (ع - ص)

MUTA,VASSIT متوواسیت

مڈھیم (Madhdhyam) مڈھیم
(Madh,dhya varti) (مڈھیم ورتی)
درمیانہ (Darmiyáni) (درمیانہ)

متوطن (ع - ص)

MUTAVATTIN متوواتین

نواسی (Nivási) واشندا
(Báshinda) (باشندا)

متوفی (ع - ص)

MUTA,VAF,FA متوواففا

مُرت (Mrit) (مُرت) (Swargíya)
(مرحوم) (Marbúm) (سورگیدہ)

متوقع (ع - ص)

MUTA,VAQ,QE متوواققے

ابھی لاشی (Abhiláshi) ابھی لاشی
پرتیاشی (Pratyáshí) آسرا
لگانے والا (Ásrá lagáne vála)
(لگانے والا)

مجادله (ع - مذ)

MUJÁDALA मुजादला

1. युद्ध (Yud, dh युद्ध) समर (Samar लड़ाई) (Laráyí)
2. शत्रुता (Shattruta शत्रुता) दुश्मनी (Dushmani دشمنی)

MAJÁZ مجاز (ع - ص)

1. अवास्तविकता (Avástavikata (Jo हाकीकत न हो) (Jo haqíqat na ho جو حقیقت نہ ہو)
2. भौतिक (Bhautík (Bhoutík लौकिक (Laukik (Máddi मादी (Laukik (لوکک) (Máddi (مادی)

MUZÁZ مجاز (ع - ص)

- अधिकृत (Adhikrít (Adhikrít (ادھی کرت)
- मुख्तार (Mukhtár (Mukhtár (مختار)

MAJÁZI مجازی (ع - ص)

- अवास्तविक (Avástavik (Avástavik (اواستوک)
- कल्पित (Kalpit (Kalpit (कल्पित)
- गैर हाकीकी (Ghair haqíqi (Ghair haqíqi (غیر حقیقی)

MAJÁL مجال (ع - م)

1. साहस (Sáhas (Sáhas (سأهس) जुरअत (Jur,at (جرات)
2. शक्ति (Shakti (Shakti (शक्ति) सामर्थ्य (Sámarthya (Sámarthya (سامرتهیه) ताकत (Táqat (طاقت)

مجامعت (ع - م)

MUJÁ,MA,AT मुजामअत

समागम (Samágam (Samágam (سماگم) संभोग

3. आदर्श (Ádarsh (Ádarsh (آدرش) नमूना (Namúna (نمونه)

MASÁNA मसाना (ع - مذ)

- मूत्राशय (Mútráshai (Mútráshai (موتراشے) मूत्र कोष (Mútr, kosh (Mútr, kosh (मोत्रकोश) पेशाब की थैली (Pesbáb ki thaili (Pesbáb ki thaili (پیشاب کی تھیلی)

MISQÁL मस्काल (ع - مذ)

- साढ़े चार माशे का एक वज़न (Sáṛhe chár máshe ka ek vazn (Sáṛhe chár máshe ka ek vazn (سارھے چار ماشے کا ایک وزن)

MASAL मसल (ع - म)

- लोकोक्ति (Lokokti (Lokokti (لوکوکتی) कहावत (Kahávat (Kahávat (کہاوت)

MIS,L मिरल (ع - مذ)

- समान (Samán (Samán (سمان) तुल्य (Tullya (Tullya (تولی) मुशाबेह (Mushábeh (Mushábeh (مشابه)

MUSAL,LAS मुसल्लस (ع - مذ)

1. त्रिकोण (Trikon (Trikon (ترکون) से पहलू (Sepahlu (Sepahlu (سہ پہلو)
2. त्रिभुज (Tribhuj (Tribhuj (تریبھج) तीन खतों से घिरी शकल (Tín khaton se ghiri sbakl (Tín khaton se ghiri sbakl (تین خطوں سے گھری شکل)

MUSAN,NA मुसन्ना (ع - ص)

1. प्रतिलिपि (Pratilipi (Pratilipi (پرتی لپی) नक़ल (Naql (Naql (نقل)
2. रसीद वगैरा का दूसरा परत (Rasíd vaḡhaira ka dúsra parat (Rasíd vaḡhaira ka dúsra parat (رسید وغیرہ کا دوسرا پرت)

3. निराश्रय (Nirāsb,shrai) (نیراش'شروع)
वेसहारा (Be sahāra) (بے سہارا)

4. असमर्थ (Asamarth) (اسموتہ) माज़ूर
(Ma,zūr) (معذور)

5. अशक्त (Ashakt) (اشکت) बे ज़ोर
(Be zor) (بے زور)

MAJBŪRI मजबूरी (ع - م ث)

1. विवशता (Vivashata) (विवशी)
(Be basi) (بے بسی)

2. बाध्यता (Bādb,dhyata) (بادھیہ)
पाबंदी (Pābandi) (پابندی)

3. असमर्थता (Asmarthata) (اسموتہتا)
माज़ूरी (Ma,zūri) (معذوری)

4. निर्बलता (Nirbalata) (نربلتا) कम
ज़ोरी (Kam zori) (کمزوری)

MUJTAMA मुज्जत्तमा (ع - ص)

एकत्र (Ekat,tr) (ایکت'تر) इकठ्ठा
(Ikath,tha) (اکٹھا)

MUJTANIB मुज्जत्तनिब (ع - ص)

उपेक्षक (Upekchhak) (اپیکچھک)
घृणी (Ghrini) (گھرنی) अलग रहने वाला

(Alag rahne vāla) (الگ رہنے والا) बचने
वाला (Bachne vāla) (بچنے والا)

MUJTAHID मुज्जत्तहिद (ع - ص)

धर्म शास्त्र विद् (Dharm shāstr vid)
(मुफ्ती) (Mufti) (دهرم शास्त्रوں)

MAJD मज्द (ع - مذ)

प्रतिष्ठा (Pratishtha) (پرتیش'تھا)
श्रेष्ठता (Shresh,thata) (شریہ'تھتا)

बुजुर्गी (Buzurgi) (بزرگی)

(Sambhog) (سم'بھोग) सहवास (Sah
vās) (سہ'واس) मैथुन (Maitbun) (میتھون)

सुहवत (Suhbat) (صحبت)

مجانست (ع - م ث)

MUJĀNASAT मुजानसत

सह लिंगता (Sahlingata) (سہ'لنگتا)

हमजिंसी (Ham jinsi) (هم'جنسی)

MUJĀVIR मुजाविर (ع - ص)

किसी दरगाह या मज़ार की खिदमत करने
वाला (Kisi dargāh ya mazār ki

khidmat karne vāla) (کسی درگاہ یا
(مزار کی خدمت کرنے والا)

MUJĀHID मुजाहिद (ع - ص)

1. धर्म योद्धा (Dharm yodha) (دهرم
یودھا) मज़हब के लिए लड़ने वाला

(Maz,hab ke lie laṭne vāla) (مذہب
کے لیے لڑنے والا)

2. तपस्वी (Tapas,swi) (تپس'سوی) कड़ी
इबादत करने वाला (Kaṛi ibādat

karne vāla) (کڑی عبادت کرنے والا)

3. पराक्रमी (Parāk,krami) (پراکرمی)
कड़ी मेहनत करने वाला (Kaṛi

mehnat karne vāla) (کڑی محنت کرنے والا)

MAJBŪR मजबूर (ع - ص)

1. विवश (Vivash) (विवशी)
(Be bas) (بے بس)

2. बाध्य (Bādh,dhya) (بادھیہ) पाबंद
(Pāband) (پابند)

2. अनुभूत योग (Anubhút yog) अनुभूत
आज्ञमाइशी नुसखा (Ázmái-
shi nuskhā) (आमयिशी नुसखे)

MUJAR,RAD मुजरद (ع - ص)

1. ब्रह्मचारी (Brhamohári) वह जो तनहाई की जिंदगी बसर करे
(Voh jo tanháyi ki zindagi basar
kare) (वे जो तनहائی کی زندگی
(بسر کرے)

2. एकाकी (Ekáki) अकेला
(Ake'a) (तनहा Tanhá)

MUJRIM मुजरिम (ع - ص)
अपराधी (Aprádhi) अभिशस्त
(Abhishast) अभियुक्त
(Abhiyukt) (अपराधी मुलजिम
(Mulzam) (مازم)

MAJRÚH मजरूह (ع - ص)
क्षत (Chhat) आहत (Áhat)
घायल (Gháyal) ज़ख्मी
(Zakhmi) (زخمی)

MUJAS,SAM मुजस्सम (ع - ص)
साकार (Sákár) साक्षात् (Sak,
chhát) (साक़्छात) मूर्तिमान् (Múrtimán
(मूर्तिमान)

مجسمه (ع - مذ)

MUJAS,SAMA मुजस्समा
मूर्ति (Múrti) प्रतिमा (Pratima
(प्रतिमा) (But) (बुत)

MUJAL,LAD मुजल्लद (ع - ص)
सजिल्द (Sajild) (जिल्द बंधी हुई)

مجنوب (ع - ص)

MAJ,ZÚB मज्ज़ूब

1. आकृष्ट (Ákrisht) जड़व
किया हुआ (Jazb kiya hua)
(किया हुआ)

2. एक क्रिस्म के फकीर जो बे सुध रहते
और औल फौल बकते हैं (Ek qism
ke faqír jo be sudh rakhte aur aul
phaul bakte hen) (एक قسم के
फकीर जो बे सुध रहते और
(پھول بکتے ہیں)

MAJ,ZÚM मज्ज़ूम (ع - ص)
कुथी (Kushthi) कोढ़ी (Korhí)
(कोढ़ी)

MUJRA मुज्रा (ع - مذ)

1. प्रणाम (Pranám) बंदगी
(Bandagi) (बंदगी)
2. कटौती (Katauti) मिनहाई
(Minháyi) (मिनहائی)
3. रंडी का वह गाना जो बगैर नाचे
बैठ कर हो (Randi ka voh gána jo
baghair náche baith kar ho) (रन्दी
का वह गाना जो बगैर नाचे
(کر ہو)

MUJAR,RAB मुजररब (ع - ص)

1. परीक्षित (Paríkchhit) अनुभव सिद्ध
(Anubhav siddh) (अनुभव
(Anubhút) (अनुभूत) (सुध)
(परखा हुआ) (Parkha hua)
(जाँचा हुआ) (Jancha hua)
(हो)

प्रबंध कारिणी (Prabandh kārini) (سبھا)
 इतिज्ञामिया कमेटी (Intizāmia committee) (پربندھ کارنی)
 (کمیٹی)

MUJAL,LA मुजल्ला (ع - ص)

1. प्रमार्जित (Pramārajit) (پرمارجت)
 साफ किया हुआ (Sāf kiya hua) (صاف)
 (کیا ہوا)

2. उज्ज्वल (Ujjwal) (اُج، چول) (स्वच्छ)
 (Swach, chh) (سوچھے) (शुक्लाफ)
 (Shaffāf) (شفاف)

3. द्युतिमान् (Dyutimān) (दियुतिमान)
 ज्वलन्त (Jwalant) (जोलन्त) (रौशन)
 (Rausban) (روشن)

MIJMAR मिज्मर (ع - مٹ)
 अंगार धानी (Angār dhāni) (انگاردھانی)
 अंगीठी (Angīthi) (انگیتھی)

MAJMA मज्मा (ع - مذ)
 जन समूह (Jan samūh) (جن سموه)
 समुदाय (Samudāe) (سموداے) (भीड़)
 (Bhīṛ) (جمائو) (Jamāo) (जमाव)
 (جماع الجزائر) (ع - مذ)

MAJMA-UL-JAZÁ,IR मज्म उल जज़ा'िर
 द्वीप पुंज (Dwīp punj) (ديپ پونج)
 वह जगह जहां बहुत से जज़ीरे हों (Voh
 jagah jahān bahut se jazīre hon) (وہ
 جگہ جہاں بہت سے جزیرے ہوں)

MUJMAL मुज्मल (ع - ص)
 संहित (Sanchhīpt) (سنچھیت) (सार रूप)
 (Sār rūp) (मुख्तसर) (Mukh-
 tasar) (مختصر)

किताब (Jild bandhi hui kitāb) (جلد
 بندھی ہوئی کتاب)

MAJLIS मजलिस (ع - مٹ)

1. सभा (Sabha) (سبھا) (जलसा)
 (Jalsa) (جلسہ)

2. समिति (Samiti) (समिती) (कमेटी)
 (Committee) (کمیٹی)

3. संस्था (Sanatha) (سنس تھ) (इदारा)
 (Idāra) (ادارہ)

4. संघ (Sangh) (सङ्ग) (एसोसिएशन)
 (Association) (ایسوسی ایشن)

5. गोष्ठी (Goshthi) (گوشٹھی) (निशस्त)
 (Nishast) (نشست)

مجلس عامله (ع - مٹ)

MAJLISE-ĀMILA मजलिसे आमिला

विषय निर्वाचनी समिति (Vishai nirvā-
 chini samiti) (ویشے نرواچنی समिती)

विषय निर्धारिणी समिति (Vishai
 Nirdhārini samiti) (ویشے निर्धारिणी समिती)

विषय समिति (Vishai samiti) (ویشے
 समिती)

मजलिस قانون ساز (ع - مٹ)

MAJLISE-QÁNÚNSÁZ

मजलिसे कानून साज़

विधान सभा (Vidbān sabha) (ویدبان
 سبھا)

लेजिस लेटिव एसम्बली (Legis-
 lative assembly) (لیجس لیٹو
 اسمبلی)

مجلس منتظمه (ع - مٹ)

MAJLISE-MUNTAZIMA

मजलिसे मन्तज़िमा

अंतरंग सभा (Antarang sabha) (انترنگ
 سبھا)

MAJ,HÚL مجہول (ع - ص)

अज्ञात (Aggyát) जो मालूम न हो (Jo málúm na ho)

2. तुच्छ (Tuch, chh) अधम (Adham) ज़लील (Zalíl) (ذلیل)

مجہول النسب (ع - ص)

MAJ,HÚLUN-NASAB

अज्ञात कुल (Aggyát kul)

वर्ण संकर (Varn sankar)

दोगला (Doghala)

MUCHALKA मुचलका (त - मं)

चरित्र बंध (Charittr bandh)

बन्ध पत्र (Bandh pattr)

मुजरिम की हाज़िरी का ज़मानत नामा

(Mujrim ki háziri ka zamánat náma)

(مجرم کی حاضری کا ضمانت نامہ)

MAHÁZ महाज (ع - मं)

केंद्र (Kendr)

मध्य (Mad, dhya)

मर्कज़ (Markaz)

محاذ جنگ (ع - م)

MAHÁZE-JANG महाजे जंग

युद्ध केंद्र (Yud, dh kendr)

फ्रन्ट (Front)

MUHÁRABA मुहारबा (ع - मं)

युद्ध (Yud, dh)

संग्राम (Sangrám)

जंग (Jang)

محاسب (ع - م)

MUHÁSIB मुहासिब

1. गणितज्ञ (Ganitag, gya)

हिसाबदां (Hisáb dán)

مجموعه (ع - م)

MAJ,MUÁ मज्मूआ

1. समष्टि (Samashti)

हार (Samáhár)

की एकजोड़ी (Kai chízon ki yak jáyi)

(کئی چیزوں کی یک جائی)

2. संग्रह (Sangrah)

(Rachana sangrah)

कविताओं या लेखों की किताब (Kavi- táon ya lekhone ki kitáb)

کوٹاؤں (یا لیکھوں کی کتاب)

MAJNÚN مجنون (ع - ص)

वातुल (Vátul)

उन्मत्त (Unmatt)

पागल (Págal)

MUJAV,VIZ मुजव्विज (ع - ص)

1. निर्णायक (Nirnáyak)

करने वाला (Faisala karne vála)

(فیصلہ کرنے والا)

2. प्रस्तावक (Prastávak)

तजवीज करने वाला (Tajvíz karne vála)

(تجویز کرنے والا)

MAJÚS मजूस (ع - मं)

अग्नि पूजक (Agni pújak)

आतश परस्त (Átash parast)

(پارسی پرست)

مجوف (ع - ص)

MUJAV,VAF मुजव्वफ

सुषिर (Sushir)

अंदर से खाली (Andar se kháli)

(اندر سے خالی)

(Yavanika यवना) पालकी (Pálki)
(पालकी)

MUHÁL मुहाल (ع - ص)
असंभव (Asambhav असम्भव)
(Ashak, kya अशक्य)
(Na mumkin ना ممکن)

MUHÁVARA मुहावरा (ع - مذ)
1. वार्त्तालाप (Vártáláp वार्त्तालाप)
चीत (Bát chít चीत)
गुफ्तुगू (Guftugu گفتگو)
2. टक्साली बोली (Taksáli boli)
(تکسالی بولی)

MUHIB (B) मुहिव (ब) (ع - مذ)
1. मित्र (Mittr मित्र)
सखा (Sakha دوست)
(Dost دوست)
2. प्रेमी (Premi प्रेमी)
आशिक (Áshiq عاشق)
محبت (ع - مٹ)

MAHAB, BAT महवत
1. प्रेम (Prem प्रेम)
अनुराग (Anurág)
(Ásakti आसक्ति)
(Ishq इश्क)
2. मैत्री (Maittri मैत्री)
मित्रता (Mittrata मित्रता)
(Dosti دوستी)
3. वात्सल्य (Vátsallya वात्सल्य)
ममता (Mamata ममता)
(Mámta मामता)

MAH, BAS महबस (ع - مذ)
बंदी गृह (Bandi grih बंदी गृह)
कारागार (Kára gár कारागार)
खाना (Jail khána जیل خانہ)

2. आंकिक (Ánkik आंकिक)
एकाउन्टेंट (Accountant اکاؤنٹنٹ)

MUHÁSARA मुहासरा (ع - مذ)
परिवेष्टन (Pariveshtan परिويشتن)
घेरा डालना (Ghera dálna گھیرا ڈالنا)
घेरे में लेना (Ghere men lena گھیرے میں لینا)

MUHÁFIZ मुहाफिज़ (ع - ص)
1. रक्षक (Rak chhak रक्षक)
(Sanrakchhak संरक्षक)
हिफाज़त करने वाला (Hifázat karne
vála حفاظت کرنے والا)
2. त्राता (Tráta त्राता)
बचाने वाला (Bacháne vála بچانے والا)

محافظات (ع - مٹ)
MUHÁFAZAT मुहाफज़त
रक्षा (Rakchha रक्षा)
सुरक्षा (Su-rak, chha सुरक्षा)
(Hifázat हिफाज़त)
(حفاظت)

محافظ خانه (ع - مذ)
MUHÁFIZ-KHÁNA मुहाफिज़ खाना
अभिलेख कोष्ठ (Abbilekh kossth
रेकार्ड आफिस (Record office)
(Rekard office रकार्ड آفیس)

محافظ دفتر (ع - مذ)
MUHÁFIZ-DAFTAR मुहाफिज़ دفتر
अभिलेख पाल (Abhilekh pál
रेकार्ड कीपर (Record
keeper रकार्ड कीپر)

محافه (ع - مذ)
MUHÁFA मुहाफा
कर्णिरथ (Karnirath کرنی رتھ)
यवनिका

(Satark सतरक) चौकन्ना
(Chaukanna चोक्ना)

2. एहतियात से काम करने वाला
(Ehtiyát se kám karne vála
(احتياط سے کام کرنے والا)

MOHTARAM मोहतरम (ع - ص)

1. मान्य (Mán,nya मानिये) श्रद्धेय
(Shradh,dhe,ya श्रद्धेय) काविले
(Qábile izzat قابل عزت)
2. श्रीमान् (Shrímán श्रीमान) महोदय
(Mahodai महोदय) जनान्
(Janáb جناب)
दوسرے معنوں میں مخاطب کے
لیئے استعمال ہوتا ہے

MOHTASIB मोहतसिब (ع - ص)

- रसाध्यक्ष (Rasádh,dhyakchh रसान्)
मद्य निषेध निरीक्षक
(Mad,dya nishedh nirík,ebhak मदीय)
शराब पीने वालों को
सजा देने वाला (Sharáb píne válon
ko saza dene vála शराप पीने वालों
(को सजा देने वाला)

MOHTAMAL मोहतमल (ع - ص)

1. संदिग्ध (Sandigdh सन दग्ध)
मुशतबह (Mushtabah मुशतबह)
2. अनिश्चित (Anish chit अनिश चित)
गैरयकीनी (Ghair yaqíni गैरयकीनी)

MAHJÚB महजूब (ع - ص)

1. लज्जित (Lajjit लज्जित) शर्मिन्दा
(Sharminnda शर्मिन्दा)

MAH,BÚB महबूब (ع - مذ)

- प्रेम पात्र (Prem pátr प्रेम पात्र)
प्रियतम (Priyatam प्रियतम) वल्लभ
(Vallabh वल्लभ) प्यारा (Pyára प्यारा)
माशूक (Máshúq माशूक)

MAH,BÚBA महबूबा (ع - م)

- प्रेमिका (Premika प्रेमिका) प्रेयसी
(Preyasi प्रेयसी) प्रियतमा (Priya-
tama प्रियतमा) वल्लभा (Vallabha वल्लभा)
माशूका (Ma,shúqa माशूका)

MAH,BÚS महबूस (ع - ص)

- कारा वासी (Kára vási कारा वासी)
बंदी (Bandi बंदी) मुक़ायद (Muqai-
yad मुक़ायद)

MOH,TÁJ मोहताज (ع - ص)

1. निर्धन (Nirdhan निर्धन) दरिद्र
(Dariddr दरिद्र) कंगाल (Kangál
कंगाल)
2. भिक्षुक (Bhik ebhuk भिक्षुक)
भिक्षारी (Bhikhári भिक्षारी) फकीर
(Faqir फकीर)
3. इच्छुक (Ich,ebhuk इच्छुक)
ज़रूरत मंद (Zarúrat mand ज़रूरत मंद)

محتاج خانه (ع - مذ)

MOHTÁJ-KHÁNA मोहताज खाना

- अन्नसत्र (Ann sattr अन्न सत्र) सदावर्त
(Sadu bart सदावर्त) लंगर (Langar
लंगर)

MOHTÁT मोहतात (ع - ص)

1. सावधान (Sáodhán सावधान) सतर्क

MOHAR,RAF मुहर्रफ (ع - ص) محرف
अक्षरांतरित (Akehharántarít) اکچھران
हर्फ बदले हए लफ्ज़ (Harf badle
hue lafz) (حرف بدلے ہوئے لفظ)

MOHRAQ मोहरक (ع - ص) محرق
1. दग्ध (Dagdh) जला हुआ (Jala hua) (جلا ہوا)
2. भस्म (Bhasm) कुश्टा (Kushta) (بھسم) (کشتہ)

MUHAR,RIK मुहर्रिक (ع - ص) محرك
1. प्रेरक (Prerak) उत्तेजक (Uttejak) (प्रेरक) (ات'تیجک) उभारने वाला (Ubhárne vála) (ابھارنے والا)
2. प्रस्तावक (Prastávak) तजवीज पेश करने वाला (Tajvíz pesh karne vála) (تجویز پیش کرنے والا)

MAH,RAM महरम (ع - ص) محرم
1. मर्मज्ञ (Marmag,gya) रहस्य वेत्ता (Rahas,sya velta) (مرمگیا) (رازدان) (ویتتا)
2. कंचुकी (Kanchuki) अंगिका (Angika) (कंचुकी) (अंगिया) (अंगिया)

MAH,RÚS महरूस (ع - ص) محروس
1. वशवर्ती (Vashvarti) अधीन (Adhín) ज़ेरे हुकम (Zere hukm) (वशवर्ती) (अधीन) (زیر حکم)
2. आवद्ध (Ábad,dh) हिरासत में लिया हुआ (Hirásat men liya hua) (حراست میں لیا ہوا)

2. संकुचित (Sankuchit) (سن کچت)
परमेमान (Pashemán) (پشیمان)

MOHAD,DAB मोहदब (ع - ص) محدب
उन्नतोदर (Unnatodar) बीच में से किसी कदर उठा हुआ (Bích men se kisi qadar utha hua) (بیچ میں سے کسی قدر اٹھا ہوا)

MAHDÚD महदूद (ع - ص) محدود
सीमित (Simit) परिमित (Parimit) संयत (Sanyat) (सीमित) (परिमित) (संयत) हद बंधा हुआ (Had bandha hua) (हद بندھا ہوا) थोड़ा (Thora) (تھوڑا)

MAHZÚF महज़ूफ (ع - ص) محذوف
1. लुप्त (Lupt) छिपा हुआ (Chhipa hua) (لُپت) (چھپا ہوا)
2. वह शब्द जो इबारत में न हो लेकिन उस का अर्थ लिया जाये (Voh shabd jo ibarat men na ho lekin us ka arth liya jae) (وہ شبد جو عبارت میں نہ ہو لیکن اسکا اर्थ لیا جائے)

MEH,RÁB मेहराब (ع - مٹ) محراب
चाप (Cháp) दरों की मेहराब (Daron ki mehráb) (دروں کی) (محراب)

MOHAR,RIR मुहर्रिर (ع - ص) محرر
लिपिकार (Lipikár) लेखक (Lekhák) लिपिक (Lipik) (लिपिकार) (लेखक) (लिपिक) (मुन्शी) (Munshi)

محشی (ع - ص)

MUHASH,SHA मुहश्शा

टिप्पणी युक्त (Tippani yukt) टीका सहित (Tika sahit) वह किताब जिस पर फुट नोट हों (Voh kitáb jis par foot note hon) (کتاب جس پر فت نوت ہوں)

MUHAS,SIL मुहसिल (ع - ص)

1. संग्राहक (Sangráhak) हासिल करने वाला (Hásil karne vála) (حاصل کرنے والا)
2. समाहर्ता (Samábarta) तहसील वसूल करने वाला (Tahsíl vasúl karne vála) (تحصیل وصول کرنے والا)

MAH,SÚR महसूर (ع - ص)

परिवेष्टित (Parivesh,tit) घेरे में लिया हुआ (Ghere men liya hua) (گھیرے میں لیا ہوا)

MAH.SÚL महसूल (ع - مذ)

1. शुल्क (Shulk) कर (kar)
2. भाटक (Bhátak) किराया (Kiráya) भाड़ा (Bhára)

MAH,Z महज (ع - مٹ)

1. केवल (Keval) सिर्फ (Sirf) (صرف)
2. नितांत (Nitánt) बिल्कुल (Bil kul) (بالکلی)

MAH,ZÚZ महजुज (ع - ص)

आनंदित (Ánandit) आह्लादित

3. वह देश जो किसी का अधीन हो

(Voh desh jo kisi ka adhín ho) (وہ دیس جو کسی کا ادھین ہو)

MAH,RÚM महरूम (ع - ص)

बंधित (Vanchit) जो महरूम हो (Jo mahrúm ho) (جو محروم ہو)

MAH,ZÚN महजून (ع - ص)

दुःखित (Dukh,khit) क्लेशित (Klëshit) (غمگین)

MOHSIN मोहसिन (ع - ص)

उपकारी (Upkári) एहसान करने वाला (Ehsán karne vála) (اوپکاری احسان کرنے والا)

محسن کش (ع - ص)

MOHSIN-KUSH मोहसिन कुश

कृतघ्न (Kritaghn) अकृतज्ञ (Akritaggya) नमक हरास (Namak harám) (نمک حرام)

MAHSÚS महसूस (ع - ص)

अनुभूत (Anubbút) गोचर (Gochar) ज्ञान गम्य (Gyán-gammya) जिस का एहसास हो (Jís ka ehsás ho) (جس کا احساس ہو)

MAH,SHAR महशर (ع - مذ)

1. प्रलय स्थान (Pralayasthán) कयामत का मैदान (Qayámat ka maidán) (قیامت کا میدان)
2. कोलाहल (Koláhal) हंगामा (Hanágáma) (کولاہل ہنگامہ)

(محکمہ اطلاعات विभाग सूचना)

(محکمہ انصاف विभाग न्याय)

(محکمہ تجارت विभाग वाणिज्य)

(محکمہ تعلیم विभाग शिक्षा)

(محکمہ تعمیر पूरत विभाग निर्माण)

(محکمہ خارجہ पर राष्ट्र विभाग)

(محکمہ رسل و رسائل वि० यातायात)

(محکمہ زراعت विभाग कृषि)

(محکمہ صحت विभाग स्वास्थ्य)

(محکمہ غذا खाद्य विभाग)

(محکمہ فوج सैन्य विभाग)

(محکمہ مال राज्य विभाग)

(محکمہ مال अर्थ विभाग)

MAHKUM محکوم (ع - ص)

(وش ورتی Vash varti) वश वर्ती

(پراधीन Paridhin) पराधीन

(غیر آزاد Ghair azad) आज़ाद

MAHAL महल (ع - مذ)

1. भवन (Bhavan) प्रासाद (Prasād)

(حویلی Haveli) हवेली

2. अवसर (Ausar) समय (Samai)

(موقع Mauqa) मौका

3. स्थान (Isthán) जगह

(جگہ Jagah)

محل سرا (ع - مٹ)

MAHAL-SARA महल सरा

(अंतःपुर Antah pur) रनवास

(دن واس Ranvās)

MAH,LUL महलूल (ع - ص)

(विलीन Vilin) घोलकर हल किया

(Harshit) हर्षित (Állhádít) (آلهادیت)

(مسرور Masrur) مسرور (هرشت)

MAHFIL महफल (ع - مٹ)

(Goshthi) गोष्ठी (Sabha) सभा

(مجلس Majlis) मजلیس (گوشتھی)

MAHFUZ महفوظ (ع - ص)

1. सुरक्षित (Surakshit) (سورکشیٹ)

(Hifazat) हिफाजत से रक्खा हुआ

(se rakh,kha hua) حفاظت سے رکھا

(हوا)

2. निरपद (Nirapad) (نیراپد)

(Nisbkantak) वे खर-

(Be kharkhasha) खशा

3. संचित (Sanchit) (سنچیت)

(Zakhira) जखीरा

MUHAQ, QIQ मुहक्कक (ع - ص)

(Anveshak) (انویشک) अन्वेषक

(Gaveshi) तहकीक करने वाला

(Tahqiq karne wala) (تحقیق کرنے والا)

MAHAK महक (ع - مذ)

(Kos vati) कसवटी (Kash) कष

(Kasauti) कसौटी (Kasauti) (کسوتی)

MOHKAM मोहकम (ع - ص)

(Ashithil) अशिथिल (Drish) दृढ़

(Mazbut) मजबूत (اشتہل)

محکمہ (ع - مذ)

MAHKAMA महकमा

(Vibhag) (ویبھاگ) विभाग

(Department) (ڈیپارٹमेंٹ)

(भूसेचन विभाग) (محمکمه آبپاشی)

(मद्य विभाग) (محمکمه آبکاری)

محویات (ع - مٹ)

MAH,VI (Í) YAT महवि (वी) यत

1. तल्लीनता (Tallínata तल लीनता)
संलग्नता (Sanlagnata संलग्नता)
तन्मयता (Tanmayata तन मीता)
इन्हिमाक (Inbimák انہماک)

2. ब्रह्म लीनता (Brahm línata برہم
लीनता) फनाइयत (Fanáyiyat
فنائیت)

MUHÍŦ मुहीत (ع - ص) محیط

1. आकीर्ण (Ákírn अकीर्ण) व्याप्त
(Vyápt व्याप्त) चारों तरफ फैला

हुआ (Cháron taraf phaila hua
چاروں طرف پھیلا ہوا)

2. परिधि (Paridhi परिधि) खते
दाइरा (Khate dáira خط دائره)

MUKH (KH) मुख (ख) (ع - مڈ) مخ

1. मस्तिष्क (Mastishk मस्तिष्क)
भेजा (Bheja भेजा) मग्जे सर
(Maghze sar मग्जे सर)

2. मज्जा (Majja मज्जा) हड्डी का गुदा
(Haddi ka gúda हड्डी का गुदा)

مخاصمت (ع - مٹ)

MUKHÁSAMAT मुखसमत

- विरोध (Virodh विरोध) शत्रुता (Shatt-
ruta शत्रुता) दुश्मनी (Dushmani
دشمنی)

مخاطب (ع - س)

MI KHÁTAB मुखاتब

1. संबोधित (Sambodhit सम्बोधित)
संबोध्य (Sambodhya सम्बोध्य)

गहोल कर (Ghol kar bal kiya hua
حل کیا ہوا)

MAH,MÚD महमूद (ع - ص) محمود

- प्रशंसित (Prashansit پرشاست) स्तुत
(Istut است) हम्द किया गया
(Hamd kiya gaya حمد کیا گیا)

MIHAN मिहन (ع - مڈ) محن
محنّت کی جمع

- कष्ट (Kasht कष्ट) दुःख (Dukh,kh
दुःख) आपत्तियाँ (Ápattiyán آپتیاں)
मुसीबतें (Musíbaten مصیبتیں)

MEHNAT मेहनत (ع - مٹ) محنت

1. श्रम (Shram श्रम) आयास (Áyás
आयास) प्रयास (Prayás प्रयास)
परिश्रम (Parish,sbham परिश्रम)
मशक्कत (Mashaqqat مشقت)

2. उद्यम (Ud,dyam उद्यम)
प्रयत्न (Prayatn प्रयत्न) कोशिश
(Koshish کوشش)

MAH,V महव (ع - ص) محو

1. मग्न (Magn मग्न) तन्मय (Tanmai
तन्मय) तल्लीन (Tallín तल्लین)
मुतग़रक़ (Mustaghraq مستغرق)

2. विस्मृत (Vismrit विसमृत) याद से
उतरा हुआ (Yád se utra hua یاد
سے اتر ا ہوا)

MEHVAR मेहवर (ع - مڈ) محور

- अक्ष (Aksh अक्ष) ध्रुव (Dhruv
ध्रुव) धुरी (Dhuri دھری)

3. प्रतिकूल (Prati kúl कूल प्रति)
विपरीत (Viparít विपरित)
बर खिलाफ (Bar khiláf बर खिलाफ)

مخالفت (ع - مٹ)

MUKHÁLAFAT मुखालफत

1. प्रतिकूलता (Prati kúlata प्रति)
(Virodh विरोध) (Kulata कूलता)
2. शत्रुता (Shattruta शत्रुता) वैर
(Dushmani दुश्मनी) (Vair विर)

MUKHBIR मुखबیر (ع - ص)

1. सूचक (Súchak सूچک) विज्ञापक
(Viggyápak وگیاپک) खबर देने
वाला (Khabar dene vála خبر دینے والا)

2. गुप्तचर (Guptchar गुप्त चर) सूची
(Bhediya भेदिया) (Súchi सूची)
(Jásús जासूस) (Jásús जासूस)

مخبیری (ع - مٹ)

MUKHBIRI मुखबیری

- सूचक कर्म (Súchak karm सूचक कर्म)
गुप्त चर्या (Gupt charya गुप्त चर्या)

MAKH, BÚT मखबूत (ع - ص)

- वातुल (Vátul वातल) विक्रित (Vik,
chhipt विक्रित) पागल (Págai पागल)

MUKHTÁR मुख्तार (ع - ص)

1. स्वाधीन (Swádhín स्वाधीन) स्वतंत्र
(Swatantr स्वतंत्र) स्वच्छंद
(Swach, chhand स्वच्छंद)

- जिस से खिताब किया जाए
(Jis se khitáb kiya jáe जिस سے)
(خطاب کیا جائے)

2. मध्यम पुरुष (Madh, dhyam purush मध्यम पुरुष)
सैकंड परसन (Second person सेकंड परसन)

مخاطب (ع - مذ)

MUKHÁTIB मुखاتیب

- संबोधक (Sambodhak سمبودھک)
बात करने वाला (Bát karne vála बात کرنے والا)

مخاطبہ (ع - مذ)

MUKHÁTABA मुखاتیبا

- संबोधन (Sambodhan سمبودھن)
तख़ातुब (Takhátub تخاطب)

مخافت (ع - مٹ)

MAKHÁFAT मखाफत

- चास (Trás त्रास) भय (Bhai भी)
डर (Dar डर) खौफ (Khauf خوف)

مخالطت (ع - مٹ)

MUKHÁLATAT मुखालतत

- मैत्री (Maittri मैत्री) मेल मिलाप
(Dosti दोस्ती) (Mel miláp मिल मिलाप)
(دوستی)

MUKHÁLIF मुखालیف (ع - ص)

1. प्रतिपक्षी (Prati pakchhi प्रतिपक्षी)
(Virodhi विरोधी) (Virodhi विरोधी)
(Khaláf खिलाफ)

2. शत्रु (Shattru शत्रु) दुश्मन
(Dushman دشمن)

2. अल्प (Alp) न्यून (Nyún)
(تھوڑا Thorā) थोड़ा (नियून)

MUKHTAFI मुख्तफी (ع - ص)
गुप्त (Gupt) निहित (Nilit)
पोशीदा (Poshída) پوشیده

مختل (ع - ص)

MUKHTAL (L) मुख्तल (ल्ल)
विकृत (Vikrit) दूषित (Dúshit)
विगड़ा (Vyast) व्यस्त (दोशत)
हुआ (Bigra bua) मुन्तशिर
(Muntashir) منتشر

مختلف (ع - ص)

MUKHTALIF मुख्तलिफ
विभिन्न (Vibhinn) विसदृश
(Visadrish) जो एकसे
न हों (Jo ek se na hon) (نه هوں)

مخدر (ع - ص)

MUKHAD,DIR मुखद्दिर
1. सुन कर देने वाली दवा (Sun kar
dene váli dava) سن کر دینے والی (دوا)

2. निद्रौषध (Niddraushadh) ندرو
खाव आवर दवा (Kbáb ávar
dava) خواب آور دوا (شده)

مخدرات (ع - ص)

MUKHAD,DARÁT मुखद्दरात
महिलायें (Mahilaen) (مهلائین)
परदा नशीन औरतें (Parda nashín
auraten) پردہ نشین عورتیں

आजाद (Ázád) آزاد

2. अधिकृत (Adbikrit) (ادھی کرت)
मुजाज़ (Mujáz) مجاز

3. 'वकील' से नीचे दर्जे का वकील
('Vakíl' se níche darje ka vakíl)
(وکیل سے نیچے درجے کا وکیل)

مختار کل (ع - ص)

MUKHTÁRE-KUL मुख्तारे कुल
एकाधिपति (Ekádhi patí) ایکادھی
सर्वाधिकारी (Sarvádhibikári) سرو
सियाह सफ़ेद का मुख्तार
(Siyáh safed ka mukhtár) سیاه سفید
(کا مختار)

مختار نامہ (ع - ص)

MUKHTÁR-NÁMA मुख्तार नामा
अधिकार पत्र (Adbikár pattr) ادھیکار
इजाज़त नामा (Ijázat náma)
(اجازت نامہ)

مخترع (ع - ص)

MUKHTARE मुख्तारे
आविष्कर्ता (Ávisbkarta) (آویں کرتا)
मूजिद (Mújid) (موجد)

مختص (ع - ص)

MUKHTAS (S) मुख्तस (स्स)
मुख्य (Mukb,khya) (مکھیہ) विशिष्ट
(Vishisht) मुखसूस (Makhsús)
(مخصوص)

MUKHTASAR मुख्तसर (ع - ص)

1. संचित (Sanchipt) (سن چھित)
साररूप (Sár rúp) (سار روپ) मुजमल
(Mujmal) (مجمل)

निकालने वाला (Nikálne vála
(نکالنے والا)

مخروطی (ع - ص)

MAKHRÚTI मखरूती

शुंडा कार (Shundákár (شنداکار)

गाव दुम (Gáo dum (گاو دم)

MAKHZAN मखज़न (ع - مذ)

1. भांडा गार (Bhándágár (بھانڈا گار)

कोष्ठा गार (Koshthágár (کوشٹھا گار)

गोदाम (Godám (گودام)

2. कोषागार (Kohságár (کوشا گار)

खज़ाना (Khazána (خزانہ)

3. शस्त्रागार (Shastrágár (شسترا گار)

असलिहा खाना (Asliha khána (اسلیحہ خانہ)

مخصوص (ع - ص)

MAKHSÚS मखसूस

1. मुख्य (Mukh,khya (مکھیہ) प्रधान

(Pradhán (پردھان खास (Khás

(خاص)

2. विशिष्ट (Vishisht (वशिष्ट मुखतस

(Mukhtas (مختص)

مخفف (ع - ص)

MUKHAF,FAF मुखफफ

संक्षिप्त रूप (Sanchhipt rūp (سن چھپت

किसी शब्द की छोटी शकल जैसे

‘माह’ का ‘मइ’ (Kisi shabd ki chhoti

shakl jaiso ‘Máh ka ‘Mah’ کسی شبد

(کی چھوٹی شکل جیسے ‘ماه’ کا ‘مه’)

MAKHFI मखफी (ع - ص)

गुप्त (Gupt (گپت गुह्य (Guhya

مخدوش (ع - ص)

MAKHDÚSH मखदूश

भयंकर (Bhayankar (بھیانکر) भयानक

(Bhayának (بھیانک खतर नाक

(Khatar nák (خطر ناک)

مخدوم (ع - ص)

MAKHDÚM मखदूम

1. सेव्य (Sev,vya (سیویہ) जिस की

खिदमत की जाय (Jis kí khidmat

ki jáo (جسکی خدمت کی جائے)

2. स्वामी (Swámi (سوامی) पति (Pati

(Áqa (آقا (پتی)

مخرب (ع - ص)

MUKHAR,RIB मुखरिब

1. ध्वंसक (Dhwansak (دھونسک)

तबाह करने वाला (Tabáh karne vála

(تباہ کرنے والا)

2. नष्टकर (Nasht kar (نشت کر)

बरबाद करने वाला (Barbád karne

vála (برباد کرنے والا)

MAKHRAJ मख्रज (ع - مذ)

1. उद्गम (Udgam (ادگم) नदी के

निकलने की जगह (Nadi ke nikalne

ki jagah (ندی کے نکالنے کی جگہ)

2. उच्चारण स्थान (Uch,cháran asthán

(اچ، چارنس، تھان) हकों के निकलने

की जगह (Harfon ke nikalne ki

jagah (حرفوں کے نکالنے کی جگہ)

MAKHRIJ मुख्रिज (ع - ص)

निष्कासक (Nishkáeak (نیشکاسک)

2. मानव जाति (Mánav játi) مانو
 नौए इनसान (Naue insán) नौए
 (نوع انسان)

3. संसार (Sansár) दुनिया
 (Dunya) (دنیا)

مخلوقات (ع - مٹ)

MUKHLÚQÁT मुखलूक़ात

1. जगत् (Jagat) (جگت) आलम
 (Álam) (عالم)

2. संसार और उस की सब चीज़ें
 (Sansár aur us ki sab chízēn)
 (سंसार اور اس کی سب چیزیں)

MAKHMASA मुखमसा (ع - مڈ)

1. चिन्ता (Chinta) (چنتا) शोच
 (Shoch) (فکر) (Fikr) (شوچ)

2. विपत्ति (Vipatti) (ویپتی) आकत
 (Áfat) (آفت)

3. भंभट (Jhanjhat) (جھنجھट) बखेड़ा
 (Bakheṛa) (بکھیرا)

MAKHMAL मुखमल (ع - مٹ)

एक निहायत नर्म और रुए दार कपड़ा
 (Ek niháyat narm aur ruē dār kapṛa)
 (ایک نہایت نرم اور روئی دار کپڑا)

MAKHMÚR मुखमूर (ع - ص)

मदोन्मत्त (Madonmatt) (مدون مت)

सुरोन्मत्त (Suronmatt) (سرون مت)

उन्मत्त (Unmatt) (اندت)

नशे में चूर (Nashe men chūr) (نشے میں چور)

مخنت (ع - ص)

MUKHAN,NAS मुखनस

कलीब (Klib) (کلیب) नपुंसक

छिपा हुआ (Chhipa hua) (چھپا
 ہوا)

MUKHIL मुखिल (ع - ص)
 विघ्नकृत् (Vighn krit) (وگھن کرت)
 बाधक (Bádhak) (بادھک) खलल
 (Khalal andáz) (خلل انداز)

MUKHLIS मुखलिस (ع - ص)
 सद्भावक (Sad bhávak) (سدبھاوک)
 शुद्धहृदय (Shud,dh hridai) (شده هردے)
 निष्कपट (Nish kapat) (نہں کپٹ)
 जिस में खुलूस हो (Jis men khulús
 ho) (جس میں خلوس ہو)

مخلصی (ع - مٹ)

MUKHLASI मुखलसी
 मुक्ति (Mukti) (मुक्ती) छुटकारा
 (Chhut kára) (چھٹکارا) नजात
 (Naját) (نجات)

MAKHLÚT मुखलूत (ع - ص)
 मिश्रित (Mishrit) (میشرت) मिला जुता
 (Mila jula) (ملا جلا) गडमड
 (Gad mad) (گڈمڈ)

مخلوط النسل (ع - ص)

MAKHLÚTUN-NASL मुखलूतुनसल
 संकर (Sankar) (संकर) मिश्रवर्ण
 (Mishr varn) (मिश्र वरन) दोगला
 (Doghala) (دوغلہ)

MAKHLÚQ मुखलूक़ (ع - مٹ)

1. प्राणि वर्ग (Práni varg) (پرائی ورگ)
 जानदार (Jándár) (جاندار)

دست اندازی (Dast andāzi) (چھپ
(دست اندازی)

2. विघ्न (Vighn) बाधा (Bádha) (وگھن
(بادھا) خلل اندازی (Khalal an-
dāzi خلل اندازی)

MADÁR مدار (ع - مذ)

1. आधार (Ádhār) बुनियाद (Bunyád) (آدھار
(بنیاد)
2. निर्भरता (Nirbharata) (نربھرتا)
इन्हिस्तर (Inhisár) (انحصار)
3. आश्रय (Áshrai) सहारा (Sahára) (آشرے
(سہارا)

MUDÁRA مدارا (ع - مذ)

مدارات کا مخفف دیکھو 'مدارات'

مدارات (ع - مٹ)

MUDÁRÁT مدارات

1. सत्कार (Satkár) सम्मान (Sammán) (ستکار
(سم، مان) आवभगत (Áo bhagat) (آوبھگت)
2. आतिथ्य (Atithya) (آتھیہ) मेहमान (Mehmán) (مہمان)
दारी (dāri) (مدافعت (ع - مٹ)

MUDÁFA,AT मुदाफअत

1. निराकरण (Nira karan) (نراکرن)
निवारण (Niváran) (نواړن) दफ़ीआ (Dafiya) (دفعیہ)
2. आत्म रक्षा (Átm rakchha) (آتم
(رکچھا) बचाव (Bacháo) (بچاؤ)

MUDÁM मुदाम (ع - ص)

1. सतत (Satat) (ستت) सर्वदा (Sarvada) (سرودا)
(Nittya) (نیتّی)

(Shándh) (نپن سک) (Napunsak) (نردارا)
(Nar dára) (نردارا) (شندھ)
(Zanána) (زنانه)

MUKHAI,YIR मुखैयर (ع - ص)

दान शील (Dán shíl) (دان شیل)
वदान्य (Vadán.ny) (ودانیہ) मुक्त हस्त
(Mukt hast) (مکت هست) कारे खैर
में दिल खोल कर खर्च करने वाला
(Káre khair men dil khol kar
hkarch karne vála) (کار خیر میں دل
کھول کر خرچ کرنے والا)

MAD (D) मद (द) (ع - مٹ)

1. ज्वार (Jwár) पानी का चढ़ाव (Páni ka chāháo) (پانی کا چڑھاؤ)
2. वह खत जो 'अलिफ' की आवाज़ लंबी करने के लिए उस पर लगाते हैं (Voh khat jo 'Alif' ki áváz lambi karne ke lie us par lagáte hain) (وہ خط جو 'الف' کی آواز لمبی کرنے کے لئے اس پر لگاتے ہیں)
3. लेखा शीर्ष (Lekha shírsh) (لیکھا شیریش)
हिसाब की मद (Hisáb ki mad) (حساب کی مد)

MAD,DÁH मदाह (ع - ص)

प्रशंसक (Prashansak) (پرشن سک)
श्लाघी (Shlághi) (شلاگھی) तारीफ करने वाला
(Ta,ríf karne vála) (تعریف کرنے والا)

مداخلت (ع - مٹ)

MUDÁKHALAT मुदाखलत

1. हस्तक्षेप (Hastakchhep) (هستک)

2. तेजोहीन (Tejohín तेजोहीन)
निश्री (Nish,shri निशरी) बद
इक्बाल (Bad iqbál इक्बाल)

MUDAB,BIR मुदबिर (म - व)

1. यत्न शील (Yatn shíl यत्नशील)
बा तदबिर (Ba tadbír बातदबिर)
2. कूट नीतिज्ञ (Kút nítiggya कूटनीतिज्ञ)
सियासत दां (Siyásat dān सियासतदान)

3. प्रबंध कुराल (Prabandh kushal प्रबंधकुराल)
मुन्तज़िम (Muntazim मुन्तज़िम)
(मन्तज़म)

MUD,DAT मुदत (म - म)

1. समय (Samai से) काल (Kál काल)
व़त (Vaqt व़त)
2. विलंब (Vilamb विलंब) अति काल
(Ati kál अति काल) देर (Der देर)
3. अवधि (Avadhi अवधि) मीयाद
(Mí,ád मीयाद)

MAD,H मद्ह (म - म)

- प्रशंसा (Prashansa प्रशंसा) श्लाघा
(Shlágha श्लाघा) तारीफ (Táریف)
(तरीफ)

MID,HAT मिद्हत (म - म)

दिक़ो 'मदह'

मदख़ोले (म - म)

MAD,KHÚLA मद्ख़ूला

- उप पत्नी (Up patni उपपत्नी)
रखेली (Rakheli रखेली) दाश्ता
(Dáshla दाश्ता)

(हमेशा Hamesha हमेशा) नतिहे

2. मदिरा (Madira मदिरा) सुरा (Sura सुरा)
(शराब Sharáb शराब)

MUDÁVA मुदावा (म - म)

- चिकित्सा (Chikitsa चिकित्सा) उपचार
(Upchár उपचार) इलाज (Iláj इलाज)

मदावमत (म - म)

MUDÁVAMAT मुदावमत

1. नित्यता (Nittyata नित्यता) हमेशगी
(Hameshagi हमेशगी)
2. निरंतर प्रयोग (Nirantar prayog निरंतरप्रयोग)
मुसलसल हस्तेमाल (Musalsal istemál मुसलसलहस्तेमाल)
(استعمال)

मदाहन्त (म - म)

MUDÁHANAT मुदाहनत

1. चाटु कारिता (Chátukárita चाटुकारिता)
चापलूसी (Cháplúsi चापलूसी)
(چاپلوسی)
2. कपट व्यवहार (Kapat vyavhár कपटव्यवहार)
दिल में कुछ होना और
ज़बान पर कुछ (Dil men kuchh hona aur zabán par kuchh दिलमेंकुछहोनाऔर
ज़बानपरकुछ)
(میں کچھ ہونا اور زبان پر کچھ)

MUDBIR मुदबिर (म - व)

1. हत भाग्य (Hat bhággya हतभाग्य)
बद किस्मत (Bad qismat बदकिस्मत)
(بد قسمت)

MUD,DA,Á मुद्दा (ع - مذ) مدعا

1. उद्देश्य (Ud,deshya (اد،دیشیه
अभिप्राय (Abhip,piáo (ابہپ
مقصد (Maqsad (مقصد
2 मनोरथ (Manorath (منورثہ
कामना (Kámana (کامنا
खाहिश (Khábish (خواہش

مدعا علیہ (ع - مذ)

MUD,DA,Á-ALAIH मुद्दा अलौह

- प्रति वादी (Prati vádi (پرہتی وادی
जिस के खिलाफ दावा हो (Jis ke
khiláf dáva ho جسکے خلاف دعویٰ
(هو)

MAD,U' मदऊ (ع - ص) مدعو

1. निमंत्रित (Nimantait (نمن،تہرت
दावत में बुलाया हुआ (Dávat men
buláya hua دعوت میں بلایا ہوا
2. आहूत (Áhút (آہوت
बुलाया हुआ (Buláya hua (بلایا ہوا

MUD,DAYI मुद्दै (ع - مذ) مدعی

- वादी (Vádi (وادی
दावा करने वाला (Dáva karne vála
(دعویٰ کرنے والا)

MADFAN मदफن (ع - مذ) مدفن

- समाधि क्षेत्र (Samádhi chhettr (سمادھی
मृत गृह (Mrit grih (مروت گڑہ
क्षेत्र (Qabr (قبر

MADFÚN मदफून (ع - ص) مدفون

- भू निहित (Bhú nihit (بھونہیت
में दफन (Zamín men dafa (زمین
(میں دفن)

MADAD मदद (ع - مث) مدد

1. सहायता (Saháyata (سہایت
इआनत (I,ánat (إعانت
(Saháya (سہاویہ
2. सहयोग (Sah yog (سہیوگ
تعاون (Ta,ávun (تعاون
3. पक्ष पात (Pakchh pát (پکچھپات
हिमायत (Himáyat (حمایت
4. आश्रय (Áshrui (آشرے
सहारा (Sahára (سہارا

مددگار (ع - ص)

MADAD-GÁR मददगार

1. सहाय (Saháae (سہاے
सहायक (Saháyak (سہایک
मुआविन (Muávin (معاون
2. पक्ष पाती (Pakchh páti (پکچھپاتی
हिमायती (Himáyati (حمایتی
3. सहायक (Saháyak (سہایک
ऐसिसटेंट (Assistant (اسسٹینٹ

مدرس (ع - مذ)

MUDAR,RIS मुदरिस

- अध्यापक (Adh,dhyápak (ادھیاپک
पढ़ाने (Shikchhak (شکچھک
शिक्षक (Paṛháne vála (پڑھانے والا
والا

MADRISA मदरिसे (ع - مذ) مدرسہ

- पाठ शाला (Páth shála (پاٹھشالا
विद्यालय (Viddyáalai (ودیالے
(School (اسکول

مدرکہ (ع - مث)

MUDRIKA मुद्रिका

دیکھو 'قوت مدرکہ'

(Samandar ke pání ka chaḥháo aur
utár سمندر کے پانی کا چڑھاؤ اور اتار)

مدور (ع - ص)

MUDAV,VAR مودّار

ورتلاکار (Vartulákár
گولاکار (Golákár) گول (Gol
(گول)

مدون (ع - ص)

MUDAV,VAN مودّان

سنگریہیت (Sangrihit
سंकलित (Sankalit) جمایا گیا
हुआ (Jama kiya hua) جمع کیا ہوا

مدہوش (ف - ص)

MAD-HOSH मद होश

1. मदोन्मत्त (Madonmatt) (مدون مت)
बद मस्त (Bad mast) (بدمست)
2. निश्चेष्ट (Nish chesht) (نہ چیشٹ)
बे सुध (Be sudh) (بے سدھ)
गाफल (Ghāfil) (غافل)

MADÍH मदीह (ع - مٹ)
प्रशंसा (Prashansa) (پرشانسا)
श्लाघा (Shlāgha) (شلاگھا)
(Tárif) (تاریف)
(تعریف)

MADÍD मदीद (ع - ص)
दीर्घ (Dīrgh) (دیرگھ)
लंबा (Lamba) (لمبا)
(Tavíl) (طویل)
(تویل)

MUDÍR मुदीर (ع - مد)
संपादक (Sampádak) (سپادک)
इडीटर (Editor) (ادیٹر)

MADQÚQ मदकूक (ع - ص)
क्षय रोगी (Chhai rogi) (چھ روگی)
दिक का मरीज़ (Dīq ka maríz) (دیق کا مریض)

مدال (ع - ص)

MUDAL,LAL मुदल्लल

तर्क संगत (Tark sangat) (ترک سنگت)
युक्ति युक्त (Yukti yukt) (یکتی یکت)
प्रमाण सिद्ध (Pramān shīd,dh) (پرمان
سدھ) दलील के साथ कही हुई बात
(Dalíl ke sáth kahi hui bát) (دلیل کے
ساتھ کہی ہوئی بات)

مدمع (ع - ص)

MUDAM,MIGH मुदममिग

अहंकारी (Ahankári) (اھنکاری)
घमंडी (Ghamandi) (گھمنڈی)
मग़ूर (Maḡhūr) (مغور)

مدمقابل (ع - ص)

MAD,DE-MUQÁBIL मदे मुकाबिल

1. सापेक्ष (Sapeksh) (ساپیکھ)
दूसरे के मुकाबिले में आया हुआ (Dústre
ke muqábile men áya hua) (دوسرے
کے مقابلے میں آیا ہوا)
2. प्रतिस्पर्धी (Pratispardhi) (پرتس
پردھی)
کمپیٹیشن میں مقابلہ کرنے والا

مد و جزر (ع - مذ)

MAD, O-JAZR महोज़र

ज्वार भाटा (Jwár bháta) (جوار بھاتا)
समंदर के पानी का चढ़ाव और उतार

मडडड (ए - व)

MUZAB,ZAB मुजबजब

1. असमंजस युक्त (Asamanjus yukt
दुवधा में पड़ा (Dubdha men para hua
दुध्या (दुध्या में पड़ा हुआ)
(Mushtabah (संदिग्ध (संदिग्ध
बह (Mushtabah (संदिग्ध

MUZAKKAR मुजक्कर (ए - व)

1. नर (Nar (नर (Mard (मर्द
2. पुल्लिंग (Pulling (पुल्लिंग (Male (मेल)

MAZKŪR मज्कूर (ए - व)

1. उक्त (Ukt (उक्त (Charchit (चर्चित
(Kathit (कथित (कथा
(Kaha hua (कहा हुआ
(Charcha (चर्चा (Varnan (वर्णन
(Zikr (ज़िक्र (Zikr (ज़िक्र

मज्कूरु बाला (ए - व)

MAZKŪRA-E-BÁLA मज्कूरए बाला

1. उपयुक्त (Uparyukt (उपयुक्त (Purvokt (पूर्वोक्त
(Upar kaha hua (उपर कहा हुआ)

मज्कूरी (ए - व)

MAZKŪRI मज्कूरी

1. चपरासी (Chaprasi (चपरासी (Sipahi (सिपाही)

मडलत (ए - व)

MAZAL,LAT मजललत

1. अपमान (Apmán (अपमान (तिर-

MADÍNA मदीना (ए - मड)

1. नगर (Nagar (नगर (Pur (पुर
शहर (Shahr (शहर)
2. अरब का एक प्रसिद्ध नगर (Arab
ka ek prasidh,dh ragar (अरब का
(Arab (अरब (Arab (अरब

MAD,YŪN मद्यून (ए - व)

1. ऋणी (Rini (ऋणी (Adhamarn (अधमर्ण
(Qarz dár (क़र्ज़ दार (Qarz dár (क़र्ज़ दार)

MAZÁQ मज़ाक़ (ए - मड)

1. मनो विनोद (Mano vinod (मनोविनोद
(Mano ranjan (मनोरंजन
(Tafrih (तफ़्रीह
(Paribás (परिहास
(Thathol (तहल्लुल
(Zauq (ज़ौक़ (Ras (रस
(Rasikata (रसिकता
(Rasag,gyata (रसगिता
(Mazáke sukhon (मज़ाक़े सुखन

मज़ाक़े (ए - मड)

MUZÁKARA मुज़ाकरा

1. वार्तालाप (Vartáláp (वार्तालाप
(Kathop kathan (कथोपकथन
(Katha varta (कथा वार्ता
(Bát chít (बात चित

MAZ,BAH मजबह (ए - मड)

1. वधस्थल (Vadhesthal (वधस्थल
(Vadh blúmi (वध भूमि
(Blúchar khána (बूचड़ खाना
(खाने)

مر اجعت (ع - مٹ)

MURÁJA,AT مورا جات

پرتیاگمان (Pratyágaman)

واپسی (Vápasí)

MURÁD مراد (ع - مٹ)

1. उद्देश्य (Ud,deshya)

अभिप्राय (Abhip,práe)

مقصد (Maqsad)

2. इच्छा (Ich,ebha)

अभिलाषा (Abhilásha)

خواہش (Khábish)

MURÁDIF مرادف (ع - ص)

पर्याय (Paryáe)

समानार्थक (Samánáarthak)

एकार्थ (Ekárth)

हम माना (Ham mána)

هم معنی

مراسلت (ع - مٹ)

MURÁSALAT مورا سالت

पत्रव्यवहार (Pattr vyavhár)

खतो किताबत (Khato kitábat)

خط و کتابت

مراسله (ع - مذ)

MURÁSALA مورا سالا

1. دیکھو مراسلت

2. पत्र (Pattr) चिट्ठी (Chith,thi)

چٹھی

MARÁSIM مرا سم (ع - مذ)

मैत्री व्यवहार (Maittri vyav,bár)

मेल जोल (Meljol)

راهو رسم (Ráho rasm)

میل جول

स्कार (Tiraskár)

بے عزتی (Beizzati)

2. निंदा (Ninda)

अपराध (Ap-yash)

رہسواہی (Rusváyi)

مذمت (ع - مٹ)

MAZAM,MAT مزاممت

1. निंदा (Ninda)

गर्हा (Garha)

हज्व (Haj,v)

2. आलोचना (Álochana)

बुराई (Burái)

MZMÚM مزموم (ع - ص)

दूषित (Dúshit)

निंदित (Nin-dit)

कुत्सित (Kutsit)

बुरا (Bura)

MAZ,HAB مذهب (ع - مذ)

1. धर्म (Dharm)

دين

2. मत (Mat)

عقیدہ

مذهبيت (ع - مٹ)

MAZ,HABÍYAT مزجھبیات

धर्म निष्ठा (Dharm nishtha)

धर्म परायणता (Dharm paráyanata)

दीनदاری (Díndári)

دين داری

MIR,ÁT میرآت (ع - مذ)

दर्पण (Darpan)

آئینہ (Áyina)

MURAB,BA مریبی (ع - ص) مریبی
फल पाक (Phal pák پھل پاک)
जाम (Jám جام)

MURAB,BA مربع (ع - ص) مربع
1. वर्ग (Varg वर्ग) स्क्वायर (Square اسکوائر)
2. चतुर्भुज (Chatur bhuज चतुर्भुज)
चार जितों वाली शकल (Chár zilon
váli shakl چار ضلعوں والی شکل)

MURAB,BI مریبی (ع - ص) مریبی
1. पोषक (Poshak पोषक) आधारक
(Ádharak आधारक) सपोर्टर
(Supporter सपोर्टर)
2. अभि भावक (Abhi bhávak अभि भावक)
गार्जियन (Guardian गार्जियन) (بهاوک)
3. संरक्षक (Snrakabhak संरक्षक)
पालक (Pálak पालक) मुहाफिज़
(Muháfiz محافظ)

MURTÁZ मर्ताज़ (ع - ش) مर्ताض
योगी (Yogi योगी) तपस्वी (Tapas,swi
कड़ी तपस्या करने वाला
(Kari tapas,sya karne vála कड़ी
(तपस्या करने वाला)

مرتب (ع - ص)

MURAT,TAB मुरत्तब
1. संपादित (Sampádit सम्पादित)
समाहृत (Samáhrit समहृत)
तरतीब दी हुई किताब (Tartíb di Lui
kitáb ترتیب دی ہوئی کتاب)

MURÁ,ÁT मुराआत (ع - مٹ) مراعات
1. शील (Shíl شیل) रिआयत
(Riáyat رعایت)

2. आदर (Ádar آدر) लिहाज़ (Liház
لحاظ)

MURÁFA,Á मुराफाआ (ع - مذ) مرافعه
पुनर्विचार प्रार्थना (Punarvichár prár-
thana पुनरोचार प्रार्थना)
(Punarávedan पुनरावेदन) अपील
(Appeal अपील)

MIRÁQ मिराक (ع - مذ) مراق
उन्माद (Unmád انماد) पागलपन
(Págai pan पागल پن) ख़ब्त (Khabt
خبط)

MURÁQABA मुराकबा (ع - مذ) مراقبه
समाधि (Samádhi समادی) प्रणिधान
(Pranidhán प्रनिधान) ध्यान मग्नता
(Dhyán maghnata ध्यान मग्नता)
सब तरफ से हट कर खुदा में ध्यान लगाना
(Sab taraf se hat kar khuda men
dhyán lagána सब طرف سے ہٹ کر خدا میں دھیان لگانا)

MIRÁQI मिराकी (ع - ص) مراقی
उन्मादी (Unmádi انمادی) वातुल
(Vátul वातल) पागल (Págai पागल)

MARÁM मराम (ع - مذ) مرام
मनोरथ (Manorath मनورث) कामना
(Kámana कामना) अभिलाषा (Abhilásha
(Murád مراد) (अभीलाषा)

1. मवास (Mavās مواس) शरण स्थल

2. दया पात्र (Daya pátr ډيا پاٽر)
जिस पर रहम किया गया हो (Jis par
rahm kiya gaya ho جس پر رحم
کیا گیا هو)

MARD ٻرڊ (ف - مذ)

1. मनुष्य (Manush,shya ڻنشيہ)
मानव (Mánav ڻانو) आदमी
(Ádami آدمي)

2. पति (Pati ڀٽي) भर्ता (Bharta
ڀاڻڊا) खाविन्द (Khávind ڀاڻڊو)

3. वीर (Vír ڀير) शूर (Shúr ڀور)
बहादुर (Bahádur ڀهاڊر)

4. पुल्लिंग (Pulling ڀل لنگ) नर
(Nar ڻر)

MURDÁR ڻرڊار (ف - ص)

1. मृत पशु (Mrit pashu ڻرت ڀشو)
मुर्दा जानवर (Murda jánvar ڻرڊا
جانور)

2. अभक्ष्य (Abhak,shya ڀهڪڇهيہ)
हराम (Harám ڀرام)

3. कुलटा (Kulata ڪلٽا) फाहिशा
(Fáhisha ڦاڇشه)

مردار خوار (ف - ص)

MURDÁR-KHÁR ڻرڊار ڀار

- मृताशी (Mritáshi ڻرتاشي) मुर्दा
जानवर खाने वाला (Murda jánvar
kháne vála ڻرڊا جانور ڪهائڻ وارا)

مردانگی (ف - مٹ)

MARDÁNAGI ڻرڊانگی

1. पुरुषत्व (Purushattva ڀوروشٽو)
आदमी पन (Ádamipan آدمي ڀن)

- (Sharanasthal ڀرنس تهل) परिश्रय
(Parish,shrai ڀرڀش، شرے) जाय-
पनाह (Jáe panáh ڄاے ڀناھ)

2. वह शब्द जिसकी तरफ कोई सर्वनाम
(जमीर) फिरे (Voh shabd jis ki
taraf koi sarvnám (zamír) phire
وہ شبد جسکي طرف کوئی
سرونام (ضمير) ڀيرے)

MAR,HABA ڻرھڙا (ع - مٹ)

1. धन्य (Dhannya ڊھنيہ) साधु
(Sádhu ساڊھو) शाबाश (Shábásh
شاڀاش)

2. शुभागमन (Shubbágaman ڀبھا-
खुशआमदेद (Khush ámaded
ڀخوش آمدید)

MAR,HALA ڻرھلا (ع - مذ)

1. पड़ाव (Paṛáo ڀڙاو) मंज़िल
(Manzil ڻنزل)

2. समस्या (Samas,sya ڀمسسيا) मसला
(Masala ڀمسلا)

مرحمت (ع - مٹ)

MAR,HAMAT ڻرھمت

1. कृपा (Kripa ڪرڀا) अनुकंपा (Anu-
kampa ڀنوڪمڀا) दया (Daya
ڊيا)

2. प्रदान (Pradán ڀردان) अतीया
(Atíya ڀطيہ)
کرنایا فرمانا کے ساتھ

MARHÚM ڻرھوم (ع - ص)

1. दिङ्गत (Divangat ڊونگت) स्वर्गीय
(Swargíya ڀورگيہ)

MARDÚD مردود (ع - ص)

1. अस्वीकृत (Aśwīkrit असوي کړت)
نامقبول (Na maqbúl نامقبول)
2. बहिष्कृत (Bahish krit بهش کړت)
निकाला हुआ (Nikála hua نکالا هوا)
खारिज किया हुआ (khárij kiya hua خارج کيا هوا)

MURDA मूर्दा (ف - ص)

1. मृत (Mrit मृत) मृतक (Mritak मृतک)
मूर्दा (Murda موده)
2. शव (Shav شو) लाश (Lásh لاش)
3. जीर्ण (Jirn جیرن) जर्जर (Jarjar जرجر)
बहुत बूढ़ा (Bahut búṛha بهت بوڑھا)
4. खिन्न (Khinn کهن) मलिन (Malin ملین)
अफसुर्दा (Afsurda افسوده)
5. बुझा हुआ (Bujha hua بجھا هوا)
امید، چواغ یا آگ کے لئے
6. अरथी (Arthi ارتهی) जनाजा (Janáza جنازه)

مردہ دل (ف - ص)

MURDA-DIL मूर्दा दिल

1. हत हृदय (Hat hridai هت هردے)
मृत हृदय (Mrit hridai مृत هردے)
हत मानस (Hat mánas هت مانس)
जिसे किसी बात में कोई मज़ा न आता हो (Jise kisi bát men koi maza na áta ho جسے کسی بات میں کوئی مزہ نہ آتا ہو)
2. हत साहस (Hat sáhas هت ساهس)
हतोत्साह (Hatotsáh هتوت ساه)

2. शौर्य (Shaurrya شوریه) वीरता (Vīrata वीरता)
(Baháduri بهادری)

MARDUM मर्दुम (ف - مذ) مردم
मानव (Mánav مانو) मनुष्य (Manush, shya مذهبيه)
आदमी (Ádami آدمي)

مردم آزار (ف - ص)

MARDUM-ÁZÁR मर्दुम आज़ार
सर्व दुःखद (Sarv dukh, khad سرود کھد)
सब को तकलीफ देने वाला (Sab ko taklíf dene vála سب کو تکلیف دینے والا)

مردم خور (ف - ص)

MARDUM-KHOR मर्दुम खोर
नरभक्षी (Nar bhakchhi نر به کچھی)
पुरुषाशी (Purusháshi پروشاشي)
आदम खोर (Ádam khor آدم خور)
مردم شماری (ف - مٹ)

MARDUM-SHUMÁRI मर्दुम शुमारी
जन गणना (Jan ganana جن گننا)
किसी मुल्क के आदमियों की गिनती (Kisi mulk ke ádamiyon ki ginti کسی ملک کے آدمیوں کی گنتی)

MARDUMI मर्दुमी (ف - مٹ) مردمی

1. मानवता (Mánavata मानوتا) इन्सा-
नियत (Insániyat انسانیت)
2. कुलीनता (Kulínata کولینتا) शरा-
फत (Sharáfat شرافت)
3. शूरता (Shúrata شورता) बहादुरी (Baháduri بهادری)

(Sanáe badáe se yukt [kalám]
[صنائع بدایع سے یکت [کلام]

مرصع کار (ع - ف - ص)

MURASSA-KÁR مِرَسَا کَار

رتن کار (Ratnkár رتن کار) کے برے پر
نہ گونے جڑنے والا (Zevaron par nagíne
jarne vála زیدرون پر نگینے جڑنے والا)

MARAZ مَرَز (ع - مد)

1. آماہ (Ámaí آمے) व्याधि (Vyádhi
رُج (Ruj رج) (Gad گد) (Rog رُگ)
2. دُریسن (Durvyasan درویسن)
بُری لَت (Buri lat بُری لَت)

MURZIA مُرْزِیَا (ع - مٹ)

دھاتری (Dháttri دھاتری) پِلَاڈِ
(Piláyi پِلَاڈِ)
دوسرے کے بچے کو دودھ پلانے
والی عورت

مرض متعدی (ع - ص)

MARAZE-MUTA, ADDI مَرَزِی مَتَاڈِی

سَنکرامک رُگ (Sankrámak rog
سَنکرامک رُگ) (Chhút ki bímári
چھوٹ کی بيماری)

MARZI مَرْزِی (ع - مٹ)

1. اِچھا (Ich, chha اِچھا) خواہش (Kháhish
خواہش)
2. رُچی (Ruchi رُچی) رُجبات (Ragbbat
رُجبات)
3. آگیا (Ágya آگیا) اِجازت (Ijázat
اِجازت)

پست ہِمت (Past himmat پست
ہمت)

MARDI مَرْدِی (ف - مٹ)

1. مانووتا (Mánavata مانووتا) انسانی
نیت (Insániyat انسانیت)
2. شُراتا (Shúrata شُراتا) بھادُری
(Baháduri بھادُری)
3. پُستو (Punzattwa پُستو) قوت
بہا (Quv, vate báh قوت بہا)

مرز بوم (ف - مذ)

MARZ-BÚM مَرَزْبُوم

جَنم بھُومِی (Janm bbúmi جَنم بھُومِی)
وَتَن (Vatan وَتَن)

MURSALA مُرْسَلَا (ع - ص)

پَریشَت (Preshit پَریشَت) پَریشِیہ
(Preshya پَریشِیہ) بھِجِی ہُوئی
(Bheji hui chíz بھِجِی ہُوئی)

MURSHID مُرْشِید (ع - ص)

دھرم گُرو (Dharm guru دھرم گُرو)
دیکھھا گُرو (Díkehha guru دیکھھا گُرو)
(Pír پیر)

MURASSA مُرَسَا (ع - ص)

1. شُرنگارِیت (Shringárit شُرنگارِیت)
بھُشِیت (Bhúshit بھُشِیت) آراستا
(Árásta آراستا)
2. رتن جَتِیت (Ratn jatit رتن جَتِیت)
خَچِیت (Khachit خَچِیت) جَڑاؤ
(Jaráu جَڑاؤ)
3. اَلَنکَرِیت (Alankrit اَلَنکَرِیت)
سَنَاہ بَدَاہ سَہ یُکُت [کَلَام]

MURAF,FAH مرفہ (ع - ص) مرفہ
 سمردھ (Samrid,dh سمردھ) سंपन्न
 (Sampann سمپन्न) खुश हाल (Khush
 hál خوش حال)

مرفہ حال (ع - ص)

MURAF,FAH-HÁL मरफह हाल
 سمردھ (Samrid,dh سمردھ) धनाढ्य
 (Dhanádbya دھناڈھیہ) दौलतमंद
 (Daulatmand دولت مند)

MARQAD मरकद (ع - مذ) مرقد
 मृत गृह (Mrit grih मृत گره) समाधि
 भवन (Samádhi bhavan سادھی
 بقبر (Qabr قبر) بقبر)

MURAQ,QA मुरक्का (ع - مذ) مرقع

1. चित्रावली (Chitrávali چتراولی)
 संग्राहिका (Sangráhika سن گراہکا)
 آلبم (Album آلبم)

2. चित्र (Chitr चتر) तसवीर (Tasvír
 تصویر)

MARQÚM मरकूम (ع - ص) مرقوم
 लिखित (Likhít لكهت) उल्लिखित
 (Ullikhít ال لكهت) लिखा हुआ
 (Likha hua لكها هوا)

مرقومہ بالا (ع - ص)

MARQÚMA-E-BÁLA मरकूमए बाला
 उपर्युक्त (Uparyukt اپریکت) पूर्व
 लिखित (Púrv likhit پورو لكهت)
 प्रागुक्त (Prágukt پراگکت) ऊपर कहा
 हुआ (Úpar kaha هوا اوپر کہا)

MARTÚB मर्तुब (ع - ص) مرطوب
 आर्द्र (Árdr آردر) सीढ़ा (Sířha سیڑھا)
 नम (Nam نم)

MAR ÚB मरऊब (ع - ص) مرعوب

1. आतंकित (Átankít آتنگیت) रोब
 में आया हुआ (Rob men áya hua
 رعب میں آیا هوا)
 2. भय भीत (Bhai bhít بھت) खौफ
 ज़दा (Khauf zada خوف زدہ)
 3. प्रभावित (Prabbávit پرभावت) मुतअस्सیر
 (Muta,assir متاثر)

MURGH मर्ग (ع - مذ) مرغ

1. खग (Kbag کھگ) पक्षी (Pakchhi
 پکھی) पखेरू (Pakheru پکھیرو)
 चिड़िया (Chīīya چڑیا)
 2. कुक्कुट (Kuk,kut ککٹ) मुर्गा
 (Murgha مرغہ)

مرغابی (ع - مٹ)

MURGHÁBI मर्गाबी

जल कुक्कुट (Jal kuk,kut جل ککٹ)
 एक मशहूर पानी की चिड़िया
 (Ek mashhúr pání ki chīīya ایک
 مشہور پانی کی چڑیا)

MARQHÚB मर्गूब (ع - ص) مرغوب
 रुचिकर (Ruchikar رچی کر) मनोवांछित
 (Manováñchhit منوواڻچھت) پسंदीदा
 (Pasandída پسندیدہ)

مرفوع القلم (ع - ص)

MARFUÚL-QALAM मर्कूलकलम
 वातुल (Vátul واتل) पागल (Págai
 پاگل)

مروارید (ف - مذ)

MARVÁRID مَرَوَا رِید

مؤکتیک (Mauktik مَوک تَک) مکتا
(Mukta مَوْتِی) موتی

مروت (ع - مٹ)

MURAV,VAT مَرَوَوَت

شیل (Shíl شِیل) شیل سَنکُوچ (Shíl
sankoch شِیل سَنکُوچ) لہاژ (Libáz
لِہَاژ)

MURAV,VAJ مَرَوَوَج (ع - ص)

1. پَرچَلِیت (Prachalit پَرچَلِیت) راج (Vyav,brit
وِیَوَوَرِیت) (Ráij رَاِیج)

2. پَرَمپَرَاگَت (Paramparágat پَرَمپَرَا
گَت) دَسْتُور بَنَا ہُوا (Dastúr bana
hua دَسْتُور بَنَا ہُوا)

MIR,VAHA مِرَوَاہَا (ع - مذ)

وِیَجَن (Vyajan وِیَجَن) پَنکھا (Pankha
پَنکھا)

MURAV,VAQ مَرَوَوَق (ع - ص)

پَتوں وَگَیَرَا کَا وَہ رَس جِیسے آگ پَر
رَکھ کَر سَاکھ کَر لِیَا گَیا ہُو (Patton
vaghaira ka voh ras jise ág par rakh
kar sáf kar liya gaya ho پَتوں وَغِیرَہ
کَا وَہ رَس جِیسے آگ پَر رَکھ کَر صَاف
کَر لِیَا گَیا ہُو)

MAR,HAM مَرہَم (ع - مذ)

سَنہلَہَپ (Saneh lep سَنہلَہَپ) آئِنٹَمینٹ
(Ointment آئِنٹَمینٹ)

MARKAB مَرکَب (ع - مذ)

وَاہَن (Váhan وَاہَن) یَان (Yán یَان)
سَوَارِی (Savári سَوَارِی)

مَرکَب (ع - ص)

MURAK,KAB مَرکَب

1. مِشْرِیت (Mishrit مِشْرِیت) مِلَا
ہُوا (Mila hua مِلَا ہُوا)

2. یَوِگِیک (Yaugik یَوِگِیک) سَمَسْت
(Samast سَمَسْت) دُو لَفْز مِل
کَر بَنَا ہُوا (Do lafz mil
kar bana hua لَفْز مِل کَر
بَنَا ہُوا)

3. مَسِی (Masi مَسِی) سِیَاہِی (Siyáhi
سِیَاہِی)

MARKAZ مَرکَز (ع - مذ)

کَندَر (Kendr کَندَر) مَدِیہ (Madh,dhya
سِیَنٹر (Centre سِیَنٹر) مَدِیہ)

MARG مَرگ (ف - مٹ)

مَرِیو (Mrityu مَرِیو) مَرَا (Maran
مَوْت (Maut مَوْت) مَوْت)

مَرَمَت (ع - مٹ)

MARAM,MAT مَرَمَت

جِیَرَنُوں دَہَار (Jírnod,dhár جِیَرَنُوں دَہَار)
پُرَانِی چِیز کی دُرُسْتِی (Puráni chíz
ki durusti پُرَانِی چِیز کی دُرُسْتِی)

MARMAR مَرَمَر (ی - مذ)

شِیَت (Shwet prastar شِیَت) سَنگ مَرَمَر
(Sange marmar سَنگ مَرَمَر)

2. धर्म (Dharm دھرم) गुण (Gun
(خاصیت Khásiyat) खासियत (گن)

MIZÁH मित्राह (ع - مذ)

1. परिहास (Paribás پریہاس) विनोद
(Vinod ونود) मनोरंजन (Mano-
ranjan منورنجن) हास्य (Hássya
(دل لگی Dillagi) दिल्लगी (هاسیہ)

2. हास्य रस (Hassya ras رس) जि-
राफत (Ziráfat) ظرافت

MUZÁHIM मुजहिम (ع - ص)

1. विघ्न कर्ता (Vighn karta وگھن کرتا)
बाधक (Bádhak بادھک) खलल
(Khalal انداز) خلل

2. हस्तक्षेपक (Hastak ebhepak
دستک چھپک) दखल अंदाज़
(Dakhl انداز) دخل

مزاحمت (ع - مٹ)

MUZÁHAMAT मुजहमत

1. विघ्न (Vighn وگھن) बाधा (Bádha
(खलल Khalal) بادھا

2. हस्तक्षेप (Hástakebhep هستک
دستک چھپ) दखल अंदाज़ी (Dakhl
اندازی) دخل

MAZÁR मज़ार (ع - مذ)

समाधि भवन (Samádhi bhavan
(قبر Qabr) سادھی بھون
یہ لفظ کسی بزرگ کی قبر کے لئے
استعمال ہوتا ہے

MUZÁRE मुज़ारे (ع - مذ)

कृषक (Krishak کرشک) कृषि बल

MAR,HÚN मरहून (ع - ص)

बंधक (Bandhak بندھک) रहन रक्खा
हुआ (Rahn rakb,kha hua رهن رکھا
هوا)

مرهون منت (ع - مٹ)

MAR,HÚNE-MINNAT मरहूने मिन्नत

आभारी (Ábhári آبھاری) कृतज्ञ (Krita-
g,gya کرتگیہ) एहसानमंद (Ehsán mand
(احسان مند)

MARYI मरई (ع - ص)

गोचर (Gochar گوچر) दृष्टि गत
(Drishti gat درشتی گت) जो चीज़
देखने में आय (Jo chíz dekhne men áe
(جو چیز دیکھنے میں آئے)

MIR,RÍKH मिर्रीख (ع - مذ)

मंगल ग्रह (Mangal grah منگل گره)
एक मशहूर सितारा (Ek mash,húr
ایک مشہور ستارہ)

MURÍD मुरीद (ع - مذ)

1. धर्म शिष्य (Dharm shish,shya
(चिला Chela) चेला (دھर्म ششیہ)

2. आज्ञाकारी (Ag,gya kári آگیا کاری)
तावे (Tábe تابع)

MARÍZ मरीज़ (ع - ص)

रुग्ण (Rugn دگن) व्याधित (Vyádhit
(रोगी Rogi) (بیمار Bímár)

MIZÁJ मित्राज (ع - مذ)

1. स्वभाव (Swabháo سوبھاؤ) प्रकृति
(Prakriti پرکرتی) प्रवृत्ति (Pra-
vritti پرورتی) आदत (Ádat عادت)

2. क्षेत्र (Chhettr क्षेत्र) खेत (Khet
(क़ेय़ित)

MAZRŪ,Á मज़रूआ (ع - مٹ)

1. कृषित (Krishit क़रश़ित) बोया हुआ
(Boya hua)

2. कृष्य (Krisbya क़रश़िय़े) खेती के
काबिल ज़मीन (Kheti ke qabil
zamin क़ेय़ित़ी के काबिल ज़म़िन)

MAZILLAT मज़िल्लत (ع - مٹ)

फ़िसलना (Phisalna फ़िसलना)
(Laghzish لغزش)

MUZMIN मुज़्मिन (ع - ص)

जीर्ण (Jirn ज़ीर्न) पुरातन (Puratan
पुराना (Purana पुराना)

MAZA मज़ा (ف - مذ)

1. स्वाद (Swad स्वाद) ज़ाइका (Zaiqa
(ذائقه)

2. व्यसन (Vyasana व़िय़सन) चसका
(Chaska च़सका)

3. आनंद (Anand आनंद) लुत्फ़ (Lutf
(لطف)

4. भोग विलास (Bhog vilas ब़होग
व़ील़ास) ऐयाशी (Aiyashi ऐय़ाश़ी)

5. दंड (Dand दंड) सज़ा (Saza सज़ा)

MAZID मज़ीद (ع - ص)

1. अधिक (Adbik अ़द़ह़क़) ज़ियादा
(Ziyada زیادہ)

2. अतिरिक्त (Atirikt अ़त़ीऱिक़्त) फ़ालतू
(Faltu فالتو)

MUZIL मुज़ील (ع - ص)

निवारक (Nivarak निवारक) हटाने या

(Krishi bal क़रश़ी ब़ल) काश्तकार
(Kasht kar काश्त कार)

مزاوات (ع - مٹ)

MUZÁVALAT मुज़ावलत

अभ्यास (Abh,bhyas अब़्हाय़ास) किसी
काम को बराबर करना (Kisi kam ko
barabar karna किसी काम को ब़राबर
करना)

MAZBALA मज़बला (ع - مذ)

विष्ठागार (VishtLagar व़िश़त़हाग़ार) मैला
डालने की जगह (Maila dalne ki jagah
(میلہ ڈالنے کی جگہ)

MAZBŪR मज़बूर (ع - ص)

उपर्युक्त (Uparyukt अ़प़ऱिय़ुक़््त) ऊपर
कहा हुआ (Upar kaha hua ऊपर
क़हा हुआ)

MUZD मुज़्द (ف - مٹ)

‘मज़दूरी’

MAZDŪR मज़दूर (ع - ص)

भूत (Bhrit ब़ह़ऱित़) श्रमिक (Shramik
क़रम़कर (Karmkar श़रम़क़)
मज़ूर (Majur मज़ू़र)

مزدوری (ف - مٹ)

MAZDŪRI मज़दूरी

भूति (Bhrti ब़ह़ऱत़ी) पारिश्रमिक (Parish,
shramik पारिश श़रम़क़) मज़ूरी
(Majuri मज़ू़री)

MAZRA मज़रा (ع - مذ)

1. कृषि (Krishi क़रश़ी) खेती (Kheti
(क़ेय़ित़ी)

MISÁHAT میساحت (ع - مٹ) مساحت

1. क्षेत्र माप (Chhettr máp) چھیتھر ماپ

जमीन की पैमाइश (Zamín ki pai-máish) زمین کی پیمائش

2. ज्यामिति (Jyámítí) جیامیتی

रेखा गणित (Rekha ganit) ریکھا گنت

भूमिति (Bhúmiti) بھومیتی

(Geometry) جیومیٹری

MASÁS मसास (ع - مذ) مساس

मर्दन (Mardan) मलना (Malna) (ملنا)

MUSÁ, ID मुसाइद (ع - ص) مساعد

1. सहायक (Saháyak) سہایک

गार (Madad gár) مددگار

2. अनुकूल (Anukúl) انوکول

क्रि (Muáfiq) موافق

مساعدت (ع - مٹ)

MUSÁ, ADAT मुसाअदत

1. सहायता (Saháyata) سہایتا

(Imdád) امداد

2. अनुकूलता (Anukúlata) انوکولتا

मुआफकत (Muáfaqat) موافقت

مسافت (ع - مٹ)

MASÁFAT मसाफत

अंतर (Antar) दूरत्व (Dúratwa)

(Fásila) فاصله (فاصلہ)

MUSÁFIR मुसाफिर (ع - ص) مسافر

पथिक (Pathik) यात्री (Yátttri)

(Batohi) राह (بٹوہی)

(Ráh gír) گیر (راہ گیر)

दूर करने वाला (Hatáne ya dúr karne vála) ہٹانے یا دور کرنے والا

MUZAIYAN मुझैन (ع - ص) مزین

सुसज्जित (Susajjit) सुश्रुंगारित

(Shringárit) भूषित (Bhúshit)

(Sajáya hua) सजाया हुआ (سجایا ہوا)

MUZDA मुझदा (ع - مذ) مرذہ

1. शुभ सूचना (Shubh súbhana) شبہ

सुख संवाद (Sukh samvád) سوچنا

(Shubh samáchár) शुभ समाचार (سبہ سماچار)

(Khush khabari) (خوش خبری)

2. साधु वाद (Sádhu vád) سادھوواں

धन्य वाद (Dhan, nya vád) دھنیه

(Mubáirak bád) मुबारक वाद (مبارک باد)

MIZGÁN मिजगा (ع - مٹ) مرگاں

मूढा की جمع है لیکن اردو میں

واحد معذوں میں مستعمل ہے

دیکھو 'مڑہ'

MIZA मिजा (ع - مٹ) مڑہ

दृगंचल (Driganchal) पलक

(Palak) (پلک)

MAS मस (ع - مذ) مس

स्पर्श (Isparsh) छूना (Cbhúna)

(چھونا)

MIS मिस (ع - مذ) مس

ताम्र (Támra) तांबा (Tánba)

(تانبہ)

مساہلت (ع - مٹ)

MUSÁ,HALAT مُساہلت

آلہسی (Álassya اَلْسِيَة) کاہلی
(Kábili کاهلی)

مساہمت (ع - مٹ)

MUSÁ,HAMAT مُساہمت

भागی दारी (Bhági dári بھاگی داری)
ساجھا (Sájhá ساجھا)

MASÁ,IL مسال (ع - مذ)
مسئلہ کی جمع

समस्याएं (Samas,syáen समस्याएं)
मसलے (Mas,ale مَسَلَّے)

MAST मस्त (फ - ص)

1. मदोन्मत्त (Madon matt मदोन्मत्त)
मतवाला (Matvála मतवाला)
2. निश्चेष्ट (Nishchesht निश्चेष्ट)
बे खबर (Be khabar बे खबर)
3. विक्षिप्त (Vich,chhipt विक्षिप्त)
वातुल (Vátul वातुल)
(Págal पागल)
4. निःस्पृह (Nisprih निःस्पृह)
बे नियाज़ (Be niyáz बे नियाज़)
5. प्रफुल्ल (Praphull प्रफुल्ल)
(Bash,shásh बशश)
6. ब्रह्म लीन (Brahm lín ब्रह्म लीन)
मजज़ूब (Majzúb मजज़ूब)

مستاجر (ع - ص)

MUSTÁJIR مُستاجر

एकाधिकारी (Ekádhikári عكاधिकاری)
ठेके दार (Thekedár تھیکے دار)

مسافرت (ع - مٹ)

MUSÁFARAT مُساہرات

1. यात्रा (Yáttra پَیَاطِرا) पर्यटन (Parya-tan پَریِٹَن)
سفر (Safar سفر)
2. प्रवास (Pravás پرواس) परदेस
(Pardes پردیس) बे वतनी
(Be vatani بے وطنی)

مسافر خانہ (ع - مذ)

MUSÁFIR-KHÁNA مُساہفیر خانہ

पांथ शाला (Pánth shála پانٹھ شالا)
पथिकाश्रय (Pathikásh,shrai پتھیکا اشراي)
धर्म शाला (Dharm shála دھرم شالہ)
(شالہ)

MASÁM मसाम (ع - مذ)

रोम कूप (Rom kúp روم کوپ)
रोम छिद्र (Rom chhiddr روم چھدر)
लोम गर्त (Lom gart لوم گرت)
रंध्र (Lom randhr روم رندھر)
जिल्द के सुराख (Jild ke súra_kh جلد کے سوراخ)

MUSÁVÁT مُساوات (ع - مٹ)

1. समता (Samata समता)
(Samánata समानता) बराबरी
(Barábari برابر)
2. साम्य वाद (Sámya vād سامیہ وان)
सब आदमियों के बराबर होने का
सिद्धांत (Sab ádamiyon ke barábar
hone ka sid,dhánt سب آدمیوں کے برابر ہونے کا سدیدھانت)

MUSÁVI مُساوی (ع - ص)

समान (Samán समान) तुल्य (Tullya تُلّیہ)
यकसां (Yaksán یکساں)

2. स्थिर (Isthir استهر) पाय दार
(Páedár پائدار)

MUSTADYI मुस्तदई (ع - ص) مستدعی

1. इच्छुक (Ich,ebhuk اچ چھक) खाहिश मन्द
(Kháhish mand خواہش مند)

2. प्रार्थी (Prárthi प्रार्थी) दर्खास्त
कुनिदा (Darkhást kuninda درخواست کننده)

MUSTADÍR मुस्तदीर (ع - ص) مستدیر
वर्तुलाकार (Vartulákár वर्तुलाकार) गोला कार
(Golákár गोला कार) दाइरा नुमा (Dáira numa
(Dáira numa دائره نما)

MUSTARAD मुस्तरद (ع - ص) مسترد

1. अस्वीकृत (Aswikrit असुवीकृत) नामन्ज़ूर
(Námanzúr नामنظور) 2. निरसित (Nirasit निरसित) खारिज
(Khárij خاريج)

MUSTAZÁD मुस्तज़ाद (ع - ص) مستزاد

1. अधिक (Adhik अधिक) ज़ियादा
(Ziyáda زیاده) 2. अतिरिक्त (Ati rikt अतिरिक्त)
फ़ाज़िल (Fázil فاضل) 3. اردو نظم کی ایک قسم

MUSTASQI मुस्तसकी (ع - مذ) مستسقی

जलोदरी (Jalodari جلودري) जलंधर
का मरीज़ (Jalandhar ka maríz جلندهر
کا مریض)

MUSTÁSAL मुस्तासल (ع - ص) مستاصل
उन्मूलित (Unmúlit انمولیت) जड़ से

उखाड़ा हुआ (Jar se ukhára hua
(Jar se ukhára hua جر سے اکھاڑا ہوا)

MUSTATIR मुस्ततिर (ع - ص) مستتر

गुप्त (Gupt गुप्त) गुह्य (Gubya
(Gubya پوشیده) पोशीदा (Poshída
(Poshída گھپیہ)

MUSTASNA मुस्तसना (ع - ص) مستثنی

1. पृथक् (Prithak प्रथक) अलाहिदा
(Aláhida علیحده) 2. अपवादित
(Apvádít अपवादित) मुस्तसना किया हुआ
(Mustasna kiya hua مستثنی کیا ہوا)

مستحسن (ع - ص)

MUS,TAH,SAN मुस्तहसन

श्रेष्ठ (Shreshth श्रिष्ठ) उत्तम (Uttam
(Uttam پسندیدہ) पसन्दीदा (Pasandída
(Pasandída اتم)

MUSTAHAQ मुस्तहक (ع - ص) مستحق

1. योग्य (Yoggya योग्य) काबिल (Qábil
(Qábil قابل) 2. पात्र (Pátr पात्र) अहल
(Ahl اهل) 3. अधिकारी (Adhikári अधिकारी)
हकदार (Haq dár حقدار) 4. दानाधिकारी
(Dánádhi kári داناधिकاری) मुस्तहक
का खैरात (Khairát ka mustahaq
(Khairát ka mustahaq خیرات کا مستحق)

مستحکم (ع - ص)

MUSTAHKAM मुस्तहकम

1. दृढ़ (Drīh द्रिह) मजबूत (Mazbút
(Mazbút مضبوط)

2. स्फूर्ति (Isphúrti اسپیہورتی) फुरती
(Phurti پھرتی)

3. संलग्नता (Sanlagnata سن لگنتا)
इनहिमाक (Inhimák انہیماک)

MUSTA,FI मुस्ताफी (ع - ص)
पद त्यागी (Pad tyági پدتیایگی)
इस्तेफा देने वाला (Istefa dene vála
(استعفا دینے والا)

مستعمل (ع - ص)

MUSTA,MAL मुस्तामल
व्यवहृत (Vyavahrit व्यवहृत)
(Prayukt प्रयुक्त) इस्तेमाल में आया
हुआ (Istemál men áya hua استعمال
میں آیا ہوا)

مستغرق (ع - ص)

MUSTAGHRAQ मुस्तग्रक

1. तल्लीन (Tallín तल लीन) तन्मय
(Tanmai तन मे) मग्न (Magn
(महव (mah,v)

2. बंधक (Bandhak बन्धक) गिरौ
(Girau गिरो)

مستغنی (ع - ص)

MUSTAGHNI मुस्तगنی

1. निस्पृह (Nisprih निस प्रह) अनीह
(Aníh अनिह) बे नियाज़ (Be niyáz
(بے نیاز)

2. समृद्ध (Samrid,dh सम मरुद)
धन शाली (Dhan sháli دهن شالي)
फारिगुल बाल (Fárigul bál
(فارغ البال)

MUSTATÍ,A मुस्ततीअ (ع - ص)

1. धनवान् (Dhanván دهن وان) माल-
दार (Mál dár مالدار)

2. समर्थ (Samarth समर्थ) साहिबे
मकदूर (Sáhibe maqdúr صاحب
(مقدور)

MUSTATÍL मुस्ततील (ع - مذ)

आयत (Áyat آیت) समकोण चतुर्भुज
(Samkon chatur bhuज سم کون چتر
(بہج)

وہ شکل جس کے اُمنے سامنے کے
ضلع برابر ہوں اور سب زاوے قائمہ
ہوں

MUSTA,ÁR मुस्तआर (ع - ص)

1. अस्थायी (Astháyi استھائی) नापाय-
दार (Na páedár ناپائدار)

2. मांगी हुई चीज़ (Mángi hui chíz
(مانگی ہوئی چیز)

MUSTA,ID मुस्तइद (ع - ص)

1. तत्पर (Tatpar तत पर) सन्नद्ध
(San,nad,dh سن ندھ) तैयार
(Taiyár تیار)

2. निरालस्य (Nirálassya نیرالسیہ)
फुर्तोला (Phurtíla پھرتیلا)

3. संलग्न (Sanlagn سن لگن)
दत्त चित्त (Datt chitt दत्त चित्त)
मुनहमक (Munhamik منہمک)

مستعدی (ع - م ش)

MUSTA,IDDI मुस्तइदी

1. तत्परता (Tatparata तत परता)
तैयारी (Taiyári تیار پی)

2. आवास (Ávās आवास) जाय कयाम
(Jáe qayám جاء قیام)

MUSTAQIL मुस्तक़िल (ع - ص) مستقل

1. दृढ़ (Driḥ درّ) मज़बूत (Mazbút مزبوت)
(مضبوط)

2. स्थायी (Istháyi استهای) परमानेंट
(Permanent پرمانیذت)

MUSTAQÍM मुस्तक़ीम (ع - ص) مستقیم

सरल (Saral सरل) ऋजु (Riju رجو)

सीधा (Sídha سیدھا) रास्त (Rást راست)
(راست)

مستمند (ف - ص)

MUST-MAND मुस्त मंद

1. दीन (Dín دین) निःसहाय (Nis,saháe نیس سہاے)
(Be chára بے چارہ)

2. दरिद्र (Dariddr دردر) मुफ़लिस
(Mufliis مفلس)

MUSTANAD मुस्तनद (ع - ص) مستند

1. प्रमाणित (Pramáuit प्रमानیت)
तसदीक़ शुदा (Tasdíq shuda تصدیق شدہ)

2. विश्वस्त (Vishshwast विश्वस्त)
मोतबर (Motabar معتبر)

3. प्रमाण पत्र प्राप्त (Pramán pattr prápt प्रमान पत्र प्राप्त)
सनद याक़्ता (Sanad yáfta سند یافتہ)

مستوجب (ع - ص)

MUSTAUIB मुस्तौजिब

1. पात्र (Pátr पात्र) मुस्तहक़
(Mustahaq مستحق)

مستغیث (ع - ص)

MUSTAGHÍS मुस्तगीस

अभियोगी (Abhi yogi ابھی یوگی)

अभि योक्ता (Abhi yokta ابھی یوکتا)

फरयादी (Faryádi فریادی)

عدالت فوجدادی میں نالیش
کرنے والا

MUSTAFÍD मुस्तफ़ीद (ع - ص) مستفید

1. लाभान्वित (Lábhánvit लाभानوت)

फाइदा उठाया हुआ (Fáida utháya hua فائدہ اٹھایا ہوا)

2. उप भोक्ता (Upbhokta उपभोक्ता)

फाइदा उठाने वाला (Fáida utháne vála فائدہ اٹھانے والا)

مستفیض (ع - ص)

MUSTAFÍZ मुस्तफ़ीज़

1. कृपेच्छु (Kripech,ohhu कृपेच्छु)
फ़ैज़ चाहने वाला (Faiz oháhne vála فیض چاہنے والا)

2. लाभान्वित (Lábhánvit लाभानوت)
मुस्तफ़ीद (Mustafíd مستفید)

مستقبل (ع - مذ)

MUSTAQBIL मुस्तक़बيل

1. आगामी (Ágámi आगामी) आने वाला
(Áne vála آنے والا)

2. भविष्यत्काल (Bhavish,shyatkál भविष्यत्काल)
आने वाला ज़माना (Áne vála zamána آنے والا زمانہ)

MUSTAQAR मुस्तकर (ع - مذ) مستقر

1. केंद्र (Kendr केंद्र) मरकज़
(Markaz مرکز)

4. चुहुल (chuhul) खुश फेली
(Khush feli خوش فعلی)

MASJID مسجد (ع - مٹ) مسجید
सजदा करने की जगह (Sajda karne ki jagah) مسیت
(Masit) مسیت

MASJUD مسجود (ع - ص) مسجود
आराध्य (Aradhya) पूज्य
(Pujya) जिसे सजदा किया जाये
(Jise sajda kiya jae) جسے سجدہ کیا جائے

MASKH مسخ (ع - ص) مسخ
रूपान्तरित (Rupantarit) विकृत
(Vik,krit) बिगड़ा हुआ (Bigra hua) بگڑا ہوا

مسخر (ع - ص)

MUSAKH,KHAR मुखर

1. वशीभूत (Vashibhut) तसखीर किया हुआ (Taskhir kiya hua) تسخير کیا ہوا
2. विजित (Vijit) जीता हुआ (Jita hua) جیتا ہوا

مسخرگی (ع - مٹ)

MASKHARAGI मुखरगी

1. परिहास (Paribhas) ठठोल (Thathol) (پری ہاس)
1. विनोद (Vinod) तफरीह (Tafrih) (تفریح)

MASKHARA मुखर (ع - مڈ) मुखर
नर्मद (Narmad) विदूषक

2. उचित (Uchit) मौजू (Mauzun) (موزن)

MASTUR مستور (ع - ص) مستور
गुप्त (Gupt) पोशीदा (Poshida) (پوشیدہ)

مستورات (ع - مٹ)

MASTUR AT مستورات
महिलायें (Mahilaen) औरतें
(Auraten) عورتیں

MASTUL مستول (پ - مڈ) مستول
पादारक (Padarak) मरुत्पट
(Marutpat) पोत्पट
(Potpat) बादबान
(Badbán) بادبان

مستولی (ع - ص)

MUSTAULI مستौلی

1. विजित (Vijit) गालिब (Ghalib) (وجت)
2. उपभोक्ता (Up bhokta) काबिज़ (Qabiz) (اپ بھوکتا)

MUSTAVI مستوی (ع - ص) مستوی
समतल (Samtal) हमवार
(Hamvar) (هم وار)

MASTI मस्ती (ع - مٹ) مستی

1. उन्माद (Unmad) बद मस्ती (Bad masti) (انماد)
2. मद (Mad) नशा (Nasha) (مد)
3. कामातुरता (Kamatrata) शहवत का जोश (Shahvat ka josh) (کاماترتا)

2. समतल (Samtal. समतल) हमवार
(Hamvár. هموار)

(Vidúshak. ودوشک) हँसाने वाला
(Hansáne vála. هانسائے والا)

MISTAR मिस्तर (ع - مذ) مسطر
रेखक (Rekhak. ریکھک) लकीरें खेंचने
का आला (Lakíren khenchne ka ála
(लकीरें کھینچنے کا آله)

MUSAD,DAS मुसदस (ع - ص) مسدس

1. षष्टांगी (Shashtángi. شش‌تانی) छे जुज वाला (Chhai juz vála. چه جز والا)

MASTÚR मस्तूर (ع - ص) مسطور
उल्लिखित (Ullikhit. ال لکھت) मरकूम (Marqúm. مرقوم)

2. उर्दू नज़्म की एक क्रिस्म (Urdu nazm ki ek qism. اردو نظم کی ایک قسم)

MAS,ÚD मसउद (ع - ص) مسعود
शुभान्वित (Shubbánvit. شبهانوت) कल्याण मय (Kal,lyán mai. कलियान मे) मुबारक (Mubáarak. مبارک)

MASDÚD मसदूद (ع - ف) مسدود
अवरुद्ध (Avrud,dh. اوردھ) निरुद्ध (Nirud,dh. نردھ) रुका हुआ (Ruka hua. رکا هوا)

مسرت (ع - مٹ)

MASKAN मस्कन (ع - مذ) مسکن
निवास स्थान (Nivásasthán. نواہس) आवास (Ávás. آواس) रहने की जगह (Rahne ki jagah. رہنے کی جگہ)

MASAR,RAT मसररत
हर्ष (Harsh. हरश) आनंद (Ánand. आनंद) खुशी (Ullás. الہاس) (Khushi. خوشی)

MASKANAT मस्कनत (ع - ف) مسکنات
1. दीनता (Dínata. دینت) लाचारी (Láchári. لاچاری)
2. दरिद्रता (Dariddrata. دردرت) मुफ-
लिसी (Muflisi. مفلسی)

MUSRIF मुसरिफ (ع - ص) مسرف
अपव्ययी (Apav,vyayi. अपव्ययी) बहुव्ययी (Bahuv,vyayi. बहुव्ययी)
फुजूल खर्च (Fuzúl kharch. فضول خرچ)

MASKA मस्का (ع - مذ) مسکہ
नव नीत (Nav,nít. नवनीत) दीर सार (Chhír sár. چهیر سار) मखन (Makh,khan. مکھن)

MASRÚR मसरूर (ع - ف) مسرور
प्रफुल्ल (Praphull. پرپھل) प्रसन्न (Prasann. پرسن) उल्लसित (Ullasit. الہست) प्रमुदित (Pramudit. خوش) (Khush. پرمدت)

MISKÍN मिस्कीन (ع - ص) مسکین
1. दरिद्र (Dariddr. دردر) मुफलिस (Muflis. مفلس)

MUSÁT,TAH मुसतह (ع - ص) مسطح
1. विस्तृत (Vistrit. ویتروت) कुशादा (Kusháda. کشادہ)

MASLAK ماسلك (ع - مذ) ماسلك

1. धर्म (Dharm) मजहब (Maz,hab) (مذہب)
2. मार्ग (Mārg) رस्ता (Rasta) (رستہ)
3. नियम (Niyam) काइदा (Qáida) (قائدہ)

MUSAL,LAM मुसल्लम (ع - ص) مسلم

1. प्रमाणित (Pramánit) प्रमाण सिद्ध (Pramán sid,db) (ثابت) साबित (Sábit) (پرومان سدھ)
2. निर्विवाद (Nir vivád) (نروود) जिसमें कोई झगड़ा न हो (Jis men koi jhagra na ho) (جسمیں کوئی جھگڑا نہ ہو)
3. संपूर्ण (Sampurn) (سم پورن) समूचा (Samúcha) (سموچا)

MUSLIM मुस्लिम (ع - ص) مسلم
मुसलमान (Musalmán) (مسلمان)

MASLÚL मसलूल (ع - ص) مسلول
रक्त काशी (Rakt káshi) (رکت کاشی)
जिसे सिल की बीमारी हो (Jise sil ki bímári ho) (جسے سل کی بیماری ہو)

مسماة (ع - مث)

MUSAM,MÁT मुसम्मात

1. महिला (Mahila) स्त्री (Istri) (مہیلا) (عورت) (Aurat) (استری)
2. भार्या (Bharya) पत्नी (Patni) (بہاریا) (جوڑو) (Joru) (پتنی)

2. अशक्त (Ashakt) नाताक्त (Na láqat) (ناطاقت)

3. सरल स्वभाव (Saral swabháo) (سرل سوبهاؤ) (سادہ لوح)

MUSAL,LAH मुसल्लह (ع - ص) مسلح

सशस्त्र (Sashastr) बद्धायुद्ध (Bad,dhá yudh) (सशस्त्र) (हथियारबंद) (Hathyár band)

MASLAKH मसलख (ع - مذ) مسلخ

वध स्थल (Vadhasthal) (वधस्थल) (قتل गाह) (Qatl gáh)

MUSAL,SAL मुसलसल (ع - ص) مسلسل

1. श्रृंखलित (Shrinkhalit) (श्रृंखलित) (ज़ंजीर में बंधा हुआ) (Zanjír men bandha hua) (زنجیر میں بندھا ہوا)
2. सतत (Satat) (सतत) (निरंतर) (Nirantar) (अनवरत) (Anavarat) (लगातार) (Lagátár) (انورد)
3. क्रमागत (Kramágat) (क्रमागत) (क्रम बद्ध) (Kram bad,dh) (बातर्तीब) (Ba tartíb)

MUSALLAT मुसल्लत (ع - ص) مسلط

1. आच्छादित (Ácb, chhadit) (آچ چھادت) (मुहीत) (Muhít)
2. सर पर सवार (Sar par savár) (سر سوار) (मुताऐयिन) (Muta,aiyin) (متعین)

2. विषय (Vishai) मुआमला (Muámala)

3. धर्म प्रश्न (Dharm prishn) मज़हबी सवाल (Maz,habi savál) (मंज़हबी سوال)

MASÍH मसीह (मं - मं) खीष्ट (Khrisht) ईसा (Hazrat Ísa)

MASÍHI मसीही (मं - मं) ईसाई (Ísáyi)

MUSHÁBEH मुशाबेह (मं - मं)

1. तुल्य (Tullya) समान (Samán) बराबर (Barábar)

2. सह रूप (Sah rúp) समाकार (Samakár) हम शकल (Ham shakl)

मशाबहत (मं - मं)

MUSHÁBAHAT मुशाबहत

एक रूपता (Ek rúpata) समाकार (Samakár) अनु रूपता (Anu rúpata) हमशकली (Ham shakli)

मशारकत (मं - मं)

MUSHÁRAKAT मुशारकत

सह भागिता (Sah bhágita) साभे दारी (Sájbe dári) शिराकत (Shirákat)

मशापे (मं - मं)

MASH,SHÁTA मशशाता

प्रसाधिका (Prasádhika)

MISMÁR मिस्मार (मं - मं) ध्वस्त (Dhwast) भग्न (Bhagn) मुन्हदिम (Munhadin)

MASMÚM मस्मूम (मं - मं) विषाक्त (Vishákt) जहर (Vish mishrit) आलूद (Zahr álúd)

MUSIN मुसिन (मं - मं) वयोवृद्ध (Vayovrid,dh) बूढ़ा (Búrḥá)

MASNAD मसनद (मं - मं) 1. बड़ा तकिया (Baṛa takiya) 2. गद्दी (Gaddi)

MISVÁK मिसवाक (मं - मं) दंतधावन (Dant dhávan) दतौन (Dataun)

मसूदा (मं - मं)

MUSAV,VADA मुसवदा

पांडुलिपि (Pándulipi) पांडु लेख (Pándu lekh) मसौदा (Masauda)

MUS,HIL मुसहिल (मं - मं) रेचक (Rechak) मल भेदक (Mal bhedak) जुल्लाब (Julláb)

MAS,ALA मसाला (मं - मं) 1. समस्या (Samas,sya) (Uqda)

مشایعت (ع - مٹ)

MUSHA,YA,AT مشایعت

انورجن (Anuv,vrajan) انورجن

انورجیا (Anuv,vrajya) انورجیا

کسی کو رخصت کرتے وقت تھوڑی دُور تک उसके پیچھے چلنا (Kisi ko rukh-

sat karte vaqt thoṛi dūr tak uske pichhe chalna کسی کو رخصت کرتے وقت تھوڑی دور تک اس کے پیچھے چلنا)

مشبہ (ع - مذ) MUSHAB,BAH مشابہ

اوپمے (Upmeya) جیسے تاشبہ

جسے (Jise tashbīh di jāe) دی جائے

(تشبیہ دی جائے)

مشبہ بہ (ع - ص)

MUSHAB,BAH-BIH (BIHI)

مُشَبِّہ بِّہ (بیہ)

اوپمان (Upmán) اوپمان

(اوپمت Upmit)

جس کے ساتھ تشبیہ دی جائے

مشت (ف - مٹ) MUSHT مشت

1. مُشْتِکَا (Mushtika) مُشْتِکَا

(Muth,thi) مُتھی

2. اِک مُشْتِکَا کی ناپ (Ek muth,thi ki

náp) ایک مُتھی کی ناپ

3. مُشْتِکَا بھر (Muththi bhar) مُتھی بھر

مشتاق (ع - ص) MUSHTÁQ مُشتاق

اُتسُک (Utsuk) اُتسُک

(Ut kanthit) اُت کُنْثِیت

(Abhiláshí) اُبھِی لَشی

(Árzú mand) اَرزُو مَنَد

Prasáadhan kartri (کرتی)

بال سوارنے اور

Bál sanvār-

ne aur singár karáne váli aurat

(سنوارنے اور سنگار کرانے والی عورت)

مشاعرہ (ع - مٹ)

MUSHÁ,ARA مُشاعرہ

کوی (Kavi sammelan) کوی

(سمیلن)

مشاق (ع - ص) MASH,SHÁQ مشاق

اُبھِی بھِیست (Abb,bhyast) اُبھِیست

سیدھ ہست (Sid,dh hast) سیدھ ہست

(Máhir) ماهر

مشاورت (ع - مٹ)

MUSHÁVARAT مُشاورت

پارامرش (Parámarsh) پارامرش

وچارونے (Vichár vinimai) وچارونے

بہامی مشوارہ (Báhami mashvara)

(بہامی مشوارہ)

مشاہدہ (ع - مذ)

MUSHÁ HADA مُشاهدہ

اِکھن (Av,lokan) اِکھن

(Ík,chhan) اِیکھن

(Ghaur se dekhna) غور سے دیکھنا

مشاعرہ (ع - مذ)

MUSHÁHARA مُشاعرہ

ماسک (Másik vetan) ماسک

(Máhvári) ماهراری

(tanháh) تانخواہ

बना हो (Voh shabd jo kisi shabd
ya dhátú se bana ho وہ شبد جو
(کسی شبد یا دھاتو سے بنا ہو)

مشمتمل (ع - ص)

MUSHTAMAL مشتامل

संयुक्त (San,yukt سن یکت) संमि-
लित (Sammilit سم ملت) शामिल
(Shámil شامل)

مشتهر (ع - ص)

MUSHTAHAR مشتھر

1. प्रसिद्ध (Prasid,dh پرسدھ) मशहूर
(Mash,húr مشهور)
2. विज्ञापित (Viggyápit وگیاپیت)
इशतिहार दिया हुआ (Ishtibár diya
hua اشتہار دیا ہوا)

MUSHTAHI مشتھی (ع - ص)

1. इच्छुक (Ich,chhuk اچ چھک)
आरजू मंद (Árzu mand آرزو مند)
2. अग्नि वर्द्धक (Agni vardhak اگنی
वर्द्धक (Bhúkh بھوکہ) भूख बढ़ाने वाला
barbáne vála (بھوکہ بڑھانے والا)
دوسرے معنوں میں عربی کے
قاعدے سے غلط ہے لیکن بولا جاتا ہے

MASHRAB مشرب (ع - مذ)

1. पानी पीने की जगह (Páni píne ki
jagah پانی پینے کی جگہ)
2. धर्म (Dharm دھرم) पथ (Path
ملت) मिल्लत (Millat ملت)

مشرح (ع - ف)

MUSHAR,RAH مشاررھ

1. सटीक (Satík سٹیک) व्याख्या सहित

مشتبه (ع - ص)

MUSHTABAH مشتابھ

संदिग्ध (Sandigdh سذد گدھ)
अनिश्चित (Anishchít انشچیت)
मश्कूक (Mashkúk مشکوک)

مشتراك (ع - ص)

MUSHTARAK مشترک

1. संमिलित (Sam,milit سم ملت)
समन्वित (Samanvit समन وت)
मिला हुआ (Mila hua ملا ہوا)
2. साथे का (Sájhe ka ساچھے کا)
मिलाजुला (Mila jula ملا جلا)

MUSHTARI مشتري (ع - مذ)

1. ग्राहक (Gráhak گراہک) खरीदार
(Kharídár خریدار)
2. बृहस्पति (Brihaspati برہسپتی)
एक ग्रह (Ek grah ایک گرہ)

مشت زنی (ف - مٹ)

MUSHT-ZANI مشتزنی

हस्तमैथुन (Hast maithun هست میتھن)
हथलस (Hathlas ہتھلس)

MUSHTAIL مشتیل (ع - ص)

1. प्रज्वलित (Prajwalit پرچولت)
जलता हुआ (Jalta hua جلتا ہوا)
2. उत्तेजित (Uttejít اُتے جت)
भड़काया हुआ (Bhar káya hua
بھڑکایا ہوا)

MUSHTAQ مشتق (ع - ص)

1. वह शब्द जो किसी शब्द या धातु से

MUSH,FIQ مشفق (ع - ص) مشفق

1. कृपालु (Kripálu कृपालु) शफीक (Shafiq شفیق)

2. त्रासक (Trásak त्रासक) डराने वाला (Daráne vála درانے والا)

MASHQ मश्क (ع - م) مشق

1. अभ्यास (Abb,bhyás अभ्यास) महारत (Mahárat مهارت)

2. किसी काम को रोज़ करना (Kisi kám ko roz karna کسی کام کو روز کرنا)

مشقت (ع - م) مشق

MASHAQ,QAT मशक़त

श्रम (Shram श्रम) परिश्रम (Parish, shram परिश्रम) आयास (Áyás मेहनत) (Mehnat मेहनत) (आयास)

MASHK मश्क (ف - م) مشك

भस्त्री (Bhastri भस्त्री) पखाल (Pakhál पखाल) पानी भरने की खाल (Páni bharne ki khál पانی بھرنے کی کھال)

مشك (ف - م) مشك

MU (I) SHK मु(मि)श्क

कस्तूरिका (Kastúrika कस्तूरिका) कस्तूरी (Kastúri कस्तूरी)

MUSHKIL मुश्किल (ع - م) مشکل

1. कठिन (Kathin कठिन) दुष्कर (Dushkar دشکر) سخت (Sakht سخت)

2. कठिनता (Kathinata कठिनता) कठिनाई (Kathináyi कठिनाई) दुश्वारी (Dush vári دشواری)

(Vyákh,khya सहित व्याख्यासहित)

शर्ह किया हुआ (Sharh kiya hua شرح کیا ہوا)

2, सविस्तार (Savistár सविस्तार) विस्तृत (Vistrit विस्तृत) मुफस्सल (Mufas-sal مفصل)

MASH,RIQ मशरि़क (ع - م) مشرق

उदयाचल (Mdayá chal ادیاچل) पूर्व

(Púrv पूर्व) (Púrab पूर्व)

MUSHRIK मुश्रिक (ع - ص) مشرك

अनेकेश्वर वादी (Anekeshwar vádi अनेकेश्वर वादी) जो कई खुदा मानता हो (Jo kayi khuda mánta ho جو کئی خدا مانتا ہو)

MASH,AL मशअल (ع - م) مشعل

उल्मुक (Ulmuk उल्मुक) उल्का (Ulka उल्का)

मशाल (Ulkushi मशाल) (Ulkushi मशाल) (Mashál मशाल)

مشغله (ع - م) مشغله

MASHGHALA मशगला

1. व्यापार (Vyápár व्यापार) शुगल (Shughl शुगल)

2. कार्य (Kárya कार्य) काम (Kám काम)

MASHGHÚL मशगूल (ع - ص) مشغول

संलग्न (Sanlagn संलग्न) तन्मय (Tanmai तन्मय)

(Lín लीन) निरत (Nirat निरत) मुनहमिक (Munha-mik मुनहमिक)

(Munha-mik मुनहमिक)

تبادلے (وچار ونے)
(Tabádalaye khayálát تبادلۃ خیالات)

مشوش (ع - ص)

MUSHAV, VASH مشاوش

1. اُدوگن (Udvign) آتور (Átur) پریشان
(Preshán) (پیشانی)

2. چلتیت (Chintit) مت-
فکیر (Mutafak, kir) (متفکر)

MASH, HÚR مشہور (ع - ص)

1. پرسدھ (Prasid, dh) پرتھت (Pratbit) (Klyát) (ख्यात) سب میں جلیہر (Sab men zāhir) (سب میں ظاہر)

2. یس وان (Yashván) (Kírtiván) (कीर्तिवान्) (نام و) (Námvar) (نامور)

مشہی (ع - ص)

MUSHAH, HI مشاھہ

رچی وردھک (Ruchi vardhak) (Agni vardhak) (अग्नि वर्द्धक) (Bhúkh barhāne vála) (بھوکھ بڑھانے والا)

مشیت (ع - ص)

MASHÍYAT مشییت

1. ایشوریچ (Íshwarech, chha) (Khuda ki marzi) (خدا کی مرضی)

2. مرچی (Ich, chha) (Marzi) (مرضی)

3. جٹیل (Jatil) (Uljha hua) (الجهها هوا)

مشکل (ع - ص)

MUSHAK, KAL مشاککال

ساکار (Sákár) (Múrti-
mán) (مورتی مان) (Muja, sam) (مجبس)

MASHKÚR مشکور (ع - ص)

1. دھنیہ (Dhan nya) (Qábile shukriya) (قابل شکر)

2. کرتگیہ (Kritaggya) (Shukr guzár) (شکر گزار) (دوسرے معذون میں غلط ہے، صرف کم پڑھے لکھے بولتے ہیں)

مشکوک (ع - ص)

MASH, KÚK مشکوک

سندیدھ (Sandigdb) (Sanshayátmak) (سنشایاتمک) (Mushtabah) (مشتبه)

MASHMÚL مشمول (ع - ص)

سانیکت (San, yukt) (Sammilit) (سامملت) (Sbámil) (شامل)

مشورہ (ع - مذ)

MASHVURA مشبورہ

1. پارامرش (Parámarsh) (Saláh) (صلاح)

2. وچار وینیمای (Vichár vinimai)

MUSAH,HEH मुसहहेह (ع - مذ) مصحح

1. शोधक (Shodhak शुोधक) सुधारक (Sudhārak सुधारक) दुरुस्ती करने वाला (Durusti kerne vāla दुरुस्ती करने वाला)
2. ईक्ष्य वाचक (Íkabhya váohak ईक्ष्य वाचक) प्रूफ रीडर (Proof reader प्रूफ रीडर)

MUS,HAF मुस हफ (ع - مذ) مصحف

1. ग्रंथ (Granth ग्रन्थ) पोथी (Pothi पोथी) किताब (Kitāb किताब)
2. धर्म ग्रंथ (Dharm granth धर्म ग्रन्थ) सहीफा (Sahífa صحیفہ)
3. कुरान (Qur.án कुरآن)

MISDÁQ मिस्ताक (ع - مذ) مصداق

1. चरितार्थ (Charitārtb चरितार्थ) चस्पान (Chaspán چسپان)

MASDAR मस्तर (ع - مذ) مصدر

1. उद्गम (Udgam उद्गम) निकलने की जगह (Nikalne ki jagah निकलنے کی جگہ)
2. धातु (Dhātu دھاتو) वह शब्द जिस से क्रियाएँ बनती हैं (Voh shabd jis se kriyāen banti hain وہ شبد جس سے کریاؤں بنتی ہیں)

MUSIR मुसिर (ع - ص) مصر

1. आग्रही (Ág,grahi आग्रही) ज़िद करने वाला (Zid karne vāla ضد کرنے वाला)

MIS,RA मिसरा (ع - مذ) مصرع

1. पद (Pad पद) चरण (Charan چरण)

مشیخت (ع - مث)

MÁSHÍKHAT मशीखत

1. गुरुत्व (Guruttwa गुरुत्व) श्रेष्ठता (Shreshb,thata श्रेष्ठता) बुजुर्गी (Buzurgi बुजुर्गी)
2. अहंवाद (Ahamvād अहंवाद) विकत्था (Vikat,tha विकत्था) डींग (Díng डींग)

MUSHÍR मुशोर (ع - ص) مشیر

1. परामर्श दाता (Parámarsh dáta परामर्श दाता) सलाह कार (Saláh kár صلاح کار)

MUSÁHIB मुसाहिब (ع - ص) مصاحب

1. पार्श्व वर्ती (Párshwa varti पार्श्व वर्ती) हम नशीन (Ham nashín هم نشین)
2. सभासद (Sabhásad सभासद) हाज़िर बाश (Házir bāsh حاضر باش)

MASÁF मसाफ (ع - مذ) مصاف

1. युद्ध (Yuddh युद्ध) समर (Samar समर) जंग (Jang جنگ)
2. रण क्षेत्र (Ran chhettr रण क्षेत्र) मैदाने जंग (Maidáne jang मैदान جنگ)

مصالحت (ع - مث)

MUSÁLAHAT मुसालहत

1. संराध (Sanrádh संराध) समझौता (Samjhauta سمجھوتہ)
2. संधि (Sandhi संधि) सुलह (Sul,h صلح)

2. पवित्र (Pavitr) शुद्ध (Shud,db) (پاک شدہ) پاک (Pák)

3. निर्मल (Nirmal) निथरा हुआ (Nithra hua) (نیتھرا ہوا)

MUSAFFI मुसफ़ी (م - ص) مصفی
शोधक (Shodhak) साफ करने वाला (Sáf karne vála)

MUSLEH मुसलेह (م - ص) مصلح
1. सुधारक (Sudhárak) (سدهارک)

इसलाह करने वाला (Isláh karne vála) (اصلاح کرنے والا)

2. दोष निवारक (Dosh nivárak) (دوش
बुराई दफा करने वाला (Buráyi dafa karne vála) (برائی دفع کرنے والا)

مصلحت (ع - م)

MASLAHAT मसलहत

1. हित (Hit) भलाई (Bhaláyi) (بھلائی)

2. परामर्श (Parámarsh) (پرامرش)
सलाह (Saláh) (صلاح)

3. अच्छाई (Ach, chhayi) (اچھائی)
खूबी (Khúbi) (خوبی)

MASLÚB मसलूब (م - ص) مصلوب
फांसी दिया गया (Phánsi diya gaya) (پھانسی دیا گیا)
सूली पर चढ़ाया हुआ (Súli par chadháya hua) (سولی پر چڑھایا ہوا)

MUSALLA मुसल्ला (م - ص) مصلی
नमाज़ पढ़ने की चटाई (Namáz parhne ki chatáyi) (نماز پڑھنے کی چٹائی)

शेर का आधा टुकड़ा (Sher ka ádha tukra) (شعر کا آدھا ٹکڑا)

MASRAF मसरफ (م - م) مصرف

1. लाभ कारिता (Lábh kárita) (لاہ
फाइदा मंदी (Fáida mandi) (فائدہ مندی)

2. प्रयोजन (Prayojan) (پریوجن)
मतलब (Matlab) (مطلب)

MAS, RÚA, मसरूअ (म - ص) مصروع
अपस्मारी (Apasmári) (اپس ماری)

मिरगी का मरीज़ (Mirgi ka maríz) (مرگی کا مریض)

MASRÚF मसरूफ (م - ص) مصروف

संलग्न (Sanlagn) (سن لگن) लीन

(Lín) प्रवृत्त (Pra, vritt) (پرورت)

मशगूल (Mashghúl) (مشغول)

مصطلح (ع - ص)

MUSTALAH मुस्तलह

पारिभाषिक शब्द (Páribhášik shabd) (پارہاشک شبد)
इस्तिलाही लफ्ज़ (Istíláhi lafz) (اصطلاحی لفظ)

مصطلحات (ع - م)

MUSTALAHÁT मुस्तलाहात

पारिभाषिक शब्दावली (Páribhášik shabdávalí) (پارہاشک شبد اولی)
इस्तिलाही अलफाज़ (Istíláhi alfáz) (اصطلاحی الفاظ)

MUSAFFA मुसफ़ा (म - व) مصفا

1. स्वच्छ (Swach, chh) (سوچ) उज्ज्वल (Ujjwal) (صاف)
(Sáf) (اچ) (جول)

(Chitera چٹیرا) तसवीर बनाने वाला
(Tasvīr banāne vāla تصویر بنانے والا)

MASŪN مسون (ع - ص)
सुरक्षित (Surak ohbit सुरक्षित)
महफूज (Mahfūz محفوظ)
اس لفظ کا املا مصنون کرنا غلط ہے

MUSĪBAT مصیبت (ع - مٹ)

1. आपत्ति (Āpatti आपत्ति) आफत (Āfat)
2. क्लेश (Klesh क्लेश) दुःख (Dukh, रंज (Ranj रंज) (Dukh, kh)
3. दुर्घटना (Durghatana दुर्घटना) हादسا (Hādīsa)
4. कठिनाता (Kathinata कठिनाता) मुश्किल (Mushkil)
5. दुर्गति (Durgati दुर्गति) नहूसत (Nabūsāt)
6. दैवी विपत्ति (Daīni vipatti दैवी विपत्ति) बला (Bala)

MUZĀRE مضارع (ع - مذ)
वह क्रिया जिसमें वर्तमान और भविष्य
दोनों ज़माने पाए जायें (Voh kriya
jis men vartamān aur bhavishy,shya
donon zamāne pāe jāen وہ کر یا
جس میں ورتمان اور بهوشیہ دونوں
(زمانے پائے جائیں)

MUZĀ,AF مضاعف (ع - ص)
द्विगुण (Dwigun द्विगुण) दूना (Dūna
(دونا)

مصمم (ع - ص)

MUSAM,MAM मुसम्म

सुदृढ़ (Sudriḥ सुदृढ़) अचल
(Achal अचल) पक्का (Pakka पक्का)
मज़बूत (Mazbūt مضبوط)

مصنف (ع - مذ)

MUSAN,NIF मुसन्निक

ग्रंथकार (Granth kār گرنٲه کار) रचयिता
(Rachayita رچیتا) प्रणेता (Praneta
(Tasnīf तसनीफ करने वाला (Tasnīf
karne vāla تصنیف کرنے والا)

MASNŪ,A मसनूअ (ع - ص)
निर्मित (Nirmit निर्मित) रचित (Rachit
(Bana hua बना हुआ) बना हुआ (Bana hua)

مصنوعات (ع - مٹ)

MASNŪ,ĀT मसूनआत

किसी देश की बनी हुई चीज़ें (Kisi desh
ki bani hui chīzen کسی دیس کی
(بنی ہوئی چیزیں)

MASNŪ,YI मसूनई (ع - ص)

1. कृत्रिम (Kritrim कृत्रिम) बनावटी
(Banāvatī بنادرٲی)
काल्पनिक (Kālpānik कालپنک)
फर्ज़ी (Farzi فرضی)
3. अप्राकृतिक (Apprākritik अपیرا
(Ghair fitri غیر فٲتری)

MUSAV,VIR मुसव्विर (ع - مذ)
चित्तरा (Chittrkār چٲتر کار) चित्र कार

MUZ,HIK मुञ्जिक (ए - स) मञ्जिक
उपहासक (Up hásak अपहासक)
(Hansor हंसोर)

MAZ,HAKE मञ्जिका (ए - म) मञ्जिका
उपहास (Uphás अपहास) परिहास
(Hansi हंसी) (Parihás परीहास)
(Tamaskhur तमसखुर) (हंसी)
(तमसखुर)

MUZIR मुञ्जिर (ए - स) मञ्जिर
हानिकर (Hánikar हानीकर) अहितकर
(Ahitkar अहितकर) नुकसानदेह
(Nuqsándeḥ नुकसानदेह)

MIZRÁB मिर्ज़ाब (ए - म) मिराब
सितार बजाने के लिए उँगली में पहिन्ने
का छल्ला (Sitár bajáne ke liye ungli
men pahinne ka chhalla सितार बजाने
के लिए अंगुली में पहिन्ने का छेला)

MAZAR,RAT मज़रत (ए - म) मज़रत
हानि (Háni हानी) अहित (Ahit
(Nuqsán नुकसान) अहित)

MAZRÚB मज़रूब (ए - स) मज़रूब
1. आहत (Áhat आहत) घायल
(Gháyal गहायल)

2. गुणित (Gunit गुणित) गुणा किया
(Guna kiya hua गुना किया हुआ)

MUZTAR मुञ्जतर (ए - स) मञ्जतर
आतुर (Átur आतुर) व्याकुल (Vyákul
(Udvign उद्विग्न) (व्याकुल)
(Pareshán परेशान)

MUZÁF मुज़ाफ़ (ए - स) मुज़ाफ़
संबन्ध (Sambandhya सम्बन्ध)
(Musnad मुसन्द)

MUZÁFÁT मुज़ाफ़ात (ए - म) मुज़ाफ़ात
उपनगर (Upnagar अपनगर) शाखा
नगर (Shákha nagar शाखा नगर)
का गिर्दों नवाह (Shahr ka girdonaváh
(शहर का गिर्दों नवाह)

मुज़ाफ़ात (ए - स) मुज़ाफ़ात
MUZÁF-ILAIH मुज़ाफ़ इलैह
संबन्ध वान् (Sambandh vān सम्बन्ध वान्)
(Musnad ilaih मुसन्द इलैह)
(मुसन्द इलैह)

मुज़ामिन (ए - म) मुज़ामिन
MAZÁMÍN मज़ामीन
मुसन्दों की जम्मा देक़ो 'मुसन्दों'

मुज़ायाफ़ा (ए - म) मुज़ायाफ़ा
MUZÁYAQA मुज़ायका
हानि (Háni हानी) अनिष्ट (Anisht
(Harj हरज) क़बाहत (Qabáhat
(क़बाहत)

मज़बूत (ए - स) मज़बूत
MAZBÚT मज़बूत
1. दृढ़ (Driḥ दृढ़) पक्का (Pakka
(Muhkam मुहक़म) (पक्का)
2. स्थायी (Istháyi स्थायी) पायदार
(Páedár पायदार)

3. बलिष्ठ (Balishth बलिष्ठ) सशक्त
(Sashakt सशक्त) ताक़त वर
(Táqat var ताक़त वर)

2. निबंध (Nibandh) लेख (Lekh) (مقاله) (Maqála) (لیکھ)

3. विषय (Vishai) (موضوع) (Mauzúa) (موضوع)

4. कविता (Kavita) (کویتا) (Sháeri) (شاعری)

مضمون نگار (ع - ف - ص)

MAZMÚN-NIGÁR मज़मून निगार

निबंधकार (Nibandh kár) (نبنده کار)

लेखक (Lekhák) (لیکھک) (Mazmún)

लिखने वाला (Mazmún likhne vála)

(مضمون لکھنے والا)

MUTÁBIQ मुताबिक (ع - ص)

1. सदृश (Sadrish) (تुल्य)

(Tullya) (मिثل) (Misl) (تلیه)

2. अनुसार (Anusár) (बमूजिब)

(Bamújib) (بموجب)

مطابقت (ع - م - ث)

MUTÁBAQAT मुताबकत

सदृशता (Sadrishata) (अनुकूलता)

(Anukúlata) (समानता) (Samánata)

(Mushábahat) (मुशाबहत)

(مشابهت)

MUTÁLABA मुतालबा (ع - مذ)

1. अभियाचन (Abhiyáchan) (ابھی)

(Máng) (माँग) (Demand)

(دیمانڈ)

2. अधर्थन (Adb, dbyarthan) (ادھیر)

(Dáva) (दावा) (क्लेम)

(Claim) (کلیم)

MUZTARIB मुज्तरिव (ع - ص)

अधीर (Adhír) (ادھیر) (व्याकुल)

(Vyákul) (वेचैन) (Be chain)

(Betáb) (बेताब) (بے چین)

MUZ,IF मुज्इफ (ع - ص)

अशक्तकर (Áshakt kar) (اشکت کر)

(Kamzor karne vála) (कमज़ोर करने वाला)

(کمزور کرنے والا)

MUZ,GAH मुज्गा (ع - مذ)

मांस पिंड (Máns pind) (مانس پند)

(Gosht ka lothra) (गोश्त का लोथड़ा)

(گوشت کا لوٹھڑا)

مضمحل (ع - ص)

MUZMAHIL मुज्महिल

1. शिथिल (Shithil) (मंद) (Mand)

(Sust) (सुस्त) (مند)

2. श्रान्त (Shránt) (क्लान्त) (Klánt)

(Thaka hua) (थका हुआ) (تھکا ہوا)

MUZMAR मुज्मर (ع - ص)

गुप्त (Gupt) (निहित) (Nihit)

(Poshída) (पोशीदा) (پوشیدہ)

مضمضہ (ع - مذ)

MAZ,MAZA मज्मज़ा

आचमन (Áchaman) (गरारा)

(Kulli) (कुल्ली) (غراره)

MAZMÚN मज़मून (ع - مذ)

1. अर्थ (Arth) (मतलब) (Matlab)

(Ma,ni) (मानی) (مطلب)

2. मनोवाञ्छित (Manovāncbhit) मनो
(रोचक Rochak) रोचक (وانچھت)
(پسندیدہ Pasandida) پسندیدا

MATAR मतर (ع - مذ) مطر
वर्षा (Varsha) वर्षा (वृष्टि Vrishti)
(बरसात Barsāt) बरसात (ودشتی)

MUTRIB मुत्रिब (ع - مذ) مطرب
गायक (Gáyak) गायक (गवैया Gavaiya)
(گويا)

MAT,ŪN मत्ऊन (ع - ص) مطعون
निन्दित (Nindit) निन्दित (Garhit)
(बदनाम Bad nám) बदनाम (گرهت)
(रुसवा Rusva) रुसवा

MATLAB मत्लब (ع - مذ) مطلب
1. अर्थ (Arth) अर्थ (Máni)
(معنى)
2. आशय (Áshai) आशय (مقصد Maqsad)
(مقصد)
3. प्रयोजन (Prayojan) प्रयोजन (सरोकार Sarokár)
(सरोकार)
4. स्वार्थ (Swárth) स्वार्थ (गरज़ Gharaz)
(غرض)

مطلب براری (ع - م)

MATLAB-BARÁRI मत्लब बरारी
कार्य सिद्धि (Kárrya sid,dhi) कार्य
(स्वार्थ सिद्धि Swárth siddhi) स्वार्थ
(सुवार्तह सिद्धि Kám nikálna) काम निकालना
(کام نکالنا)

MATLABI मत्लबी (ع - ص) مطلبی
स्वार्थी (Swarthi) स्वार्थी (سوارتھی)

3. अध्याचना (Adbi yáchana) अध्या
(तकाज़ा Taqáza) तकाज़ा (پاچنا)
4. धन (Dhan) धन (Arth)
(رقم Raqam) رقم (ارتھ)

MUTÁ,LA,Á मुतालआ (ع - مذ) مطالعہ
1. अध्ययन (Adh,dhyan) अध्ययन
(गौर से पढ़ना Ghaur se paṛhna)
(غور سے پڑھنا)
2. निरीक्षण (Niríkehhan) निरीक्षण
(गौर से देखना Ghaur se dekhna)
(غور سے دیکھنا)

MATAB मतब (ع - مذ) مطب
चिकित्सालय (Chikitsálai) चिकित्सालय
(Tabíb ka kamra) तबीब का कमरा (طبيب کا کمرہ)

MATBAKH मत्बख (ع - مذ) مطبخ
(पाक शाला Pák shála) पाक शाला
(रसोई घर Rasoyi ghar) रसोई घर
(Bávarchi khána) बावरची खाना
(बावरچی خانہ)

MATBA मत्बा (ع - مذ) مطبع
(यंत्रालय Yantrálai) यंत्रालय
(Press) प्रेस (मदरनाले Mud,dranálai)
(Chhápa khána) छपा खाना (پریس)
(چھاپہ خانہ)

MATBÚKH मत्बूख (ع - مذ) مطبوع
(क्वाथ Kwáth) क्वाथ (जोशाँदा Joshánda)
(جوشانده)

MABÚ,A मत्बूअ (ع - ص) مطبوع
2. मुद्रित (Mud,drit) मुद्रित
(छपा Chhápa hua) छपा (چھپا ہوا)

(وانچھت) چاہا हुआ (Cháha
hua) (چاہا ہوا)

2. پریم پاتر (Prem pátr) (پریم پاتر)
ماشوق (Máshúq) (معشوق)

مطامح نظر (ع - ف - مذ)

MATMAHE-NAZAR مٹمہ نجر

- درستی (Drishti kendr) (درستی)
ابہیشٹ (Abhísht) (ابہیشٹ)
لکھبیا (Lakchhya) (لکھبیا)
اصلی مقصد (Asli maqsad) (اصلی مقصد)

MUTMA,IN مٹمائن (ع - ص)

1. سنتوشٹ (Santusht) (سنتوشٹ)
تریپٹ (Tript) (تریپٹ)
اگھایا ہوا (Agháya hua) (اگھایا ہوا)
2. نیشچنت (Nishchint) (نیشچنت)
بے فکر (Be fikr) (بے فکر)
3. نیسپریہ (Nisprih) (نیسپریہ)
قانع (Qáne) (قانع)

MUTÍ,A مٹیآ (ع - ص)

1. وشی بھوت (Vashíbbút) (وشی بھوت)
ادھین (Adhín) (ادھین)
تابع (Tábe) (تابع)
2. انویائی (Anuyáyi) (انویائی)
انوساری (Anusári) (انوساری)
مقلد (Muqallid) (مقلد)

MAZÁLIM مزالیم (ع - مذ)

مظالمہ کی جمع

- (اتیآچار) (Attyáchár) (اتیآچار)
انیتیاں (Anítíyán) (انیتیاں)
سختیاں (Sak_tíyan) (سختیاں)

(سوارتھ پر) (Swáarth par) (سوارتھ پر)
خود غرض (Kíud gharaz) (خود غرض)

MATLA مٹلا (ع - مذ)

1. ادیستھل (Udayasthal) (ادیستھل)
تولوں ہونے کی جگہ (Tulú hone ki jagah) (تولوں ہونے کی جگہ)
2. غزل کا پہلا شعر (Ghazal ka pahla sher) (غزل کا پہلا شعر)

MUT,TALA مٹتلا (ع - ص)

- ویشٹ (Súchit) (ویشٹ)
وگ، گیت (Vig,gyapt) (وگ، گیت)
اطلاع (Ittilá,a diya hua) (اطلاع)
دیا ہوا

MUTLAQ مٹلک (ع - ص)

1. نیتانت (Nitánt) (نیتانت)
کٹری (Qatyi) (کٹری)
2. کواچٹ (Kwachit) (کواچٹ)
زرا بھی (Zara bhi) (زرا بھی)
3. سامانیا (Sámán,nya) (سامانیا)
عام (Ám) (عام)

مطلقہ (ع - ص)

MUTAL,LAQA مٹللکا

- تیکتا (Tyakta) (تیکتا)
ویچھدیتا (Vich,cóhedita) (ویچھدیتا)
تلاک (Taláq di hui aurat) (تلاک)
دی ہوئی عورت (طلاق دی ہوئی عورت)

MATLÚB مٹلুব (ع - ص)

1. وانچھت (Vánchhit) (وانچھت)
مٹا (Abhísht) (مٹا)
مٹو (Manovánchhit) (مٹو)

2. दर्शन (Darshan दर्शन) जलवा
(Jalva जाल्वा)

3. ज़ाहिर होने की जगह (Zábir hone
ki jagah जगह की जगह)

MA मअ (ए - अस्म जार)
सह (Sah सह) साथ (Sáth साथ)

MA,AN मअन (ए - अस्म)
तत्क्षण (Tatohhan तत् क्षण)
(Twarit तुरंत) तुरंत (तुरंत)
फौरन (Fauran फौरा)

MUÁRIZ मुआरिज़ (ए - अस्म)

1. प्रति द्वंद्वी (Pratidwandwi प्रति
द्वंद्वी) हरीफ (Haríf हरीफ)
2. शत्रु (Shattru शत्रु) दुश्मन
(Dushman दुश्मन)
3. उपद्रवी (Upad,dravi उपद्रवी)
भगडालू (Jhagrálú जगडालू)

MU,ÁRAZA मुआरज़ा (ए - अस्म)
उपद्रव (Upad,drav उपद्रव)
(Jhagra जग्रा) टंटा (Tanta टंटा)

MA,ÁSH मआश (ए - अस्म)

1. जीविका (Jívika जीविका) वृत्ति (Vritti
वृत्ति) रोज़ी (Rozi रोज़ी)
2. जीवनोपाय (Jívanopáe जीवनोपाय)
जीवन हेतु (Jívan hetu जीवन हेतु)
ज़रीयए मआश (Zríyaa-ma,ásh
ज़रीयए मआश)

मआशरत (ए - अस्म)

MU,ÁSHARAT मुआशरत

नागरिकता (Nágarikata नागरिकता) साम-

मज़ाहरे (ए - अस्म)

MUZÁ,HARA मुज़ाहरा

प्रदर्शन (Pradarshan प्रदर्शन)
किसी मांग के समर्थन में आम जनता
का जलसा या जुलूस (Kisí máng ke
samarthan men ám janata ka jalsa ya
julús किसी मांग के समर्थन में
आम जनता का जलसा या जुलूस)

MUZAFFAR मुज़फ़्फ़र (ए - अस्म)

विजेता (Vijeta विजेता) प्राप्त विजय
(Prápt vijai प्राप्ति विजय)
(Fáteh फ़ातेह)

MAZLAMA मज़लमा (ए - अस्म)

1. अपराध (Aprádh अपराध) क़सूर
(Qusúr क़सूर)
2. पाप (Páp पाप) वबाल (Vabál
वबाल)
3. अत्याचार (Atlyáchár अत्याचार)
ज़ुल्म (Zulm ज़ुल्म)

MAZLÚM मज़लूम (ए - अस्म)

नृशंसित (Nrishansit नृशंसित) ज़ुल्म
रसीदा (Zulm rasída रसीदा)

MUZ,HIR मुज़हिर (ए - अस्म)

द्योतक (Dyotak द्योतक) सूचक
(Súchak सूचक) ज़ाहिर करने वाला
(Záhir karne vála ज़ाहिर करने वाला)

MAZ,HAR मज़हूर (ए - अस्म)

1. प्रकाश (Prakásh प्रकाश) नूर
(Núr नूर)

भिषज (Bhishaj بهشج) इलाज करने
वाला (Ilāj karne wāla علاج کرنے والا)

MUÁLAJA मुआलजा (ع - م - ذ) معالجه
चिकित्सा (Chikitsa چکیتسا) उपचार
(upohār اڻچار) इलाज (Ilāj علاج)
مع الخیر (ع - ص)

MA,AL-KHAIR मअल खैर

सकुशल (Sakushal सकशल) कुशल
पूर्वक (Kushal pūrvak कुशल पूर्वक)

MUÁMALA मुआमला (ع - م - ذ) معامله

1. व्यापार (Vyápār व्यापार) व्यवहार
(Vyav,bār व्यवहार) चलन (Chalan चलन)

2. घटना (Ghatana گھटना) वाकिआ
(Vá,qiá واقعه)

3. आदान प्रदान (Ádán pradán آدان
پردان) लेन देन (Len den
لین دین)

4. संराधन (Sanrádban سن رادھن)
समझौता (Samjhauta समझौता)

5. वाद (Vád वाद) अभियोग (Abhiyog
ابھی یوگ) मुकदमा (Muqadma
مقدمہ)

MUÁNID मुआनिद (ع - ص) معاند

1. शत्रु (Shattru شترو) बैरी (Bairi
دشمن) दुश्मन (Dushman)

2. विरोधी (Virodhi विरोधी) मुख्वा-
लिफ (Mukbálif مخالف)

معاندات (ع - م - ث)

MUÁNADAT मुआनदत

1. शत्रुता (Shattruta شترو تا) बैर
(Bair बैर)

जिकता (Sámájikata सामाजिकता) आपस
में मिल जुल कर ज़िंदगी गुज़ारना (Ápas
men mil jul kar zindagi guzárna
(آپس میں مل جل کر زندگی گزارنا)
معاشرہ (ع - م - ذ)

MU,ÁSHARA मुआशारा

समाज (Samáj समाज) सोसाइटी
(Society سوسائٹی)

MU,ÁSIR मुआसिर (ع - ص) معاصر
सम कालीन (Sam kálin सम कालीन)
हम अस् (Ham asr هم عصر)

MU,ÁF मुआफ (ع - ص) معاف

1. क्षमिंत (Chhamit क्षमिंत) मुआफ
किया गया (Muáf kiya gaya معاف
किया گیا)

2. मुक्त (Mukt मुक्त) बरी (Bari بری)

MUÁFI मुआफी (ع - م - ث) معافی

1. क्षमा दान (Chhama dán क्षमा दान)
बख्शिश (Bakhshish بخشش)

2. मुक्ति (Mukti मुक्ति) छुटकारा
(Chhutkára چھٹکارا)

3. وہ زمین جو کسی رئیس یا سرکار
کی طرف سے کسی کار گزار کے
صلے میں ملی ہو

معافی نامہ (ع - ف - م - ذ)

MUÁFI-NÁMA मुआफी नामा

क्षमा पत्र (Chhama pattr क्षमा पत्र)

मुआफी की तहरीर (Mu,áfi ki tahrír
(معافی کی تحریر)

MUÁLIIJ मुआलिज (ع - ص) معالج
चिकित्सक (Chikitsak چکیت سک)

2. प्रतिज्ञा (Pratiggya) इकरार (Iqrār)

3. संप्रतिज्ञा (Sampratiggya) (سم پر تگیا) (Agreement) एग्रीमेंट

MUÁ,YANA मुआयना (ع - مذ)

1. निरीक्षण (Nir-kehhan) (نریکچھن) (Inspection) انسپेक्शन (پیکشن)

2. पर्यवेक्षण (Paryavekchhan) (پریوےکھن) (Ghaur se dekhna) (غور سے دیکھنا)

MA,BAD मा(अ)बद (ع - مذ)

आराधना गृह (Árádhana grih) (آرادھنا)

इबादत खाना (Ibádat khána) (عبادت خانہ)

MA,BAR मा(अ)बर (ع - مذ)

1. घाट (Ghát) (گھاٹ) नदी पार करने की जगह (Nadi pár karne ki jagah) (نदी پار کرنے کی جگہ)

2. सेतु (Setu) (سیٹو) पुल (Pul)

MA,BÚD मा(अ)बूद (ع - ص)

1. पूजित (Pújit) (پوجیت) आराधित (Áráchit) (آرادھیت) जिसे पूजा जाय (Jise púja jáe) (جیسے پوجا جائے)

2. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) खुदा (Khuda) (خدا)

MOTABAR मोतबर (ع - ص)

विश्वस्त (Vish,shwast) (وہش،شوست)

विश्वास पात्र (Vish,shwás pátr)

2. द्वेष (Dwesh) (دویش) बुझ (Bughz) (بغض)

3. परस्पर द्वेष या बैर रखना (Paraspar dwesh ya bair rakhna) (پرسپر دویش یا بیر رکھنا)

MUÁNAQA मुआनका (ع - مذ)

आलिंगन (Álingan) (آلنگن) गले मिलना (Gale milna) (گالے ملنا)

MUÁVAZA मुआवजा (ع - مذ)

1. प्रतिकार (Pratikár) (प्रतीकार) प्रतिफल (Pratiphal) (प्रतीफल) बदला (Badla) (بدلہ)

2. हानिपूर्ति (Hánipúrti) (हानीपूर्ति) तलाफी (Taláfi) (تلافی)

3. प्रतिकर (Pratikár) (प्रतीकर) किसी चीज़ के बदले में दिया हुआ रुपया (Kisi chíz ke badle men diya hua rupia) (کسی چیز کے بدلے میں دیا ہوا روپیہ)

MUÁVIN मुआविन (ع - ص)

सहायक (Saháyak) (سہایک) सहकारी (Sahkári) (سہکاری)

مددگار (Madad-gár) (مددگار)

معاونت (ع - مٹ)

MUÁ,VANAT मुआवनत

सहायता (Saháyata) (سہایتا) सहकारिता (Sahkárita) (سہکارتا)

مدد (Madad) (مدد)

MU,ÁHADA मुआहदा (ع - مذ)

1. संविदा (Samvida) (संविदा) समझौता (Samjbhauta) (سمجھوٹا)

कंट्रैक्ट (Contract) (کنٹریکٹ)

MOTAMAD مومتد (ع - ص) مومتد

ویش، شوست (Vish, shwast) ویش، شوست

مومتد (Motabar) مومتد

MA, TÚB مومتوب (ع - ص) مومتوب

کوپ پاتر (Kop pátr) کوپ پاتر

کروڈھ (Krodh bhági) کروڈھ

جس پر غصا ہو (Jis par) جس پر غصا ہو

ghussa ho (جس پر غصا ہو)

MOJIB مومتب (ع - ص) مومتب

آہنکاری (Abankári) آہنکاری

مغمر (Magh-rúr) مغمر

(مغمر)

MOJIZA مومتزہ (ع - مذ) مومتزہ

1. چمتکار (Chamatkár) چمتکار

کوتک (Kautuk) کوتک

(Shobada) شوبدا

2. وہ چمتکار جو کسی پغمبر سے

جاہر ہو (Voh chatnatkár jo kisi

paighambar se záhir ho

(جو کسی پیغمبر سے ظاہر ہو)

MA, JÚN مومتجون (ع - مٹ) مومتجون

پاک (Pák) پاک

وہ مرکب دوا جو

شہد ملتا کر گونڈھی (Voh murak,

kab dava jo shahd mila kar gúndhi

jáo (وہ مرکب دوا جو شہد ملا کر

گوندھی جائے)

معدلت (ع - مٹ)

MA, DILAT مومتدلت (ع - ص) مومتدلت

نیا (Nyáo) نیا

(Insáf) انصاف

اعتبار کے قابل (Etibár ke qábil) اعتبار کے قابل

MOTADIL مومتدل (ع - ص) مومتدل

1. سنتولیت (Santulit) سنتولیت

موتواژن (Mutavázin) موتواژن

2. سم شیتوشن (Samshítoshn) سم شیتوشن

(Na bahut garin na bahut thandá)

(نہ بہت گرم نہ بہت ٹھنڈا)

(نہ بہت گرم نہ بہت ٹھنڈا)

مومترض (ع - ص)

MOTARIZ مومتریز

آپتی کرتا (Ápatti karta) آپتی کرتا

عتیراز کرنے والا (Etiráz karne

vála) عتیراز کرنے والا

MOTARIF مومتریف (ع - ص) مومتریف

آنگی-کرتا (Swi karta) آنگی-کرتا

کرت (Angikrit) کرت

اقرار کرنے والا (Iqrár karne vála

(کرتے والا)

MOTAQID مومتقید (ع - ص) مومتقید

شردھاوان (Shrid, dháván) شردھاوان

شردھالو (Shrid, dhálu) شردھالو

عتقاد رکھنے والا (Etíqád rakhne vála

(دکھنے والا)

MOTAKIF مومتکف (ع - ص) مومتکف

ایکانت تاپس (Ekánt tápas) ایکانت تاپس

اکیلے میں عبادت کرنے والا (Akele men

ibádat karne vála) اکیلے میں عبادت کرنے والا

गिजा की थैली (Ghiza ki thaili
(غذا کی تھیلی)

معذرت (ع - مٹ)

MA,ZIRAT मा (अ) ज़िरत

1. विवशता (Vivashata (ویشتا
मजबूरी (Majbūri (مجبوری)

2. क्षमायाचना (Chhama yachana
(Uzr khāhi (उज़ खाही (چھمایاچنا
(عذر خواہی)

MA,ZŪR मा (अ) जूर (ع - ص)

1. विवश (Vivash (ویش لاچار
(Láchār (لاچار)

2. क्षम्य (Chham,mya (چھمیہ
क्षंतव्य (Chhantav,vya (چھن توہیہ
काबिले मुआफी (Qábile muáfi
(قابل معافی)

MU,ARRA मुअर्रा (ع - ص)

1. रिक्त (Rikt (رکت वंचित (Vanchit
(खाली (Khāli (ونچیت)

2. अयोग्य (Ayogya (ایوگیہ नाकाबिल
(Ná qábil (ناقابل)

3. मूल्य पुस्तक जिस पर टीका टिप्पणी
न हो (Múllya pustak jis par tika
tip,pani na ho (مولیہ پستک
(جسپر टीका टिप्पणी نہ ہو)

4. सरल गद्य जो अलंकारादि से खाली
हो (Saral gaddya jo alankárádi
se khāli ho (سرل گدیہ جو
(الانکارادی سے خالی ہو)

MERÁJ मेराज (ع - مٹ)

1. सोपान (Sopán (سوپان सीढ़ी
(Sīṛhi (سیڑھی)

MA,DIN मा(अ)दिन (ع - مذ)

खनि (Khani (کھنی آکر (Ákar

खान (Khán (کھان کان (Kán)

معذنیات (ع - مذ)

MA,DANÍYÁT मा(अ)दनीयात

खनिज पदार्थ (Khanij padārth (کھنیج

खान से निकलने वाली चीज़ें (Khan se nikalne váli chízēn (کھان

(سے نکلنے والی چیزیں)

(سے نکلنے والی چیزیں)

معذود (ع - ص)

MA,DŪD मादूद (मअदूद)

कति पय (Katipai (کتنی پے थोड़े (Thore

चंद (Chand (چند (تھوڑے

معذودے چند (ع - ص)

MA,DŪDE-CHAND मअदूदे चंद

कतिपय (Katipai (कتنی पے गिती के

(Ginti ke (गन्ती के बहुत थोड़े

(Bahut thore (بہت تھوڑے)

MA,DŪM मा (अ) दूम (ع - ص)

1. नष्ट (Nasht (نشت ध्वस्त (Dhwast

(Barbád (برباد (دھوस्त)

2. लुप्त (Lupt (لپت गाइब (Gháib

(غائب)

3. अप्राप्य (Ap,práp,pya (اپ پراپیہ

नायाब (Náyáb (نایاب)

MEDA मेदा (ع - مذ)

1. उदर (Udar (أدر जठर (Jathar

(Pet (پیت (جठर)

2. आमाशय (Ámashai (آماشے

पक्वाशय (Pak,kwáshai (پکواشے)

फौज की तरतीب (Fauj ki tartīb

(فوج کی ترتیب)

2. युद्ध (Yud,dh یدھ) लड़ाई (Larāyi
(لڑائی)

معروض (ع - ص) रुज़ (अ) MA,RŪZ मा

निवेदित (Nivedit نویدت) कथित

(Kathit کتھت) अर्ज किया हुआ

(Arz kiya hua عرض کیا ہوا)

معروضہ (ع - مذ)

MA,RŪZA मा (अ) रुज़ा

1. प्रार्थना (Prārthana ڀرارتھنا) इल-
तिजा (Iltija التّجّا)

2. प्रार्थना पत्र (Prārthana patr ڀرارتھنا
پتر) अर्ज (Arzi عرضی)

معروف (ع - ص) रूफ (अ) MA,RŪF मा

1. प्रसिद्ध (Prasid,dh ڀرسدھ) मशहूर
(Mashbūr مشهور)

2. ज्ञात (Gyāt گیات) जाना हुआ
(Jāna hua جانا ہوا)

معزز (ع - ص) मुअज़ज़ (अ) MUAZ,ZAZ

1. आदृत (Ádrit آدرت) समानित
(Sam,mánit سممانیت) इज्जत दार
(Izzat dár عزت دار)

2. उच्च (Uch,ch أُحّ) प्रतिष्ठित (Pra-
tisbthit ڀرتسّثت) आला
(Ála اعلیٰ)

معزول (ع - ص) जूल (अ) MA,ZŪL मा

पदच्युत (Padach,chyut پدچیت)

अपदस्थ (Apadasth اپدستھ) नौकरी

से हटाया हुआ (Naukri se hatāya hua

(نوکری سے ہٹایا ہوا)

مسلمانوں کے عقیدے کے مطابق 2.
حضرت محمد صاحب کا جسم
کے ساتھ آسمان پر جانا

معرف (ع - ص) मुअररिफ (अ) MUARRIF

प्रशंसक (Prashansak ڀرشنسک)

श्लाघी (Shlāghi شلاگھی) तारीफ करने

वाला (Tārīf karne vāla تعریف کرنے
والا)

معرفت (ع - مٹ)

MA,RIFAT मा (अ) रिफत

1. परिचय (Parichai ڀرچے) जान
पहचान (Jān pahchān جان
پہچان)

2. अध्यात्म (Ad,dhyātm ادھیاتم)
इलाहीयात (Ilāhīyāt الہیات)

3. द्वारा (Dwāra دوارا) ज़रीए से
(Zarīye se ذریعے سے)

معركه (ع - مذ)

MA,RIKA मा (अ) रिका

1. क्षेत्र (Cbhettr ڇهتتر) मैदान
(Maidán میدان)

2. युद्ध (Yud,dh یدھ) समर (Samar
(لڑائی) लड़ाई (Larāyi سمر)

3. उपद्रव (Upad,drav ڀدڊرو) भगड़ा
(Jhagra جھگڑا)

4. धूम धाम (Dhúm dhám دھوم دھام)
हंगामा (Hangāma هنگامہ)

معركه آرائی (ع - مٹ)

MA,RIKA-ÁRÁYI मा (अ) रिका आरायी

1. युद्ध सज्जा (Yud,dh sajjā یدھ سجّا)

2. अवज्ञा (Avag.gya) ना कर-
मानी (Ná farmáni) (نافرمانی)

MU,ATTAR मुअत्तर (ع - ص)
सुगंधित (Sugandhit) (سوگندهت)
सुवासित (Suvásit) (سوواست) खुशबू
में बसा हुआ (Khushbu men basa
hua) (خوشبو میں بسا ہوا)

MU,ATTAL मुअत्तल (ع - ص)
1. स्थगत (Isthagat) (اس تھگت)
निलंबित (Nilambit) (نلمبت) सँड
(Suspend) (سس پینڈ)
2. वृत्ति हीन (Vritti hín) (वृत्ति हीन)
बे रोज़गार (Be rozgár) (بے روزگار)
3. आलसी (Álasí) (آلسی) ढीला (Dhíla)
(سسٹ) सुस्त (Sust) (تھلا)

MOTI मोती (ع - ص)
दाता (Dáta) (داتا) अनुदाता (Anudáta)
(अनुदाता) अता करने वाला (Ata karne
vála) (عطا کرنے والا)

MU,AZ,ZAM मुअज्जम (ع - ص)
मान्य (Mán,nya) (मान्य) आदरणीय
(Ádaraníya) (आदरनीय) पूज्य (Pujjya)
(محترم) मुहतरम (Mohtaram) (پوجیہ)

MA,QÚL मा(अ)कूल (ع - ص)
1. उचित (Uchit) (اچت) यथोचित
(Yathochit) (यथोचित) मुनासिब
(Munásib) (مناسب)
2. यथार्थ (Yathárth) (یتھارتھ) सहीह
(Sahíh) (صحیح)
3. शिष्ट (Shisht) (ششت) मुहज्जज
(Mubazzab) (مہذب)

معشوق (ع - ص)

MA,SHÚQ मा (अ) शूक
प्रेम पात्र (Prem pátr) (پریم یاتر)
प्रिय (Priya) (پریہ) प्रियतम (Priyatam)
(محبوب) महबूब (Mahbúb) (پریہ تم)

معشوقہ (ع - مٹ)

MA,SHÚQA मा (अ) शूका
प्रेमिका (Premika) (پریمکا) प्रियतमा
(Priyatama) (پریہ تما) प्रिया (Priya)
(پرنیہ) प्रणयिनी (Pranayini) (پرنیہ نی)
प्रेयसी (Preyasi) (پریہ سی) वल्लभा
(Vallabha) (ولبھا) कान्ता (Kanta) (کانتا)
प्रेमास्पदा (Premáspada) (پریماس پدا)
महबूबा (Mahbúba) (محبوبہ)

MA,SÚM मा (अ) सूम (ع - ص) معصوم

1. निर्दोष (Nirdosh) (نیردوش) निष्पाप
(Nishpáp) (نہس پاپ) वे कुसूर
(Be qusúr) (بے قصور)
2. बालक (Bálak) (بالک) बच्चा (Bach,
cha) (بچہ)
3. सरल स्वभाव (Saral swabháo) (سرل
سوابھاؤ) सादा लौह (Sáda lauh)
(سادہ لوح)
4. वह आदमी जो प्राकृतिक निष्पाप हो
(Voh ádami jo prákritik nishpáp
ho) (وہ آدمی جو پراکرتک نہس
ہو) (پاپ ہو)

معصیت (ع - مٹ)

MA,SIYAT मा (अ) सियत

1. पाप (Páp) (پاپ) पातक (Pátak)
(گناه) गुनाह (Gunáh) (پاتک)

معلوم (ع - ص)

MA, LÚM ما (अ) लूम

1. ज्ञात (Gyát گیات) जाता हुआ (Jána hua جانا هوا)
2. विदित (Vidit ویت) ज़ाहिर (Záhir ظاهر)

MU, ALLA मुअल्ला (ع - ص)

1. श्रेष्ठ (Shreshth شریشتہ) बड़ा (Bara بڑا)
2. उच्च (Uch, ch اچ) बलंद (Baland بلند)
3. महान् (Mahán مہان) अजीम (Azím عظیم)

MU, AMMA मुअम्मा (ع - مذ)

1. प्रहेलिका (Prabelika پرهیلکا) पहेली (Paheli پہیلی)
2. प्रति योगिता (Pratiyogita ڀرتی) मुअम्मा (Mu, amma معما)

ME, MÁR मेमार (ع - مذ)

1. निर्माता (Nirmáta نرمتا) स्रष्टा (Srashta سرشتا) तखलीक करने वाला (Takhlíq karne vála تخلیق کرنے والا)
2. गृह कारक (Grih káarak گره کارک) राज (Ráj راج)

معماری (ع - مٹ)

MEMÁRI मेमारी

1. वास्तु कला (Vástu kela واستو کلا)
2. वास्तु शिल्प (Vástu shílp واستو شلب)
3. वास्तु कर्म (Vástu karm واستو کرم)

4. संतुलित (Santulit سن تلت) जँचा तुला (Jancha tula جڈچاتلا) मौजू (Mauzún موزون)

5. न्याय शास्त्र (Nyáe shástr نیایے) मंतिक (Mantiq ملطقی) شاستر

6. निरुत्तर (Niruttar نرتتر) ला जवाब (La javáb لا جواب)

7. यथेष्ट (Yathesht یتھیشٹ) काफी (Káfi کافی)

معكوس (ع - ص)

MA, KÚS मा (अ) कूस

1. अधो मुख (Adbomukh ادھومکھ) औंधा (Auudha اوندھا)
2. विपरीत (Viparít وپریت) उलटा (Ula التا)

MU, ALLQ मुअल्लक (ع - ص)

1. लंबित (Lambit لمبت) लटका हुआ (Latka hua لتکا هوا)
2. निलंबित (Nilambit نلمبت) मुअत्तल (Mu, attal معطل)

MU, AL, LIM मुअल्लिम (ع - ص)

1. अध्यापक (Adh, dhyápak ادھیاپک) शिक्षक (Shikchhak شیکچھک) पाठक (Páthak پاتھک)
2. पढ़ाने वाला (Paṛhá- ne vála پڑھانے والا)

معلمه (ع - مٹ)

MU, AL, LIMA मुअल्लिमा

1. अध्यापिका (Adh, dhyápika ادھیاپیکا) پڑھانے والی (Paṛhá- ne váli پڑھانے والی)

معمولی (ع - مٹ)

MA, MÚLI मा (अ) मूली

1. साधारण (Sádháran سادھارن)
सामान्य (Sámán, nya सामانیہ)
गैर अहम (Ghair aham غیر اہم)
2. परंपरागत (Paramparágat پریم)
(Riváji رواجی) रिवाजी (پراگت)

MU, AMBAR मुअम्बर (ع - ص)

सुरभित (Surabhit सुरभित) सुगंधित
(Sugandhit सुगन्धित) अम्बर की
खुशबू में बसा हुआ (Ambar ki
khushbu men basa hua عذیر کی
(خوشبو میں بسا ہوا)

MU, AN, VAN मुअन्वन (ع - ص)

समर्पित (Samarpit समर्पित) नामज़द
(Nám zad نام زد)
کسی کے نام پر منسوب کی ہوئی
کتاب

معنی (ع - مذ)

MA, NA (I) मा (अ) ना (नी)

1. अर्थ (Arth अर्थ) शब्दार्थ (Shabdárth
(مطلب Matlab) मतलब (شبد اर्थ)
2. आशय (Áshai آشے) उद्देश्य
(Ud, deshya اودیشیہ) मकसद
(Maqsad مقصد)
3. कारण (Káran کارن) हेतु (Hetu
(سبب Sabab) سبب (هیتو)
4. अंतःकरण (Antah karan انتہ)
(Bátin باطن) वातिन (کرن)
5. सुन्दरता (Sundarata سندرता)
(Khúbi خوبی) खूबी

भवन निर्माण (Bhavan nirmán بهون
راج راج गौरी (Ráj gíri (نرمان
گیری)

MU, AM, MAR मुअम्बर (ع - ص)
वयो वृद्ध (Vayovríd, dh ویوووردھ)
(Jarjar جرجر) जरा ग्रस्त (Jara grast
(Búrha بوزھا) बूढ़ा (جراگروست)

MA, MAL मा (अ) मल (मं - मं)
प्रयोग शाला (Prayog shála پریوگ
(Gaveshnálai (गवेषणालय (شالہ
(Laboratory لیبا (لैबोरैट्री (گویشنالہ
(ریٹری)

معمور (ع - ص)

MA, MÚR मा (अ) मूर

1. परि पूर्ण (Paripúrन परि پورن)
भरा हुआ (Bhara hua بهرا ہوا)
2. वसित (Vasit وست) संनिवसित
(Sannivasit سن نوست) आबाद
(Ábád آباد)

معموره (ع - مذ)

MA, MÚRA मा (अ) मूरा

वस्ती (Basti بستی) आबादी (Ábádi
(آبادی)

MA, MÚL मा (अ) मूल (ع - ص)

1. नियम (Niyam نیام) دستور (Dastúr
(دستور)
2. परंपरा (Parampara پریم) रिवाज
(Riváj رواج)
3. जिस पर कोई अमल किया गया हो
(Jis par koi amal kiya gaya ho
(جس پر کوئی عمل کیا گیا ہو)

MUGH मृग (म - फ) मृग

- अग्नि होत्री (Agnihottri अग्नी होत्रि)
अग्नि पूजक (Agnipújak अग्नी पूजक)
आतश परस्त (Átash parast आतश परस्त)
(पिस्त)

MAGHÁK मगाक (म - ए) मगाक

- कंदरा (Kandara कंदरा) गुफा (Gupha गुफा)
(खोह) (Khoh खोह)

मगाल्प (म - ए) मगाल्प

MUGHÁLATA मृगालता

1. भ्रम (Bhram भ्रम) भ्रंति (Bhránti भ्रंति)
(वहम) (Vab,m वहम)
2. विस्मृति (Vismriti विस्मृति) सहव
(Sab,v सहव)
3. त्रुटि (Truti त्रुटि) भूल (Bhúl भूल)
(गलती) (Ghalati गलती)
4. छल (Chhal छल) धोखा (Dhokha धोखा)
(फरिब) (Fareb फरिब)

MUGHÁN मृगान (म - फ) मृगान

1. अग्नि पूजक (Agnipújak अग्नी पूजक)
(आतश परस्त) (Átash parast आतश परस्त)
2. शौंडिक (Shaundik शौंडिक) शराब
पिलाने वाला (Sharáb piláne vála शराब पिलाने वाला)

मगायत (म - ए) मगायत

MUGÁYARAT मृगायत

1. विरोध (Virodh विरोध) मुखालफत
(Mukhálafat मुखालफत)
2. अस्वजनता (As,swajanata अस्वजनता)
(बेगानगी) (Begánagi बेगानगी)

MEYÁR मेयार (म - ए) मेयार

1. कष (Kash कष) कसौटी (Kasauti कसौटी)
(कसौटी)
2. आदर्श (Ádarsh आदर्श) मिसाल
(Misál मिसाल) नमूना (Namúna नमूना)
3. माप दंड (Mápdand माप दंड)
पैमाना (Paimána पैमाना)

MA,YÍ,YAT मययत (म - ए) मययत

- संगति (Sangati संगति) सहवास
(Sah vás सहवास) साथ (Sáth साथ)

मेयिस्त (म - ए) मेयिस्त

MA,YÍSHAT मयिशत

1. जीवन (Jívan जीवन) जिंदगी
(Zindagi जिंदगी)
2. जीविका (Jívika जीविका) रोजी (Rozi रोजी)

MU,YÍN मुयिन (म - ए) मुयिन

- सहायक (Sabáyak सहायक) सहाय
(Sabáo सहाय) सहायी (Sabáyi सहायी)
(मददगार) (Madad gár मददगार)

MO,AI,YAN मुऐयन (म - ए) मुऐयन

- नियत (Niyat नियत) निश्चित
(Nis'chit निश्चित) मुकरर
(Muqarrar मुकरर)

मेयुब (म - ए) मेयुब

MA,YÚB मा (अ) यूब

- दूषित (Dúshit दूषित) वलंकित
(Kalankit वलंकित) लांछित (Lánchhit लांछित)
(ऐबदार) (Aibdár ऐबदार)

2. मस्तिष्क (Mastishk مستشک)

भेजा (Bheja بهيجا)

3. गिरी (Giri गरी) खुश्क फलों का
मावा (Khushk phalon ká máva
خشک پھلوں کا ماوا)

4. सार (Sár सार) तत्व (Tattwa तत्व)
लुब्बे लुबाब (Lubbe lubáb لب
لہاب)

MAGHSUL मग्सूल (ع - ص)

1. परिमार्जित (Parimárit परिमार्जित)
परिष्कृत (Parish krit परिष्कृत)
धोया हुआ (Dhoya hua دھویا ہوا)
2. विधि पूर्वक पानी या अरक में खरल
करके बारीक की हुई दवा (Vidhi
púrvak páni ya araq men kharal
وَدَقِی پوروک پانی یا عرق میں کھرا
کر کے باریک کی ہوئی دوا)

مغشوش (ع - ص)

MAGH,SHUSH मगशूश

1. कृत्रिम (Kritrim कर्त्रिम) बनावटी
(Banávati بناوटी)
2. मिथ्या (Mith,thya मिथ्या) कूट (Kút
کھوٹا) छोटा (Khotá)

MAGHZUB मगज़ूब (ع - ص)

प्रकोप भाजन (Prakop bhájan प्रकोप
जिस पर ग़ज़ब हो (Jis par
ghazab ho جس پر غضب ہو)

MIGHFAR मिग़फ़र (ع - مذ)

शिरस्त्राण (Shirastrán شرس تران)
खोद (Khod خرد)

مغتنم (ع - ص)

MUGJITANAM मुग़तनम

सराहनाय (Saráhaníya سراهنایه)
गनीमत (Ghanímat غنیمت)

MAGHRIB मग़रिब (ع - مذ)

1. अस्ताचल (Astáchal استاچل)
सूरज के डूबने की जगह (Súraj ke
dúbne ki jagah سورج کے ڈوبنے کی
جگہ)
2. पश्चिम (Pushchim पश्चिम)
प्रतीची (Pratíchi प्रतिची)
पच्छिम (Pach,chim पच्छिम)
3. पश्चात्य (Pash,chatya पश्चात्य)
श्वेत द्वीप (Shwet dwíp شویت
یورپ) योरुप (Europe یورپ)
4. सूरज ढ़बने की नमाज़

مغربی (ع - ص)

MAGHRIBI मग़रिबी

1. प्रतीच्य (Pratíchya प्रतिच्य)
पश्चिमीय (Pash,chimíya पश्चिमीय)
पच्छिम का (Pach,chim ka पच्छिम का)
2. श्वेत द्वीपीय (Shwet dwípiya شویت
یورپ کا) योरुप का (Europe ka
یورپ کا)

MAGHRUR मग़रूर (ع - ص)

अहंकारी (Ahankári اهنگاری) अभिमानी
(Abhimáni ابھی مانی) दर्पी (Darpi
گھمنڈی) धमंडी (Ghamandi)

MAGHZ मग़ज़ (ع - مذ)

1. मज्जा (Majja मज्जा) हड्डी का गूदा
(Haddi ka gúda هڈی کا گودا)

MUGHANNI मुगन्नी (ए - व) मग्नी

गायक (Gáyak गायक) गायन (Gáyan गायन)
(Gavaiya गवैया) गवैया (गायन)

मग्नी (ए - व) मग्नी

MUGHAN,NIYA मुगननिया

गायकी (Gáyaki गायकी) गायिनी
(Gáyini गायिनी) गाने वाली (Gáne váli गाने वाली)
(गाने वाली)

MUGHÍLÁN मुगीलान (ए - म) मुगीलान

बबुर (Babbur बबर) बबुर (Varbur बबर)
(Babúl बबूल) बबूल (बबर)

मफाजत (ए - व) मफाजत

MUFAJÁT मफाजत

अकस्मात् (Akasmát अकस्मात्)
(Achának अचानक)

मफाखरत (ए - म) मफाखरत

MUFÁKHARAT मुफाखरत

1. गर्व (Garv गर्व) मान (Mán मान)
(Fakh,r फखर)

2. अहंवाद (Ahamvád अहंवाद)
(Shekbi शेखी)

MAFÁD मफाद (ए - म) मफाद

1. हित (Hit हित) भलाई (Bhaláyi भलाई)
(बेहलाय)

2. लाभ (Lábh लाभ) नफा (Nafa नफा)
(Nafa नफा) मफादामे (ए - म) मफादामे

MAFÁDE-ÁMMA मफादे आममा

लोक हित (Lok hit लोक हित) जन हित
(Jan hit जन हित) अवामी भलाई
(Avámi bhaláyi अवामी बेहलाय)

मगफरत (ए - म) मगफरत

MAGHFIRAT मगफिरत

मोक्ष (Mokchh मोक्ष) मुक्ति (Mukti मुक्ति)
(Bakhshish बख्शिश) बख्शिश (मुक्ति)

MUGHAL,LAZ मुगल्लज (ए - व) मुगल्लज

1. प्रगाढ़ (Pragárh प्रगाढ़) गाढ़ा
(Gárho गाढ़ा)

2. अश्लील (Ashlil अश्लील) फुहश
(Fuhsh फहश)

मगल्लजत (ए - म) मगल्लजत

MUGHAL,LAZÁT मुगल्लजत

गंदी गालियां (Gandi gáliyán गंदी गालियां)
(गालियां)

MUGHLAQ मुगलक (ए - व) मुगलक

गूढ़ (Gúrh गूढ़) निगूढ़ (Nigúrh निगूढ़)
क्लिष्ट (Klisht क्लिष्ट) मुशकिल से
समझ में आने वाला कलाम (Mushkil
se samajh man áne vála kalám मुशकिल
से समझ में आने वाला कलाम)

MUGHLIM मुगलिम (ए - व) मुगलिम

गुद भोगी (Gud bhogi गुद भोगी) बच्चा
(Bach,cha báz बच्चा)

MAGHLÚB मगलूब (ए - व) मगलूब

पराजित (Parájit पराजित) परास्त
(Parást परास्त) ज़ेर (Zer ज़ेर)

MAGHMÚM मगमूम (ए - व) मगमूम

संतप्त (Santápt संतप्त) दुःखित
(Dukh,khit दुःखित) शोकग्रस्त (Shok-
grast शोक ग्रस्त) गम गीन (Gham
gín गम गीन)

मफारत (ए - मथ)

MUFÁRAQAT मुफारकत

वियोग (Viyog वियोग) विरह (Virah
(جدايي Judáyi जुदाई) ४)

मफाहमत (ए - मथ)

MUFÁHAMAT मुफाहमत

1. संधि (Sandhi सन्धि) सुलह (Sulh صلح)
2. मध्यमार्ग (Madh,dhya márg मध्यमार्ग) समझौता (Samjhauta سمجھوتا)

मुफत (ए - मथ)

निःशुल्क (Nish, shulk निःशुल्क)

बेकीमत (Be qímat बेकीमत)

मुफताह (ए - मथ)

कुंजिका (Kunchika कुंजिका)

कुंजी (Kunji कुंजी) ताली (Táli ताली)

मुफेखर (ए - मथ)

MUF,TA KHAR मुफतखर

सम्मानित (Sammánit सम्मानित)

आदत (Adrit आदत) मुअज़ज़ (Muaz,zaz)

(معزز)

मुफतरी (ए - मथ)

1. आरोपक (Áropak आरोपक) इलज़ाम लगाने वाला (Ilzám lagáne vála
(الزام لگانے والا)

खल (Khal क़ल) कुटल (Kutil)

शरीर (Dusht दुष्ट) कुटल (Kutil)

(Sharír شریر)

MAFTUH मफ्तूह (ए - मथ)

1. विजित (Vijit वीजित) जीता हुआ (Jíta hua जीता हुआ)

2. उद्घाटित (Ud, ghátit उद्घाटित) खोला हुआ (Khola hua खोला हुआ)

3. ४ حرف جس پر زیر هو

MAF, TUN मफ्तून (ए - मथ)

मुग्ध (Mugdh मुग्ध) मोहित (Mohit)

(فریفته Farefta फ़रेफ़ता) मोहित

MUFTI मुफ्तो (ए - मथ)

विधि निषेधक (Vidhi nishedhak विधि निषेधक)

(Fatvá फ़तवा) देने वाला (Fatvá

dene vála فتویٰ دینے والا)

MAFAR मफर (ए - मथ)

छुटकारा (Chhut kára छुटकारा) नजात

(Naját نجات)

MUFAR,REH मुफर्रेह (ए - मथ)

हर्ष वद्धक (Harsh vardhak हर्ष वद्धक)

(Farbat फ़रहत) देने वाला (Farbat

dene vála فرحت دینے والا)

MUFRAD मुफ़रद (ए - मथ)

1. एकाकी (Ekáki एकाकी) अकेला

(Akele اکيلا)

2. अमिश्रित (Amishrit अमिश्रित)

ग़ैर मुक्कब (Ghair murakkab ग़ैर मुक्कब)

(مركب)

MUFRIT मुफ़्रित (ए - मथ)

चुर (Prachur चुर) उद्रिक्त

2. षडयंत्र (Shadyantr) (شدینتر)
 साज़िश (Sázish) (سازش)

3. अशांति (Ashánti) (اشانتی) कितना
 (Fitna) (فتنه)

مفسده پرداز (ع - ص)

MAFSADA-PARDÁZ मफ़सदा परदाज़

1. उपद्रव कारी (Upaddrav kári) (اُپدرو
 (Danga mecháne vála) (دنگا مچانے والا)

2. षडयंत्र कारी (Shadyantr kári)
 (Sázishi) (साज़िश) (شدینتر कारी)
 (سازشی)

مفسر (ع - ص) MUFAS, SIR मुफ़सिर

(Bháš,shya kár) (भाष्य कार)
 (Tafsír likhne vála) (तफ़सीर लिखने वाला)
 (تفسیر لکھنے والا)

مفصل (ع - مذ) MAFSIL मफ़सिल

(Sandhi) (सन्धे) जोड़ (Joṛ)
 (Sharír ka koyi joṛ) (शरीर का कोई जोड़)
 (शरीर का کوئی جوڑ)

مفصل (ع - ص) MUFAS,SAL मुफ़सल

1. सविस्तर (Savistár) (سوستر)
 (Tafsíli) (تفصیلی)

2. स्पष्ट (Ispasht) (اسپشت) वाज़ेह
 (Vázeh) (واضح)

3. व्योरे वार (Byorevár) (بیورے وار)
 (Tafsíl vár) (تفصیل وار)

مفعول (ع - ص) MAF,ÚL मफ़ऊल

1. कर्म (Karm) (کرم) मफ़ऊल
 (Mafúl) (مفعول)

(Attyadhik) (अत्यधिक) (Udrikt)
 (Ba ifrát) (به افراط) (बहुफ़रात) (अतिदेह)

مفرور (ع - ص) MAFRÚR मफ़रूर

1. पलायित (Paláyit) (پلائیٹ) भागा
 (Bhága hua) (بھاگا ہوا)

2. भूमिगत (Bhúmigat) (بھومی گت)
 (Under ground) (اندر گراؤنڈ)

مفروش (ع - ص) MAFRÚSH मफ़रूश

1. बिछा हुआ (Bichha hua) (بیچھا ہوا)
 2. छितराया हुआ (Chhitráya hua)
 (چھترایا ہوا)

مفروضات (ع - مذ)

MAFRÚZÁT मफ़रूज़ात

(Kalpanáen) (कल्पनायें) (क्लिपनायिन)
 (Ferzi báten) (फ़र्ज़ी बातें) (फ़र्ज़ी बानिन)

مفروضه (ع - مذ)

MAFRÚZA मफ़रूज़ा

(Kalpana) (कल्पना) गढ़त
 (Garhant) (گڑھت)

مفسد (ع - ص) MUFSID मुफ़सिद

1. उपद्रवी (Upab, dravi) (اُپدرووی)
 (Fasádi) (فسادی)

2. दोषोत्पादक (Doshotpádak) (دوشت)
 (Kharábi paida karne vála) (खराबी पैदा करने वाला)
 (پیدا کرنے والا)

مفسده (ع - مذ)

MAFSADA मफ़सदा

1. उपद्रव (Upad,drav) (اُپدرو) (दंगा)
 (Danga) (دنگا)

MAF,LÚK مفلوك (ع - ص) مفلوك
نيرڊهن (Nirdhan) ڪنگال
(Kangál) مفللس (Muflis
(مفللس)

MAF,HÚM مفھوم (ع - ص) مفھوم
1. اُرتھ (Arth) मतलब (Matleb
(مطلب)

2. भाव (Bháv) मंशा (Mansha
(منشا)

3. उद्देश्य (Uddeshya) मकसद
(Maqsad)

MUFÍD مفيد (ع - ص) مفيد

1. लाभ दायक (Lábh dáyak) लाभ
कारी (Lábh kári) (نفع دینے والا
vala)

2. उपयोगी (Upyogi) उपकारी
(Upkári) (کار آمد
(Kár ámad)

MUQÁBIL मुकाबिल (ع - ص) مقابل

1. संमुख (Sam,mukh) समक्ष
(Samakchh) (प्रत्यक्ष
(Pratyakchh) सामने
(Sámne)

2. अपेक्षाकृत (Apekchha krit) मुकाबलतन
(Muqábalatan) (مقابلتاً)

MUQÁBALA मुकाबला (ع - مذ) مقابله

1. तुलना (Tulana) समानता
(samánata) (برابری
(barabari)

2. गुद भोग्य (Gud bhoggya) माबून
(Mábún) वह मर्द
जिसे बुरा काम कराने की लत हो
(Voh mard jise bura kám karáne
ki lat ho) (کے لے کرانے کا
(کے لے کرانے کا

MAF,QÚD مفقود (ع - ص) مفقود

1. अप्राप्य (Appráppya) नायाव
(Na yáb)

2. अज्ञात (Aggyát) नामालूम
(Na málúm)

3. अदृश्य (Adrish,shya) गायब
(Gháib)

MUFAR,KIR मुफक्किर (ع - ص) مفكر

विचारक (Vicháarak) फिक्र
करने वाला (Fikr karne vála
(فکر کرنے والا

MUF,LIS मुफलिस (ع - ص) مفلس

1. निर्धन (Nirdhan) दरिद्र
(Dariddr) (अकिंचन
(Akin-
chan) (بے زر
(Be zar)

MUFLISI मुफलिसी (ع - مث) مفاسی

निर्धनता (Nirdhanata) दरिद्रता
(Dariddrate) (दीनता
(Dínata) (بے زری
(Be zari)

MAFLÚJ مفلوج (ع - ص) مفلوج

पक्षाघात ग्रस्त (Pakchhaghát grast)
(अर्धांगी (Ardhángi)
(اردهانگی (Fálij zada
(فالج زدہ

MAQÁLA مكاله (ع - مذ) مقاله

1. پرबंध (Prabandh) लेख (Lekh ليكه) मज़मून (Mazmún مضمون)
2. निबंध (Nibandh) थीसिस (Thesis تهيسيس)

MAQÁM مكام (ع - مذ) مقام

1. स्थान (Isthán استهان) जगह (Jagah جگه)
2. निवास स्थान (Nivásasthán نوايسس) जाय कयाम (Jae qayám تھان جاي قيام)
3. अवसर (Avsar اوسر) मौका (Mauqa موقعه)
4. श्रेणी (Shreni شريني) दर्जा (Darja درجه)
5. पड़ाव (Paráo پړاو) मंज़िल (Manzil منزل)
6. विश्राम (Vishráam وشرام) कयाम (Qayám قيام)

MAQÁMI मकामी (ع - م) مقامی

1. स्थानीय (Istháníya استهانیه) स्थानिक (Isthánik استهانیک) लोकल (Local لوکل)

مقاومت (ع - ص)

MUQÁVAMAT मुकावमत

1. प्रति पक्ष (Pratípakchh प्रति) विरोध (Virodh विरोध) मुखालफत (Mukbálafat مخالفت)
2. प्रतियोगिता (Pratiyogita प्रति) मुकाबला (Muqábala مقابله)

2. स्पर्धा (Ispardha اسپردها) संस्पर्धा (Sanspardha سنسپردھا) प्रतियोगिता (Pratiyogita प्रति) कम्पीटीशन (Competition کمپیٹیشن)

مقاتله (ع - مذ)

MUQÁTALA मुकातला

1. रक्त पात (Rakt pát رکت پات) खूरेज़ी (Khúnrezi خون ریزی)
2. युद्ध (Yud,dh یدھ) लड़ाई (Laráyí لڑائی)

مقاربت (ع - م)

MUQÁRABAT मुकरबत

1. समीपता (Samípata समीपता) नज़दीकी (Nazdíki نزدیکی)
2. सह वास (Sahvás سه واس) हम-बिस्तरी (Hambistari همبستری)

MAQÁSÍD मकासिद (ع - مذ) مقاصد
مقصد کی جمع

- उद्देश्य (Uddesh ادیش) आशय (Áshai اشے) मतलब (Matlab مطلب)

MUQÁTA,Á मुकातआ (ع - مذ) مقاطعه

1. भेदन (Bhedan بهیدن) विच्छेद (Vich,chhed وچهید) काटना (Kátna کاتنا)
2. संबंध विच्छेद (Sambandh vich, संबंध وچهید) कटे (Qat-e-ta,alluq قطع) तत्रल्लुक (Qat-e-ta,alluq تعلق)

کیا گیا (Taqlid kiya gaya تقلید
(کیا گیا)

MUQTADIR مقتدر (ع - ص)

1. ستاوان (Satta ván) سچاوان
پرہتو شالی (Prabhuttwa shālī)
پرہتو شالی (Iqtidār vála) اقتدار والا

2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka
ek nám) ایشور کا ایک نام

MUQTADI مقتدی (ع - ص)

1. अनुयायी (Anuyáyi) अनु
कर्ता (Anukarta) अनुकूलद
(Muqallid) مقلد
2. امام کے پیچھے نماز پڑھنے والا

MUQTAZA مقتضا (ع - مذ)

1. अभि याचना (Abhiyáchana) अभि
तक्राजा (Máng) मांग (Taqáza) تقاضا

MAQTAL मक़्तल (ع - مذ)

1. वधभूमि (Vádhbhúmi) वध
स्थल (Vadhashtal) वध
क़त्ल गाह (Qatl gáh) قتل گاہ

MAQTÚL मक़्तूल (ع - ص)

1. हत (Hat) निहत (Nihat)
वधित (Vadhit) क़त्ल
किया हुआ (Qatl kiya hua) قتل
हوا

MIQDÁR مقدار (ع - مث)

1. परिमाण (Parimán) मात्रा
(Máttra) انداز

MAQBARA مقبرہ (ع - مذ)

1. मृत गृह (Mritgrih) समाधि
भवन (Samádhi bhavan) समाधि
मंडप (Samádhi mandap) पटी हुई कब्र
(Patí hui qabr) پتی ہوئی قبر

MUQBIL मुक़बिल (ع - ص)

1. स्वीकार कर्ता (Swikár karta) سوی
کار (Iqbál) इकबाल करने वाला
karne vála) اقبال کرنے والا
2. तेजस्वी (Tejas, swi) तीजस
प्रतापी (Pratápi) इकबाल
मंद (Iqbál mand) اقبال مند

MAQBÚZA مقبوضہ (ع - ص)

1. अधिकृत (Adhikrit) ادھی
वशीभूत (Vashi bhút) وشی
कब्जे में आया हुआ (Qabze men áya
hua) قبضے میں آیا ہوا

MAQBÚL مقبول (ع - ص)

1. स्वीकृत (Swikrit) سوی
کرت (Manzúr) मनज़ूर
2. मान्य (Mánnya) मानیہ
तसलीम (Qábíle taslím) قابل
تسلیم

MUQTADA مقتدا (ع - ص)

1. अग्रगण्य (Aggrgannya) اگ
رگنید (Sarámad) سرآمد
2. दीक्षा गुरु (Díkehha guru) دیکھ
شا (Murshid) مرشد
3. अनुकृत (Anukrit) अनुकूलद

4. आवश्यक (Ávash,shyak (اوشیک)
 زوری (Zurúri (ضروری)
 5. मुखिया (Mukhiya (مکھیا) गांव
 का चौधरी (Gáon ka chaudhari
 گاؤں کا چوہدری

مقدمہ (ع - مذ)

MUQAD,DAMA मुकद्दमा

1. मुख बंध (Mukhbandh (مکھ بندھ
 प्रस्तावना (Prastávana (پرستارنا
 भूमिका (Bhúmika (بھومیکا) प्राक्कथन
 (Prák,kathan (پراک،کتھن) दीवाचा
 (Dibácha (دیباچہ)

2. व्यवहार (Vyav,hár (ویوہار) वाद
 (Vád (واک) केस (Case (کیس)

مقدمۃ الجیش (ع - مذ)

MUQAD,DIMATUL-JAISH

मुकद्दिमतुल जैश

- अग्रानीक (Agráník (اگرانیک) नासीर
 (Násir (ناسیر) हरावल (Harával
 (هراول)

MAQDÚR मक़दूर (ع - مذ)

1. सामर्थ्य (Samarthya (سامرتهیه)
 शक्ति (Shakti (شکتي) मक़दिरत
 (Maqdirat (مقدیرت)

2. साहस (Sáhas (ساهس) मजाल
 (Majál (مجال)

MUQIR(R) मुक़िर(ر) (ع - ص)

1. स्वीकर्ता (Swi karta (سوئی کرتا)
 मंजूर करने वाला (Manzúr karne
 vála (مذکور کرنے والا)

MUQAD,DAR मुक़दर (ع - مذ)

1. प्रारब्ध (Prárabdh (پراربدھ) भाग्य
 (Bhág,gya (بھاگی) अदृश्य
 (Adrish,shya (ادرشی) दैव (Daiv'
 (قسمت (Qismat (کسمت) (دیو)

2. लुप्त (Lupt (لیٹ) वह शब्द जो
 इबारत में न हो लेकिन उस का अर्थ
 लिया जाये (Voh shabd jo ibárat men
 naho lekin us ka arth liya jáe
 وہ شبد جو عبارت میں نہ ہو
 لیکن اسکا ارتھ لیا جائے

مقدرت (ع - مٹ)

MAQDIRAT मक़दिरत

- सामर्थ्य (Samarthya (سامرتهیه)
 शक्ति (Shakti (شکتي) हैसियत
 (Haisiyat (حیثیت)

مقدس (ع - ص)

MUQAD,DAS मुक़द्दस

1. पवित्र (Pavitr (पोत्र) पुनीत
 (Punít (पुनित) پاک (Pák (پاک)
 2. सदात्मा (Sadátma (سداتما)
 पुण्यात्मा (Pun,nyátmá (پنیاتما)
 बुजुर्ग (Buzurg (بزرگ)

MUQAD,DAM मुक़द्दम (ع - ص)

1. प्रथम (Pratham (پرتھم) अगला
 (Agla (اگلا)

2. प्रमुख (Pramukh (پرومکھ) खास
 (Khás (خاص)

3. अनिवार्य (Anivárya (انیواریه)
 लाबुदी (Lábudi (لابدی)

MAQRÚZ مَقْرُوض (ع - ص) مقروض
 ऋणी (Rini ذنی) खादक (Khádak
 دھارنک) धारणक (Dhāranik
 قرض دار (Qarzdār कर्जदार)

MAQRÚQ مَقْرُوق (ت - ص) مقروق
 आसंजित (Āsanjit آسنجیت) उपायुक्त
 (Upáyukt اپایکت) कुरक (Qurq
 قرق)

MAQSÚM مَقْسُوم (ع - م) مقسوم

1. भाज्य (Bhájjya بهاجیه) वह अदद
 जो तकसीम किया जाये (Voh adad
 jo taqsím kiya jāe وہ عدد جو
 تقسیم کیا جائے)

2. प्रारब्ध (Prárabdh پرادبدھ) भाग्य
 (Bhág.gya بهاگیه) तक्दीर (Taqdír
 تقدیر)

مَقْشَر (ع - ص)

MUQASH,SHAR मुकशशर

1. निस्तुष (Nistush नस्तुष) छिलका
 या भूसी उतरा हुआ (Chilka ya
 bhúsi utra hua چھلکا یا
 بھوسی (اترا ہوا))

MAQSAD مَقْصَد (ع - مذ) مقصد

उद्देश (Ud,desh ادیش) अभिप्राय
 (Abhip,prāe ابھپ،پراے) मतलब
 (Matlab مطلب)

مَقْصَد بَرَارِی (ع - م)

MAQSAD-BARÁRI मकसद बरारी

1. सफलता (Saphalata सफलता) काम-
 यात्री (Kámyábi کامیابی)

2. प्रतिज्ञा कर्ता (Pratig.gya karta
 प्रतिज्ञा करने वाला
 (Abd karne vála عہد کرنے والا))

MAQAR(R) مَقَر (ع - مذ) مقرر

विराम स्थान (Virámasthán ورامس
 पड़ाव (Paṛáo پڑاؤ) ठहरने
 की जगह (Thaharne ki jagah ٹھہرنے
 کی جگہ)

MIQRÁZ मिकराज़ (ع - م) مقراض

कर्तारिका (Kartarika کرتاریکا) कर्त्री
 (Kartari کرتरी) कर्तरी (Kartari
 कर्तनी (Kartani کرتنی) कैची
 (Qainchi قینچی)

MUQAR,RAB मुकरब (ع - ص) مقرب

1. समीपस्थ (Samípasth समीपस्थ)
 निकट वर्ती (Nikat varti निकट वर्ती)
 करीबी (Qaríbi قریبی)

2. पारिषद (Párishad पारिषद) सभासद
 (Sabhásad سبھاسد) मुसाहिब
 (Musáhib مصاحب)

MUQAR,RAR मुकरर (ع - ص) مقرر

1. नियुक्त (Niyukt नियुक्त) तईनात
 (Ta,yinát تعینات)

2. नियत (Niyat नियत) निश्चित
 (Nishchit निश्चित) मुऐयन
 (Mu,aiyan معین)

MUQAR,RIR मुकरिर (ع - ص) مقرر

वक्ता (Vakta वक्ता) व्याख्यान दाता
 (Vyákh,kbyán दाता) तक्रीर करने वाला
 (Taqrír karne vala تقریر کرنے والا)

मल द्वार (Mal dwār) उपस्थ
(Upasth) मन्त्रज्ञ (Mabraz
(मन्त्रज्ञ)

मुक़फ़ल (मुक़फ़ल (ع - ص)
यन्त्रित (Yantrit) तालित
(Tálit) कुफ़ल पड़ा हुआ
(Quful para hua) कुफ़ल
में बंद (Quful men band) कुफ़ल
(बंद)

मुक़फ़ा (मुक़फ़ा (ع - ص)
सानुप्रास (Sánupprás) सानुप्रास
काफ़िया बंद (Qáfiya band) काफ़िया
(बंद)

मुक़ल्लिद (मुक़ल्लिद (ع - ص)
1. अनुयायी (Anuyáyi) अनु
कर्ता (Anukarta) अनुसर्ता
(Anusarta) तक्लीद करने
वाला (Taqlíd karne vála) तक्लीद
(करने वाला)

2. धर्मन्यायी (Dharmánuyáyi) धर्मन्यायी
(Matánugámi) मतानुगामी (यानी)
(Pairau) पैरौ (मतानुगामी)

मुक़लूब (मुक़लूब (ع - ص)
अधो मुख (Adhomukh) अधो मुख
(Aundha) औंधा

मुक़नातिस (मुक़नातिस (ع - ص)

मुक़नातीस (मुक़नातीस
चुंबक (Chum,bak) चुंबक
(Ákarsh) अयस्कान्त (Ayaskánt
(Chumbak) चुंबक पत्थर (Chumbak
path,thar) चुंबक पत्थर

2. अर्थ सिद्धि (Arth sid,dhi) अर्थ
अभीष्ट सिद्धि (Abhísht
sid,dhi) अभीष्ट सिद्धि
काम पूरा (Kám púra hona) काम
होना (होना)

मुक़सदी (मुक़सदी (ع - ص)
तदर्थ (Tadarth) तदर्थ
(Adhoo) एडहूक (Adhoo
(अडहूक)

मुक़सूद (मुक़सूद (ع - ص)
अभिप्रेत (Abhip,pret) अभिप्रेत
उद्देश्य (Uddesh,shya) उद्देश्य
(Lakchhya) लक्ष्य (Lakchhya
(मुदआ (Mud,da,á
(मुदआ)

मुक़त्तर (मुक़त्तर (ع - ص)
आसुत (Ásut) आसुत (Srávit
(Bhabke) भबके से टपकाया हुआ
(se tapkáya hua) से टपकाया हुआ

मुक़त्ता (मुक़त्ता (ع - ص)
1. काट छाँट किया हुआ (Kát chhánt
kiya hua) काट च्छान्त किया हुआ
(Tarásha hua) तराशा हुआ
(Tarásha hua) तराशा हुआ
2. सम्य (Sabh,bhya) सम्य
(Shisht) शिष्ट (Shisht
(Muhazzab) मुहज्ज़ब (Muhazzab
(मुहज्ज़ब)

मुक़तूअ (मुक़तूअ (ع - ص)
विच्छिन्न (Vich,chhin,n) विच्छिन्न
(Taráshída) तराशीदा (Taráshída
(तराशीदा)

मुक़अद (मुक़अद (ع - ص)
गुद (Gud) गुदा (Guda) गुदा
(गुदा)

ग्रस्त (Prakop grast) (پروکوپ گرسٹ)
जिस पर कहर हो (Jis par qahr ho)
(جس پر قہر ہو)

مقنن (ع - ص)

MUQAN,NIN मुकननिन

1. विधायक (Vidháyak) (ودهائیک)
कानून ساز (Qánún sáz) (قانون ساز)
2. विधानसभा (Vidhánag,gya) (ودهانگیه)
कानून दां (Qanún dán) (قانون دان)
3. कुतकी (Kutarki) (کوترکی) हुज्जती
(Hujjati) (حجتی)

مقننه (ع - مٹ)

MIQYÁSUL-HARÁRAT

मिक्स्यासुल हरारत
ताप मान (Tápmán) (تاپ مان)
मापक (Táp mápak) (تاپ مایک)
थर्मामीटर (Thermometer) (تھرما میٹر)

MUQAN,NINA मुकननिना

विधायिका (Vidháyika) (ودهائیکا)
धारा सभा (Dhára sabha) (دهارا سبھا)
कानून ساز एसम्बली (Qánún sáz
assembly) (قانون ساز اسمبلی)

MUQAI,YAD मुकैयद (ع - ص)

संयत (San,yat) (سن یٹ)
कैद (Qaid) (قید)
(Ábah,dh) (آبدھ)

MAQŪLA मकूला (ع - مڈ)

1. प्रवचन (Pravachan) (پروچن)
कौल (Qaul) (قول)
2. कथन (Kathan) (کتھن) बात (Bát)
(بات)
3. लोकोक्ति (Lokokti) (لوکوکتی) मसल
(Masal) (مثل)

MUQÍM मुकीम (ع - ص)

1. निवासी (Nivási) (نواسی) वाशिन्दा
(Báshinda) (باشنده)
2. स्थित (Istbit) (استیت) ठहरा हुआ
(Thahra hua) (تھہرا ہوا)

MAK,KÁR मकार (ع - ص)

1. धूर्त (Dhúrt) (دھورت) वंचक (Van-
chak) (ونچک) छली (Chhali)
(دغا باز) (Dagha báz) (دغا بازی)
2. आडंबरी (Ádambari) (آدمبری)
मिथ्या चारी (Mith,thyá chári)
(रिया कार) (Riyakár) (ریاکار)

MUQAV,VI मुकवी (ع - ص)

पुष्टिकर (Pushti kar) (پشتی کر) बल
वर्द्धक (Bal vardhak) (بل وردهک)
पौष्टिक (Paushtik) (پوشتیک) ताकत
बढ़ाने वाली दवा (Táqat barháne
váli dava) (طاقت برهانه والی دوا)

MAQ,HÚR मकहूर (ع - ص)

कोपभाजन (Kopbhájan) (کوپ بهاچن)
रोष पात्र (Roshpátr) (روش پاتر) प्रकोप

2. विद्यारंभ संस्कार (Viddyárambh
sanskár) बच्चे को
पढ़ने बिठाने की रस्म (Bach,che ko
parhne bithāne ki rasm) بچے کو
پڑھنے بیٹھانے کی رسم

MUKTASAB मुक्तसब (ع - ص) مکتاسب
उपार्जित (Upárjit) कमाया
हुआ (Kamáya hua) کمایا ہوا

MAKTÚB मक्तूब (ع - ص) مکتوب
पत्र (Pattr) चिट्ठी (Chith,thi)
खाती (Páti) (Khat) خط

MAKTÚM मक्तूम (ع - ص) مکتوم
गुप्त (Gupt) लुप्त (Lupt) (Gupt)
गुह्य (Gubya) पोशीदा (Poshída)
پوشیدہ

MUKAD,DAR मुकदर (ع - ص) مکدر
1. मलिन (Malin) समल (Samal)
میل (Maila) मैला (Maila)
2. अप्रसन्न (Apprasan,n) (Apprasan,n)
मलिन चित्त (Malin chitt) (Malin chitt)
अफसुर्दा (Afsurda) (Afsurda)

MAK,R मकर (ع - مذ) مکّر
छल (Chhal) कपट (Kapat)
व्याज (Vyáj) फरेब (Fareb)
फ़रिब (Fareb)

MUKAR,RAR मुकरर (ع - ص) مکرر
1. पुनः (Punah) फिर (Phir)
2. द्विरुक्त (Dwirukt) दुबारा
कहा हुआ (Dubára káha hua)
کہا ہوا

مکاشفہ (ع - مذ)

MUKÁSHAFÁ मुकाशफा

अंतर ज्ञान (Anter gyán) (Anter gyán)
अदृश्य ज्ञान (Adrish,sbya gyán) (Adrish,sbya gyán)
علم غیب (Ilme ghaib) (Ilme ghaib) इत्मे ग़ैब (Ilme ghaib)

MUKÁFÁT मुकाफात (ع - مث)

1. प्रति कार (Pratikár) बदला
(Badla) بدلہ
2. प्रत्यपकार (Pratyapkár) (Pratyapkár)
इन्तिकाम (Intiqám) (Intiqám) انتقام
3. कर्म दंड (Karmdand) अज़ाब
(Azáb) عذاب

مکالمہ (ع - مذ)

MUKÁLAMA मुकालमा

सवाद (Samvád) (Samvád) वाकोपवाक्य
(Vákopvákkyá) (Vákopvákkyá) प्रश्नोत्तर
(Prishnottar) (Prishnottar) सवाल जवाब
(Savál javáb) (Savál javáb) سوال جواب

MAKÁN मकान (ع - مذ) مکان

1. गृह (Grih) (Geh) (Geh) गेह (Geh)
सदन (Sadan) (Sadan) भवन (Bhavan)
(Niketán) (Niketán) निकेतन (Niketán)
वेश्म (Veshm) (Veshm) घर (Ghar)
(Ghar) (Ghar) گھر
2. आवास (Ávás) (Ávás) आगार (Ágár)
(Thaharne ki) (Thaharne ki) ठहरने की जगह
(jagah) (jagah) (jagah) تھہرنے کی جگہ

MAKTAB मक्तब (ع - مذ) مکتب

1. विद्यालय (Vid,dyálai) (Vid,dyálai) पाठ-
शाला (Páthshála) (Páthshála) پاتھ شالا
(Madrassa) (Madrassa) مدرسه

2. घनाकार (Ghanákár گھناکار)
ایسی شکل جو لمبائی چوڑائی
اونچائی یا گہرائی میں برابر ہو

3. घन (Ghan گھن)
کسی عدد کو اسی عدد میں دو
بار ضرب سے حاصل شدہ عدد مثلاً
'۲۷'—۳ کا مکعب کہلائے گا

MAKFŪL مکفول (ع - ص)
بندھک (Bandhok بندھک)
رهن (Upprádhíyit اپپرادھییت)
(Rahn رهن)

مکمل (ع - ص)

MUKAM,MAL मुकमल

1. समाप्त (Samápt سہایت) ختم
(Khatm ختم)

2. संपूर्ण (Sampúrñ सम्पूर्ण) सर्वांग
पूर्ण (Sarvángpúrñ سروانگ پورن)
तकमिल शुदा (Takmíl Shuda
تکمیل شدہ)

3. समस्त (Samast سمست) पूरा
(Púra پورا)

MUKNAT मुकनत (ع - ص)

1. सामर्थ्य (Sámarthya سامرتھیہ)
शक्ति (Shakti شکتی) मकदिरत
(Maqdirat مقدرت)

2. बल (Bal بل) शक्ति (Shakti
شکتی) ज़ोर (Zor زور)

مکمون (ع - ص)

MAKNŪN मक्नून

1. गुह्य (Gubya گہیہ) गुप्त (Gupt
پوشیدہ) पोशीदा (Poshída پوشیدہ)

MUKAR,RAM मुकरम (ع - ص)
मान्य (Mán,nya مانیدہ) पूज्य (Pújjya
پوجیدہ) श्रद्धेय (Shrad,dheya شردہ)
मोहतरम (Mohtaram محترم) (دهیه)

مکرم (ع - ص)

MAKRAMAT मक्रमत

अनुकंपा (Anukampa انوکمپا) दया
(Daya دیا) अनुग्रह (Anuggrah انوگرہ)
मेहरबानी (Mehrbáni مہربانی)

MAKRŪH मक्रुह (ع - ص)

घृणित (Ghrinit گھرنیت) उपेक्षित
(Upekchhit اپیکچھیت) घृणास्पद
(Ghrináspad گھرناسپد) घिन पैदा
करने वाला (Ghin paيدا karne vála
گھن پیدا کرنے والا)

مکشوف (ع - ص)

MAKSHŪF मक्शूफ

1. उद्घाटित (Udghatit ادگھٹیت)
खुला हुआ (Khula hua کھلا ہوا)

2. विदित (Vidit ویت) प्रकट (Prakat
ظاہر) ज़ाहिर (Záhir پرکت)

3. प्रत्यक्ष (Pratyakchh پرتیکچھ)
स्पष्ट (Ispasht اسپشت) वाज़ेह
(Vázeh واضح)

مکعب (ع - ص)

MUKA,AB मुकअअब

1. घन फल (Ghan phal گھن پھل)
لمبائی چوڑائی اور اونچائی یا
چوڑائی یا گہرائی کے ضرب سے
حاصل رقبہ

2. मस्जिद में रहने वाला (Masjid men rahne vála مسجد میں رہنے والا)

3. बच्चों को पढ़ाने वाला (Bach,chon ko parhāne vála بچوں کو پڑھانے والا)

MALLÁH मल्लाह (म - मं) मल्लाह
कर्णधार (Karn dhār कर्णधार) नाविक
(Návik नाविक) पोत चालक (Pot chálak पोत चालक)
कश्ती बान (Kashti bán कश्ती बान)

MALÁHAT मलाहत (म - मं) मलाहत

1. लावण्य (Lávannya लावण्य) सलोना
पन (Salona pan सलोना पन)
पन (Sánola pan सानोला पन)

2. सौंदर्य (Saundarrya सौंदर्य)
मनोहरता (Manoharata मनोहरता)
हुस्न (Husn हुस्न)

MULÁHAZA मुलाहज़ा (म - मं) मुलाहज़ा

1. निरीक्षण (Niríkebhan निरीक्षण)
मुआयना (Muáyana मुआयना)

2. अवलोकन (Avlokan अवलोकन)
देखना (Dekhna देखना)

3. शील संकोच (Shíl sankoch शील संकोच)
लिहाज़ (Liház लिहाज़)

MULÁZIM मुलाज़िम (म - मं) मुलाज़िम

1. सेवक (Sevak सेवक) सर्वेंट
(Servant सर्वेंट)

2. दास (Dás दास) भृत्य (Bhrittýa भृत्य)
नौकर (Naukar नौकर)

2. मनोरथ (Manorath मनोरथ) दिली
मंशा (Dili mansha दिली मंशा)

3. बहुमूल्य (Bahu múllyā बहुमूल्य)
बेश कीमत (Besh qímat बेश कीमत)

MAKKA मक्का (म - मं) मक्का

अरब की राजधानी जहां हज़रत मुहम्मद
साहिब पैदा हुए थे (Arab ki rájdhāni
jahān hazrat Mohammad sáhib paida
hue the अरब की राजधानी जहाँ
हज़रत मुहम्मद साहिब पैदा हुए
थे)

MAKÍN मकीन (म - मं) मकीन

निवासी (Nivási निवासी) रहने वाला
(Rahne vála रहने वाला)

मगर (म - मं) मगर

MAGAR मगर

1. परंतु (Parantu परंतु) लेकिन
(Lekin लेकिन)

2. कदाचित् (Kadáchit कदाचित्)
शायद (Sháyad शायद)

MAGAS मगस (म - मं) मगस

मक्खिका (Makchhika मक्खिका)
(Makb,khi मक्खिका)

MUL मुल (म - मं) मुल

मदिरा (Madira मदिरा) सुरा (Sura सुरा)
शराब (Sharáb शराब)

MUL,LA मुल्ला (म - मं) मुल्ला

1. पंडित (Pandit पंडित) विद्वान
(Vid,dwán विद्वान) आलिम (Álim आलिम)
(आलिम)

2. पश्चात्ताप (Pasb, chát, táp 'پشچیات' (Pachhtáva (पछतावा (افسوس Afsos (پښهتوا)

MALÁMAT मलामत (ع - ص)

1. भर्त्सना (Bhartsana 'بهرت سنا' डांट (Dánt 'दान्त' डपट (Dánt 'दपट' दासता (Dásata 'दास्ता' चर्या (Charya 'चर्या' नौकरी (Naukari 'नौकरी')
2. निंदा (Ninda 'नन्दा' तहकीर (Tahqír 'تحقیق')
3. धिक्कार (Dhik, kár 'دهک کار' लानत (La, nat malámat 'لعنت' (मलामत)

MALÁIK मलाइक (ع - مذ) ملائک ملک کی جمع

देवता समूह (Devata samúh 'دیوتا' (Firishte 'فرشته' (سموة)

MULÁ,IM मुलाइम (ع - م) ملائم मृदु (Mridu 'मृदु' मृदुल (Mridul 'मृदुल' नर्म (Komal 'कोमल' (Narm 'नर्म' नाज़ुक (Názuk 'नाज़ुक')

MALBÚS मलबूस (ع - مذ) ملبوس वस्त्र (Vastr 'वस्त्र' वसन (Vasan 'वसन' पोशाक (Posbák 'पोशाक')

MILLAT मिल्लत (ع - م) ملات 1. धर्म (Dharm 'धर्म' दीन (Dín 'दीन') 2. सम्प्रदाय (Sampradáe 'सम प्रदाय' फ़िरका (Firqa 'फ़रक़')

MULTAJI मुलतजी (ع - ص) ملتجی प्रार्थी (Prárthi 'प्रार्थी' आवेदक (Ávedak 'आवेदक' (Arz guzár 'अर्ज गुज़ार' (आवेदक)

ملازمت (ع - م)

MULÁZAMAT मुलाज़मत

1. सेवा (Seva 'सीवा' सर्विस (Service 'सर्विस' (Anucharya 'अनुचर्या' दासता (Dásata 'दास्ता' चर्या (Charya 'चर्या' नौकरी (Naukari 'नौकरी')
2. अनुचर्या (Anucharya 'अनुचर्या' दासता (Dásata 'दास्ता' चर्या (Charya 'चर्या' नौकरी (Naukari 'नौकरी')

ملازمه (ع - م)

MULÁZIMA मुलाज़िमा

दासी (Dási 'दासी' परिचारिका (Pari- 'परिचारिका' नौकरानी (Nauka- 'नौकरानी' (Dási 'दासी' परिचारिका (Pari- 'परिचारिका' नौकरानी (Nauka- 'नौकरानी')

ملاطفات (ع - م)

MULÁTAFAT मुलातफ़त

दया (Daya 'दया' कृपा (Kripa 'कृपा' करम (Karam 'करम')

MULÁQÁT मुलाकात (ع - م)

1. साक्षात् (Sákobhát 'साक़ोबहात' भेंट (Bhent 'भेंट')
2. मिलन (Milan 'मिलन' वस्ल (Vasl 'वस्ल')
3. परिचय (Parichai 'परिचय' तआरुफ़ (Ta, áruf 'तआरुफ़')
4. संभोग (Sambhog 'संभोग' हमबिस्तरी (Hambistari 'हमबिस्तरी')

MALÁL मलाल (ع - مذ)

1. दुःख (Dukh 'दुःख' कष्ट (Kasht 'कष्ट' रंज (Ranj 'रंज' (Dukh 'दुःख' कष्ट (Kasht 'कष्ट' रंज (Ranj 'रंज')

کسی اصل کتاب میں اوپر سے جوڑا
ہوا مضمون

MAL, HÚZ ملھوڑ (ع - ص) ملحوظ
درشتی گت (Drishtigat) دھیت
اندر دھیہ (Anud, dhe, ya) اندر دھیہ
لیہاڑ رکھا ہوا (Liház rak, kha
hua) (لحاظ رکھا ہوا)

ملخص (ع - ص)

MALAKH, KHAS ملکھس
سارانش (Sán, ebbipt) سارانش
(Sáránsh) (Kulása) (سارانش
خلاصہ)

MULZAM ملزم (ع - ص) ملزم
ابھی یکت (Abbiyukt) ابھی یکت
اپرادھی (Aprádhi) اپرادھی
موجریم (Mujrim) (دوشی)
(Doshi) (مجرم)

MALZÚM ملزوم (ع - ص) ملزوم
آوشیک (Ávash, shyak) آوشیک
لازمی (Lázimi) (لازمی)

MAL, ÚN ملون (ع - ص) ملون
دھک کورت (Dbik krit) دھک کورت
لانٹ زدا (La, nat zada) (لانٹ زدا)

MALFÚZ ملفوظ (ع - ص) ملفوظ
۱. اچ چرت (Uch, charit) اچ چرت
اچ چارت (Uch, ebárit) اچ چارت
بولا ہوا (Bola hua) بولا ہوا
۲. کسی لفظ کے حروف جو پڑھنے
میں آئیں

MULTAFIT ملتفیت (ع - ص) ملتفیت
آکریٹ (Ákrisht) آکریٹ
(Pravritt) (Ruju) (رجوع)

MULTAMIS ملتمس (ع - ص) ملتمس
پرارتھی (Prárthi) پرارتھی
(Vinayi) (Nivedak) (ونئی)
(Multaji) (ملتجی) (نویدک)

MULTAVI ملتوی (ع - ص) ملتوی
۱. استھگت (Isthagit) استھگت
پوسٹ پونڈ (Postpond) پوسٹ پونڈ
۲. اوردھ (Avrud, dh) اوردھ
رکا ہوا (Ruka hua) (رکا ہوا)

MALJA ملجا (ع - مذ) ملجا
پیشہ شری (Parish, shrai) پیشہ شری
رکھاسٹھان (Rakchhásthán) رکھاسٹھان
جائے پناہ (Jáe panáh) (تھان)
(پناہ)

MIL, H میلہ (ع - مذ) میلہ
لون (Lavan) لون
(Namak) (نمک) (لون)

MUL, HID ملہید (ع - ص) ملہید
دھرم بربشت (Dharm bbrasht) دھرم
(Adbarmi) (ادھرمی) (بہرشت)
(Be dín) (بے دین)

MUL, HIQ ملہیق (ع - ص) ملہیق
۱. سنیکت (Sanyukt) سنیکت
(Mila hua) (ملا ہوا)
۲. چھپک (Chhepak) چھپک
(Ilbáqi) (الحاقی)

2. राज्य (Rājya راجیہ) سلطنت
(Saltanat سلطنت)

3. देश (Desh دیس) कंट्री (Country
(کنٹری)

4. क्षेत्र (Chhettr چھेत्र) इलाका
(Ilāqa علاقہ)

ملك الموت (ع - مذ)

MALAKUL-MAUT मलकुल मौत

धर्म राज (Dbarmrāj دھرم راج)

यम राज (Yamrāj यम रज) मौत का

फिरिस्ता (Maut ka firishta موت का
(فرشته)

MALAKA मलका (ع - مذ)

अभ्यास (Abh, bhyās अभ्यास)

हस्त कौशल (Hast kaushal हस्त कौशल)

(Mabārt महारत) (कुशल)

MALIKA मलिका (ع - ع)

राज्ञी (Rāg, gī राङ्गी) रानी (Rāni

बादशाह बेगम (Bādsbāh
begam بادشاه بیگم)

MULKI मुल्की (ع - ص)

1. देशीय (Deshīya देशीय)

संबंधी (Desh sambandhi संबंधी)

मुल्क का (Mulk ka मुल्क का
(سم بلدھی ملک کا)

2. देश निवासी (Desb nivāsi देश निवासी)

मुल्क का बाशिंदा (Mulk ka
bāshinda ملک کا باشندہ)

ملکیت (ع - م)

MILKI (Ī) YAT मिलकि(की) यत

1. स्वामित्व (Swāmittwa स्वामित्व)

ملفوظات (ع - مذ)

MALFŪZĀT मलफूज़ात

प्रवचनावली (Pravachanāvali پروچنا

उपदेशावली (Updeshāvali

(اپدیشاویلی)

کسی بزرگ کے فرمے ہوئے الفاظ

کا مجموعہ

MALFŪF مالفوف (ع - ص)

वेष्टित (Veshtit वीश्तित) आवृत

(Ávrit आवृत) लपेटा हुआ (Lapeta

hua लपेटा हुआ) लिफाफे में बंद किया

हुआ (Lifāfe men band kiya hua

लिफाफे में बंद किया हुआ)

MULAQ, QAB मुलक़ब (ع - ص)

उपाधित (Upādhit उपधित) लक़ब

दिया गया (Laqab diya gaya

दिया گیا)

MALAK मलक (ع - مذ)

देवता (Devata देवता) फिरिस्ता

(Firishta فرشته)

MALIK मलिक (ع - مذ)

शासक (Shāsak शासक) राजा

(Rāja राजे) बादशाह (Bādsbāh

بادشاه)

MILK मिल्क (ع - م)

संपत्ति (Sampatti सम्पत्ति) जायदाद

(Jāedād جائیداد)

MULK मुल्क (ع - مذ)

1. राष्ट्र (Rāshtr राश्ट्र) कौम (Qaum

قوم)

MALŪL ملول (ع - ص)

1. दुःखित (Dukhit) रंजीदा (رنجیدہ)
(Ranjída)

2. रुष्ट (Rusht) नाराज़ (Náráz)
(ناراض)

3. उदासीन (Udásín) अफसुर्दा (Afsurda)
(اداسین) (اداس) (افسرده)

MULHIM मुल्हिम (ع - ص)

अन्तर्बोध कर्ता (Antarbodb karta)
गैब से दिल में बात डालने
वाला (Ghaib se dil men bát dálne vála)
(انتر بؤدھ کرتا) (بؤدھ کرنا) (غیب سے دل میں بات ڈالنے والا)

MALÍH मलीह (ع - ص)

लावण्य मय (Lávan, nya mai)
सलोना (Sanola) साँवला (Sánvala)
(لاونیہ مے) (سانولا) (ساँवला)
(सानोला)

MULAIYIN मुलैयिन (ع - ص)

लघु रेचक (Laghu rechak)
हलका जुल्लाब (Halka jul'áb)
(लघु रेचक) (हलका जुल्लाब)
(हलका ज़लब)

MAMÁT ममात (ع - م)

निधन (Nidhan) मृत्यु (Mrittyu)
मौत (Maut) (निधन) (मृत्यु)
(मौत) (मरतिव)

MUMÁSIL मुमासिल (ع - ص)

सदृश (Sadrih) समान (Samán)
तुल्य (Tullya) नज़ीर (Nazír)
(سدرش) (سمان) (تولی) (نظیر)

مماثل (ع - م)

MUMÁSALAT मुमासलत

तुल्यता (Tullyata) समानता

मालिक पन (Málik pan) مالک

2. सम्पत्ति (Sampatti) (سم پتی)
जायदाद (Jáedád) (جائداد)

MALMAS मल्मस (ع - م)

त्वचा (Twacha) जिल्द (Jild)
(جلد)

جسم کی کھال کا اوپر کا حصہ جسے
چھو کر گرمی سردی معلوم کی
جاتی ہے

MULAM,MA मुलम्मा (ع - م)

1. चांदी या सोने का पानी चढ़ी हुई
चीज़ (Chāndi ya sone ka páni)
चान्दी या सोने का (charbi hui obíz)
(پانی چڑھی ہوئی چیز)

2. चांदी सोने का पानी जो किसी चीज़
पर चढ़ाया जाय (Chāndi sone ka)
páni jo kisi chíz par charháya jáe
चान्दी सोने का पानी जो किसी
(چیز پر چڑھایا جائے)

3. ज़ाहिरी टीप टाप (Záhiri típ táp)
नुमाइशी (Numáishi)
(ظاہری ٹیپ ٹاپ) (نمایشی)

MULAV,VAS मुलाव्वस (ع - ص)

1. दूषित (Dúshit) मुजरिम (Mujrim)
(دُشیت) (مجرم)

2. संबद्ध (Sambaddh) मुत-
अल्लिक (Muta,alliq)
(سمبده) (متعلق)

3. लिप्त (Lipt) सना हुआ (Sana hua)
(لیپت) (سنا ہوا)

(Mahattam) खासुलखास (مہیت تم)
(Khásul khás) (خاص الخاص)

3. यशस्वी (Yashas,swi) (یشس سوی)
नामवर (Námvar) (نام ور)

ممتحن (ع - ص)

MUMTAHIN मुम्तहिन

परीक्षक (Paríkchhak) (پریکچھک)

इम्तिहान लेने वाला (Imtihán lene vála) (امتحان لینے والا)

ممتد (ع - ص)

MUMTAD (D) मुम्तद (द)

लंबित (Lambit) (لمبت) लंबा (Lamba)

(طویل) तवील (Tavíl) (لمبا)

یہ لفظ عموماً زمانے کے ساتھ استعمال
ہوتا ہے

MAMDÚH मम्दूह (ع - ص)

प्रशस्त (Prashast) (پرشت)

(Istut) (استت) प्रशंसित (Prashansit)

(Jis ki táریف ki jáe) (جس کی تعریف کی جائے)

(جس کی تعریف کی جائے)

MUMSIK मुम्सिक (ع - ص)

1. कृपण (Kripan) (کرپن) कंजूस (Kanjús)

(کنجوس)

2. स्तम्भक (Istambhak) (استم بھک)

धातुस्तम्भक (Dhátustambhak) (دھا

रुकावट वाली दवा (Rukávat váli dava) (رکاوٹ والی دوا)

(تس تمبھک)

MUMKIN मुम्किन (ع - ص)

1. संभावित (Sambhávít) (سمبھاوت)

संभाव्य (Sambhávya) (سمبھاویہ)

(Samánata) मुशाबहत (Mushá-bahat) (مشابہت)

ممارست (ع - مٹ)

MUMÁRASAT मुमारसत

1. अभ्यास (Abb,bhyás) (ابھیاس)

मश्क (Mashq) (مشق)

2. अनुभव (Anubhav) (انوبھو) तज्रिबा

(تجربہ)

MAMÁLIK ममालिक (ع - مذ) ممالك

مملکت کی جمع دیکھو

‘مملکت’

MUMÁS मुमास (ع - ص)

1. स्पृश (Isprish) (اسپرش) स्पर्श कर्ता

(Ieparsh karta) छूने

वाला (Chhúne vála) (چھونے والا)

2. स्पृष्ट (Isprisht) (اسپرت) छूआ हुआ

(Chhua hua) (چھوا ہوا)

ممانعت (ع - مٹ)

MUMÁNA,AT मुमानअत

प्रतिषेध (Pratishedh) (پرٹی شیدھ)

निषेध (Nishedh) (نشیدھ) वर्जन (Varjan)

(परिवर्जन) (Parivarjan) (ورجن)

प्रति बंध (Prati bandh) (پرٹی بندھ)

(निरोधन) (Nirodhan) (نرودن)

मनाही (Manáhi) (مناہی)

MUMTÁZ मुम्ताज़ (ع - ص)

1. प्रतिष्ठित (Pratishthit) (پرٹھت)

मान्य (Mán,nya) (مانیہ) मोहतरम

(مہترم)

2. प्रमुख (Pramukh) (پرمکھ) महत्तम

MUNÁDA मुनादा (ع - ص) منادی

1. आहूत (Áhút آهوت) पुकारा हुआ (Pukára hua پکارا هوا)
2. उद्घोषित (Udghoshit ادگھوشت) मुनादी किया हुआ (Munádi kiya hua منادی کیا هوا)

MUNÁDI मुनादी (ع - مٹ) منادی

1. उद्घोषणा (Udghoshana ادگھوشنا) घोषणा (Ghoshana گھوشنا) एलान (Elán اعلان)
2. उद्घोषी (Udghoshi ادگھوشي) डुगी पीटने वाला (Duggi pítne vála دگي پيٽنے والا)

MANÁRA मनारा (ع - مذ) مناره

1. स्तंभ (Istambh استنب) मीनार (Mínar مینار)
2. दीपस्तंभ (Dipastambh दीपस) ज्योतिस्तंभ (Jyotístambh جیوتیستنب) लाइट हाउस (Light house لائٹ هارس)

منازعت (ع - مٹ)

MUNÁZA,AT मुनाज़ात

1. वादानुवाद (Vádánuvád وادانواد) वाक्कलह (Vák,kaláh واک کله) लफ्ज़ी जंग (Lafzi jang لفظي جنگ)
2. वाद (Vád واد) झगड़ा (Jhagra झगड़ा) मुकदमा (Muqadma مقدمه)

منازل قمر (ع - مٹ)

MANÁZILE-QAMAR मनाज़िले क़मर
नक्षत्र (Nakchhatr नक्षत्र) नक्षत्र गण
(Nak, chhatr gan नक्षत्र گن) चाँद

हो सकने वाली बात (Ho sakne váli bát هوسکنے والی بات)

2. संभव (Sambhav سمभव) इम्कान (Imkán امکان)

مملکت (ع - مٹ)

MAMLUKAT मम्लुकत

राष्ट्र (Ráshttr راشتر) राज्य (Rájya سلطنت)
(Saltanat سلطنت) राजیه

MAMLU मम्लू (ع - ص) مملو

परिपूर्ण (Paripúrन परिपूर्ण) भरा हुआ (Bhara hua بهرا هوا)

MAMLÚK मम्लूक (ع - مذ) مملوك

क्रीत (Krit क्रीत) ज़रखरीद गुलाम
(Zarkharíd ghulám زر خرید غلام)

MAMNÚ,A ममनूअ (ع - ص) ممنوع

वर्जित (Varjit वर्जित) निषिद्ध (Nishid,dh نشده)
(Prati-bad,dh प्रति बद) मनो किया हुआ
(Mana kiya hua منع کیا هوا)

MAMNÚN ममनून (ع - ص) ممنون

कृतज्ञ (Kritaggya कृतगि) आभारी
(Ábhári آبھاري) अनुगृहीत (Anug, grihít انگ گرهیت)
शुक्र गुज़ार (Shukr guzár شکر گزار)

MUNÁJÁT मुनाजात (ع - मٹ) مناجات

ईश्वर प्रार्थना (Ísh,war prárthana ایشور
ईश गुण गाथा (Ísh gun gátha ईश गुण गाथा)
खुदा की तारीफ़ (Khuda ki táریف خدا کی تعریف)

منافرت (ع - مذ)

MUNÁFARAT मुनाफरत

घृणा (Ghrina گھڑنا) उपेक्षा (Upeksha
(نفرت) Nafrat) नफرت (اپیکھا)

منافعه (ع - ص) MUNÁFA,Á मुनाफआ
लाभ (Lábh لایہ) प्राप्ति (Prápti
(نفع) Naf,a) नफा (پراپتی)

مناق (ع - مٹ) MUNÁFIQ मुनाफिक

1. द्वय वादी (Dwai vádi دوے وادی)
बहुमुख (Bahu mukh بهومکھ)
जिस के दिल में कुछ हो ज़बान पर
कुछ हो (Jis ke dil men kuchh ho
zabán par kuchh ho جس کے دل
میں کچھ ہو زبان پر کچھ ہو)

2. मिथ्याचारी (Mitb,tbyáchári
कपटाचारी (Kapatá-
chári) कपिताचारी (Kapatá-
chári) मक्कार (Makkár
(مکار)

منافی (ع - ص) MUNÁFI मुनाफी
विपरीत (Viparít) विरुद्ध (Virud,dh
(الٹا) Ulta) उलटा (Virud,dh)

مناقشه (ع - مذ)

MUNÁQASHA मुनाकशा

वैमनस्य (Vaimanassya) मनोमालिन्य (Manomálin,nya
(رنجش) Ranjish) रंजिश (मालिन्य)

مناقضه (ع - ص)

MUNÁQAZA मुनाकज़ा

1. मनोमालिन्य (Manomálin,nya
(मुनाकशा) Munáqasha
(مناقشه)

के रास्ते में पड़ने वाले बुर्ज (Chánd ke
ráste men paṛne vále burj چاند کے
(راستے میں پڑنے والے برج)

مناسب (ع - ص) MUNÁSIB मुनासिब

1. उचित (Uchit) मौज़ू (Mauzún
(موزوں)
2. उप युक्त (Upyukt) (اپیکت)
कार आमद (Kár ámad) (کار آمد)
3. युक्ति संगत (Uyukti sangat) (یکتی
(معقول) Máqúl) (مقول)
4. योग्य (Yoggya) समुपयुक्त (Samup,yukt
(سمپ یکت) (Fit) (فیت)

مناسبت (ع - مٹ)

MUNÁSABAT मुनासबत

1. संबंध (Sambandh) लगाव (Lagáo
(لگاؤ)
2. तुलना (Tulana) बराबरी (Barábari
(برابری)

MANÁZIR मनाज़िर (ع - مذ) مناظر
मंज़र की جمع دیکھو 'मंज़र'

مناظره (ع - مذ)

MUNÁZARA मुनाज़रा

पर्यालोचन (Paryálochan) शास्त्रार्थ (Shástráarth
(مذہبی بحث) Maz,habi bahs) बहस (पर्यालोचन)

MAN,NÁ,A मन्नाअ (ع - ص) مناع
(निषेधक) Nishedhak) प्रति रोधक (Pratirodhak
(मना करने वाला) Mana karne
(मनec करने والا) vála)

3. कृतज्ञता (Kritaggyata) (کرتگیہتا)
 एहसान मंदी (Ehsán mandi) (احسان مندی)
 (مندی)

4. विनय (Vinai) (ونے) आजिजी
 (Ájizi) (عاجزی)

MUNTAKHAB मुंतखब (ع - ص) منتخب

1. निर्वाचित (Nirváchit) (نرواچیت)
 चुना हुआ (Chuna hua) (چنا هوا)
2. संकलित (Sankalit) (سنکلت) किताब
 में से छाँटा हुआ (Kitáb men se
 chhánta hua) (کتاب میں سے
 چھانٹا هوا)
3. प्रमुख (Pramukh) (پرمکھ) मुखसूच
 (Makhsús) (مخسوص)

MUNTASHIR मुन्तशिर (ع - ص) منتشر

1. अस्त व्यस्त (Ast vyast) (است
 व्यस्त) अव्यवस्थित (Av, vya-
 vasthit) (او، ویوستانهت)
 गैर मुनज्जम (Ghair munazzam)
 (غیر منظم)
2. स्तीर्ण (Istírn) (استیرن) प्रकीर्ण
 (Prakírn) (پرکیرن) बिखरा हुआ
 (Bikhra hua) (بکھرا هوا)

MUNTAZIR मुन्तज़िर (ع - ص) منتظر

1. प्रतीक्षक (Pratíkehkhak) (پرتیکچھک)
 रस्ता देखने वाला (Rasta dekhne
 vála) (رستہ دیکھنے والا)
2. आशान्वित (Áshánvit) (آشانویت)
 आस लगाए हुए (Ás lagáe hue)
 (آس لگائے ہوئے)

MUNTAZIM मुन्तज़िम (ع - ص) منتظم

1. व्यवस्थापक (Vyavasthápak) (ویوستانهت)

2. वाद विवाद (Vád vivád) (واک وواک)
 बहस (Babs) (بحث)

مناکحت (ع - مٹ)

MUNÁKAHAT मुनाकहत

पाणिग्रह (Pánig,grah) (پانگ، گره)
 विवाह (Viváh) (ववाह) ब्याह (Byáh) (بہاہ)
 निकाह (Nikáh) (نکاح)

MAN,NÁN मन्नान (ع - ص) مزان

1. महा दयालु (Maha dayálu) (مہا
 دیالو) बहुत करम करने वाला
 (Bahut karam kerne vála) (بہت
 کرم کرنے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
 nám) (ایشور کا ایک نام)

MIMBAR मिम्बर (ع - مذ) منبر

धर्म मंच (Dharm manch) (دھرم منچ)
 उपदेश मंच (Updesh manch) (اوپدیش
 منچ)
 وہ اونچی جگہ جس پر بیتھ کر
 واعظ بیان کرتا ہے

MAMBA मम्बा (ع - مذ) منبع

1. स्रोत (Srot) (स्रोत) सोता (Sota)
 (सोता)
2. उद्गम (Udgam) (उद्गम) मुखरज
 (Makhraj) (مخرج)

MINNAT मिन्नत (ع - مٹ) منت

1. उपकार (Upkár) (اوپکار) भलाई
 (Bhaláyi) (بھلائی)
2. चाटु कारिता (Chátu kárita) (چاٹو
 کاریتا) खुशामद (Khushámád)
 (خوشامد)

MUNTAHI منتهی (ع - ص) مونتھی

1. स्नात (Isnát اسنات) व्युत्पन्न (Vyutpann ویٹپن) कारिगुत्तहसील (Fāriḡhuttahsíl فارغ التحصیل)
2. अंतगामी (Ant gāmi انت گامی) इन्तिहा तक जाने वाला (Intiba tak jāne vāla انتہا تک جانے والا)

MANSŪR मन्सूर (ع - ص) منثور

- गद्य रचित (Gad,dya rachit گدیہ رچیت) गद्यात्मक (Gad.dyātmak गद्यात्मक) नस्त्र में लिखा हुआ (Nasr men likha hua نثر میں لکھا ہوا)

MUNJALI मुन्जली (ع - ف) منجلی

- दीप्त (Dípt दीप्त) ज्वलंत (Jwulant ज्वलंत) ताबा (Tábān تابان) (ज्वलंत)

MUNAJ,JIM मुन्जिम (ع - مذ) منجم

- ज्योतिषी (Jyotishi ज्योतिषी) ज्योतिर्विद (Jyotirvid ज्योतिर्विद) नुजूमि (Nujúmi नुजूमی) (نجومی)

منجمد (ع - ص)

MUNJAMID मुन्जमिद

- संशोत (Sanshit संशित) जमा हुआ (Jama hua جمما ہوا)

من جمله (ع - حرف استثناء)

MIN-JUMLA मिन जुम्ला

- सब में से (Sab men se सब میں سے) कुल में से (Kul men se कुल میں سے)

منحرف (ع - ص)

MUN,HARIF मुन् हरिफ

1. विमुक्त (Vimukh विकृत) मुँह फेरे

(Prabandhak) प्रबंधक (پربندھک)

2. संचालक (Sanchálak संचالک) मुहत्तमिम (Mohtamim مہتمم)

3. प्रबंध कुशल (Prabandh kushal) खुश इन्तिज़ाम (Kbush intizám خوش انتظام)

4. मितव्ययी (Mitav,vyayi میتو ویڈی) किकायत शिआर (Kifáyat shiár کفایت شعار)

MUNTAFE मुन्तफे (ع - ص) منتفع

- लाभान्वित (Lábbánvit लाभانوت) मुस्तफ़یض (Mustaffiz مستفیض)

MUNTAQIL मुन्तक़िल (ع - ص) منتقل

1. हस्तांतरित (Haslántarit هستانتارت) ایک سے دوسرے کے پاس گئی ہوئی چیز

2. स्थानांतरित (Isthánántarit استهانان) (تارت)

ایک جگہ سے دوسری جگہ

گئی ہوئی چیز

MUNTAQIM मुन्तक़िम (ع - ص) منتقم

- प्रतिशोधक (Pratishodhak प्रतिशोधक) प्रत्यपकारी (Pratyapkári प्रत्यपकारी) बदो का बदला लेने वाला (Badi ka badla lene vāla بدی کا بدلہ لینے والا)

MUNTAHA मुन्तहा (ع - ص) منتهی

- पराकाष्ठा (Parákáshtha पराकाष्ठा) आखिरी हद (Ákhiri had آخری حد)

MUNDAFE मुन्दफे (ع - ص) مندفع
 निवारित (Nivárit (نوارت) निराकृत
 (Nira krit (نراکرت) ज़ाईल (Záil
 (زائل)

MUNDAMIL मुन्दमिल (ع - ص) مندامل
 रोपित (Ropit (روپت) भरा हुआ घाव
 (Bhara hua gháo (بھرا ہوا گھاؤ)

MANDÚB मन्दूब (ع - مذ) مندوب
 प्रति निधि (Pratinidhi (پرستی ندھی
 डेली गेट (Delegate (دیلی گیٹ)

MINDÍL मिन्दील (ع - مذ) منديل

1. शिरोवेष्टन (Shiroveshtan (شرو
 (ويشٹن) सर पर बांधने का रुमाल
 (Sar par bāndhne ka rúmāl (سر پر
 باندھنے کا رومال)

2. हस्त पट (Hast pat (हस्त पट
 दस्ती रुमाल (Dasti rúmál (دستی
 رومال)

MANZIL मन्ज़िल (ع - مث) منزل

1. गंतव्य (Gantav,vya (گنتویہ
 जगह जहाँ जाना हो (Voh jagah
 jahán jána ho (وہ جگہ جہاں
 جانا ہو)

2. निर्दिष्ट स्थान (Nirdishtasthán
 (نردیشٹسٹھان) मुकररा जगह
 (Muqarrara jagah (مقررہ جگہ)

منزلت (ع - مث)

MANZILAT मन्ज़िलत

1. प्रतिष्ठा (Pratishtha (پریشٹھا
 बुज़र्गी (Buzurgi (بزرگی)

हुए (Munh phere hue (منہ پھرے
 ہوئے)

2. अवज्ञा करी (Avaggya kári (اوگھا
 नाप्रमान (Na farmán
 (نافرمان)

3. विद्रोही (Vid,drohi (ود'دروھی
 बागी (Bághi (باغی)

MUN,HASIR मुन्हसिर (ع - ص) منحصر

अवलंबित (Avlam bit (اولمبت
 निर्धारित (Nirdhārit (نردھارت) निर्भर
 (Nirbhar (نربھر) मौकूफ (Mauqúf
 (موقوف)

MUN,HANI मुन्हनी (ع - ص) منحنی

कृशांग (Krisháng (کرشانگ) अमांस
 (Amáns (امانس) क्षीण (Chhín
 (क्षत (Chhát (چھات) दुबला
 पतला (Dubla patla (دبلا پتلا)

MAN,HÚS मन्हूस (ع - ص) منحوس

1. अशुभ (Ashubh (اشبه) अमंगल
 (Amangal (امنگل) ना मुबारक
 (Ná mubáarak (نامبارک)

2. हत भाग्य (Hat bhággya (हत بهاگیہ
 अभागा (Abhága (ابھاگا)

MUNDARIJ मुन्दरिज (ع - ص) مندرج

1. प्रविष्ट (Pravisht (پریشٹ) दर्ज
 (Darj (درج)

2. लिखित (Likhit (لکھت) लिखा हुआ
 (Likha hua (لکھا ہوا)

MUNDARIS मुन्दरिस (ع - ص) مندرس

नष्ट (Nasht (نشت) ध्वस्त (Dhwast
 (دھوہست) बरबाद (Barbád (برباد)

2. स्थागित (Istbagit استیگیت)
 मुलतवी (Multavi ملتوی)

MANISH मनिश (म - मथ) منش

- स्वभाव (Swabháv سوभाव) प्रकृति
 (Prakriti پرکرتی) खसलत (Khaslat
 خصلت)

یہ لفظ ہمیشہ مرکبات کا آخری
 جز ہو کر آتا ہے جیسے 'نیک منش'

MANSHA मन्शा (म - मड) منش

- उद्देश (Md,desh (اد،دیش)
 आशय (Áshai آشے) अभिप्राय
 (Abhippráo ابھپپراے) मक़्सद
 (Maqsad مقصد)
- अभिरुचि (Abhiruchi (अभीरुचि)
 रग़्बत (Ragghbat رغبت)
- इच्छा (Icb,chha (اچ،چھا) कामना
 (Kámana कामना) खाहिश (Kháhish
 خواہش)

MANSHÚR मन्शूर (म - मशूर) منشूर

- विकीर्ण (Vikírn (وکیرن) स्तीर्ण
 (Istírn استیرن) बिखरा हुआ
 (Bikhra hua بکھرا ہوا)
- आदेश पत्र (Ádesh pattr (آدیش
 हुक़्म नामा (Hukm náma
 حکم نامہ)
- राजादेश (Rájádeb (راجادیش)
 शाही फ़रमान (Sháhi farmán
 شاہی فرمان)

MUNASH,SHI मुनशी (म - मश) मुनशी

- मादक (Mádak (مادک) नशीली चीज़
 (Neshilí chíz نشیلی چیز)

2. सम्मान (Sammán (سممان) सत्कार
 (Sat kár (ستکار) एहतिराम (Ehtirám
 احترام)

MUNAZZAH मुनज़ज़ह (م - م - ص) منزه

- पवित्र (Pavitr (पोत्र) पुनीत
 (Punít (پنیت) پاک (Pák پاک)
- निष्पाप (Nishpáp (نہسپاپ)
 अलिप्त (Alipt (الپت) वे गुनाह
 (Be gunáh بے گناہ)

منسلک (ع - ص)

MUNSALIK मुन्सलिक

- संबद्ध (Sambad,dh (سمبدھ)
 मुतअल्लिक (Muta,alliq (متعلق)
 सूत्र गुत्थित (Sútrr gutthit (سوत्र
 डोरे में गुथा हुआ (Dore men
 gutha hua ڈورے میں گتھا ہوا)

MANSÚB मन्सूब (म - म - व) منسوب

- संबन्धित (Sambandhit (سمبندھت)
 निस्वत किया गया (Nisbat kiya gaya
 (نسبت کیا)
- मंगेतर (Mangetar (ملگتتر) जिस
 की किसी के साथ व्याह की बात
 चीत पुरुता होगई हो (Jis ki kisi
 ke sáth byáb ki bát chít pukhta ho
 جس کی کسی کے ساتھ
 بیاہ کی بات چیت پختہ ہو
 (گئی ہو)

منسوخ (ع - ص)

MANSÚKH मन्सूख

- निरस्त (Nirast (نرست) अति वर्तित
 (Ativartit (اتی ورتت) रद (Rad (رد)

دار (Dívání ka ek ohda dár
(دیوانی کا ایک عہدہ دار

منصوبہ (ع - مذ)

MANSÚBA منسوبا

1. योजना (Yojana یوجنا) اسکیم
(Scheme اسکیم)

2. युक्ति (Yukti یکتی) ترکیب
(Tarkíb ترکیب)

3. षड यंत्र (Shadyantr شادیانتر)
سازش (Sázish سازش)

MANSÚR منسور (ع - ص)

1. विजेता (Vijeta وجیتا) فاتح
(Fáteh فاتح)

2. सफल (Saphal سہل) کامیاب
(Kám yáb کامیاب)

MUNZABIT منضبط (ع - ص)

1. व्यवस्थित (Vyavasthit ویوس) منضبط
(Munazzam منظم)

2. क्रम बद्ध (Kram baddh کرم بدھ) مرتب
(Murattab مرتب)

MUNZIJ منضج (ع - مذ)

मल द्रावी (Mal drávi مل دراوی)
رہ دوا جو مواد کو پکا کر اس قابل
کر دے کہ جلاب میں بہ آسانی جسم
سے خارج ہو جائے

MUNZAM منضم (ع - ص)

युक्त (Yukt یکت) संयुक्त (San, yukt
ملا ہوا) मिला हुआ (Mila hua
(ملا ہوا)

MUNSHI منشی (ع - ص)

1. लिपिक (Lipik لپک) کلرک
(Clerck کلرک)

2. गद्य लेखक (Gad, dya lekhak گدیہ
نثر نگار (Nasr nigár
(نثر نگار)

3. मसिजीवी (Masi jívi مسی جیوی)
محریر (Muharrir محریر)

MANSAB منصب (ع - مذ)

1. पद (Pad پد) उहदा (Uhda
(عہدہ)

2. अधिकार (Adhikár ادھیکار) हक
(Haq حق)

3. वृत्ति (Vritti वृत्ति) वज़ीफा (Vazífa
(وظیفہ)

منصرم (ع - مذ)

MUNSARIM मुन्सरिम

1. प्रबन्धक (Prabandhak پر بندھک)
व्यवस्थापक (Vyavasthákapak
(ویوسٹھا پک) मुंतज़िम (Muntazim
(ملتظم)

2. संचालक (Sanchálak سناچالک)
संयोजक (Sanyojak سن یوجک)
मोहतमिम (Mohtamim موہت میم)

3. अदालते दीवानी का एक उहदा दार
(Adálate dívání ka ek ohda dár
(عدالت دیوانی کا ایک عہدہ دار)

MUNSIF मुन्सिफ (ع - مذ)

1. न्याय कर्ता (Nyáo karta نیہاے کرتا)
इन्साफ करने वाला (Insáf karne
(انصاف کرنے والا)

2. न्यायाधिकर्ता (Nyáyádhi karta
دیوانی کا ایک عہدہ دار (نیہا پادھی کرتا)

منطقه بارده (ع - مذ)

MINTAQA-E-BÁRIDA مینتکاه باریدا
شیت کٹ بंध (Shít katibande)
ٹنڈا مینتکا (Thanda
mintaqā) (تھنڈا منطقه)

منطقه حارہ (ع - مذ)

MINTAQA-E-HÁRRA مینتکاه ہارہ
اشن کٹ بंध (Ushn kati bandh)
گرم مینتکا (Garm
mintaqā) (گرم منطقه)

منطقه معتدلہ (ع - مذ)

MINTAQA-E-MOTADILA
مینتکاه موتادیلہ
سام شیتوشن کٹ بंध (Sam shítoshn
katibandh) (سم شیتوشن کٹی بندھ)
موتادیل مینتکا (Motadil mintaqā)
(معتدل منطقه)

MANTIQI مینتکی (ع - مذ)

1. نایایک (Naiyáik) تارکیک
(Tárkik) مینتک کا آلیم
(Mantiq ka álim) (مناطق کا عالم)
2. کوترکی (Kutarki) ہججتی
(Hujjati) (حجتی)
3. ترک sambandhi (Tark sambandhi)
(Mantiq ka) مینتک کا (سمبندھی
(مناطق کا)

MANZAR مینزر (ع - مذ)

1. نرژارا (Drish,shya) (درشیا)
(Nazzára) (نظارہ)
2. دارسبان (Darsban) (روپ) (Rúp)
(Shakl) (شکل) (درشن)

MUNTABIQ مینتبیک (ع - ص)

1. چری تارتہ (Charitáarth)
چسپان (Chaspán) (چسپاں)
2. سامان (Samán) (تلیہ) (Tullya)
(Misl) (میل) (سان)

MUNTAFI مینتافی (ع - ص)

1. شامیت (Shamit) (شمت)
(Bujha hua) (بجھا ہوا)

MANTIQ مینتیک (ع - مٹ)

1. نیایہ (Nyáeshástr) نیایہ
(Tark shástr) تارک شاستر
(Ilme) (علم) (مناطق)
(Ghalat bahs) (غلط بحث)
2. کوترک (Kutark) (کوٹرک)
(Ghalat bahs) (غلط بحث)

MINTAQA مینتکا (ع - مذ)

1. کٹی بندھ (Kati bandh)
گرمی سارڈی کے ہساب سے زمین کے حصے
(Garmi sardi ke hisáb se zamín ke
hísse) (گرمی سردی کے حساب سے
(زمین کے حصے)
ہر حصہ ایک منطقه کہلاتا ہے

منطقه البروج (ع - مذ)

MINTAQATUL-BURÚJ

مینتکاتول بروج

1. راشی چکر (Ráshi chakkr) (راشی چکر)
(Kránti mandal) (کرائنتی)
(Dáeratul-burúj) (داہراتول بروج)
(دائرة البروج)

MAN,A मना (नञ्) (मन् - मन्) (मन् - मन्)

1. निषिद्ध (Nishid,dh नशिद्ध) वजित (Varjit वरजित) ममनूअ (Mam-nú,a ममनूअ)
2. निषेध (Nishedh नशिद्ध) मनाही (Manáhi मनाही)
3. अविहित (Avihit अविहित) नाजाइज (Na jáiz नाजाइज)

मनैप (मन् - मन्)

MUN,ATIF मुनअतिफ

- आकर्षित (Ákarshit आकर्षित) प्रवृत्त (Pravritt प्रवृत्त) रुजुअ (Rujú,a रुजुअ)

MUN,AQID मुनअकिद (मन् - मन्)

- आयोजित (Áyojit आयोजित) बरपा (Barpa बरपा)

MUN,AKIS मुनअकिस (मन् - मन्)

1. प्रतिबिम्बित (Prati bimbhit प्रतिबिम्बित) अक्स पड़ा हुआ (Aks para hua अक्स पड़ा हुआ)
2. अधोमुख (Adhomukh अधोमुख) औंधा (Aundha औंधा)

MUN,IM मुनइम (मन् - मन्)

1. धनाढ्य (Dhanádb,dhya धनाढ्य) धन सम्पन्न (Dhan sampann धन सम्पन्न) दौलत मंद (Daulat mand दौलत मंद)
2. वदान्य (Vadán,nya वदान्य) मुक्त हस्त (Mukt hast मुक्त हस्त) फैयाज तरीन (Faiyáz tarín फैयाज तरीन)

MUNAZ,ZAM मुनअज़म (मन् - मन्)

1. संगठित (Sangatbit संगठित) तंज़ीम दिया हुआ (Tanzím diya hua तंज़ीम दिया हुआ)
2. व्यवस्थित (Vyavasthit व्यवस्थित) तरतीब दिया हुआ (Tártíb diya hua तरतीब दिया हुआ)

MANZÚR मन्ज़ूर (मन् - मन्)

1. दृष्टिगत (Drishti gat दृष्टिगत) देखा गया (Dekha gaya देखा गया)
2. स्वीकृत (Swikrit स्वीकृत) अंगीकृत (Angi krit अंगीकृत) कबूल (Qabúl कबूल)
3. पारित (Párit पारित) पास (Pass पास)
4. मान्य (Mán,nya मान्य) मुसल्लम (Musallam मुसल्लम)

मन्ज़ूरी (मन् - मन्)

MANZÚRI मन्ज़ूरी

1. स्वीकृति (Swikriti स्वीकृति) अंगीकृति (Angi kriti अंगीकृति) कुबूलियत (Qubúliyat कुबूलियत)
2. मान्यता (Mán,nyatá मान्यता) मान लिया जाना (Mán liya jána मान लिया जाना)

MANZÚM मन्ज़ूम (मन् - मन्)

- पद्यात्मक (Pad,dyátmak पद्यात्मक) छंदो बद्ध (Chhando bad,db छंदो बद्ध) नज़म किया हुआ (Nazm kiya hua नज़म किया हुआ)

2. सार्थकता (Sārthakata सार्थकता)
उपादेयता (Upādeyata उपादेयता)
इकादीयत (Ifādīyat इफादीयत)

MUNFA,IL मुन् फइल (म - ए - व)

1. लजित (Lajjit लजित) संकुचित
(Sankuchit संकुचित) शर्मिन्दा
(Sharminḍa शर्मिन्दा)

2. पश्चात्तापी (Pash,chāt tāpi पश्चात्तापी)
पछ्ताने वाला (Pachhtāne
vāla पछ्ताने वाला)

MUNFAK मुन्फक (म - ए - व)

1. पृथक् (Prithak प्रथक्) जुदा (Juda
जुदा)
2. मोचित (Mochit मोचित) छूटा हुआ
(Chhúta hua छूटा हुआ)

MANFI मन्फी (म - ए - व)

1. नास्त्यात्मक (Nástyátmak नास्त्यात्मक)
(Negative नैगेटिव) निगेटिव (नैगेटिव)
2. नकारात्मक (Nakárátmak नकारात्मक)
इन्कारी (Inkári इन्कारी)

MUNQÁD मुन् क़ाद (म - ए - व)

- वशीभूत (Vashíbhút वशीभूत)
संयत (San,yat संयत) मुतीअ
(Mutí,a मुतीअ)

MINQÁR मिन् क़ार (म - ए - व)

- चंचु (Chanchu चंचु) चोंच (Chonch
चोंच)

मन्क़ाबत (म - ए - व)

MANQABAT मन्क़ाबत

- स्तुति (Istuti स्तुति) वंदना (Vanda-
na वंदना) तारीफ़ (Ta,ríf तारीफ़)

मन्क़ाबत (म - ए - व)

MUNAGH,GHAS मुनग़ ग़स

1. मलिन (Malin मलिन) मुक़दर (Mukad-
dar मुक़दर)
2. अप्रसन्न (Apprasann अप्रसन्न)
नाख़ुश (Na khush नाख़ुश)

MANFAZ मन्फ़ज़ (म - ए - व)

1. मार्ग (Márg मार्ग) रास्ता (Rásta
रास्ता)
2. विवर (Vivar विवर) छिद्र (Chhiddr
छिद्र) सुराख़ (Súrakh सुराख़)

MUNFARIJ मुन्फ़रिज (म - ए - व)

- विस्तृत (Vistrit विस्तृत) कुशादा
(Kusháda कुशादा)

MUN,FARID मुन्फ़रिद (म - ए - व)

1. एकाकी (Ekáki एकाकी) अकेला
(Akela अकेला)
2. अद्वितीय (Ad,dwitiya अद्वितीय)
लासानी (La sáni लासानी)

मन्फ़सल (म - ए - व)

MUNFASIL मुन्फ़सिल

1. पृथक् (Prithak प्रथक्) अलग
(Alag अलग) अलाहिदा (Alábida
अलाहिदा)
2. निर्णीत (Nirnít निर्णीत) फ़ैसल
(Faisal फ़ैसल)

मन्फ़ात (म - ए - व)

MANFA,AT मन्फ़ाअत

1. लाभ (Lábh लाभ) प्राप्ति (Prápti
प्राप्ति) नफ़ा (Naf,a नफ़ा)

खंडित (Khandit) कटा हुआ
(Kata hua) कटा हुआ

MANQAL मन्कल (ع - مٹ) منقل

अंगार धानी (Angár dháni) (انگار دھانی)
गोरसी (Gorasi) (گورسی) अंगीठी
(Angithi) (انگیتھی)

MUNQALIB मुन्कलिब (ع - ص) منقالب

1. परिवर्तित (Parivartit) (پریورٹت)
बदला हुआ (Badla hua) (بدلا ہوا)
2. अधोमुख (Adho mukh) (ادھو مکھ)
आँधा हुआ (Aundha hua) (اوندھا ہوا)

MANQÚSH मन्कूश (ع - ص) منقوش

1. चित्रित (Chittrit) (چترت) अंकित
(Ankit) (انکت) नक्श किया हुआ
(Naqsh kiya hua) (نقش کیا ہوا)
2. लिखित (Likhit) (لکھت) लिखा हुआ
(Likha hua) (لکھا ہوا)

MANQÚT मन्कूत (ع - ص) منقوط

बिंदुकित (Bindukit) (بندکیت)
बिंदी दार (Bindí bár) (بندی دار) जिस
पर नुक्ते हैं (Jis par nuqte hon) (جس پر نقطے ہوں)

MANQÚL मन्कूल (ع - ص) منقول

1. उक्त (Ukt) (اُکت) कहा हुआ (Kaha hua) (کہا ہوا)
2. चलित (Chalit) (چلت) हटा हुआ (Hata hua) (هٹا ہوا)
3. उद्धृत (Ud, dhrit) (اد، دھرت) इकति
बास किया हुआ (Iqtibás kiya hua) (اقتباس کیا ہوا)

وہ تعریف جو اہل بیت یا صحابہ
کی شان میں ہو

MUNQABIZ मुन्कबिज (ع - ص) منقبض

1. अप्रसन्न (Apprasann) (اپ پرسن)
खिन्न (Khin, n) (کھن) मुकदर (Mu-
kaddar) (مکدر)

2. संकुचित (Sankuchit) (سنکچت)
सिकुड़ा हुआ (Sikura hua) (سیکڑا ہوا)

MUNQASIM मुन्कसिम (ع - ص) منقسم

भक्त (Bhakt) (بھکت) विभक्त (Vibhakt)
(विभक्ति) बँटा हुआ (Banta hua) (بنٹا ہوا)

منقش (ع - ص)

MUNAQ, QASH मुन्ककश

चित्रित (Chittrit) (چترت) अंकित
(Ankit) (انکت) नक्शीन (Naqshín)
(نقشین)

منقصت (ع - مٹ)

MANQASAT' मन् कसत

1. हानि (Háni) (هانی) नुकसान
(Nuqsán) (نقصان)
2. हास (Hrás) (هراس) कमी (Kamí)
(کمی)
3. अनादर (Anádar) (انادر) हत्क
(HatK) (هتک)

MUNQAZI मुन् कज़ी (ع - ص) منقضى

व्यतीत (Vyatít) (ویتیت) बीता हुआ
(Bíta hua) (بیٹا ہوا) गुज़रा हुआ
(Guzra hua) (گزرا ہوا)

MUNQATE मुन्कते (ع - ص) منقطع

विच्छिन्न (Vich, chhín, n) (ویچ، چھن)

MINHA मिन् हा (ع - ص) منہا
मुजरा (Mujra मजرا) वजा (Vaz,a
(ونغع)

MIN,HÁJ मिन् हाज (ع - مذ) منہاج
राजमार्ग (Ráj márg राज मार्ग)
पथ्या (Path,thya पथिया) चौड़ी सड़क
(Chaurí sarak چوڑی سڑک)

منہدم (ع - ص)

MUN,HADIM मुन्हदिम

ध्वस्त (Dhwast دھ्वस्त) नष्ट
(Nasht नश्ट) मिस्मार (Mismár
(مسمار)

منہزم (ع - ص)

MUN,HAZIM मुन्हज़िम

पराजित (Perájit पराजित) परास्त
(Parást परास्त) परा भूत (Parábhút
(Shikast kburda शिकस्त खुर्दा) (پرا بھوت
(شکست خورد)

منہمك (ع - ص)

MUN,HAMIK मुन् हमिक

संलग्न (Sanlagn सन लग्न) तल्लीन
(Tallín तल लीन) मग्न (Magn मग्न)
(Datt chitt दत्त चित्त) तन्मय (Tanmai तन मे महव (Mah,v
(محدو)

MANI मनी (ع - مٹ)

- वीर्य (Vírya वीर्य) शुक्र (Shukr
(Maní मनी) (ف) (شکر)
- अहंता (Ahanta अहंता) खुदी (Khudi
(خودی)

MUNAQQA मुनक्का (ع - ص) منقی

- शुद्ध कोष्ठ (Shud,dh|koshtth شدھ
(Pet sáf kiya hua पेट साफ किया हुआ
(پیت صاف کیا ہوا)
- द्राक्षा (Drákchha द्राक्ष) दाख
(Dákh दाक)

MUNKIR मुन्किर (ع - ص) منکر

निवर्ती (Nivarti निवर्ती) इनकारी
(Inkári انکاری)

منکسر (ع - ص)

MUNKASIR मुन्कसिर

- भग्न (Bhagn भग्न) खंडित
(Khandit क्खंडित) टूटा हुआ
(Túta hua ٹوٹا ہوا)
- विनीत (Vinít विनीत) नम्र (Namr
(Khák sár खाकसार) (نمر)

منکشف (ع - ص)

MUNKASHIF मुन् कशिक

प्रकट (Prakat प्रकट) व्यक्त (Vyakt
(Záhir ظاهر) (ویکت)

منکوحه (ع - مٹ)

MANKUHA मन्कूहा

विवाहिता (Viváhita वीवाहिता) परिणीता
(Pariníta परिणीता) बीवी (Bíví
(بیوی)

MUNAV,VAR मुनवर (ع - ص) منور

दीप्त (Dípt दीप्त) प्रकाश मान्
(Prakásh mán پرکاش مان) पुर नूर
(Pur núr پور نور)

3. पूय (Púya پیوہ) पीप (Píp پیپ)

MUVÁZANA मुवाज़ना (ع - مذ)

1. तुलना (Tulana تُلنا) बराबरी (Barábari برابری)

2. तोलना (Tolan تُولن) तोलना (Tolna تولنا)

MUVÁZI मुवाज़ी (ع - ص)

1. समान (Samán سمان) बराबर (Barábar برابر)

2. सहमूल्य (Sahmúlyā سهمولیہ) हम कीमत (Ham qímat هم قیمت)

3. اہل دفتر کی اصطلاح میں انوں کے ساتھ لگنے والا لفظ جیسے 'موازی چار آنے' جس طرح دوپوں کے ساتھ لگنے والا لفظ 'مبلغ' ہوتا ہے

مواصبات (ع - مٹ)

MU,VÁSALAT मुवासलत

1. मिलन (Milan ملن) वसल (Vasl وصل)

2. संभोग (Sambhog سم بھوگ) मुवाशरत (Mubásharat مباحثت)

موافق (ع - ص)

MU,VÁ (Á) FIQ मुवा (آ) - فیک

1. अनुकूल (Anokúl انو کول) जो मुखालिफ न हो (Jo mukhálif na ho جو مخالف نہ ہو)

2. अनुसार (Anusár انوسار) मुताबिक (Mutábiq مطابق)

3. योग्य (Yogya یوگیہ) पात्र (Pátr پاتر) लाइक (Láiq لائق)

MUNÍR मुनीर (ع - ص)

ज्वलंत (Jwalant جولنت) प्रकाश मान

(Prakásh mán پرکاش مان) रौशन

(Raushan روشن)

MU मू (ف - مذ)

कच (Kaach کچ) केश (Kesh کش)

बाल (Bál بال)

مواجمہ (ع - مذ)

MUVÁJHAHA मुवाजहा

प्रत्यक्षता (Pratyakshhata پرتیک چھتا)

संमुखता (Sam,mukhata سم مکھتا)

सामना (Sámna سامنا) रूबरू होना

(Rúbaru hona روبہ رو ہونا)

مواخاة (ع - مٹ)

MU,ÁKHÁT मुआखात

भ्रातृ भाव (Bhrátrr bháv بھراتر بھاو)

बन्धुत्व (Bandhuttwa بندھتو) भाई

चारा (Bháyī chára بھائی چارہ)

مواخذہ (ع - مذ)

MUÁKHAZA मुआखज़ا

1. पकड़ (Pakar پکڑ) गिरफ्त (Girift گرفت)

जवाबतलबी (Javáb talabi جواب طلبی)

(جواب طلبی)

2. प्रतिकार (Prati kár پرتی کار)

बदला (Badla بدلہ)

MAVÁD مواد (ع - مذ)

1. उपकरण (Upkaran اپ کرن)

मसाला (Masála مسالہ)

2. अंतर्वस्तु (Antar vastu انترو وستیو)

کسی کتاب وغیرہ کے اندر کا مواد

jimádát اور حیوانات، نباتات، (جمادات)

موا نست (ع - مٹ)

MUVÁ(Á)NASAT موبا (آ) نسات

1. मैत्री (Maittri میتری) دوستی (Dosti دوستی)

2. प्रेम व्यवहार (Prem vyavhár پریم میل جول) (Mel jol میل جول)

MOBAD موبد (ف - مذ)

1. वैज्ञानिक (Vaig,gyánik ویگیانک) فلاسفر (Philosopher)

2. अग्नि होत्री (Agni hottri اگنی) आतश परस्तों का मुल्ला (Átash paraston ka mulla آتھس پرستوں کا ملا)

MAUT موت (ع - مٹ)

1. मृत्यु (Mrityu مرتیو) निधन (Nidhan نیدن) मरण (Maran مارن) अजल (Ajál)

2. आपत्ति (Ápatti آپتی) शामत (Shámat شامت)

MO,ASSIR मुअस्सیر (ص - ع)

1. प्रभावी (Prabhávi پرہاوی) असर (Asar دالنے والا) (اثر ڈالنے والا)

2. गुण कारक (Gun káarak گن کارک) नफा करने वाला (Nafa karne vála نفع کرنے والا)

4. सह मत (Sahmat سہ مت) हमराय (Ham ráe ہم راے)

5. यथार्थ (Yathárth یتھارتھ) ठीक (Thík تھیک)

6. उचित (Uchit اچت) मुनासिब (Munásib مناسب)

موا فقت (ع - مٹ)

MU,VÁ(Á)FAQAT موبا (آ) فکات

1. अनुकूलता (Anokúlata انوکولتا) ना मुखालफत (Na mukhalafat نامخالفت)

2. मतैक्य (Mataik,kya متیکیه) हम राय होना (Ham ráe hona ہم راے ہونا)

3. मैत्री (Maittri میتری) دوستی (Dosti دوستی)

موالات (ع - مٹ)

MU,VALÁT موالات

1. मैत्री (Maittri میتری) دوستی (Dosti دوستی)

2. सहयोग (Sahyog سہیوگ) तआवुन (Ta,ávun تعاون)

موالید ثلاثہ (ع - مذ)

MAVÁLÍDE SALÁSA موالیڈے سلاسا

प्राणी वर्ग, वनस्पति वर्ग और जड़ पदार्थ (Pránivarg vanaspati varg aur jar padárth)

پروانی و رگ و نسپتی و رگ (اور جز پدارتھ) हैवानात, नचातात और जिमादात (Haivánát, nabátát aur)

موجودگی (ع - ص) (ع - م)

MAUJÚDAGI मौजूदगी

1. उपस्थिति (Upasthiti) (اپس تھتی) (حاضری) (Háziri)
2. साक्षात् (Sákchhát) (ساکچھات) (سامنا) (Sámna)

MU,VAH,HID मुवह्हिद (ع - ص)

अद्वैत वादी (Ad,dwaitvádi) (اد،دویت) (एकेश्वर वादी) (Ekeshwar vádi) (ایکے شور وادی) (Sír f ek khuda ko mánne vála) (صرف ایک خدا کو ماننے والا)

MÚ,HISH मूहिश (ع - ص)

शोक जनक (Shok janak) (شوگ جنک) (खेद जनक) (Khed janak) (کھید جنک) (रंज देह) (Ranj deh) (رنج ده)

मो ख (ع - ص)

MO,AKH,KHAR मुअखखर

1. अंतिम (Antim) (انتم) (आखिरी) (Ákhiri) (آخری)
2. विलंबित (Vilambit) (ولمبت) (देर किया गया) (Der kiya gaya) (دیر کیا گیا)
3. पश्चाद्वर्ती (Pashchád varti) (پشچادورتی) (बाद वाला) (Ba,d vála) (بعد والا)

मो دب (ع - ص)

MO,AD,DAB मुअदब

1. शिष्ट (Shisht) (ششت) (सभ्य) (Sabh,bhya) (سبھیہ) (बा तमीज़) (Ba tamíz) (باتمیز)

MU,VAS.SIQ मुवस्सिक (ع - ص)

दृढ़ (Driḥ) (دڑھ) (पक्का) (Pakka) (पका) (मज़बूत) (Mazbút) (مضبوط)

MAUJ मौज (ع - م)

तरंग (Tarang) (ترنگ) (वीचि) (Vichi) (هلول) (Hilloi) (हिल्लोल) (ویچی) (Labar) (لهار)

MÚJIB मूजिब (ع - م)

कारण (Káran) (کاران) (हेतु) (Hetu) (هیتو) (सबब) (Sabab)

MÚJID मूजिद (ع - ص)

आविष्कर्ता (Ávish karta) (آوش کرتا) (आविष्कारक) (Ávishkárak) (آوش کارک) (ईजाद करने वाला) (Íjád karne vála) (ایجاء کرنے والا)

MÚJAZ मूजज़ (ع - ص)

संक्षिप्त (Sanchhipt) (سن چھپت) (सार) (Sár rúp) (सारूप) (खुलासा) (Khulása) (خلاصہ)

MAUJÚD मौजूद (ع - ص)

1. विद्यमान (Vid,dyamán) (ودیه مان) (हाज़िर) (Házir) (حاضر)
2. साक्षात् (Sák, chhát) (साकचھات) (सामने) (Sámne) (سامنے)
3. उपलब्ध (Uplabdh) (اپلبدھ) (दास्त-यात्र) (Dastyáb) (دستیاب)
4. उत्पन्न (Utpan,n) (اتپن) (पैदा) (Paidá) (پیدا)

مول (Múl purush) मूल पुरुष (پورو تک)
 वह आदमी जो किसी खानदान
 का बानी हो (Voh ádami jo kisi
 khándán ka bání ho وہ آدمی جو
 کسی خاندان کا بانی ہو)

MORCHA मोरचा (म - फ) مورچه

1. युद्ध (Yud,dh) जंग (Jang) (यिद्ध) (جنگ)
2. युद्ध केन्द्र (Yud,dh kendr) महाज्जे जंग (Maháze jang) (किन्द्र) (جنگ)
3. मंझूर (Mandúr) जंग (Zang) (مندور) (جنگ)
4. छुद्र पिपीलिका (Chhuddr pipílika) एक बहुत छोटी च्यूँटी (Ek bahut chhoti chyúnti) (चिप्ली) (ایک بہت چھوٹی چیونٹی)
 پہلے اور دوسرے معنوں میں فارسی
 نہیں ہے

مورخ (ع - ص)

MO,VA(A)R,RIKH मुव (अ) रिख

इतिहास कार (Itihás kár) (اتہاس کار)
 इतिहास लेखक (Itihás lekhak) (اتہاس لیکھک)
 तारीख नवीस (Tárikh navís) (تاریخ نویس)

MAURID मौरिद (ع - ص) مورد

1. पात्र (Pátrr) भाजन (Bháján) (पात्र) (بھاجن)
 मुस्तहक (Mustabaq) (مستحق)
2. अवरोहस्थान (Avrohassthán) (اوروہس)
 उतरने की जगह (Utarne ki jagah) (اترنے کی جگہ)

2. नम्रता पूर्ण (Namrata purn) (नम्रता)
 अधव के साथ (Adab ke
 sáth ادب کے ساتھ)

مودت (ع - م)

MAVAD,DAT मवदत

मित्रता (Mittrata) मैत्री भाव
 (Maitri bháv) (मित्रता)
 यगानगत (Yagánagat) (يگانگت)

MO,AZ,ZIN मुअज़ज़िन (ع - ص) مؤذن

बाँगी (Baagi) नमाज़ को बुलाने
 के लिए अज़ान देने वाला (Namáz
 ko buláne ke liye azán dene vála
 (نماز کو بلانے کے لیے अذان دینے والا)

MÚZI मूज़ी (ع - ص) مؤذی

कष्ट दाता (Kasht dáta) (کشت داتا)
 दुःख दायी (Dukh dáyi) (دکھ دائی)
 क्लेशद (Kleshad) ईज़ा देने
 वाला (Íza dene vála) (ایذا دینے والا)

MOR मोर (म - फ) مور

पिपीलिका (Pipílika) चीउँटी
 (Chíuntí) (چيونيٹی)

MÚRIS मूरिस (म - फ) مورث

1. पूर्वज (Púrvaj) पितृ (Pitr) (پوروچ) (پتر)
 पिछले बुज़ुर्ग (Pichhle buzurg)
 (پچھلے بزرگ)
2. उत्पादक (Utpádak) पैदा
 करने वाला (Paída karne vála
 (پیدا کرنے والا)

मूरिथ अली (ع - م)

MURISE-ÁLA मूरिसे आला

वंश प्रवर्तक (Vansh pravartak) (ونش)

اردو اور فارسی میں 'س' کے زیر
کے ساتھ بھی مستعمل ہے

MAUSUM मौसوم (ع - ص)
نامیت (Námit) نام رکھا گیا
(Nám rakh, kha gaya)

MÚSÍQÁR موسیقار (ع - مذ)
1. گایک (Gáyak) گایا
(Gavaiya)

2. گان ویدا ویتا (Gán viddya vetta)
سنگیت (Sangít kala marmaggya)
گانے کے فن کا ماہر
(Gáne ke fan ka máhir)

MÚSÍQI موسیقی (ع - مٹ)
گان ویدا (Gán viddya)
سنگیت (Sangít kala)

MÚSH موش (ف - مذ)
موشک (Múshak) اندر (Undur)
موش (Músh) آکھو (Ákhu) اندر
(Chúba) چوہا (Chúba)

موش پران (ف - مذ)

MÚSHE-PAR, RÁN موشے پران
چرم چٹی (Charm chati)
چمگادڑ (Chamgá-
dar)

موش دشتی (ف - مذ)

MÚSHE-DASHTI موشدشتی
کلندک (Kalandak) گیلہری
(Gilahri)

موزوئی (ع - مٹ)

MAURÚSI مائروسی
پتیک (Paitrik) باپ دادا والا
(Báp dáda vála)

MAUZ موز (ع - مذ)
کدلی (Kadali) کدلی (Kela)
(کیلا)

MAUZÚN موزوں (ع - ص)

1. سنتولیت (Santulit) مت-
واژین (Mutavázin)

2. اچیت (Uchit) مناسیب
(Munásib)

3. یوگیہ (Yoggya) قابیل
(Qábil)

4. رچیکر (Ruchikar) پسندیدہ
(Pasandída)

5. سمپیکت (Samupyukt) فٹ
(Fit)

6. ورتانویت (Vrittánvit) بحر
بھر کے اندر (Bahr ke andar)

MO,AS,SIS مؤسس (ع - ص)
پرورتک (Pravartak) بنیاد
(Sansthápak) رکھنے والا
(Bunyád rakhne vála)

MAUSIM موسم (ع - مذ)
1. فصل (Fasl) رتو (Ritu)
2. وقت (Vaqt) سہ (Samai)

کرتا (Vazáhat
karne vála وضاحت کرنے والا)

MAUZA मौज़ा (ع - مذ) موضع

1. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)

2. ग्राम (Grám گرام) गाँव (Gáon گانوں)

یہ لفظ عربی میں ض کے زیر کے ساتھ ہے مگر اردو میں زیر کے ساتھ مستعمل ہے

MAUZÚ,A मौजूआ (ع - مذ) موضوع

1. निर्मित (Nirmit निर्मित) बनाया गया (Banáya gaya بنایا گیا)

2. स्थापित (Isthápit استھاپیت) रक्खा हुआ (Rakh,kha hua رکھا ہوا)

3. विषय (Vishai وشے) प्रसंग (Prasang پرسنگ) (Mas,ala مسئلہ)

4. शीर्षक (Shírshak شیرشک) उनवान (Unván عنوان)

MAUTIN मौतिन (ع - مذ) موطن

जन्म भूमि (Janm bhúmi جنم بھومی) वतन (Vatan وطن)

موعظت (ع - مٹ)

MAU,IZAT मौइज़त

उपदेश (Updesh اپدیش) प्रवचन

(Pravachan پروچن) शिक्षा (Shik,

chha شیکھا) सीख (Sikh سیکھ)

नसीहत (Nasihat نصیحت)

موش کور (ف - مذ)

MUSHE-KOR मूशे कोर

आखनक (Ákhanak آکھنک) पूति

मूषिका (Púti múshika پیوتی موشکا)

छछुंदरी (Chhachbundari چھچھندری)

छछूंदर (Chhacbbúndar چھچھونددر)

MÚSIL मूसिल (ع - ص) موصل

1. प्रेषक (Preshak پریشک) भेजने वाला (Bhejne vála بھیجنے والا)

2. वाहक (Váhak واهک) लेजाने वाला (Lejáne vála لے جانے والا)

MAUSÚF मौसूफ (ع - ص) موصوف

1. प्रशंसित (Prashansit پرشנסیت)

जिस की तारीफ की गई हो (Jis ki

ta,ríf ki gayi ho جسکی تعریف کی گئی ہو)

2. उक्त (Ukt اکت) पूर्वोक्त (Púrvokt

जिस का जिक्र चल रहा हो (Jis ka zík

chal raha ho جس کا ذکر چل رہا ہو)

3. विशेष्य [व्या०] (Visheshya وشیشیہ)

MAUSÚL मौसूल (ع - ص) موصول

प्राप्त (Prápt پراپت) लब्ध (Labdh

हासिल (Hásil حاصل) (لبدھ)

MÚSI मूसी (ع - ص) موصی

मृत्यु लेख कर्ता (Mrityu lekh karta

वसीयत करने वाला (Vasíyat karne vála وصیت کرنے والا)

MÚZEH मूज़ेह (ع - ص) موضح

स्पष्टी कर्ता (Ispashti karta اسپشتی)

2. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)

MAUQÚF मौकूफ (ع - ص) موقوف

1. निर्भर (Nirbhar निर्भर) निर्धारित (Nirdhārit निर्धारित) मुनहसिर (Munhasir منحصص)

2. हलन्त (Halant هلنت) साकिन (Sákin ساكن)

3. पदच्युत (Padach, chyut پدچ، چیدوت) सेवा वियुक्त (Seva viyukt सेवा वियुक्त) बर खास्त (Barkhast برخواست)

4. समाप्त (Samápt समाप्त) खत्म (Khatm ختم)

MAUKAB मौकब (ع - مذ) موکب

1. सेना (Sena सेना) फौज (Fauj فوج)

2. सैनिक दल (Sainik dal सैनिक दल) फौजी जवान (Fauji javán فوجي جوان)

موکل (ع - مذ)

MO VA (A) K, KIL मुव (अ) विकल

1. व्यवहारी (Vyav, hāri व्यवहारी) वकील का असामी (Vakil ka asāmi وکیل کا اسامی)

2. वेताल (Vetāl वेताल) हमज़ाद (Hamzād همزاد)

MAULID मौलिद (ع - مذ) مولد

1. जन्म भूमि (Janm bhūmi जन्म भूमि) वतन (Vatan وطن)

MAU,ÚD मौऊद (ع - مذ) موعود

1. प्रतिज्ञात (Pratig,gyát प्रतिज्ञात) कथित (Kathit कथित) कहा हुआ (Kaha hua कहा हुआ) वादा किया हुआ (Vāda kiya hua وعدہ کیا ہوا)

2. निश्चित (Nishchit निश्चित) मुकरर (Muqarrar مقرر)

MU,VAQ,QAR मुवक्कर (ع - ص) موقر

1. प्रतिष्ठित (Pratish thit प्रतिष्ठित) समानित (Sam mánit समानित) मुअज़ज़ (Mu,azzaz معزز)

2. विश्वस्त (Vish,shwast विश्वस्त) मोतबर (Motabar معتبر)

MAUQA मौका (ع - مذ) موقع

1. अवसर (Avsar अवसर) खास वक्त (Kbās vaqt خاص وقت)

2. घटना स्थल (Ghatanāsthal घटना स्थल) जाए बुकूआ (Jāe vuquá जाए وقوعہ)

3. समय (Samai समय) वक्त (Vaqt وقت)

4. स्थान (Isthán استھان) जगह (Jagah جگہ)

یہ لفظ عربی میں ق کے زیر کے ساتھ
ہے مگر اردو میں زیر سے بولا جاتا ہے

MAUQIF मौکف (ع - مذ) موقف

1. विराम स्थल (Virāmasthal विराम स्थल) ठहरने की जगह (Thaharne ki jagah تھرنے کی جگہ)

MOMIYA مومیا (ف - مٹ) شِلا جُتو (Sbila jatu) سلا جِیت (Salájít)

MO,AN,NAS مونٹ (ع - ص) استری لنگ (Istriling) فِی میل (Female) استری (Istri práni) مادا (Máda) (پرائی)

MÚNIS مونس (ع - ص) مِیتر (Mitr) (پریمی) دوست (Dost) (متر)

MÚHIB موهب (ع - ص) دِیا (Paridáta) (پری داتا) کرنے والا (Hiba karne vála) (والا)

موہبت (ع - مٹ)

MAU,HIBAT مৌہبت دَان (Dán) (پری دات) (Abbi dán) (پری دات) (Paridán) (پری دات) (Atíya) (عطیہ)

MÚHIM موهم (ع - ض) بھرم (Bhrámak) (بھرامک) مَیں ڈالنے والا (Vahm men dálne vála) (وہم میں ڈالنے والا)

MAU,HÚB موهوب (ع - ض) پَریدت (PariJatt) (پری دت) (Abhidatt) (پری دت) (Hiba kiya hua) (ہبہ کیا ہوا) (Bakhsa hua) (بخشا ہوا)

2. उत्पत्ति (Utpatti) (انت پتی) جنم (Jenm) (جنم) पैदाइश (Paidáish) (پیدائش)

MO,AL,LIF مؤلف (ع - ص) سَمپادک (Sampádak) (سنگره کرتا) (Sangrah karta) (دوسروں کے متفرق مضامین سے کتاب مرتب کرنے والا)

MAULÚD मौलूद (ع - ص) 1. उत्पन्न (Utpan,n) (ات پن) (Janmit) (جنمت) पैदा (Paida) (پیدا)

2. शिशु (Shishu) (ششو) बच्चा (Bach, chha) (بچہ)

MAULA मौला (ع - مذ) 1. स्वामी (Sawámi) (سوامی) (Prabhu) (پربھو) (Áqa) (آقا) 2. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) (Alláh) (اللہ)

MOM موم (ف - مذ) 1. सिक्थ (Sikth) (سکتھ) मधु शेष (Madhu shesh) (مدھوشیش) 2. मृदु (Mridu) (مردو) कोमल (Komal) (کومل) मुलाइम (Muláim) (ملائم)

MOMIN मोमिन (ع - ص) ईश्वर वादी (Íshwar vádi) (ایشور وادی) आस्तिक (Ástik) (آستک) धर्म निष्ठ (Dharm nishth) (دھرم نشتھ) ईमान (Ímán) (ایمان) (ایمان والا)

MAH मह (फ - मड) माह
माह का मखفف ديکھو 'माह'

MEH मेह (फ - ص) मेह
1. श्रेष्ठ (Shreshth شريشته) बुजुर्ग
(Buzurg بزرگ)
2. महा (Maha महा) अजीम (Azim اعظم)

MOHABAT महाबत (ع - مٹ) महाबत
1. आतंक (Átank آتंक) हैबत
(Haibat هيبت)
2. वैभव (Vaibhav वैभवे) शान
शौकत (Shán shaukat شان شوکت)

MOHÁJIR मुहाजिर (ع - ص) मुहाजिर
प्रवासी (Pravási پرواسی) उत्प्रवासी
(Utpravási ات پرواسی) तारिके वतन
(Tárike vatan تارک وطن)

महाजरी (ع - مٹ)

MOHÁJARAT मुहाजरत
प्रवास (Pravás پرواس) उत्प्रवास
(Utpravás ات پرواس) अपना घर
छोड़ कर दूसरी जगह जाकर बसना (Apna
ghar chhor kar dúsri jagah jákar
basna اپنا گھر چھوڑ کر دوسری جگہ
(جاگر بسना)

MAHÁRAT महारत (ع - مٹ) महारत
1. अभ्यास (Abhbhyás अभे'बेह्यास)
मशक (Mashq مشق)
2. हस्त कौशल (Hast kausbal هست
کوشل) मशक़ी (Mash, sháqi
(مشاقی)

MAU,HÚM मौहूम (ع - ص) मौहूम

1. भ्रम मूलक (Bhram múlak بھرم
वहूम से पैदा (Vahm se
paida وہم سے پیدا)
2. काल्पनिक (Kálpānik کالپنک)
फर्ज़ी (Farzi فرضی)
3. मिथ्या (Mith,thya متھیا) ग़ैर हकीकी
(Ghair haqíqi غیر حقیقی)

MO,AL,YID मुऐइद (ع - ص) मुऐइद

1. समर्थक (Samarthak समर्थक)
ताईद करने वाला (Táyíd karne
vála तائید کرنے والا)
2. सहमत (Sahmat सहमत) हमराय
(Ham ráe هم راء)
3. पक्षपाती (Pakebh páti پکچھپاتی)
हिमायती (Himáyati حمایتی)

MAVÍZ मवीज़ (ف - مڈ) मवीज़

शुष्क द्राक्षा (Shushk drákchha ششک
(Munaqqā منققی) मुनक्का (Draakchha دراکچھا)

MAVESHİ मवेशी (ع - مڈ) मवेशी

पशु (Pashu पशु) चौपाया (Chaupáya
(Dhor دور) टोर (Dhor دور)

मोیشी خانه (ع - مڈ)

MAVESHİ-KHÁNA मवेशी खाना

पशुवाव रोध (Pash, shwávrodh پش
پشुनिरोध (Pashu nirodh شواوردھ)
रोध शाला (Rodh shála रोध शालه)
कांजी हौस (Káuji haus کانبجی هوس)

مہتمم (ع - ص)

MOHTAMIM موہتامیم

ویوستانہ (Vyavas,thápak) व्यवस्थापक

(Sanchálak) سناچالاک (پک) संचालक

ن- (Prabandhak) پرباندھک (Prabandhak)

(Muntazim) منتظم (Muntazim) तन्त्रिम

MAH,JÜR مہجور (ع - ص)

(Virahi) ویرہی (Viyogi) वियोगी

(Firáq zada) فراق زدہ (Firáq zada) किराक जड़ा

MAH,D مہد (ع - مذ)

(Pálana) پالنا (Pálana) पालना

(Gahvára) گہوارا (Gahvára) गहवारा

(Hindola) ہندولا (Hindola)

MAHDI مہدی (ع - ص)

(Peshva) پشوا (Peshva) पेशवा

(Neta) نیتا (Neta) नेता

MOHAZ,ZAB مہذب (ع - ص)

(Sabh,bhya) سبھیا (Sabh,bhya) सभ्य

(Tamíz-dár) تہمیزدار (Tamíz-dár) तमीज़दार

(Shisht) ششت (Shisht)

(Sanskrit) سنسکرت (Sanskrit) संस्कृत

(Parishkrit) پریشکرت (Parishkrit) परिष्कृत

(Shusta) شستہ (Shusta) शुस्ता

MEHR مہر (ف - ص)

(Súrya) سورج (Súrya) रवि

(Súraj) سورج (Súraj) सूरज

(Daya) دیا (Daya) कृपा

(Karam) کرم (Karam) करम

(Príti) پریٹی (Príti) प्रीति

(Mahabbat) محبت (Mahabbat) महवत

MAH,BIT مہبط (ع - مذ)

(Utarne ki jagah) اترنے کی جگہ (Utarne ki jagah)

(کی جگہ)

MAH,TÁB مہتاب (ف - مذ)

مہتاب کا مخفف

1. چاند رما (Chandrama) चन्द्रमा

(Chánd) چاند (Chánd) चाँद

2. جیو تسنا (Jyotsana) ज्योत्सना

(Chándni) چاندنی (Chándni) चांदनी

MOHTADA مہتدا (ع - ص)

(Díkehbit) دیکت (Díkehbit) दीक्षित

(Shik chhit) شیکچھت (Shik chhit) शिक्षित

(Jis ne) جس نے (Jis ne) धर्म गुरु की हिदायत पाई हो

(dharm guru ki hidáyat páyi ho)

(نہ دھرم گرو کی ہدایت پائی ہو)

MEHTAR مہتر (ف - ص)

1. اچ تم (Uch,ch tam) उच्च तम

(Shreshth tam) شریشتہ (Shreshth tam) श्रेष्ठ तम

(Buzurg tarín) بزرگ ترین (Buzurg tarín) बुजुर्ग तरिन

(بزرگ ترین)

(۱ - مذ)

2. مل ہارک (Mal báarak) मल हारक

(Malá karshi) ملاکرشی (Malá karshi) मलाकर्षी

(Bhangí) بھنگی (Bhangí) भंगी

مہتم بالشان (ع - ص)

MOHTAM-BISH,SHÁN مہتسم بشاران

(Mahámabat) مہامہت (Mahámabat) महामहत

(Mahattwa púrñ) مہتو پورن (Mahattwa púrñ) महत्त्व पूर्ण

(Azímush,shán) اعظیم (Azímush,shán) अज़ीमुशشان

(الشان)

(Parást پراست) परा भूत (Parábhút
शिकस्त खुर्दा (Shikast khurda
شکست خوردن)

MOHLAT मोहलत (ع - مٹ)
1. अवकाश (Avkash اوکاش) फुरसत
(Fursat فرصت)
2. विलंब (Vilamb ولعب) ताखीर
(Tákhír تاخیر)
3. आज्ञा (Ág,gya آگیا) इजाज़त
(Ijázat اجازت)

MOHLIK मोहलिक (ع - ص) مهلك
घातक (Ghátak گھاتک) प्राणांतक
(Pránántak پرانان تک) मार डालने
वाला (Már dálne vála مار دالنے والا)

MAH,LAKE महलका (ع - مذ) مهلكه
भयस्थान (Bhayastbán بهیستهان)
खतरे की जगह (Khatre ki jagah
خطرے کی جگہ)

MUHIM मुहम (ع - مٹ) مهم
1. युद्ध (Yud,dh ۷دھ) जंग (Jang
جنگ)
2. जटिल समस्या (Jatil samas,sya
سخت مسالا (Sakht
mas,ala سخت مسئلہ)

MEHMÁN मेहमान (ع - مذ) مهمان
आगतुक (Ágantuk آگتک) अतिथि
(Atithi अतिथी) पाहुन (Páhun
پاهن)
मेहमान خانه (ع - مذ)

MEHMÁN KHÁNA मेहमान-खाना
अतिथि शाला (Atithi shála अतिथी

MOH,R मुह्र (ف - مٹ) مهر
मुद्रा (Muddra مدرا) अंकक (Ankak
انکک) छाप (Chháp چاپ)

MEHR-BÁN मेहरबान (ف - ص) مهربان
दयालु (Dayálu دیالو) कृपालु (Kripálu
کریپالو) सदैव (Sadai سदै) दयावान्
(Daya vān دیادان)

मेहरबानी (ف - مٹ)
MEHR-BÁNI मेहरबानी
कृपा (Kripa کریپا) दया (Daya دیا)
अनुकंपा (Anu kampa انوکمپا) करम
(Karam کرم)

MOHRA मोहरा (ف - مذ) مهره
1. कीकस (Kíkas کیکس) गुरिया
(Guriya گریا)
2. सर्पमणि (Sarp mani सर्प मणि)
साँप का मन (Sáap ka man साँप
का मन)
3. कपर्दिका (Kapardika कपर्दिका) कौड़ी
(Kauṛi कौड़ी)
4. शंबुक (Sham buk شامبک) संख
(Sankh سنکھ)
5. शतरंज की गोट (Shatranj ki got
شطرنج کی گوت)

मेहरा बाज (ف - ص)

MOHRA-BAZ मोहरा बाज़
छली (Chhali چھالی) वंचक
(Vanchak वंचक) फरेबी (Farebi
فریبی)

MAH,ZÚM महजूम (ع - ص) مهزوم
पराजित (Parájit پراجیت) परास्त

er dene ka kánta jo savárou ki eri
men laga hota hai گھوڑے کو ایڑے
دینے کا کانتا جو سواروں کی ایڑی
(میں لگا ہوتا ہے)

مہندس (ع - مذ)

MOHANDIS مہندیس

گنیت (Ganitaggya گنی تگیہ)
ریاضی دان (Riázi dán ریاضی دان)

مہوس (ا - مذ)

MOHAV,VIS مہوہیس

رسان وید (Rasáyan vid رساین وید)
کیمیاء (Kímiya gar کیمیاء گار)

MOHAIYA مہایا (ع - ص)

1. اکتر (Ekattr ایکٹر) ایکٹر
(Ikath,tha ایکٹھا)

2. پرست (Prastut پرستت) موجد
(Maujúd موجد)

3. प्राप्त (Prápt پراپت) حاصل
(Hásil حاصل)

4. तत्पर (Tatpar تپر) تیار
(Taiyár تیار)

MAHÍB مہیب (ع - ص)

भीषण (Bhíshan بھیشن) بھینکر
(Bhayankar بھانکر) دارون (Dárun دارون)
डरावना (Dráona ڈراونا) ہبیت
नाक (Haibat náक ہبیت ناک)

MAI مے (ف - مٹ)

मदिरा (Madira مدیرا) मद्य (Maddya مدیہ)
सुरा (Sura سورا) हाला (Hála ہالا)
वारुणी (Váruni وارونی)

शाले (Shále شالہ) गैस्ट हाउस (Guest house گیسٹ ہاؤس)

مہمان داری (ف - مٹ)

MEHMÁN-DÁRI مہمان-داری

आतिथ्य (Átith,thya آتھیہ) अतिथि
पूजा (Atithi púja آتھی پوجا)
मेहमान नवाजी (Mehmán navázi مہمان نوازی)

مہمان نواز (ف - ص)

MEHMÁN NAVÁZ مہمان نواز

आतिथि पूजक (Atithi pújak آتھی پوجک)
नृयाजी (Nriyáji نریاجی) मेहमान की खातिर तवाजो करने वाला
(Mehmán ki khátir tavázo karne vála مہمان کی خاطر تواضع کرنے والا)

MOHMAL مہمل (ع - ص)

1. अर्थ हीन (Arth hín ارتھ ہین)

निरर्थक (Nirarthak نیررتھک) बेमानी
(Be mání بے معنی)

2. मिथ्या (Mitb,thya میتھیہ) अनर्गल
(Anargal अनर्गल) बेहूदा (Behúda بے ہودہ)

MAH,MÚM مہموم (ع - ص)

दुःखित (Dukh,khit دکھیت) क्लेशित
(Kleshit क्लेशित) शोक ग्रस्त (Shok grast شوک گرسٹ)
गमगेन (Ghamgín غم گین)

MAH,MEZ مہمیز (ف - مٹ)

घोड़े को एड़ देने का काँटा जो सवारों
की एड़ी में लगा होता है (Ghore ko

MEKH میخ (ف - مٹ) مے

مٹھ (Mayúkh) شंकु (Shanku)

(کھونٹا) (Khúnta) خٹا (شکو)

مے خانہ (ف - مذ)

MAI-KHÁNA مے خانا

مدیرالے (Madirálai) مڈھ

مدھو شالہ (Madhu shála) شالا

شراب (Sharáb khána) شراب خانا

MAIDÁN میدان (ف - مذ)

1. چھتتر (Chhettr) لंबी चौड़ी

हमवार जमीन (Lambi chauṛi ham-

vár zamín) لمبی چوڑی ہموار زمین

2. युद्धक्षेत्र (Yud,dh chhettr) یدھ

मैदाने जंग (Maidáne jang)

(میدان جنگ)

میدان جنگ (ف - مذ)

MAIDÁNE-JANG मैदाने जंग

रण क्षेत्र (Ran chhettr) دن چھتتر

रण भूमि (Ran bhúmi) دن بھومی

रंग भूमि (Rang bhúmi) رنگ بھومی

रंगांगण (Rangáangan) युद्ध

(یدھس تھل) (Yud,dhasthal)

युद्ध भूमि (Yud,dh bbúmi) یدھ بھومی

रणार्जर (Ranájir) लड़ाई का

लड़ाई का मैदान (Laṛáyi ka maidán)

(میدان)

MÍR मीर (ف - مذ)

1. अधिका (Adh,dhyakchh) انھیکھ

सर गिरोह (Sar giroh) سرگروہ

सरदार (Sardár) سردار

कदंबिनी (Kadambini) (کدم بنی)

शराब (Sharáb) شراب

مے آشام (ف - ص)

MAI-ÁSHÁM—MAYÁSHÁM

مے آشام-میاشام

मद्यप (Mad,dyap) रसाशी

(Rasáshi) (رہاشی) شراب خور

(Sharáb khor) شراب خور

MIYÁN میان (ف - مٹ)

1. कोष (Kosh) नियाम

(Niyám)

2. कटि (Kati) कमर (Kamar)

(کمر)

(ص)

3. मध्य (Madh,dhya) बीच

(Bích) بیچ

مے پرست (ف - ص)

MAI-PARAST مے پرست

मदिरा भक्त (Madira bhakt) مدرا

शराब का फिदाई (Sharáb ka

fidáyi) شراب کا فدائی

MAI,YIT मैयित (ع - مٹ)

शव (Shav) अरथी (Arthi)

(جنازه) (Janáza) جنازہ

MÍSÁQ میثاق (ع - مذ)

1. प्रतिज्ञा (Pratiggya) कौल-

करार (Qaul qarár) قول قرار

2. दृढ़ता (Driḥbata) मज़बूती

(Mazbúti) مضبوطی

رہے (Voh zakbm jo hamesha rista rahe
وہ زخم جو ہمیشہ رستا رہے)

NA-SHÁD ناشاد (ف - ص)

अप्रकुल्ल (Appraphull अप, پرپهل)

अप्रसन्न (Apprasann अप, प्रसन्न)

उदास (Udás (اداس) अफ्सुर्दा

(Afsurda (افسرده)

ناشایسته (ف - ص)

NA-SHÁISTA नाशाइस्ता

1. अशिष्ट (Ashisht (اششت) बेतमीज़
(Be tamíz (بے تمیز)

2. अशोभनीय (Ashobhaniya (اشوبهانیہ)
ना जेबा (Na zeba (نازیبا)

3. अश्लील (Ashlil (اشلیل) फुद्दश
(Fohsh (فحش)

NÁSHTA नाश्ता (फ - मं)

प्रातरशन (Prátarashan (پراترشن)

कल्यवर्त (Kallya vart (کلیہ ورت) जल

पान (Jalpán (جل پان) कलेवा

(Kaleva (کلیوا)

ناشدنی (ف - ص)

NA-SHUDANI नाशुदनी

1. असंभव (Asambhav (اسمبہو) अशक्य
(Ashak, kya (اشکیہ) मुहाल (Mohál
(محال)

2. अभागा (Abhága (ابہاگا) शामत का
मारा (Shámat ka mára (شامت کا
(مارا)

NÁSHIR नाशिर (ع - ص)

1. प्रचारक (Pracharak (پرچارک)

मुबल्लिग (Muballigh (مبالغ)

(Utsádak (اتسادک) मनसूख करने
वाला (Mansúkh karne vála
(منسوخ کرنے والا)

NA-SARA नासरा (ع - ص)

कूट (Kút (کوت) मिथ्या (Mith, thya
(کھوٹا) खोटा (Khota (متھیا)

NA-SAZA ना सज़ा (ف - ص)

1. अनुचित (Anuchit (انوجیت) बेजा
(Beja (بے جا)

2. नीच (Ních (نیچ) सिफ्ला (Sifla
(سفلہ)

ناسز او ار (ف - ص)

NA-SAZAVÁR ना सज़ा वार

1. अनुचित (Anuchit (انوجیت)
ना मुनासिब (Na munásib (نامناسب)

2. अशुभ (Ashubh (اشبه) ना मुबारक
(Na mubáarak (نا مبارک)

NA-SUFTA नासुफ़्ता (ف - ص)

1. अनबिधा (Anbidha (ان بدھا) जिस में
छेद न हो (Jis men chhed na ho
(جس میں چھید نہ ہو)

2. अक्षता (Akchhata (اکچھتا) बाकिरा
(Bákira (باکرة)

NÁSÚT नासूत (ع - मं)

मर्त्य लोक (Martya lok (مرتیه لوک)

संसार (Sansár (سلسار) दुनिया (Dunya
(دنیا)

NASÚR नासूर (ع - मं)

नारी (ली) व्रण (Nári (li) vran (ناری)

वृद्ध ज़रम जो हमेशा रिस्ता

نسیहत کرنے والا (Nasihat karne vála نصیحت کرنے والا)

NÁSIR ناسیر (ع - ص)

1. سہایک (Saháyak مددگار) (مددگار)
2. پکچھ پاتی (Pakchhpáti حمایتی) (حمایتی)

NÁSIYA ناسیہ (ع - مذ)

للاٹ (Lalát کپال) (کپال) (Mátha ماٹھا)

ناسیہ فرسا (ع - ص)

NÁSIYA-JARSA ناسیہا کرسا

ماٹھا رگڑنے والا (Mátha ragarne vála) (ماٹھا رگڑنے والا) (Zamín par mátha tek kar salám karne vála) (زمین پر ماٹھا ٹیک کر سلام کرنے والا)

NA-TÁQAT نا طاقت (ع - ص)

1. اشکت (Ashakt) (نیربیل) (Be zor) (بے زور)
2. असमर्थ (Asamarth) (بے مکر دیرت) (Be maqdirat) (مقدورت)

نا طاقتی (ع - ص)

NA-TÁQATI نا طاقتی

اشکتی (Ashakti) (نیربالتا) (Nirbalata) (کم زوری) (Kam zori)

NÁTIQ ناطق (ع - ص)

1. وکتا (Vakta) (نیناری)

2. غوہنا کار (Ghoshana kár) (مونا دی کرنے والا) (Munádí karne vála)

3. پرکاشک (Prakáshak) (کتابیں شائع کرنے والا) (Kitáben sháyə karne vála) (کتابیں شائع کرنے والا)

ناشکر گزار (ع - ص)

NA-SHUKR-GUZÁR نا شکر گزاری

اکرتگیہ (Akritaggya) (کرت نندک) (Kritnindak) (انپ کرت) (Anupkrit)

ناشکری (ع - ص)

NA-SHUKRI نا شکر

کرتگھننا (Kritaghnata) (کرت نندا) (Kritninda) (اکرتگیہ) (Akritaggyata)

ناشکیبا (ف - ص)

NA-SHIKEBA نا شیکہبا

اشانت (Ashánt) (آتور) (Átur) (بے صبر) (Be sabr)

نا صبور (ع - ص)

NA-SABÚR نا صبور

آتور (Átur) (اکانتھت) (Utkanthit) (آت کنتھت) (Ádbir) (بے صبرا) (Be sabra)

NÁSEH ناسہ (ع - ص)

اوپدیشٹا (Updeshta) (شیکھک) (Shikchhak)

NÁZÚRA ناظوره (ع - م ث)

1. पुष्प चायिनी (Pushp cháini) پشپ
(Málini) (مالینی) (چائنی)
मालन (Málan) (مالن)
2. प्रेयसी (Preyasi) (پریسی) (پریسی)
(Premika) (پریسی) (پریسی)
(Máshúqa) (ماشوقہ)

ناواقبت اندیش (ع - ف - ص)

NA-ÁQIBAT-ANDESH نا آکبیت اندیش

- अपरिणाम शोची (Aparinám shochi)
अनग्र शोची (Anaggr shochi) (انگرشوچی)
नतीजा न सोचने वाला (Natíja na sóchne vála)
(نه سوچنے والا)

NAGHA नाग (त - म ث)

- अनुपस्थिति (Anupasthiti) (انوپستیتی)
गैर हाज़िरी (Ghair házirí) (غیر حاضری)

NÁF नाफ (ف - م ث)

- नाभि (Nábhi) (ناہی) (Tundika)
(तुंदी) (Tund kúpi) (تندکوپي)
(Tundi) (تندی)

NÁFIZ नाफिज़ (ع - ص)

- प्रचलित (Prachalit) (پرجلت)
(Vyavahrit) (विवहृत) (Lágu) (لاگو)
(Ráij) (رائج)

NÁFIR नाफिर (ع - ص)

- घृणी (Ghrini) (گھرنی) (Ghin karne vála)
(گھن کرنے والا)

ناظر جام (ف - ص)

NA-FARJÁM ना फरजाम

1. दुष्प्रकृति (Dushprakriti) (دش)

(Ninádi) (ننادی) (बोलने वाला)

(Bolne vála) (بولنے والا)

2. युक्ति संगत (Yuktí sangat) (یکتی)
(Mudal,lal) (مدلل) (सलगत)
3. दृढ़ (Driḥ) (دری) (Mazbút)
(مضبوط)

NÁTIQA नातिका (ع - مد)

- वाणी (Váni) (وانی) (Vak,kya)
(shakti) (شکتي) (कुवते गोयाई)
(Quv,vate goyáyi) (قوت گوپائی)

NÁZIR नाज़िर (ع - ص)

1. दर्शक (Darshak) (درشک)
(Drashta) (درشتا) (देखने वाला)
(Dekhne vála) (دیکھنے والا)
2. निरीक्षक (Niríkhak) (نریکھک)
(Sanrak, chhak) (سن راک)
(Nigarán) (نگران) (दर्शक)
3. दीवानी का एक उहदे दार (Divání ka ek ohde dár)
(دیوانی کا ایک عہدے دار)

NÁZIRÍN नाज़रीन (ع - مذ)

- दर्शक गण (Darshak gan) (درشک گن)
(Dekhne vále) (دیکھنے والے)

NÁZIM नाज़िम (ع - ص)

1. प्रबंधक (Prabandhak) (پربندھک)
(Vyavasthápak) (व्यवस्थापक)
(Sanyojak) (संयोजक) (تہاپک)
(Mnntazim) (منتظم) (جک)
2. मंत्री (Mantri) (منتري) (सैक्रेटरी)
(Secretary) (سکریٹری)

अंड (And अंड) मुश्क नाफा (Mushk náfa मुश्क नाफा)

NA-FAHM ना फहम (अफ - व) नाफहम

1. अबोध (Abodh अबोध) अनभिज्ञ (Anabhig,gya अनभिज्ञ) नासमझ (Na samejh नासमझ)

2. मूर्ख (Múrkh मूर्ख) बेवकूफ (Be va. qúf बेवकूफ)

NA-QÁBIL नाकाबिल (अफ - व) नाकाबिल

1. अयोग्य (Ayoggya अयोग्य) अपात्र (Apáttr अपात्र) ना अहल (Na ahl नाअहल)

2. अशिक्षित (Ashikchhit अशिक्षित) निरक्षर (Nirak,chhar निरक्षर) जाहिल (Jáhi! जाहिल)

नाकाबिल اعتبار (अफ - व)

NA-QÁBILE-ETIBÁR

नाकाबिले एतिबार

अविश्वस्त (Avish,shwast अविश्वस्त) अविश्वसनीय (Avish,shwasaníya अविश्वसनीय) ना मोतबर (Na - motabar नामोतबर)

नाकाबिल اعتماد (अफ - व)

NA-QÁBILE-ETIMÁD

नाकाबिले एतिमाद

दिकहो 'नाकाबिल اعتبار'

नाकाबिल برداشت (अफ - व)

NA-QÁBILE-BARDÁSH

नाकाबिले बरदाश्त

दुःसह (Dus,,sah दुःसह) असह्य (Asahya असह्य) असहनीय (Asahaníya असहनीय)

बद खसलत (Bad khaslat बद खसलत)

2. अदूरदर्शी (Adúr darshi अदूरदर्शी) कम बों (Kam bín कम बों)

नाफरमान (अफ - व)

NA-FARMÁN ना फरमान

1. अवज्ञाकारी (Avag,gya kári अवज्ञाकारी) हुकम उदूल (Hukm udúl हुकम उदूल)

2. उद्दंड (Ud,dand उद्दंड) सरकश (Sar kash सरकश)

3. विद्रोही (Vid,drohi विद्रोही) बागी (Bághí बागी)

नाफरमानी (अफ - म)

NA-FARMÁNI ना फरमानी

1. अवज्ञा (Avaggya अवज्ञा) आशोल्लंघन (Ággyol,langhan आशोल्लंघन) हुकम उदूली (Hukm udúli हुकम उदूली)

2. उद्दंडता (Ud,dandata उद्दंडता) अवहेलना (Avhelana अवहेलना) सरकशी (Sar kashi सरकशी)

3. विद्रोह (Vid,droh विद्रोह) बगावत (Bagbávat बगावत)

NÁFE नाफे (अ - व) लाभ दायक (Lábh dáyak लाभ दायक) हितकर (Hitkar हितकर) मुफीद (Mufid मुफीद)

NÁFA नाफा (अ - व) मृग नाभि (Mrig nábhi मृग नाभि)

ن ہو سکے (Jo ásáni se na ho sake جو
(آسانی سے نہ ہو سکے)

نا قابل فہم (عف - ص)

NA-QÁBILE-FAHM نا کاویلے فہم
آویجیہ (Avig,geya) جانا گم
(Gyánágam,mya) گیانا گم
(Dur bodh) (دربودھ) جو سمجھ میں نہ آ
سکے (Jo samajh men na á sake جو
(سمجھ میں نہ آ سکے)

نا قابل قبول

NA-QÁBILE-QABÚL نا کاویلے کبूल
آگراہیہ (Aggráhya) آگم
(Agammya) آمانیہ (Amán,nya)
(Jo qabúl na kiya ja sake) (جو قبول نہ کیا جا سکے)

نا قابل گرفت (عف - ص)

NA-QÁBILE-GIRIFT نا کاویلے گیرفت
(Dur gráhya) (دیرگراہیہ)
(Durabhig,grah) (دیربھگ گراہ)
(Durdhar) (دیردھر) جو مشکل سے پکڑا جا سکے
(Jo musbkil se pak-
ra ja sake) (جو مشکل سے پکڑا جا سکے)

نا قابل یقین (عف - ص)

NA-QÁBILE-YAQÍN نا کاویلے یقین
1. آویشواسانیہ (Avish,shwasaníya)
(Na motabar) (نا موٹابر)
2. آمانیہ (Amán,nya) نا
(Na maqbúl) (نامقبول)

(Bardásht) (برداشت) سے باہر (se báhar
(برداشت سے باہر)

نا قابل بیان (عف - ص)

NA-QÁBILE-BAYÁN نا کاویلے بیان
واریاتیہ (Varnátít) (واریاتیہ)
(Akathaníya) (اکتھانیہ) ناگفتا بہ
(Náguftha beh) (ناگفتا بہ)

نا قابل تسخیر (عف - ص)

NA-QÁBILE-TASKHÍR

نا کاویلے تسخیر
آجیہ (Ajeya) (Durjai) (دورجی)
(Jo jíta na ja sake) (جو جیتا نہ جا سکے)

نا قابل تقسیم (عف - ص)

NA-QÁBILE-TAQSÍM

نا کاویلے تقسیم
آویبھاجیہ (Avi bhájjya) (آویبھاجیہ)
(Abbhájjya) (آبھاجیہ) جو بٹ
(Jo baut na sake) (جو بنت نہ سکے)

نا قابل حصول (عف - ص)

NA-QÁBILE-HUSÚL نا کاویلے ہسول
(Dush prá,pya) (دش پراپیہ)
(Ap,práppay) (آپ پراپیہ)
(Jo mil na sake) (جو میل نہ سکے)

نا قابل عمل (عف - ص)

NA-QÁBILE-AMAL نا کاویلے امال
(Dush kar) (دشکر) آسادھیہ (Asádh,dhya)
(آسادھیہ) جو آسانی سے

3. अशुद्ध (Ashud,dh अशुद्ध) गैर सहीद
(Ghair sahíh غیر صحیح)

4. कूट (Kút कुत) खोटा (Khota
(कहोता)

5. अकर्मण्य (Akarman,nya अकर्मण्य)
निकम्मा (Nikamma निक्मा)

6. عربي یا فارسی کا وہ لفظ جس کا
آخری حرف الف 'واو یا ی' ہو

नाقص العقل (ع - ص)

NÁQISUL-AQL नाकिसुल अक्ल

अपरिपक्व मति (Apripak,kwa mati

मंद बुद्धि (Mand buddhi (अपुर्ण बुद्धि)

अपूर्ण धी (Apurn dhi (मंद बुद्धि)

कम अक्ल (Kam aql (अपूर्ण बुद्धि)

(कम عقل)

NÁQIL नाकिल (ع - ص) ناقل

अनुलेखक (Anu lekhak (अनुलेखक)

प्रतिलेखक (Prati lekhak (प्रतिलेखक)

नकल करने वाला (Naql karne

vála نقل کرنے والا)

NÁQÚS नाकूस (ع - مذ) ناقوس

कंबु (Kambu (कंबु)

कंबुक (Kambuk (कंबुक)

संख (Sankh (संख)

NÁQA नाका (ع - مذ) ناقه

उष्ट्री (Ushtri (उष्ट्री)

ऊँटनी (Úntni (ऊँटनी)

(اونٹنی)

ناکارآمد (ف - ص)

NA-KÁR-ÁMAD ना कार आमद

अनुप युक्त (Anup yukt (अनुप युक्त)

نا قابليت (ع - م)

NA-QÁBILÍYAT ना काबिलीयत

1. अयोग्यता (Ayog,gyata (अयोग्यता)

ना अहिलीयत (Na ahliyat (ना अहिलीयत)

2. अविद्वत्ता (Avid,dwatṭa (अविद्वत्ता)

जाहिलीयत (Jáhiliyat (जाहिलीयत)

NÁQID नाकिद (ع - ص) ناقد

1. आलोचक (Álochak (आलोचक)

समीक्षक (Samík,chkak (समीक्षक)

तनकीद करने वाला (Tanqíd karne

vála तलक़िद करने वाला)

2. परीक्षक (Paríkchhak (परीक्षक)

पारखी (Párahki (पारखी)

पारखने वाला (Parakhne vála (पारखने वाला)

NA-QADR नाकद्र (ع - ص) ناقدر

‘नाकद्रदान’

ناقدردان (ع - ص)

NA-QADR DÁN ना कद्र दान

गुणाग्राही (Gunág,gráhi (गुणाग्राही)

कद्र न पहचानने वाला (Qadr na pahch-

anne vála قدر نه پہچاننے والا)

NA-QADRI नाकद्री (ع - م) ناقدری

तिरस्कार (Tiraskár (तिरस्कार)

अपमान (Apmán (अपमान)

अनादर (Anádar (अनादर)

बे इज्जती (Be izzati (बे इज्जती)

NÁQIS नाकिस (ع - ص) ناقص

1. अपूर्ण (Apurn (अपूर्ण)

ना मुकम्मल (Na mukam,mal (ना मुकम्मल)

2. दूषित (Dúshit (दूषित)

फासिद (Fásid (फासिद)

2. अविवहिता (Avivāhita) (اووا هتا)
गैर मनकूहा (Ghair mankúha)
(غير منکوحه)

ناکردنی (ف - ص)

NA-KARDANI नाकर्दनी

1. अकरणीय (Akaraniya) (اکرنیه)
जिस का करना अच्छा न हो (Jis ka
karna ach,cha na ho) (جس کا کرنا
اچھا نہ ہو)

2. दुष्कर्म (Dush karm) (دش کرم) पाप
(Páp) (پاپ)

NÁGÁH नागाह (फ - व) (ص)
सहसा (Sahasa) (سہسا) अकस्मात्
(Akasmát) (اکسمات) अचानक (Achá-
nak) (اچانک)

नागुज़ीर (फ - व) (ص) NA-GUZIR

1. अनिवार्य (Anivārya) (انواریه)
लाज़मी (Lázimi) (لازمی)
2. आवश्यक (Avash shyak) (آوَشیک)
ज़रूरी (Zurúri) (ضروری)
3. निश्चित (Nishchit) (نشیئت)
यकीनी (Yaqíní) (یقینی)

ناگفتنی (ف - ص)

NA-GUFTANI नागुफ्तनी

- अकथनीय (Akathaniya) (اکتھنیہ)
अवक्तव्य (Avaktav, vya) (اوکتویہ)
जिस का कहना मुनासिब न हो (Jis ka
kahna munásib na ho) (جس کا کہنا
مناسب نہ ہو)

- असार्थक (Asārthak) (اسارتھک) वेकार
(Be kár) (بیکار)

नाकार (फ - व) (ص) NA-KÁRA

1. अयोग्य (Ayog,gya) (ایوگیہ) ना
काबिल (Na qábil) (نا قابل)
2. अकर्मण्य (Akarmannya) (اکرمنیہ)
निकम्मा (Nikamma) (نکما)
3. व्यर्थ (Vyarth) (ویرتھ) फुज़ूल
(Fuzúl) (فضول)

नाकाम (फ - व) (ص) NA-KÁM

- असफल (Asaphal) (اسیہل) विफल
(Viphal) (ویہل) नाकाम यात्र (Na kám-
yáb) (ناکامیاب)

नाकामी (फ - म्) (ص) NA-KÁMI

- विफलता (Viphalata) (ویہلتا) असफलता
(Asaphalata) (اسیہلتا) नाकाम यात्री
(Na kám yábi) (ناکامیابی)

नाकामिब (ع - ف) (ص)

NA-KÁMYÁB नाकामयात्र

1. असफल मनोरथ (Asaphal manorath)
(Asaphalata) (اسیہلتا) नाकाम (Na kám-
yáb) (ناکام)
2. अनुत्तीर्ण (Anut,tírn) (انت تیرن) (فیل)
(Fail) (فیل)

नाकतखुदा (फ - व) (ص)

NA-KAT KHUDA नाकतखुदा

1. अविवहित (Avivāhit) (اوواہیت)
गैर मनकूहा (Ghair mankúh) (غیر
منکوح)

NÁLISHI نالشی (ف - ص) نالشی
 وادی (Vádi وادی) अभियोगी (Abhi yogi
 (Nálish) नालिश करने वाला (Nálish
 karne vála نالھس کرنے والا)

NÁLA नाला (फ - मं) नाला
 1. आर्तनाद (Árt nád आर्तनाद) फरयाद
 (Faryád فریاد)
 2. चीत्कार (Chít kár چیٹکار) चीख
 (Chíkḥ چیخ)

NÁM नाम (फ - मं) नाम
 1. नाम (Nám نام) संज्ञा (Sangya
 (Ákh,khya آکھیا) आख्या
 इस्म (Ism اسم)
 2. यश (yash यश) कीर्ति (Kírti
 (Nám vari नाम वरी) (कीर्त्तनी
 (नाम वरी)
 3. ख्याति (Khyáti कھیاتی) शहरत
 (Shohrat شهرت)

نام آور (ف - ص)

NÁM-ÁVAR (NÁMÁVAR)

नाम आवर (नामावर)

1. यशस्वी (Yashas,swi यशस'सुवी)
 कीर्ति वान् (Kírti vān कीर्त्तनी वान)
 बाफ़िज़ (Ba faiz बाफ़िज़)
 2. सुख्यात (Sukh,khyát सुख'कھیات)
 सुप्रसिद्ध (Sup,prasid,dh सुप'प्रसिद्ध)
 मारुफ़ो मशहूर (Ma,rúfo mash,búr
 (معروف و مشهور)

नामानूस (फ - ص)

NA-MÁNÚS नामानूस

जो हिला न हो (Jo hila na ho جو هلا نه ه)

NA-GAVÁR नागवार (फ - ص) नागवार

1. अप्रिय (Appriya अप'प्रिय) अरुचिकर
 (Aruchikar ارچی کر) ना पसंद
 (Na pasand نا پسند)

2. निस्वाद (Nis,swád نیس'سواد) बे
 मज़ा (Bb maza بے مزہ)

NÁGAHÁ N नागहां (फ - ص) नागहां
 सहसा (Sabasa سهہسا) अनायास (An-
 áyás اناہاس) आपाततः (Ápátatah
 (Acbának آچانک) अचानक

NÁLÁN नालां (फ - ص) नालां
 रुदित (Rudit रुदित) रोता हुआ
 (Rota hua روتا ہوا)

NA-LÁIQ ना लाइक (ف - ص) ना लाइक

1. अयोग्य (Ayog.gya अयोग्य) ना
 काबिल (Na qábil ناقابل)

2. अधम (Adham अधम) नीच (Ních
 (Kamína کمینہ) कमीना

3. अनुचित (Anuchit अनुचित) नाज़ेबा
 (Na zeba نازیبا)

4. असभ्य (Asabh, bhya असभ्य)
 अशिष्ट (Ashisht اشیشٹ) उजड़
 (Ujad,d اجد)

5. उद्द (Ud,dand उद्द) सरकश
 (Sarkash سرکش)

NÁLISH नालिश (फ - मं) नालिश

वाद (Vád واد) व्यवहार (Vyavhár
 (Abhiyog ابھی یوگ) अभियोग
 दावा (Dáva دعوای)

رہے (Voh zak_{hm} jo hamesha rista rahe
(وہ زخم جو ہمیشہ رستا رہے)

NA-SHÁD ناشاد (ف - ص)

अप्रकुल्ल (Appraphull अप'प्रिपुल)
अप्रसन्न (Apprasann अप'प्रसन)
उदास (Udás (اداس) अफ्सुर्दा
(Afsurda (افسورده)

ناشایستہ (ف - ص)

NA-SHÁISTA नाशाइस्ता

1. अशिष्ट (Ashisht (اششت) बेतमीज़
(Be tamíz (بے تمیز)
2. अशोभनीय (Ashobhaniya (اشوبهنيہ)
ना ज़ेबा (Na zeba (نازيبا)
3. अश्लील (Ashlíl (اشلِيل) फुद्दश
(Fobsh (فكش)

NÁSHTA नाश्ता (फ - मंड)
प्रातरशन (Prátarashan (پراترشن)
कल्यवर्त (Kallya vart (کلیہ ورت) जल
पान (Jalpán (جل پان) कलेवा
(Kaleva (کلیوا)

नाशदनी (ف - ص)

NA-SHUDANI नाशुदनी

1. असंभव (Asambhav (اسمبھو) अशक्य
(Ashak,kya (اشکیہ) मुहाल (Mohál
(محال)
2. अभागा (Abhága (ابھاگا) शामत का
मारा (Shámat ka mára (شامت کا
(مارا)

NÁSHIR नाशिर (ع - ص)

1. प्रचारक (Prachárak (پرچارک)
मुबल्लिग (Muballigh (مبلغ)

(Utsádak (اتسادک) मनसूख करने
वाला (Mansúkh karne vála
(منسوخ کرنے والا)

NA-SARA नासरा (ع - ص)
कूट (Kút (کوت) मिथ्या (Mith,thya
(مکھوٹا) खोटा (Khota (مکھوٹا)

NA-SAZA ना सज़ा (ف - ص)

1. अनुचित (Anuchit (انوجت) बेजा
(Beja (بے جا)
2. नीच (Ních (نیچ) सिफ्ला (Sifla
(سفلہ)

नास्रार (ف - ص)

NA-SAZAVÁR ना सज़ा वार

1. अनुचित (Anuobit (انوجت)
ना मुनासिब (Na munásib (نامناسب)
2. अशुभ (Ashubh (اشبه) ना मुबारक
(Na mubáarak (نا مبارک)

NA-SUFTA नासुफ़्ता (ف - ص)

1. अनविधा (Anbidha (انبدھا) जिस में
छेद न हो - (Jis men chhed na ho
(جس میں چھید نہ ہو)
2. अक्षता (Akchhata (اکچھتا) बाकिरा
(Bákira (باکرة)

NÁSÚT नासूत (ع - मंड)

मर्त्य लोक (Martya lok (مرتیه لوک)
संसार (Sansár (سنسار) दुनिया (Dunya
(دنیا)

NASÚR नासूर (ع - मंड)

नारी (ली) व्रण (Nári (li) vran (ناری)
वह ज़ख्म जो हमेशा रिस्ता

نسیहत کرنے والا (Nasihat karne vála نصیحت کرنے والا)

NÁSIR ناسیر (ع - ص)

1. سہایک (Saháyak مددگار)

2. پکچھ پاتی (Pakebhpáti حمایتی)

NÁSIYA ناسیہ (ع - مذ)

لالاٹ (Lalát کپال) (Mátha ماٹھا)

ناسیہ فرسا (ع - ص)

NÁSIYA-JARSA ناسیہا کرسا

ماٹھا رگڑنے والا (Mátha ragaṛne vála زمین پر ماٹھا ٹیک کر سلام کرنے والا)

NA-TÁQAT نا طاقت (ع - ص)

1. اشکت (Ashakt) (Nirbal) (Be zor) (بے زور)

2. असमर्थ (Asamarth) (Be maqdirat) (بے مقدرت)

نا طاقتی (ع - ص)

NA-TÁQATI نا طاقتی

اشکتی (Ashakti) (Nirbalata) (Kam zori) (کم زوری)

NÁTIQ ناطق (ع - ص)

1. वक्ता (Vakta) (نیتاکی)

2. घोषणा कार (Ghoshana kár گھوشنا کار)

3. प्रकाशक (Prakáshak) (Munádí) (مناذی کرنے والا)

3. प्रकाशक (Prakáshak) (Kitáben sháye karne vála) (کتابیں شایع کرنے والا)

ناشکر گزار (ع - ص)

NA-SHUKR-GUZÁR نا شکر گزاری

अकृतज्ञ (Akritaggya) (Kritnindak) (کرت نندک) (Anupkrit) (انپ کرت)

ناشکری (ع - ص)

NA-SHUKRI نا شکری

कृतघ्नता (Kritaghnata) (Kritninda) (کرت نندا) (Akritaggyata) (اکرتگیڈتا)

ناشکیبا (ف - ص)

NA-SHIKEBA نا شیکےبا

अधीर (Adbír) (Ashánt) (Átur) (آتور) (Be sabr) (بے صبر)

ناصبور (ع - ص)

NA-SABÚR نا سبور

आतुर (Átur) (Utkanthit) (ادھیور) (Ádbir) (ات کنٹھت) (Be sabra) (بے صبرا)

NÁSEH ناسہ (ع - ص)

उपदेष्टा (Updeshta) (शिक्षक) (Shikshak)

NÁZÚRA ناظورہ (ع - مٹ) ناظورہ

1. पुष्प चायिनी (Pushp chāini पशुप चानि) (Málini मालिनी) (Málan मालन)

2. प्रेयसी (Preyasi प्रेयसी) प्रेमिका (Premika प्रेमिका) (Máshúqa माशूका) (معشوقه)

नाआकबत اندیش (ع - ف - ص)

NA-ÁQIBAT-ANDESH ना आकबत अंदेश

- अपरिणाम शोची (Aparinám shochi अपरिणाम शोची) (Anaggr shochi अनग्र शोची) (Natíja na sochne vála नतीजा न सोचने वाला) (نه سوچنے والا)

NAGHA नागہ (ت - مٹ) नागہ

- अनुपस्थिति (Anupasthiti अनुपस्थिति) (Ghair házirí गैर हाज़िरी)

NÁF नाफ (ف - مٹ) नाफ

- नाभि (Nábhi नाभि) (Tundika तुंदिका) (Tund kúpi तुंद कुपी) (Tundi तुंदी)

NÁFIZ नाफिज़ (ع - ص) नाफिज़

- प्रचलित (Prachalit प्रचलित) (Lágu लागू) (Ráij राइज)

NÁFIR नाफिर (ع - ص) नाफिर

- घृणी (Ghrini गृही) (Ghin karne vála गेहने करने वाला)

नाफर جام (ف - ص)

NA-FARJÁM ना फरजाम

1. दुष्प्रकृति (Dushprakriti दुष्प्रकृति)

(Ninádi ननादी) बोलने वाला (Bolne vála बोलने वाला)

2. युक्ति संगत (Yuktí sangat युक्ती संगत) (Mudal,lal मुदलल) (سلگت)
3. दृढ़ (Driḥ दृढ़) मजबूत (Mazbút मजबूत)

NÁTIQA नातिका (ع - مد) नातिका

- वाणी (Váni वाणी) वाक्यशक्ति (Vak,kya shakti वाक्यशक्ति) (Quv,vate goyáyi قوت گویائی)

NÁZIR ناظر (ع - ص) ناظر

1. दर्शक (Darsbak दर्शक) (Drashta देखने वाला) (Dekhne vála देखने वाला)
2. निरीक्षक (Niríkehkhak निरीक्षक) (Sanrak, chhak संरक्षक) (Nigarán निगरां) (دکچھک)
3. दीवानी का एक उहदे दार (Divání ka ek ohde dár दीवानी का ایک عہدے دار)

NÁZIRÍN नाज़िरین (ع - مذ) नाज़िरین

- दर्शक गण (Darsbak gan दर्शक गण) (Dekhne vále देखने वाले)

NÁZIM नाज़िम (ع - ص) नाज़िम

1. प्रबन्धक (Prabandhak प्रबन्धक) (Vyavasthápak व्यवस्थापक) (Sanyojok संयोजक) (Mmntazim منتظم) (جک)
2. मंत्री (Mantri मंत्री) सैक्रेटरी (Secretary سکریٹری)

अंड (And अन्ड) मुश्क नाफा (Mushk náfa मुश्क नाफा)

NA-FAHM ना फहम (अफ - व) नाफहम

1. अबोध (Abodh अबोध) अनभिज्ञ (Anabhig,gya अनभिज्ञ) नासमझ (Na samejh नासमझ)

2. मूर्ख (Múrkh मूर्ख) बेवकूफ (Be va-qúf बेवकूफ)

NA-QÁBIL नाकाबिल (अफ - व) नाकाबिल

1. अयोग्य (Ayoggya अयोग्य) अपात्र (Apátr अपात्र) ना अहल (Na ahl ना अहल)

2. अशिक्षित (Ashi'kchhit अशिक्षित) निरक्षर (Nirak,chhar निरक्षर) जाहिल (Jáhi! जाहिल)

नाकाबिल اعتبار (अफ - व)

NA-QÁBILE-ETIBÁR

नाकाबिले एतिबार

अविश्वस्त (Avish,shwast अविश्वस्त) अविश्वसनीय (Avish,shwasaníya अविश्वसनीय) ना मोतबर (Na-motabar ना मोतबर)

नाकाबिल اعتماد (अफ - व)

NA-QÁBILE-ETIMÁD

नाकाबिले एतिमाद

दिकهو 'नाकाबिल' اعتبار

नाकाबिल برداشت (अफ - व)

NA-QÁBILE-BARDÁSHT

नाकाबिले बरदाश्त

दुःसह (Dus,sah दुःसह) असह्य (Asahaniya असह्य)

बद खसलत (Bad khaslat बद खसलत)

2. अदूरदर्शी (Adúr darshi अदूरदर्शी) कम बौ (Kam bín कम बौ)

नाफरमान (अफ - व)

NA-FARMÁN ना फरमान

1. अवज्ञाकारी (Avag,gya kári अवज्ञाकारी) हुकम उदूल (Hukm udúl हुकम उदूल)

2. उद्दंड (Ud,dand उद्दंड) सरकश (Sar kash सरकश)

3. विद्रोही (Vid,drohi विद्रोही) बागी (Bághí बागी)

नाफरमानी (अफ - व)

NA-FARMÁNI ना फरमानी

1. अवज्ञा (Avaggya अवज्ञा) आशोल्लंघन (Ággyol,langhan आशोल्लंघन) हुकम उदूली (Hukm udúlí हुकम उदूली)

2. उद्दंडता (Ud,dandata उद्दंडता) अवहेलना (Avhelana अवहेलना) सरकशी (Sar kashi सरकशी)

3. विद्रोह (Vid,droh विद्रोह) बगावत (Bagbávat बगावत)

NÁFE नाफे (अ - व)

लाभदायक (Lábh dáyak लाभदायक) हितकर (Hitkar हितकर) मुफीद (Mufid मुफीद)

NÁFA नाफा (अ - व)

मृगनाभि (Mrig nábbi मृगनाभि)

ن ہو سکے (Jo ásáni se na ho sake جو
(آسانی سے نہ ہو سکے)

نا قابل فہم (عف - ص)

NA-QÁBILE-FAHM نا کاویلے فہم
अविज्ञेय (Avig,geya اوگ گئیہ) ज्ञानागम्य
(Gyánágam,myā گیانانگمییہ) दुर्बोध
(Dur bodh دربودھ) जो समझ में न आ
सके (Jo samajh men na á sake جو
(سمجھ میں نہ آسکے)

نا قابل قبول

NA-QÁBILE-QABÚL نا کاویلے کبूल
अग्राह्य (Aggráhya اگ گراہیہ) अगम्य
(Agammya اگمییہ) अमान्य (Amán,nya
(امانیہ) जो कबूल न किया जा सके (Jo
qabúl na kiya ja sake جو قبول نہ کیا
جا سکے)

نا قابل گرفت (عف - ص)

NA-QÁBILE-GIRIFT نا کاویلے گیرفت
दुर्ग्राह्य (Dur gráhya درگراہیہ)
दुरभिग्रह (Durabhig,grah دربہگ گراہ)
दुर्द्धर (Durdhar دردھر) जो मुश्किल
से पकड़ा जा सके (Jo musbkil se pak-
ra ja sake جو مشکل سے پکڑا جا سکے)

نا قابل یقین (عف - ص)

NA-QÁBILE-YAQÍN نا کاویلے یقین
1. अविश्वसनीय (Avish,shwasaníya
(اوش شواسنیہ) ना मोतबर (Na
motabar نا معتبر)
2. अमान्य (Amán,nya (امانیہ) ना
मकबूल (Na maqbúl نامقبول)

(Bardásht) बरदाश्त से बाहर (اسہنیہ
se báhar برداشت سے باہر)

نا قابل بیان (عف - ص)

NA-QÁBILE-BAYÁN نا کاویلے بیان
वर्णातीत (Varnátít ورناتیت) अकथनीय
(Akathaníya اکتھنیہ) नागुप्ता बेह
(Nágufta beh ناگفتہ بہ)

نا قابل تسخیر (عف - ص)

NA-QÁBILE-TASKHÍR

ना काविले तस खीर
अजेय (Ajeya اجیہ) दुर्जय (Durjai
जो जीता न जा सके (Jo jíta na
ja sake جو جیتا نہ جا سکے)

نا قابل تقسیم (عف - ص)

NA-QÁBILE-TAQSÍM

ना काविले तक्सीम
अविभाज्य (Avi bhájjya اوی بھاجیہ)
अभाज्य (Abbájjya ابھاجیہ) जो बँट
न सके (Jo baut na sake جو بنت
نہ سکے)

نا قابل حصول (عف - ص)

NA-QÁBILE-HUSÚL نا کاویلے ہسول
दुष्प्राप्य (Dush prá,pya دش پراپیہ)
अप्राप्य (Ap,práppay اپ پراپیہ)
जो मिल न सके (Jo mil na sake جو
(مل نہ سکے)

نا قابل عمل (عف - ص)

NA-QÁBILE-AMAL نا کاویلے امال
दुष्कर (Dush kar دشکر) असाध्य
(Asádh,dhya اسادھیہ) जो आसानी से

3. अशुद्ध (Ashud,dh अशुद्ध) गैर सहीद
(Ghair sahib गैर صحیح)

4. कूट (Kút कुत) खोटा (Khota
(कहोता)

5. अकर्मण्य (Akarman,nya अकर्मण्य)
निकमा (Nikamma निकमा)

6. عربي یا فارسی کا وہ لفظ جس کا
آخری حرف الف، واو یا ی ہو

ناقص العقل (ع - ص)

NÁQISUL-AQL नाकिसुल अक्ल

अपरिपक्व मति (Apripak,kwa mati

अपुर्ण बुद्धि (Mand buddhi मंद बुद्धि)

(अपूर्ण धी (Apurn dhi मंद देही

कम अक्ल (Kam aql कम عقل)

NÁQIL नाकिल (ع - ص) नाकिल

अनुलेखक (Anu lekhak अनुलेखक)

प्रतिलेखक (Prati lekhak प्रतिलेखक)

नकल करने वाला (Naql karne

vála نقل کرنے والا)

NÁQÚS नाकूस (ع - ص) नाकूस

दर (Dar दर) कंबु (Kambu कम्बु)

शंख (Shankh शंख) कंबुक (Kambuk

संख (Sankh संख) (कम्बक)

NÁQA नाका (ع - ص) नाका

उष्ट्रीका (Ushtrika उष्ट्रीका)

(Ushtri उष्ट्री) ऊँटनी (Úntni

(ऊँटनी)

नाकारामद (ف - ص)

NA-KÁR-ÁMAD नाकार आमद

अनुप युक्त (Anup yukt अनुपयुक्त)

نا قابليت (ع - ص)

NA-QÁBILÍYAT नाकाबिलीयत

1. अयोग्यता (Ayog,gyata अयोग्यता)

ना अहिलीयत (Na ahliyat ना अहिलीयत)

2. अविद्वत्ता (Avid,dwatta अविद्वत्ता)

जाहिलीयत (Jáhiliyat जाहिलीयत)

NÁQID नाकिद (ع - ص) नाकिद

1. आलोचक (Áloohak आलोचक)

समीक्षक (Samík,ehhak समीक्षक)

तनकीद करने वाला (Tanqíd karne

vála तन्कीद करने वाला)

2. परीक्षक (Paríkchhak परीक्षक)

पारखी (Párakhi पारखी)

वाला (Parakhne vála परखने वाला)

NA-QADR नाकद्र (ع - ص) नाकद्र

‘दिकهو’ नाकद्रदान

نا قدر دان (ع - ص)

NA-QADR DÁN नाकद्र दान

गुणाग्राही (Gunág.gráhi गुणाग्राही)

कद्र न पहचानने वाला (Qadr na pačh-

anne vála कद्र न पहचानने वाला)

NA-QADRI नाकद्री (ع - ص) नाकद्री

तिरस्कार (Tiraskár तिरस्कार)

(Apmán अपमान) अनादर (Anádar

(अनादर) बे इज्जती (Be izzati बे इज्जती)

NÁQIS नाकिस (ع - ص) नाकिस

1. अपूर्ण (Apurn अपूर्ण) नामुकम्मल

(Na mukam,mal नामुकम्मल)

2. दूषित (Dúshit दूषित) फासिद

(Fásid फासिद)

2. अविवहिता (Avivábita) (اووا هتا)
 गैर मनकूहा (Ghair mankúha)
 (غیر منکوحہ)

ناکردنی (ف - ص)

NA-KARDANI नाकर्दनी

1. अकरणीय (Akaraniya) (اکرنیہ)
 जिस का करना अच्छा न हो (Jis ka karna ach,cha na ho)
 جس کا کرنا (اچھا نہ ہو)

2. दुष्कर्म (Dush karm) (دهش کرم) पाप (Páp) (پاپ)

NÁGÁH ना गह (फ - व) (ص)
 सहसा (Sahasa) (سہسا) अकस्मात् (Akasmát) (اکسمات) अचानक (Achának) (اچانک)

NA-GUZIR ना गुज़िर (फ - व) (ص)

1. अनिवार्य (Anivárya) (انواریه)
 लाज़मी (Lázimi) (لازمی)
 2. आवश्यक (Avash sbyak) (آوشیک)
 ज़रूरी (Zurúri) (ضروری)
 3. निश्चित (Nishebit) (نشبت)
 यकीनी (Yaqíní) (یقینی)

ناگفتنی (ف - ص)

NA-GUFTANI नागुफ्तनी

- अकथनीय (Akathaníya) (اکتھنیہ)
 अवक्तव्य (Avaktav, vya) (اوکتویہ)
 जिस का कहना मुनासिब नहो (Jis ka kahna munásib na ho)
 جس کا کہنا (مناسب نہ ہو)

- असार्थक (Asáarthak) (اسارتھک) बेकार (Be kár) (بیکار)

NA-KÁRA नाकार (फ - व) (ص)

1. अयोग्य (Ayog,gya) (ایوگیہ) ना
 काबिल (Na qábil) (نا قابل)
 2. अकर्मण्य (Akarmannya) (اکرمنیہ) निकम्मा (Nikamma) (نکما)
 3. व्यर्थ (Vyarth) (ویرتھ) फुज़ूल (Fuzúl) (فضول)

NA-KÁM नाकाम (फ - व) (ص)
 असफल (Asaphal) (اسفہل) विफल (Viphal) (ویفہل) ना काम याब (Na kám-yáb) (نا کام یا ب)

NA-KÁMI नाकामी (फ - म) (ص)
 विकलता (Viphalata) (ویفہلتا) असफलता (Asaphalata) (اسفہلتا) ना काम याची (Na kám-yábi) (نا کام یا بی)

ना कामयाब (ع - ف) (ص)

NA-KÁMYÁB नाकामयाब

1. असफल मनोरथ (Asaphal manorath) (اسفہل منورث) ना काम (Na kám) (نا کام)
 2. अनुत्तीर्ण (Anut,tírn) (انت تیرن) फेल (Fail) (فیل)

ना कतखुदा (फ - व) (ص)

NA-KAT KHUDA ना कतखुदा

1. अविवहित (Aviváhit) (اووا هت) गैर मनकूह (Ghair mankúh) (غیر منکوحہ)

NÁLISHI نالیشی (ف - ص) نالشی
 وادی (Vádi) अभियोगी (Abhi yogi)
 (अभी योगी) नालिश करने वाला (Nálish
 karne wala) نالھس کرنے والا

NÁLA नाला (फ - मं) नाले
 1. आर्तनाद (Árt nád) फरयाद (Faryád)
 2. चीत्कार (Chít kár) चीख (Chíkh)

NÁM नाम (फ - मं) نام
 1. नाम (Nám) संज्ञा (Sangya)
 (आख्या) (Ákh,khya) इस्म (Ism)
 2. यश (yash) कीर्ति (Kírti)
 (नाम वरी) (Nám vari)
 3. ख्याति (Khyáti) शहरत (Shohrat)

نام آور (ف - ص)

NÁM-ÁVAR (NÁMÁVAR)

नाम आवर (नामावर)

1. यशस्वी (Yashas,swi) कीर्ति वान् (Kírti ván)
 बा फ़ैज़ (Ba faiz) 2. सुख्यात (Sukh,khyát)
 सुप्रसिद्ध (Sup,prasad,dh) मारुफ़ो मशहूर (Ma,rúfo mash,húr)
 (معروف و مشهور)

نامانوس (ع - ص)

NA-MÁNÚS नामानूस

जो हिला न हो (Jo hila na ho)

NA-GAVÁR नागवार (ف - ص) नागوار

1. अप्रिय (Appriya) अरुचिकर (Aruchikar)
 (अरुचि कर) ना पसंद (Na pasand)

2. निस्वाद (Nis,swád) बे मज़ा (Bb maza)

NÁGAHÁ N नागहां (ف - ص) नागहां
 सहसा (Sahasa) अनायास (An-
 áyás) आपाततः (Ápátatah)
 (अचानक) (Achának)

NÁLÁN नालां (फ - व) नालां
 रुदित (Rudit) रोता हुआ (Rota hua)

NA-LÁIQ ना लाइक (ع - ص) नालाيق

1. अयोग्य (Ayog,gya) ना काबिल (Na qábil)

2. अधम (Adham) नीच (Ních)
 (कमीना) (Kamína)

3. अनुचित (Anuchit) नाज़ेबा (Na zeba)

4. असम्भ्य (Asabb,bhya) अशिष्ट (Ashisht)
 (अजद) (Ujad,d)

5. उद्दंद (Ud,dand) सरकश (Sarkash)

NÁLISH नालिश (फ - मं) नालिश

वाद (Vád) व्यवहार (Vyavhár)
 (अभी योग) (Abhiyog) दावा (Dáva)

نامراد (عف - ص)

NA-MURÁD ना मुराद

असफल (Asaphal असफल) विफल
मनोरथ (Viphal manorath विफल)
अप्राप्त काम (Ap,prápt kám अप्राप्त काम)
ना काम (Na kám ना काम)

नामरबुट (عف - ص)

NA-MARBÚT ना मरबूत

1. असंबद्ध (Asam bad,dh असंबद्ध)
बे सिलसिला (Be silsila बे सिलसिला)
2. अप्रासंगिक (Apprásangik अप्रासंगिक)
गैर मुतअल्लिक (Ghair mute,alliq गैर मुतअल्लिक)
3. विशृंखल (Vish,shrinkhal विशृंखल)
गैर मुसलसल (Ghair musalsal गैर मुसलसल)
4. अक्रमागत (Ak,kramágat अक्रमागत)
गैर मुरत्तब (Ghair murattab गैर मुरत्तब)

नामर्द (ف - ص) NA-MARD ना मर्द

1. नपुंसक (Nupunsak नपुंसक)
क्लीब (Klib क्लीब)
हीजड़ा (Hijra हीजड़ा)
2. भीरु (Bhíru भीरु) कायर (Káyar कायर)
डर पोक (Dar pok डर पोक)

नामरगुब (عف - ص)

NA-MARGHÚB ना मरगुब

अरुचिकर (Aruchikar अरुचिकर)
नापसंदीदा (Na pasandída नापसंदीदा)

जो सिधा न हो (Jo sidha na ho)
(جو سدها نه هو)

نامبارك (عف - ص)

NA-MUBÁRAK ना मुबारक

अशुभ (Ashubh अशुभ) अमंगलिक
(Amángalik अमंगलिक) मनहूस
(Manbús मनहूस)

नामत्नाही (عف - ص)

NA-MUTANÁHI ना मुतनाही

असीम (Asím असीम) अपार (Apár अपार)
बे निहायत (Be niháyat बे निहायत)

नामحدुद (عف - ص)

NA-MAHDÚD ना महदूद

अपरिमित (Aparimit अपरिमित) असीम
(Asím असीम) अपरिमेय (Aparimeya अपरिमेय)
हद से ज़ियादा (Had se ziyáda हद से ज़ियादा)

नामहरम (عف - ص)

NA-MAHRAM ना मह्रम

1. अपरिचित (Aparichit अपरिचित)
ना वाक्फ (Na váqif ना वाक्फ)
2. अस्वजन (As,swajan अस्वजन)
बेगाना (Begána बेगाना)

नामदार (ف - ص) NÁM DÁR नामदार

1. यशवान् (Yashván यशवान्)
नामवर (Nám var नामवर)
2. प्रसिद्ध (Prasid,dh प्रसिद्ध) मशहूर
(Mash,húr मशहूर)

- نامناسب (Na munásib) نامناسب
2. अशिष्ट (Ashisbt) बदतमीज़ (Bad tamíz) بدتمیز
3. अतर्क संगत (Atark sangat) اترک (Aql ke) अकल के खिलाफ (Aql ke khiláf) عقل کے خلاف

نامعلوم (ع - ف - ص)

NA-MA, LÚM ना मा (अ)लूम
अज्ञात (Aggyát) अविदित (Avidit) गैर ज़ाहिर (Ghair zábir) غیر ظاہر

ناملا ئم (ع - ف - ص)

- NA-MULÁIM ना मुलाइम
1. कठोर (Kathor) कड़ा (Kara) سخت (Sakht) کڑا
2. अश्लील (Ashlil) कुहश (Fohsh) فحش

ناممکن (ع - ف - ص)

NA-MUMKIN ना मुम्किन
असंभव (Asambhav) अशक्य (Ashak, kya) मुहाल (Mubál) محال

نامناسب (ع - ف - ص)

- NA-MUNÁSIB ना मुनासिब
1. अनुचित (Anuchit) ना मौजू (Na mauzú) (ना) मौजू
2. अयुक्त (Ayukt) असंगत (Asangat) ना माकूल (Na ma, qúl) نامعقول

NÁM-ZAD नाम ज़द (व - फ - व)
नाम निर्दिष्ट (Nám nirdisbt) (نام) निर्दिष्ट
मनोनीत (Manonít) किसी काम या चुनाव के लिए मुक़रर किया हुआ आदमी (Kisi kám ya chunáo ke liye muqarrar kiya hua ádami) کسی کام یا چناؤ کے لیے مقرر کیا ہوا (آدمی)

نامزد گی (ف - م - ث)

NÁM-ZADAGI नाम ज़दगी
नामनिर्देशन (Nám nirdeshan) (نام) निर्देशन
मनो नयन (Mano nayan) (منا) نین
चुनाव या किसी खास काम के लिए किसी के नाम का तकरर (Chunáo yá kisi khás kám ke liye kisi ke nám ka taqarrur) چناؤ یا کسی خاص کام کے لیے کسی کے (نام) کا تقرر

نامساعد (ع - ف - ص)

NA-MUSÁID ना मुसाइद
अननुकूल (Ananokúl) (ان) نوكول
प्रति कूल (Prati kúl) (پر) تي کول
ना साज़ गार (Na sázgár) (نا) سازگار
نامعتبر (ع - ف - ص)

NA-MOTABAR ना मोतबर
अविश्वस्त (Avisb, shwast) (ا) ویش شوست
विश्वासापात्र (Vish, shwásápátr) (و) شوا سا پاتر
ना क़ाबिले एतिबार (Na qábille etibár) (نا) قابل اعتبار
نامعقول (ع - ف - ص)

NÁ-MA, QÚL ना मा (अ)कूल
1. अनुचित (Anuchit) (ان) نوحیت

نامنظور (عف - ص)

2. अनुचित (Anuchit) نا (انوچیت)
मुनासिब (Na munásib) (نامناسب)3. असंतुलित (Asantulit) (اسن تلت)
ना मुतवाज़िन (Na mutavázin) نا
(متوازن)4. छंदो भग्न (Chhando bhagn) (چھندو
वह शेर जिस में सक्ता हो) (بهگن)
(Voh sber jis men sakta ho) (وہ شعر
(جس میں سکتا ہو)

NÁMÚS ناموس (ع - مٹ)

1. सतीत्व (Satítwa) (ستیتو) इस्मत
(Ismat) (عصمت)2. लज्जा (Lajja) (لججا) शर्म (Sharm)
(لاج) (لأج) (شرم)3. अमीरों या बुजुर्गों की औरतें (Amíron
ya buzurgon ki auraten) (امیروں یا
(بزرگوں کی عورتیں)

NÁMA नामा (ف - مذ)

1. पत्र (Pattr) (पत्र) चिट्ठी (Chiththi)
(पाती) (Páti) (پاتی) खत
(Khat) (خط)2. कोई खास पत्र जैसे 'रहन् नामा'
(Koyi k_hás pattr jaise 'rahn náma')
(کوئی خاص پتر جیسے 'رهن
(نامہ)

NÁMA-BAR नामावर (ف - ص)

पत्र वाहक (Pattr váhak) (پترواھک)
चिट्ठी रसां (Chith,thi rasán) (چٹھی
(ڈاکیہ) (Dákiya) (رسان)

NA-MANZÚR ना मन्ज़ूर

अस्वीकृत (Aswíkrit) (اسوئی کرت)

अनंगीकृत (Anangi krit) (اننگی کرت)

जो रद कर दिया गया हो (Jo rad kar
diya gaya ho) (جو رد کر دیا گیا ہو)

ناموافق (عف - ص)

NA-MUÁFIQ ना मुआफ़िक

अननुकूल (Anano kúl) (انذوکول)

प्रतिकूल (Prati kúl) (پرتی کول)

मुखालिफ (Mukhálif) (مخالف)

ناموافقت (ع - مٹ)

NA-MUÁFQAT نامुआفقات

1. अननुकूलता (Ananokúlata) (انذو
प्रतिकूलता (Prati kúlata) (پرتی
(کولتا) मुखालफत (Mukhálafat)
(مخالفت)2. वैमनस्य (Vaimanassya) (وے منسیہ)
मनो मालिन्य (Mano málín,nya)
(ان بن अनबन) (Anban) (منومالنیہ)

NÁM-VAR नामवर (ف - ص)

1. यशवान् (Yash ván) (یہش وان)
नामावर (Námávar) (نام آور)2. सुख्यात (Sukh,khyát) (سکھیات)
मशहूर (Mash,húr) (مشهور)

ناموزون (عگ - ص)

NA-MAUZÚN ना मौज़ू

1. अयुक्त (Ayukt) (ایکت) असंगत
(Asangat) (اسنگت) ना मबूत
(Na marbút) (نامربوط)

NÁN نان (ف - مٹ) نان
روتیکا (Rotika روتکا) روتی (Roti
(روتی)

نانخواہ (ف - مٹ)

NÁNKHÁH نانکھاہ
یوانیکا (Yavánika یوانکا) یمانیکا
(Yamánika یمانکا) اجواہن
(Ajváiin اجوائن)

نانخورش (ف - مٹ)

NÁN-KHURISH نان کھوریش
سالن (Sálan سالن) وہ چیز جس کے
ساتھ روتی کھائی جائے
(Voh chíz jis ke
sáth roti kháyi jáe ساتھ روتی کھائی جائے)

نا واجب (ع - ص)

NA-VÁJIB نا واجب
انوحیت (Anuchit انوحیت) نا مناسیب
(Na munásib نا مناسب)

نا واقف (ع - ص)

NA-VÁQIF نا واقف

1. अपरिचित (Aparichit अपरिचित)
अजनबी (Ajnabi अजनबी)
2. अनभिज्ञ (Anabhiggya अनभिज्ञ)
अनाड़ी (Anáṛi अनाड़ी)

3. अनुभव हीन (Anubhav hín अनुभव हीन)
ना तजरीबा कार (Na tajriba kár نا تجریبہ کار)

NA-VAQT نا وقت (ع - ص)
कुसमय (Kusamai कुसमय) असमय
(Asamai असमय) वे मौका (Be mauqa
(بے موقعہ)

ना मہذب (ع - ص)

NA-MUHAZ,ZAB نا مہذب

1. असभ्य (Asabb,bhya असभ्य) असाधु
(Asádbu असाधु) अशिष्ट (Ashisht
(अशिष्ट) वे तमीज़ (Be tamíz
(بے تمیز)

2. उद्दंड (Ud,dand उद्दंड) उजड्ड
(Ujad,d अजڈ)

ना मेहरबान (ف - ص)

NA-MERBÁN ना मेहरबान

अदय (Adai ادے) अकरुण (Akarun
(بے رحم) वे रहम (Be rahm اکرن)

نامہ نگار (ف - ص)

NÁMA-NIGÁR नामा निगार

संवाद कार (Samvád kár سمواذ کار)
संवाद दाता (Samvád dáta سمواذ داتا)
कारैस पोंडेंट (Correspondent کارس
(پوندیذت)

NÁMI नामी (ف - ص)

1. प्रसिद्ध (Prasid.dh پرسیده) ख्याति
प्राप्त (Khyáti prápt کھیاتی
پراپت) मशहूर (Mash,búr مشہور)

2. यशवान् (yash ván یاش وان)
नाम वर (Nám var نام وور)

NÁMIYA नामिया (ع - مٹ)

विकास शक्ति (Vikás shakti وکاس
शक्ति) वृद्धि शक्ति (Vrid,dhi shakti
وڑدھی شکتی) बढ़ने की कुवत
(Baṛhne ki quv,vał برزنی کی قوت)

2. सहायक (Saháyak सहायक) असिस्टेंट
(Assistant असिस्टेंट)

NÁIM नाइम (ع - ص) نائم

1. स्वापक (Swápak स्वापक) सोने
वाला (Sone vála سونے والا)

2. स्वप्त (Swapt स्वप्त) सोया हुआ
(Soya hua سویا ہوا)

NABÁT नबात (ع - مٹ) نبات

1. वनस्पति (Vanaspati वनस्पति) घास
(Ghás گھاس)

(ف - مٹ)

2. खंड शर्करा (Khand sharkara
(مصري ميسرى) मिस्त्री (Misri
कंद (Qand قند)

NABÁTÁT नबातात (ف - مٹ) نباتات

उद्भिज (Udbhij उद्भिज) वनस्पति
(Vanaspati वनस्पति) घास पात
(Ghás pát گھاس پات)

NAB,BÁZ नबाज़ (ع - ص) نباض

नाडी वेत्ता (Nádi vetta نادی ویتتا)
नब्ज का माहिर (Nabz ka máhir نبض
کا ماهر)

NABARD नबर्द (ف - مٹ) نبرد

युद्ध (Ud,dh یدھ) संग्राम (Sangráam
(جنگ Jang) जंग (Sangráam
(سنگرام)

نبرد آرزما (ف - ص)

NABARD-ÁZMA नबर्द आज़मा

युद्धानुभवो (Yud.dhánubhavi युद्धानुभवो)

युद्ध कुशल (Yud,dh kushal युद्ध कुशल)

जिसे लड़ाई का पूरा तज-
रिबा हो (Jise laráyika púra tajriba
हो)

(جسے لڑائی کا پورا تجربہ ہو ho

NÁVAK नावक (ف - مذ) ناوک

1. बाण (Bán शर) (Shar شَر)
विशिख (Vishikh विशिख) तीर (Tír
(تیر)

2. एक प्रकार का छोटा तीर (Ek prakár
ka chhota tír ایک پرکار کا چھوٹا تیر)

ناهموار (ف - ص)

NA-HAMVÁR ना हम वार

1. असम (Asam असम) असम तल
(Asam tal असम तल) जो चौरस न हो
(Jo chauras na ho جو چورس نہ ہو)

2. असम्भ्य (Asabh,bhyya असम्भ्य)
ना लाइक (Na láiq نا لائق)

ناهنجار (ف - ص)

NÁ-HANJÁR ना हंजार

1. दुश्चरित्र (Dush charittr दुश्चरित्र)
बद चलन (Bad chalan بدچلن)

2. नीच (Ních नीच) खल (Khal
(کھل) कमीना (Kamína کمینہ)

NÁHÍD नाहीद (ف - مٹ) ناہید

शुक ग्रह (Shukkr grah शुक्र گرہ) जोहरा
(Zobra زہرہ)

NÁ-YÁB ना याब (ف - ص) نایاب

अप्राप्य (Appráppya अप्राप्य)

अलभ्य (Alabh,bhya अलभ्य) जिस का
मिलना मुमकिन न हो (Jis ka milna
mumkin na ho جسکا ملنا ممکن
نہ ہو)

NÁIB नाइब (ع - ص) نائب

1. प्रतिनिधि (Prati nidhi प्रतिनिधि)

नुमाइन्दा (Numáinda نماینده)

3, फल (Phal फल) समर (Samer
(ثمر)

4. अंतिस (Antim अन्तम) अखीर
(Akhír अखिर)

5. प्रति फल (Prati phal प्रतिफल)
बदला (Badla बदले)

NISÁR निसार (न - स)
बलि (Bali बली) न्योछावर (Nyochbhávar
(صدقه Sadqe सदके) नियोचवार)

NAS,SÁR नस्सार (न - स)
गद्य लेखक (Gad,dya lekhak गद्य
(Nasr nigár नसर निगार) लिखक
(नश्रनगर)

NASR नसर (न - स)
गद्य (Gad,dya गद्य) इबारत (Ibárat
(Jo 'nazm' na जो 'नज़म' न हो
ho जो 'नज़म' न हो)

नश्रनगर (न - स)

NASR-NIGÁR नसर निगार
गद्य लेखक (Gad,dya lekhak गद्य
(Nasr ke lekh likhne vála नसर के
(लिखक लिखने वाला)

NAJÁBAT नजाबत (न - स)
1. कुलीनता (Kulínata कुलीनता)

शराफत (Sharáfat शराफत)
2. श्रेष्ठता (Sbreshthata श्रेष्ठता)
बुजुर्गी (Buzurgi बुजुर्गी)

NAJÁT नजात (न - स)
1. मुक्ति (Mukti मुक्ति) मोक्ष (Moksh)

NABZ नब्ज़ (न - स)
नाड़ी (Nádi नाड़ी) नाड़ी (Nári नाड़ी)
नब्ज़ वाली रग (Nabz váli rag नब्ज़
(والی رگ)

NABI नबी (न - स)
1, संदेश वाहक (Sandesh vábak
(Qásid कासिद) सन्देश वाहक
(قاصد)

2. अवतार (Avatár अवतार) ईश दूत
(Íshdút ईशदूत)
3. नेता (Neta नेता) लीडर (Leader
(لیدر)

NABÍD नबीद (न - स)
नबीद (Nabíd नबीद)

NABÍZ नबीज़ (न - स)
मदिरा (Madira मदिरा) मद्य (Mad,dya
(Sharáb शराब) मद्य (مدیه)

NABÍRA नबीरा (न - स)
दुहिता पुत्र (Duhita puttr दुहिता पुत्र)
बेटी का बेटा (Beti ka beta बेटी का
(Navása नवासा) बेटा)

NABÍSA नबीसा (न - स)
पुत्रात्मज (Puttrátmaj पुत्रात्मज)
(Pota पोता)

NATÍJA नतीजा (न - स)
1. परिणाम (Parínám परिणाम)
(Anjám अन्जाम)

2. प्राप्ति (Prápti प्राप्ति) हुसूल
(Husúl हुसूल)

نجم الثاقب (ع - مذ)

NJMUS, SÁQIB नज्मु ससाकित्र

उल्का (Ulka الكا) टूटने वाला तारा
(Tútne vála tará تَوْتْنِي والا تارة)

NUJÚM नजूम (ع - مذ)

1. उडुगण (Udugan اَدُوْگَن) तारा समूह
(Tára samúh سَمُوْه) सितारे
(Sitáre سِتَارَة)

2. ज्योतिष (Jyotish جِهْوَتِش) इल्मे
नजूम (Ilme nujúm عِلْم نَجُوم)

NUJÚMI नजूमि (ع - ص)

ज्योतिषी (Jyotishi جِهْوَتِشِي) ज्योति-
र्विद (Jyotirvid جِهْوَتِرْوِد) जोतिशी
(Jotishi جَوْتِشِي)

NAJÍB नजीब (ع - ص)

1. कुलीन (Kulín كُولِيْن) शरीफ
(Sharíf شَرِيف)

2. श्रेष्ठ (Shreshth شَرِيشْتَه) बुजुर्ग
(Buzurg بَزْرَگ)

NUHÁS नुहास (ع - مذ)

ताम्र (Támr تَامْر) तांबा (Tánba تَانْبَا)

NAHÁFAT नहाफत (ع - مَث)

1. दुर्बलता (Durbalata دُرْبَلَتَا) कम
जोरी (Kamzori كَمْزَوْرِي)

2. क्षीणता (Chínatá چِهِيْنَتَا) कृशां-
गता (Krishángatá كَرِشَانْگَتَا)
लागरी (Lághari لَافَرِي)

NAH,S नह्स (ع - ص)

अशुभ (Ashubh اَشْبُه) अमंगल

(सद्गति) Sadgati (سَدْگَتِي) मुक्ति

बख्शिश (Bakhshish بَخْشِش)

2. बंधन मुक्ति (Bandhan mukti)

उन्मुक्ति (Unmukti بَنْدِهْن مَكْتِي)

छुटकारा (Chhut-kára چھُٹْکَارَا)

गुलू खलासी (Gulu khalási گُلُو خَلَاْسِي)

NAJJÁR नज्जार (ع - مذ)

सूत्र धार (Sútt dhár سُوْتَرْدِهَار) काष्ठ

शिल्पी (Káshth shilpi کَاشْتِه شِلْپِي)

तक्षक (Takchhak تَكْچْهَك) वर्धकि

(Vardhaki وَرْدِهْکِي) बढ़ई (Barhayi بَرِهْئِي)

NAJASAT नजासत (ع - مَث)

1. अपवित्रता (Apavitrata اِپَوْتِرْتَا)

गंदगी (Gandagi گَنْدْگِي)

2. मल (Mal مَل) विष्टा (Vishtba

گوشتها) गू (Gu گو)

3. मलिनता (Malinata مَلِنَتَا) मैलापन

(Maila pan مَيْلَاپِن)

NAJI(A)S नजि (ज) स (ع - ص)

1. अपवित्र (Apavitrtr اِپَوْتِر) अशुचि

(Ashuchi اَشُوْچِي) नापक (Nápák نَآپَاک)

2. मलिन (Malin مَلِن) मैला (Maila

گندة) गंदा (Ganda گَنْدَا)

NAJIM नजिम (ع - مذ)

उडु (Udu اَدُو) तारके (Táarak تَارَک)

तारा (Tará تَارَا)

NAKH, KHÁS नख्खास (ع - مذ) نخاس

1. मवेशियों का बाज़ार (Maveshiyon ka bázár) (مवेशیوں کا بازار)
2. घोड़ों का बाज़ार (Ghoron ka bázár) (گھوڑوں کا بازار)

NAKHCHÍR नखचीर (ف - مذ) نخچیر

1. मृगया (Mrigaya) (مرگیا) शिकार (Shikár) (شکار)
2. शिकार किया हुआ जानवर (Shikár kiya hua jánvar) (شکار کیا ہوا جانور)

NUKHUST नुखुस्त (ف - ص) نخست

- प्रथम (Pratham) (پرتھم) पहला (Pahla) (پہلا)

NAKHL नखल (ع - مذ) نخل

1. खजूर का पेड़ (Khajúr ka per) (کھجور کا پتھر)
2. विटप (Vitap) (وٹپ) ड्रम (Drum) (درم) पेड़ (Per) (پتھر)

نخلستان (ع - مذ)

NAKHLISTÁN नखलिस्तान

- मरुद्वीप (Marud.dwíp) (مرودویپ)
 मरु स्वर्ग (Marus, swarg) (مرس، سورگ)
 वह सरसब्ज जगह जो रेगिस्तान के बीच में हो (Voh sarsabz jagah jo registán ke bích men ho) (وہ سر سبز جگہ جو ریگستان کے بیچ میں ہو)

NIKHAVAT निखवत (ع - مذ) نخوت

- अहंकार (Ahankár) (اهنگار) अभिमान (Abhinán) (ابهی مان) गुरुर (Ghurúr) (غورور)

(Amangal) अनिष्ट (Anisht) (امنگل)
 (Manhús) मनहूस (انشت)

NAH, L नहल (ع - مذ) نحل

- मधु मक्षिका (Madhu makchhika) (مدھ مکھیکا)
 मध्वक (Madh, dhwak) (مدھوک)
 शहद की मखली (Shahd ki makh, khi) (شهد کی مکھی)

NAH, V नहव (ع - مذ) نحو

1. वत् (Vat) (وت) तुल्य (Tullya) (تلیہ) मिल (Misl) (میل)
2. व्याकरण की एक शाखा (Vyákaran ki ek shákha) (ویاکران کی ایک شاخہ)

وہ علم جس میں لفظوں اور جملوں کا باہمی تعلق اور ان کی ترکیب کا بیان ہوتا ہے

NUHÚSAT नुहूसत (ع - مذ) نحوست

1. अमंगल (Amangal) (امنگل)
 अनिष्ट (Anisht) (انشت) मनहूस पन (Manhús pan) (منھوس پن)
2. दुर्भाग्य (Durbhággya) (دربھاگیہ)
 दुर्दैव (Durdaiv) (دردیو) बद किस्मती (Bad qismati) (بد قسمتی)

NAHÍF नहीफ (ع - ص) نحیف

1. क्षीण (Chhín) (چھین) क्षाम (Chhám) (چھام) لاغر (Lághar) (لاغر)
2. दुर्बल (Durba¹) (دربل) दुबला (Dubla) (دبلا) कमज़ोर (Kamzor) (کم زور)

NADÍM नदीम (ع - ص)
 मित्र (Mitr मित्र) (Sakha सखा)
 दोस्त (Dost دوست)

NAZR नज़र (ع - مٹ)
 1. उपहार (Up, hár अपहार) उपायन
 (Upáyan अपायन) सौगत (Saughát
 (سوغات)
 2. चढ़ावा (Charháva चढ़ावा) मन्नत
 (Mannat मन्नत)

NAZRÁNA नज़राना (ع - مڈ)
 उपहार (Up, hár अपहार) भेंट (Bhent
 (تکفہ) तोहफा (Tohfa بهینت)

NAZÍR नज़ीर (ع - ص)
 1. त्रासक (Trásak त्रासक) डराने
 वाला (Daráne vála डराने والا)
 2. पैगम्बर साहिब का एक नाम (Paighi-
 ambar sábib ka ek nám پیغمبر
 صاحب का ایک نام)

NAR नर (ف - مڈ)
 1. पुरुष प्राणी (Purush práni पुरुष
 प्राणी) मादा का उलटा (Máda ka
 ulta मादा का उलटा)
 2. पुरुष (Purush पुरुष) मर्द (Mard
 مرد)

NIRKH निख (ف - مڈ)
 अर्थ (Argh अर्थ) भाव (Bháó भाव)
 दर (Dar दर) रेट (Rate रेट)

نرخ نامہ (ف - مڈ)

NIRKH-NÁMA निख नामा

मूल्य सूची (Múllya súchi موالیه)

NAKHUD नखुद (ف - مڈ)
 चणक (Chanak चणक) चना (Chana
 چنا)

NAKHÍL नखील (ع - مڈ)
 1. खजूर का एक पेड़ (Khajúr ka ek
 per کھجور کا ایک پیڑ)
 2. खजूर के बहुत से पेड़ (Khajúr ke
 bahut se per کھجور کے بہت سے
 پیڑ)

NIDA निदा (ع - مٹ)
 1. ध्वनि (Dhwani ध्वनी) शब्द (Shabd
 (آواز) आवाज़ (Áváz شبد)
 2. आवाहन (Aváhan آواہن) बुलाना
 (Bulána بلانا)

NAD, DÁF नदाफ (ع - مڈ)
 तूल कार (Túl kár तूल कार) धुनिया
 (Dhuniya دھنیا)

NADÁMAT नदामत (ع - مٹ)
 1. लज्जा (Lajja लजा) लाज (Láj لاج)
 शर्म (Sharm شرم)
 2. पश्चात्ताप (Pashcháttáp पश्चात्ताप)
 मनस्ताप (Manastáp منس
 ताप) पछतावा (Pachbtáva
 پیچھتاوا)

NUDRAT नुदरत (ع - مٹ)
 1. नवीनता (Navínata नवीनता) नूतनता
 (Nútanata नूतनता) नयापन (Naya
 pan نیاپن)
 2. विचित्रता (Vichitrata विचित्रता)
 अद्भुतता (Adbhutatá ادبھوتتا)
 अजुबा पन (Ajúbapan عجوبہ بین)

4. सूक्ष्म (Súkchhm सुकछ्म) लतीफ (Latíf لطیف)

5. सहनशील (Sahan shíl सहن شیل) बुर्द बार (Burd bár بردبار)

6. शांत (Shánt शांत) ठंडा (Thanda تھنڈا)

7. शिथिल (Shithil शिथिल) ढीला (Dhíla دھيلا)

8. नम्र (Namr नम्र) मुनकसिर (Munka-sir منکسر)

9. सरल (Saral सरल) सुगम (Sugam آسان) आसान (Ásán سوگم)

NARM-KHU नर्म खू (नर्म - फ) कोमल प्रकृति (Komal prakriti کومل پرکرتی) मृदुल चित्त (Mridul chitt मृदुल चित) नाज़ुक तबा (Názuk tab,a نازک طبع)

NARM-DIL नर्म दिल (नर्म - फ) मृदुहृदय (Mridu hridai مریدوہریدے) दयार्द्र चित्त (Dayádr chitt دیاردہر) रहْم दिल (Rahm dil رحمت)

NARM-RAU नर्म रौ (नर्म - फ) 1. मृदुगामी (Mridu gámi مریدوگامی) हलकी चाल से चलने वाला (Halki chál se chalne vála ہلکی چال سے چلنے والا)

2. शीघ्र गति (Shígbr gati شیکھرگتی) तेज़ चलने वाला (Tez chalne vála تھڑ چلنے والا)

3. शीघ्र गति (Shígbr gati شیکھرگتی) तेज़ चलने वाला (Tez chalne vála تھڑ چلنے والا)

अर्घावली (Arghávali ارگھا) चीज़ों के भाव की फेहरिस्त (Chízón ke bháo ki fehrist چیزوں کے بھاؤ کی فہرست)

NARD नर्द (नर्म - फ) शारी (Shári شادی) चौसर की गोट (Chausar ki got چوسر کی گوت)

NARDBÁN नर्द बान (नर्म - फ) सोपान (Sopán سوپان) सीढ़ी (Nish,shreni نیش شرینی) (Sírhi سیڑھی)

NARGHA नर्गा (नर्म - फ) 1. जन समूह (Jan samúh جن سموہ) भीड़ (Bhír بھیر)

2. कठिनता (Kathinata کتھناتا) आपत्ति (Ápatti آپتی) (Musíbat مصیبت)

3. आक्रमण (Ákrama آक्रमن) हम्ला (Hamla حملا)

NARGIS नर्गिस (नर्म - फ) 1. एक फूल (Ek phúl ایک پھूल)

2. नयन (Nayan نین) आँख (Ánkh آنکھ)

NARM नर्म (नर्म - फ) 1. मृदुल (Mridul मृदुल) मुलाइम (Muláim ملائم)

2. कोमल (Komal کومل) नाज़ुक (Názuk نازک)

3. मंद (Mand مند) सुस्त (Sust سست)

NAZÁR नज़ार (ف - ص) نزار

1. क्षीण (Chhín ۵۴۴) दुर्बल (Durbal ۵۴۵) दुबला (Dubla ۵۴۶) لاغر (Lágbar ۵۴۷)
2. निर्धन (Nirdhan ۵۴۸) कंगाल (Kangál ۵۴۹) मुफ़लिस (Muflis ۵۵۰) مفلس

NIZÁ,A निज़ाअ (ع - مٹ) نزاع

1. उपद्रव (Upad,drav ۵۵۱) कलह (Kalah ۵۵۲) दंगा (Danga ۵۵۳) فساد (Fasád ۵۵۴)
2. वैमनस्य (Vaimanas,sya ۵۵۵) अन चन (Anban ۵۵۶)

ن ز ا ک ت (ف - مٹ)

NAZÁKAT नज़ाकत

1. सुकुमारता (Sukumárata ۵۵۷) नाज़ुक पन (Názuk pan ۵۵۸)
2. मृदुलता (Mridulata ۵۵۹) मुलाइम पन (Muláim pan ۵۶۰)
3. सूक्ष्मता (Súkchbmata ۵۶۱) लताफ़त (Latáfat ۵۶۲)
4. निगूढ़ता (Nigúrbhata ۵۶۳) बारीकी (Báríki ۵۶۴)

NA(I)ZD न (नि) ज़द (ض - ف) نزد
دیکھو 'نزدیک'

NAZDÍK नज़दीक (ف - ص) نزدیک

1. समीप (Samíp ۵۶۵) निकट (Nikat ۵۶۶) قریب (Qaríb ۵۶۷)
3. मतानुसार (Matánusár ۵۶۸) राय में (Ráe men ۵۶۹)

نرم زبان (ف - ص)

NARM-ZABÁN नर्म ज़बान

- मृदु भाषी (Mridu bbáshi ۵۷۰) मिष्ठ भाषी (Mishth bbáshi ۵۷۱) शीरी ज़बान (Shírín zabán ۵۷۲) شیریں زبان

NARMA नर्मा (ف - مڈ) نرمه

- कर्ण लता (Karn lata ۵۷۳) कान की लौ (Kán ki lau ۵۷۴)

NARMI नर्मि (ف - مٹ) نرمی

1. नम्रता (Namrata ۵۷۵) खाक सारी (Khák sári ۵۷۶)
2. मृदुलता (Mridulata ۵۷۷) मुलाइम पन (Muláim pan ۵۷۸)
3. कोमलता (Komalata ۵۷۹) नज़ाकत (Nazákat ۵۸۰)
4. मंदता (Mandata ۵۸۱) धीमा पन (Dhíma pan ۵۸۲)
5. आर्द्रता (Árdrata ۵۸۳) रहम दिली (Rahm dili ۵۸۴)
6. सुगमता (Sugamata ۵۸۵) आसानी (Ásáni ۵۸۶)
7. सहिष्णुता (Sabisbnuta ۵۸۷) तहम्मूल (Tabammul ۵۸۸)
8. सूक्ष्मता (Súkchbmata ۵۸۹) लताफ़त (Latáfat ۵۹۰)

NARÍNA नरीना (ف - ص) نرينه

- पुरुष प्राणी (Purush práni ۵۹۱) پورش (Nar ۵۹۲) پړاني

NAZÁD نژاد (ف - مٹ) نژاد
 (ونھں Vansh) (کل Kul) (نسل Nasl) (نسل)

NAZ,A نژا (ع - مٹ) نژا
 (چندرا Chandra) (جانکني Ján kani) (جانکني)

NISÁ,A نساء (ع - مٹ) نساء
 (مہلائین Mahiláen) (مہلایہں)
 (استریاں Istriyán) (اورتیں Auratēn) (اورتیں)

NAZ,LA نژلا (ع - مڈ) نژلا
 1. प्रतिश्याय (Pratish,shyáe) (پرتش)
 (Nása) (ناسا) (Nása) (ناسا)
 (Rezish) (ریش) (Rezish) (ریش)

NASAB نسب (ع - مڈ) نسب
 (گوتر Gotr) (کل Kul) (خانदान Khándán) (خانदान)

2. क्रोध (Krobh) (کروڈھ) (خفگی Khafagi) (خفگی)

NISBAT نسبت (ع - مٹ) نسبت
 1. संबंध (Sambandh) (سمبندھ) (تعلق Ta,alluq) (تعلق)
 2. संपर्क (Sampark) (سمپرک) (لगाव Lagáo) (لگاؤ)
 3. तुलना (Tulana) (تُلنا) (मुशाबहत Mushábahat) (مشابہت)
 4. मैगनी (Mangni) (مڈگنی) (सगाई Sagáyi) (سگائی)

NUZÚL नुज़ूल (ع - مڈ) نوزول
 1. अनुलोम (Anulom) (انولوم) (नीचे नीचे) (Níche utarna) (نیچے)
 (اترنا) (اترنا)
 2. मोतियाबिंद (Motiyabind) (موتیابند)
 (आँख में पानी उतरने का रोग) (Ánkh men páni utarne ka rog) (آنکھ میں پانی اترنے کا روگ)

NUZ,HAT नुजहत (ع - مٹ) نوزہت
 1. पवित्रता (Pavittrata) (پوترتا) (शुद्धता Shud,dhata) (شدھتا)
 (पाकीजगी) (Pákízagi) (پاکیزگی)
 2. सर सब्जी (Sarsabzi) (سر سبزی) (ताजगी Tázagi) (تازگی)

NAZÍL नज़ील (ع - ص) نزیل

1. आगंतुक (Ágantuk) (آگنڈک) (अतिथि Atithi) (اتھی) (मेहमान Mehmán) (مہمان)

2. परदेसी (Pardesi) (پودیسی) (मुसाफिर Musáfir) (مسافر)

NASTARAN नस्तरन (ف - مٹ) نسترن
 (सेवती Savati) (سیوتی) (सफ़ेद गुलाब Safed guláb) (سفید گلاب)

NASTA,LÍQ नस्तालीक (ع - مڈ) نستعلیق
 1. सभ्य (Sabh,bhya) (سبھی) (शिष्ट)

NASAB-NÁMA नसब नाम (ع - مڈ) نسب نامہ
 (वंश तालिका Vansh tálíka) (ونھں تالکا)
 (वंशावली Vanshávali) (ونشاوولی) (कुल क्रम Kulak,kram) (کلک، کرم)
 (शजरा Shajra) (شجرہ)

یہ لفظ اردو میں نظم کے ساتھ
مل کر آتا ہے تظہا نہیں آتا

NASL نسل (ع - مٹ)

1. وِش (Vansh ونش) پُشت (Pusht
(اصل Asl) اُسل (پشت)

2. کُل (Kul کل) خاندان
(Khándán خانداں)

3. جاتی (Jāti جاتی) جات (Zát
(ذات)

4. سنتان (Santán سنتان) اولاد
(Aulád اولاد)

NISVÁN نِسْواں (ع - مٹ)

ستریاں (Istriyán استریاں) مہلایاں

(Aurateu اورتے) (Mabiláen مہلائیں)
(عورتیں)

نِسْوا نیت (ع - صٹ)

NISVÁNI (Í) YAT نِسْوانی (نی) یات

ستریتو (Istríttwa استریتو) زنانا پن

(Zanána pan زنانه پن)

NISYÁN نِسْیان (ع - مڈ)

وِسْمِرتی (Vismriti وِسْمِرتی) وِسْمِरण

(Bhúl بھول) (Vismaran وِسْمِरण)

NASÍM نَسِیم (ع - مٹ)

1. مِردو سَمِیر (Mridu samír مِردو سَمِیر)

مَند سَمِیر (Mand samír مَند سَمِیر)

شِیتل مَند سَمِیر (Shítal mand

samír شِیتل مَند سَمِیر)

Thandi aur تھندی اور

khush gavár hava خوش گوار ہوا

(خوش گوار ہوا)

(Muhaz, zab مُہذب (Shisht ششت)

2. ایک خط جس میں اردو

(Ek khat jis men Urdu likhi játi

hai لکھی جاتی ہے)

(Lekhi jati hai)

NASKH نَسْخ (ع - مڈ)

1. نِرسن (Nirasan نِرسن) رَد کرنا

(Rad karna رَد کرنا)

2. ایک خط جس میں عربی لکھی جاتی ہے

(Ek khat jis men Arabi

likhi játi hai)

(Mien Arabi Lekhi jati hai)

NUS,KHA نُسْخا (ع - مڈ)

1. کِتاب (Kitáb کِتاب) (Prati پرتی)

(کتاب)

2. اوشدھ (Aushadh vidhi اوشدھ) (Vinidhán

وِنیدھان) (Yog یوگ) دوا کا

پَرچا (Dava ka parcha دوا کا

پَرچہ)

3. یُکتی (Yukti یُکتی) تَرْکیب

(Tarkib تَرْکیب)

NAS,R نَسْر (ع - مڈ)

گِددھ (Giddh گِددھ) (Gridhr گریدھر)

NISRÍN نِسْریں (ع - مڈ)

سِوَتی (Sevati سِوَتی) نَسْتَرَن

(Nastaran نَسْتَرَن)

NASAQ نَسَق (ع - مڈ)

پَرَبندھ (Prabandh پَرَبندھ) ہَنْتِزَام

(Intizám ہَنْتِزَام)

वरदार (Alambardār (علم بردار

2. ठीक निशाना लगाने वाला (Thík nishána lagáne vála تھیک نشانہ لگانے والا)

NASHÁNA नशाना (ف - مذ)

1. संधान (Sandhán (سندھان
निशाना लगाना (Nishána lagána (نشانہ لگانا

2. लक्ष्य (Lakchhya (लक्ष्य
निशाना हो (Jo nishána ho جو
هدف (Hadaf (هدف نشانہ ہو

NISHÁNI निशानी (ف - مٹ)

1. चिह्न (Chin,nh (چہ
निशान (Nishán (نشان

2. लक्षण (Lakchhan (लक्षण
अलामत (Alámat (علامت

3. स्मृति (Ismriti (اسمړتی
यादगार (Yádgár (یادگار

NISHTAR निशतर (ف - مذ)

शल्य (Shallya (شلیہ
कुंतिका (Kuntika (کنتکا
نशतर (Nashtar (نشتار

NASH,R नश्र (ع - مذ)

1. संचार (Sanchár (سَنچار
प्रसार (Prasár (پرسار
प्रचार (Prachár (پروچار
किसी बात का सब में फैलाना
(Kasi bát ka sab men phailána
(کسی بات کا سب میں پھیلانا

2. परिसारण (Parisáran (پری سارن
ब्राडकास्ट (Broadcast (برادکاست

2. समीर (Samír (سمیر
वायु (Váyu (وایو
हवा (Hava (هوا

NASHÁSTA नशास्ता (ف - مذ)

गोधूमसार (Godhúm sár (گودھوم سار
गेहूँ का सत (Gehú n ka sat گیهوں کا
ست

NASHÁT नशात (ع - مٹ)

हर्ष (Harsh (هرش
आनंद (Ánand (آنند
खुशी (Khusbi (خوشی

نشان (ف - مذ)

NI (A) SHÁN नि (न) शान

1. चिह्न (Chinh (چہ
निशानी (Nisháni (نشانہ

2. प्रतीक (Pratik (پرتیک
पता (Pata (پتہ

3. खोज (Khoj (کھوج
सुराग (Surágh (سراغ

4. लक्षण (Lak,cbhan (लक्षण
अलामत (Alámat (علامت

5. स्मारक (Ismáarak (اسمارک
यादगार (Yádgár (یادگار

6. पताका (Patáka (پتاکا
झंडा (Jhanda (جھنڈا

7. धब्बा (Dhabba (دھبہ
दाग (Dágh (داغ

8. प्रभाव (Prabbáv (پربھاو
असर (Asar (اثر

9. राजादेश (Rája desh (راجا دیہش
फरमान (Farmán (فرمان

نشانچی (ف - ص)

NISHÁNCI निशान्ची

1. पताकिक (Patáki (پتاکک
अलम

نشید (ف - مذ)

NASHÍD (NISHED) نشیّد (نیشید)

1. گان (Gán گان) نغمہ (Nagbma نغمہ)
2. سوار (Swar سوار) لے (Lai لے)

نشیمَن (ف - مذ)

NISHEMAN نیشیمان

- نید (Níd نید) کولای (Kuláe کولای)
غونسلہ (Ghonsla غونسلہ)

NISÁB نصاب (ع - مذ)

1. پونجی (Púnji پونجی) سرمایہ (Sarmáya سرمایہ)
2. پاتھیہ کرم (Páthya kram پاتھیہ کرم) نصاب تعلیم (Nisábe ta,lím نصاب تعلیم)

3. اتنا مال جس پر زکات واجب ہو

NASÁRA نصاریٰ (ع - مذ)

نصرانی کی جمع

ईसाई लोग (Ísáyi log عیسائی لوگ)

NASB نصب (ع - مذ)

1. استھاپنا (Isthápana استھاپنا)

قائم کرنا (Qáim karna قائم کرنا)

2. روپن (Ropan روپن) लगाना (Lagána लगानا)

3. زبر (Zabar زبر) फतहा (Fat,ha فتھا)

'अ' की मात्रा ('A' ki máttرا 'अ' کی मात्रا)

NAS,R نصر (ع - مذ)

سہایتا (Saháyata سہایتا)

مدد (Madad مدد)

(مدد)

نشرگاہ (عف - مٹ)

NASH,R-GÁH نشر گاہ

نمبو وانی سٹاٹر (Nabho vání isthátr
رےڈیو گھر (Radio
ghar رےڈیو گھر)

NISHAST نیشست (ف - مٹ)

1. बैठक (Baithak بیٹھک) बैठने की मुद्रा (Baithne ki muddra بیٹھنے کی مدرا)

2. उपवेशन (Upveshan اپवेशن) गोष्ठी (Goshthi گوشتھی) सटिंग (Sitting سٹنگ)

نشوو نما (عف - مذ)

NASHVO-NAMA نشوونما

উন্নতি (Un,nati اننتی) विकास (Vikás
ترقی (Taraqqi ترقی)

نشہ (ف - مذ)

NASH,SHA (NASHA) نَشْ شَا (نشا)

1. मद (Mad मद) मादकता (Mádakata
مستی (Masti مستی)

2. गर्व (Garv गर्व) अभिमान (Abhi-mán
गुरुर (Ghurúr گورور) ابھی مان

NISHEB نیشیب (ف - مذ)

1. प्रवणता (Pravanata پرونتا) ढलाव (Dhaláo ڈھلاؤ)

2. प्रवण (Pravan پرون) ढालू (Dhálu ڈھالو)

نشیب و فراز (ف - مذ)

NISHEBO-FARAZ نیشیبو فراز

ऊँच नीच (Unch ních اونچ نیچ)

उतार चढ़ाव (Utár chaháo اُتار چڑھاؤ)

3. लब्ध (Lábdh لبدھ) प्राप्त (Prápt प्राप्त)
(حاصل Hásil) हासिल (प्राप्त)

NASÍ,HAT नसीहत (ع - مٹ) نصیحت
सदुपदेश (Sadup,desh सदुपदेश)
हितोपदेश (Hitopdesh हितोपदेश)
सीख (Sikh सीख)

NASÍR नसीर (ع - ص) نصیر
सहाय (Saháae सहाय) सहायक
(Saháyak सहायक) मददगार
(Madad gár मददगार)

نصارت (ع - مٹ)

NAZÁRAT नज़ारत

1. प्रफुल्लता (Praphullata प्रपुल्लता)
चित्त प्रसन्नता (Chitt prasan,nata चित्त प्रसन्नता)
(Táza rúyi ताज़ा रूई) (چت پرستنا)
(ताज़ा रूई)
2. सरसब्जी (Sarsabzi सरसब्जी)
(Tazagi तازगी) ताज़गी

NUTFA नुत्फा (ع - مڈ) نطفہ

1. वीर्य (Vírya वीर्य) मनी (Mani मनी)
(ماني)
2. संतान (Santán سنتان) औलाद
(Aulád اولاد)

NUTQ नुत्क (ع - مڈ) نطق

1. वाणी (Váni वाणी) शब्द (Shabd शब्द)
(Boli बोली) (بولی)
2. वाक्य शक्ति (Vákya shakti वाक्य शक्ति)
(Quv,vate कुव्वते) (گويائي) (قوت گويائي)

NASRÁNI नस्रानी (ع - مڈ) نصرانی
ख्रिष्टीय (Khrishtíya کهرشتیہ) ईसाई
(Ísáyi عیسائی)

NUSRAT नुस्रत (ع - مٹ) نصرت
सहायता (Saháyata सहायता) सहाय
(Saháae सहाय) मदद (Madad मदद)

NISF निसफ (ع - ص) نصف
अर्द्ध (Ardh अर्द्ध) आधा (Ádha آدھا)

نصف النهار (ع - مڈ)

NISFUN-NAHÁR निष्फुन् नहार

1. मध्याह्न (Madh,dbyánh मध्याह्न)
दोपहर (Do pahar دوپہر)
2. ध्रुव वृत्त (Dhruv, vritt ध्रुव वृत्त)
मध्याह्न रेखा (Madh,dbyánh rekha मध्याह्न रेखा)
वह रेखा जो एक ध्रुव से दूसरे ध्रुव तक जाती है
(Voh rekha jo ek dhruv se dúsare dhruv tak játi hai وہ रेखा جو ایک دھرو سے دوسرے دھرو تک جاتی ہے)

NASAFAT नसफत (ع - مٹ) نصفت
न्याय (Nyáae न्याय) न्याव (Nyáo न्याव)
(Insáf انصاف) इन्साफ

NASÍB नसीब (ع - مڈ) نصیب

1. प्रारब्ध (Prárabdh प्रारब्ध) अदृष्ट
(Adrisht अदृष्ट) भाग्य
(Bhággya बहाग्य) किस्मत (Qismet किस्मत)
2. भाग (Bhág भाग) अंश (Ansh अंश)
(Hissa हिस्सा) (انصاف)

NAZAR नज़र (ع - مٹ) نظر

1. दृष्टि (Drishti درشتی) प्रेक्षा
(Prekchha پریکچھا) निगाह
(Nigáh نگاہ)

2. चिंतन (Chintan चिन्तन) गौर
(Ghaur غور)

3. आशा (Ásha आशा) उम्मीद
(Ummíd امید)

4. परख (Parakh परख) जाँच (Jānch
(جانچ)

نظر بندی (عف - مٹ)

NAZAR-BANDI नज़र बंदी

1. दृष्टि बंध (Drishti bandh درشتی
(Jádu جادو) जादू (بندھ)

2. अवरोधन (Avarodhan اورودھن)
(Antaráyan انتدراين) अंतरायण
(Hirásat حراست) हिरासत

نظر فریب (عف - ص)

NAZAR-FAREB नज़र फरेब

नयना भिराम (Nayaná bhirám نیذا
(Manoram मनोरम) दिल
(Dil chasp دل چسپ) चस्प

نظر نواز (عف - ص)

NAZAR-NAVÁZ नज़र नवाज़

प्रिय दर्शन (Priya darshan پریہ درشن)
(Chak,cbhush,sbya چکچھشہ) चक्षुष्य
(Nazar fareb نظر فریب) नज़र फरेब

NAZARÍYA नज़रीया (ع - مڈ) نظریہ

दृष्टि कोण (Drishti kon درشتی کون)
(Sid,dbánt سیدہانت) सिद्धांत
(Nuqta-e-nazar نقطۂ نظر) नज़र

NUTÚL नुतूल (ع - مڈ) نطول

दवाओं का पानी रोगी के बदन पर
(Daváon ka páni rogi ke badan
par dbárna دواؤں کا پانی رोगی کے
(بدن پر دھارنا)

NAZÁRAT नज़ारत (ع - مٹ) نظارت

1. अव लोकन (Avlokan اولوکن) देखना
(Dekhna دیکھنا)

2. निरीक्षण (Niríkchhan نیریکچھن)
(Dekh rekh دیکھ رکھ) देख रेख
(Nigaráni نگرانی) निगरानी

3. 'नाज़िर' का ओहदा ('Názir' ka
ohda 'ناظر' کا عہدہ)

NAZ,ZÁRA नज़ज़ारा (ع - مڈ) نظارہ

NAZÁRA नज़ारा

1. दर्शन (Darshan दर्शन) दीदार
(Dídár دیدار)

2. अवलोकन (Avalokan اولوکن)
(Dekhna دیکھنا) देखना

3. दृश्य (Drish,sbya درشیه) मंज़र
(Manzar منظر)

NIZÁM निज़ाम (ع - مڈ) نظام

1. व्यवस्था (Vyavastha ویوستانها)
(Intizám انتظام) इन्तिज़ाम

2. क्रम (Kram क्रम) तरतीब
(Tartīb ترتیب)

3. पद्धति (Pad,dhati پد،دھتی) तरीक़ा
(Taríqa طریقہ)

bad,dh prashansa محمّد صاحب
(کی چھندو بدھ پرشנסا)

NA,RA نرہ (ع - مذ) نا (अ)रा

1. घोष (Ghosh گھوش) नाद (Nád नाद) जोर की आवाज़ (Zor ki áváz) (زور کی آواز)
2. आर्त नाद (Árt nád आर्ट नाद) दर्द की आवाज़ (Dard ki áváz) (درد کی آواز)
3. वह मुत्तफिका आवाज़ जो किसी मॉग के लिए उठाई जाए (Voh mut,tafiqa) (वह मुत्तफ़्क़ा आवाज़ जो किसी माँग के लिए उठाई जाए) (Voh mut,tafiqa áváz jo kisi máng ke liye utháyi) (وہ متفقہ آواز جو کسی مانگ کے لئے اٹھائی جائے)

NA,SH नाश (ع - مٹ) ना (अ)श

1. शव (Shav शव) लाश (Lásh लाश)
2. अरथी (Arathi अरथी) जनाज़ा (Janáza جنازہ)

NA,L नल (ع - مذ) ना (अ)ल

1. पादुका (Páduka पादुका) जूता (Júta जूता)
2. घोड़ों या बैलों के पाँव में लगाने का लोहे का हलका (Ghoron ya bailon ke páon men lagáne ka lohe ka halqa) (گھوڑوں یا بیلوں کے پاؤں کے لگانے کا لوہے کا حلقہ)

NEMAT नेमत (ع - مٹ) नेमत

1. सम्पत्ति (Sampatti सम्पत्ति) दौलत (Daulat دولت)
2. प्रदान (Pradán प्रदान) बख्शिश (Bakhshish بخشش)

NAZM नज़्म (ع - مٹ) नज़्म

1. पद्य (Pad,dya पदिये) छंद (Chhand छंद) शेर (Sher شعر)
2. प्रबंध (Prabandh प्रबन्ध) (मं) इन्तिज़ाम (Intizám انتظام)
3. क्रम (Kram क्रम) तरतीब (Tartīb ترتیب)

نظم و نسق (ع - مذ)

NAZMO-NASAQ नज़्मो नसक

- प्रबंध (Prabandh प्रबन्ध) व्यवस्था (Vyavastha व्यवस्था) इन्तिज़ाम (Intizám انتظام)

NAZÍR नज़ीर (ع - ص) नज़ीर

1. सदृश (Sadrish सदृश) समान (Samán समान) (مثل Misál)
2. अनूकाश (Anúkásh अनुकाश) हवाला (Havála حوالہ)
3. तुलना (Tulana तुलना) उपमा (Upama) (उपमा) मुशबहत (Mushábabat) (مشابہت)
4. उदाहरण (Udáharan उदाहरण) (مثال Misál)

NAZÍF नज़ीफ (ع - ص) नज़ीफ

- पवित्र (Pavitr पवित्र) शुद्ध (Shud,dh) (پاکیزہ Pákíza) (پاکیزہ) (Pákíza) (پاکیزہ)

NA,T नात (ع - مٹ) ना (अ)त

1. स्तुति (Istuti स्तुति) तारीफ (Ta,ríf) (تعریف)
2. मुहम्मद साहब की छंदी बख्शिश (Mohammad sáhib ki bakhshish)

NIFÁS نिकास (ع - مذ) نفاس
 प्रसव रक्त (Prasav rakt) (پرسو رکت)
 وہ خون جو بچہ جننے کے بعد
 چالیس روز تک نکلتا ہے

NAFÁSAT نکاسات (ع - مٹ) نفاست

1. मृदुलता (Mridulata) (نرمی) (نرمی)
 (Narmi)
2. कोमलता (Komalata) (کوملتا) (نازکی)
 (Názuki)
3. स्वच्छता (Swach, chhata) (سوچ، چھتا) (صفائی)
 (Safáyi)
4. सूक्ष्मता (Súkebhmatā) (سوکچھمتا) (باریکی)
 (Báriki)
5. पवित्रता (Pavittrata) (پوترتا) (پاکیزگی)
 (Pákízagi)
6. शोभा (Shobha) (شوبھا) (عمدگی)
 (Umdagi)

NIFÁQ نفاق (ع - مذ) نفاق

1. वैमनस्य (Vaimanas, sya) (وے منسیہ) (رنجش)
 (Ranjish)
2. फूट (Phút) (پھوت) (بیگاڑ) (Na ittifáqi)
 (نا اتفاقی)
3. द्वैयवादिता (Dwai vādita) (دوے) (منافاقت)
 (Munáfāqat)
4. मत भेद (Mat bhed) (مت بھید) (اختلاف)
 (Ikhtiláf)

NAFKH नफख (ع - مذ) نفخ
 अध्मान (Adhmán) (ادھمان) (انناہ)

3. अनुकम्पा (Anukampa) (انوکمپا)
 मेहरबानी (Mebr bāni) (مہربانی)
4. स्वादिष्ट पदार्थ (Swádisht padārth) (سوادشت)
 मजेदार चीज़ें (Mazedár chízen) (مزیدار چیزیں)

NA, NÁ, A ना(अ)ना अ (ع - مذ) نناع

1. पर्णस (Parnás) (پرناس) (پودیना)
 (Podína)
2. वन पर्णस (Van parnás) (ون پرناس)
 जंगली पौदीना (Jangali podína)
 (جنگلی پودیנה)

N, AÍM नईम (ع - ص) نعیم

1. सुखसामग्री (Sukh sámaggri) (سکھ)
 नेमत (Nemat) (نعمت) (سامگری)
2. समृद्ध (Samrid, dh) (سمردھ)
 नेमत (Nemat vála) (نعمت والا)

NAGHJZ नरज (ع - ص) نغز

- उत्तम (Uttam) (اتم) (श्रेष्ठ)
 (Ála) (اعلیٰ) (شریشتہ)

NAGHMA नगमा (ع - مذ) نغمہ

1. गान (Gán) (گان) (राग) (Rág)
 (Gáná) (گانا)
2. मधुर स्वर (Madhur swar) (مدھر سور)
 सुरीली आवाज़ (Suríli áváz) (سریلی آواز)

NAFÁZ नफाज़ (ع - مذ) نفاذ

- लागू होना (Lágu hona) (لاگو ہونا)
- चालू होना (Chálu hona) (چالو ہونا)
- नाफ़िज़ होना (Náfiz hona) (نافذ ہونا)

3. यथार्थता (Yathārthata) (یتھارتھتا)
असलियत (Asliyat) (اصلیت)

4. लिंग (Ling) (लङ्ग) उज्वेतनासुल
(Uzvetanásul) (عضوتناسل)

5. काम वासना (Kám vásana) (काम)
शह्वत (Shahvat) (شهوت) (वासना)

نفس الامر (ع - مذ)

NAFSUL-AMR नफ्सुल अम्र

यथार्थ (Yathārth) (یتھارتھ) सच्चा वाक्त्रिआ
(Sachcha váqia) (سچھا واقعہ)

نفسانیت (ع - مٹ)

NAFSÁNÍYAT नफ्सानीयत

1. अहंवाद (Ahamvād) (अहमवाद) खुदी
(Khudi) (خودی)

2. स्वार्थ परता (Swārth parata) (سوارتھ)
खुद गरजी (Khud gbarazi) (खुद गरजी)
(खुद غرضی)

نفس پرست (ع - ص)

NAFS-PARAST नफ्स परस्त

विषय लंपट (Vishai lampat) (ویسھ)

विषय लोलुप (Vishai lolup) (ویسھ)

कामासक्त (Kámásakt) (کاماسکت)

शह्वत परस्त (Shahvat parast) (شهوت پرست)

نفس کش (ع - ص)

NAFS-KUSH नफ्स कुश

विषय शून्य (Vishai shún,nya) (ویسھ)

जितेंद्रिय (Jitendriya) (جیتندریہ)

वासना रहित (Vásana rahit) (वासना)

परंतप (Parantap) (پرانتپ)

हिद (Záhid) (زاهد)

(Anáh) (अनह) अफार (Aphár) (ایہار)

पेट फूलना (Pet phúlna) (پیت
پھولنا)

NAFAR नफर (ع - مذ) نفر

1. व्यक्ति (Vyakti) (ویکتی) शख्स
(Shakhs) (شخص)

2. सेवक (Sevak) (سیدوک) दास (Dág)
(नौकर) (Naukar) (داس)

NAFRAT नफरत (ع - मٹ) نفرت

1. घृणा (Ghrina) (گھرنا) उपेक्षा (Upek-
chha) (اپیکچھا) घिन (Ghin) (گھین)

2. अप्रसन्नता (Ap,prasan,nata) (अप)
बेज़ारी (Bezári) (بیزارى)

NAFRÍN नफरीन (ع - मٹ) نفریں

1. धिक्कार (Dhik,kár) (دھیککار) फट-
कार (Phatkár) (پھٹکار) लानत
(La,nat) (لعنت)

2. शाप (Sháp) (شاپ) कोसना (Kosna)
(कोसना)

NAFAS नफस (ع - مذ) نفس

1. श्वास (Shwás) (شواس) सांस (Sáns)
(सानस) तनफुस (Tanaf,fus)
(تنفیس)

2. क्षण (Cbhan) (چھन) पल (Pal) (پل)
लम्हा (Lam,ha) (لمحہ)

NAFS नफ्स (ع - مذ) نفس

1. प्राण वायु (Prán váyu) (پران وایو)
रूह (Rúh) (روح)

2. अस्तित्व (Astittwa) (استتو) वुजूद
(Vujúd) (وجود)

نفس مطلب (ع - مذ)

NAFÍR نکیئر (ع - مٹ)

1. स्वर (Swar सुर) ध्वनि (Dhwani
آواز (Áváz آواز))
2. वह आवाज़ जो सोते में गलेसे
निकलती है (Voh áváz jo sote men
gale se nikalti hai آواز جو
سوئے میں گالے سے نکلتی ہے)

NAFSE-MATLAB नफ़्से मतलब

सारांश (Sáránsh सारांश) मुख्यार्थ
(Mukh,khyáarth मुखियार्थ) खुलासा
(Khulása خلاصہ)

NAF,A नफ़ा (नफ़्त्र) (ع - مذ)

1. लाभ (Lábh लाभ) प्राप्ति (Prápti
منافعہ (Munáfá मुनाफा) (پ्राप्ति)
2. फल (Phal फल) नतीजा (Natíja
نتیجہ)

نفع رسانی (ع - ت)

NAF,A-RASÁNI नफ़ा (नफ़्त्र) रसानी

लाभ कारिता (Lábh kárita लाभ कारिता)
उपादेयता (Upáde,yata اُپادے یثا)
फायदा मंदी (Fáida mandi فائدہ
مندی)

NAFAQA नफ़का (ع - مذ)

भरण पोषण (Bharan poshan بهرن
पोषण) बाल बच्चों का खर्च (Bál
bach,chon ka kharch بال بچوں کا
خرچ)

NUFÚZ नुफ़ूज़ (ع - مذ)

संचार (Sanchár संचार) समावेश
(Samávesh समावेश) सरायत
(Saráyat سرایت)

NAF,I नफ़ी (नफ़्इ) (ع - مٹ)

- 1, अस्वीकृति (Aswikriti असुई
क्रति) नामंजूरी (Na manzúri
نامنظوری)
2. नकार (Nakár نكار) नहीं (Nahín
نہیں)

NAFÍS नफीस (ع - ص)

1. उत्तम (Uttam अتم) श्रेष्ठ (Shresbth
برہیہ (Barhiya برہیا) (شریشتہ)
2. सुन्दर (Sundar سندر) खुश नुमा
(Khush numa خوش نما)
3. स्वच्छ (Swach, chh سوچھ) साफ
(Sáf صاف)
4. मूल्यवान् (Múllya ván مولیہ وان) कीमती
(Qímati قیمتی)
5. मृदुल (Mridul مردل) लतीफ
(Latíf لطیف)
6. पवित्र (Pavittr पوتر) पाकीज़ा
(Pákíza پاکیزہ)

NIQÁB निक्काब (ع - مٹ)

मुखपट (Mukb pat مکھ پٹ) मुख़ावरण
(Mukhávaran मुखاورن) बुर्का (Burqa
برقعہ)

نقاب کشائی (ع - مٹ)

NIQÁB-KUSHÁYI निक्काब कुशाई

अनावरण (Anávaran اناورن) मुँह से
पर्दा उठाना (Munh se parda uthána
منہ سے پردہ اٹھانا)

NAQB نقب (ع - مٹ) نقب
 خانیک (Khánik کھانک) آسیدھ
 (Ásedh آسیدھ) سेंध (Sendh سیندھ)

نقب زن (ع - ص)

NAQB-ZAN نقب زن

कुंभिल (Kumbhil کُمبیل) خانیل
 (Khánil کھانل) संधिभेदक (Sandhi
 bhedak سَنَدِیْ بھیدک) सेंध लगाने
 वाला (Sendh lagáne vála سیندھ
 لگانے والا)

NAQD نقد (ع - مڈ) नकद

1. समीक्षा (Samíkchha समीकच्चा)
 आलोचना (Álochana आलोचना)
 अच्छे बुरे की परख (Ach, chhe bure
 ki parakh اچھے برے کی پرکھ)

2. उधार की ज़िद (Udhár ki zid ادھار
 کی زید) कैश (Cash कैश)

3. धन (Dhan دهن) रकम (Raqam
 रुपيا (Rupia روپیہ))

4. पूँजी (Púnji पूंजी) سرماया
 (Sarmáya سرمايہ)

NUQRA نقرہ (ف - مڈ) नुक्रा

1. रजत (Rajat रजत) चाँदी (Chándi
 چاندى)

2. श्वेताश्व (Shwetásh, shwa श्वेताश्व)
 सफ़ेद घोड़ा (Safed ghorá سفید
 گھوڑا)

NAQSH نقش (ع - مڈ) नकश

1. चित्र (Chittr चित्र) तस्वीर (Tas, vír
 تصویر)

NAQ, QÁD नक्काद (ع - ص)

1. समालोचक (Samálochak سما
 समीक्षक (Samíkchhak समीक्षक)
 तन्कीद निगार (Tanqíd nigár تنقید نگار)

2. गुण दोष का परीक्षक (Gun dosh ka
 parík, chhak گُن دوش کا پریکچھک)
 भलाई बुराई परखने वाला (Bhaláyi
 buráyi parakhne vála بھلائی
 برائی پرکھنے والا)

NAQQÁRA नक्कारा (ف - مڈ) نقاره

दुंदुभि (Dundubhi دُندُبھی) भेरी
 (Bheri بهیری) धौसा (Dhaunsa
 نڱار / Nagára دهونسا)

NAQQÁSH नक्काश (ع - ص) نقاش

चित्रकार (Chittrkár چترکار) चितेरा
 (Chitera चितिरा) मुसव्विर (Musav, vir
 مصور)

NAQQÁL नक्काल (ع - ص) نقال

1. विदूषक (Vidúshak ودوشک)
 वासंतिक (Vásantik واسنتک) भाँड
 (Bhánd بهاند)

2. नर्मद (Narmad نرمد) मसखरा
 (Maskhara مسخره)

3. उष्णिका (Ushnika اشنکا) बहु
 रुपिया (Bahurúpiya بهروپیہ)

NAQÁHAT नक्काहत (ع - مٹ) نقاهت

दुर्बलता (Durbalata دُربلتا) क्षीणता
 (Chhínata چھیلتا) कमज़ोरी (Kamzori
 کمزوری)

3. मुखाकृति (Mukhá kriti) (मेकहाकृति) चेहरा (Chehra) (चेहरा)
4. धज (Dhaj) (धज) वज्रा (Vaz,a) (वज्रा) (وضع)
5. मान चित्र (Mán chittr) (मान चित्र) सतहे ज़मीन की तसवीर (Sat,he za-mín ki tasvír) (سطح زمین کی تصویر)
6. चेष्टा (Cheshta) (चेष्टा) हुलया (Hulya) (हलिया)
7. साँचा (Sánchá) (सानचा) कालिब (Qálib) (कालिब)
8. शैली (Shaili) (शैली) ढंग (Dhang) (ढंग)
9. सारणी (Sárani) (सारणी) जिदवल (Jidval) (जिदवल)
10. सूची (Súchi) (सूची) फेहरिस्त (Fehrist) (फेहरिस्त)

NAQS नकस (ع - مذ) نقص

1. दोष (Dosh) (दोष) बुराई (Buráyi) (बुराई) खोट (Aib) (खोब) (برائی) (Khot) (कहोत)
2. त्रुटि (Truti) (त्रुटि) भूल (Bhúl) (भूल) (غلطي) (Ghalati) (गलती)
3. न्यूनता (Nyúnata) (न्यूनता) कसर (Kasar) (कमी) (کمی) (Kami)

NUQSÁN नुकसान (ع - مذ) نقصان

1. हानि (Háni) (हानि) क्षति (Chhati) (क्षति) (خسارہ) (Ghátá) (घाटा) (چھٹی) (Khasára) (खसारा)
2. अनर्थ (Anarth) (अनर्थ) अनिष्ट (Anisht) (अनिष्ट) हरज (Haraj) (हरज)

2. यन्त्र कुंडली (Yantr kundali) (यन्त्र कुंडली) (تعویذ) (Ta,víz) (तावीज़) (کندلی)
3. चिह्न (Chin,nh) (चिह्न) निशान (Nishán) (निशान)
4. अंकित (Ankit) (अंकित) खुदा हुआ (Khuda hua) (कहदा हुआ)
5. फूल पत्ती (Phúl patti) (फूल पत्ती) (پھول پتی) (Bel búte) (बेल बूटे)

نقش بدیوار (عف - ص)

NAQSH-BA-DÍVÁR नक़श ब दीवार
स्तब्ध (Istabdh) (استبدھ) चकित (Chakit) (चकित) हैरतज़दा (Hairat zada) (حیرت زدہ)

نقش بر آب (عف - ص)

NAQSH-BAR-ÁB नक़श बर आब
क्षण भंगुर (Chhan bhangur) (चैन भंगुर) क्षण स्थायी (Chhanastháyi) (चैनस) (Bante hi mit jáne vála) (बन्ते ही मिट जाने वाला) (مت جانے والا)

نقش و نگار (عف - مذ)

NAQSHO-NIGÁR नक़शोनिगार

1. शृंगार (Shringár) (शृंगार) सजावट (Sajávat) (सजावट)
2. फूल (फूल) (पहल) (पहल) (Bel búte) (बेल बूटे) पत्ती (Phúl patti) (पहल पत्ती)

NAQSHA नक़शा (ع - مذ) نقشہ

1. चित्र (Chittr) (चित्र) तसवीर (Tasvír) (तसवीर)
2. अवस्था (Avastha) (अवस्था) हालत (Hálat) (हालत)

NUQTA نُقْطَہ (ع - مذ) نُقْطَہ

1. बिंदु (Vindu وَندو) बिंदी (Bindi
(بندی)

2. शून्य (Shún, nya شُونِيہ) सिकर
(Sifar صفر)

NAQL نُقْل (ع - مَث) نُقْل

1. अनुकरण (Anukaran اَنُوکَرَن) अनु
सरन (Anusaran اَنُوَسَرَن) तक्लीद
(Taqlíd تَقْلِيد)

2. प्रति लिपि (Prati lipi پَرَتِي لِيपी) किसी
अनुकृति (Anuk, kriti اَنُوکَرْتِي) किसी
असल चीज़ का चरबा (Kisi asl chíz
ka charba کِسی اَصْل چِیز کا چَرَبہ)

3. बानगी (Bánagi بَانِگی) नमूना
(Namúna نَمُونہ)

4. स्वाँग (Swáang سَوَانِگ) रूप (Rúp
(روپ)

5. चुटकुला (Chutkula چُتْکُلا) लतीफा
(Latífa لَطِیْفہ)

6. कहानी (Kaháni کَہَانِي) हिकायत
(Hikáyat حِکَايَت)

NAQLI نُقْلِي (ع - ص) نُقْلِي

1. कृत्रिम (Kritrim کَرْتَرِم) मसनूई
(Masnúyi مَسْنُوعِي)

2. कूट (Kút كُوت) मिथ्या (Mith, thya
(کھوٹا) खोटा (Khota مَتْهِيَا)

3. अशुद्ध (Ashud, dh اَشُدْه) मिश्रित
(Mishrit مِشْرُوت) गैर खालिस
(Ghair khális غَیْر خَالِص)

NAQÍB نُقْب (ع - مذ) نُقْب

1. बंदीजन (Bandi jan بَنْدِي جَن) भाट
(Bhát بَہَات)

3. बाधा (Bádha بَادِہَا) खलल (—halal
(خلل)

نقصان دہ (ع - ص)

NUQSÁN-DEH نُقْسان دَہ

हानिकारक (Háni káarak هَانِي کَارَک)

अनिष्ट कर (Anisht kar اَنِشْت کَر)

नुकसान पहुँचाने वाला (Nuqsán pahun-
cháne vála نَقْصَان پَهُنچَانِے والا)

نقصان رسان (ع - ص)

NUQSÁN-RASAN نُقْسان رَسَان

دیکھو 'نقصان دہ'

نقصان زدہ (ع - ص)

NUQSÁN-ZADA نُقْسان زَادَا

क्षति ग्रस्त (Chhati grast چِخْتِي گَرَسْت)

उपहत (Uphat اُپْهَات) जिसे नुकसान

पहुँचा हो (Jise nuqsán pahuncha ho

(جِسے نقصان پَهُنچَا ہو)

NAQZ نُقْز (ع - مذ) نُقْز

भंग (Bhang بَهَنگ) भेद (Bhed بَهِید)

तोड़ फोड़ (Tor phor تَوَر پُھَوَر)

نقض امن (ع - مذ)

NAQZE-AMN نُقْزِے اَمْن

शांति भंग (Shánti bhang شَانْتِي بَهَنگ)

दंगा (Danga دَنْگَا) बलवा

(Balva بَلْوَا)

نقض عهد (ع - مذ)

NAQZE-AHD نُقْزِے اَهْد

प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang پَرَتِیْجَا بَهَنگ)

वचन भंग (Vachan bhang وَحْن بَهَنگ)

वादा खिलाफी (Va, da

khiláfi وَعْدَة خِلَافِي)

نکتہ چین (ع - ص)

NUKTA-CHÍN نکتہ چین

1. آلوچک (Álochak) (الوچک)

نقادی (Naqqád) (نقاد)

2. छिद्रान्वेषी (Chhid,dránveshi) (چھد)

(Aib) ऐब ढूँढने वाला (ایب ڈھونڈنے والا)

(dhúndhne vála)

نکتہ دان (ع - ص)

NUKTA-DÁN نکتہ دان

मर्मज्ञ (Marmaggya) (مرمگیا) गुण ग्राही

(Gungráhi) (گن گراہی) तत्व वेत्ता

(Tattwa vetta) (تتوویتتا) दक्षीका रस

(Daqíqa ras) (دقیقہ رس)

نکتہ سنج (ع - ص)

NUKTA-SANJ نکتہ سنج

1. सूक्ष्म दर्शी (Súkchhm darshi)

(Bárik) बारीक बीं (باریک بین)

(bín)

2. कवि (Kavi) (کوی) शाइर (Sháir)

(شاعر)

نکتہ شناس (ع - ص)

NUKTA-SHANÁS نکتہ شناس

‘دیکھو’ نکتہ دان

نکتہ نواز (ع - ص)

NUKTA-NAVÁZ نکتہ نواز

1. आशु तोष (Áshu tosh) (آشوتوش)

ज़रा सी बात में खुश हो जाने वाला

(Zara si bát men khush ho jáne

vála) (ذرا سی بات میں خوش ہو جانے والا)

(جائے والا)

2. चोबदार (Chobdár) (چوبدار) चाऊश

(Cháúsh) (چاؤش)

وہ شخص جو بادشاہوں یا امیروں

کی سواری کے آگے آواز لگاتا ہوا

چلتا ہے

NAQÍZ نکیز (ع - ص)

विरुद्ध (Virud,dh) (ویردھ) विपरीत

(Viparít) (ویریت) (Ula) (الٹا)

NAQÍH نکیہ (ع - ص)

दुर्बल (Durbal) (دربل) अशक्त (Ashakt)

(Chhín) (چھین) क्षीण (کشیٹ)

(Kamzor) (کم زور)

NIKÁH نیکاح (ع - مذ)

प्राणग्रह (Pániggrah) (پانگ گره) विवाह

(Byáh) (بیاہ) (Viváh) (وواہ)

NAKBAT نکبت (ع - مٹ)

1. दरिद्रता (Darid,drata) (دردرتا)

(Nirdhanata) (نردھنتا) निर्धनता

(Kangáli) (کنگالی) कंगाली

2. दुर्भाग्य (Durbhággya) (دربھاگیا)

(Durdáiv) (دردیو) बदकिस्मती

(Bad qismati) (بدقسمتی)

NUKTA نکتہ (ع - مذ)

1. सूक्ष्मता (Súkchhmata) (سوکچھمتا)

(Bárik) (باریکی) बारीकी

2. मर्म (Marm) (مرم) तह की बात

(Tah ki bát) (تہ کی بات)

3. रहस्य (Rahassya) (رہسیہ) राज

(Ráz) (راز)

4. चुटकुला (Chutkula) (چٹکلا) लतीफा

(Latífa) (لطیفہ)

NIKOYI نیکوئی (ف - مٹ) نیکوئی

1. उपकार (Upkár) (اپکار) भलाई (Bhaláyi) (بھلائی)

2. उत्तमता (Uttamata) (اتمتا) उम्दगी (Umdagi) (عمدگی)

NAK,HAT नकहत (ع - مٹ) نکھت

सुगंध (Sugandh) (سوگندھ) महक (Mahak) (مہک) खुशबू (Khushbu) (خوشبو)

NIGÁR निगार (ف - مذ) نگار

1. चित्र (Chittr) (چتر) तस्वीर (Tasvír) (تصویر)

2. बेल बूटे (Bel búte) (بیل بوٹے) नक्श (Naqsh) (نقش)

3. मूर्ति (Múrti) (मूर्त्ति) बुत (But) (بت)

4. सुंदरी (Sundari) (سندری) हसीना (Hasína) (حسینہ)

5. प्रेयसी (Preyasi) (प्रैयसी) माशूका (Ma,shúqa) (معشوقہ)

نگارخانه (ف - مذ)

NIGÁR-KHÁNA निगार खाना

1. चित्रालय (Chittrálai) (چترالے) चित्रागार (Chittra gár) (چتراگار) तस्वीर खाना (Tasvír khána) (تصویر خانہ)

2. मूर्ति गृह (Múrti grih) (मूर्त्ति गृह) मंदिर (Mandir) (مندیر)

3. चित्र सारी (Citrásári) (چتر ساری) रंग महल (Rang mahal) (رنگ محل)

2. ईश्वर (Íshwar) (ایشور) खुदा (Khuda) (خدا)

NAKIRA नकिरा (ع - مذ) نکرہ

जाति वाचक संज्ञा (Játi vachak sangya) (جاتی واچک سنگیا) वह इस्म जो पूरी जिस के लिए बोला जाए (Voh ism jo púri jins ke liye bola jáe) (وہ اسم جو پوری جنس کے لئے بولا جائے)

نکو (ف - ص)

NIKO (NIKU) निको (निकू)

1. उत्तम (Uttam) (اتم) श्रेष्ठ (Shreshth) (شریشتہ) उमदा (Umda) (عمدہ)

2. सुन्दर (Sundar) (سندر) शुभ दर्शन (Shubh darshan) (شبه दर्شن) हसीन (Hasín) (حسین)

नकोخواह (ف - ص)

NIKO-KHÁH निको खाह

शुभ चिंतक (Shubh chintak) (شبه شینک) खैर खाह (Khair kháh) (خیر خواہ)

नकोकार (ف - ص)

NIKO-KÁR निको कार

सच्चरित (Sach, charit) (سیچ چرت) सदाचारी (Sadá chári) (سداچاری) नेक अमल (Nek amal) (نیک عمل)

नकोनाम (ف - ص)

NIKO-NÁM निको नाम

कीर्ति बान् (Kírti ván) (کیرتی وان) यशस्वी (Yashas, swi) (یشس سوئی) नामावर (Námávar) (نام آرد)

7. रक्षा (Rak,cbha رکھھا) हिफाजत
(Hifázat حفاظت)

8. निरीक्षण (Niríkehhan نیریکیهه) نگرانی
(Nigaráni نگرانی)

نگاهبان (ف - ص)

NIGÁH-BÁN निगाह बान

دیکھو 'نگہبان'

نگاہ داشت (ف - مٹ)

NIGÁH-DÁSHT निगाह दाश्त

1. संरक्षण (San rakchhan سن رکھھان)

चौकसी (Chaukasi چوکسی) हिफा-
जत (Hifázat حفاظت) नगरानी
(Nigaráni نگرانی)

2. भरण पोषण (Bharan poshan بهارن پوشان)

परवरिश (Parvarish پروریش)

نگاه غلط انداز (ف - مٹ)

NIGÁHE-GHALAT-ANDÁZ

निगाहे गलत अंदाज़

एसी नज़र जिसे हर आदमी यह समझे

कि मेरी तरफ है (Aisi nazar jise har

ádami yeh samjhe ki meri taraf hai

ایسی نظر جسے ہر آدمی یہ

سمجھے کہ میری طرف ہے)

NIGARAN نگران (ف - ص)

निरीक्षक (Niríkehvak نیریکیهک)

संरक्षक (Sanrakchvak سن رکھھک)

चौकसी करने वाला (Chaukasi karne vála

Pás पास) (چوکسی کرنے والا

bán پاسبان)

NIGÚN نگوں (ف - ص)

अधोमुख (Adho mukh ادھومکھ)

अंधा (Aundha اوندھا)

4. वह जगह जहां हसीनों का मजमा हो

(Voh jagah jabán hasínón ka

majma ho وہ جگہ جہاں حسینوں کا

مجموع ہو)

نگارستان (ف - مذ)

NIGÁRISTÁN निगारिस्तान

1. चित्र शाला (Chitr shála چتر شالہ)

تصویر خانا (Tasvír khána

تصویر خانہ)

2. चित्रित-स्थान (Chittrit-isthán چتریت-استھان)

نقشہ نگار کیا हुआ

مکان (Naqsho nigár kiya hua

makán نقش و نگار کیا ہوا مکان)

نگارش (ع - مٹ)

NIGÁRISH निगारिश

लेख (Lekh لیکھ) तद् रीर (Tab,rír

تصویر)

NIGÁH نگاه (ف - مٹ)

1. दृष्टि (Drishti درشتی) नज़र

(Nazar نظر)

2. नयन (Nayan نین) नेत्र (Nettr

آنکھ) आँख (Ánkh آنکھ)

3. परख (Parakh پرکھ) शनाखत

(Shanákhāt شناخت)

4. तेवर (Tever تہور) चितवन

(Chitvan چتون)

5. ध्यान (Dhyán دھیان) खयाल

(Khayál خیال)

6. कृपा (Kripa کرپا) इनायत

(Ináyat عنایت)

भोगा (गीला Gila) (استمت)
(Bhíga بهیگا)

NAM, MÁM नमाम (ع - ص) نام

1. पिशुन (Pishun) चुगुल खोर
(Chuḡhul khor) (چغل خور)

2. निंदक (Nindak) रुसवा करने
वाला (Rusva karne vála) (دسوا
(کرنے والا)

NUMÁYÁN नुमायां (ف - ص) نمایاں

1. प्रत्यक्ष (Pratyaksh) (प्रतिक्षेप)
सामने (Sámne) (سامنے)

2. व्यक्त (Vyakt) प्रकट (Prakat)
(Záhir) (ظاهر) (برکت)

نمایش (ف - مٹ)

NUMÁISH नुमाइश

1. प्रदर्शनी (Pradarshani) (پردرشنی)
नुमाइश गाह (Numáish gáh)
(نمایش گاه)

2. प्रदर्शन (Pradarshan) (پردرشن)
दिखावा (Dikháva) (دکھاوا)

3. शृंगार (Shringár) (श्रुंगार) जीनत
(Zinat) (زینت)

4. सजा (Sajja) (سجا) सजावट (Sajávat)
(سجاوت)

NAMAD नमद (ف - مذ) نمد

मोटा कंबल (Mota kambal) (موتا کمبل)
नमदा (Namda) (نمدا)

نمدیده (ف - ص)

NAM-DÍDA नम दीदा

आर्द्र नयन (Árdr nayan) (آردر نین)

نگون بخت (ف - ص)

NIGÚN-BAKHT निगूं बख्त

हत भाग्य (Hat bhággya) (هت بهاگیه)

बद किस्मत (Bad qismat) (بد قسمت)

نگون سار (ف - ص)

NIGÚN-SÁR निगूंसार

अधोमुख (Adho mukh) (ادھو مکھ)

आँधा (Aundha) (اوندھا)

NIGAH निगह (ف - مٹ) نگه

نگاه کا متخفف دیکھو 'نگاه'

نگہبان (ف - ص)

NIGAH-BÁN निगह बान

1. संरक्षक (Sanrak, ohhak) (سن رکھک)

मुहाफिज़ (Muháfiz) (محافظ)

2. निरीक्षक (Nirík, ohhak) (نریکھک)

निगरां (Nigarán) (نگراں)

نگهداشت (ف - مٹ)

NIGAH-DÁSHT निगह दाश्त

دیکھو 'نگاه داشت'

NAGÍNA नगीना (ف - مذ) نگینه

1. रत्न (Ratn) (رتن) जवाहिर (Javáhir)
(جواهر)

2. नग (Nag) (نگ) अगूँठी वगैरा में

जड़ा जाने वाला रत्न (Agúthi

vagháira men jara jáne vála ratn

انگوٹھی وغیرہ میں جڑا جانے والا

(رتن)

NAM नम (ف - ص) نم

आर्द्र (Árdr) (آردر) स्तिमित (Istimit)

ننگ (ف - مذ) NANG ننگ

1. لاج (Lajja) لاج (لج) لاج (Láj)
2. دوش (Dosh) دوش (Aib) (عیب)
3. نندا (Ninda) نندا (Rusváyi) (رسوائی)

ننگ خاندان (ف - ص)

NANGE-KHÁNDÁN ننگو خاندان

- کل کلک (Kul kalank) کل کلک
 کولانگار (Kulángár) کول کٹک
 (Kul kank) کول کٹک جو سارے
 کول کو بدنام کرے (Jo sáre kul ko
 bad nám karé) جو سارے کل کو
 (بدنام کرے)

ننگ و ناموس (ف - مذ)

NANGO-NÁMÚS ننگو ناموس

1. لاج (Lajja) لاج (Ghairat) (غیرت)
2. مریدا (Maryáda) مریدا (Hurmat) (حرمیت)
3. ساتیتو (Satittwa) ساتیتو (Ismat) (عصمت)

نؤ (ف - ص) NAU نؤ

1. نوتن (Nútan) نوتن (Navín) (نوتن)
2. نیا (Naya) نیا (Ádhunik) (آدھنک)
3. نیا (Naya) نیا (Hál ka) (حال کا)

نؤ آبادی (ف - مٹ)

NAU-ÁBÁDI نؤ آبادی

نیا (Upnivesh) (اپنویسھ) (نیا)

4. شہرت (Khyáti) شہرت (Shubrat)

5. شہرت (Vaibhav) شہرت (Shán shaukat)

6. ہستی (Astittwa) ہستی (Hasti)

7. شوبھا (Shobha) شوبھا (Raunaq)

اردو میں 'ن' کے زبر سے بھی بولتے ہیں

نمودار (ف - ص) NUMÚDÁR نمودار

1. پرکٹ (Prakat) پرکٹ (Vyakt) (عینان) (Ayán)
2. آویرہوت (Ávirbhút) آویرہوت (Zábir) (ظاہر)
3. آدھ (Adh,dhyakohh) آدھ (Sar dár) (سر دار)

نمونہ (ف - مذ) NAMÚNA نمونہ

1. دیگदर्शन (Dig darshan) دیگदर्शन (Bánagi) (بانگی)
2. उपमा (Upama) उपमा (Nazír) (نظیر)
3. दृष्टान्त (Drishtánt) दृष्टान्त (Misál) (مثال)
4. आदर्श (Ádarsh) आदर्श (Misáli) (مثالی)
5. आकारप्रकार (Ákár prakár) आकारप्रकार (Vaz,a qat,a) (وضع قطع)

نمی (ف - مٹ) NAMI نمی

- آدرتا (Ádrata) آدرتا (Tari) (تری)
- گیلا پن (Gíla pan) (گیلا پن)

کا لڑکا (Laṛki ka laṛka لڑکی کا لڑکا)

NAVÁSÍR نواسیر (ع - مت)

1. ناسور کی جمع

2. بھگندر (Bhagandar)

پاخانے کے مکالم کا فوڈا (Pákháne

ke maqám ka phoṛa کے پاخانے

(مقام کا پھوڑا)

NIVÁLA نوالہ (ف - مذ)

گراس (Grás گراس) کول (Kaul

لقمہ (Luqma لقمہ)

نوامید (ف - ص)

NAU-UMMÍD نؤ اؤمؤد

ہتاش (Hatásh ہتاش) نیراش (Nirásh

نؤ اؤمؤد (Na ummíd نؤ اؤمؤد)

NAUBAT نؤبت (ع - مت)

1. اوسرا (Osara اوسرا) باری (Bári

باری)

2. دشا (Dasha دشا) ہالت (Hálat

حالت)

3. ڈنکا (Danka ڈنکا) ناکارا (Naq-

qára نقارہ)

4. رۊشان چوکی (Raushan chauki

(روشن چوکی)

وہ شہنائی اور نفیری وغیرہ جو کسی

بادشاہ یا امیر کی دیوڑھی پر روزانہ

سویرے بجا کرتی ہے

نوجوان (ف - ص)

NAU-JAVÁN نؤ جوان

نویوک (Nav yuvak نویوک) نویوک

(Nav yuva نویوک) نیا پٹھا (Naya.pa-

h,thá نیا پٹھا)

بسا ہوا ہلاکا (Naya basa hua

iláqa نیا بسا ہوا علاقہ)

نؤ آموز (ف - ص)

NAU-ÁMOZ نؤ آموز

1. نو شیکھت (Nav shikchhit نو

نؤ سیکھت) نؤ سیکھت (Nau sikhiya

(اناری) (Anári اناری)

2. انبہ (Anabh, bhyast انبہ)

کچا (Kach,cha کچا)

NAVA نوا (ف - مت)

1. شبر (Shabd شبر) (Swar سوار)

آواز (Áváz آواز)

2. ناگما (Naghma ناگما) (Gán گان)

گانا (Gána گانا)

NAVÁH نواہ (ع - مذ)

آس پاس کا ہلاکا (Ás pás ka iláqa

مضافات (Muzáfát مضافات)

(مضافات)

نوازش (ف - مت)

NAVÁZISH نوازش

آنوکمپا (Anukampa آنوکمپا)

دیا (Daya دیا) مہر بانی (Mehr báni

مہربانی)

نوازش نامہ (ف - مذ)

NAVÁZISH-NÁMA نوازش نامہ

کریا پتر (Kripa pattr کریا پتر)

کریم نامہ (Karam náma کریم نامہ)

NAVÁSA نواسہ (ف - مذ)

دوہتر (Daubittr دوہتر) پوتیکا پوت

لڑکی (Putrika puttr پوتیکا پوت)

उजाला (Ujāla) चमक (Chamak
(روشنی Raushani) रौशनी (چمک)

2. शोभा (Shobha) छटा (Chhata
(رونی Rannaq) रौनक (چھٹا)

3. मुख छटा (Mukh chhata) चेहरे की चमक दमक (Chebre ki cha-
mak damak) چہرے کی چمک (دمک)

NÚRĀNI नूरानी (न - म) نورانی
प्रकाश मय (Prakāsh mai) (پركاش مے)
ज्वलंत (Jwalant) (جولنت) पुरनूर
(Pur nūr) (پرنور)

नूर बाफ (न - म) نور باف

NÚR-BÁF नूर बाफ
पट कार (Pat kār) (پتکار) कपड़ा बिनने
वाला (Kaprā binne vála) (کپڑا بننے والا)
जुलाहा (Juláha) (جلاھا)

NAU-RAS नौरस (न - म) नौरस

1. नव-पक्व (Nav pak,kwa) (नویکو)
नया पका हुआ फल (Naya paka hua
phal) (نیا پکا ہوا پھل)

2. नवल (Naval) युवा (Yuva)
(नौखेज Naukhez) (नौखेज)

नौराईदे (न - म) नौराईदे

NAU-ZÁYĪDA नौराईदा
नव जात (Nav jāt) (नोजात) जो नया
पैदा हुआ हो (Jo Naya paida hua ho)
(جو نیا پیدا ہوا ہو)

NOSH नोश (न - म) नोश

1. पान (Pán) पीना (Pína) (پینا)

NAU,HA नौहा (न - म) नौहा

1. शोकालाप (Shokáláp) (شوڪالاپ) मुर्दे
पर रोना (Murde par rona) (مردے
پر رونا)

2. विलाप (Viláp) (ولاپ) रोना पीटना
(Rona pítna) (رونا پیتنا)

नौखास्ते (न - म) नौखास्ते

NAU-KHÁSTA नौ खास्ता

नवोत्थित (Navot,thit) (نووٹ،تھٹ)

नया उठा हुआ (Naya uth,tha hua)
(نیا اٹھا ہوا)

NAU-KHEZ नौ खेज (न - म) नौ खेज

1. किशोर (Kishor) (کیشور) करीबुल
बुलूग (Qaríbul bulúgh) (قریب
البلوغ)

2. नवयुवा (Nav yuva) (नویوا)
जवान (Nau javán) (نو جوان)

3. अननुभवी (Ananubhavi) (اننوبھوی)
ना तज्रिबा कार (Na tajriba kár)
(نا تجربہ کار)

नौदौलत (न - म) नौदौलत

NAU-DAULAT नौ दौलत
जिसे नई नई दौलत मिली हो (Jise nayi
nayi daulat mili ho) (جسے نئی نئی
دولت ملی ہو)
जो नया नया अमीर हुआ हो (Jo naya naya amír hua ho)
(جو نیا نیا امیر ہوا ہو)

NÚR नूर (न - म) नूर

1. प्रकाश (Prakāsh) (پركاش) आभा
(Ábha) (جیوتی Jyoti) ज्योति (آभा)

2. लिंग (Ling लङ्ग) ज़िंस (Jins جنس)
3. प्रकार (Prakar پَرَكَار) क़िस्म (Qism قسم)
4. आकृति (Ākriti اَکَرَتِی) शकल (Shakl شکل)
5. पद्धति (Pad,dhati پَدَدَهَتِی) ढंग (Dhang دَهَنگ) تَرز (Tarz تَرز)

نوعروس (ع - ف - ص)

NAU-ARÚS नौ अरूस

- नव वधू (Nav vadhu نو ودهو) नव
विवाहिता (Nav viváhita نو وواهتا)
नई दुल्हन (Nayi dulhan نئی دلهن)

NAU-UMR नौ उम्र (ع - ف - ص)
अल्प वयस्क (Alp vayask الپ)
कम उम्र (Kam umr کم عمر) (ویسک)

NOK नोक (ف - م - ث)

1. अणि (Ani اَنِی) अनि (Ani اَنِی)
चुभने वाला कनारा (Chubhne vála kanāra چُبهنے والا کنارہ)
2. बांक पन (Bánk pan بانک پن)
आन (Ān اَن)

3. डोंग (Díng دَینگ) दून (Dún دُون)

NAUKAR नौकर (ف - م - ث)

1. सेवक (Sevak سِوَک) मुलाज़िम (Mulázim ملازم)
2. दास (Dás داس) खादिस (Khádīm خادم)

2. स्वादिष्ट पदार्थ (Swádisht padārth سَوادِشْتَه پَدَارْتَه) मज़ेदार चीज़ (Mazedár chíz مزیدار چیز)

3. विष हर (Vish har وِش هَر) तिर्याक़ (Tiryáq تِرِیَاق)

4. पीने वाला (Píne vála پینے والا)
ان معذوں میں مرکبات کا آخری
جزو ہو کر آتا ہے جیسے 'مے نوش'

NAVISHTA नाविशता (ع - م - ذ)

1. लिखित (Likhit لکھت) लिखा हुआ (Likha hua لکھا ہوا)
2. लिखित प्रमाण (Likhit pramān لکھت پرمآن)
तहरीरी सनद (Tahríri sanad تَهَریری سند)
3. भाग्य (Bhág,gya بھاگیہ) क़िस्मत (Qismat قسمت)

نوش دارو (ف - م - ث)

NOSH-DÁRÚ नोश दारू

1. संजीवनी (Sanjívani سَن جیوَنِی) मुर्दे को ज़िंदा कर देने वाली दवा (Murde ko zinda kar dene váli dava مردے کو زنده کر دینے والی دوا)
2. अमृत (Amrit اَمَرِیت) सुधा (Sudha سُدھا) आवे हयात (Ábe hayát آب حیات)

NOSHA नोशा (ف - म - ذ)
वर (Var وَر) दूल्हा (Dúlha دُولْهَآ)

NAU,A नौअ (ع - م - ث)

1. जाति (Jāti جاتی) नस्ल (Nasl نَسْل)

نو وارد (ف - ع) ص

NAU-VÁRID نؤ وارید

نواگت (Navágat) نواگنتوک
(Navágantuk) نیا آنے والا
(Naya áne vála)

NAVED نؤید (ف - م) ص

1. شوبھ سূچنا (Shubh sūchana) شوبھ
(Kkush khabari) خوش خبری
(خوش خبری)
2. نیمانترا (Nimantaran) نیمانترا
(Dávat náma) دعوت نامہ
(نامہ)

نؤیسندہ (ف - ص)

NAVÍSINDA نؤیسیندا

لیکھک (Lekhak) لیکھک
(Likhne) لیکھنے والا
(Likhne vála)

NIHÁD نیہاد (ف - م) ص

پراکرتی (Prakriti) پراکرتی
(Swabháv) سواہا
(Khaslat) خصلت

NAHÁR نهار (ع - م) ص

1. دیواس (Divas) دیواس
(Din) دین
(Roz) روز
(Anáhár) اناہار
(Kháli pet) خالی پیٹ

NIHÁL نیہال (ف - م) ص

1. پودا (Pauda) پودا
(Naya darakht) نیا درخت
(Vrik chh) وریکھ
(Per) پیر
(Rúkh) روکھ

NAUKARI نؤکری (ف - م) ص

1. سِوا (Seva) سِوا
(Service) سروس
2. داساتا (Dásata) داساتا
(Khidmat) خدمت

نؤک زبان (ف - ص)

NOKE-ZABÁN نؤکے جباں

جیہاگر (Jivhágr) جیہاگر
(Kanthasth) کانٹھستھ
(Jo zabáni yád ho) جو زبانی یاد ہو

NAUM نؤم (ع - م) ص

نیدرا (Niddra) نیدرا
(Swapn) سواپن
(Sona) سونا

نؤمشیق (ع - ص)

NAU-MASHQ نؤ مشق

نواہیست (Navábh, bhyast) نواہیست
(Nau sikhiya) نؤ سیکھی

NAUMÍD نؤمید (ف - ص)

ہتاش (Hutásh) ہتاش
(Nirásh) نیراش
(Na ummed) نا اُمید

نؤنیہال (ف - ص)

NAU-NIHÁL نؤ نیہال

1. نؤ وریکھ (Nav vrikchh) نؤ وریکھ
(Naya pauda) نیا پودا
2. شیشو (Shishu) شیشو
(Bálak) بالک
(Bach, cha) بچہ

NIHUFTA निहुप्ता (ف - ص) نہہفتہ
निहित (Nihit) गुप्त (Gupt)
छिपा हुआ (Chhipa hua) (کھپا
हوا)

NU,HUM नुहुम (ف - ص) नम
नवम (Navam) नवां (Naván)
(نواں)

NAHANG नहंग (ف - مذ) नहंग
ग्राह (Gráh) कुंभीर (Kumbhír)
घड़याल (Gharyál) (कम
भर)
मगर मच्छ (Magar mach, chh)
(मच्छ)

NIHI निही (ع - مث) نہی
1. निषेध (Nishedh) वर्जन
(Varjan) मनाही (Manáhi)
(مناہی)
2. ईश्वर की तरफ से किसी काम के न
करने का आदेश (Íshwar ki taraf
se kisi kám ke na karne ka ádesh)
ایشور کی طرف سے کسی کام کے نہ
(کرنے کا آدیہن)

NIHÍB निहीब (ع - مذ) نہیب
भय (Bhai) त्रास (Trás)
डर (Dar) दहशत (Dahshat)
(دهشت)

NAI नै (ف - مث) نے
1. नड (Nad) नरकुल (Narkul)
(नरकट) (Narkat)
2. वंशी (Vanshi) बाँसुरी
(Bansuri)

3. समृद्ध (Samrid, dh) माला-
माल (Mála mál)
4. प्रसन्न (Prasan, n) खुश
(Khush)

NIHÁN निहां (ف - ص) نہاں
गुप्त (Gupt) निहित (Nihit)
पोशीदा (Poshída)

NIHÁYAT निहायत (ع - مث) نہایت
1. अंत (Ant) छोर (Chhor)
(अखीर) (Akhír)
2. पराकाष्ठा (Parákáshtha)
आखिरी हद (Ákhiri had)
3. अत्यधिक (Attyadhik)
अत्यंत (Attyant) बेहद
(Be had)

NAHJ नहज (ع - مذ) نہج
1. मार्ग (Márg) रस्ता (Rasta)
(رستہ)
2. पद्धति (Pad, dhati) ढंग
(Dhang) तरीका (Taríqa)
(طریقہ)

NAHR नहर (ع - مث) نہر
1. नदी (Nadi) आबजू (Ábju)
(آبجو)
2. कुल्या (Kulya) दरया से
निकाली हुई शाख (Darya se nikáli
hui sbákh)

NOH,ZAT नुहजत (ع - مث) نہضت
प्रस्थान (Prastbán) कूच
(Kúch) खानगी (Ravánagi)
(دوانگی)

نیازمند (ف - ص)

NIYÁZ-MAND نیازمند

1. آگیاکاری (Ággya kári) (آگیاکاری)
فرمان بردار (Farmán bardár)
(فرمان بردار)
2. اچھک (Icb,obhuk) (اچھک) آمی
لاشی (Abhiláshi) (آبھی لاشی) آرزو
مند (Árzu mand) (آرزو مند)
3. دوست (Dost) (دوست) (میترو)
(Mitr)

نیاز نامہ (ف - مذ)

NIYÁZ-NAMA نیازنامہ

- وینے پتر (Vinai pattr) (وینے پتر)
آجیزانا درخاست (Ájizána darkhást)
(عاجزانہ درخواست)

نیام (ف - مذ) NIYÁM نیام

- کوش (Kosh) (کوش) (Khadg
kosh) (کھڈگ کوش) (Myán
(میان)

نیت (ع - مٹ) NÍYAT نیت

1. سَنکَلپ (Sankalp) (سَنکَلپ) (Iráda) (اِرادہ)
2. اُدیش (Uddesh) (اُدیش) (Mansha) (مَنشا)

نیر (ع - مذ) NAI,YIR نیر

- سُورج (Súrya) (سُورج) (Súraj)
(آفتاب) (Áftáb) (آفتاب)
(سورج)
اردو میں یہ لفظ 'ی' کے زبر کے
ساتھ بھی بولا جاتا ہے

3. نیچا (Nigáli) (نیچا)
(Naicha) (نیچہ)

نیابت (ع - مٹ) NIYÁBAT نیابت

1. پرتی (Prati nidhittwa) (پرتی)
(Numá indagi) (نوماہندگی)
(نمایندگی)
2. استھانا پنتا (Isthánápan,nata)
(Qáim) (قائم مقامی)
(maqámi)

نیاز (ف - مذ) NIYÁZ نیاز

1. اسپرہ (Isprih) (اسپرہ) (Ákánkehba)
(Hájat) (حاجت)
2. پَرِچَی (Parichai) (پَرِچَی) (Shanásáyi)
(شَناسائی)
3. فَاٹَہَا (Fátaha) (فَاٹَہَا) (Murde ka)
دَسَواں بَیَسَواں وَغَیَرَا (dasván bísván vaǵhaira)
(مردے کا دسواں بیسواں وغیرہ)
4. چَڑَاوَا (Charháva) (چَڑَاوَا) (Charáve ki mitháyi)
(چَڑَاوَا کی مِٹھائی)
5. شَرَدَہَا (Shrad,dh) (شَرَدَہَا) (Irádat)
(اِرادت)
6. پُجَا (Púja) (پُجَا) (Mannat)
(مَنت)

نیاز کیش (ف - ص)

NIYÁZ-KESH نیازکیش

دیکھو 'نیازمند'

2. इस महीने को बरसात (Is mahíne
ki barsát (اس مہینے کی برسات
مشہور ہے کہ اس مہینے کی بارش
کا ہر قطرہ سیپ میں موتی بن
جاتا ہے

NEST نیست (ف - ص) نست

1. नष्ट (Nasht (نشت) बर बाद (Bar
bád (برباد)

2. नास्ति (Násti (ناستی) नहीं है
(Nahín hai (نہیں ہے

نیستان (ف - مذ)

NAYASTÁN (NESTÁN) नयस्तां (नेस्तां)

1. नडप्राय (Nadap,práe (नडप,प्राए
नर कट का जंगल (Narkat ka jangal
(نرکت کا جنگل)

2. बन (Ban (بن) बीहड़ (Bíhar (بیہڑ
जंगल (Jangal (جنگل)

نیست و نابود (ف - ص)

NESTO-NÁBÚD नेस्तो-नाबूद

विनष्ट (Vinasht (ونشت) विध्वस्त
(Vidh,dhwast (ودھوस्त) उन्मूलित
(Unmúlít (أن مولات) बिलकुल
तह्स नह्स (Bilkul tah,s nah,s بالکل
(تکس نکس)

NESTI नेस्ती (ف - ص) نستی

1. विनाश (Vinásh (وناش) बरबादी
(Barbádi (بربادی)

2. दरिद्रता (Dariddrata (دردرتا) कंगाली
(Kangáli (کنگالی) नुहसत (Nuhusat
(نکوست)

نیر اصغر (عف - مذ)

NAI,YIRE-ASGHAR नयिरे असगर
चंद्र (Chandr (چندر) चंद्रमा (Chan-
drama (چاندروما) चाँद (Chánd (چاند

نیر اکبر (عف - مذ)

NAI,YIRE-AKBAR नयिरे अक्बर
सूर्य (Súrya (سوریه) रवि (Ravi (روي
सूरज (Súraj (سورج)

NAI,RANG नैरंग (ف - مذ)

1. इन्द्रजाल (Indr jál (اندرجال) जादू
(Jádu (جادو)

2. माया (Máya (مایا) फरेब (Fareb
(فریب)

نیرنگ ساز (ف - ص)

NAIRANG-SÁZ नैरंग साज

मायावी (Máyávi (مایاوی) ऐंद्र जालिक
(Aindr jálík (ایندر جالک) शोबदाबाज
(Shobada báz (شعبده باز)

NÍZ नीज़ (ف - حرف عطف) نیز

1. और (Aur (اور)

2. भी (Bhi (بھی)

NAIZA नैज़ा (ف - مذ) نیزہ

शक्ति (Shakti (شکتی) शंकु (Shanku
कुंत (Kunt (کنت) भाला (Bhála (بھالا)
(Barchhi (برچی)

NAISÁN नैसां (ف - مذ) نیسان

1. बैसाख का महीना (Baisákh ka
mahína (بیساکھ کا مہینہ)

4. पवित्र (Pavitr) पाक (Pák) (پاک)

5. सच्चरित्र (Sach, charitr) (سیح چرتر) (صالح) (Sáleh)

6. सदैव (Sadai) रहम दिल (رحم دل) (Rahm dil)

7. कुलीन (Kulín) शरीफ (شریف) (Sharíf)

8. सरल स्वभाव (Saral swabháv) (سرل سوبهاو) (Sáda mizáj) (سادہ مزاج)

نیک انجام (ف - ص)

NEK-ANJÁM नेक अंजाम

शुभप्रमाण (Shubhap, pramán) (شبه پرممان) जिसका नतीजा अच्छा हो (Jis ka natíja ach, chha ho) (جس کا نتیجہ اچھا ہو)

نیک اندیش (ف - ص)

NEK-ANDESH नेक अंदेश

शुभ चेता (Shubh cheta) (شبه चैता) शुभ चिंतक (Shubh chintak) (شبه چिंतक) अच्छी बात सोचने वाला (Ach, chhi bát sochne vála) (اچھی بات سوچنے والا)

نیک بخت (ف - ص)

NEK-BAKHT नेक बख्त

1. सौभाग्य शाली (Saubhággya sháli) (सुभागीय शाली) (Saubhággya sháli) (خوش قسمت) (Khush qismat)

2. सरल स्वभाव (Saral swabháv) (سرل سوبهاو) (Sídha sádha) (سیدھا سادھا)

NESH नेश (फ - मड)

1. दंश (Dansh) कंटक (Kantak)

(डंक) (Dank) (कंटक)

2. विष (Vish) ज़हर (Zahr) (وش)

NESHTAR नेश्तर (फ - मड)

‘नश्तर’

नیش زنی (ف - مٹ)

NESH-ZANI नेश जनी

1. दंशन (Danshan) डंक मारना (Dank mārna) (डंक مارنا)

2. अनर्थ करना (Anarth karna) (انرته) (Buráyi karna) (برائی کرنا)

نیش عقرب (ف - مڈ)

NESHE-AQRAB नेशे अक्रब

वृक्षिक दंश (Vrikchhik dansh) (ورکچھیک دंश) (Bich, chhu ka dank) (बिच्छू का डंक) (बिच्छू का डंक)

नیشकर (ف - ذٹ)

NAI-SHAKAR नै शकर

इक्षु (Ikchhu) (इक्षु) (Ikchhu) (गन्ना) (Ganna)

NEK नेक (फ - ص)

1. शुभ (Shubh) (شبه) (Sa,íd) (سعيد)

2. उत्तम (Uttam) (اتم) (Nafís) (نفیس)

3. सुन्दर (Sundar) (سندر) (Hasín) (حسین)

نیک طینت (عف - ص)

NEK-TÍNAT نیک तीनत

دیکھو 'نیک سرشت'

نیک عمل (عف - ص)

NEK-AMAL نیک अमल

पुण्य कर्मा (Punnya karma)

(सत कर्ता (Sat karta (कर्मा

निक आमाल (Nek ámál

निक فرجام (ف - ص)

NEK-FARJÁM नیک फर्जाम

دیکھو 'نیک طبع'

نیک قدم (عف - ص)

NEK-QADAM نیک कदम

जिसका आना मुबारक हो (Jis ka ána

mubáarak ho (جس کا آنا مبارک ہو)

نیک کردار (ف - ص)

NEK-KA (I) RDÁR نیک क (कि) दार

(सदाचारी (Sada chári

(साधुवृत्त (Sádhu vritt

(अच्छे चाल चलन वाला (Ach, chhe

chál chalan vála (اچھے چال چلن والا)

نیک گفتار (ف - ص)

NEK-GUFTÁR نیک गुफ्तार

(साधुभाषी (Sádhu bháshi

(सद्वादी (Sad vádi

(अच्छी बातें करने वाला (Ach, chhi baten karne

vála (اچھی باتیں کرنے والا)

निक مزاج (عف - ص)

NEK-MIZÁJ नیک मिज़ाज

(सुकृतात्मा (Sukritátma

NEK-KHU नیک खू (ف - ص)

(सत्प्रकृति (Satprakriti

(सद् वृत्त (Sad vritt

(आदतों वाला (Ach, chhi ádaton vála

(اچھی عادتوں والا)

NEK-DIL नیک دل (ف - ص)

(सदात्मा (Sadátma

(पुण्यात्मा (Pun,nyátma

(अच्छे दिल

वाला (Ach, chhe dil vála

(اچھے دل والا)

نیک رائے (عف - ص)

NEK-RÁE नیک राय

(सद्बुद्धि (Sad bud, dhi

(सन्मति (San, mati

(राय वाला (Ach, chhi ráe vála

(राے والا)

نیک سرشت (ف - ص)

NEK-SIRISHT नیک सिरिशत

(सदात्मा (Sadátma

(पुण्यप्रकृति (Punnya prakriti

(निक (Nek tínat

(निक طینت

نیک سیرت (عف - ص)

NEK-SÍRAT नیک सीरत

دیکھو 'نیک خو'

نیک طبع (عف - ص)

NEK-TAB, A नیک तब (तब)

(सत्प्रकृति (Sat prakriti

(सदात्मा (Sadátma

(निक सिरिशत (Nek sirisht

(निक سرشت

نیک خیال (Nek kbayál) نیک خیال (سنگلیپ)

2. دان شیل (Dán shíl) دان شیل (مکھاییر) (Mukhaiyir)

3. ستیہ (Sattya nishth) ستیہ (ایماندار) (Imándár) ایماندار (نشستہ)

NEKU نیکو (ف - ص) نیکو

1. شریشتہ (Shreshth) شریشتہ (Uttam) (ات، نم) (Ála) (اعلیٰ)

2. شوبہ (Shubh) شوبہ (Kallyán mai) (کلیان مے) (Mubáarak) (مبارک)

نیکو خصال (غف - ص)

NEKU-KHISÁL نیکو خصلت (دیکھو 'نیک خو')

نیکو سیر (غف - ص)

NEKU-SI,AR نیکو سیر

سچ چرتر (Sach, charittr) سچ چرتر (Sadáshai) (سداشے) (Nek sírat) (نیک سیرت)

نیکو کار (ف - ص)

NEKU-KÁR نیکو کار

سداچاری (Sadáchári) سداچاری (Sad vritt) (سدورت) (Nek chalan) (نیک چلن)

نیکو کردار (ف - ص)

NEKU-KARDÁR نیکو کردار (دیکھو 'نیک کردار')

پنہ شیل (Punnya shíl) پنہ شیل (Ach, chhe mizáj) (اچھے مزاج والا) (vála)

نیک منش (ف - ص)

NEK-MANISH نیک منیش

دیکھو 'نیک مزاج'

نیک منظر (غف - ص)

NEK-MANZAR نیک منظر

شوبہ (Shubh darshan) شوبہ (Nettr priya) (نیتر) (Jo) (جو) (dekhne men ach, chha lage) (دیکھنے میں اچھا لگے)

نیک نام (ف - ص)

NEK-NÁM نیک نام

اتم یس (Uttam yash) اتم یس (Pun, nyashlok) (پنیش) (Namávar) (نام آوار) (لوک)

نیک نفس (غف - ص)

NEK-NAFS نیک نفس

انتہ شدہ (Antah sbud, dh) انتہ شدہ (Sádhu shíl) (سادھو شیل) (Pák batin) (پاک باطن)

نیک نہاد (ف - ص)

NEK-NIHÁD نیک نہاد

سداشے (Sadáshai) سداشے (Antah sud, dh) (انتہ شدہ) (Nek sirisht) (نیک سرشت)

نیک نیت (غف - ص)

NEK-NÍYAT نیک نیت

1. ست (Satsankalp) ست

पुष्कर (Pushkar) राजीव (Rájív) (پشکر)
कमल (Kamal) (کمل)

نیلو فرماہتابی (ف - مذ)

NÍLOFARE-MÁHTÁBI

नीलोकरे माह ताची

कुमुदिनी (Kumudini) कैरव

(Kumud) (कुमुद) (कैरव)

कोका (Koka) कुई (Kuín) (कोका)

NÍM नीम (न - व)

1. अर्ध (Ardh) (अर्ध)

(Ádha) (आधा)

2. न्यून (Nyún) थोड़ा (Thora)

(Kam) (कम)

NÍM-BÁZ नीम बाज (न - व)

अर्ध मुकुलित (Ardh mukulit)

(Adh khula) (अध खुला)

(कहा)

नीम बरशत (न - व)

NÍM-BIRISHT नीम बिरिशत

अर्ध भृष्ट (Ardh bhrisht)

(Ádha bhuna hua)

(आधा भूना हुआ)

नीम बसमल (न - व)

NÍM-BISMIL नीम बिस्मिल

अर्ध बधित (Ardh badhit)

(Ádha zab,h)

kiya hua (आधा डबिच किया हुआ)

NÍM-JÁN नीम जां (न - व)

अर्ध मृत (Ardh mrít)

(Adh mua) (अध मूआ)

NEKI नेकी (न - म)

1. उपकार (Upkár) भलाई

(Bhaláyi) (एहसान)

(احسان)

2. संयम (San,yam) परहेजगारी

(Parhez gári)

3. श्रेष्ठता (Shresh,thata)

(Khúbi) (खوبی)

4. स्वभाव की सरलता (Swabháv ki

saralata)

(Bhola bhála pan)

(بهالادین)

5. सदाचार (Sadáchár)

(Nek chalani)

NÍL-GÚN नील गूँ (न - व)

नील वर्ण (Nílvān)

(Níle rang ka)

NÍLAM नीलम (न - म)

नीलमणि (Níl mani)

(Ek ratn)

NÍLOFAR नीलोफर (न - म)

1. कमल (Kamal) कुंवल (Kunval)

(کنول)

2. कुमुद (Kumud) फुफला (Phuph-

la)

(Kuín) (کوئیں)

نیلو فر آفتابی (ن - م)

NÍLOFARE-ÁFTÁBI नीलोफरे आपताची

पद्म (Padm) अरविंद (Aravind)

(Sarsíruh) (सरसीरुह)

ऐसा मस्त जिसे कुछ कुछ होश हो
(Aisa mast jise kuchh kuchh hosh ho
ایسا مست جسے کچھ کچھ
(ہوش ہو)

نیم نگاہی (ف - مٹ)

NÍM-NIGÁHI नीम निगाही

कनख्यों से देखना (Kanakhyon se
dekhna کنکھیوں سے دیکھنا)

NÍMA नीमा (ف - مد) نیمہ

1. अर्ध (Ardh اردھ) आधा (Ádh
آدھا)

2. एक प्रकार का ऊँचा जामा (Ek
prakár ka úncha jáma ایک پروکار
کا اونچا جامہ)

نی نواز (ف - ص)

NAI-NAVÁZ नै नवाज़

बांसुरी बजाने वाला (Bánsuri bajáne vála
(بانسری بجانے والا)

NI,YOSH नियोश (ف - ص) نیوش

श्रोता (Shrota شروتا) सुनने वाला
(Sunne vála سننے والا)

مرکیبات کا آخری جزو ہو کر معنی
دیتا ہے جیسے 'حق نیوش'

आधी जान निकल गई हो (Jii ki ádhi
ján nikal gayi ho جسکی آدھی جان
(نکل گئی ہو)

NÍMCHA नीमचा (ف - مذ) نیمچہ

खड्ग पुत्री (Khadg putttri کھڈگ پتری)

कटार (Katár کتار)

NÍM-SER नीम सेर (ف - ص) نیم سیر

अर्ध तृप्त (Ardh tript اردھ تریپت)

आधा पेट भरा हुआ (Ádha pet bhara
hua آدھا پیٹ بھرا ہوا)

نیم شب (ف - ص)

NÍM-SHAB नीम शब

अर्ध रात्रि (Ardh rátttri اردھ راتری)

आधी रात (Ádhi rát آدھی رات)

نیم کشتہ (ف - ص)

NÍM-KUSHTA नीम कुश्ता

دیکھو 'نیم بسمل'

NÍM-GARM नीम गर्म (ف - ص) نیم گرم

अर्धोष्ण (Ardhoshn اردھوشن) गुन गुना

(Gun guna گنگنا)

نیم مست (ف - ص)

NÍM-MAST नीम मस्त

अर्धमत्त (Ardh matt اردھ مت)

و

VÁJIB واجب (ع - ص) واجِب

1. उचित (Uohit اُچِت) यथोचित (Yathochit یتھوچِت) मुनासिब (Munásib مناسِب)
2. आवश्यक (Ávash,shyak آوَشِیک) ज़रूरी (Zurúri ضروری)
3. देय (Deya دِید) काबिले अदा- (Qábile ada قابل ادا)

واجِب الادا (ع - ص)

VÁJIBUL-ADA वाजिबुल अदा

- दातव्य (Dátav,vya داتویہ) शोधनीय (Shodhaníya شوذھنیہ) जिसकी अदा-
इगी ज़रूरी हो (Jis ki adáigi zurúri ho جس کی ادائیگی ضروری ہو)

واجِب التسليم (ع - ص)

VÁJIBUT-TASLÍM वाजिबुत्तस्लाम

- मान्य (Mán,nya मानیہ) जिस का मानना
ज़रूरी हो (Jis ka máanna zurúri ho جس کا मानنا ضروری ہو)

واجِب التعزیر (ع - ص)

VÁJIBUT-TA,ZÍR वाजि बुत्ताज़ीर

- दंडनीय (Dandaníya दंडनीہ) शासनीय (Shásaníya شاسنیہ) जिसे सज़ा देना
ज़रूरी हो (Jise saza dena zurúri ho جسے سزا دینا ضروری ہو)

واجِب التعظیم (ع - ص)

VAJIBUT-TA,ZÍM वाजिबुत्ताज़ीम

- आदरणीय (Ádaraníya आदरनीہ) पूज्य (Pújjya پوجیہ) जिस का अदब ज़रूरी

VA वा (फ - व) वा

1. उद्धटित (Udghatit ادگھٹِت) खुला हुआ (Khula hua کھُلا ہوا)
 2. 'वाय' का लघु रूप ('Váe' ka laghu रूप) हाय (Háo) (واے کا لگھو रूप) आह (Áh आह) (हाے)
- دوسرے معنوں میں مرکبات کا جز
ہو کر آتا ہے جیسے 'واحسرتا'

VÁBASTA वाबस्ता (ف - ص) وابستہ

1. बद्ध (Bad,dh بدھ) आवद्ध (Ábad,dh আবद्ध) बंधा हुआ (Bandha hua باندھا ہوا)
2. संबन्धित (Sambandhit سمبندھِت) संबद्ध (Sambaddh سمبद्ध) मुंसलिक (Munsalik منسلک) मुतअल्लिक (Muta, alliq متعلق)

VÁPAS वापस (ف - ص) واپس

1. प्रत्यागत (Pratyágat پرتیاگت) लौटा हुआ (Lauta hua لوٹا ہوا)
2. प्रति दत्त (Prati datt प्रति دت) लौटाई हुई चीज़ (Lautáyi hui chíz لوٹائی ہوئی چیز)

VÁPASÍN वापसीं (ف - ص) واپسین

- अंतिम (Antim انتم) आखिरी (Ákhirī آخری)

VÁSIQ वासिक (ع - ص) واثق

- दृढ़ (Driḥ درّھ) पुष्ट (Pusht پشت) मज़बूत (Mazbút مضبوط)

واجب الوجود (ع - ص)

VÁJIBUL-VUJÚD वाजिबुल वुजूद

स्वयंभू (Swayam bhu) जो
अपने वुजूद में किसी का मोहताज न हो
(Jo apne vujúd men kisi ka mohtáj
na ho) जो अपने وجود میں کسی کا
(محتاج نہ ہو)

واجب الوصول (ع - ص)

VÁJIBUL-VUSÚL वाजिबुल वुसूल

प्राप्य (Práppya) जिस की वुसूली
ज़रूरी हो (Jis ki vusúli zurúri ho)
(जिस की وصولی ضروری ہو)

واجبی (ع - ص) वाजिबी

1. उचित (Uchit) मुनासिब
(Munásib)

2. यथार्थ (Yatháarth) ठीक
ठीक (Thík thík)

3. अल्प (Alp) थोड़ा (Thoṛa)
(تھوڑا)

واحد (ع - ص) वाहद

1. एक मात्र (Ek máttar) (ایک مائر)
एक (Ek)

2. एकाकी (Ekáki) अकेला
(Akela)

3. एक वचन (Ek vachan) (ایک وچن)
'जमा' की ज़िद (Jam,a ki zid) 'جمع'
(की ضد)

4. अद्वितीय (Ad,dwitiya) (ان،دوتیہ)
(بے مثل) (Be misl)

जिस का (Jis ka adab zurúri ho) हो
(ادب ضروری ہو)

واجب التعمیل (ع - ص)

VÁJIBUT-TA,MÍL वाजिबुत्तामील

निष्पादनीय (Nishpádaníya) (نہیں پادنیہ)
पाल्य (Pállya) जिस की तामील
ज़रूरी हो (Jis ki ta,míl zurúri ho)
(जिस की تعمیل ضروری ہو)

واجب الرحم (ع - ص)

VÁJIBUR-RAHM वाजिबुर्रह्म

दयनीय (Dayaníya) जिस पर
रह्म ज़रूरी हो (Jis par rahm zurúri
ho) (जिस पर رحم ضروری ہو)

واجب العرض (ع - ص)

VÁJIBUL-ARZ वाजिबुल अर्ज़

1. निवेदनीय (Nivedaníya) (نویدنیہ)
प्रार्थनीय (Práarthaníya) (پراارتھنیہ)
जिस का कहना ज़रूरी हो (Jis ka
kahna zurúri ho) (जिस का کہنا
ضروری ہو)

2. वह शर्तें जो ज़मींदारों और किसानों
के बीच हैं (Voh sharten jo
zemindáron aur kisánon ke bich
tai hon) وہ شرطیں جو زمینداروں
(اور کسانوں کے بیچ طے ہوں)

واجب القتل (ع - ص)

VÁJIBUL-QATL वाजिबुल कत्ल

वध्य (Vad,dhya) हननीय
(Hananiya) जिसका मार डालना
ज़रूरी हो (Jis ka mār dálna zurúri ho)
(जिस का मार डालना ضروری ہو)

واحسر تا (ع - ف - کلمہ تاسف)
VÁ-HASRATA वा हसरता

2. دایاد (Dáyád) ریکٹھاधिकारी
(Rikthádbikári) हकदार
तरिका (Haqdáre tarika) (ترکہ)

3. अभिभावक (Abhibhávak) (अभि)
सर परस्त (Sar parast) (सर پرست)

VÁRID वारिद (ع - ص)

1. आगत (Ágat) आगंतुक
(Ágantuk) आने वाला
(Áne vála) (آنے والا)

2. उपस्थित (Upasthit) (اپس تھت)
मौजूद (Maujúd) (موجود)

VÁRIDÁT वारिदात (ع - مٹ)

1. दुर्घटना (Durghatana) (दुर्घटना)
बुरी घटना (Burighatana) (बुरी
घटना) (बुरी घटना)
वुकूआ (Vuqúa) (وقوعہ)

2. चोरी (Chori) (चोरी)
कुफुल शिकनी (Quful shikani) (قفل
شیکنی)

VÁRASTA वारस्ता (ف - ص)

स्वच्छंद (Swach, chhand) (सुच, च्छंद)
निरंकुश (Nirankush) (निरंकुश)
आज़ाद (Ázád) (आज़ाद)

وارسته مزاج (ع - ف - ص)

VÁRASTA-MIZAJ वारस्ता मिज़ाज

स्वच्छंद प्रकृति (Swach, ohband pra-
kriti) (सुच, च्छंद प्रकृति) मन मौजी
(Man mauji) (मन मौजी)
लाउबाली (Laubáli) (لاؤبالی)

वाहंत (Ha hant) (हाहंत)

हाहंत (Ha hant) (हाहंत)
(Háe afsos) (हाए अफसोस)

VÁDI वादी (ع - مذ)

1. उपत्यका (Upattyaka) (अपत्यका)
घाटी (Ghāti) (गहाटी) तराई (Taráyi)
(तराई)

2. वन (Van) (वन) बन (Ban) (बन)
जंगल (Jangal) (जंगल)

VÁDÍD वादीद (ع - مٹ)

किसी के अपने घर मुलाकात को आने
पर जवाब में उससे मिलने को उसके घर
जाना (Kisi ke apne ghar muláqát ko
áne par javáb men us se milne ko us
ke ghar já ia) (کسی کے اپنے گھر
ملاقات کو آنے پر جواب میں
(اس سے ملنے کو اس کے گھر جانا)
बाज़दीद (Báz díd) (बाज़दीद)

वादी नोर्ड (ف - ص)

VÁDI-NAVARD वादी नवर्द

काननचारी (Kánan chári) (काननचारी)
वन भ्रमी (Van bhrami) (वन भ्रमी)
जंगल में घूमने फिरने वाला (Jangal
men ghúmne phirne vála) (जंगल
में घूमने फिरने वाला)
(मैं गहूमने प्हेरने वाला)

VÁR वार (ف - مذ)

आघात (Ághát) (आघात) चोट (Chot)
(चोट) हमला (Hamla) (हमला)

VÁRIS वारिस (ع - ص)

1. उत्तराधिकारी (Uttarádbikári) (اترا
ادکاری)

VÁSIL वासिल (ع - ص) واصل

1. मिलने वाला (Milne vála (ملنے والا)
2. पहुँचने वाला (Pahunchne vála (پہنچنے والا)

VÁZEH वाजेह (ع - ص) واضح

1. व्यक्त (Vyakt (ویکت) प्रकट (Prakat (प्रोक्त) ज़ाहिर (Zahir (ظاهر)
2. स्पष्ट (Ispasht (اسپشت) विस्तृत (Vistrit (وستریت) मुफ़स्सल (Mufasssal (مفصل)
3. मोटे कलम से साफ़ साफ़ लिखा हुआ (Mote qalam se sáf sáf likha hua (موٹے قلم سے صاف صاف لکھا ہوا)

VAZE वाजे (ع - ص) واضع

1. आविष्कारक (Ávishkarak (اوش (موجد) (Mujid (موجد)
2. निर्माता (Nirmáta (نرماتا) बनाने वाला (Banáne vála (بنانے والا)

واضع قانون (ع - ص)

VÁZE-E-QÁNÚN वाज़िए कानून

- विधायक (Vidháyak (ودھایک) कानून बनाने वाला (Qánún banáne vála (قانون بنانے والا)

VÁ,IZ वाइज़ (ع - ص) واعظ

1. धर्मोपदेशक (Dharmopdeshak (धर्मोपदेशक) प्रवाचक (Pra-váchak (प्रवाचक) मज़हबी बातों का उपदेश देने वाला (Maz,habi báton ka updesh dene vála (مذہبی باتوں کا اپدیش دینے والا)

VÁRAFTA वारफ़ता (ف - ص) وارفته

1. संज्ञाहीन (Sangya hín (سنگیا هین) अचेत (Achet (اچیت) बेसुध (Be sudh (بے سدھ)
2. मुग्ध (Mugdh (مگدھ) मोहित (Mohit (مोहित) फ़रेफ़ता (Farefta (فریفتہ) (موقوف)

وارفته طبع (ع - ص)

VÁRAFTA-TAB,A वारफ़ता तबा

‘दिकھو’ ‘وارسته مزاج’

وارفته مزاج (ع - ص)

VÁRAFTA-MIZÁJ वारफ़ता मिज़ाज

‘दिकھो’ ‘وارسته مزاج’

VÁZGÚN वाज़गून (ف - ص) واڑگون

- अधोमुख (Adhomukh (ادھومکھ) आँधा (Aundha (اوندها)

VÁSITA वासिता (ع - مذ) واسطه

1. संबंध (Sambandh (سمبندھ) लगाव (Lagáo (لگاؤ)
2. संपर्क (Sampark (سمپرک) तअल्लुक (Ta,alluq (تعلق)
3. माध्यम (Mádh,dbyam (مادھیم) ज़रीआ (Zariá (ذریعہ)
4. प्रेम संबंध (Prem sambandh (پريم سمبندھ) दिली तअल्लुक (Dili ta,alluq (دلی تعلق)

VÁSIF वासिफ (ع - ص) واصف

- प्रशंसक (Prashansuk (پرشنسک) श्लाघी (Shlághi (شلاگھی) तारीफ़ करने वाला (Ta,ríf karne vála (تعریف کرنے والا)

VÁQIYI वाकिई (ع - ص) واقعی

1. वस्तुतः (Vastutah वस्तुतः) सत्यतः (Sattyatah सत्यतः) दर हकीकत (Dar haqíqat درحقیقت)
2. सत्य (Sattya सत्य) यथार्थ (Yathá-rth यथार्थ) सचमुच (Sach much सच)

VÁQIF वाकिफ (ع - ص) واقف

1. परिचित (Parichit परिचित) शनासा (Shanása शनासा) जानकार (Jánkár जानकार)
2. अभिज्ञ (Abhig.gya अभिज्ञ) ज्ञाता (Gyáta ज्ञाता) माहिर (Mábir माहिर)

واقفیت (ع - م)

VÁQIFÍYAT वाकिफीयत

1. परिचय (Parichai परिचय) जान पहचान (Ján pahchán जान पहचान) शनासाई (Shanásayi शनासाई)
2. ज्ञान (Gyán ज्ञान) अभिज्ञता (Abhig.gyatá अभिज्ञता) इल्म (Ilm इल्म)

واگزاری (ف - م)

VÁ-GUZÁRI वा गुजारी

- बन्धन मुक्ति (Bandhan mukti बन्धन मुक्ति) छुटकारा (Chhutkára छुटकारा)

VÁLA वाला (ف - ص) والا

- महान् (Mahán महान) उत्तम (Uttam उत्तम) आली (Shreshth आली) (Áli عالی)

2. मद्यनिषेधक (Mad,dya nishedbak मद्यनिषेधक) शराब पीने से रोकने वाला (Sharáb píne se rokne vála शराब पीने से रोकने वाला)

VÁFIR वाफिर (ع - ص) وافر

- प्रचुर (Prachur प्रचुर) बहुल (Bahul बहुल) अत्यधिक (Attyadhik अत्यधिक) बह इफ्रात (Ba ifrát به افراط)

VÁQE वाक़े (ع - م) واقع

- घटित (Ghatit घटित) रु नुमा (Ru numa رونما)

VÁQIA वाक़िया (ع - م) واقعه

1. घटना (Ghatana घटना) हादिसा (Hádisa حادثه)
2. वस्तुस्थिति (Vas,tus,thiti वस्तुस्थिति) सहीह हालत (Sahíh hálát صحیح حالت)
3. दुर्घटना (Durghatana दुर्घटना) वारिदात (Váridát واردات)
4. वृत्तांत (Vrittánt वृत्तांत) माजरा (Májara ماجرا)
5. युद्ध (Ud,db युद्ध) जंग (Jang جنگ)

واقعه نویس (ع - ف)

VÁQIA-NAVÍS वाक़िया नवीस

- संवादकार (Samvád kár سم وادکار) वृत्तलेखक (Vritt lekhak ورت لیکھک) समाचार लेखक (Samáchár lekhak سماچار لیکھک) वक्ताए निगार (Vaqaé nigár وقائع نگار)

VÁLEH वालेह (व - ए - स)

मुग्ध (Mugdh मगुध) आसक्त (Ásakt अस्कत)
(फुरिफुता Frefta अस्कत)

VÁLI वाली (व - ए - स)

1. स्वामी (Swámi सुवामी) पति (Pati पति)
(मालिक Málík मालिक) (पति)
2. शासक (Shásak शासक) हुक्मरां
(Hukmrán हुक्मरान)
3. सहायक (Saháyak सहायक) हामी
(Hámi हामी)
4. संरक्षक (Sanrakshak संरक्षक)
(निगहबान Nigah bán निगहबान)

VÁM वाम (व - म - ड)

ऋण (Rin रिन) कर्ज (Qarz कर्ज)

VA-MÁNDA वामान्दा (व - म - ड)

1. श्रान्त (Shránt श्रान्त) क्लान्त
(Klánt क्लान्त) शिथिल (Shithil शिथिल)
(थका हुआ Thaka hua थका हुआ)
2. दुःखित (Dukhkhít दुःखित) दुखी
(Dukhi दुखी) दीन (Dín दीन)
(आजिज Ájiz आजिज)

VÁVAILA वावैला (व - म - ड)

हाहाकार (Háhákár हाहाकार) कोहराम
(Kohráam कोहराम)

VÁH वाह (व - ए - म)

1. धन्य (Dhan, nya धन्य) मरहबा
(Mar haba मरहबा)
2. साधु (Sádhu साधु) खूब
(Khúb खूब)

والاجاه (व - फ - स)

VÁLA-JÁH वाला जाह

महामान्य (Mahámán, nya महामान्य)

वाला शान (Vála shán वाला शान)

والا گهر (व - फ - स)

VÁLA-GUHAR वाला गुहर

महाकुल (Mahákul महाकुल) आली

खानदान (Áli khándán आली खानदान)

والا نامه (व - फ - स)

VÁLA-NÁMA वाला नामा

कृपा पत्र (Kripa pátr कृपा पत्र) नवा-

ज़िश नामा (Navázish náma नवाज़िश नामा)

(नामा)

والاهمت (व - फ - स)

VÁLA-HIM, MAT वाला हिम्मत

उच्चोत्साह (Uch, chotsáh उच्चोत्साह)

बलंद हौसला (Baland hausala बलंद हौसला)

(होसला)

VÁLID वालिद (व - ए - म)

जनक (Janak जनक) पिता (Pita पिता)

बाप (Báp बाप)

VÁLIDA वालिदा (व - ए - म)

जननी (Janani जननी) माता (Máta माता)

अम्बा (Amba अम्बा) माँ (Mán माँ)

(बाप)

VÁLIDAIN वालिदैन (व - ए - म)

पितरौ (Pitarau पितरौ) पित्रौ (Pittrau पित्रौ)

माता पितरौ (Máta pitarau माता पितरौ)

मातर पितरौ (Mátar pitarau मातर पितरौ)

माता पिता (Máta pita माता पिता)

(माँ बाप Mán báp माँ बाप)

VÁE वाए (ف - مٹ) والے
 हा (Ha हा) हाहत (Hábant हाہنت)
 हाय (Háe ہاے)

VABA वाबा (ع - مٹ) وبا

1. संक्रामक रोग (Sankrámak rog
 (سنکرامک روگ)
 छूत वाली बीमारी
 (Chhút vāli bīmāri چھوت والی
 بیماری)
2. महामारी (Mahámāri
 (مہاماری)
 मरी (Mari مری)
 وہ مہلک بیماری جو ایک وقت
 میں بہت بڑے علاقے میں
 پھیلی ہو

VABÁL वबाल (ع - مذ) وبال

1. आवृत्ति (Ápatti آپتی) मुसीबत
 (Musíbat مصیبت)
2. दैवी कष्ट (Daivi kasht
 (دیوی کشت)
 गौबी अज्ञान (Ghaibi azáb
 غیبی
 عذاب)

VATÍRA वतीरा (ع - مذ) وتیرہ

1. व्यवहार (Vyav,har वियوहार) आचरण
 (Ácharan آچرن) तर्ज अमल
 (Tarze amal طرز عمل)
2. प्रणाली (Pranāli پرناالی) पद्धति
 (Pad,dhati پدھتی) तरीका (Taríqa
 طریقہ)

VUSÚQ वसूक (ع - مذ) وثوق

1. दृढ़ता (Driḥbata درڑھتا) पुख्तगी
 (Pukhtagi پختگی)

3. अहो (Aho اهو) क्या खूब (Kya khúb
 کیا خوب)

4. अति सुंदर (Ati sundar اتی سندر)
 बहुत खूब (Bahut khúb بہت خوب)

5. वाह वाह (Váh váh واہ واہ) तारीफ
 के समय इस्तेमाल किया जाने वाला
 लफ्ज़ (Ta,ríf ke samai istemál
 kiya jáne vāla lafz تعریف کے
 سے استعمال کیا جانے والا لفظ)

6. कभी व्यंग में 'नहीं' के लिए भी आता
 है (Kabhi vyang men 'nahin' ke
 liye bhi áta hai کبھی
 وینگ میں 'نہیں' کے لیے بھی آتا ہے)

7. कभी तश्जुब के लिए आता है
 (Kabhi ta,sjzub ke liye áta hai
 کبھی تعجب کے لیے آتا ہے)

VÁHIB वाहिव (ع - ص) واهب
 दाता (Dāta داتا) देने वाला (Dene
 vāla دینے والا)

VÁHIMA वाहिमा (ع - مذ) واهمه

1. भ्रम (Bhram بھرم) भ्रांति (Bhrānti
 (بھرانتی) वह्म (Vah,m وهم)
2. कल्पना शक्ति (Kalpana shakti
 (کلپنا شکتی) कुवते मुखियिला
 (Quv,vate mutakhiyila قوت
 متخیلہ)

VÁHI वाही (ع - ص) واهی

व्यर्थ कारी (Vyarth kári
 (ویرتھ کاری)
 कदर्थी (Kadarthi کدرتھی) लग्न
 (Laghv لغو)

VAJA वजा (ع - مذ) جمع
पीड़ा (Pīṛa پیڑا) व्यथा (Vyatha
درد (Dard درد) (ویته)

VUJÚB वुजूब (ع - مذ) وجوب
अनिवार्यता (Aniváryata
واجب ہونا (Vájīb hona

VAJÚD वुजूद (ع - مذ) وجود
1. जीवन (Jívan جیون) जिंदगी
(Zindagi زندگی)
2. शरीर (Sharír شریر) देह (Deh
(جسم (Jism دیہ)
3. अस्तित्व (Astittwa استتو) हस्ती
(Hasti هستی)

VUJÚH वुजूह (ع - مث) وجوه
وجه کی جمع
कारण समूह (Káran samúh کارن سموه)
अस्बाब (Asbáb اسباب)
اس لفظ کی جمع 'وجوہات'
بنانا غلط ہے

VAJÍH वजीह (ع - ص) وجیه
1. प्रताप वान् (Pratáp vān प्रताप
(دعبدار (Robdár (वान
2. श्री मुख (Shri mukh श्री مکھ)
शुभ दर्शन (Shubh darshan شوبه
خوش رू (Khush ru خوش روشن
(و))

VAHDAT वहदत (ع - مث) وحدت
1. एकत्व (Ekattwa ایکتو) इकाई
(Ikáyi اکائی)

2. विश्वास (Vish,shwás وشواس)
भरोसा (Bhāresa بهروسا) यकीन
(Yaqín یقین)

VASÍQA वसीका (ع - مذ) وثیقه
1. संप्रतिज्ञा (Sampratig,gya سم پرتگیہ)
मुआहदा (Muáhada معاہدہ)
2. अधिकार पत्र (Adhikár pattar
(سند (Sanad سند)
3. लेख पत्र (Lekh pattr لیکہ پتر)
दस्तावेज़ (Dastávez دستاویز)
4. वृत्ति (Vritti وردتی) वज़ीफा (Vazífa
(وظیفہ)

VAJÁHAT वजाहत (ع - مث) وجاہت
1. मुखकान्ति (Mukh kánti مکھ کانتی)
मुखश्री (Mukhash,shrí مکھش)
चेहरे का नूर (Chehre ka nūr
(چہرے کا نور)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha प्रतिष्ठा)
श्रेष्ठता (Shresbthata شریہش تہتا)
हुर्मत (Hurmat حرمت)
3. प्रताप (Pratáp प्रताप) तेज (Tej
(دعبدار (Robodáb (तेज
(داب)

VAJD वज्द (ع - مذ) وجل
1. भूमना (Jhúmna جھومنا) मस्ती में
भूमना (Masti meṁ jhúmna
(مستی میں جھومنا)
2. हाल (Hái حال) कैफیات (Kaifiyat
(کیفیت)

(Bhayāvah (بہیاواہ) भयंकर (Bhayankar
(Bhīṣan (भीषण) भीषण (Bhīṣan
(Dārāona (دراونا) डरावना

VAH,SHI वहशी (ع - ص) وحشی

1. वनपशु (Van pashu (ون پشو) जंगली
जानवर (Jangali jānvar (جنگلی
(جانور)

2. असभ्य (Asabb,bhya (اسابہ) उजड़ु
(Ujad,d (اچڑا)

3. निर्दय (Nirdai (نردے) बे रहम
(Be rahm (بے رحم)

وحشی مزاج (ع - ص)

VAHSHI-MIZÁJ वहशी मिज़ाज

एकांत प्रिय (Ekánt priya (ایکانت
तन्हाई पसंद (Tanbáyī pasand (تنبہائی
जो आदमियों की सोहबत
से भागता हो (Jo ádamiyon ki sohbat
se bhágta ho (جو آدمیوں کی صحبت
سے بھاگتا ہو)

VAHAL वहल (ع - مٹ) وحل

कीचड़ (Kíchar (کیچڑ) पानी से भीगी
हुई ज़मीन (Páni se bhigi hui zamín
(پانی سے بھیگی ہوئی زمین)

VAH,I वहی (ع - مٹ) وحی

1. खुदा का हुक्म जो पैगम्बरों पर उतरे
(Khuda ka hukm jo paigham-
baren par utre (خدا کا حکم جو
(پیغمبروں پر اترے)

2. वह कलाम जिस से इन्कार न किया
जा सके (Voh kalám jis se inkár

2. अद्वैत (Ad,dwait (اد،دویت) खुदा
का एक होना (Khuda ka ek hona
(خدا کا ایک ہونا)

VAH,SH वहश (ع - مذ) وحش

وحشی کی جمع

जंगली चौपाये (Jangali chaupáye
(جنگلی چوپایے)

VAH,SHAT वहशत (ع - مٹ) وحشت

1. उपेक्षा (Upek,ebha (اپیکچھا
घृणा (Ghrina (گھرنا) नफرت
(Nefrat (نفرت)

2. घबराहट (Ghabráhat (گھبراہٹ
हौल दिल (Haul dil (ہول دل)

3. पशुता (Pashuta (پشوتتا) हैवानियत
(Haivániyat (حیوانیت)

4. भय (Bhai (بہ) त्रास (Trás (تراس
डर (Dar (در)

5. सुंसान पन (Sunsán pan (سونسان
वीरान (Vírání (ویرانی)

وحشت اثر (ع - ص)

VAHSHAT-ASAR वहशत असर

دیکھو 'وحشت ناک'

وحشت زدہ (ع - ص)

VAHSHAT-ZADA वहशत ज़दा

1. भयभीत (Bhai bhít (بہ بیت
डरा हुआ (Dara hua (درا ہوا)

2. आतुर (Átur (آتور) घबराया हुआ
(Ghabráya Lua (گھبراہوا)

وحشت ناک (ع - ص)

VAHSHAT-NÁK वहशत नाक

भयानक (Bhayának (بہیانک) भयावह

VIRÁSAT विरासत (ع - مٹ) وراثت

1. उत्तराधिकार (Uttarádhikár - اترادھیکار) واريس ہونا (Váris bona وارث ہونا)

2. रिक्त (Rikth - رکتھ) दाय (Dae - دالے) तरिका (Tarika - ترکہ)

وراثت نامہ (عف - مذ)

VIRÁSAT-NÁMA विरासत नामा

उत्तराधिकार पत्र (Uttarádhikár patr - اترادھیکار پتر) واريس होने की तहरीर (Váris hone ki tab,rír - وارث ہونے کی تحریر)

VARD वर्द (ع - مذ) ورد

गुलाब का फूल (Guláb ka phúl - گلاب کا فूल) लाल गुलाब (Lál guláb - لال گلاب)

VIRD विर्द (ع - مذ) ورد

1. नित्य कर्म (Nittya karm - نیتیہ کرم) रोज का बंधा हुआ काम (Roz ka bandha hua kám - روز کا بندھا ہوا کام) मामूल (Ma,múl - معمول)
2. जाप (Jáp - جاپ) जप (Jap - جپ) वज़ीफ़ा (Vazífa - وظیفہ)

VARZISH वर्ज़िश (ف - مٹ) ورزش

1. व्यायाम (Vyáyám - ویایام) कसरत (Kasrat - کسرت)

2. अभ्यास (Abb,bhyás - ابھیاَس) किसी काम की बराबर मशक् (Kisi kám ki barábar masbq - کسی کام کی برابر مشق)

na kiya ja sake وہ کلام جس سے انکار نہ کیا جا سکے

VAHÍD वहید (ع - ص) وحید

अद्वितीय (Ad,dwitiya - اد،دوتیہ) एक मात्र (Ek máatr - ایک ماطر) यगाना (Yagána - یگانہ)

VIDÁD विदाद (ع - مٹ) وداَد

मित्रता (Mittrata - مِترتا) प्रेम भाव (Prem bháo - پریم بھاؤ) दोस्ती (Dosti - دوستی)

VADÁ,A वदा अ (ع - مٹ) ودا ع

1. बिदा (Bida - بدا) रुखसत (Rukh-sat - رخصت) रवानगी (Ravánagi - روانگی)

2. दुल्हन की मैके से रुखसत (Dulhan ki maike se rukhsat - دلہن کی میکے سے رخصت)

VADÚD वदूद (ع - ص) وود

1. मित्र (Mittr - مِتر) दोस्त (Dost - دوست)

2. ईश्वर का एक नाम, क्योंकि वह अपने भक्तों का मित्र है (Íshwar ka ek nám, kyonki voh apne bbakton ka mittr hai - ایشور کا ایک نام، کیونکہ وہ اپنے بھکتنوں کا مِتر ہے)

VADÍ,AT वदीअत (ع - مٹ) وديعت

थाती (Tháti - تہاتی) धरोहर (Dharo,har - دھروہر) अमानत (Amá-nat - امانت)

وزارت (ع - مٹ) VIZÁRAT विज़ारत

1. منتری پد (Mantri pad) منتری پد

وزیر کا آہدہ (Vazír ka ohda) وزیر کا عہدہ

2. منتریتو (Mantrittwa) منتریتو

وزیر کا کام (Vazír ka kám) وزیر کا کام

وزرا (ع - مذ) VUZARA वुजरा

’وزیر‘ کی جمع

منتری ورگ (Mantri varg) منتری ورگ

وزیر لوگ (Vazír log) وزیر لوگ

وزن (ع - مذ) VAZ,N वज़न

1. भार (Bhár) گوروتوا (Guruttwa) بوجھ (Bojh) بوجھ

2. मान (Mán) سمان (Sam,mán) وقعت (Vaqa,at) سم مان

3. परिमाण (Parimán) मात्रा (Mátra) میقدار (Miqdár) مقدار

4. छंद शास्त्र के अनुसार किसी शब्द का किसी ‘गण’ के मुकाबले में इस तरह आना कि लघु के मुकाबले में लघु और दीर्घ के اصطلاح عروض आए میں کسی لفظ کا ارکان افاعیل کے مقابلے میں اس طرح آنا کہ ساکن کے مقابل ساکن اور متحرک کے مقابل میں متحرک آئے

وزیر (ع - مذ) VAZÍR वज़ीर

منتری (Mantri) منتری

अमत्य (Amáttya) अमत्य

ورع (ع - مٹ)

VARA (VAR,A) वरा (वर्ग)

संयम (Sanyam) इंद्रिय निग्रह (Indriya niggrah) परहेज़ गारी (Parhezgári)

ورق (ع - مذ) VARAQ वरक

1. पृष्ठ (Prishth) पन्ना (Panna) किताब का वरक (Kitáb ka varaq) کتاب کا ورق

2. पत्र (Pattr) कागद (Kágad) कागज़ (Kághaz) काغذ

3. दल (Dal) पत्ता (Patta) पत्ते

4. पंखड़ी (Pankhari) फूल की पत्ती (Phúl ki patti) پتلی

ورق الخيال (ع - مذ)

VARAQUL-KHAYÁL वरकुल खयाल
विजया (Vijaya) भंगा (Bhanga) भान्ग (Bháng)

ورم (ع - مذ) VARAM वरम

शोध (Shoth) सूजन (Sújan) आमस (Ámás) سوچن

ورنه (ع - مٹ) VARNA वरना

अन्यथा (An,nyatha) नहीं तो (Nahín to) वगर ना (Vagarna) (وگرنه)

ورود (ع - مذ) VURÚD वुरुद

आगमन (Ágaman) आना (Ána) (وارد هونا) (Várid hona) (وارید ہونا)

وزیر اعظم (ع - مذ)

बर्ताव (Hare'k ke sáth shishtata aur
akhláq ka bartáo هر ایک کے ساتھ
(شستتا اور اخلاق کا برتاؤ)

VAZÍRE-Á,ZAM वज़ीरे आजम

महामंत्री (Maha mantri (महा मंत्री)

प्रधान मंत्री (Pradbán mantri प्रधान मंत्री)

बड़ा वज़ीर (Bāṛa vazír (بڑا
(मंत्री وزیر)

VISÁDA विसादा (ع - مذ)

गद्दी (Gaddi (مسند (Masnad मसन्द)

बड़ा तकीया (Bāṛa tukiya (بڑا
(تکیہ)

VASÁTAT वसातत (ع - مث)

माध्यम (Mādb,dhyam (مادھیم)

वसीला (Vasílá (ذریعہ (Zaríá
(وسیلہ)

VASÁVIS वसाविस (ع - مذ)

'وسوسہ' کی جمع

भ्रम (Shan káen (شکائیں (Shan káen

जल (Bhram jál (بھ्रम जल (Bhram jál

(Vas,vase (وسوسے)

VAST वस्त (ع - مذ)

बीच (Madb,dhya (مدھیہ)

(Dar miyán (درمیان (Bích
(बीच)

VUS,AT वुसअत (ع - مث)

फैलाव (Phailáo (वस्तार (Vistár

कुशादगी (Kushádagi (कुशादगी

وسعت اخلاق (ع - مث)

VUS,ATE-AKHLÁQ वुस् अते अखलाक

बहुशीलता (Bahushílata (बहुशीलता

हरेक के साथ शिष्टता और अखलाक का

VAS,MA वस्मा (ع - مذ)

नील के पत्ते जिन से खिजाब किया जाता
है (Níl ke patte jin se khizáb kiya

játa hai نیل کے پتے جن سے خضاب
(کیا جاتا ہے)

VAS,VÁS वसवास (ع - مذ)

'دیکھو' 'وسوسہ'

VAS,VASA वस् वसा (ع - مذ)

वहम (Vahm (वहम (Bhram भ्रम)

बुरा खयाल (Bura khayál (बुरा खयाल

VASÍ,A वसी,अ (ع - ص)

विस्तृत (Vistrit (वस्तुत

लंबा चौड़ा (Lamba

chaurá (لمبا چوڑا)

وسیع الاخلاق (ع - ص)

VASÍ,UL-AKHLÁQ वसी उल अखलाक

उदार चरित (Udár charit (ادار چریت

जो सब के साथ अखलाक से पेश आता हो

(Jo sab ke sáth akhláq se pesh áta ho

जो सब के साथ اخلاق से پیش

(آتا ہو)

وسیع التجربه (ع - ص)

VASÍ,UT-TAJRIBA वसी उत्तज्रिबा

बृहदनुभव (Brihadanubhav (बृहदनुभव

जिस को बहुत ज़िदा अनुभव और

तज्रिबा हो (Jis ko bahut ziyáda anu-

bhav aur tajriba ho جسکو بہت زیادہ

(انوبہو اور تجربہ ہو)

وسیع القلب (ع - ص)

VASÍ,UL-QALB वसीउल कल्ब

उदाराशय (Udaráshai ادا رایش)

उत्तान हृदय (Uttán hridai اتان هردے)

फराख दिल (Farákh dil فراح دل)

وسیع النظر (ع - ص)

VASÍ,UN-NAZAR वसी उन्नजर

1. दूर दर्शी (Dúr darshi دور درشی)

दूरअदेश (Dúr andesh دور اندیش)

2. बहु दर्शी (Bahu darshi بهو درشی)

काफी तज्जिबाकार (Káfi tajriba کافی تجربہ کار)

kár

VASÍLA وسیله (ع - مذ) वसीला

1. साधन (Sádhan سادھن) जरीआ

(Zarí,á ذریعہ)

2. आश्रय (Ásh.shrai آشرے) सहारा

(Sahára سہارا)

3. सहायता (Saháyata سہایتا) मदद

(Madad مدد)

VASÍM वसीम (ع - ص) وسیم

सुन्दर (Sundar سندر) शुभ दर्शन

(Shubh darshan شوبه درشن) खूबसूरत

(Khub sūrat خوبصورت)

VAS,SÁF वसफ (ع - ص) و صاف

प्रशंसक (Prashansak پرشنسک)

तारीफ करने वाला (Ta,ríf karne vála

(تعریف کرنے والا)

VISÁL विसाल (ع - مذ) وصال

1. संयोग (Sanyog संयोग) मिलन

(Milan मिलन) वसल (Vasl وصل)

2. सहवास (Sahvās सहवास) हम

(هم بستری Ham bistari बिस्तरी)

3. मृत्यु (Mrityu मृत्यु) निधन

(Maut मौत) (Nidhan ندهن)

4. किसी बुज़र्ग की मौत (Kisi buzurg

کسی بزرگ کی موت ki maut)

VAS,F وصف (ع - مذ) वस्फ

1. प्रशंसा (Prashansa پرشنسا) तारीफ

(Ta,ríf تعریف)

2. गुण (Gun گن) सफ़त (Sifat صفت)

3. कला (Kala کلا) हुनर (Hunar هنر)

कमाल (Kamál کمال)

VASL وصل (ع - مذ) वस्ल

1. मिलन (Milan ملن) संयोग

(Sanyog संयोग) प्रिय से मिलना

(Priya se milna پریہ سے ملنا)

विसाल (Visál وصال)

2. चिपकना (Chipakna چپکنا) सटना

(Satna ستنا) मिलजाना (Mil jána

مل جانا)

VUSÚL वसूल (ع - مذ) وصول

1. प्राप्ति (Prápti پراپتی) मिलना

(Milna ملنا)

2. प्राप्त (Prápt پراپت) लब्ध (Labdh

(حاصل Hásil) हासिल (لبدھ)

VASI वसी (ع - مذ) وصی

1. रिक्ताधिकारी (Rikthádhikári رکتھا

जिसको वसीयत की गई हो

(Jis ko vasíyat kí gayi ho جس

(کو وصیت کی گئی ہو)

3. क्रम (Kram क्रम) तर्तीब (Tartīb ترتیب)

4. प्रसव (Prasav प्रसव) जनना (Janana जनना)

وضع حمل (ع - مذ)

VAZ,E-HAML वज् ए हम्ल

प्रसव (Prasav प्रसव) प्रसूति (Prasūti प्रसूति) जनन (Janan जनन) बच्चा पैदा होना (Bach,cha paida hona बच्चा पैदा होना)

وضع داری (ع - مذ)

VAZ,A-DÁRI वज् अ दारी

1. छत्र (Chhab छत्र) फवन (Plaban फवन) तरह दारी (Tarah dāri तरह दारी)

2. किसी बात को मरते दम तक एक तरह से निवाहना (Kisi bát ko marte dam tak ek tarah se nibāhana किसी बात को मरते दम तक एक तरह से निवाहना)

VUZU वुजू (ع - مذ)

नमाज़ के लिए निदमानुसार हाथ, पाँव और मुँह धोना (Namāz ke liye niamā-nusār hāth, pāon aur munh dhona نماز کے لئے نیमानوسار ہاتھ پاؤں اور منہ دھونا)

VAZÍ,A वज़ीअ (ع - ص)

नीच (Ních نیچ) अकुलीन (Akulín अकुलीन) ग़ैर शरीफ़ (Ghair sharíf (غیر شریف)

2. व्यवस्थापक (Vyavasthāpak व्यवस्थापक) मुंतज़िमे कार (Muntazime kār منتظم کار)

VASÍYAT वसीयत (ع - مذ)

उत्तर दान (Uttar dán उत्तर दान) रिकथ दान (Rikth dán रिकथ दान) मरते समय यह कह जाना कि मेरे पश्चात ऐसा ऐसा हो (Marte samai yah kah jāna ki mere paschāt aisa aisa ho मरते समय یہ کہ جانا کہ میرے پشچات ایسا ایسا ہو)

وصیت نامہ (ع - مذ)

VASÍYAT-NÁMA वसीयत नामा

इच्छा पत्र (Ich,cha pattr इच्छा पत्र) उत्तर पत्र (Utter pattr उत्तर पत्र) रिकथ पत्र (Rikth pattr रिकथ पत्र) दाय पत्र (Dāe pattr दाय पत्र) मृत्यु पत्र (Mrityu pattr मृत्यु पत्र) वसीयत की तहरीर (Vasíyat ki tahrír वसीयत کی تحریر)

VAZÁHAT वज़ाहत (ع - مذ)

प्रति पादन (Prati pádan प्रति पादन) स्पष्टी करण (Ispashti karan स्पष्टी करण) तशरीह (Tashrīb तशरीह) (پشتی کرن)

VAZ,A वज़ा (ع - مذ)

1. वेष भूषा (Vesh bhúsha वेष भूषा)

वज़ा क़ता (Vaza qata वज़ा क़ता)

2. शैली (Shaili शैली) पद्धति (Pad,dhati पद्धति)

तज़ (Taiz तज़)

(طرز)

وظیفہ خوار (ع - ف - ص)

VAZÍFA-KHÁR वज़ीफ़ा खार

वज़ीफ़ा पाने वाला (Vazífa páne vála
(وظیفہ پانے والا)

وظیفہ خواں (ع - ف - ص)

VAZÍFA-KHÁN वज़ीफ़ा खां

जापक (Jápak (جاپک) जप कर्ता
(Jap karta (जप करता) वज़ीफ़ा पढ़ने
वाला (Vazífa paṛhne vála (وظیفہ
پڑھنے والا)

VA,DA वादा (ع - م - ذ)

1. प्रतिज्ञा (Pratiggya (प्रतिज्ञा संविदा
(Samvida (समविदा इकरार (Iqrár
(اقرار)

2. अभि वचन (Abhi vachan (अभि वचन
(Qaul (कौल 'वचन

وعدہ خلائی (ع - ف - م)

VA,DA-KHILÁFI वादा खिलाफी

प्रतिज्ञा भंग (Pratiggya bhang (प्रतिज्ञा भंग
(Vachan bhang (वचन भंग
(Va,da púra na karna (वादा पूरा न करना
(وعدہ پورا نہ کرنا)

وعدہ شکن (ع - ف - ص)

VA,DA-SHIKAN वादा शिकन

वचन भंजक (Vachan bhanjak (वचन भंजक
(Lupt pratiggya (लुप्त प्रतिज्ञा
(Va,da púra na karno vála (वादा पूरा न करने
वाला (وعدہ پورا نہ کرنے والا)

VATAN वतन

وطن (ع - م - ذ)

1. मातृ भूमि (Mátr bhúmi (मातर
जन्म भूमि (Janm bhúmi (जन्म भूमि
(Swadesh (स्वदेश अपना मुल्क (Apna mulk
(اپنا ملک)

2. वह गाँव या नगर जहाँ किसी का घर
हो (Voh gáon ya nagar jahán
kisi ka ghar ho (وہ گاؤں یا نگر
کسی کا گھر ہو)

VAT,I वती (ع - م - ذ)

संभोग (Sambhog (संभोग मैथुन
(Maithun (मैथुन मुवाशरत (Mubá-
sharat (مباشرت)

VAZÍFA वज़ीफ़ा (ع - م - ذ)

1. जाप (Jáp (जाप जप (Jap (जप
अमल (Amal (عمل)

2. छात्र वृत्ति (Chháttr vritti (छात्र वृत्ति
(Scholar ship (इस्कालर शिप
(اسکالر شپ)

3. रोज़ीना (Rozína (रोज़ीना रोज़ की बँधी
हुई तनखाह (Roz ki bandhi hui
tankháh (روز کی بندھی ہوئی
(تنخواہ)

4. निवृत्ति वेतन (Nivritti vetan (निवृत्ति वेतन
(Pension (पेंशन)

5. जीविका (Jívika (जीविका मआश
(Ma,ash (معاش)

6. किसी बात की रट (Kisi bát ki rat
(کسی بات کی رٹ)

2. निर्वाह (Nirvāh निरवाह) (Nibáh
(نباه)

3. पूर्ति (Pūrti पूरति) तकमील (Tak-
míl تکمیل)

VAFÁT वफात (ع - مٹ) (Maut موت)
मृत्यु (Mrityu मर्त्यु) मरण (Maran
(مرن)

VAFA-DÁR वफा दार (ع - ص) (Swámibhakt
स्वामिभक्त (Swámi nishtth
स्वामिनिष्ठ (Namak halál
नमक हलाल (Kisi bálāt men bhi
न छोड़ने वाला (Kisi bálāt men bhi
sáth na chhoṛne vála
کسی حالت میں بھی ساتھ نہ چھوڑنے والا

وفا شعار (ع - ص)

VAFA-SHIÁR वफा शिआर
دیکھو 'وفادار'

VIFÁQ विफाक (ع - مڈ) (Ekata
इत्तिहाद (Itti bád
1. एकता (Ekata
(اتحاد)

2. प्रेम (Prem प्रेम) स्नेह (Isneh
महबबत (Mahabbat
(اسنیہ)

VAFD वफद (ع - مڈ) (Prati nidhi mandal
प्रति निधि मंडल (Voh chand
जो किसी बड़ी जमाअत की तरफ से चुन
कर किसी काम के लिए जायें (Voh chand
ádami jo kisi barī jamáat ki taraf

وعدہ فراموش (ع - ص)

VA,DA-FARÁMOSH वादा फरामोश
वचन विस्मर (Vachan vismar
वादा करके भूल जाने वाला (Va,da
karke bhúl jáne vála
وعدہ کر کے بھول
(جانے والا)

وعدہ وفا (ع - ص)

VA,DA-VAFA वादा वफा
वचन पालक (Vachan pálak
(پرن پال (Pran pál
वाद! पूरा करने वाला (Va,da púra karne
vála
وعدہ پورا کرنے والا

VA,Z वाज (ع - مڈ) (Dharmopdes
धर्मोपदेश (Sadupdes
सदुपदेश (Maz habi
मज़हबी नसीहतें (Maz habi
nasíhaten
مذہبی نصیحتیں

VA,YÍD वईद (ع - مٹ) (Saza dene ka va,da
सज़ा देने का वादा (Saza dene ka va,da
سزا دینے کا وعدہ

VAGHA वगा (ع - مٹ) (Sangrám
युद्ध (Yud,dh
संग्राम (Laráyí
लڑائی (سنگرام)

VAGHAIRAH वगैरह (ع - ص) (Ittyádi
इत्यादि (Ittyádi
प्रभृति (Ádi
आदि (Prabbriti
और भी (Aur bhi

VAFA वफा (ع - مٹ) (Pratiggya pālan
1. प्रतिज्ञा पालन (Pratiggya pālan
(Va,da
वादा वफाई (Va,da
vafáyí
وعدہ وفائی

2. ऋतु (Ritu رتو) فصل (Fasl فصل)
3. अवसर (Avsar اوسر) मौका (Mauqa موقعه)
4. दाँव (Dáon داؤن) घात (Gbát گھات)
5. युग (Yug یگ) अह्द (Ahd عہد)
6. आयु (Áyu آیو) उम्र (Umr عمر)
7. जीवन (Jívan جیون) ज़िंदगी (Zindagi زندگی)
8. मृत्यु (Mrityu مرتیو) मौत (Maut موت)
9. विपत्ति काल (Vipatti kál ویپتی کال) मुसीबत का वक़्त (Musibat ka vaqt مصیبت کا وقت)

وقتاً فوقتاً (ع - ص)

VAQTAN-FA-VAQTAN वक़तन फ वक़तन
यदा कदा (Yada kada یدا کدا) कभी
कभी (Kabhi kabhi کبھی کبھی)
गाहे गाहे (Gáhe gáhe گاہے گاہے)

وقت آخر (ع - مذ)

- VAQT-E-ÁKHİR वक़ते आख़िर
1. अंतिम समय (Antim samai انتم سے) आख़िरी वक़्त (Ákbiri vaqt آخری وقت)
 2. मरण काल (Maran kál مرن کال) मरते समय (Marte samai مرتے سے)

وقت بد (ع - مذ)

- VAQTE-BAD वक़ते बद
1. कुसमय (Kusamai कु سے) बुरा वक़्त (Bura vaqt برا وقت)
 2. मुसीबत का वक़्त (Musibat ka vaqt)

se chun kar kisi kám ke liye jáen ۵
چند آدمی جو کسی بڑی جماعت
کی طرف سے چن کر کسی کام کے
(لئے جائیں)

VUFÚR वुफूर (ع - مذ)
आधिक्य (Ádbik, kya آدھیکہ) प्राचुर्य
(Práchurra پراچریہ) बहुतात (Bahutát
افراط (Ifrát إفراط)

VAQÁR वकार (ع - مذ)
1. गंभीरता (Gambhírata گمبھیرتا)
मतानत (Matánat متانت)
2. प्रतिष्ठा (Pratishtha ڀرتشٹھا)
एहतिराम (Ehtirám احترام)

VAQÁ,E वक्राए (ع - مذ)
'وقیعه' کی جمع

खबरे (Khabren خبریں) समाचार
(Samáchár समाچار) वृत्तांत (Vrittánt
حالات (Hálát حالات) (ورتانت)

وقائع نگار (ع - مذ)

VAQÁ-E-NIGÁR वक्राए निगार

1. संवाद कार (Samvád kár سموا دکار)
समाचार लेखक (Samáchár lekhak
समाचार लिखक) ख़बरों में ख़बरें
देने वाला (Akhhbáron men
akhabren dene vála اخباروں میں
خبریں دینے والا)
2. इतिहासकार (Itibás kár ایتھاس کار)
मुवर्रिख (Muvarrikh مورخ)

VAQT वक़्त (ع - مذ)

1. समय (Samai سے) काल (Kál
ज़माना (Zamána زمانه)

(Sam, mán (سم مان) इज्जत (Izzat

VAQ,F वक्क (ع - مذ) وقف

1. समर्पण (Samarpan (समर्पण) उत्सर्ग (Utsarg (उत्सर्ग) मज़हब के नाम पर छोड़ी हुई चीज़ (Maz, hab ke nám par chhoṛi huyi chíz (मज़हब के नाम पर छोड़ी हुई चीज़)

2. विराम (Virám (विराम) ठहराव (Thah. ráo (ठहराव)

3. संलग्न (Sanlagn (संलग्न) मुन्-हमिक (Munhamik (मुन्हमिक)

وقف علی الاولاد (ع - مذ)

VAQF-ALAL-AULÁD वक्क अललऔलाद वह सम्पत्ति जो अपनी संतान के लिए वक्क की जाए (Voh sampatti jo apni santán ke liye vaqf kí jáe (वह सम्पत्ति जो अपनी संतान के लिए वक्क की जाए)

وقف نامه (ع - مذ)

VAQF-NÁMA वक्क नामा

उत्सर्ग पत्र (Utsarg pattr (उत्सर्ग पत्र) वक्क की दस्तावेज़ (Vaqf ki dastávez (वक्क की दस्तावेज़)

VAQFA वक्का (ع - مذ) وقفه

1. विराम (Virám (विराम) ठहराव (Thahráo (ठहराव)

2. विलंब (Vilamb (विलंब) ढील (Dhíl (ढील) ताखीर (Tákhír (ताखीर)

VUQÚ,A वुकूअ (ع - مذ) وقوع

1. घटित होना (Ghatit hona (घटित होना)

आपत्ति काल (مصیبت کا وقت

(Ápatti kál (آپتی کال)

وقت گزاری (ع - م)

VAQT-GUZÁRI वक्त गुज़ारी

काल यापन (Kál yápan (काल यापन)

काल क्षेप (Kál aob, ohhep (काल क्षेप

वक्त काटना (Vaqt kátna (वक्त काटना)

दिन गुज़ारना (Din guzárna (दिन गुज़ारना)

وقت واپسین (ع - مذ)

VAQTE-VÁPASÍN वक्ते वापसों

1. मृत्यु काल (Mrityu kál (मृत्यु काल)

मरने का समय (Marne ka samai (मरने का समय)

2. चंद्रा (Chandra (चंद्रा) जां कनी का

वक्त (Ján kani ka vaqt (जां कनी का वक्त)

YAQTI वक्ती (ع - ص) وقتی

1. क्षणिक (Chhanik (क्षणिक) अस्थायी

(Astháyi (अस्थायी) थोड़ी देर का (Thoṛi der ka (थोड़ी देर का)

2. सामयिक (Sámaik (सामयिक) मौके

और वक्त का (Mauqe aur vaqt ka (मौके और वक्त का)

3. तात्कालिक (Tátkálik (तात्कालिक)

इसी वक्त का (Isí vaqt ka (इसी वक्त का)

(Abhi ka (अभी का)

VAQR वक्र (ع - مذ) وقر

प्रतिष्ठा (Pratishtha (प्रतिष्ठा) मान

(Mán (मान) इज्जत (Izzat

VAQ,AT वक्त्रत (ع - م) وقعت

प्रतिष्ठा (Pratishtha (प्रतिष्ठा) संमान

وکالت نامہ (ع - ف - مذ)

VAKÁLAT-NÁMA वकालत नामा

अभिभाषण पत्र (Abhibbāshan pattr
वकालत की तहरीर (ابھی بھاشن پترو
(Vakálat ki tabrír وکالت کی
(تحریر)

VUKALA वुक्ला (ع - مذ)

وکھل کی جمع دیکھو 'وکھل نمبر ۳'

VAKÍL वकील (ع - مذ)

1. प्रति निधि (Prati nidhi پرتی ندھی
नुमाइंदा (Numáinda نمائندہ)
3. प्राभि कर्ता (Prábhi karta प्राभी कर्ता
(अटर्नी (Attorney अटर्नी (कर्ता)
3. अभिभाषक (Abhi bhāshak अभि
(प्लीडर (Pleader प्लीडर (बहाशक)

وگر نه (ف - حوف شرط)

VAGARNA वगरना

دیکھو 'ورنه'

VILA विला (ع - مٹ)

1. प्रेम (Prem प्रेम
(Mahabbat محبت)
2. भक्ति (Bhakti भक्ति
(Niyáz mandi نیاز مندی)

VILÁDAT विलादत (ع - مٹ)

जन्म (Janm जन्म) उत्पत्ति (Utpatti
(पैदाइश (Paidáish (उत्पत्ति)

VILÁYAT विलायत (ع - मٹ)

1. राष्ट्र (Ráshtr राष्ट्र
(Rájya राज्य (राज्य
(Saltanat सल्तनत
(سلطنت)

واقع (Váqe hona वाक्रे होना
(होना)

2. आविर्भाव (Ávirbháv आविर्भाव
(Zábir hona ظاهر होना)

VUQÚÁ वुकूआ (ع - مذ)

घटना (Ghatana گھटना)
दुर्घटना (Durghatana درگھटना)
हादिसा (Hádisa حادثہ)
(Sáníba سانیبا)
(سانحه)

VUQÚF वुकूफ (ع - مذ)

1. विराम (Virám विराम
(Thahráo تھراؤ)
2. ज्ञान (Gyán گیان) जानकारी
(Jánkári جانکاری) इल्म (Ilm
(علم)
3. अनुभव (Anubhav अनुभव)
(Tajriba تجربه)

VAQÍ,A वकीअ (ع - ص)

आदृत (Ádrit आदृत)
संमानित (Sam,mánit सम्मानित)
प्रतिष्ठित (Pratish,thit प्रतिष्ठित)
आचरुदार (Ábrú dár आचरुदार)

VAKÁLAT वकालत (ع - मٹ)

1. पक्ष समर्थन (Pakchh samarthan
(Kisi faríq ki pairavi किसी फरिक् की पैरवी
(کی پیروی)
2. वकील का पेशा (Vakíl ka pesha
(Pleader ship پلیدر شپ)

جوش و خروش (Josho kharosh و جوش و خروش)

VALI ولی (ع - مذ) ولی

1. स्वामी (Swámi سوامی) مالिक (Málik مَالِك)
2. उत्तराधिकारी (Uttarádbi kári وارث (Váris واریس) (اتراधिकاری)
3. अभि भावक (Abhi bhávak ابھی) सर परस्त (Sar parast سرپرست) (بهاوک)
4. ऋषि (Rishi رشی) मुनि (Muni منی) ولی اللہ (Vali alláh) (مونی)
5. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek nám ایشور کا ایک نام)

ولی عهد (ع - مذ)

VALI-AH,D ولی اہد

युवराज (Yuvaráj یوراج) महा राज-कुमार (Maha ráj kumár مہا راج کمار) जा नशीने तख्त (Jánashíne takht جانشین تخت)

VALÍMA ولیمہ (ع - مذ) ولیما

विवाह भोज (Viváh bhoj وواہ بھوج) वह खाना जो व्याह के बाद दूल्हा की तरफ से दिया जाता है (Voh khána jo byáh ke bád dúlha ki taraf se diya jata hai وہ کھانا جو بیاہ کے بعد دولہا کی طرف سے دیا جاتا ہے)

ولی نعمت (ع - مذ)

VALI-NEMAT ولی نہمت

पालन पोषण करने वाला (Pálan

2. अभि भावकता (Abhi bhávakata Sar parasti سرپرستی) (ابھی بھاوکتا)

3. ऋषि या मुनि का पद (Rishi ya muni ka pad رشی یا منی کا پد) ولی کا درجہ (Vali ka darja) (گا درجہ)

4. पर राष्ट्र (Par rásbtr پوراشتر) गैर मुल्क (Ghair mukul غیر ملک) ان معدون میں پہلے افغانستان اور ایران سے مراد ہوتی تھی اب یورپ خاص کر انگلستان سے مراد ہوتی ہے

VILÁYATI ویلائی (ع - ص) ویلائی

1. वैदेशिक (Vaideshik ویدیشک) गैर मुल्क का (Ghair mulk ka غیر ملک کا)

2. ईरानी या अफ़्गानी लोग (Iráni ya Afgháni log ایرانی یا افغانی لوگ)

3. योरुप या अम्रीका का (Europe ya America ka یورپ یا امریکہ کا)

VALAD ولد (ع - مذ) ولد

पुत्र (Puttr پتر) आत्मज (Átmaj بیتا (Beta) (آتمج)

والد الزنا (ع - مذ)

VALADUZ-ZINA ولد دوزننا

जारज (Járaj جارج) संकर (Sankar سنکر) (دوغلہ) Doghala (دوگلا)

VAL,VALA ولولہ (ع - مذ) ولولہ

उत्साह (Utsáh اتساه) (Utsáh) (हौसला) (Hausala) (امدگ)

جسکی (Jis ki bunyád vahm par ho
 (Be bunyád) به بنیاد وہم پر ہو
 (بے بنیاد bunyád)

VAH,MI وہمی (ع - ص) وہمی
 (Bhrami) بھرمی شکی میزاج
 (Shak, ki mizáj) (شکی میزاج)

VÍRÁN ویران (ف - ص) ویران

1. निर्जन (Nirjan) जन शून्य
 (Jan shún, nya) جن شونیہ
 (Ghair ábád) غیر آباد
2. भग्न (Bhagn) ध्वस्त (Dhwast)
 (Munhadim) मुन्हदिम
 (Ujár) उजाड़ (منهدم)

3. बंजर (Banjar) ऊसर (Úsar)
 (Voh zamín jo kheti) वह जमीन जो खेती के काम में
 न आ सके (Voh zamín jo kheti
 ke kám men na á sake) وہ زمین جو
 (کھیتی کے کام میں نہ آسکے)

VÍRÁNA ویرانہ (ف - مذ) ویرانہ

1. निर्जन स्थान (NirJan isthán)
 (Ujra hua maqám) उजड़ा हुआ मक़ाम
 (Jangal) जंगल (Ban) बं
2. जंगल (Jangal) विपिन (Vipin)
 (Ban) बं

ویرانہ نشین (ف - ص)

VIRÁNA-NASHÍN ویرانہ نشین

جنگل (Ban bási) بن باسی
 (Jangal men rahne vála) جنگل میں رہنے والا

VÍRÁNI ویرانی (ف - مٹ) ویرانی

1. उजाड़ पन (Ujár pan) (اجاز پان)

पालन पोशन करने (poshan karne vála)
 (Nematen dene) नेमते देने वाला
 (نعمتیں دینے والا vála)

VAH,HÁB वह्वाब (ع - مذ) وہاب

1. बहुत बख़्शिश करने वाला (Bahut
 bakhshish karne vála) بہت
 (بخشش کرنے والا)
2. ईश्वर का एक नाम (Íshwar ka ek
 nám) ایشور کا ایک نام

VAH,HÁJ वह्हाज (ع - ص) وہاج

प्रकाश मान (Prakásh mán) پرکاش
 (Jyotir mai) ज्योतिर्मय (مان)
 (Rausban) روشن

VAH,B वह्ब (ع - مذ) وہب

दान (Dán) अनुदान (Anudán)
 (Bakhshish) बख़्शिश (انودان)
 (بخشش)

VAH,BI वह्बी (ع - ص) وہبی

1. अनुदत्त (Anudatt) बख़्शा
 (Bakhsha hua) हुआ
2. ईश्वर दत्त (Íshwar datt) (ایشور دت)
 (Khuda dád) खुदा दाद (خدا داد)

VAH,M वह्म (ع - مذ) وہم

1. भ्रम (Bhram) भ्रांति (Bhránti)
 (Vasvasa) वसवसा (بھرائتی)
2. संदेह (Sandeh) आशंका
 (Áshanka) शक (شک)

وہم اساس (ع - ص)

VAH,M-ASÁS वह्म असस

भ्रम मूलक (Bhram múlak) بھرم
 (مولک) जिस की बुन्याद वह्म पर हो

3. उदासी (Udási اداسی) उदासीनता (Udásínata اداسینتا)
4. अस्त व्यस्तता (Ast vyastata अस्त व्यस्तता) (Abtari अब्तरी) (ويستتا)

बरबादी (Bar bádi بربادی)

2. अशोभा (Ashobha اشوبها) वे
रौनकी (Be raunaqi بے رونقی)

8

HÁTIF हातिफ (ع - مذ)

1. स्वर्ग दूत (Swarg dúत) (Surg dúत) (فرشته)
2. आकाश वक्ता (Ákash vakta آکاش وکتاب) (Ghaibi firishta غیبی فرشته)

HÁJI हाजी (ع - ص)

- निंदक (Nindak نندک) हजो करने वाला (Hajo karne vála هجو کرنے والا)

HÁDIM हादिम (ع - ص)

- ध्वंसक (Dhwansak دھونسک) नाशक (Náshak नाशक) बरबाद करने वाला (Barbád karne vála برباد کرنے والا)

हामم الذات (ع - مذ)

HÁDIMUL-LAZ,ZÁT हादिमुल लज्जात यमराज (Yamráj यमराज) यमदूत (Yamdút यमदूत) मलकुलमौत (Malakulmout ملک الموت)

HÁDI हादी (ع - ص)

1. सदुपदेशक (Sadupdeshak सदुपदेशक) हिदायत करने वाला (Hidáyat karne vála هدایت کرنے والا)

2. नेता (Nete नेता) पेशवा (Peshva पेशवा) (Leader लीडर) (پیشوا)

HÁRIB हारिब (ع - ص)

पलायक (Paláyak पलायक) भागने वाला (Bhágne vála بھاگنے والا)

हारुत फन (ع - ص)

HÁRÚT-FAN हारुत फन

ऐंद्र जालिक (Andr jálik ऐंद्र जालिक) तांत्रिक (Tántrik तान्त्रिक) जादूगर (Jádúgar जादूगर)

HÁRÚNI हारुनी (ع - ص)

1. अवज्ञा करी (Avag,gyg kári अवज्ञा करी) ना फरमान (Na farmán नाफरमान)

2. उद्दंड (Ud,dand उद्दंड) सर कश (Sar kash سرکاش)

HÁZIM हाज़िम (ع - ص)

पाचक (Páchak पाचक) पचाने वाला (Pacháne vála पचाने वाला) (Hazm karne vála هضم کرنے वाला)

HÁZIMA हाज़िमा (ع - مذ)

1. पाचन शक्ति (Páchan shakti पाचन शक्ति) हज्म करने की कुश्रुत (Hazm karne ki quvvat هضم کرنے کی قوت)

ka gabra kharal aur us ka mūsala
دراٹیں کوٹنے کا لوہے کا گہرا کھول اور
(Himám dasta) हिमाम दस्ता (اس کا موسلا
(همام دسته)

HÁVIYÁ हाविया (ع - مذ)
महा नरक (Mahá narak) (महानरक)
नरक का सब से नीचे का दर्जा (Narak
ka sab se niche ka darja) (नरक का
(سب سے نیچے کا درجہ)

HÁIL हाइल (ع - ص)
1. भयंकर (Bhayankar) (बेहयंकर)
भयानक (Bhayának) (बेहयानक)
हौलनाक (Haulnák) (हौलनाक)
2. प्रचंड (Prachand) (प्रचण्ड) तीव्र
(Tivr) बहुत तेज़ (Bahut tez)
(बहुत तेज़)
3. त्रासक (Trásak) (त्रासक) डराने
वाला (Daráne vála) (درانے والا)

HUBÚT हबूत (ع - مذ)
ऊपर से नीचे आना (Úpar se niche ána)
उतरना (Uterna) (اوپر سے نیچے آنا)
(اترنا)

HIBA हिया (ع - مذ)
दान (Dán) बख्शिश (Bakhshish)
(بخشش)

हिबہ نامہ (عف - مذ)

HIBA-NÁMA हिया नामा

दान पत्र (Dán patr) बख्शिश
नामा (Bakhshish náma) (بخشش
نامہ)

2. पाचन क्रिया (Páchan kriya) (پاچن
کریا) हज्म करने का अमल (Hazm
karne ka amal) (هضم کرنے کا عمل)

HÁLIK हालیک (ع - ص)
हिंसक (Hinsak) (هینسک) मार डालने
वाला (Már dálne vála) (مار ڈالنے والا)

HÁLA हालه (ف - مذ)
1. मंडल (Mandal) घेरा (Ghera)
(دائره) दाइरा (Dáera) (گھیرا)
2. चंद्र बिंब (Chandr bimb) चंद्र मंडल (Chandr mandal)
(चंद्र मंडल) वह घेरा जो चाँद के
चारों तरफ पड़ता है (Voh ghera
jo chánd ke cháron taraf parṭa
hai) (وہ گھیرا جو چاند کے چاروں
طرف پڑتا ہے)

HÁMÚN हामून (ف - مذ)
वन (Van) कानन (Kánan) (کائن)
जंगल (Jangal) (جنگل)

HÁN हां (ف - جملة تنبيه)
सावधान ! (Sáavadhán) (سأودهان)
दार ! (Khabar dár) (خبردار) होशियार !
(Hoshyár) (هوشیار)

HÁVAN हावन (ف - مذ)
उलूखल (Ulúkhal) ओखली
(Okhali) (اوکھلی)

हाون دسته (ف - مذ)

HÁVAN-DASTA हावन दस्ता

दवाएं कूटने का लोहे का गहरा खरल और
उस का मूसला (Daváen kútne ka lohe)

HUJÚM هجوم (ع - مذ) هُجْم

1. जन समूह (Jan samúh جن سموه) भीड़ (Bhīḍ ٻيڙ) मज्मा (Majma مجمع)
2. प्राचुर्य (Práchurra پراچوريد) बहुतात (Bahutát بهوتات) इफ्रात (Ifrát افراط)

هجو مليح (ع - مٹ)

HAJ,VE-MALÍH हज्वे मलीह

व्याजनिंदा (Vyáj ninda व्याज निंदा) ऐसी हज्व जो ऊपर से तारीफ जान पड़े (Aisi haj,v jo úpar se ta,ríf ján paṛe ایسی هجو جو اوپر سے تعریف جان پڑے)

HADÁYA हदाया (ع - مذ) هدایا

هدیه کی جمع (Tohfe تحفے) (Bhenten भेंटें) तुहफे (بهینتیں)

HIDÁYAT हिदायत (ع - مٹ) هدايت

1. निदेश (Nidesh नदिश) अनुदेश (Anudesh अनुदिश) राह नुमाई (Ráh numáyi راه نمائي)
2. दीक्षा (Dīkṣha दीक्छा) तलक़ीन (Talqín تلقین)
3. आदेश (Ádesh आदिश) हुकम (Hukm حکم)

هدایت کار (ع - ص)

HIDÁYAT-KÁR हिदायत कार

निदेशता (Nideshta नदिशता) करने वाला (Hidáyat karne vála (هدايت کرنے والا) یہ بتانے والا کہ ایسا ایسا کرو)

HAT,K हत्क (ع - مٹ) هتك

अपमान (Apmán अपमान) अनادر (Anádar انادر) बेइज्जती (Be izzati بے عزتي)

HIJR हिज्र (ع - مذ) هجر

वियोग (Viyog वियोग) विरह (Virah वीरह) जुदाई (Judáyi جدائي) फिराक (Firáq فراق)

HIJRÁN हिज्रां (ع - مذ) هجران

دیکھو 'هجر'

هجران نصیب (ع - ص)

HIJRÁN-NASÍB हिज्रां नसीब

विरह संतप्त (Virah santapt वीरह संतप्त) जिसके भाग्य में वियोग ही वियोग हो (Jis ke bhággya men viyog hi viyog ho جس کے بھاگيہ ميں ويوگ هي ويوگ هو)

HIJRAT हिज्रत (ع - مٹ) هجرت

स्वदेशत्याग (Swadesh tyág स्वदेश तياग) तर्कवतन (Pravás پرواس) (Tarke vatan ترک وطن)

HAJ,V हज्व (ع - مذ) هجو

निंदा (Ninda निंदा) बुराई (Buráyi بُراي) हजो (Hajo هجو) (برائی)

HAJ,V-GO हज्व गो (ع - مذ) هجو گو

हज्व के शेर कहने वाला शाहिर (Haj,v ke sher kahne vála sháir هجو کے شعر کہنے والا شاعر)

2, नञ्र (Nazr) पेश कश (Pesh kash) समर्पण (Samarpan) (پیشکش سمربڻ)

HAZAYÁN हज़यान (ع - مذ)

1. वह अनर्थक और असंबद्ध बातें जो बीमार बेहोशी या बुखार की तेज़ी के समय बकता है (Voh anarthak aur asambad, dh bāten jo bīmār behoshi ya bukhār ki tezi ke samai bakta hai) (وہ انرتهک اور اسمبدھ باتیں جو بیمار بے ہوشی یا بخار کی تیزی کے سے بکتا ہے)

2. बकवास (Bakvās) अनर्गल प्रलाप (Anargal pralāp) (انرگل پرلاب)

یہ لفظ اردو میں 'ا' کے زیر اور 'ن' کے سکون سے بولا جاتا ہے

هذیان سرا (ع - ص)

HAZAYÁN-SARA हज़यां सरा

अनर्गल वादी (Anargal vādi) (انرگل پرلابی) प्रलापी (Pralāpi) (प्रलापी) बकवासी (Bakvāsi) (बकवासी)

هذیان سرایی (ع - م)

HAZAYÁN-SARÁYI हज़यां सराई

प्रलाप (Pralāp) मिथ्या वाद (Mith, thya vād) (میتھیا واد) बकवास (Bakvās) (बकवास)

HAR हर (ف - ص)

प्रति (Prati) हर एक (Har ek) (هر ایک)

هدایت نامه (ع - مذ)

HIDÁYAT-NÁMA हिदायत नामा

निदेश पत्र (Nidesh patr) वह कागज़ जिसमें हिदायतों की तफ़सील दर्ज हो (Voh kághaz jis men hidáyaton ki tafsíl darj ho) (وہ کاغذ جس میں ہدایتوں کی تفصیل درج ہو)

HADAR हदर (ع - مذ)

किसी के मार डालने को जाइज़ करार देना (Kisi ke mār dālne ko jāiz qarār dena) (کسی کے مار ڈالنے کو جائز قرار دینا)

HADAF हदफ (ع - مذ)

लक्ष्य (Lak, chhya) निशाना (Nishāna) वह जगह जहां निशाना लगाया जाये (Voh jagah jahān nishāna lagāya jāe) (وہ جگہ جہاں نشانہ لگایا جائے)

هدف ملامت (ع - مذ)

HADAFE-MALÁMAT हदफे मलामत

वह आदमी जिसपर हर तरफ से मलामत की बौछार हो (Voh ádami jis par har taraf se malámat ki bauchhār ho) (وہ آدمی جس پر ہر طرف سے ملامت کی بوجھار ہو)

HUD HUD हुद हुद (ع - مذ)

एक कलगी वाली छोटी चिड़िया (Ek kalghī vāli chhoti chīṛiya) (ایک کلغی والی چھوٹی چڑیا)

HAD, YA हदया (ع - مذ)

1, उपहार (Uphār) भेंट (Bhent) (تہفہ) तोहफा (Tohfa) (بہینت)

तावान (Táván) वह रकम जो किसी काम के नुकसान के संबंध में दी जाए (Voh raqam jo kisi kám ke nuqsán ke sambandh men di jáe) وہ رقم جو کسی کام کے نقصان کے سمبندھ میں دی جائے

HAR-JÁYI हरजाई (फ - व)

1. वह जो हर जगह मारा मारा फिरे (Voh jo har jagah mára mára phire) وہ جو ہر جگہ مارا مارا پھیرے
2. वह स्त्री जो किसी एक से संबद्ध न हो (Voh istri jo kisi ek se sambad, dh na ho) وہ استری جو کسی ایک سے سمبندھ نہ ہو
3. वे मुरव्वत (Be muravvat) (پے مروت) वे वफा (Be vafa) (پے وفا)

HAR-CHAND हरचंद (फ - व)

1. अत्यधिक (Attyadhik) (اتیدھک) बहुतेरा (Bahutera) (بہتہرا) बहुत ज़ियादा (Bahut ziyáda) (بہت زیادہ)
2. यद्यपि (Yad, dyapi) (यदिपि) अगर चे (Agar che) (اگرچہ)

हरदिल عزيز (ف - ع)

HAR-DIL-AZÍZ हर दिल अज़ीज़

- लोकप्रिय (Lok ap, priya) (لوکپ'پریہ)
जन प्रिय (Janap, priya) (جنپ'پریہ)
जिसे सब चाहें (Jise sab cháhén) (جسے سب چاہیں)

HAR-DAM हरदम (फ - व)

1. प्रति क्षण (Prati chhan) (प्रति चहण) प्रति पल (Prati pal) (प्रति पल) हर लम्बा (Har lam, ba) (हर لمبہ)

هرآئینه (ف - ص)

HAR-ÁINA हरआइना

1. निश्चय (Nishchay) (نشیچے) अवश्य (Avash, shya) (اوشیہ) यकीनी (Yaqíni) (یقینی)
2. विवशतापूर्ण (Vivashata purn) (ویشتا) नाचार (Náchar) (ناچار)

HIRÁS हिरास (फ - म)

- त्रास (Trás) (تراس) भा (Bhai) (بہ) डर (Dar) (دَر)

HIRÁSÁN हिरासां (फ - व)

1. त्रस्त (Trast) (ترست) भयभीत (Bhai bhít) (بہی بھیت) डरा हुआ (Dara hua) (دَرا ہوا)
2. हताश (Hatásh) (هتاش) निराश (Nirásh) (نراش) मायूस (Máyús) (مایوس)

HIRÁVUL हिरावुल (त - म)

- सेनाग्र (Sonággr) (سیناگر) फौज की वह टुकड़ी जो सेना के आगे आगे चलती है (Fauj ki voh tukrī jo sena ke áge áge chalti hai) (فوج کی وہ ٹکڑی جو سینا کے آگے آگے چلتی ہے)

HARJ हरज (ع - م)

1. हानि (Háni) (هانی) क्षति (Chhati) (نقصان) (Nuqsán) (نقصان) (چھتی)
2. बाधा (Bádha) (بادہا) खलल (Khalal) (خلل) गड़बड़ (Gar bar) (گربز)

HARJÁNA हरजाना (त - म)

- क्षति पूर्ति (Chhati púrti) (چھتی پورتنی)

HARKÁRA हर कार (फ - मं) हर कार

1. धावक (Dhāvāk डहावक) पियादा (Piyāda पीयादा)

2. पत्र वाहक (Pattr vāhak पत्रवाहक) कासिद (Qásid कासिद)

3. चपरासी (Chaprāsi चपरासी) मजकूरी (Mazkūri मजकूरी)

HAR-GÁH हर गाह (फ - व) हर गाह

1. जिस समय (Jis samai जिस समय) जिस वक्त (Jis vaqt जिस वक्त)

2. चूँकि (Chúukí चूँकि) यतः (Yatah यतः)

HARGIZ हरगिज़ (फ - क) हरगिज़

कदापि (Kadāpi कदापि) ज़िन्हार (Zin, hár ज़िन्हार)

HARISA हरीसा (मं - ए) हरीसा

एक किस्म का खाना जो गेहूँ के आटे, गोश्त और दूध से बनाते हैं (Ek qism ka khāna jo gehūn ko áte, gosht aur dūdh se banāte hain)

एक قسم का (Ek qism का) क़िस्म का खाना जो गेहूँ के आटे, गोश्त और दूध से बनाते हैं (Ek qism ka khāna jo gehūn ko áte, gosht aur dūdh se banāte hain)

HAZÁR हज़ार (फ - व) हज़ार

1. सहस्र (Sahasr सहस्र) दस सौ (Das sau दस सौ)

2. बहुतेरा (Bahutera बहुतेरा) ज़ियादा (Bahut ziyāda ज़ियादा)

3. बुल बुल (Bul bul बुल बुल) एक प्रसिद्ध चिड़िया (Ek prasid, dh chíriya एक प्रसिद्ध चिड़िया)

2. हर समय (Har samai हर समय)

हर वक्त (Har vaqt हर वक्त)

HARZA हर्ज़ा (फ - व) हर्ज़ा

मिथ्या (Mith, thya मिथ्या) अनर्गल (Anargal अनर्गल)

(Fuzúl फ़ुज़ूल) बेहूदा (Be hūda बेहूदा)

हरज़े दरा (फ - व) हरज़े दरा

HARZA-DIRA हर्ज़ादिरा

मिथ्या भाषी (Mith, thya bhāshi मिथ्या भाषी)

अनर्गल वादी (Anargal vādi अनर्गल वादी)

बक वासी (Bak vāsi बक वासी)

गप्पी (Gappi गप्पी)

हरज़े सरा (फ - व) हरज़े सरा

HARZA-SARA हर्ज़ा सरा

‘हरज़े दरा’

हरज़े कार (फ - व) हरज़े कार

HARZA-KÁR हर्ज़ा कार

मिथ्या कारी (Mith, thya kári मिथ्या कारी)

ऐसे काम करने वाला जिन का कोई फल न हो (Aise kām karne vála jin ka koi phal na ho)

ऐसे काम करने वाला (Aise kām karne vála jin ka koi phal na ho)

जिन का कोई फल न हो (Aise kām karne vála jin ka koi phal na ho)

जिन का कोई फल न हो (Aise kām karne vála jin ka koi phal na ho)

हरज़े गर्द (फ - व) हरज़े गर्द

HARZA-GARD हर्ज़ा गर्द

व्यर्थ भ्रमी (Vyarth bhrami व्यर्थ भ्रमी)

आवारा गर्द (Ávára gard आवारा गर्द)

(आवारा गर्द)

हरज़े गो (फ - व) हरज़े गो

HARZA-GO हर्ज़ा गो

‘हरज़े दरा’

هزل گو (عف - ص)

HAZL-GO هزل گو

وہ کوی جو ہنسی مزاج کی ایسی شاہری کرتا ہے جس میں اشللیلتا ہو (Voh kavi jo hansī mazāq ki aisi shāiri karta hai jis men ashlīlata ho
چو ہنسی مذاق کی ایسی شاعری کرتا ہے جس میں اشللیلتا ہو)

HAZÍMAT ہزیمت (ع - مٹ)

ہار (Hár ہار) (Prábbav ہارابھو) ہار (Hár ہار) شیکست (Shikast شیکست)

هزیمت خوردہ (عف - ص)

HAZÍMAT-KHURDA ہزیمت خوردا

ہارا ہوا (Parábhút ہارابھوت) ہارا ہوا (Hára hua ہارا ہوا) شیکست خوردا (Shikast khurda شیکست خوردہ)

HAST ہست (ف - مٹ)

1. ہستی (Astittwa استیتوا) ہستی (Hasti ہستی) ہستی (Hasti ہستی)
(Hasti ہستی)

2. جیون (Jívan جیون) جیون (Zindagi زندگی)

3. ہستی (Asti استی) ہے (Hai ہے)

HASTI ہستی (ف - مٹ)

1. ہستی (Astittwa استیتوا) ہستی (Vujúd وجود)

2. ہیات (Hayát ہیات) جیون (Jívan جیون) جیون (Hayát ہیات)

3. پرائی وگ (Práni varg پرائی وگ) ماکبلوک (Makblúq ماکبلوک)

هزارداستان (ف - مٹ)

HAZÁR-DÁSTÁN ہزار داستاں

ایک پرکار کی بول بول جو بہت سی (Ek prakár ki bul-bul jo bahut si bolíyán bol sakti hai
ایک پرکار کی بول بول جو بہت سی (Ek prakár ki bul-bul jo bahut si bolíyán bol sakti hai)

هزارها (ف - ص)

HAZÁR,HA ہزار ہا

سہسروں (Sahasron سہسروں) ان گنت (An ginat ان گنت) شمار (Be shumár بے شمار)

HUZÁL ہزال (ع - مڈ)

دوبلا پن (Dubla pan دوبلا پن) (Durbalata دربلتا) (Durbalata دربلتا) (Durbalata دربلتا)

HIZAB,R ہیزبر (ع - مڈ)

سنگھ (Singh سنگھ) (Vyághr ویا گھر) (Vyághr ویا گھر)

HAZAJ ہزج (ع - مٹ)

اردو کی ایک آٹھ بار (Ardu ki aik áth bar
اردو کی ایک آٹھ بار (Ardu ki aik áth bar)

HAZL ہزل (ع - مٹ)

1. اشللیلتا (Ashlīlata اشللیلتا)

2. ہنسی (Hansi mazāq ہنسی)

3. تمسخر (Tamaskhur تمسخر)

HUSHYAR हुशيار (ف - ص) هشيار
هوشيار کا مخفف دیکھو 'هوشيار'

HAZM هضم (ف - ص) هضم
پचन (Pachan پچن) پاک (Pák
(ان پاک Ann pák (ان پاک
پेट में गिज़ा का हضم होना (Pet men
ghiza ka hazm hona پیت میں
(غذا کا هضم ہونا)

HAFT هفت (ف - ص) هفت
سات (Sát سات) سبت (Sapt سبت)

هفت اقلیم (عف - مٹ)

HAFT-IQLÍM هفت اقلیم

1. سات महाद्वीप (Sapt maha dwíp
ساتو بہادیپ (Sátan barre ázm
(ساتوں براءعظم)
2. समस्त संसार (Samast sansár
سامست سنسار (Sári dunya
(ساری دنیا)

هفت خواں (ف - مذ)

HAFTKHÁN هفت خواں

1. बहुत कड़ी मंज़िल (Bahut kaṛi manzil
بہت کڑی منزل)
2. बहुत कठिन काम (Bahut kathin kám
بہت کٹھن کام)

هفت قلزم (عف - مذ)

HAFT-QULZUM هفت قلزم

सप्त महा सागर (Sapt mahaságar سبت
ساتو بہا ساگر (Sátan
bahro ázam ساتوں بہکر اعظم)

4. हकीकत (Haqíqat حقیقت) विसात
(Bisát بساط)

5. मजाल (Majál مجال) ताब (Táb
تاب)

6. संसार (Sansár سنسار) दुनिया
(Dunya دنیا)

هستی جاوداں (ف - مٹ)

HASTI-E-JÁVIDÁN هستی جاویداں
अमर जीवन (Amar jívan امرجیون)
हमेशा की ज़िंदगी (Hamesha kí zindagi
(همیشه کی زندگی)

هستی فانی (عف - مٹ)

HASTI-E-FÁNI هستی فانی

क्षण भंगुर जीवन (Chhan bhangur
jivan چھن بھنگر جیون)
चंद दिन की ज़िंदगी (Chand din kí zindagi
(دن کی زندگی)

هستی موهوم (عف - مٹ)

HASTI-E-MAUHÚM هستی موهوم
دیکھو 'هستی فانی'

هشاش (ع - ص)

HASH,SHÁSH هشاش

प्रसन्न मुख (Prasann mukh پرسن مکہ)
प्रफुल्ल (Praphull پریفول)
खुश و खुश (Khusho khurram خوش و خرم)

اردو میں یہ لفظ تنہا استعمال
نہیں ہوتا بلکہ ہشاش کے ساتھ آکر
ہشاش ہشاش بولا جاتا ہے

هشت (ف - ص) هشت
अष्ट (Asht اشٹ) आठ (Áth آٹھ)

ہلال نو (ف - مذ)

HILÁL-E-NAU ہلالے نو

بالندو (Bárendu) بال چندر (Bál chandr) پہلے دن کا چاؤد (Pahle din ka cháud) کا چاند

HALÁHIL ہلاہیل (ف - مذ)

1. ہلاہیل (Haláhal) کال کٹ (Kál kút) ایسا زہر جس کا علاج نہ ہو سکے (Aisa zahr jis ka iláj na ho sake)
2. موہ لیک (Ghátakh) (مہلک) (Mohlik)

HAM(M) ہم (م) (ع - مذ)

منستاپ (Manastáp) (غم) (Gham) رنج (Ranj)

HAM ہم (ف - سابقہ)

1. بھ (Bhi) نیج (Níz)
2. ویسی سنجہ کے پہلے آکر کسی کارے میں شریکت ظاہر کرنے یا برابر کے لئے آنا ہے جیسے 'ہم سر' (Kisi sangya ke pahle ákar kisi kárya me shirkat karne ya barábari ke liye áta hai jaise "ham kalám" ya "ham sar")

ہفت کشور (ف - مٹ)

HAFT-KISHVAR ہفت کیشور

دیکھو 'ہفت اقلیم'

HAFTA ہفتا (ف - مذ)

1. سہتاہ (Saptáh) سات دن کی مدت (Sát din ki muddat)
2. شنیوار (Shani vár) سنی-چر (Saníchar)

HAFÁVÁT ہفوات (ع - مٹ)

میتھیا گالپ (Mith,thya galp) بکواس (Bakvás) بھودا باتن (Behúda baten)

HALÁK ہلاک (ع - مذ)

1. ہنن (Hanan) بدھ (Badh) قتل (Qatl)
2. بدھت (Badhit) مقتول (Maqtúl)
3. مارن (Maran) موت (Maut)
4. مریت (Mrit) مردا (Murda) مرہوا (Mera hua)

HALÁKAT ہلاکت (ع - مٹ)

1. بدھ (Badh) قتل (Qatl)
2. مارن (Maran) موت (Maut)
3. پریشرم (Prish,sbram) مہنات (Mehnat)

HILÁL لال (ع - مذ)

نواچندر (Nav chandr) نیاچاند (Naya chánd)

هم بستری (ف - مٹ)

HAM-BISTARI हम बिस्तरी
सहवास (Sahvās सहवास) संभोग
(Sambhog संभोग) मुवाशरत
(Mubāsharat मुवाशरत)

هم پایہ (ف - ص)

HAM-PÁYA हम पाया
तुल्य पद (Tullya pad तुल्यपद) समान
दर्जा रखने वाला (Samán darja rakhne
wála समान दर्जा رکھنے والا)
(Ham martaba हम مرتبہ)

هم پلہ (ف - ص)

HAM-PALLA हम पल्ला

1. तुल्य (Tullya तुल्य) समान (Samán समान) बराबर (Baráb r برابر)
2. बराबर की टक्कर का (Barábar ki takkar ka बराबर की टक्कर का)
(جور جور)

هم پہلو (ف - ص)

HAM-PAHLU हम पहलू
पार्श्व वर्ती (Pārshwa varti पार्श्ववर्ती)
पास बैठने वाला (Pās baitl ne vála पास बैठने वाला)
(Páblu nashín पहलू नशीन)
(پہلونشیں)

هم پشہ (ف - ص)

HAM-PESHA म पेशा

सह व्यवसायी (Sah vyav-sāyī सहव्यवसायी)
एक जैसा रोजगार करने वाले (Ek jaisa rozgār k-rne vále एक
(जैसा रोजगार کرنے والے)

هم آغوشی (ف - مٹ)

HAM-ÁGHOSHI हम आगोशी
आलिंगन (Álingan आलिंगन) अंक माल
(Ankmál अंक माल) बगल गीर होना
(Baḡhal gír hona बगल गीर होना)

هم آهنگ (ف - ص)

HAM-ÁHANG हम आहंग
सह मत (Sahmat सहमत) हम राय
(Ham ráe हम राय) मुत्तफिक (Mutta-
fiq متفق)

HUMA हुमा (ف - مذ)

एक कल्पित पक्षी जिस के लिए प्रसिद्ध है कि जिस के सर पर बैठ जाता है वह बादशाह हो जाता है, और वह हड्डियां खाता है (Ek kalpit pakshī jis ke liye prasid,dh hai ki jis ke sar par baith jāta hai voh bādsháh ho jāta hai, aur voh haddiyán kháta hai)
ایک کالپت پرکھی جس کے لیے پرستہ ہے کہ جس کے سر پر بیٹھ جاتا ہے وہ بادشاہ ہو جاتا ہے اور وہ ہڈیاں کھاتا ہے

همایوں (ف - ص)

1. शुभ (Shubh शुभ) मंगल मय
(Mangal mai मंगल मय)
कारी (Ka'láán kári کاری)
(Mubáarak مبارک)

2. मुगल खानदान का एक प्रसिद्ध बादशाह
(Mughal khándán ka ek prasid,dh bādsháh मुगल खानदान का एक)
(پرستہ بادشاہ)

हिम्मत पस्ते करने वाला (Him-mat past karne vála
همت پست کرنے والا)

همت شکنی (ع - م)

HIM,MAT-SHIKANI हिम्मत शिकनी
उत्साह भंग (Utsáh bhang
اتساح بهنگ) हिम्मत तोड़ना (Himmat toṛna
همت توڑنا)

همت ور (ع - ص)

HIM,MAT-VAR हिम्मत वर
साहसी (Sáhasi
साहसी) उत्साही (Utsáhi
اتساحی) हौसले वाला (Hausale
vála
حوصلے والا)

هم جماعت (ع - ص)

HAM-JAMÁ,AT हम जमाअत
1. सहपाठी (Sah páthi
سہ پاٹھی) सहा-
ध्यायी (Sahádh,dhyáyí
سہادھیائی) हम सबक (Ham sabaq
هم سبق)
2. सह वर्गीय (Sah vargíya
سہ ورگیہ) एक वर्गीय (Ek vargíya
ایک ورگیہ) एक तबके के (Ek tabqe ke
ایک طبقے کے)

هم جنس (ع - ص)

HAM-JINS हम जिस
1. एक लिंग (Ekling
ایک لنگ) 'नर'
या 'मादा' किसी एक जिस का ('Nar'
ya 'máda' kisi ek jins ka
'नर' یا 'مادہ' کسی ایک جنس کا)

2. सम वयस्क (Sam vayask
سم) बराबर की उमर का (Baráb ar
ki umr ka
برابر کی عمر کا)

همت (ع - م) हिम्मत HIM,MAT

1. साहस (Sáhas
साहस) उत्साह (Utsáh
اتساح) हौसला (Hausala
حوصلہ)
2. वीरता (Vírata
ویرता) बहादुरी (Babáduri
بہادری)
3. धृष्टता (Dhrishtata
دھرسٹता) टिटाई (Dhitáyí
ڈھٹائی) बेबाकी (Be-báki
بے باکی)
4. शक्ति (Sha'kti
शक्ति) ताकत (Táqat
طاقت)
5. उमंग (Umang
امنگ) वल्वला (Val vala
لولہ)

हमता (ف - ص) HAMTA
समान (Samán
سمان) तुल्य (Tullya
مثل) मिस्ल (Misl
تلمیہ)

همت افزا (ع - ص)

HIM,MAT-AFZA हिम्मत अफज़ा
उत्साह वर्धक (Utsáh vardhak
اتساح وردھک) हिम्मत अफज़ाई करने वाला
(Himmat afzáyi karne vála
همت افزائی کرنے والا)

همت افزائی (ع - م)

HIM,MAT-AFZÁYI हिम्मत अफज़ाई
प्रोत्साहन (Protsáhan
پروتساھن) हौसला बढ़ाना (Hausa'a barhána
حوصلہ بڑھانا)

همت شکن (ف - ص)

HIM,MAT-SHIKAN हिम्मत शिकन
उत्साह भेदी (Utsáh bl edi
اتساح بهدی)

2. सह वास (Sah vās सहवास) हम
संभोग (Sam bhog संभोग) हम
बिस्तरी (Ham bistari हमबिस्तरी)

هم خیال (ع - ف - ص)

HAM-KHAYÁL हम खयाल

1. सहमत (Sahmat सहमत) एक
मत (Ek mat एकमत) हमराय
(Ham ráe हमराए)
2. सह धर्म (Sah dharm सहधर्म) हम
सहपंथ (Sah panth सहपंथ) हम
मशरब (Ham mashrab हममशरब)

HAM-DARD हम दर्द (ف - ص)

सहानुभूति कर्ता (Sahánu bhúti karta
सहानुबोहोति कर्ता (Gham
gusár गमगुसार)

هم دردی (ف - م - ث)

HAM-DARDI हम दर्दी

सहानु भूति (Sahánu bhúti सहानु
समवेदना (Samvedana समवेदना) बोहोती
दर्द मंदी (Dard mandi دردمندی)

هم دست (ف - ص)

HAM-DAST हम दस्त

1. मित्र (Mittr मित्र) दोस्त (Dost
(دوست)
2. तुल्य (Tullya तुल्य) समान (Samán
(برابر) बराबर (Barábar समान)

هم دیگر (ف - ص)

HAM-DIGAR हम दिगर

अन्योन (An,nyon अनियोन) परस्पर
(Paraspar परस्पर) आपस में (Ápas
meu बाहम (Báham आपस में)

3. सहजातीय (Sah játiya सहजातीय) हम
एक खानदान का (Ek kbándán ka
(ایک خاندان کا)

هم جو ار (ع - ف - ص)

HAM-JIVÁR हम जिवार

प्रतिवासी (Prati vási प्रतिवासी)
प्रतिवेशी (Prati vesbi प्रतिवेशी)
पड़ोसी (Paṛosi पड़ोसी)

هم چشم (ف - ص)

HAM-CHASHM हम चश्म

1. मित्र (Mittr मित्र) दोस्त (Dost
(دوست)
2. तुल्य पद (Tullya pad तुल्यपद) हम
रुत्बा (Ham rutba हमरुत्बा)

هم خانه (ف - ص)

HAM-KHÁNA हम खाना

सह निवासी (Sah nivási सहनिवासी)
सह निकेत (Sah niket सहनिकेत)
किसी के साथ एक घर में रहने वाला
(Kisi ke sáth ek ghar men rahne vála
(کسی کے ساتھ ایک گھر میں رہنے والا)

هم خو اص (ع - ف - ص)

HAM-KHAVÁS हम खवास

तुल्य लक्षण (Tullya lakchhan तुल्यलक्षण)
सह धर्मा (Sah dharma सहधर्मा)
एक जैसी खासियत वाले (Ek
jaisi khásiyat vále एकजैसी
(خاصیت والے)

هم خوابی (ف - م - ث)

HAM-KHÁBI हम खाबी

1. सह शय्या (Sah shaiya सहशय्या)
साथ सोना (Sáth sona साथसोना)

सह चर (Sah char سہ چر) साथ
सफ़र करने वाला (Sáth safar karne
vála ساتھ سفر کرنے والا)

2. साथी (Sáthi ساتھی) साथ रहने
वाला (Sáth rahne vála ساتھ رہنے
والا)

هم رشتہ (ف - ص)

HAM-RISHTA हम रिश्ता

1. सगोत्र (Sagottr सगोत्र) स्वजन
(Swajan سوجن) रिश्ते दार (Rishte
dár رشتہ دار)

2. सूत्रित (Súttrit सूत्रित) साथ में
नत्थी (Sáth men nath,thi ساتھ
میں نٹھی) मुंसलिक (Muns^alik
منسلک)

هم ركب (ف - ص)

HAM-RIKÁB हम रिकाब

1. सवारी के साथ साथ (Savári ke
sáth sáth सवारी के साथ साथ)

2. साथ (Sáth साथ) हम राह (Ham
ráh هم راه)

هم رنگ (ف - ص)

HAM-RANG हम रंग

सम वर्ण (Sam varn सम वर्ण) एक वर्ण
(Ek varn एक) एक से रंग के
(Ek se rang ke एक से रंग के)

همزاد (ف - مذ) HAM-ZÁD हम ज़ाद

1. सह जात (Sah ját सह जात) साथ
पैदा होने वाला (Sáth paída hone
vála साथ पैदा होने वाला)

HAM-DAM हम दम (फ - ص)
मित्र (Mitr मित्र) सखा (Sakha
سکھا) دوست (Dost دوست)

هم دوش (ف - ص)

HAM-DOSH हम दोश

1. समान (Samán समान) बराबर
(Barábar برابر)

2. पार्श्व वर्ती (Párshwa varti पार्श्व
वर्ती) बराबर बैठने वाला (Barábar
baithne vála برابر بیٹھنے والا)

هم دیوار (ف - ص)

HAM-DÍVÁR हम दीवार

प्रति वेशी (Prati veshi प्रति
वेशी) हम साया (Ham sáya هم
سایه)

هم راز (ف - ص) HAM-RÁZ हम राज

1. मर्मज्ञ (Marmaggya मर्मज्ञ) राज दां
(Ráz dán راز دان)

2. सखा (Sakha सखा) دوست (Dost
دوست)

هم راه (ف - ص) HAM-RÁH हम राह

1. सह चर (Sah char सह चर) सह पंथी
(Sah panthi सह पंथी) सफ़र का
साथी (Safar ka sáthi सफ़र का
साथी)

2. साथ साथ (Sáth sáth साथ साथ)

همراهی (ف - مذ)

HAM-RÁHI हम राही

1. सह पंथी (Sah panthi सह पंथी)

सहाध्यायी (Sahādhyaī) साथ साथ पढ़ने वाले (Sāth sāth parhne vāle) (دهیائی ساتھ ساتھ پڑھنے والے)

هم - سخن (ف - ص)

HAM-SUKHAN हम सुखन

دیکھو 'هم زبان'

هم سر (ف - ص) हम सर

समान (Samān) तुल्य (Tullya) (برابر Barābar) (बराबर)

هم سری (ف - مٹ) हमसरी

1. समता (Samata) बराबरी (Barābari) (برابری)

2. उदंडता (Ud,dandata) सरकशी (Sar kashi) (سرکشی)

3. बराबरी का दावा (Barābari ka da,va) (برابری کا دعوی)

هم سفر (عف - ص)

HAM-SAFAR हम सफर

सहचर (Sahchar) सहपंथी

(Sah panthi) साथ सफर

करने वाला (Sāth safar karne vāla)

(साथ सफर करने والا)

هم سن (ف - ص) हमसिन

सम वयस्क (Sam vayask) (سم وایسک)

सम सामयिक (Sam sāmāyik) (سم سامایک)

(वयस्थ Vayasth) (وایسته)

हम उम्र (Ham umr) (هم عمر)

هم سینی (ف - مٹ)

HAM-SINI हम सिनी

सम वयस्कता (Sam vayaskata) (سم وایسکاتا)

2. आदमी का साया जो अमल के ज़रिए उस के बस में हो जाता और उस के हर हुक्म की तामील करता है (Ādami ka sāya jo amal ke zariye uske bas meū ho jāta aur us ke har hukm ki ta,mīl karta hai) آدمی کا سایہ جو عمل کے ذریعے اس کے بس میں ہو جانا اور اس کے ہر حکم کی تعمیل کرتا ہے

هم زبان (ف - ص)

HAM-ZABÁN हम ज़बान

सह मत (Sahmat) हम रोय

(Ham rai) (هم رای) (مُتَّفِق Muttafiq)

(متفق)

هم زلف (ف - مذ)

HAM-ZULF हम जुल्फ

साढ़ू (Sāṛhu) दो सगी बहनों के

शौहर (Do sagi bahnon ke shau-

har) (دو سگی بہنوں کے شوہر)

هم سایگی (ف - مٹ)

HAM-SÁYAGI हम सायगी

प्रति वास (Prati vās) (پرتی واس)

प्रति वेश (Prati vesh) (پرتی ویش)

पड़ोस (Paṛos) (پڑوس)

هم سایه (ف - ص)

HAM-SÁYA हम साया

प्रति वासी (Prati vāsi) (پرتی واسی)

पड़ोसी (Paṛosi) (پڑوسی)

هم سبق (عف - ص)

HAM-SABAQ हम सबक

सह पाठी (Sah pāthi) (سہ پاتھی)

هم صفيّر (عف - ص)

HAM-SAFÍR هم سफीر

1. मित्र (Mitr मित्र) सखा (Sakha (همدم هم دم (Ham dam) (سکھا)
2. एक जैसी बोली बोलने वाली चिड़ियां (Ek jaisi boli bolne wáli chīṛiyān) ایک جیسی بولی بولنے والی (چڑیاں)

HAM-ASR هم عصر (عف - ص)

सम कालीन (Sam kálin सम कालीन) एक समय में हाने वाले दो या अधिक आदमी (Ek samaimen bone wale do ya adhik ádami) ایک سے میں ہونے والے دو یا ادھک آدمی

هم عمر (عف - ص)

HAM-UMR هم उम्र

सम वयस्क (Sam vayask सम वयस्क) सम सामयिक (Sam sáma,ik सम) एक उम्र वाले (Ek umr wale) (ایک عمر والے)

هم عمری (عف - مٹ)

HAM-UMRI هم उम्री

समावस्था (Samávastha समावस्था) समवयस्कता (Sam vayaskata सम) हम सिनी (Ham sini) (ویس کتا (سنی)

هم عنان (ف - ص)

HAM-INÁN هم इनّا

1. सहचर (Sah char सहचर) हम राहा (Ham ráhi) (هم راهی)
2. मित्र (Mitr मित्र) रफीक (Rafíq) (رفیق)

वयस्य भाव (Vayas, sya bháo) (ویسکھا) हम उम्री (Ham umrí) (هم عمری)

هم شکل (عف - ص)

HAM-SHAKL هم شکل

एक रूप (Ek rūp) (ایک روپ) अनु रूप (Anu rūp) (انورूप) तद्रूप (Tadrūp) (تدروپ) तुल्य रूप (Tullya rūp) (تولیہ روپ) एक जैसी शकल वाले (Ek jaisi shakl wale) (ایک جیسی شکل والے)

HAM-SHÍR हमशीर (ف - مٹ)

भगिनी (Bhagini) (بھگنی) सहोदरा (Sahodara) (سہودرا) बहिन (Bahin) (همشیره Hamshíra) हम शीरा (هم شیره)

همشیر زاده (ف - مذ)

HAM-SHÍR-ZÁDA हमशीर ज़ादा

भगिनी सुत (Bhagini sut) (بھگنی ست) भागिनेय (Bhágineya) (بھاگنیہ) भानजा (Bbánja) (بھانجا)

همشیره (ف - مٹ)

HAM-SHÍRA हमशीरा

دیکھو 'همشیر'

هم صحبت (عف - ص)

HAM-SOHBAT هم سوهبات

1. सभा सद (Sabhásad) (سبھاسد) मुसाहिब (Musáhib) (مصاحب)
2. सहवासी (Sah wási) (سہواسی) शरत करने वाला (Mubásharat karne wála) (مباشرت کرنے والا)

گفتگو کرنے والا (Gufgu karne vála) (لاپ کرتا)

هم کنار (ف - ص)

HAM-KINÁR هم کینار

آلینگیت (Álingit) بگال گیر (Bagbal gír) هم آغوش (Ham ághosh) (هم آغوش)

هم مذهب (ع - ص)

HAM-MAZ,HAB هم مزہب

سہ دھرمی (Sah dbarmi) (سہ دھرمی) ایک مزہب والے (Ek maz.bab vále) (ایک مذهب والے)

هم معنی (ع - ص)

HAM-MA,NA (NI) هم مانا (نی)

سمانارٹھک (Samánárbhak) (سمانارٹھک) (Paryáe váchi) (پریاے) (Ek arth vále shabd) (ایک اর্থ والے شبد) (ایک ارتھ والے شبد)

هم مكتب (ع - ص)

HAM-MAK,TAB هم مکتب

سہ پاٹھی (Sah páthi) (سہ پاٹھی) Bach pan men sáth parhe hue (بچپن میں ساتھ پڑھے ہوئے)

هم نام (ف - ص) هم نام

سم نام (Sam nám) (سم نام) (Ek nám vále) (ایک نام والے)

هم نبرد (ف - ص)

HAM-NABARD هم نبرد

پرتی (Pruti dwandwi) (پرتی) (Haríf) (حریف) (Mad,de muqábil) (مد مقابل)

HAM-AHD هم آہد (ع - ص) (ع - ص) دیکھو 'هم عصر'

هم قدم (ع - ص)

HAM-QADAM هم قدم

سہ چر (Sah char) (سہ چر) (Sátbi) (ساتھی)

هم قلم (ع - ص)

HAM-QALAM هم قلم

سم پد (Sam pad) (سم پد) (Ek ohde vále) (ایک عہدے والے)

هم قوم (ع - ص)

HAM-QAUM هم قوم

1. سجاتیہ (Sajátíya) (سجاتیہ) (Khándáni) (خاندانی)
2. ایک (Ek deshíya) (ایک) (Ham mulk) (هم ملک)

هم قیمت (ع - ص)

HAM-QÍMAT هم قیمت

تولیاری (Tullyárg) (تولیاری) (Sam múllyá) (سم مولی) (Ek se dáron váli chízen) (ایک سے داموں والی چیزیں)

هم كفو (ع - ص)

HAM-KUF,V هم کوف

سہ گوتر (Sah gottr) (سہ گوتر) (Jin ke ápas men sbádi byáh ho sake) (جن کے آپس میں شادی بیاہ ہو سکے)

هم كلام (ع - ص)

HAM-KALÁM هم کلام

واریا (Vártáláp karta) (واریا)

हमे तन گوش (फ - व)

HAMA-TAN-GOSH हमातन गोश

सुनने के लिए उत्कंठित (Sunne ke liye
utkanthit) (سننے کے لیے انکنتھت)
उत्कर्ण (Utkarn) (اتکرن)

HAMA-DÁN हमा दान (फ - व)

1. सर्वज्ञ (Sarvaggya) (सर्वज्ञ) सर्व
वेत्ता (Sarv vetta) (सर्ववेत्ता) सर्व
ज्ञाता (Sarv gyáta) (सर्वज्ञाता) सब
कुछ जानने वाला (Sab kuchh, jánne
vála) (सब कुछ जानने वाला)
2. व्युत्पन्न (Vyutpan,n) (व्युत्पन्न)
विद्वत्तम (Vid,dwattam) (विद्वत्तम)
मुतबह्दिर (Mutabah,hir) (मुतबह्दिर)

हमे صفت موصوف (ع - ف - ص)

HAMA SIFAT-MAUSÚF

हिमा सिकत मौसूफ

सर्व गुण संपन्न (Sarv gun sampan,n)
(सर्व गुण संपन्न) सारी सिकतों से
आरास्ता (Sári sifaton se árásta) (सारी
सिकतों से आरास्ता)

HAMA-GÍR हमागीर (फ - व)
सर्व व्यापी (Sarv vyápi) (सर्वव्यापी)
सर्व भौम (Sárv bhaum) (सर्वभौम)
आलम गीर (Álam gír) (आलम गीर)

हमेशगी (फ - म - श)

HAMESHAGI हमेशगी

नित्यता (Nitya'a) (नित्यता)
(Niran'arata) (निरंतरता) दवाम (Devám)
(दवाम)

हम نشین (ف - ص)

HAM-NASHÍN हम नशीन

पार्श्व वर्ती (Párshwa varti) (पार्श्ववर्ती)
पार्षद् (Párshad) (पार्षद्) मुसाहिब (Musá-
hib) (مصاحب)

हम نفس (ع - ف - ص)

HAM-NAFAS हम नफस

मित्र (Mitr) (मित्र) सखा (Sakha) (सखा)
दोस्त (Dost) (دوست)

HAM-NAVA हम नवा (फ - व)

सहमत (Sah rat) (सहमत) हम ज़बां
(Ham zabán) (हम ज़बां)

HAM-VÁR हम वार (फ - व)

समतल (Samtal) (समतल) चौरस
(Chauras) (चौरस) मुसत्तह (Musattah)
(مسطح)

HAM-VÁRA हम वारा (फ - म)

निरंतर (Nírantar) (निरंतर) लगातार
(Lagátár) (लगातार) मुसलसल (Musal-
sal) (مسلسل)

हम وطن (ع - ف - ص)

HAM-VATAN हम वतन

सम देशीय (Sam deshíya) (समदेशीय)
एक वतन वाले (Ek vatan vále) (एक
वतन वाले)

HAMA हमा (फ - व)

समग्र (Samag,gr) (समग्र) सर्व (Sarv)
(सर्व) सब (Sab) (सब)

HAMA-TAN हमा तन (फ - व)

पूर्णतया (Púrñ taya) (पूर्णतया)
पूरे तौर से (Púre taur se) (पूरे तौर से)

جانی جو بھارت کی پراچین
(نواسی ہے)

ہندوستان (ف - مذ)

HINDOSTÁN ہندوستان

بھارت ورش (Bhārat varsh)

بھارت (Bhārat)

ہندوستانی (ف - مذ)

HINDOSTĀNĪ ہندوستانی

1. بھارتیہ (Bhāratīya) بھارت
بھارت (Bhārat) نیواسی
ہندوستان کا باشندہ
(Hindustān ka bāshinda)
(ستان کا باشندہ)

2. بھارت کی بھاشا (Bhārat ki bhāsha)
ہندوستان کی بولی
(Hindustān ki boli) بولی
(بولی)

HINDI ہندی (ف - مذ)

1. بھارت نیواسی (Bhārat nivāsi)
ہند کا رہنے والا
(Hind ka rahne vāla)
(والا)
2. ہندی بھاشا (Hindi bhāsha)
(ناگری) (Nāgarī) بھاشا
3. ہندی لپی (Hindi lipi)
(دیو ناگری) (Dev nāgarī)
4. بھارتیہ (Bhāratīya) بھارت
بھارت (Bhārat) sambandhi
بھارت کا (Bhārat ka)
(بھارت کا)

HAMESHA ہمیشہ (ف - ص)
نیت (Nittya) ستم (Satat)
سدا (Sada) سدا (Sadaiv) سدا
(دائم) (Dā'im) سدا

HANJĀR ہنجار (ف - ص)

1. مارگ (Mārg) پتہ (Path)
(رستہ) (Rasta)
2. پدھتی (Pad, dhati) پرنالی
(Pranālī) ریش (Ravish)
(دوش)

HIND ہند (ف - مذ)

ہندوستان (Bhārat) بھارت
(Hindustān) ہندوستان

HINDASA ہندسہ (ع - مذ)

1. گنت (Ganit) بھارت
(Bij ganit) ریاضی (Riāzi)
(ریاضی)
2. سنکھیا (Sankhya) عدد
(Adad) عدد

ہندسہ دان (ع - ص)

HINDASA-DĀN ہندسہ دان

گنت (Ganitaggya) گنت
انک (Ank ganit vetta) گنت
(Riāzi dān) ریاضی دان

HINDU ہندو (ف - مذ)

ایک ویش جاتی جو بھارت کی پران
نیت (Elk vishesh jāti jo bhārat
ki prāchīn nivāsi hai)

3. योग्यता (Yoggyata یوگیّتہ) कावि-
लीयत (Qábiliyat قابلیت)

هنرور (ف - ص)

HUNAR-VAR हुनर वर

دیکھو 'هنر مند'

HANGÁM हंगाम (ف - مذ)
समय (Samai سَمَی) काल (Kál काल)
वक्त (Vaqt وقت)

HANGÁMA हंगामा (ف - مذ)

1. भीड़ (Bhír بھیر) जमाव (Jamáa جمع)
मज्मा (Majma جماع)
2. कोलाहल (Koláhal कोलाहल)
शोरोगुल (Shoroghul شور و غل)
3. हाहा कार (Háha kár हाहाकार) कोह-
राम (Kohráam कोहराम)
4. धूम धाम (Dbúm dhám دھوم دھام)
हल चल (Hal chal هل چل)
5. उपद्रव (Upad,drav اپدردرو)
बलवा (Balva بلوہ) दंगा (Danga دنگا)
6. सेन द्रोह (Sen droh سین دروہ)
बगावत (Baghávat بغاوت)

هنگامه آرائی (ف - م)

HANGÁMA-ÁRÁYI हंगामा आराई

1. युद्ध (Yud,dh یدھ) समर (Samar سمر)
जंग (Jang جنگ)
2. उपद्रव (Upad drav اپدردرو)
फितना (Fitna فتنہ) बलवा (Balva بلوہ)

HUNAR हुनर (ف - مذ)

1. शिल्प (Shilp شلپ) कला (Kala कला)
फन (Fan فن)
2. गुण (Gun گُن) जौहर (Jauhar جواهر)
3. योग्यता (Yoggyata یوگیّتہ) कावि-
लीयत (Qábiliyat قابلیت)

هنرشناس (ف - ص)

HUNAR-SHANÁS हुनर शनास

- गुणग्राही (Gunag,grábi گونگ گراهی)
पारखी (Párahki پارکھی) हुनर का
पहचानने वाला (Hunar ka pah chán-
ne vála هنر کا پہچاننے والا)

هنر مند (ف - ص)

HUNAR-MAND हुनर मंद

1. शिल्प कार (Shilp kár شلپ کار)
दस्त कार (Dast kár دست کار)
2. कला कार (Kala kár कलाकार) फन कार
(Fan kár فن کار)
3. योग्य (Yoggya یوگیّه) काचल
(Qábil قابل)
4. शिष्ट (Shisht شست) सभ्य (Sabh, bhya سبھیہ) वा सलीका (Ba salíqa باسلیقہ)

هنرمندی (ف - م)

HUNAR-MANDI हुनर मंदी

1. शिल्प कर्म (Shilp karm شلپ کرم)
दस्तकारी (Dast káari دستکاری)
2. शिष्टता (Shishtuta شستتہ) सलीका
(Salíqa سلیقہ)

ہنگامہ (Larāyi ka hangāma) لڑائی کا ہنگامہ (بید)

ہنگامہ پرداز (ف - ص)

HANGÁMA-PARDÁZ ہنگامہ پرداز

اُپدرو کاری (Upad,drav kári) (Fasád phailāne vála) فساد پھیلانے والا
(Sharáratī) شرارتی

HANGÁMI ہنگامی (ف - ص)

1. سامیک (Sámaik) (Vaqtī) وقت کی
2. استھائی (Astháyi) (Árizi) عارضی

ہنگامہ پرداز (ف - مٹ)

HANÚZ ہنوز (ف - ص)

اُدیابی (Ad,dyápi) (Ab tak) اب تک (Ab bhi) اب بھی

HANGÁMA-PARDÁZI ہنگامہ پرداز

اُپدرو کرنا (Upad,drav karna) (Danga machána) دنگا مچانا

HAVA هوا (ع - مٹ)

1. وات (Vát) (Váyu) (Bád) باد

ہنگامہ پرور (ف - ص)

HANGÁMA-PARVAR ہنگامہ پرور

’ہنگامہ پرداز‘

2. اچھا (Ich, chha) (Ákánk chha) (Khábish) خواہش

ہنگامہ پسند (ف - ص)

HANGÁMA-PASAND ہنگامہ پسند

3. پربت بادھا (Pret bádha) (Áseb) آسیب
4. اپان وایو (Apán váyu) (Piyáh) ریاہ
5. دشا (Dasha) (Hálat) (Hálka sambandh) (Khafif ta,alluq) خفیف تعلق
6. ہلکا سمبندھ (Hálka sambandh) (Khafif ta,alluq) خفیف تعلق

1. اُشانتی (Ashántip, priya) (Jise danga fasád pasand ho) جسے

2. جو چاہتا ہو کہ ہر سہ ماہ کوئی نہ کوئی دل چسپ دھوم دھام دے

ہوا باز (ف - ص)

ہنگامہ کارزار (ف - مذ)

HAVA-BÁZ ہوا باز

وایو یان چالاک (Váyu yán chálak) (Samar) (Yud, dh) سمر

HANGÁMA-E-KÁRZÁR ہنگامہ کارزار

سمر (Samar) (Yud, dh) سمر

ہوا دار (ف - مٹ)

HAVA-DÁR ہوا دار

1. शुभ चिंतक (Shubh chintak شہ شبہ
(Khair kháh خیر خواہ) (چنتک)
(خیر خواہ)
2. एक खुली हुई सवारी जिसे कहार
उठाते हैं (Ek khuli hui savári jise
kahár utháte hain ایک کھلی
ہوئی سواری جسے کہار اٹھاتے
تام جان (Tám ján تام
جان)

ہوا رفتار (عف - ص)

HAVA-RAFTÁR ہوا رفتار

वायु वेग (Váyu veg وایو ویگ) शीघ्र
गति (Shíghr gati شیکھر گتی) बाद
رفتार (Bád raftár باد رفتار)

HAVÁYI हवाई (ف - ص) هوائی

1. वायु संबंधी (Váyu sambandhi وایو
سمبندھی) हवा से मुताल्लिक
(Havá se muta,alliq هو اسے متعلق)
2. कपोल कल्पित (Kapol kalpit کپول
گپ (Gap) (کلیت)
3. एक प्रकारकी आतश बाज़ी (Ek prakár
ki ádash bázi ایک پرکار کی
(آتش بازی)
4. नकली (Naqli نقلی) दिखावे का
(Dikháve ka دکھاوے کا)

جسے ہوائی فیر

5. हवा के वेग से चलने वाला (Hava
ke veg se chalne vála هوا کے ویگ

वाला (Haváyí jaház chaláne vála
(هوائی جہاز چلانے والا)

ہوا پرست (ف - ص)

HAVA-PARAST ہوا پرست

1. अवसर वादी (Avsar vádi اوسر
(Swárathi سوارتھی) (وادی)
मतलब आशना (Matlab áshna
(مطلب آشنا)
2. कामी (Kámi کامی) विषय लोलुप
(Visbai lolup ویشے لولوپ) ऐयाश
(Aiyásh عیاش)

ہوا خواہ (ف - ص)

HAVA-KHÁH ہوا خواہ

शुभचिंतक (Shubh chintak شہ شبہ
(Shubhech, chhu شوبھچ) (چنتک)
(Khair kháh خیر خواہ) (شہ شبہ چھو
(خیر خواہ)

ہوا خوری (ف - مٹ)

HAVA-KHORI ہوا خوری

वायु सेवन (Váyu sevan وایو سیون)
हवा खाना (Hava khána هوا کھانا)
चिहिल कदमी (Chihil qadami چہیل
(قدمی)

ہوا خیزی (ف - مٹ)

HAVA-KHEZI ہوا خیزی

बँधी हुई धाक उखड़ जाना (Bandhi hui
dhák ukhar jána بندھی ہوئی دھاک
(Havá ukhar jána هوا اکھر جانا)
(Havá ukhar jána هوا اکھر جانا)

هوس پیشہ (عف - ص)

HAVAS-PESHA हवस पेशा

دیکھو 'هوس پرست'

هوس کار (ع - ص)

HAVAS-KÁR हवस कार

دیکھو 'هوس پرست'

هوسناك (عف - ص)

HAVAS-NAK हवस नाक

دیکھو 'هوس پرست'

هوش (ف - مذ) هوش

1. संज्ञा (Sangya سنگیا) चेतना (Chetana चितना) हवास (Havás हवास) (حواس)

2. शान (Gyán ग्यान) इल्म (Im علم) खबर (Khubar خبر)

3. बुद्धि (Bud,dbi बुद्धی) मति (Mati मति) (عقل Aql عقل) (متنی)

4. विवेक (Vivek वीवेक) तमीज़ (Tamíz تمیز)

هوش ربا (ف - ص)

HOSH-RUBA هوش ربا

बुद्धि भ्रामक (Bud,dbi bhrámak बुद्धی بھرامک) (Hosh ura dene vála هوش ازادینے والا)

هوش مند (ف - ص)

HOSH-MAND هوش مند

1. संज्ञा वान् (Sangyaván سنگیوان) (Hoshyár هوشیار) (هوشیار)

(سے چلنے والا)

جیسے ہوائی چکی - ہوائی بلدوق

ہوائے سموم (عف - مٹ)

HAVÁ-E-SAMÚM हवाए समूम

कड़ी लपट (Kari lapat कڑی لپٹ) तेज़

लू (Taz lu तीज़ लू)

हوائے सरसर (عف - مٹ)

HAVÁ-E-SARSAR हवाए सर सर

دیکھو 'सरसर'

हो ! (मो) (عف - ص) हूबहू

यथावत् (Yathávat यत्थावत्) सह रूप

(Sabrúp सबरूप) बिलकुल एक जैसा

(Bilkul ek jaisha बिल्कुल ایک جیسا)

होदज (ع - مذ) हौदज

हाथी या ऊँट की पीठ पर बँधा हुआ

कजावा (Háthi ya únt ki píth par

bandha hua kajáva हातھی یا اونٹ

(کی پیٹھ پر بندھا ہوا کجاوا)

हौदा (Hauda هودا)

هوس (ع - مٹ) हवस

1. तृष्णा (Trishna त्रिश्ना) लिप्सा (Lipsa

(حس Hirs حس) (लिप्सा)

2. लोभ (Lobh लोभ) लालच (Lálach

(Tama طمع) (लालच)

هوس پرست (عف - ص)

HAVAS-PARAST हवस परस्त

लोलुप (Lolup लोलप) लिप्सु (Lipsu

(लोभी Lobhi लोभी) (लिप्सु)

(लालची Lálachi लालچی)

2. बुद्धि मत्ता (Bud,dhi matta بدهي متا)
(मनीषा (Manísha
(عقل مندی (Aql mandi
3. दूर दर्शिता (Dúr darshita دور درشتا)
(दूर अंदेशी (Dúr andeshi دور اندیشی)
4. सावधानी (Sáavadhání सावधानی)
(चौकसी (Chaukasi
5. धूर्तता (Dhúrtata دهورتता)
(चालाकी (Cháláki)

HAUL हौल (ع - مذ)

1. त्रास (Trás त्रास) भय (Bhai
(डर (Dar
2. घबराहट (Ghabráhat
(دهشت (Dahshat)

होल زده (ع - ص)

HAUL-ZADA हौल زدا

- भय भीत (Bhai bhít
(ترست (Trast डरा हुआ (Dara
hua

होल ناك (ع - ص)

HAUL-NÁK हौल नाक

- भयंकर (Bhishan भयंकर)
(دهشت ناك (Dahshat nák
(Bhayankar

हो هو (ع - ص)

HUVA-HUVA हुवा हुवा

1. अक्षर शः (Akchharshah
(ذرا ذرا (Zara zara
(بالكل (Bilkul

2. बुद्धिमान (Bud,dhimán بدهي مان)
(عقل مند (Aqlmand

HOSH-YÁR होशयार (ف - ص)

1. सचेत (Sachet सजग)
(चौकना (Chau-
kanna
2. जाग्रत (Jágrat जागरूक)
(जाग्रूक (Jágarúk
(बेदार (Bedár
3. दक्ष (Dakchh कुशल)
(كشال (Kushal
(माहिर (Máhir
4. धूर्त (Dhúrt वंचक)
(ونچك (Vanchak
(فریبی (Farebi
5. बुद्धिमान (Bud,dhi mán بدهي مان)
(अक्ल-
मंद (Aql mand
6. दूरदर्शी (Dúr darsbi
(دور اندیش (Dúr andesh
7. सावधान ! (Sáavadhán
(خبردار ! (Khabardar

مخاطبے میں

8. सावधान (Sáavadhán
(خبردار (Khabardár
(محتاط (Mohtát

هوشیاری (ف - م)

HOSH-YÁRI होश यारी

1. दक्षता (Dakchhata
(نیپونتا (Nipunata
(مہارت (Mahárat

हिबत زده (ع - ص)

HAIBAT-ZADA हैबत ज़दा

1. भय भीत (Bhaibhít بهی بهیت) त्रस्त (Trast ترست) खाइफ़ (Kbáif خائف)
2. आतंकित (Átankit آتنگیت) मर-ऊब (Mar,úb مرعوب)

हिबत ناك (ع - ص)

HAIBAT-NÁK हैबत नाक

1. भयंकर (Bhayankar بهیمنگر) भीषण (Bhíshan بهیمن)
2. डरावना (Daráona درآونا)

HAIJÁN हैजान (ع - مد)

1. प्रचंडता (Prachandata پرچندتا) तीव्रता (Tívrata تیورتا) तेज़ी (Tezi تیزی)
2. अशांति (Ashánti اشانتی) गड़बड़ी (Garbari گربری)

هيجان انگيز (ع - ص)

HAIJÁN-ANGEZ हैजान अंगेज़

1. अशांति प्रद (Ashántip,prad اشانتیپ) तशवीश अंगेज़ (Tashvish angez تشویش)

HECH हैच (ف - ص)

1. निकम्मा (Nikamma نیکما) ना कारा (Na kára ناکاره)
2. तुच्छ (Tuch,ohh توح) अधम (Adham ادھم) नीच (Ních نیچ)

2. तद्वत् (Tadvat تدوت) वैसा ही (Vaisa bi ویسایه) विजिंसिही (Bijinsihi بیجنسیه)

HUVAIDA हुवैदा (ف - ع)

1. प्रकट (Prakat پرکٹ) व्यक्त (Vyakt व्याक्त) जाहिर (Záhir ظاهر)

HAI,AT हैअत (ع - مٹ)

1. खगोल विद्या (Khagol vid,dya کھگول ودیا) इलमूल अफ्लाक (Ilmul aflák علم الافلاک)
2. चेष्टा (Cheshta چیشٹا) आकृति (Ákriti آکرتی) हुल्ला (Hulya حلیه)
3. दशा (Dasba दशा) हालत (Hálat حالت)
4. बनावट (Banávat بنادوت) साख्त (Sákht ساخت)

هئيات كذايى (ع - مٹ)

HAI,AT-KAZÁYI हैअत कज़ाई

1. वेश भूषा (Vesh bhúsha वेश भूषा)
2. वज़ा क़ता (Vaz,a qat,a وضع قطع)

HAIBAT हैबत (ع - مٹ)

1. भय (Bhai بهی) त्रास (Trás ترأس) खौफ़ (Khauf خوف)
2. आतंक (Átank آتنگ) रोब (Rob رعب)
3. आतुरता (Áturata آتورتا) घबराहट (Ghabráhat گھبراهٹ) बहसत (Vahshat وحشت)

HAIZUM ہیزم (ف - مٹ)

کاٹ (Káshth کاشتہ) ہڈن (Índhan ایندھن) جلالنے کی لکڑی (Jaláne ki lakri جلانے کی لکڑی)

ہیزم فروش (ف - ص)

HIAZUM-FAROSH ہیزم فروش

کاٹ ویکرتا (Káshth vik,kreta کاشتہ) ہڈن ویک (Indhan vanik ایندھن ویک) جلالنے کی لکڑی بچنے والا (Jaláne ki lakri bechne vála جلانے کی لکڑی بچنے والا)

HAIZA ہیزا (ع - مذ)

ویسٹیکا (Visúchika ویسوچکا) دسٹ اور کئی کی گھاتک بیماری (Dast aur qai ki ghátak bimári دست اور قے کی گھاتک بیماری)

HAIKAL ہیکل (ع - مٹ)

1. وہ مورتی جو کسی گھر کے نام پر بنائی جائے (Voh murti jo kisi grah ke nám par banáyi jáe وہ مورتی جو کسی گھر کے نام پر بنائی جائے)

2. مہا کای (Maha káe مہا کای) بڑے جیسے والا (Baré jusse vála بڑے جیسے والا)

3. مورتی گھر (Murti grih مورتی گھر) مندر (Mandir مندر) بوتخانا (But khána بوت خانہ)

4. آکار (Ákár آکار) پرکار (Prakár پرکار) ڈیل ڈول (Dil daul ڈیل ڈول)

3. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) بے کار (Bekár بے کار)

ہیچ کارہ (ف - ص)

HECH-KÁRA ہچ کارا

1. निष्कर्म (Nish karm نیش کرم) نیکما (Nikamma نیکما)

2. व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) بے فائدہ (Befáeda بے فائدہ)

ہیچ کس (ف - ص)

HECH-KAS ہچ کس

دیکھو 'ہیچ کارہ'

ہیچ مدان (ف - ص)

HECH-MADÁN ہچ مدان

1. अन भिज्ञा (Anabhig,gya انبہ گیدہ) نیرکھر (Nirakchhar نیرکھر) بے علم (Be ilm بے علم)

2. मूर्ख (Múrkh مورکھ) بے وقوف (Be vuqúf بے وقوف)

ہیچ و پوچ (ف - ص)

HECHO-POCH ہچو پوچ

व्यर्थ (Vyarth ویرتھ) मिथ्या (Mith,thya میتھیا) فضول (Fuzúl فضول)

HÍZ ہیز (ف - ص)

1. नपुंसक (Napunsak نپنسک) کلپ (Klib کلپ) ہیزا (Híjra ہیزا) زنانا (Zanána زنانا)

2. भीरु (Bhíru بھیرو) ڈرپوک (Darpok ڈرپوک) بزدل (Buz dil بزدل)

HÍMIYA ہیمیا (ع - مٹ)

ہندرجال (Indr jál) بھوج ویدیا (Bhoj vid, dya) تیلسم (Tilism)

HAIHÁT ہہات (ع - مٹ)

ہاہنت (Háhant) ہاے افسوس (Háe afsos)

HAYÚLA ہیولا (ع - مذ)

تتو (Tattwa) دھاتو (Dhátu) مूल (Múl) ہر چیز کا مادہ، گون اور اسلیات (Har chíz ka mád, da gun aur asliyat) ہر چیز کا مادہ، گون اور اسلیات

5. بچے کے گلے کی ہنسلی یا تاویزوں

کا ہار (Bachche ke gale ki hansli ya távizon ka hár) بچے کے گلے کی ہنسلی یا تاویزوں کا ہار

6. خلیوں کے گلے کا رپوں یا اشرفیوں

کا ہار (Istriyon ke gale ka rupon ya ashrafiyon ka hár) خلیوں کے گلے کا رپوں یا اشرفیوں کا ہار

HÍL ہیل (ع - مٹ)

ہیلا (Ela) چھوٹی ہلاہلی (Chhoti ilálohí)

YÁBU یابو (ت - مذ)

تتو (Tattu) چھوٹا بھڑا (Chhota ghora)

YA یا (ف - عطف)

آٹھا (Athava) کیوا (Kimva) (کموا)

YÁD یاد (ف - مٹ)

1. سمرن (Ismaran) سمرتی (Ismriti) یاد داشت (Yád dásht)

2. دھیان (Dhyán) خیال (Khayál)

3. اندھیان (Anud, dhyán) مانسک پرتیاکھ (Mánasik pratyakohh)

YÁBIS یابس (ع - ص)

ششک (Shushk) جس کی تاسیر خشک ہو (Jis ki tásir kbushk ho) (کی تاثیر خشک ہو)

YÁBINDA یابندہ (ف - ص)

آداٹا (Ádáta) پراپک (Prápak) پانے والا (Páne vála) (پراپک والا)

2. स्मारक (Ismáarak اسمارك) मैमो-
रेडम (Memorendum میمورینڈم)

YÁR یار (ف - مذ) یار

1. मित्र (Mittr मित्र) सखा (Sakha
(دوست دوست) (Dost
2. उपपति (Uppati اپپتی) जार
(आشنا آشنا) (Áshna (جار Jár)

YÁRA यारा (फ - مذ) یارا

1. बल (Bal बल) शक्ति (Shakti
(طاقت طاقت) (Táqat
2. सामर्थ्य (Sámarthya (سامرتهیه
सक्त (Sakat (سکت) मकदूर
(مقدور Maqdúr)
3. साहस (Sáhas (سাহس) हियाउ
(हिमात हिमत) (Himmat
(همت)

YÁRÁNA याराना (फ - مذ) یارانه

- मित्रता (Mittrata मित्रता) मैत्री (Maittri
(دوستی دوستی) (Dosti

YÁRI यारी (फ - مذ) یاری

- मैत्री (Maittri मैत्री) دوستी (Dosti
(دوستی)

YÁS यास (ع - مذ) یاس

- निराशा (Nirásha निराशा) नैराश्य
(Nairásh,shya (نیراشیه) ना उम्मेदी
(Na ummedi (نا اُمّیدی)

ياس آمیز (ع - ص)

YÁS-ÁMEZ यास आमेज़

- निराशा पूर्ण (Nirásha purn (نیراشاپورن
ना उम्मेदी से भरा हुआ (Na ummedi

(मानसक प्रतिकृष्ट) तसवुर (Tásav,
vur تصویر)

یاد آوری (ف - مذ)

YÁD-ÁVARI याद आवरी

- याद करना (Yád karna (یاد کرنا
बुलाना (Bulána (بلانا पूछना (Púchh-
na (پوچھنا शुभस्मरण (Subh-
asmaran (شبهس مرن)

یاد داشت (ف - مذ)

YÁD-DÁSHI याद दाश्त

1. स्मरण शक्ति (Ismaran shakti
(Háfiza (हाफिज़ा (اسمرون شکتی
(حافظه)
2. अनुस्मारक (Anusmáarak (انسمارک
रिमाइंडर (Reminder (ریمانڈر)

یاد دهانی (ف - مذ)

YÁD-DIHÁNI याद दिहानी

- अनुस्मरण (Anusmáran (انس مارن
कोई भूली हुई बात याद दिलाना (Koyi
bhúli hui bát yád dilána (کوئی بھولی
(هوئی بات یاد دلانا)

یاد فراموش (ف - ص)

YÁD-FARÁMOSH याद फरामोश

- याद भूल जाने वाला (Yád bhul jáne
vála (یاد بھول جانے والا) स्मृति
विस्मारक (Ismriti vismáarak (اسمریتی
(و سمارک)

YÁDGÁR यादगार (ف - مذ)

1. स्मृति चिह्न (Ismriti chin,nh (اسمریتی
(نشانہ) निशानी (Nisháni (چندہ)

YÁFTANI یافتنی (ف - ص) یافتنی
پراپ (Práppya) جو کسی سے
میلنا ہو (Jo kisi se milna ho جو
(کسی سے ملنا ہو)

YÁQÚT یاقوت (ع - مذ) یاقوت
پولک (Pulak) ایک رتن (Ek
ratn ایک رتن)

YÁQÚTI یاقوتی (ع - مٹ) یاقوتی

1. یاقوت سے संबंध رکھنے والی چیز
(Yáqút se sambandh rakhne váli
chíz یاقوت سے سمبندھ رکھنے والی
چیز)

2. ایک پوٹ کر آوالتھ جس مں یاقوت
پڈتا ہئ، (Ek pusht kar avaleh jis
men yáqút parṭa hai ایک پشت
کر اولیہ جس میں یاقوت
پڑتا ہے)

YÁL یال (ت - مذ) یال

ڈوڈے كے گالے كے بال (Ghoṛe ke gale
ke bál گھوڑے کے گلے کے بال)

YÁVAR یاور (ف - مذ) یاور

سہایک (Saháyak) سہایک
(Saháae) مدد گار (Madad
gár مددگار)

YÁVARI یاوری (ف - مٹ) یاوری

سہایتا (Saháyata) سہایتا
(Sáháae) مدد (Madad
مدد)

(نا امیدی سے so bhara hua
بھرا ہوا)

یاس انگیز (عف - ص)

YÁS-ANGEZ یاس آنگیز

نیراشوتپادک (Niráshotpádak) نیراشوت
نا اومدی پئدا کرنے والا
(Na ummedi paida karne vála
(نا امیدی پیدا کرنے والا)

YÁSAMAN یاسمن (ف - مٹ) یاسمن

نو مالیکا (Nav mallika) نو مالیکا
اٹم گندھا (Uttam gandha) اٹم گندھا
چمیلی (Chameli) چمیلی

YÁSAMÍN یاسمین (ف - مٹ) یاسمین

دیکھو 'یاسمن'

YÁGHI یاغی (ت - ص) یاغی

1. ویدروہی (Vid,drohi) ویدروہی
(Bághi) یاغی

2. آناگیا (Anágyakári) آناگیا
نا فرمان (Na farmán)
(نا فرمان)

YÁFT یافت (ف - مٹ) یافت

1. لائب (Lábh) لائب
(Nafa) نفا (نفع)

2. پراپتی (Prápti) پراپتی
(Husúl) ہسول (حصول)

3. آامدنی (Áe) آامدنی
(Ámadani) آمادنی

یتیم خانہ (عف - مذ)

YATÍM-KHÁNA यतीम खाना

अनाथालय (Anáthálai (اناتھالے) دارुल
यतामा (Dáruḷ yatáma (دارالیتامی)

YAKH यख (फ - म्) یخ

1. हिम (Hím (هم) बर्फ (Barf (برف)
2. अति शीतल (Ati shítal (اتی شیتل)
बहुत ही ठंडा (Bahut hi thanda
(بہت ہی ٹھنڈا)
3. पाला (Pála (پالا) तुषार (Tushár
(تشار)

یخ زدہ (ف - ص)

YAKH-ZADA यख ज़दा

हिमार्त (Himárt (همارت) पाला मारा
हुआ (Pála mára hua (پالا مارا ہوا)

YAKHNI यखनी (फ - म्) یخنی

मांस रस (Máns ras (مانس رس)
गोश्त का उबाला हुआ पानी (Gosht ka
ubála hua páni (گوشت کا ابالا ہوا
(پانی)

YAD यद (ع - مذ) يد

हस्त (Hast (هست) कर (Kar (کر)
हाथ (Háth (هاتھ)

يد طولی (ع - مذ)

YADE-TÚLA यदे तूला

हस्त कौशल (Hast kaushal (هست کوشل)
हस्त सिद्धि (Hast sid,dbi (هست سیدھی)
महारत (Mahárat (مہارت)

YÁVAGI यावगी (ثف - م्) یاوگی

प्रलाप (Praláp (پرلاپ) बकवास (Bak-
vás (بکواس) बेहूदा गोई (Behúda goyi
(بیہودہ گوئی)

YÁVA यावा (ت - ص) یاوہ

1. मिथ्या (Mith,thya (میتھیا) निरर्थक
(Nirarthak (نیررتھک) फुजूल (Fuzúli
(فضول)
2. अश्लील (Ashlíl (اشلیل) गंदा
(Ganda (گندا) फूहड़ (Phúhar
(پھوہڑ)

YÁVA-GO यावा गो (تف - ص) یاوہ گو

अनर्गल भाषी (Anargal bháshi (انرگل
मिथ्या वादी (Mith,thya vádi (میتھیا
बेहूदा बक वास करने वाला (Behúda bak vás karne vála
(بہودہ بک واس کرنے والا)

YUBS युब्स (ع - مذ) یبس

शुष्कता (Shushkata (ششکتا) खुश्की
(Khushki (خشکی)

YUBÚSAT युबूसत (ع - م्) یبوسمت

शुष्कता (Shushkata (ششکتا) खुश्की
(Rúkha (खुशा पन (Rúkha
(روکھاپن)

YATÍM यतीम (ع - ص) یتیم

अनाथ (Anáth (اناتھ) बे चाप या मां का
बच्चा (Be báp ya mán ka bach,cha
(بے باپ یا ماں کا بچہ)

ایک بیماری جس میں jata hai
(شریر پیلا پڑ جاتا ہے)

YAZDÁN یزدان (ن - مذ)

1. ایران کے آتش پرستوں کے मतानुसार
نےکی کا खुदा (Írán ke ádash para-
ston ke matánusár neki ka
khuda ایران کے آتش پرستوں کے
(متانوسار نیکی کا خدا)
2. ईश्वर (Íshwar ایشور) खुदा (Khuda
(خدا)

یزدان پرست (ف - ص)

YAZDÁN-PARAST یزدان پرست

1. अग्निपूजक (Agni pújak اگنی
आتش परस्त (Ádash
parast (آتش پرست)
2. ईश्वर पूजक (Íshwar pújak ایشور
खुदा परस्त (Khuda
parast (خدا پرست)

YAZÍD یزید (ع - ع)

अरब और इराक आदि का शासक जिस
ने हज़रत इमाम हुसैन और उन के घर
वालों को शहीद कराया था (Arab aur
Íraq ádi ka shásak jis ne hazrat
Imám Husain aur un ke ghar válon
ko shahíd karáya tha عرب اور عراق
آد کا شاسک جس نے حضرت امام
حسین اور ان کے گھر والوں کو
(شہید کرایا تھا)

YASÁR یسار (ع - مذ)

1. वाम (Vám वाम) बायां (Báyán
(البا) उलटा (Ula)

ید قدرت (ع - مذ)

YADE·QUDRAT यदे कुदरत

सामर्थ्य (Sámarthya (سامرتھیہ) शक्ति
(Sakat (سکت) (Shakti (شکتي)

YARÁQ یراق (ت - مذ)

1. युद्ध सामग्री (Yud,dh sámaggri یدھ
अस्त्र शस्त्र (Astr shastr (سامگری
(Hathiyár (استر شستر) हथियार
(هتھیار)
2. उप करण (Up karan (اپ کرن
(Sámán (سامان) सामान

یرغمال (ت - مذ)

YARGH MÁL یرغ مال

1. प्रति भूति (Prati bhúti پردتی
(Zamánat (ضمانت) (Bhúti (بھوتی)
2. दो लड़ने वाले राजाओं में संधि के
समय विजयी राजा को पराजित राजा
की ओर से ज़मानतके तौर पर दिया
जाने वाला लड़का आदि ताकि राजा
अपनी प्रतिज्ञा भंग न कर सके
दو لڑنے والے راجاؤں میں صلح کے
وقت مغلوب راجہ کی طرف سے
مفتوح راجہ کو بطور ضمانت دیا
جانے والا لڑکا وغیرہ تاکہ وہ اپنا
(معاهدہ توڑ نہ سکے)

YARAQÁN یرقان (ع - مذ)

कमल रोग (Kamal rog (کمل روگ
एक बीमारी जिस में शरीर पीला पड़जाता
है (Ek bímári jis men sharír pílapar

YAGHMA یغما (ف - مٹ) یغما

1. लूटमार (Lút mār लूटमार) लूटमार (Luttas लूटमार) गारत गरी (Gbárat गरी) (गारतगरी)

2. तुर्किस्तान का एक नगर जहां बा सौंदर्य प्रसिद्ध है (Turkistán ka ek nagar jabán ka saundarya prasid, dh hai तुर्किस्तान का एक नगर जहां बा सौंदर्य प्रसिद्ध है (का सौंदर्य प्रसिद्ध है)

YAQZA यक्ज़ा (ع - مذ) یقظه

जागरण (Jágaran जागरण) जाग्रति (Jágrati जाग्रति) बेदारी (Bedári बेदारी) (बेदारी)

YAQÍN यकीन (ع = مذ) یقین

विश्वास (Vish,shwás विश्वास) प्रतिष्ठा (Pratyai प्रतिष्ठा) एतिबार (Etibár एतिबार) (اعتبار)

YAQÍNI यकीनी (ع - ص) یقینی

निःसंदेह (Nis,sandeh निःसंदेह) निश्चय (Nishchai निश्चय) (बे शब्द) (Be shub,ha बे शब्द)

YAK यक (ف - ص) يك

एक (Ek एक) वाहिद (Vahíd वाहिद)

YAKÁYAK यका यक (ف - ص) يکايک

सहसा (Sahasa सहसा) अकस्मात् (Akasmát अकस्मात्) अना यास (Aná-yás अनायास) अचानक (Achának अचानक) (اچانک)

2. वाम पक्ष (Vám pakcbh वाम) बाईं ओर (Báin or बाईं ओर) (اور)

YASÁVUL यसावुल (ت - مذ) یساؤل

चोब दार (Chob dár चोबदार) नकीब (Naqíb नकीब)

YUS,R युस (ع - مذ) یسر

1. समृद्धि (Samrid,dhi समृद्धि) धनाढ्यता (Dhanádhyata धनाढ्यता) माल दारी (Mál dári मालदारी) 2. सरलता (Saralata सरलता) सुगमता (Sugamata सुगमता) आसानी (Ásáni आसानी)

YASÍR यसीर (ع - ص) یسیر

1. सुगम (Sugam सुगम) सरल (Saral सरल) आसान (Ásán आसान)

2. जिस बच्चे की मां मर गई हो (Jis bach,che ki mán mar gayi ho जिस बच्चे की मां मर गई हो)

YASH,B यशब् (ع - مذ) یشب

एक हरे रंग का पत्थर जो दवा के काम आता है (Ek hare rang ka path,thar जो दवा के काम आता है) (रंग का पत्थर जो दवा के काम आता है)

YA,NI यानी (ع - مضارع) یعنی

अर्थात् (Arthát अर्थात्) मतलब यह कि (Mat,lab yah ki मतलब यह कि)

يك بيك (ف - ص)

YAK-BA-YAK दक ब यक

دیہو 'یکایک'

يكتا (ف - ص) YAKTA यकता

वे (अ, द्वितीय Ad, dwitiya) अद्वितीय
(Be misl) मिल (बे मल)

يك جهتي (ف - مٹ)

YAK-JEHATI यक जेहती

(Abhed) अभेद (Ekata) एकता
(Ittibád) इत्तिहाद (अभेद)

يك چشم (ف - ص)

YAK-CHASHM यक चश्म

एक (Ekákchh) एकाक्ष
(Ek nayan) एक नयन
(Kána) काना

يك دگر (ف - ص)

YAK-DIGAR यक दिगर

(Paraspar) परस्पर
(Páham) बाहम

يك دل (ف - ص) YAK-DIL यकदिल

संयुक्त (Ek mat) एक मत
(Mut-tahad) मुत्त हद
(Sanyukt) संयुक्त (متحد)

يك رائے (ف - ص)

YAK-RÁE यकराय

एक मत (Sahmat) सहमत
(Ek mat) एक मत
(Ham khayál) हम खयाल

يك رنگ (ف - ص)

YAK-RANG यक रंग

(Ek varn) एक वर्ण
(Ham rang) हम रंग

(Sadrish) समान
(Misl) मिल (Samán) समान

يك زبان (ف - ص)

YAK-ZABÁN यक ज़बां

(Sahmat) सहमत
(Ham ráe) हम राय

يك سان (ف - ص)

YAK-SÁN यक सां

(Ek rúp) एक रूप
(Tullya) तुल्य (Samán) समान
(Ek jaia) एक जैसा

يكسانيت (ف - مٹ)

YAK-SÁNÍYAT यक सानीयत

(Ek rúpata) एक रूपता
(Sádrish,shya) सादृश्य
(Samánata) समानता
(Barábari) बराबरी

يك سر (ف - ص) YAK-SAR यक सर

(Sarvatha) सर्वथा
(Nitánt) नितान्त
(Bilkul) बिल्कुल
(Sire se) सिर से (بالكل)

يك سو (ف - ص) YAK-SU यकसू

(Ekágr chitt) एकाग्रचित्त
(Shánt chitt) शान्तचित्त
(Munhamik) मुनहमिक
(منهمك)

يك لخت (ف - ص)

YAK-LAKHT यक लखत

पूर्णतया (Purnataya) बिल्कुल
(Bilkul) بالکل

2. एक ओर (Ek or) (ایک اور)
एक तरफ (Ek taraf) (ایک طرف)

3. निर्णीत (Nirnīt) फ़ैसल
(Faisal) فیصل

يكسوئی (ف - مٹ)

YAKUM यकुम (फ - ص) یکم

1. एकम (Ekam) (ایکم) एक वाला
(Ek vála) (ایک والا)

2. प्रथम (Pratham) (پرتھم) पहला
(Pahla) (پہلا)

YAK-SÚYI यक सूई

1. संतोष (Santosh) इत्मीनान
(Itmínán) (اطمینان)

2. अवकाश (Avakásh) फ़ुर्सत
(Fursat) (فرصت)

3. तन्मयता (Tanmaiyata) (تن مہیٹا)
संलग्नता (Sanlagnata) (سن لگنتا)
दिल जमई (Dil jamyī) (دل جمععی)

يك مشت (ف - ص)

YAK-MUSHT यक मुश्त

एक राशि (Ek ráshi) (ایک راشی)
सब का सब (Sab ka sab) (سب کا سب)
सब एक बार में (Sab ek bār men) (سب
(ایک بار میں)

يك شنبه (ف - مذ)

YAK-SHAMBA यक शम्बा

रविवार (Ravivár) इतवार
(Itvár) (اتوار)

YAK,KA यक्का (फ - ص) یکہ

1. एकाकी (Ekáki) (ایکاکي) अकेला
(Akela) (اکيلا)

2. अद्वितीय (Ad,dwitiya) (اد،دوتيه)
लासानी (Lásáni) (لاثانی)

يك طرفه (ع - ص)

YAK-TARFA यक तर्फा

1. एकपक्षीय (Ek pakebhiya) (ایک
एक जानिब का (Ek) (ایک جانب کا
jánib ka) (ایک اور
का (Ek or ka) (ایک اور کا)

2. पक्ष पात ग्रस्त (Pakchbpát grast)
तरफ दाराना (Taraf dárána) (طرفدارانہ)

يكه تاز (ف - ص)

YAK,KA-TÁZ यक्का ताज़

1. शह सवार (Shah savár) (شہ سوار)
घोड़े पर बहुत अच्छा चढ़ने वाला
(Ghore par bahut ach,cha
chadhne vála) (گھوڑے پر بہت اچھا
(چڑھنے والا)

2. लड़ाई में अकेला बहुतों से लड़ने
वाला (Laráyī meḥ a'ela bahuton)

يك قلم (ع - ص)

YAK QALAM यक कलम

नितांत (Nitánt) (نیتانت) बिल्कुल
(Bilkul) (بالکل) सिरे से (Sire se) (سرے سے)

YAM یَم (ع - مذ) یَم

نَدی (Nadi) دَریا (Darya)

YUMN یَمَن (ع - مذ) یَمَن

کَلْیاَن (Kallyán) مَگَل

(Mangal) بَرکَت (Barakat)

YAMÍN یَمِین (ع - ص) یَمِین

1. دَکْکِہَن (Dakohhin) دَاوَا
(Dáyán) دَاوَا

2. دَاہِینَا ہَاث (Dáhina háth) دَاہِینَا ہَاث

YURUSH یُورِش (ت - مٹ) یُورِش

1. اَکْرَمَن (Ákraman) ہَمَلَا
(Hamla)

2. اُپْدَرَاو (Upad,drav) دَگَا
(Danga) دَگَامَا (Hangáma)

YUSÚF یُوسُف (ع - مذ) یُوسُف

اَک پَیْگَمْبَر جُو بَہُت ہِی سُنْدَر تھِے (Ek
paig̃ha mbar jo bahut hī sundar the
(ایک پَیْگَمْبَر جُو بَہُت ہِی سُنْدَر تھِے

یُوسُف ثَانِی (ع - مذ)

YÚSUFĒ-SÁNI یُوسُفِے سَانِی

اَیسا سُنْدَر جُو دُوسرا یُوسُف جَان پِڈِے
(Aisa sundar jo dūsara yūsuf jān
پارے اَیسا سُنْدَر جُو دُوسرا یُوسُف
(جان پَرے

یُوسُف جَمَال (ع - ص)

YÚSUF-JAMÁL یُوسُفِے جَمَال

یُوسُف جَیسا سُنْدَرِتا وَاالا (Yūsuf jaísī
sundarata vála (یُوسُف جَیسی

se lañē vála لَوَانِی مَہَن اَکھِلا
مَہَارَتھی (بَہتوں سَے لَوَانِے وَاالا
(Mahárat̃hī مَہَارَتھی

YAGÁNA یَغَانَا (ف - مذ) یَغَانَا

1. سَواجَن (Swajan) پَرِجَن
(Parijan) رِشْتِے دَار
(Rishtedár)

2. اَد'دَوِتیہ (Ad,dwitīya) اَد'دَوِتیہ
اَنُوپَم (Anupam) لَا جَوَاب
(La javáb)

یَغَانَا رُوز گَار (ف - ص)

YAGÁNA-E-ROZGÁR یَغَانَا رُوز گَار

وِشْوَجِیت (Vish,shwajit) وِشْوَجِیت
اَپنِے سَمَی کَا سَب سَے بَڑَا اَدَامِی
(Apne samai ka sab se bāṛa ádamī
(اَپنِے سَمَی کَا سَب سَے بَڑَا اَدَامِی

YAL یَل (ف - مذ) یَل

مَلَل (Mall) یَوْدَا (Yodha)
پَہْلَوَان (Pahlván) پَہْلَوَان

YALDA یَلْدَا (ف - مٹ) یَلْدَا

سَب سَے لَمبِی رَات جُو ۲۳ دِیْسَمْبَر کُو پِڈِتی
ہِے اَوَر جُو اَشُوبھ مَانِی جَاتِی ہِے (Sab
se lambī rāt jo 23 December ko partī
hai aur jo ashubh māni jāti hai
سَب سَے لَمبِی رَات جُو ۲۳ دِیْسَمْبَر کُو
(پِڈِتی ہِے اَوَر جُو اَشُوبھ مَانِی جَاتِی ہِے

YALGHÁR یَل گَار (ت - مٹ) یَل گَار

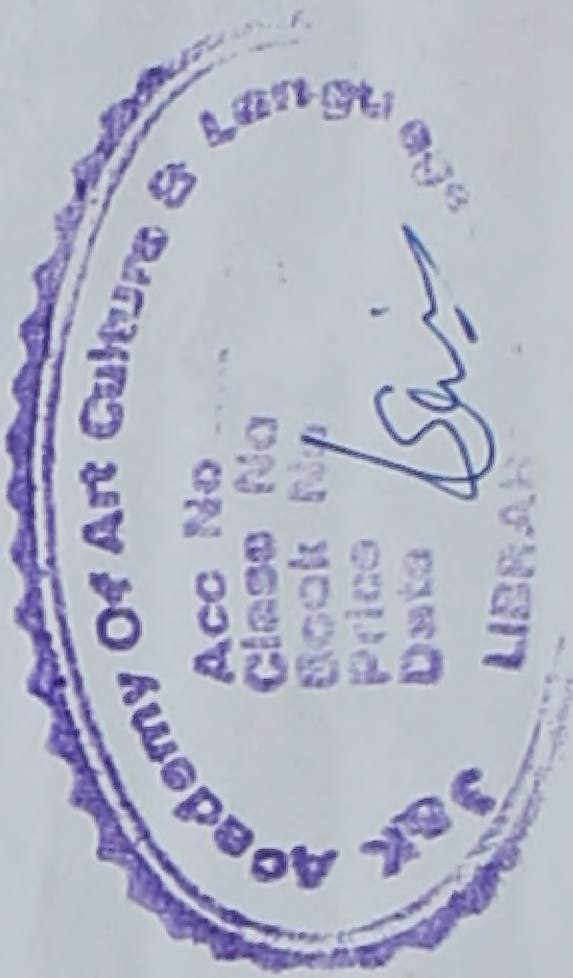
اَکْرَمَن (Ákraman) چَڈَاہِی
(Chāḥāyi) ہَمَلَا (Hamla)
(حَمَلَا

8. रोज़ का (Roz ka ka)

End

Library of ART CULTURE AND LANGUAGE

Sc Bar

491.43739143
URD
2690

J & K ACADEMY OF ART, CULTURE & LANGUAGES

LIBRARY
JAMMU/SRINAGAR

Class No. 491.4393 **9143**

Book No. ~~AN 530~~ **4RD**

Accession No. 2690